INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES SOBRE LES LIQUIDACIONS DELS PRESSUPOSTOS DE L'ADMINISTRACIÓ GENERAL i DELS ÒRGANS QUE ESTAN SOTA LA SEVA DIRECCIÓ, AIXÍ COM D'ENTITATS SUBVENCIONADES, CORRESPONENTS A L'EXERCICI 2017

Informe 5/2018

Andorra la Vella, juny de 2019

Índex

Govern d'Andorra 3
Tribunal Constitucional 112
Agència Andorrana Antidopatge 144
Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries 166
Caixa Andorrana de Seguretat Social 213
Consell Regulador Andorrà del Joc 264
Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya 304
Fons de Reserva de Jubilació 332
Forces Elèctriques d'Andorra 377
Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra 424
Institut d'Estudis Andorrans 449
Institut Nacional Andorrà de Finances (2016) 482
Institut Nacional Andorrà de Finances (2017) 517
Servei Andorrà d'Atenció Sanitària 560
Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra 620
Universitat d'Andorra 660
Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU 697
Andorra Telecom, SAU 720
Andorra Turisme, SAU 759
Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA 790
Ràdio i Televisió d'Andorra, SA 827
Ramaders d'Andorra, SA 851
Fundació ActuaTech 879
Fundació Escena Nacional d'Andorra (ENA) 908
Fundació Museu d'Andorra 934
Fundació OMT. Themis 959
Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra (ONCA) 989
Col·legis M. Janer i Sagrada Família 1017
Col·legi Sant Ermengol 1044
Escola Especialitzada de Nostra Senyora de Meritxell 1066

Nota: Aquesta paginació correspon a la situada en el marge superior dret de les pàgines i numera de forma correlativa la totalitat de l'informe; la numeració a peu de pàgina és la corresponent a cada informe individual.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, del **GOVERN D'ANDORRA**

Juny de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ....4
1.1. Objecte i abast....4
1.2. Metodologia....4
1.3. Marc jurídic....5
1.4. Organització i control intern....6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA....7
2.1. Pressupost de l'exercici....7
2.1.1. Pressupost inicial....7
2.1.2. Modificacions pressupostàries....8
2.1.3. Despeses plurianuals....10
2.2. Liquidació del pressupost....11
2.2.1. Impostos directes i indirectes....12
2.2.2. Taxes i altres ingressos....13
2.2.3. Transferències corrents d'ingressos....14
2.2.4. Ingressos patrimonials....14
2.2.5. Alienació d'inversions....15
2.2.6. Despeses de personal....16
2.2.7. Consum de béns corrents i serveis....19
2.2.8. Transferències i subvencions atorgades....21
2.2.9. Inversions reals....22
2.2.10. Actius financers....24
2.2.11. Passius financers i despeses financeres....25
2.3. Estats financers....27
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu....32
2.3.2. Altres actius financers....34
2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos....35
2.3.4. Inventaris....37
2.3.5. Altres actius financers (Actius no corrents)....38
2.3.6. Propietats d'inversió....39
2.3.7. Propietat, planta i equipament....40
2.3.8. Actius intangibles....42
2.3.9. Comptes a pagar....43
2.3.10. Passius financers (passius corrents)....44
2.3.11. Passius financers (passius no corrents)....44
2.3.12. Endeutament....45
2.3.13. Provisions a llarg termini....49
2.3.14. Actius nets/Patrimoni....50
2.3.15. Resultats extraordinaris....51
2.4. Estat del romanent de tresoreria....52
2.5. Contractació pública....54
2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal 56
2.7. Altres aspectes a destacar....57
2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals....60
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS....67
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS....67
5. CONCLUSIONS....70
6. AL·LEGACIONS....70
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES....109

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LFC: Llei de les finances comunals
LCP: Llei de contractació pública
LQDCC: Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns
LQTC: Llei qualificada de transferències als comuns
LFP: Llei de la funció pública
LSEPF: Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic
BOPA: Butlletí Oficial del Principat d'Andorra

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració general, integrada entre d'altres, pel Govern d'Andorra (en endavant Govern).

La fiscalització del Govern forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del Govern corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 3 d'abril de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, que ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Govern s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Govern expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir,

que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Govern en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències del Govern va concloure el 20 de desembre de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Govern en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, de 4 de novembre de 1993.
- Llei qualificada de transferències als comuns, de 4 de novembre de 1993.
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei del Govern, de 15 de desembre de 2000.
- Llei de la funció pública, de 15 de desembre de 2000.
- Llei 5/2008, del 15 de maig, sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques.
- Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials.
- Llei 31/2008, de 18 de desembre, de mesures de reactivació econòmica.
- Llei 93/2010, del 16 de desembre, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'administració.
- Llei 23/2014 del 30 d'octubre, qualificada de la creació i regulació del pla de pensions de la funció pública.
- Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 15-7-2015, de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost de l'exercici 2017.
- Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000.
- Llei 19/2017, del 20 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i de direcció, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern del Govern. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Al Govern, la fiscalització i verificació del control intern recau, per mandat normatiu, en la intervenció general la qual s'estructura en els dos àmbits de competència que li atorga la LGFP, l'anomenat servei de comptadoria, el qual és el centre director de la comptabilitat administrativa i de la tresoreria, i les intervencions delegades, les quals assumeixen la funció fiscalitzadora de l'activitat de l'Administració.
Govern utilitza una aplicació de gestió pressupostària i comptable pel registre de les operacions econòmiques.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
DESPESES	
1 Despeses de personal	107.798.666
2 Consum de béns corrents i serveis	49.743.837
3 Despeses financeres	15.811.249
4 Transferències corrents	206.863.584
Despeses corrents	***380.217.336***
6 Inversions reals	52.023.105
7 Transferències de capital	8.346.942
8 Actius financers	953.476
9 Passius financers	468.108.653
Despeses de capital	***529.432.176***
Total pressupost despeses	**909.649.512**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
INGRESSOS	
1 Impostos directes	74.228.539
2 Impostos indirectes	280.828.668
3 Taxes i altres ingressos	25.043.496
4 Transferències corrents	-
5 Ingressos patrimonials	35.018.371
Ingressos corrents	***415.119.074***
6 Alienació d'inversions	-
7 Transferències de capital	-
8 Actius financers	3.935.024
9 Passius financers	490.595.414
Ingressos de capital	**494.530.438**
Total pressupost ingressos	**909.649.512**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les següents observacions:

Mancances en l'expedient d'elaboració del pressupost

La LGFP reclama que l'expedient contingui informació que complementa o justifica la continguda al pressupost que s'aprova. En relació a aquesta informació, l'expedient del pressupost del Govern no conté el pressupost consolidat a efectes informatius, tal i com preveu l'art.12.3 de la LGFP. El pressupost del Govern inclou una agregació de pressupostos; en cap cas hi consten eliminacions i ajustaments de consolidació.

Estructura pressupostària

La normativa bàsica en relació a la gestió economicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en la LGFP, les NICSP i la llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici, que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol		Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
1	Impostos directes	74.228.539	-	74.228.539
2	Impostos indirectes	280.828.668	-	280.828.668
3	Taxes i altres ingressos	25.043.496	-	25.043.496
4	Transferències corrents	-	-	-
5	Ingressos patrimonials	35.018.371	-	35.018.371
	Ingressos corrents	***415.119.074***	***-***	***415.119.074***
6	Alienació d'inversions	-	-	-
7	Transferències de capital	-	-	-
8	Actius financers	3.935.024	-	3.935.024
9	Passius financers	490.595.414	-	490.595.414
	Ingressos de capital	***494.530.438***	***-***	***494.530.438***
Total pressupost ingressos		**909.649.512**	**-**	**909.649.512**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Compromisos reconduïts	Suplements de crèdit	Crèdit Extraordinari	Transferències de crèdit	Crèdits ampliables	Crèdits ampl. contra ing.	Crèdits traspassats	Avenç de fons no ratificat	Transferència per avenç de fons	Modificacions	Pressupost final
Despeses de personal	107.798.666	32.557	-	-	1.789.398	1.433.390	22.073	-	-	-	3.277.516	111.076.182
Consums de béns corrents i serveis	49.743.837	1.281.910	262.528	- 50.000	- 1.024.137	- 1.495.220	106.569	-	-	-	- 918.351	48.825.486
Despeses financeres	15.811.249	-	-	-	-	- 1.221.594	-	-	-	-	- 1.221.594	14.589.655
Transferències corrents	206.863.584	853.881	-	-	- 765.259	- 7.956.174	260.962	-	-	2.891.821	- 4.714.749	202.148.835
Inversions reals	52.023.105	18.359.344	- 262.528	1.123.858	- 71.635	- 2.825.739	-	-	-	- 2.578.189	13.745.081	65.768.186
Transferències de capital	8.346.942	1.962.579	-	126.465	71.635	- 1.034.241	-	-	-	- 313.632	812.805	9.159.748
Actius financers	953.476	-	-	-	-	5.840	6.579	-	-	-	12.419	965.894
Passius financers	468.108.653	422.206	-	-	-	13.093.737	60.000.000	-	-	-	73.515.973	541.624.626
Pressupost de despeses	**909.649.611**	**22.912.575**	**-**	**1.200.323**	**- 0**	**-**	**60.396.203**	**-**	**-**	**-**	**84.509.101**	**994.158.612**

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències i observacions:

Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos

Contràriament al disposat en la LGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici

Durant l'exercici 2017, s'han comptabilitzat i aprovat modificacions pressupostàries en dates properes al tancament de l'exercici les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 de la LGFP.

Així, de les mostres efectuades s'ha detectat una transferència de crèdit de data 27 de desembre de 2017, per 3.501.623 euros la qual tenia per finalitat el finançament del contracte amb el SAAS corresponent als mesos de juliol a desembre.

Transferències de crèdits que afecten a crèdits de despeses financeres

Durant l'exercici 2017, s'han aprovat diferents transferències entre crèdits que afecten a despeses financeres per un import total de 328.500 euros, fet que pot contravenir l'article 26.2.b.) de la LGFP.

2.1.3. Despeses plurianuals

De la revisió d'aquest apartat, s'han posat de manifest les observacions següents:

Reajustaments d'anualitats de les despeses plurianuals

En l'elaboració del pressupost general, es segueix la pràctica de reajustar els imports de les anualitats per despeses plurianuals aprovades en exercicis anteriors a les quanties que es preveuen per al pressupost de l'exercici que es tramita.

Els articles 29.5 i 29.6 de la LGFP obliguen a consignar en el pressupost l'afectació anual de les despeses plurianuals aprovades per Llei i determinar la quantitat de despeses plurianuals atribuïda a cada exercici en la resta de despeses plurianuals, i en el cas de no ajustar-se a aquests requeriments, justificar-ho en la memòria adjunta al projecte de pressupost.

La memòria de pressupost no inclou justificacions suficients relatives als reajustaments d'anualitats afectats, contràriament al que requereix l'art 29.7 de la LGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts pel Govern es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Impostos directes	74.228.539	74.228.539	71.269.094	-2.959.445	96,01%	82.922.927	-11.653.833	-14,05%	69.341.465
Impostos indirectes	280.828.668	280.828.668	292.923.122	12.094.454	104,31%	290.740.248	2.182.874	0,75%	279.594.660
Taxes i altres ingressos	25.043.496	25.043.496	26.920.006	1.876.510	107,49%	24.684.394	2.235.611	9,06%	20.082.016
Transferències corrents	-	-	56.522	56.522	0,00%	67.051	-10.529	-15,70%	56.522
Ingressos patrimonials	35.018.371	35.018.371	32.018.699	-2.999.671	91,43%	40.374.103	-8.355.404	-20,69%	31.985.836
Ingressos corrents	**415.119.074**	**415.119.074**	**423.187.443**	**8.068.369**	**101,94%**	**438.788.723**	**-15.601.280**	**-3,56%**	**401.060.699**
Alienacions d'inversions	-	-	166.014	166.014	0,00%	13.983	152.031	1.087,24%	166.014
Transferències de capital	-	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-
Ingressos de capital	**-**	**-**	**166.014**	**166.014**	**0,00%**	**13.983**	**152.031**	**1087,24%**	**166.014**
Actius financers	3.935.024	3.935.024	5.576.742	1.641.718	141,72%	3.899.873	1.676.869	43,00%	5.168.918
Passius financers	490.595.414	490.595.414	522.711.135	32.115.721	106,55%	726.254.652	-203.543.517	-28,03%	522.706.329
Variació d'actius i passius financers	**494.530.437**	**494.530.437**	**528.287.877**	**33.757.440**	**106,83%**	**730.154.524,26**	**-201.866.647**	**-27,65%**	**527.875.247**
Pressupost d'ingressos	**909.649.511**	**909.649.511**	**951.641.334**	**41.991.823**	**104,62%**	**1.168.957.231**	**-217.315.897**	**-18,59%**	**929.101.960**

Font: Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	Pressupost inicial	Modificacions Pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Reconduit a l'exercici 2018	Pagat exercici
Despeses de personal	107.798.666	3.277.516	111.076.182	110.772.164	304.018	99,73%	105.643.932	5.128.232	4,85%	26.518	105.915.955
Consums de béns corrents i serveis	49.743.837	-918.351	48.825.486	45.024.891	3.800.594	92,22%	44.004.239	1.020.653	2,32%	1.062.499	39.740.323
Despeses financeres	15.811.249	-1.221.594	14.589.655	13.773.686	815.969	94,41%	16.212.060	-2.438.373	-15,04%	219.000	9.898.924
Transferències corrents	206.663.584	-4.714.749	202.148.835	198.691.070	3.457.765	98,29%	200.072.555	-1.381.486	-0,69%	2.605.769	194.089.599
Despeses corrents	**380.217.335**	**-3.577.177**	**376.640.157**	**368.261.811**	**8.378.346**	**97,78%**	**365.932.785**	**2.329.026**	**0,64%**	**3.913.786**	**349.644.799**
Inversions reals	52.023.105	13.745.081	65.768.186	39.862.326	25.905.860	60,61%	44.514.642	-4.652.316	-10,45%	24.348.259	34.594.105
Transferències de capital	8.346.942	812.806	9.159.748	6.147.725	3.012.023	67,12%	5.749.457	398.269	6,93%	2.829.753	5.571.754
Despeses de capital	**60.370.047**	**14.557.887**	**74.927.934**	**46.010.051**	**28.917.883**	**61,41%**	**50.264.098**	**-4.254.047**	**-8,46%**	**27.178.012**	**40.165.858**
Actius financers	953.476	12.419	965.894	880.481	85.414	91,16%	18.979.376	-18.098.896	-95,36%	-	428.238
Passius financers	468.108.653	73.515.973	541.624.626	541.604.286	20.340	100,00%	694.344.042	-152.739.756	-22,00%	-	541.156.948
Variació d'actius i passius financers	**469.062.129**	**73.528.391**	**542.590.520**	**542.484.767**	**105.753**	**99,98%**	**713.323.418,60**	**-170.838.652**	**-23,95%**	**-**	**541.585.186**
Pressupost de despeses	909.649.511	84.509.101	994.158.612	956.756.629	37.401.983	96,24%	1.129.520.302	-172.763.673	-15,30%	31.091.798	931.395.844

Font: Govern
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

	Pressupost inicial	Modificacions Pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Ingressos corrents	415.119.074	-	415.119.074	423.187.443	101,94%	438.788.723	- 15.601.280	-3,56%	401.060.699
Despeses de funcionament [1]	- 364.406.086	2.355.584	- 362.050.502	- 354.488.125	97,91%	- 349.720.726	- 4.767.399	1,36%	- 339.745.875
Ingressos de capital	-	-	-	166.014	0,00%	13.983	152.031	1.087,24%	166.014
Despeses de capital	- 60.370.047	- 14.557.887	- 74.927.934	- 46.010.051	61,41%	- 50.264.098	4.254.047	-8,46%	- 40.165.858
Superàvit o dèficit de gestió	**- 9.657.060**	**- 12.202.303**	**- 21.859.363**	**22.855.281**	**-104,56%**	**38.817.882**	**- 15.962.601**	**-41,12%**	**21.314.980**
Despeses financeres	- 15.811.249	1.221.594	- 14.589.655	- 13.773.686	94,41%	- 16.212.060	2.438.373	-15,04%	- 9.898.924
Superàvit o dèficit de caixa	**- 25.468.309**	**- 10.980.710**	**- 36.449.018**	**9.081.595**	**-24,92%**	**22.605.823**	**- 13.524.228**	**-59,83%**	**11.416.056**
Actius financers (ingressos)	3.935.024	-	3.935.024	5.576.742	141,72%	3.899.873	1.676.869	43,00%	5.168.918
Passius financers (ingressos)	490.595.414	-	490.595.414	522.711.135	106,55%	726.254.652	- 203.543.517	-28,03%	522.706.329
Actius financers (despeses)	- 953.476	- 12.419	- 965.894	- 880.481	91,16%	- 18.979.376	18.098.896	-95,36%	- 428.238
Passius financers (despeses)	- 468.108.653	- 73.515.973	- 541.624.626	- 541.604.286	100,00%	- 694.344.042	152.739.756	-22,00%	- 541.156.948
Variació d'actius i passius financers	**25.468.308**	**- 73.528.391**	**- 48.060.083**	**- 14.196.890**	**29,54%**	**16.831.106**	**- 31.027.996**	**-184,35%**	**- 13.709.940**
Resultat pressupostari	**- 0**	**- 84.509.101**	**- 84.509.101**	**- 5.115.295**	**6,05%**	**39.436.928**	**- 44.552.224**	**-112,97%**	**- 2.293.884**

[1]Les despeses de funcionament inclouen despeses de capítol 1 de personal, de capítol 2 Consum de béns corrents i serveis i despeses de capítol 4 Transferències corrents.

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat, s'han posat de manifest les observacions següents:

Estalvi net pressupostari negatiu

L'indicador de l'estalvi net reflecteix la capacitat del pressupost de generar excedents derivats de les activitats ordinàries, les quals queden recollides en els capítols pressupostaris de l'I al V, una vegada descomptades les quantitats que s'han de destinar a satisfer la despesa financera i el retorn dels préstecs i crèdits amb venciment a l'exercici.

Aquests excedents són, en el cas de produir-se, els que el Govern pot destinar a l'autofinançament d'inversions o d'altres despeses de capital o a atendre el servei del deute de noves operacions d'endeutament que es proposi formalitzar.

Tal i com es posa de manifest en el quadre següent, la liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu. Els imports següents són els que deriven dels estats financers i pressupostaris retuts, sense incloure-hi l'efecte de les observacions que es detallen en el transcurs de l'informe les quals no les atenuarien.

Concepte	2017 Import	2016 Import
Ingressos corrents exercici	423.187	438.789
Despeses corrents exercici (cap. I,II i IV)	-354.488	-349.721
Estalvi brut	**68.699**	**89.068**
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	-555.378	-710.556
Estalvi net	**-486.679**	**-621.488**
Percentatge sobre Ingressos corrents	*-115,00%*	*-141,64%*

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga al Govern al refinançament permanent del seu endeutament. Per la seva part, donat que aquestes operacions es formalitzen majoritàriament a curt termini, com s'observa a la nota 2.4, comporten romanents de tresoreria negatius que es tradueixen en una liquiditat supeditada a la formalització d'operacions de tresoreria en el molt curt termini.

2.2.1. Impostos directes i indirectes

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos directes figura en el quadre següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Sobre la renda	74.203.755	74.203.755	71.238.204	- 2.965.551	96,00%	82.398.143	- 11.659.939	-14,07%	69.310.575
Impost sobre la renda	**26.594.521**	**26.594.521**	**32.672.326**	**6.077.804**	**122,85%**	**30.451.144**	**2.221.181**	**7,29%**	**32.002.773**
Impost s/Plusvalues immobiliàries	1.758.457	1.758.457	2.760.317	1.001.860	156,97%	1.940.703	819.613	42,23%	2.757.480
Impost s/ Renda Persones Físiques (IRPF)	24.836.065	24.836.065	29.912.009	5.075.944	120,44%	28.510.441	1.401.568	4,92%	29.245.292
Impost Societats/Activit. econòmiques	**37.649.397**	**37.649.397**	**26.493.462**	**- 11.155.935**	**70,37%**	**40.800.287**	**- 14.306.825**	**-35,07%**	**27.719.712**
Impost sobre societats	37.649.397	37.649.397	26.403.004	- 11.246.392	70,13%	40.689.351	- 14.286.347	-35,11%	27.737.789
Activitats econòmiques	-	-	90.458	90.458	-	110.936	- 20.478	-18,46%	- 18.077
Impost sobre la renda no residents	**9.959.837**	**9.959.837**	**12.072.416**	**2.112.579**	**121,21%**	**11.646.711**	**425.705**	**3,66%**	**9.588.090**
Persones físiques (IRNR)	27.907	27.907	34.610	6.703	124,02%	24.443	10.167	41,60%	30.101
Persones jurídiques (IRNR)	9.931.929	9.931.929	12.037.806	2.105.877	121,20%	11.622.269	415.537	3,58%	9.557.989
Altres impostos directes	**24.784**	**24.784**	**30.890**	**6.106**	**124,64%**	**24.784**	**6.106**	**24,64%**	**30.890**
S. act.que vulguin obrir fins a 24h	24.784	24.784	30.890	6.106	124,64%	24.784	6.106	24,64%	30.890
Total	**74.228.539**	**74.228.539**	**71.269.094**	**- 2.959.445**	**96,01%**	**82.922.927**	**- 11.653.833**	**-14,05%**	**69.341.465**

Font: Govern
(Imports en euros)

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos indirectes es mostra en el quadre següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Sobre tans. patrim. i act. jurid. doc.	**1.812.002**	**1.812.002**	**2.525.286**	**713.284**	**139,36%**	**2.356.787**	**168.498**	**7,15%**	**2.522.014**
Impost s/transmiss. patrim. Immobil.	1.812.002	1.812.002	2.525.286	713.284	139,36%	2.356.787	168.498	7,15%	2.522.014
Sobre el consum	**122.808.472**	**122.808.472**	**131.994.637**	**9.186.165**	**107,48%**	**127.840.883**	**4.153.754**	**3,25%**	**118.687.008**
IGI	122.808.472	122.808.472	131.994.637	9.186.165	107,48%	127.840.883	4.153.754	3,25%	118.687.008
Sobre serveis	**3.143.422**	**3.143.422**	**3.100.567**	**- 42.856**	**98,64%**	**6.620.320**	**- 3.519.753**	**-53,17%**	**3.082.264**
ISI Bancari i financer	-	-	-	-	-	3.622.725	- 3.622.725	-100,00%	-
ISI Assegurances	3.143.422	3.143.422	3.100.567	- 42.856	98,64%	2.997.595	102.972	3,44%	3.082.264
Impostos especials	**44.741.562**	**44.741.562**	**45.552.960**	**811.398**	**101,81%**	**45.028.773**	**524.187**	**1,16%**	**45.556.507**
Impostos especials	44.741.562	44.741.562	45.552.960	811.398	101,81%	45.028.773	524.187	1,16%	45.556.507
Sobre el tràfic exterior	**107.088.108**	**107.088.108**	**108.490.871**	**1.402.763**	**101,31%**	**107.557.319**	**933.552**	**0,87%**	**108.490.900**
Taxa al consum	106.468.285	106.468.285	107.841.421	1.373.136	101,29%	106.882.703	958.719	0,90%	107.841.421
Tarifa Exterior Comuna (TEC)	604.478	604.478	620.273	15.796	102,61%	661.110	- 40.836	-6,18%	620.303
Antidumping	15.345	15.345	29.176	13.831	190,14%	13.507	15.669	116,00%	29.176
Sobre el joc	**1.235.102**	**1.235.102**	**1.258.801**	**23.699**	**101,92%**	**1.336.164**	**- 77.363**	**-5,79%**	**1.256.168**
Sobre el Joc del Bingo	1.235.102	1.235.102	1.241.437	6.336	100,51%	1.316.879	- 75.441	-5,73%	1.241.437
Impost s/ Joc d'atzar	-	-	17.364	17.364	-	19.286	- 1.922	-9,97%	14.731
Total	**280.828.668**	**280.828.668**	**292.923.122**	**12.094.454**	**104,31%**	**290.740.248**	**2.182.874**	**0,75%**	**279.594.860**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.2. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Taxes	**12.007.861**	**12.007.861**	**15.129.191**	**3.121.330**	**125,99%**	**13.688.215**	**1.440.976**	**10,53%**	**11.366.391**
Taxa d'activitats econòmiques	5.609.599	5.609.599	6.715.775	1.106.177	119,72%	6.077.153	638.622	10,51%	4.041.941
Taxa vehicles	4.657.335	4.657.335	5.050.568	393.233	108,44%	4.616.889	433.680	9,39%	3.971.080
Taxa judicial	716.814	716.814	616.359	- 100.454	85,99%	769.932	- 153.572	-19,95%	616.359
Taxa marques	381.296	381.296	906.508	525.212	250,90%	693.054	213.454	30,80%	903.038
Taxa sol.licituds de treball	607.154	607.154	1.767.051	1.159.897	291,04%	1.451.061	315.990	21,78%	1.762.541
Taxa Salut animal	45.366	45.366	54.644	9.278	120,45%	63.670	- 9.026	-14,18%	54.020
Altres taxes	10.298	10.298	18.285	7.988	177,57%	16.458	1.828	11,10%	17.413
Prestacions de serveis	**6.076.586**	**6.076.586**	**5.841.766**	**- 234.820**	**96,14%**	**5.495.276**	**346.490**	**6,31%**	**5.700.922**
Legalització de documents	51.354	51.354	56.173	4.819	109,38%	50.939	5.234	10,27%	55.804
Llicències,permisos i autorit.	756.998	756.998	700.566	- 56.431	92,55%	695.468	5.098	0,73%	697.229
Serveis sanitaris	291.993	291.993	324.242	32.249	111,04%	307.965	16.277	5,29%	271.624
Certificats	53.648	53.648	87.564	33.916	137,58%	67.474	20.090	29,77%	86.403
Carnets escolars	1.262.454	1.262.454	986.312	- 276.143	78,13%	985.953	359	0,04%	959.271
Passaports	406.777	406.777	423.756	16.978	104,17%	382.857	40.899	10,68%	422.411
Inscripcions en registre	1.301.593	1.301.593	1.482.281	180.687	113,88%	1.346.911	135.370	10,05%	1.481.128
Ús Cartografia digital	143	143	30	- 113	20,66%	128	- 98	-76,83%	-
Altres serveis	1.941.625	1.941.625	1.780.842	- 160.783	91,72%	1.657.581	123.261	7,44%	1.727.051
Venda de béns	**417.621**	**417.621**	**454.555**	**36.934**	**108,84%**	**425.863**	**28.691**	**6,74%**	**442.717**
Venda de publicacions pròpies	45.661	45.661	50.217	4.555	109,98%	43.532	6.685	15,36%	47.798
Impresos	92.292	92.292	175.090	82.798	189,71%	103.842	71.248	68,61%	174.622
Fotocòpies i altres prod.repografia	2.497	2.497	4.343	1.846	173,95%	2.610	1.733	66,42%	4.195
Cartografia i fotografia aèria	43.549	43.549	33.484	- 10.065	76,89%	35.037	- 1.552	-4,43%	31.566
Documentació diversa	52.803	52.803	1.078	- 51.725	2,04%	55.802	- 54.725	-98,07%	1.078
Productes sanitaris	152.181	152.181	164.200	12.019	107,90%	159.996	4.204	2,63%	158.152
Altres béns	28.637	28.637	26.143	- 2.494	91,29%	25.045	1.098	4,38%	25.307
Reintegraments	**267.324**	**267.324**	**613.208**	**345.884**	**229,39%**	**400.158**	**213.050**	**53,24%**	**509.257**
De pressupost corrents	264.861	264.861	503.060	238.199	189,93%	398.311	104.749	26,30%	399.109
D'exercicis tancats	2.463	2.463	110.148	107.685	4.472,53%	1.847	108.301	5.863,36%	110.148
Altres ingressos	**6.274.105**	**6.274.105**	**4.881.287**	**- 1.392.818**	**77,80%**	**4.674.882**	**206.405**	**4,42%**	**2.062.728**
Sancions	3.529.382	3.529.382	3.507.889	- 21.493	99,39%	4.094.896	- 587.007	-14,34%	1.500.122
Expedients	-	-	600	600	-	79.410	- 80.010	-100,76%	600
Danys i imprevistos	421.768	421.768	557.776	136.008	132,25%	382.320	175.457	45,89%	273.334
Recàrrecs	2.322.955	2.322.955	815.021	- 1.507.934	35,09%	277.401	537.620	193,81%	288.673
Subhastes	-	-	-	-	-	325	- 325	-100,00%	-
Total	**25.043.496**	**25.043.495**	**26.920.006**	**1.876.510**	**107,49%**	**24.684.394**	**2.235.611**	**9,06%**	**20.082.016**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències corrents d'ingressos

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
D'Empreses Públ. i altres Ent.Públ.	-	-	-	-	-	13.631	-13.631	-100,00%	-
Universitat d'Andorra	-	-	-	-	-	13.631	-13.631	-100,00%	-
Altres transferències corrents	-	-	56.522	56.522	-	53.420	3.102	5,81%	56.522
Comissio Nacional Andorrana UNESCO	-	-	4	4	-	19	-15	-77,91%	4
Entitats sense ànim de lucre AND	-	-	10.511	10.511	-	-	10.511	-	10.511
Comissió d'intercanvi cultural	-	-	46.007	46.007	-	49.801	-3.794	-7,62%	46.007
Institut Ramon Llull	-	-	-	-	-	3.600	-3.600	-100,00%	-
Total	-	-	56.522	56.522	-	67.051	-10.529	-15,70%	56.522

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.4. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
De institsense finalitat de lucre	443.033	443.033	273.433	- 169.600	61,72%	321.734	- 48.301	-15,01%	254.761
Int.Préstecs. Finançament extraordinari	142.926	142.926	-	- 142.926	-	142.926	- 142.926	-100,00%	-
Int.Prestecs parapúbliques	299.497	299.497	248.461	- 51.036	82,96%	178.804	69.658	38,96%	248.461
Interessos crèdits concedits ll/p	609	609	24.971	24.362	4098,74%	4	24.967	660.512,17%	6.300
Interessos de dipòsits	5.872	5.872	6.835	963	116,41%	10.108	- 3.273	-32,38%	6.835
De comptes corrents	1.568	1.568	757	- 811	48,27%	3.702	- 2.945	-79,55%	757
Interessos de dipòsit	4.304	4.304	6.078	1.775	141,23%	6.407	- 328	-5,13%	6.078
Distribució de resultats	31.749.110	31.749.110	29.117.056	- 2.632.054	91,71%	34.793.909	- 5.676.853	-16,32%	29.117.056
Distribució de resultats de FEDA	3.514.675	3.514.675	3.258.947	- 255.729	92,72%	2.493.720	765.227	30,69%	3.258.947
Distribució de resultats STA	28.234.435	28.234.435	25.856.774	- 2.377.661	91,58%	32.300.000	- 6.443.226	-19,95%	25.856.774
Distribució resultats Casa Rossell	-	-	135	135	-	189	- 54	-28,57%	135
Distribució resultats CAPESA	-	-	1.200	1.200	-	-	1.200	-	1.200
Lloguers	68.980	68.980	59.941	- 9.038	86,90%	69.138	- 9.197	-13,30%	59.458
Cafeteria Govern	6.890	6.890	6.890	-	100,00%	7.464	- 574	-7,69%	6.890
Lloguers duana	11.531	11.531	11.629	98	100,85%	11.726	- 98	-0,83%	11.629
Places d'aparcament MI Govern	162	162	-	- 162	-	-	-	-	-
Casa Rossell	13.058	13.058	7.869	- 5.189	60,26%	10.564	- 2.695	-25,51%	7.869
Lloguer Auditori Nacional	1.007	1.007	483	- 523	48,03%	3.053	- 2.569	-84,16%	-
Lloguer Residence Les Palaces	35.853	35.853	32.536	- 3.318	90,75%	35.853	- 3.318	-9,25%	32.536
Lloguer Casa d'Areny Plandolit	478	478	375	- 103	78,45%	478	- 103	-21,55%	375
Centre Esportiu d'Ordino	-	-	160	160	-	-	160	-	160
Altres ingressos patrimonials	2.506.235	2.506.235	2.300.609	- 205.626	91,80%	4.891.346	- 2.590.738	-52,97%	2.300.609
Ingressos per cessió d'ús	6.235	6.235	20.088	13.853	322,18%	14.714	5.374	36,52%	20.088
Comercialització euro	2.500.000	2.500.000	2.280.521	- 219.479	91,22%	4.876.632	- 2.596.112	-53,24%	2.280.521
Resultat d'operacions comercials	229.829	229.829	231.720	1.891	100,82%	240.466	- 8.746	-3,64%	231.720
Cànon ITV	222.501	222.501	231.720	9.220	104,14%	240.466	- 8.746	-3,64%	231.720
Cànon olis vegetals	7.329	7.329	-	- 7.329	-	-	-	-	-
Interessos de demora	15.312	15.312	15.573	261	101,70%	47.401	- 31.828	-67,15%	15.396
Interessos Legals	15.312	15.312	15.573	261	101,70%	47.401	- 31.828	-67,15%	15.396
Ingressos provin. inversions reals	-	-	13.532	13.532	-	-	13.532	-	-
Ingressos provin. inversions reals	-	-	13.532	13.532	-	-	13.532	-	-
Total	35.018.371	35.018.371	32.018.699	- 2.999.671	91,43%	40.374.103	- 8.355.404	-20,69%	31.985.836

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Duplicitat d'ingressos per al finançament d'inversions

En data 7 de maig de 2007, es va formalitzar el conveni entre el Govern, Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) Andorra Telecom, SAU (Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA), en el moment de la signatura i Túnel d'Envalira, SA, per a "l'execució

i posterior conservació i manteniment d'una galeria de serveis i evacuació paral·lela al Túnel d'Envalira".

Segons preveu el conveni esmentat, aquesta inversió es finançarà de la manera següent: un 35% a càrrec de Govern, un 15% a càrrec de l'STA i un 50% a càrrec de FEDA.

En data 11 de juny de 2008, el Govern va adjudicar les obres esmentades per un import de 21.637.163 euros. Així, en aplicació del conveni anterior i els pactes signats en data 16 de juliol de 2008, FEDA i STA van efectuar l'ingrés al Govern de la seva contribució al finançament, d'acord amb els imports que es detallen en el quadre següent:

Entitat	% Finançament	Import
FEDA	50%	10.818.581,56
STA	15%	3.245.574,47
Total ingressos		**14.064.156,03**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Simultàniament, la Llei 3/2008, de 8 d'abril, aprovà un crèdit extraordinari de 20.489.763 euros per a donar cobertura pressupostària a les inversions referides, detallant-se en la Llei que el finançament de la modificació pressupostària seria amb endeutament. Aquest endeutament, integrat en el conjunt d'operacions formalitzades durant l'exercici 2008, es va formalitzar i disposar. En conseqüència, les obres esmentades disposen d'un excés de finançament que ascendeix a 12.916.756 euros. Donat que aquests recursos no poden ser disposats lliurement per part del Govern s'hauria d'acordar un destí dels mateixos.

2.2.5. Alienació d'inversions

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Alineació de bens Immobles	-	-	166.014	166.014	-	-	166.014	-	166.014
Vehicles	-	-	-	-	-	13.983	- 13.983	-100,00%	-
Total	-	-	166.014	166.014	-	13.983	152.031	1087,24%	166.014

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.6. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostàries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduït a l'exercici 2018
Retri. bàs.,altr. remu. alts càrrec	3.636.420	- 281.821	3.354.599	3.354.599	-	100,00%	3.290.588	64.011	1,95%	3.354.599	-
Remun. bàsiques i altres, pers. fix	73.693.373	2.337.501	76.030.874	75.902.777	128.097	99,83%	73.244.403	2.658.374	3,63%	75.547.400	-
Rem.bàs. agent adm.caract.indefinit	-	278.359	278.359	278.359	-	100,00%	-	278.359	-	278.359	-
Rem.bàsic agent adm.caràct.eventual	5.210.064	332.769	5.542.833	5.540.054	2.778	99,95%	4.631.592	908.463	19,61%	5.536.987	-
Quotes seguretat social	13.206.222	492.321	13.698.543	13.069.589	28.974	99,79%	12.851.267	818.302	6,37%	13.612.911	-
Prestacions socials	11.214.510	160.012	11.374.523	11.374.523	-	100,00%	11.191.887	182.636	1,63%	6.986.135	-
Despeses socials del personal	838.076	- 41.624	796.452	652.282	144.170	81,90%	434.195	218.087	50,23%	599.564	26.518
Total	107.798.666	3.277.516	111.076.182	110.772.184	304.018	99,73%	105.643.932	5.128.232	4,85%	105.916.955	26.518

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les despeses del personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

Tot i que l'article 15.5 de la Llei 3/2017 del pressupost 2017, a l'establir la fiscalització de les despeses de personal en el moment previ al seu pagament, determina aquest procediment, cal tenir en compte que no es dóna el supòsit que preveu el mateix article pel qual es puguin agrupar les fases de gestió pressupostària en un sol acte administratiu, doncs els actes administratius que autoritzen la despesa i els actes que dicten el compromís de la mateixa es produeixen en moments processals molt distants, en temps, als de la liquidació, ordre de pagament i pagament material de la mateixa. Així, els primers actes tenen lloc en el moment de dur a terme els processos selectius i de contractació mentre que els segons, en el moment d'aprovació de la nòmina i el seu pagament.

Cal tenir en compte, també, que les contractacions de persones que tenen una durada superior a l'any, veuen reproduït el compromís de despesa a l'inici de cada anualitat.

Això comportaria que, atès que a l'inici de l'exercici el Govern té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis a l'entitat per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte, calgués comptabilitzar a l'obertura de l'exercici el corresponent compromís de la despesa.

En conseqüència, la pràctica seguida, a més de ser contrària al disposat a l'article 31 de la LGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Hores extraordinàries

L'article 8.1 del Reglament de sistemes de compensació estableix que "*les hores extres són la circumstància per la qual el personal de l'Administració general, de forma voluntària, autoritzada i motivada per necessitats del servei, treballa fora de la seva jornada laboral*".

Així mateix, la Disposició addicional segona del reglament esmentat, estipula que el "*màxim d'hores extraordinàries autoritzades i compensades amb retribució per persona és de 120 hores a l'any. El màxim d'hores extraordinàries compensades amb temps no pot sobrepassar les 80 hores de descans per any. Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del Director del departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació de la Secretaria d'Estat de Funció Pública*".

El quadre següent resumeix els treballadors pels quals s'han detectat hores extraordinàries en un nombre superior a 120 hores any.

Interval d'hores extres/any	Nombre de treballadors
Més de 350	1
Entre 300 i 350	0
Entre 200 i 300	9
Entre 150 i 200	17
Entre 120 i 150	27
Total	**54**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Atenent a que aquestes pràctiques són observades de manera recurrent, podrien ser indicadores de debilitats i ineficiències organitzatives. Així, s'ha observat com, en general, l'autorització i la justificació d'aquestes hores extraordinàries és posterior a la seva execució.

Registre de personal

L'article 13 de la Llei de la funció pública preveu la necessitat d'establir un registre de personal on s'inscriguin els llocs de treball, els funcionaris, els agents de l'Administració i el personal de relació especial, incloent dades exclusivament de la vida administrativa.

Govern hauria de promoure el reglament necessari, i establir els mecanismes per tal de complir amb la previsió d'aquesta Llei.

Conceptes retributius no regulats

De la revisió efectuada, s'ha observat que s'han retribuït a persones al servei de Govern conceptes en relació als quals no consta cap regulació normativa que els empari, per la qual cosa no es pot determinar la raonabilitat dels imports abonats.

En concret, aquesta incidència es posa de manifest en la retribució dels següents conceptes:

- "Guàrdies forenses"
  Respecte aquest concepte, hem constatat un escrit de data 2 de novembre de 2004, adreçat pel ministre de Justícia i Interior, en el qual comunica a la cap del departament de Medicina Legal i Forense que les guàrdies realitzades per aquesta queden fora del "Reglament de sistemes de compensació" de data 9 de juliol de 2003, i en conseqüència, se li abonaran les seves guàrdies

al preu estipulat pel Ministeri de Justícia i Interior. Aquest concepte ha estat retribuït per un import total de 31.936 euros.

- "Prima secció canina" i "Especificitat policia"
  Aquests conceptes es retribueixen al personal del cos de policia. Segons la informació que ens ha estat facilitada des de la Secretaria d'Estat de Funció Pública l'abonament s'efectua mensualment a partir d'una comunicació del secretari d'Estat d'Interior. El total retribuït en concepte de "Prima secció canina" en l'any 2017 ascendeix a 53.790 euros, i en concepte de "Especificitat policia" a 6.840 euros.
- "Permanència Pas Educació", "Activitats hivern Pas" i "Pas Bombers"
  Aquests conceptes retribueixen al personal d'educació, d'hivern i Bombers pel fet d'estar al Pas de la Casa. El total retribuït per aquest concepte en l'any 2017 ascendeix a 38.371 euros, 38.374 euros i 26.221 euros respectivament.

En relació als conceptes retributius exposats, cal precisar que, segons l'art.63 f) i 18.3 de la Llei de la funció pública, correspon al complement específic la retribució derivada de les circumstàncies de treball d'aquells conceptes retributius.

Contractacions de personal eventual no ajustades a la LFP

S'ha detectat l'existència de personal eventual el qual, atenent a la seva durada o la funció que desenvolupa, la seva contractació podria ser contrària al que disposa l'article 87.2 de la LFP.

Així, s'han observat contractacions d'eventuals per a places que han de ser cobertes mitjançant un procediment selectiu que han superat els màxims permesos per supòsits d'aquesta naturalesa. En concret s'han detectat un 38 total contractes que superen el termini de 9 mesos previstos a l'article 88.2 de la LFP.

2.2.7. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. inal i realitza	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduit a l'exercici 2018
Lloguers	13.446.367	- 271.120	13.175.247	13.010.166	165.081	98,75%	13.513.713	- 503.547	-3,73%	11.706.021	80.242
Lloguer terrenys i béns naturals	318.457	1.013	319.470	287.934	31.535	90,13%	269.533	18.401	6,83%	228.110	-
Cànons i prést. deriv. conc. admin.	8.358.279	- 388.453	7.969.826	7.910.371	59.456	99,25%	8.478.305	- 567.935	-6,70%	6.730.124	59.456
Lloguer edificis i altres construcc	1.963.210	19.544	1.982.753	1.958.109	24.644	98,76%	1.937.115	20.994	1,08%	1.948.445	-
Lloguer de maquin. instal. i equip.	63.281	- 11.985	51.296	47.005	4.291	91,63%	55.876	- 8.871	-15,88%	40.913	291
Lloguer de material de transport	1.797.166	123.259	1.920.426	1.917.836	2.590	99,87%	1.760.351	157.485	8,95%	1.897.557	-
Lloguer de mobiliari i efectes	1.986	-	1.986	1.782	204	89,71%	3.469	- 1.687	-48,63%	259	-
Lloguer d'equipaments per a inform.	65.001	7.999	73.000	65.675	7.325	89,97%	52.022	13.653	26,25%	58.716	176
Lloguer altre immobilit.immaterial	875.643	- 22.802	852.840	817.839	35.001	95,90%	949.738	- 131.899	-13,89%	797.841	20.319
Lloguer altre immobilitzat material	3.344	305	3.649	3.616	33	99,10%	7.305	- 3.689	-50,50%	3.616	-
Reparació, conservació i manteniment	**5.769.342**	**- 140.544**	**5.628.799**	**5.327.530**	**301.269**	**94,65%**	**4.850.794**	**476.736**	**9,83%**	**4.835.315**	**149.705**
Repar. i cons. de terrenys i béns	33.352	9.433	42.785	42.761	4	99,99%	38.633	4.148	10,74%	38.205	-
Rep.i cons. edificis i altres cons.	695.789	- 67.579	628.211	516.834	111.377	82,27%	305.634	211.200	69,10%	470.609	88.631
Repar.i cons. maquin.instal.i equip	3.591.342	- 21.975	3.569.367	3.449.608	119.759	96,64%	3.423.991	25.616	0,75%	3.098.172	60.352
Rep.i conserv., material transport	484.250	143.421	627.671	624.700	2.970	99,53%	546.834	77.866	14,24%	574.764	-
Rep. i cons., mobiliari i efectes	9.846	- 3.838	6.008	3.759	2.249	62,57%	6.520	- 2.761	-42,35%	3.759	-
Reparació i conser. d'equip. i inf.	900.755	- 174.036	726.719	667.425	59.294	91,84%	523.388	144.037	27,52%	629.708	722
Rep.i conserv. aparells mèdics	8.805	1.350	10.155	7.501	2.654	73,86%	5.495	2.006	36,50%	5.176	-
Repar.i conserv. altre immobilitzat	13.203	- 5.247	7.956	7.724	232	97,08%	297	7.427	2498,17%	7.724	-
Material, subministrament i altres	**29.720.490**	**- 256.080**	**29.464.410**	**26.299.582**	**3.164.828**	**89,26%**	**25.307.562**	**992.020**	**3,92%**	**22.828.888**	**832.553**
Material d'oficina	988.347	- 5.219	983.129	896.068	87.061	91,14%	788.791	107.277	13,60%	845.987	-
Subministraments	7.198.796	295.846	7.494.642	7.031.587	463.055	93,82%	5.669.019	1.362.568	24,04%	5.830.300	185.186
Comunicacions	1.714.779	- 36.498	1.678.281	1.570.088	108.193	93,55%	1.615.228	- 45.140	-2,79%	1.565.179	-
Transport	871.399	755.942	1.627.341	1.508.917	118.425	92,72%	2.003.263	- 494.346	-24,68%	1.483.205	5.580
Primes d'assegurances	1.224.591	6.348	1.230.939	1.210.648	20.291	98,35%	1.173.980	36.668	3,12%	1.204.029	-
Tributs	2.731	-	2.731	1.061	1.671	38,84%	1.698	- 638	-37,54%	1.061	-
Altres serveis	5.104.014	- 370.666	4.733.348	3.977.959	755.389	84,04%	4.030.170	- 52.211	-1,30%	3.673.571	156.655
Treballs realitzats per altres empr	12.580.832	- 881.136	11.709.696	10.099.222	1.610.474	86,25%	9.885.193	114.029	1,14%	8.221.614	485.131
Imprevistos o insuficiències	25.000	- 20.697	4.303	4.033	270	93,72%	40.221	- 36.188	-89,97%	3.942	-
Indemnitzacions per serveis	**792.637**	**- 235.607**	**557.030**	**387.613**	**169.417**	**69,59%**	**332.169**	**55.444**	**16,69%**	**370.098**	-
Reemborsament de dietes	235.140	- 33.095	202.045	132.531	69.514	65,59%	100.633	31.898	31,70%	126.567	-
Locomoció	557.497	- 202.512	354.985	255.082	99.903	71,86%	231.537	23.545	10,17%	243.512	-
Nous serveis	**15.000**	**- 15.000**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nous serveis	15.000	- 15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	**49.743.837**	**- 918.351**	**48.825.486**	**45.024.891**	**3.800.594**	**92,22%**	**44.004.239**	**1.020.653**	**2,32%**	**39.740.323**	**1.062.499**

Font: Govern
(Imports en euros)

El detall dels conceptes amb major volum de despesa és el següent:

DESCRIPCIÓ SUBCONCEPTE		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
201	**Cànons i préstecs derivats concessions adminis.**	**8.358.279**	**-388.453**	**7.969.826**	**7.910.371**	**-59.455**	**99,25%**
	20100 CTRA, S.A	3.962.399	-214.622	3.747.777	3.747.777	-	100,00%
	20101 Escorxador Nacional d'Andorra (ENA)	248.638	-	248.638	248.638	-	100,00%
	20102 Línia Bus Exprés	808.283	1.078	809.361	809.361	-	100,00%
	20103 Estacions Depuradores d'Aigües Residuals	3.338.959	-174.909	3.164.050	3.104.595	-59.455	98,12%
213	**Reparació i cons. maquinaria, instal·lacions i equipaments**	**3.591.342**	**-21.975,30**	**3.569.366,76**	**3.449.608**	**-119.759**	**96,64%**
	21300 Reparació i cons. maq, instal·lacions i equipaments	3.591.342	-21.975,30	3.569.366,76	3.449.608	-119.759	96,64%
221	**Subministraments**	**7.198.797**	**295.844**	**7.494.641**	**7.031.588**	**-463.053**	**93,82%**
	22100 Energia elèctrica	2.158.902	-124.847	2.034.055	1.980.144	-53.911	97,35%
	22110 Aigua	113.740	21.955	135.695	125.109	-10.586	92,20%
	22120 Carburants per a loc.	392.188	-3.275	388.913	370.199	-18.714	95,19%
	22130 Carburants per a calef.	1.290.196	-343.969	946.227	922.146	-24.081	97,46%
	22140 Vestuari	461.112	-19	461.093	411.938	-49.155	89,34%
	22150 Productes alimentaris	281.087	-21.483	259.604	255.337	-4.267	98,36%
	22155 Animals vius	24.695	-	24.695	22.903	-1.792	92,74%
	22160 Productes farm i sanitaris	800.430	-24.535	775.895	694.449	-81.446	89,50%
	22161 Anàlisis clíniques	73.408	-500	72.908	47.823	-25.085	65,59%
	22170 Primeres mat., func. i serveis	56.540	-14.199	42.341	40.315	-2.026	95,22%
	22175 Encunyació moneda Euro	529.500	642.622	1.172.122	1.171.886	-236	99,98%
	22180 Productes de neteja	39.092	-13.843	25.249	21.564	-3.685	85,41%
	22185 Material esportiu	6.821	5.928	12.749	12.428	-321	97,48%
	22190 Altres subministraments	971.086	172.009	1.143.095	955.347	-187.748	83,58%
223	**Transport**	**871.399**	**755.942**	**1.627.341**	**1.508.916**	**-118.425**	**92,72%**
	22300 Transport mercaderies	137.850	61.437	199.287	146.672	-52.615	73,60%
	22310 Missatgers	33.091	3.698	36.789	28.745	-8.044	78,13%
	22320 Col·lectiu persones	690.421	666.142	1.356.563	1.308.419	-48.144	96,45%
	22330 Altres transports	10.037	24.665	34.702	25.080	-9.622	72,27%
226	**Altres serveis**	**5.104.015**	**-370.667**	**4.733.348**	**3.977.959**	**-755.389**	**84,04%**
	22610 At. protocol. i de represent	939.004	-315.736	623.268	549.192	-74.076	88,11%
	22620 Divulgació i pub.	532.628	-4.332	528.296	287.562	-240.734	54,43%
	22621 Traduccions i correc.	236.354	-46.851	189.503	81.254	-108.249	42,88%
	22630 Jurisdicció i conten.	550.000	267.517	817.517	810.661	-6.856	99,16%
	22631 Execucions SAIG	20.000	-14.415	5.585	-	-5.585	-
	22635 Repatriació de Nac.	2.400	-1.000	1.400	1.145	-255	81,79%
	22640 Despeses serv. sanit.	348.223	-12.711	335.512	246.795	-88.717	73,56%
	22650 Despeses de comunitat	101.451	-22.249	79.202	50.189	-29.013	63,37%
	22660 Reunions, conf. i cursets	739.038	-131.927	607.111	526.462	-80.649	86,72%
	22670 Publicitat i propaganda	141.912	-4.960	136.952	63.811	-73.141	46,59%
	22680 Promoció cultural	527.182	74.645	601.827	576.999	-24.828	95,87%
	22681 Promoció educativa	103.368	-43.631	59.737	54.190	-5.547	90,71%
	22682 Promoció turística	25.000	-25.000	-	-	-	-
	22683 Promoció esportiva	757.293	-74.488	682.805	682.275	-530	99,92%
	22684 Promoció social	43.365	-15.480	27.885	27.885	-	100,00%
	22690 Altres despeses	36.797	-49	36.748	19.539	-17.209	53,17%
227	**Treballs real. per altres empreses**	**12.590.832**	**-881.137**	**11.709.695**	**10.099.221**	**-1.610.474**	**86,25%**
	22700 Treb. realit. per empre. de neteja i sanejament	2.388.092	-88.119	2.299.973	2.102.841	-197.132	91,43%
	22710 Treballs realitzats per empreses de seguretat	280.229	20.100	300.329	287.740	-12.589	95,81%
	22720 Treb. realit. per empre. de valoracions i peritatges	264.839	68.520	333.359	285.151	-48.208	85,54%
	22730 Treb. realit. per empre. de processament de dades	492.154	72.081	564.235	461.909	-102.326	81,86%
	22735 Treb. realit. per empre. de pàgines WEB	69.505	737	70.242	66.375	-3.867	94,49%
	22740 Treb. realit. per empre. impressions i publicacions	54.031	-37.283	16.748	13.027	-3.721	77,78%
	22760 Treb. realit. per empre. estudis i treballs tècnics	7.486.162	-1.145.798	6.340.364	5.176.173	-1.164.191	81,64%
	22790 Altres treballs a l'ext.	1.555.820	228.625	1.784.445	1.706.005	-78.440	95,60%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.8. Transferències i subvencions atorgades

El resum de les operacions pressupostàries de les transferències que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

Transferències corrents

Els imports liquidats al tancament de l'exercici per transferències corrents són:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduït a l'exercici 2018
Als coprínceps	707.508	-	707.508	707.508	-	100,00%	707.508	-	-	707.508	-
Consell Gral i Trib. Constitucional	7.457.548	-	7.457.548	7.457.548	0	100,00%	8.432.316	- 974.768	-11,56%	7.457.548	-
Transf. a entitats parapúbliques	61.603.350	- 2.856.323	58.747.028	56.428.700	2.318.327	96,05%	59.348.470	- 2.919.769	-4,92%	53.004.198	2.276.714
A organismes autònoms administratiu	1.705.730	12.914	1.718.644	1.718.644	-	100,00%	1.673.845	44.799	2,68%	1.718.644	-
A fundacions públiques	625.000	-	625.000	625.000	-	100,00%	73.200	551.800	753,83%	625.000	-
A empreses públiques amb forma SA	20.547.261	-	20.547.261	20.547.261	0	100,00%	20.460.875	86.386	0,42%	20.647.261	-
A corporacions locals	56.436.858	150.238	56.587.105	56.587.105	-	100,00%	56.401.680	185.425	0,33%	56.587.105	-
A empreses privades	3.993.290	- 244.592	3.748.698	3.505.976	242.722	93,53%	3.451.932	54.045	1,57%	2.855.720	185.056
A famílies i instituc. sense finalitat lucre	50.704.016	- 1.233.947	49.470.068	48.714.099	755.970	98,47%	46.315.094	2.399.005	5,18%	46.187.383	140.713
A l'exterior	3.053.014	- 543.039	2.509.975	2.369.229	140.746	94,46%	3.207.636	- 838.407	-25,20%	2.369.229	1.286
Total	206.863.584	4.714.749	202.148.835	198.691.070	3.457.765	98,29%	200.072.555	- 1.381.486	-0,69%	194.089.596	2.605.769

Font: Govern
(Imports en euros)

Transferències de capital

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduït a l'exercici 2018
Consell General	74.142	-	74.142	74.142	-	100,00%	77.105	- 2.963	-3,84%	74.142	-
Consell Superior de la Justicia	193.031	98.345	291.377	240.904	50.473	82,68%	79.240	161.664	204,02%	125.643	45.739
A org. autònoms adm. i parapúbl.	2.172.073	43.280	2.215.353	1.816.145	399.208	81,98%	2.724.126	- 907.981	-33,33%	1.613.174	393.037
A org. autònoms administratius	6.243	-	6.243	6.239	4	99,93%	2.900	3.339	115,14%	3.365	-
A fundacions públiques	560.000	-	560.000	560.000	-	100,00%	126.800	433.200	341,64%	560.000	-
A empreses públiques amb forma SA	338.311	-	338.311	331.968	6.343	98,13%	233.903	98.065	41,93%	231.500	-
Corporacions locals	-	86.465	86.465	-	86.465	-	-	-	-	-	86.465
A empreses privades	480.000	- 400.000	80.000	1.411	78.589	1,79%	40.885	- 39.475	-96,55%	1.411	43.086
A famil. i inst.sense fin. lucre	3.720.587	1.784.715	5.505.302	3.116.916	2.388.386	56,62%	2.452.371	664.545	27,10%	2.992.499	2.261.426
A l'exterior	802.554	- 800.000	2.554	-	2.554	-	12.126	- 12.126	-100,00%	-	-
Total	8.346.942	812.808	9.159.748	6.147.725	3.012.023	67,12%	5.749.457	398.269	6,93%	5.571.754	2.829.753

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquestes operacions es desprenen les observacions següents:

Control financer de les subvencions

El reglament de control pressupostari per a l'exercici 2017 limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica.

A la pràctica, es constata que no està implantat el mecanisme de control que preveu la LGFP, el control financer, el qual permet garantir que les subvencions i ajuts atorgats s'han obtingut de forma adequada i correcta, que s'ha donat acompliment a les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

Explotació concessió bus exprés

En data 7 de setembre de 2006 es va formalitzar el contracte per la prestació del servei en concessió administrativa del projecte de línia ràpida de bus entre Sant Julià de Lòria i Andorra la Vella. Aquest contracte comporta diferents acords sobre els ingressos i despeses de la gestió del servei en funció dels quals s'estableix la contraprestació econòmica de l'explotació del servei.

No tenim constància de la justificació de les obligacions contractuals del concessionari i la seva revisió per part del Govern, especialment les recollides en l'article 11 del contracte i dels plecs de prescripcions.

Cal indicar que en l'exercici 2017 el Govern ha enregistrat la subvenció al dèficit del servei concessionat com una prestació de serveis del capítol II de l'estat de despeses del pressupost quan, atenent a la seva naturalesa de subvenció, s'hauria d'enregistrar amb càrrec al capítol IV del mateix.

2.2.9. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	%Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduit a l'exercici 2018
Inversions noves	35.029.137	**10.742.659**	**45.772.796**	**24.611.571**	**21.161.225**	**53,77%**	**31.728.435**	**- 7.116.864**	**-22,43%**	**22.099.279**	**20.058.287**
Terrenys i béns naturals	-	1.308.696	1.308.696	1.200.323	108.373	91,72%	170.159	1.030.164	605,41%	1.200.323	97.353
Edificis i altres construccions	7.810.000	- 127.057	7.682.943	3.902.298	4.080.645	46,89%	5.728.150	- 2.125.852	-37,11%	3.166.551	4.032.437
Maquinària, instal.lacions i equip.	920.840	744.904	1.665.744	876.976	788.768	52,65%	549.154	327.823	59,70%	798.456	694.925
Material de transport	72.600	336.783	409.383	326.383	83.000	79,73%	217.722	108.661	49,91%	326.383	80.315
Mobiliari i estris	306.071	93.905	399.976	333.526	66.450	83,39%	416.410	- 82.884	-19,90%	271.185	8.461
Equip. per a proces. d'informació	371.607	86.613	458.220	407.966	50.254	89,03%	474.368	- 66.392	-14,00%	238.866	33.927
Béns destinats a l'ús general	20.144.107	5.655.731	25.799.838	13.860.325	11.939.513	53,72%	20.370.431	- 6.510.106	-31,96%	12.435.774	11.759.331
Altre immobilitzat material	650.983	9.965	860.948	524.778	336.170	60,95%	575.590	- 50.812	-8,83%	506.680	290.439
Estudis i projectes d'inversió	4.552.930	2.634.119	7.187.048	3.478.997	3.708.052	48,41%	3.226.463	252.534	7,83%	3.155.061	3.061.096
Inversions de reposició	**12.244.322**	**2.739.689**	**14.984.011**	**11.650.912**	**3.333.999**	**77,75%**	**10.157.499**	**1.492.513**	**14,69%**	**9.586.674**	**2.951.664**
Acondicionament de terrenys	313.000	121.168	434.168	264.650	169.538	60,95%	477.816	- 213.165	-44,61%	231.731	138.393
Edificis i altres construccions	4.848.723	1.194.667	6.043.390	4.608.171	1.435.218	76,25%	4.524.594	83.577	1,85%	3.696.795	1.319.697
Maquinària, instal.lacions i equip.	2.755.831	138.502	2.894.333	2.331.519	562.814	80,55%	2.127.198	204.321	9,61%	1.642.687	425.922
Material de transport	584.000	18.596	602.596	437.505	165.091	72,60%	403.621	33.884	8,40%	296.636	157.537
Mobiliari i estris	51.448	51.715	103.163	42.500	60.663	41,20%	41.232	1.268	3,07%	38.919	43.195
Equipaments per a proces. d'inform.	188.321	139.820	308.141	304.398	3.743	98,79%	492.569	- 188.171	-38,20%	182.393	2.078
Béns destinats a l'ús general	3.503.000	1.058.632	4.561.632	3.624.701	936.931	79,46%	2.057.490	1.567.210	76,17%	3.458.945	864.875
Béns mobles d'interés hist.art.cult	20.000	16.568	36.568	36.568	0	100,00%	32.979	3.589	10,88%	36.568	-
Immobilitzat immaterial	**4.749.645**	**261.733**	**5.011.378**	**3.600.742**	**1.410.636**	**71,85%**	**2.628.707**	**972.035**	**36,98%**	**2.908.152**	**1.338.308**
Immobilitzat immaterial	4.749.645	261.733	5.011.378	3.600.742	1.410.636	71,85%	2.628.707	972.035	36,98%	2.908.152	1.338.308
Total	**52.023.105**	**13.745.081**	**65.768.186**	**39.862.226**	**25.905.860**	**60,61%**	**44.514.642**	**- 4.652.316**	**-10,45%**	**34.594.105**	**24.348.259**

Font: Govern
(Imports en euros)

Execució del pressupost d'inversions

En els quadres següents es detalla, per conceptes, l'estat d'execució dels crèdits gestionats durant l'exercici que provenen de la incorporació dels crèdits plurianuals, dels reconduïts d'exercicis anteriors i de modificacions pressupostàries aprovades:

Concepte	Pressupost Inicial 2017	Pressupost Final 2017	Liquidat 31-12-17	% Liq./ Press. Inicial	% Liq./ Press. Final
Inversions noves	**35.029.137**	**45.772.796**	**24.611.571**	**70,26%**	**53,77%**
Terrenys i béns naturals	-	1.308.696	1.200.323	-	91,72%
Edificis i altres construccions	7.810.000	7.682.943	3.602.298	46,12%	46,89%
Maquinària, instal.lacions i equip.	920.840	1.665.744	876.976	95,24%	52,65%
Material de transport	72.600	409.383	326.383	449,56%	79,73%
Mobiliari i estris	306.071	399.976	333.526	108,97%	83,39%
Equip. per a proces. d'informació	371.607	458.220	407.966	109,78%	89,03%
Béns destinats a l'ús general	20.144.107	25.799.838	13.860.325	68,81%	53,72%
Altre immobilitzat material	850.983	860.948	524.778	61,67%	60,95%
Estudis i projectes d'inversió	4.552.930	7.187.048	3.478.997	76,41%	48,41%
Inversions de reposició	**12.244.322**	**14.984.011**	**11.650.012**	**95,15%**	**77,75%**
Terrenys i béns naturals	-	-	-	-	-
Acondicionament de terrenys	313.000	434.188	264.650	84,55%	60,95%
Edificis i altres construccions	4.848.723	6.043.390	4.608.171	95,04%	76,25%
Maquinària, instal.lacions i equip.	2.755.831	2.894.333	2.331.519	84,60%	80,55%
Material de transport	584.000	602.596	437.505	74,92%	72,60%
Mobiliari i estris	51.448	103.163	42.500	82,61%	41,20%
Equipaments per a proces. d'inform.	168.321	308.141	304.398	180,84%	98,79%
Béns destinats a l'ús general	3.503.000	4.561.632	3.624.701	103,47%	79,46%
Béns mobles d'interés hist,art,cult	20.000	36.568	36.568	182,84%	100,00%
Altre immobilitzat material	-	-	-	-	-
Immobilitzat immaterial	**4.749.645**	**5.011.378**	**3.600.742**	**75,81%**	**71,85%**
Immobilitzat immaterial	4.749.645	5.011.378	3.600.742	75,81%	71,85%
Nous serveis	-	-	-	-	-
Total	**52.023.105**	**65.768.186**	**39.862.326**	**76,62%**	**60,61%**

Font: Govern
(Imports en euros)

L'estat d'execució dels crèdits destinats a inversions es detalla a continuació:

2017	Crèdits plurianuals	%
Crèdits inicials	3.790	5,76%
Crèdits plurianuals	48.233	73,34%
Crèdits reconduïts i modificacions de pressupost	13.745	20,90%
Total pressupost	**65.768**	**100,00%**
Crèdits liquidats	39.862	
% execució	**60,61%**	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Del quadre anterior en deriva una execució baixa del pressupost d'inversions, relativa als projectes que s'han pressupostat, atenent al volum de plurianuals votats i projectats.

2.2.10. Actius financers

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
A curt termini	7.193	7.193	-	- 7.193	-	7.193	- 7.193	-100,00%	-
Crèdits emancipació	7.193	7.193	-	- 7.193	-	7.193	- 7.193	-100,00%	-
Préstecs a concedits al Sector Públic	3.200.000	3.200.000	88.196	- 3.111.804	2,76%	3.294.460	- 3.206.264	-97,32%	88.196
Préstecs a parapúbliques	3.200.000	3.200.000	88.196	- 3.111.804	2,76%	3.294.460	- 3.206.264	-97,32%	88.196
Préstecs a mig i llarg termini	45.105	45.105	28.833	- 16.272	63,92%	38.546	- 9.713	-25,20%	21.487
Crèdits als estudiants	40.695	40.695	28.833	- 11.862	70,85%	35.239	- 6.406	-18,18%	21.487
Crèdit fiança	4.410	4.410	-	- 4.410	-	3.308	- 3.308	-100,00%	-
Devolució de fiances	456.753	456.753	401.343	- 55.410	87,87%	107.728	293.615	272,55%	864
Devolució de fiances	456.753	456.753	401.198	- 55.554	87,84%	107.728	293.471	272,42%	720
Devolució de dipòsits	-	-	144	144	-	-	144	-	144
Romanents de tresoreria	225.973	225.973	5.058.371	4.832.398	2.238,48%	451.946	4.606.424	1.019,24%	5.058.371
Romanents de tresoreria	225.973	225.973	5.058.371	4.832.398	2.238,48%	451.946	4.606.424	1.019,24%	5.058.371
Total	3.935.024	3.935.024	5.576.742	1.641.718	141,72%	3.899.873	1.676.869	43,00%	5.168.918

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduit a l'exercici 2018
Concessió de crèdits	-	-	-	-	-	-	5.820	- 5.820	-100,00%	-	-
Concessió Crèdits Sector Públic C/T	-	-	-	-	-	-	18.330.057	- 18.330.057	-100,00%	-	-
Constitució de dipòsits	452.243	-	452.243	452.243	-	100,00%	441.404	10.838	2,46%	-	-
Constitució de fiances	501.233	12.419	513.652	428.238	85.414	83,37%	202.095	226.143	111,90%	428.238	-
Total	953.476	12.419	965.894	880.481	85.414	91,16%	18.979.376	- 18.098.896	-95,36%	428.238	-

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Enregistrament pressupostari dels excedents de subvenció i aportació que es reintegren

Les lleis del pressupost general dels diferents exercicis estableixen l'obligació de reintegrar els ingressos obtinguts per transferències del Govern i no utilitzats durant l'exercici pressupostari.

El Govern registra pressupostàriament com un ingrés per actius financers, dins del concepte de Romanent de Tresoreria, l'import que li és reintegrat per les entitats dependents en aplicació de la norma anterior.

El detall és el següent:

Entitat	**Import**
Consell Regulador del Joc	28.129,67
Andorra Desenvolupament i Inversió, SA	325.544,29
Institut d'Estudis Andorrans	3.404,40
Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra	21.721,28
Caixa Andorrana de la Seguretat Social	4.679.571,00
Sumatori	**5.058.370,64**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les quantitats que són retornades per les entitats dependents no comporten la variació de cap actiu financer del Govern, pel que el seu registre pressupostari en el capítol 8 *Actius financers* no és procedent.

El Govern ha de registrar aquests retorns com una operació corrent o de capital de l'estat d'ingressos del pressupost, segons quin fos la naturalesa de la transferència inicial, en conceptes diferents dels reservats per a les variacions de les operacions financeres.

2.2.11. Passius financers i despeses financeres

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Realitzat i Press. Final	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat exercici
Deute públic	**457.097.000**	**457.097.000**	**518.240.000**	**61.143.000**	**113,38%**	**705.960.000**	**-187.720.000**	**-26,59%**	**518.240.000**
Deute Públic	457.097.000	457.097.000	518.240.000	61.143.000	113,38%	705.960.000	-187.720.000	-26,59%	518.240.000
Préstecs c/t entitats privades	**30.923.012**	**30.923.012**	**1.966.878**	**- 28.956.134**	**6,36%**	**20.154.959**	**- 18.188.081**	**-90,24%**	**1.966.878**
Préstecs rebuts c/t de fora SP	30.923.012	30.923.012	1.966.878	- 28.956.134	6,36%	20.154.959	- 18.188.081	-90,24%	1.966.878
Fiances	**75.401**	**75.401**	**165.057**	**89.655**	**218,90%**	**77.042**	**88.014**	**114,24%**	**165.251**
Dipòsits varis	-	-	1	1	0,00%	-	1	0,00%	1
Dipòsits Banc d'Ajudes Tècniques	-	-	1.120	1.120	0,00%	-	1.120	0,00%	-
Fiança de concursos i subhastes	75.401	75.401	163.936	88.534	217,42%	77.042	86.893	112,79%	165.250
Encunyació euros andorrans	**2.500.000**	**2.500.000**	**2.339.200**	**- 160.800**	**93,57%**	**82.650**	**2.276.550**	**3633,74%**	**2.339.200**
Encunyació Euros	2.500.000	2.500.000	2.339.200	- 160.800	93,57%	82.650	2.276.550	3.633,74%	2.339.200
Total	490.595.414	490.595.414	522.711.135	32.115.721	106,55%	726.254.652	-203.543.517	-28,03%	522.706.329

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	%Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduit a l'exercici 2018
Amortització de deute públic	457.097.000	828.000	457.925.000	457.925.000	-	100,00%	415.500.900	42.424.100	10,21%	457.925.000	-
Amortització préstecs llarg termini -CTRASA-	2.116.780	-	2.116.780	2.116.556	224	99,99%	1.944.322	172.234	8,86%	2.116.556	-
Amortització préstecs c/t s. privat	3.622.206	72.843.035	76.465.241	76.465.241	-	100,00%	272.099.680	-195.634.439	-71,90%	76.043.035	-
Amortització préstecs l/t s.privat	5.200.257	- 155.052	5.105.225	5.097.490	7.735	99,85%	4.799.140	298.350	6,22%	5.072.358	-
Devolució de fiances	12.380	-	12.380	-	12.380	-	-	-	-	-	-
Total	468.108.653	73.515.973	541.624.626	541.604.286	20.340	100,00%	694.344.042	-152.739.756	-22,00%	541.156.948	-

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses financeres presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Modificacions pressupostaries	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. Press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	%Var. Liq. exercicis	Pagat exercici	Reconduit a l'exercici 2018
Interessos de deute públic	6.167.456	- 742.951	5.424.507	5.424.507	-	100,00%	6.779.999	- 1.355.491	-19,99%	3.071.156	-
Interessos de préstecs	6.211.170	- 109.500	6.101.670	6.043.774	57.896	99,05%	6.490.600	- 446.826	-6,88%	4.522.393	-
Interessos de comptes corrents	2.333.869	- 708.142	1.625.727	1.124.301	501.426	69,16%	1.873.709	- 749.408	-40,00%	1.124.301	-
Interessos de dipòsits	-	-	-	-	-	-	13.441	- 13.441	-100,00%	-	-
Altres despeses financeres	1.098.751	339.000	1.437.751	1.181.105	256.646	82,15%	1.054.311	126.793	12,03%	1.181.105	219.000,00
Total	15.811.249	- 1.221.594	14.589.655	13.773.685	815.969	94,41%	16.212.060	- 2.438.373	-15,04%	9.898.924	219.000,00

Font: Govern
(Imports en euros)

Veure nota 2.3.12

Incorrecte registre pressupostari d'interessos meritats no vençuts

El Govern ha enregistrat pressupostàriament com a despesa liquidada interessos meritats no vençuts per import de 2.697.507 euros. Atenent al que disposa el principi d'anualitat, regulat a l'article 14 de la LGFP i el que disposa l'article 31.d) de la LGFP, i en no ser exigibles a l'administració fins el venciment no són susceptibles de ser reconegudes aquestes obligacions. En conseqüència, la despesa financera de l'exercici estaria sobrevalorada en l'import indicat. Així mateix, atès que, de l'import anterior, la quantitat de 1.521.411 euros figura enregistrada com a crèdits pressupostaris, el romanent de tresoreria estaria sobrevalorat en el referit import.

2.3. Estats financers

Estat de Situació Financera
a 31 de desembre del 2017

Estat de situació financera	Notes	01/01/2017	31/12/2017
Actius		**1.060.847.062**	**1.076.613.725**
Actius corrents		**74.214.378**	**86.360.039**
Efectius i equivalents a l'efectiu	3	9.686.328	21.616.107
Altres actius financers	4	16.535.597	269.215
Comptes a cobrar	5	46.144.418	62.268.973
Inventaris	6	1.714.955	2.136.209
Pagaments anticipats		133.080	69.535
Actius no corrents		**986.632.683**	**990.253.685**
Altres actius financers	4	65.297.094	82.356.875
Propietat d'inversió	9	167.527	167.527
Propietat, planta i equipament	7	914.712.169	899.845.020
Actius intangibles	8	6.455.893	7.884.263
Total general		**1.060.847.062**	**1.076.613.725**

Estat de situació financera	Notes	01/01/2017	31/12/2017
Passius		**1.203.941.170**	**1.177.916.689**
Passius Corrents		**595.117.189**	**306.513.477**
Comptes a pagar	10	64.615.535	82.095.776
Passius financers	11	530.501.654	224.417.701
Passius no corrents		**608.823.981**	**871.403.212**
Passius financers	11	433.211.166	720.789.194
Provisions a llarg termini	12	175.612.816	150.614.018
Actius nets/Patrimoni		**(143.094.109)**	**(101.302.964)**
Actius nets/Patrimoni		**(143.094.109)**	**(101.302.964)**
Patrimoni		149.766.779	130.251.764
Reserves		50.000.000	50.000.000
Resultats d'exercicis anteriors		527.307.827	326.401.321
Resultat de l'exercici		184.446.939	44.846.593
Total general		**1.060.847.062**	**1.076.613.725**

Font: Govern
(Imports en euros)
Nota: En l'apartat de resultats d'exercicis anteriors, els imports haurien de ser entre parèntesi, ja que aquests són negatius

Estat del Rendiment Financer

de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

Estat de rendiment financer	Notes	1/01/2017 a 31/12/2017
Ingressos		**508.610.926**
Impostos	13	369.805.680
Quotes, multes, penalitzacions i llicències	14	13.262.046
Ingressos per transaccions amb contraprestació	16	8.258.242
Transferències d'altres entitats governamentals	15	84.994
Ingressos financers	18	29.541.260
Altres ingressos	19-17	87.658.704
Despeses		**463.764.333**
Sous, salaris i beneficis als treballadors	21	118.160.976
Subvencions i altres pagaments per transferències	23	206.725.807
Subministraments i material pel consum	20	(142.631)
Altres despeses de gestió ordinària	24	45.274.165
Despeses de depreciació i amortització	22	74.567.243
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament	22	-
Despeses financeres	25	13.924.710
Altres despeses		5.254.063
Resultat del període		**44.846.593**

Font: Govern
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu

de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	2017
Cobraments	
Impostos	325.129.267
Interessos rebuts	19.040.338
Altres cobraments	56.522
Pagaments	
Costos dels treballadors	(92.280.156)
Proveïdors	(31.913.826)
Interessos pagats	(9.897.284)
Altres pagaments	(189.033.428)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**21.101.433**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	
Compra de planta i equipament	(22.826.141)
Cobraments per inversions	32.037.283
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**9.211.142**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	
Efectiu rebut per préstecs	522.744.045
Reemborsament de préstecs	(541.126.841)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	**(18.382.796)**
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**11.929.779**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	**9.686.328**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	**21.616.107**

Font: Govern
(Imports en euros)

Conciliació entre comptabilitat pressupostaria i financera

a) Conciliació resultat

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)			
Impostos directes	71.269.094	76.972.180	5.703.086
Impostos indirectes	292.923.122	292.833.500	(89.622)
Taxes i altres ingressos	26.920.006	26.957.007	37.002
Transferències corrents	56.522	84.994	28.471
Transferències de capital	-	-	-
Ingressos patrimonials	32.018.699	32.094.895	76.195
Venda d'inversions reals	166.014	166.158	144
Actius financers	5.576.742	4.707.701	(869.041)
Passius financers	522.711.135	2.339.200	(520.371.935)
Mútua Empleats		4.460	
Diferències de canvi positives		84.819	
Dividends cartera CAI		3.471	
Ingrés. Provisions aplicades		72.362.522	
DESPESES (oblig. liquidades)			
Despeses de personal	110.772.164	118.160.976	7.388.812
Consum de béns corrents i serveis	45.024.891	44.988.149	(36.742)
Despeses financeres	13.773.686	13.830.638	56.951
Transferències corrents	198.691.070	197.042.026	(1.649.043)
Inversions reals	39.862.326	(0)	(39.862.326)
Transferències de capital	6.147.725	5.991.409	(156.317)
Actius financers	880.481	-	(880.481)
Passius financers	541.604.286	-	(541.604.286)
Altres (immob.)		4.257.630	
Variació d'existències (variació stock mat. Oficina)		(421.873)	
Pèrdues en valors negociables		28.261	
Pèrdues procedents de l'immob. Material		5.252.627	
Diferències negatives de canvi		65.811	
Despeses extraordinàries		1.436	
Dotació amort. immob. Immaterial/material		45.409.052	
Dotacions provisions		29.158.192	
RESULTAT	**(5.115.295)**	**44.846.592**	**61.257.732**
AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE			
Altes/Baixes d'immobilitzat			
Altes immobilitzat 2017		36.710.651	
Desestimats		4.263.935	
Convenis 2017		(28.471)	
Altes immobilitzat amb fin.		(849.173)	
Alta immobilitzat Cap. 9		(234.615)	
Altes/Baixes d'actius financers			
Am. Préstecs parapúbliques (AREB)		88.196	
Crèdits als estudiants		28.833	
Devolució de fiances (préstecs preferents)		401.198	
Regularització romanents tresoreria ex. Ant.		350.670	
Constitució de dipòsits (compte compensació)		452.243	
Constitució d'altres dipòsits i fiances		428.238	
Altes/Baixes de passius financers			
Deute Públic		518.240.000	
Préstecs rebuts c/t de fora SP (variació pòlissa)		1.966.878	
Fiances i dipòsits varis		165.057	
Amortitzacions			
Amortització de deute públic		457.925.000	
Amortització préstecs c/t i ll/t entitats financeres		80.713.958	
Amortització préstecs c/t i ll/t d'empreses		848.772	
Amortització préstecs ll/t sector públic (CTRASA)		2.116.556	
Altres casuístiques Ingressos		(5.755.132)	
Altres casuístiques Despeses		(5.603.661)	

Font: Govern
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

A continuació es detalla l'impacte que els esmentats canvis han tingut sobre els comptes anual de l'exercici:

Conciliació entre la base i comptable anterior i les NICSP

Actius nets/patrimoni	Saldo a 31/12/2016	Ajust 1	Ajust 2	Ajust 3	Ajust 4	Ajust 5	Ajust 6	Saldo a 01/01/2017
Patrimoni	26.979.879	-	-	-	-	122.786.900		149.766.779
Reserves	50.000.000	-	-	-	-	-		50.000.000
Resultats d'exercicis anteriors	(18.319.862)	12.000.000	(140.909.485)	20.608.986	(324.517.853)	(122.786.900)	46.617.287	(527.307.827)
Resultat de l'exercici	43.636.333	(98.879)	140.909.485					184.446.939
Total Actius nets/patrimoni	**102.296.350**	**11.901.121**	**-**	**20.608.986**	**(324.517.853)**	**-**		**(143.094.109)**

Font: Govern
(Imports en euros)

Ajust 1: S'ha ajustat el reconeixement d'ingressos financers per dividends, ja que amb l'anterior base comptable es considerava meritat quan l'ingrés es feia efectiu.
Ajust 2: Amb la base comptable anterior les correccions d'error d'exercicis anteriors en registraven al compte de resultat, amb base NICSP aquests registres es comptabilitzen a Patrimoni.
Ajust 3: Els impostos directes liquidats en l'exercici següent al qual corresponen, amb l'anterior base comptable es comptabilitzaven quan es liquidaven, amb base NICSP s'han de comptabilitzar en l'exercici al qual corresponen. Aquest ajust correspon a la retrocessió neta de l'ingrés de l'exercici anterior.
Ajust 4: L'adaptació amb base NICSP suposa diversos efectes en l'immobilitzat. Els béns històrics artístics i culturals han deixat de comptabilitzar-se, els bens d'ús general passen a depreciar-se de la mateixa manera que la resta d'elements i d'acord amb el previst per les NICSP s'ha establert un criteri de depreciació més acurat i representatiu de la vida real de l'immobilitzat. El recull d'aquests fets han generat l'ajust a resultats d'exercicis anteriors.
Ajust 5: Dins de patrimoni s'incorporaven baixes d'exercicis anteriors corresponent a elements cedits o adscrits, amb base NICSP, aquestes baixes haurien impactat en un primer moment a resultat, traspassat l'exercici següent a resultats d'exercicis anteriors i en aquest sentit s'ha traspassat els imports corresponents a aquest fets de patrimoni a resultats d'exercicis anteriors.

Al ser aquesta la primera presentació amb la normativa referenciada anteriorment, el Govern aplicant la NICSP 33 ha optat per no presentar la informació comparativa.

De la revisió d'aquests apartats es posen de manifest les observacions següents:

Estats financers consolidats

El Govern no ha presentat els seus estats consolidats tal i com obliga la NICSP 35.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

El detall dels saldos que composen la rúbrica d'efectius i altres equivalents d'efectiu és el següent:

Efectiu i equivalents	31/12/2017	01/01/2017
Corrent	**21.616.107**	**9.686.328**
Caixa	461.123	357.524
Banc	6.582.251	2.724.052
Efectiu pendent de pagament	(500.058)	(805.655)
Dipòsits a curt termini	15.072.791	7.410.406
Total	**21.616.107**	**9.686.328**

Font: Govern
(Imports en euros)

La composició de l'epígraf de bancs i institucions de crèdit presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2017
Banca Privada d'Andorra	2.266
Banca Mora	2.395.406
Crèdit Andorrà - Tarja virtual	2.281
Crèdit Andorrà – ICAR	322.280
Andbank - Autes TC	449
Crèdit Andorrà – Borsa habitatge	2.709
Crèdit Andorrà - Autes TC	14.073
Banca Mora - Autes TC	21
Crèdit Andorrà - CAI	647.953
Crèdit Andorrà - Centre Penitenciari	49.445
MoraBanc – CAI	746
Crèdit Andorrà - Mútua empleats	1.195.166
BELFIUS (Brussel·les)	217.932
Banc Popular (Madrid)	59.326
Crèdit Andorrà - (Ambaixada Madrid)	55.602
Sogenal	30.126
Crèdit Andorrà - (Ambaixada Brussel·les)	85.799
BMBCP, SA - Ambaixada Portugal	148.615
Banc UBS (Org. intern. a Ginebra)	341.297
Bank Austria (OSCE)	154.200
UNFCU - New York	202.142
Sogenal - Amb. Paris	144.530
UBS Ginebra	5.147
Sogenal Livret Paris	101.206
BSA – Emissió Euros	126.973
Vall Banc – CAI	2.034
MoraBanc – Auditori Nacional	10.190
Banca Privada d'Andorra – SAP	-100
MoraBanc – SAP	-7.225
BancSabadell d'Andorra – SAP	-7.965
Crèdit Andorrà – SAP	-313.767
Vall Banc – SAP	5.760
Compte Compensació AB	146.216
Compte Compensació MB	441.404
Total Bancs i institucions de crèdit	**6.582.237**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La gestió comptable de tresoreria que s'ha retut és la següent:

Concepte		2017
1. Cobraments		**920.612.620**
(+) Operacions pressupostaries	899.270.786	
Pressupost corrent	899.270.786	
Pressupost tancat		
(+) Operacions extrapressupostaries	20.960.388	
(+) Operacions comercials	381.446	
2. Pagaments		**825.823.683**
(+) Operacions pressupostaries	901.816.288	
Pressupost corrent	901.816.288	
Pressupost tancat		
(+) Operacions extrapressupostaries	14.710.426	
(+) Partides conciliants	(16.626.875)	
(+) Variació de la pòlissa de crèdit	(74.076.157)	
Flux de tresoreria (1+2)		**94.788.937**
Saldo final de tresoreria 31/12/2016		**(214.462.787)**
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2017		**(119.673.850)**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.2. Altres actius financers

El desglossament de l'epígraf altres actius financers segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 01/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Crèdits a c/t a entitats del grup, multigrup i associades	-	16.535.597	-16.535.597	-100,00%
Interessos a c/t de crèdits	269.215	-	269.215	-
Total	**269.215**	**16.535.597**	**-16.266.382**	**-98,37%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de comptes a cobrar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Comptes a cobrar	31/12/2017	01/01/2017
Deteriorament de valor de crèdits.	**(83.298.210)**	**(94.377.349)**
Altres comptes a cobrar.	(274.926)	(274.926)
Altres inversions financeres.	(2.543.015)	(2.048.539)
Operacions de gestió.	(80.480.269)	(92.053.884)
Deutors per drets reconeguts de recursos d'altres ens públics.	**1.200**	**-**
Deutors per drets reconeguts. Pressupost d'ingressos corrent.	**53.477.829**	**68.125.782**
Altres comptes a cobrar.	936.901	238.485
Operacions de gestió.	52.540.928	67.887.297
Deutors per drets reconeguts. Pressupostos d'ingressos tancats.	**64.560.341**	**50.831.963**
Deutors per ingressos meritats.	**26.414.981**	**20.717.775**
Deutors per operacions comercials. Pressupost corrent.	**676.383**	**467.468**
Deutors per operacions comercials. Pressupostos tancats.	**385.982**	**377.011**
Pagaments pendents d'aplicació.	**1.768**	**1.768**
Deutors per provisions de fons a justificar.	**48.700**	**-**
Total	**62.268.973**	**46.144.418**

Font: Govern
(Imports en euros)

El detall del càlcul és el següent:

Exercici	Taxes de comerç i vehicles	Impost de serveis indirecte	Impostos especials	Altres impostos (IAE+IGI+IS+IPI+ IAC+IRNR+IRPF)	Sancions i recàrrecs	Total	%	Provisió 2017	Provisió s/comptabilitat	Diferències
2005 i anteriors	372.419	-	-	-	261.940	634.359	100%	634.359	637.016	2.657
2006	418.330	-	-	-	293.206	711.536	100%	711.535	711.535	-
2007	1.259.965	833.675	-	-	1.052.004	3.145.644	100%	3.145.644	3.145.644	-
2008	1.485.901	758.791	-	-	1.194.936	3.439.628	100%	3.439.627	3.480.643	41.016
2009	1.665.278	1.176.199	-	-	1.397.816	4.239.293	100%	4.239.293	4.239.293	-
2010	1.789.379	1.626.985	-	-	1.575.654	4.992.018	100%	4.992.018	4.992.018	-
2011	1.958.022	1.684.076	-	4.055	1.766.608	5.412.761	100%	5.412.761	5.412.761	-
2012	2.111.939	1.828.548	41	28.866	2.397.856	6.367.250	100%	6.367.250	6.367.250	-
2013	2.246.816	925.587	-	440.474	2.303.156	5.916.033	100%	5.916.033	5.916.033	-
2014	2.357.702	91.310	-	1.458.771	2.381.572	6.289.355	100%	6.289.355	6.289.355	-
2015	2.613.390	10.397	7	1.570.188	1.550.459	5.744.441	100%	5.744.440	5.744.440	-
2016	3.067.222	-	332	9.031.081	1.786.335	13.884.970	85%	11.802.224	11.802.224	-
2017	3.974.991	26.460	3.768.751	24.575.285	2.564.657	34.910.144	60%	20.946.086	21.742.055	795.969
Total s/auxiliars	**25.321.354**	**8.962.028**	**3.769.131**	**37.108.720**	**20.526.199**	**95.687.432**		**79.640.625**	**80.480.267**	**839.642**
Total s/comptabilitat	**25.323.606**	**8.911.901**	**3.769.131**	**37.199.862**	**20.526.603**	**95.731.103**				
Diferències	**2.252**	**-50.127**	**-**	**91.143**	**404**	**43.671**				

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Cal indicar que la prescripció d'un deute podria donar lloc a l'exigència de responsabilitats pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern, de conformitat amb el que regula l'article 58 b) de la LGFP.

El detall del saldo de la provisió per altres comptes a cobrar i altres inversions financeres és el següent:

Descripció	Saldo 2017
Comuns	31.311
Mútua Elèctrica Sant Julià	126.889
Nord Andorrà	116.725
Provisió altres inversions financeres	2.543.015
Total	**2.817.940**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Procediments de gestió, inspecció i recaptació de tributs

Determinats procediments de gestió i recaptació tributària son duts a terme sense disposar d'eines informàtiques que permetin un adequat control i que automatitzin processos que els facin eficients.

Aquestes debilitats s'han observat en el control de les actuacions inspectores, en els procediments de recaptació del departament de duanes i en els procediments de recaptació executiva dels tributs.

Per tal de dotar d'eficàcia a aquest procediment i evitar la prescripció de tributs, es recomana la implantació d'eines que automatitzin al màxim aquesta activitat i n'estableixin els oportuns controls.

Rectificació incorrecta del deteriorament del valor dels crèdits comptabilitzats per duplicat en l'exercici 2016

Els comptes de 2016 reflectien una duplicitat en el registre del deteriorament de crèdits incobrables per l'IGI donat que no es va cancel·lar la dotació corresponent l'any 2015, per import de 12.823.349 euros. Aquesta duplicitat s'ha corregit durant l'exercici 2017 si bé la regularització no s'ha efectuat mitjançant una correcció del resultat dels exercicis anteriors del patrimoni net i amb aplicació retrospectiva, provocant que el resultat de l'exercici es vegi sobrevalorat en la quantia indicada.

2.3.4. Inventaris

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

Inventaris	31/12/2017	1/01/2017
Existències Autes TC	605.362	605.362
Monedes per la venda	1.131.577	699.199
Material d'oficina	399.270	410.474
Total inventari a cost	**2.136.209**	**1.714.955**
Deteriorament d'existències	-	-
Total net inventari	**2.136.209**	**1.714.955**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.5. Altres actius financers (Actius no corrents)

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 01/01/2017	Altes	Baixes	Reclassificació	Saldo a 31/12/2017
Crèdits a llarg termini a entitats del grup, multigrup i associades.	-	-	-	16.447.402	16.447.402
Crèdits a llarg termini.	107.362	-	-29.033	-	78.329
Deteriorament de valor de valors representatius de deute a llarg termini.	-263.443	-	13.866	-	-249.557
Dipòsits constituïts a llarg termini.	474.286	485.230	-5.497	-	954.019
Fiances constituïdes a llarg termini.	15.240	153.951	-5.227	-	163.965
Interessos a llarg termini de valors representatius de deute.	-	-	-	-	-
Inversions financeres a llarg termini en instruments de patrimoni.	64.963.648	41.400	-34.126	-8.185	64.962.738
Total	**65.297.094**	**680.581**	**-60.017**	**16.439.217**	**82.356.875**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Inversions financeres permanents en el capital d'empreses públiques:

Entitat pública	Percentatge de participació	Data adquisició /creació	Nre. Accions	Preu/acció	Total cost	Patrimoni net a 31/12/2017	Valor de la participació	Plusvàlua	Minusvàlua (Provisió)
Societats públiques									
Ramaders d'Andorra SA	63,04%	30/07/1999	2.837	60,10	170.507	270.456	170.495	(12)	-
Ràdio i Televisió d'Andorra SA	100,00%	21/08/2000	100	6.010,12	601.012	601.452	601.452	440	-
Centre de Tractament de Residus d'Andorra SA	28,30%	31/03/2003	283	4.023,80	1.138.736	6.464.085	1.829.337	690.600	-
Andorra Turisme SAU	100,00%	10/01/2008	1.000	100,00	100.000	1.056.116	1.056.116	956.116	-
Andorra Desenvolupament i Inversió SAU	100,00%	11/03/2009	100	600,00	60.000	224.135	224.135	164.135	-
Andorra Telecom SAU	100,00%	23/06/2015	5.000	10.000,00	50.000.000	360.909.685	360.909.685	310.909.685	
Entitat de dret públic									
Institut Nacional Andorrà de Finances *	100,00%	12/05/1989	-	0,00	12.020.242	20.733.864	20.733.864	8.713.622	-
Societats privades amb participació pública									
Companyia d'aigües potables d'Escaldes Engordany, SA*	0,43%	25/05/1994	645	6,01	3.877	6.607.206	28.411	24.534	-
Cooperativa Andorrana de Tabacs SA	0,03%	02/09/1966	90	5,00	451	0	-	-	-
					Capital fundacional				
Fundacions públiques									
Fundació Thermis	50,00%	03/06/1998	-	200.000,00	99.077	266.341	133.170	34.093	0
Fundació Ramon Llull *	26,92%	31/03/2005	-	130.000,00	35.000	147.853	39.806	4.806	(35.000)
Fundació Orquesta Nacional Clàssica d'Andorra *	51,00%	02/04/2001	-	100.000,00	51.000	321.979	164.205	113.205	(51.000)
Fundació Museu Andorra	51,00%	03/12/2015	-	100.000,00	51.000	88.769	45.272	(5.728)	(51.000)
Escena Nacional d'Andorra *	34,00%	15/12/2006	-	100.000,00	34.000	120.199	40.868	6.868	(34.000)
									(171.000)
Inversions financeres procedents decomisos									
Autes T.C. Andbanc					94.196	-	-	-	(69.783)
Autes T.C. Crèdit Andorrà					195.251	-	-	-	(8.565)
Aute T.C. BancSabadell d'Andorra, SA					12.649	-	-	-	0
						-	-	-	(78.348)
						-	-	-	
Inversions financeres procedents de donacions									
Centre d'Acolliment d'Infants la Governera					254.340	-	-	-	(229)
									(229)
Inversions financeres ambaixades									
Ambaixada de Paris					41.400	-	-	-	-
TOTAL					**64.962.738**		**385.976.817**	**321.612.366**	**(249.577)**

* El valor dels fons propis és en data de tancament 31/12/2016

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada en destaquen les següents observacions:

Deteriorament dels crèdits a llarg termini

El Govern va concedir una pòlissa de crèdit a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries de fins un màxim de 20.022.376 euros, essent el saldo a 31 de desembre de 2017 de 16.447.402 euros, que s'ha anat renovant i de la qual es podria qüestionar la seva recuperabilitat.

2.3.6. Propietats d'inversió

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

		Saldo a 01/01/2017	Ajustaments	Saldo a 01/01/2017 ajustat	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Inversions en construccions.	-	381.123	381.123	-	-	-	381.123
	Total	**-**	**381.123**	**381.123**	**-**	**-**	**-**	**381.123**
				-				
Depreciació Acumulada	Amortització acumulada d'inversions en construccions.	-	(213.596)	(213.596)	-	-	-	(213.596)
	Total	**-**	**(213.596)**	**(213.596)**	**-**	**-**	**-**	**(213.596)**
				-				
Deteriorament	**Total**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	Valor net comptable	**-**	**167.527**	**167.527**	**-**	**-**	**-**	**167.527**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.7. Propietat, planta i equipament

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen de la següent manera:

		Saldo a 01/01/2017	Ajustaments	saldo 01/01/2017 ajustat	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Terrenys i béns naturals	147.521.639	(1.184.565)	146.337.074	1.200.323	(1.372.584)	(10.060)	146.154.753
	Construccions	336.084.132	7.957.974	344.042.105	910.770	(1.831.128)	1.729.450	344.851.198
	Infraestructures	685.859.076	16.844.044	702.703.120	164.839	(3.684.808)	21.691.786	720.874.937
	Maquinària i utillatge	5.971.138	3.989.813	9.960.951	2.379.287	(360.446)	-	11.979.792
	Instal·lacions tecniques i altres instal·lacions	95.988.143	26.432.073	122.420.216	530.740	(1.135.462)	1.399.605	123.215.100
	Mobiliari	16.961.021	30.195	16.991.216	564.292	(335.732)	195.295	17.415.071
	Equips per a processos d'informació	5.850.251	161.225	6.011.477	626.235	(898.663)	269.954	6.009.003
	Elements de transport	12.672.922	2.419.104	15.092.026	1.046.875	-	-	16.138.901
	Altre propietat, planta i equipament	1.634.333	28.402	1.662.735	119.936	(48.293)	-	1.734.378
	Adaptació de terrenys i béns naturals. Propietat, planta i equipament	20.040.706	-	20.040.706	-	-	-	20.040.706
	Construccions en curs. Propietat, planta i equipament	4.394.016	-	4.394.016	8.709.220	-	(1.729.450)	11.373.786
	Infraestructures en curs	16.879.735	(1.188.541)	15.691.194	15.710.435	(8.535)	(21.897.654)	9.495.440
	Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions en muntatge	1.279.550	-	1.279.550	977.169	-	(1.378.973)	877.746
	Equips per a processos d'informació en muntatge	-	-	-	269.954	-	(269.954)	-
	Total	**1.351.136.662**	**55.489.723**	**1.406.626.385**	**33.210.076**	**(9.675.651)**	**-**	**1.430.160.810**
Depreciació Acumulada	Amortització acumulada de construccions	(85.538.350)	(1.340.731)	(86.879.081)	(6.762.610)	826.089	-	(92.815.603)
	Amortització acumulada d'infraestructures	(298.273.907)	(7.716.995)	(305.990.902)	(27.009.925)	1.400.908	-	(331.599.919)
	Amortització acumulada de maquinària i utillatge	(6.278.950)	-	(6.278.950)	(762.564)	257.325	-	(6.784.189)
	Amortització acumulada d'instal·lacions tècniques i altres instal·lacion	(62.449.178)	-	(62.449.178)	(6.064.449)	790.444	-	(67.723.183)
	Amortització acumulada de mobiliari	(12.660.383)	-	(12.660.383)	(779.374)	249.699	-	(13.190.057)
	Amortització acumulada d'equips per a processos d'informació	(4.628.015)	-	(4.628.015)	(467.998)	856.592	-	(4.239.421)
	Amortització acumulada d'elements de transport	(11.629.382)	-	(11.629.382)	(896.246)	-	-	(12.525.629)
	Amortització acumulada d'altre propietat, planta i equipament	(1.398.325)	-	(1.398.325)	(87.759)	48.293	-	(1.437.791)
	Total	**(482.856.490)**	**(9.057.726)**	**(491.914.216)**	**(42.830.925)**	**4.429.351**	**-**	**(530.315.790)**
	Valor net comptable	**868.280.172**	**46.431.997**	**914.712.169**	**(9.620.849)**	**(5.246.300)**	**-**	**899.845.020**

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents incidències:

Cessió del control i transferència dels riscos i beneficis sobre elements d'immobilitzat a altres entitats

El Govern té cedit el control els riscos i beneficis d'immobles i altres actius a ens que en depenen, tot i mantenir enregistrat els mateixos en els seus estats financers.

Es recomana que es revisin els elements de propietat, planta i equipament i actius intangibles dels quals s'hagi cedit el control i transferit els riscos i beneficis amb un caràcter permanent o de durada definida i verificar l'adequat registre i valoració en els estats del Govern conforme el que disposen les normes comptables.

Principi d'especialitat qualitativa en la determinació del concepte d'inversió

D'acord amb el principi pressupostari d'especialitat qualitativa, recollit per la LGFP, les consignacions pressupostàries s'han de destinar al finançament de despeses que s'atinguin a la naturalesa de la corresponent partida pressupostària.

De la revisió efectuada, s'ha posat de manifest l'existència de diferents transaccions a les quals se'ls ha donat el tractament pressupostari d'inversions i que, atenent a la seva naturalesa econòmica, s'haurien d'haver considerat com a despeses corrents les quals no s'han registrat com a propietat, planta i equipament de la comptabilitat financera, quan els criteris per a ser considerat inversió, en l'àmbit pressupostari, i propietat, planta i equipament o actius intangibles des del punt de vista comptable, són coincidents.

D'acord amb l'anterior, els imports que s'han finançat a través de partides del capítol d'inversions i que s'han carregat a comptes de despesa del compte del rendiment financer, en l'exercici 2017, ascendeixen a un total de 819.539 euros, corresponents a liquidacions enregistrades en el Capítol VI relacionades amb reposicions i millores en l'immobilitzat, les quals no s'han activat, segons el següent detall:

Compte de despesa	Reposició/millora	Import
600	Compra de mercaderies	12.534
600	Altres subministraments i serveis	266.709
620	Investigació i serveis realitzats	286.016
622	Reparacions i conservació	192.708
629	Comunicacions i altres serveis	159
663	Interessos de préstecs, comptes corrents i altres	57.229
621	Lloguers i cànons	4.184
Total		**819.539**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.8. Actius intangibles

El detall del càlcul és el següent:

		Saldo a 01/01/2017	Ajustaments	Saldo a 01/01/2017 ajustat	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Propietat industrial i intel·lectual.	7.804.107	23.447	7.827.554	268.975	(5.407.542)	-	2.688.987
	Aplicacions informàtiques.	26.163.850	46.616	26.210.465	3.441.167	(5.751.675)	-	23.899.957
	Inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament o cedits.	-	-	-	4.001	-	-	4.001
	Avançaments per a immobilitzacions intangibles.	-	-	-	298.682	-	-	298.682
	Total	**33.967.956**	**70.063**	**34.038.019**	**4.012.824**	**(11.159.217)**	**-**	**26.891.626**
				-				
Depreciació Acumulada	Amortització acumulada de propietat industrial i intel·lectual.	(7.549.175)	(52.299)	(7.601.474)	(123.074)	5.404.417	-	(2.320.131)
	Amortització acumulada d'aplicacions informàtiques.	(19.980.652)	-	(19.980.652)	(2.450.277)	5.748.474	-	(16.682.455)
	Amortització acumulada d'inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament.	-	-	-	(4.776)	-	-	(4.776)
	Total	**(27.529.827)**	**(52.299)**	**(27.582.126)**	**(2.578.127)**	**11.152.890**	**-**	**(19.007.363)**
				-				
Deteriorament	**Total**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	Valor net comptable	**6.438.129**	**17.763**	**6.455.893**	**1.434.697**	**(6.327)**	**-**	**7.884.263**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.9. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de comptes a pagar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

	31/12/2017	01/01/2017
Altres creditors no pressupostaris	3.125.158	3.521.790
Cobraments pendents d'aplicació	4.118.947	3.340.578
Creditors per devolució d'ingressos i altres minoracions	1.092.593	1.815.603
Creditors per IGI suportat	54.378	-
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupost de despeses corrent	54.555.170	43.521.952
Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost	1.610.234	2.957.515
Organismes de previsió social, creditors	17.310.059	9.388.882
Tresor públic, creditor per diversos conceptes	229.238	69.217
Total	**82.095.776**	**64.615.535**

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada se'n desprenen les observacions següents:

Insuficient estimació del saldo de creditors per obligacions pendents d'imputar al pressupost.

La LQTC vigent en l'any 2017 preveia que les transferències als comuns es calculessin pel resultat d'aplicar el percentatge de 18% *sobre els ingressos tributaris ajustats, liquidats i imputables comptablement al Pressupost de l'Administració General, efectivament realitzats en l'exercici immediatament anterior*" i també que "*en cas que el quàntum d'aquest percentatge del 18% dels ingressos tributaris totals fos inferior al quàntum del percentatge del 30% sobre els ingressos recaptats per l'Administració General en concepte d'Impost de Mercaderia Indirecte, de taxes d'entrada de mercaderies i de la devolució de la tarifa exterior comú (TEC) per part de la Comunitat Econòmica Europea, es procedirà a calcular l'import de la transferència d'acord amb aquest segon criteri*".

L'import a transferir que deriva de la regulació anterior és de 62.149.487 euros. No obstant l'anterior, l'estat del rendiment financer de 2017 incorpora despeses per aquest concepte per l'import dels pagaments a compte efectuats pel Govern, per 54.600.000 euros, pel que el resultat de l'exercici estaria sobrevalorat i els passius corrents estarien infravalorats en 7.549.487 euros.

2.3.10. Passius financers (passius corrents)

El desglossament de l'epígraf de passius financers (passius corrents) es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 1/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Passius corrents				
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	**20.395.827**	**69.640.930**	**-49.245.103**	**-70,71%**
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	20.395.827	69.640.930	-49.245.103	-70,71%
Deutes representats en altres valors negociables a curt termini	**200.383.040**	**457.607.038**	**-257.223.998**	**-56,21%**
Altres valors negociables al cost amortitzat	200.383.040	457.607.038	-257.223.998	-56,21%
Dipòsits rebuts a curt termini	**2.202**	**1.081**	**1.121**	**103,70%**
Dipòsits rebuts a curt termini.	2.202	1.081	1.121	103,70%
Fiances rebudes a curt termini	**575.096**	**464.197**	**110.899**	**23,89%**
Fiances rebudes a curt termini	575.096	464.197	110.899	23,89%
Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit	**113.314**	**351.379**	**-238.065**	**-67,75%**
Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit	113.314	351.379	-238.065	-67,75%
Deutes amb entitats del grup	**2.304.047**	**2.116.556**	**187.491**	**8,86%**
Deutes amb entitats del grup	2.304.047	2.116.556	187.491	8,86%
Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	**644.176**	**320.472**	**323.704**	**101,01%**
Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	644.176	320.472	323.704	101,01%
Total	**224.417.702**	**530.501.653**	**-306.083.951**	**-57,70%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.11. Passius financers (passius no corrents)

El desglossament de l'epígraf passius financers (passius no corrents) es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 01/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	121.981.807	151.483.785	-29.501.978	-19,48%
Obligacions i bons a ll/t	568.947.097	249.721.985	319.225.112	127,83%
Deutes amb entitats del grup	29.118.747	31.422.794	-2.304.047	-7,33%
Proveïdors d'immobilitzat a ll/t	741.543	582.602	158.941	27,28%
Total	**720.789.194**	**433.211.166**	**287.578.028**	**66,38%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.12. Endeutament

Es transcriu a continuació el compte d'endeutament formulat pel Govern:

El detall de l'endeutament presentat per Govern és com segueix:

Tipus d'endeutament	Endeutament 01/01/2017	Endeutament 31/12/2017	Total formalitzat 31/12/2017
Bons, emissió 30/03/2016 vt 30/03/2017	260.000.000	-	
Bons, emissió 30/03/2017 vt 30/03/2022	-	260.000.000	260.000.000
Bons, emissió 29/05/17 vt 29/05/2022	-	60.000.000	60.000.000
Bons, emissió 13/04/16 vt. 13/04/18	100.000.000	100.000.000	100.000.000
Bons, emissió 01/06/16 vt 01/12/17	100.000.000	-	-
Bons, emissió 01/12/17 vt 01/06/19	-	100.000.000	100.000.000
Bons, emisssió 17/10/2017 vt. 17/10/2018	100.000.000	100.000.000	100.000.000
Bons, emissió 19/12/16 vt 19/12/19	150.000.000	150.000.000	150.000.000
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2012 vt. 28/03/2022	107.058.237	33.994.816	59.446.030
Pòlissa de crèdit sindicada (concessió d'un préstec a l'AREB)	16.539.548	15.526.812	15.535.597
Préstec finançament obres	97.526.929	92.856.006	92.856.006
Total	**931.124.714**	**912.377.635**	**937.837.634**

Font: Govern
(Imports en euros)

El detall de l'endeutament presentat per Govern és com segueix:

Deute públic a llarg termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a llarg termini amb entitats de crèdit i d'emissions de deute públic és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 01/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	121.981.807	151.483.785	-29.501.978	-19,48%
Obligacions i bons a ll/t	568.947.097	249.721.985	319.225.112	127,83%
Total	**690.928.904**	**401.205.770**	**289.723.134**	**72,21%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les característiques de l'endeutament a llarg termini són les següents:

a) Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini amb un saldo a 31/12/2017 de 121.981 milers d'euros:

   1. Línia de crèdit sindicada amb les entitats del país per un import disposat de 33.495 milers d'euros i per un import formalitzat de 59.446 milers d'euros, de tipus d'interès del 1,50%.
   2. Préstec sindicat formalitzat el 6 de juliol de 2012, per 114.887 milers euros i amb un saldo pendent a data 31/12/2017 de 87.986 milers d'euros, destinat al finançament de les obres d'infraestructures viàries (Desviació de Sant Julià i Túnel dels Dos Valires).

El detall del deute a llarg termini de la línia de crèdit es mostra en el quadre següent:

Entitats bancàries	Modalitat d'endeutament	Tipus d'interès		Data venciment	Límit	Disposat al 31/12/17
Andorra Banc Agrícol Reig, SA	Pòlissa de crèdit sindicada	Euribor a 1 any	1,50%	28/03/2022	17.943.665 €	6.126.807 €
Crèdit Andorrà, SA	Pòlissa de crèdit sindicada	Euribor a 1 any	1,50%	28/03/2022	22.754.256 €	10.369.307 €
Mora Banc Grup, SA	Pòlissa de crèdit sindicada	Euribor a 1 any	1,50%	28/03/2022	14.938.156 €	14.721.818 €
BancSabadell d'Andorra	Pòlissa de crèdit sindicada	Euribor a 1 any	1,50%	28/03/2022	2.855.946 €	1.975.240 €
VallBanc	Pòlissa de crèdit sindicada	Euribor a 1 any	1,50%	28/03/2022	954.007 €	301.645 €
Total					**59.446.030 €**	**33.494.816 €**

Font: Govern
(Imports en euros)

b) Emissions del deute públic a llarg termini, en modalitat de bons cupó, amb un saldo en data 31/12/2017 de 568.947 milers d'euros:

1. Emissió de deute públic en la modalitat de bons cupó periòdic del 29 de maig de 2017, per un import nominal de 60.000 milers d'euros amb venciment el 29 de maig del 2022.
2. Emissió de deute públic en la modalitat de bons cupó periòdic del 30 de març del 2017, per un import nominal de 260.000 milers d'euros i venciment el 30 de març del 2022.
3. Emissió de deute públic en la modalitat de bons cupó periòdic del 19 de desembre del 2016, per un import nominal de 150.000 milers d'euros i venciment el 19 de desembre del 2019.
4. Emissió de deute públic en la modalitat de bons cupó zero del 1 de desembre del 2017, per un import nominal de 100.000 milers d'euros i venciment el 1 de juny del 2019.

Deute públic a curt termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a curt termini amb entitats de crèdit i d'emissions de deute públic és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 01/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a c/t	20.395.827	69.640.930	-49.245.103	-70,71%
Obligacions i bons	200.383.040	457.607.038	-257.223.998	-56,21%
Int. de deutes amb entitats de crèdit a c/t	113.314	351.379	-238.065	-67,75%
Total	**220.892.181**	**527.599.347**	**-306.707.166**	**-58,13%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les característiques de l'endeutament a curt termini, són les següents:

a) Deutes amb entitats de crèdit a curt termini amb un saldo a 31/12/2017 de 20.395 milers d'euros:

   1. Línia de crèdit sindicada amb les entitats del país per un import disposat de 15.526 milers d'euros i per un import formalitzat de 15.535 milers d'euros, de tipus d'interès del 1,50%.
   2. Préstec sindicat formalitzat el 6 de juliol de 2012, per 114.887 milers euros i amb un saldo pendent a data 31/12/2017 de 4.869 milers d'euros, destinat al finançament de les obres d'infraestructures viàries (Desviació de Sant Julià i Túnel dels Dos Valires).

b) Emissions del deute públic a curt termini, en modalitat de bons cupó zero, amb un saldo en data 31/12/2017 de 199.208 milers d'euros, i els seus corresponents interessos pendents de pagament de 1.176 milers d'euros:

   1. Emissió de deute públic del 13 d'abril del 2016, per un import nominal de 100.000 milers d'euros amb venciment el 13 d'abril del 2018.
   2. Emissió de deute públic del 17 d'octubre del 2017, per un import nominal de 100.000 milers d'euros i venciment el 17 d'octubre del 2018.

c) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit per un import de 113 milers d'euros.

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Endeutament formalitzat pendent d'aplicar a la seva finalitat

El Govern disposa de finançament formalitzat i ingressat, provinent principalment de l'endeutament, la destinació del qual eren diferents inversions i despeses, de les quals, a la data de l'informe, l'execució no s'ha completat, sent l'import total de les mateixes de 17.020.829 euros, considerant les previsions de l'entitat.

El detall és el següent:

- Per la Llei 3/2008, de 8 d'abril, s'aprovà un crèdit extraordinari de 20.489.763 euros pel finançament de les *"obres d'execució i posterior conservació i manteniment d'una galeria de serveis i evacuació paral·lela al Túnel d'Envalira"*, a finançar amb endeutament. Atenent a l'execució del projecte, al 31 de desembre de 2017 resta pendent d'aplicació la quantitat de 12.916.756 euros.
- La Llei 18/2008, de 3 d'octubre, aprovà el crèdit extraordinari pel finançament de les despeses derivades de l'execució dels projectes relatius a les obres dels trams 3 i 4 de la desviació de Sant Julià per un import de 44.100.000 euros, la qual figura com pendent d'aplicació al tancament de l'exercici per un import de 1.401.814 euros d'acord a les previsions de l'entitat.
- La Llei 21/2008, del 30 d'octubre, aprovà el crèdit extraordinari per finançar i regularitzar la situació economicoadministrativa de diverses despeses derivades de l'execució de projectes relatius a les obres de la perforació, del revestiment i de l'enllaç oest del Túnel dels Dos Valires per import de 41.318.859 euros dels quals 22.781.305 euros per a l'exercici 2008 i 18.537.554 euros amb caràcter plurianual per a l'exercici 2010. Es considera afectada i pendent d'execució una quantia de 2.702.259 euros d'acord a les previsions de l'entitat.

2.3.13. Provisions a llarg termini

El detall d'aquest epígraf és el següent:

Provisions a llarg termini	31/12/2017	01/01/2017
Provisió per retribucions a llarg termini al personal.	134.816.332	127.698.507
Provisió a llarg termini per a responsabilitats.	15.797.686	47.914.308
Total	**150.614.018**	**175.612.816**

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriva l'observació següent:

Enregistrament de contingències com a provisions

Les normes comptables diferencien entre provisions i contingències de manera que les primeres són obligacions presents que es poden quantificar de manera fiable i que existeix una probabilitat que requerirà de la sortida de recursos; mentre que la contingència és una obligació possible que, o bé està mancada d'algun dels requisits anteriors, o bé requereix, per a que es doni o no, de fets incerts futurs que no estan totalment sota el control de l'entitat.

El Govern té litigis oberts per import de, al menys, 452.780.371 euros dels quals atorga alguna probabilitat de resolució desfavorable a litigis per import de 25.736.092 euros. Sobre aquests litigis estima la provisió de responsabilitat, que al 31 de desembre de 2017 era de 10.131.006 euros, assignant a cada assumpte un percentatge en funció de l'estimació del risc de resolució desfavorable.

S'observa, per tant, que el criteri seguit pel Govern no s'ajusta estrictament a les normes comptables pel que es recomana que es diferenciï entre provisions i contingències, que es reconegui el passiu derivat del les primeres i s'inclogui a les notes als estats financers el detall de la informació que requereixen les normes comptables del sector públic.

2.3.14. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora						
	Capital aportat	Altres reserves	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Resultat de l'exercici	Total	Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
Saldo a 1 de gener del 2017	149.766.779	50.000.000	(480.690.540)		(280.923.761)	-	(280.923.761)
Ajustaments per correccions d'exercicis anteriors	-	-	46.617.287		46.617.287		46.617.287
Saldo a 1 de gener del 2017 reexpressat	**149.766.779**	**50.000.000**	**(527.307.827)**	**184.446.939**	**(143.094.109)**	-	**(143.094.109)**
Ajustaments no reexpressats			**(3.055.448)**		**(3.055.448)**		**(3.055.448)**
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017					-		-
Traspas del resultat 2015	(19.515.015)	-	19.515.015		-	-	-
Traspas del resultat 2016		-	184.446.939	(184.446.939)	-	-	-
Total canvis en els actius nets/patrimonials al 2017	**(19.515.015)**	-	**203.961.954**	**(184.446.939)**	-	-	-
Resultat estalvi/(desestalvi) del període				44.846.593	44.846.593	-	44.846.593
Saldo a 31 de desembre de 2017	**130.251.764**	**50.000.000**	**(326.401.321)**	**44.846.593**	**(101.302.964)**	-	**(101.302.964)**

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.15. Resultats extraordinaris

El detall dels resultats extraordinaris en l'exercici és com segueix:

Pèrdues i despeses extraordinàries

Descripció	Saldo 31/12/2017	Saldo 1/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Despeses excepcionals	1.436	57	1.379	2.419,30%
Pèrdues procedents de propietat, planta i equipament	5.252.627	199.557	5.053.070	2.532,14%
Total	**5.254.063**	**199.614**	**5.054.449**	**2.532,11%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Beneficis i ingressos extraordinaris

Descripció	Saldo 31/12/2017	Saldo 1/01/2017	Variació absoluta	Variació relativa
Altres ingressos	9.692.036	9.928.611	-236.575	-2,38%
Beneficis procedents de propietat, planta i equipament	166.158	13.983	152.175	1.088,29%
Excés de provisions	70.538.586	315.624.558	-245.085.972	-77,65%
Ingressos excepcionals	4.711.172	897.790	3.813.382	424,75%
Ingressos per arrendaments	112.680	108.853	3.827	3,52%
Reintegraments	614.135	393.761	220.374	55,97%
Reversió del deteriorament d'existències i altres actius en estat de venda	-	4.687	-4.687	-100,00%
Reversió del deteriorament de crèdits	1.795.030	3.558.581	-1.763.551	-49,56%
Reversió del deteriorament de participacions i valors representatius de deute	28.907	91.520	-62.613	-68,41%
Total	**87.658.704**	**330.622.344**	**-242.963.640**	**-73,49%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents incidències:

Ingressos d'exercicis anteriors. Sancions i recàrrecs

S'enregistren com a ingressos d'exercicis anteriors, amb contrapartida al compte de deutors per drets reconeguts pendents d'exercicis tancats, la variació del recàrrec del 10% al 20% pels deutes de la taxa de vehicles i taxa d'activitats comercials en aquells casos que aquest augment es merita en l'exercici següent al qual correspon la taxa. Igualment, es segueix la pràctica comptable esmentada respecte els ingressos en concepte de sanció que es deriven dels deutes impagats esmentats. Els ingressos anteriors per un import de 188.067 euros no tenen contrapartida pressupostària.

Respecte a la comptabilització dels ingressos descrits, aquests s'han de reconèixer en la comptabilitat financera com a ingressos de l'exercici en el qual es meriten i amb el reflex pressupostari corresponent.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	31/12/2017
1 (+) Drets pendents de cobrament	62.217.306
(+) del pressupost corrent	54.154.212
(+) de pressupostos tancats	64.946.323
(+) d'operacions no pressupostàries	26.414.981
(-) de cobrament dubtós	(83.298.210)
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	
2 (-) Obligacions pendents de pagament	78.324.890
(+) del pressupost corrent	54.839.256
(+) de pressupostos tancats	808.508
(+) d'operacions no pressupostàries	19.587.968
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	3.089.158
3 (+) Fons líquids	6.543.316
I Romanent de tresoreria afectat	**1.539.717**
II Romanent de tresoreria no afectat	**(11.103.985)**
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**(9.564.268)**

Font: Govern
(Imports en euros)

La composició del romanent de tresoreria afectat a 31 de desembre de 2017 és el següent:

Romanent de tresoreria afectat	Import romanent afectat
Complement jubilació i millores socials de funcionaris de Duana	646.069
Compte de compensació Govern (0,10% del total de despeses liquidades del pressupost, d'acord amb l'article 19 de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal)	893.647
Romanent de tresoreria afectat a 31-12-2017	**1.539.717**

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Càlcul del romanent de tresoreria

El Govern ha inclòs en els pendents de cobrament no pressupostaris l'import de tributs que considera meritats i que estant pendents de liquidar a la data del tancament de l'exercici, per import de 26.304.434 euros. Atès que aquests pendents de cobrament no tenen el seu origen en operacions pressupostàries, el tindran en el moment en el que aquests ingressos es liquidin i no tenen el seu origen com contrapartida a un flux de tresoreria, no poden ser considerats pendents de cobrament del Romanent de tresoreria, pel que aquest estaria sobrevalorat en el referit import.

Romanent de tresoreria afectat

L'Estat de romanent de tresoreria recull romanents de tresoreria afectats per import de 1.539.717 d'euros. Amb tot l'entitat va disposar d'ingressos finalistes en exercicis anteriors els quals no s'han destinat a la finalitat que els va motivar. Així s'ha de considerar afectat el següent:

Llei	Descripció	Import
Llei 3/2008	Ingressos finalistes pendents d'aplicació finançament galeria serveis Túnel d'Envalira	12.917
Llei 21/2008	Projecte 0027/2001 Túnel dels Dos Valires. Boca oest. Fase II	2.702
Llei 18/2008	Obres dels trams 3 i 4 de la desviació de Sant Julià de Lòria	1.402
Total		**17.021**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Cal esmentar que el Govern no ha aprovat de forma especifica les anul·lacions que es van plasmar en l'exercici 2014 dels conceptes anteriorment esmentats derivats de les Lleis 3/2008, 18/2008 i 21/2008 d'un import total de 17.021 milers d'euros.

Així, el romanent afectat s'hauria de d'incrementar en el referit import i el romanent de tresoreria no afectat s'hauria de minorar en igual quantia.

Romanent de tresoreria no afectat

De l'observació que es detalla i en els diferents apartats de l'informe en sorgeixen incidències que afecten al romanent de tresoreria retut. El detall és el següent:

Ajustos romanent de tresoreria	Deutors	Creditors	Fons líquids	Efecte sobre el RT total	Afectat	Efecte sobre el RT no afectat
Deutors per ingressos meritats pendents de liquidació	-26.304.434	-	-	**-26.304.434**	-	**-26.304.434**
Interessos meritats no vençuts (nota 2.2.11)		-1.521.411		**1.521.411**		**1.521.411**
Endeutament pendent d'aplicar a la seva finalitat (notes 2.3.9 i 2.4)	-	-	-	**-**	17.020.829	**-17.020.829**
Total	**-26.304.434**	**-1.521.411**	**-**	**-24.783.023**	**17.020.829**	**-41.803.852**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Per l'anterior, el romanent de tresoreria no afectat del Govern, a 31 de desembre de 2017, seria negatiu de 52.907.837 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

L'article 65 de la Llei de contractació pública de 9 de novembre de 2000, preveu la necessitat de crear un registre de contractes d'accés públic. A la data del present informe, no s'ha trobat constància de que aquest registre hagi estat creat.

Adjudicacions directes sense justificació o justificació no adequada a la LCP

S'argumenten per a la contractació directa la impossibilitat de promoure la concurrència, emparant-se en la disposició sense donar detalls dels fets que porten als tècnics a aquestes conclusions o bé perquè no s'hauria justificat d'acord amb allò que requereix la LCP.

Aquesta circumstància es posa de manifest, almenys, en les contractacions següents:

- Contracte per la prima de responsabilitat civil 2017, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 348.561 euros, amb capital assegurat de 4.808.096 euros.
- Contracte per la prima d'accidents 2017, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per import de 311.367 euros per un capital de 3.595.473 euros.
- Contracte per la prima d'automòbils 2017, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 174.632 euros.

- Contracte per la prima multirisc 2017 adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 226.186 euros, per un capital assegurat de 2.288.800 euros.

Pròrroga d'un contracte no ajustada a la LCP

El contracte que es mantenia amb la COOPERATIVA INTERURBANA I HISPANO ANDORRANA Transport públic TMB, per la prestació de servei de la tarja magna i la tarja blava tenia el seu venciment el 31 de desembre de 2016. El contracte s'ha seguit prestant durant l'exercici de 2017, meritant uns compromisos 702.299 euros.

Cal indicar que el contracte no s'ha licitat fins el novembre de 2018. Aquesta pràctica és contrària al principi de concurrència que ha de regir la contractació pública.

Acta de recepció dels subministraments

Els articles 45 i 47 de la LCP reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció. L'Administració general no té la pràctica de formalitzar el referit document sent substituïda per la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil.

Es recomana que s'estableixin procediments que donin compliment als requeriments normatius indicats anteriorment regulant, com a mínim, el sentit, abast i responsabilitat que comporta la signatura abans indicada.

Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat

De la informació revisada s'observa com Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable del licitador de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que deriven de l'article 7 de la LCP, els regulats al Capítol primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal, i implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a l'article 115 del Codi de l'Administració i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten a la legitimació per a contractar, així com dur a terme consultes en registres públics.

2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal

Els objectius de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal per a l'exercici 2017 foren publicats al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra núm. 64/2016 de data 2 de novembre del 2016. Els corresponents a l'Administració general són:

- En relació a l'objectiu d'endeutament, el 37,2% del producte interior brut expressat en termes nominals.
- En relació a l'objectiu de despesa màxima permesa, en l'import de 440.729.883 euros.
- En relació a l'objectiu de la despesa corrent o de funcionament, una taxa de creixement del 4,0%.
- En relació a l'objectiu del pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes, una ràtio del 36,4%

D'acord amb el capítol tercer de la LSEPF, l'Administració general va actualitzar en data 26 d'octubre del 2016 la revisió del marc pressupostari de l'Administració general per al mandat 2016-2019.

El Tribunal de Comptes, el 2 de novembre del 2016, va informar favorablement del marc pressupostari general revisat l'octubre del 2016, que presenta l'Administració general relatiu al mandat que comprèn els exercicis 2016 a 2019.

En la sessió del 10 de gener de 2017, el Consell General va aprovar el marc pressupostari de l'Administració general de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019, actualitzat en data 26 d'octubre del 2016.

Segons l'apartat 2.3.12 d'aquest informe, l'endeutament d'acord a l'article 12 de la LSEPF és del 34,1% del producte interior brut expressat en termes nominals, essent el límit del 40%.

Pel que fa a la despesa màxima permesa, establerta en l'article 15 de la LSEPF, l'import liquidat ha estat de 414.271.862 euros, essent el límit de 441.681.739 euros.

L'Administració general ha liquidat una despesa corrent o de funcionament, d'acord a l'article 16 de la LSEPF, del 1,4%, essent el límit del 2,8%.

Pel que respecta al pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes, d'acord amb l'article 20 de la LSEPF, la ràtio calculada és del 33,9%, essent el límit del 40%.

Cal considerar que la disposició transitòria tercera de la LSEPF, trasllada al final del primer mandat en que és d'aplicació la Llei l'obligació de l'acompliment dels límits d'endeutament, de despesa màxima permesa, de variació de despesa corrent o de funcionament, així com de limitació del pes de la imposició directa sobre el total d'impostos directes i indirectes de l'Administració general.

En relació al compliment de la resta d'aspectes formals i materials de la Llei, no s'han observat incidències significatives.

2.7. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

En relació a la mesura i control dels objectius indicats, així com aquells que deriven del pressupost aprovat pel Consell es formulen les següents observacions:

- El Govern no disposa d'elements de mesura que posin de manifest l'adequat manteniment per a determinades obres.
- No es disposa d'elements de mesura per a determinades obres que posin de manifest:
  - L'assoliment de la qualitat exigida en les obres.
  - Les causes dels sobrecostos de les inversions.
  - Les causes dels endarreriments en els terminis d'execució.
- No consta que s'analitzi l'adequació del finançament a la inversió que es projecta.
- No s'observen ordres o disposicions que s'hagin dictat com a mesura correctiva que derivin directament de desviacions de costos i de terminis que s'hagin produït.
- No es disposa d'un sistema eficaç de comptabilitat de costos dels serveis i activitats que es presten que aportin informació suficient per a la presa de decisions en relació als objectius d'economia i eficiència.

En relació als objectius que figuren en l'expedient del pressupost cal indicar:

- Una part significativa són objectius genèrics i poc mesurables.
- Bona part dels mateixos depenen de factors externs o aliens al departament al qual mesuren o a l'organització.
- En general, no estan vinculats a l'avaluació de l'acompliment del personal.

D'altra banda, no consta que s'analitzin i avaluïn eficaçment els objectius i el grau de compliment dels indicadors que figuren en el projecte de pressupost.

Polítiques i pràctiques mediambientals

Les polítiques que duen a terme les administracions públiques poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o

provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de l'entitat.

Igualment, en el marc de l'avaluació del compliment de les normes que li són d'aplicació, pertoca al Tribunal conèixer i analitzar les iniciatives per a prevenir, minorar o pal·liar els efectes mediambientals de les seves activitats.

En aquest sentit, el Govern, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

En el pressupost de Govern per l'any 2017, s'inclouen 16 projectes de caire medi ambiental l'execució dels quals és responsabilitat del departament de Medi Ambient, estructurat en 3 eixos (Medi ambient i sostenibilitat, oficina de l'energia i canvi climàtic i cos de banders):

- Direcció Serveis generals de Medi Ambient.
- Desenvolupament sostenible.
- Gestió de residus.
- Gestió i protecció de la fauna.
- Gestió i protecció del medi aquàtic.
- Infraestructures i patrimoni natural.
- Serveis generals patrimoni natural.
- Seguretat en instal·lacions.
- Administració General.
- L'aigua.
- Impactes ambientals i recuperació del medi.
- Vigilància i protecció del medi atmosfèric.
- Planificació energètica.
- Dades meteorològiques.
- Programa de rehabilitació.
- Cos de banders.

El pressupost de l'exercici preveu la dotació econòmica dels projectes i els recursos humans necessaris per a dur-los a terme i objectius i indicadors.

Segons la informació facilitada pel departament de Medi Ambient, s'han realitzat diferents actuacions com ara:

- S'està duent a terme el pla de sanejament de les aigües, que és vigent fins a l'any 2020.
- S'ha realitzat la revisió del Pla Nacional de Residus pel període 2007-2011 i es va redactar el Pla pels propers 5 anys.

- També s'ha realitzat la revisió de l'estratègia del medi atmosfèric del període 2012-2016 i s'ha redactat l'estratègia fins al 2030.
- S'està duent a terme l'estratègia nacional del paisatge, aprovada a l'any 2011. A l'any 2012 es van aprovar les accions fins al 2015.
- En relació a l'estratègia nacional de la Biodiversitat d'Andorra, es va aprovar l'any 2016 amb uns objectius fixats pel 2030.

No existeixen indicadors actualitzats periòdicament excepte els que deriven dels plans anteriorment descrits.

S'efectua un balanç final, essent el darrer el de l'exercici 2014, plasmat en diversos informes, per posar de manifest les actuacions realitzades i el grau d'assoliments dels objectius fixats.

2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Impostos directes	6.266.735	6.266.735	25.851.269	72.231.389	48.493.250	68.883.418	61.120.286	74.228.539
2. Impostos indirectes	312.366.657	312.366.657	276.920.957	262.213.745	277.844.213	294.796.059	278.699.279	280.828.668
3. Taxes i altres ingressos	24.838.873	24.838.873	20.346.404	20.464.886	24.424.570	24.474.760	25.343.439	25.043.496
4. Transferències corrents	78.768	78.768	22.042	-	1.500.000	-	-	-
5. Ingressos patrimonials	14.234.802	14.234.802	10.774.228	8.915.914	11.482.301	10.862.281	29.845.368	35.018.371
Ingressos corrents	***357.785.835***	***357.785.835***	***333.914.900***	***363.825.934***	***363.744.334***	***399.016.518***	***395.008.372***	***415.119.074***
8. Actius financers	149.369	149.369	60.811	53.207	72.867	1.514.415	1.640.462	3.935.024
9. Passius financers	260.023.940	260.023.940	313.060.405	608.784.567	204.769.548	389.339.484	451.211.678	490.595.414
Total actius i passius financers	***260.173.309***	***260.173.309***	***313.121.216***	***608.837.774***	***204.842.415***	***390.853.899***	***452.852.140***	***494.530.438***
Total ingressos	**617.959.144**	**617.959.144**	**647.036.116**	**972.663.708**	**568.586.749**	**789.870.417**	**847.860.512**	**909.649.512**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	92.587.393	92.672.922	96.639.608	97.320.168	96.689.102	104.422.965	107.987.838	107.798.666
2. Consum de béns corrents i serveis	46.065.839	47.116.064	45.958.927	48.188.268	48.169.838	47.922.469	50.849.183	49.743.837
3. Despeses financeres	28.085.767	27.310.241	33.931.150	27.215.248	23.047.566	19.396.512	18.217.580	15.811.249
4. Transferències corrents	77.613.881	94.414.912	133.860.715	128.420.422	123.013.817	143.151.149	191.853.938	206.863.584
Despeses corrents	***244.352.880***	***261.514.139***	***310.390.400***	***301.144.106***	***290.920.323***	***314.893.095***	***368.908.539***	***380.217.336***
6. Inversions reals (1)	57.663.742	65.612.553	35.917.104	46.930.145	50.517.604	50.261.628	48.374.244	52.023.105
7. Transferències de capital	49.506.428	49.506.428	46.313.631	55.109.285	56.298.552	59.934.641	5.952.105	8.346.942
Despeses de capital	***107.170.170***	***115.118.981***	***82.230.735***	***102.039.430***	***106.816.156***	***110.196.269***	***54.326.349***	***60.370.047***
8. Actius financers	-	-	214.678	146.252	2.116.231	1.478.621	1.944.490	953.476
9. Passius financers	-	-	254.200.303	569.333.920	168.734.039	363.302.432	422.681.134	468.108.653
Total actius i passius financers	***-***	***-***	***254.414.981***	***569.480.172***	***170.850.270***	***364.781.053***	***424.625.624***	***469.062.129***
Total despeses	**351.523.050**	**376.633.120**	**647.036.116**	**972.663.708**	**568.586.749**	**789.870.417**	**847.860.512**	**909.649.512**

(*) Pròrroga pressupostària
(1) Les inversions pressupostades en els anys de pròrroga pressupostària corresponent a crèdits plurianuals
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Impostos directes	6.266.735	6.266.735	25.851.269	72.231.389	48.493.250	68.883.418	61.120.286	74.228.539
2. Impostos indirectes	312.366.657	312.366.657	276.920.957	262.213.745	277.844.213	294.796.059	278.699.279	280.828.668
3. Taxes i altres ingressos	24.838.873	24.838.873	20.346.404	20.464.886	24.424.570	24.474.760	25.343.439	25.043.496
4. Transferències corrents	78.768	78.768	22.042	-	1.500.000	-	-	-
5. Ingressos patrimonials	14.234.802	14.234.802	10.774.228	8.915.914	11.482.301	10.862.281	29.845.368	35.018.371
Ingressos corrents	***357.785.835***	***357.785.835***	***333.914.900***	***363.825.934***	***363.744.334***	***399.016.518***	***395.008.372***	***415.119.074***
Total ingressos	**357.785.835**	**357.785.835**	**333.914.900**	**363.825.934**	**363.744.334**	**399.016.518**	**395.008.372**	**415.119.074**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	92.587.393	92.672.922	96.639.608	97.320.168	96.689.102	104.422.965	107.987.838	107.798.666
2. Consum de béns corrents i serveis	46.065.839	47.116.064	45.958.927	48.188.268	48.169.838	47.922.469	50.849.183	49.743.837
3. Despeses financeres	28.085.767	27.310.241	33.931.150	27.215.248	23.047.566	19.396.512	18.217.580	15.811.249
4. Transferències corrents	77.613.881	94.414.912	133.860.715	128.420.422	123.013.817	143.151.149	191.853.938	206.863.584
Despeses corrents	***244.352.880***	***261.514.139***	***310.390.400***	***301.144.106***	***290.920.323***	***314.893.095***	***368.908.539***	***380.217.336***
6. Inversions reals (1)	57.663.742	65.612.553	35.917.104	46.930.145	50.517.604	50.261.628	48.374.244	52.023.105
7. Transferències de capital	49.506.428	49.506.428	46.313.631	55.109.285	56.298.552	59.934.641	5.952.105	8.346.942
Despeses de capital	***107.170.170***	***115.118.981***	***82.230.735***	***102.039.430***	***106.816.156***	***110.196.269***	***54.326.349***	***60.370.047***
Total despeses	**351.523.050**	**376.633.120**	**392.621.135**	**403.183.536**	**397.736.479**	**425.089.364**	**423.234.888**	**440.587.383**

(*) Pròrroga pressupostària
(1) Les inversions pressupostades en els anys de pròrroga pressupostària corresponent a crèdits plurianuals
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució del pressupost sense actius i passius financers

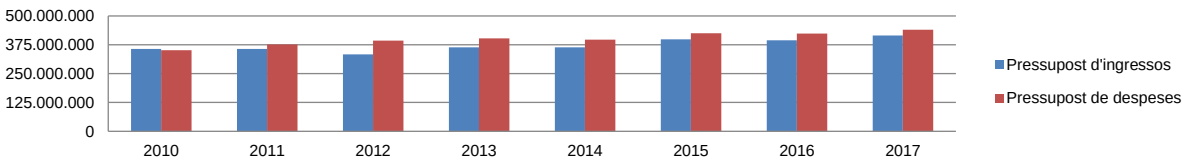

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Impostos directes	1.699.731	5.636.566	29.895.430	32.908.419	60.613.410	68.251.836	82.922.927	71.269.094
2. Impostos indirectes	248.265.571	265.758.608	301.538.696	275.997.675	271.078.124	269.069.479	290.740.248	292.923.122
3. Taxes i altres ingressos	43.119.694	27.470.856	23.622.696	31.668.543	29.124.379	28.844.463	24.684.394	26.920.006
4. Transferències corrents	21.727	44.225	266	626	50.220	54.737	67.051	56.522
5. Ingressos patrimonials	10.885.339	9.320.402	12.957.509	50.806.642	10.161.649	23.534.326	40.374.103	32.018.699
Ingressos corrents	***303.992.062***	***308.230.657***	***368.014.597***	***391.381.905***	***371.027.782***	***389.754.841***	***438.788.723***	***423.187.443***
6. Alienació d'inversions	1.021	-	1.000	6.316	10.271	4.433	13.983	166.014
7. Transferències de capital	-	-	-	750.000	500.000	1.000.000	-	-
Ingressos de capital	***1.021***	***-***	***1.000***	***756.316***	***510.271***	***1.004.433***	***13.983***	***166.014***
8. Actius financers	48.350	82.808	184.482	967.031	1.568.692	1.935.497	3.899.873	5.576.742
9. Passius financers	338.210.522	320.723.134	377.026.675	669.276.618	200.604.825	384.370.393	726.254.652	522.711.135
Total actius i passius financers	***338.258.872***	***320.805.942***	***377.211.157***	***670.243.649***	***202.173.517***	***386.305.890***	***730.154.525***	***528.287.877***
Total ingressos	**642.251.955**	**629.036.599**	**745.226.754**	**1.062.381.870**	**573.711.570**	**777.065.164**	**1.168.957.231**	**951.641.334**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	93.373.965	95.227.095	94.443.678	94.505.591	96.458.899	100.155.098	105.643.932	110.772.164
2. Consum de béns corrents i serveis	41.558.318	40.904.897	41.934.121	44.056.899	43.919.867	45.385.225	44.004.239	45.024.891
3. Despeses financeres	10.685.730	18.804.674	29.320.177	23.848.987	21.378.312	17.488.129	16.212.060	13.773.686
4. Transferències corrents	87.980.511	116.624.668	108.676.596	123.027.439	119.486.852	137.135.323	200.072.390	198.691.070
Despeses corrents	***233.598.524***	***271.561.334***	***274.374.572***	***285.438.916***	***281.243.930***	***300.163.775***	***365.932.621***	***368.261.811***
6. Inversions reals	57.718.355	34.137.624	135.125.049	36.675.973	40.247.252	45.963.100	44.514.642	39.862.326
7. Transferències de capital	65.617.994	53.433.605	45.423.142	54.315.218	55.397.516	57.888.262	5.749.457	6.147.725
Despeses de capital	***123.336.349***	***87.571.229***	***180.548.191***	***90.991.191***	***95.644.768***	***103.851.362***	***50.264.099***	***46.010.051***
8. Actius financers	46.422	93.209	4.673.200	1.994.002	1.349.851	9.639.799	18.979.376	880.481
9. Passius financers	246.543.700	255.922.931	294.557.571	646.148.671	168.701.093	380.039.037	694.344.042	541.604.286
Total actius i passius financers	***246.590.122***	***256.016.140***	***299.230.771***	***648.142.673***	***170.050.944***	***389.678.836***	***713.323.418***	***542.484.767***
Total despeses	**603.524.995**	**615.148.703**	**754.153.534**	**1.024.572.780**	**546.939.642**	**793.693.973**	**1.129.520.138**	**956.756.629**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Impostos directes	1.699.731	5.636.566	29.895.430	32.908.419	60.613.410	68.251.836	82.922.927	71.269.094
2. Impostos indirectes	248.265.571	265.758.608	301.538.696	275.997.675	271.078.124	269.069.479	290.740.248	292.923.122
3. Taxes i altres ingressos	43.119.694	27.470.856	23.622.696	31.668.543	29.124.379	28.844.463	24.684.394	26.920.006
4. Transferències corrents	21.727	44.225	266	626	50.220	54.737	67.051	56.522
5. Ingressos patrimonials	10.885.339	9.320.402	12.957.509	50.806.642	10.161.649	23.534.326	40.374.103	32.018.699
Ingressos corrents	***303.992.062***	***308.230.657***	***368.014.597***	***391.381.905***	***371.027.782***	***389.754.841***	***438.788.723***	***423.187.443***
6. Alienació d'inversions	1.021	-	1.000	6.316	10.271	4.433	13.983	166.014
7. Transferències de capital	-	-	-	750.000	500.000	1.000.000	-	-
Ingressos de capital	***1.021***	***-***	***1.000***	***756.316***	***510.271***	***1.004.433***	***13.983***	***166.014***
Total ingressos	**303.993.083**	**308.230.657**	**368.015.597**	**392.138.221**	**371.538.053**	**390.759.274**	**438.802.706**	**423.353.457**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	93.373.965	95.227.095	94.443.678	94.505.591	96.458.899	100.155.098	105.643.932	110.772.164
2. Consum de béns corrents i serveis	41.558.318	40.904.897	41.934.121	44.056.899	43.919.867	45.385.225	44.004.239	45.024.891
3. Despeses financeres	10.685.730	18.804.674	29.320.177	23.848.987	21.378.312	17.488.129	16.212.060	13.773.686
4. Transferències corrents	87.980.511	116.624.668	108.676.596	123.027.439	119.486.852	137.135.323	200.072.390	198.691.070
Despeses corrents	***233.598.524***	***271.561.334***	***274.374.572***	***285.438.916***	***281.243.930***	***300.163.775***	***365.932.621***	***368.261.811***
6. Inversions reals	57.718.355	34.137.624	135.125.049	36.675.973	40.247.252	45.963.100	44.514.642	39.862.326
7. Transferències de capital	65.617.994	53.433.605	45.423.142	54.315.218	55.397.516	57.888.262	5.749.457	6.147.725
Despeses de capital	***123.336.349***	***87.571.229***	***180.548.191***	***90.991.191***	***95.644.768***	***103.851.362***	***50.264.099***	***46.010.051***
Total despeses	**356.934.873**	**359.132.563**	**454.922.763**	**376.430.107**	**376.888.698**	**404.015.137**	**416.196.720**	**414.271.862**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

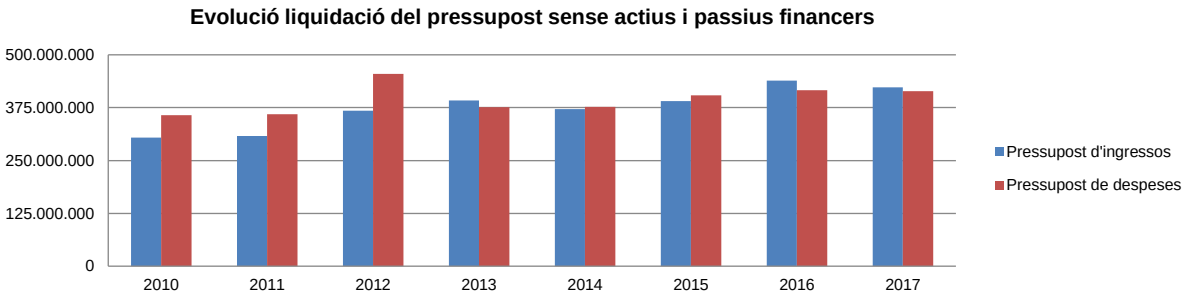

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions sense els actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

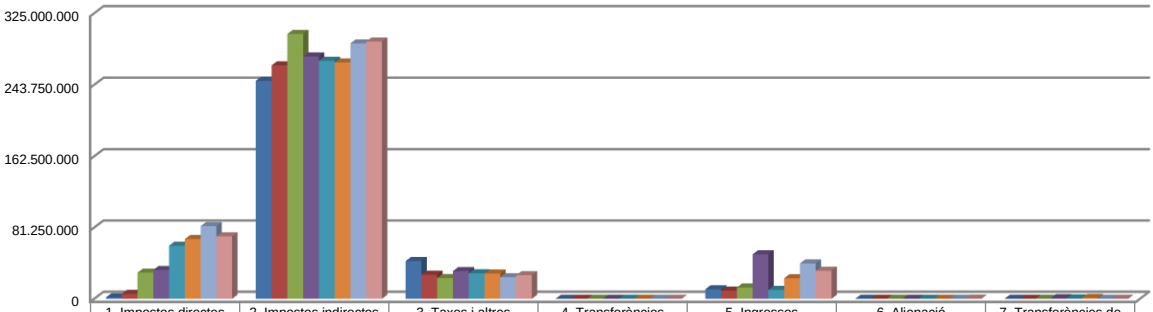

	1. Impostos directes	2. Impostos indirectes	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	6. Alienació d'inversions	7. Transferències de capital
2010	1.699.731	248.265.571	43.119.694	21.727	10.885.339	1.021	-
2011	5.636.566	265.758.608	27.470.856	44.225	9.320.402	-	-
2012	29.895.430	301.538.696	23.622.696	266	12.957.509	1.000	-
2013	32.908.419	275.997.675	31.668.543	626	50.806.642	6.316	750.000
2014	60.613.410	271.078.124	29.124.379	50.220	10.161.649	10.271	500.000
2015	68.251.836	269.069.479	28.844.463	54.737	23.534.326	4.433	1.000.000
2016	82.922.927	290.740.248	24.684.394	67.051	40.374.103	13.983	-
2017	71.269.094	292.923.122	26.920.006	56.522	32.018.699	166.014	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

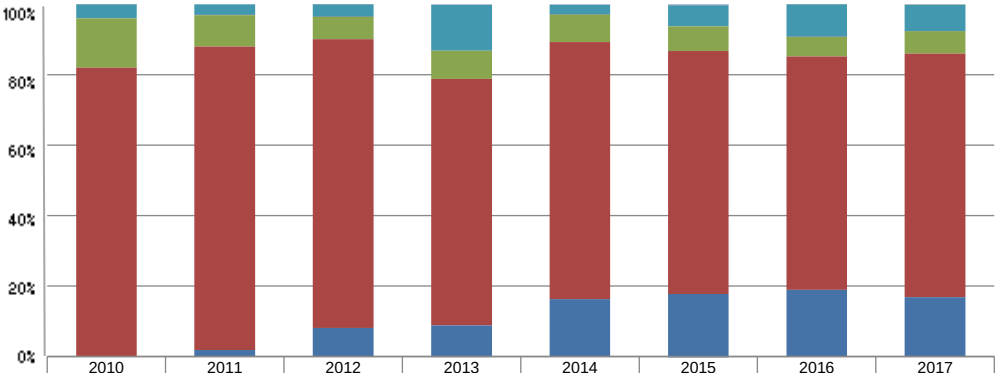

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Impostos directes	0%	2%	8%	9%	16%	18%	19%	17%
2. Impostos indirectes	82%	86%	82%	70%	73%	69%	66%	69%
3. Taxes i altres ingressos	14%	9%	6%	8%	8%	7%	6%	6%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5. Ingressos patrimonials	4%	3%	4%	13%	3%	6%	9%	8%
6. Alienació d'inversions	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

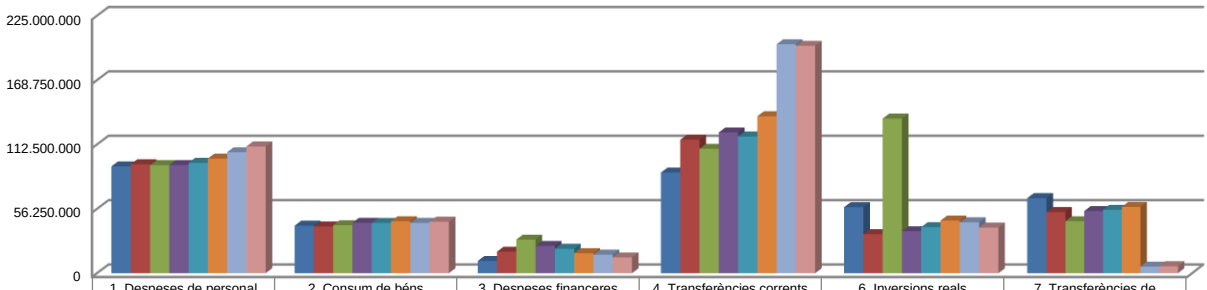

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals	7. Transferències de capital
2010	93.373.965	41.558.318	10.685.730	87.980.511	57.718.355	65.617.994
2011	95.227.095	40.904.897	18.804.674	116.624.668	34.137.624	53.433.605
2012	94.443.678	41.934.121	29.320.177	108.676.596	135.125.049	45.423.142
2013	94.505.591	44.056.899	23.848.987	123.027.439	36.675.973	54.315.218
2014	96.458.899	43.919.867	21.378.312	119.486.852	40.247.252	55.397.516
2015	100.155.098	45.385.225	17.488.129	137.135.323	45.963.100	57.888.262
2016	105.643.932	44.004.239	16.212.060	200.072.390	44.514.642	5.749.457
2017	110.772.164	45.024.891	13.773.686	198.691.070	39.862.326	6.147.725

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius finacers valor relatiu

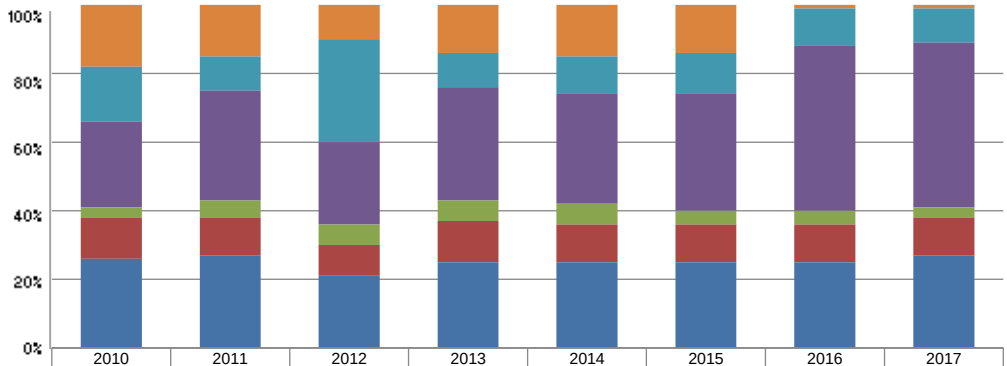

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	26%	27%	21%	25%	25%	25%	25%	27%
2. Consum de béns corrents i serveis	12%	11%	9%	12%	11%	11%	11%	11%
3. Despeses financeres	3%	5%	6%	6%	6%	4%	4%	3%
4. Transferències corrents	25%	32%	24%	33%	32%	34%	48%	48%
6. Inversions reals	16%	10%	30%	10%	11%	12%	11%	10%
7. Transferències de capital	18%	15%	10%	14%	15%	14%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Resultat pressupostari, variació d'actius i passius financers i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	642.251.955	629.036.599	745.226.754	1.062.381.870	573.711.570	777.065.164	1.168.957.231	951.641.334
Total despeses liquidades	603.524.995	615.148.703	754.153.534	1.024.572.780	546.939.642	793.693.973	1.129.520.138	956.756.629
Resultat pressupostari	**38.726.960**	**13.887.896**	**-8.926.780**	**37.809.090**	**26.771.928**	**-16.628.809**	**39.437.093**	**-5.115.295**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	338.258.872	320.805.942	377.211.157	670.243.649	202.173.517	386.305.890	730.154.525	528.287.877
Actius i passius financers liquidats (despeses)	246.590.122	256.016.140	299.230.771	648.142.673	170.050.944	389.678.836	713.323.418	542.484.767
Variació d'actius i passius financers	**91.668.750**	**64.789.802**	**77.980.386**	**22.100.976**	**32.122.573**	**-3.372.946**	**16.831.107**	**-14.196.890**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	39.439.000	34.819.000	39.245.000	30.594.000	51.908.000	29.769.000	38.357.013	35.912.872
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-32.827.000	-35.422.000	-55.822.000	-50.129.000	-60.926.000	-62.446.000	-59.526.304	-76.803.479
3. (+) Fons líquids	7.519.000	3.404.000	3.482.000	3.404.000	4.121.000	5.768.000	6.661.928	6.543.316
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**14.131.000**	**2.801.000**	**-13.095.000**	**-16.131.000**	**-4.897.000**	**-26.909.000**	**-14.507.363**	**-34.347.291**
I. Romanent de tresoreria afectat	63.498.000	90.671.000	33.219.000	36.756.000	27.879.000	28.054.000	18.839.552	18.560.546
II. Romanent de tresoreria no afectat	-49.367.000	-87.870.000	-46.314.000	-52.887.000	-32.776.000	-54.963.000	-33.346.915	-52.907.837
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**14.131.000**	**2.801.000**	**-13.095.000**	**-16.131.000**	**-4.897.000**	**-26.909.000**	**-14.507.363**	**-34.347.291**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució resultat pressupostari i romanent de tresoreria

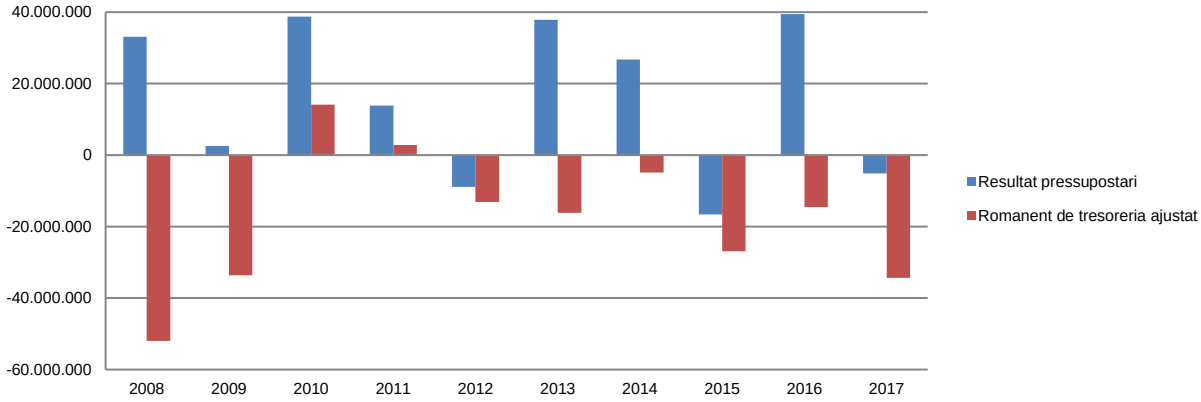

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució romanent de tresoreria no afectat

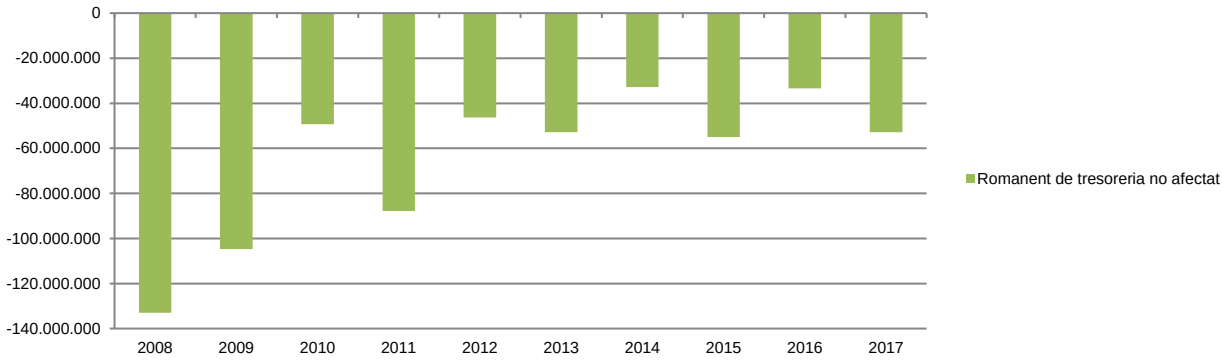

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució detallada romanent de tresoreria

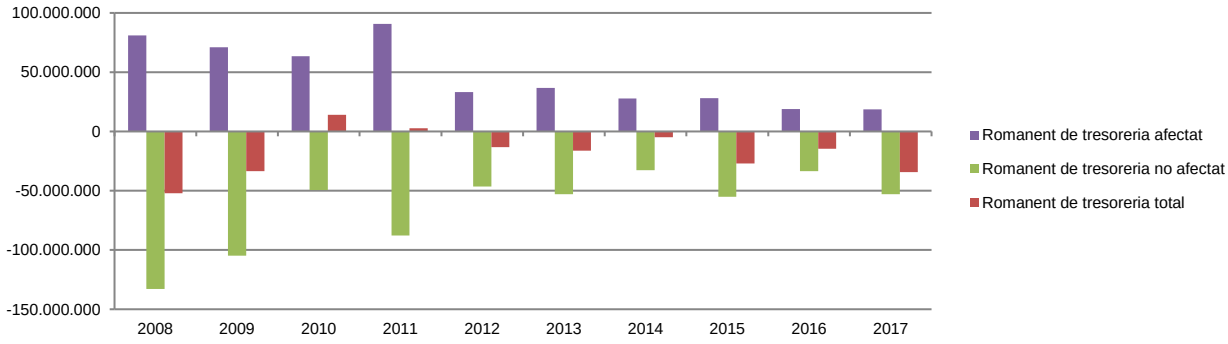

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Endeutament

Es presenta a continuació l'evolució de l'endeutament:

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Endeutament viu al 31 de desembre	716.722.146	767.880.855	844.083.450	857.276.390	897.495.000	905.065.869	931.124.714	912.377.635

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

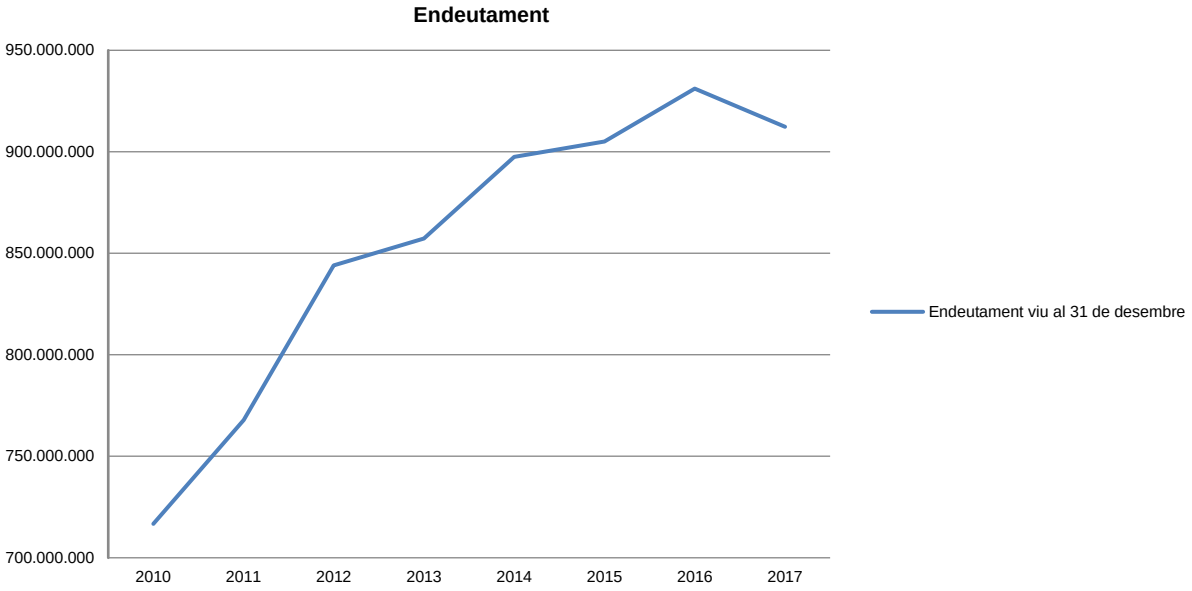

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	11,5%	6,1%	12,6%	38,5%	9,3%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	109,2%	100,9%	98,4%	137,9%	104,6%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	94,4%	90,7%	89,3%	96,2%	96,2%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici. Caldria considerar que un valor superior al 40% podria ser indicatiu d'una possible estructura de personal sobredimensionada)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	9,2%	17,6%	12,6%	9,4%	11,6%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	4,3%	8,0%	5,7%	3,9%	4,7%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	12,0%	21,8%	17,3%	17,7%	20,8%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	3,6%	7,4%	5,8%	3,9%	4,2%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	27,1%	24,2%	23,0%	16,6%	13,0%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	-138,0%	-21,3%	-74,5%	-141,6%	-115,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	32,1%	62,9%	47,1%	34,1%	41,1%
Finançament endeutament (Representa el % dels ingressos finançats amb endeutament)	=	Drets liquidats passius financers (cap. 9 ingressos) / Drets liquidats totals	63,0%	35,0%	49,5%	62,1%	54,9%
Ratis per habitants			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Població: nombre d'habitants		Segons departament d'Estadística	76.098	76.949	78.014	78.264	80.209
Ingressos tributaris per habitant	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Població	4.475	4.689	4.694	5.090	4.876
Despeses per habitant	=	Obligacions reconegudes / Població	13.464	7.108	10.174	14.432	11.928
Endeutament per habitant	=	Endeutament total / Població	11.265	11.664	11.601	11.897	11.375
Càrrega financera per habitant	=	Càrrega financera total / Població	313	278	224	207	172
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	-203.642.000	-377.468.000	-735.745.000	-555.805.880	-220.153.438
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	14,9%	13,3%	5,8%	8,8%	28,2%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	1,7%	1,1%	0,7%	1,6%	7,1%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes Internacionals de Comptabilitat per al Sector Públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Durant l'exercici 2017, s'han aprovat diferents transferències entre crèdits que afecten a despeses financeres per un import total de 328.500 euros, fet que pot contravenir l'article 26.2.b.) de la LGFP. (nota 2.1.2)
- El Govern ha enregistrat pressupostàriament despeses financeres meritades i no vençudes per import de 2.697.507 euros quan, atès que no eren exigibles a l'entitat al tancament de l'exercici, no era procedent fer-ho, contravenint el principi d'anualitat regulat a l'article 14 de la LGFP. (nota 2.2.11)
- El Govern no ha presentat els seus estats financers consolidats tal i com obliga la NICSP 35. (nota 2.3)

Relatives a la contractació pública

- El contracte que es mantenia amb la COOPERATIVA INTERURBANA I HISPANO ANDORRANA Transport públic TMB, per la prestació de servei de la tarja magna i la tarja blava tenia el seu venciment el 31 de desembre de 2016. El contracte s'ha seguit prestant durant l'exercici de 2017, meritant uns compromisos 702.299 euros. Aquesta pràctica és contrària al principi de concurrència que ha de regir la contractació pública. (nota 2.5)

Altres observacions

- El Govern va concedir una pòlissa de crèdit a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries de fins un màxim de 20.022.376 euros, essent el saldo a 31 de desembre de 2017 de 16.447.402 euros. Aquesta operació tenia data de venciment del 15 de març de 2017 que s'ha anat renovant i de la qual es podria qüestionar la seva recuperabilitat. (nota 2.3.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La normativa bàsica en relació a la gestió economicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en la LGFP, les NICSP i la Llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables. (nota 2.1.1)

- Contràriament al disposat en la LGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven. (nota 2.1.2)
- El Govern ha aprovat modificacions pressupostàries per import de 3.501.623 euros en dates properes al tancament de l'exercici, quan, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària a l'article 15.2 de la LGFP. (nota 2.1.2)
- En l'elaboració del pressupost general es modifiquen els imports de les anualitats per despeses plurianuals aprovades en exercicis anteriors a les quanties que es preveuen per al pressupost de l'exercici que es tramita sense que la memòria del pressupost ho justifiqui adequadament en els termes que requereix l'article 29.7 de la LGFP. (nota 2.1.3)
- S'enregistren pressupostàriament amb càrrec a partides del capítol d'inversions, transaccions que, per contra, no reben el tractament comptable d'inversió, quan els criteris per a ser considerat inversió, en l'àmbit pressupostari, i propietat, planta i equipament o actius intangibles des del punt de vista comptable, són coincidents. El total d'aquestes transaccions, en l'exercici 2017, ascendeix a la quantitat de 819.539 euros. (nota 2.3.7)
- L'Estat del romanent de tresoreria incorpora pendents de cobrament per import de 26.304.434 euros, inclou saldos creditors que no son pressupostàriament exigibles al tancament de l'exercici per import de 1.521.411 euros i no recull romanents de tresoreria afectats per import de 17.020.289 euros l'aplicació dels quals faria que el romanent de tresoreria no afectat al 31 de desembre de 2017 fos negatiu de 52.907.837 euros. (nota 2.4)

Relatives a la contractació pública

- S'ha detectat l'existència de personal eventual el qual, atenent a la seva durada o la funció que desenvolupen, la seva contractació podria contravenir el que disposa l'article 87.2 de la LFP. (nota 2.2.6)
- L'article 65 apartat 3 de la LCP preveu la creació d'un registre de contractes d'accés públic i determina la informació bàsica que ha de contenir. Aquest registre no ha estat creat. (nota 2.5)
- S'han detectat diverses adjudicacions directes sense que s'hagi justificat l'ús d'aquesta modalitat de contractació. (nota 2.5)

Altres observacions

- La liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu de 486.679 milers d'euros. Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga al Govern al refinançament permanent del seu endeutament. Per la seva part, donat que aquestes operacions es formalitzen majoritàriament a curt termini, com s'observa a la nota 2.4, comporten romanents de tresoreria negatius que es

tradueixen en una liquiditat supeditada a la formalització d'operacions de tresoreria en el molt curt termini. (nota 2.2)

- En l'exercici 2017, 54 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadores de debilitats i ineficiències organitzatives. (nota 2.2.6)
- No ha estat dictat el reglament previst en l'article 13 de la Llei de la funció pública, regulant el registre de la funció pública que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article. (nota 2.2.6)
- S'observen pagaments per conceptes retributius dels quals no consta una regulació normativa que els empari, com és el cas dels complements de guàrdies forenses, prima secció canina i especificitat policia, permanència al Pas educació, activitats hivern Pas i Pas bombers. (nota 2.2.6)
- El reglament de control pressupostari limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. Tot i que els departaments implicats amb la despesa han realitzat determinades actuacions, es posa de manifest que aquests procediments no han estat generalitzats ni sistemàtics, contràriament al requerit en els articles 15 a 17 del Reglament del procediment per a la concessió i el control de les subvencions i transferències públiques i l'article 39 de la LGFP. Aquest fet, a més de comportar l'incompliment normatiu referit, no permet garantir els fets que són objecte del control financer com són l'adequada i correcta obtenció dels ajuts, l'acompliment de les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts. (nota 2.2.8)
- L'article 36 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per dur a terme el control del compliment d'aquests objectius. (nota 2.7)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Govern a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Govern ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Govern el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Govern d'Andorra
El cap de Govern

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 12/6/19
Hora d'entrada: 15'05
Núm.: 122-19

Andorra la Vella, 12 de juny del 2019

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova, núm. 15, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Distingit senyor,

D'acord amb el que disposa l'article 10.3 de la Llei del Tribunal de Comptes, em plau trametre l'informe "Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici 2017", que ha estat elaborat per la Intervenció General del Ministeri de Finances.

Atentament,

GOVERN D'ANDORRA
CAP DE GOVERN

Xavier Espot Zamora

C. Prat de la Creu, 62-64 - AD500 Andorra la Vella - Principat d'Andorra - Tel. +376 875 700 - Fax +376 875 698 - www.govern.ad

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 12/6/19
Hora d'entrada: 15'05h.
Núm.: 122-19.

Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici 2017

Vist l'informe del Tribunal de Comptes referent a la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici 2017, rebut el 21 de maig del 2019, i un cop analitzades les observacions que conté, es presenten les consideracions següents (per esquematitzar, s'exposa cadascuna de les observacions del Tribunal de Comptes del cos de l'informe i la resposta corresponent, seguint la mateixa estructura).

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Pressupost inicial (2.1.1)

1. *Mancances en l'expedient d'elaboració del pressupost (pàg. 8)*

La LGFP reclama que l'expedient contingui informació que complementa o justifica la continguda al pressupost que s'aprova. En relació a aquesta informació, l'expedient del pressupost del Govern no conté el pressupost consolidat a efectes informatius, tal i com preveu l'art.12.3 de la LGFP. El pressupost del Govern inclou una agregació de pressupostos; en cap cas hi consten eliminacions i ajustaments de consolidació.

Resposta

Efectivament, el pressupost de l'Administració de l'Estat per a l'exercici 2017 consisteix en l'agregació dels pressupostos de l'Administració general, de les entitats de dret públic i de les societats públiques.

Per tant, es tindrà en consideració l'observació del Tribunal de Comptes per als exercicis següents.

2. *Estructura pressupostària (pàg 8)*

La normativa bàsica en relació a la gestió economicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en la LGFP, les NICSP i la Llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

Resposta

L'estructura pressupostària d'obligat compliment està definida a la Llei de pressupost, entenem que de forma clara. Tot i això, som conscients que cal desenvolupar el Pla comptable pressupostari, i s'hi ha estat treballant en els darrers exercicis.

En aquest sentit, en el darrer quadrimestre de l'exercici 2014 el ministeri encarregat de les finances va iniciar els treballs d'avaluació de la implementació d'una reforma normativa amb l'objectiu de facilitar la gestió economicofinancera del Govern, així com d'implementar una normativa actual que es correspongui amb les demandes d'una societat moderna.

En el marc d'aquesta reforma normativa, el ministeri encarregat de les finances ha desenvolupat, pel que fa a la comptabilitat financera, un nou Pla de comptabilitat pública –que va entrar en vigor l'1 de gener del 2017–, així com ha finalitzat els treballs per a la implantació del Pla comptable pressupostari. A la data d'emissió d'aquest informe l'estructura pressupostària està pendent de sotmetre's a l'aprobació del Govern i a la posterior publicació al BOPA.

Modificacions pressupostàries (2.1.2)

3. *Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos (pàg. 11)*

Contràriament al disposat en la LGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

Resposta

Aquesta observació del Tribunal de Comptes es podrà considerar amb vista als propers tancaments comptables del Govern un cop s'hagi parametritzat en els programes informàtics el compte 007. Pressupost d'ingressos: modificació de les previsions.

4. *Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici (pàg. 11)*

El Govern ha aprovat modificacions pressupostàries per import de 3.501.623 euros en dates properes al tancament de l'exercici, quan, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària a l'article 15.2 de la LGFP.

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

Resposta

El Consell Directiu del SAAS i el Consell d'Administració de la CASS van acordar la signatura d'un conveni per regular la cobertura de les despeses originades per l'atenció sanitària, dels beneficiaris de la CASS prestats en l'àmbit del SAAS, el dia 27 d'abril del 2017.

L'1 de juny del 2017 es va signar una primera addenda a aquest conveni, i el dia 27 de setembre del 2017 se'n va signar una segona.

L'article 5 d'aquest mateix conveni estableix que la participació de la CASS en el finançament de les despeses del SAAS s'efectuarà exclusivament mitjançant les tarifes de responsabilitat i els altres procediments regulats en el mateix document.

Amb aquest conveni s'estableix un canvi significatiu en el finançament de les despeses d'atenció sanitària, atès que introdueix un model de contraprestació per estimular l'esforç en la millora de l'eficiència, contràriament al que s'havia vingut fent anteriorment (pagaments per actes).

Tot i que la tendència del nou model ha d'apuntar cap a la compra de processos assistencials altament diferenciats (DRG per exemple), el desenvolupament dels sistemes d'informació, tant assistencials com econòmics (comptabilitat analítica) del 2017 feien inviable encara l'aplicació d'aquest model i va obligar a plantejar un model de segmentació més genèrica.

Això comporta que les tarifes per procés es van haver de fixar sense disposar d'un sistema de comptabilitat analítica, el que hauria permès tenir una informació molt més acurada alhora de fixar-les.

Per aquest motiu també, es va preveure en la pròpia normativa mecanismes que permetin anar-se adaptant al nou model de finançament de l'atenció sanitària. En aquest sentit, l'article 3.7 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2019 preveu el següent:

"El Govern pot autoritzar, a proposta del ministre corresponent, transferències de crèdit entre els subconceptes "41111 SAAS" i "41112 Caixa Andorrana de Seguretat Social".

El que va succeir el 2017 va ser que va ser necessari seguir amb el finançament en termes de pressupost prospectiu, mitjançant pagaments per dotzaves, com s'havia fet amb el conveni anterior.

Mitjançant l'addenda del 27 de setembre del 2017, s'estableix que, a efectes de garantir l'estabilitat financera i de tresoreria d'ambdues institucions, s'acorda que la CASS abonarà al SAAS una quantitat equivalent a la dotzava part del Pressupost general prospectiu establert per al període del 2017, fins el desembre de 2017 inclòs. Així mateix, es va preveure que el diferencial entre la facturació real del SAAS, en aplicació del nou conveni, i la quantitat abonada per la CASS, tindria consideració d'avançament a compte que hauria de ser regularitzada i conciliada, durant un període no superior al primer trimestre del 2018.

Aquest és el motiu pel qual, a l'espera de conèixer les xifres de tancament del SAAS, el Govern va procedir segons el que estableix l'article 3.7 de la Llei del pressupost del 2017, veient que la CASS no requeriria de la totalitat de la transferència pressupostada, i que, en canvi, en el cas del SAAS, en tota probabilitat es produiria un dèficit pressupostari que requeriria un increment de la transferència corrent del Govern.

Aquest és doncs, el motiu de la transferència de crèdits a la que fa referència el Tribunal de Comptes, que va acordar el Govern, de conformitat amb l'article esmentat.

Aquesta transferència no es va aprovar fins el 27/12/2017, d'una banda, per tenir la certesa que la CASS no requeriria d'aquest finançament, i, d'altra banda, quan es va tenir coneixement que es produiria un dèficit en l'execució pressupostària del SAAS, del que encara no es coneixia l'import cert, atès que no es pot determinar fins a la completa revisió de la facturació que el SAAS envia a la CASS.

Un cop es va tenir coneixement d'aquests dos fets, es va presentar per aprovació al Govern la transferència de crèdits, així com l'autorització i el compromís de despesa en favor del SAAS, per poder reconduir el crèdits i transferir-los al SAAS, si escau, quan el Govern tingués coneixement del dèficit pressupostari d'aquesta entitat.

Per tant, no es tracta d'una transferència de crèdits destinada a cobrir una despesa concreta i determinada durant l'exercici, sinó que s'havia de destinar a cobrir el dèficit del SAAS, que no es va poder determinar amb exactitud fins el 2018.

Tenint en compte l'anterior exposat, no estem d'acord amb l'observació del Tribunal de Comptes.

5. *Transferències de crèdit que afecten a crèdits de despeses financeres (pàg. 11)*

Durant l'exercici 2017, s'han aprovat diferents transferències entre crèdits que afecten a despeses financeres per un import total de 328.500 euros, fet que pot contravenir l'article 26.2.b.) de la LGFP.

Resposta

Vist l'article 26.2 apartat *b* de l'LGFP: "Les transferències que concerneixen despeses corrents, amb les finalitats expressades a l'article 23.4 i a l'article 24.3, poden ser acordades pel Govern o el Consell d'Administració corresponent amb les limitacions següents: b) No poden afectar els crèdits per a remuneracions de personal, ni les despeses financeres, ni els crèdits aprovats per lleis de crèdits extraordinaris o suplements de crèdit."

D'aquest article se'n desprèn que els crèdits pressupostats en concepte de despeses financeres no poden destinar-se a fer front a altres obligacions.

Vist que no s'ha modificat la dotació inicial prevista pel capítol de despeses financeres i que les transferències de crèdit que afectaven aquests crèdits de despeses financeres modificaven el subconcepte però conservaven el mateix capítol, el resultat generat d'aquesta manera és neutre i, per tant, no es contravé la normativa vigent.

Despeses plurianuals (2.1.3)

6. *Reajustaments d'anualitats de les despeses plurianuals (pàg. 11)*

En l'elaboració del pressupost general es modifiquen els imports de les anualitats per despeses plurianuals aprovades en exercicis anteriors a les quanties que es preveuen per al pressupost de l'exercici que es tramita sense que la memòria del pressupost ho justifiqui adequadament en els termes que requereix l'article 29.7 de la LGFP.

Resposta

La memòria de la Llei de pressupost per a l'exercici 2017 informa sobre els reajustaments tant en positiu com en negatiu dels crèdits aprovats en les lleis de pressupostos anteriors amb afectació a l'exercici 2017. Aquesta informació està continguda en les pàgines que van de la 168 a la 170, ambdues incloses, que s'adjunten a l'annex núm. 2 del llibre 1 del Projecte de pressupost per a l'exercici 2017 que es tramet al Consell General. Vegeu l'annex núm. 1 *Informe sobre la proposta de crèdits negatius a càrrec de crèdits plurianuals.*

Per tant, no podem compartir aquesta observació del Tribunal de Comptes.

Liquidació del pressupost (2.2)

7. *Estalvi net pressupostari negatiu (pàg. 13)*

La liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu de 486.679 milers d'euros. Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga al Govern al refinançament permanent del seu endeutament. Per la seva part, donat que aquestes operacions es formalitzen majoritàriament a curt termini, com s'observa a la nota 2.4, comporten romanents de tresoreria negatius que es tradueixen en una liquiditat supeditada a la formalització d'operacions de tresoreria en el molt curt termini.

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

Resposta

L'evolució del resultat de gestió i del resultat de caixa del Govern d'ençà l'exercici 2003 fins a l'exercici 2017 constata una tendència alcista del resultat de gestió, situant-se a un saldo primari o resultat de gestió neutre (22.855 milers d'euros), sent el resultat de caixa de l'exercici 2017 de 9.081 milers d'euros. Per tant, el Govern està complint els objectius de política pressupostària fixats al 2011 amb una clara tendència a l'equilibri i és conscient que en cap cas no es pot produir un relaxament en el rigor i l'ajust pressupostari.

El Govern manté l'objectiu de no créixer en l'endeutament i iniciar un procés d'amortització i és conscient que en cas contrari es podria ofegar més la capacitat de finançament a empreses i particulars i s'encariria el cost del finançament. Tot i que l'estalvi net pressupostari negatiu obliga el Govern a refinançar el seu endeutament –excepte el préstec sindicat a 20 anys que l'està amortitzant–, aquestes operacions es formalitzen a mitjà i llarg termini –i no a curt termini–, d'acord amb la línia iniciada fa un temps amb la finalitat de diversificar les fonts de finançament de l'Estat i els seus venciments i de gestionar el deute públic. En aquest sentit, es fa avinent que en la data de tancament de l'exercici 2017 la maturitat del deute era de 3,8 anys –l'any 2010 era de 1,5 anys- i que el deute bancari havia passat de representar l'any 2010 el 86% del deute total a representar-ne el 54% al 2015.

8. *Duplicitat d'ingressos per al finançament d'inversions* (pàg 18)

El conveni subscrit el 2007 entre el Govern i les societats FEDA, STA i "Túnel d'Envalira, S.A.", per a "l'execució i posterior conservació i manteniment d'una galeria de serveis i evacuació paral·lela al Túnel d'Envalira", preveu que la inversió es finançarà en un 35% a càrrec de Govern, un 15% a càrrec del STA i un 50% a càrrec de FEDA. Si bé les entitats parapúbliques han transferit la seva participació, el Govern ha formalitzat i disposat endeutament per al total del pressupost del projecte. En conseqüència, les obres esmentades disposen d'un excés de finançament que ascendeix a 12.916.756 euros.

Resposta

L'excés de finançament que ascendeix a 12.916.756 euros i que prové de l'ingrés de la participació de FEDA i de STA en el finançament de l'obra esmentada, d'acord amb el conveni formalitzat el 2007 i els pactes signats el 16 de juliol del 2008, havia de servir per amortitzar l'endeutament formalitzat, d'acord amb la Llei 3/2008.

Fins avui no ha estat possible amortitzar aquest endeutament –malgrat la tendencia alcista del resultat de gestió d'ençà l'exercici 2003 fins a l'exercici 2017–, pel fet que les liquidacions dels exercicis 2017 i anteriors, presenten un estalvi net pressupostari negatiu que obliga el Govern a refinançar el seu endeutament –excepte el préstec sindicat a 20 anys que l'està amortitzant–.

6

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

Despeses de personal (2.2.6)

9. Enregistrament comptable de les fases de despesa (pàg. 20)

Les despeses de personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

En conseqüència la pràctica seguida , a més de ser contrària al disposat a l'article 31 de la LGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com a l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Resposta

L'article 15.5 de la Llei de pressupost per a l'exercici 2017 determina, textualment:

"5. Les despeses del capítol 1 "Despeses de personal" en concepte de retribucions del personal previstes en el pressupost inicial, les quals es comptabilitzen en el moment del pagament en un sol acte que agrupa les diverses fases d'execució pressupostària anomenat ACLOP (autorització, compromís, liquidació, ordenament del pagament i pagament efectiu) i estan sotmeses a les comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments."

Aquest article suposa una excepció al procediment administratiu de l'execució de les despeses que preveu l'article 31 de l'LGFP. D'altra banda, cal fer avinent que, considerant que l'LGFP i la Llei del pressupost són normes del mateix rang normatiu i que a més tenen una especificitat en matèria pressupostària similar, ha de prevaldre la llei posterior, que és la del pressupost per a l'exercici 2017, sobre l'anterior.

Conseqüentment, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

10. *Hores extraordinàries (pàg 20)*

En l'exercici 2017, 54 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadores de debilitats i ineficiències organitzatives. (nota 2.2.6)

Resposta

El màxim d'hores extraordinàries està regulat a la disposició addicional segona del Decret del 31-12-2003 d'aprovació de la modificació del Reglament de sistemes de compensació, i el punt 3 diu textualment:

"Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del director del Departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació de la Secretaria d'Estat de Funció Pública."

7

Les hores extraordinàries estan motivades i conformades amb les signatures del ministre o del secretari d'Estat i del director del Departament, tal com acrediten els documents que acompanyen cada expedient. Vegeu els dits documents a l'annex núm. 2 *Cartes de la Secretaria d'Estat de la Funció Pública i informes dels departaments*.

Finalment, en relació amb aquest punt pensem que aquesta observació del Tribunal de Comptes és molt genèrica perquè no indica el detall dels expedients als quals es refereix, i a més, no té en consideració els controls que s'estan efectuant mensualment de totes i cadascuna de les variables de nòmina per part del ministeri encarregat de les finances (Departament de Pressupost i Patrimoni i Intervenció General).

11. Registre de personal (pàg 21)

No ha estat dictat el reglament previst en l'article 13 de la Llei de la funció pública, regulant el registre de la funció pública que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article.

Resposta

Efectivament, l'article 13 del text refós de la Llei de la funció pública, del 15 de desembre del 2000, preveia que s'ha de crear el Registre de la Funció Pública, dependent de la Secretaria d'Estat de Funció Pública, en el qual s'inscriguin els llocs de treball, els funcionaris, els agents de l'Administració de caràcter indefinit o eventual i el personal de relació especial.
Per reglament s'han de determinar les dades que han de constar en aquest Registre de la Funció Pública, les quals s'han de referir exclusivament a la vida administrativa.

Així mateix la nova Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública –que va entrar en vigor a partir de l'1 de febrer de 2019– en la secció tercera, article 30, regula el registre de personal. En l'article 30.2 es diu que per reglament el Govern determina les dades personals i de vinculació amb l'Administració que han de constar en el Registre de personal, les quals s'han de referir exclusivament a la vida administrativa, i la relació del personal i els llocs de treball a l'Administració.

Actualment existeix, com no pot ser d'altra manera, el Registre físic de la Funció Pública en format paper, que conté tota la informació històricament associada a cada empleat.

De fet, per a cada empleat de l'Administració general hi ha un dossier personal en què es recullen les diverses dades relacionades amb la seva vida administrativa com ara el contracte, les formacions realitzades (i que li poden servir en futurs processos de promoció), les situacions administratives diverses (atorgament d'excedències, permisos administratius, etc.) i les anotacions pròpies relacionades amb la gestió de la nòmina.

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

Aquest Registre s'ha mantingut actualitzat des de fa molts anys i existeix una classificació general dels dossiers personals en funció de la situació administrativa concreta dels empleats (servei actiu, excedència) i de la seva tipologia (funcionari / agent de l'Administració de caràcter indefinit; agent de l'Administració de caràcter eventual; relació especial; alts càrrecs i nomenaments polítics).

D'acord amb el procés de desenvolupament reglamentari de la Llei de la funció pública que es va iniciar en el 2004, es va demanar la col·laboració de l'Àrea d'Arxius del Departament de Cultura, experta en la gestió, la creació i el manteniment d'arxius, la qual va contractar una persona al Departament d'Arxius per redefinir, actualitzar, digitalitzar i mantenir el sistema d'arxius dels expedients de personal.

Aquest projecte de reglamentació del Registre de la Funció Pública està previst que es porti a terme al llarg de l'any 2019 i va paral·lel al disseny i la implantació del sistema informàtic SAP, amb els mòduls d'organització administrativa, que facilitarà que es generin els fitxers que compondran el registre de personal, per tal de recollir les dades del personal de l'Administració general, com els llocs de treball, així com les dades corresponents a la vida administrativa i la carrera professional, segons com determini el reglament.

De totes maneres, cal dir que la inexistència del reglament pròpiament dit no afecta de cap manera la gestió pròpia de les dades dels empleats de l'Administració general que es custodien en el Registre físic de la Funció Pública en relació amb la seguretat, la confidencialitat i el rigor professional.

Qualsevol empleat es pot adreçar lliurament a la Secretaria d'Estat de Funció Pública i sol·licitar vista i còpia del seu dossier personal, així com demanar la inclusió de les dades que cregui oportunes.

La gestió del Registre físic de la Funció Pública està subjecta a la normativa qualificada sobre protecció de dades personals, segons la Llei 15/2003, del 18 de desembre. En tot cas, els empleats de l'Administració general poden exercir els drets d'accés, rectificació i supressió previstos en relació amb els dossiers personals que són al Registre físic de la Funció Pública. En data 17 de maig de 2017 s'aprovà el decret pel qual es regulen els fitxers de dades personals de la Secretaria d'Estat de Funció Pública.

9

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

12. *Conceptes retributius no regulats (pàg. 21)*

S'observen pagaments per conceptes retributius dels quals no consta una regulació normativa que els empari, com és el cas dels complements de guàrdies forenses, prima secció canina i especificitat policia, permanència al Pas educació, activitats hivern Pas i Pas bombers.

Resposta

Aquesta observació del Tribunal de Comptes s'ha esmenat gairebé en la seva totalitat amb l'aprovació i l'entrada en vigor del Decret de l'11-07-2018 d'aprovació del Reglament de sistemes de compensació.

Aquest Decret regula les compensacions pel que fa a les guàrdies dels metges forenses, la permanència del personal del Cos Especial d'Ensenyament al Pas de la Casa, la implantació de tecnologies de la informació i comunicació a les escoles per part del personal del Cos d'Educació, la responsabilitat addicional, la viabilitat hivernal i els formadors. S'adjunta aquest decret a l'annex núm. 3 *Decret de l'11 de juliol del 2018 d'aprovació del Reglament de sistemes de compensació.*

En l'article 8 es regula la guàrdia forense:
1. La guàrdia forense és la circumstància per la qual el personal mèdic de l'Àrea Legal i de Medicina Forense del ministeri encarregat de l'interior presta el servei a l'Administració general i a l'Administració de Justícia tots els dies de l'any de forma continuada.
2. La guàrdia forense es compensa segons s'estableix en l'annex I.
3. La compensació per aquesta circumstància no és compatible amb la compensació per la resta de circumstàncies estructurals ni amb la compensació per les circumstàncies no estructurals, ni tampoc amb la compensació pels conceptes organitzatius no salarials.
En l'annex I del reglament s'estableix que la compensació de la guàrdia forense és de 640 euros setmanals.

En l'article 18 es regula la Permanència del personal del Cos Especial d'Ensenyament al Pas de la Casa:
"1. La compensació per la permanència del personal del Cos Especial d'Ensenyament al Pas de la Casa té per objectiu propiciar l'estabilitat necessària per al bon desenvolupament dels infants i afavorir la relació entre les famílies, l'alumnat i el cos docent, així com assegurar que el personal educatiu segueix l'evolució de l'alumne al llarg de les etapes de maternal i primera ensenyança.
2. Aquesta compensació s'atorga per la permanència al centre educatiu del Pas de la Casa per un període de tres anys consecutius prorrogables per períodes de tres anys més. La compensació s'abona de forma anticipada i mensual des del primer mes d'estada al centre, segons estableix l'annex I.

10

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

3. En cas que la persona no compleixi la totalitat dels tres cursos escolars consecutius perquè no ha superat el període de prova o per accés voluntari a un altre lloc de treball en una altra localitat, dins o fora de l'Administració, es compromet a retornar a l'Administració la totalitat de la contraprestació percebuda fins al moment de finalitzar el contracte. El període de retorn de la contraprestació no pot excedir els tres anys a partir de la data en què finalitzi el contracte.
4. En cas que la persona es trobi en període de prova la compensació té lloc al final del període de prova de forma retroactiva.
5. En cas que la persona no compleixi la totalitat dels tres cursos escolars consecutius per una força major, amb l'anàlisi i l'aprovació prèvies del Govern, a proposta conjunta del ministeri encarregat de l'educació i el ministeri encarregat de la funció pública, no haurà de retornar a l'Administració la totalitat de la contraprestació percebuda fins al moment de finalitzar el contracte.
6. En cas que l'Administració consideri, per raons organitzatives, de força major, o amb motiu de mesures cautelars o de suspensió acordades en un procediment disciplinari, que la persona no ha de continuar prestant els seus serveis al Pas de la Casa, li assegurarà la compensació econòmica fins a la data de la decisió per part del Ministeri d'Ensenyament.
Segons l'annex I *"la compensació per la permanència del personal del Cos Especial d'Ensenyament al Pas de la Casa és de 283,15 euros mensuals per un període de tres anys consecutius i, en cas de pròrroga, de 311,95 euros mensuals per un nou període de tres anys".*

En l'article 10 es regula la <u>disponibilitat del personal per garantir la viabilitat hivernal:</u>
"1. La compensació per la disponibilitat del personal per garantir la viabilitat hivernal té per objecte compensar aquesta disponibilitat durant tots els dies que dura la campanya hivernal, i inclou les hores de treball que s'han de dedicar a la treta de neu per garantir que la xarxa viària sigui transitable, així com les dietes que es generin per aquest concepte.
2. La compensació per aquesta circumstància no és compatible amb la compensació per la resta de circumstàncies estructurals ni no estructurals, ni tampoc amb la compensació pels conceptes organitzatius no salarials.
3. Aquesta circumstància es compensa econòmicament amb l'import que s'estableix en l'annex I".

En l'annex I consta la "*compensació per la disponibilitat per garantir la viabilitat hivernal:*

	Imports mensuals
Encarregat del sector nord i sud	1.863,25 euros
Sector nord, sud i orient	882,59 euros
Encarregat refugi sector orient	3.049,85 euros
Refugi sector orient	2.951,78 euros
Refugi sector orient - sense nits	2.461,45 euros
Mecànics	1.262,72 euros"

11

Pel que fa als altres conceptes als que es fa referència en l'observació del Tribunal de Comptes, la prima secció canina, especificitat policia i Pas bombers no estan encara regulats. El Govern però està estudiant la regulació de les compensacions que són específiques dels cossos especials i que perceben per altres circumstàncies que les fixades al Reglament de sistemes de compensació. Aquest estudi entraria dins del marc de la reforma de la Llei de la funció pública.

13. *Contractacions de personal eventual no ajustades a la LFP (pàg 22)*

S'ha detectat l'existència de personal eventual el qual, atenent a la seva durada o la funció que desenvolupen, la seva contractació podria contravenir el que disposa l'article 87.2 de la LFP.

Resposta

L'article 87 del text refós de la Llei de la funció pública del 27 de juliol del 2017 estableix els supòsits per a la contractació d'agents de l'Administració de caràcter eventual. El punt 2 d'aquest article concreta la possibilitat de "proveir temporalment una plaça vacant o de nova creació, quan aquesta hagi de ser coberta per un funcionari i fins que sigui proveïda definitivament pel procés selectiu previst en aquesta llei".

Les particularitats temporals d'aquest tipus de contractació s'exposen en l'article 88.2, on s'indica que *"La contractació per ocupar una plaça vacant o de nova creació subjecta a procés selectiu, pot dur-se a terme, per un període màxim de nou mesos, i en tot cas, fins a la cobertura de la plaça vacant o de nova creació corresponent."* Per tant, es limita a "un període de 9 mesos, **i en tot cas,** fins a la cobertura de la plaça vacant o de nova creació corresponent."

El personal eventual contractat per cobrir una plaça vacant o de nova creació no té una data certa de finalització del contracte, aquest s'extingeix quan la plaça vacant o de nova creació queda coberta definitivament pel procés de selecció que correspongui a la convocatòria.

Entenem que fins que no s'inicia el procés de selecció no es computen els nou mesos previstos a la norma, per tant un eventual podria estar contractat en una vacant més temps dels nous mesos si el procés de licitació de la plaça no l'ha iniciat el departament contractant.

Hem de recordar que els processos de cobertura de les places de Govern han estat aturats durant uns anys per les lleis de reactivació econòmica i per les limitacions previstes en les lleis del pressupostos, i per tant els processos de cobertura de les places no s'han pogut dur a terme en els terminis desitjats.

Entenem que el Tribunal de Comptes extreu la seva interpretació de la literalitat estricta de la norma, concloent que existeix un límit temporal màxim que s'estableix en 9 mesos. S'ha d'esdevenir, en tot cas, la finalització de la relació laboral si abans d'aquest termini es cobreix la plaça vacant o de nova creació pel procés selectiu corresponent.

La interpretació que efectua el Tribunal de Comptes s'ajusta doncs a la literalitat del text redactat. Text que empra la conjunció **"i"** (addició) en lloc d'**"o"** (opció). Aquesta apreciació és significativa perquè varia importantment el significat jurídic.

No obstant això, però, també pot ser motiu d'una interpretació diferent que avala l'actuació de l'Administració, i més si tenim en compte les particularitats pressupostàries actuals i els principis informadors de la funció pública, i conforme a la qual la conjunció "i" té també un significat d'addició, i pot introduir dos o més possibilitats totes vàlides.

D'acord amb la interpretació que efectua el Govern, l'excepcionalitat al període de 9 mesos permet la possibilitat d'allargar el termini, això sí, únicament fins a la cobertura de la plaça. Aquesta interpretació es fonamenta en la vocació i finalitat de la norma i del supòsit establert a l'article 87.2, en el qual es regula expressament la possibilitat de proveir temporalment aquesta plaça "fins que sigui proveïda definitivament". També es fonamenta en el principi d'eficiència, com a principi informador de la funció pública establert a l'article 2 de l'LFP, i és que no té sentit haver d'estar formant personal cada nou mesos en casos de manca de cobertura d'una plaça vacant o de nova creació, i més quan és la mateixa legislació pressupostària la limita expressament la creació de noves places i la cobertura de les places vacants respectivament.

Per tant, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes, atès que l'actuació de l'Administració es justifica en la teoria de la interpretació de la veritable vocació de la norma, l'addicció d'ambdues possibilitats en la redacció de l'article 88.2, en consonància amb la garantia del principi d'eficiència, i els manaments restrictius de la normativa pressupostaria i de mesures de contenció de la despesa pública.

Transferències i subvencions atorgades (2.2.8)

14. *Control financer de les subvencions (pàg. 26)*

El reglament de control pressupostari limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la Intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. Tot i que els departaments implicats amb la despesa han realitzat determinades actuacions, es posa de manifest que aquests procediments no han estat generalitzats ni sistemàtics, contràriament al requerit en els articles 15 a 17 del Reglament del procediment per a la concessió i el control de les subvencions i transferències públiques i l'article 39 de la LGFP. Aquest fet, a més de comportar l'incompliment normatiu referit, no permet garantir els fets que són objecte del control financer com són l'adequada i correcta obtenció dels ajuts, l'acompliment de les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

Resposta

En relació amb aquest punt pensem que l'afirmació del Tribunal de Comptes és subjectiva, pel fet que s'emet una opinió molt genèrica que manca del detall dels expedients, i a més, no té en consideració els controls que s'estan efectuant per part dels departaments gestors de les subvencions i dels controls que efectua el Departament d'Intervenció amb les liquidacions que donen lloc posteriorment als pagaments de les subvencions.

La Intervenció informa que els controls financers de les subvencions no són exclusius de la Intervenció General, sinó que els departaments també realitzen revisions exhaustives tant en el moment d'atorgar les subvencions, com en el moment de revisar-ne l'execució. Per aquest motiu, tot i que s'emeten informes puntuals de fiscalització de les subvencions, els documents i els expedients justificatius de totes les subvencions es troben als departaments corresponents, i el seu seguiment està documentalment justificat.

Per tant, el fet que no s'emetin informes de control financer per a la totalitat de les ajudes atorgades no significa que no existeixin controls: pel que fa a les ajudes atorgades per convocatòria pública, les bases preveuen la documentació que ha de rebre el departament en el moment de la presentació de la sol·licitud, i en el moment dels diferents pagaments. (En el cas de les adjudicacions directes també s'especifiquen aquests requeriments amb la formalització d'un contracte o d'un conveni entre el Govern i l'entitat beneficiària.)

Aquests controls es fan: en el moment en què els diferents departaments reben la documentació, que efectuen el control sobre la recepció correcta de la documentació i analitzen si la justificació que se'n desprèn s'adequa al motiu pel qual es va atorgar la subvenció; i en el moment en què es tramet el document de liquidació de la subvenció al Departament d'Intervenció General, juntament amb la documentació justificativa.

En el cas que manqui algun document justificatiu o bé hi hagi algun import no justificat o que la justificació no correspongui amb la finalitat de la subvenció, el Departament d'Intervenció General retorna la liquidació al departament per tal que s'esmeni la incidència o bé perquè es redueixi la subvenció per tal que l'import liquidat correspongui amb l'import degudament justificat.

D'altra banda, tenint en compte la situació econòmica actual i les incidències que s'han produït en algunes entitats que han rebut subvencions a càrrec del pressupost de l'Administració general, es van adjudicar el 2013 els treballs de diagnòstic dels procediments de control intern i de la situació patrimonial, financera i econòmica de les entitats esportives que reben ajudes públiques del Govern de tipus subvencions o transferències (edicte publicat al BOPA núm. 43, any 25, de l'11 de setembre del 2013). Aquests treballs han permès detectar les incidències de control intern existents a les entitats esmentades, i les recomanacions que se'n poden desprendre s'estan fent extensibles a les altres entitats que reben subvencions, amb les especificitats de cadascuna.

Es va considerar que aquesta adjudicació era necessària i prioritària abans que adjudicar auditories individuals, per la necessitat de detectar les mancances que hi pugui haver en els procediments de control intern de les entitats que reben les subvencions. Per tant, aquest és un pas més que ha de permetre millorar el control de les subvencions atorgades per l'Administració general.

Addicionalment, cal fer avinent que d'acord amb la Llei 6/2014 i les seves modificacions posteriors, les aportacions públiques que reben les entitats de serveis social i sociosanitàries resten sotmeses a una auditoria financera i de gestió. Les esmentades entitats poden optar per aportar l'auditoria o perquè l'efectuï el Govern. L'auditoria és si les aportacions públiques rebudes són iguals o superiors a 25.000 € o quadriennal si les quantitats percebudes són inferiors a 25.000€. En aquest sentit el Govern en la sessió de l'1 d'agost del 2018 va adjudicar els treballs d'auditoria financera i de gestió de les entitats que han susbcrit un conveni de col.laboració amb el Govern en el marc dels serveis socials i sociosanitaris que reben aportacions públiques.

En conseqüència del que s'ha esmentat anteriorment, s'informa que la Intervenció és conscient de la necessitat de control sobre les entitats que reben subvencions des de l'Administració general, i per això té en compte les consideracions del Tribunal de Comptes i continuarà treballant en aquest sentit, però també manifesta que el Tribunal de Comptes no ha tingut en consideració els canvis o les millores que s'estan portant a terme en aquest àmbit.

15. *Explotació concessió bus exprés (pàg 26)*

No tenim constància de la justificació de les obligacions contractuals del concessionari i la seva revisió per part del Govern, especialment les recollides en l'article 11 de l'explotació del servei

Resposta

Amb referència a la justificació de les obligacions contractuals del concessionari recollides en l'article 11 del contracte inicial, el Departament de Transports verifica o actua quan es produeix algun incident (queixes per no respectar les freqüències establertes, pel mal funcionament de la targeta d'abonament, etc.) algun dia puntual. El Departament de Transports no realitza inspeccions d'ofici.

Quant als punts de l'apartat A):

- a), b), e), f), l), r), t): la línia del bus exprés es realitza amb 7 vehicles i 1 de reforç (en cas d'avaria d'un vehicle), per complir amb els horaris i les freqüències autoritzats tots els dies de l'any. L'empresa disposa d'un taller mecànic propi per realitzar el manteniment preventiu dels vehicles i les reparacions necessàries (manteniment correctiu). L'empresa concessionària disposa d'una empresa pròpia d'assistència en carretera per poder arrossegar els vehicles fins al taller mecànic en cas d'avaria. Els autobusos estan al corrent de la ITV.

- c), d), g), i), m), p), o), q), s), u), v): l'empresa concessionària compleix amb les seves obligacions quant a personal, assegurances dels vehicles i propietat dels mateixos vehicles (ja estan pagats). El Departament de Transports no ha rebut mai cap queixa d'un tercer que es derivi del funcionament del servei. Pel que fa a la informació, la publicitat i la imatge corporativa, es respecten des de l'inici de la concessió i es compleix amb la Llei d'ordenació de la llengua oficial. L'empresa concessionària compleix amb les obligacions derivades de l'oferta, dels plecs i del contracte.

- h), j), k), n): els vehicles disposen d'un sistema de control de billetatge, que permet enviar mensualment les dades dels viatgers transportats (en funció dels títols de transport que aquests utilitzen) al Departament de Transports. El Departament de Transports no ha tingut mai cap queixa d'un usuari a qui no li hagi estat permès l'accés al servei. L'empresa concessionària sempre ha col·laborat i ha facilitat la inspecció dels seus equips a l'Administració quan ha estat necessari verificar dades.

Quant al punt B): els vehicles es van posar a disposició de la concessió a l'inici de la mateixa concessió i per tant aquest punt no té lloc en el nou contracte.

D'altra banda, tindrem en compte l'observació del Tribunal de Comptes d'enregistrar la subvenció al dèficit d'aquest servei concessionat amb càrrec al capítol IV de l'estat de despeses.

Actius financers (2.2.10)

16. *Enregistrament pressupostari dels excedents de subvenció i aportació que es reintegren (pàg. 28)*

Les Lleis del pressupost general dels diferents exercicis estableixen l'obligació de reintegrar els ingressos obtinguts per transferències del Govern i no utilitzats durant l'exercici pressupostari.
[...]
El Govern ha de registrar aquests retorns com una operació corrent o de capital de l'estat d'ingressos del pressupost, segons quin fos la naturalesa de la transferència inicial, en conceptes diferents dels reservats per a les variacions de les operacions financeres.

Resposta

L'article 16.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici 2017 diu que *"un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari"*.

16

Atenent aquest article de la norma, les entitats beneficiàries retornen els excedents de transferències en exercicis pressupostaris posteriors a la seva concessió un cop aprovada la liquidació de comptes.

L'estructura pressupostària que estableix la Llei del pressupost per a l'exercici 2017 determina, pel que fa als ingressos, la partida 870 (Romanents de tresoreria) per enregistrar l'import de l'excés de finançament generat en exercicis anteriors destinats a finançar els respectius pressupostos de despesa exclusivament per operacions no financeres. Es tracta de recursos generats i liquidats de manera que no comporten un nou reconeixement de drets.

D'altra banda, la normativa vigent de països veïns del nostre considera també la partida 870 per enregistrar excedents de transferències d'exercicis anteriors. En el cas d'excedents de transferències rebudes en exercicis anteriors, considerem correcta la pràctica del Govern de registrar-ho pressupostàriament en el capítol 8 com un actiu financer. En tot cas, i pel que fa a excedents de transferències registrades en l'exercici corrent, estem d'acord a enregistrar-los, com diu el Tribunal de Comptes, com una operació corrent o de capital de l'estat d'ingressos del pressupost segons quina sigui la naturalesa de la transferència inicial.

Per tant, no podem compartir aquesta observació del Tribunal de Comptes donat que les operacions enregistrades en la partida 870 corresponen en tots els casos a excedents de transferències concedides en pressupostos d'exercicis tancats.

Passius financers i despeses financeres (pàg. 29)

17. *Incorrecte registre pressupostari d'interessos meritats no vençuts (pàg. 30)*

El Govern ha enregistrat pressupostàriament despeses financeres meritades i no vençudes per import de 2.697.507 euros quan, atès que no eren exigibles a l'entitat al tancament de l'exercici, no era procedent fer-ho, contravenint el principi d'anualitat regulat a l'article 14 de la LGFP.

Resposta

La base de registre o base comptable utilitzada en l'elaboració i l'execució de l'estat de despeses del pressupost del Govern està regulada als articles 14 i 15 de l'LGFP.

El principi d'anualitat (article 14 de l'LGFP) té un doble aspecte: d'una banda, es refereix a l'aprovació del pressupost, i de l'altra, a l'execució. En el primer aspecte, l'anualitat significa que la Llei del pressupost té limitada la vigència a un any, i, per tant, l'òrgan legislatiu ha d'aprovar el pressupost cada any. En el segon aspecte, l'anualitat significa que les operacions d'execució del pressupost s'han de realitzar dintre del període anual, i s'imputen als seus comptes només els que compleixin aquesta condició.

El principi d'especialitat (article 15 de la LGFP) expressa que l'habilitació a l'executiu no té un abast genèric o il·limitat i ofereix tres aspectes: qualitatiu, quantitatiu i temporal.

Per tant, d'acord amb el principi d'anualitat, les despeses financeres en concepte d'interesos de deute públic i de préstec per un import de 2.697.507 euros, es pressuposten i es registren a la liquidació del pressupost en el moment que es produeixen o es meriten, independentment del moment en què es produeix el pagament.

Sobre la base de l'article 31.1 *d* de l'LGFP, la liquidació d'aquestes despeses és practicada per l'òrgan gestor corresponent (ministeri encarregat de les finances) en compliment d'una obligació legal. Amb relació a la despesa financera, l'obligació legal correspon als diversos decrets d'emissió de deute públic aprovats pel Govern i al contracte del préstec de 115 milions d'euros que el Govern va formalitzar el 6 de juliol del 2012 destinat al finançament de les obres d'infraestructures viàries (tram II i IV del projecte Desviació de Sant Julià i fases II, III i IV del projecte Túnel de les Dos Valires).

Val a dir que aquest criteri de registre, que es basa en el principi d'anualitat –i que és el que s'aplica per a la generalitat de les despeses, principalment– és homogeni amb els criteris de registre de la informació relatius a la comptabilitat financera i a la nacional. El sistema d'informació sobre la comptabilitat nacional que serveix com a base de càlcul de les xifres de dèficit i de deute insta a presentar la liquidació pressupostària d'acord amb criteris SEC 2010, que determina pel que fa amb aquest capítol de despesa que la base de registre és la meritació.

Consegüentment, per tot el que s'ha exposat anteriorment, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

Estats financers (2.3)

18. *Estats financers consolidats (pàg. 36)*

El Govern no ha presentat els seus estats financers consolidats tal i com obliga la NICSP 35. (nota 2.3)

Resposta

Les NICSP s'han d'entendre com les normes generals d'informació financera per aplicar a entitats del sector públic i estableixen els principis per al reconeixement, la mesura, la presentació i la informació a revelar de transaccions i fets en els estats financers.

En concret, l'NICSP 35 defineix els principis per presentar i preparar els estats financers consolidats quan una entitat controla una o més entitats distintes, però en cap cas no defineix el procediment a emprar per aprovar-los o presentar-los a certs òrgans.

La Llei general de les finances públiques preveu en els articles 34 i 49 els terminis per presentar al Consell General els estats pressupostaris i financers del Govern d'Andorra però en cap cas no determina terminis per ultimar els estats financers consolidats. Com tampoc no ho fa explícitament la Llei del Tribunal de Comptes.

Cal tenir en consideració la impossibilitat de retre els estats financers consolidats del Govern simultàniament amb els estats financers individuals del Govern ja que els terminis legals de presentació coincideixen amb els dels estats financers de les entitats dependents del Govern.

Finalment volem fer saber al Tribunal de Comptes que el Govern està realitzant els estats financers consolidats de l'exercici 2017, que es troben en l'última fase del treball. També volem posar de manifest el fet que el Govern disposa dels comptes consolidats de l'exercici 2016, tot i no estar-hi obligats per la normativa, i que es van facilitar durant els treballs de fiscalització dels comptes de l'exercici 2017.

Comptes a cobrar, vendes i ingressos (2.3.3)

19. *Procediments de gestió, inspecció i recaptació de tributs (pàg. 41)*

Determinats procediments de gestió i recaptació tributària son duts a terme sense disposar d'eines informàtiques que permetin un adequat control i que automatitzin processos que els facin eficients.

Aquestes debilitats s'han observat en el control de les actuacions inspectores, en els procediments de recaptació del departament de duanes i en els procediments de recaptació executiva dels tributs.

Per tal de dotar d'eficàcia a aquest procediment i evitar la prescripció de tributs, es recomana la implantació d'eines que automatitzin al màxim aquesta activitat i n'estableixin els oportuns controls.

Resposta

El Departament de Tributs i de Fronteres, en la data d'emissió d'aquest informe té gairebé la totalitat dels seus procediments informatitzats, es pot parlar d'un 90%, ja que des de l'exercici 2017 i fins a la data d'avui s'ha treballat en aquest sentit.

Pel que fa a Gestió Tributària, tots els procediments estan actualment informatitzats, i s'ha finalitzat la informatització dels processos de comprovació, que avui ja estan incorporats a la plataforma SAP.

Quant als procediments d'inspecció, el 27 de desembre del 2018 el Govern va adjudicar el desenvolupament d'una eina informàtica que ajudi a realitzar aquestes tasques per ser més eficients (BOPA 79, any 2018, del 27 de desembre). Està previst que el desenvolupament d'aquest programa finalitzi durant el 2019, i per tant, en el decurs del 2019 estarà operatiu i els procediments d'inspecció estaran automatitzats.

Aquesta informatització permetrà evitar que cohabitin dos sistemes i que sigui necessària una acció manual (comunicació entre les diferents àrees) per tal que els deutes existents a l'AS400 siguin incorporats a SAP i s'iniciï el procediment executiu.

Aquestes accions han de permetre una millor eficàcia en la recaptació dels deutes tributaris i resoldre les mancances constatades en l'informe del Tribunal de Comptes, tot i que actualment la gestió d'aquests procediments es controla en la seva totalitat, i en aquest sentit no hi ha risc que prescriguin els expedients.

20. *Rectificació incorrecta del deteriorament del valor dels crèdits comptabilitzats per duplicat en l'exercici 2016 (pàg. 41)*

Els comptes de 2016 reflectien una duplicitat en el registre del deteriorament de crèdits incobrables per l'IGI donat que no es va cancel·lar la dotació corresponent l'any 2015, per import de 12.823.349 euros. Aquesta duplicitat s'ha corregit durant l'exercici 2017 si bé la regularització no s'ha efectuat mitjançant una correcció del resultat dels exercicis anteriors del patrimoni net i amb aplicació retrospectiva, provocant que el resultat de l'exercici es vegi sobrevalorat en la quantia indicada.

Resposta

El 22 de desembre del 2016 s'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic, amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, i entra en vigor l'1 de gener del 2017.

Així mateix, en la web de Finances es publica el document "Definicions i relacions comptables", que recull el pla comptable i la descripció dels comptes comptables. En aquest document, pel que fa al compte 121 (Resultats d'exercicis anteriors), en l'apartat c es diu que "s'ha de carregar o abonar amb abonament o càrrec a la contrapartida que correspongui pels ajustos en els actius nets/patrimoni de l'entitat derivats de canvis de criteri comptable o errors d'exercicis anteriors, [...]".

En el Pla general de comptabilitat pública del 27 de gener de 1999, vigent fins a l'entrada en vigor del Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, les correccions per errors es realitzaven en l'exercici en què eren detectats i es reflectien en el compte de resultats de l'exercici.

Per tant, es tindrà en compte la dita observació del Tribunal de Comptes en els exercicis futurs.

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

Altres actius financers –Actius no corrents– (2.3.5)

21. *Deteriorament dels crèdits a llarg termini (pàg. 42)*

El Govern va concedir una pòlissa de crèdit a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries de fins un màxim de 20.022.376 euros, essent el saldo a 31 de desembre de 2017 de 16.447.402 euros. Aquesta operació tenia data de venciment del 15 de març de 2017 que s'ha anat renovant i de la qual es podria qüestionar la seva recuperabilitat.

Resposta

Com bé es diu en l'observació, hi ha un contracte de pòlissa de préstec entre el Govern i l'AREB que s'ha anat renovant anualment des que es va formalitzar. El Govern finança aquest préstec concedit a l'AREB amb una pòlissa de crèdit sindicat que es va formalitzar el 15 de març del 2016 amb venciment el 15 de març de 2017 i que s'ha renovat els anys 2018 i 2019, d'acord amb el que preveuen les lleis dels pressupostos dels anys respectius.

Pel que fa als recursos dels quals preveu disposar l'AREB per atendre la devolució del deute, cal tenir en compte el següent.

Que mitjançant la Llei 1/2016, del 21 de gener, de modificació de la Llei 7-2015, del 15 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2015 i de crèdit extraordinari i de suplement de crèdit per finançar despeses diverses de l'exercici 2015 de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries s'aprova el pressupost d'ingressos i el pressupost de despeses per a l'exercici 2015 de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries que s'annexa a la Llei 7/2015. Aquest pressupost preveu, pel que fa als ingressos, un préstec de 20 milions d'euros destinat a finançar les despeses del procés de resolució de l'entitat Banca Privada d'Andorra, SA.

A l'article 21, apartat 4, de la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries, s'estableix: "els ingressos eventuals derivats de la venda o del cessament de les activitats de l'entitat pont corresponen a l'AREB, que els ha d'aplicar en primer lloc a la recuperació de tota despesa raonable en què hagi incorregut com a conseqüència de la utilització de qualsevol instrument de resolució o de l'exercici de les seves competències de resolució."

Així doncs, d'acord amb aquest article, l'AREB destinarà a la devolució del préstec esmentat la totalitat dels recursos obtinguts de la venda de l'entitat pont.

21

El preu de venda de Vall Banc, SAU està format per diversos components. Un primer component anomenat "preu final" i pel qual l'entitat adquirent ja ha pagat la quantitat de 3,8 milions euros, ingressos que han estat utilitzats per l'AREB per retornar de manera parcial el préstec obtingut del Govern, reduint l'import del mateix préstec el 31 de desembre del 2017 a una quantitat de 16,4 milions d'euros.

A aquest preu final cal afegir-hi un preu variable posterior a la data de tancament o *earn out* que té dos components. El primer component correspon al 50% dels dividends que Vall Banc, SAU pagui al comprador durant els primers 5 anys després de l'adquisició, amb un màxim de 7 milions d'euros. El segon component correspon al 50% del preu de venda que el comprador obtingui de la venda total o parcial de les accions de Vall Banc amb un límit màxim de 15 milions d'euros, tenint en compte que si el comprador no ha pagat cap import en concepte de dividends dels 5 primers anys, aquest límit es podrà incrementar en la proporció no pagada d'aquests dividends fins a un màxim de 22 milions d'euros.

Així doncs, avui l'AREB té una expectativa d'ingressos derivats de la distribució de dividents i de la venda de l'entitat Vall Banc, SAU que, en el cas de produir-se en la seva integritat, permetria retornar al Govern la totalitat del préstec.

22. *Cessió del control i transferència dels riscos i beneficis sobre els elements d'immobilitzat a altres entitats (pàg. 45)*

El Govern té cedit el control els riscos i beneficis d'immobles i altres actius a ens que en depenen, tot i mantenir enregistrat els mateixos en els seus estats financers.

Es recomana que es revisin els elements de propietat, planta i equipament i actius intangibles dels quals s'hagi cedit el control i transferit els riscos i beneficis amb un caràcter permanent o de durada definida i verificar l'adequat registre i valoració en els estats del Govern conforme el que disposen les normes comptables.

Resposta

En el tancament de l'exercici 2017 el Govern té activats, tant en el seu inventari de béns com en la comptabilitat financera, els actius cedits i adscrits en contra preveient-se com si fossin de propietat plena malgrat que en aquests casos el control, els riscos i els beneficis sobre aquests béns recauen sobre els ens que en depenen.

En l'aplicació de l'inventari de béns del Govern d'Andorra que manté actualitzat el Departament de Pressupost i Patrimoni es troben identificats els béns cedits i adscrits en contra, així com els seus valors quant a cost i amortització acumulada. Al tancament de l'exercici 2018, i aplicant la política comptable definida pel Govern en la guia d'implementació per a l'adaptació de les normes comptables a les NICSP publicada en la web de Finances, es van realitzar en l'àmbit comptable les regularitzacions pel que fa a aquests béns.

Cal dir, però, que aquests béns es mantenen en el registre auxiliar d'inventari de béns de Govern perquè el Departament de Pressupost i Patrimoni en pugui fer el seguiment, tot i que el Govern té cedit el control i transferits els riscos i beneficis a altres ens.

Els béns cedits i adscrits lliurats pel Govern regularitzats en el tancament de l'exercici 2018 ascendeixen a un import total de 46.737.621 euros quant a valor d'adquisició i de 16.601.154 euros quant a amortització acumulada; en resulta un valor net de 30.136.467 euros. Vegeu el detall dels béns cedits i adscrits en contra en l'Informe del tancament de l'immobilitzat 2018 – Govern d'Andorra, de data 1 d'abril de 2019, que s'adjunta a l'annex núm. 4 *Informe del tancament de l'immobilitzat 2018 – Govern d'Andorra.*

Per tant, aquesta observació del Tribunal de Comptes ja s'ha esmenat en el tancament de comptes del Govern de l'exercici 2018.

23. *Principi d'especialitat qualitativa en la determinació del concepte d'inversió (pàg. 45)*

S'enregistren pressupostàriament amb càrrec a partides del capítol d'inversions, transaccions que, per contra, no reben el tractament comptable d'inversió, quan els criteris per a ser considerat inversió, en l'àmbit pressupostari, i propietat, planta i equipament o actius intangibles des del punt de vista comptable, són coincidents. El total d'aquestes transaccions, en l'exercici 2017, ascendeix a la quantitat de 819.539 euros.

Resposta

Les transaccions a les quals s'ha donat tractament pressupostari d'inversió i que no s'han registrat a l'immobilitzat de la comptabilitat financera són les que no han estat incorporades a l'inventari de béns i drets de patrimoni d'acord amb els criteris fixats pel Departament de Pressupost i Patrimoni, quant a l'especificitat de les inversions i d'acord amb les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic (NICSP).

Així doncs, si bé el tractament pressupostari i comptable de les inversions parteix d'un mateix criteri, que és el de permanència en l'Administració general (un any), d'acord amb l'article 15 de l'LGFP relatiu al principi d'especialitat, a l'hora d'incorporar aquestes inversions en el patrimoni s'introdueix el criteri de l'especificitat del bé que serveix de filtre per tal d'activar solament els béns i drets que es creuen oportuns, seguint les definicions establertes en el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic, del 22 de desembre de 2016.

Quant a la tipologia de béns o inversions de reposició, s'activen sempre que segueixin el que estableixen les normes de valoració del pla de comptabilitat del sector públic, en el qual s'indica que els costos de renovació, ampliació o millora dels béns d'immobilitzat material seran incorporats a l'actiu, com a major valor del bé, en la mesura que impliquin un augment de la seva capacitat o productivitat, o un allargament de la seva vida útil i sempre que sigui possible saber o estimar raonablement el valor net comptable dels elements que, per haver estat substituïts, hagin de ser donats de baixa de l'inventari. D'acord amb aquests criteris s'activaran com a major valor de l'immobilitzat les despeses que s'ajustin a la norma de valoració esmentada anteriorment i sempre que es pugui valorar de manera fiable i correcta la part de l'element que es vol substituir per poder-lo donar de baixa.

Segons la naturalesa de la despesa les liquidacions s'imputen financerament com s'indica en la pàgina 45 de l'informe del Tribunal de Comptes:

Compte de despesa	Reposició/millora	Import
600	Compra de mercaderies	12.534
600	Altres subministraments i serveis	266.709
620	Investigació i serveis realitzats	286.016
622	Reparacions i conservació	192.708
629	Comunicacions i altres serveis	159
663	Interessos de préstecs, comptes corrents i altres	57.229
621	Lloguers i cànons	4.184
Total		819.539

Val a dir que, malgrat que es realitza una anàlisi exhaustiva en el moment de proposar els crèdits en l'elaboració de l'Avantprojecte de llei del pressupost, la idoneïtat d'adscriure partides d'inversió real depèn de les justificacions que els departaments fan arribar al Departament de Pressupost i Patrimoni. Una vegada s'entra en la fase d'execució del pressupost aprovat pel Consell General, es constata que la descripció de la despesa no s'adequa a la justificació de la despesa en el moment de l'elaboració del pressupost. És evident que encara cal ser més estricte amb aquest fet, però val a dir que finalment el percentatge de crèdits dotats com a inversió real que hauria d'haver estat despesa de l'exercici és del 2% (desestimat / inversió real).

Cal concloure, que el quadre que el Tribunal incorpora a la pàgina 45 del seu informe, l'elabora el Departament de Pressupost i Patrimoni en el tancament del Patrimoni de cada exercici i l'hi ho facilita. Aquest quadre recopilador és el resultat de verificar factura per factura totes les liquidacions d'inversió i les transferències de capital que s'esdevenen durant l'exercici a tractar.

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

Comptes a pagar (2.3.9)

24. *Insuficient estimació del saldo de creditors per obligacions pendents d'imputar al pressupost (pàg. 47)*

La LQTC vigent en l'any 2017 preveia que les transferències als comuns es calculessin pel resultat d'aplicar el percentatge de 18% sobre els ingressos tributaris ajustats, liquidats i imputables comptablement al Pressupost de l'Administració General, efectivament realitzats en l'exercici immediatament anterior" [...]
L'import a transferir que deriva de la regulació anterior és de 62.149.487 euros. No obstant l'anterior, l'Estat del rendiment financer de 2017 incorpora despeses per aquest concepte per l'import dels pagaments a compte efectuats pel Govern, per 54.600.000 euros, pel que el resultat de l'exercici estaria sobrevalorat i els passius corrents estarien infravalorats en 7.549.487 euros

Resposta

En l'exercici 2017 es van liquidar transferències als comuns per l'import total de 54.600.000 euros, que corresponia als crèdits inicials aprovats a la Llei de pressupost de l'exercici 2017.

En virtut de l'article 3.5 de la Llei qualificada de transferències als comuns, del 4 de novembre del 1993, el Govern tenia que ajustar o regularitzar l'import de les transferències als comuns un cop el Consell General aprovés la liquidació de comptes de l'Administració general de l'exercici 2016.

En aquest sentit, la memòria i els informes corresponents a les fiscalitzacions dutes a terme pel Tribunal de Comptes durant l'any 2017 van ser aprovats per assentiment en la sessió ordinària del Consell General del dia 13 de setembre del 2018.

Per tant, un cop el Consell General va haver aprovat la liquidació de comptes del Govern de l'exercici 2016, el ministeri encarregat de les finances va efectuar el càlcul de l'import que s'havia de transferir als comuns; l'import de la regularització per a l'exercici 2017 va ser de 7.549.487 euros.

El Govern va liquidar i pagar aquest import en l'exercici 2018 i en concret amb càrrec al crèdits habilitats d'acord amb la Llei 28/2018, del 22 de novembre, de suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regularització de l'import de les transferències als comuns de l'exercici 2017 (BOPA núm. 78, any 2018, del 19 de desembre del 2018).

D'acord amb el que s'ha exposat, en la data de tancament de l'exercici 2017 encara no estaven aprovats els comptes del Govern de l'exercici anterior i, per tant, no es disposava de l'import total definitiu a transferir als comuns. És per aquest motiu que, degudament, no es va registrar aquest import en la liquidació del pressupost per a l'exercici 2018 si bé és cert que, tal com diu el Tribunal de Comptes, esqueia registrar en la comptabilitat financera la provisió per un import estimat.

Endeutament (2.3.12)

25. *Endeutament formalitzat pendent d'aplicar a la seva finalitat (pàg. 51)*

El Govern disposa de finançament formalitzat i ingressat, provinent principalment de l'endeutament, la destinació del qual eren diferents inversions i despeses, de les quals, a la data de l'informe l'execució no s'ha completat sent l'import total de les mateixes de 17.020.829 euros, considerant les previsions de l'entitat.

Resposta

Les despeses a les quals estava destinat el finançament provinent principalment de l'endeutament autoritzat per les lleis de crèdit extraordinari que es detallen en la pàgina 52 de l'informe del Tribunal de Comptes, ja es van realitzar en la seva totalitat, contràriament a l'observació del tribunal de Comptes

Val a dir, però, que es tindrà en compte la recomanació del Tribunal de Comptes d'aprovar per Govern i de forma específica l'anul·lació o la regularització d'aquest excés de finançament.

Provisions de llarg termini (2.3.13)

26. *Enregistrament de contingències com a provisions* (pàg. 53)

Les Normes comptables diferencien entre provisions i contingències de manera que les primeres són obligacions presents que es poden quantificar de manera fiable i que existeix una probabilitat que requerirà de la sortida de recursos; mentre que la contingència és una obligació possible que, o bé està mancada d'algun dels requisits anteriors, o bé requereix, per a que es doni o no, de fets incerts futurs que no estan totalment sota el control de l'entitat.

El Govern té litigis oberts per import de, al menys, 452.780.371 euros dels quals atorga alguna probabilitat de resolució desfavorable a litigis per import de 25.736.092 euros. Sobre aquests litigis estima la provisió de responsabilitat, que al 31 de desembre de 2017 era de 10.131.006 euros, assignant a cada assumpte un percentatge en funció de l'estimació del risc de resolució desfavorable.

S'observa, per tant, que el criteri seguit pel Govern no s'ajusta estrictament a les normes comptables pel que es recomana que es diferenciï entre provisions i contingències, que es reconegui el passiu derivat del les primeres i s'inclogui a les notes als estats financers el detall de la informació que requereixen les normes comptables del sector públic.

Resposta

D'acord amb les normes comptables, el Govern enregistra la provisió per responsabilitats corresponent als litigis pendents de resolució desfavorable en la data de tancament de l'exercici d'acord amb la resposta del Gabinet Jurídic en què, d'acord amb el seu criteri, manifesta la probabilitat del risc d'obligacions que generin una sortida de recursos per al Govern.

El criteri establert per Govern és el següent:

1. Si hi ha més d'un 50% de probabilitats que hi hagi un desenllaç desfavorable dels litigis en curs el risc s'ha considerat probable i es provisiona en la comptabilitat financera en un 50% l'import de la despesa.

2. Si hi ha entre un 15% i un 50% de probabilitats de desenllaç desfavorable es considera un risc possible i es provisiona en la comptabilitat financera en un 25% l'import de la despesa.

3. En el cas que hi hagi menys del 15% de probabililtats de desenllaç desfavorable el risc es considera remot.

Pel que fa als punts 1 i 2 s'informa en les notes explicatives dels estats pressupostaris i financers del Govern d'Andorra en l'apartat de compromisos i contingències de l'import total de 25.736.092 euros al que podria ascendir el total de la despesa en cas de resolució desfavorable. Pel que fa al punt 3, l'import dels litigis ascendeix a 426.728.010 euros però no s'informa en la memòria donat que el risc és remot.

Cal dir també que com ja s'explica en la memòria dels comptes anuals de l'exercici i d'acord amb la NICSP19 les provisions es reconeixen quan el Govern té l'obligació present com a resultat de successos passats, la cancel·lació de la qual és probable que origini una sortida de recursos, però que resulta indeterminada en quant al seu import i/o moment de cancel·lació i que es pot realitzar una estimació fiable de l'import de l'obligació.

D'altra banda, Govern no reconeix els passius contingents, però presenta els detalls de qualsevol contingència a les notes dels estats financers, excepte en cas que la possibilitat d'una sortida de recursos que incorporin beneficis econòmics o potencial de servei sigui remota.

Val a dir, també, que aplicant la recomanació del Tribunal de Comptes l'import a provisionar en els casos amb risc probable seria de 9.997.247 euros i que l'import a informar en la memòria incloent els litigis amb risc probable i possible seria de 25.736.092 euros, tal i com ja s'informa en els estats pressupostaris i financers.

En conclusió, es tindrà en compte la recomanació del Tribunal de Comptes en els propers exercicis.

Resultats extraordinaris (2.3.15)

27. *Ingressos d'exercicis anteriors (pàg. 55)*

S'enregistren com a ingressos d'exercicis anteriors, amb contrapartida al compte de deutors per drets reconeguts pendents d'exercicis tancats, la variació del recàrrec del 10% al 20% pels deutes de la taxa de vehicles i taxa d'activitats comercials en aquells casos que aquest augment es merita en l'exercici següent al qual correspon la taxa. Igualment, es segueix la pràctica comptable esmentada respecte els ingressos en concepte de sanció que es deriven dels deutes impagats esmentats. Els ingressos anteriors per un import de 188.067 euros no tenen contrapartida pressupostària.

Respecte a la comptabilització dels ingressos descrits, aquests s'han de reconèixer en la comptabilitat financera com a ingressos de l'exercici en el qual es meriten i amb el reflex pressupostari corresponent.

Resposta

Contràriament a l'observació del Tribunal de Comptes, les sancions i recàrrecs de deutes d'exercicis tancats es meriten en l'exercici corrent i tenen el reflex pressupostari corresponent en l'exercici corrent. En l'annex núm. 5 *Relació recàrrecs constrenyiment 10% al 20% exercici 2017* s'inclou el detall de les liquidacions de recàrrecs que han passat del 10% al 20% en l'exercici 2017. En aquests casos pressupostàriament s'han enregistrat en la tarifa 34300 02 Recàrrec de constrenyiment del 20%, essent la correspondència al compte financer (777430) Recàrrecs amb contrapartida al compte de deutors de l'exercici corrent (430).

Vegeu a l'annex núm. 5 *Relació recàrrecs constrenyiment 10% al 20% exercici 2017* uns exemples que ho acrediten.

Per tant, no estem d'acord amb l'observació del Tribunal de Comptes.

Estat del romanent de tresoreria (2.4)

28. *Càlcul del romanent de tresoreria, romanent de tresoreria afectat i no afectat (pàg. 57 i 58)*

L'estat del romanent de tresoreria incorpora pendents de cobrament per import de 26.304.434 euros, inclou saldos creditors que no son pressupostàriament exigibles al tancament de l'exercici per import de 1.521.411 euros i no recull romanents de tresoreria afectats per import de 17.020.289 euros l'aplicació dels quals faria que el romanent de tresoreria no afectat al 31 de desembre de 2017 fos negatiu de 52.907.837 euros.

Resposta

El finançament d'un import total de 17,02 milions d'euros que el Govern va rebre per finançar les despeses detallades al quadre de la pàgina 57 de l'informe del Tribunal de Comptes[1] no es troba afectat d'ençà l'any 2014 al finançament de despeses compromeses pendents de liquidar, atès que les despeses a les quals estava destinat el dit finançament ja es van realitzar en la seva totalitat. Per aquest motiu, a la data de tancament del 2014 es va procedir a anul·lar aquest finançament i no escau considerar-lo com a afectat dins l'estat del romanent de tresoreria del Govern.

[1] Galeria de serveis Túnel d'Envalira (12,9 milions); projecte 027/2001 (2,7 milions); obres dels trams 3 i 4 de la desviació de Sant Julià (1,4 milions).

Per tant, no podem compartir aquesta observació. Val a dir però que es tindrà en compte la recomanació del Tribunal de Comptes d'aprovar per Govern i de forma específica l'anul·lació d'aquest finançament.

Contractació pública (2.5)

29. *Registre de contractes (pàg. 58)*

L'article 65 apartat 3 de la LCP preveu la creació d'un registre de contractes d'accés públic i determina la informació bàsica que ha de contenir. Aquest registre no ha estat creat.

Resposta

Donant compliment al que estableixen l'article 20.4 de l'LCP i l'article 11 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, totes les adjudicacions definitives superiors a 7.500 euros, així com les modificacions dels contractes d'aquest import, es publiquen al BOPA.

Cal fer avinent que la Junta de Contractació Administrativa va realitzar la primera junta el 19 de febrer del 2003. Ha classificat 41 empreses d'obra pública i 57 empreses de subministraments, a més de resoldre dubtes dels òrgans de contractació.

30. *Adjudicacions directes sense justificació o justificació no adecuada a la LCP (pàg. 58)*

S'han detectat diverses adjudicacions directes sense que s'hagi justificat l'ús d'aquesta modalitat de contractació.

Aquesta circumstància es posa de manifest, almenys, en les contractacions següents:

- *Contracte per la prima de responsabilitat civil 2017, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 348.561 euros, amb capital assegurat de 4.808.096 euros.*
- *Contracte per la prima d'accidents 2017, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per import de 311.367 euros per un capital de 3.595.473 euros.*
- *Contracte per la prima d'automòbils 2017, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 174.632 euros.*

- *Contracte per la prima multirisc 2017 adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 226.186 euros, per un capital assegurat de 2.288.800 euros.*

Resposta

Els contractes de prestacions adjudicats a *Companyia andorrana d'assegurances* corresponen al contracte d'assegurança subscrit en data 18/05/88, que preveu una durada fins al 31/12/88 i la seva pròrroga tàcita per anys naturals a comptar de l'1/1/89, que ha estat objecte de pròrrogues successives fins ara.

L'especificitat de les clàusules que s'estableixen en un contracte d'aquestes característiques comporta l'anàlisi de quines són les cobertures més adients a l'activitat del Govern d'Andorra, motiu pel qual en l'actualitat s'està en procés de revisió de la totalitat de les clàusules del contracte esmentat. La finalitat és poder aprovar un plec de bases que incorpori unes clàusules en consonància amb el temps actual i que garanteixi les prestacions futures per tal de poder procedir a una nova licitació.

En aquest sentit, es fa avinent que el Govern, en la sessió del dia 25 de setembre del 2013, va adjudicar el contracte de prestació de serveis per a l'estudi del mapa de riscos i la preparació de la contractació de les pòlisses d'assegurança, de manera que es va preveure que amb el resultat d'aquests treballs el Govern podria formalitzar el plec de condicions administratives i el plec de prescripcions tècniques en funció de l'anàlisi de riscos i publicar un concurs públic amb vista a adjudicar el nou contracte d'assegurances.

Val a dir que, el Govern ha posat de manifest a través, entre d'altres, de l'adjudicació dels treballs d'anàlisi i diagnosi dels riscos actuals, la seva voluntat d'adoptar, a mitjà termini, les recomanacions en matèria de cobertura de riscos.

31. *Pròrroga d'un contracte no ajustada a la LCP (pàg. 59)*

El contracte que es mantenia amb la COOPERATIVA INTERURBANA I HISPANO ANDORRANA Transport públic TMB, per la prestació de servei de la tarja magna i la tarja blava tenia el seu venciment el 31 de desembre de 2016. El contracte s'ha seguit prestant durant l'exercici de 2017, meritant uns compromisos 702.299 euros. Aquesta pràctica és contrària al principi de concurrència que ha de regir la contractació pública.

Resposta

El dia 14 de juliol del 2010, el Govern va acordar l'adjudicació de la prestació de serveis per assegurar el transport públic a les persones posseïdores de la Targeta Magna i de la Targeta Blava, a Cooperativa Interurbana, i a la Hispano Andorrana.

El responsable de la Secretaria d'Estat i de Salut d'aquell moment va justificar en la proposta d'adjudicació presentada al Govern que calia adjudicar directament aquest servei, perquè les dos empreses (Cooperativa Interurbana i la Hispano Andorrana) eren les dos úniques que podien realitzar el servei de referència.

Per tant, es va justificar la contractació directa segons el que estableix l'article 46.2 apartat f) de la Llei de la contractació pública, i d'acord amb la Disposició addicional cinquena de la Llei 5/2008, del 15 de maig, d'acompanyament del Projecte de llei del pressupost 2008 sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques.

Es va establir un contracte amb data d'inici l'1 de gener del 2010, renovable tàcitament de forma anual, fins a un màxim de 6 anys incloses les pròrrogues.

Per un error d'interpretació del termini del contracte, l'òrgan contractant va entendre que es podia renovar el contracte per al 2016, tot i que l'aprovació d'aquesta renovació no es va regularitzar fins el dia 14 de juny del 2017, data de la sessió en què es va acordar l'adjudicació del nou contracte, signat el dia 15 de juny del 2017, amb efectes des del dia 1 de gener del 2016 fins el 31 de desembre de 2016, renovable mensualment fins a l'adjudicació per concurs del nou contracte.

Conseqüentment, en l'informe d'adjudicació, la Intervenció va constatar dos incidències: la primera, relacionada amb el fet de contractar la despesa sense haver formalitzat la reserva pressupostària prèvia, segons estableix l'article 31.1 de la Llei general de les finances públiques, i la segona, per no respectar el principi pressupostari de l'anualitat, establert a l'article 14 de la mateixa Llei.

Entretant, el dia 1 de juny del 2017 el Govern va acordar publicar l'edicte per convocar un concurs per a la concessió de les línies del transport nacional regular de viatgers (Edicte publicat al BOPA núm. 35 del 8 de juny del 2016).

L'adjudicació d'aquest concurs no va ser possible, atès que el dia 27 de setembre del 2017 el Govern va acordar declarar-lo desert (BOPA núm. 63 del 4 d'octubre del 2017), pels motius exposats en l'informe de l'òrgan de contractació, i per tant es va tornar a demorar la nova licitació (Edicte del 14-11-2018 pel qual es convoca un concurs per a la concessió de les línies del transport nacional regular de viatgers, publicat al BOPA núm. 69 del 21 de novembre del 2018) i l'adjudicació del concurs públic (edicte del 8-5-2019 pel qual es fa pública l'adjudicació definitiva de la concessió de les línies de transport nacional regular de viatgers, publicat al BOPA núm. 43 del 15 de maig del 2019).

És evident que la licitació del nou concurs s'ha demorat en el temps, tal com la Intervenció ja va alertar en els informes corresponents, informant que calia licitar el concurs el més aviat possible.

No obstant això, per les dificultats en el plantejament del plec de bases per part de l'òrgan contractant, el Govern no va poder acordar la licitació fins a la data abans esmentada. Entretant, per motius d'interès públic no era possible interrompre aquest servei. Conseqüentment, per un termini de temps tant curt i per tenir la seguretat que el servei es continuaria executant amb les mateixes garanties que fins aquell moment, l'única opció a l'espera de la nova adjudicació era tornar a contractar aquestes empreses mentre durava el nou procés de licitació, amb les mateixes condicions del contracte anterior.

32. *Acta de recepció de subministraments (pàg 59)*

Els articles 45 i 47 de la LCP reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció. L'administració general no té la pràctica de formalitzar el referit document sent substituïda per la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil.
Es recomana que s'estableixin procediments que donin compliment als requeriments normatius indicats anteriorment regulant, com a mínim, el sentit, abast i responsabilitat que comporta la signatura abans indicada.

Resposta

Tal com manifesta el Tribunal de Comptes a l'informe, l'Administració general, per donar conformitat a la recepció d'un bé o d'un servei, comprova la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil. No obstant això, el Tribunal de Comptes no fa referència a una altra part del procediment, que consisteix a verificar, quan arriben les liquidacions de despesa al Departament d'Intervenció, l'existència del segell de comprovació de les factures que inclou les informacions següents:

- Comprovació de les operacions aritmètiques
- Preus unitaris
- Recepció del bé o del servei
- Afectació pressupostària (Departament/Projecte/Subconcepte)

Aquest segell ha de figurar a la globalitat de les factures dels diferents departaments de l'Administració general i els responsables de fiscalització del Departament de la Intervenció General comproven l'existència d'aquest segell degudament omplert. Per tant, existeix un procediment que garanteix els camps que han d'haver estat revisats pels responsables de la despesa prèviament al pagament de les factures. Aquest procediment es va notificar el 2009 a tots els departaments de l'Administració general recordant que les factures que es trameten al Departament d'Intervenció General per ser fiscalitzades han d'anar degudament conformades: amb el segell en què consten les comprovacions oportunes (operacions aritmètiques, preus i recepció del bé o servei) i l'assignació pressupostària de la mateixa factura, degudament signada pels responsables.

No obstant això, es tindrà en compte la recomanació del Tribunal de Comptes en el sentit de formalitzar el procediment en forma d'instrucció de servei o de circular interna per homogeneïtzar aquesta mesura amb la resta de procediments de control intern emesos per la Intervenció General.

33. *Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat (pàg. 59)*

De la informació revisada s'observa com l'entitat avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable del licitador de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que deriven de l'article 7 de la LCP, els regulats al Capitol primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal, i implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a l'article 115 del Codi de l'Administració i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten a la legitimació per a contractar, així com dur a terme consultes en registres públics.

Resposta

A banda de la declaració genèrica a la qual fa referència el Tribunal de Comptes, que es requereix sistemàticament en totes les licitacions, atès que així ho estableix la Llei de contractació Pública, la Intervenció General va posar en marxa el mes d'agost del 2011 un procediment intern mitjançant una aplicació informàtica amb el qual per a cada licitació es revisa, sistemàticament, que les persones físiques o jurídiques que es presenten a les licitacions o que volen contractar amb l'Administració no es trobin en cap dels supòsits que determina l'article 7 de la Llei de contractació pública: que aquestes persones no tinguin deutes envers l'Administració, que no existeixi alguna sentència d'acord amb la qual aquestes persones hagin de satisfer alguna sanció o similar envers l'Administració, que aquestes persones estiguin autoritzades per realitzar l'activitat que l'Administració necessita contractar...etc.

Aquestes comprovacions es fan mitjançant el Departament de Tributs i Fronteres, de Suport, de Gabinet Jurídic, d'Economia i d'Interior, que són els que tenen accés a les dades necessàries per obtenir aquesta informació.

En quant a la l'article 7 de la Llei de contractació pública, el contingut del qual es reprèn dins de la declaració requerida en els plecs de bases, entenem que el contingut d'aquesta declaració jurada compleix amb la seva finalitat. Amb la signatura del document, els licitadors manifesten formalment complir amb les exigències legals per poder contractar amb l'Administració pública. L'engany o la falsedat expressada no està exempta de responsabilitats.

Ni tan sols l'absència, en el referit document, d'un advertiment sobre les conseqüències jurídiques de la falsedat en la declaració eximeix de les responsabilitats que podrien derivar-se de la seva comprovació (essent la primera, l'anul·lació del contracte, per aplicació de l'apartat 2 de l'article 7 de la Llei de contractació pública).

Davant l'evidència que en alguns casos els licitadors han signat la declaració jurada malgrat l'existència de deutes pendents que els havia d'impedir presentar-se al concurs, el Govern ha resolt contractes.

El Tribunal de Comptes considera poc eficaç el contingut de la declaració jurada que redacta l'Administració General. Creu que s'hauria d'exigir una declaració "més explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats". La Intervenció no comparteix aquesta opinió, atès que els supòsits inclosos en la declaració jurada recull tots els supòsits "tipificats", i aquests supòsits que han de signar estan correctament detallats.

Les declaracions que conté la declaració jurada són concretes i explícites. A l'entendre de la Intervenció general la proposta del Tribunal de Comptes no aportaria cap millora qualitativa, ni més garanties en quant al compliment de l'article 7 de la LCP.

En relació amb la conveniència d'incloure una menció a l'article 115 del Codi de l'Administració en les declaracions jurades, remarquem que aquest article es refereix als supòsits en què els funcionaris han d'inhibir-se del coneixement de qualsevol procediment. La nostra opinió és que no es pot incloure la referència a aquest article en els plecs de bases adreçats als licitadors.

El contingut d'aquest article ha d'ésser conegut i observat per la pròpia administració. L'abstenció que estableix aquest article no es revela d'aplicació als administrats. L'absència del seu recordatori en els documents que regeixen les contractacions públiques no resten eficàcia a la disposició que ha de ser coneguda per les autoritats i pels funcionaris. La seva aplicació és d'obligat compliment en tots els procediments administratius.

Conseqüentment, la nostra opinió és que la inclusió d'una menció a l'article 115 en els procediments de contractació pública no pot modificar la legitimació per contractar dels licitadors.

Finalment, en relació amb la inclusió en les declaracions jurades dels capítols primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del Codi penal, no queda clar com el Tribunal de Comptes pretén que la declaració jurada esdevingui més eficaç, per avaluar la legitimació dels licitadors que contractin amb l'Administració gràcies a la inclusió d'aquests articles. Els articles citats tipifiquen delictes que poden ésser comesos tant per autoritats i funcionaris, com per particulars que cometin alguna de les actuacions previstes.

La menció d'aquest article únicament pot advertir sobre les conseqüències jurídiques de cometre qualsevol de les conductes tipificades, però no té efectes sobre la legitimació per contractar dels empresaris.

La nostra opinió és que la capacitat dels licitadors de contractar amb l'Administració pública en els termes previstos a l'article 7 de la LLCP no pot canviar per la presència o l'absència d'aquestes disposicions en la declaració jurada o a la resta de la documentació.

Igualment l'absència d'aquest recordatori tampoc modifica la responsabilitat d'aquells que cometin qualsevol d'aquests delictes. La finalitat de la inclusió de la remissió al Codi penal no afecta a la legitimació per contractar del licitador.

Altres aspectes a destacar (2.7)

34. Economicitat i eficiència de la despesa i polítiques i pràctiques mediambientals (pàg. 61 i 62)

L'article 36 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per dur a terme el control del compliment d'aquests objectius.

Resposta

El Govern disposa d'una aplicació de gestió pressupostària que facilita informació detallada pel que fa a les classificacions econòmica, administrativa i funcional. Concretament, el control d'eficiència es fa a partir dels documents següents que facilita el programa d'elaboració del pressupost de despesa: document en format Word dels objectius, activitats i indicadors per projecte; llista en format Excel de seguiment de l'execució dels objectius i de les activitats dels projectes pressupostaris; i llista en format Excel de la situació pressupostària de l'exercici.
Els mecanismes de què disposa el Govern i que estan condicionats pel sistema informàtic permeten fer el control d'eficiència amb l'objecte de verificar:

D'una banda, la correspondència entre les directrius polítiques per a l'exercici amb les directrius tècniques del Departament i la mesura amb la qual es van reflectir en l'elaboració del pressupost per a l'exercici, mitjançant la definició dels projectes, objectius, activitats i indicadors. Aquest primer estudi es fa sota la premissa que, conceptualment, els projectes corresponen a les finalitats del Departament, les quals s'identifiquen com les seves directrius. Dels projectes es deriven els objectius i dels objectius les activitats. De manera que el compliment de les activitats d'un objectiu comporta el seu assoliment, i amb el compliment dels objectius d'un mateix projecte s'assoleix la finalitat del Departament.

Govern d'Andorra
Ministeri de Finances

I d'altra banda, l'assoliment de les directrius mitjançant l'anàlisi de l'execució pressupostària de l'exercici i dels indicadors fixats per a cada objectiu que componen cadascun dels projectes del Departament. La valoració de la idoneïtat I dels indicadors fixats es fa sota la premissa que han de permetre mesurar el grau d'assoliment dels objectius.

En conseqüència, el Govern disposa de mecanismes per dur a terme el control del compliment dels objectius d'economicitat i eficiència de la despesa pública.

No obstant això, aquests mecanismes necessiten millores que a la vegada estan condicionades a una millora important del sistema informàtic per tal que el resultat dels controls d'eficiència i eficàcia siguin vinculants i determinin la presa de decisions tant del dia a dia com a mitjà i més llarg termini.

Andorra la Vella, 11 de juny del 2019

Meritxell Bonell Tuset
Interventora general

37

Nota del Tribunal:

Els annexos que es citen en les al·legacions, que no s'han reproduït per raons tècniques, consisteixen en fotocòpies de documents en formats diversos i no homogenis. La seva correlació amb la descripció que es fa dins del text de les al·legacions ha estat contrastada pel Tribunal.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, del **TRIBUNAL CONSTITUCIONAL**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
1.5. Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 7
2.2. Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos 11
2.2.2. Despeses de personal 12
2.2.3. Consum de béns corrents i serveis 12
2.2.4. Despeses financeres 13
2.2.5. Transferències del pressupost de despeses 13
2.2.6. Inversions reals 13
2.3. Comptes anuals 14
2.3.1. Immobilitzat 18
2.3.2. Tresoreria i comptes financers 18
2.3.3. Fons propis 19
2.3.4. Ingressos a distribuir en diversos exercicis 20
2.3.5. Creditors a curt termini 20
2.4. Estat del romanent de tresoreria 21
2.5. Contractació pública 22
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals 23
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 28
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 28
5. CONCLUSIONS 29
6. AL·LEGACIONS 29
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 32

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic
PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable d'aquells organismes que gestionin cabals públics o rebin subvencions públiques, entre d'altres el Tribunal Constitucional.

La fiscalització del Tribunal Constitucional forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del Tribunal Constitucional corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de patrimoni, gestió comptable de tresoreria, balanç, compte del resultat economicopatrimonial, memòria, que inclou el quadre de finançament, amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions i l'estat del romanent de tresoreria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Tribunal Constitucional s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Tribunal Constitucional expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Tribunal Constitucional en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 22 de juny de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Tribunal Constitucional en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre del 1993.
- Reglament d'organització i funcionament del Tribunal Constitucional aprovat pel Ple del tribunal, del 16 de desembre del 1994.
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre del 2000.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense

que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

L'execució del pressupost correspon a la secretària general, que fa la proposta de despesa la qual és autoritzada i n'ordena el seu pagament el president del Tribunal Constitucional.

Les tasques de comptabilització i intervenció són desenvolupades per l'oficial lletrada. L'ens utilitza un aplicatiu comptable pel registre de les operacions economicofinanceres, però no disposa d'un aplicatiu específic pel seguiment pressupostari.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- El Tribunal Constitucional no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici retut per l'entitat presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	393.778,20
2. Consum de béns corrents i serveis	157.092,50
3. Despeses financeres	200,00
4. Transferències corrents	10.080,00
Despeses corrents	***561.150,70***
6. Inversions reals	14.000,00
Despeses de capital	***14.000,00***
Total pressupost despeses	**575.150,70**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
4. Transferències corrents	498.055,54
Ingressos corrents	***498.055,54***
7. Transferències de capital	-
8. Actius financers	77.095,16
Ingressos de capital	***77.095,16***
Total pressupost ingressos	**575.150,70**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'ha posat de manifest el següent:

Anivellament del pressupost mitjançant romanent de tresoreria

El Tribunal Constitucional disposava d'un romanent de tresoreria de 638.123 euros al tancament de 2015, darrer exercici tancat al formular l'avantprojecte de pressupost de 2017, el qual es converteix en un romanent de 550.686 euros al tancament de l'exercici de 2016. Aquest romanent és l'acumulació dels superàvits pressupostaris que ha tingut l'entitat en els diferents exercicis, fet que pot ser indicatiu d'un excés d'aportació a la mateixa.
No es coneix que s'hagi adoptat una resolució d'aplicació d'aquest romanent en el sentit que preveu l'article 16.1 de la Llei 3/2017 del pressupost per a l'exercici de 2017 i l'equivalent de les lleis vigents de pressupostos anteriors, descrit a la nota 2.3.3.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
4. Transferències corrents	498.055,54	-	498.055,54
Ingressos corrents	***498.055,54***	**-**	***498.055,54***
7. Transferències de capital	-	-	-
8. Actius financers	77.095,16	-	77.095,16
Ingressos de capital	***77.095,16***	**-**	***77.095,16***
Total pressupost ingressos	**575.150,70**	**-**	**575.150,70**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits ampliables		Transferències de crèdit		Pressupost final
		Augments	Disminucions	Augments	Disminucions	
1. Despeses de personal	393.778,20	730,95	-730,95	-	-	393.778,20
2. Consum de béns corrents i serveis	157.092,50	-	-	6.827,88	-6.827,88	157.092,50
3. Despeses financeres	200,00	-	-	-	-	200,00
4. Transferències corrents	10.080,00	-	-	-	-	10.080,00
Despeses corrents	***561.150,70***	***730,95***	***-730,95***	***6.827,88***	***-6.827,88***	***561.150,70***
6. Inversions reals	14.000,00	-	-	-	-	14.000,00
Despeses de capital	***14.000,00***	***-***	***-***	***-***	***-***	***14.000,00***
Total pressupost despeses	**575.150,70**	**730,95**	**-730,95**	**6.827,88**	**-6.827,88**	**575.150,70**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

El detall de les transferències de crèdit segons l'entitat és com segueix:

Transferència capítol 1		
Núm. Cte.	**Descripció**	**Imports**
11000	Sou base personal fix	635,07
16010	Quotes serveis socials. Personal fix	95,88
16300	Formació i perfeccionament	(730,95)
	Total	**0,00**

Transferència capítol 2		
Núm. Cte.	**Descripció**	**Imports**
21600	Equipament informàtic	222,59
22610	Atencions protocol·làries i de representació	(16.412,14)
22621	Traduccions i correccions	9.584,26
22799	Altres serveis	1.751,25
23110	Trasllats del TC	4.854,04
	Total	**0,00**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es posen de manifest les incidències següents:

Transferències de crèdit no ajustades a la LGFP

L'entitat ha enregistrat modificacions pressupostàries mitjançant transferències de crèdit al tancament de l'exercici, per un import conjunt de 6.828 euros que tenien per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses, de les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària a l'article 15.2 de la LGFP. Cal indicar que no s'elaboren expedients documentant la tramitació de les referides transferències.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'entitat es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

	CAPITOL	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2017	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	(4) LIQUIDAT 2016	(5) VARIACIÓ 2017-2016 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2017-2016 (6)=(5)/(4)
4	Transferències corrents	498.055,54	498.055,52	100,00%	503.086,40	-5.030,88	-1,00%
5	Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-
	Ingressos corrents	***498.055,54***	***498.055,52***	***100,00%***	***503.086,40***	***-5.030,88***	***-1,00%***
7	Transferències de capital	-	-	-	-	-	-
8	Actius financers (*)	77.095,16	-	-	-	-	-
	Ingressos de capital	***77.095,16***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***
Total pressupost ingressos		**575.150,70**	**498.055,52**	**86,60%**	**503.086,40**	**-5.030,88**	**-1,00%**

(*) Correspon a excedents d'ingressos liquidats en exercicis anteriors, integrats en el romanent de tresoreria, pel que no són objecte de reflex pressupostari en aquest exercici
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	CAPITOL	(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT/ COMPROMÈS	(2) LIQUIDAT 2017	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	PAGAT 2017	(4) LIQUIDAT 2016	(5) VARIACIÓ 2017-2016 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2017-2016 (6)=(5)/(4)
1	Despeses de personal	393.778,20	390.175,20	390.175,20	99,09%	390.175,20	364.068,66	26.106,54	7,17%
2	Consum de béns corrents i serveis	157.092,50	107.511,34	107.511,34	68,44%	107.511,34	201.476,22	-93.964,88	-46,64%
3	Despeses financeres	200,00	-	-	-	-	-	-	-
4	Transferències corrents	10.080,00	6.580,00	6.580,00	65,28%	6.580,00	6.580,00	-	-
	Despeses corrents	***561.150,70***	***504.266,54***	***504.266,54***	***89,86%***	***504.266,54***	***572.124,88***	***-67.858,34***	***-11,86%***
6	Inversions reals	14.000,00	1.306,56	1.306,56	9,33%	1.306,56	18.398,76	-17.092,20	-92,90%
	Despeses de capital	***14.000,00***	***1.306,56***	***1.306,56***	***9,33%***	***1.306,56***	***18.398,76***	***-17.092,20***	***-92,90%***
Total pressupost despeses		**575.150,70**	**505.573,10**	**505.573,10**	**87,90%**	**505.573,10**	**590.523,64**	**-84.950,54**	**-14,39%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Descripció	2017
Total ingressos liquidats	498.055,52
Total despeses liquidades	505.573,10
Resultat pressupostari	**-7.517,58**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Gestió pressupostària

Com s'ha conclòs en informes d'exercicis anteriors el Tribunal Constitucional no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'alimenta de la informació enregistrada en la comptabilitat financera.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP.

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

Transferències corrents

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
42	**Transferències**	**498.055,54**	**-**	**498.055,54**	**498.055,52**	**-0,02**	**100,00%**
420	Transferències corrents	498.055,54	-	498.055,54	498.055,52	-0,02	100,00%
4	**Transferències corrents**	**498.055,54**	**-**	**498.055,54**	**498.055,52**	**-0,02**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.2.2. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	DESPESES DE PERSONAL	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Magistrats del TC**	**187.282,20**	**-**	**187.282,20**	**184.114,16**	**-3.168,04**	**98,31%**
100	Despeses de gratificació	187.282,20	-	187.282,20	184.114,16	-3.168,04	98,31%
11	**Personal fix**	**162.254,00**	**635,07**	**162.889,07**	**162.889,07**	**-**	**100,00%**
110	Remuneracions bàsiques personal fix	162.254,00	635,07	162.889,07	162.889,07	-	100,00%
16	**Quotes de prestació i desp. socials a càrrec del TC**	**44.242,00**	**-635,07**	**43.606,93**	**43.171,97**	**-434,96**	**99,00%**
160	Quotes seguretat social	42.242,00	95,88	42.337,88	42.131,57	-206,31	99,51%
163	Despeses socials del personal	2.000,00	-730,95	1.269,05	1.040,40	-228,65	81,98%
1	**Despeses de personal**	**393.778,20**	**-**	**393.778,20**	**390.175,20**	**-3.603,00**	**99,09%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.2.3. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers**	**12,00**	**-**	**12,00**	**12,00**	**-**	**100,00%**
202	Lloguers edificis i altres construccions	12,00	-	12,00	12,00	-	100,00%
21	**Reparació, manteniment i conservació**	**9.780,00**	**222,59**	**10.002,59**	**6.694,67**	**-3.307,92**	**66,93%**
212	Rep. i conservació de la seu del TC	1.000,00	-	1.000,00	46,44	-953,56	4,64%
213	Maquinària, instal·lació i equipaments	1.500,00	-	1.500,00	389,34	-1.110,66	25,96%
215	Mobiliari i efectes	1.100,00	-	1.100,00	356,30	-743,70	32,39%
216	Equipament informàtic	2.200,00	222,59	2.422,59	2.422,59	-	100,00%
219	Altre material immobilitzat	3.980,00	-	3.980,00	3.480,00	-500,00	87,44%
22	**Material, subministraments i altres**	**99.300,50**	**-5.076,63**	**94.223,87**	**55.330,22**	**-38.893,65**	**58,72%**
220	Material d'oficina	6.700,00	-	6.700,00	3.303,71	-3.396,29	49,31%
221	Subministraments	7.150,50	-	7.150,50	4.529,46	-2.621,04	63,34%
222	Comunicacions	3.500,00	-	3.500,00	2.608,89	-891,11	74,54%
223	Transports	1.000,00	-	1.000,00	611,23	-388,77	61,12%
224	Primes d'assegurances	1.500,00	-	1.500,00	1.203,03	-296,97	80,20%
225	Tributs	150,00	-	150,00	-	-150,00	-
226	Altres serveis	66.300,00	-6.827,88	59.472,12	36.812,62	-22.659,50	61,90%
227	Treballs realitzats per altres empreses	13.000,00	1.751,25	14.751,25	6.261,28	-8.489,97	42,45%
23	**Indemnitzacions**	**48.000,00**	**4.854,04**	**52.854,04**	**45.474,45**	**-7.379,59**	**86,04%**
230	Reembossament de dietes	19.000,00	-	19.000,00	12.962,91	-6.037,09	68,23%
231	Locomoció	29.000,00	4.854,04	33.854,04	32.511,54	-1.342,50	96,03%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**157.092,50**	**-**	**157.092,50**	**107.511,34**	**-49.581,16**	**68,44%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

El detall del concepte "*altres serveis*" es desglossa a continuació:

ALTRES SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
22610	Altres serveis. Atencions protocol·làries i de representació	35.000,00	-16.412,14	18.587,86	12.831,68	-5.756,18	69,03%
22620	Altres serveis. Divulgació i publicacions	8.000,00	-	8.000,00	1.021,59	-6.978,41	12,77%
22621	Treballs realitzats per altres empreses. Traduccions i correccions	6.000,00	9.584,26	15.584,26	15.584,26	-	100,00%
22660	Altres serveis. Reunions, conferències i cursets	6.000,00	-	6.000,00	517,76	-5.482,24	8,63%
22671	Altres serveis. Celebracions i actes	5.000,00	-	5.000,00	1.425,17	-3.574,83	28,50%
22672	Altres serveis. Obsequis i regals	6.300,00	-	6.300,00	5.432,16	-867,84	86,22%
226	**Altres serveis**	**66.300,00**	**-6.827,88**	**59.472,12**	**36.812,62**	**-22.659,50**	**61,90%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**Desp. financeres de dipòsits, fiances i altres**	**200,00**	**-**	**200,00**	**-**	**-200,00**	**-**
349	Altres desp. financeres	200,00	-	200,00	-	-200,00	-
3	**Despeses financeres**	**200,00**	**-**	**200,00**	**-**	**-200,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.2.5. Transferències del pressupost de despeses

Les transferències corrents de l'exercici presenten el següent detall:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
49	**Transferències corrents a l'exterior**	**10.080,00**	**-**	**10.080,00**	**6.580,00**	**-3.500,00**	**65,28%**
492	Transferències corrents a l'exterior	10.080,00	-	10.080,00	6.580,00	-3.500,00	65,28%
4	**Transferències corrents**	**10.080,00**	**-**	**10.080,00**	**6.580,00**	**-3.500,00**	**65,28%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

La composició dels imports liquidats per inversions reals en l'exercici és la següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**12.000,00**	**-**	**12.000,00**	**1.306,56**	**-10.693,44**	**10,89%**
603	Maquinària, instal·lació i equipaments	3.000,00	-	3.000,00	1.128,77	-1.871,23	37,63%
605	Mobiliari i estris	500,00	-	500,00	-	-500,00	-
606	Equipaments per processos d'informació	6.000,00	-	6.000,00	-	-6.000,00	-
608	Altre immobilitzat material	2.500,00	-	2.500,00	177,79	-2.322,21	7,11%
64	**Immobilitzat immaterial**	**2.000,00**	**-**	**2.000,00**	**-**	**-2.000,00**	**-**
640	Immobilitzat immaterial	2.000,00	-	2.000,00	-	-2.000,00	-
6	**Inversions reals**	**14.000,00**	**-**	**14.000,00**	**1.306,56**	**-12.693,44**	**9,33%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç

Núm. comptes	ACTIU	2017 €	2016 €
	A) IMMOBILITZAT	**23.167,67**	**33.259,66**
	II. Immobilitzacions immaterials		
215	3. Aplicacions informàtiques	22.159,00	22.159,00
(281)	6. Amortitzacions	-22.159,00	-22.159,00
	III. Immobilitzacions materials		
222,223	2. Instal·lacions tècniques i maquinària	71.772,21	70.643,44
224,226	3. Utillatge i mobiliari	107.627,77	107.627,77
227,228,229	4. Altre immobilitzat	164.287,72	164.109,93
(282)	5. Amortitzacions	-320.520,03	-309.121,48
	C) ACTIU CIRCULANT	**560.812,42**	**579.731,98**
57	**IV. Tresoreria**	**560.812,42**	**579.731,98**
	Total general (A+C)	**583.980,09**	**612.991,64**

Núm. comptes	PASSIU	2017 €	2016 €
	A) FONS PROPIS	**532.464,45**	**550.075,03**
	III. Resultat d'exercicis anteriors		
120	1. Resultats positius d'exercicis anteriors	550.075,03	647.357,96
	IV. Resultat de l'exercici	**-17.610,58**	**-97.282,93**
130	**B) INGRESSOS A DISTRIBUIR EN DIVERSOS EXERCICIS**	**33.870,30**	**33.870,30**
	E) CREDITORS A CURT TERMINI	**17.645,34**	**29.046,31**
	III. Creditors		
40	1. Creditors pressupostaris	7.577,24	19.761,16
475, 476	4. Administracions públiques	10.068,10	9.285,15
	Total general (A+B+E)	**583.980,09**	**612.991,64**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Compte del resultat econòmic patrimonial

Núm. comptes	Deure	Exercici 2017	Exercici 2016
	A) Despeses	**515.666,10**	**600.369,33**
	3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i de prestacions socials		
	a) Despeses de personal		
640,641,646	a1) Sous, salaris i similars	347.003,23	326.750,06
642,644	a2) Càrregues socials	43.171,97	37.318,60
	c) Dotacions per a amortitz. d'immobilitzat		
68	c1) Dotacions per a amortitzacions	11.398,55	28.244,45
	e) Altres despeses de gestió		
62	e1) Serveis exteriors	107.511,34	201.476,22
	4. Transferències i subvencions		
651	b) Subvencions corrents	6.580,00	6.580,00
	5. Perdues i despeses extraordinaris		
679	d) Despeses i pèrdues d'altres exercicis	1,01	
	Estalvi		

Núm. comptes	Haver	Exercici 2017	Exercici 2016
	B) Ingressos	**498.055,52**	**503.086,40**
	4. Altres ingressos en gestió ordinària		
	5. Transferències i subvencions		
750	a) Transferències corrents	498.055,52	503.086,40
	Desestalvi	**-17.610,58**	**-97.282,93**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Exercici 2017 Euros	Exercici 2016 Euros
1. Recursos aplicats en operació de gestió	**504.267,55**	**572.124,88**
c) Serveis exteriors	107.511,34	201.476,22
e) Despeses de personal	390.175,20	364.068,66
g) Transferències i subvencions	6.580,00	6.580,00
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	1,01	
4. Adquisicions i altres altes d'immobilitzat	**1.306,56**	**18.398,76**
b) Immobilitzacions immaterials		0,00
c) Immobilitzacions materials	1.306,56	18.398,76
Total d'aplicacions	**505.574,11**	**590.523,64**
Excés d'orígens sobre aplicacions (Augment del capital circulant)		

Fons obtinguts	Exercici 17 Euros	Exercici 16 Euros
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	**498.055,52**	**503.086,40**
f) Transferències i subvencions	498.055,52	503.086,40
Total d'orígens	**498.055,52**	**503.086,40**
Excés d'aplicacions sobre orígens (Disminució del capital circulant)	7.518,59	87.437,24

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Variació del capital circulant	Exercici 2017		Exercici 2016	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
2 Deutors		0,00		0,00
3 Creditors	11.400,97			15.466,72
7 Tresoreria		18.919,56		71.970,52
8 Ajustaments per periodificació				0,00
Total	11.400,97	18.919,56		87.437,24
Variació del capital circulant		**7.518,59**		**87.437,24**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Conciliació del resultat de l'exercici i els recursos procedents de les operacions

Conciliació entre el resultat de l'exercici i els recursos procedents de les operacions	Exercici 16 Euros	Exercici 17 Euros
Recursos procedents de les operacions	**503.086,40**	**498.055,52**
Recursos aplicats en operacions de gestió	-572.124,88	-504.267,55
Dotacions per amortitzacions	-28.244,45	-11.398,55
Resultat comptable de l'exercici	**-97.282,93**	**-17.610,58**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat economicopatrimonial

Resultat comptable	**-17.610,58**
Amortització immobilitzat any 2017	11.398,55
Inversions fons bibliotecari	-177,79
Inversions instal·lacions tècniques	-1.128,77
Pèrdues exercicis anteriors	1,01
Resultat pressupostari	**-7.517,58**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests estats en deriven les observacions següents:

Aplicació de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, el Tribunal Constitucional presenta els seus comptes anuals de conformitat amb el derogat PGCP.

L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Tribunal Constitucional, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Concepte	Saldo 31/12/2016	Altes Exercici 2017	Baixes Exercici 2017	Am. Acumul. 31/12/2016	Altes Amort. 2017	Baixes Amort. 2017	Valor Net a 31/12/17
Aplic. informàtiques	22.159,00	0,00	0,00	-22.159,00	0,00	0,00	0,00
Instal. tècniques	70.643,44	1.128,77	0,00	-50.645,92	-5.480,62	0,00	15.645,67
Mobiliari	107.627,77	0,00	0,00	-103.452,67	-2.509,38	0,00	1.665,72
Equips informàtica	34.585,32	0,00	0,00	-27.508,53	-2.479,38	0,00	4.597,41
Ofimàtica	4.204,63	0,00	0,00	-4.204,63	0,00	0,00	0,00
Fons bibliotecari	125.319,98	177,79	0,00	-123.309,73	-929,17	0,00	1.258,87
TOTAL	364.540,14	1.306,56	0,00	-331.280,48	-11.398,55	0,00	23.167,67

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.3.2. Tresoreria i comptes financers

Es presenta a continuació l'estat de gestió comptable de tresoreria presentat per l'entitat:

Conceptes			IMPORTS	
1. (+) Drets pendents de cobrament				**503.086,40**
(+) del pressupost corrent			503.086,40	
(+) de pressupostos tancats				
(+) d'operacions no pressupostàries				
(+) d'operacions comercials				
2. (-) Obligacions pendents de pagament				**(575.056,92)**
(-) del pressupost corrent			575.056,92	
(-) de pressupostos tancats				
(-) d'operacions no pressupostàries				
(-) d'operacions comercials				
I. FLUX NET DE TRESORERIA DE L'EXERCICI				**(71.970,52)**
3. Saldo inicial de tresoreria				**560.812,42**
II. Saldo final de tresoreria				**488.841,90**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria segons el balanç de situació:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa	13,93	78,14	-64,21
Bancs	560.798,49	579.653,84	-18.855,35
Total	**560.812,42**	**579.731,98**	**-18.919,56**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Formulació del compte de la gestió comptable de tresoreria

El Tribunal Constitucional presenta la gestió comptable de tresoreria amb unes dades que no es deriven dels estats financers corresponents a l'exercici 2017.

2.3.3. Fons propis

El desglossament de l'epígraf de fons propis segons el detall dels comptes retuts és el següent:

Descripció	Saldo 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo 31/12/2017
Resultats positius d'exercicis anteriors	647.357,96	-97.282,93	-	550.075,03
Resultat de l'exercici 2016	-97.282,93	-	97.282,93	-
Resultat de l'exercici 2017	-	-17.610,58	-	-17.610,58
Total	**550.075,03**	**-114.893,51**	**97.282,93**	**532.464,45**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

El Tribunal Constitucional rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, *un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius.*

L'aplicació d'aquest precepte faria que l'entitat hagués de minorar el resultat d'exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar o, en el cas de ser-li autoritzat, aplicar-los al finançament de les activitats d'exercicis posteriors.

2.3.4. Ingressos a distribuir en diversos exercicis

Els moviments de l'exercici es resumeixen en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Subvencions de capital	33.870,30	-	-	33.870,30
Total	**33.870,30**	**-**	**-**	**33.870,30**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.3.5. Creditors a curt termini

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Creditors pressupostaris	7.577,24	19.761,16	-12.183,92
Administracions públiques	10.068,10	9.285,15	782,95
Total	**17.645,34**	**29.046,31**	**-11.400,97**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

L'estat del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici 2017 presenta el següent detall:

Conceptes	IMPORTS	
1. (+) Drets pendents de cobrament		**0,00**
(+) del pressupost corrent	0,00	
2. (-) Obligacions pendents de pagament		**(17.645,34)**
(-) del pressupost corrent	17.645,34	
3. (+) Fons líquids		**560.812,42**
I. Romanent de tresoreria afectat		**543.167,08**
II. Romanent de tresoreria no afectat		
III. ROMANENT DE TRESORERIA (1+2+3)=(I+II)		**543.167,08**

Font: Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'ha posat de manifest el següent:

Saldos elevats de romanent de tresoreria

L'entitat, conseqüència de l'acumulació dels superàvits pressupostaris que ha tingut en els diferents exercicis, disposa d'un romanent de tresoreria de 543.167 euros al tancament de l'exercici 2017 i de 550.686 euros al tancament de l'exercici 2016, import que s'aproxima al de les despeses liquidades en el darrer any.

No es coneix que s'hagi adoptat una resolució d'aplicació d'aquest romanent en el sentit que preveu l'article 16.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017 i l'equivalent de les lleis vigents de pressupostos anteriors, descrit a la nota 2.3.3.

2.5. Contractació pública

De la revisió d'aquest apartat es posen de manifest les observacions següents:

Despeses susceptibles d'un procediment de contractació pública

De la revisió efectuada s'observa que el Tribunal Constitucional ha efectuat contractacions directes superant el màxim establert a l'article 8 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, per un import de 46.217 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament la contractació directa i que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. Les despeses que es relacionen a continuació eren susceptibles d'ésser contractades mitjançant concurs públic:

Tercer	Referència	Import compromès
TCS	Treballs realitzats per altres empreses	15.468,97
Limusines Lara	Locomoció	12.820,98
Andorra Park Hotel	Allotjament i lloguer de Sales	9.022,44
Taxis Folguera	Locomoció	8.904,75

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Registre de contractes

El Tribunal Constitucional no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	607.140	604.595	587.693	526.605	529.325	516.092	503.086	498.056
Ingressos corrents	***607.140***	***604.595***	***587.693***	***526.605***	***529.325***	***516.092***	***503.086***	***498.056***
7. Transferències de capital	29.500	26.550	-	24.050	-	-	-	-
8. Actius financers	-	-	32.550	-	28.000	14.000	155.331	77.095
Ingressos de capital	***29.500***	***26.550***	***32.550***	***24.050***	***28.000***	***14.000***	***155.331***	***77.095***
Total ingressos	**636.640**	**631.145**	**620.243**	**550.655**	**557.325**	**530.092**	**658.417**	**575.151**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	381.378	381.675	388.798	346.609	349.999	357.115	379.195	393.778
2. Consum de béns corrents i serveis	210.812	212.970	188.945	170.046	170.046	152.197	251.442	157.093
3. Despeses financeres	200	200	200	200	200	200	200	200
4. Transferències corrents	14.750	9.750	9.750	9.750	9.080	6.580	6.580	10.080
Despeses corrents	***607.140***	***604.595***	***587.693***	***526.605***	***529.325***	***516.092***	***637.417***	***561.151***
6. Inversions reals	29.500	26.550	32.550	24.050	28.000	14.000	21.000	14.000
Despeses de capital	***29.500***	***26.550***	***32.550***	***24.050***	***28.000***	***14.000***	***21.000***	***14.000***
Total despeses	**636.640**	**631.145**	**620.243**	**550.655**	**557.325**	**530.092**	**658.417**	**575.151**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

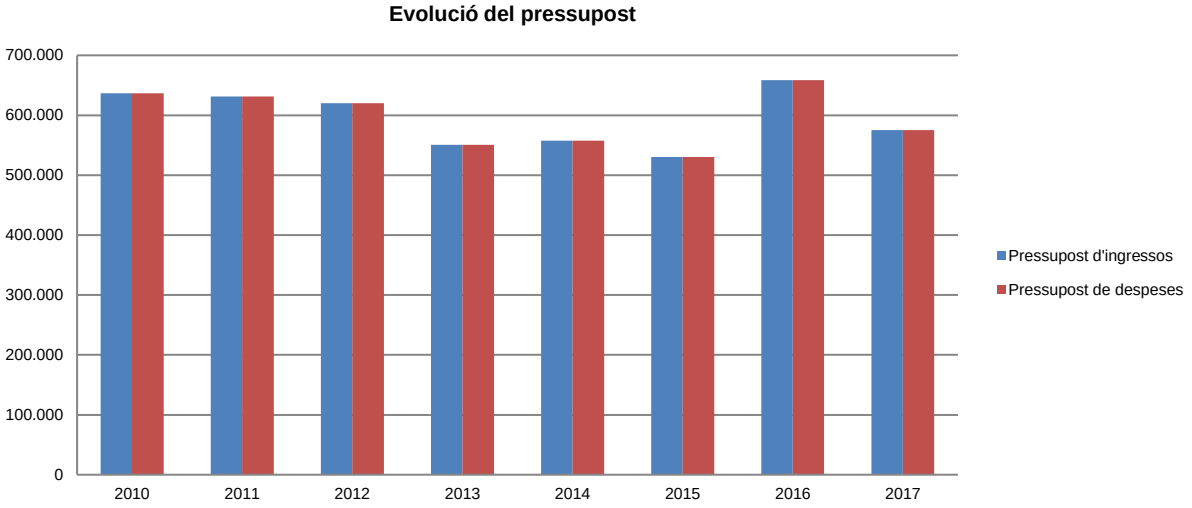

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013	Liquidat 2014 (*)	Liquidat 2015 (*)	Liquidat 2016 (**)	Liquidat 2017 (**)
4. Transferències corrents	596.468	597.056	574.365	526.605	529.325	516.092	503.086	498.056
5. Ingressos patrimonials	16	1.877	4	919	1.269	106	-	-
Ingressos corrents	***596.484***	***598.933***	***574.369***	***527.524***	***530.594***	***516.198***	***503.086***	***498.056***
7. Transferències de capital	7.712	-	-	24.050	-	-	-	-
Ingressos de capital	***7.712***	***-***	***-***	***24.050***	***-***	***-***	***-***	***-***
Total ingressos	**604.196**	**598.933**	**574.369**	**551.574**	**530.594**	**516.198**	**503.086**	**498.056**

(*) Ajustat segons observacions de l'informe
(**) Durant aquest exercici el Tribunal Constitucional ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	369.328	370.764	364.623	354.223	345.264	355.963	364.069	390.175
2. Consum de béns corrents i serveis	149.388	233.887	116.534	89.255	114.666	97.171	201.476	107.511
4. Transferències corrents	4.580	5.807	6.070	6.580	9.799	6.580	6.580	6.580
Despeses corrents	***523.296***	***610.458***	***487.227***	***450.058***	***469.729***	***459.714***	***572.125***	***504.266***
6. Inversions reals	7.712	26.199	50.468	24.050	19.374	12.847	18.399	1.307
Despeses de capital	***7.712***	***26.199***	***50.468***	***24.050***	***19.374***	***12.847***	***18.399***	***1.307***
Total despeses	**531.008**	**636.657**	**537.695**	**474.108**	**489.103**	**472.561**	**590.524**	**505.573**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

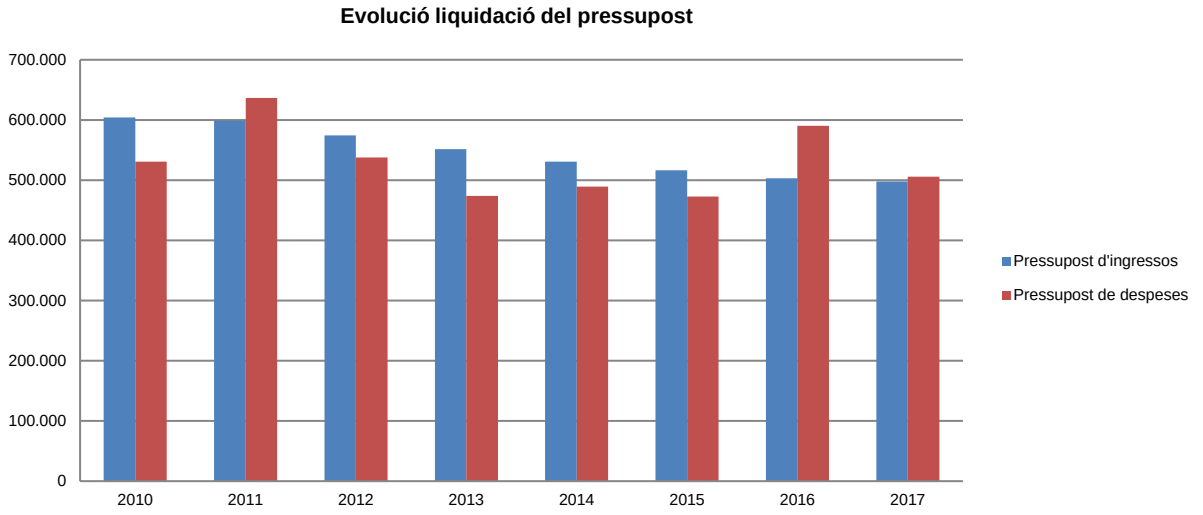

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

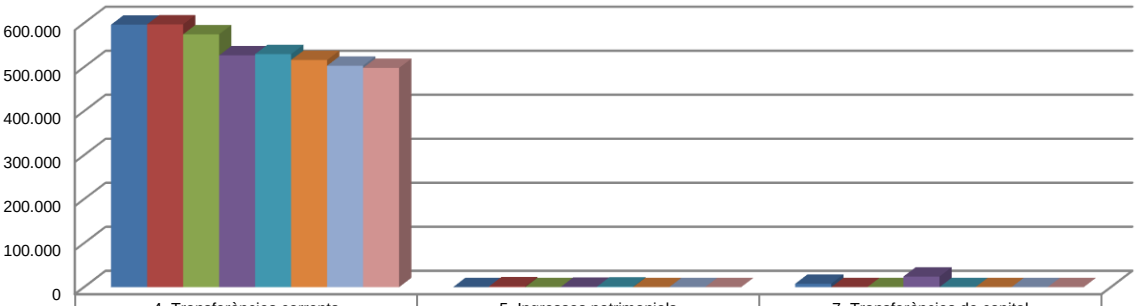

	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital
2010	596.468	16	7.712
2011	597.056	1.877	-
2012	574.365	4	-
2013	526.605	919	24.050
2014	529.325	1.269	-
2015	516.092	106	-
2016	503.086	-	-
2017	498.056	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

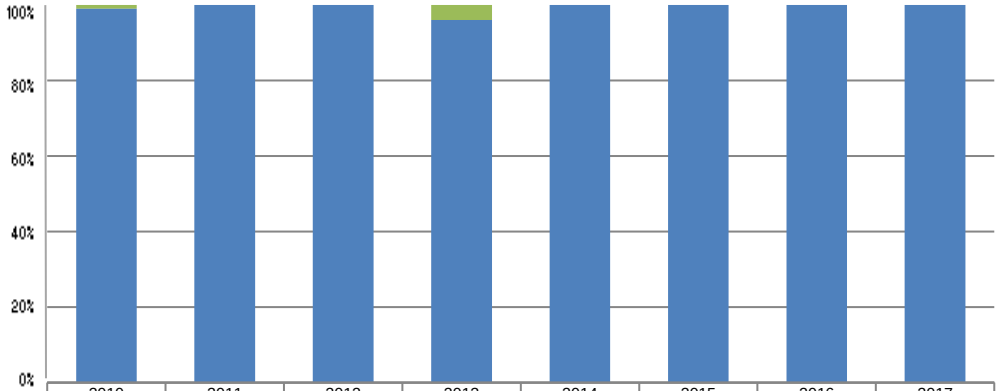

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
4. Transferències corrents	99%	100%	100%	96%	100%	100%	100%	100%
5. Ingressos patrimonials	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	1%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional

Liquidació pressupost de despeses valor absolut

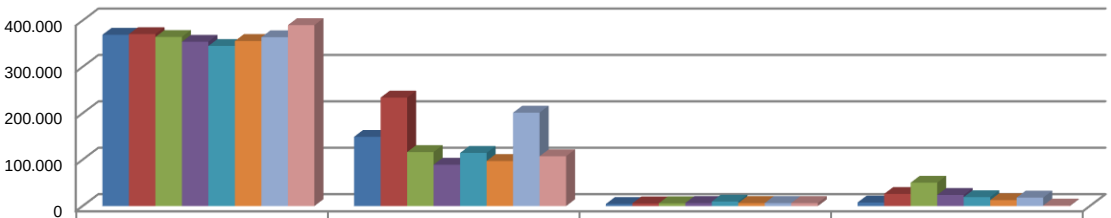

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2010	369.328	149.388	4.580	7.712
2011	370.764	233.887	5.807	26.199
2012	364.623	116.534	6.070	50.468
2013	354.223	89.255	6.580	24.050
2014	345.264	114.666	9.799	19.374
2015	355.963	97.171	6.580	12.847
2016	364.069	201.476	6.580	18.399
2017	390.175	107.511	6.580	1.307

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

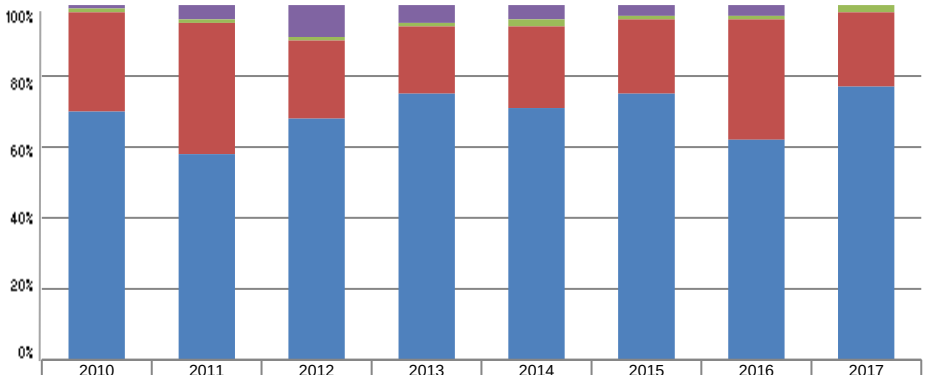

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	70%	58%	68%	75%	71%	75%	62%	77%
2. Consum de béns corrents i serveis	28%	37%	22%	19%	23%	21%	34%	21%
4. Transferències corrents	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	2%
6. Inversions reals	1%	4%	9%	5%	4%	3%	3%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	604.196	598.933	574.369	551.574	530.594	516.198	503.086	498.056
Total despeses liquidades	531.008	636.657	537.695	474.108	489.103	472.561	590.524	505.573
Resultat pressupostari	**73.188**	**-37.724**	**36.674**	**77.466**	**41.491**	**43.637**	**-87.438**	**-7.517**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	67.277	575	-	6.021	-	-	-	-
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-23.854	-19.645	-13.188	-13.015	-8.109	-13.580	-29.046	-17.645
3. (+) Fons líquids	423.533	436.138	488.718	559.655	602.462	651.703	579.732	560.812
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**466.956**	**417.068**	**475.530**	**552.661**	**594.353**	**638.123**	**550.686**	**543.167**
I. Romanent de tresoreria afectat	466.956	417.068	475.530	552.661	594.353	638.123	550.686	543.167
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**466.956**	**417.068**	**475.530**	**552.661**	**594.353**	**638.123**	**550.686**	**543.167**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

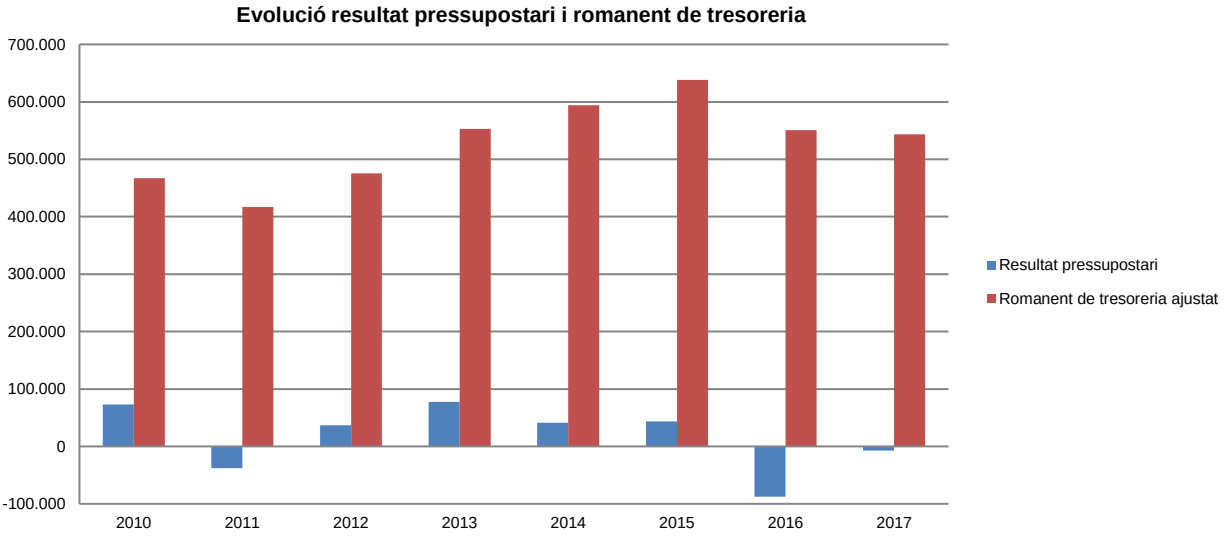

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	100,2%	100,2%	100,0%	100,0%	100,0%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	86,1%	87,8%	89,1%	89,7%	87,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	74,7%	70,6%	75,3%	61,7%	77,2%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	18,8%	23,4%	20,6%	34,1%	21,3%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	1,4%	2,0%	1,4%	1,1%	1,3%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	5,1%	4,0%	2,7%	3,1%	0,3%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	552.995	594.486	638.123	550.686	543.167
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	4.348,9%	7.431,2%	4.799,0%	1.995,9%	3.178,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	4.300,1%	7.429,5%	4.799,0%	1.995,9%	3.178,3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Tribunal Constitucional
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, el Tribunal Constitucional presenta els seus comptes anuals de conformitat amb el derogat PGCP. L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Tribunal Constitucional, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables. (nota 2.3)

Relatives a la contractació pública

- S'han detectat adjudicacions directes per un import global de 46.217 euros per les quals no s'ha justificat que podien acollir-se a aquesta modalitat de contractació, superant els límits quantitatius regulats en la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors que segueixen pendents, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- El Tribunal Constitucional no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta (i en alguns casos pot impedir), les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP. (notes 1.5 i 2.2)
- El Tribunal Constitucional rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, l'entitat hauria de minorar el resultat d'exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar. Conseqüència de l'acumulació dels superàvits pressupostaris que ha tingut en els diferents exercicis, disposa d'un romanent de tresoreria de 543.167 euros al tancament de l'exercici 2017 i de 550.686 euros al tancament de l'exercici

2016, import que s'aproxima al de les despeses liquidades en el darrer any. (notes 2.1.1, 2.3.3 i 2.4)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Tribunal Constitucional a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Tribunal Constitucional ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Tribunal Constitucional el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

TRIBUNAL
CONSTITUCIONAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

SECRETARIA GENERAL

Andorra la Vella, 6 de novembre del 2018

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 7/11/2018
Hora d'entrada: 10:50
Núm.: 169/18

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Tribunal de Comptes
C. Dr. Vilanova, 15 – Planta -3

AD500 Andorra la Vella

Distingit Senyor,

Acuso recepció de la seva carta del 5 d'octubre del 2018 i després d'haver analitzat l'informe sobre la liquidació dels comptes del Tribunal Constitucional corresponents a l'exercici 2017 i d'acord amb l'article 3 de la Llei del Tribunal de Comptes, presento les al·legacions següents:

- El Tribunal Constitucional admet les observacions i les recomanacions contingudes en l'informe esmentat i es compromet a tenir-les en compte per als exercicis futurs.

- Quant a les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors que segueixen pendents:

    - Sobre el seguiment pressupostari, tal com ja es va dir a les al·legacions de l'informe corresponent a la liquidació pressupostària i comptes anuals dels exercicis anteriors auditats, el Tribunal Constitucional no aplica les fases del procediment administratiu de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses que es defineixen en la Llei general de les finances públiques, per les característiques pròpies del Tribunal i pel volum i import de despeses i d'ingressos. Després d'haver examinat les diferents proposicions informàtiques plantejades, el Tribunal Constitucional considera que el sistema actual, amb els mitjans ofimàtics corrents, permet tenir un

TRIBUNAL
CONSTITUCIONAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

SECRETARIA GENERAL

rigorós control de la gestió pressupostària deixant constància documentada de totes les operacions.

- Sobre les altres observacions, el Tribunal Constitucional intenta introduir-les en els exercicis consecutius.

Restant a la seva disposició, el saluda molt atentament.

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL · SECRETARIA GENERAL · PRINCIPAT D'ANDORRA

Meritxell Tomàs Baldrich
Secretària general

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de l'**AGÈNCIA ANDORRANA ANTIDOPATGE**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
1.5. Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 7
2.2. Liquidació del pressupost 8
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos 8
2.2.2. Actius financers 9
2.2.3. Despeses de personal 9
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis 10
2.2.5. Despeses financeres 10
2.2.6. Transferències corrents 10
2.2.7. Inversions reals 11
2.3. Comptes anuals 12
2.3.1. Immobilitzat 14
2.3.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 14
2.3.3. Tresoreria 14
2.3.4. Fons propis 15
2.3.5. Deutes a curt termini i creditors comercials 15
2.4. Contractació pública 15
2.5. Altres aspectes a destacar 15
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals 16
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 21
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 21
5. CONCLUSIONS 22
6. AL·LEGACIONS 22
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 22

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic
PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrats, entre d'altres, per l'Agència Andorrana Antidopatge (en endavant AGAD).

La fiscalització de l'AGAD forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de l'AGAD corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ésser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, amb una substitució de la mateixa en data 11 de juny de 2018, i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de l'AGAD s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de l'AGAD expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'AGAD en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern

existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 22 de juny de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'AGAD es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública de 9 de novembre de 2000.
- Decret Legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 3/2016, del 10 de març, de creació de l'Agència Andorrana Antidopatge.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de l'AGAD estan integrats pel Consell de l'Agència Andorrana Antidopatge i per la Comissió executiva. El director executiu que forma part de l'estructura de la Comissió executiva, és nomenat pel Consell de l'AGAD.

La limitada estructura organitzativa de l'entitat fa que no es produeixi l'adequada segregació de funcions.

L'entitat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP i a l'article 13.4 de la Llei 3/2016, del 10 de març, de creació de l'AGAD. Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes tal com preveu l'article 13.3 de la mateixa Llei.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- L'AGAD no efectua un seguiment pressupostari ajustat a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'ha preparat a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. Aquest fet suposa que l'estat d'execució del pressupost retut no reflexa la totalitat d'informació establerta per la normativa vigent. El no seguiment i enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	37.375,00
2. Consum de béns corrents i serveis	34.706,64
3. Despeses financeres	-
4. Transferències corrents	5.956,70
Despeses corrents	***78.038,34***
6. Inversions reals	3.243,40
Despeses de capital	***3.243,40***
Total pressupost despeses	**81.281,74**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
4. Transferències corrents	78.038,34
Ingressos corrents	***78.038,34***
7. Transferències de capital	3.243,40
8. Actius financers	-
Ingressos de capital	***3.243,40***
Total pressupost ingressos	**81.281,74**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre retut per l'entitat és el següent:

Capítol	Pressupost Inicial 2017	Modificacions	Pressupost Final 2017
Despeses	81.281,74	12.913,85	94.195,59
Despeses de personal	37.375,00	5.793,13	43.168,13
Consum de béns corrents i serveis	34.706,64	3.822,60	38.529,24
Despeses financeres	0,00	120,42	120,42
Transferències corrents	5.956,70	102,70	6.059,40
Despeses de funcionament	78.038,34	9.838,85	87.877,19
Inversions reals	3.243,40	3.075,00	6.318,40
Despeses de capital	3.243,40	3.075,00	6.318,40

Font: Agència Andorrana Antidopatge
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'entitat es recullen en el quadre següent:

Capítol	Pressupost Inicial 2017	Pressupost Final 2017	Liquidat 31/12/17	% Liq. / Press. Final	Liquidat 31/12/16	Variació Liquidació 17 vs 16	% Var. Liq. 17 vs 16
Ingressos	**81.281,74**	**81.281,74**	**91.950,81**	**113,13%**	**65.708,32**	**26.242,49**	**39,94%**
Transferències corrents	78.038,34	78.038,34	88.172,68	112,99%	65.412,18	22.760,50	34,80%
Transferències de capital	3.243,40	3.243,40	3.168,58	97,69%	0,00	3.168,58	-
Actius Financers	0,00	0,00	609,55	-	296,14	313,41	105,83%
Despeses	**-81.281,74**	**-94.195,59**	**-79.807,48**	**84,73%**	**-51.523,44**	**-28.284,04**	**54,90%**
Despeses de personal	-37.375,00	-43.168,13	-43.014,57	99,64%	-30.337,57	-12.677,00	41,79%
Consum de béns corrents i serveis	-34.706,54	-38.529,24	-30.213,98	78,44%	-14.612,36	-15.611,62	106,84%
Despeses financeres	0,00	-120,42	-120,42	100,00%	-30,99	-89,43	288,58%
Transferències corrents	-5.956,70	-6.059,40	-6.059,40	100,00%	-5.973,40	-86,00	1,44%
Despeses per funcionament	**-78.038,34**	**-87.877,19**	**-79.407,97**	**90,37%**	**-50.954,32**	**-28.453,65**	**55,84%**
Inversions reals	-3.243,40	-6.318,40	-389,11	6,16%	-569,12	180,01	-31,63%
Despeses de capital	**-3.243,40**	**-6.318,40**	**-389,11**	**6,16%**	**-569,12**	**180,01**	**-31,63%**
Resultat pressupostari	**0,00**	**-12.913,85**	**12.143,33**		**14.184,88**	**-2.041,55**	**-14,39%**

Font: Agència Andorrana Antidopatge
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Procediment administratiu de l'execució del pressupost

L'AGAD no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'alimenta de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. Aquest fet suposa que l'estat d'execució del pressupost retut no reflexa la totalitat d'informació establerta per la normativa vigent.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP.

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

Transferències corrents

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
41	**Org. Autònoms Admin. i Parapúbliques**	**78.038,34**	**-**	**78.038,34**	**88.172,68**	**10.134,34**	**112,99%**
412	Org. Autònoms Admin	78.038,34	-	78.038,34	88.172,68	10.134,34	112,99%
4	**Transferències corrents**	**78.038,34**	**-**	**78.038,34**	**88.172,68**	**10.134,34**	**112,99%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Transferències de capital

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
70	**Transferències de capital de l'Estat**	**3.243,40**	**-**	**3.243,40**	**3.168,58**	**-74,82**	**97,69%**
709	Transferències de capital de l'Estat	3.243,40	-	3.243,40	3.168,58	-74,82	97,69%
7	**Transferències de capital**	**3.243,40**	**-**	**3.243,40**	**3.168,58**	**-74,82**	**97,69%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.2.2. Actius financers

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
84	**Devolucions**	**-**	**-**	**-**	**609,55**	**609,55**	**-**
840	Devolucions	-	-	-	609,55	609,55	-
8	**Actius financers**	**-**	**-**	**-**	**609,55**	**609,55**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Alts càrrecs**	**31.581,88**	**5.793,13**	**37.375,01**	**37.221,51**	**-153,50**	**99,59%**
100	Retri. bàsic., altres rem. alts càrrecs	31.581,88	5.793,13	37.375,01	37.221,51	-153,50	99,59%
16	**Quota prest. i desp. socials a càrrec de l'empleador**	**5.793,13**	**-**	**5.793,13**	**5.793,06**	**-0,07**	**100,00%**
160	Quotes seguretat social.	5.793,13	-	5.793,13	5.793,06	-0,07	100,00%
1	**Despeses de personal**	**37.375,00**	**5.793,13**	**43.168,13**	**43.014,57**	**-153,56**	**99,64%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers i cànons**	**-**	**69,00**	**69,00**	**69,00**	**-**	**100,00%**
204	Lloguer de mat. de transport	-	-	-	-	-	-
208	Lloguer altre immob. immat.	-	69,00	69,00	69,00	-	100,00%
22	**Material, subm. i altres**	**33.806,64**	**99,78**	**33.906,42**	**25.601,16**	**-8.305,26**	**75,51%**
220	Material d'oficina	100,89	30,43	131,32	131,32	-	100,00%
221	Subministraments	1.199,06	11.871,70	13.070,76	8.621,82	-4.448,94	65,96%
222	Comunicacions	363,66	-	363,66	363,66	-	100,00%
223	Transports	590,40	291,32	881,72	881,72	-	100,00%
226	Altres serveis	18.286,74	-13.763,73	4.523,01	2.753,66	-1.769,35	60,88%
227	Treb. real. per altres emp.	13.265,89	1.670,06	14.935,95	12.848,98	-2.086,97	86,03%
23	**Indemnitzacions per serveis**	**900,00**	**3.653,82**	**4.553,82**	**4.553,82**	**-**	**100,00%**
230	Reemb. dietes pers. func. i agents adm. caràc. ind	500,00	1.916,23	2.416,23	2.416,23	-	100,00%
231	Locomoció i desplaçament del personal	400,00	1.737,59	2.137,59	2.137,59	-	100,00%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**34.706,64**	**3.822,60**	**38.529,24**	**30.223,98**	**-8.305,26**	**78,44%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

L'entitat està ubicada en dependències del Centre de Tecnificació Esportiva d'Ordino per les quals no suporta cap despesa.

2.2.5. Despeses financeres

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
33	**De comptes corrents**	**-**	**2,10**	**2,10**	**2,10**	**-**	**100,00%**
330	Interessos de cpts. corrents	-	2,10	2,10	2,10	-	100,00%
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**-**	**118,32**	**118,32**	**118,32**	**-**	**100,00%**
349	Altres despeses financeres	-	118,32	118,32	118,32	-	100,00%
3	**Despeses financeres**	**-**	**120,42**	**120,42**	**120,42**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.2.6. Transferències corrents

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
48	**A fam. i inst. sense fin. lucre**	**5.000,00**	**-**	**5.000,00**	**5.000,00**	**-**	**100,00%**
482	A fam. i inst. sense fin. lucre	5.000,00	-	5.000,00	5.000,00	-	100,00%
49	**A l'exterior**	**956,70**	**102,70**	**1.059,40**	**1.059,40**	**-**	**100,00%**
492	A l'exterior	956,70	102,70	1.059,40	1.059,40	-	100,00%
4	**Transferències corrents**	**5.956,70**	**102,70**	**6.059,40**	**6.059,40**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.2.7. Inversions reals

Els imports liquidats per inversions reals són els següents:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**-**	**3.243,40**	**3.243,40**	**389,11**	**-2.854,29**	**12,00%**
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	-	3.243,40	3.243,40	389,11	-2.854,29	12,00%
64	**Immobilitzat immaterial**	**3.243,40**	**-168,40**	**3.075,00**	**-**	**-3.075,00**	**-**
640	Immobilitzat immaterial	3.243,40	-168,40	3.075,00	-	-3.075,00	-
6	**Inversions reals**	**3.243,40**	**3.075,00**	**6.318,40**	**389,11**	**-5.929,29**	**6,15%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del AGAD
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest epígraf en sorgeixen les següents observacions:

Diferència de criteri entre la comptabilitat financera i la pressupostària

El capítol VI del pressupost de despeses que es correspon a inversions reals, té, de forma general, la seva contrapartida comptable en elements que formen els actius no corrents de l'entitat. Aquells elements no subjectes a activació ni amortització han de tenir el tractament de despesa de l'exercici. Del treball de camp s'ha comprovat com l'entitat ha imputat, per un import de 389 euros, al capítol VI del pressupost la despesa corresponent a la compra d'unes cortines que no han estat activades dins de l'actiu de l'entitat, considerant-se a efectes comptables com a despesa de l'exercici.

2.3. Comptes anuals

Balanç

	Concepto	Activo	Pasivo	
A	**ACTIUS NO CORRENTS**	**185.76**		0.54 %
A2	IMMOBILITZAT TANGIBLE	185.76		0.54 %
A2 . 2	Instal-lacions tècniques i altre mo	544.61		
A2 . 4	Amortitzacions immobilitzat tangibl	-358.85		
B	**ACTIUS CORRENTS**	**34,229.18**		99.46 %
B3	CREDITS I COMPTES PER COBRAR A CURT	609.55		1.77 %
B3 . 3	Resta de crèdits i comptes a cobrar	609.55		
B5	TRESORERIA	33,619.63		97.69 %
C	**PATRIMONI NET**		**-12,631.54**	-57.99 %
C6	RESULTAT DE L'EXERCICI		-12,631.54	-57.99 %
E	**PASSIUS CORRENTS**		**34,414.94**	157.99 %
E3	DEUTES A CURT TERMINI		28,341.53	130.11 %
E3 . 4	Altres		28,341.53	
E5	CREDITORS COMERCIALS I ALTRES COMPT		6,073.41	27.88 %
E5 . 1	Proveïdors		681.46	
E5 . 3	Creditors varis		2,586.52	
E5 . 5	Altres		2,805.43	
	Total Activo	**34,414.94**		100 %
	Total Pasivo		**21,783.40**	100 %
	Resultado		**12,631.54**	

Font: Agència Andorrana Antidopatge
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

	Concepto	Debe	Haber	N-1%
A	**Total ingressos d'explotació**	**0**	**91,341.30**	40.00 %
AE	Altres ingressos d'explotació	91,341.30	0	40.00 %
B	**Total Despeses d'explotació**	**-78,708.05**	**0**	53.00 %
BA	Consum de mercaderies, matèries pri	-9,316.72	0	65.00 %
BB	Despeses de personal	-43,168.19	0	42.00 %
BC	Amortització, deteriorament i resul	-272.31	0	215.00 %
BD	Deteriorament del circulant	-2.86	0	9,433.00 %
BE	Altres despeses d'explotació	-25,947.97	0	67.00 %
C	**RESULTAT DE L'EXPLOTACIÓ**	**0**	**12,633.25**	-9.00 %
D	**RESULTAT FINANCER**	**-2.14**	**0**	-74.00 %
DB	Despeses financeres	-2.14	0	0.00 %
E	**RESULTAT DE LES OPERACIONS**	**0**	**12,631.11**	-8.00 %
F	**TOTAL ALTRES INGRESSOS I DESPESES N**	**0**	**0.43**	0.00 %
FA	Altres ingressos no corrents	0.43	0	0.00 %
N	**RESULTAT ABANS IMPOSTOS**	**0**	**12,631.54**	-8.00 %
P	**RESULTAT DE L'EXERCICI**	**0**	**12,631.54**	-8.00 %

Font: Agència Andorrana Antidopatge
(Imports en euros)

De la fiscalització efectuada en deriven les observacions següents:

Manca d'estats comptables que requereix la LGFP

L'entitat no ha retut estats comptables que li són requerits per la LGFP com és la gestió comptable de tresoreria i l'estat del romanent de tresoreria.

Aplicació de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, l'AGAD no ha presentat els seus comptes anuals de conformitat a les NICSP, ni seguint el derogat PGCP.

L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'AGAD, que no es presenten l'estat de canvis en els actius

nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presenti seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Immobilitzat material

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Immobilitzat tangible	544,61	-	-	544,61
Menys amortització acumulada	-86,54	-272,31	-	-358,85
Valor net comptable	**458,07**	**-272,31**	**-**	**185,76**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del AGAD
(Imports en euros)

2.3.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

La composició és la següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Administració pública	609,55	296,14	313,41
Total	**609,55**	**296,14**	**313,41**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del AGAD
(Imports en euros)

2.3.3. Tresoreria

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria segons el balanç:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Bancs	33.619,63	15.681,92	17.937,71
Total	**33.619,63**	**15.681,92**	**17.937,71**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'observa:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada, la directora executiva de l'entitat té capacitat per a realitzar individualment operacions. Aquesta pràctica no respecta el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics. Es recomana adoptar procediments de pagament que compleixin aquest principi.

2.3.4. Fons propis

El desglossament de l'epígraf de fons propis segons el detall dels comptes és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Resultat de l'exercici	Aplicació de resultats	Saldo a 31/12/2017
Resultat de l'exercici 2016	13.802,20	-	-13.802,20	-
Resultat de l'exercici 2017	-	12.631,54	-12.631,54	-
Total	**13.802,20**	**12.631,54**	**-26.433,74**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.3.5. Deutes a curt termini i creditors comercials

El desglossament de l'epígraf segons el detall dels comptes és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Administracions públiques	1.301,23	1.251,52	49,71
Creditors	33.113,71	1.382,41	31.731,30
Total	**34.414,94**	**2.633,93**	**31.781,01**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

2.4. Contractació pública

No s'han observat incidències relatives a la contractació pública.

2.5. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes*.

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual l'AGAD no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016 (*)	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	-	78.039
Ingressos corrents	**-**	***78.039***
7. Transferències de capital	-	3.243
Ingressos de capital	**-**	***3.243***
Total ingressos	**-**	**81.282**

(*) Tal com s'explica a l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016 (*)	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	-	37.375
2. Consum de béns corrents i serveis	-	34.707
4. Transferències corrents	-	5.957
Despeses corrents	**-**	***78.039***
6. Inversions reals	-	3.243
Despeses de capital	**-**	***3.243***
Total despeses	**-**	**81.282**

(*) Tal com s'explica a l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

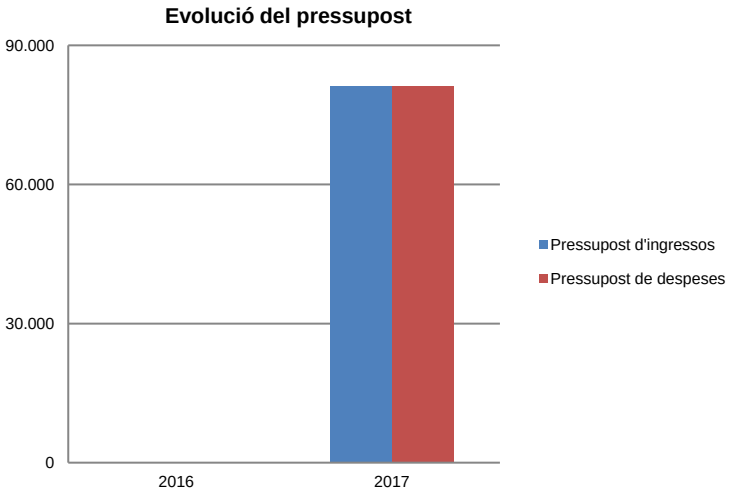

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017
4. Transferències corrents	65.412	88.172
Ingressos corrents	***65.412***	***88.172***
7. Transferències de capital	-	3.169
8. Actius financers	-	610
Ingressos de capital	**-**	***3.779***
Total ingressos	**65.412**	**91.951**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	30.338	43.015
2. Consum de béns corrents i serveis	14.612	30.224
3. Despeses financeres	31	120
4. Transferències corrents	5.973	6.059
Despeses corrents	***50.954***	***79.418***
6. Inversions reals	569	389
Despeses de capital	***569***	***389***
Total despeses	**51.523**	**79.807**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

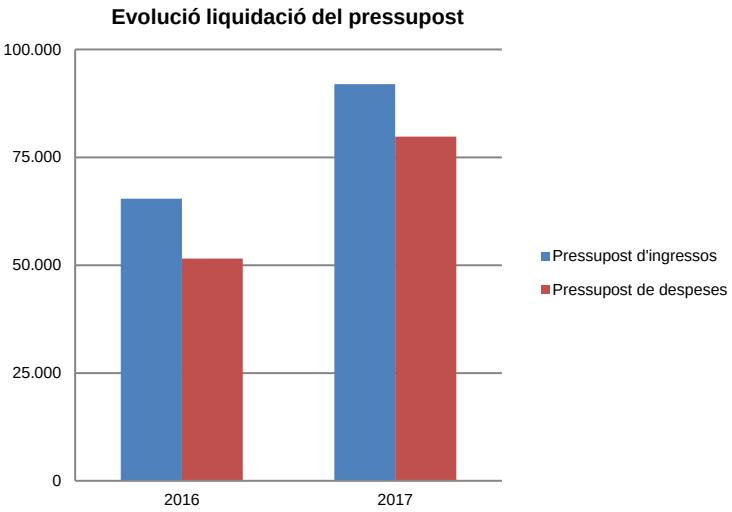

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

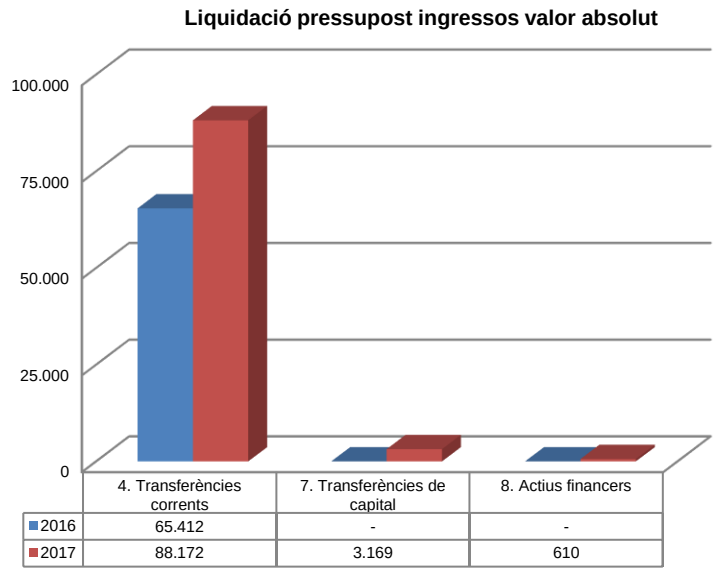

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

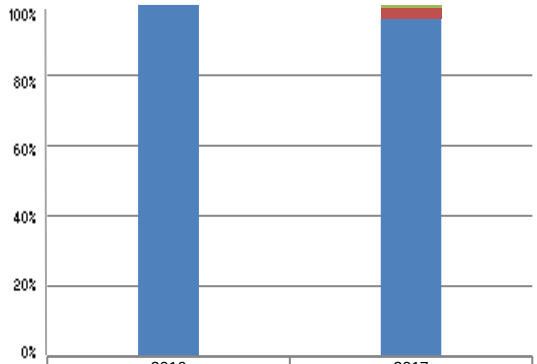

	2016	2017
4. Transferències corrents	100%	96%
7. Transferències de capital	0%	3%
8, Actius financers	0%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD

Liquidació pressupost despeses valor absolut

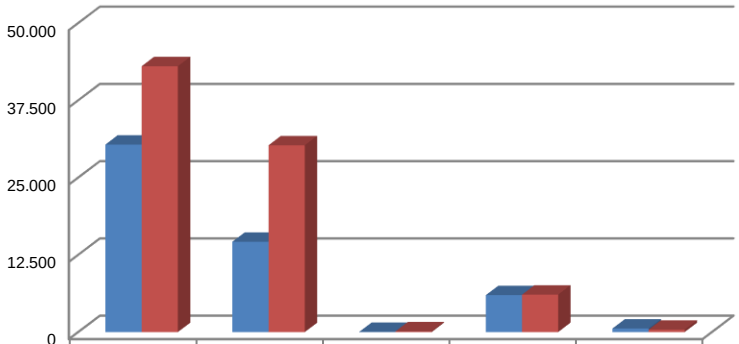

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2016	30.338	14.612	31	5.973	569
2017	43.015	30.224	120	6.059	389

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

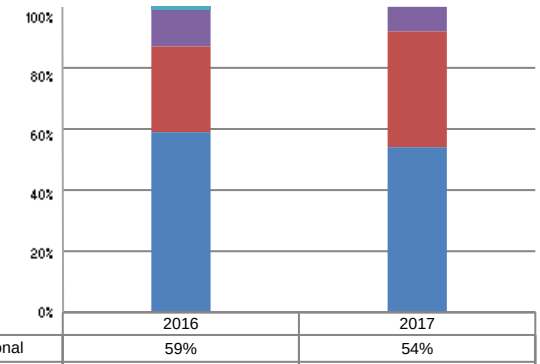

	2016	2017
1. Despeses de personal	59%	54%
2. Consum de béns corrents i serveis	28%	38%
3. Despeses financeres	0%	0%
4. Transferències corrents	12%	8%
6. Inversions reals	1%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2016	2017
Total ingressos liquidats	65.412	91.951
Total despeses liquidades	51.523	79.807
Resultat pressupostari	**13.889**	**12.144**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

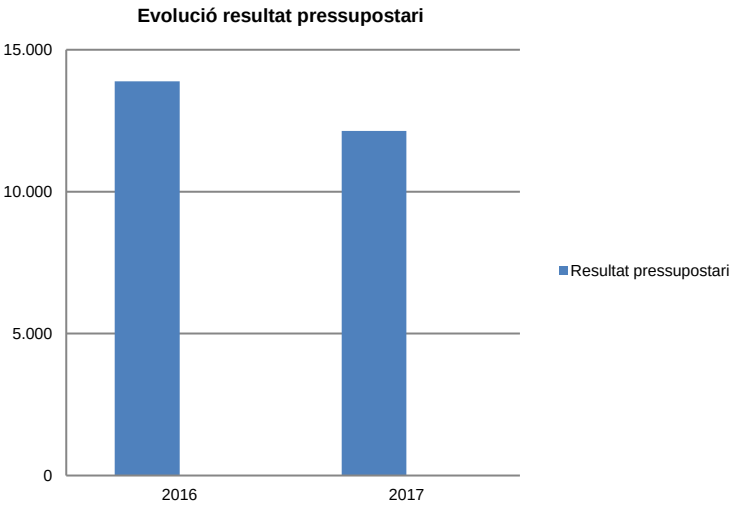

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (*) (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	15,9%
Grau de liquidació de drets (*) (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	0,0%	113,1%
Grau de liquidació d'obligacions (*) (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	0,0%	84,7%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	58,9%	53,9%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	28,4%	37,9%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	11,6%	7,6%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	1,1%	0,5%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	22,1%	9,9%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	22,1%	9,9%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	0,0%	0,7%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%	0,0%

Ratis de liquiditat			Exercici 2016	Exercici 2017
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	13.344	-186
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	606,6%	99,5%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	595,4%	97,7%

(*) Tal com s'explica a l'informe de l'exercici 2016, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial, les modificacions pressupostàries i el pressupost final
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AGAD
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, l'AGAD no presenta els seus comptes anuals de conformitat a les NICSP. L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'AGAD, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables. (nota 2.3)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- L'AGAD no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. A més, el no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP. (notes 1.5 i 2.2)

Altres observacions

- L'entitat no ha estat sotmesa a una auditoria de comptes com preveu l'article 13.3 de la Llei 3/2016, del 10 de març, de creació de l'AGAD. (nota 1.4)
- L'entitat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per als pagaments de l'entitat, fet que comporta una debilitat de control intern. (nota 2.3.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Agència Andorrana Antidopatge a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'AGAD ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a l'Agència Andorrana Antidopatge el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
l'**AGÈNCIA ESTATAL DE RESOLUCIÓ D'ENTITATS BANCÀRIES**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Naturalesa jurídica 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2. Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos 14
2.2.2. Ingressos patrimonials 14
2.2.3. Despeses de personal 15
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis 15
2.2.5. Despeses financeres 16
2.3. Estats financers 17
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 24
2.3.2. Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació 25
2.3.3. Propietat, planta i equipament 27
2.3.4. Inversions 28
2.3.5. Comptes a pagar 28
2.3.6. Ingressos diferits 29
2.3.7. Préstecs 29
2.3.8. Actius nets/Patrimoni 31
2.4. Estat del romanent de tresoreria 32
2.5. Contractació pública 32
2.6. Altres aspectes a destacar 33
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 34
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 40
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 40
5. CONCLUSIONS 41
6. AL·LEGACIONS 41
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 47

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
AREB: Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries
FAREB: Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries
NISCP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrats, entre d'altres, per l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (en endavant AREB).

La fiscalització de l'AREB forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de l'AREB corresponent a l'exercici 2017 es presenta diferenciant els estats i comptes anuals de l'AREB i els corresponents al Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (FAREB), d'acord amb el que s'indica a l'apartat 2.3.

Van ser lliurades al Tribunal de Comptes el 29 de març de 2018 i consten entre d'altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de l'AREB s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de l'AREB expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'AREB en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 2 d'agost de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'AREB en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, de 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Naturalesa jurídica

L'AREB és una entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, autonomia patrimonial i financera i plena capacitat pública i privada per a gestionar els processos de reestructuració i resolució d'entitats bancàries en els termes que preveu la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries, així com les altres funcions que la norma anterior li encomana.

L'AREB queda sotmesa a l'ordenament jurídic privat excepte quan exerceix potestats administratives que li atribueixen les normes amb els matisos i apreciacions que deriven de la Llei que la crea i altres normes legals.

L'AREB gestiona i administra el Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (FAREB), fons sense personalitat jurídica, el qual es dota per les aportacions de les entitats que requereix la Llei 8/2015 destinades a finançar les mesures de resolució bancària que executi l'AREB.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

L'òrgan de govern de l'AREB és el seu Consell d'Administració, format per cinc membres, d'entre els quals un d'ells és el President. Aquest darrer té les funcions de representació, direcció i gestió ordinària del FAREB i les altres funcions que li delegui el Consell d'Administració. El Consell està assistit per un secretari amb veu i sense vot. L'AREB disposa d'un Director General i altre personal tècnic i administratiu

L'AREB disposa d'un suport extern en la preparació de la seva comptabilitat, seguiment pressupostari i preparació dels comptes anuals.

L'AREB elabora la comptabilitat utilitzant una eina informàtica per a empresa privada i elabora la gestió pressupostària amb l'aplicació informàtica que utilitza l'administració general.

L'AREB no ha estat sotmesa als controls per part de la intervenció general previstos pels articles 37, 39 i 42 de la LGFP i per l'article 44.4 de la Llei 8/2015.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	474.750
2. Consum de béns corrents i serveis	385.425
3. Despeses financeres	293.600
Despeses corrents	***1.153.775***
9. Passius financers	3.200.000
Despeses de capital	***3.200.000***
Total pressupost despeses	**4.353.775**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
4. Transferències corrents	853.775
5. Ingressos patrimonials	3.500.000
Ingressos corrents	***4.353.775***
Total pressupost ingressos	**4.353.775**

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de l'AREB
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El pressupost de l'exercici ha presentat les següents modificacions pressupostàries:

Modificacions pressupostaries de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Pressupost final
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	853.775	-	-	-	-	2.982.150	-	-	-	3.835.925
5 Ingressos patrimonials	3.500.000	-	-	-	-	78.819	-	-	-	3.578.819
Ingressos corrents	**4.353.775**	-	-	-	-	**3.060.969**	-	-	-	**7.414.744**
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	14.411	-	-	-	-	-	-	-	14.411
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**14.411**
Total ingressos	**4.353.775**	**14.411**	-	-	-	**3.060.969**	-	-	-	**7.429.155**
1 Despeses de personal	(474.750)	-	-	-	-	(20.809)	-	-	-	(495.559)
2 Consum de béns corrents i serveis	(385.425)	(14.411)	-	-	-	(3.040.160)	-	-	-	(3.439.996)
3 Despeses financeres	(293.600)	-	-	-	-	-	-	-	-	(293.600)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	**(1.153.175)**	**(14.411)**	-	-	-	**(3.060.969)**	-	-	-	**(4.229.155)**
6 Inversions reals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	(3.200.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.200.000)
Despeses de capital	**(3.200.000)**	-	-	-	-	-	-	-	-	**(3.200.000)**
Total despeses	**(4.353.775)**	**(14.411)**	-	-	-	**(3.060.969)**	-	-	-	**(7.429.155)**

Font: AREB
(Imports en euros)

El detall de les transferències de crèdit segons l'AREB és com segueix:

Subconcepte	Compte pressupostari	Increments	Disminucions
PROJECTE 001 – AREB			
10000	Polítics i Ambaixadors	-	(20.000)
11000	Sou base funcionaris i agents de l'adm.	20.000	-
16000	Quotes segur. social, alts càrrecs	-	(1.000)
16010	Quo. seg/soc, pers. fun. i ag. Adm.	1.000	-
20200	Lloguer edificis i altres construccions	231	-
20600	Lloguer d'equipament per a inform.	5	-
21600	Reparació i conservació d'equip.	-	(3.161)
22000	Material d'oficina	1.700	-
22001	Impressió de documents	1.630	-
22100	Energia elèctrica	175	-
22200	Serveis telefònics	-	(3.900)
22310	Missatgers	275	-
22700	Treballs realitzats .per empreses neteja/san.	599	-
22710	Treballs realitzats per empreses de seguretat	1	-
22760	Treb. realitz.per empr.Est.treb.té.	18.875	-
23000	Ree. die. pers. fun. i ag. Adm. c/i	-	(10.150)
23100	Locomoció i desplaç. del personal	-	(6.280)
	TOTAL	44.491	(44.491)

Font: AREB
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat en sorgeixen les observacions següents:

Modificacions de crèdit tramitades en dates properes al tancament de l'exercici

El Consell d'Administració de l'AREB, en data 12 de desembre de 2017, va aprovar les modificacions pressupostàries per crèdits ampliables i transferències de crèdit corresponents a l'exercici, la tramitació de les quals ha tingut per finalitat, en general, donar cobertura pressupostaria a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15 de la LGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

Els quadres resum dels imports liquidats retuts per l'entitat es presenten a continuació:

Liquidació pressupostaria a 31 de desembre del 2017

Liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Cobrat
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	853.775	3.835.925	3.835.925	-	751.312	3.084.613	411%	853.775
5 Ingressos patrimonials	3.500.000	3.578.819	415.476	3.163.343	3.504.000	(3.088.524)	(88%)	415.476
Ingressos corrents	**4.353.775**	**7.414.744**	**4.251.401**	**3.163.343**	**4.255.312**	**(3.911)**	**0%**	**1.269.251**
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	14.411	-	14.411	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	18.330.056	(18.330.056)	(100%)	-
Ingressos de capital	**-**	**14.411**	**-**	**14.411**	**18.330.056**	**(18.330.056)**	**(100%)**	**-**
Total pressupost ingressos	**4.353.775**	**7.429.155**	**4.251.401**	**3.177.754**	**22.585.368**	**(18.333.967)**	**(81%)**	**1.269.251**

Font: AREB
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses

Classificació econòmica

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Despeses de personal	474.750	20.809	495.559	437.672	57.887	496.391	(58.719)	(12%)	437.672
2 Consum de béns corrents i serveis	385.425	3.054.571	3.439.996	3.435.939	4.057	11.092.866	(7.656.927)	(69%)	347.686
3 Despeses financeres	293.600	-	293.600	248.898	44.702	179.494	69.404	39%	248.898
4 Transferències corrents	-	-	-	-		-	-	-	-
Despeses corrents	**1.153.775**	**3.075.380**	**4.229.155**	**4.122.509**	**106.646**	**11.768.751**	**(7.646.242)**	**(65%)**	**1.034.256**
6 Inversions reals	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	3.200.000	-	3.200.000	88.195	3.111.805	3.294.460	(3.206.265)	(97%)	88.195
Despeses de capital	**3.200.000**	**-**	**3.200.000**	**88.195**	**3.111.805**	**3.294.460**	**(3.206.265)**	**(97%)**	**88.195**
Total pressupost despeses	**4.353.775**	**3.075.380**	**7.429.155**	**4.210.704**	**3.218.451**	**15.063.211**	**(10.852.507)**	**(72%)**	**1.122.451**

Font: AREB
(Imports en euros)

Classificació funcional

Grup	Pressupost inicial	Modificacions	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Projecte AREB	863.775	3.075.380	3.939.155	3.874.047	65.108	760.822	3.113.225	409%	785.794
2 Projecte BPA	3.490.000	-	3.490.000	336.657	3.153.343	14.302.389	(13.965.732)	(98%)	336.657
Total pressupost despeses	**4.353.775**	**3.075.380**	**7.429.155**	**4.210.704**	**3.218.451**	**15.063.211**	**(10.852.507)**	**(72%)**	**1.122.451**

Font: AREB
(Imports en euros)

Classificació administrativa

Departament	Pressupost inicial	Modificacions	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB)	4.353.775	3.075.380	7.429.155	4.210.704	3.218.451	15.063.211	(10.852.507)	(72%)	1.122.451
Total pressupost despeses	**4.353.775**	**3.075.380**	**7.429.155**	**4.210.704**	**3.218.451**	**15.063.211**	**(10.852.507)**	**(72%)**	**1.122.451**

Font: AREB
(Imports en euros)

Liquidació pressupostària pel període comprés entre l'1 de gener del 2017 i el 31 de desembre del 2017

Compte	Pressupost Inicial	Compromisos reconduïts	Transferències de crèdit	Crèdits ampliables	Pressupost Final	Autoritzat \ Compromès	Liquidat	Pagat
(1) Despeses de personal	474.750	-	-	20.809	495.559	437.672	437.672	437.672
(2) Consum de béns corrents i serveis	385.425	14.411	-	3.040.160	3.439.996	3.439.859	3.435.939	347.686
(3) Despeses financeres	303.600	-	-	-	293.600	248.898	248.898	248.898
(9) Passius financers	3.200.000	-	-	-	3.200.000	88.195	88.195	88.195
Total despeses	4.353.775	14.411	-	3.060.969	7.429.155	4.214.624	4.210.704	1.122.451

Compte	Pressupost Inicial	Compromisos reconduïts	Transferències de crèdit	Crèdits ampliables	Pressupost Final	Reconegut	Liquidat	Cobrat
(4) Transferències corrents	853.775	-	-	2.982.150	3.835.925	3.835.925	3.835.925	853.775
(5) Altres ingressos patrimonials	3.500.000	-	-	78.819	3.578.819	415.476	415.476	415.476
(7) Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
(8) Romanents de tresoreria	-	14.411	-	-	14.411	14.411	-	-
Total Ingressos	4.353.775	14.411	-	3.060.969	7.429.155	4.265.812	4.251.401	1.269.251
Resultat Pressupostari							40.697	

Font: AREB
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liquidat/Press. final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis
Ingressos corrents	4.353.775	7.414.744	4.251.401	57%	4.255.312	(3.911)	0%
Despeses de funcionament (1)	(860.175)	(3.935.555)	(3.873.611)	98%	(11.589.257)	7.715.646	(67%)
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	-	-	-	-	-	-	-
Superàvit o dèficit de gestió	**3.493.600**	**3.479.189**	**377.790**	**11%**	**(7.333.945)**	**7.711.735**	**(105%)**
Despeses financeres	(293.600)	(293.600)	(248.898)	85%	(179.494)	(69.404)	39%
Superàvit o dèficit de caixa	**3.200.000**	**3.185.589**	**128.892**	**4%**	**(7.513.439)**	**7.642.331**	**(102%)**
Actius financers (ingressos)	-	14.411	-	-	-	-	-
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	18.330.056	(18.330.056)	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	(3.200.000)	(3.200.000)	(88.195)	3%	(3.294.460)	3.206.265	(97%)
Variació d'actiu i passius financers	(3.200.000)	(3.185.589)	(88.195)	3%	15.035.596	(15.123.791)	(101%)
Resultat pressupostari	**-**	**-**	**40.697**	**-**	**7.522.157**	**(7.481.460)**	**(99%)**

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), de capítol 2 (Consum de béns i serveis) i de capítol 4 (Transferències corrents)

Font: AREB
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Manca de procediments de gestió pressupostària eficaços

L'AREB no ha dut a terme un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP.

L'AREB elabora una comptabilitat financera i, en dates properes al tancament de l'exercici, enregistra en l'aplicatiu pressupostari les operacions i transaccions efectuades durant l'any.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP.

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

El resum de les aplicacions pressupostàries per aquests conceptes és el següent:

Transferències corrents

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST. INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
44	**Emp. púb. i altres ens púb.**	**853.775**	**2.982.150**	**3.835.925**	**3.835.925**	**-**	**100,00%**
440	Govern d'Andorra	853.775	2.982.150	3.835.925	3.835.925	-	100,00%
4	**Transferències corrents**	**853.775**	**2.982.150**	**3.835.925**	**3.835.925**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

El resum de les aplicacions pressupostàries per aquests conceptes és el següent:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST. INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
59	**Altres ing. patrimonials.**	**3.500.000**	**78.819**	**3.578.819**	**415.476**	**-3.163.343**	**11,61%**
590	Altres ingressos patrimonials	3.500.000	78.819	3.578.819	415.476	-3.163.343	11,61%
5	**Ingressos patrimonials**	**3.500.000**	**78.819**	**3.578.819**	**415.476**	**-3.163.343**	**11,61%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

El reflex de les despeses de personal incloses a la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

	DESPESES DE PERSONAL	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Despeses de gratificació**	**80.000**	**-20.000**	**60.000**	**59.771**	**-229**	**99,62%**
100	Consell d'Administració	80.000	-20.000	60.000	59.771	-229	99,62%
11	**Personal fix**	**305.000**	**40.809**	**345.809**	**322.751**	**-23.058**	**93,33%**
110	Rem. bàsiques i altres, pers. fix	305.000	40809	345.809	322.751	-23.058	93,33%
16	**Quotes prest. i desp. socials a càrrec empleador**	**89.750**	**-**	**89.750**	**55.151**	**-34.599**	**61,45%**
160	Quotes seguretat social	89.750	-	89.750	55.151	-34.599	61,45%
1	**Despeses de personal**	**474.750**	**20.809**	**495.559**	**437.673**	**-57.886**	**88,32%**

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de l'AREB
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents incidències:

Manca regulació en cas de baixa mèdica

Del treball de camp s'ha evidenciat com l'AREB s'ha fet càrrec en la baixa d'un dels seus treballadors, dels tres primers dies de baixa que no es troben coberts pel règim de baixes de la Caixa Andorra de Seguretat Social. No s'ha evidenciat cap normativa o regulació que prevegi aquest complement en cas de baixa dels treballadors de l'AREB.

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers i cànons**	**25.350**	**236**	**25.586**	**25.583**	**-3**	**99,99%**
202	Lloguer edificis i altres	24.500	231	24.731	24.731	-	100,00%
206	Lloguer equip. informàtica	850	5	855	852	-3	99,65%
21	**Rep., mant. i cons.**	**3.360**	**-3.161**	**199**	**199**	**-**	**100,00%**
216	Rep. i cons. equips inf.	3.360	-3.161	199	199	-	100,00%
22	**Material, subministraments i altres**	**318.715**	**3.073.926**	**3.392.641**	**3.388.645**	**-3.996**	**99,88%**
220	Material d'oficina	3.100	3.330	6.430	6.409	-20,73	99,67%
221	Subministraments	1.200	175	1.375	1.372	-3,49	99,78%
222	Comunicacions	10.000	-3.900	6.100	6.091	-9,27	99,85%
223	Missatgers	500	275	775	772	-2,58	99,61%
224	Primes d'assegurances	600	-	600	579	-21,38	96,50%
227	Treb. realitzats per altres empreses	303.315	3.074.046	3.377.361	3.373.422	-3.939	99,88%
23	**Indemnització per serveis**	**38.000**	**-16.430**	**21.570**	**21.511**	**-59**	**99,73%**
230	Reemborsament dietes personal	16.000	-10.150	5.850	5.837	-13	99,78%
231	Locomoció	22.000	-6.280	15.720	15.674	-46	99,71%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**385.425**	**3.054.571**	**3.439.996**	**3.435.938**	**-4.058**	**99,88%**

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de l'AREB
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

El reflex de les despeses financeres incloses a la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST. INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**De dipòsit fiances i altres**	**293.600**	**-**	**293.600**	**248.898**	**-44.702**	**84,77%**
340	Interessos de dipòsit	290.000	-	290.000	248.461	-41.539	85,68%
349	Comissions per serveis	3.600	-	3.600	437	-3.163	12,14%
3	**Despeses financeres**	**293.600**	**-**	**293.600**	**248.898**	**-44.702**	**84,77%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estats financers AREB

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

Estats financers	Notes	Euros	
		31/12/2017	01/01/2017
Actius			
Actius corrents			
Efectiu i equivalents d'efectiu	11	1.295.045	1.460.488
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació		-	-
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació	12	2.993.754	905.266
Porció a curt termini dels comptes a		-	-
cobrar a llarg termini		-	-
Inventaris		-	-
Inversions		-	-
Total Actius corrents		4.288.799	2.365.754
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament	14	6.517	11.030
Inversions	13	-	60.000
Actius intangibles		-	-
Inversions en propietats		-	-
Comptes a cobrar a llarg termini de		-	-
Transaccions amb contraprestació		-	-
Total		6.517	71.030
Total Actius		**4.295.316**	**2.436.784**
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	15	4.284.880	2.366.170
Dipòsits reemborsables de clients		-	-
Provisions corrents		-	-
Obligacions d'arrendaments financers		-	-
Préstecs		-	-
Ingressos diferits	16	6.517	11.030
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rebuts per anticipat		-	-
Impostos		-	-
Total Passius corrents		4.291.397	2.377.200
Passius no corrent			
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no corrents		-	-
Préstecs	17	16.447.402	16.535.597
Concessió de serveis		-	-
Passiu per impost diferit		-	-
Total Passius no corrents		16.447.402	16.535.597
Total Passius		**20.738.799**	**18.912.797**
Patrimoni Net			
Romanent		-	-
Resultats Negatius d'exercicis anteriors		(16.475.599)	(16.593.381)
Resultat de l'exercici		32.116	117.368
Interessos minoritaris		-	-
Total Patrimoni Net		(16.443.483)	(16.476.013)
Total Passius i Patrimoni Net		**4.295.316**	**2.436.784**

Font: AREB
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

Resultat Financer	Notes	Euros 2017
Ingressos sense contraprestació		
Ingressos de taxes a la propietat		-
Cotitzacions socials		-
Multes, sancions i gravàmens		-
Llicències i permisos		-
Transferències, subvencions i donacions	3	3.803.663
Total		3.803.663
Ingressos amb contraprestació		
Prestació de serveis	4	78.819
Venda d'aigua i electricitat		-
Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		-
Ingressos financers - inversions estrangeres		-
Ingressos financers - deutors		-
Honoraris d'agència		-
Altres ingressos	5	336.657
Total		415.476
Ingressos Totals		**4.219.139**
Despeses		
Compres a l'engròs		-
Despeses de personal	6	(187.235)
Remuneració al Consell d'Administració i alta direcció	7	(250.437)
Amortització i depreciació	8	(4.513)
Reparacions i manteniment		-
Contractació de serveis		-
Ajuts i subvencions		-
Despeses generals	9	(3.435.940)
Despeses financeres	10	(248.896)
Cost de recaptació		-
Total despeses		**(4.127.023)**
Altres guanys/ (pèrdues)		
Guanys procedents de la venda d'actius		-
Guanys en transaccions estrangeres		-
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		-
Pèrdues per deteriorament	13	(60.000)
Resultat abans d'impostos		**32.116**
Impostos		-
Resultat després d'impostos		**32.116**

Font: AREB
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	Euros
	2017
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	
Cobraments	**2.130.651**
Impostos	-
Venda de béns i serveis	-
Subvencions	2.130.651
Interessos rebuts	-
Altres cobraments	-
Pagaments	**(2.207.899)**
Costos dels treballadors	(429.411)
Pensions	-
Proveïdors	(1.530.026)
Interessos pagats	(248.462)
Altres pagaments	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**(77.248)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	-
Compra de planta i equipament	-
Cobraments per venda de planta i equipament	-
Cobraments per venda d'inversions	-
Compra de valors en moneda estrangera	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	-
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-
Efectiu rebut per préstecs	-
Reemborsament de préstecs	(88.195)
Distribució/dividends al govern	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	**(88.195)**
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**(165.443)**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	**1.460.488**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	**1.295.045**

Font: AREB
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	4.251.401	4.214.625	36.776
Impostos directes	-		-
Impostos indirectes	-		-
Taxes i altres ingressos	-		-
Transferències corrents	3.835.925	3.799.149	36.776
Transferències de capital	-		-
Ingressos patrimonials	415.476	415.476	-
Venda d'inversions reals	-		-
Actius financers	-		-
Passius financers	-		-
DESPESES (oblig. liquidades)	(4.210.704)	(4.182.509)	(28.195)
Despeses de personal	(437.672)	(437.672)	-
Consum de béns corrents i serveis	(3.435.939)	(3.435.939)	-
Despeses financeres	(248.898)	(308.898)	60.000
Transferències corrents	-	-	-
Inversions reals	-	-	-
Transferències de capital	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	(88.195)		(88.195)
RESULTAT	40.697	32.116	(51.419)

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	32.116
Altes/Baixes d'immobilitzat	-
Altes/Baixes d'actius financers	(88.195)
Altes/Baixes de passius financers	-
Deterioraments/Reversions	60.000
Amortitzacions	(4.514)
Subvencions capital traslladades a resultat	4.514
Provisions	-
Transferències corrents no imputades a resultat	36.776
RESULTAT AJUSTAT (R. PRESSUPOSTARI)	40.697

Font: AREB
(Imports en euros)

Estats financers FAREB

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

Estats financers	Notes	Euros	
		31/12/2017	01/01/2017
Actius			
Actius corrents			
Efectiu i equivalents d'efectiu	5	6.435.425	3.344.575
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació		-	-
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació		-	-
Porció a curt termini dels comptes a		-	-
cobrar a llarg termini		-	-
Inventaris		-	-
Inversions		-	-
Total Actius corrents		-	-
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament		-	-
Inversions		-	-
Actius intangibles		-	-
Inversions en propietats		-	-
Comptes a cobrar a llarg termini de		-	-
Transaccions amb contraprestació		-	-
Total		-	-
Total Actius		**6.435.425**	**3.344.575**
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	6	10.869	-
Dipòsits reemborsables de clients		-	-
Provisions corrents		-	-
Obligacions d'arrendaments financers		-	-
Préstecs		-	-
Ingressos diferits		-	-
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rebuts per anticipat		-	-
Impostos		-	-
Total Passius corrents		10.869	-
Passius no corrent			
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no corrents		-	-
Préstecs		-	-
Concessió de serveis		-	-
Passiu per impost diferit		-	-
Total Passius no corrents		-	-
Total Passius		**10.869**	-
Patrimoni Net			
Romanent		3.344.575	30.000.000
Resultats Negatius d'exercicis anteriors		-	-
Resultat de l'exercici		3.079.981	(26.655.425)
Interessos minoritaris		-	-
Total Patrimoni Net		6.424.556	3.344.575
Total Passius i Patrimoni Net		**6.435.425**	**3.344.575**

Font: AREB
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

Resultat Financer	Notes	Euros 2017
Ingressos sense contraprestació		
Ingressos de taxes a la propietat		-
Cotitzacions socials		-
Multes, sancions i gravàmens		-
Llicències i permisos		-
Transferències, subvencions i donacions	3	3.110.047
Total		3.110.047
Ingressos amb contraprestació		
Prestació de serveis		-
Venda d'aigua i electricitat		-
Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		-
Ingressos financers - inversions estrangeres		-
Ingressos financers - deutors		-
Honoraris d'agència		-
Altres ingressos		-
Total		-
Ingressos Totals		**3.110.047**
Despeses		
Compres a l'engròs		-
Despeses de personal		-
Remuneració al Consell d'Administració i alta direcció		-
Amortització i depreciació		-
Reparacions i manteniment		-
Contractació de serveis		-
Ajuts i subvencions		-
Despeses generals	4	(30.066)
Despeses financeres		-
Cost de recaptació		-
Total despeses		**(30.066)**
Altres guanys/ (pèrdues)		
Guanys procedents de la venda d'actius		-
Guanys en transaccions estrangeres		-
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		-
Pèrdues per deteriorament		-
Resultat abans d'impostos		**3.079.981**
Impostos		-
Resultat després d'impostos		**3.079.981**

Font: AREB
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	Euros
	2017
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	
Cobraments	3.110.047
Impostos	-
Venda de béns i serveis	-
Subvencions	3.110.047
Interessos rebuts	-
Altres cobraments	-
Pagaments	(19.197)
Costos dels treballadors	-
Pensions	-
Proveïdors	(19.197)
Interessos pagats	-
Altres pagaments	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	3.090.850
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	-
Compra de planta i equipament	-
Cobraments per venda de planta i equipament	-
Cobraments per venda d'inversions	-
Compra de valors en moneda estrangera	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	-
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-
Efectiu rebut per préstecs	-
Reemborsament de préstecs	-
Distribució/dividends al govern	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	3.090.850
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	3.344.575
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	6.435.425

Font: AREB
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

Al ser aquesta la primera presentació amb la normativa referenciada anteriorment, l'AREB aplicant la NICSP 33 ha optat per no presentar tota la informació comparada amb la de l'exercici precedent.

Bases de presentació

L'AREB i el FAREB han retut comptes anuals separats d'acord amb una resolució del Comité d'Assessorament sobre Normes Comptables d'Andorra de data 5 de juliol de 2017.

Amb tot, donat que el FAREB no disposa de personalitat jurídica pròpia i diferenciada de l'AREB, no té la condició de subjecte comptable ni pot disposar de pressupost propi i diferenciat d'acord amb el que preveu l'art. 12 de la LGFP, pel que podria ser susceptible d'una integració dels comptes en una unitat.

Per l'indicat, el Tribunal ha fiscalitzat ambdós comptes i es presenten també d'aquesta manera.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

Es presenta la gestió comptable de tresoreria retuda per l'AREB.

Efectiu i equivalents d'efectiu AREB

Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Concepte	Euros
1. Cobraments	**2.130.651**
(+) Operacions pressupostaries	1.289.090
Pressupost corrent	1.269.251
Pressupost tancat	19.839
(+) Operacions extrapressupostaries	841.561
2. Pagaments	**(2.296.094)**
(+) Operacions pressupostaries	(2.296.094)
Pressupost corrent	(796.094)
Pressupost tancat	(1.500.000)
(+) Operacions extrapressupostaries	-
Flux de tresoreria (1+2)	(165.443)
Saldo final de tresoreria 31/12/2016	1.460.488
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2017	**1.295.045**

Font: AREB
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de l'AREB és el següent:

Efectiu i equivalents	Euros	
	31/12/17	01/01/17
Banc	1.295.045	1.460.488
Total	**1.295.045**	**1.460.488**

Font: AREB
(Imports en euros)

Efectiu i equivalents d'efectiu FAREB

El detall dels saldos que composen la rúbrica del FAREB és el següent:

Efectiu i equivalents	Euros	
	31/12/17	01/01/17
Banc	6.435.425	3.344.575
Total	**6.435.425**	**3.344.575**

Font: AREB
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat anterior es posen de manifest les observacions següents:

Signatures mancomunades

S'ha constatat que pels pagaments fins a 100.000 euros no s'utilitza la mancomunació de signatures prevista per la LGFP. Aquesta Llei no preveu cap excepció a aquest principi, però per a les entitats parapúbliques obre la possibilitat d'acordar un procediment similar al que en ella es preveu pel Govern.

Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'article 33 de la LGFP.

Pagaments mitjançant targetes de crèdit

Els pagaments realitzats amb targetes de crèdit, si bé són objecte d'una regularització a posteriori, no segueixen en el moment d'efectuar-se el procediment i les fases previstes per la LGFP. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquest sistema de pagament que s'ajusti a les previsions d'aquesta Llei.

2.3.2. Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació

La composició de l'epígraf està determinada per les següents partides:

Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació AREB

Comptes per cobrar de transaccions sense contraprestació	Euros	
	31/12/17	01/01/17
Deutors pressupostaris	2.993.754	905.266
Total	**2.993.754**	**905.266**

Font: AREB
(Imports en euros)

El detall dels deutors pressupostaris és com segueix:

Deutors Pressupostaris	Euros
	2017
Govern d'Andorra, Avenç de fons	2.982.150
FAREB	10.869
Subvenció de capital exercicis anteriors	735
Total	**2.993.754**

Font: AREB
(Imports en euros)

2.3.3. Propietat, planta i equipament

Els moviments dels actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Propietat, planta i equipament AREB

		A 1 de Gener del 2017	Adicions	Baixes	Traspassos	A 31 de Desembre del 2017
Cost	Instal·lacions tècniques i maquinària	14.397	-	-	-	14.397
	Utillatge i mobiliari	2.640	-	-	-	2.640
	Total	**17.037**	-	-	-	**17.037**
Depreciació Acumulada	Instal·lacions tècniques, maquinària, utillatge i mobiliari	(6.007)	(4.513)	-	-	(10.520)
	Total	**11.030**	**(4.513)**	-	-	**6.517**
Deteriorament	Instal·lacions tècniques i Maquinària	-	-	-	-	-
	Utillatge i Mobiliari	-	-	-	-	-
	Total	-	-	-	-	-
	Valor Net Comptes	**11.030**	**(4.513)**	-	-	**6.517**

Font: AREB
(Imports en euros)

2.3.4. Inversions

Inversions AREB

Un detall de les inversions no corrents a 31 de desembre de 2017, així com el seu moviment durant l'exercici, és com segueix:

	A 1 de gener del 2017	Adicions	Baixes	Traspassos	A 31 de desembre del 2017
Cost	60.000	-	-	-	60.000
Deteriorament	-	(60.000)	-	-	(60.000)
Valor Net Comptes	**60.000**	-	-	-	-

Font: AREB
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests apartat en destaquen les observacions següents:

Manca d'informació relativa a la inversió financera

L'import enregistrat correspon a una inversió financera al patrimoni de Banca Privada d'Andorra (BPA) per import de 60.000 euros efectuada l'any anterior.

Cal indicar que el Tribunal no ha tingut accés als estats i comptes d'aquesta entitat pel que no es pot manifestar sobre la valoració d'aquesta inversió financera. Així mateix, pel motiu expressat, el Tribunal no es pot manifestar de possibles efectes en els comptes de l'AREB que poguessin tenir el seu origen en el fet d'ostentar aquesta participació.

2.3.5. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf es resumeix en el quadre següent:

Comptes a pagar AREB

Comptes a pagar	Euros	
	31/12/17	01/01/17
Creditors pressupostaris	4.065.579	2.173.560
Creditors no pressupostaris	-	-
Administracions públiques	219.301	192.610
Total	**4.284.880**	**2.366.170**

Font: AREB
(Imports en euros)

Comptes a pagar FAREB

Comptes a pagar	Euros	
	31/12/17	01/01/17
AREB	10.869	-
Total	**10.869**	-

Font: AREB
(Imports en euros)

2.3.6. Ingressos diferits

El quadre de moviments de l'exercici és el següent:

Ingressos diferits AREB

Ingressos diferits	Euros				
	Saldo a 01/01/2017	Subvenció capital	Subvenció capital traspassada a resultat	Subvenció capital no invertida	Saldo a 31/12/2017
Subvenció de capital	11.030	-	(4.513)	-	6.517
Total	**11.030**	**-**	**(4.513)**	**-**	**6.517**

Font: AREB
(Imports en euros)

2.3.7. Préstecs

El compte d'endeutament lliurat per l'AREB és el següent:

Compte d'endeutament

Tipus d'endeutament	Total disposat a 01/01/2017	Total disposat a 31/12/2017	Total formalitzat a 31/12/2017
Préstec ll/t Govern d'Andorra	16.535.597	16.447.402	16.447.402
Total	16.535.597	16.447.402	16.447.402

Tipus d'endeutament	Total disposat a 01/01/2016	Total disposat a 31/12/2016	Total formalitzat a 31/12/2016
Préstec ll/t Govern d'Andorra	1.500.00	16.535.597	16.535.597
Total	1.500.00	16.535.597	16.535.597

Font: AREB
(Imports en euros)

Els moviments produïts durant l'exercici en els comptes pressupostaris són els següents:

Endeutament i variació de passius financers AREB

Passius financers de despeses

	PASSIUS FINANCERS	PRESSUPOST. INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
91	**Amort. de préstecs**	**3.200.000**	**-**	**3.200.000**	**88.195**	**-3.111.805**	**2,76%**
911	Amort. préstecs a l/t SP	3.200.000	-	3.200.000	88.195	-3.111.805	2,76%
9	**Passius financers**	**3.200.000**	**-**	**3.200.000**	**88.195**	**-3.111.805**	**2,76%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Préstec vençut i la seva classificació

L'AREB va subscriure amb el Govern una pòlissa de crèdit per un màxim de 20.022.376 euros destinada al finançament dels compromisos que deriven de les actuacions de l'AREB amb venciment el 15 de març de 2017. Tot i el venciment anterior, el saldo creditor no s'ha retornat i no consta que l'operació hagi estat prorrogada o renovada.

Si bé l'AREB ha classificat aquesta operació a llarg termini, atenent a que es tracta d'una operació vençuda hauria de figurar en el balanç de l'AREB dins dels comptes dels passius corrents.

No es coneixen els recursos dels que disposarà o preveu disposar l'AREB per atendre la devolució d'aquest endeutament. En el cas que la seva capacitat de retorn depengui de les aportacions que faci el Govern s'hauria de qüestionar la seva exigibilitat per part d'aquest darrer i, per tant, la qualificació i classificació d'aquesta operació.

2.3.8. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

AREB

	Romanent	Resultats negatius d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2016	**-**	**(16.605.741)**	**117.368**	**(16.488.373)**
Ajustaments, canvis i errors comptables	-	12.774	-	12.774
Saldo Ajustat a 01/01/2017	**-**	**(16.592.967)**	**117.368**	**(16.475.599)**
Resultat de l'exercici 2017	-	-	32.116	32.116
Operacions amb socis i propietaris	**-**	**117.368**	**(117.368)**	**-**
Increment reserves	-	-	-	-
Aplicació del resultat 2016	-	117.368	(117.368)	-
Saldos a 31/12/2017	-	**(16.475.599)**	**32.116**	**(16.443.483)**

Font: AREB
(Imports en euros)

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

FAREB

	Romanent	Resultats negatius d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2016	**30.000.000**	**-**	**(26.655.425)**	**3.344.575**
Ajustaments, canvis i errors comptables	-	-	-	-
Saldo Ajustat a 01/01/2017	**30.000.000**	**-**	**(26.655.425)**	**3.344.575**
Resultat de l'exercici 2017	-	-	3.079.981	3.079.981
Operacions amb socis i propietaris	**(26.655.425)**	**-**	**26.655.425**	**-**
Increment reserves	-	-	-	-
Aplicació del resultat 2016	(26.655.425)	-	26.655.425	-
Saldos a 31/12/2017	**3.344.575**	**-**	**3.079.981**	**6.424.556**

Font: AREB
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'AREB presenta el següent detall:

Conceptes	Euros
1 (+) Drets pendents de cobrament	**2.993.754**
(+) del pressupost corrent	2.982.151
(+) de pressupostos tancats	734
(+) d'operacions no pressupostàries	10.869
(-) de cobrament dubtós	-
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	**(4.284.878)**
(+) del pressupost corrent	(3.718.583)
(+) de pressupostos tancats	(566.295)
(+) d'operacions no pressupostàries	-
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
3 (+) Fons líquids	**1.295.045**
I Romanent de tresoreria afectat	**3.921**
II Romanent de tresoreria no afectat	-
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**3.921**

Font: AREB
(Imports en euros)

2.5. Contractació pública

L'AREB ha realitzat procediments de contractació de serveis jurídics, de forma directa per raó d'urgència, que durant l'exercici han representat compromisos per import de 3.178.917 euros. La falta de concurrència no permet al Tribunal manifestar-se sobre la raonabilitat de que els preus satisfets s'ajusten a les condicions del mercat en els termes que reclama l'article 10.2 de la LCP.

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Registre de contractes

L'AREB no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

Despeses susceptibles d'un procediment de contractació pública

De la revisió efectuada s'observa que l'AREB ha efectuat contractacions directes sense que, a través d'informe tècnic previ, es justifiqui adequadament la contractació directa i que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. Les despeses que es relacionen a continuació eren susceptibles d'ésser contractades mitjançant concurs públic:

Tercer	Referència	Import compromès
ALFA CAPITAL ASSESSORS	Serveis comptables	87.143
SEDEPSA,SLU	Serveis de transport	8.363

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a esmentar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*"

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual l'AREB no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Provisions i contingències

D'acord amb la informació facilitada, l'AREB tenia, al 31 de desembre de 2017, un total de 83 demandes en l'àmbit contenciós administratiu, 6 en l'àmbit civil i 20 en l'àmbit penal en les quals es reclamen quanties rellevants per a l'AREB, sense que aquesta hagi dotat cap provisió per atendre possibles contingències derivades de les mateixes. L'estat de tramitació d'aquests procediments i la seva complexitat fa que el Tribunal no es pugui manifestar sobre la necessitat de dotar provisions per atendre riscos derivats de les demandes anteriors.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	680.359	751.312	853.775
5. Ingressos patrimonials	-	-	3.500.000
Ingressos corrents	***680.359***	***751.312***	***4.353.775***
7. Transferències de capital	20.155	418	-
9. Passius financers	20.022.376	-	-
Ingressos de capital	***20.042.531***	***418***	***-***
Total ingressos	**20.722.890**	**751.730**	**4.353.775**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	268.309	252.866	474.750
2. Consum de béns corrents i serveis	20.373.483	494.846	385.425
3. Despeses financeres	2.100	3.600	293.600
Despeses corrents	***20.643.892***	***751.312***	***1.153.775***
6. Inversions reals	78.998	418	-
9. Passius financers	-	-	3.200.000
Despeses de capital	***78.998***	***418***	***3.200.000***
Total despeses	**20.722.890**	**751.730**	**4.353.775**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

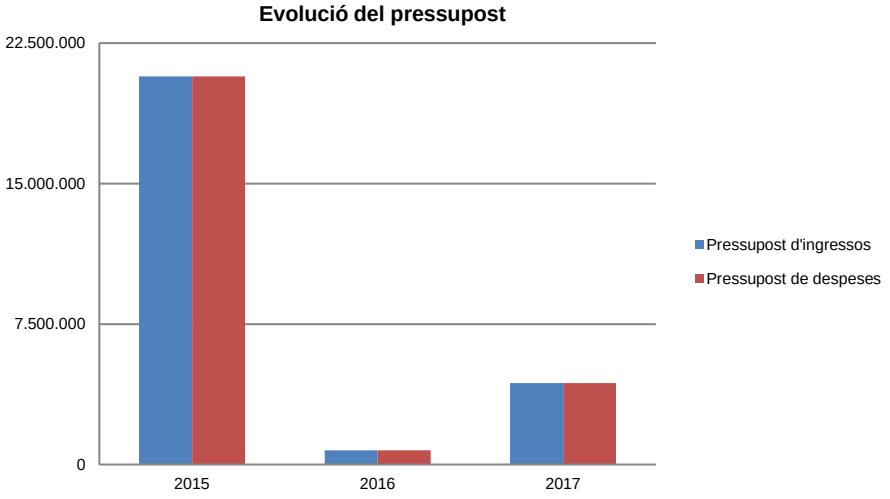

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
4. Transferències corrents	680.359	751.312	3.835.925
5. Ingressos patrimonials	-	3.504.000	415.476
Ingressos corrents	***680.359***	***4.255.312***	***4.251.401***
7. Transferències de capital	20.155	-	-
9. Passius financers	1.500.000	18.330.056	-
Ingressos de capital	***1.520.155***	***18.330.056***	***-***
Total ingressos	***2.200.514***	***22.585.368***	***4.251.401***

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	246.048	496.391	437.672
2. Consum de béns corrents i serveis	9.222.723	11.092.866	3.435.939
3. Despeses financeres	418	179.494	248.898
Despeses corrents	***9.469.189***	***11.768.751***	***4.122.509***
6. Inversions reals	17.037	-	-
9. Passius financers	-	3.294.460	88.195
Despeses de capital	***17.037***	***3.294.460***	***88.195***
Total despeses	**9.486.226**	**15.063.211**	**4.210.704**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

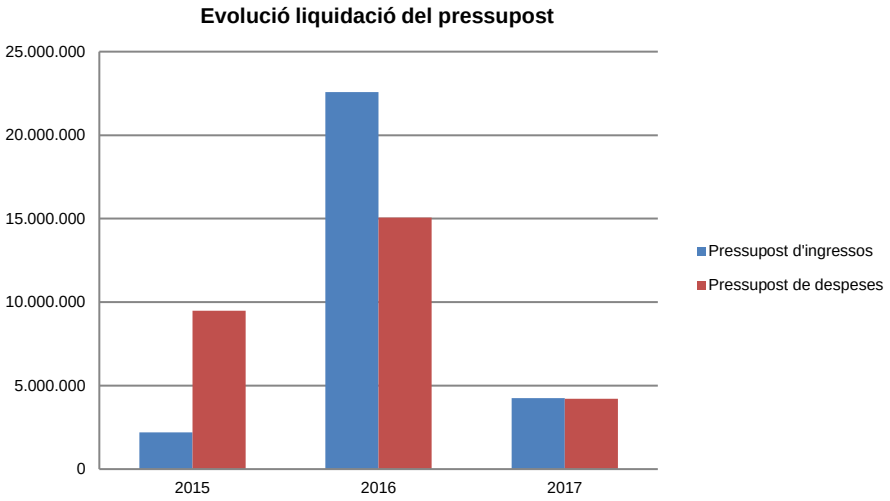

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

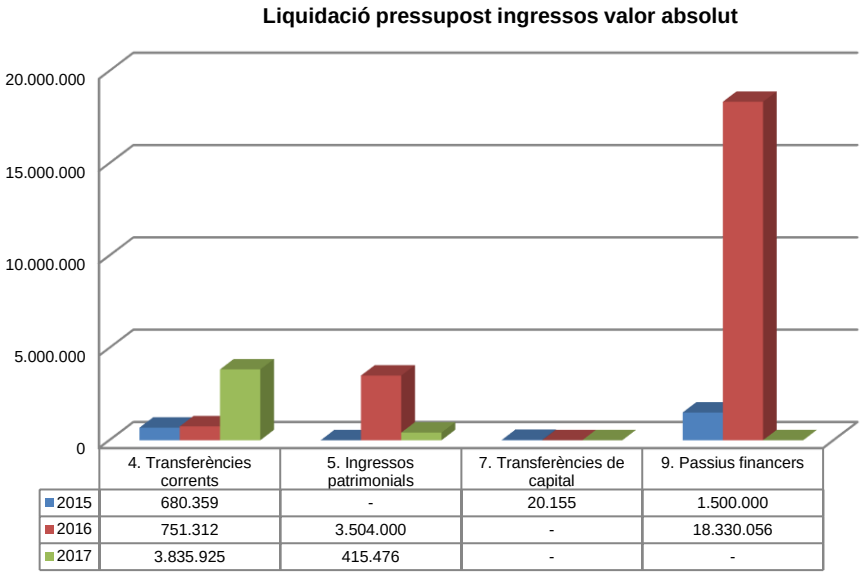

	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital	9. Passius financers
2015	680.359	-	20.155	1.500.000
2016	751.312	3.504.000	-	18.330.056
2017	3.835.925	415.476	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

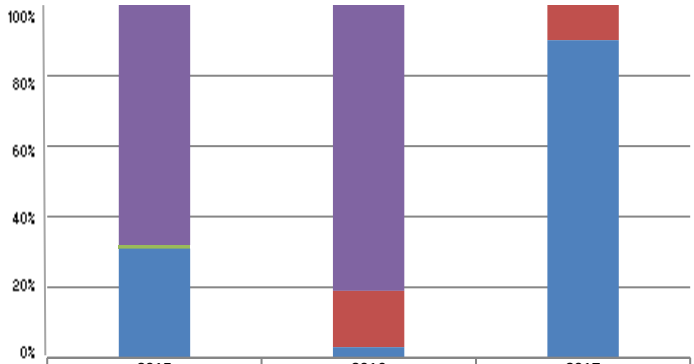

	2015	2016	2017
4. Transferències corrents	31%	3%	90%
5. Ingressos patrimonials	0%	16%	10%
7. Transferències de capital	1%	0%	0%
9. Passius financers	68%	81%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB

Liquidació pressupost despeses valor absolut

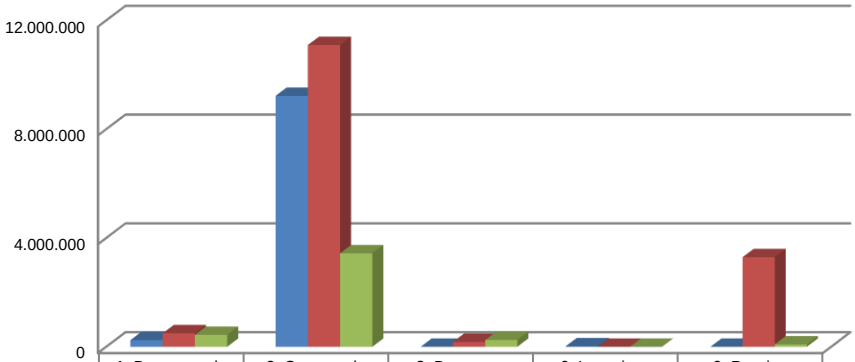

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals	9. Passius financers
2015	246.048	9.222.723	418	17.037	-
2016	496.391	11.092.866	179.494	-	3.294.460
2017	437.672	3.435.939	248.898	-	88.195

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	3%	3%	10%
2. Consum de béns corrents i serveis	97%	74%	82%
3. Despeses financeres	0%	1%	6%
6. Inversions reals	0%	0%	0%
9. Passius financers	0%	22%	2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria de l'AREB

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	2.200.514	22.585.368	4.251.401
Total despeses liquidades	9.486.226	15.063.211	4.210.704
Resultat pressupostari	**-7.285.712**	**7.522.157**	**40.697**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	356.359	905.266	2.993.754
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-12.113.360	-2.378.530	-4.284.878
3. (+) Fons líquids	4.245.603	1.460.488	1.295.045
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**-7.511.398**	**-12.776**	**3.921**
I. Romanent de tresoreria afectat	-7.511.398	12.776	3.921
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**-7.511.398**	**12.776**	**3.921**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

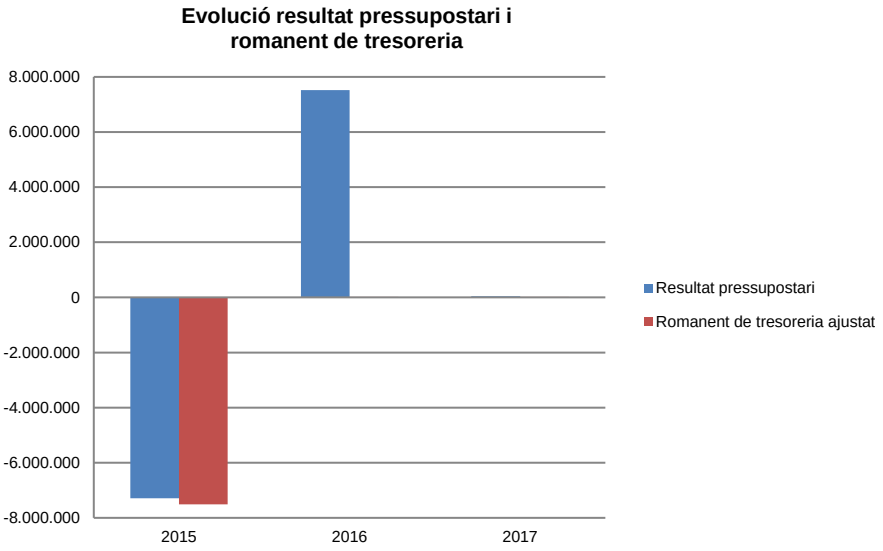

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Romanent de tresoreria del FAREB

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017 (*)
1. (+) Drets pendents de cobrament	27.000.000	-	-
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-	-	-
3. (+) Fons líquids	-	3.344.575	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**27.000.000**	**3.344.575**	**-**
I. Romanent de tresoreria afectat	27.000.000	3.344.575	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**27.000.000**	**3.344.575**	**-**

(*) L'entitat no ha presentat l'estat del romanent de tresoreria del FAREB
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

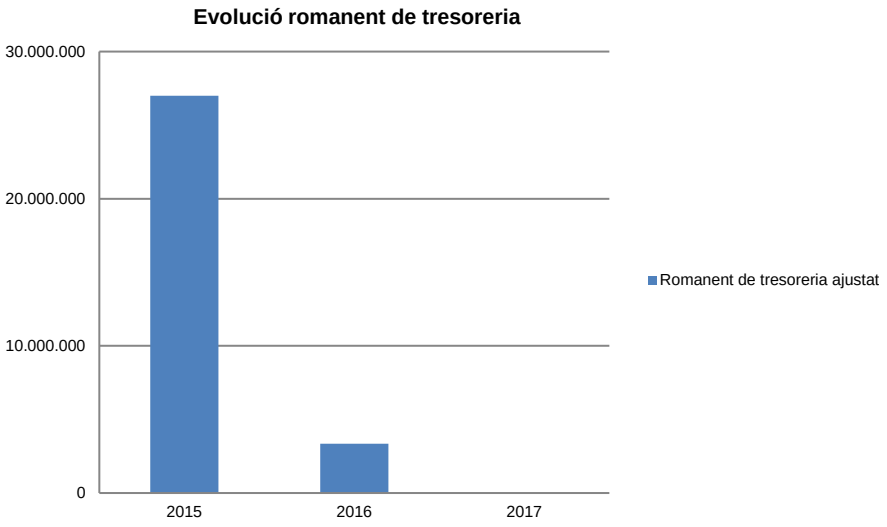

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	1.912,2%	70,6%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	10,6%	100,0%	57,3%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	45,8%	99,6%	56,7%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	2,6%	3,3%	10,4%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	97,2%	73,6%	81,6%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	-15.105.741	-12.776	-2.598
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	23,4%	99,9%	99,9%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	21,5%	91,5%	30,2%
Ratis de liquiditat FAREB			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	27.000.000	3.344.875	6.424.556

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'AREB
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la contractació pública

- De la revisió efectuada s'observa que l'AREB ha efectuat contractacions directes per import global de 95.506 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. (nota 2.5)

Relatives a l'endeutament

- L'AREB va subscriure una pòlissa de tresoreria amb el Govern per un màxim de 20.022.376 euros destinada al finançament dels compromisos que deriven de les actuacions de l'AREB. Aquesta operació va vèncer el març de 2017 sense que s'hagi retornat ni consti una pròrroga o renovació. Així mateix l'AREB ha classificat aquesta operació a llarg termini, quan, en ser una operació vençuda, hauria de figurar en el balanç de l'entitat dins dels comptes dels passius corrents. No es coneixen els recursos dels que disposarà o preveu disposar l'AREB per atendre la devolució d'aquest endeutament. En el cas que la seva capacitat de retorn depengui de les aportacions que faci el Govern, s'hauria de qüestionar la seva exigibilitat per part d'aquest darrer i, per tant, la qualificació i classificació d'aquesta operació. (nota 2.3.7)

Altres observacions

- No s'ha disposat de la informació financera i d'altra informació corresponent a l'entitat BPA que permeti manifestar-se sobre els efectes que pot tenir sobre els comptes de l'AREB. (nota 2.3.4)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han aprovat les modificacions pressupostàries per crèdits ampliables i transferències de crèdit en dates properes al tancament de l'exercici per tal de donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient, contràriament al requerit per l'article 15 de la LGFP. (nota 2.1.2)
- L'AREB no ha dut a terme un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP. (nota 2.2)

Altres observacions

- S'ha constatat que pels pagaments fins a 100.000 euros no s'utilitza la mancomunació de signatures prevista per la LGFP. Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'article 33 de la LGFP. (nota 2.3.1)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries al 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

AREB AGÈNCIA ESTATAL
DE RESOLUCIÓ D'ENTITATS BANCÀRIES

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 28/03/2019
Hora d'entrada: 15:50
Núm.: 38/19

Andorra la Vella, 28 de març del 2019

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova 15 - 17
Nova seu del Consell General, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Distingit Senyor,

Donant seguida a la vostra comunicació del proppassat 6 de març del 2019, i dins del termini establert a l'article 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, em plau fer-vos arribar les al·legacions a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes respecte al tancament de l'exercici pressupostari 2017.

En relació amb les observacions i recomanacions relatius a la contractació pública i més concretament la que diu "*l'AREB ha efectuat contractacions directes per import global de 95.506 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. (nota 2.5)*", ens agradaria remarcar certs aspectes que considerem que són importants per a la comprensió de les corresponents adjudicacions.

En l'import total citat pel Tribunal de Comptes s'inclouen 14.411 euros corresponents a treballs adjudicats amb el corresponent informe tècnic durant l'exercici 2016, que es van acabar reconduint a l'exercici 2017 degut al grau d'avançament de les feines objecte de les contractacions. Al tractar-se d'adjudicacions efectuades durant l'exercici 2016, entenem que aquests treballs no s'havien de tornar a adjudicar durant l'exercici 2017.

D'altra banda, durant l'exercici 2017, i com a conseqüència de l'entrada en vigor del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, del 22 de desembre del 2016, en el procés de formulació dels comptes anuals de l'exercici 2016 de l'AREB, els membres del Consell d'Administració van observar una casuística comptable que al no estar específicament descrita en la normativa vigent generava dubtes en la seva interpretació i correcte registre comptable. Amb la intenció d'introduir un criteri comptable estable i que no provoqués canvis significatius en la presentació dels estats financers de l'AREB en els següents anys, a principis de l'exercici 2017 es va procedir a traslladar

C. Bonaventura Armengol 10, edifici Montclar, Bloc 1, planta 2, despatx 1
AD500 Andorra la Vella - Principat d'Andorra - Tel. +376 885 651 - Fax +376 816 421 - www.areb.ad

AREB

aquestes qüestions al Comitè d'Assessorament de Normes Comptables que té atribuïdes les funcions consultives de seguiment i de proposta a la Intervenció General, per obtenir el seu posicionament tècnic sobre aquestes qüestions. Durant el procés d'espera per obtenir un criteri clau per formular els comptes correctament, es va generar un retard en l'entrega d'informació financera al Consell General que fins i tot va provocar que un grup parlamentari adrecés una queixa al Síndic General relativa al fet que els consellers generals no disposessin del tancament de comptes de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB) de l'exercici 2016.

Finalment, el 5 de juliol del 2017 la Intervenció General va publicar la seva resposta fet que va dur a que es reformessin els comptes anuals de l'AREB dels exercicis 2015 i 2016 i es presentessin també els comptes del FAREB dels esmentats exercicis per primer cop. Aquest procés va finalitzar el 18 de juliol del 2017. L'alt grau de complexitat tècnica que va comportar aquest procés, així com el retard justificat en la presentació de comptes va fer necessària la contractació urgent durant els mesos de maig i juny d'experts en la matèria per a que duguessin a terme l'assessorament en aquests aspectes, per aquest motiu es va procedir a dur a terme dues adjudicacions directes, una de 15.000 euros per elaborar els informes trimestrals no presentats de l'exercici 2016, i una altra de 42.600 euros per gestionar l'adaptació a les NICSP, per assistir en el procés de reformulació dels comptes dels exercicis 2015 i 2016, i per assegurar-se que la comptabilitat de l'exercici 2017 complia amb totes les interpretacions efectuades fins al moment per la Intervenció General.

En relació a la contractació de serveis de transport per import de 8.363 euros cal esmentar que corresponen a 11 factures i que l'AREB considera que son 11 contractacions separades. D'aquestes factures, en 10 casos el servei fou prestat durant l'exercici 2017 i en 1 cas la factura correspon a viatges, per un import de 1.173 euros, que es van dur a terme durant l'exercici 2016. L'esmentada factura fou enviada a l'AREB extemporàniament amb posterioritat a la formulació dels comptes de l'exercici 2016.

En darrer lloc, el 12 de desembre del 2017, arran de l'allau de reclamacions i demandes interposades contra l'AREB i BPA, SAU (a causa del procés de resolució d'aquesta última), totalment extraordinària i inesperada, i que no estaven previstes les despeses i els costos derivats de la situació contenciosa sobrevinguda, el Consell d'Administració de l'AREB, atès el caràcter puntual, imprevisible i urgent de l'esmentada allau de reclamacions i dels costos legals derivats dels plets i demandes, i vist que no hi havia dotació pressupostària suficient en el pressupost de l'AREB per a l'exercici 2017 va procedir a contractar amb caràcter d'urgència un despatx professional per a que l'assessorés en el procés de sol·licitar un suplement de crèdit al Govern abans del 31 de desembre del 2017.

AREB

Tos els casos abans esmentats disposen del preceptiu informe d'adjudicació en els que es justifiquen els criteris utilitzats pel Consell d'Administració de l'AREB per efectuar les adjudicacions, no obstant això l'AREB pren nota de la recomanació del Tribunal de Comptes, i posarà en pràctica l'esmentada a partir del mes de març de 2019, moment en el que ha rebut aquesta recomanació.

Pel que fa a l'observació relativa a l'endeutament que diu "*l'AREB va subscriure una pòlissa de tresoreria amb el Govern per un màxim de 20.022.376 euros destinada al finançament dels compromisos que deriven de les actuacions de l'AREB. Aquesta operació va vèncer el març de 2017 sense que s'hagi retornat ni constí una pròrroga o renovació. Així mateix l'AREB ha classificat aquesta operació a llarg termini, quan, en ser una operació vençuda, hauria de figurar en el balanç de l'entitat dins dels comptes dels passius corrents. No es coneixen els recursos dels que disposarà o preveu disposar l'AREB per atendre la devolució d'aquest endeutament. En el cas que la seva capacitat de retorn depengui de les aportacions que faci el Govern, s'hauria de qüestionar la seva exigibilitat per part d'aquest darrer i, per tant, la qualificació i classificació d'aquesta operació. (nota 2.3.7)*", l'AREB, en relació a la classificació del préstec en el balanç, pren nota de la recomanació del Tribunal de Comptes i així ho ha registrat en els Estats Financers de l'exercici 2018 i posteriors fent constar el préstec com a passiu corrent. Així mateix, durant l'exercici 2018 l'AREB ha formalitzat una renovació del contracte de préstec esmentat, fet que d'ara endavant es durà a terme anualment.

Pel que fa als recursos dels que preveu disposar l'AREB per atendre la devolució del deute, cal tenir en compte el següent.

Tal i com s'estableix al Decret del 21 d'octubre del 2015, el Consell d'Administració de l'AREB va aprovar un pressupost que incloïa un préstec de 20 milions d'euros, destinat a finançar les despeses derivades del procés de resolució de l'entitat Banca Privada d'Andorra, SA.

A l'article 21, apartat 4 de la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries, s'estableix: "*els ingressos eventuals derivats de la venda o del cessament de les activitats de l'entitat pont corresponen a l'AREB, que els ha d'aplicar en primer lloc a la recuperació de tota despesa raonable en què hagi incorregut com a conseqüència de la utilització de qualsevol instrument de resolució o de l'exercici de les seves competències de resolució.*"

Així doncs, d'acord amb aquest article, l'AREB destinarà a la devolució de l'esmentat préstec la totalitat dels recursos obtinguts de la venda de l'entitat pont.

El preu de venda de Vall Banc, SAU està composat per diversos components. Un primer component anomenat "preu final" i pel qual l'entitat adquirent ja ha pagat la quantitat de 3,8 milions euros, ingressos que han estat utilitzats per l'AREB per retornar de manera parcial el préstec obtingut del Govern, reduint l'import del mateix a 31 de desembre del 2017, a una quantitat de 16,4 milions d'euros.

AREB

A aquest preu final cal afegir un preu variable posterior a la data de tancament o "earn out" que té dos components. El primer component correspon al 50% dels dividends que Vall Banc, SAU pagui al comprador durant els primers 5 anys després de l'adquisició, amb un màxim de 7 milions d'euros. El segon component correspon al 50% del preu de venda que el comprador obtingui de la venda total o parcial de les accions de Vall Banc amb un límit màxim de 15 milions d'euros, tenint en compte que si el comprador no ha pagat cap import en concepte de dividends dels 5 primers anys, aquest límit es podrà incrementar en la proporció no pagada d'aquests dividends fins a un màxim de 22 milions d'euros.

Així doncs, a dia d'avui l'AREB té una expectativa d'ingressos derivats de la venda de l'entitat Vall Banc, SAU, que en el cas de produir-se en la seva integritat permetria retornar al Govern la totalitat del préstec.

En referència a les altres observacions i concretament la que diu "*no s'ha disposat de la informació financera i d'altra informació corresponent a l'entitat BPA que permeti manifestar-se sobre els efectes que pot tenir sobre els comptes de l'AREB. (nota 2.3.4)*", l'AREB vol manifestar el següent.

A l'article 23, apartat 2 de la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries s'estableix: "*el règim jurídic de l'AREB no s'ha d'estendre a les entitats participades, de conformitat amb el que preveu aquest article. Aquestes entitats s'han de regir per l'ordenament jurídic privat que resulti aplicable.*" En aquest sentit, atès que BPA, SAU és una entitat privada en resolució, sota la supervisió de l'AREB i que no forma part dels estats financers de l'AREB, no s'ha donat accés al Tribunal als estats financers de l'entitat esmentada.

En relació a les observacions i recomanacions d'anys anteriors sobre la comptabilitat pública, i més concretament les que diuen *"s'han aprovat les modificacions pressupostàries per crèdits ampliables i transferències de crèdit en dates properes al tancament de l'exercici per tal de donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostaria adequada i suficient, contràriament al requerit per l'art. 15 de la LGFP. (nota 2.1.2)*"; i "*l'AREB no ha dut a terme un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i, en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP. (nota 2.2)*", l'AREB pren nota de la recomanació del Tribunal.

AREB

En darrer lloc, en relació a la recomanació que figura en l'epígraf "*Altres Observacions*" i que diu que "*s'ha constatat que pels pagaments fins a 100.000 euros no s'utilitza la mancomunació de signatures prevista per la LGFP. Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'article 33 de la LGFP. (nota 2.3.1)*", l'AREB vol exposar que durant l'exercici 2018 ha elaborat un procediment de control de pagaments, establint el detall de signatures, modalitat i nivells d'autorització per imports i conceptes, i nomenant les persones encarregades de mancomunar les corresponents signatures.

Finalment, volem reiterar el compromís de l'AREB d'implementar les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal en exercicis futurs, a partir dels comptes corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019.

Aprofito l'avinentesa per a saludar-vos ben atentament,

AREB
AGÈNCIA ESTATAL
DE RESOLUCIÓ
D'ENTITATS BANCÀRIES

Albert Hinojosa Besolí
President

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la **CAIXA ANDORRANA DE SEGURETAT SOCIAL**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1.Objecte i abast 4
1.2.Metodologia 4
1.3.Marc jurídic 5
1.4.Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1.Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2.Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Cotitzacions socials 13
2.2.2. Taxes i altres ingressos 13
2.2.3. Transferències corrents del pressupost d'ingressos 14
2.2.4. Ingressos patrimonials 14
2.2.5. Despeses de personal 14
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis 16
2.2.7. Transferències del pressupost de despeses 16
2.2.8. Inversions reals 17
2.3.Estats financers 18
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 23
2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 24
2.3.3. Inventaris 25
2.3.4. Altres actius financers 25
2.3.5. Propietat, planta i equipament 26
2.3.6. Actius intangibles 26
2.3.7. Comptes a pagar 27
2.3.8. Passius financers (passius corrents) 27
2.3.9. Actius nets/Patrimoni 28
2.4.Estat del romanent de tresoreria 30
2.5.Contractació pública 31
2.6.Altres aspectes a destacar 31
2.7.Evolució de les magnituds i ratis principals 33
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 38
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 38
5. CONCLUSIONS 39
6. AL·LEGACIONS 40
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 51

Abreviacions

FRJ: Fons de reserva de jubilació
LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, per la Caixa Andorrana de Seguretat Social (en endavant CASS).

La fiscalització de la CASS forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de la CASS corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la CASS s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la CASS expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la CASS en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 31 de juliol de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Caixa Andorrana de Seguretat Social en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals.
- Llei 6/2015, del 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació modificada per la Llei 9/2015, del 16 de juliol, de modificació de la Llei 6/2015, del 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 16-09-2015 de publicació del text consolidat de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés íntegral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.

- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre elsistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern del'entitat.

La CASS disposa d'òrgans interns de control que depenen de l'estructura directiva i del consell d'administració. Addicionalment, existeix la figura de l'interventor delegat de Govern, que fiscalitza les operacions de l'entitat.

Existeix una segregació de funcions en concordança amb la dimensió de l'entitat.

La gestió comptable i pressupostària és portada internament per unitats organitzatives que depenen de la direcció de finances de l'entitat.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següent xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	5.330.682,00	1 Cotitzacions socials	235.301.698,00
2 Consum de béns corrents i serveis	2.763.233,00	3 Taxes i altres ingressos	1.464.444,00
3 Despeses financeres	15.600,00	4 Transferències corrents	47.459.680,75
4 Transferències corrents	239.035.823,00	5 Ingressos patrimonials	12.000,00
Despeses corrents	***247.145.338,00***	***Ingressos corrents***	***284.237.822,75***
6 Inversions reals	1.699.980,00	8 Actius financers	2.764.273,00
7 Transferències de capital	35.423.523,75		
8 Actius financers	2.733.254,00		
9 Passius financers	-		
Despeses de capital	***39.856.757,75***	***Ingressos de capital***	***2.764.273,00***
Total pressupost despeses	**287.002.095,75**	**Total pressupost ingressos**	**287.002.095,75**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El resum de les modificacions pressupostàries efectuades durant el període fiscalitzat, és el següent:

Estat d'ingressos del pressupost

capitol	Classificació econòmica INGRESSOS	Pressupost inicial	Compromisos reconduïts	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables [1]		Transferències de crèdit [2] reclassificació de fons de finançament		Modificacions [1]+[2]-[3]	Pressupost final	Execució
						Ingressos	Excedents de tresoreria [3]	Augment	disminució			
1	Cotitzacions Socials	235.301.698,00				6.953.009,71				6.953.009,71	242.254.707,71	249.864.156,64
2	Impostos indirectes											
3	Taxes i altres ingressos	1.464.444,00									1.464.444,00	3.658.604,13
4	Transferències corrents	47.459.680,75									47.459.680,75	37.988.450,46
5	Ingressos patrimonials	12.000,00									12.000,00	30.780,81
	Ingressos corrents	*284.237.822,75*				*6.953.009,71*				*6.953.009,71*	*291.190.832,46*	*291.541.992,04*
6	Alienació d'inversions reals											
7	Transferències de capital											
8	Actius financers	2.764.273,00	281.667,04							281.667,04	3.045.940,04	2.422.251,90
9	Passius financers											
	Ingressos de capital	*2.764.273,00*	*281.667,04*							*281.667,04*	*3.045.940,04*	*2.422.251,90*
	Total INGRESSOS	287.002.095,75	281.667,04			6.953.009,71				7.234.676,75	294.236.772,50	293.964.243,94
	RESULTAT					(5.762.996,02)	5.762.996,02	(5.776,91)	5.776,91			2.005.851,42

Font: CASS
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

capítol	Classificació econòmica DESPESES	Pressupost inicial	Compromisos reconduïts	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables (1)		Transferències de crèdit (2)		Modificacions (1)+(2)	Pressupost final	Execució
						Ingressos	Minoració crèdits	Augment	disminució			
1	Despeses de personal	5.330.682,00						477,10	(477,10)		5.330.682,00	4.944.839,13
2	Despeses en béns corrents i	2.763.233,00	5.400,00				(685.655,44)	5.299,81	(5.299,81)	(680.255,44)	2.082.977,56	1.762.526,26
3	Despeses financers	15.600,00					(5.676,71)			(5.676,71)	9.923,29	1.978,93
4	Transferències corrents	239.035.823,00				879.529,48	(5.071.663,87)			(4.192.134,39)	234.843.688,61	234.842.766,91
	Despeses corrents	***247.145.338,00***	***5.400,00***			***879.529,48***	***(5.762.996,02)***	***5.776,91***	***(5.776,91)***	***(4.878.066,54)***	***242.267.271,46***	***241.552.111,23***
6	Inversions reals	1.699.980,00	276.267,04							276.267,04	1.976.247,04	452.165,92
7	Transferències de capital	35.423.523,75				11.836.476,25				11.836.476,25	47.260.000,00	47.260.000,00
8	Actius financers	2.733.254,00									2.733.254,00	2.694.115,37
9	Passius financers											
	Despeses de capital	***39.856.757,75***	***276.267,04***			***11.836.476,25***				***12.112.743,29***	***51.969.501,04***	***50.406.281,29***
	Total DESPESES	**287.002.095,75**	**281.667,04**			**12.716.005,73**	**(5.762.996,02)**	**5.776,91**	**(5.776,91)**	**7.234.676,75**	**294.236.772,50**	**291.958.392,52**

Font: CASS
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

capitol	Classificació econòmica INGRESSOS	Pressupost Inicial	Pressupost Definitiu	Execució 2017	Diferència pressupost final i realitzat	Execució 2016	Variació liquidat exercicis	% Exec Pres.Def	% Inc. 17/16	Cobrat	Pendent
1	Cotitzacions Socials i impostos	235.301.698,00	242.254.707,71	249.864.156,64	7.609.448,93	233.437.051,83	16.427.104,81	103,1%	7,0%	249.864.156,64	
3	Taxes i altres ingressos	1.464.444,00	1.464.444,00	3.658.604,13	2.194.160,13	2.246.444,54	1.412.159,59	249,8%	62,9%	3.593.711,73	64.892,40
4	Transferències corrents	47.459.680,75	47.459.680,75	37.988.450,46	-9.471.230,29	45.461.782,93	-7.473.332,47	80,0%	-16,4%	28.940.488,39	9.047.962,07
5	Ingressos patrimonials	12.000,00	12.000,00	30.780,81	18.780,81	34.241,85	-3.461,04	256,5%	-10,1%	30.780,81	
	Ingressos corrents	**284.237.822,75**	**291.190.832,46**	**291.541.992,04**	**351.159,58**	**281.179.521,15**	**10.362.470,89**	**689,5%**	**3,7%**	**282.429.137,57**	**9.112.854,47**
6	Alienació d'inversions reals										
7	Transferències de capital										
8	Actius financers	2.764.273,00	3.045.940,04	2.422.251,90	-623.688,14	2.452.372,13	-30.120,23	79,5%	-1,2%	2.422.251,90	
9	Passius financers										
	Ingressos de capital	**2.764.273,00**	**3.045.940,04**	**2.422.251,90**	**-623.688,14**	**2.452.372,13**	**-30.120,23**	**79,5%**	**-1,2%**	**2.422.251,90**	
	Total Ingressos	287.002.095,75	294.236.772,50	293.964.243,94	-272.528,56	283.631.893,28	10.332.350,66	769,0%	3,6%	284.851.389,47	9.112.854,47

Font: CASS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

capitol	Classificació econòmica DESPESES	Pressupost Inicial	Pressupost Definitiu	Execució 2017	Diferència presupost final i realitzat	Execució 2016	Variació liquidat exercicis	% Exec Pres.Def	% Inc. 17/16	Pagat	Pendent
1	Despeses de personal	5.330.682,00	5.330.682,00	4.944.839,13	-385.842,87	4.807.848,46	136.990,67	92,8%	2,8%	4.935.707,50	9.131,63
2	Despeses en béns corrents i serveis	2.763.233,00	2.082.977,56	1.762.526,26	-320.451,30	1.664.818,09	97.708,17	84,6%	5,9%	1.505.715,15	256.811,11
3	Despeses financers	15.600,00	9.923,29	1.978,93	-7.944,36	951,34	1.027,59	19,9%	108,0%	1.960,93	18,00
4	Transferències corrents	239.035.823,00	234.843.688,61	234.842.766,91	-921,70	223.714.163,09	11.128.603,82	100,0%	5,0%	229.397.750,04	3.039.040,49
	Despeses corrents	**247.145.338,00**	**242.267.271,46**	**241.552.111,23**	**-715.160,23**	**230.187.780,98**	**11.364.330,25**	**99,7%**	**4,9%**	**235.841.133,62**	**3.305.001,23**
6	Inversions reals	1.699.980,00	1.976.247,04	452.165,92	-1.524.081,12	446.781,49	5.384,43	22,9%	1,2%	293.353,47	158.812,45
7	Transferències de capital	35.423.523,75	47.260.000,00	47.260.000,00		48.883.022,22	-1.623.022,22	100,0%	-3,3%	45.460.000,00	1.800.000,00
8	Actius financers	2.733.254,00	2.733.254,00	2.694.115,37	-39.138,63	2.503.465,17	190.650,20	98,6%	7,6%	2.663.600,70	11.762,27
9	Passius financers										
9	**Despeses de capital**	**39.856.757,75**	**51.969.501,04**	**50.406.281,29**	**-1.563.219,75**	**51.833.268,88**	**-1.426.987,59**	**97,0%**	**-2,8%**	**48.416.954,17**	**1.970.574,72**
	Total Despeses	**287.002.095,75**	**294.236.772,50**	**291.958.392,52**	**-2.278.379,98**	**282.021.049,86**	**9.937.342,66**	**99,2%**	**3,5%**	**284.258.087,79**	**5.275.575,95**

Font: CASS
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

RESULTAT PRESSUPOSTARI		EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA 2017			
	totals	Serveis Generals	Branca General	Branca Jubilació	TOTAL
(-)	TOTAL DESPESES CORRENTS		152.601.314,45	88.950.796,78	241.552.111,23
(+)	TOTAL INGRESSOS CORRENTS		155.107.465,40	136.434.526,64	291.541.992,04
=	RESULTAT DE FUNCIONAMENT	-	2.506.150,95	47.483.729,86	49.989.880,81
(-)	TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ		339.882,72	112.283,20	452.165,92
(+)	TOTAL INGRESSOS D'INVERSIÓ		0,00	0,00	0,00
=	RESULTAT D'INVERSIONS	-	(339.882,72)	(112.283,20)	(452.165,92)
(-)	TOTAL DESPESES PER OPERACIONS DE CAPITAL		0,00	47.260.000,00	47.260.000,00
(+)	TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL		0,00	0,00	0,00
=	RESULTAT OPERACIONS DE CAPITAL	-	-	(47.260.000,00)	(47.260.000,00)
(-)	TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS		2.694.115,37	0,00	2.694.115,37
(+)	TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS		2.422.251,90	0,00	2.422.251,90
=	RESULTAT D'ACTIUS FINANCERS	-	(271.863,47)	-	(271.863,47)
=	RESULTAT PRESSUPOSTARI	-	1.894.404,76	111.446,66	2.005.851,42

Font: CASS
(Imports en euros)

De l'anàlisi d'aquest apartat se'n deriven les observacions següents:

Principi d'anualitat

La Llei general de les finances públiques preveu, en el marc del principi d'anualitat, incloure en la liquidació del pressupost:

- Els drets i les obligacions liquidats durant l'exercici encara que procedeixin d'ingressos i despeses autoritzats d'exercicis anteriors, podent efectuar actes administratius de liquidació fins al 31 de gener de 2018, sempre que corresponguin a ingressos i despeses generades fins al 31 de desembre de 2017.
- Igualment, preveu incloure els drets cobrats i les obligacions pagades fins al 31 de gener de 2018, sempre que corresponguin a ingressos i despeses generades fins al 31 de desembre de 2017.

En la liquidació pressupostària de l'exercici 2017 només hi figuren els cobraments i pagaments efectuats fins al 31 de desembre de 2017 quan, d'acord amb la LGFP hauria d'incloure també els cobraments i els pagaments efectuats fins al 31 de gener de 2018 que han estat originats per operacions generades abans del 31 de desembre de 2017.

2.2.1. Cotitzacions socials

El resum dels imports registrats per aquest concepte figuren en el quadre següent:

COTITZACIONS SOCIALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
12	**Cotitzacions socials**	**235.301.698,00**	**6.953.009,71**	**242.254.707,71**	**249.864.156,64**	**7.609.448,93**	**103,14%**
121	Cotitzacions branca general	110.297.587,00	879.529,48	111.177.116,48	118.486.142,58	7.309.026,10	106,57%
123	Cotitzacions branca jubilació	125.004.111,00	6.073.480,23	131.077.591,23	131.378.014,06	300.422,83	100,23%
1	**Cotitzacions socials**	**235.301.698,00**	**6.953.009,71**	**242.254.707,71**	**249.864.156,64**	**7.609.448,93**	**103,14%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De l'anàlisi d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Criteri de comptabilització dels drets liquidats

La CASS manté la pràctica de registrar els imports en concepte de cotitzacions socials, tant comptablement com pressupostàriament, pels imports efectivament recaptats. Per aquest motiu, en els estats i comptes de l'entitat no figuren imports pendents de cobrament per aquests conceptes.

El registre d'aquestes operacions seguint l'anomenat criteri de caixa no s'ajusta al principi pressupostari d'anualitat, recollit a l'art.14 de la LGFP, ni a la NICSP 1.

En conseqüència, la CASS hauria de registrar aquestes operacions en el moment de la seva liquidació, amb independència del seu cobrament. En el supòsit que, en l'aplicació del criteri de prudència, no es volgués que els imports liquidats i pendents de cobrament poguessin ser considerats com excedents del període, l'entitat pot fer ús dels mecanismes de dotació per insolvències que estan previstos en les NICSP, els quals tindran efecte tant sobre el resultat comptable com sobre el romanent de tresoreria.

2.2.2. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
31	**Prestació de serveis**	**244.444,00**	**-**	**244.444,00**	**240.552,93**	**-3.891,07**	98,41%
319	Prestacions de servies de gestió	244.444,00	-	244.444,00	240.552,93	-3.891,07	98,41%
33	**Ingressos per reintegraments**	**960.000,00**	**-**	**960.000,00**	**2.996.828,14**	**2.036.828,14**	**312,17%**
331	Reintegraments de prestacions branca general	900.000,00	-	900.000,00	2.966.766,20	2.066.766,20	329,64%
332	Reintegraments de prestacions branca jubilació	60.000,00	-	60.000,00	30.061,94	-29.938,06	50,10%
34	**Altres ingressos**	**260.000,00**	**-**	**260.000,00**	**421.223,06**	**161.223,06**	**162,01%**
341	Recàrrecs	260.000,00	-	260.000,00	421.223,06	161.223,06	162,01%
3	**Taxes i altres ingressos**	**1.464.444,00**	**-**	**1.464.444,00**	**3.658.604,13**	**2.194.160,13**	**249,83%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències corrents del pressupost d'ingressos

El resum dels imports registrats per aquest concepte figura en el quadre següent:

	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
42	**Transferències del Govern d'Andorra**	**47.459.680,75**	**-**	**47.459.680,75**	**37.988.450,46**	**-9.471.230,29**	**80,04%**
421	Per prestacions de la branca general	42.453.320,75	-	42.453.320,75	33.269.233,13	-9.184.087,62	78,37%
423	Per prestacions de la branca jubilació	5.006.360,00	-	5.006.360,00	4.719.217,33	-287.142,67	94,26%
4	**Transferències corrents**	**47.459.680,75**	**-**	**47.459.680,75**	**37.988.450,46**	**-9.471.230,29**	**80,04%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.4. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost pel capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	INGRESSOS PATRIMONIALS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
52	**Interessos de dipòsits i comptes bancaris**	**12.000,00**	**-**	**12.000,00**	**30.780,81**	**18.780,81**	**256,51%**
524	Interessos de comptes bancaris	12.000,00	-	12.000,00	30.780,81	18.780,81	256,51%
5	**Ingressos patrimonials**	**12.000,00**	**-**	**12.000,00**	**30.780,81**	**18.780,81**	**256,51%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	DESPESES DE PERSONAL	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Alts Càrrecs**	**110.513,00**	**477,10**	**110.990,10**	**110.990,10**	**-**	**100,00%**
100	Remuneracionsbàsiques alts càrrecs	110.513,00	477,10	110.990,10	110.990,10	-	100,00%
11	**Personal fix**	**4.197.043,00**	**-477,10**	**4.196.565,90**	**3.910.652,48**	**-285.913,42**	**93,19%**
110	Remuneracions bàsiques personal fix	4.197.043,00	-477,10	4.196.565,90	3.910.652,48	-285.913,42	93,19%
13	**Personal eventual**	**271.485,00**	**-**	**271.485,00**	**237.780,30**	**-33.704,70**	**87,59%**
130	Remuneracions bàsiques personal eventual	271.485,00	-	271.485,00	237.780,30	-33.704,70	87,59%
16	**Quotes i despeses socials**	**751.641,00**	**-**	**751.641,00**	**685.416,25**	**-66.224,75**	**91,19%**
160	Quotes seguretat social	705.041,00	-	705.041,00	658.459,65	-46.581,35	93,39%
163	Despeses socials de personal	46.600,00	-	46.600,00	26.956,60	-19.643,40	57,85%
1	**Despeses de personal**	**5.330.682,00**	**-**	**5.330.682,00**	**4.944.839,13**	**-385.842,87**	**92,76%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Retribucions al personal sense regulació expressa

Els empleats fixes de la CASS es beneficien de remuneracions en espècie de les quals es desconeix l'empara normativa que les faculta, i/o els acords dels òrgans de govern que les habiliten.

Aquestes retribucions són:

- Els empleats fixes de la CASS es beneficien d'un complement retributiu anomenat "*complement antiga classe c*" que és fruit de la transformació a metàl·lic d'una remuneració en espècie que complementava la cotització dels seus treballadors i de la qual es desconeix l'empara normativa que la faculta. Durant l'any 2017, aquest complement ha comportat un cost de 164.428 euros.
- La CASS facilita als seus treballadors primes per diferents conceptes, que no es troben previstes en el Reglament del personal de la CASS, entre les que destaquem: prima al gabinet jurídic, prima complement responsable addicional, prima fixa lligada amb la responsabilitat de la gestió, prima col·laboració MAAS, prima fixa atorgada per dedicació a jornada complerta i col·laborar amb la reforma sanitària d'acord amb el MASS i prima per dedicació exclusiva.

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers**	**509.036,00**	**-61.998,05**	**447.037,95**	**443.737,95**	**-3.300,00**	**99,26%**
202	Lloguer d'edificis i altres construc.	354.371,00	1.417,16	355.788,16	355.788,16	-	100,00%
206	Lloguer d'equipaments per informàtica	133.065,00	-62.884,80	70.180,20	68.380,20	-1.800,00	97,44%
209	Lloguer d'altre immobilitzat material	21.600,00	-530,41	21.069,59	19.569,59	-1.500,00	92,88%
21	**Reparació, manteniment i conversació**	**944.455,00**	**-280.629,07**	**663.825,93**	**599.935,61**	**-63.890,32**	**90,38%**
210	Rep. i conserv.de terrenys i béns naturals	1.800,00	-	1.800,00	1.460,28	-339,72	81,13%
212	Rep. i conserv. d'edificis i altres construccions	6.000,00	-	6.000,00	-	-6.000,00	-
213	Rep. i conserv. maquinària i instal·lacions	87.000,00	-47.641,82	39.358,18	35.758,18	-3.600,00	90,85%
214	Rep. i conserv. material de transport	7.500,00	-	7.500,00	709,12	-6.790,88	9,45%
215	Rep. i conserv. mobiliari i efectes	37.543,00	-	37.543,00	1.625,34	-35.917,66	4,33%
216	Rep. i conserv. equipaments informàtica	804.612,00	-232.987,25	571.624,75	560.382,69	-11.242,06	98,03%
22	**Materials, subministraments i altres**	**1.291.742,00**	**-334.603,38**	**957.138,62**	**707.977,59**	**-249.161,03**	**73,97%**
220	Material d'oficina	103.130,00	-28.950,23	74.179,77	55.452,20	-18.727,57	74,75%
221	Subministrament	112.600,00	-1.000,00	111.600,00	87.459,22	-24.140,78	78,37%
222	Comunicacions	76.800,00	-41.476,90	35.323,10	33.038,05	-2.285,05	93,53%
223	Transport	50.300,00	-23.326,74	26.973,26	20.780,08	-6.193,18	77,04%
224	Assegurances	14.970,00	-	14.970,00	1.708,14	-13.261,86	11,41%
225	Tributs	1.960,00	-	1.960,00	814,45	-1.145,55	41,55%
226	Altres serveis	148.536,00	-19.458,84	129.077,16	75.010,70	-54.066,46	58,11%
227	Treballs realitzats per altres empreses	776.246,00	-215.590,67	560.655,33	433.714,75	-126.940,58	77,36%
229	Imprevistos o insuficiències	7.200	-4.800	2.400	-	-2.400,00	-
23	**Indemnitzacions per serveis**	**18.000,00**	**-3.024,94**	**14.975,06**	**10.875,11**	**-4.099,95**	**72,62%**
230	Reemborsament de dietes	18.000,00	-3.024,94	14.975,06	10.875,11	-4.099,95	72,62%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**2.763.233,00**	**-680.255,44**	**2.082.977,56**	**1.762.526,26**	**-320.451,30**	**84,62%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.7. Transferències del pressupost de despeses

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
42	**Transferències als assegurats i famílies**	**239.020.823,00**	**-4.192.134,39**	**234.828.688,61**	**234.828.688,61**	**-**	**100,00%**
421	Per prestacions branca general	146.340.963,00	879.529,48	147.220.492,48	147.220.492,48	**-**	**100,00%**
423	Per prestacions de branca jubilació	92.679.860,00	-5.071.663,87	87.608.196,13	87.608.196,13	-	100,00%
48	**Transferències a famílies i institucions sense fi de lucre**	**15.000,00**	**-**	**15.000,00**	**14.078,30**	**-921,70**	93,86%
482	Transferències a famílies i institucions sense fi de lucre	15.000,00	-	15.000,00	14.078,30	-921,70	93,86%
4	**Transferències corrents**	**239.035.823,00**	**-4.192.134,39**	**234.843.688,61**	**234.842.766,91**	**-921,70**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

La gestió de les despeses amb càrrec a aquest capítol, especialment les referides a les prestacions de vellesa, s'imputen al pressupost, mensualment, acumulant en un sol acte les fases d'autorització, compromís i liquidació, no fent ús de la gestió pressupostària com a eina de gestió que garanteixi l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.8. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**52.000,00**	**-**	**52.000,00**	**14.429,77**	**-37.570,23**	**27,75%**
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	37.000,00	-	37.000,00	5.093,97	-31.906,03	13,77%
605	Mobiliari i estris	15.000,00	-	15.000,00	9.335,80	-5.664,20	62,24%
61	**Inversions de reposició**	**302.898,00**	**23.729,94**	**326.627,94**	**68.191,71**	**-258.436,23**	**20,88%**
615	Mobiliaris i estris	3.000,00	-	3.000,00	413,82	-2.586,18	13,79%
616	Equipaments per a processos d'informació	299.898,00	23.729,94	323.627,94	67.777,89	-255.850,05	20,94%
64	**Immobilitzat immaterial**	**1.345.082,00**	**252.537,10**	**1.597.619,10**	**369.544,44**	**-1.228.074,66**	**23,13%**
640	Immobilitzat immaterial	1.345.082,00	252.537,10	1.597.619,10	369.544,44	-1.228.074,66	23,13%
6	**Inversions reals**	**1.699.980,00**	**276.267,04**	**1.976.247,04**	**452.165,92**	**-1.524.081,12**	**22,88%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

ACTIU	Notes	Exercici 31/12/2017	Exercici 31/12/2016	Exercici 01/01/2016
Efectiu i equivalents a l'efectiu	*Nota 16*	*14.041.361,17*	*10.669.820,09*	*13.031.287,65*
Efectiu i equivalents a l'efectiu		13.492.810,85	10.665.326,33	13.031.507,35
Altres actius líquids equivalents		548.550,32	4.493,76	(220,30)
Comptes per cobrar provinents de transaccions amb contraprestació		*13.090.635,65*	*7.277.638,87*	*1.937.160,18*
Comptes per cobrar amb afiliats i altres obligats	Nota 18	4.750.178,07	2.103.155,00	589.836,70
Deutors per cotitzacions i taxes		2.342.109,24	1.090.840,72	0,01
Deutors per copagament de prestacions sanitàries		261.917,30	331.217,73	388.239,17
Deutors per prestacions recuperades		2.151.153,03	681.096,45	194.695,52
Comptes per cobrar amb l'Administració general	Nota 18	8.053.366,88	5.174.679,97	1.358.239,48
Deutors per transferències pensions no contributives		872.179,06	1.335.139,12	1.358.239,48
Deutors per transferències dèficits branca general		8.181.186,00	3.839.540,85	0,00
Comptes a cobrar provinents de transaccions amb contraprestació		*5.155.110,45*	*5.312.353,60*	*5.250.620,26*
Comptes per cobrar amb Organismes de Seguretat social	Nota 17	5.155.110,45	5.312.041,14	5.250.620,26
Deutor Seg.Social estrangers		5.155.110,45	5.312.041,14	5.250.620,26
Comptes per cobrar amb altres deutors		0,00	312,46	0,00
Deutors diversos		0,00	312,46	0,00
Inventaris	*Nota 19*	*23.731,06*	*21.941,37*	*18.063,77*
Inventaris en altres aprovisionaments		23.731,06	21.941,37	18.063,77
Altres actius corrents	*Nota 20*	*114.551,18*	*105.723,84*	*125.100,48*
Altres actius corrents		114.551,18	105.723,84	125.100,48
Total actiu corrent		33.103.278,11	23.387.672,77	20.362.839,74
Altres deutors a llarg termini	*Nota 29*	*1.695.729,42*	*1.166.428,17*	*1.177.263,84*
Crèdits a tercers a SS, altres Organismes de Seguretat social		1.695.729,42	1.166.428,17	1.177.263,84
Inversions comptabilitzades utilitzant el mètode de la participació		*0,00*	*0,00*	*0,00*
Propietats, planta i equipament	*Nota 21*	*185.377,92*	*332.285,94*	*431.937,85*
Instal·lacions tècniques i altres installacions		89.113,54	95.693,00	87.267,64
Equips per a processaments de l'informació		72.047,51	135.013,74	253.639,05
Altre Immobilitzat material		24.216,87	101.574,20	91.031,16
Actius intangibles	*Nota 22*	*423.664,26*	*371.608,56*	*279.529,60*
Immobilitzat en curs i acomptes		181.384,05	0,00	0,00
Aplicacions informàtiques		242.300,21	371.608,56	279.529,60
Altre Immobilitzat intangible		0,00	0,00	0,00
Total actiu no corrent		2.244.796,60	1.870.314,67	1.888.731,09
TOTAL ACTIU		*35.348.081,71*	*25.257.992,44*	*22.251.570,83*

PASSIU	Notes	Exercici 31/12/2017	Exercici 31/12/2016	Exercici 01/01/2016
Comptes a pagar	*Nota 24*	*20.980.644,66*	*11.213.975,32*	*10.666.658,26*
Comptes a pagar a afiliats i beneficiaris		6.237.277,97	4.261.594,68	5.085.606,28
Acreedors per prestacions a afiliats		3.853.093,60	2.914.186,71	2.323.090,53
Acreedors per prestacions retornades d'afiliats		228.734,92	166.667,25	590.459,60
Acreedors per prestacions amb prestadors		2.061.138,45	972.025,04	2.072.125,37
Acreedors per pensions		93.471,00	128.654,78	99.924,69
Comptes a pagar a Organismes de Seguretat social		6.024.004,80	6.249.805,32	5.123.781,69
Acreedors Seg.Socials per convenis internacionals per actes		2.458.575,96	1.149.769,89	117.584,84
Acreedors Seg.Socials per convenis internacionals per quotes		35.441,22	1.069.528,06	1.105.672,08
Acreedors Seg.Socials per convenis internacionals per quotes aprovisionades		3.529.987,64	4.071.506,37	3.900.544,77
Comptes a pagar a altres acreedors		8.719.263,89	722.575,32	457.576,29
Altres comptes a pagar		1.000.018,00	616,54	959,11
Altres comptes a pagar per devolució d'ingressos		6.108.466,45	0,00	0,00
Proveïdors de serveis i subministres		438.526,52	460.192,18	272.707,48
Pagaments rebuts per anticipat		371.234,92	315.766,60	183.909,70
Impostos	*Nota 25*	*60.685,20*	*89.006,06*	*228.152,21*
Passius financers a curt termini		*1.080.624,14*	*73.848,18*	*58.076,84*
Creditors per arrendament financer		0,00	0,00	0,00
Altres passius financers amb Govern	Nota 26	1.894.494,78	0,00	0,00
Total passiu corrent		23.028.653,60	11.375.923,63	10.952.097,31
Provisions a llarg termini		*0,00*	*0,00*	*0,00*
Total passiu no corrent		*0,00*	*0,00*	*0,00*
PATRIMONI NET				
Font Propia				
Reserves		*9.707.491,91*	*11.209.483,52*	*11.259.482,52*
Reserves tècniques branca general		1.022.331,15	939.540,85	939.540,85
Reserves tècniques branca jubilació		8.027.657,67	10.144.944,78	10.129.512,97
Reserves tècniques branca jubilació - immobilitzades		152.503,08	214.997,89	230.429,70
Resultat de l'exercici		*3.124.914,30*	*2.582.675,29*	*0,00*
Resultat de l'exercici Branca general		2.405.481,70	4.762.391,31	0,00
Resultat de l'exercici Branca jubilació		719.434,60	(2.179.781,92)	0,00
Total actiu net i patrimoni		*12.327.406,21*	*13.792.692,81*	*11.259.482,52*
Diferències negatives de consolidació		*0,00*	*0,00*	*0,00*
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		*35.348.081,71*	*25.257.992,44*	*22.251.570,83*

Font: CASS
(Imports en euros)

Estat del rendiment financer

OPERACIONS CONTINUADES	Notes	Exercici 31/12/2017	Exercici 31/12/2016
Ingressos de transaccions sense contraprestació		***288.553.339,40***	***280.751.275,00***
Cotitzacions socials	Nota 4	252.098.352,36	235.606.697,54
Multes i gravàmens	Nota 5	421.223,06	383.275,74
Prestacions Reintegrades	Nota 6	2.970.152,08	1.600.540,29
Transferències d'altres entitats governamentals	Nota 7	34.664.126,25	45.461.782,93
Variació de provisions		(1.600.514,35)	(2.301.021,50)
Ingressos de transaccions amb contraprestació		***297.962,37***	***294.773,74***
Prestació de serveis	Nota 8	240.552,93	239.662,16
Altres ingressos financers	Nota 9	30.733,38	33.676,08
Altres ingressos de gestió corrent	Nota 10	26.676,06	21.435,50
Despeses		***(285.682.180,05)***	***(278.461.686,58)***
Tranferències per prestacions i pensions	Nota 11	(231.229.802,27)	(222.608.114,15)
Transferències a d'altres entitats públiques i parapúbliques	Nota 12	(47.260.000,00)	(48.883.022,22)
Despeses de personal	Nota 13	(4.944.421,13)	(4.807.848,46)
Amortització i depreciació	N 20/21	(477.784,82)	(453.237,95)
Despeses generals	Nota 14	(1.769.401,34)	(1.709.463,80)
Despeses financeres	Nota 15	(770,49)	0,00
Altres Ingressos i despeses		***(44.205,42)***	***(1.782,77)***
Treballs realitzats sobre el propi actiu		0,00	0,00
Guanys per venda d'actius		0,00	0,00
Guanys per operacions amb divises		0,00	0,00
Guanys en el valor raonable de les inversions		0,00	0,00
Pèrdues per deterioraments	Nota 20	(44.205,42)	(1.782,77)
Variació de provisions		0,00	0,00
Ingressos extraordinaris		0,00	0,00
Despeses extraordinaries		0,00	0,00
RESULTAT DE L'EXERCICI		***3.124.916,30***	***2.582.579,39***

Font: CASS
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	31/12/2017	31/12/2016	var
Cobraments	*297.845.677,30*	*306.949.532,61*	*(9.103.855,31)*
Cotitzacions	249.878.366,46	233.437.051,83	16.441.314,63
Recàrrecs i sancions	329.527,34	383.275,74	(53.748,40)
Venda de béns i serveis	275.014,15	236.258,64	38.755,51
Transferències i subvencions	36.007.543,06	43.712.381,85	(7.704.838,79)
Interessos rebuts	24.418,90	33.929,39	(9.510,49)
Altres cobraments	11.330.807,39	29.146.635,16	(17.815.827,77)
Pagaments	*(294.243.191,43)*	*(308.820.274,20)*	*14.577.082,77*
Costos dels treballadors	(4.841.886,59)	(4.797.842,98)	(44.043,61)
Pensions	-	-	-
Prestacions afiliats	(173.413.378,86)	(165.760.050,52)	(7.653.328,34)
Prestacions prestadors andorra	(12.096.374,06)	(10.771.124,39)	(1.325.249,67)
Prestacions prestadors andorra SAAS	(31.368.872,27)	(29.527.132,95)	(1.841.739,32)
Prestacions Govern per protecció social	(2.055.191,09)	(2.160.955,62)	105.764,53
Prestacions prestadors estrangers	(18.073.506,65)	(18.904.418,26)	830.911,61
Altres serveis i subministres	(3.373.405,50)	(1.630.418,79)	(1.742.986,71)
Transferències i subvencions	(45.460.000,00)	(48.920.577,32)	3.460.577,32
Interessos pagats	-	-	-
Altres pagaments	(3.560.576,41)	(26.347.753,37)	22.787.176,96
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**3.602.485,87**	**(1.870.741,59)**	**5.473.227,46**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ			
Compra de planta i equipament	(255.964,79)	(485.176,43)	229.211,64
Cobraments per venda de planta i equipament	25.000,00	-	25.000,00
Cobraments per venda d'inversions	-	-	-
Compra de valors en moneda estrangera	-	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**(230.964,79)**	**(485.176,43)**	**254.211,64**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT			
Efectiu rebut per préstecs	-	-	-
Reemborsament de préstecs	-	-	-
Distribució/dividends al govern	-	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-	-	-
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	3.371.521,08	(2.355.918,02)	5.727.439,10
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	10.669.820,09	13.031.287,05	(2.361.466,96)
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	14.041.341,17	10.669.820,09	3.371.521,08

Font: CASS
(Imports en euros)

Conciliació del resultat pressupostari i el resultat financer

conceptes	Serveis Generals	Branca General	Branca Jubilació	TOTAL
= RESULTAT PRESSUPOSTARI DE FUNCIONAMENT	-	2.506.150,95	47.483.729,86	49.989.880,81
(+) 60 Prestacions i pensions	-	(1.429.919,45)	-	(1.429.919,45)
(-) 61 Dotació provisió formularis quotes de convenis INSS i SSP	-	3.674.269,50	-	3.674.269,50
(+) 61 Aplicació pressupost formularis quotes de convenis INSS i SS	-	(2.168.966,89)	-	(2.168.966,89)
(+) 61 Variació existències d'aprovisionaments	(1.790,29)	-	-	(1.790,29)
(+) 62 Despeses periodificades. De béns corrents i serveis	(8.265,91)	(145,75)	-	(8.411,66)
(+) 64 Despeses periodificades. De personal	-	(418,00)	-	(418,00)
(-) 68 Dotació d'amortitzacions d'immobilitzat immaterial	301.393,44	-	16.067,30	317.460,74
(-) 68 Dotació d'amortitzacions d'immobilitzat material	157.629,03	2.642,51	52,54	160.324,08
(-) 69 Provisió per depreciació d'actius	-	-	44.205,42	44.205,42
(-) 69 Provisió per insolvències de declarants per cotitzacions	-	9.434.948,39	9.887.884,00	19.322.832,39
(-) Despeses financeres	*448.966,27*	*9.512.410,31*	*9.948.209,26*	*19.909.585,84*
(-) 72 Cotitzacions meritades	-	1.015.544,89	1.218.650,83	2.234.195,72
(+) 75 Dotació minoració per devolució d'ingressos	-	(3.324.324,21)	-	(3.324.324,21)
(+) 76 (+/-) Interessos c/c meritats de gestió corrent	-	-	(47,43)	(47,43)
(-) 79 Aplicació Provisions Cotitzacions	-	8.976.336,00	9.337.552,17	18.313.888,17
(-) 79 Aplicació Provisions altres actius op.corrent	-	3.080.909,08	-	3.080.909,08
(+) Ingressos financers	*0,00*	*9.748.465,76*	*10.556.155,57*	*20.304.621,33*
= RESULTAT FINANCER DE FUNCIONAMENT	-448.966,27	2.742.206,40	48.091.676,17	50.384.916,30
= RESULTAT FINANCER DE FUNCIONAMENT amb amortització dels serveis generals (175.250)	0,00	2.405.481,70	47.979.434,60	50.384.916,30
= RESULTAT FINANCER AMB OP.CAPITAL		2.405.481,70	719.434,60	3.124.916,30

CONCILIACIÓ DEL RESULTAT FINANCER AMB EL RESULTAT DE LA LIQUIDACIO PRESSUPOSTÀRIA	Branca General	Branca Jubilació	TOTAL
RESULTAT FINANCER AMB OP.CAPITAL	2.405.481,70	719.434,60	3.124.916,30
(+) Variació negativa d'existències d'aprovisionaments	(1.342,72)	(447,57)	(1.790,29)
(+) Dotacions a les amortitzacions	346.909,36	130.875,46	477.784,82
(+) Provisions i periodificacions dotades per despesa de funcionamen	10.933.487,82	9.885.817,52	20.819.305,34
(-) Provisions i periodificacions aplicades per despesa de funcionament	(12.057.245,08)	(9.337.552,17)	(21.394.797,25)
(-) Ingressos meritats dotats de comptes c/c	0,00	47,43	47,43
(+) Variació despeses per reintegraments de transferències	(1.429.919,45)		(1.429.919,45)
(+) Variació d'ingressos per reintegraments de transferències	3.324.324,21	0,00	3.324.324,21
(-) Guanys d'exercicis anteriors	(1.015.544,89)	(1.218.650,83)	(2.234.195,72)
(+) Pèrdues procedents de l'immobilitzat		44.205,42	44.205,42
(-) Operacions d'inversions reals - capitol 6 despeses -	(339.882,72)	(112.283,20)	(452.165,92)
(+) Operacions d'alienació d'actius financers - capitol 8 ingressos - (*)	2.422.251,90	0,00	2.422.251,90
(-) Operacions d'inversió en actius financers - capitol 8 despeses - (*)	(2.694.115,37)	0,00	(2.694.115,37)
= RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	1.894.404,76	111.446,66	2.005.851,42

Font: CASS
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La CASS presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

Es presenta la gestió comptable de tresoreria retuda per l'entitat:

Gestió de la tresoreria	Exercici 2017	Exercici 2016	variació
Saldo inicial 2017	**10.670.045,71**	**13.031.287,05**	**(2.367.926,19)**
Σ 5 7 1 Comptes bancaries	11.049.982,05	5.094.088,09	5.955.893,96
Σ 5 5 9 Comptes transitòries de bancs	(382.127,43)	7.936.083,29	(8.318.210,72)
Σ 5 9 9 Comptes transitòries de compensació	538,08	1.115,67	(577,59)
Σ 5 7 0 Comptes caixa petita	1.653,01		1.653,01
1 (+) Operacions de cobraments pressupostàries	**297.870.677,30**	**306.949.532,61**	**(9.078.855,31)**
(+) del pressupost corrent	**284.601.996,11**	**278.300.150,85**	**6.301.845,26**
(+) de pressupost tancat	**5.197.213,89**	**1.474.799,87**	**3.722.414,02**
(+) d'operacions no pressupostàries	**8.071.467,30**	**27.174.581,89**	**(19.103.114,59)**
2 (-) Operacions de pagament pressupostàries	**(295.938.220,86)**	**(309.305.450,63)**	**16.521.556,66**
(-) del pressupost corrent	**(287.669.274,14)**	**(277.843.864,61)**	**(9.825.409,53)**
(-) Pagaments a afiliats per prestacions i pensions	*(171.111.588,12)*	*(163.797.995,32)*	*(7.313.592,80)*
(-) Pagaments a prestadors i professionals sanitaris	*(11.737.163,04)*	*(10.771.124,39)*	*(966.058,65)*
(-)Pagaments al Servei Andorrà d'Assistència Sanitària	*(31.368.872,27)*	*(29.527.132,95)*	*(1.841.739,32)*
(-) Pagaments altres prestadors	*(19.160.892,40)*	*(18.224.205,42)*	*(936.686,98)*
(-) Pagaments altres serveis	*(8.830.736,31)*	*(6.602.829,21)*	*(2.227.909,10)*
(-) Transferències de fons a Fons de reserves	*(45.460.000,00)*	*(48.920.577,32)*	*3.460.577,32*
(+) de pressupost tancats	**(5.129.031,22)**	**(5.048.124,73)**	**3.073.420,40**
(-) Pagaments a afiliats per prestacions i pensions	*(2.249.496,68)*	*(1.893.797,84)*	*(355.698,84)*
(-) Pagaments a prestadors i professionals sanitaris	*(359.191,02)*	-	*(359.191,02)*
(-) Pagaments altres prestadors	*(963.665,34)*	*(2.831.934,46)*	*1.868.269,12*
(-) Pagaments altres serveis	*(116.910,91)*	*(322.392,43)*	*205.481,52*
(+) d'operacions no pressupostàries	**(3.139.915,50)**	**(26.413.461,29)**	**23.273.545,79**
Saldo final 2017	**14.041.341,17**	**10.669.820,09**	**3.371.521,08**
Σ 5 7 1 Comptes bancaries	13.555.719,54	11.049.982,05	2.505.737,49
Σ 5 5 9 Comptes transitòries de bancs	484.358,79	(381.907,27)	866.266,06
Σ 5 9 9 Comptes transitòries de compensació	997,81	317,92	679,89
Σ 5 7 0 Comptes caixa petita	265,03	1.427,39	(1.162,36)
BANCS C/C OPERATIVA	13.555.719,54	11.049.982,05	2.505.737,49
BANCS C/C PONT	-64.171,53	(386.395,57)	322.224,04
BANC CASS	548.530,32	4.493,76	544.036,56
CAIXA I ALTRES	997,81	1.427,39	-429,58
INTERESSOS MERITATS C/C	265,03	312,46	-47,43
saldos final en balanç	**14.041.341,17**	**10.669.820,09**	**3.371.521,08**

Font: CASS
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

	2017	2016
Caixes	997,81	1.653,01
Bancs	14.040.343,36	10.668.167,08
Total	**14.041.341.17**	**10.669.820.09**

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea s'extreuen les observacions següents:

Efectiu diversos serveis CASS

La CASS disposa de quatre caixes en metàl·lic per cobrar ingressos en efectiu o pagar petites despeses puntuals. No consta que els controls que es puguin dur a terme sobre les mateixes siguin revisades per una persona diferent del responsable directe de l'administració dels fons.

Es recomana que s'estableixin procediments que esmenin aquestes debilitats de control intern.

Mitjans de pagament telemàtics

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que la CASS té establerts procediments de pagament de prestacions i de despeses els quals s'executen sense que existeixin actes administratius previs que els liquidin i autoritzin, pràctica que, tot i ser aplicats procediments de regularització a posteriori, no s'ajusten estrictament al previst per la LGFP. Donat l'interès que aquesta utilització pot tenir, es recomana ajustar aquests sistemes de pagament de manera que respectin els requeriments normatius.

Signatura autoritzada no actualitzada

En la resposta rebuda a la circularització de les entitats bancàries: Andbank, Crèdit Andorrà, i MoraBanc, segueix inclòs com a persona amb signatura autoritzada l'anterior director de prestacions.

2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf segons l'estat de situació financera retut es resumeix en els quadres següents:

	2017	2016
Seguretat Social Espanyola	3.853.389,82	3.871.760,40
Seguretat Social Francesa	320.294,22	660.549,10
Seguretat Social Portuguesa	941.426,41	779.731,64
Total	**5.115.110,45**	**5.312.041,14**

Font: CASS
(Imports en euros)

	2017	2016
Deutors per cotitzacions i taxes	2.342.100,24	1.090.846,72
Deutors per copagament de prestacions sanitàries	261.917,30	331.217,73
Deutors per prestacions recuperades	2.151.153,03	681.094,45
Comptes per cobrar amb afiliats i altres obligats	**4.755.170,57**	**2.103.158,90**

Deutors per transferències pensions no contributives	872.170,08	1.335.139,12
Deutors per transferències dèficits branca general	8.181.195,00	3.839.540,85
Comptes per cobrar amb l'Administració general	**9.053.365,08**	**5.174.679,97**

Font: CASS
(Imports en euros)

2.3.3. Inventaris

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	2017	2016
Materials consumibles	23.731,66	21.941,37
Total	**23.731,66**	**21.941,37**

Font: CASS
(Imports en euros)

2.3.4. Altres actius financers

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	2017	2016
Bestretes per Prest Conv. Pend de Fact SSE	730.888,97	654.786,09
Bestretes per Prest Conv. Pend de Fact SSF	841.884,80	460.253,54
Bestretes per Prest Conv. Pend de Fact SSP	62.955,65	51.388,54
Total	**1.635.729,42**	**1.166.428,17**

Font: CASS
(Imports en euros)

Els saldos amb els organismes de la seguretat social d'altres països corresponen a prestacions meritades pendents de ser facturades a la data del tancament de l'exercici.

2.3.5. Propietat, planta i equipament

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	Euros				
	Saldo a 31/12/16	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/17
Terrenys	26.782,77	-	(26.782,77)	-	(0,00)
Construccions	-	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	216.367,06	2.638,22	-	-	219.005,28
Instal·lacions tècniques en curs	-	2.455,75	-	-	2.455,75
Mobiliari, utillatge i equips d'informació	2.554.027,45	77.527,51	(12.294,66)	-	2.619.260,30
Altre immobilitzat	57.872,44	-	-	-	57.872,44
Total actius fixos	**2.855.049,72**	**82.621,48**	**(39.077,43)**	**-**	**2.898.593,77**
AA Construccions	-	-	-	-	-
AA Instal·lacions tècniques	(120.669,06)	(11.678,43)	-	-	(132.347,49)
AA Mobiliari, utillatge i equips d'informació	(2.386.644,93)	(148.645,65)	12.294,66	-	(2.522.995,92)
Total Amort. Acumulada	**(2.507.313,99)**	**(160.324,08)**	**12.294,66**	**-**	**(2.655.343,41)**
Prov.Terreny	(1.782,77)	-	1.782,77	-	(0,00)
Prov.Construccions	-	-	-	-	-
Prov.Mobiliari, utillatge i equips d'informació	-	-	-	-	-
Prov. Altre immobilitzat	(13.667,02)	(44.205,42)	-	-	(57.872,44)
Total Provisions deteriorament	**(15.449,79)**	**(44.205,42)**	**1.782,77**	**-**	**(57.872,44)**
Valor net comptable	**332.285,94**	**(121.908,02)**	**(25.000,00)**	**-**	**185.377,92**

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea s'extreuen les observacions següents:

Baixes de l'immobilitzat

La CASS en el seu procès d'immobilitzat, té establert que quan es dona de baixa un element de l'immobilitzat aquest ha de ser justificat i aprovat per part de la direcció.

Hem procedit a realitzar una selecció aleatòria de baixes de les quals no hem obtingut el suport documental de les mateixes.

2.3.6. Actius intangibles

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	Euros				
	Saldo a 31/12/16	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/17
Aplicacions Informàtiques	3.667.312,55	188.160,39	-	-	3.855.472,94
Aplicacions Informàtiques en curs	-	181.384,05	-	-	181.384,05
Total actius fixos	**3.667.312,55**	**369.544,44**	**-**	**-**	**4.036.856,99**
AA Aplicacions Informàtiques	(3.295.711,99)	(317.460,74)	-	-	(3.613.172,73)
Total Amort. Acumulada	**(3.295.711,99)**	**(317.460,74)**	**-**	**-**	**(3.613.172,73)**
Valor net comptable	**371.600,56**	**52.083,70**	**-**	**-**	**423.684,26**

Font: CASS
(Imports en euros
Nota: S'ha constatat una diferència entre l'import dels elementes amortitzats reflectits en la memòria i el registre auxiliar de l'entitat

2.3.7. Comptes a pagar

El detall dels saldos de l'epígraf són els següents:

	2017	2016
Acreedors per prestacions a afiliats	3.853.933,60	2.914.106,71
Acreedors per prestacions retornades d'afiliats	228.734,92	188.607,25
Acreedors per prestacions amb prestadors	2.061.138,45	972.025,94
Acreedors per pensions	93.471,00	126.854,78
Comptes a pagar a afiliats i beneficiaris	**6.237.277,97**	**4.201.594,68**
Acreedors Seg.Socials per convenis internacionals per actes	2.458.575,94	1.148.769,99
Acreedors Seg.Socials per convenis internacionals per quotes	35.441,22	1.069.528,96
Acreedors Seg.Socials per convenis internacionals per quotes aprovisionades	3.529.987,64	4.071.506,37
Comptes a pagar a Organismes de Seguretat social	**6.024.004,80**	**6.289.805,32**
Altres comptes a pagar	1.800.018,00	616,54
Altres comptes a pagar per devolució d'ingressos	6.109.490,45	-
Proveïdors de serveis i subministres	438.520,52	406.192,18
Pagaments rebuts per anticipat	371.234,92	315.766,60
Comptes a pagar a altres acreedors	**8.719.263,89**	**722.575,32**
Comptes a pagar	**20.980.546,66**	**11.213.975,32**

Font: CASS
(Imports en euros)

Els saldos amb els organismes de la seguretat social d'altres països corresponen a prestacions meritades per beneficiaris de la CASS que, a la data del tancament de l'exercici, restaven pendents de pagar.

2.3.8. Passius financers (passius corrents)

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Altres passius financers amb Govern	1.894.404,76	-	1.894.404,76
Total	**1.894.404,76**	**-**	**1.894.404,76**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.3.9. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Capital Aportat	Reserves de la branca de Jubilació	Reserves de la branca general	Altres reserves		Resultats acumulats (estalvi o desestalvi)	Total actius nets/ Patrimoni
				Immo. Br. Jubilació	Immo. Br. General		
Saldo a 01 de gener de 2016	*0,00*	*10.129.512,97*	*458.502,90*	*230.429,70*	*481.037,95*	*0,00*	*11.299.483,52*
Canvis en polítiques comptables	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Saldo reexpressat	*0,00*	*10.129.512,97*	*458.502,90*	*230.429,70*	*481.037,95*	*0,00*	*11.299.483,52*
Ingr. i Despeses totals reconeguts durant el període	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*2.582.579,39*	*2.582.579,39*
Ing. nets reconeg. Direct. en els actius nets/Patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats positiu (Estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.582.579,39	2.582.579,39
Canvis en els actius nets/Patrimoni per al 2016	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Aportacions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'Inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres moviments	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldos a 31/12/2016 diferit	*0,00*	*10.129.512,97*	*458.502,90*	*230.429,70*	*481.037,95*	*2.582.579,39*	*13.882.062,91*
Saldos a 31/12/2016 anticipat	*0,00*	*10.129.512,97*	*458.502,90*	*230.429,70*	*481.037,95*	*2.582.579,39*	*13.882.062,91*
Ingr. i Despeses totals reconeguts durant el període	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*3.124.916,30*	*3.124.916,30*
Ing. nets reconeg. Direct. en els actius nets/Patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats positiu (Estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.124.916,30	3.124.916,30
Canvis en els actius nets/Patrimoni per al 2017	*0,00*	*(2.101.855,30)*	*107.269,15*	*(77.926,62)*	*(24.478,84)*	*(2.582.579,39)*	*(4.679.571,00)*
Aportacions	0,00	77.926,62	(4.655.092,16)	0,00	0,00	0,00	(4.577.165,54)
Pèrdues per revaluació d'Inversions	0,00	0,00	0,00	(77.926,62)	(24.478,84)	0,00	(102.405,46)
Altres moviments	0,00	(2.179.781,92)	4.762.361,31	0,00	0,00	(2.582.579,39)	0,00
Saldo a 31 de desembre de 2017	*0,00*	*8.027.657,67*	*565.772,05*	*152.503,08*	*456.559,11*	*3.124.916,30*	*12.327.408,21*

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea s'extreuen les observacions següents:

Actius de la branca de jubilació no transferits al Fons de reserva de jubilació (FRJ)

L'article 19.1 de la Llei 6/2015 del Fons de reserva de jubilació requereix que, en el moment de constituir-se el referit Fons, totes les partides de l'actiu del balanç de la CASS que corresponguin a la contrapartida de les reserves disponibles i immobilitzades del fons de reserva de la branca de jubilació i els resultats d'aquell exercici corresponents a la referida branca han de constituir els fons propis del mateix. Contràriament al requerit a la norma anterior, no s'han transferit al FRJ actius per import de 8.180.161 euros a 31 de desembre de 2017.

El fet anterior és contrari a l'article indicat anteriorment i comporta que les reserves de la CASS estiguin sobrevalorades en la quantia anterior.

Cal indicar que els saldos anteriors que no siguin temporalment transferibles al FRJ per no ser líquids la contrapartida dels mateixos ha de figurar en el passiu de la CASS en comptes creditors. Per la seva part, pels actius fixes que no siguin susceptibles de ser transferits cal determinar qui en fa ús, se'n beneficia o n'obté un retorn. En el supòsit que aquest beneficiari sigui la CASS caldrà una compensació a metàl·lic al FRJ i, quan no es pugui establir aquest beneficiari, la CASS haurà d'enregistrar un passiu exigible a llarg termini que haurà de ser corregit anualment en funció de la variació del valor net comptable dels béns i, per la seva part, el FRJ haurà d'enregistrar un actiu financer amb contrapartida a fons propis, actiu que s'haurà de revisar anualment en funció de la variació que experimenti el passiu correlacionat de la CASS.

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La CASS rep anualment transferències de Govern per a cobrir el dèficit de la branca general. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017 "*un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius"*.

L'aplicació d'aquest precepte faria que l'entitat hagués de minorar el resultat de l'exercici i d'exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar o, en el cas de ser-li autoritzat, aplicar-los al finançament de les activitats d'exercicis posteriors.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Exercici 2017	Exercici 2016
1 (+) Drets pendents de cobrament	*12.245.857,92*	*8.433.960,68*
(+) del pressupost corrent	33.850.538,44	26.648.942,28
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries	34.250,09	98.906,57
(-) de cobrament dubtós	(21.638.930,61)	(18.313.888,17)
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	
2(-) Obligacions pendents de pagament	*13.995.088,73*	*6.988.569,72*
(+) del pressupost corrent	9.220.401,85	6.915.621,57
(+) de pressupostos tancats	4.679.571,00	
(+) d'operacions no pressupostàries	95.115,88	72.948,15
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	
3(+) Fons liquids	*14.041.341,17*	*10.670.045,71*
I Romanent de tresoreria afectat	*12.292.110,36*	*12.115.455,79*
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	*12.292.110,36*	*12.115.455,79*

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió realitzada en destaquen les següents incidències:

Composició del romanent de tresoreria afectat

S'ha detectat que en els estats financers de la CASS no s'incorpora un detall de la composició del romanent de tresoreria afectat tal i com s'estableix en el model de comptes de la Instrucció 3/2017, del 14 de desembre de 2017.

Error en els càlculs del romanent de tresoreria

No figura reflectit en les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent, un import de 1.800.018 euros corresponents a transferències pendents de realitzar al FRJ, fet que comporta el que romanent de tresoreria afectat i el total estiguin sobrevalorats en aquest import.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

La CASS no porta un registre de contractes adjudicats i vigents tal i com reclama la LCP en l'article 65.

Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat

De la informació revisada s'observa com l'entitat avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable del licitador de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que deriven de l'article 7 de la LCP, els regulats als capítols primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal, i implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a l'article 115 del Codi de l'Administració i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten a la legitimació per a contractar, així com dur a terme consultes en registres públics.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36 de la LGFP, estableix, que:

"3. El Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.

4. La Caixa Andorrana de Seguretat Social queda subjecta al control pressupostari per part de la Intervenció General i, per tant, entra dins l'abast del programa de control pressupostari anual a què es refereix el punt 3."

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017, d'acord amb el qual, la CASS ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat, control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. Segons es desprèn de la informació analitzada, durant l'exercici fiscalitzat l'entitat va estar sotmesa a aquests controls. No obstant això, a la data de

finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent.

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'art. 36.1 de la LGFP estableix com a finalitat de la gestió de la despesa pública els objectius d'economicitat i eficiència establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

La CASS realitza el control pressupostari i financer per branques, així com l'evolució dels indicadors estadístics més rellevants que inclouen, en els comptes retuts per l'entitat.

La CASS té establert per llei els objectius de garantir la viabilitat de les pensions, millorar el conjunt de prestacions per tal de preservar-ne l'equilibri i millorar l'eficàcia del sistema i racionalitzar-ne l'estructura reordenant-ne els recursos i la gestió.

En compliment d'aquests objectius, l'entitat elabora i fa públics els indicadors estadístics i els procediments de control relacionats amb el seguiment dels mateixos i dels objectius que per llei té marcats.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Cotitzacions socials	180.952.000	180.952.000	207.889.973	195.446.524	200.046.436	202.327.774	220.596.427	235.301.698
3. Taxes i altres ingressos	1.660.195	1.660.195	1.504.506	2.385.492	1.714.912	1.539.814	1.274.995	1.464.444
4. Transferències corrents	1.149.001	1.149.001	47.414.799	36.732.667	34.653.626	52.109.148	41.722.574	47.459.681
5. Ingressos patrimonials	3.646.345	3.646.345	2.607.553	3.111.653	2.527.693	1.923.222	2.000	12.000
Ingressos corrents	***187.407.541***	***187.407.541***	***259.416.831***	***237.676.336***	***238.942.667***	***257.899.958***	***263.595.996***	***284.237.823***
8. Actius financers	17.133.256	17.133.256	2.842.435	2.663.424	2.601.576	2.680.949	2.831.920	2.764.273
Ingressos de capital	***17.133.256***	***17.133.256***	***2.842.435***	***2.663.424***	***2.601.576***	***2.680.949***	***2.831.920***	***2.764.273***
Total ingressos	**204.540.797**	**204.540.797**	**262.259.266**	**240.339.760**	**241.544.243**	**260.580.907**	**266.427.916**	**287.002.096**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	4.747.213	4.747.213	4.907.568	4.771.865	4.724.183	5.045.253	5.336.905	5.330.682
2. Consum de béns corrents i serveis	2.768.852	2.768.852	2.573.668	2.770.789	2.786.513	2.949.647	2.499.363	2.763.233
3. Despeses financeres	14.230	14.230	20.622	25.427	20.200	18.300	7.800	15.600
4. Transferències corrents	168.081.410	168.081.410	208.171.378	198.145.996	203.477.627	211.366.155	222.277.957	239.035.823
Despeses corrents	***175.611.705***	***175.611.705***	***215.673.236***	***205.714.077***	***211.008.523***	***219.379.355***	***230.122.025***	***247.145.338***
6. Inversions reals	1.400.000	500.000	1.105.906	827.013	1.150.855	1.212.534	797.284	1.699.980
7, Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	32.654.822	35.423.524
8. Actius financers	22.802.191	-	45.477.168	35.698.670	29.384.865	39.989.018	2.853.785	2.733.254
Despeses de capital	***24.202.191***	***500.000***	***46.583.074***	***36.525.683***	***30.535.720***	***41.201.552***	***36.305.891***	***39.856.758***
Total despeses	**199.813.896**	**176.111.705**	**262.256.310**	**242.239.760**	**241.544.243**	**260.580.907**	**266.427.916**	**287.002.096**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

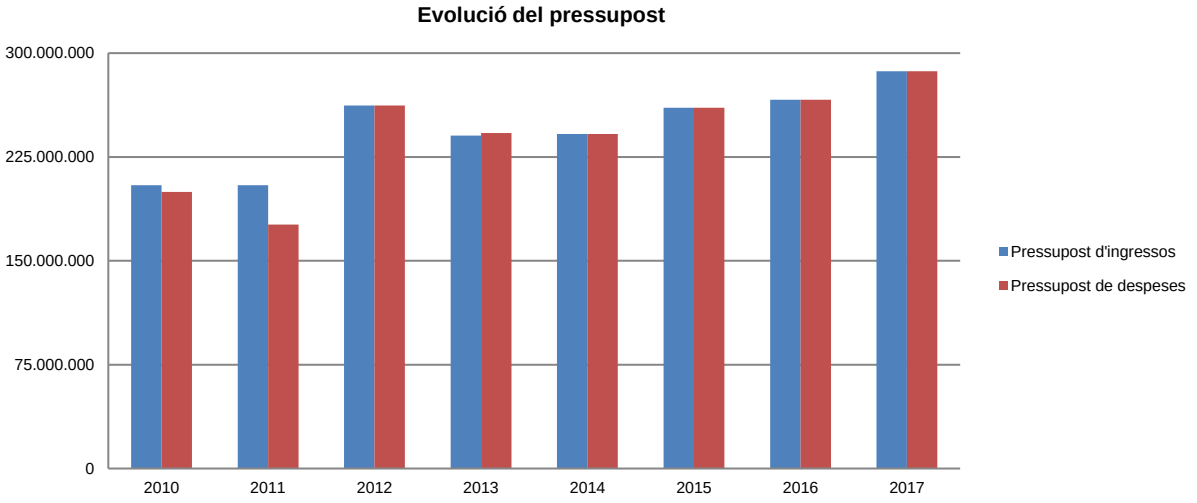

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Cotitzacions socials	206.069.473	205.505.780	200.618.705	200.151.701	204.357.672	209.310.754	233.437.052	249.864.157
3. Taxes i altres ingressos	2.681.345	1.331.560	1.980.624	1.911.251	1.696.455	2.911.405	2.246.445	3.658.604
4. Transferències corrents	7.495.575	38.016.485	25.080.046	34.609.484	33.465.534	48.226.364	45.461.783	37.988.450
5. Ingressos patrimonials	3.780.533	3.204.085	2.527.712	2.365.998	2.472.760	2.252.299	34.242	30.781
Ingressos corrents	***220.026.926***	***248.057.910***	***230.207.087***	***239.038.434***	***241.992.421***	***262.700.822***	***281.179.522***	***291.541.992***
8. Actius financers	26.889.374	2.562.317	4.981.459	2.454.453	3.820.632	5.066.613	2.452.372	2.422.252
Ingressos de capital	***26.889.374***	***2.562.317***	***4.981.459***	***2.454.453***	***3.820.632***	***5.066.613***	***2.452.372***	***2.422.252***
Total ingressos	**246.916.300**	**250.620.227**	**235.188.546**	**241.492.887**	**245.813.053**	**267.767.435**	**283.631.894**	**293.964.244**

(*) Ajustat segons observacions de l'informe
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	4.588.324	4.631.923	4.505.112	4.508.306	4.583.066	4.826.322	4.807.848	4.944.839
2. Consum de béns corrents i serveis	1.606.826	1.500.955	1.682.129	1.950.536	2.018.957	1.955.709	1.664.818	1.762.526
3. Despeses financeres	25.052	9.889	803	1.063	1.825	13.591	951	1.979
4. Transferències corrents	182.776.362	187.463.194	189.953.155	196.768.755	205.344.456	214.379.087	223.714.163	234.842.767
Despeses corrents	***188.996.564***	***193.605.961***	***196.141.199***	***203.228.660***	***211.948.304***	***221.174.709***	***230.187.780***	***241.552.111***
6. Inversions reals	1.488.381	2.559.100	659.829	80.895	477.097	702.775	446.781	452.166
7. Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	48.883.022	47.260.000
8. Actius financers	56.429.616	49.573.533	44.445.718	35.385.649	31.033.651	43.032.060	2.503.465	2.694.115
Despeses de capital	***57.917.997***	***52.132.633***	***45.105.547***	***35.466.544***	***31.510.748***	***43.734.835***	***51.833.268***	***50.406.281***
Total despeses	**246.914.561**	**245.738.594**	**241.246.746**	**238.695.204**	**243.459.052**	**264.909.544**	**282.021.048**	**291.958.392**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

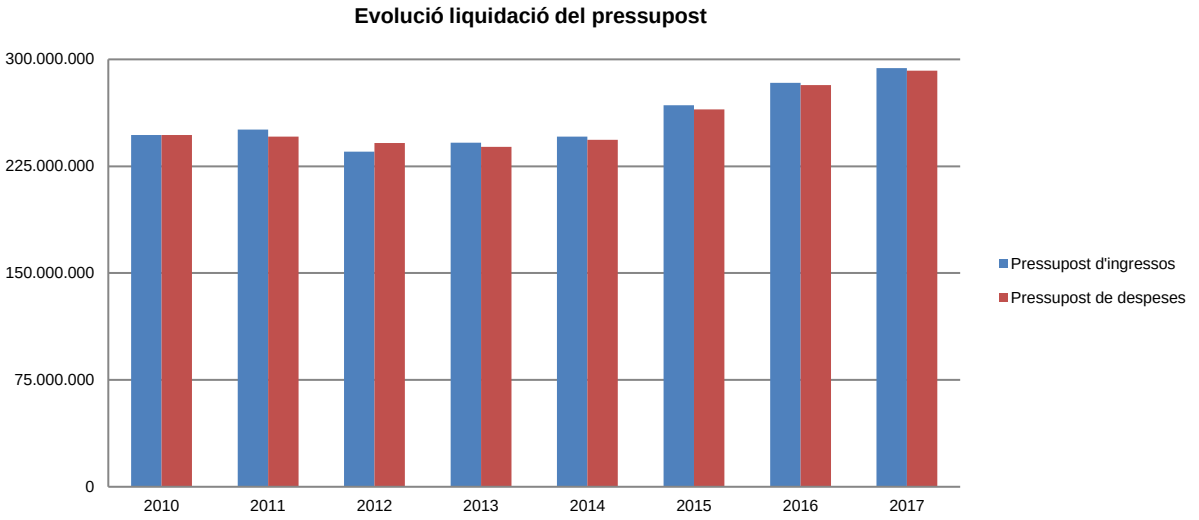

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

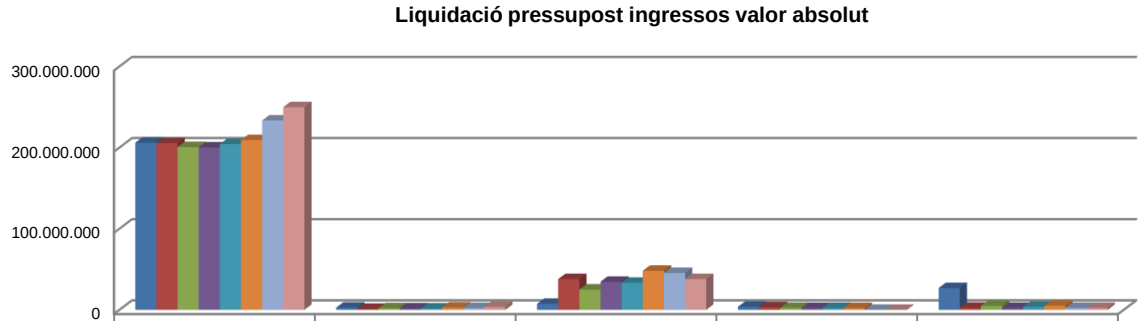

	1. Cotitzacions socials	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	8. Actius financers
2010	206.069.473	2.681.345	7.495.575	3.780.533	26.889.374
2011	205.505.780	1.331.560	38.016.485	3.204.085	2.562.317
2012	200.618.705	1.980.624	25.080.046	2.527.712	4.981.459
2013	200.151.701	1.911.251	34.609.484	2.365.998	2.454.453
2014	204.357.672	1.696.455	33.465.534	2.472.760	3.820.632
2015	209.310.754	2.911.405	48.226.364	2.252.299	5.066.613
2016	233.437.052	2.246.445	45.461.783	34.242	2.452.372
2017	249.864.157	3.658.604	37.988.450	30.781	2.422.252

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

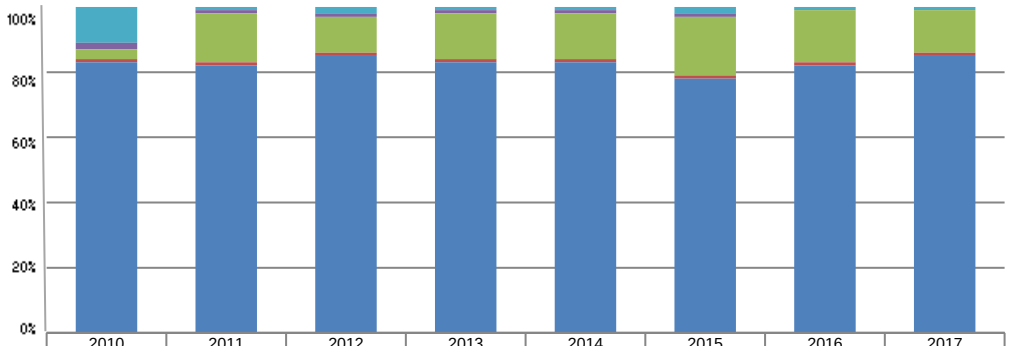

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Cotitzacions socials	83%	82%	85%	83%	83%	78%	82%	85%
3. Taxes i altres ingressos	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
4. Transferències corrents	3%	15%	11%	14%	14%	18%	16%	13%
5. Ingressos patrimonials	2%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	0%
8. Actius financers	11%	1%	2%	1%	1%	2%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

Liquidació pressupost despeses valor absolut

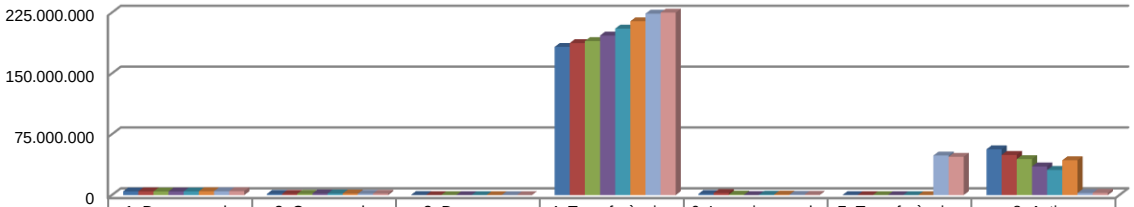

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals	7. Transferències de capital	8. Actius financers
2010	4.588.324	1.606.826	25.052	182.776.362	1.488.381	-	56.429.616
2011	4.631.923	1.500.955	9.889	187.463.194	2.559.100	-	49.573.533
2012	4.505.112	1.682.129	803	189.953.155	659.829	-	44.445.718
2013	4.508.306	1.950.536	1.063	196.768.755	80.895	-	35.385.649
2014	4.583.066	2.018.957	1.825	205.344.456	477.097	-	31.033.651
2015	4.826.322	1.955.709	13.591	214.379.087	702.775	-	43.032.060
2016	4.807.848	1.664.818	951	223.714.163	446.781	48.883.022	2.503.465
2017	4.944.839	1.762.526	1.979	234.842.767	452.166	47.260.000	2.694.115

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

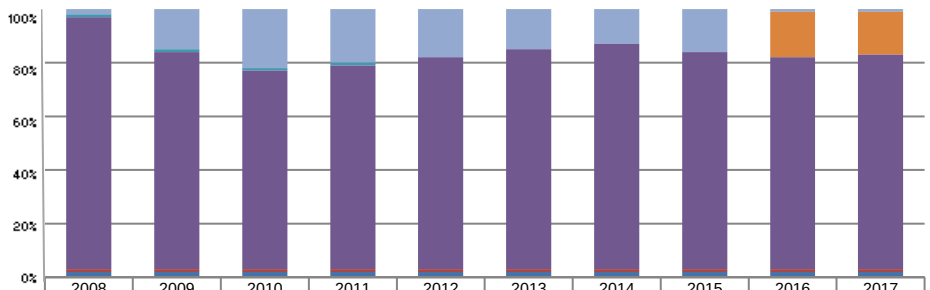

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
2. Consum de béns corrents i serveis	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	94%	81%	74%	76%	79%	82%	84%	81%	79%	80%
6. Inversions reals	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	17%	16%
8. Actius financers	2%	15%	22%	20%	18%	15%	13%	16%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	246.916.300	250.620.227	235.188.546	241.492.887	245.813.053	267.767.435	283.631.894	293.964.244
Total despeses liquidades	246.914.561	245.738.594	241.246.746	238.695.204	243.459.052	264.909.544	282.021.048	291.958.392
Resultat pressupostari	**1.739**	**4.881.633**	**-6.058.200**	**2.797.683**	**2.354.001**	**2.857.891**	**1.610.846**	**2.005.852**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010 (*)	RT Ajustat 2011 (*)	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	-	-	7.678.624	6.980.066	5.936.767	6.100.544	8.433.980	12.245.858
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-	-	-7.499.454	-7.773.392	-6.720.944	-6.446.288	-6.988.570	-15.795.107
3. (+) Fons líquids	-	-	5.587.699	6.902.105	9.620.736	12.462.830	10.670.046	14.041.341
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**-**	**-**	**5.766.869**	**6.108.779**	**8.836.559**	**12.117.086**	**12.115.456**	**10.492.092**
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	661.087	2.132.846	8.848.056	12.117.086	12.115.456	10.492.092
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	5.105.782	3.975.933	-11.497	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**-**	**-**	**5.766.869**	**6.108.779**	**8.836.559**	**12.117.086**	**12.115.456**	**10.492.092**

(*) Tal com s'explica en l'informe corresponent l'entitat no ha presentat l'estat del romanent de tresoreria
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

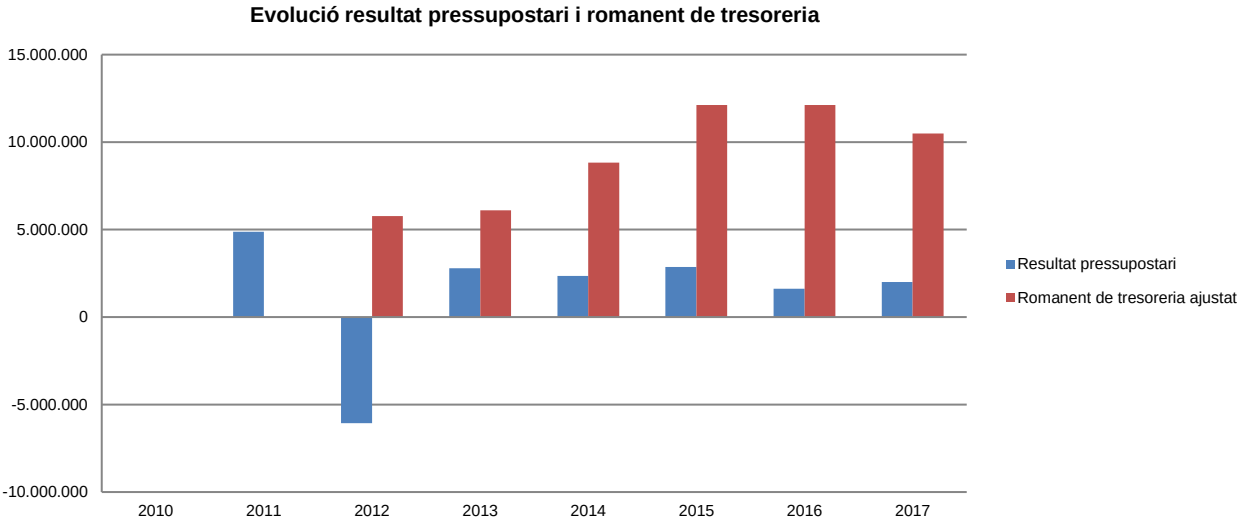

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,2%	2,3%	3,8%	9,0%	2,5%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	100,4%	99,9%	99,0%	98,1%	100,0%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	98,3%	98,6%	97,9%	97,2%	99,2%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	1,9%	1,9%	1,8%	1,7%	1,7%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	0,8%	0,8%	0,7%	0,6%	0,6%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	82,4%	84,3%	80,9%	79,3%	80,4%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	15,0%	12,4%	15,8%	18,1%	17,1%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	15,0%	12,4%	15,8%	18,1%	17,1%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	85,7%	86,4%	82,0%	84,0%	87,1%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	83,7%	83,8%	79,3%	83,1%	86,2%
Relació entre ingressos per cotitzacions i pagaments per transferències (Determina el % que suposen els ingressos obtinguts per cotitzacions a la CASS respecte de les despeses pagades a beneficiaris de la CASS)	=	Drets liquidats cotitzacions socials (cap. 1) / Obligacions liquidades per transferències corrents (cap. 4)	101,7%	99,5%	97,6%	104,3%	106,4%

Ratis de liquiditat			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	438.806.206	362.869.500	410.352.123	12.087.329	10.082.616
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	4.407,6%	3.544,1%	4.061,5%	209,3%	143,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	67,8%	91,3%	120,3%	96,5%	61,0%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- No figura reflectit en les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent, un import de 1.800.018 euros corresponents a transferències pendents de realitzar al FRJ, fet que comporta el que romanent de tresoreria afectat i el total estiguin sobrevalorats en aquest import. (nota 2.4)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen acontinuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La liquidació del pressupost retuda per la CASS no conté la informació requerida per la LGFP relativa als cobraments i pagaments efectuats fins a 31 de gener de 2018 corresponents a drets i obligacions liquidats en l'exercici fiscalitzat. (nota 2.2)
- En la comptabilització dels imports en concepte de cotitzacions socials, la CASS utilitza l'anomenat criteri de caixa, d'acord amb el qual aquestes operacions es registren en el moment del seu cobrament, amb independència de la data de la seva acreditació. El registre d'aquestes operacions seguint l'anomenat criteri de caixa no s'ajusta al principi pressupostari d'anualitat, recollit a l'art.14 de la LGFP, ni a la NICSP 1. (nota 2.2.1)
- Contràriament al requerit a l'article 19.1 de la Llei del FRJ, no s'han transferit al FRJ la totalitat dels actius corresponents a la branca de jubilació, a tancament de l'exercici 2017 l'import és de 8.180.161 euros. (nota 2.3.9)
- La Caixa Andorrana de Seguretat Social rep anualment transferències del Govern per a cobrir el dèficit de la branca general. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, la CASS hauria de minorar el resultat de l'exercici i d'exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.3.9)

Altres observacions

- Els empleats fixes de la CASS es beneficien d'un complement retributiu, d'un cost anual de 164.428 euros, del qual es desconeix l'empara normativa que el faculta. (nota 2.2.5)
- La CASS facilita als seus treballadors primes per diferents conceptes, que no es troben previstes en el Reglament del personal de la CASS, entre les que destaquem: prima al gabinet jurídic, prima complement responsable addicional, prima fixa lligada amb la responsabilitat de la gestió, prima col·laboració MAAS, prima fixa atorgada per dedicació a jornada complerta i col·laborar amb la reforma sanitària d'acord amb el MASS i prima per

dedicació exclusiva. (nota 2.2.5)

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la CASS ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Caixa Andorrana de Seguretat Social a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la CASS ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D’acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Caixa Andorrana de Seguretat Social el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

CASS caixa andorrana seguretat social

CASS SECRETARIA GENERAL
14 FEB. 2019
☐ Entrada ☒ Sortida
Núm. 0037/2019

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/2/2019
Hora d'entrada: 8H50
Núm.: 11/19

Tribunal de Comptes
Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
C/ Vilanova núm. 15, planta -3
AD 500 Andorra la Vella

Andorra la Vella, 14 de febrer del 2019

Distingit senyor,

En relació al vostre escrit, amb data d'entrada a la CASS el 29 de gener del 2019, sobre la liquidació dels comptes de la CASS corresponents a l'exercici 2017, em plau annexar l'escrit d'al.legacions.

Atentament,

Joaquima Sol i Ordis
Directora general

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/2/2019
Hora d'entrada: 8h 50
Núm.: 11/19

Al·legacions sobre les recomanacions i observacions formulades en l'informe del Tribunal de Comptes del tancament pressupostari 2017

Al·legacions sobre les recomanacions i observacions formulades en l'informe del Tribunal de Comptes del tancament pressupostari 2017

Procedim a donar contesta a les observacions del tribunal de comptes en ordre d'exposició del seu informe:

Apartat 2.2. Liquidació del pressupost. (pàgs. 12-13)

2.2.1 Les cotitzacions socials. (pàgs.12-13)

Sobre les cotitzacions socials l'entitat estima que dóna acompliment amb suficiència al principi d'anualitat, recollit a l'article 14 LGFP i la NICSP 1 atès que:

El registre de les operacions seguint el criteri de caixa s'aplica dins de l'àmbit de la liquidació pressupostària, en la qual l'entitat reconeix els fluxos certs dels drets econòmics materialitzats durant l'exercici, amb independència del període de què se'n deriven, aplicant la cotització obtinguda per autoliquidació dels declarants per mesos vençuts, segons els procediments de recaptació.

Els ingressos consolidats de les cotitzacions són els garants de les obligacions contretes durant l'exercici, de ineludible desemborsament, i la seva prevalència és important tenir-la en compte ja que l'entitat no té el dret a l'endeutament directe. Indicar que els principis d'economia i eficiència de la gestió pública afecten també als ingressos per la seva estreta connexió amb les despeses que es gestionen, d'ahir que predomini el principi bàsic de prudència en el seu model de finançament pressupostari.

Però, i segons les disposicions de la normativa internacional, l'entitat aplica en els estats financers, concretament a l'estat de rendiment financer o pèrdues i guanys i a l'estat de situació financera o balanç, el principi de meritament o d'acumulació com estipula la norma NICSP 1 sobre informació a revelar.

Aquesta valoració està clarament explicada en els EEFF, a les notes 16 i 4, de referència a les pàgines 133 i 134 respectivament, tan mateix en les notes 2.d i 3.a, pàg. 140, sobre les bases de presentació i normes de valoració i reconeixement, epígrafs que reculleixen els impactes del canvi de criteri i valoració amb l'avaluació d'ingressos meritats per cotitzacions per les branques, ajustaments en reserves i estimat de saldos pendents de cobrament de 2,316 milions d'euros.

Els diversos mecanismes que esmenta el Tribunal de Comptes, sobre l'aprovisionament d'insolvències i saldos pendents, són així recollits als diferents estats, (veure les pàgines 123, 133 i 134 dels EEFF de la CASS).

Afegir que la normativa internacional, concretament la NICSP 24 sobre la presentació d'informe del pressupost en els estats financers, paràgraf 40, permet la diferència de bases entre la base comptable dels fluxos d'efectiu, emprada per la preparació i presentació del pressupost, i la base comptable de meritació, utilitzada en els estats financers, ateses les seves distintes perspectives i objectius. Es farà èmfasis en aquesta informació a revelar en properes rendicions de comptes.

Atès tot l'exposat, al nostre parer aquest aspecte està corregit, en equilibri amb les normatives d'aplicació i raonabilitat operativa.

2.2.5 Despeses de personal (pàg.14-15)

Sobre les retribucions en espècie al personal sense regulació expressa, i/o els acords dels òrgans de govern que les habiliten (pàg.14)

- Complement retributiu "complement antiga classe C".

L'any 1990 el Consell d'administració de la CASS va decidir que tot el seu personal fix cotitzaria a la branca vellesa en la classe C, essent assumida per l'entitat la diferència de cotització entre la classe A i la C. L'entitat va modificar el mecanisme de cotització i comptabilització, vist que, l'aportació a la classe C del personal fix és, per la seva naturalesa, una prestació de salari, és això que posava en relleu l'informe del Tribunal de comptes del 19 de desembre de 2006, i això és el que va admetre la CASS en el seu acord de 31 de gener de 2007. Des de llavors, l'esmentada quantitat es declara correctament com a salari.

La llei 18/2014 del 24 de juliol, de modificació de la llei 17/2008, de la seguretat social, modifica l'article 103 de la llei relatiu a la cotització de les persones assalariades a la branca de vellesa, i estableix un únic tipus de cotització, i desapareix doncs la possibilitat que fins llavors tenien els assalariat d'elecció en la classe A, B o C. Aquesta modificació entra en vigor l'1 de març de 2015.

El Consell d'administració del 19 de desembre 2014, en base als informes jurídics independents sobre la qüestió dels canvis normatius sobre les cotitzacions, van posar en relleu els drets adquirits establerta pels tribunals de sala civil, sentència del TU 27 de maig de 2015 i TSJC en sentència de 26 de novembre 2015 en la demanda B-1656-3/2012 dels empleats contra l'entitat, que declaren que:

TU, secció civil, "Que segons l'article 86 de la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals, s'estableix que a manca de prova del caràcter ocasional, voluntari i deslligat de les obligacions retributives... s'ha d'entendre que l'avantatge social que representa la subscripció per part de la CASS de l'assegurança complementària...acordat en el seu dia pel Consell d'administració de l'entitat parapública ha de ser considerat com a retribució complementària,... com element essencial del contracte laboral...

TSJC, ..."que es tractava d'un avantatge material adquirit...dret que existia des de l'any 1989, i era generalitzat a tots els assalariats fixos que hagin adherit a l'assegurança. Per tant, no es tracta d'una simple gratificació o avantatge acordat unilateralment fora de les seves obligacions retributives per la CASS sinó d'una retribució complementària en espècie integrant el salari."

Davant d'aquestes sentències, el Consell d'administració es va veure compel·lit a acordar aquest increment de salari net al personal fix que en aquell moment percebia el complement classe C. Aquests informes precisaven que donat que, en defecte d'acord de les parts, el 5% que la CASS destinava a la finalitat d'estalvi per la vellesa hauria de ser abonat com a salari als treballadors, incrementat el salari net que percebien, sense que suposi un increment en el salari global (nominal) del treballador i per tant no estar en infracció amb cap normativa pressupostària.

A data d'aquestes al·legacions, està en aplicació el reglament que regula les condicions i especialitats del personal al servei de la CASS, en vigor des de l'1 de novembre 2018.

- Sobre la habilitació de primes per diferents conceptes

Sobre la habilitació de les primes, en 2017 efectivament encara no hi ha regulació reglamentaria per quan dita norma data de 1968, és a dir, de fa més de 50 anys de la creació de l'entitat. És pacífic que aquesta normativa queda desconnectada de la realitat laboral i de competències ha assolir pels professionals contractuals de l'entitat.

Si bé no hi ha un reglament que estipuli les primes, l'òrgan màxim de govern de l'entitat és el Consell d'administració, té la potestat i autonomia, en acordar la retribució salarial i establir les primes, amb proposta fonamentada de la Direcció, amb subjecció a la legislació laboral i a les lleis pressupostàries, i amb submissió a la fiscalització favorable de la Intervenció general, a fi d'adequar a l'actualitat dels temps i exigències de gestió de l'entitat.

- Enregistrament comptable de les fases de despesa. (pàg.12)

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament en un sol acte

Les fases ACLOP, de conformitat amb el que s'estableix a l'apartat 5 de l'article 15 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017, sobre l'exempció al tràmit de fiscalització per les despeses de capítol 1.

Article 15. Excepcions al tràmit de fiscalització
D'acord amb els articles 33.1 i 37.3 de la Llei general de les finances públiques i amb l'article 27 de la Llei 93/2010, del 16 de desembre, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'Administració, s'exceptuen del tràmit de fiscalització prèvia o crítica els expedients relatius a les despeses següents:

...
5. Les despeses del capítol 1, "Despeses de personal", en concepte de retribucions del personal previstes en el pressupost inicial, les quals es comptabilitzen en el moment del pagament, en un sol acte que agrupa les diverses fases d'execució pressupostària anomenat ACLOP (autorització, compromís, liquidació, ordenament del pagament i pagament efectiu), i estan sotmeses a les comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments.

Atès que aquestes despeses estan sotmeses a comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments, i que qualsevol contractació i les conseqüents obligacions estan condicionades per la legislació pressupostària, s'acompleix adequadament amb el principi d'especialitat quantitativa atès que es respecta el seu caràcter limitador dins dels programes de gestió de l'entitat i les bosses de vinculació de partides de crèdit de mateixa naturalesa econòmica.

2.2.8 Transferències del pressupost de despesa. (pàg.14)

- L'enregistrament comptable de les fases de despesa. (pàg.14)

Sobre l'observació de la consignació en un sol acte de l'autorització, compromís i liquidació de les despeses dels sistemes de seguretat social, capítol 4, i per tant de les garanties d'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Les despeses de capítol 4 i de capítol 8 es registren pressupostàriament en un sol acte les fases ACLOP, de conformitat amb el que s'estableix a l'apartat 6 de l'article 15 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017, sobre l'exempció al tràmit de fiscalització per les despeses de capítol 4 i 8. Atesa la seva naturalesa ex lege, que no afecta a la seva validesa, les obligacions de prestacions i pensions es generen en un sol acte les fases ACLOP. Aquest article disposa específicament:

Article 15. Excepcions al tràmit de fiscalització
D'acord amb els articles 33.1 i 37.3 de la Llei general de les finances públiques i amb l'article 27 de la Llei 93/2010, del 16 de desembre, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'Administració, s'exceptuen del tràmit de fiscalització prèvia o crítica els expedients relatius a les despeses següents:

...
6. Les despeses del capítol 4, "Transferències corrents", en concepte de prestacions de branca general, de prestacions de branca jubilació i de prestacions familiars, respectivament; i les despeses del capítol 8, "Actius financers", en concepte de préstecs i bestretes a mitjà i llarg termini fora del sector públic, les quals es comptabilitzen en el moment del pagament en un sol acte que agrupa les diverses fases d'execució pressupostària anomenat ACLOP (autorització, compromís, liquidació, ordenament del pagament i pagament efectiu) i estan sotmeses a les comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments.

El principi d'especialitat quantitativa s'acompleix adequadament. Tan mateix, aquestes obligacions de despesa estan definides, en les lleis de pressupostos de l'entitat, com a crèdits ampliables, sempre a mesura que es necessita donar compliment a les normatives en vigor sobre prestacions i pensions

Apartat 2.3 Comptes anuals (pàgs.16-32)

- Efectiu en diversos serveis CASS. (pàg.24)

La CASS disposa de quatre caixes d'efectiu:

Una per pagament de despeses petites gestionades per la secretaria general pels consums necessaris per reunions del Consell d'Administració i d'altres institucionals, que són mensualment conciliades, i que funcionen com a despesa a justificar, i conformades per la direcció financera.

Una altra caixa (amb caixa forta) per a l'Àrea de control administratiu, que requereix d'un petit fons per canvis per la recaptació de compromisos en efectiu. Els cobraments realitzats en aquesta àrea es fan normalment en talons, o en efectiu, i són ingressats al banc diàriament. Seguidament es passa la relació manual de la remesa al departament comptable pel enregistrament de l'ingrés i correcta aplicació. Aquest servei es queda un

fons de 65 euros per canvis. El seguiment i control de la recaptació es realitza pel responsable de l'àrea.

En el decurs de maig 2018 els procediments de gestió al cobrament han estat canviats amb eliminació d'efectiu i de documents canviaris de dilatada gestió manual i de dificultós seguiment.

Dos caixes per a l'Àrea d'atenció al públic que requereix d'un petit fons per canvis en els cobraments d'efectiu. El responsable de l'àrea fa l'arqueig amb els registres de comprovants emesos per l'eina informàtica, i s'entreguen a l'àrea comptable pel seu enregistrament d'ingrés i correcta aplicació. Els cobraments són ingressats al banc diariament. Aquest servei es queda un fons de 180 euros per canvis.

- Mitjans de pagaments telemàtics. (pàg.24)

La CASS té establerts procediments automatitzats de liquidació i pagament amb controls definits en regles de negoci programades en concordança a les lleis i reglaments del sistema de seguretat social. L'entitat veuria favorablement la revisió dels mitjans de pagaments dins d'una normativa adaptada a la inevitable actualitat dels temps i exigències tecnològiques, vist el de gran impacte tecnològic en entitats amb gran volum d'operacions quotidianes.

- Signatura autoritzada no actualitzada. (pàg.24)

Des de l'any 2015 en el sistema financer andorrà s'instaura un cert excés de cel en els requeriments d'acreditacions de clients i signatures apoderades motivat per l'entorn i els esdeveniments que van sacsejar al sector. L'acompliment de la normativa internacional anomenada "KYC" ha fet alentir tots els circuits interns de validacions.

Cal precisar que de les entitats Crèdit Andorrà i Mora Banc disposa de signatures autoritzades en vigor. Respecte a Andbank en mèrit de l'observació, s'ha requerit la comprovació de les demandes que es van tramitar en el seu dia i la seva correcció.

2.3.7 Fons propis. (pàg.29)

- Actius de la branca de jubilació no transferits al Fons de Reserva de Jubilació (FRJ)

En acompliment de la disposició esmentada de la llei 6/2015 l'entitat fa els traspassos dels actius que es troben en la contrapartida de les reserves disponibles i immobilitzades sense menyscabament de les disposicions normatius de rang equivalent, de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre de la seguretat social, al capítol primer de la Gestió financera, que precisa, en termes de seguretat social, la ponderació dels principis de prudència, d'eficàcia i d'eficiència.

Des de l'exercici 2009, amb l'entrada en vigor de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre de la seguretat social, i fruit de la separació i delimitació de l'àmbit de gestió tècnica i pressupostaria del programa fons de reserves de la branca jubilació, s'informava, en cada exercici pressupostari de forma separada en els estats financers de l'entitat, dels actius patrimonials vinculats sota la seva responsabilitat gestora.

En el decurs del traspàs dels elements associats a aquesta responsabilitat gestora, i tan mateix les obligacions i drets clarament accessoris dels actius immobles són les partides que van ser objecte de valoració i traspàs al nou ens que entra en funcionament al 2016, els elements que acomplien la disposició de l'apartat 4 de l'article 83, de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre de la seguretat social, on es disposa que les reserves han d'estar invertides en forma que es coordini la prudència amb l'obtenció del grau de liquidesa, rendibilitat i seguretat tècnica precisa.

En l'apartat 1 de l'article 83 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre de la seguretat social, el legislador fa èmfasis en la unitat del patrimoni de la seguretat social, en la titularitat que recau en la Caixa Andorrana de Seguretat Social i els recursos legals que formen aquest patrimoni.

Tan mateix, per la resta d'elements que queden dins de l'àmbit de la gestió autònoma de la branca jubilació, donada la naturalesa de difícil determinació dels drets, fonamentalment de les cotitzacions, i per tant que no es coneix origen i destí precís entre branques fins a la seva conciliació i aplicació de declaracions amb els fons efectivament recaptats, i que es en la formulació dels comptes, ben excedida la data de tall d'operacions d'ambdues entitats, que es té coneixement material dels recursos romanents i afectats dins de cada branca de gestió dels dret i prestacions del sistema de seguretat social.

Atesa la condició d'afectació dels fons obtinguts per les branques, i vist que, per principi d'oportunitat, una anticipació estimativa de traspassos de fons, en si mateixa d'essència incerta, pot trencar el principi de eficàcia i eficiència, creant disparitats en el respectius estats financers.

Vist que als efectes de l'afectació definitiva dels recursos de les branques es manté unes reserves tècniques operatives per afrontar possibles obligacions contingents exigibles a molt curt termini.

Entenem que l'observació formulada fa una interpretació restrictiva de la norma sense prendre en consideració la resta d'estipulacions i condicionants normatius i per tant els actius traspassats, amb reflex a les reserves disponibles i immobilitzades, són els que restaven clarament afectats a la gestió del nou ens, quedant en el balanç de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, els actius afectats a la gestió operativa de la branca fins que aquesta pot dictar la desafectació per ulteriors transferències.

- Tractament comptable dels resultats de l'exercici

Sobre aquesta observació esmentar que en data 31 de gener 2017 s'acorda la devolució de romanents d'exercicis anteriors, i a l'aprovació dels comptes del 26.03.2018 el Consell d'administració acorda la devolució d'ingressos corresponent a les transferències rebudes per compte de la branca general de l'exercici 2017.

Les previsions d'aquestes devolucions queden reflectides als EEFF de la CASS i minorat el resultat de la branca general quan correspon (veure les notes 24 i 26 en les pàgines 172 i 175 de referència a l'estat de situació financer de la pàgina 133, la nota 7 "Transferències, subvencions i donacions" de la pàgina 159 de referència a l'estat de rendiment financer de pàgina 134, i els epígrafs de les pàgines 172 "comptes a pagar", 174 "altres comptes a pagar de devolució d'ingressos" i 175 "altres passius a curt termini").

Al nostre parer, aquesta observació no té motiu de formular-se ja que es compleix amb els requisits, registre, revelació i formalitats adients.

Apartat 2.4 Estat del romanent de tresoreria. (pàg.30)

Composició del romanent de tresoreria afectat

L'entitat formalment presenta el romanent segons el model de la instrucció 3/2017, del 14 de desembre de 2017, de manera simplificada, xifrant agregadament la totalitat dels components afectats per import global de 12.292.110,36 euros. Aquests romanent es desglossa en 3.274.369,45 d'euros per la branca general i de 9.017.740,91 d'euros per la branca jubilació sense ajustament assenyalada en l'observació següent.

Errors en els càlculs del romanent del romanent de tresoreria

Efectivament en la migració i mapeig al nou model de reportin dels estats financers va quedar sense tractar aquesta partida que minoraria en 1.800.018 euros el romanent afectat per la branca jubilació, d'import 9.017.740,91 euros a 7.217.722,91 euros, pel compromís de transferència dictat i en curs de pagament a 31.12.2017.

Apartat 2.5 Contractació pública. (pàg.31)

- Registre de contractes. (pàg.31)

L'entitat porta un registre de contractes en l'aplicatiu Lotus, eina molt limitada per incorporació de tota la documentació aportada en el marc de contractacions públiques, per aquest motiu es manté control i custodia dins de les àrees generadores de tota la documentació de les contractacions. L'entitat està treballant actualment en la implantació del projecte de gestió d'expedients per tota la documentació de l'entitat i comptem subsanar aquesta feblesa dins del marc l'esmentat projecte actualment en desplegament.

- Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat. (pàg.31)

Els procediments administratius dels plecs de bases són els generalment aplicats a l'Administració pública. En la mesura de les possibilitats tècniques i dels procediments i terminis de licitació, es fan les verificacions de no deute amb l'Administració general. Tot i així, la Intervenció General, en aplicació del article 28 sobre els tràmits administratius de la Llei 93/2012, inicia al 2012, un canvi en aquest sentit per la reorganització de tràmits de cara a nous concursos i de verificacions internes que constin a l'Administració general, que han de millorar la seva eficàcia.

Apartat 2.6 Altres aspectes a destacar. (pàg.31 - 32)

Sobre el control pressupostari. (pàg. 31)

A la data de finalització dels treballs de camp de l'auditoria del Tribunal de Comptes de l'exercici 2017, la Intervenció General no havia finalitzat encara els informes de fiscalització dels comptes, raó per la qual no s'han pogut posar a disposició del Tribunal de Comptes.

No obstant, a l'entitat li consta la regularitat dels treballs de camp de fiscalització i de control financer, en l'aplicació efectiva del Decret del 29 de març del 2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment d'un programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017 de
CONSELL REGULADOR ANDORRÀ DEL JOC

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 7
2.2. Liquidació del pressupost 9
2.2.1. Taxes i altres ingressos 10
2.2.2. Transferències del pressupost d'ingressos 11
2.2.3. Ingressos patrimonials 12
2.2.4. Actius financers del pressupost d'ingressos 12
2.2.5. Despeses de personal 12
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis 13
2.2.7. Despeses financeres 13
2.2.8. Inversions reals 14
2.2.9. Actius financers del pressupost de despeses 14
2.3. Estats financers 15
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 19
2.3.2. Actius financers corrents 20
2.3.3. Comptes a cobrar 20
2.3.4. Propietat, planta i equipament 20
2.3.5. Actius intangibles 21
2.3.6. Comptes a pagar 21
2.3.7. Passius financers corrents 21
2.3.8. Actius nets/Patrimoni 22
2.4. Estat del romanent de tresoreria 23
2.5. Contractació Pública 23
2.6. Altres aspectes a destacar 23
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 24
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 29
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 29
5. CONCLUSIONS 29
6. AL·LEGACIONS 30
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 40

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
LRJA: Llei de regulació dels jocs d'atzar
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrats, entre d'altres, pel Consell Regulador Andorrà del Joc (en endavant CRAJ).

La fiscalització del CRAJ forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera del CRAJ, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del CRAJ corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives

En data 4 de juliol de 2018, es lliura al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat pel CRAJ.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del CRAJ, s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del CRAJ, expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer, i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenta d'acord amb els principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel CRAJ, en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 31 d'agost de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, comptable i pressupostària del CRAJ en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 37/2014, de 11 de desembre del 2014, de regulació dels jocs d'atzar.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció del CRAJ, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern del CRAJ. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern del CRAJ.

Els òrgans de govern són el Consell, la Presidència i la Direcció general.

Sota la Direcció general, el CRAJ disposa d'un responsable de l'àmbit comptable-financer.

La gestió administrativa es du a terme sota la responsabilitat del director general, emprant per a la mateixa una aplicació comptable i pressupostària.

El CRAJ no ha estat sotmès als controls per part de la intervenció general previstos pels articles 37, 39 i 42 de la LGFP i per l'article 81.2 de la Llei 37/2014 de la LRJA.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	161.411,25
2. Consum de béns corrents i serveis	222.370,57
3. Despeses financeres	1.000,00
Despeses corrents	***384.781,82***
6. Inversions reals	2.303,28
Despeses de capital	***2.303,28***
Total pressupost despeses	**387.085,10**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
3. Taxes i altres ingressos	83.890,00
4. Transferències corrents	300.891,82
Ingressos corrents	***384.781,82***
7. Transferències de capital	2.303,28
Ingressos de capital	***2.303,28***
Total pressupost ingressos	**387.085,10**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici les quals han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
3. Taxes i altres ingressos	83.890,00	-	83.890,00
4. Transferències corrents	300.891,82	-	300.891,82
Ingressos corrents	***384.781,82***	**-**	***384.781,82***
7. Transferències de capital	2.303,28	-	2.303,28
Ingressos de capital	***2.303,28***	**-**	***2.303,28***
Total pressupost ingressos	**387.085,10**	**-**	**387.085,10**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

DESCRIPCIÓ	Pressupost inicial 2017	Compromisos Reconduïts	Transferències de crèdit	Crèdits ampliables contra ingressos	Modificacions pressupostàries	Pressupost final 2017
Despeses de personal	161.411,25	0,00	0,00	0,00	0,00	161.411,25
Despeses de béns corrents i serveis	222.370,57	75.240,00	-354,81	0,00	74.885,19	297.255,76
Despeses financeres	1.000,00	0,00	354,81	0,00	354,81	1.354,81
Despeses de transferències corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Despeses d'inversió	2.303,28	0,00	0,00	0,00	0,00	2.303,28
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Actius financers	0,00	0,00	0,00	699.900,00	699.900,00	699.900,00
Passius financers	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	**387.085,10**	**75.240,00**	**0,00**	**699.900,00**	**775.140,00**	**1.162.225,10**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Manca d'aprovació de les modificacions pressupostàries enregistrades

Durant l'exercici, el CRAJ ha enregistrat modificacions pressupostàries derivades dels crèdits reconduïts, per import de 75.240 euros, transferències de crèdit per 355 euros i crèdits ampliables contra ingressos per 699.900 euros. No consta que aquestes modificacions pressupostàries hagin estat aprovades, no donant compliment al que requereix la LGFP i el capítol III del Codi de l'Administració.

Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos

El CRAJ no ha enregistrat pressupostàriament a l'estat d'ingressos del pressupost les operacions que es deriven de les modificacions que ha tramitat relatives als crèdits que s'han reconduït. Aquest fet provoca que les previsions definitives del pressupost presentin un dèficit de 75.240 euros.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts pel CRAJ es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

DESCRIPCIÓ	Pressupost 2017	Liquidat 2017	Cobrat 2017	Liquidat 2016	Diferència 2017-2016	Variació %
TAXES I ALTRES INGRESSOS	**83.890,00**	**94.950,00**	**94.950,00**	**13.170,00**	**81.780,00**	**620,96%**
TAXES	**83.890,00**	**61.500,00**	**61.500,00**	**13.170,00**	**48.330,00**	**366,97%**
ALTRES TAXES	83.890,00	61.500,00	61.500,00	13.170,00	48.330,00	366,97%
Taxes del joc d'atzar	*83.890,00*	*61.500,00*	*61.500,00*	*13.170,00*	*48.330,00*	*366,97%*
VENDA DE BÉNS	**0,00**	**33.450,00**	**33.450,00**	**0,00**	**33.450,00**	-
IMPRESSOS	0,00	33.450,00	33.450,00	0,00	33.450,00	-
Plec de bases	*0,00*	*33.450,00*	*33.450,00*	*0,00*	*33.450,00*	-
TRANSFERÈNCIES CORRENTS	**300.891,82**	**300.891,82**	**300.891,82**	**362.465,59**	**-61.573,77**	**-16,99%**
TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	**300.891,82**	**300.891,82**	**300.891,82**	**362.465,59**	**-61.573,77**	**-16,99%**
ALTRES SUBVENCIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT	300.891,82	300.891,82	300.891,82	362.465,59	-61.573,77	-16,99%
Transferència del Govern d'Andorra	*300.891,82*	*300.891,82*	*300.891,82*	*362.465,59*	*-61.573,77*	*-16,99%*
INGRESSOS PATRIMONIALS	**0,00**	**1.378,67**	**1.378,67**	**0,00**	**1.378,67**	-
ALTRES INGRESSOS PATRIMONIALS	**0,00**	**1.378,67**	**1.378,67**	**0,00**	**1.378,67**	-
INGRESSOS PROVINENTS INVERSIONS REALS	0,00	1.378,67	1.378,67	0,00	1.378,67	-
Ingressos provinents inversions reals	*0,00*	*1.378,67*	*1.378,67*	*0,00*	*1.378,67*	-
INGRESSOS CORRENTS	**384.781,82**	**397.220,49**	**397.220,49**	**375.635,59**	**21.584,90**	**5,75%**
TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	**2.303,28**	**2.303,28**	**2.303,28**	**1.862,86**	**440,42**	**23,64%**
TRANSFERÈNCIES DE L'ESTAT	**0,00**	**2.303,28**	**2.303,28**	**1.862,86**	**440,42**	**23,64%**
ALTRES SUBVENCIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT	2.303,28	2.303,28	2.303,28	1.862,86	440,42	23,64%
Transferència de capital del Govern d'Andorra	*2.303,28*	*2.303,28*	*2.303,28*	*1.862,86*	*440,42*	*23,64%*
INGRESSOS DE CAPITAL	**0,00**	**2.303,28**	**2.303,28**	**1.862,86**	**440,42**	**23,64%**
ACTIUS FINANCERS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
PASSIUS FINANCERS	0,00	699.900,00	699.900,00	0,00	699.900,00	-
INGRESSOS FINANCERS	**0,00**	**699.900,00**	**699.900,00**	**0,00**	**699.900,00**	-
TOTAL	**387.085,10**	**1.099.423,77**	**1.099.423,77**	**377.498,45**	**721.925,32**	**191,24%**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

CAPÍTOL	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Execució 2017	% Execució / Press. Final	Execució 2016	% Variació 2017-2016
DESPESES CORRENTS	**384.781,82**	**460.021,82**	**329.087,27**	**71,54%**	**272.065,92**	**20,96%**
Despeses de personal	161.411,25	161.411,25	157.612,08	97,65%	153.221,68	2,87%
Despeses de béns corrents i serveis	222.370,57	297.255,76	170.120,38	57,23%	118.814,81	43,18%
Despeses financeres	1.000,00	1.354,81	1.354,81	100,00%	29,43	4503,50%
Despeses de transferències corrents	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
DESPESES DE CAPITAL	**2.303,28**	**2.303,28**	**2.303,28**	**100,00%**	**1.862,86**	**23,64%**
Despeses d'inversió	2.303,28	2.303,28	2.303,28	100,00%	1.862,86	23,64%
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
ACTIUS I PASSIUS FINANCERS	**0,00**	**699.900,00**	**699.900,00**	**100,00%**	**200,00**	**349850,00%**
Actius financers	0,00	699.900,00	699.900,00	100,00%	200,00	349850,00%
Passius financers	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
TOTAL	**387.085,10**	**1.162.225,10**	**1.031.290,55**	**88,73%**	**274.128,78**	**276,21%**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Concepte	Pressupost Inicial 2017	Pressupost Final 2017	Execució 2017	% Execució / Pressupostat	Execució 2016	Variació 2017-2016
Ingressos Corrents	384.781,82	384.781,82	397.220,49	103,23%	375.635,59	21.584,90
Despeses de funcionament[1]	-383.781,82	-458.667,01	-327.732,46	71,45%	-272.036,49	-55.695,97
Ingressos de capital	2.303,28	2.303,28	2.303,28	100,00%	1.862,86	440,42
Despeses de capital	-2.303,28	-2.303,28	-2.303,28	100,00%	-1.862,86	-440,42
Superàvit o dèficit de gestió	**1.000,00**	**-73.885,19**	**69.488,03**	**-94,05%**	**103.599,10**	**-34.111,07**
Despeses financeres	-1.000,00	-1.354,81	-1.354,81	100,00%	-29,43	-1.325,38
Superàvit o dèficit de caixa	**0,00**	**-75.240,00**	**68.133,22**	**-90,55%**	**103.569,67**	**-35.436,45**
Actius financers (ingressos)	0,00	0,00	0,00	-	0,00	0,00
Passius financers (ingressos)	0,00	699.900,00	699.900,00	100,00%	0,00	699.900,00
Actius financers (despeses)	0,00	-699.900,00	-699.900,00	100,00%	-200,00	-699.700,00
Passius financers (despeses)	0,00	0,00	0,00	-	0,00	0,00
Superàvit o dèficit	**0,00**	**-75.240,00**	**68.133,22**	**-90,55%**	**103.369,67**	**-35.236,45**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

2.2.1. Taxes i altres ingressos

Els imports rebuts per aquest concepte es corresponen amb el següent detall:

	TAXES I ALTRES INGRESSOS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
	Taxes	**83.890,00**	**-**	**83.890,00**	**61.500,00**	**-22.390,00**	**73,31%**
	Altres taxes	83.890,00	-	83.890,00	61.500,00	-22.390,00	73,31%
	Venda de béns	**-**	**-**	**-**	**33.450,00**	**33.450,00**	**-**
	Impresos	-	-	-	33.450,00	33.450,00	-
3	**Taxes i altres ingressos**	**83.890,00**	**-**	**83.890,00**	**94.950,00**	**11.060,00**	**113,18%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Exacció no ajustada a la normativa

Durant el 2017, el CRAJ ha convocat un concurs internacional per a la licitació d'una llicència classe A per instal·lar i explotar un casino de joc. Per a obtenir una còpia del Plec de bases que regula el concurs, s'ha requerit el pagament d'un preu de 3.000 euros.

Aquest import no pot ser considerat una contrapartida pel cost de l'activitat administrativa d'edició i distribució dels plecs de bases, pel que esdevé un ingrés el qual no es troba tipificat a l'article 81.3 de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar.

Així mateix, sotmetre l'obtenció del Plec de bases del concurs al pagament d'una exacció de l'import referit és limitador del principi de publicitat que ha de regir la contractació pública.

2.2.2. Transferències del pressupost d'ingressos

Els imports que figuren a la liquidació del pressupost de l'exercici corresponen a les transferències de Govern.

Transferències corrents

	TRANSFERENCIES CORRENTS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
	Transferències de l'Estat	**300.891,82**	**-**	**300.891,82**	**300.891,82**	**-**	**100,00%**
	Altres subvencions de l'administració de l'Estat	300.891,82	-	300.891,82	300.891,82	-	100,00%
4	**Transferències corrents**	**300.891,82**	**-**	**300.891,82**	**300.891,82**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Transferències de capital

	TRANSFERENCIES DE CAPITAL	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
	Transferències de l'Estat	**2.303,28**	**-**	**2.303,28**	**2.303,28**	**-**	**100,00%**
	Altres subvencions de l'administració de l'Estat	2.303,28	-	2.303,28	2.303,28	-	100,00%
7	**Transferències de capital**	**2.303,28**	**-**	**2.303,28**	**2.303,28**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.2.3. Ingressos patrimonials

Els imports rebuts per aquest concepte es corresponen amb el següent detall:

	INGRESSOS PATRIMONIALS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
	Altres ingressos patrimonials	**-**	**-**	**-**	**1.378,67**	**1.378,67**	**-**
	Ingressos provinents inversions reals	-	-	-	1.378,67	1.378,67	-
5	**Ingressos patrimonials**	**-**	**-**	**-**	**1.378,67**	**1.378,67**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.2.4. Actius financers del pressupost d'ingressos

Els imports rebuts per aquest concepte es corresponen amb el següent detall:

	ACTIUS FINANCERS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
	Fiances de concursos i subhastes	**-**	**-**	**-**	**699.900,00**	**699.900,00**	**-**
	Fiances de concursos i subhastes	-	-	-	699.900,00	699.900,00	-
9	**Actius financers**	**-**	**-**	**-**	**699.900,00**	**699.900,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat se'n desprenen les observacions següents:

Enregistrament pressupostari de les fiances

El CRAJ ha donat tractament pressupostari a les fiances que li han estat dipositades per a presentar-se al concurs internacional per a la instal·lació i explotació d'un casino de joc.

Donat que aquestes fiances no representen un recurs per al finançament de les activitats del CRAJ, aquest registre pressupostari no era procedent.

Per la seva part, els crèdits pressupostaris generats per l'ingrés anterior s'han destinat a finançar la imposició d'aquests recursos en fons a curt termini.

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost d'aquest capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	DESPESES DE PERSONAL	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Despeses de gratificació**	**75.400,00**	**-**	**75.400,00**	**73.091,20**	**-2.308,80**	**96,94%**
100	Despeses de gratificació	75.400,00	-	75.400,00	73.091,20	-2.308,80	96,94%
11	**Personal fix**	**64.350,00**	**-**	**64.350,00**	**63.365,50**	**-984,50**	**98,47%**
110	Rem. bàsic. i rem. pers. fix	64.350,00	-	64.350,00	63.365,50	-984,50	98,47%
16	**Quot. prest. i desp. socials de l'emp.**	**21.661,25**	**-**	**21.661,25**	**21.155,38**	**-505,87**	**97,66%**
160	Quotes seguretat social	21.661,25	-	21.661,25	21.155,38	-505,87	97,66%
1	**Despeses de personal**	**161.411,25**	**-**	**161.411,25**	**157.612,08**	**-3.799,17**	**97,65%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici el CRAJ té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers**	**11.046,32**	**1.021,33**	**12.067,65**	**12.067,65**	**-**	**100,00%**
202	Lloguers edificis i altres construccions	10.440,00	950,56	11.390,56	11.390,56	-	100,00%
203	Lloguer maq., instal·lacions i equip.	170,00	50,56	220,56	220,56	-	100,00%
206	Lloguer equipament per a informació	436,32	20,21	456,53	456,53	-	100,00%
21	**Repar., manteniment i conservació**	**3.040,00**	**3.484,38**	**6.524,38**	**5.696,36**	**-828,02**	**87,31%**
212	Repar. i cons. edificis i altres const.	-	2.748,35	2.748,35	2.748,35	-	100,00%
213	Repar. i cons. maq. instal. i equip.	40,00	171,09	211,09	211,09	-	100,00%
215	Repar. i cons. mobiliari i efectes	-	446,22	446,22	446,22	-	100,00%
216	Repar. i cons. material informàtic	3.000,00	118,72	3.118,72	2.290,70	-828,02	73,45%
22	**Material, subministrament i altres**	**195.844,25**	**70.379,48**	**266.223,73**	**151.016,25**	**-115.207,48**	**56,73%**
220	Material d'oficina	27.004,60	-4.476,62	22.527,98	1.974,64	-20.553,34	8,77%
221	Subministraments	1.099,68	193,02	1.292,70	881,13	-411,57	68,16%
222	Comunicacions	2.654,50	317,16	2.971,66	2.450,87	-520,79	82,47%
223	Transport	800,00	-800,00	-	-	-	-
224	Primes d' assegurances	325,47	17,99	343,46	343,46	-	100,00%
226	Altres serveis	10.600,00	3.666,29	14.266,29	11.825,65	-2.440,64	82,89%
227	Treballs realitzats per altres empreses	153.360,00	71.461,64	224.821,64	133.540,50	-91.281,14	59,40%
23	**Indemnitzacions per serveis**	**12.440,00**	**-**	**12.440,00**	**1.340,12**	**-11.099,88**	**10,77%**
230	Reemborsament de dietes	6.940,00	-	6.940,00	149,55	-6.790,45	2,15%
231	Locomoció	5.500,00	-	5.500,00	1.190,57	-4.309,43	21,65%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**222.370,57**	**74.885,19**	**297.255,76**	**170.120,38**	**-127.135,38**	**57,23%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.2.7. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**1.000,00**	**354,81**	**1.354,81**	**1.354,81**	**-**	**100,00%**
349	Altres despeses financeres	1.000,00	354,81	1.354,81	1.354,81	-	100,00%
3	**Despeses financeres**	**1.000,00**	**354,81**	**1.354,81**	**1.354,81**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.2.8. Inversions reals

Les inversions reals de l'exercici presenten el següent detall:

	INVERSIONS REALS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**1.049,28**	**1.254,00**	**2.303,28**	**2.303,28**	**-**	**100,00%**
603	Maq., instal. i equipaments	731,50	-731,50	-	-	-	-
605	Mobiliari i estris	192,38	1.830,12	2.022,50	2.022,50	-	100,00%
606	Equip. per a processos d'infor.	125,40	155,38	280,78	280,78	-	100,00%
64	**Immobilitzat immaterial**	**1.254,00**	**-1.254,00**	**-**	**-**	**-**	**-**
640	Immobilitzat immaterial	1.254,00	-1.254,00	-	-	-	-
6	**Inversions reals**	**2.303,28**	**-**	**2.303,28**	**2.303,28**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.2.9. Actius financers del pressupost de despeses

Els actius financers de l'exercici presenten el següent detall:

	ACTIUS FINANCERS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
85	**Adquisició participacions societats amb caràcter temporal**	**-**	**699.900**	**699.900**	**699.900**	**-**	**100,00%**
850	Adquisició participacions societats amb caràcter temporal	-	699.900	699.900	699.900	-	100,00%
8	**Actius financers**	**-**	**699.900**	**699.900**	**699.900**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Veure nota 2.2.4

2.3. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

ACTIUS	2017	2016
Actius corrents	**884.518,28**	**116.761,99**
Efectius i equivalents a l'efectiu	182.315,00	115.671,51
Actius financers	699.900,00	0,00
Comptes a cobrar	2.303,28	1.090,48
Inventaris	0,00	0,00
Pagaments anticipats	0,00	0,00
Actius en estat de venda	0,00	0,00
Actius no corrents	**10.126,88**	**1.906,48**
Actius financers	240,00	240,00
Propietats d'inversió	0,00	0,00
Propietat, planta i equipament	9.674,92	1.481,45
Actius intangibles	211,96	185,03
Actius totals	**894.645,16**	**118.668,47**

PASSIUS	2017	2016
Passius corrents	**839.089,36**	**13.391,31**
Comptes a pagar	139.189,36	13.391,31
Passius financers	699.900,00	0,00
Provisions a curt termini	0,00	0,00
Beneficis als treballadors	0,00	0,00
Pensions	0,00	0,00
Cobraments anticipats	0,00	0,00
Passius no corrents	**0,00**	**0,00**
Passius financers	0,00	0,00
Provisions a llarg termini	0,00	0,00
Beneficis als treballadors	0,00	0,00
Pensions	0,00	0,00
Passius totals	**839.089,36**	**13.391,31**
ACTIUS NETS/PATRIMONI	**2017**	**2016**
Capital	0,00	0,00
Reserves	0,00	0,00
Resultats d'exercicis anteriors	10.680,20	40,00
Resultat de l'exercici	44.875,60	105.237,16
Interessos minoritaris	0,00	0,00
Ajustos per canvi de valor	0,00	0,00
Total actius nets/patrimoni	0,00	0,00
Total passiu i patrimoni	**894.645,16**	**118.668,47**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	2017	2016
Ingressos		
Impostos	0,00	0,00
Quotes, multes, penalitzacions i llicències	61.500,00	13.170,00
Ingressos per transaccions amb contraprestació	0,00	0,00
Transferències d'altres entitats governamentals	280.489,68	364.328,45
Ingressos financers	0,00	0,00
Altres ingressos	34.828,67	2,01
Ingressos totals	**376.818,35**	**377.500,46**
Despeses		
Sous, salaris i beneficis als treballadors	157.612,08	153.221,68
Subvencions i altres pagaments per transferències	0,00	0,00
Subministraments i material pel consum	0,00	0,00
Altres despeses de gestió ordinària	171.475,19	118.844,24
Despeses de depreciació i amortització	2.855,59	196,38
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament	0,00	0,00
Altres despeses	-0,11	1,00
Despeses financeres	0,00	0,00
Despeses totals	**331.942,75**	**272.263,30**
Participació en resultat positiu (estalvi) d'associades	0,00	0,00
Resultat (estalvi o desestalvi) del període	**44.875,60**	**105.237,16**
Atribuïble a:		
Propietaris de l'entitat controladora	0,00	0,00
Interessos minoritaris	0,00	0,00
	0,00	**0,00**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Impostos	61.740,00	13.400,00
Venda de béns i serveis	33.450,00	0,00
Subvencions	300.891,82	362.465,59
Interessos rebuts	1.378,67	0,00
Altres cobraments	699.900,00	285,86
Pagaments		
Costos dels treballadors	157.340,28	150.855,87
Pensions	0,00	0,00
Proveïdors	144.273,83	111.695,93
Interessos pagats	0,00	0,00
Altres pagaments	28.129,67	18.068,08
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**767.616,71**	**95.531,57**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	-2.303,28	-1.042,38
Cobraments per venda de planta i equipament	820,48	1.042,38
Cobraments per venda d'inversions	0,00	0,00
Compra de valors en moneda estrangera	-699.900,00	0,00
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**-701.382,80**	**0,00**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	0,00	0,00
Reemborsament de préstecs	0,00	0,00
Distribució/dividends al govern	0,00	0,00
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	**0,00**	**0,00**
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**0,00**	**0,00**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	**115.671,51**	**20.139,94**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	**181.905,42**	**115.671,51**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**1.099.423,77**	**1.076.718,35**	**22.705,42**
Impostos directes	0,00	0,00	0,00
Impostos indirectes	0,00	0,00	0,00
Taxes i altres ingressos	94.950,00	96.328,67	-1.378,67
Transferències corrents	300.891,82	276.807,73	24.084,09
Transferències de capital	2.303,28	2.303,28	0,00
Ingressos patrimonials	1.378,67	1.378,67	0,00
Venda d'inversions reals	0,00	0,00	0,00
Actius financers	0,00	0,00	0,00
Passius financers	699.900,00	699.900,00	0,00
DESPESES (oblig.liquidades)	**1.031.290,55**	**1.031.842,75**	**-552,20**
Despeses de personal	157.612,08	157.612,08	0,00
Consum de béns corrents i serveis	170.120,38	170.672,58	-552,20
Despeses financeres	1.354,81	1.354,81	0,00
Transferències corrents	0,00	0,00	0,00
Inversions reals	2.303,28	2.303,28	0,00
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00
Actius financers	699.900,00	699.900,00	0,00
Passius financers	0,00	0,00	0,00
RESULTAT	**68.133,22**	**44.875,60**	**23.257,62**

AJUSTOS RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	**44.875,60**
Altes/Baixes d'immobilitzat	-2.303,28
Altes/Baixes d'actius financers	0,00
Altes/Baixes de passius financers	0,00
Deteriorament/Reversions	0,00
Amortitzacions	2.855,59
Provisions	0,00
Altres casuístiques	22.705,31
RESULTAT AJUSTAT	**68.133,22**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

El CRAJ presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

Es presenta la gestió comptable de tresoreria retuda per l'entitat:

Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

CONCEPTES	IMPORTS
1.- Cobraments	**1.099.437,57**
(+) Operacions pressupostàries	1.098.397,57
Pressupost corrent	1.097.337,09
Pressupost tancats	1.060,48
(+) Operacions extrapressupostàries	1.040,00
2.- Pagaments	**1.032.794,08**
(+) Operacions pressupostàries	1.003.624,41
Pressupost corrent	990.130,14
Pressupost tancats	13.494,27
(+) Operacions extrapressupostàries	29.169,67
Flux de tresoreria (1+2)	**66.643,49**
Saldo inicial de tresoreria 31/12/16	115.671,51
3. Saldo final de tresoreria 31/12/17	**182.315,00**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria:

Descripció	2017	2016
Bancs	181.905,42	115.371,44
Efectiu	409,58	300,07
TOTAL	**182.315,00**	**115.671,51**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

De les revisions d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Pagaments mitjançant targetes de crèdit

Els pagaments realitzats amb targetes de crèdit no segueixen en el moment d'efectuar-se el procediment i les fases previstes per la LGFP, si bé són objecte d'una regularització a posteriori. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquest sistema de pagament que s'ajusti a les previsions de la norma esmentada.

2.3.2. Actius financers corrents

Els moviments dels altres actius financers que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Fons renda fixa	-	699.900	-	699.900
Total	**-**	**699.900**	**-**	**699.900**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a cobrar

Els saldos de l'epígraf de comptes a cobrar és la següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Deutors pressupostaris	2.303,28	1.090,48	1.212,80
Total	**2.303,28**	**1.090,48**	**1.212,80**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.3.4. Propietat, planta i equipament

Els moviments que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Import a 01-01-17	Altes	Baixes	Traspassos	Valor net a 31-12-17
Maquinària	370,00	0,00	0,00	0,00	370,00
Mobiliari	9.547,01	1.429,86	0,00	0,00	10.976,87
Equips de processos d'informació	2.303,21	873,42	0,00	0,00	3.176,63
Altre immobilitzat material	56,76	0,00	0,00	0,00	56,76
COST	**12.276,98**	**2.303,28**	**0,00**	**0,00**	**14.580,26**
Maquinària	55,50	55,50	0,00	0,00	111,00
Mobiliari	1.891,70	1.969,24	0,00	0,00	3.860,94
Equips de processos d'informació	333,55	556,38	0,00	0,00	889,93
Altre immobilitzat material	16,95	26,51	0,00	0,00	43,46
DEPRECIACIÓ	**2.297,71**	**2.607,63**	**0,00**	**0,00**	**4.905,34**
Maquinària	314,50	-55,50	0,00	0,00	259,00
Mobiliari	7.655,31	-539,38	0,00	0,00	7.115,93
Equips de processos d'informació	1.969,66	317,04	0,00	0,00	2.286,70
Altre immobilitzat material	39,81	-26,51	0,00	0,00	13,30
VALOR NET	**9.979,27**	**-304,35**	**0,00**	**0,00**	**9.674,92**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

2.3.5. Actius intangibles

Els moviments que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Import a 01-01-17	Altes	Baixes	Traspassos	Valor net a 31-12-17
Marques i patents	147,67	0,00	0,00	0,00	147,67
Aplicacions informàtiques	498,53	0,00	0,00	0,00	498,53
COST	**646,20**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**646,20**
Marques i patents	29,53	29,53	0,00	0,00	59,07
Aplicacions informàtiques	156,75	218,43	0,00	0,00	375,18
DEPRECIACIÓ	**186,28**	**247,96**	**0,00**	**0,00**	**434,24**
Marques i patents	118,14	-29,53	0,00	0,00	88,60
Aplicacions informàtiques	341,78	-218,43	0,00	0,00	123,35
VALOR NET	**459,92**	**-247,96**	**0,00**	**0,00**	**211,96**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

2.3.6. Comptes a pagar

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

Descripció	2017	2016
Creditors comercials	35.854,29	8.273,35
Administracions públiques	103.335,07	5.117,96
Govern d'Andorra	*97.945,42*	*0,00*
Tributs	*542,65*	*618,96*
CASS	*4.847,00*	*4.499,00*
TOTAL DEUTORS	**139.189,36**	**13.391,31**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

2.3.7. Passius financers corrents

Els moviments dels altres passius financers que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Passius financers	-	699.900	-	699.900
Total	**-**	**699.900**	**-**	**699.900**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

2.3.8. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora						
	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total	Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
Saldo a 31 de desembre de 2015	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**40,00**	**40,00**	**0,00**	**0,00**
Canvis en polítiques comptables	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo reexpressat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**40,00**	**40,00**	**0,00**	**0,00**
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016					0,00		
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	0,00	0,00	0,00	-92.929,47	-92.929,47	0,00	0,00
Resultat positiu (estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	103.569,67	103.569,67	0,00	0,00
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**10.640,20**	**10.640,20**	**0,00**	**0,00**
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**10.680,20**	**10.680,20**	**0,00**	**0,00**
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**10.680,20**	**10.680,20**	**0,00**	**0,00**
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	0,00	0,00	0,00	44.875,60	44.875,60	0,00	0,00
Resultat negatiu (desestalvi) del període	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**44.875,60**	**44.875,60**	**0,00**	**0,00**
Saldo a 31 de desembre de 2017	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**55.555,80**	**55.555,80**	**0,00**	**0,00**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut pel CRAJ en l'exercici presenta el següent detall:

CONCEPTES	IMPORTS
1.- (+) Drets pendents de cobrament	**702.203,28**
(+) del pressupost corrent	702.203,28
(+) de pressupostos tancats	0,00
(+) d'operacions no pressupostàries	0,00
(-) de cobrament dubtós	0,00
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	0,00
2.- (-) Obligacions pendents de pagament	**839.089,36**
(+) del pressupost corrent	741.143,94
(+) de pressupostos tancats	0,00
(+) d'operacions no pressupostàries	97.945,42
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	0,00
3.- (+) Fons líquids	**182.315,00**
I Romanent de tresoreria afectat	45.428,92
II Romanent de tresoreria no afectat	0,00
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**45.428,92**

Font: Consell Regulador Andorrà del Joc
(Imports en euros)

2.5. Contractació Pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

El CRAJ no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36 apartat 3 de la LGFP, estableix que "el Govern *ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes."*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el CRAJ no ha quedat subjecte a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	2.000	83.890
4. Transferències corrents	50.000	362.466	300.892
Ingressos corrents	***50.000***	***364.466***	***384.782***
7, Transferències de capital	-	2.391	2.303
Ingressos de capital	***-***	***2.391***	***2.303***
Total ingressos	**50.000**	**366.857**	**387.085**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	41.758	167.033	161.411
2. Consum de béns corrents i serveis	8.142	196.433	222.371
3. Despeses financeres	100	1.000	1.000
Despeses corrents	***50.000***	***364.466***	***384.782***
6. Inversions reals	-	2.391	2.303
Despeses de capital	***-***	***2.391***	***2.303***
Total despeses	**50.000**	**366.857**	**387.085**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

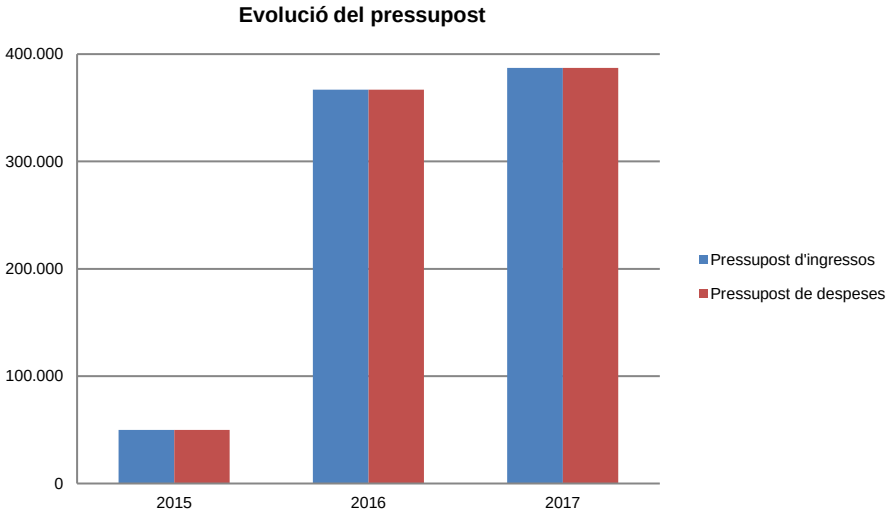

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	2.138	13.170	94.950
4. Transferències corrents	50.000	362.466	300.892
5. Ingressos patrimonials	-	-	1.379
Ingressos corrents	***52.138***	***375.636***	***397.221***
7. Transferències de capital	-	1.863	2.303
Ingressos de capital	***-***	***1.863***	***2.303***
8. Actius financers	-	-	699.900
Total actius i passius financers	***-***	***-***	***699.900***
Total ingressos	**52.138**	**377.499**	**1.099.424**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	32.158	153.222	157.612
2. Consum de béns corrents i serveis	2.072	118.815	170.120
3. Despeses financeres	-	29	1.355
Despeses corrents	***34.230***	***272.066***	***329.087***
6. Inversions reals	-	1.863	2.303
Despeses de capital	***-***	***1.863***	***2.303***
8. Actius financers	40	200	699.900
Total actius i passius financers	***40***	***200***	***699.900***
Total despeses	**34.270**	**274.129**	**1.031.290**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	2.138	13.170	94.950
4. Transferències corrents	50.000	362.466	300.892
5. Ingressos patrimonials	-	-	1.379
Ingressos corrents	***52.138***	***375.636***	***397.221***
7. Transferències de capital	-	1.863	2.303
Ingressos de capital	***-***	***1.863***	***2.303***
Total ingressos	**52.138**	**377.499**	**399.524**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	32.158	153.222	157.612
2. Consum de béns corrents i serveis	2.072	118.815	170.120
3. Despeses financeres	-	29	1.355
Despeses corrents	***34.230***	***272.066***	***329.087***
6. Inversions reals	-	1.863	2.303
Despeses de capital	***-***	***1.863***	***2.303***
Total despeses	**34.230**	**273.929**	**331.390**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

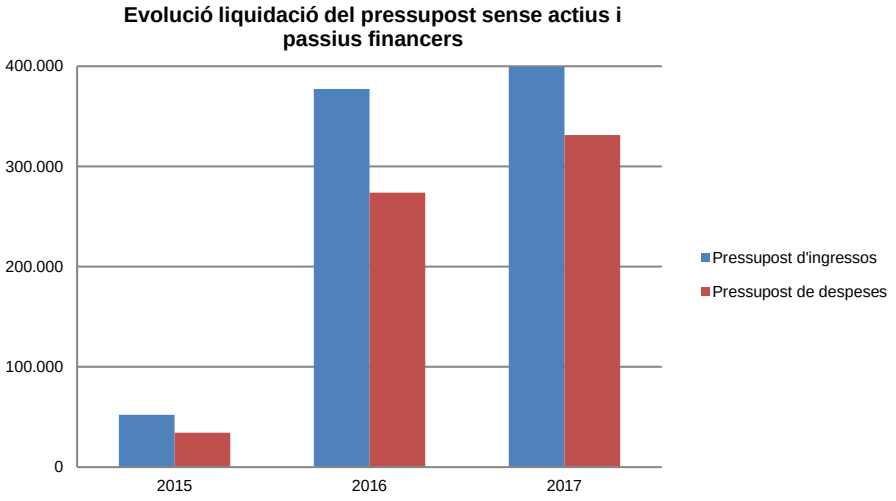

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions sense els actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

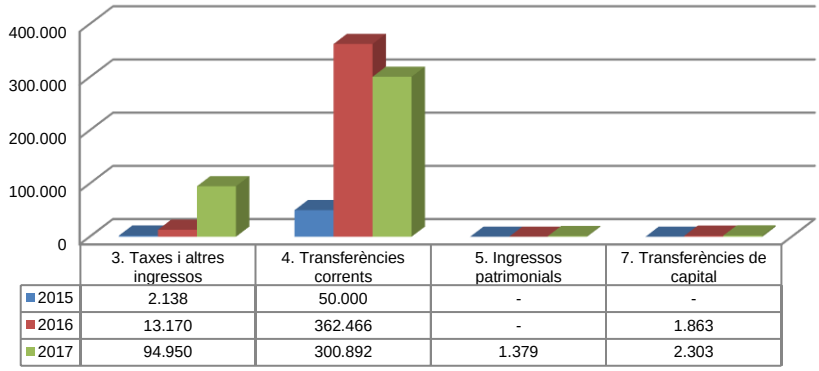

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital
2015	2.138	50.000	-	-
2016	13.170	362.466	-	1.863
2017	94.950	300.892	1.379	2.303

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

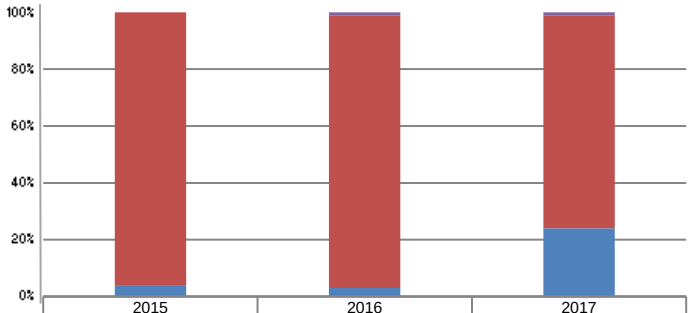

	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	4%	3%	24%
4. Transferències corrents	96%	96%	75%
5. Ingressos patrimonials	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

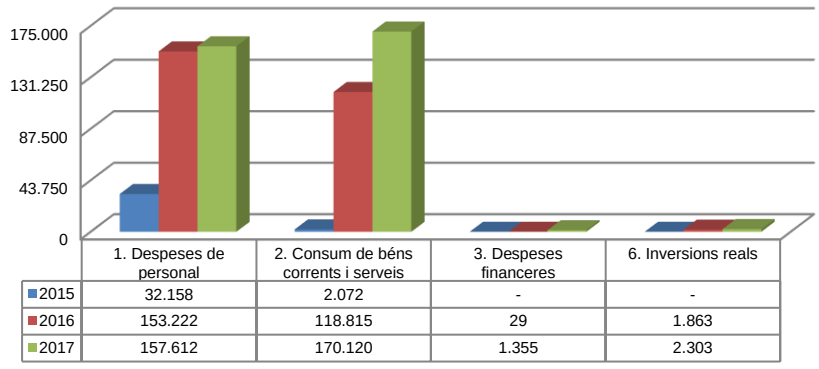

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2015	32.158	2.072	-	-
2016	153.222	118.815	29	1.863
2017	157.612	170.120	1.355	2.303

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

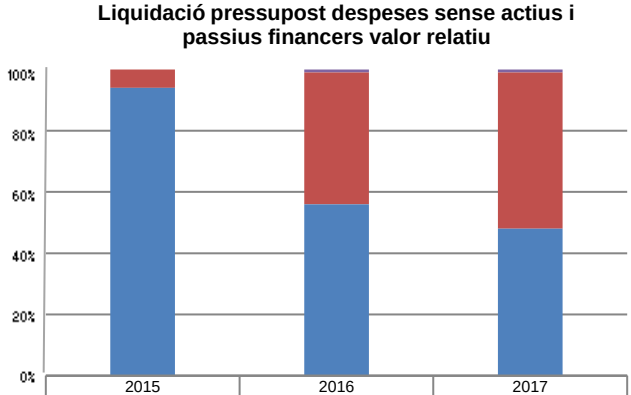

	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	94%	56%	48%
2. Consum de béns corrents i serveis	6%	43%	51%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ

Resultat pressupostari, variació d'actius i passius financers i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	52.138	377.499	1.099.424
Total despeses liquidades	34.270	274.129	1.031.290
Resultat pressupostari	**17.868**	**103.370**	**68.134**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Descripció	2015	2016	2017
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	-	-	699.900
Actius i passius financers liquidats (despeses)	40	200	699.900
Variació d'actius i passius financers	**-40**	**-200**	**-**

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	786	1.090	702.203
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-2.960	-13.392	-839.089
3. (+) Fons líquids	20.042	115.672	182.315
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**17.868**	**103.370**	**45.429**
I. Romanent de tresoreria afectat	20.336	103.371	45.429
II. Romanent de tresoreria no afectat	-2.468	-1	0
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**17.868**	**103.370**	**45.429**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

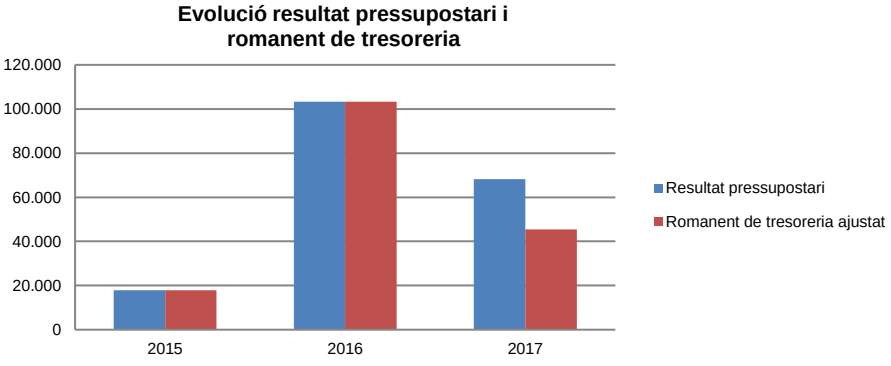

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%	200,3%
Grau de liquidació de drets (*) (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	104,3%	102,9%	103,2%
Grau de liquidació d'obligacions (*) (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	68,5%	74,7%	71,7%
% que representen les despeses de personal (*) (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	93,9%	55,9%	47,6%
% que representen les despeses corrents (*) (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	6,1%	43,4%	51,3%
% que representen les despeses per transferències corrents (*)	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (*) (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,7%	0,7%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	34,3%	27,6%	17,2%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	34,3%	27,6%	17,2%
Autonomia (*) (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	4,1%	3,5%	24,1%
Autonomia fiscal (*) (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	4,1%	3,5%	23,8%

Ratis de liquiditat			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (**)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	17.868	103.371	45.429
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	703,6%	871,9%	105,4%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	677,1%	863,8%	21,7%

(*) Ratis calculats sense tenir en compte els actius i passius financers d'ingressos i de despeses
(**) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del CRAJ
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- No consta que les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici hagin estat aprovades, contràriament al que requereix la LGFP i el capítol III del Codi de l'Administració. (nota 2.1.2)

Altres aspectes

- El CRAJ ha requerit el pagament de 3.000 euros per l'obtenció del plec de bases que regeix el concurs internacional per a la licitació de la construcció i explotació d'un casino de joc. Aquest ingrés no està tipificat a la Llei que regula el CRAJ i pot ser contrari al principi de publicitat que ha de regir la contractació pública. (nota 2.2.1)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

- Els pagaments realitzats amb targetes de crèdit no segueixen en el moment d'efectuar-se el procediment i les fases previstes per la LGFP, si bé són objecte d'una regularització a posteriori. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquest sistema de pagament que s'ajusti a les previsions de la norma esmentada. (nota 2.3.1)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Consell Regulador Andorrà del Joc a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Consell Regulador Andorrà del Joc ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Consell Regulador Andorrà del Joc el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 3/4/19
Hora d'entrada: 11'20h.
Núm.: 45-19.

CRAJ CONSELL REGULADOR ANDORRÀ DEL JOC

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President del Tribunal de Comptes

Andorra la Vella, 2 d'abril del 2019

Distingit Senyor,

Em complau trametre l'informe de "Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes en el seu informe sobre la liquidació dels comptes corresponent a l'exercici 2017", que ha estat elaborat pel Consell Regulador Andorrà del Joc.

Atentament,

Jordi Cinca Mateos
President

CONSELL REGULADOR ANDORRÀ DEL JOC

Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació de comptes corresponent a l'exercici 2017

Andorra la Vella, 29 de març del 2019

Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del CRAJ corresponent a l'exercici 2017

Vist l'informe del Tribunal de Comptes, referent a la liquidació de comptes del Consell Regulador Andorrà del Joc per a l'exercici 2017, rebut el 13 de març del 2019, i un cop analitzades les observacions efectuades, des del Regulador es fan les consideracions següents:

Relatives a la organització i control intern (punt 1.4 i 2.6)

"El CRAJ no ha estat sotmès als controls per part de la intervenció general previstos pels articles 37, 39 i 42 de la LGFP i per l'article 81.2 de la Llei 37/2014 de la LRJA."

Resposta

En seguiment al punt 2.6 de l'informe de treballs de fiscalització el Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017 que va estar aprovat segons decret en data 29 de març del 2017, el CRAJ no ha quedat subjecte a control pressupostari per aquest exercici.

Relatives a la manca d'aprovació de les modificacions pressupostàries enregistrades (punt 2.1.2)

"Durant l'exercici, el CRAJ ha enregistrat modificacions pressupostàries derivades dels crèdits reconduïts, per import de 75.240 euros, transferències de crèdit per 355 euros i crèdits ampliables contra ingressos per 699.900 euros. No consta que aquestes modificacions pressupostàries hagin estat aprovades, no donant compliment al que requereix la LGFP i el capítol III del Codi de l'Administració"

Resposta

L'article 26.2.c) del Text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996 estableix *"2. Les transferències concernint despeses corrents, amb les finalitats expressades a l'article 23.4 i a l'article 24.3, poden ser acordades pel Govern o el corresponent consell d'administració amb les limitacions següents: ... b) No poden afectar els crèdits per a remuneracions de personal, ni les despeses financeres, ni els crèdits aprovats per lleis de crèdits extraordinaris o suplements de crèdit. c) No poden reduir crèdits per a despeses*

2

Consell Regulador Andorrà del Joc

destinades a subvencions nominatives ni els augmentats per suplements o transferències de crèdit."

Les transferències de crèdit afectades al capítol 3 – Despeses financeres han estat incrementades per poder assumir despeses financeres sobrevingudes. Les transferències de crèdits realitzades pel CRAJ no contradiuen cap de les situacions exposades a la norma, degut a que cap de les partides reduïdes no havien estat augmentades amb anterioritat per suplements de crèdit o altres transferències. El CRAJ no disposa en el seu pressupost de l'exercici 2017 de cap partida destinada a subvenció.

Pel que respecta als moviments de crèdit de crèdits reconduïts i crèdits ampliables contra ingressos, el CRAJ ha aprovat mitjançant acord del consell d'administració cadascun d'aquest. A continuació es fa detall:

- Crèdits reconduïts per import de 75.240 € van ser aprovats en data 19-12-16. Tot i que no s'especifica que s'aprova el moviment de crèdit com a Crèdits reconduïts, en l'acta s'indica *"S'acorda acceptar la proposta d'honoraris presentada per l'assessor de la Llei del joc a efectes de realitzar els tràmits comptables i pressupostaris escaients per a comprometre la despesa."*

- Crèdit ampliable contra ingressos per import de 699.900 €, tot i que no s'especifica que s'hagi aprovat el moviment de crèdit com a tal, en l'acta del 28 de novembre del 2017 s'informa al consell d'administració que la quantitat dipositada en concepte de fiances provisionals per part de 7 dels concursants, que es trobaven en el procés de licitació d'una llicència per instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra, s'ha emprat en un fons d'inversió i per un termini concret amb capital garantit. Aquesta acta va ser aprovada per unanimitat i per tant, per poder realitzar la inversió i poder-se registrar, el moviment pressupostari correcte era un crèdit ampliable contra ingressos.

Conseqüentment, podem estar d'acord parcialment amb aquesta observació del Tribunal de Comptes i s'informa que durant l'execució de l'exercici 2018 ha estat esmenat aquest procediment i en les reunions del consell d'administració realitzades durant l'any 2018 s'ha indicat exactament l'aprovació dels moviments de crèdit específics.

Relatives a la comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos (punt 2.1.2)

"El CRAJ no ha enregistrat pressupostàriament a l'estat d'ingressos del pressupost les operacions que es deriven de les modificacions que ha tramitat relatives als crèdits que s'han reconduït. Aquest fet provoca que les previsions definitives del pressupost presentin un dèficit de 75.240 €."

3

Consell Regulador Andorrà del Joc

Resposta

Aquesta observació del Tribunal de Comptes es podrà considerar amb vista als propers tancaments comptables del CRAJ quan s'esdevinguin crèdits reconduïts.

Relatives a l'exacció no ajustada a la normativa (punt 2.2.1) – Primera part

"Durant el 2017, el CRAJ, ha convocat un concurs internacional per a la licitació d'una llicència de classe A per instal·lar i explotar un casino de joc. Per a obtenir una còpia del Plec de bases que regula el concurs, s'ha requerit el pagament d'un preu de 3.000 euros.

Aquest import no pot ser considerat una contrapartida pel cost de l'activitat administrativa d'edició i distribució dels plecs de bases, pel que esdevé un ingrés el qual no es troba tipificat a l'article 81.3 de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar."

Resposta

El Consell Regulador Andorrà del Joc aplica el principi de no afectació dels ingressos, de conformitat amb l'establert a l'article 16 del Text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996, quina disposa que els ingressos de les finances públiques es destinen a satisfer indistintament el conjunt de les seves obligacions, en cap cas, per donar compliment al cost de l'activitat administrativa.

En quant a la manca de tipificació del tipus d'ingrés, val a dir que, l'esmentat article 81 apartat tercer en la seva lletra d) disposa *"Article 81. Comptabilitat i règim econòmic... 3. El Consell Regulador Andorrà del Joc disposa, per al compliment dels seus fins, dels recursos següents:... d) Qualsevol altres que legalment se li puguin atribuir"*.

Per tant, atenent les consideracions exposades i en compliment de l'establert a l'article 18 del Text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996, *"Article 18. Estats d'ingressos i de despeses. 1. L'estat d'ingressos s'estructura en el grup d'impostos directes, impostos indirectes, taxes i d'altres ingressos, ingressos patrimonials, alienació d'inversions reals, actius financers i passius financers."*, el Consell Regulador Andorrà del Joc ha registrat pressupostàriament l'import de 3.000 € satisfet per cada una de les empreses interessades en el concurs internacional per a la licitació d'una llicència de classe A per instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra, i que van recollir el corresponent Plec de bases, com a *"Altres ingressos"*, al capítol 3 – Taxes i altres ingressos, article 32 – Venda de béns, concepte 326 – Documentació diversa i subconcepte 32603 – Plec de bases, seguint la mateixa classificació

Consell Regulador Andorrà del Joc

establerta pel Govern d'Andorra al no existir una estructura pressupostària d'obligat compliment fins a la data.

Consegüentment, no podem compartir la observació del Tribunal de Comptes.

Relatives a l'exacció no ajustada a la normativa (punt 2.2.1) – Segona part

"Així mateix, sotmetre l'obtenció del Plec de bases del concurs al pagament d'una exacció de l'import referit és limitador del principi de publicitat que ha de regir la contractació pública."

Resposta

El concurs per a la licitació d'una llicència de classe A per instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra, no està subjecte a l'aplicació de la Llei de contractació pública, sinó a l'àmbit d'aplicació del Text Refós de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar i de la reglamentació que la desenvolupa, més específicament al Reglament del casino de joc del 23 de novembre del 2016, atès que es tracta del procediment establert per a l'obtenció d'una llicència atorgada exclusivament pel Consell Regulador Andorrà del Joc, i per tant, sotmesa a la legislació en matèria de joc.

En base als fets exposats, esdevé evident que el Consell Regulador Andorrà del Joc no ha vulnerat cap principi, havent actuat segons les regles legals per a tal efecte, la qual cosa dóna plena legalitat al procediment emprat.

Relatives a l'enregistrament pressupostari de les fiances (punt 2.2.4)

"El CRAJ ha donat tractament pressupostari a les fiances que li han estat dipositades per a presentar-se al concurs internacional per a la instal·lació i explotació d'un casino de joc.

Donat que aquestes fiances no representen un recurs per al finançament de les activitats del CRAJ, aquest registre pressupostari no era procedent.

Per la seva part, els crèdits pressupostaris generats per a l'ingrés anterior s'han destinat a finançar la imposició d'aquests recursos en fons a curt termini"

Resposta

En la regulació andorrana no hi ha establerta una estructura pressupostària d'obligat compliment fins a la data. En seguiment a l'article 18 del Text refós de la

5

Consell Regulador Andorrà del Joc

Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996, a la classificació econòmica pressupostària que té establerta el Govern d'Andorra en les seves liquidacions de comptes i a la Llei de pressupost aprovada en cada exercici vigent, el CRAJ registra com una operació financera dins del capítol 9. Passius Financers les fiances rebudes per cadascun dels concursants. Al executar dites liquidacions dins d'un capítol d'operacions financeres, subconcepte 94100 - Fiances de concursos i subhastes, no representa cap recurs per a l'activitat habitual del CRAJ, si més no, una obligació contreta amb les persones físiques o jurídiques dipositàries d'aquestes fiances.

Pel que respecta a la imposició en fons a curt termini de l'import total de les fiances rebudes, la seva naturalesa és una operació financera registrada com un actiu financer de despeses, el qual tampoc es destina a finançar l'activitat habitual del CRAJ, al contrari, a donar rendibilitat als actius disponibles.

Consegüentment, no podem compartir la observació del Tribunal de Comptes.

Relatives a l'enregistrament comptable de les fases de despesa (punt 2.2.5)

"Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici el CRAJ té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten el seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa."

Resposta

L'article 15.5 de la Llei de pressupost per a l'exercici 2017 determina, textualment: "5. Les despeses del capítol 1, "Despeses de personal", en concepte de retribucions del personal previstes en el pressupost inicial, les quals es comptabilitzen en el moment del pagament, en un sol acte que agrupa les diverses fases d'execució pressupostària anomenat ACLOP (autorització, compromís, liquidació, ordenament del pagament i pagament efectiu), i estan sotmeses a les comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments."

Aquest article suposa una excepció al procediment administratiu de l'execució de les despeses que preveu l'article 31 del Text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996. D'altra banda, cal fer avinent que, considerant que el Text refós esmentat i la Llei de pressupost són normes del mateix rang normatiu i que a més tenen una especificitat en matèria pressupostària similar, ha de prevaldre la llei posterior, que és la del pressupost per a l'exercici 2017, sobre l'anterior.

Consegüentment, no podem compartir la observació del Tribunal de Comptes.

6

Consell Regulador Andorrà del Joc

Relatives als pagaments mitjançant targetes de crèdit (punt 2.3.1)

"Els pagaments realitzats amb targetes de crèdit no segueixen en el moment d'efectuar-se el procediment i les fases previstes per la LGFP, si bé són objecte d'una regularització a posteriori. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquest sistema de pagament que s'ajusti a les previsions de la norma esmentada."

Resposta

Si bé aquesta recomanació va ser realitzada pel Tribunal de Comptes en la revisió de l'exercici 2016, i el CRAJ va indicar en les seves al·legacions que s'analitzaria la possibilitat de l'adopció d'un procediment d'un nou sistema de registre pressupostari per tal d'ajustar-se a la norma esmentada, el CRAJ no va poder aplicar el nou procediment fins a l'exercici 2018, ja que l'informe on es feia la recomanació per a l'exercici 2016 va ser lliurat al CRAJ en data 11 de desembre del 2017.

Aquesta observació del Tribunal de Comptes es podrà considerar amb vista als propers tancaments comptables.

Relatives al registre de contractes (punt 2.5)

"El CRAJ no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP"

Resposta

En l'article 65 de la Llei de contractació pública no s'estableix específicament el format d'aquest registre i per tant, des del CRAJ es vol informar al Tribunal de Comptes que es disposa d'un registre de contractes tal com adjuntem a continuació:

Consell Regulador Andorrà del Joc

151001_Vinyes_Lloguer despatx D_Substituit	09/05/2016 13:42	Adobe Acrobat D...	1.622 kB
151103_Andorra Telecom	09/05/2016 13:23	Adobe Acrobat D...	1.316 kB
151104_FEDA despatx	09/05/2016 13:18	Adobe Acrobat D...	629 kB
151104_Rodney neteja+rescinsió	09/05/2016 13:20	Adobe Acrobat D...	560 kB
151118_Catalana Occidente	09/05/2016 13:40	Adobe Acrobat D...	300 kB
151120_Targeta Xavier_Banc Sabadell	09/05/2016 13:27	Adobe Acrobat D...	1.678 kB
151230_SERMIPA_TPV	05/01/2016 09:55	Adobe Acrobat D...	1.745 kB
160101_Contracte fotocopiadora	14/01/2016 11:48	Microsoft Word 9...	1.606 kB
160101_Ofi 3_Impressora	20/01/2016 10:53	Adobe Acrobat D...	736 kB
160118_Traspàs mbl Xavier	15/01/2016 13:04	Microsoft Word 9...	113 kB
160118_Traspàs mbl Xavier_signat	18/01/2016 15:12	Adobe Acrobat D...	212 kB
160330_Fitxa client Ofijet	30/03/2016 12:50	Adobe Acrobat D...	169 kB
160331_Rodney_rescissió contracte	29/03/2016 11:32	Microsoft Word 9...	76 kB
160401_Punual net_Neteja	09/05/2016 13:24	Adobe Acrobat D...	317 kB
160711_Fitxa client Emte	11/07/2016 14:40	Adobe Acrobat D...	215 kB
160830_Impressora BN petita	19/09/2016 15:32	Adobe Acrobat D...	303 kB
160830_Impressora COLOR petita	19/09/2016 15:32	Adobe Acrobat D...	291 kB
160830_Impressora COLOR petita_mod	02/12/2016 12:16	Adobe Acrobat D...	262 kB
160919_Contracte signatura digital. President Jordi Cinca	20/09/2016 14:16	Adobe Acrobat D...	1.506 kB
161025_Annex TPV_màquina GPRS	26/10/2016 09:03	Adobe Acrobat D...	434 kB
170511_Puntal Net_rescinsió	12/05/2017 10:52	Adobe Acrobat D...	151 kB
170614_Avança_Document coordinació act empresarials	14/06/2017 09:36	Adobe Acrobat D...	249 kB
170918_Vinyes_Lloguer despatx B	17/10/2017 10:24	Adobe Acrobat D...	1.617 kB
170918_Vinyes_Lloguer despatx C i D	04/10/2017 10:52	Adobe Acrobat D...	2.561 kB

Conseqüentment, no podem compartir la observació del Tribunal de Comptes.

Andorra la Vella, 29 de març del 2019

Xavier Bardina Pau
Director General

CRAJ
CONSELL REGULADOR
ANDORRÀ DEL JOC

Consell Regulador Andorrà del Joc

8

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
l'**ESCOLA DE FORMACIÓ DE PROFESSIONS ESPORTIVES I DE MUNTANYA**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
1.5. Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2. Liquidació del pressupost 9
2.2.1. Taxes i altres ingressos 10
2.2.2. Transferències del pressupost d'ingressos 10
2.2.3. Despeses de personal 11
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis 12
2.2.5. Despeses financeres 12
2.2.6. Inversions reals 12
2.3. Comptes anuals 13
2.3.1. Immobilitzat 17
2.3.2. Deutors, vendes i ingressos 18
2.3.3. Ajustaments per periodificació 18
2.3.4. Tresoreria i comptes financers 18
2.3.5. Fons propis 19
2.3.6. Ingressos a distribuir en diversos exercicis 19
2.3.7. Creditors 20
2.4. Estat del romanent de tresoreria 20
2.5. Contractació pública 21
2.6. Altres aspectes a destacar 21
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 22
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 27
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 27
5. CONCLUSIONS 28
6. AL·LEGACIONS 28
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 28

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic
PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració pública, integrada, entre d'altres, per l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya (en endavant EFPEM).

La fiscalització de l'EFPEM forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de l'EFPEM corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de tresoreria, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament i l'estat del romanent de tresoreria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de l'EFPEM s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de l'EFPEM expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'EFPEM en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern

existents en l'EFPEM. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 15 de juny de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'EFPEM es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de creació de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya, de 14 de desembre de 1995.
- Llei de contractació pública, del 9 de novembre de 2000.
- Decret del 6 de juliol del 2011 d'aprovació del Reglament regulador del Comitè de Gestió de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'EFPEM, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'EFPEM. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles

observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'EFPEM.

L'organització i control intern de l'EFPEM s'estructura de la forma següent:

L'EFPEM té un comitè de gestió la composició del qual ve regulada en el reglament de data 6 de juliol de 2011. L'EFPEM té una direcció general i un cap d'estudis. La seva estructura organitzativa és limitada donades les característiques de la mateixa, composada pel cap d'estudis, pel coordinador d'esquí alpí i disciplines associades i el comptable-administratiu. El comptable-administratiu és el responsable de la gestió economicofinancera, que inclou la comptabilitat i el seguiment pressupostari amb la supervisió de la direcció, sense que es detecti una adequada segregació de funcions.

L'ens no disposa de reglaments ni de normes internes que regeixin el seu funcionament i tampoc disposa de manuals de procediments.

L'ens utilitza un aplicatiu comptable pel registre de les operacions economicofinanceres, però no disposa d'un aplicatiu específic pel seguiment pressupostari.

L'EFPEM no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- L'EFPEM no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

Les previsions pressupostàries que figuren en els comptes retuts presenten les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	235.446,15
2. Consums de béns corrents i serveis	133.493,44
3. Despeses financeres	450,00
Despeses corrents	***369.389,59***
6. Inversions reals	3.000,00
Despeses de capital	***3.000,00***
Total pressupost despeses	**372.389,59**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
3. Taxes i altres ingressos	177.259,50
4. Transferències corrents	177.130,09
Ingressos corrents	***354.389,59***
7. Transferències de capital	3.000,00
8. Actius financers	15.000,00
Ingressos de capital	***18.000,00***
Total pressupost ingressos	**372.389,59**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre retut per l'EFPEM relatiu a les modificacions pressupostàries de l'exercici és el següent:

	Partides	Pressupost inicial	Moviments de crèdits	Pressupost final
	Personal	**235446,15**	0,00	**235446,15**
120	Remun. Bàsiq. I altres rem pers contractual	162151,27	-9000,00	153151,27
130	Remun. Bàsiq. I altres rem pers eventual	37620,00	9000,00	46620,00
160	Quotes seguretat social pers contractual	29843,78	-1550,00	28293,78
161	Quotes seguretat social pers contractual	5831,10	1550,00	7381,10
	Despeses corrents	**133493,44**	0,00	**133493,44**
215	Rep. I cons. Mobiliari i efectes	25,00	0,00	25,00
216	Rep. I cons. Equip inf. i fotoc.	275,00	0,00	275,00
22000	Material oficina ordinari	360,00	20,00	380,00
22030	Llibres i altres publicació	300,00	-20,00	280,00
22040	Consumibles d'informàtica	500,00	0,00	500,00
22050	Material pedagògic	300,00	0,00	300,00
22140	Vestuari	1300,00	0,00	1300,00
22160	Productes farmacèutics i sanitaris	25,00	0,00	25,00
22185	Material esportiu	100,00	0,00	100,00
22200	Serveis telefònics	1690,00	50,00	1740,00
22210	Serveis postals	50,00	-50,00	0,00
22300	Transport	500,00	0,00	500,00
22400	Primes d'assegurances	1200,00	1700,00	2900,00
22610	Aten. Protocol. Represent.	1300,00	0,00	1300,00
22760	Treb. Realit altres empres.	124968,44	-1700,00	123268,44
23100	Romb. Dietes pers. Func. I agents Adm caràc.	300,00	0,00	300,00
23100	Locomoció i desplaçament	300,00	0,00	300,00
	Despeses financeres	450,00	0,00	**450,00**
34901	Comissions bancàries	450,00	0,00	450,00
	Inversió	3000,00	0,00	**3000,00**
60300	Maquinaria, instal·lacions i equipament	200,00	-200,00	0,00
60390	Altra maquinaria i equipament	0,00	0,00	0,00
60450	Aplicacions informàtiques	0,00	0,00	0,00
60500	Mobiliari	600,00	-105,00	495,00
60520	Equipament d'impressió i reproducció	350,00	366,00	716,00
60610	Equip. Per a processos d'informació	1400,00	0,00	1400,00
60690	Material de comunicacions	450,00	-61,00	389,00
	Ingressos	177259,50	0,00	**177259,50**
310	Validacions titulacions estrangeres AMN	13640,00	0,00	13640,00
315	Certificats d'assistencia	51,00	0,00	51,00
320	Matriculacions cursos	157425,50	0,00	157425,50
325	Drets exàmens	2100,00	0,00	2100,00
326	Proves d'accés	4028,00	0,00	4028,00
330	Carnets educador esportiu AMN	15,00	0,00	15,00
	Tranferencies corrents	177130,09	0,00	**177130,09**
40	Transferencies de l'estat	172496,91	0,00	172496,91
40	Transferències de joventut	4633,18	0,00	4633,18
	Ingressos d'inversió	3000,00	0,00	**3000,00**
79200	Transferències de capital	3000,00	0,00	3000,00

Font: EFPEM
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'EFPEM es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

	CAPÍTOL	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2017	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	(4) LIQUIDAT 2016	(5) VARIACIÓ 2017-2016 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2017-2016 (6)=(5)/(4)
3	Taxes i altres ingressos	177.259,50	221.227,51	124,80%	187.698,37	33.529,14	17,86%
4	Transferències corrents	177.130,09	177.130,09	100,00%	189.569,84	-12.439,75	-6,56%
	Ingressos corrents	***354.389,59***	***398.357,60***	***112,41%***	***377.268,21***	***21.089,39***	***5,59%***
7	Transferències de capital	3.000,00	2.995,57	99,85%	2.899,99	95,58	3,30%
8	Actius financers (*)	15.000,00	-	-	-	-	-
	Ingressos de capital	***18.000,00***	***2.995,57***	***16,64%***	***2.899,99***	***95,58***	***3,30%***
Total pressupost ingressos		**372.389,59**	**401.353,17**	**107,78%**	**380.168,20**	**21.184,97**	**5,57%**

(*) Correspon a excedents d'ingressos liquidats en exercicis anteriors, integrats en el romanent de tresoreria, pel que no són objecte de reflex pressupostari en aquest exercici
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	CAPÍTOL	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2017	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	(4) LIQUIDAT 2016	(5) VARIACIÓ 2017-2016 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2017-2016 (6)=(5)/(4)
1	Despeses de personal	235.446,15	207.359,25	88,07%	225.341,02	-17.981,77	-7,98%
2	Consum de béns corrents i serveis	133.493,44	112.454,31	84,24%	159.973,27	-47.518,96	-29,70%
3	Despeses financeres	450,00	318,92	70,87%	282,67	36,25	12,82%
	Despeses corrents	***369.389,59***	***320.132,48***	***86,67%***	***385.596,96***	***-65.464,48***	***-16,98%***
6	Inversions reals	3.000,00	2.995,57	99,85%	2.899,99	95,58	3,30%
	Despeses de capital	***3.000,00***	***2.995,57***	***99,85%***	***2.899,99***	***95,58***	***3,30%***
Total pressupost despeses		**372.389,59**	**323.128,05**	**86,77%**	**388.496,95**	**-65.368,90**	**-16,83%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Procediment administratiu de l'execució del pressupost

Com s'ha conclòs en informes d'exercicis anteriors l'EFPEM no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'alimenta de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. Aquest fet suposa que l'estat d'execució del pressupost retut no reflexa la totalitat d'informació establerta per la normativa vigent.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP.

2.2.1. Taxes i altres ingressos

El detall dels imports que figuren en aquest capítol pressupostari és el següent:

	TAXES I ALTRES INGRESSOS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
31	**Legalització de documents**	**13.691,00**	**-**	**13.691,00**	**15.723,00**	**2.032,00**	**114,84%**
310	Val. titulacions estrangeres	13.640,00	-	13.640,00	15.560,00	1.920,00	114,08%
315	Certificats	51,00	-	51,00	163,00	112,00	319,61%
32	**Matrícules: cursos, drets examen i accés**	**163.553,50**	**-**	**163.553,50**	**205.400,51**	**41.847,01**	**125,59%**
320	Matriculació cursos	157.425,50	-	157.425,50	197.930,87	40.505,37	125,73%
325	Drets examen	2.100,00	-	2.100,00	2.852,92	752,92	135,85%
326	Proves d'accés	4.028,00	-	4.028,00	4.616,72	588,72	114,62%
33	**Carnets i llicències**	**15,00**	**-**	**15,00**	**-**	**-15,00**	-
330	Carnets educador esportiu	15,00	-	15,00	-	-15,00	-
39	**Altres**	**-**	**-**	**-**	**104,00**	**104,00**	-
390	Ingressos extraordinaris	-	-	-	104,00	104,00	-
3	**Taxes i altres ingressos**	**177.259,50**	**-**	**177.259,50**	**221.227,51**	**43.968,01**	**124,80%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Manca de segregació de funcions en la gestió dels ingressos

El procés administratiu de recaptació dels diferents ingressos obtinguts per l'escola pels cursos o activitats que realitza són gestionats per una única persona, i és la mateixa que posteriorment realitza la comptabilització d'aquests ingressos. No hi ha una segregació de funcions, en controlar una única persona totes les fases del procés. Recomanem que es realitzin les diferents fases de gestió i comptabilització per persones diferents, adaptant aquesta segregació de funcions al personal del que disposa l'escola.

2.2.2. Transferències del pressupost d'ingressos

Els imports que figuren a la liquidació del pressupost de l'exercici són:

Transferències corrents

	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
40	**Del Ministeri d'Educació**	**172.496,91**	**-**	**172.496,91**	**172.496,91**	**-**	**100,00%**
41	**Dept. Joventut**	**4.633,18**	**-**	**4.633,18**	**4.633,18**	**-**	**100,00%**
4	**Transferències corrents**	**177.130,09**	**-**	**177.130,09**	**177.130,09**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Transferències de capital

	TRANSFERENCIES DE CAPITAL	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
79	**Transferències de capital**	**3.000,00**	**-**	**3.000,00**	**2.995,57**	**-4,43**	**99,85%**
792	Transferències de capital	3.000,00	-	3.000,00	2.995,57	-4,43	**99,85%**
7	**Transferències de capital**	**3.000,00**	**-**	**3.000,00**	**2.995,57**	**-4,43**	**99,85%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
12	**Personal contractual**	**162.151,27**	**-9.000,00**	**153.151,27**	**129.616,14**	**-23.535,13**	**84,63%**
120	Remun. bàsic. i altre rem. pers. contract.	162.151,27	-9.000,00	153.151,27	129.616,14	-23.535,13	84,63%
13	**Personal eventual**	**37.620,00**	**9.000,00**	**46.620,00**	**46.559,70**	**-60,30**	**99,87%**
130	Remun. bàsic. I altre rem. pers. Eventual	37.620,00	9.000,00	46.620,00	46.559,70	-60,30	99,87%
16	**Quota prest. i desp. socials a càrrec de l'empleador**	**35.674,88**	**-**	**35.674,88**	**31.183,41**	**-4.491,47**	**87,41%**
160	Quotes seguretat social pers contract.	29.843,78	-1.550,00	28.293,78	23.805,19	-4.488,59	84,14%
161	Quotes seguretat social pers. Eventual	5.831,10	1.550,00	7.381,10	7.378,22	-2,88	99,96%
1	**Despeses de personal**	**235.446,15**	**-**	**235.446,15**	**207.359,25**	**-28.086,90**	**88,07%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Retribucions en espècie

L'EFPEM compensa a treballadors seus la diferència entre l'assegurança a tot risc i l'assegurança a tercers dels vehicles d'aquests, per la seva utilització en desplaçaments per compte de la pròpia entitat.
Aquesta despesa hauria de ser considerada com a retribució en espècie i ser sotmesa a la corresponent cotització a la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS).
Cal indicar que la norma que utilitza l'EFPEM per a efectuar aquesta despesa és un reglament intern sobre assegurances de l'any 2002.

Manca de contracte formalitzat d'un treballador

Un dels treballadors de l'EFPEM, el qual presta els seus serveis a l'entitat des de l'any 2003, no disposa de contracte de treball formalitzat. Es recomana que es formalitzi en document escrit aquesta relació laboral.

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
21	**Reparació, manteniment i conservació**	**300,00**	**-**	**300,00**	**225,94**	**-74,06**	**75,31%**
215	Rep. i cons. mobiliari i efectes	25,00	-	25,00	-	-25,00	-
216	Rep. i conser. d'equip. infor.	275,00	-	275,00	225,94	-49,06	82,16%
22	**Material, subm. i altres**	**132.593,44**	-	**132.593,44**	**112.228,37**	**-20.365,07**	**84,64%**
220	Material d'oficina	1.460,00	-	1.460,00	1.177,80	-282,20	80,67%
221	Subministraments	1.425,00	-	1.425,00	654,23	-770,77	45,91%
222	Comunicacions	1.740,00	-	1.740,00	1.729,53	-10,47	99,40%
223	Transports	500,00	-	500,00	480,00	-20,00	96,00%
224	Primes d'assegurances	1.200,00	1.700,00	2.900,00	2.880,38	-19,62	99,32%
226	Altres serveis	1.300,00	-	1.300,00	707,82	-592,18	54,45%
227	Treb. real. per altres emp.	124.968,44	-1.700,00	123.268,44	104.598,61	-18.669,83	84,85%
229	Imprevistos i insuficiències	-	-	-	-	-	-
23	**Indemnitzacions per serveis**	**600,00**	**-**	**600,00**	**-**	**-600,00**	**-**
230	Reemb. dietes pers. func. i agents adm. caràc. ind	300,00	-	300,00	-	-300,00	-
231	Locomoció i desplaçament del personal	300,00	-	300,00	-	-300,00	-
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**133.493,44**	**-**	**133.493,44**	**112.454,31**	**-21.039,13**	**84,24%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**450,00**	**-**	**450,00**	**318,92**	**-131,08**	**70,87%**
349	Altres despeses financeres	450,00	-	450,00	318,92	-131,08	**70,87%**
3	**Despeses financeres**	**450,00**	**-**	**450,00**	**318,92**	**-131,08**	**70,87%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

Els imports liquidats per inversions reals en l'exercici són els següents:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**3.000,00**	**-**	**3.000,00**	**2.995,57**	**-4,43**	**99,85%**
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	200,00	-200,00	-	-	-	-
604	Immobilitzat immaterial	-	-	-	88,83	88,83	-
605	Mobiliari i estris	950,00	261,00	1.211,00	1.210,41	-0,59	99,95%
606	Equipaments per a processos d'informació	1.400,00	-	1.400,00	1.395,37	-4,63	99,67%
608	Material de comunicacions	450,00	-61,00	389,00	300,96	-88,04	77,37%
6	**Inversions reals**	**3.000,00**	**-**	**3.000,00**	**2.995,57**	**-4,43**	**99,85%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç

	A C T I U	Any 2017		Any 2016	
	A) IMMOBILITZAT		7.391,67		6.348,78
	Immobilitzacions immaterials	237,84		225,06	
215	Aplicacions informàtiques	880,60		791,77	
281	Amortit.acumul. Aplicacions informàtiques (Quadre amort.)	(642,76)		(566,71)	
	Immobilitzacions materials	7.153,83		6.123,72	
222	Equipaments d'impressió i reproducció	9.787,14		9.071,73	
281	Amortit.acumul. Equiq. d'impressió i reproducció (Quadre amort.)	(7.843,00)		(6.964,76)	
223	Maquinaria	924,30		924,30	
281	Amortit.acumul. Maquinaria (Quadre amort.)	(604,81)		(431,70)	
226	Mobiliari	17.340,49		16.845,49	
281	Amortit.acumul. Mobiliari (Quadre amort.)	(15.739,64)		(15.523,95)	
227	Equips per processos d'informació	7.500,74		6.105,37	
281	Amortit.acumul. Equipaments proc. d'informació (Quadre amort.)	(4.938,36)		(4.455,17)	
224	Equipament d'automotricitat	4.248,22		3.947,26	
281	Amortit.acumul. Equipament d'automotricitat (Quadre amort.)	(3.521,25)		(3.394,85)	
229	Altre immobilitzat material	251,52		251,52	
281	Amortit.acumul. Altre immobilitzat (Quadre amort.)	(251,52)		(251,52)	
	C) ACTIU CIRCULANT		143.300,62		56.956,51
43	Deutors	10.210,62		3.255,37	
430	Govern (transferència inversió)	8.031,28		3.280,37	
430	EMAP	575,75		-	
430	Hble. Comuú d'Andorra la Vella	1.396,60			
430	Kirolene	(25,00)		(25,00)	
430	Ski Andorra	231,99		-	
48	Despesses o ingressos anticipats	1.476,51		1.472,63	
480	Despesses anticipades	1.476,51		1.472,63	
57	Tresorera	131.613,49		52.228,51	
570	Caixa	525,88		72,31	
572	Crédit Andorrà (Conciliació)	131.087,61		52.156,20	
	TOTAL ACTIU		150.692,29		63.305,29

	P A S S I U	Any 2017		Any 2016	
	A) FONS PROPIS		110.238,29		32.013,17
12	Resultats d'exercicis anteriors	32.013,17		32.013,17	
120	Romanent	5.485,54		5.485,54	
121	Resultat 1998	(11.671,51)		(11.671,51)	
120	Resultat 1999	23.288,82		23.288,82	
121	Resultat 2000	(1.062,90)		(1.062,90)	
121	Resultat 2001	(32.680,06)		(32.680,06)	
121	Resultat 2002	13.960,66		13.960,66	
121	Resultat 2003	29.051,09		29.051,09	
121	Resultat 2004	20.647,21		20.647,21	
121	Resultat 2005	23.828,92		23.828,92	
121	Resultat 2006	15.573,94		15.573,94	
121	Resultat 2007	(34.783,23)		(34.783,23)	
121	Resultat 2008	(43.628,85)		(43.628,85)	
121	Resultat 2009	38.265,50		38.265,50	
121	Resultat 2010	29.875,84		29.875,84	
121	Resultat 2011	3.240,91		3.240,91	
121	Resultat 2012	4.830,77		4.830,77	
121	Resultat 2013	(6.755,73)		(6.755,73)	
121	Resultat 2014	(7.976,71)		(7.976,71)	
121	Resultat 2015	(29.148,29)		(29.148,29)	
121	Resultat 2016	(8.328,75)		(8.328,75)	
	Resultat de l'exercici 2017	78.225,12			
129	Resultat 2.017 (Balanç de l'exercici)	78.225,12			
130	B) INGRESSOS A DISTRIBUIR EN VARIS EXERCICIS		7.391,67		6.348,78
259	E) CREDITORS A CURT TERMINI		33062,33		24.943,34
40	Creditors	33.062,33		24.943,34	
400	Proveïdors varis	33.062,33		24.943,34	
	TOTAL PASSIU		150.692,29		63.305,29

Font: EFPEM
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

Núm dels comptes	Deure	Any 2017	Any 2016
	A) Despeses		
71	**1, Reducció d'existencies de productes acabats**	-	-
	2. Aprovisionaments		
600	a) Consum de mercaderies		
	3, Despeses de gestió ordinària de funcionament dels serveis i de prestacions socials	0	0
	a) Despeses de personal		
640	a1) Sous, salaris i similars	207.359,25	225.341,02
	c) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions		
68	c1) Dotacions per a amortitzacions	2.995,57	2.899,99
	e) Altres despeses de gestió		
62	e1) Serveis exteriors		
676	e3) Despeses de gestió corrent	112.773,23	160.255,94
	Estalvi	323.128,05	388.496,95

Núm dels comptes	Haver	Any 2017	Any 2016
	B) Ingressos		
	1. Vendes i prestacions de serveis		
700	a) vendes	-	-
	4. Altres ingressos en gestió ordinària		
78	b) Treballs realitzats per a l'entitat	205.400,51	172.341,37
	c) Altres ingressos de gestió		
775	c1) Ingressos accessoris i altres de gestió corrents	15.827,00	15.357,00
	f) Altres ingressos i ingressos assimilats		
763	f1) Altres interessos	-	-
	5. Transferències i subvencions		
750	a) Transferencies corrents	4.633,18	4.412,56
751	b) Subvencions corrents	172.496,91	185.157,28
755	c) Tranferències de capital	2.995,57	2.899,99
	6. Beneficis i ingressos extraordinaris		
	b) Subvencions de capital traspassades al resultat de l'exer,		
	d) Ingressos extraordinaris		
	Desestalvi	401.353,17	380.168,20
	Estalvi		
	Desestalvi	78.225,12	(8.328,75)

Font: EFPEM
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Exercici 2017	Exercici 2016
1 Recursos aplicats en operacions de gestió		
Existencies	0	0
Dotació per a les provisions d'actius circulant	-33541,34	-31588,66
2 Pagaments pendents d'aplicacions	11687,13	4728,00
4 Adquisions i altres altes d'immobilitzat		
Immobilitzat immaterial	40052,41	37146,67
Immobilitzat material	880,60	791,77
5 Disminucions directes del patrimoni		
Caixa	525,88	72,31
Banc	131087,61	52156,20
Total d'aplicacions	150.692,29	63.306,29
Excés d'origens sobre aplicacions (Augment del capital circulant)		

Fons obtiguts	Exercici 2017	Exercici 2016
1 Recursos procedents d'operacions de gestió		
Provisions aplicades d'actius circulants	7391,67	6348,78
4 Cobraments pendents d'aplicació	33062,33	24943,34
5 Disminucions directes del patrimoni		
Resultats exercicis anteriors	32013,17	40341,92
Resultat de l'exercici	78225,12	-8328,75
Total d'origens	150.692,29	63.305,29
Excés d'aplicacions sobre origens (Disminució del capital circulant)		

Font: EFPEM
(Imports en euros)

Variació del capital circulant	Exercici 2.017		Exercici 2.016	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
1 Existències				0,00
2 Deutors Pressupostaris	6.955,25			3.723,58
3 Creditors Pressupostaris	8.118,99		5.468,79	
7 Tresoreria	79.384,98		1.036,77	
Total	94.459,22	-	6.505,56	3.723,58
Variació del capital circulant	94.459,22		2.781,98	

Font: EFPEM
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat comptable i el pressupostari

INGRESSOS		401.353,17
- Funcionament (nota 1)	398.357,60	
- Inversió (nota 2)	2.995,57	
DESPESES		(323.128,05)
- Funcionament (nota 3)	(320.132,48)	
- Inversió (nota 4)	(2.995,57)	
RESULTAT DE GESTIÓ		-
- Resultat financers	-	
RESULTAT PRESSUPOSTARI		78.225,12
- Amortitzacions (Quadre d'amortització))	1.952,68	
- Variació existencies (Quadre existencies)	-	
- Ingressos a distribuir en varis exercicis (nota 5)	(1.952,68)	
RESULTAT COMPTABLE		78.225,12

Font: EFPEM
(Imports en euros)

De la revisió dels anteriors estats i comptes anuals retuts en deriven les següents observacions:

Aplicació de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, l'EFPEM presenta els seus comptes anuals de conformitat amb el derogat PGCP.

L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'EFPEM, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables.

2.3.1. Immobilitzat

Es presenten a continuació els quadres de gestió comptable del patrimoni lliurats per l'EFPEM:

Gestió comptable del patrimoni

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Ajustos	Saldo a 31/12/2017
Aplicacions informàtiques	791,77	88,83			880,60
Immobilitzat brut	**791,77**		**0,00**	**0,00**	**880,60**
Amortitzacions	-566,71	-76,05			-642,76
Total immobilitzat immaterial	225,06	-76,05	0,00	0,00	237,84

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Altes	Baixes	Ajustos	Saldo a 31/12/2016
Equipaments d'impressió i reproducció	9071,73	715,41			9787,14
Maquinària	924,30				924,30
Equipament i automotricitat	3947,26	300,96			4248,22
Mobiliari	16845,49	495,00			17340,49
Equips per processos d'informació	6105,37	1395,37			7500,74
Altre immobilitzat material	251,52				251,52
Immobilitzat brut	**37145,67**		**0,00**	**0,00**	**40052,41**
Amortitzacions	-31021,95	-1876,63			-32898,58
Total immobilitzat material	6123,72	-1876,63	0,00	0,00	7153,83

Font: EFPEM
(Imports en euros)

2.3.2. Deutors, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de deutors del balanç és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Govern	8.031,28	3.280,37	4.750,91
EMAP	575,75	-	575,75
Ski Andorra	231,99	-	231,99
Hble. Comú d'Andorra la Vella	1.396,60	-	1.396,60
Altres clients	-25,00	-25,00	-
Total	**10.210,62**	**3.255,37**	**6.955,25**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

El desglossament de l'epígraf d'ingressos és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Treballs realitzats per l'entitat	205.400,51	172.341,37	33.059,14
Ingressos accessoris i altres de gestió corrents	15.827,00	15.357,00	470,00
Transferències i subvencions	177.130,09	189.569,84	-12.439,75
Total	**398.357,60**	**377.268,21**	**21.089,39**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.3.3. Ajustaments per periodificació

El resum dels saldos comptabilitzats en aquest compte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Ajustament per periodificació	1.476,51	1.472,63	3,88
Total	**1.476,51**	**1.472,63**	**3,88**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.3.4. Tresoreria i comptes financers

Es presenta a continuació l'estat de la gestió comptable de la tresoreria presentat per l'EFPEM:

Concepte	Imports	
1- COBRAMENTS		401353,17
(+) del pressupost corrent	401353,17	
(+) del pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostries		
(+) d'operacions comercials		
2- PAGAMENTS		323128,05
(-) del pressupost corrent	323128,05	
(-) del pressupostos tancats		
(-) d'operacions no pressupostries		
(-) d'operacions comercials		
I- Flux net de tresoreria de l'exercici (1-2)		78225,12
3- Saldo inicial de Tresoreria		32013,17
II- Saldo final de tresoreria (I+3)		110238,29

Font: EFPEM
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa	525,88	72,31	453,57
Entitats financeres	131.087,61	52.156,20	78.931,41
Total	**131.613,49**	**52.228,51**	**79.384,98**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Deficiències observades en el compte de la gestió de tresoreria

El compte de la gestió de la tresoreria presentat conté errors de confecció:

- No s'han utilitzat creditors i deutors d'exercicis tancats ni d'operacions comercials quan serien d'aplicació.
- L'import que figura en el saldo de la tresoreria inicial i final difereix del que figura en la comptabilitat en 20.215 i 21.375 euros respectivament.

Caixa

Un total de 93.621 euros, que representen un 42% dels ingressos per cobrament de matrícules, certificats i carnets, s'efectuen mitjançant efectiu dipositat a la caixa de l'EFPEM. Atesa la debilitat de control intern que aquests procediments comporten, derivats del tractament de l'efectiu i de la seva custòdia, recomanem la utilització d'altres mitjans de cobrament, per tal d'evitar els riscos d'efectiu, amb la consegüent millora del control intern.

2.3.5. Fons propis

El desglossament de l'epígraf de fons propis segons el detall dels comptes retuts és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Resultat de l'exercici	Aplicació de resultats	Saldo a 31/12/2017
Resultats d'exercicis anteriors	40.341,92	-	-8.328,75	32.013,17
Resultat de l'exercici	-8.328,75	78.225,12	8.328,75	78.225,12
Total	**32.013,17**	**78.225,12**	**-**	**110.238,29**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.3.6. Ingressos a distribuir en diversos exercicis

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Ingressos a distribuir	6.348,78	2.995,57	-1.952,68	7.391,67
Total	**6.348,78**	**2.995,57**	**-1.952,68**	**7.391,67**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.3.7. Creditors

El desglossament de l'epígraf de creditors es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Proveïdors varis	33.062,33	24.943,34	8.118,99
Total	**33.062,33**	**24.943,34**	**8.118,99**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'EFPEM en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Imports	
1 Drets pendents de cobrament del pressupost corrent	10.210,62	10.210,62
2 Obligacions pendents de pagament del pressupost corrent	33.062,33	33.062,33
3 Fons líquids	131.613,49	131.613,49
I Romanent de tresoreria afectat II Romanent de tresoreria no afectat		108.761,78
III Romanent de tresoreria total (1 -2 + 3)= (I + II)		108.761,78

Font: EFPEM
(Imports en euros)

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Despeses susceptibles d'un procediment de contractació pública

De la revisió efectuada s'observa que l'EFPEM ha efectuat contractacions directes superant el màxim establert a l'article 8 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, per un import de 58.722 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament la contractació directa i que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. Les despeses que es relacionen a continuació eren susceptibles d'ésser contractades mitjançant concurs públic:

Tercer	Referència	Import
SAETDE	Treballs realitzats per altres empreses	22.219,49
Experiència en Muntanya	Treballs realitzats per altres empreses	14.382,39
Natura i Aventura	Treballs realitzats per altres empreses	13.866,55
SECNOA	Treballs realitzats per altres empreses	8.253,09

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Registre de contractes

L'EFPEM no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual l'EFPEM no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'EFPEM:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (**)	Pressupost 2011 (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	127.195	127.195	168.140	173.460	166.745	162.375	166.578	177.260
4. Transferències corrents	163.982	163.982	104.449	94.004	91.842	89.546	138.570	177.130
Ingressos corrents	***291.177***	***291.177***	***272.589***	***267.464***	***258.587***	***251.921***	***305.148***	***354.390***
7. Transferències de capital	-	-	3.000	2.000	1.630	2.500	3.000	3.000
8. Actius financers	-	-	29.876	30.173	35.554	73.980	43.408	15.000
Ingressos de capital	***-***	***-***	***32.876***	***32.173***	***37.184***	***76.480***	***46.408***	***18.000***
Total ingressos	**291.177**	**291.177**	**305.465**	**299.637**	**295.771**	**328.401**	**351.556**	**372.390**

(**) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (**)	Pressupost 2011 (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014 (*)	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	155.982	155.982	129.045	128.021	128.485	164.476	184.113	235.446
2. Consum de béns corrents i serveis	135.195	135.195	173.420	169.616	165.656	161.005	164.093	133.494
3. Despeses financeres	-	-	-	-	-	420	350	450
Despeses corrents	***291.177***	***291.177***	***302.465***	***297.637***	***294.141***	***325.901***	***348.556***	***369.390***
6. Inversions reals	-	-	3.000	2.000	1.630	2.500	3.000	3.000
Despeses de capital	***-***	***-***	***3.000***	***2.000***	***1.630***	***2.500***	***3.000***	***3.000***
Total despeses	**291.177**	**291.177**	**305.465**	**299.637**	**295.771**	**328.401**	**351.556**	**372.390**

(*) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
(**) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

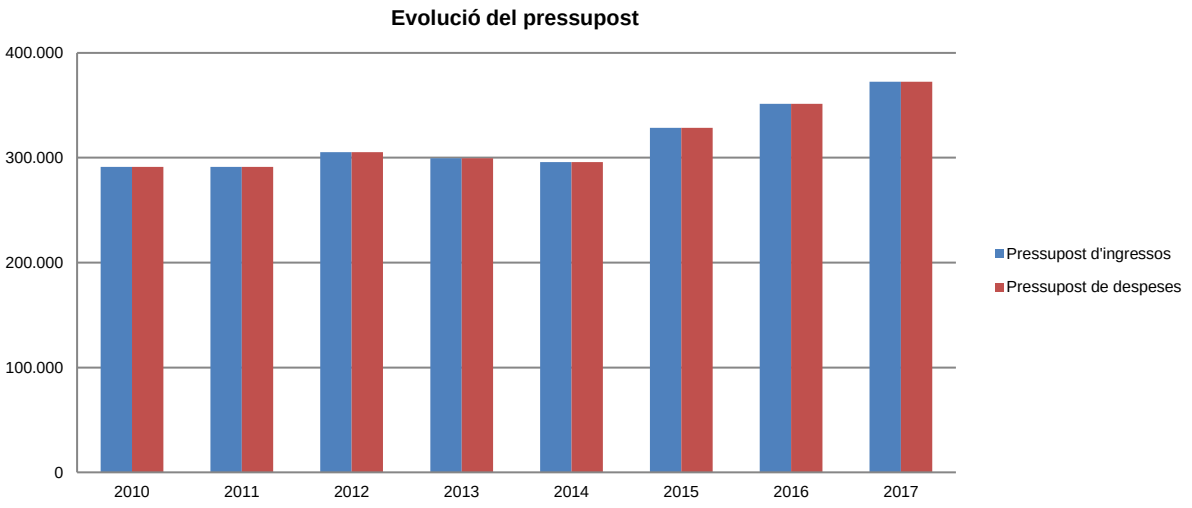

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014 (*)	Liquidat 2015 (*)	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017 (*)
3. Taxes i altres ingressos	137.754	184.472	168.239	175.766	166.914	179.818	187.698	221.228
4. Transferències corrents	130.296	90.488	104.239	92.658	86.121	88.679	189.570	177.130
Ingressos corrents	***268.050***	***274.960***	***272.478***	***268.424***	***253.035***	***268.497***	***377.268***	***398.358***
7. Transferències de capital	-	-	2.997	1.998	1.563	2.486	2.900	2.996
Ingressos de capital	***-***	***-***	***2.997***	***1.998***	***1.563***	***2.486***	***2.900***	***2.996***
Total ingressos	**268.050**	**274.960**	**275.475**	**270.422**	**254.598**	**270.983**	**380.168**	**401.354**

(*) Durant aquest exercici l'entitat ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	125.489	128.722	126.394	127.732	129.396	144.408	225.341	207.359
2. Consum de béns corrents i serveis	112.686	142.997	141.253	147.448	131.616	152.817	159.973	112.454
3. Despeses financeres	-	-	-	-	-	420	283	319
Despeses corrents	***238.175***	***271.719***	***267.647***	***275.180***	***261.012***	***297.645***	***385.597***	***320.132***
6. Inversions reals	-	-	2.997	1.998	1.563	2.486	2.900	2.996
Despeses de capital	***-***	***-***	***2.997***	***1.998***	***1.563***	***2.486***	***2.900***	***2.996***
Total despeses	**238.175**	**271.719**	**270.644**	**277.178**	**262.575**	**300.131**	**388.497**	**323.128**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

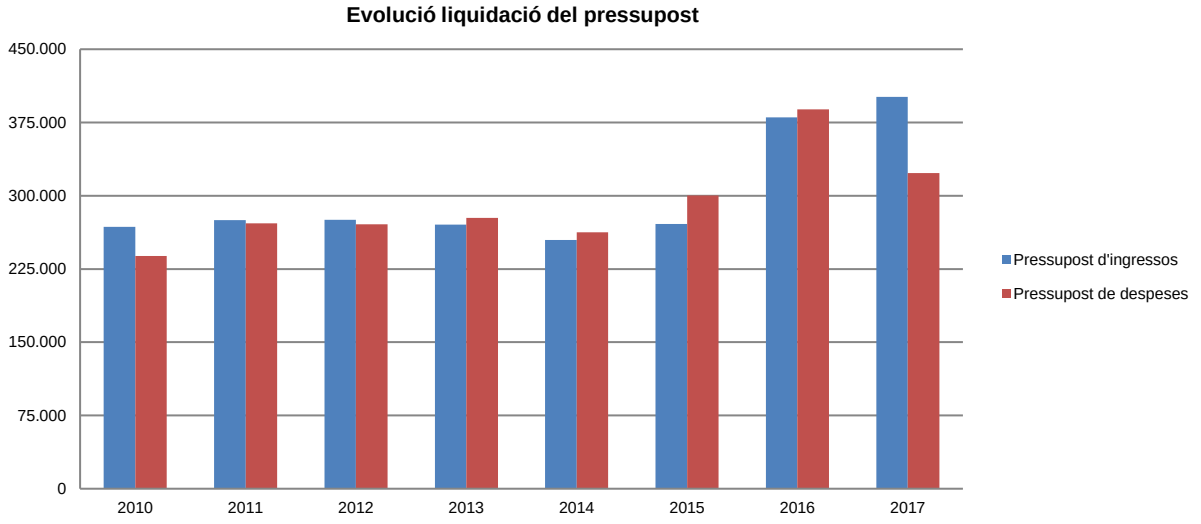

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

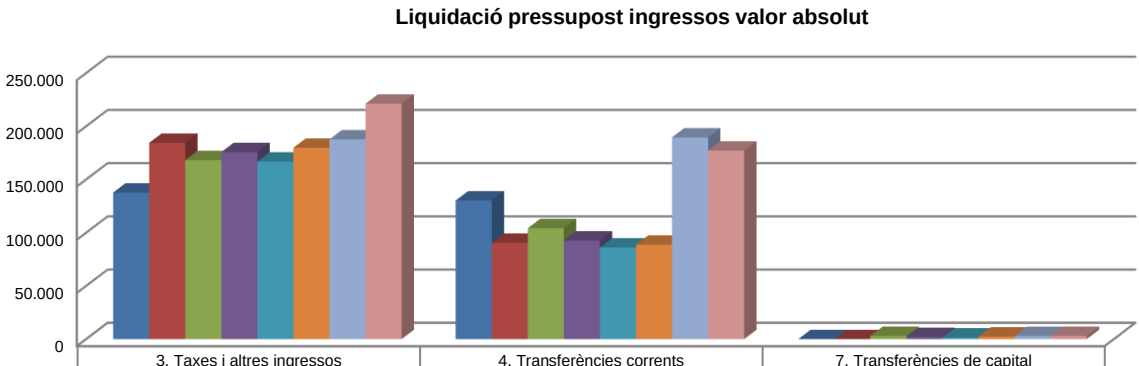

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	7. Transferències de capital
2010	137.754	130.296	-
2011	184.472	90.488	-
2012	168.239	104.239	2.997
2013	175.766	92.658	1.998
2014	166.914	86.121	1.563
2015	179.818	88.679	2.486
2016	187.698	189.570	2.900
2017	221.228	177.130	2.996

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

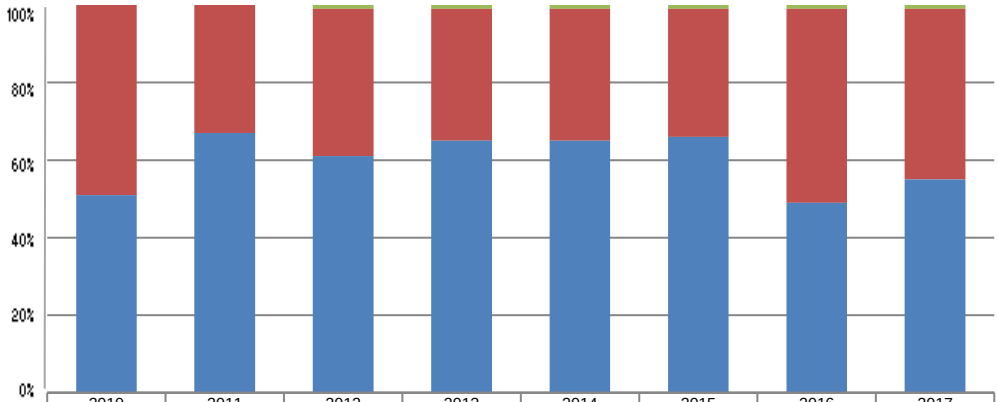

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	51%	67%	61%	65%	65%	66%	49%	55%
4. Transferències corrents	49%	33%	38%	34%	34%	33%	50%	44%
7. Transferències de capital	0%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM

Liquidació pressupost de despeses valor absolut

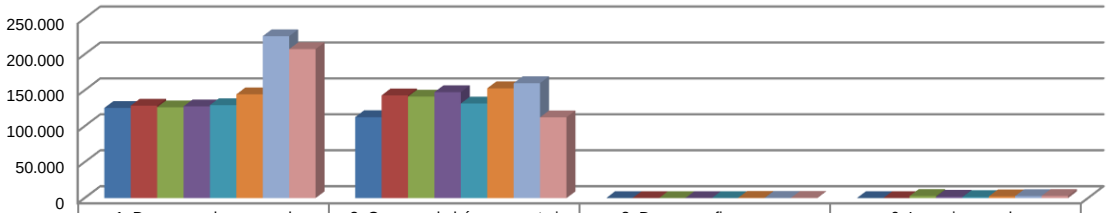

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2010	125.489	112.686	-	-
2011	128.722	142.997	-	-
2012	126.394	141.253	-	2.997
2013	127.732	147.448	-	1.998
2014	129.396	131.616	-	1.563
2015	144.408	152.817	420	2.486
2016	225.341	159.973	283	2.900
2017	207.359	112.454	319	2.996

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

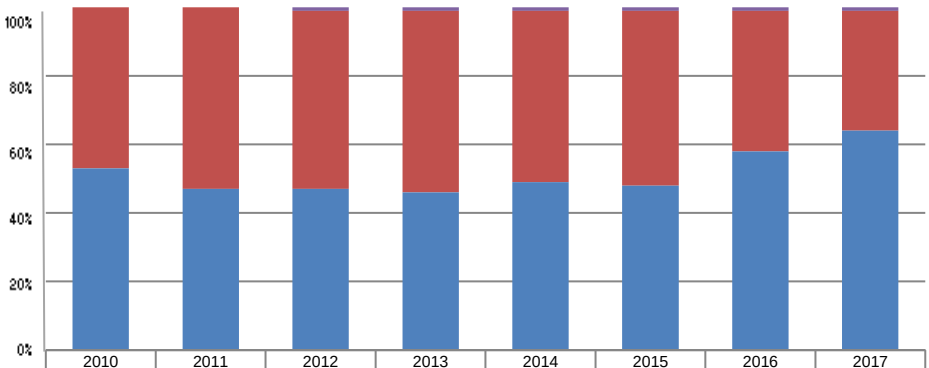

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	53%	47%	47%	46%	49%	48%	58%	64%
2. Consum de béns corrents i serveis	47%	53%	52%	53%	50%	51%	41%	35%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
6. Inversions reals	0%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	268.050	274.960	275.475	270.422	254.598	270.983	380.168	401.354
Total despeses liquidades	238.175	271.719	270.644	277.178	262.575	300.131	388.497	323.128
Resultat pressupostari	**29.875**	**3.241**	**4.831**	**-6.756**	**-7.977**	**-29.148**	**-8.329**	**78.226**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	6.225	20.859	3.617	3.534	7.488	6.979	3.255	10.211
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-12.015	-16.203	-20.752	-16.217	-15.755	-19.475	-24.943	-33.062
3. (+) Fons líquids	81.941	73.191	99.740	88.518	75.841	51.192	52.229	131.613
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**76.151**	**77.847**	**82.605**	**75.835**	**67.574**	**38.696**	**30.541**	**108.762**
I. Romanent de tresoreria afectat	76.151	77.847	82.605	75.835	67.574	38.696	30.541	108.762
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**76.151**	**77.847**	**82.605**	**75.835**	**67.574**	**38.696**	**30.541**	**108.762**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

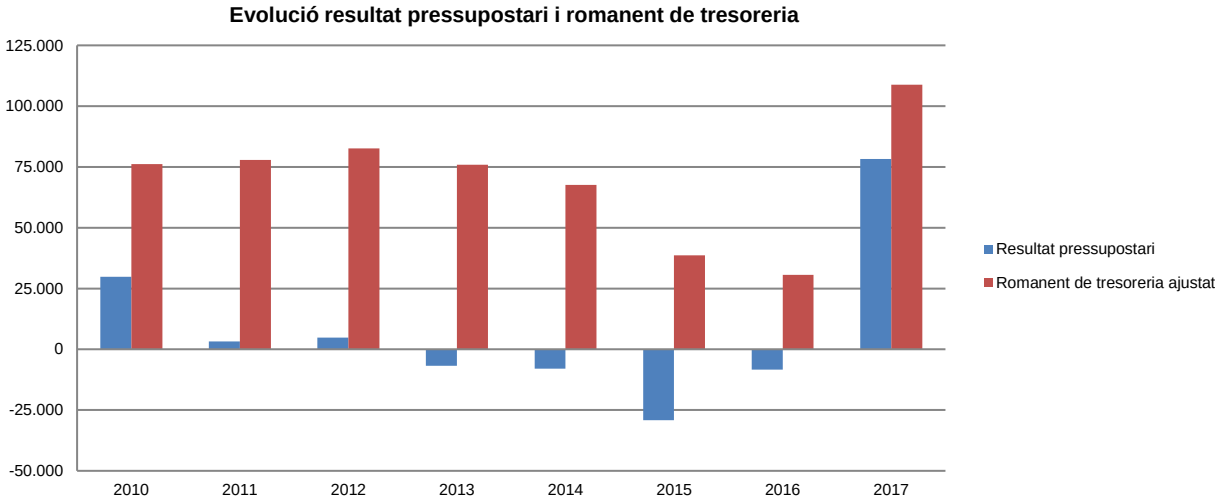

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%	0,0%	14,5%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	100,4%	97,8%	106,5%	105,9%	112,3%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	92,5%	88,8%	91,4%	96,5%	86,8%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	46,1%	49,3%	48,1%	58,0%	64,2%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	53,2%	50,1%	50,9%	41,2%	34,8%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,7%	0,6%	0,8%	0,7%	0,9%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	65,0%	65,6%	66,4%	49,4%	55,1%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	65,0%	65,6%	66,4%	49,4%	55,1%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	77.467	69.490	40.341	32.014	110.239
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	577,7%	541,1%	307,1%	228,3%	433,4%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	545,8%	481,4%	262,9%	209,4%	398,1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EFPEM
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, l'EFPEM presenta els seus comptes anuals de conformitat amb el derogat PGCP. L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'EFPEM, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables. (nota 2.3)

Relatives a la contractació pública

- S'han detectat adjudicacions directes per un import global de 58.722 euros per les quals no s'ha justificat que podien acollir-se a aquesta modalitat de contractació, superant els límits quantitatius regulats en la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- L'EFPEM no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. A més, el no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP. (notes 1.5 i 2.2)
- En la gestió dels ingressos per cursos i altres activitats no es dóna l'adequada segregació de funcions que permeti garantir un adequat control intern dels mateixos. (notes 2.2.1 i 2.3.4)
- El compte de gestió de tresoreria presenta diferents mancances i deficiències que fa que no sigui reflex de la situació de la tresoreria de l'EFPEM. (nota 2.3.4)

Altres observacions

- L'EFPEM compensa a treballadors seus la diferència entre l'assegurança a tot risc i l'assegurança a tercers dels vehicles d'aquests, sense que se li doni a aquestes despeses el tractament de retribució en espècie ni s'hagi sotmès a cotització a la CASS. (nota 2.2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'EFPEM ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, del **FONS DE RESERVA DE JUBILACIÓ**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2. Liquidació del pressupost 9
2.2.1. Taxes i altres ingressos 10
2.2.2. Ingressos patrimonials 10
2.2.3. Transferències de capital del pressupost d'ingressos 11
2.2.4. Despeses de personal 11
2.2.5. Consum de béns corrents i serveis 12
2.2.6. Despeses financeres 12
2.2.7. Inversions reals 13
2.3. Estats financers 14
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 20
2.3.2. Actius financers 21
2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 23
2.3.4. Inventaris 24
2.3.5. Propietats d'inversió 24
2.3.6. Propietat, planta i equipament 25
2.3.7. Comptes a pagar 25
2.3.8. Passius financers corrents i no corrents 25
2.3.9. Actius nets/Patrimoni 26
2.3.10. Resultats extraordinaris 27
2.4. Estat del romanent de tresoreria 28
2.5. Contractació pública 29
2.6. Altres aspectes a destacar 29
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 30
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 37
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 37
5. CONCLUSIONS 37
6. AL·LEGACIONS 38
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 45

Abreviacions

CASS: Caixa Andorrana de Seguretat Social
LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, pel Fons de reserva de jubilació (en endavant FRJ).

La fiscalització del Fons de reserva de jubilació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del Fons de reserva de jubilació corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives altres notes explicatives, i l'informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Fons de reserva de jubilació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Fons de reserva de jubilació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Fons de reserva de jubilació en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 4 de juliol de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Fons de reserva de jubilació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, del 9 de novembre de 2000.
- Llei 6/2015, de 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 9/2015, del 16 de juliol, de modificació de la Llei 6/2015, del 15 de gener, del Fons de reserva de jubilació.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern del Fons de reserva de jubilació són el Consell d'administració i la Comissió gestora. La Comissió gestora proposa el nomenament del director del Fons al Consell d'administració i supervisa i controla la gestió del patrimoni del Fons i la implementació i el seguiment de la política d'inversió, entre altres. Addicionalment existeix la figura de l'interventor delegat de Govern, que fiscalitza les operacions de l'entitat.

El Fons de reserva de jubilació no disposa de suficients recursos per dur a terme determinades tasques com per exemple: recursos humans, comptabilitat, sistemes d'informació, entre d'altres. El 22 de desembre de 2015 el FRJ signà un conveni de col·laboració amb la CASS per delegar aquesta gestió.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següent xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	163.794,00	5 Ingressos patrimonials	2.242.051,00
2 Consum de béns corrents i serveis	1.203.260,00		
3 Despeses financeres	3.977.800,00		
Despeses corrents	***5.344.854,00***	***Ingressos corrents***	***2.242.051,00***
6 Inversions reals	1.670.548,00		
8 Actius financers	30.650.173,00	7 Transferències de capital	35.423.524,00
Despeses de capital	***32.320.721,00***	***Ingressos de capital***	***35.423.524,00***
Total pressupost despeses	**37.665.575,00**	**Total pressupost ingressos**	**37.665.575,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos i de despeses del pressupost

capítol	Classificació econòmica DESPESES	Pressupost inicial 2017	Compromisos reconduits	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables [2]		Transferències de crèdit [2]		Modificacions [1]+[2]	Press. Def.	Execució
						Augment crèdits	Minoració crèdits	Augment	disminució			
1	Despeses de personal	163.794,00						2.290,02	(2.290,02)		163.794,00	154.741,79
2	Despeses en béns corrents i serveis	1.203.260,00	32.395,00				(446.598,98)	7.552,21	(7.552,21)	(414.203,98)	789.056,02	786.627,77
3	Despeses financers	3.977.800,00					(986.122,86)			(986.122,86)	2.991.677,14	2.991.677,14
4	Transferències corrents											
6	Inversions reals	1.670.548,00	210.180,01				(1.634.003,69)	11.241,41	(11.241,41)	(1.423.823,68)	246.724,32	234.642,15
7	Transferències de capital											
8	Actius financers	30.650.173,00				15.586.777,11				15.586.777,11	46.236.950,11	46.234.883,64
9	Passius financers											
	Total DESPESES	**37.665.575,00**	**242.575,01**			**15.586.777,11**	**(3.066.725,53)**	**21.083,64**	**(21.083,64)**	**12.762.626,59**	**50.428.201,59**	**50.402.572,49**

capítol	Classificació econòmica INGRESSOS	Pressupost inicial 2017	Compromisos reconduits	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables [1]		Transferències de crèdit [2]		Modificacions [1]+[2] - [3]	Press. Def.	Execució
						Ingressos	Excedents de tresoreria [3]	Augment	disminució			
1	Cotitzacions Socials											
2	Impostos indirectes											
3	Taxes i altres ingressos					72,12				72,12	72,12	135,60
4	Transferències corrents											
5	Ingressos patrimonials	2.242.051,00				735.756,96				735.756,96	2.977.807,96	3.128.335,39
6	Alienació d'inversions reals											
7	Transferències de capital	35.423.524,00				11.754.624,55				11.754.624,55	47.178.148,55	47.260.000,00
8	Actius financers		242.575,01			29.597,95				272.172,96	272.172,96	39.730,60
9	Passius financers											
	Total INGRESSOS	**37.665.575,00**	**242.575,01**			**12.520.051,58**				**12.762.626,59**	**50.428.201,59**	**50.428.201,59**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica INGRESSOS			
Article	2017	2016	% s/total Executat
34 Altres ingressos	135,60	12.469,03	0,0%
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	*135,60*	*12.469,03*	*0,0%*
42 Transferències del Govern d'Andorra	0,00	0,00	0,0%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	*0,00*	*0,00*	*0,0%*
53 Interessos i dividends d'actius	962.579,18	321.864,90	0,6%
54 Rendes de béns immobles	2.165.756,21	2.148.197,59	4,2%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	*3.128.335,39*	*2.470.062,49*	*4,8%*
(+) TOTAL INGRESSOS CORRENTS	3.128.470,99	2.482.531,52	4,8%
72 Transferències de capital Sector Públic	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
(+) TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector públic	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) TOTAL INGRESSOS PRESSUPOSTARIS	50.428.201,59	51.647.645,84	100,0%

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Classificació econòmica DESPESES			
Article	2017	2016	% s/total Executat
11 Personal Fix	124.057,13	72.419,76	0,1%
13 Personal Eventual	9.334,00	41.048,39	0,1%
16 Quotes i despeses socials	21.350,66	17.392,05	0,0%
1 DESPESES DE PERSONAL	*154.741,79*	*130.860,20*	*0,3%*
21 Reparació, manteniment i conservació	48.725,69	45.563,48	0,1%
22 Materials, subministraments i altres	728.922,26	635.364,80	1,2%
23 Indemnitzacions per serveis	8.979,82	2.314,90	0,0%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	*786.627,77*	*683.243,18*	*1,3%*
32 Prestacions de serveis bancaris	2.261,74	993,07	0,0%
34 De dipòsits, fiances i carteres d'actius	2.989.415,40	2.920.713,42	5,7%
3 DESPESES FINANCERES	*2.991.677,14*	*2.921.706,49*	*5,7%*
(-) TOTAL DESPESES CORRENTS	3.933.046,70	3.735.809,87	7,3%
60 Inversions noves	4.373,91	6.553,02	0,0%
61 Inversions de reposició	230.268,24	28.947,83	0,1%
(-) TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ	234.642,15	35.500,85	0,1%
81 Adq. d'oblig. i bonos fora del sector públic	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) TOTAL DESPESES PRESSUPOSTÀRIES	50.402.572,49	51.370.814,74	100,0%

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

RESULTAT PRESSUPOSTARI			
	totals	2017	2016
(-)	TOTAL DESPESES CORRENTS	3.933.046,70	3.735.809,87
(+)	TOTAL INGRESSOS CORRENTS	3.128.470,99	2.482.531,52
=	**RESULTAT DE FUNCIONAMENT**	**(804.575,71)**	**(1.253.278,35)**
(-)	TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ	234.642,15	35.500,85
(+)	TOTAL INGRESSOS D'INVERSIÓ	0,00	0,00
=	**RESULTAT D'INVERSIONS**	**(234.642,15)**	**(35.500,85)**
(-)	TOTAL DESPESES PER OPERACIONS DE CAPITAL	0,00	0,00
(+)	TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32
=	**RESULTAT OPERACIONS DE CAPITAL**	**47.260.000,00**	**48.920.577,32**
(-)	TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS	46.234.883,64	47.599.504,02
(+)	TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS	39.730,60	244.537,00
=	**RESULTAT D'ACTIUS FINANCERS**	**(46.195.153,04)**	**(47.354.967,02)**
=	**RESULTAT PRESSUPOSTARI**	**25.629,10**	**276.831,10**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.1. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**Altres ingressos**	**-**	**72,12**	**72,12**	**135,60**	**63,48**	**188,02%**
345	Altres ingressos atípics	-	72,12	72,12	135,60	63,48	188,02%
3	**Taxes i altres ingressos**	**-**	**72,12**	**72,12**	**135,60**	**63,48**	**188,02%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost pel capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
53	**Interessos i dividends d'actius dels fons de reserva**	**100.000,00**	**735.756,96**	**835.756,96**	**962.579,18**	**126.822,22**	**115,17%**
537	Interessos i dividends	100.000,00	735.756,96	835.756,96	962.579,18	126.822,22	115,17%
54	**Rendes de béns immobles**	**2.142.051,00**	**-**	**2.142.051,00**	**2.165.756,21**	**23.705,21**	**101,11%**
541	Lloguers de béns immobles	2.066.451,00	-	2.066.451,00	2.105.774,16	39.323,16	101,90%
542	Altres rendes per consum d'immobles	75.600,00	-	75.600,00	59.982,05	-15.617,95	79,34%
5	**Ingressos patrimonials**	**2.242.051,00**	**735.756,96**	**2.977.807,96**	**3.128.335,39**	**150.527,43**	**105,05%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències de capital del pressupost d'ingressos

El resum dels imports registrats per aquest concepte figura en el quadre següent:

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
72	**Transferències de capital SP**	**35.423.524,00**	**11.754.624,55**	**47.178.148,55**	**47.260.000,00**	**81.851,45**	**100,17%**
720	Transferències de capital SP	35.423.524,00	11.754.624,55	47.178.148,55	47.260.000,00	81.851,45	**100,17%**
7	**Transferències de capital**	**35.423.524,00**	**11.754.624,55**	**47.178.148,55**	**47.260.000,00**	**81.851,45**	**100,17%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
11	**Personal fix**	**126.758,00**	**-1.984,80**	**124.773,20**	**124.057,13**	**-716,07**	**99,43%**
110	Remuneracions bàsiques personal fix	126.758,00	-1.984,80	124.773,20	124.057,13	-716,07	99,43%
13	**Personal eventual**	**10.200,00**	**1.984,80**	**12.184,80**	**9.334,00**	**-2.850,80**	**76,60%**
130	Remuneracions bàsiques personal eventual	10.200,00	1.984,80	12.184,80	9.334,00	-2.850,80	76,60%
16	**Quotes i despeses socials**	**26.836,00**	**-**	**26.836,00**	**21.350,66**	**-5.485,34**	**79,56%**
160	Quotes Seguretat social	21.236,00	-	21.236,00	20.675,56	-560,44	97,36%
163	Despeses socials de personal	5.600,00	**-**	5.600,00	675,10	-4.924,90	12,06%
1	**Despeses de personal**	**163.794,00**	-	**163.794,00**	**154.741,79**	**-9.052,21**	**94,47%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.5. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
21	**Reparació, manteniment i conversació**	**133.300,00**	**-80.878,31**	**52.421,69**	**48.725,69**	**-3.696,00**	**92,95%**
210	Rep. i conserv.de terrenys i béns naturals	6.400,00	-2.670,79	3.729,21	33,21	-3.696,00	0,89%
212	Rep. i conservació d'edificis i altres construccions	57.000,00	-51.861,70	5.138,30	5.138,30	-	100,00%
213	Rep. i cons. maquinària i instal·lacions	65.100,00	-22.319,04	42.780,96	42.780,96	-	100,00%
215	Rep. i cons. mobiliari i efectes	4.800,00	-4.026,78	773,22	773,22	-	100,00%
22	**Materials, subministraments i altres**	**1.050.460,00**	**-320.739,02**	**729.720,98**	**728.922,26**	**-798,72**	**99,89%**
220	Material d'oficina	13.400,00	-12.640,55	759,45	759,45	-	100,00%
221	Subministrament	152.400,00	-55.566,13	96.833,87	96.833,87	-	100,00%
222	Comunicacions	1.200,00	-837,34	362,66	362,66	-	100,00%
223	Transport	2.100,00	-2.100,00	-	-	-	-
224	Assegurances	79.420,00	-9.262,95	70.157,05	70.157,05	-	100,00%
225	Tributs	138.615,00	7.552,21	146.167,21	146.167,21	-	100,00%
226	Altres serveis	65.400,00	-65.295,15	104,85	104,85	-	100,00%
227	Treballs realitzats per altres empreses	593.125,00	-177.789,11	415.335,89	414.537,17	-798,72	99,81%
229	Imprevistos o insuficiències	4.800,00	-4.800,00	-	-	-	-
23	**Indemnitzacions per serveis**	**19.500,00**	**-10.520,18**	**8.979,82**	**8.979,82**	-	**100,00%**
230	Reemborsament de dietes	19.500,00	-10.520,18	8.979,82	8.979,82	-	100,00%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**1.203.260,00**	**-412.137,51**	**791.122,49**	**786.627,77**	**-4.494,72**	**99,43%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.2.6. Despeses financeres

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	DESPESES FINANCERES	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
32	**Prestacions de serveis bancaris**	**10.800,00**	**-8.538,26**	**2.261,74**	**2.261,74**	-	**100,00%**
320	Prestacions de serveis bancaris	10.800,00	-8.538,26	2.261,74	2.261,74	-	100,00%
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**3.967.000,00**	**-977.584,60**	**2.989.415,40**	**2.989.415,40**	-	**100,00%**
349	Altres despeses financeres	3.967.000,00	-977.584,60	2.989.415,40	2.989.415,40	-	100,00%
3	**Despeses financeres**	**3.977.800,00**	**-986.122,86**	**2.991.677,14**	**2.991.677,14**	-	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Especialitat qualitativa de la despesa

S'han enregistrat en aquest capítol pressupostari les despeses de l'entitat en la gestió dels seus actius financers.

Atès que la naturalesa de la despesa és la d'una prestació de serveis, aquestes s'haurien de reflectir pressupostàriament dins del capítol II del pressupost de consum de béns corrent i serveis.

2.2.7. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	INVERSIONS REALS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**23.000,00**	**-18.626,09**	**4.373,91**	**4.373,91**	-	**100,00%**
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	23.000,00	-18.626,09	4.373,91	4.373,91	**-**	100,00%
61	**Inversions de reposició**	**1.647.548,00**	**-1.405.197,59**	**242.350,41**	**230.268,24**	**-12.082,17**	**95,01%**
612	Edificis i altres construccions	1.573.348,00	-1.360.970,56	212.377,44	200.295,27	-12.082,17	94,31%
613	Maquinària, instal·lacions i equipament	14.200,00	11.241,41	25.441,41	25.441,41	-	100,00%
615	Mobiliaris i estris	60.000,00	-55.468,44	4.531,56	4.531,56	**-**	100,00%
6	**Inversions reals**	**1.670.548,00**	**-1.423.823,68**	**246.724,32**	**234.642,15**	**-12.082,17**	**95,10%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

	ACTIU	31/12/2017	31/12/2016	01/01/2016
	ACTIUS CORRENTS			
	Efectiu i equivalents a l'efectiu	196.122,74	833.624,80	0,00
Nota 13	Efectiu i equivalents a l'efectiu	196.122,74	833.624,80	0,00
	Altres actius líquids equivalents	0,00	0,00	0,00
Nota 17	Actius financers	1.228.819.823,80	1.149.527.987,40	1.075.948.150,91
Nota 14	Comptes a cobrar provinents de transaccions amb contraprestació	99.983,48	200.370,66	181.693,42
	Comptes per cobrar amb deutors	99.983,48	200.370,66	181.693,42
	Deutors Pressupostaris	99.983,48	200.370,66	181.693,42
	Deutors no Pressupostaris	0,00	0,00	0,00
Nota 15	Comptes per cobrar provinents de transaccions sense contraprestació	2.078.754,70	318.485,30	824.710,01
	Comptes per cobrar amb deutors	2.078.754,70	318.485,30	824.710,01
	Deutors Pressupostaris	1.800.000,00	0,00	9.000,00
	Deutors no Pressupostaris	278.754,70	318.485,30	815.710,01
	Inventaris	42.749,14	34.891,22	43.238,97
Nota 16	Inventaris en altres aprovisionaments	42.749,14	34.891,22	43.238,97
	Pagaments anticipats	6.408,60	13.281,57	0,00
	Altres actius corrents	6.408,60	13.281,57	0,00
	Total actius corrents	1.231.243.842,46	1.150.928.640,95	1.076.997.793,31
	ACTIUS NO CORRENTS			
	Actius financers	0,00	0,00	0,00
Nota 19	Propietats d'inversió	17.988.039,49	18.188.002,12	18.580.876,43
	Terrenys i bens naturals	15.445.134,83	15.445.134,83	15.433.458,49
	Construccions	16.787.718,81	16.575.747,20	15.784.873,36
	Maquinària i utillatge	82.174,44	77.642,88	73.966,80
	Instal·lacions Tècniques i altres Instal·lacions	2.917.844,09	2.888.028,77	2.861.589,75
	Mobiliari	8.133,34	8.133,34	8.133,34
	Amortització Acumulada de l'immobilitzat	(17.252.966,02)	(16.806.684,90)	(15.581.145,31)
	Propietats, planta i equipament	0,00	52.649,07	52.649,07
Nota 18	Altre propietat, planta i equipament	0,00	52.649, ,07	52.649,07
	Total actius no corrents	17.988.039,49	18.240.651,19	18.633.525,50
	ACTIUS TOTALS	1.249.231.881,95	1.169.169.292,14	1.095.631.318,81

	PASSIU	31/12/2017	31/12/2016	01/01/2016
	PASSIUS CORRENTS			
Nota 20	Comptes a pagar	89.048,50	79.805,54	139.515,45
	Creditors Pressupostaris	67.843,49	71.583,16	131.161,22
	Creditors per obligacions reconegudes. Press. De desp. Corrent	67.843,49	71.583,16	131.161,22
	Creditors no Pressupostaris	21.205,01	8.222,38	8.354,23
	Creditors per IGI suportat	8.880,07	8.222,38	8.354,23
	Altres creditors no pressupostaris	12.324,94	0,00	0,00
	Passius financers a curt termini	1.619,75	2.319,75	0,00
Nota 21	Fiances rebudes a c.t.	1.619,75	2.319,75	0,00
	Total passiu corrents	90.668,25	82.125,29	139.515,45
	PASSIUS NO CORRENTS			
	Passius financers a llarg termini	175.386,42	187.314,00	183.001,97
Nota 21	Fiances rebudes a ll.t.	175.386,42	187.314,00	183.001,97
	Total passiu no corrents	175.386,42	187.314,00	183.001,97
	PASSIUS TOTALS	266.054,67	269.439,29	322.517,42
	ACTIUS NETS/PATRIMONI			
Nota 22	Fons Propis			
	Reserves	1.168.899.852,85	1.095.308.801,39	1.095.308.801,39
	Reserves	1.168.899.852,85	1.095.308.801,39	1.095.308.801,39
Nota 3	Resultat de l'exercici	80.065.974,43	73.591.051,46	0,00
	Resultat procedent de l'activitat del Fons durant l'exer.	32.805.974,43	24.670.474,14	0,00
	Resultat procedent de les aportacions Br. Jubilació	47.260.000,00	48.920.577,32	0,00
	Resultat per transferències d'excedents	0,00	0,00	0,00
	Total actius nets /patrimoni	1.248.965.827,28	1.168.899.852,85	1.095.308.801,39
	Diferències negatives de consolidació	0,00	0,00	0,00
	TOTAL PASSIU I PATRIMONI	1.249.231.881,95	1.169.169.292,14	1.095.631.318,81

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Estat de rendiment financer

		31/12/2017	31/12/2016
	OPERACIONS CONTINUADES		
	Ingressos de transaccions sense contraprestació	*47.260.000,00*	*48.920.577,32*
	Transferències de l'Administració general	0,00	0,00
Nota 5	Transferències d'altres entitats governamentals	47.260.000,00	48.920.577,32
	Ingressos de transaccions amb contraprestació	*37.492.174,62*	*29.040.265,08*
Nota 7	Prestacions de serveis	59.982,05	61.565,76
Nota 6	Ingressos per arrendaments operatius	2.105.774,16	2.086.631,83
Nota 8	Ingressos financers	35.326.418,41	26.892.067,49
	Altres Ingressos	*2.511,89*	*(25.086,07)*
	INGRESSOS TOTALS	*84.754.686,51*	*77.935.756,33*
Nota 9	*Despeses de personal*	*(167.066,73)*	*(130.860,20)*
	Despeses de personal	(144.062,07)	(113.468,15)
	Càrregues socials	(23.004,66)	(17.392,05)
	Subministraments i material pel consum	*7.857,92*	*(8.347,75)*
Nota 11	*Altres despeses de gestió ordinària*	*(3.965.349,40)*	*(3.776.816,14)*
	Serveis Exteriors	(3.819.182,19)	(3.645.821,58)
	Tributs	(146.167,21)	(130.994,56)
	Despeses de depreciació i amortització	*(508.304,04)*	*(428.375,16)*
Nota 19	Dotació per amortització	(434.604,78)	(428.375,16)
Nota 14 (a)	Pèrdues per deteriorament de crèdits	(73.699,26)	0,00
	Altres Despeses	*(2.376,29)*	*0,00*
Nota 12	*Despeses financeres*	*(824,47)*	*0,00*
	DESPESES TOTALS	*(4.636.063,01)*	*(4.344.399,25)*
	Altres guanys/(pèrdues)	*(52.649,07)*	*(305,62)*
	Guanys procedents de la venda d'actius	0,00	0,00
	Guanys en transaccions estrangeres	0,00	0,00
	Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions	0,00	0,00
Nota 18	Pèrdues per deteriorament	(52.649,07)	(305,62)
	Participació en resultat positiu (estalvi) s'associades	*0,00*	*0,00*
	RESULTAT (estalvi o desestalvi) DEL PERÍODE	*80.065.974,43*	*73.591.051,46*

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

	Exercici 31/12/2017	Exercici 31/12/2016*
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Cobraments		
Impostos	0,00	0,00
Venda de bens i serveis	2.270.389,72	2.115.540,71
Subvencions	0,00	0,00
Interessos rebuts	0,00	0,00
Altres cobraments	45.054,41	501.669,57
Pagaments		
Costos dels treballadors	(147.836,70)	(116.177,52)
Pensions	0,00	0,00
Proveïdors	(641.523,58)	(640.289,74)
Interessos pagats	0,00	0,00
Altres pagaments	(1.932.058,90)	(1.272.269,43)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'explotació	***(405.975,05)***	***588.473,59***
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(231.527,01)	0,00
Cobraments per venda de planta i equipament	0,00	244.537,00
Cobraments per venda d'inversions	0,00	0,00
Compra de valors en moneda estrangera	0,00	0,00
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	***(231.527,01)***	***244.537,00***
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per prèstecs	0,00	0,00
Trasferencias de la Cass		
Reemborsament de prèstecs	0,00	0,00
Distribució/dividends al govern	0,00	0,00
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	***0,00***	***0,00***
Increment/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	***(637.502,06)***	***833.010,59***
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	***833.624,80***	***614,21***
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	***196.122,74***	***833.624,80***

* Informació no auditada, es presenta, única i exclusivament, a efectes comparatius.

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Conciliació del resultat pressupostari i el resultat comptable

Classificació econòmica DESPESES			
Article	2017	2016	% s/total Executat
11 Personal Fix	124.057,13	72.419,76	0,1%
13 Personal Eventual	9.334,00	41.048,39	0,1%
16 Quotes i despeses socials	21.350,66	17.392,05	0,0%
1 DESPESES DE PERSONAL	***154.741,79***	***130.860,20***	***0,3%***
21 Reparació, manteniment i conservació	48.725,69	45.563,48	0,1%
22 Materials, subministraments i altres	728.922,26	635.364,80	1,2%
23 Indemnitzacions per serveis	8.979,82	2.314,90	0,0%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	***786.627,77***	***683.243,18***	***1,3%***
32 Prestacions de serveis bancaris	2.261,74	993,07	0,0%
34 De dipòsits, fiances i carteres d'actius	2.989.415,40	2.920.713,42	5,7%
3 DESPESES FINANCERES	***2.991.677,14***	***2.921.706,49***	***5,7%***
(-) **TOTAL DESPESES CORRENTS**	**3.933.046,70**	**3.735.809,87**	**7,3%**
60 Inversions noves	4.373,91	6.553,02	0,0%
61 Inversions de reposició	230.268,24	28.947,83	0,1%
(-) **TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ**	**234.642,15**	**35.500,85**	**0,1%**
81 Adq. d'oblig. i bonos fora del sector pùblic	46.234.883,64	47.599.504,02	92,7%
(-) **TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS**	**46.234.883,64**	**47.599.504,02**	**92,7%**
(-) **TOTAL DESPESES PRESSUPOSTÀRIES**	**50.402.572,49**	**51.370.814,74**	**100,0%**

Classificació econòmica INGRESSOS			
Article	2017	2016	% s/total Executat
34 Altres ingressos	135,60	12.469,03	0,0%
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	***135,60***	***12.469,03***	***0,0%***
42 Transferències del Govern d'Andorra	0,00	0,00	0,0%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	***0,00***	***0,00***	***0,0%***
53 Interessos i dividends d'actius	962.579,18	321.864,90	0,6%
54 Rendes de béns immobles	2.165.756,21	2.148.197,59	4,2%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	***3.128.335,39***	***2.470.062,49***	***4,8%***
(+) **TOTAL INGRESSOS CORRENTS**	**3.128.470,99**	**2.482.531,52**	**4,8%**
72 Transferències de capital Sector Pùblic	47.260.000,00	48.920.577,32	94,7%
(+) **TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL**	**47.260.000,00**	**48.920.577,32**	**94,7%**
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector pùblic	39.730,60	244.537,00	0,5%
(+) **TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS**	**39.730,60**	**244.537,00**	**0,5%**
(+) **TOTAL INGRESSOS PRESSUPOSTARIS**	**50.428.201,59**	**51.647.645,84**	**100,0%**

RESULTAT PRESSUPOSTARI			
	totals	2017	2016
(-)	TOTAL DESPESES CORRENTS	3.933.046,70	3.735.809,87
(+)	TOTAL INGRESSOS CORRENTS	3.128.470,99	2.482.531,52
=	**RESULTAT DE FUNCIONAMENT**	**(804.575,71)**	**(1.253.278,35)**
(-)	TOTAL DESPESES D'INVERSIÓ	234.642,15	35.500,85
(+)	TOTAL INGRESSOS D'INVERSIÓ	0,00	0,00
=	**RESULTAT D'INVERSIONS**	**(234.642,15)**	**(35.500,85)**
(-)	TOTAL DESPESES PER OPERACIONS DE CAPITAL	0,00	0,00
(+)	TOTAL INGRESSOS PER OPERACIONS DE CAPITAL	47.260.000,00	48.920.577,32
=	**RESULTAT OPERACIONS DE CAPITAL**	**47.260.000,00**	**48.920.577,32**
(-)	TOTAL DESPESES D'ACTIUS FINANCERS	46.234.883,64	47.599.504,02
(+)	TOTAL INGRESSOS D'ACTIUS FINANCERS	39.730,60	244.537,00
=	**RESULTAT D'ACTIUS FINANCERS**	**(46.195.153,04)**	**(47.354.967,02)**

=	**RESULTAT PRESSUPOSTARI**	**25.629,10**	**276.831,10**

	conceptes	2017	2016
=	**RESULTAT PRESSUPOSTARI DE FUNCIONAMENT**	**(804.575,71)**	**(1.253.278,35)**
(-)	61 Variació existències d'aprovisionaments	(7.857,92)	9.774,77
(+)	62 Despeses periodificades. De béns corrents i serveis	1.092,21	(1.825,68)
(+)	63 Despeses periodificades. De taxes	0,00	(795,60)
(-)	64 Despeses periodificades. De personal	12.324,94	2.382,48
(-)	66 Pèrdues de comptes administrats	175.079,35	1.910.447,92
(-)	66 Pèrdues per insolvències deutes immobles	2.376,29	0,00
(-)	67 Pèrdues de comptes gestionats	11.697,40	10.297.780,07
(-)	68 Dotació d'amortitzacions d'immobilitzat material	434.604,78	106.563,78
(+)	69 Provisió per depreciació d'actius	52.649,07	(324,26)
(-)	69 Provisió per insolvències deutes immobles	73.699,26	0,00
(-)	**Despeses financeres**	**755.665,38**	**12.324.003,48**
(+)	76 Rendiments dels comptes gestionats	34.401.192,26	92.400,00
(+)	76 Rendiments deute públic	(37.353,03)	12.170,86
(+)	76 Rendiments dels comptes administrats	0,00	788.387,54
(-)	77 Reintegraments i altres ingressos	0,00	(9.000,00)
(+)	79 Aplicació Provisions Actius immobles	2.376,29	0,00
(+)	**Ingressos financers**	**34.366.215,52**	**883.958,40**

=	**RESULTAT FINANCER DE FUNCIONAMENT**	**32.805.974,43**	**(12.693.323,43)**

=	**RESULTAT FINANCER AMB OP.CAPITAL**	**80.065.974,43**	**36.227.253,89**

	CONCILIACIÓ DEL RESULTAT FINANCER AMB EL RESULTAT DE LA LIQUIDACIO PRESSUPOSTÀRIA	2017	2016
	RESULTAT FINANCER AMB OP.CAPITAL	**80.065.974,43**	**36.227.253,89**
(+)	Variació negativa d'existències d'aprovisionaments	(7.857,92)	9.774,77
(+)	Dotacions a les amortitzacions	434.604,78	106.563,78
(-)	Provisions i periodificacions aplicades per despesa de funcionamer	13.417,15	(238,80)
(+)	Provisions i periodificacions aplicades per insolvències	0,00	9.000,00
(+)	Provisions i periodificacions dotades per insolvències	73.699,26	0,00
(+)	Provisions i periodificacions dotades d'actius	37.353,03	(12.170,86)
(-)	Provisions i periodificacions aplicades d'actius	50.272,78	(324,26)
(+)	Pèrdues d'actius financers	186.776,75	12.208.227,99
(-)	Guanys d'exercicis anteriors		
(+)	Pèrdues procedents de l'immobilitzat	2.376,29	0,00
(-)	Operacions d'inversions reals - capìtol 6 despeses -	(234.642,15)	(35.500,85)
(+)	Operacions d'alienació d'actius financers - capìtol 8 ingressos -	39.730,60	244.537,00
(-)	Operacions d'inversió en actius financers - capìtol 8 despeses -	(46.234.883,64)	(47.599.504,02)
(-)	Rendiments de comptes actius financers positius	(34.401.192,26)	(880.787,54)
	RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	**25.629,10**	**276.831,10**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

El Fons de reserva de jubilació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

L'estat de gestió de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

Gestió de la tresoreria	Exercici 2017	Exercici 2016
Saldo inicial 2017	**833.624,80**	**614,21**
Σ 5 7 1 Comptes bancàries	834.796,76	-
Σ 5 5 9 Comptes transitòries de bancs	(3.839,97)	614,21
Σ 5 9 9 Comptes transitòries de compensació	3.266,01	-
Σ 5 7 0 Comptes caixa petita	(598,00)	-
1 (+) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
(+) Cobraments del pressupost corrent	*2.233.449,46*	*2.115.540,71*
(+) Cobraments de pressupostos tancats	*81.936,30*	-
(+) Cobraments d'operacions no pressupostàries	*656,37*	*501.669,57*
(+) Pagaments del pressupost corrent	*(934.937,88)*	*(2.035.726,30)*
(+) Pagaments de pressupostos tancats	*(3.403,52)*	-
(+) Pagaments d'operacions no pressupostàries	*(1.783.675,78)*	*8.291,93*
FLUXOS D'EFECTIU NET PER ACTIVITATS D'OPERACIÓ	**(405.975,05)**	**589.775,91**
2 (+) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
(+)/(-) Fluxos nets del pressupost corrent	**(231.527,01)**	**244.537,00**
(+)/(-) Fluxos nets de pressupost tancats	-	-
(+)/(-) Fluxos nets d'operacions no pressupostàries	-	-
FLUXOS D'EFECTIU NET PER ACTIVITATS D'INVERSIÓ	**(231.527,01)**	**244.537,00**
3 FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
(+)/(-) Fluxos nets del pressupost corrent	-	-
(+)/(-) Fluxos nets de pressupost tancats	-	-
(+)/(-) Fluxos nets d'operacions no pressupostàries	-	-
FLUXOS D'EFECTIU NET PER ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-	-
Saldo final 2017	**196.122,74**	**833.624,80**
Σ 5 7 1 Comptes bancàries	198.631,11	-
Σ 5 5 9 Comptes transitòries de bancs	(2.508,37)	830.956,79
Σ 5 9 9 Comptes transitòries de compensació	-	3.266,01
Σ 5 7 0 Comptes caixa petita	-	(598,00)

(*) saldos i moviments de la gestió de tresoreria corrent operativa

(*) No inclou Transferències de Capital realitzades per la Caixa Andorrana de la Seguretat Social ni les inversions realitzades en Actius Financers.

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria:

	2017	2016
Bancs	196.122,74	833.624,80
	196.122,74	833.624,80

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.2. Actius financers

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	2017	2016
Cartera gestionada per tercers	1.022.890.555,06	994.895.794,75
Cartera administrada	205.850.218,74	154.553.142,65
Instruments de patrimoni no cotitzats	79.050,00	79.050,00
	1.228.819.823,80	1.149.527.987,40

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Al tancament de l'exercici, tots els fons gestionats es registren com a actius financers corrents. La composició dels fons gestionats per entitats gestores i/o dipositàries és la que segueix:

Gestora	Import	Comptabilitzat a inversions financeres permanents	Comptabilitzat a inversions financeres temporals
Andbank	222.450.938,21	-	222.450.938,21
Mora Banc	223.618.748,40	-	223.618.748,40
Vall Banc	39.242.647,57	-	39.242.647,57
Banc Sabadell d'Andorra	73.793.815,70	-	73.793.815,70
Natixis	58.863.821,18	-	58.863.821,18
Crèdit Andorrà	247.793.009,05	-	247.793.009,05
Crèdit Mutuelle	57.243.124,44	-	57.243.124,44
Amundi	99.884.450,51	-	99.884.450,51
Total	**1.022.890.555,06**	**-**	**1.022.890.555,06**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El resum dels moviments que s'han produït en el compte de *fons d'inversió i comptes gestionats* es recull en el quadre següent:

Mandatari	Saldo a 01/1/2017	Variacions negatives	Variacions positives	Saldo a 31/12/2017
Andbank	215.854.971,66	-14.158.725,41	20.754.691,96	222.450.938,21
Mora Bank	216.627.973,70	-14.363.402,11	21.354.176,81	223.618.748,40
Vallbanc	38.331.754,84	-4.865.099,48	5.775.992,21	39.242.647,57
Banc Sabadell d'Andorra	72.010.167,46	-4.439.423,08	6.223.071,32	73.793.815,70
Natixis	57.465.357,00	-2.624.425,27	4.022.889,45	58.863.821,18
Crèdit Andorrà	240.845.355,75	-10.851.229,02	17.798.882,32	247.793.009,05
Amundi	97.827.795,89	-4.181.433,28	6.238.087,90	99.884.450,51
Crèdit Mutuelle	56.018.370,02	-2.378.447,60	3.603.202,02	57.243.124,44
Total	**994.981.746,32**	**-57.862.185,25**	**85.770.993,99**	**1.022.890.555,06**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La cartera administrada correspon a comptes bancaris i de valors gestionats directament del FRJ.

El detall dels instruments de patrimoni no cotitzats és el següent:

Concepte	Saldo a 01/01/2017	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Semtee, SL	92.850,00	-	-	92.850,00
Total inversions	**92.850,00**	**-**	**-**	**92.850,00**
Prov. Semtee, SL	-13.800,00	-	-	-13.800,00
Total provisions	**-13.800,00**	**-**	**-**	**-13.800,00**
Valor net comptable	**79.050,00**	**-**	**-**	**79.050,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El reflex pressupostari que s'ha donat a les transaccions incloses en aquest apartat és el següent:

Pressupost d'ingressos

ACTIUS FINANCERS INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	**Venda d'oblig. i bons fora del sector públic**	**-**	**29.597,95**	**29.597,95**	**39.730,60**	**10.132,65**	**134,23%**
811	Reintegrament d'actius de fons de reserves	**-**	**29.597,95**	29.597,95	39.730,60	10.132,65	134,23%
87	**Romanents de tresoreria**	**-**	**242.575,01**	**242.575,01**	**-**	**-242.575,01**	**-**
870	Romanents de tresoreria	-	242.575,01	242.575,01	-	-242.575,01	-
8	**Actius financers**	**-**	**272.172,96**	**272.172,96**	**39.730,60**	**-232.442,36**	**14,60%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Pressupost de despeses

ACTIUS FINANCERS DESPESES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	**Adquisició d'oblig. i bons fora del sector públic**	**30.650.173,00**	**15.584.710,64**	**46.234.883,64**	**46.234.883,64**	**-**	**100,00%**
811	Aportacions a fons de reserves	30.650.173,00	15.584.710,64	46.234.883,64	46.234.883,64	**-**	100,00%
8	**Actius financers**	**30.650.173,00**	**15.584.710,64**	**46.234.883,64**	**46.234.883,64**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Classificació com a actius corrents dels actius financers no corrents

Els mandats de gestió constitueixen la materialització de bona part del patrimoni del sistema de pensions de la Seguretat Social. Amb independència de la seva major o menor liquiditat, aquests mandats es creen amb la finalitat de constituir-se en inversions financeres de caràcter permanent i no com una mera col·locació dels excedents temporals de tresoreria. Per aquest motiu, part d'aquestes operacions haurien de figurar a l'actiu financer no corrent de l'estat de situació financera de l'entitat.

2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació:

	2017	2016
Deutor per lloguers: Govern	23.966,69	79.035,70
Deutor per lloguers: S.A.A.S.	75.229,92	37.465,10
Deutor per lloguers: Varis	74.486,13	86.246,15
Total deutors	**173.682,74**	**202.746,95**
Provisions per insolvència inicials	(2.376,29)	(2.070,67)
Dotacions de l'exercici	(73.699,26)	(305,62)
Reversions de l'exercici	2.376,29	-
Aplicacions de l'exercici	-	-
Provisions per insolvència finals	**(73.699,26)**	**(2.376,29)**
Valor Net Comptable	**99.983,48**	**200.370,66**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Comptes per cobrar de transaccions sense contraprestació:

Descripció	Deutors pressupostaris	Deutors no pressupostaris	Total
Deutors altres per sentència	-	25.777.030,54	25.777.030,54
Deutors altres per aportacions	1.800.000,00	-	1.800.000,00
Provisions	**-**	**-25.498.275,84**	**-25.498.275,84**
Provisions insolvències	-	-25.498.275,84	-25.498.275,84
Total	**1.800.000,00**	**278.754,70**	**2.078.754,70**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

El detall dels deutors no pressupostaris és com segueix:

	01/01/2017	Cobraments	31/12/2017
Causa efecte 61-F93	25.816.761,14	(39.730,60)	25.777.030,54
Provisió per insolvència	(25.498.275,84)	-	(25.498.275,84)
Valor net comptable	**318.485,30**	**(39.730,60)**	**278.754,70**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.4. Inventaris

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	2017	2016
Gasoil	40.564,11	34.891,22
Materials de manteniment	2.185,03	-
	42.749,14	**34.891,22**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.5. Propietats d'inversió

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

		01/01/2017	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
	Terreny	15.718.244,99	-	-	-	15.718.244,99
	Construccions	19.860.037,60	200.295,27	-	-	20.060.332,87
	Instal·lacions tècniques	2.888.028,77	29.815,32	-	-	2.917.844,09
	Mobiliari	8.133,34	-	-	-	8.133,34
	Material i utillatges	77.642,88	4.531,56	-	-	82.174,44
	Altre immobilitzat	-	-	-	-	-
	Total Actius Tangibles	38.552.087,58	234.642,15	-	-	38.786.729,73
A.A	Construccions	(13.857.994,93)	(428.351,36)	-	-	(14.286.346,29)
A.A	Instal·lacions tècniques	(2.866.839,16)	(4.197,34)	-	-	(2.871.036,50)
A.A	Mobiliari	(7.510,35)	(146,00)	-	-	(7.656,35)
A.A	Material i utillatges	(74.340,46)	(1.910,08)	-	-	(76.250,54)
A.A	Altre immobilitzat	-	-	-	-	-
	Total Amort. Acumulada	(16.806.684,90)	(434.604,78)	-	-	(17.241.289,68)
Prov.	Terreny	(273.110,16)	-	-	-	(273.110,16)
Prov.	Construccions	(3.284.290,40)	-	-	-	(3.284.290,40)
Prov.	Altre immobilitzat	-	-	-	-	-
	Total Provisions per Det.	(3.557.400,56)	-	-	-	(3.557.400,56)
		18.188.002,12	(199.962,63)	-	-	17.988.039,49

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.6. Propietat, planta i equipament

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

		31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
	Altre immobilitzat	52.649,07	-	-	-	52.649,07
	Total Actius Tangibles	52.649,07	-	-	-	52.649,07
A.A	Altre immobilitzat	-	-	-	-	-
	Total Amort. Acumulada	-	-	-	-	-
Prov.	Altre immobilitzat	-	(52.649,07)	-	-	(52.649,07)
	Total Provisions per Det.	-	(52.649,07)	-	-	(52.649,07)
		52.649,07	(52.649,07)	-	-	-

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.7. Comptes a pagar

El resum dels saldos comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

	2017	2016
Creditors per obligacions reconegudes. Press. De desp. Corrent	67.843,49	71.583,16
Creditors Pressupostaris	**67.843,49**	**71.583,16**
Creditors per IGI suportat	8.880,07	8.222,38
Altres creditors no pressupostaris	12.324,94	-
Creditors no Pressupostaris	**21.205,01**	**8.222,38**
Comptes a pagar	89.048,50	79.805,54

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.8. Passius financers corrents i no corrents

El saldo a 31 de desembre es composa de la manera següent:

	2017	2016
Fiances rebudes a c.t.	1.619,75	2.319,75
Fiances rebudes a ll.t.	175.386,42	187.314,00
	177.006,17	189.633,75

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.9. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Capital Aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats acumulats (estalvi o desestalvi)	Total actius nets/Patrimoni
Aportacions inicials al FRJ efectuaddes l'1 de gener del 2016	***0,00***	***1.095.308.801,39***	***0,00***	***0,00***	***1.095.308.801,39***
Saldo a 1 de gener de 2016	***0,00***	***1.095.308.801,39***	***0,00***	***0,00***	***1.095.308.801,39***
Ingr. i Despeses totals reconeguts durant el període	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***73.591.051,46***	***73.591.051,46***
Ing. nets reconeg. Direct. en els actius nets/Patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats positiu (Estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	73.591.051,46	73.591.051,46
Canvis en els actius nets/Patrimoni per al 2016	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***
Pèrdues per revaluació d'Inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres moviments	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldos a 31/12/2016 diferit	***0,00***	***1.095.308.801,39***	***0,00***	***73.591.051,46***	***1.168.899.852,85***
Saldos a 31/12/2016 anticipat	***0,00***	***1.095.308.801,39***	***0,00***	***73.591.051,46***	***1.168.899.852,85***
Ingr. i Despeses totals reconeguts durant el periode	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***80.065.974,43***	***80.065.974,43***
Ing. nets reconeg. Direct. en els actius nets/Patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats positiu (Estalvi) del periode	0,00	0,00	0,00	80.065.974,43	80.065.974,43
Canvis en els actius nets/Patrimoni per al 2017	***0,00***	***73.591.051,46***	***0,00***	***(73.591.051,46)***	***0,00***
Aportacions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'Inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres moviments	0,00	73.591.051,46	0,00	(73.591.051,46)	0,00
Saldo a 31 de desembre de 2017	***0,00***	***1.168.899.852,85***	***0,00***	***80.065.974,43***	***1.248.965.827,28***

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.3.10. Resultats extraordinaris

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Altres guanys/(pèrdues) Pèrdues per deteriorament	-52.649,07	-305,62	-52.954,69
Total	**-52.649,07**	**-305,62**	**-52.954,69**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Exercici 2017		Exercici 2016	
1 (+) Drets pendents de cobrament		**1.947.690,37**		**248.077,55**
(+) del pressupost corrent	1.973.682,74		202.746,95	
(+) de pressupostos tancats				
(+) d'operacions no pressupostàries	25.545.982,73		25.545.982,73	
(-) de cobrament dubtós	(25.571.975,10)		(25.500.652,13)	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva				
2(-) Obligacions pendents de pagament		**(71.934,71)**		**(68.868,72)**
(+) del pressupost corrent	(70.314,96)		(66.548,97)	
(+) de pressupostos tancats				
(+) d'operacions no pressupostàries	(1.619,75)		(2.319,75)	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva				
3(+) Fons líquids		**196.122,74**		**845.910,22**
I Romanent de tresoreria afectat				
II Romanent de tresoreria no afectat		2.071.878,40		1.025.119,05
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)		**2.071.878,40**		**1.025.119,05**

Font: Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

El FRJ no porta un registre de contractes adjudicats i vigents tal i com reclama la LCP en l'article 65.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que e*l Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el Fons de reserva de jubilació ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control financer, control de legalitat, control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. Segons es desprèn de la informació analitzada, durant l'exercici fiscalitzat l'entitat va estar sotmesa a aquests controls. No obstant això, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017
5. Ingressos patrimonials	2.092.775	2.242.051
Ingressos corrents	***2.092.775***	***2.242.051***
7. Transferències de capital	32.654.822	35.423.524
Ingressos de capital	***32.654.822***	***35.423.524***
Total ingressos	**34.747.597**	**37.665.575**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	155.797	163.794
2. Consum de béns corrents i serveis	1.215.064	1.203.260
3. Despeses financeres	3.860.157	3.977.800
Despeses corrents	***5.231.018***	***5.344.854***
6. Inversions reals	1.737.706	1.670.548
8. Actius financers	27.778.873	30.650.173
Despeses de capital	***29.516.579***	***32.320.721***
Total despeses	**34.747.597**	**37.665.575**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

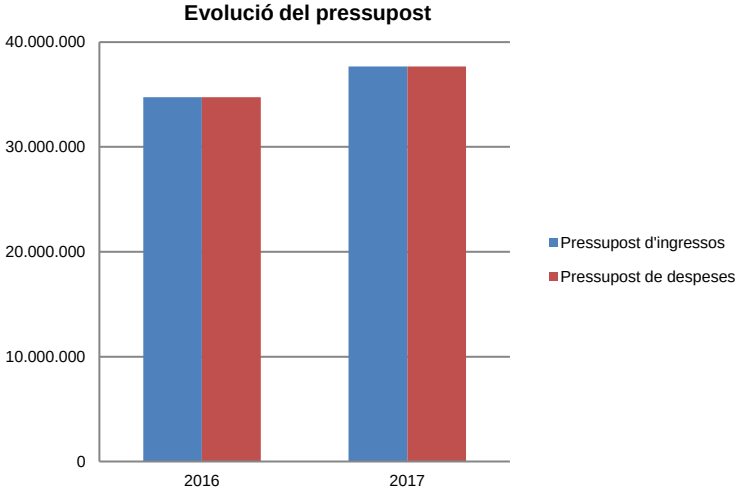

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	12.469	136
5. Ingressos patrimonials	2.470.062	3.128.335
Ingressos corrents	***2.482.531***	***3.128.471***
7. Transferències de capital	48.920.577	47.260.000
8. Actius financers	244.537	39.731
Ingressos de capital	***49.165.114***	***47.299.731***
Total ingressos	**51.647.645**	**50.428.202**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	130.860	154.742
2. Consum de béns corrents i serveis	683.243	786.628
3. Despeses financeres	2.921.706	2.991.677
Despeses corrents	***3.735.809***	***3.933.047***
6. Inversions reals	35.501	234.642
8. Actius financers	47.599.504	46.234.884
Despeses de capital	***47.635.005***	***46.469.526***
Total despeses	**51.370.814**	**50.402.573**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

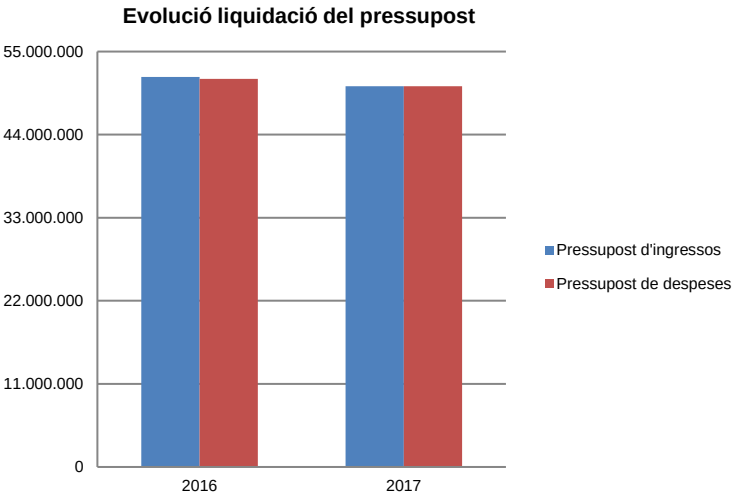

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

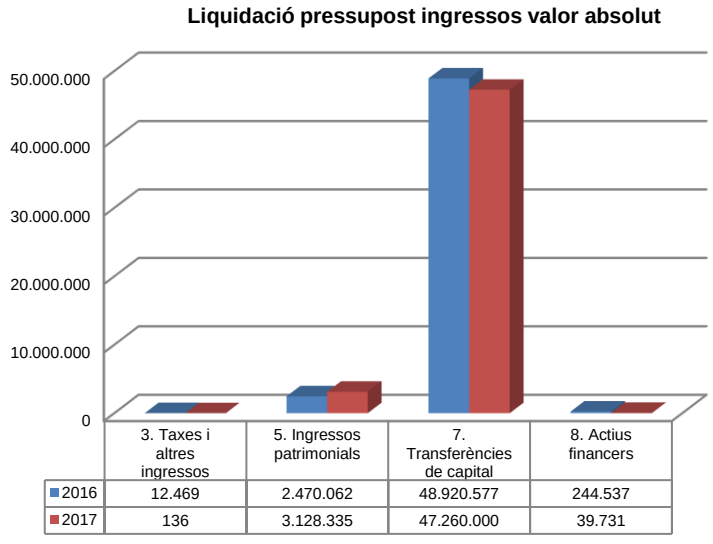

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

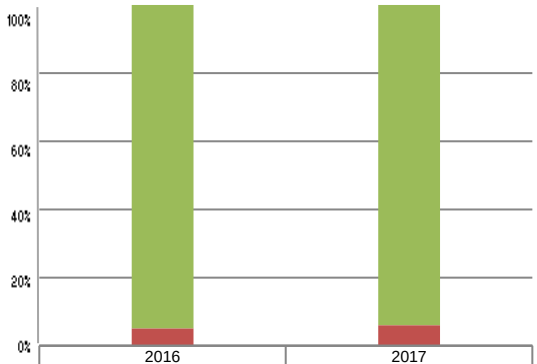

	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	0%	0%
5. Ingressos patrimonials	5%	6%
7. Transferències de capital	95%	94%
8. Actius financers	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació

Liquidació pressupost despeses valor absolut

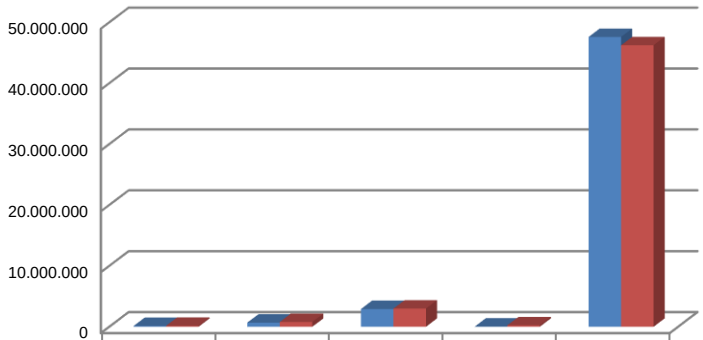

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals	8. Actius financers
2016	130.860	683.243	2.921.706	35.501	47.599.504
2017	154.742	786.628	2.991.677	234.642	46.234.884

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

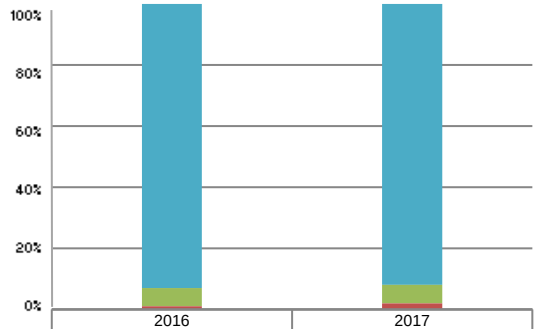

	2016	2017
1. Despeses de personal	0%	0%
2. Consum de béns corrents i serveis	1%	2%
3. Despeses financeres	6%	6%
6. Inversions reals	0%	0%
8. Actius financers	93%	92%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2016	2017
Total ingressos liquidats	51.647.645	50.428.202
Total despeses liquidades	51.370.814	50.402.573
Resultat pressupostari	**276.831**	**25.629**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	248.078	1.947.690
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-68.869	-71.935
3. (+) Fons líquids	845.910	196.123
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**1.025.119**	**2.071.878**
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	1.025.119	2.071.878
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**1.025.119**	**2.071.878**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

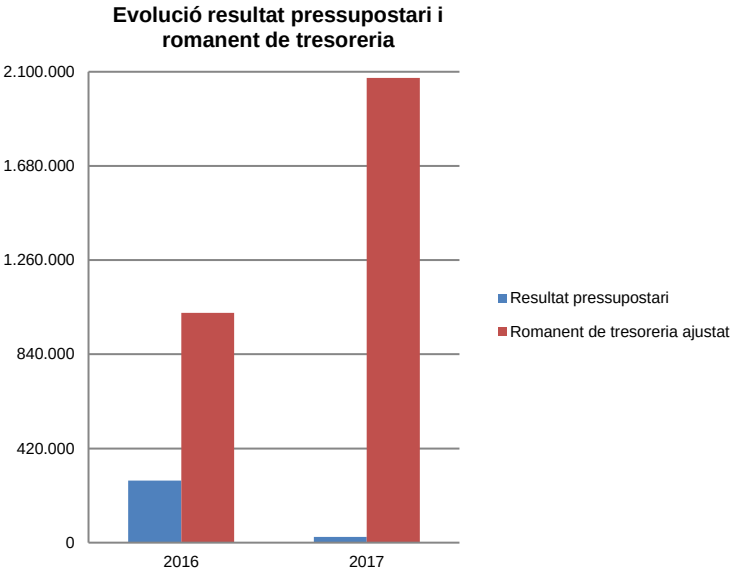

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	48,6%	33,9%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	100,0%	100,5%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	99,5%	99,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	0,3%	0,3%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	1,3%	1,6%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,1%	0,5%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	-50,5%	-25,7%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	-50,5%	-25,7%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	5,3%	6,3%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%	0,0%

Ratis de liquiditat			Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	1.150.767.466	1.231.153.174
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	1.401.765,6%	1.357.969,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	1.015,4%	216,3%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Fons de reserva de jubilació
(Imports en euros)

Es presenten a continuació uns indicadors específics per l'entitat:

Patrimoni del fons de reserves

Fons de reserva	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Renda fixa	511,40	582,90	629,80	681,40	532,50	644,90	704,50	700,60
Actius monetaris	82,60	58,90	96,10	63,60	262,90	178,50	113,70	84,80
Renda variable	161,30	155,60	151,90	212,20	223,40	252,20	278,20	393,40
Altres actius	35,90	35,00	34,60	30,20	23,70	19,00	71,50	49,90
Total	**791,20**	**832,40**	**912,40**	**987,40**	**1.042,50**	**1.094,60**	**1.167,90**	**1.228,70**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació
(Imports en milions d'euros)

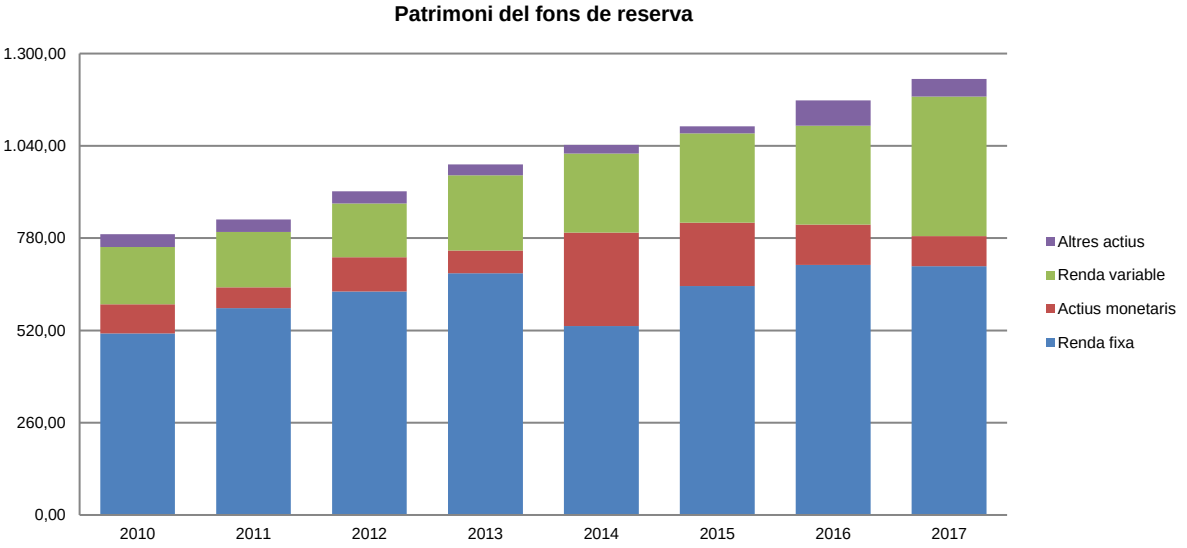

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació
(Imports en milions d'euros)

Composició del patrimoni del fons de reserva per tipus d'actiu

Distribució per tipus d'actiu			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Renda fixa i actius monetaris	mínim 50%	màxim 100%	75,1%	77,1%	79,6%	75,4%	76,3%	75,2%	70,0%	63,0%
Renda variable	mínim 0%	màxim 35%	20,4%	18,7%	16,6%	21,5%	21,4%	23,0%	23,8%	31,6%
Altres actius	mínim 0%	màxim 15%	4,5%	4,2%	3,8%	3,1%	2,3%	1,8%	6,2%	5,4%

Nota: A efectes de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació i per donar compliment al mandat de gestió vigent, l'agrupació "renda fixa" està formada pel conjunt d'inversions en renda fixa i actius monetaris
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

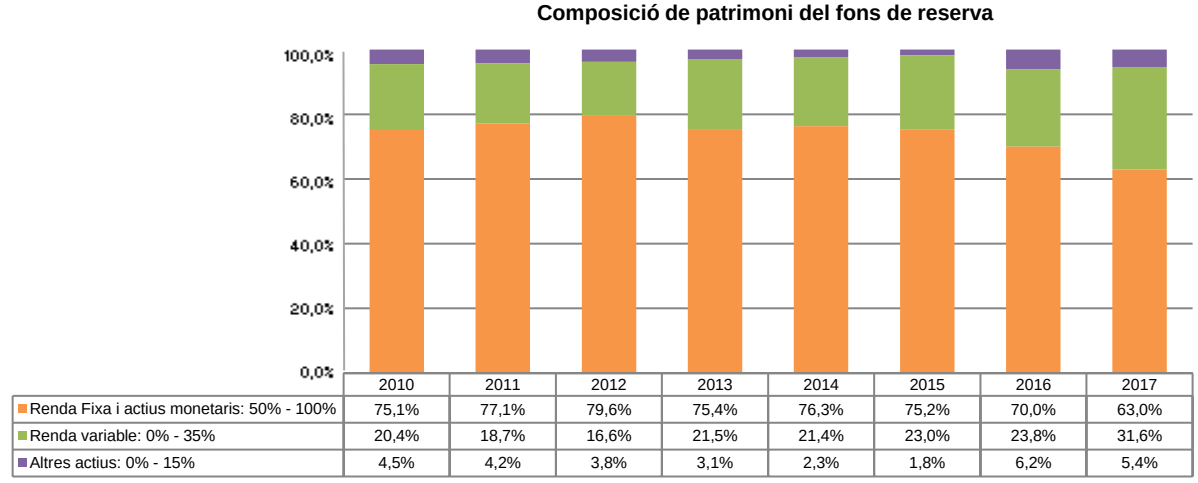

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rendibilitat cartera	3,79%	-0,65%	4,82%	4,72%	2,92%	1,57%	2,16%	2,77%
Rendibilitat índex de referència	3,73%	-0,83%	7,32%	6,20%	4,91%	3,44%	3,12%	3,05%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

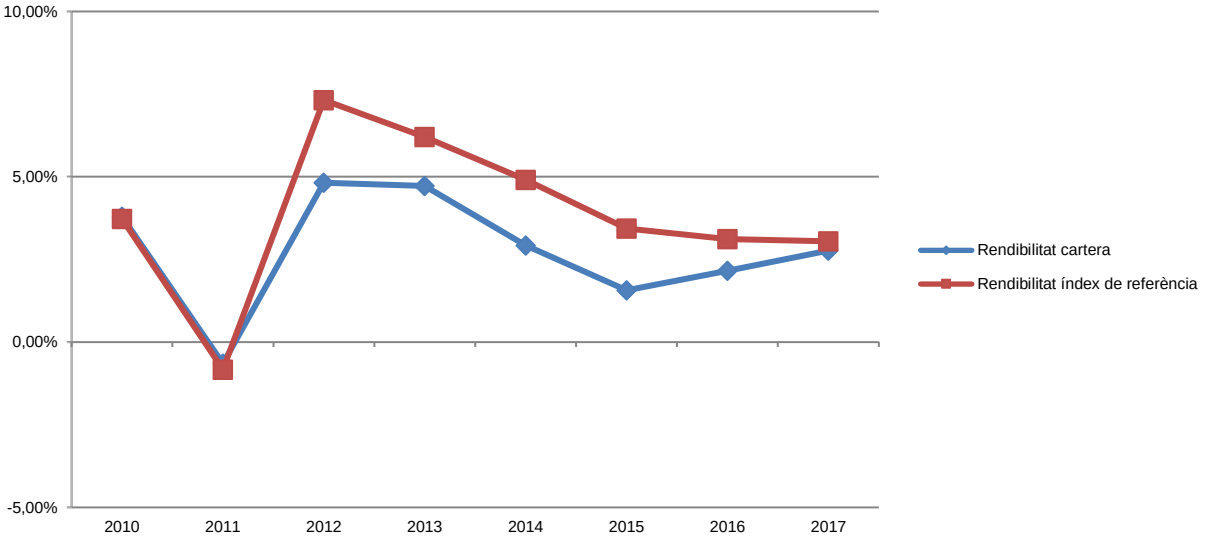

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS i a partir de l'any 2016 del Fons de reserva de jubilació

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el FRJ ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent. (nota 2.6)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han enregistrat amb càrrec al capítol de despeses financeres les despeses relatives als costos de gestió i custòdia dels fons de l'entitat quan, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'enregistrar amb càrrec al capítol 2 de consum de béns i serveis. (nota 2.2.6)
- Figuren en l'actiu financer corrent de l'estat de situació financera els mandats de gestió de bona part del patrimoni del FRJ. Donat el caràcter permanent d'aquestes inversions financeres, haurien de figurar a l'actiu financer no corrent. El saldo comptable d'aquestes inversions, a 31 de desembre de 2017 era de 1.228.740.773 euros. (nota 2.3.2)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Fons de reserva de jubilació a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Fons de reserva de jubilació ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D’acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Fons de reserva de jubilació el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

fons de reserva de jubilació

fons de reserva de jubilació
14 FEB. 2019
☐ Entrada ☒ Sortida
Núm. 0036/2019

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/2/2019
Hora d'entrada: 8^NSO
Núm.: 12/19

Tribunal de Comptes
Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
C/ Vilanova núm. 15, planta -3
AD 500 Andorra la Vella

Andorra la Vella, 14 de febrer del 2019

Distingit senyor,

En relació al vostre escrit, amb data d'entrada el 4 de febrer del 2019, sobre la liquidació dels comptes del Fons de reserva de jubilació corresponents a l'exercici 2017, em plau annexar l'escrit d'al.legacions.

Atentament,

Eulàlia Orobitg Petit
Directora

fons de reserva de jubilació

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/2/2019
Hora d'entrada: 8H50
Núm.: 12/19

Resposta a les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal de Comptes d'Andorra en l'Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017 del Fons de reserva de jubilació (FRJ)

Andorra la Vella, febrer del 2019

Fons de reserva de jubilació

Resposta a les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal de Comptes d'Andorra en l'Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017

El Fons de reserva de jubilació considera oportú presentar les consideracions següents a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes d'Andorra referents a l'exercici 2017. A fi de facilitar la comprensió i seguiment de les al·legacions, es detallen literalment les observacions del Tribunal de Comptes seguides de la resposta corresponent, mantenint l'ordre utilitzat en el seu informe.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el FRJ ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent. (nota 2.6)

  Resposta FRJ

  A la data de finalització dels treballs de camp de l'auditoria del Tribunal de Comptes de l'exercici 2017, la Intervenció General no havia finalitzat encara els informes de fiscalització dels comptes, raó per la qual el FRJ no l'ha pogut posar a disposició del Tribunal de Comptes.

  No obstant, al FRJ li consta la regularitat dels treballs de camp de fiscalització i de control financer, en l'aplicació efectiva del Decret del 29 de març del 2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment d'un programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

fons de reserva de jubilació

Relatives a la comptabilitat pública

- *S'han enregistrat amb càrrec al capítol de despeses financeres les despeses relatives als costos de gestió i custòdia dels fons que l'entitat quan, atenent a la seva naturalesa s'haurien d'enregistrar amb càrrec al capítol 2 de despeses de béns i serveis. (nota 2.2.6)*

  Resposta del FRJ

  En l'actualitat no es disposa de normativa d'àmbit pressupostari que determini i defineixi les classificacions i criteris de registre i és als pressupostos on es determinen i consignen aquests crèdits.

  En l'àmbit d'administracions públiques del nostre entorn existeix una àmplia normalització al respecte, i es classifica i defineix, segons la naturalesa i la normativa, els conceptes d'aplicació de despeses financeres lligades a productes de finançament dels pressupostos de l'Estat dels de mera prestació de serveis o de gestió bancària no lligada amb finançaments.

  No obstant això, i en mèrit de l'observació del Tribunal, el FRJ va aprovar un avantprojecte de pressupost per a l'exercici 2019 que preveu la reclassificació de les despeses financeres relatives als costos de gestió, custòdia i compra-venda de valors amb càrrec al capítol 2 de despeses de béns i serveis. El FRJ està a l'espera de l'aprovació del pressupost de l'entitat a fi d'aplicar aquest criteri a partir de l'exercici pressupostari 2019.

- *Figuren en l'actiu circulant del balanç de situació els mandats de gestió de bona part del patrimoni del FRJ. Donat el caràcter permanent d'aquestes inversions financeres, haurien de figurar a l'immobilitzat financer del seu balanç de situació. El saldo comptable d'aquestes inversions, a 31 de desembre de 2016 era de 1.149.448.937 euros. (nota 2.3.4)*

  Resposta del FRJ

  El decret del 22 de desembre del 2016 va aprovar l'adopció de les Normes Internacionals de Comptabilitat del Sector Públic (NICSP) a partir de l'exercici 2017 en el sector públic del Principat d'Andorra. Així, l'estat de situació financera de l'exercici 2017 va ser formulat de conformitat amb el nou marc d'informació financera.

Fons de reserva de jubilació

L'estat de situació financera del FRJ a 31 de desembre de 2017 distingeix entre Actius corrents i Actius no corrents, i es va elaborar seguint un criteri de liquiditat dels actius. Els mandats de gestió van quedar integrats dins l'Actiu corrent, juntament amb la resta d'instruments financers que formen part de la cartera d'inversions i que gestiona directament el FRJ.

A continuació n'exposem els motius:

- La NICSP 1 regula la presentació dels estats financers. En relació a l'estat de situació financera, malgrat el paràgraf 70 preveu que cal distingir entre Actius corrents i Actius no corrents, el paràgraf 73 preveu que algunes entitats, com les institucions financeres (activitat anàloga a la del FRJ), presentin els actius i passius ordenats segons el grau de liquiditat ja que considera que proporciona informació fiable i més rellevant.

- El paràgraf 76 de la NICSP 1, estableix els criteris que ha de reunir un actiu per ser classificat com a Actiu corrent. Així, cal classificar com a Actius corrents aquells que es mantenen fonamentalment per negociació.
  La NICSP 29 estableix en el paràgraf 10 quines característiques han de reunir els actius financers per ser classificats com a "Actiu mantingut per negociar". Entre altres, diu literalment:
  "Un activo o passivo Financiero se clasificará como mantenido para negociar si en su reconocimiento inicial forma parte de una cartera de instrumentos financieros identificados que se gestionan conjuntamente y para la cual existe evidencia de un patrón real recinte de obtención de beneficios a corto plazo."

En aplicació dels diferents aspectes previstos per les NICSP exposats anteriorment, es van considerar els instruments financers que formen part dels mandats de gestió com a "mantinguts per negociar" i, en conseqüència, formen part de l'Actiu corrent en l'estat de situació financera del FRJ.

Així mateix, es va considerar rellevant presentar l'estat de situació financera seguint un criteri de liquiditat. Pel FRJ la liquiditat és un element molt rellevant. D'una banda, la Llei que regula el FRJ estableix uns límits a complir. En concret, l'article 27.1, apartat d), de la Llei 6/2015 preveu que el FRJ inverteixi un mínim del 80% del seu patrimoni en actius líquids. D'altra banda, el FRJ no és una institució financera en termes jurídics però té per objecte gestionar unes inversions que en el futur han d'atendre les necessitats de la branca jubilació de la CASS. Per poder comprendre si el FRJ està invertint de forma adequada als compromisos de la branca jubilació, és important conèixer el grau de liquiditat de les inversions.

fons de reserva de jubilació

Finalment, considerem oportú comentar les característiques i funcionament dels mandats de gestió.

El FRJ delega la gestió d'una part del patrimoni del FRJ a entitats financeres mitjançant mandats de gestió. Tal com explica la NICSP 29, es tracta d'una gestió conjunta d'instruments financers, on el gestor ha d'assolir uns objectius respectant els límits fixats pel FRJ.

Els mandats de gestió en vigor no suposen un compromís a un determinat termini, ni per la forma ni pel fons.

- A nivell formal, són contractes que el FRJ podria resoldre lliurement amb un preavís escrit a l'entitat d'entre 15 i 90 dies.

- Pel que fa al fons, els mandats existents permeten invertir únicament en actius financers líquids, que cotitzen o es negocien en mercats financers internacionals. Això permet precisament que el FRJ pugui disposar dels actius sota mandat de gestió en uns terminis de temps breus. El gestor tampoc té un compromís de mantenir els actius fins a venciment. En realitat, hi ha molts instruments financers que no tenen venciment: accions, fons d'inversió, ETFs,... D'altra banda i gràcies a la liquiditat d'aquests instruments, el gestor pot decidir vendre els actius sota gestió quan consideri oportú.

La durada dels contractes de gestió està vinculada a factors com els resultats de la gestió, el compliment dels límits del mandat, les necessitats d'adaptació de la política d'inversió per part del FRJ, la decisió del FRJ de gestionar internament o de delegar la gestió,...

Eulàlia Orobitg Petit
Directora

5 / 5

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 7
2.2. Liquidació del pressupost 8
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos 9
2.2.2. Ingressos patrimonials 9
2.2.3. Actius financers del pressupost d'ingressos 10
2.2.4. Passius financers del pressupost d'ingressos 10
2.2.5. Despeses de personal 11
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis 12
2.2.7. Despeses financeres 14
2.2.8. Transferències del pressupost de despeses 14
2.2.9. Inversions reals 15
2.2.10. Transferències de capital del pressupost de despeses 16
2.2.11. Actius financers del pressupost de despeses 16
2.2.12. Passius financers del pressupost de despeses 17
2.3. Comptes anuals 18
2.3.1. Actius no corrents 27
2.3.2. Immobilitzat financer i inversions financeres a curt termini 28
2.3.3. Existències 28
2.3.4. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 29
2.3.5. Tresoreria i comptes financers 29
2.3.6. Patrimoni net 30
2.3.7. Provisions a llarg termini 30
2.3.8. Deutes a llarg termini 30
2.3.9. Subvencions 31
2.3.10. Passius corrents 31
2.4. Estat del romanent de tresoreria 32
2.5. Contractació 33
2.6. Altres aspectes a destacar 33
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 34
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 39
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 39
5. CONCLUSIONS 40
6. AL·LEGACIONS 40
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 47

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'article 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, per Forces Elèctriques d'Andorra (en endavant FEDA).

La fiscalització de FEDA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de FEDA corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes el 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria, i l'estat del romanent de tresoreria. Aquesta documentació anava acompanyada d'un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de FEDA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de FEDA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per FEDA en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han dut a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 29 de juny de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de FEDA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 15-7-2015, de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.
- Llei 5/2016, del 10 de març, que regula l'ens públic Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) i el règim de les activitats dels sectors elèctric, del fred i de la calor.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.

- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern de FEDA són el Consell d'administració i la Direcció general.

La gestió financera i pressupostària és responsabilitat de la directora de planificació i control, juntament amb el cap d'administració i finances.

Està sotmesa a control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la Llei general de les finances públiques. Aquest control és dut a terme per part de la intervenció delegada del Govern.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	6.249.288
2. Consum de béns corrents i serveis	36.795.322
3. Despeses financeres	240.763
4. Transferències corrents	714.000
Despeses corrents	***43.999.373***
6. Inversions reals	20.821.018
7. Transferències de capital	3.514.675
8. Actius financers	-
9. Passius financers	2.576.599
Despeses de capital	***26.912.292***
Total pressupost despeses	**70.911.665**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
4. Transferències corrents	20.077
5. Ingressos patrimonials	62.994.378
Ingressos corrents	***63.014.455***
8. Actius financers	7.477.210
9. Passius financers	420.000
Ingressos de capital	***7.897.210***
Total pressupost ingressos	**70.911.665**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat de despeses i ingressos del pressupost

	Pressupost inicial	Reconduïts	Modificacions	Pressupost final
1. Despeses de personal	6.249.288	-	-	6.249.288
2. Consum de béns corrents i serveis	36.795.322	662.431	511.145	37.968.898
3. Despeses financeres	240.763	-	-	240.763
4. Transferències corrents	714.000	-	-	714.000
6. Inversions reals	20.821.018	3.877.856	-13.646.885	11.051.990
7. Transferències de capital	3.514.675	274.053	-	3.788.728
8. Actius financers		-	14.140.187	14.140.187
9. Passius financers	2.576.599	-	96.635	2.673.233
TOTAL DESPESES	**70.911.665**	**4.814.340**	**1.101.082**	**76.827.088**
4. Transferències corrents	20.077	-	-	20.077
5. Ingressos patrimonials	62.994.378	-	-	62.994.378
8. Actius financers	7.477.210	4.814.340	1.046.316	13.337.866
9. Passius financers	420.000	-	54.766	474.766
TOTAL INGRESSOS	**70.911.665**	**4.814.340**	**1.101.082**	**76.827.088**
RESULTAT DE LES PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES	**-**	**-**	**-**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en el quadre següent:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromés	Realitzat 2017	Pagat/Cobrat 2017	Pagat/Cobrat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2016 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
1 -Despeses de personal	6.249.288		0	6.249.288	5.856.053	5.856.053	5.824.481	5.730.137	63.977	93,2%	93,7%	5.588.879	4,2%
2 -Despeses corrents	36.795.322	662.431	511.145	37.968.898	37.382.620	37.371.656	36.466.807	30.351.648	5.808.503	96,0%	98,4%	35.592.437	2,5%
3 -Despeses financeres	240.763			240.763	236.414	236.414	236.414	236.414		98,2%	98,2%	288.605	-18,1%
4 -Transferències corrents	714.000			714.000	714.000	714.000	714.000	696.069		100,0%	100,0%	81.808	772,8%
6 -Inversions reals	20.821.018	3.877.856	-13.646.885	11.051.990	7.172.097	7.003.573	5.749.751	3.309.775	1.190.666	52,0%	63,4%	9.205.528	-37,5%
7 -Transferències de capital	3.514.675	274.053		3.788.728	3.533.000	3.533.000	3.258.947	3.258.947		86,0%	93,3%	3.025.885	7,7%
8 -Actius financers			14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187		100,0%	100,0%	4.509.798	213,5%
9 -Passius financers despeses	2.576.599		96.635	2.673.233	2.673.233	2.673.233	2.673.233	2.673.233		100,0%	100,0%	2.563.132	4,3%
TOTAL DESPESES	**70.911.665**	**4.814.340**	**1.101.082**	**76.827.088**	**71.707.604**	**71.528.216**	**69.065.819**	**60.396.410**	**7.063.146**	**89,9%**	**93,1%**	**60.856.070**	**13,5%**
4 -Transferències corrents	20.077			20.077	38.860	38.860	38.860		18.663	193,6%	193,6%	40.779	-4,7%
5 -Ingressos patrimonials	62.994.378			62.994.378	61.379.745	61.379.745	61.379.745	54.508.641	6.748.020	97,4%	97,4%	60.783.325	1,0%
8 -Actius financers	7.477.210	4.814.340	1.046.316	13.337.866	493.302	493.302	493.302	493.302		3,7%	3,7%		—
9 -Passius financers ingressos	420.000		54.766	474.766	544.013	544.013	544.013	544.013		114,6%	114,6%	418.376	30,0%
TOTAL INGRESSOS	**70.911.665**	**4.814.340**	**1.101.082**	**76.827.088**	**62.455.921**	**62.455.921**	**62.455.921**	**55.545.957**	**6.766.683**	**81,3%**	**81,3%**	**61.242.479**	**2,0%**
RESULTAT PRESSUPOSTARI					**-9.251.684**	**-9.072.296**	**-6.609.899**	**-4.850.453**	**-296.463**	—	—	**386.409**	**-1810,6%**

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

Al tancament de l'exercici fiscalitzat, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos per transferències corrents, presentava el següent resum:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autoritzat	Compromès	Realitzat 2017	Cobrat 2017	Cobrat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
I4 - Transferènci.corrent	20.077			20.077	38.860	38.860	38.860		18.663	193,6%	193,6%	40.779	-4,7%
410 - Subvencions corrents	20.077			20.077	38.860	38.860	38.860		18.663	193,6%	193,6%	40.779	-4,7%
41000 - Subv.energia fotovol	20.077			20.077	38.860	38.860	38.860		18.663	193,6%	193,6%	40.779	-4,7%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici fiscalitzat, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autoritzat	Compromès	Realitzat 2017	Cobrat 2017	Cobrat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
I5 - Ingressos patrimonia	52.994.378			52.994.378	61.379.745	61.379.745	61.379.745	54.508.641	6.748.020	97,4%	97,4%	60.783.325	1,0%
53 - Ingressos financers	10.000			10.000	43.177	43.177	43.177	43.177		431,8%	431,8%	11.888	263,2%
530 - Ingressos financers	10.000			10.000	43.177	43.177	43.177	43.177		431,8%	431,8%	11.888	263,2%
53001 - Interessos	10.000			10.000	41.769	41.769	41.769	41.769		417,7%	417,7%	11.888	251,4%
53002 - Altres ingressos fin					1.208	1.208	1.208	1.208		---	-		-
53003 - Dividends CTRAss					200	200	200	200		---	-		-
57 - Rtat.operacions cial	52.984.378			52.984.378	61.336.569	61.336.569	61.336.569	54.465.464	6.748.020	97,4%	97,4%	60.771.437	0,9%
571 - Venda de béns	2.000			2.000								101	-100,0%
57110 - Material complotgo	2.000			2.000								101	-100,0%
572 - Prestació serveis	52.913.011			52.913.011	61.131.659	61.131.659	61.131.659	54.266.556	6.748.020	97,2%	97,2%	60.707.151	0,7%
5721 - Energia	61.032.652			61.032.652	59.362.206	59.362.206	59.362.206	52.658.114	6.708.426	97,3%	97,3%	59.419.665	-0,1%
57211 - Baixa tensió Fodo	35.627.591			35.627.591	34.838.776	34.838.776	34.838.776	31.970.210	2.840.463	97,8%	97,8%	34.897.202	0,1%
57213 - 20KV ETR Tarifa A	13.884.900			13.884.900	13.447.886	13.447.886	13.447.886	10.606.119	2.768.885	96,9%	96,9%	13.584.477	-1,0%
57216 - Sortida ET Tarifa C	121.287			121.287	107.133	107.133	107.133	93.269	11.545	88,3%	88,3%	110.892	-3,5%
57218 - Terme de potència	9.482.900			9.482.900	9.081.971	9.081.971	9.081.971	8.337.766	736.895	95,8%	95,8%	9.029.954	0,6%
57219 - Terme potència mútua	1.915.974			1.915.974	1.886.440	1.886.440	1.886.440	1.550.741	330.636	98,5%	98,5%	1.867.171	0,9%
5722 - Altres prestacions	1.228.332			1.228.332	1.403.469	1.403.469	1.403.469	1.403.469		114,3%	114,3%	1.247.892	12,5%
57222 - Pólisses	270.126			270.126	257.309	257.309	257.309	257.309		95,3%	95,3%	261.947	-1,8%
57224 - Mant.i llog.aparells	527.642			527.642	553.223	553.223	553.223	553.223		104,8%	104,8%	539.930	2,5%
57225 - Serveis nous abonat	394.431			394.431	584.664	584.664	584.664	584.664		148,2%	148,2%	412.062	41,9%
57226 - Treballs modif.abono	11.133			11.133	-9.795	-9.795	-9.795	-9.795		-88,0%	-88,0%	21.041	-146,6%
57228 - Vdes.altres empreses	25.000			25.000	18.009	18.009	18.009	18.009		72,0%	72,0%	12.892	39,7%
5723 - Ingressos de Calor	652.027			652.027	366.044	366.044	366.044	299.032	39.594	56,1%	56,1%	39.594	824,5%
57231 - Consum de Calor	652.027			652.027	322.335	322.335	322.335	259.562	36.337	49,4%	49,4%	36.337	787,1%
57232 - Potència de Calor					43.708	43.708	43.708	39.470	3.257	---	-	3.257	1242,1%
57233 - Connexió de Calor										---	-		-
573 - Altres ingressos	69.368			69.368	204.909	204.909	204.909	204.909		295,4%	98,0%	64.185	219,2%
57300 - Ingressos Per IS					142.462	142.462	142.462	142.462		---	-		-
57310 - Recàrrecs reconnexió	69.368			69.368	62.447	62.447	62.447	62.447		90,0%	90,0%	64.185	-2,7%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.3. Actius financers del pressupost d'ingressos

Els moviments realitzats en aquest epígraf han estat els següents:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromés	Realitzat 2017	Cobrat 2017	Cobrat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
I8 - Actius financers	7.477.210	4.814.360	1.046.316	13.337.886	493.302	493.302	493.302	493.302		3,7%	3,7%		-
I80 - Reintegr.Deute S.Púb			493.302	493.302	493.302	493.302	493.302	493.302		100,0%	100,0%		-
80110 - Reint.deute S.Públic			493.302	493.302	493.302	493.302	493.302	493.302		100,0%	100,0%		-
I87 - Romanents tresoreria	7.477.210	4.814.360	553.014	12.844.564									-
87000 - Romanents tresoreria	7.477.210	4.814.360	553.014	12.844.564									-

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.4. Passius financers del pressupost d'ingressos

Els moviments realitzats en aquest epígraf han estat els següents:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromés	Realitzat 2017	Cobrat 2017	Cobrat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
I9 - Passius financers	420.000		54.766	474.766	544.013	544.013	544.013	544.013		114,6%	114,6%	418.376	30,0%
I94 - Dipòsits rebuts	420.000		54.766	474.766	544.013	544.013	544.013	544.013		114,6%	114,6%	418.376	30,0%
94000 - Dipòsits rebuts	420.000		54.766	474.766	544.013	544.013	544.013	544.013		114,6%	114,6%	418.376	30,0%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	Pres. Inicial	Reconduits	Modificats	Pres. Final	Autoritzat	Compromés	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
1 - Despeses de personal	6.249.288		0	6.249.288	5.856.053	5.856.053	5.824.481	5.730.137	63.977	93,2%	93,7%	5.588.879	4,2%
11 - Personal fix	4.833.853		-9017	4.824.836	4.534.040	4.534.040	4.534.040	4.534.040		94,0%	94,0%	4.379.905	3,5%
110 - Remuneracl. Bàsiques	4.833.853		-9017	4.824.836	4.534.040	4.534.040	4.534.040	4.534.040		94,0%	94,0%	4.379.905	3,5%
11000 - Sou base pers fix	3.458.516		-9017	3.449.499	3.338.351	3.338.351	3.338.351	3.338.351		96,8%	96,8%	3.209.443	4,0%
11010 - Triennis	397.307		-15000	382.307	333.465	333.465	333.465	333.465		87,2%	87,2%	321.547	3,7%
11020 - Incentius	400.000		-81214	318.786	238.039	238.039	238.039	238.039		74,7%	74,7%	270.174	-11,9%
11030 - Primes de torn	53.113			53.113	47.112	47.112	47.112	47.112		88,7%	88,7%	46.002	2,4%
11050 - Hores extraordinàries	42.000			42.000	35.138	35.138	35.138	35.138		83,7%	83,7%	40.528	-13,3%
11060 - Complement pensions	125.992		15000	140.992	139.957	139.957	139.957	139.957		99,3%	99,3%	132.681	5,5%
11070 - Perm.i altres remune	320.764		81214	401.978	401.978	401.978	401.978	401.978		100,0%	100,0%	359.533	11,8%
11080 - Noves contractacions	16.160			16.160									-
11081 - Promocions	20.000			20.000									-
13 - Personal eventual	274.240		9017	283.257	283.257	283.257	283.257	283.257		100,0%	100,0%	210.950	34,3%
130 - Remuneracl. Bàsiques	274.240		9017	283.257	283.257	283.257	283.257	283.257		100,0%	100,0%	210.950	34,3%
13000 - Sou base per.eventua	247.348		35909	283.257	283.257	283.257	283.257	283.257		100,0%	100,0%	210.950	34,3%
13080 - S.Base eventual nou	26.892		-26892								-		-
16 - Quotes Prest. i CASS	1.141.195			1.141.195	1.038.756	1.038.756	1.007.184	912.840	63.977	88,3%	91,0%	998.024	0,9%
160 - Quotes CASS	795.063			795.063	733.093	733.093	733.093	672.065	50.786	92,2%	92,2%	691.561	6,0%
16010 - Personal fix	746.742		-4312	742.431	685.519	685.519	685.519	628.392	47.940	92,3%	92,3%	654.098	4,8%
16040 - Noves contractacions	2.505			2.505									-
16050 - Personal eventual	42.507		4312	46.819	46.819	46.819	46.819	42.917	2.845	100,0%	100,0%	34.142	37,1%
16060 - Pensions pre-jubilacions	3.308			3.308	756	756	756	756		22,8%	22,8%	3.320	-77,2%
161 - Prestacions socials	150.137			150.137	133.604	133.604	133.604	133.604		89,0%	89,0%	150.137	-11,0%
16100 - Pensions	128.793		30	128.823	128.823	128.823	128.823	128.823		100,0%	100,0%	128.793	0,0%
16160 - Pensions pre-jubilacions	21.345		-30	21.315	4.781	4.781	4.781	4.781		22,4%	22,4%	21.345	-77,6%
163 - Despeses socials personal	195.995			195.995	172.058	172.058	140.486	107.170	13.191	71,7%	87,8%	156.326	-10,1%
16300 - Formació i perfeccionament	179.195			179.195	159.624	159.624	128.052	97.402	10.611	71,5%	89,1%	147.684	-13,3%
16310 - Altres Pr,Per,Bt,Soc	16.800			16.800	12.434	12.434	12.434	9.768	2.580	74,0%	74,0%	8.642	43,9%

Font: FEDA
(Imports en euros)

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici FEDA té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	Press. inicial	Reconduits	Modificats	Press. Final	Autorizat	Comprom6s	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
2 - Despeses corrents	36.795.322	662.431	511.145	37.968.898	37.382.620	37.371.656	36.468.807	30.351.648	5.808.503	96,0%	98,4%	35.592.437	2,5%
20 - Lloguers i cànon	43.800		22.535	66.335	55.540	55.540	55.540	46.177		83,7%	83,7%	37.820	46,9%
202 - Lloguer edificis	33.600			33.600	32.313	32.313	32.313	32.287		96,2%	96,2%	33.020	-2,1%
20200 - Lloguer edificis	33.600			33.600	32.313	32.313	32.313	32.287		96,2%	96,2%	33.020	-2,1%
206 - Lleg. equi. apl.inf.	10.200		22.535	32.735	23.227	23.227	23.227	13.890		71,0%	71,0%	4.800	383,9%
20600 - Lloguer apl.inform.	10.200		22.535	32.735	23.227	23.227	23.227	13.890		71,0%	71,0%	4.800	383,9%
21 - Reparació,mant i con	2.902.830	628.101	-22.535	3.408.396	3.174.509	3.163.751	2.553.050	1.444.075	380.372	74,9%	92,8%	2.284.421	11,8%
212 - Edificis i altres co	686.700	38.597	-378.077	346.220	291.595	291.271	248.093	159.416	95.249	71,7%	84,1%	334.508	-25,8%
21200 - Edificis	165.400	10.134	-35.000	140.534	100.013	99.688	95.929	67.088	49.381	68,3%	70,9%	211.129	-54,6%
21210 - Infraestructures	521.300	28.463	-344.077	205.685	191.582	191.582	152.165	92.328	45.868	74,0%	93,1%	123.379	23,3%
213 - Maquinària,ins.i equ	1.700.484	405.999	342.085	2.448.568	2.274.475	2.264.042	1.769.367	832.344	222.767	71,9%	92,5%	1.468.646	19,8%
21301 - Instal·lacions edif.	58.500		3.649	62.149	60.184	57.335	49.952	42.235		80,4%	92,3%	74	67058,3%
21302 - Altres equipaments	17.310		-10.747	6.563	5.307	5.307	5.307	4.699		80,9%	80,9%		-
21315 - Central	315.200	34.419	194.967	544.585	541.915	541.115	535.709	136.244	10.486	98,4%	99,4%	137.187	290,7%
21320 - Línies alta tensió	35.000		-1.100	33.900	2.560	2.560	2.560	422	7,6%	7,6%	182.666	-98,6%	
21330 - E.T.R. Escaldes	149.965		-12.900	137.065	101.695	100.895	86.055	28.064	48.479	62,8%	73,6%	184.950	-53,5%
21331 - E.T.R. Pas									14.957		-	77.991	-100,0%
21332 - E.T.R. Ransol	155.310	80.282	-60.570	175.022	166.075	166.075	96.326	2.439	12.220	55,0%	94,9%	17.521	449,8%
21333 - E.T.R. MARGINEDA	57.370		167.930	225.300	224.294	224.294	82.218	47.867	2.270	36,5%	99,6%	58.379	40,8%
21334 - Subestació 225/110kV	88.040	768	-19.514	69.294	51.959	51.959	47.931	17.321	42.223	69,2%	75,0%	65.907	-27,3%
21335 - Telecomanda	123.700	96.745	-3.069	217.376	214.493	214.493	165.064	157.651	5.184	75,9%	98,7%	159.563	3,4%
21340 - Línies mitja tensió	57.850	556	15.000	73.406	67.434	67.434	17.477	7.965	13.092	23,8%	91,9%	52.897	-67,0%
21350 - Estacions transforma	150.000	734	117.430	268.163	263.394	262.102	258.213	113.314	26.019	96,3%	97,7%	175.408	47,2%
21360 - Línies baixa tensió	24.000		57.568	81.568	77.966	75.767	75.615	44.874	6.778	92,7%	92,9%	45.843	64,9%
21370 - Quadres i comptadors	228.000	2.300	-181.421	48.879	39.041	36.644	36.644	33.814	17.241	75,0%	75,0%	209.465	-82,5%
21371 - Equips cogeneració	123.239	169.734	-6.859	287.114	267.726	267.726	178.340	135.012	7.561	60,0%	90,1%	9.377	1802,0%
21372 - Mant. Xarxa Calor	17.000		-4.600	12.400	3.328	3.328	3.328	2.427		26,8%	26,8%		-
21373 - Mant.Subest. Calor	12.000	8.463		20.463	17.048	17.048	7.175	4.354		35,1%	83,3%		-
21380 - Equips Smart City	26.000	1.000	-22.675	4.325	500	500	500	-500		11,6%	11,6%		-
2139 - Manteniment ampliable	62.000		108.996	170.996	169.652	169.440	110.936	51.956	13.885	64,9%	99,1%	91.480	21,3%
21391 - Reparacions per averies	60.000		110.689	170.689	169.682	169.440	110.936	51.956	13.885	65,0%	99,3%	91.480	21,3%
21392 - Modificacions a demanda	2.000		-1.693	307									-
214 - Material transport	36.000		-666	35.334	30.620	30.620	30.620	29.288	6.664	86,7%	86,7%	46.776	-34,5%
21400 - Material transport	36.000		-666	35.334	30.620	30.620	30.620	29.288	6.664	86,7%	86,7%	46.776	-34,5%
215 - Mobiliari i estris	6.000		666	6.666	6.211	6.211	6.211	5.930	2.667	93,2%	93,2%	4.015	54,7%
21500 - Mobiliari i estris	6.000		666	6.666	6.211	6.211	6.211	5.930	2.667	93,2%	93,2%	4.015	54,7%
216 - Equips informàtics	473.646	83.505	14.458	571.608	571.608	571.608	508.759	417.098	53.035	89,0%	100,0%	430.476	18,2%
21600 - Equips informàtics	473.646	83.505	14.458	571.608	571.608	571.608	508.759	417.098	53.035	89,0%	100,0%	430.476	18,2%
22 - Material,subm.altres	33.834.292	134.330	611.145	34.479.767	34.145.878	34.145.671	33.853.523	28.864.722	5.428.099	98,2%	99,0%	33.256.826	1,8%
220 - Material oficina	147.100	8.990	-987	155.103	132.970	132.763	132.763	122.179	11.766	85,6%	85,6%	107.719	23,2%
22000 - Material oficina ordinari	22.000		-2.987	19.013	9.108	9.108	9.108	8.936	44	47,9%	47,9%	12.373	-26,4%
22010 - Pet. Mob. i estris	80.000	8.990	-791	88.199	79.645	79.639	79.639	71.295	8.268	90,3%	90,3%	50.804	56,8%
22020 - Premsa i revistes	7.200			7.200	4.805	4.805	4.805	4.587	95	66,7%	66,7%	5.506	-12,7%
22030 - Llibres i altres pub	7.900		-129	7.771	6.292	6.292	6.292	6.292	210	81,0%	81,0%	6.317	-0,4%
22040 - Material informàtica	30.000		2.920	32.920	32.920	32.920	32.920	31.089	3.149	100,0%	100,0%	32.718	0,6%

	Press. Inicial	Reconduits	Modificats	Press. Final	Autoritzat	Compromés	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
221 - Subministraments	**91.500**	**19.999**		**111.499**	**89.381**	**89.381**	**89.381**	**60.926**	**7.692**	**80,2%**	**80,2%**	**61.690**	**44,9%**
22120 - Carburants locomoció	48.000		-4.010	43.990	30.323	30.323	30.323	24.780	5.787	68,9%	68,9%	38.508	-21,3%
22140 - Vestuari	24.000	19.999	4.256	48.255	48.242	48.242	48.242	27.594	777	100,0%	100,0%	13.485	257,7%
22160 - Productes neteja	13.500		-246	13.254	7.052	7.052	7.052	6.052		53,2%	53,2%	3.638	93,8%
22190 - Altres subministram.	6.000			6.000	3.764	3.764	3.764	2.500	1.127	62,7%	62,7%	6.058	-37,9%
222 - Comunicacions	**151.800**		**12.729**	**164.529**	**164.529**	**164.529**	**164.529**	**151.721**	**24.436**	**100,0%**	**100,0%**	**154.650**	**6,4%**
22200 - Serveis telefònics	150.000		13.157	163.157	163.157	163.157	163.157	150.357	24.436	100,0%	100,0%	153.281	6,4%
22210 - Serveis postals	1.800		-428	1.372	1.372	1.372	1.372	1.364		100,0%	100,0%	1.368	0,3%
223 - Transport	**14.400**			**14.400**	**11.611**	**11.611**	**11.611**	**10.704**	**1.763**	**80,6%**	**80,6%**	**10.709**	**8,4%**
22310 - Missatgers	14.400			14.400	11.611	11.611	11.611	10.704	1.763	80,6%	80,6%	10.709	8,4%
224 - Primes assegurances	**456.454**			**456.454**	**424.222**	**424.222**	**424.222**	**13.675**	**412.617**	**92,9%**	**92,9%**	**412.676**	**2,8%**
22400 - Responsabi. Civil	67.649			67.649	64.435	64.435	64.435	10.725	53.711	95,2%	95,2%	61.499	4,8%
22410 - Accident individual	93.500		-100	93.400	80.336	80.336	80.336		81.894	86,0%	86,0%	77.238	4,0%
22420 - Vehicles i ginys	18.290		1.966	20.256	20.254	20.254	20.254	127	20.409	100,0%	100,0%	18.316	10,6%
22450 - Avaria maquinària	73.022			73.022	67.046	67.046	67.046		67.046	91,8%	91,8%	67.402	-0,5%
22460 - Multirisc incendi	143.646		-1.866	141.780	137.289	137.289	137.289	2.723	134.596	96,8%	96,8%	133.361	2,9%
22490 - Pèrdues explotació	60.346			60.346	54.861	54.861	54.861		54.861	90,9%	90,9%	54.660	0,0%
225 - Tributs	**226.139**		**157.606**	**383.745**	**383.745**	**383.745**	**383.745**	**383.673**		**100,0%**	**100,0%**	**366.614**	**4,7%**
22520 - Tributs estatals	2.700		230	2.930	2.930	2.930	2.930	2.859		100,0%	100,0%	2.605	10,9%
22521 - Impost sobre benefic			156.619	156.619	156.619	156.619	156.619	156.619		100,0%	100,0%	139.486	12,3%
22530 - Tributs comunals	223.439		756	224.196	224.196	224.196	224.196	224.196		100,0%	100,0%	224.623	-0,2%
226 - Altres serveis	**670.712**	**67.775**	**-12.729**	**725.758**	**671.053**	**671.053**	**620.984**	**446.223**	**86.691**	**71,8%**	**78,7%**	**475.037**	**9,7%**
22610 - Atenc.protoco i repr	14.400		5.000	19.400	15.775	15.775	15.389	201		81,3%	81,3%	10.832	45,9%
22630 - Jurisdicció contens.	30.000		-5.000	25.000	1.641	1.641	1.641	1.641		6,6%	6,6%		-
22660 - Reunions,conf.i curs	35.500			35.500	11.711	11.711	11.711	9.609	3.893	33,0%	33,0%	12.672	-7,6%
22670 - Publicitat i propaga	189.400	27.334	9.000	225.734	181.418	181.418	166.039	149.415	41.013	73,6%	80,4%	171.708	-3,3%
22680 - Patrocinis	170.612	4.916	-49.214	126.314	76.714	76.714	72.714	61.936	6.518	57,6%	60,7%	38.394	89,4%
22690 - Gestió robots	112.000		3.485	115.485	115.485	115.485	115.485	115.485		100,0%	100,0%	111.013	4,0%
22691 - Serviteis	15.000		-86	14.914	12.885	12.885	12.885	5.689	1.227	86,4%	86,4%	11.402	13,0%
22692 - Serveis exteriors di	83.800	35.525	21.086	140.411	134.281	134.281	103.591	68.257	32.811	73,8%	95,6%	102.148	1,4%
22693 - Altres despeses	20.000		3.000	23.000	21.143	21.143	21.143	19.704	1.028	91,9%	91,9%	16.669	25,3%
227 - Treballs rea.al.emp	**979.311**	**37.566**		**1.016.877**	**916.989**	**916.989**	**674.910**	**481.673**	**150.726**	**66,4%**	**90,2%**	**1.080.547**	**-37,5%**
22700 - Treb.real.net i sane	61.800		-9.125	52.675	48.503	48.503	48.503	41.425	8.136	92,1%	92,1%	50.266	-3,5%
22710 - Empresa de segurotal	22.800			22.800	21.813	21.813	21.813	18.354	3.700	95,7%	95,7%	21.732	0,4%
22720 - Personal subcontrac.	217.011		40.289	257.300	257.300	257.300	257.300	202.302	73.196	100,0%	100,0%	320.006	-19,6%
22760 - Estudis i treb.tècni	677.700	37.566	-31.164	684.102	589.372	589.372	347.293	219.592	65.697	50,8%	86,2%	688.543	-49,6%
228 - Subminist vendes ter	**31.096.877**		**354.526**	**31.451.404**	**31.451.378**	**31.451.378**	**31.451.378**	**27.184.048**	**4.732.508**	**100,0%**	**100,0%**	**30.687.184**	**2,8%**
22810 - Compra d'energia	31.091.877		350.926	31.442.804	31.442.804	31.442.804	31.442.804	27.175.473	4.732.508	100,0%	100,0%	30.586.531	2,8%
22820 - Material per a vdes	5.000		3.600	8.600	8.575	8.575	8.575	8.575		99,7%	99,7%	654	1212,0%
23 - Indemnitzacions serv	14.400			14.400	6.693	6.693	6.693	6.674	32	46,5%	46,5%	13.370	-49,9%
230 - Reembosament dietes	**2.400**			**2.400**	**38**	**38**	**38**	**19**		**1,6%**	**1,6%**	**90**	**-57,3%**
23000 - Personal fix	2.400			2.400	38	38	38	19		1,6%	1,6%	90	-57,3%
231 - Locomoció	**12.000**			**12.000**	**6.655**	**6.655**	**6.655**	**6.655**	**32**	**55,5%**	**55,5%**	**13.281**	**-49,9%**
23100 - Locomoció desp.perso	12.000			12.000	6.655	6.655	6.655	6.655	32	55,5%	55,5%	13.281	-49,9%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.7. Despeses financeres

El resum de les operacions pressupostàries de les despeses financeres que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromès	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
3 - Despeses financeres	240.763			240.763	236.414	236.414	236.414	236.414		98,2%	98,2%	288.605	-18,1%
31 - de préstecs	240.463			240.463	236.414	236.414	236.414	236.414		98,3%	98,3%	288.605	-18,1%
310 - Interessos préstec	240.463			240.463	236.414	236.414	236.414	236.414		98,3%	98,3%	288.605	-18,1%
31000 - Interessos préstec	240.463			240.463	236.414	236.414	236.414	236.414		98,3%	98,3%	288.605	-18,1%
33 - De compte corrents	300			300									-
330 - Interessos CT/CT	300			300									-
33000 - Interessos CT/CT	300			300									-

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.8. Transferències del pressupost de despeses

El resum de les operacions pressupostàries de les transferències corrents que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	Press. inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromès	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
4 - Transfer.corrents	714.000			714.000	714.000	714.000	714.000	696.069		100,0%	100,0%	81.808	772,8%
48 - Instituc sense lucre	714.000			714.000	714.000	714.000	714.000	696.069		100,0%	100,0%	81.808	772,8%
482 - Instituc sense lucre	714.000			714.000	714.000	714.000	714.000	696.069		100,0%	100,0%	81.808	772,8%
48200 - Fundació Actuotech											-	66.644	-100,0%
48220 - Instituc. sense lucre	714.000			714.000	714.000	714.000	714.000	696.069		100,0%	100,0%	15.164	4606,5%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.9. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	Press. Inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromés	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
6 - Inversions reals	20.821.018	3.877.856	-13.646.885	11.051.990	7.172.097	7.003.673	5.749.751	3.309.775	1.190.666	52,0%	63,4%	9.205.528	-37,5%
60 - Inversions noves	18.578.784	3.372.899	-12.146.885	9.804.798	6.325.086	6.156.661	5.130.392	2.736.411	1.006.492	52,3%	62,8%	8.555.721	-40,0%
600 - Terrenys i béns nat.	2.500.000	140.842	-2.482.273	158.569	158.569	158.569	38.400	25.937	33.533	24,2%	100,0%	36.642	4,8%
60002 - Acondicion.terrenys	2.500.000	140.842	-2.482.273	158.569	158.569	158.569	38.400	25.937	33.533	24,2%	100,0%	36.642	4,8%
602 - Edif.i construccions	3.541.000	597.837	-3.246.611	892.226	503.676	493.234	431.394	234.052	60.781	48,4%	55,3%	1.254.429	-65,6%
60261 - Edificis	1.500.000	160.135	-1.500.000	160.135	136.496	132.429	74.369	53.445	21.845	46,4%	82,7%	374.829	-80,2%
60262 - Obres infrastructur.	2.041.000	437.702	-1.746.611	732.091	367.180	360.805	357.025	180.617	38.916	48,8%	49,3%	854.184	-58,2%
60280 - Equip.ofic.energètic											-	25.415	-100,0%
603 - Maquinària,inst.equi	12.062.784	2.519.464	-6.418.001	8.164.247	5.333.791	5.175.812	4.396.808	2.283.756	829.937	53,9%	63,4%	6.968.086	-36,9%
6034 - Instal·lacions pròpi	9.822.000	2.416.936	-6.513.001	5.725.935	4.621.007	4.468.416	3.788.661	2.128.095	801.379	66,2%	78,0%	5.976.324	-36,6%
60310 - Instal.i equip.edif.	250.000	79.278		329.278	80.156	80.156	65.434	39.428	66.103	19,9%	24,3%	244.966	-73,3%
60320 - Altres equipaments	35.000	175.338		210.338	181.198	180.672	180.672	149.431	165.586	85,9%	85,9%	134.880	34,0%
60340 - Equipaments presa									2.530		-	2.530	-100,0%
60341 - Central		95.453		95.453	95.453	95.453	83.550		86.717	87,5%	100,0%	187.538	-55,4%
60342 - Línies alta tensió	5.000.000	128.990	-5.000.000	128.990	63.052	63.052	63.052	46.605	58.744	48,9%	48,9%	517.697	-87,8%
60343 - E.T.R. Escaldes	400.000		-3.074	396.926	13.506	13.506	13.506	12.831	39.859	3,4%	3,4%		-
60345 - E.T.R. Ransol	10.000	877.284	81.068	968.353	963.141	963.141	833.707	384.150		86,1%	99,5%	238.665	249,3%
60346 - E.T.R. Margineda	10.000			10.000								7.467	-100,0%
60347 - Subestació 220/110kV	500.000	26.053	-500.000	26.053	26.053	26.053	26.053	18.627	7.426	100,0%	100,0%	33.002	-21,1%
60348 - Telecomando	272.500	233.254	29.000	534.754	504.007	504.007	380.728	258.042	769	71,2%	94,3%	144.287	163,9%
60349 - Línies mitjana tens.	819.500	48.654	-73.572	794.583	744.373	669.824	451.445	269.409	165.423	56,8%	84,3%	458.063	-1,4%
60350 - Estacions transforma	75.000	1.530	64.572	141.102	141.102	79.768	79.068	7.892	989	56,0%	56,5%	102.657	-23,1%
60351 - Línies baixa tensió	150.000	5.930	146.055	301.985	295.679	291.511	290.485	67.268	44.663	96,2%	96,5%	192.413	51,0%
60352 - Quadres i comptadors	500.000		39.519	539.519	458.737	458.687	453.592	124.799	2.123	84,1%	85,0%	86.715	423,1%
60355 - Equip.Central Cogen	500.000	112.397	-155.574	456.824	262.771	250.807	250.807	182.301	132.583	54,9%	54,9%	2.458.409	-89,8%
60356 - Equip. Xarxa Calor	1.300.000	632.774	-1.140.995	791.779	791.778	791.778	616.561	587.311	27.865	77,9%	100,0%	1.166.837	-47,2%
6036 - Instal.Petició abonat	342.984	59.557	95.009	497.541	464.838	459.963	418.551	118.163	20.724	84,1%	92,4%	618.539	-32,3%
60366 - Línies mitjana tens.	36.030	15.770	41.600	93.400	84.130	84.130	68.360	35.921	5.627	73,2%	90,1%	59.215	15,4%
60367 - Estacions transforma	67.919	5.744	91.000	164.663	156.437	156.437	149.999	29.160	565	91,1%	95,0%	52.049	188,2%
60368 - Línies baixa tensió	166.171	15.692	-37.600	144.262	140.311	136.368	118.815	25.984	13.964	82,4%	94,5%	116.330	2,1%
60369 - Quadres i comptadors	72.864	116		72.980	61.724	60.791	59.142	4.861	567	81,0%	83,3%	57.463	2,9%
60370 - Equip. SubestCalor		22.236	0	22.236	22.236	22.236	22.236	22.236		100,0%	100,0%	333.462	-93,3%
6038 - Insta.diversificació	797.800	42.971		840.771	247.946	247.433	189.596	37.498	7.834	22,6%	29,4%	373.223	-49,2%
60380 - Equips Smart City	797.800	42.971		840.771	247.946	247.433	189.596	37.498	7.834	22,6%	29,4%	373.223	-49,2%
6039 - Energies renovables	1.100.000			1.100.000									-
60390 - Energies renovables	1.100.000			1.100.000									-

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.10. Transferències de capital del pressupost de despeses

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Press. Inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromés	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
7 - Transferències capital	3.514.675	274.053		3.788.728	3.533.000	3.533.000	3.258.947	3.258.947		86,0%	93,3%	3.025.885	7,7%
75 - Trans.Capital Govern	3.514.675			3.514.675	3.258.947	3.258.947	3.258.947	3.258.947		92,7%	92,7%	2.493.720	30,7%
750 - Transferències capital	3.514.675			3.514.675	3.258.947	3.258.947	3.258.947	3.258.947		92,7%	92,7%	2.493.720	30,7%
75000 - Dividends	3.514.675			3.514.675	3.258.947	3.258.947	3.258.947	3.258.947		92,7%	92,7%	2.493.720	30,7%
78 - Instituc.sense lucre		274.053		274.053	274.053	274.053					100,0%	532.165	-100,0%
781 - Fundacions		274.053		274.053	274.053	274.053					100,0%	532.165	-100,0%
78100 - Fundació Actuatech											-	532.165	-100,0%
78101 - Altres Fundacions		274.053		274.053	274.053	274.053					100,0%		-

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.11. Actius financers del pressupost de despeses

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Press. Inicial	Reconduïts	Modificats	Press. Final	Autorizat	Compromés	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
8 - Actius financers			14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187		100,0%	100,0%	4.509.796	213,5%
80 - Deute Sector Públic			14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187		100,0%	100,0%	4.509.796	213,5%
801 - Deute Sec.púb. ll/t			14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187		100,0%	100,0%	4.509.796	213,5%
80100 - Deute Sec.púb. ll/t			14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187	14.140.187		100,0%	100,0%	4.509.796	213,5%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.2.12. Passius financers del pressupost de despeses

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Pres. Inicial	Reconduïts	Modificats	Pres. Final	Autoritzat	Compromès	Realitzat 2017	Pagat 2017	Pagat exer. tancat	Liquidació Real/Pres 2017 (%)	Liquidació Com/Pres 2017 (%)	Realitzat 2016	Realitzat 2017/2016 (%)
9 - Passius financers	2,576,599		96,635	2,673,233	2,673,233	2,673,233	2,673,233	2,673,233		100,0%	100,0%	2,563,132	4,3%
91 - Amortització préstec	2,240,599		1,869	2,242,467	2,242,467	2,242,467	2,242,467	2,242,467		100,0%	100,0%	2,222,939	0,9%
91312 - Préstec bancari	2,240,599		1,869	2,242,467	2,242,467	2,242,467	2,242,467	2,242,467		100,0%	100,0%	2,222,939	0,9%
94 - Devolucions dipòsits	336,000		94,766	430,766	430,766	430,766	430,766	430,766		100,0%	100,0%	340,193	26,6%
94001 - Devolucions dipòsits	336,000		94,766	430,766	430,766	430,766	430,766	430,766		100,0%	100,0%	340,193	26,6%

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç de Situació a 31 de desembre de 2017, 31 de desembre de 2016 i 1 de gener de 2016

Actiu	31/12/2017	31/12/2016 (*)	01/01/2016 (*)
Actius no corrents	**160.093.667**	**155.937.403**	**151.798.051**
Immobilitzat intangible (nota 5)	**3.855.816**	**4.002.389**	**4.434.538**
Despeses d'establiment	-	-	-
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	-
Fons de comerç	-	-	-
Altres actius intangibles	3.855.816	4.002.389	4.434.538
Immobilitzat tangible (nota 6)	**142.266.586**	**144.406.695**	**143.838.464**
Terrenys i construccions	25.793.129	26.299.860	21.031.386
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat tangible	112.830.746	115.400.790	112.707.474
Immobilitzacions materials en curs i bestretes	3.642.711	2.706.045	10.099.604
Inversions immobiliàries (nota 7)	-	-	-
Immobilitzat financer (nota 8 (a))	**13.971.265**	**7.528.319**	**3.525.049**
Empreses del grup i associades	13.416.578	6.930.368	2.885.122
Instruments de patrimoni	2.885.122	2.885.122	2.885.122
Crèdits i comptes a cobrar	10.531.456	4.045.246	-
Altres	-	-	-
Altres empreses	554.687	597.951	639.927
Instruments de patrimoni	12.020	12.020	12.020
Crèdits i comptes a cobrar	-	-	-
Altres	542.667	585.931	627.907
Actiu corrents	**28.756.432**	**28.175.769**	**29.141.262**
Altres actius no corrents en venda (nota 10)	-	-	-
Existències (nota 9)	**1.428.305**	**1.239.219**	**1.036.561**
Matèries primes i consumibles	1.428.305	1.231.092	1.036.561
Productes en curs de fabricació	-	-	-
Productes acabats i mercaderies	-	-	-
Bestretes a proveïdors	-	8.127	-
Altres	-	-	-
Crèdits i comptes per cobrar curt termini (nota 8 (b))	**7.293.370**	**6.853.812**	**6.522.826**
Clients per vendes i prestacions serveis	7.180.305	6.645.529	6.033.448
Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i associades	16.031	-	-
Resta de crèdits i comptes a cobrar	97.034	208.283	489.378
Inversions financeres a curt termini (nota 8 (c))	**13.519.240**	**11.903.700**	**5.507.751**
En empreses del grup i associades	7.723.381	494.062	-
Resta d'actius financers	5.795.859	11.409.638	5.507.751
Tresoreria (nota 8 (d))	**6.478.725**	**8.142.218**	**16.052.379**
Ajustaments per periodificació (nota 11)	**36.792**	**36.820**	**21.745**
Total actiu	**188.850.099**	**184.113.172**	**180.939.313**

Passiu	31/12/2017	31/12/2016 (*)	01/01/2016 (*)
Patrimoni net (nota 12)	**156.971.723**	**151.018.007**	**143.161.206**
Capital	-	-	-
Capital	-	-	-
Prima d'emissió	-	-	-
Reserves	-	-	-
Reserva legal	-	-	-
Reserva de revaloració	-	-	-
Reserva per a accions pròpies	-	-	-
Reserves estatuàries	-	-	-
Altres reserves	-	-	-
Instruments de capital propi	-	-	-
Resultats d'exercicis anteriors	**147.717.343**	**140.667.486**	**134.848.806**
Romanent	147.717.343	140.667.486	134.848.806
Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	-	-
Resultat de l'exercici	**9.254.380**	**10.350.521**	**8.312.400**
Dividend a compte	-	-	-
Passius no corrents	**19.742.966**	**21.759.217**	**24.827.634**
Provisions a llarg termini (nota 14 (a))	**2.841.915**	**2.445.517**	**2.760.326**
Deutes a llarg termini (nota 13 (a))	**9.478.525**	**11.582.130**	**13.794.775**
Obligacions i altres valors negociables	-	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	7.706.591	9.962.502	12.200.872
Altres	1.771.934	1.619.628	1.593.903
Deutes empreses grup i associades a llarg termini (nota 13 (b))	-	-	-
Subvencions (nota 17)	**7.422.526**	**7.731.570**	**8.272.533**
Passius corrents	**12.135.410**	**11.335.948**	**12.950.473**
Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-	-
Provisions a curt termini (nota 14 (b))	**226.772**	-	-
Deutes a curt termini (nota 13 (c))	**3.454.954**	**2.966.573**	**3.279.713**
Obligacions i altres valors negociables	-	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	2.249.031	2.235.587	2.220.156
Derivats financers a curt termini	-	-	-
Altres	1.205.923	730.986	1.059.557
Deutes empreses grup i associades a curt termini (nota 13 (d))	-	-	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar (nota 13 (e))	**8.354.502**	**8.264.545**	**9.641.907**
Proveïdors	4.826.743	5.747.492	5.241.982
Empreses del grup i associades, creditores	342.328	-	-
Creditors varis	3.050.408	2.395.553	4.332.064
Bestretes clients	41.362	35.065	-
Altres	93.661	86.435	67.861
Ajustaments per periodificació (nota 15)	**99.182**	**104.830**	**28.853**
Total passiu	**188.850.099**	**184.113.172**	**180.939.313**

(*) Es presenta, única i exclusivament, a efectes comparatius.
La memòria adjunta forma part integrant dels comptes anuals de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

Font: FEDA
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys per a l'exercici anual acabat
a 31 de desembre de 2017 amb xifres comparatives corresponents a l'exercici anterior

	31/12/2017	31/12/2016 (*)
Ingressos d'explotació		
Import net de la xifra de negocis (nota 16 (a.1))	61.538.785	61.183.041
Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	-	-
Treballs realitzats per al seu immobilitzat (nota 16 (a.2))	1.352.579	1.012.723
Altres ingressos d'explotació	42.081	43.820
Total ingressos d'explotació	**62.933.445**	**62.239.584**
Despeses d'explotació		
Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials (nota 16 (b))	(32.478.069)	(31.369.923)
Despeses de personal (nota 16 (c))	(6.059.776)	(5.579.053)
Sous, salaris i assimilats	(4.832.068)	(4.504.965)
Càrregues socials	(733.094)	(691.560)
Altres despeses de personal	(494.614)	(382.528)
Amortització, deteriorament immobilitzat (notes 5 i 6)	(8.986.638)	(9.195.939)
Amortització	(8.920.966)	(9.119.392)
Resultats per venda o baixa	(65.672)	(76.547)
Deteriorament del circulant	(51.469)	101.372
Crèdits i comptes a cobrar	(20.278)	(21.735)
Deteriorament d'existències	(56.608)	(4.160)
Excés de provisions	25.417	127.267
Altres despeses d'explotació (nota 16 (d))	(5.542.490)	(5.373.187)
Arrendaments i cànons	(79.755)	(42.768)
Reparacions i conservació	(2.550.669)	(2.191.355)
Serveis professionals independents	(780.141)	(1.182.695)
Primes i assegurances	(424.221)	(412.676)
Serveis bancaris	(115.485)	(111.013)
Publicitat i propaganda	(266.239)	(233.606)
Subministraments	(204.216)	(204.301)
Tributs	(227.126)	(227.127)
Altres serveis exteriors	(894.638)	(767.646)
Total despeses d'explotació	**(53.118.442)**	**(51.416.730)**
Resultat d'explotació	**9.815.003**	**10.822.854**
Ingressos i despeses financers		
Ingressos financers	84.316	51.039
De participacions en instruments de patrimoni	200	-
D'altres actius financers	84.116	51.039
Despeses financeres	(238.568)	(290.567)
Per deutes amb parts vinculades	-	-
Altres deutes	(238.568)	(290.567)
Variació valor instruments financers	71.926	-
Diferències de canvi	-	-
Deteriorament, venda o baixa actiu financer	-	-
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer	**(82.326)**	**(239.528)**
Resultat de les operacions	**9.732.677**	**10.583.326**
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents	256.769	25.988
Altres despeses no recurrents	(109.793)	(63.314)
Total altres ingressos i despeses no recurrents (nota16 (e))	**146.976**	**(37.326)**
Resultat abans d'impostos	**9.879.653**	**10.546.000**
Impost sobre societats (nota 18)	(625.273)	(195.479)
Resultat de l'exercici	**9.254.380**	**10.350.521**

(*) Es presenta, única i exclusivament, a efectes comparatius.
La memòria adjunta forma part integrant dels comptes anuals de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

Font: FEDA
(Imports en euros)

Estat de canvis del Patrimoni Net per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017. 31 de desembre de 2016 i 1 de gener de 2016

	Capital	Reserva legal	Altres reserves	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2015	-	-	-	**136.934.470**	-	**8.312.400**	**145.246.870**
Ajustaments per canvis de criteris comptables	-	-	-	(2.085.664)	-	-	(2.085.664)
Ajustaments per errors 2015 i anteriors	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat a 01/01/2016 (*)	-	-	-	**134.848.806**	-	**8.312.400**	**143.161.206**
Resultat de l'exercici 2016	-	-	-	-	-	10.350.521	10.350.521
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	5.818.680	-	(8.312.400)	(2.493.720)
Distribució de dividends	-	-	-	(2.493.720)	-	-	(2.493.720)
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Increment reserves	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	8.312.400	-	(8.312.400)	-
Saldos a 31/12/2016 (*)	-	-	-	**140.667.486**	-	**10.350.521**	**151.018.007**
Ajustaments per canvis de criteris comptables	-	-	-	-	-	-	-
Ajustaments per errors 2016 i anteriors (nota 2 (e))	-	-	-	(41.716)	-	-	(41.716)
Saldo ajustat a 01/01/2017	-	-	-	**140.625.770**	-	**10.350.521**	**150.976.291**
Resultat de l'exercici 2017	-	-	-	-	-	9.254.380	9.254.380
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb socis i propietaris	-	-	-	7.091.573	-	(10.350.521)	(3.258.948)
Distribució de dividends	-	-	-	(512.636)	-	-	(512.636)
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Increment reserves	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	7.604.209	-	(10.350.521)	(2.746.312)
Saldos a 31/12/2017	-	-	-	**147.717.343**	-	**9.254.380**	**156.971.723**

(*) Es presenta, única i exclusivament, a efectes comparatius.
La memòria adjunta forma part integrant dels comptes anuals de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

Font: FEDA
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu per a l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2017
amb xifres comparatives corresponents a l'exercici anterior

	31/12/2017	31/12/2016 (*)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Resultat de l'exercici	**9.254.380**	**10.350.521**
Ajustaments del resultat	**9.037.918**	**8.518.246**
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	8.920.966	9.119.392
Correccions valoratives per deterioament	76.886	25.895
Variació de provisions	(25.417)	(127.267)
Imputació de subvencions	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat intangible i tangible	65.672	76.547
Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers	-	-
Ingressos financers	(156.242)	(51.039)
Despeses financeres	238.568	290.567
Diferències de canvi	-	-
Varieció de valor raonable en instruments financers	-	-
Altres ingressos i despeses	(82.515)	(815.849)
Canvis en el capital corrent	**25.855**	**(2.254.822)**
Existències	(245.694)	(206.818)
Deutors i altres comptes a cobrar	(459.836)	(352.721)
Altres actius corrents	28	(15.075)
Creditors i altres comptes a pagar	(252.371)	(1.484.877)
Altres passius corrents	831.422	(221.056)
Altres actius i passius no corrents	152.306	25.725
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació.	**363.950**	**(34.231)**
Pagaments d'interessos	(238.568)	(290.567)
Cobraments de dividends	200	-
Cobraments d'interessos	156.042	51.039
Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis	(14.157)	-
Altres pagaments (cobraments)	460.433	205.297
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	**18.682.103**	**16.579.714**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	**(26.747.881)**	**(19.773.216)**
Empreses del grup i associades	(14.209.591)	(4.539.308)
Immobilitzat intangible	(714.355)	(926.163)
Immobilitzat tangible	(6.028.076)	(8.405.858)
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	(5.795.859)	(5.901.887)
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments per desinversions	**11.903.700**	**-**
Empreses del grup i associades	494.062	-
Immobilitzat intangible	-	-
Immobilitzat tangible	-	-
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	11.409.638	-
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	**(14.844.181)**	**(19.773.216)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	-	-
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni propi	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni propi	-	-
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	**(2.242.467)**	**(2.222.939)**
Emissió	-	-
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Devolució i amortització de	(2.242.467)	(2.222.939)
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	(2.242.467)	(2.222.939)
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni.	**(3.258.948)**	**(2.493.720)**
Dividends	(3.258.948)	(2.493.720)
Remuneració d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	**(5.501.415)**	**(4.716.659)**
EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
AUGMENTS/ DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	**(1.663.493)**	**(7.910.161)**
Efectiu o equivalents a l'inici del periode	**8.142.218**	**16.052.379**
Efectiu o equivalents al final del periode	**6.478.725**	**8.142.218**

*) Es presenta, única i exclusivament, a efectes comparatius.
a memòria adjunta forma part integrant dels comptes anuals de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.
Font: FEDA
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el financer

Resultat pressupostari	-6.609.898,73
Partides incloses en el resultat Pressupostari i no en el Financer	
Despeses Pressupostaris	26.107.559,02
(+) Pensions	128.822,64
(+) Impost sobre beneficis	156.618,60
(+) Dividends	3.258.946,82
(+) Deute Sec.púb. ll/t	14.140.187,16
(+) Devolució préstecs	2.242.467,09
(+) Devolució de dipòsits	430.766,17
(+) Inversions	5.749.750,54
Ingressos pressupostaris	-1.764.441,83
(-) Serveis nous a l'abonat reals	-584.664,36
(-) Dipòsits rebuts	-544.013,07
(-) Impost Societats	-142.462,08
(-) Reintegrament deute Sector Públic	-493.302,32
Partides incloses en el resultat Financer i no en el Pressupostari	
Despeses econòmiques	-11.162.611,19
(-) Impost de societats	-633.455,77
(-) Despesa corrent fons pensions	-40.770,00
(-) Dotació provisió pensions	-120.946,64
(-) Despesa financera fons pensions	-2.153,64
(-) Cànon calor Comú Canillo	-18.302,20
(-) Subministrat no facturat	29.985,45
(-) Despeses manteniment periodificades	-27,69
(-) Servituds	-6.066,74
(-) Provisió vacances	-101.124,53
(-) Material per producció d'immobilitzat	-1.048.878,49
(-) Amortitzacions i provisions	-8.920.966,77
(-) Despeses excepcionals	-218.211,62
(-) Provisions	-81.692,55
Productes econòmics	2.683.772,90
(+) Impost diferit de societats	8.182,88
(+) Serveis nous a l'abonat (sense periodificacions)	899.357,38
(+) Despeses recuperables	3.221,25
(+) Resuperació provisió pensions	41.271,53
(+) Producció Immobilitzat	1.352.579,56
(+) Ingressos excepcionals	266.095,80
(+) Interesos meritats l'any 2017 cobrats al 2018	113.064,50
Resultat financer	9.254.380,17
Diferencia	-

Font: FEDA
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al

sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

L'apartat 2 de l'article 2 del Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, determina que les entitats sotmeses al règim de comptabilitat pública considerades empreses públiques, d'acord amb la definició continguda a les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic (NICSP) i tal com es defineixen a les NICSP 1, "Presentació d'estats financers", utilitzen com a pla comptable marc el Pla general de comptabilitat aprovat pel Decret del 30 de juliol del 2008 i modificat pel Decret del 15 de febrer del 2012.

FEDA aplicant el precepte anterior pren la naturalesa d'empresa pública adaptant els seus estats financers al Pla general de comptabilitat, presentant les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016, després dels ajustaments i reclassificacions que es detallen a continuació:

Ajustaments i reclassificacions en el balanç de situació:

		Al 1 de gener de 2016 (data de primera aplicació)			
ACTIU	Nota	PGCP Anterior	Ajustaments	Reclassificacions	Saldos d'obertura PGCA
Immobilitzacions immaterials		4.434.538	-	(4.434.538)	-
Immobilitzat intangible	5	-	-	4.434.538	4.434.538
Immobilitzacions materials		145.924.128	-	(145.924.128)	-
Immobilitzat tangible	6	-	(2.085.664)	145.924.128	143.838.464
Inversions financeres permanents		2.897.142	-	(2.897.142)	-
Immobilitzat financer	8 (a)	-	-	3.525.049	3.525.049
Despeses a distribuir en diversos exercicis		627.907	-	(627.907)	-
Existències	9	1.036.561	-	-	1.036.561
Deutors		6.522.826	-	(6.522.826)	-
Crèdits i comptes a cobrar per curt termini	8 (b)	-	-	6.522.826	6.522.826
Inversions financeres temporals		5.507.751	-	(5.507.751)	-
Inversions financeres a curt termini	8 (c)	-	-	5.507.751	5.507.751
Tresoreria	8 (d)	16.052.379	-	-	16.052.379
Ajustaments per periodificació	11	21.745	-	-	21.745
TOTAL ACTIU		**183.024.977**	**(2.085.664)**	**-**	**180.939.313**

Font: FEDA
(Imports en euros)

ACTIU	Nota	Al 31 de desembre de 2016 PGCP Anterior	Ajustaments	Reclassificacions	Saldos d'obertura PGCA
Immobilitzacions immaterials		4.002.389	-	(4.002.389)	-
Immobilitzat intangible	5	-	-	4.002.389	4.002.389
Immobilitzacions materials		147.004.995	-	(147.004.995)	-
Immobilitzat tangible	6	-	(2.598.300)	147.004.995	144.406.695
Inversions financeres permanents		6.942.388	-	(6.942.388)	-
Immobilitzat financer	8 (a)	-	-	7.528.319	7.528.319
Despeses a distribuir en diversos exercicis		585.931	-	(585.931)	-
Existències	9	1.239.219	-	-	1.239.219
Deutors		6.853.812	-	(6.853.812)	-
Crèdits i comptes a cobrar per curt termini	8 (b)	-	-	6.853.812	6.853.812
Inversions financeres temporals		11.903.700	-	(11.903.700)	-
Inversions financeres a curt termini	8 (c)	-	-	11.903.700	11.903.700
Tresoreria	8 (d)	8.142.218	-	-	8.142.218
Ajustaments per periodificació	11	36.820	-	-	36.820
TOTAL ACTIU		**186.711.472**	**(2.598.300)**	**-**	**184.113.172**

Font: FEDA
(Imports en euros)

PASSIU	Nota	Al 1 de gener de 2016 (data de primera aplicació) PGCP Anterior	Ajustaments	Reclassificacions	Saldos d'obertura PGCA
Reserves		136.934.470	-	(136.934.470)	-
Resultats d'exercicis anteriors (Romanent)	12	-	(2.085.664)	136.934.470	134.848.806
Resultat de l'exercici		8.312.400	-	-	8.312.400
Ingressos a distribuir en varis exercicis		8.272.533	-	(8.272.533)	-
Provisions per riscos i despeses		2.760.326	-	(2.760.326)	-
Provisions a llarg termini	14 (a)	-	-	2.760.326	2.760.326
Altres deutes a llarg termini		13.794.775	-	(13.794.775)	-
Deutes a llarg termini	13 (a)	-	-	13.794.775	13.794.775
Subvencions	17	-	-	8.272.533	8.272.533
Deutes amb entitats de crèdit		2.220.156	-	(2.220.156)	-
Deutes a curt termini	13 (c)	-	-	3.279.713	3.279.713
Creditors		10.701.464	-	(10.701.464)	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar	13 (e)	-	-	9.641.907	9.641.907
Ajustaments per periodificació	15	28.853	-	-	28.853
TOTAL PASSIU		**183.024.977**	**(2.085.664)**	**-**	**180.939.313**

Font: FEDA
(Imports en euros)

PASSIU	Nota	Al 31 de desembre de 2016 PGCP Anterior	Ajustaments	Reclassificacions	Saldos d'obertura PGCA
Reserves		142.753.150	-	(142.753.150)	-
Resultats d'exercicis anteriors (Romanent)	12	-	(2.085.664)	142.753.150	140.667.486
Resultat de l'exercici		10.863.157	(512.636)	-	10.350.521
Ingressos a distribuir en varis exercicis		7.731.570	-	(7.731.570)	-
Provisions per riscos i despeses		2.445.517	-	(2.445.517)	-
Provisions a llarg termini	14 (a)	-	-	2.445.517	2.445.517
Altres deutes a llarg termini		11.582.130	-	(11.582.130)	-
Deutes a llarg termini	13 (a)	-	-	11.582.130	11.582.130
Subvencions	17	-	-	7.731.570	7.731.570
Deutes amb entitats de crèdit		2.235.587	-	(2.235.587)	-
Deutes a curt termini	13 (c)	-	-	2.966.573	2.966.573
Creditors		8.995.531	-	(8.995.531)	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar	13 (e)	-	-	8.264.545	8.264.545
Ajustaments per periodificació	15	104.830	-	-	104.830
TOTAL PASSIU		**186.711.472**	**(2.598.300)**	**-**	**184.113.172**

Font: FEDA
(Imports en euros)

La conciliació del Patrimoni Net a 31 de desembre de 2016 i a 1 de gener de 2016 es mostren a continuació:

	Notes	Al 1 de gener de 2016 (data de transició)	Al 31 de desembre de 2016
Patrimoni Net segons el PCGP anterior	-	145.246.870	153.616.307
Ajustaments passats	6	(2.085.664)	(2.598.300)
Impacte fiscal dels ajustaments anteriors	-	-	-
Patrimoni net segons PGCA	12	143.161.206	151.018.007

Font: FEDA
(Imports en euros)

Ajustaments i reclassificacions en el compte de pèrdues i guanys:

		Al 31 de desembre de 2016 (data de primera aplicació)			
COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Notes	PGCP Anterior	Ajustaments	Reclassificacions	Saldos d'obertura PGCA
Ingressos d'explotació					
Import net de la xifra de negocis	16 (a)	-	-	61.183.041	61.183.041
Vendes i prestacions de serveis		61.183.041	-	(61.183.041)	-
Altres ingressos de gestió		130.308	-	(130.308)	-
Treballs realitzats per al seu immobilitzat	16 (b)	-	-	1.012.723	1.012.723
Treballs realitzats per a l'entitat		1.012.723	-	(1.012.723)	-
Altres ingressos d'explotació		-	-	43.820	43.820
Subvencions corrents		40.779	-	(40.779)	-
Despeses d'explotació					
Consums mercaderies, matèries primeres i altres materials	16 (b)	(31.365.198)	-	(4.725)	(31.369.923)
Despeses de personal	16 (c)	(5.365.770)	-	(213.283)	(5.579.053)
Prestacions socials		(213.283)	-	213.283	-
Amortitzacions immobilitzat	5 i 6	(8.606.756)	(512.636)	-	(9.119.392)
Resultats per venda o baixa immobilitzat	5 i 6	-	-	(76.547)	(76.547)
Deteriorament del circulant (excés provisions)		-	-	101.372	101.372
Variació de provisions de tràfic		(4.160)	-	4.160	-
Altres despeses d'explotació	16 (d)	-	-	(5.373.187)	(5.373.187)
Altres despeses de gestió		(4.759.214)	-	4.759.214	-
Transferències corrents i de capital		(613.973)	-	613.973	-
TOTAL RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		**11.438.497**	**(512.636)**	**(103.007)**	**10.822.854**
Ingressos financers		-	-	51.039	51.039
Ingressos per valor negociables de crèdits de l'actiu		51.039	-	(51.039)	-
Despeses financeres		(290.567)	-	-	(290.567)
TOTAL RESULTAT FINANCER		**(239.528)**	**-**	**-**	**(239.528)**
Altres ingressos no recurrents (extraordinaris)	16 (e)	25.988	-	-	25.988
Altres despeses no recurrents	16 (e)	(166.321)	-	103.007	(63.314)
TOTAL ALTRES DESPESES I INGRESOS NO RECURRENTS		**(140.333)**	**-**	**103.007**	**(37.326)**
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		11.058.636	(512.636)	-	10.546.000
Impost sobre beneficis		(195.479)	-	-	(195.479)
RESULTAT DE L'EXERCICI		**10.863.157**	**(512.636)**	**-**	**10.350.521**

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.1. Actius no corrents

Els moviments d'immobilitzat i les amortitzacions que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Immobilitzat intangible

	Saldos a 31/12/16	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos a 31/12/17
Cost					
Aplicacions informàtiques	397.454	402.181	(18.588)	-	781.047
Altre immobilitzat intangible	17.587.422	663	(43.336)	39.173	17.583.922
Immobilitzat intangible en curs	774.996	311.511	-	(790)	1.085.717
	18.759.872	714.355	(61.924)	38.383	19.450.686
Amortització acumulada					
Aplicacions informàtiques	(55.018)	(158.823)	5.077	-	(208.764)
Altre immobilitzat intangible	(14.702.465)	(684.599)	958	-	(15.386.106)
	(14.757.483)	(843.422)	6.035	-	(15.594.870)
Valor net comptable	4.002.389	(129.067)	(55.889)	38.383	3.855.816

Font: FEDA
(Imports en euros)

Immobilitzat tangible

	Saldos a 31/12/16	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos a 31/12/17
Cost					
Terrenys	4.748.016	-	-	(118.334)	4.629.682
Edificis i altres construccions	67.138.497	625.252	-	1.175.746	68.939.495
Equips i instal·lacions tècniques	161.172.651	2.916.943	(2.358.275)	270.326	162.001.645
Mobiliari i altre immobilitzat	4.088.173	12.500	(73.416)	170.591	4.197.848
Immobilitzat tangible en curs	2.706.046	2.473.381	-	(1.536.712)	3.642.715
	239.853.383	6.028.076	(2.431.691)	(38.383)	243.411.385
Amortització acumulada					
Edificis i altres construccions	(19.492.272)	(2.030.729)	-	-	(21.523.001)
Equips i instal·lacions tècniques	(72.251.452)	(5.729.533)	2.358.276	-	(75.622.709)
Mobiliari i altre immobilitzat	(3.702.964)	(317.283)	21.158	-	(3.999.089)
	(95.446.688)	(8.077.545)	2.379.434	-	(101.144.799)
Valor net comptable	144.406.695	(2.049.469)	(52.257)	(38.383)	142.266.586

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.2. Immobilitzat financer i inversions financeres a curt termini

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la manera següent:

	2017	2016
Instruments de patrimoni	2.897.142	2.897.142
Inversions financeres a llarg termini	10.531.456	4.045.246
Altres	542.667	585.931
	13.971.265	7.528.319

Font: FEDA
(Imports en euros)

El quadre de moviments de les inversions financeres a curt termini es resumeix de la manera següent:

	Saldos a 31/12/16	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos a 31/12/17
Deute públic a curt termini	494.062	3.678.135	(494.062)	4.045.246	7.723.381
Dipòsits a curt termini	11.409.638	5.795.766	(11.409.638)	-	5.795.766
Altres crèdits a curt termini	-	93	-	-	93
	11.903.700	9.473.994	(11.903.700)	4.045.246	13.519.240

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.3. Existències

A 31 de desembre l'epígraf d'existències presenta el següent desglossament:

	2017	2016
Existències per al propi consum i recanvis	1.598.219	1.352.525
Avançament a proveïdors	-	-
	1.598.219	1.352.525
Provisió	(169.914)	(113.306)
	1.428.305	1.239.219

Font: FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Compres de material

Les compres de material no associades inicialment a un projecte d'inversió o a manteniment no són imputades al pressupost en el moment de l'adquisició sinó en el moment en que surten del magatzem per a la seva utilització. Aquesta pràctica és contrària al què disposa l'article 31 de la LGFP, la qual requereix que les despeses siguin finançades amb càrrec a les previsions dels respectius pressupostos des del moment en què la despesa s'autoritza. A la vegada, aquesta pràctica no permet garantir l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa requerit a l'article 15 de la mateixa Llei.

2.3.4. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf segons el balanç retut es resumeix en el quadre següent:

	2017	2016
Clients per prestacions de serveis	3.460.834	3.393.002
Clients en gestió de cobrament	2.293.479	1.872.015
Clients empreses del grup (nota 19 (a))	5.386	-
Comptes a cobrar amb empreses associades (nota 19 (a))	16.031	-
Energia pendent de facturar	1.374.493	1.344.508
Clients de cobrament dubtós	46.113	54.425
Administracions Públiques, deutores (nota 18)	97.034	208.283
	7.293.370	6.872.233
Deteriorament clients per operacions comercials	-	(18.421)
	7.293.370	6.853.812

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.5. Tresoreria i comptes financers

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa	6.180	5.846	334
Comptes corrents	6.472.545	8.136.372	-1.663.827
Total	**6.478.725**	**8.142.218**	**-1.663.493**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

La gestió comptable de tresoreria retuda per l'entitat és la següent:

1.- Cobraments	**66.553.641,85**
(+) del pressupost corrent	54.812.397,26
(+) de pressupostos tancats	6.621.515,64
(+) d'operacions no pressupostàries	5.119.728,95
2.- Pagaments	**(68.217.134,50)**
(-) del pressupost corrent	(60.846.341,45)
(-) de pressupostos tancats	(8.143.042,32)
(-) d'operacions no pressupostàries	772.249,27
Flux net de tresoreria de l'exercici (1 - 2)	**(1.663.492,65)**
Saldo inicial de tresoreria	**8.142.217,46**
Saldo final de tresoreria	**6.478.724,81**

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.6. Patrimoni net

El desglossament de l'epígraf segons el detall dels comptes retuts és el següent:

Descripció	Resultats d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total
Saldos a 31/12/2015	**136.934.470**	**8.312.400**	**145.246.870**
Ajustaments per canvis de criteris comptables	-2.085.664		
Distribució resultats		**-8.312.400**	
A dividends	-2.493.720	-	
Romanents	8.312.400		
Resultat exercici 2016	-	10.350.521	
Saldos a 31/12/2016	**140.667.486**	**10.350.521**	**151.018.007**
Ajustaments per canvis de criteris comptables	-41.716		
Distribució resultats		**-10.350.521**	
A dividends	-3.258.948		
Romanents	10.350.521		
Resultat exercici 2017		9.254.380	
Saldo al 31/12/2017	**147.717.343**	**9.254.380**	**156.971.723**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.7. Provisions a llarg termini

A 31 de desembre, l'import de les provisions per a riscos i despeses presenten el següent detall:

	Saldos a 31/12/16	Dotacions	Reversions	Aplicacions	Saldos a 31/12/17
Provisió fons de pensions (nota 4 (g.1))	2.098.126	123.100	(41.272)	(128.822)	2.051.132
Provisió consum empleats	347.391	-	15.855	-	363.246
Provisió per desmantellament	-	427.537	-	-	427.537
	2.445.517	550.637	(25.417)	(128.822)	2.841.915

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.8. Deutes a llarg termini

Els moviments d'aquest compte es mostren en la següent taula:

	2017	2016
Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini	7.706.591	9.962.502
Bestretes de clients a llarg termini	1.726.987	1.619.628
Altres deutes	44.947	-
	9.478.525	11.582.130

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.9. Subvencions

Les variacions que s'observen en els corresponents comptes comptables han estat:

	Saldos a 31/12/16	Altes	Traspàs a resultat	Saldos a 31/12/17
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	7.731.570	590.313	(899.357)	7.422.526

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.10. Passius corrents

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Provisions a curt termini	**226.772**	**-**	**226.772**
Vacances meritades pendents de gaudir	101.125	-	101.125
Cotització rendiments en espècie	101.278	-	101.278
Altres provisions	24.369	-	24.369
Deutes a curt termini	**3.454.954**	**2.966.573**	**488.381**
Deutes amb entitats de crèdit	2.249.031	2.235.587	13.444
Altres	1.205.923	730.986	474.937
Creditors comercials i comptes a pagar	**8.354.502**	**8.264.545**	**89.957**
Proveïdors	4.826.743	5.747.492	-920.749
Empreses del grup i associades creditores	342.328	-	342.328
Creditors varis	3.050.408	2.395.553	654.855
Bestretes de clients	41.362	35.065	6297
Altres	93.661	86.435	7.226
Ajustaments per periodificació	**99.182**	**104.830**	**-5.648**
Total	**12.135.410**	**11.335.948**	**799.462**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Ajustaments per periodificació

Els treballs per compte de clients corresponents a l'extensió o modificació de la xarxa de distribució que queden incorporats a l'immobilitzat de FEDA es comptabilitzen quan entren en funcionament, al compte corresponent d'immobilitzat amb contrapartida a ingressos a distribuir en diferents exercicis. Mentre la inversió no està en ús, es comptabilitza amb càrrec al compte d'immobilitzat en curs i amb contrapartida al compte d'ajustaments per periodificació. A 31 de desembre de 2017 els treballs en curs per compte de clients pendents de finalitzar ascendeixen a un import de 99.182 euros.

Atesa la naturalesa de l'operació, aquests imports haurien de figurar, també, en el compte d'ingressos a distribuir en diferents exercicis, malgrat no es comencin a aplicar a resultats fins a l'entrada en funcionament de la inversió.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

Els imports retuts en aquest estat per FEDA són els següents:

	31/12/2017	31/12/2016
1 (+) Drets pendents de cobrament	7.245.783,73	6.957.271,39
(+) del pressupost corrent	7.166.349,27	6.698.911,19
(+) de pressupostos tancats	-	-
(+) d'operacions no pressupostàries	127.019,70	294.364,33
(-) de cobrament dubtós	-47.585,24	-36.004,13
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	-11.388.536,17	-10.754.620,78
(-) del pressupost corrent	-10.182.612,43	-9.884.171,45
(-) de pressupostos tancats	-	-
(-) d'operacions no pressupostàries	-1.205.923,74	-870.449,33
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	-
3 (+) Fons líquids	19.997.964,93	20.045.917,94
I Romanent de tresoreria afectat	-	-
II Romanent de tresoreria no afectat	15.855.212,49	16.248.568,55
III ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1-2+3) = (I+II)	15.855.212,49	16.248.568,55

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.5. Contractació

L'article 16 de la Llei 5/2016 prescriu que *"... el Consell d'Administració ha de vetllar pel respecte dels principis de publicitat i concurrència en les contractacions de FEDA, sense perjudici de les excepcions que pot acordar en atenció al caràcter estratègic de la contractació, que han de quedar justificades en l'expedient. Per garantir la màxima transparència en els processos de contractació, el Consell d'Administració ha d'aprovar un manual de bones pràctiques en la matèria, que ha de ser publicat a la pàgina web de FEDA. Amb la mateixa finalitat, FEDA ha de publicar les adjudicacions de contractes realitzades per un import superior a aquell que determina anualment la Llei del pressupost, a excepció dels contractes amb els proveïdors d'energia elèctrica i de gas natural liquat i, en general, els previstos a l'article 2 de la Llei de contractació pública".*

FEDA ha donat publicitat a través de la seva web al document titulat "Manual de bones pràctiques en la contractació i les compres" així com al "Codi ètic del proveïdor de FEDA" i al "Procés de contractació i compres general".

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

C*ontrol pressupostari*

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control d'oportunitat econòmica i del control d'eficàcia. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 40.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	8.040	15.200	20.077
5. Ingressos patrimonials	59.156.564	64.603.658	58.463.895	60.228.964	61.063.153	59.858.865	60.066.583	62.994.378
Ingressos corrents	***59.156.564***	***64.603.658***	***58.463.895***	***60.228.964***	***61.063.153***	***59.866.905***	***60.081.783***	***63.014.455***
8. Actius financers	-	2.210.839	-	-	-	14.335.740	8.478.372	7.477.210
9. Passius financers	12.628.976	13.482.591	21.777.615	20.054.058	14.877.940	322.094	448.183	420.000
Ingressos de capital	***12.628.976***	***15.693.430***	***21.777.615***	***20.054.058***	***14.877.940***	***14.657.834***	***8.926.555***	***7.897.210***
Total ingressos	**71.785.540**	**80.297.088**	**80.241.510**	**80.283.022**	**75.941.093**	**74.524.739**	**69.008.338**	**70.911.665**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	5.494.131	5.671.672	5.893.747	5.893.355	5.952.000	5.937.887	5.927.714	6.249.288
2. Consum de béns corrents i serveis	44.432.630	44.432.630	40.522.628	40.347.002	40.345.403	38.591.290	36.372.087	36.795.322
3. Despeses financeres	710.621	710.621	692.901	740.171	761.269	443.448	325.995	240.763
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	114.000	714.000
Despeses corrents	***50.637.382***	***50.814.923***	***47.109.276***	***46.980.528***	***47.058.672***	***44.972.625***	***42.739.796***	***43.999.373***
6. Inversions reals	15.620.400	8.920.400	29.702.815	28.953.329	23.991.048	24.876.946	20.559.646	20.821.018
7. Transferències de capital	-	-	1.983.058	1.828.873	2.028.351	2.324.777	3.125.340	3.514.675
9. Passius financers	129.000	-	1.446.361	2.520.292	2.863.022	2.350.391	2.583.556	2.576.599
Despeses de capital	***15.749.400***	***8.920.400***	***33.132.234***	***33.302.494***	***28.882.421***	***29.552.114***	***26.268.542***	***26.912.292***
Total despeses	**66.386.782**	**59.735.323**	**80.241.510**	**80.283.022**	**75.941.093**	**74.524.739**	**69.008.338**	**70.911.665**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

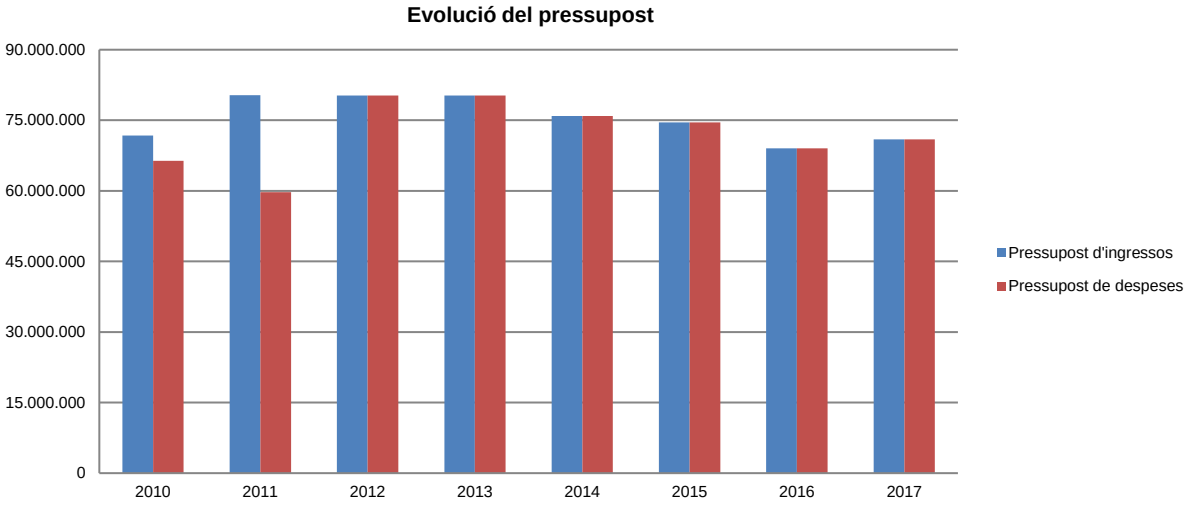

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015 (*)	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017 (*)
4. Transferències corrents	-	-	-	-	14.814	19.760	40.779	38.860
5. Ingressos patrimonials	55.021.985	54.566.132	56.942.589	58.482.709	58.391.641	58.888.973	60.783.325	61.379.745
Ingressos corrents	***55.021.985***	***54.566.132***	***56.942.589***	***58.482.709***	***58.406.455***	***58.908.733***	***60.824.104***	***61.418.605***
8. Actius financers	-	-	-	-	-	2.358.715	-	493.302
9. Passius financers	294.631	14.285.186	283.583	8.463.625	442.020	492.738	418.376	544.013
Ingressos de capital	***294.631***	***14.285.186***	***283.583***	***8.463.625***	***442.020***	***2.851.453***	***418.376***	***1.037.315***
Total ingressos	**55.316.616**	**68.851.318**	**57.226.172**	**66.946.334**	**58.848.475**	**61.760.186**	**61.242.480**	**62.455.920**

(*) Durant aquest exercici l'entitat ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	5.727.269	5.612.956	5.504.321	5.594.757	5.509.821	5.279.355	5.588.879	5.824.481
2. Consum de béns corrents i serveis	37.557.095	38.067.313	39.407.985	36.116.083	34.229.072	36.796.024	35.592.437	36.468.807
3. Despeses financeres	82.793	255.617	347.037	215.150	419.055	357.136	288.605	236.414
4. Transferències corrents	-	-	-	-	100.000	24.444	81.808	714.000
Despeses corrents	***43.367.157***	***43.935.886***	***45.259.343***	***41.925.990***	***40.257.948***	***42.456.959***	***41.551.729***	***43.243.702***
6. Inversions reals	12.925.738	8.703.063	10.009.880	4.791.040	8.700.804	12.503.164	9.205.528	5.749.751
7. Transferències de capital	1.357.520	2.134.005	13.815	2.822.420	2.587.456	4.129.196	3.025.885	3.258.947
8. Actius financers	-	-	-	2.743.665	-	-	4.509.796	14.140.187
9. Passius financers	192.137	11.005.590	1.489.709	1.723.378	2.530.241	2.630.626	2.563.132	2.673.233
Despeses de capital	***14.475.395***	***21.842.658***	***11.513.404***	***12.080.503***	***13.818.501***	***19.262.986***	***19.304.341***	***25.822.118***
Total despeses	**57.842.552**	**65.778.544**	**56.772.747**	**54.006.493**	**54.076.449**	**61.719.945**	**60.856.070**	**69.065.820**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

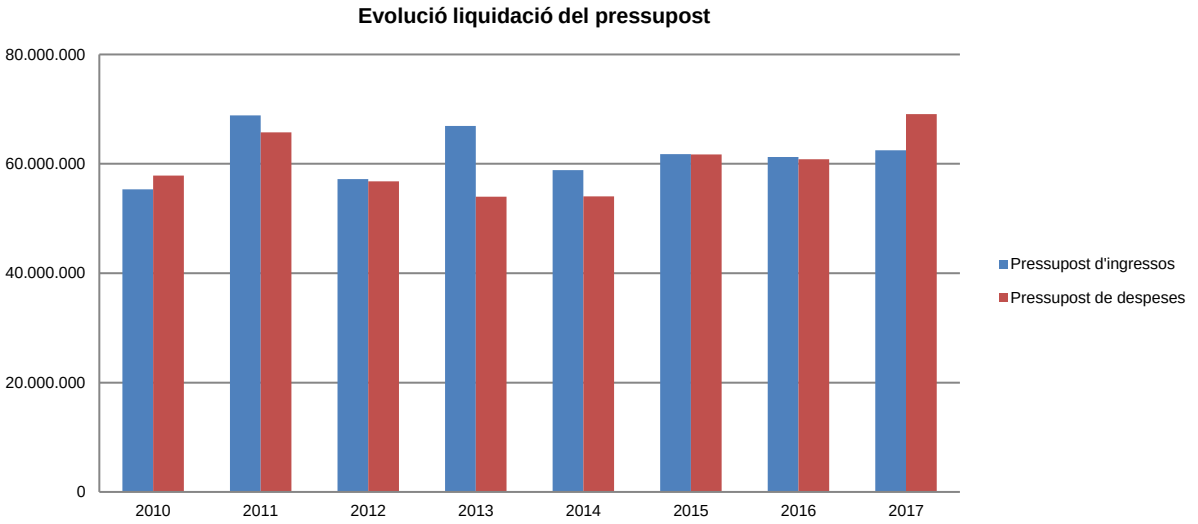

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

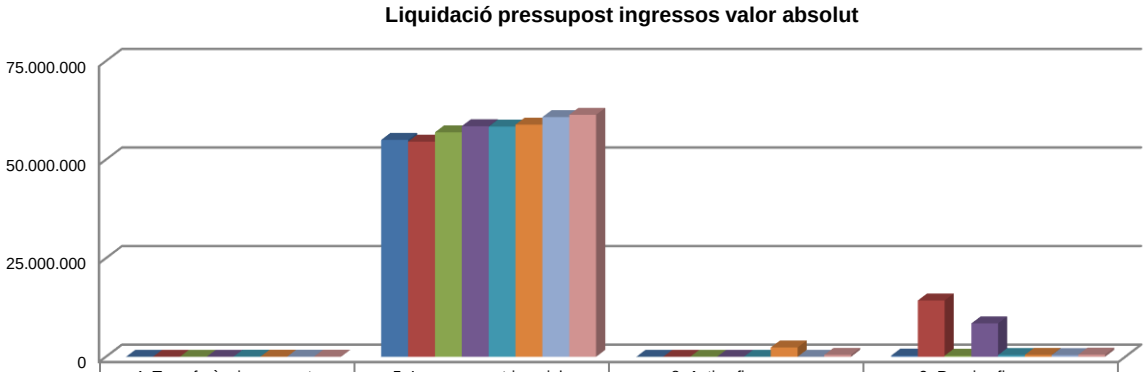

	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	8. Actius financers	9. Passius financers
2010	-	55.021.985	-	294.631
2011	-	54.566.132	-	14.285.186
2012	-	56.942.589	-	283.583
2013	-	58.482.709	-	8.463.625
2014	14.814	58.391.641	-	442.020
2015	19.760	58.888.973	2.358.715	492.738
2016	40.779	60.783.325	-	418.376
2017	38.860	61.379.745	493.302	544.013

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

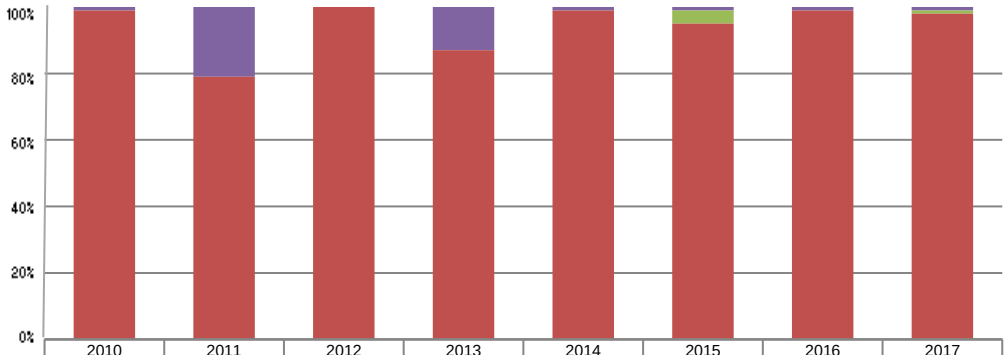

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5. Ingressos patrimonials	99%	79%	100%	87%	99%	95%	99%	98%
8. Actius financers	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	1%
9. Passius financers	1%	21%	0%	13%	1%	1%	1%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

Liquidació pressupost despeses valor absolut

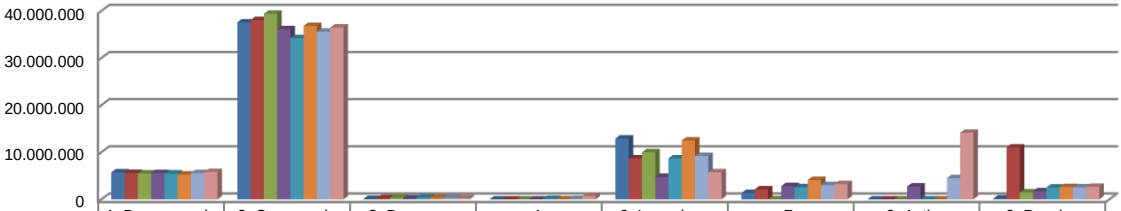

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals	7. Transferències de capital	8. Actius financers	9. Passius financers
2010	5.727.269	37.557.095	82.793	-	12.925.738	1.357.520	-	192.137
2011	5.612.956	38.067.313	255.617	-	8.703.063	2.134.005	-	11.005.590
2012	5.504.321	39.407.985	347.037	-	10.009.880	13.815	-	1.489.709
2013	5.594.757	36.116.083	215.150	-	4.791.040	2.822.420	2.743.665	1.723.378
2014	5.509.821	34.229.072	419.055	100.000	8.700.804	2.587.456	-	2.530.241
2015	5.279.355	36.796.024	357.136	24.444	12.503.164	4.129.196	-	2.630.626
2016	5.588.879	35.592.437	288.605	81.808	9.205.528	3.025.885	4.509.796	2.563.132
2017	5.824.481	36.468.807	236.414	714.000	5.749.751	3.258.947	14.140.187	2.673.233

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

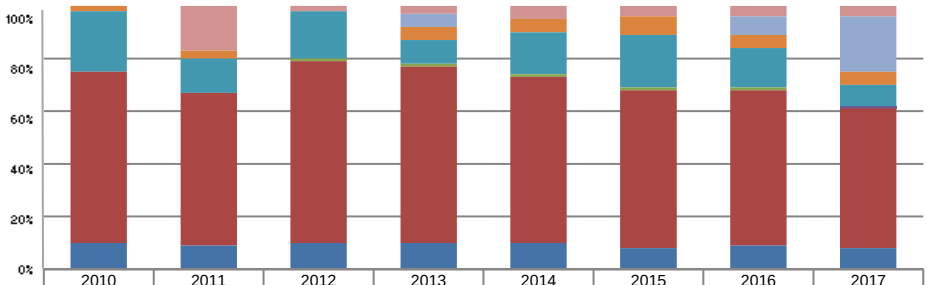

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	10%	9%	10%	10%	10%	8%	9%	8%
2. Consum de béns corrents i serveis	65%	58%	69%	67%	63%	60%	59%	53%
3. Despeses financeres	0%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	0%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
6. Inversions reals	23%	13%	18%	9%	16%	20%	15%	8%
7. Transferències de capital	2%	3%	0%	5%	5%	7%	5%	5%
8. Actius financers	0%	0%	0%	5%	0%	0%	7%	21%
9. Passius financers	0%	17%	2%	3%	5%	4%	4%	4%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	55.316.616	68.851.318	57.226.172	66.946.334	58.848.475	61.760.186	61.242.480	62.455.920
Total despeses liquidades	57.842.552	65.778.544	56.772.747	54.006.493	54.076.449	61.719.945	60.856.070	69.065.820
Resultat pressupostari	**-2.525.936**	**3.072.774**	**453.425**	**12.939.841**	**4.772.026**	**40.241**	**386.410**	**-6.609.900**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	5.167.677	5.548.327	6.418.674	6.350.944	7.733.449	6.466.516	6.952.947	7.245.784
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-11.833.852	-13.249.428	-10.737.347	-9.837.889	-9.406.377	-6.136.857	-9.099.927	-11.388.536
3. (+) Fons líquids	353.610	4.604.716	3.077.416	15.844.502	19.758.898	21.560.130	19.551.856	19.997.965
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**-6.312.565**	**-3.096.385**	**-1.241.257**	**12.357.557**	**18.085.970**	**21.889.789**	**17.404.876**	**15.855.213**
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	-	-	7.200.000	6.400.000	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	-6.312.565	-3.096.385	-1.241.257	12.357.557	10.885.970	15.489.789	17.404.876	15.855.213
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**-6.312.565**	**-3.096.385**	**-1.241.257**	**12.357.557**	**18.085.970**	**21.889.789**	**17.404.876**	**15.855.213**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

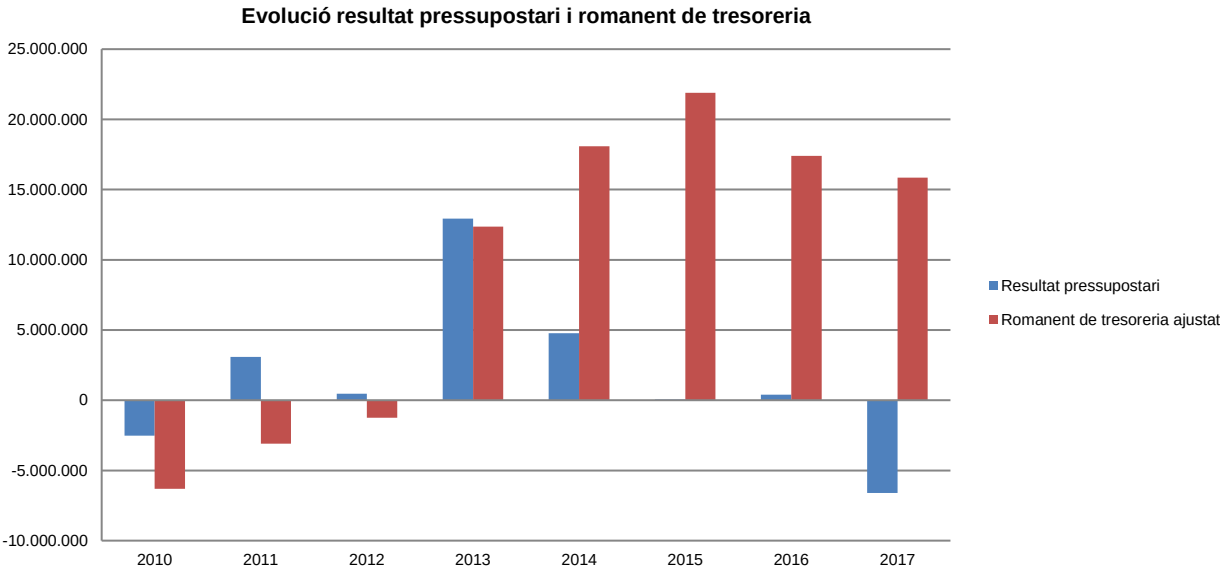

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	7,3%	10,6%	19,7%	16,9%	8,3%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	77,7%	70,1%	82,5%	101,2%	97,6%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	62,7%	64,4%	69,2%	75,4%	89,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	10,4%	10,2%	8,6%	9,2%	8,4%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	66,9%	63,3%	59,6%	58,5%	52,8%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,2%	0,0%	0,1%	1,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	8,9%	16,1%	20,3%	15,1%	8,3%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	28,3%	31,1%	27,9%	31,7%	29,6%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	25,4%	26,7%	23,5%	27,5%	25,2%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	99,9%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	10.933.587	15.803.111	16.190.789	16.839.821	16.621.022
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	183,9%	224,5%	225,0%	248,6%	237,0%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	69,8%	52,6%	124,0%	71,8%	53,4%

(*) Els estats financers estan basats en el Pla general de comptabilitat
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- Les compres dels materials no associades inicialment a un projecte s'administren pels magatzems de l'entitat i no s'imputen al pressupost fins al moment de ser consumides, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. (nota 2.3.3)

Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control d'oportunitat econòmica i del control d'eficàcia. A la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, no hem tingut accés a aquest informe. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Forces Elèctriques d'Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGC.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, FEDA ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Forces Elèctriques d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

FEDA

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 27/05/2019
Hora d'entrada: 9'40
Núm.: 105/19

TRIBUNAL DE COMPTES
C/ Doctor Vilanova, núm. 15 planta 3
AD500 ANDORRA LA VELLA

A l'atenció del Sr. Francesc d'Assís PONS TOMÀS

N/Ref. : **9.555/DPC-AF-JC-AM-JC**

Encamp, 27 de maig de 2019

Benvolgut senyor,

Ens plau adreçar-nos a vostè per fer-li arribar les al·legacions corresponents a l'*informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017 de FORCES ELECTRIQUES D'ANDORRA.*

Agraïm la vostra col·laboració i us saludem ben atentament.

Albert MOLES
DIRECTOR GENERAL

Serveis generals Av. de la Bartra, s/n · AD200 Encamp · Tel. +(376) 73 91 00 · Fax +(376) 73 91 79
Serveis comercials Carrer Prat de la Creu, 68-76 · AD500 Andorra la Vella · Tel. +(376) 73 91 91 · Fax +(376) 73 91 99 · Principat d'Andorra · e-mail: feda@feda.ad · NRT: U-132950-X · www.feda.ad

FEDA

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 27/05/2019
Hora d'entrada: 9:40
Núm.: 108/19

DIRECCIÓ PLANIFICACIÓ I CONTROL

Administració i finances

AL·LEGACIONS A L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES

TANCAMENT EXERCICI 2017

Versió 1

Maig 2019

AL·LEGACIONS A L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES TANCAMENT EXERCICI 2017	22/05/2019
	Versió:1

Índex

I. INTRODUCCIÓ 3

II. AL·LEGACIONS I JUSTIFICACIONS A LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 3

III. AL·LEGACIONS I JUSTIFICACIONS A LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'EXERCICIS ANTERIORS 4

1. Relatives a la comptabilitat pública 4

2. Altres observacions 5

AL·LEGACIONS A L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES TANCAMENT EXERCICI 2017	22/05/2019
	Versió:1

I. INTRODUCCIÓ

En aquest document es presenten les al·legacions i justificacions en referència a l'informe del Tribunal de Comptes d'Andorra, relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de Forces Elèctriques d'Andorra, tal i com és preveu a la Llei del Tribunal de Comptes.

El següent apartat, està estructurat en el mateix ordre que els punts 3 i 4 de l'esmentat informe, que recullen les observacions i recomanacions formulades pel Tribunal de Comptes.

II. AL·LEGACIONS I JUSTIFICACIONS A LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors

III. AL·LEGACIONS I JUSTIFICACIONS A LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'EXERCICIS ANTERIORS

1. Relatives a la comptabilitat pública

- Les compres dels materials no associades inicialment a un projecte s'administren pels magatzems de l'entitat i no s'imputen al pressupost fins al moment de ser consumides, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. (nota 2.3.3)

Respecte a aquesta observació:

a. Les compres de material de magatzem d'ús freqüent, que s'empren en petits projectes de la xarxa de distribució de FEDA, no s'imputen en el moment de la compra ja que no estan afectats a un projecte en concret.

   De fet, responen a la gestió habitual d'un magatzem, com el de FEDA, que ha de disposar d'estocs mínims de cada un d'aquests materials per tenir-ne disponibilitat en tot moment.

   L'objectiu principal del magatzem de FEDA és el de no endarrerir la capacitat de resposta davant:

   - de noves demandes de clients,
   - d'avaries que puguin ocasionar-se,
   - i d'operacions de manteniment.

b. Aquests materials poden ser liquidats en 4 posicions diferents (és a dir 14 subconceptes pressupostaris diferents) en el moment del seu consum dins d'un projecte d'inversió o d'una ordre de manteniment.

   Aquestes possibles imputacions pressupostàries són:

   - inversions a càrrec de FEDA: subconceptes 60349, 60350, 60351 i 60352,
   - inversions a càrrec de client: subconceptes 60366, 60367, 60368 i 60369,
   - manteniment a càrrec de FEDA o a demanda de clients: subconceptes 21340, 21350, 21360, 21370 i 21392, o
   - reparacions per avaries: subconcepte 21391

c. No és possible conèixer, en el moment de l'adquisició del material destinat a cobrir l'estoc mínim de magatzem, quina serà la seva imputació definitiva.

   És per aquest motiu, que es realitza la liquidació pressupostària en el moment de realitzar la sortida del material de magatzem.

   No obstant, el que si es respecta és:

   - la fase de proposta de despesa on s'efectua la reserva condicional de crèdit pressupostari per l'import estimat, i
   - la fase d'autorització on es proposa, si s'escau, al Consell d'Administració de FEDA la compra per la seva aprovació.

AL·LEGACIONS A L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES TANCAMENT EXERCICI 2017	22/05/2019
	Versió:1

2. Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control d'oportunitat econòmica i del control d'eficàcia. A la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, no hem tingut accés a aquest informe. (nota 2.6)

Respecte a aquesta observació:

En el moment de la realització del treball de camp, FEDA no havia rebut l'informe de la Intervenció General. Per aquest motiu, el Tribunal de Comptes no hi ha pogut tenir accés.

L'informe es va rebre a posteriori i s'ha fet arribar una còpia al Tribunal de Comptes.

Albert Moles
Director General
24/05/2019

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

A la vista de les al·legacions presentades i de la documentació aportada en aquesta fase, les observacions que es transcriuen a continuació queden redactades com segueix:

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

C*ontrol pressupostari*

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control d'oportunitat econòmica i del control d'eficàcia.

Pel que fa a la resta d'al·legacions presentades, que el Tribunal de Comptes ha analitzat, entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, del
FÒRUM NACIONAL DE LA JOVENTUT D'ANDORRA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
1.5. Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 7
2.2. Liquidació del pressupost 7
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos 9
2.2.2. Despeses de personal 9
2.2.3. Consum de béns corrents i serveis 9
2.2.4. Despeses financeres 10
2.2.5. Inversions reals 10
2.3. Comptes anuals 11
2.3.1. Immobilitzat 15
2.3.2. Deutors 15
2.3.3. Tresoreria i comptes financers 16
2.3.4. Fons propis 17
2.3.5. Ingressos a distribuir en diferents exercicis 17
2.3.6. Creditors 17
2.4. Estat del romanent de tresoreria 18
2.5. Contractació pública 18
2.6. Altres aspectes a destacar 18
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 19
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 24
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 24
5. CONCLUSIONS 25
6. AL·LEGACIONS 25
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 25

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic
PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrats, entre d'altres, pel Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra (en endavant FNJA).

La fiscalització del Fòrum Nacional de la Joventut d' Andorra, forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de l'FNJA corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de tresoreria, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions, i l'estat del romanent de tresoreria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra, s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra, expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenta d'acord amb els principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'FNJA, en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'FJNA. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 31 d'agost de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'FNJA es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, del 9 de novembre de 2000.
- Llei 39/2014, de l'11 de desembre, del Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'FNJA. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles

observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'FNJA.

Els òrgans de govern són la Taula permanent i l'Assemblea dels Joves.

Durant els nostres treballs, s'han posat de manifest les següents debilitats de control intern:

No existeixen procediments administratius i de control intern, la dimensió, naturalesa i actuacions de l'entitat fa que per l'execució de determinades despeses no es produeixi l'adequada segregació de funcions, si bé les disposicions del compte bancari a partir de certs imports requereixen de signatures autoritzades mancomunades.

Els estats comptables s'han elaborat a posteriori, per una empresa externa, a partir de la documentació justificativa de les despeses o anotacions de l'extracte de l'entitat bancària.

L'ens utilitza una aplicació comptable pel registre de les operacions economicofinanceres, però no disposa de cap sistema específic pel seguiment pressupostari.

L'FNJA no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'ha detectat la següent limitació a l' abast:

- L'FNJA és titular d'un compte bancari que tenia un saldo de lliure disposició a tancament de l'exercici de 62.233 euros, la firma autoritzada del qual no correspon als actuals responsables de l'entitat. Aquest compte no figura en els comptes retuts ni es té constància dels moviments que, en el seu cas, s'hagin pogut produir a través del mateix. Aquest compte fou emprat per anteriors responsables de l'FNJA, els quals van generar les incidències i irregularitats que foren informades pel Tribunal en els corresponents informes.

- L'FNJA no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

Les previsions pressupostàries que figuren en els comptes retuts presenten les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost inicial de despeses	Import	Pressupost inicial d'ingressos	Import
1. Despeses de personal	6.930,00	3. Taxes i altres ingressos	-
2. Consum de béns corrents i serveis	24.800,00	4. Transferències corrents	33.930,00
3. Despeses financeres	500,00	5. Ingressos patrimonials	-
4. Transferències corrents	-		
Despeses Corrents	**32.230,00**	**Ingressos Corrents**	**33.930,00**
6. Inversions reals	1.700,00	6. Transferències de capital	-
Despeses de Capital	**1.700,00**	**Ingressos de Capital**	**-**
Total pressupost despeses	**33.930,00**	**Total pressupost ingressos**	**33.930,00**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

No s'han tramitat modificacions pressupostàries en la liquidació del pressupost corresponents a l'exercici 2017.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'entitat es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació de l'estat d'ingressos

Capítol	Pressupost final	Liquidat 2017	% Execució	Cobrat 2017	Liquidat 2016	Variació 2016-2017	% Variació 2016-2017
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	169,21	(169,21)	-100,00%
4. Transferències corrents	33.930,00	33.930,00	100,00%	33.930,00	31.692,00	2.238,00	7,06%
5. Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos Corrents	**33.930,00**	**33.930,00**	**100,00%**	**33.930,00**	**31.861,21**	**2.068,79**	**6,49%**
6. Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de Capital	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Total pressupost ingressos	**33.930,00**	**33.930,00**	**100,00%**	**33.930,00**	**31.861,21**	**2.068,79**	**6,49%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació de l'estat de despeses

Capítol	Pressupost final	Liquidat 2017	% Execució	Pagat 2017	Liquidat 2016	Variació 2016-2017	% Variació 2016-2017
1. Despeses de personal	6.930,00	798,21	11,52%	665,73	-	-	-
2. Consum de béns corrents i serveis	24.800,00	20.456,64	82,49%	12.741,63	10.139,93	10.316,71	101,74%
3. Despeses financeres	500,00	98,84	19,77%	98,84	-	-	-
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-
Despeses Corrents	**32.230,00**	**21.353,69**	**113,77%**	**13.506,20**	**10.139,93**	**10.316,71**	**101,74%**
6. Inversions reals	1.700,00	1.076,09	63,30%	1.076,09	-	1.076,09	-
Despeses de Capital	**1.700,00**	**1.076,09**	**63,30%**	**1.076,09**	**-**	**1.076,09**	**-**
Total pressupost despeses	**33.930,00**	**22.429,78**	**66,11%**	**14.582,29**	**10.139,93**	**11.392,80**	**112,36%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Descripció	Liquidat 2017
Total ingressos	33.930,00
Total despeses	22.429,78
Resultat pressupostari	**11.500,22**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Procediment administratiu de l'execució del pressupost

L'FNJA no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'alimenta de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. Aquest fet suposa que l'estat d'execució del pressupost retut no reflexa la totalitat d'informació establerta per la normativa vigent.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP.

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

Els imports que figuren a la liquidació del pressupost de l'exercici són:

Transferències corrents

TRANSFERÈNCIES CORRENTS	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final	Liquidat 2017	Variació	% Execució
40 De l'Estat	**33.930,00**	**-**	**33.930,00**	**33.930,00**	**-**	**100,00%**
402 Altres subvencions de l'Estat	33.930,00	-	33.930,00	33.930,00	-	100,00%
4 Transferències corrents	**33.930,00**	**-**	**33.930,00**	**33.930,00**	**-**	**100,00%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.2. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final	Liquidat 2017	Variació	% Execució
11 Personal Fix	**6.000,00**	**-**	**6.000,00**	**665,73**	**(5.334,27)**	**11,10%**
110 Remuneracions bàsiques i altres, personal Fix	6.000,00	-	6.000,00	665,73	(5.334,27)	11,10%
16 Quotes prestació i desp.socials a càrrec empleador	**930,00**	**-**	**930,00**	**132,48**	**(797,52)**	**14,25%**
160 Quotes seguretat social	930,00	-	930,00	132,48	(797,52)	14,25%
1 Despeses de personal	**6.930,00**	**-**	**6.930,00**	**798,21**	**(6.131,79)**	**11,52%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.3. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final	Liquidat 2017	Variació	% Execució
21 Reparació, manteniment i conservació	**700,00**	**-**	**700,00**	**337,75**	**(362,25)**	**48,25%**
213 Reparació i conservació. Maq. Instal. i Equip	200,00	-	200,00	62,70	(137,30)	31,35%
215 Reparació i conservació. Mobiliari i efectes	200,00	-	200,00	-	(200,00)	0,00%
216 Reparació i conservació d'equipaments nfor.	300,00	-	300,00	275,05	(24,95)	91,68%
22 Material, subministraments i altres	**23.100,00**	**-**	**23.100,00**	**19.670,67**	**(3.429,33)**	**85,15%**
220 Compres de material	1.500,00	-	1.500,00	256,30	(1.243,70)	17,09%
221 Subministraments	1.200,00	-	1.200,00	1.189,02	(10,98)	99,09%
222 Comunicacions	765,00	-	765,00	685,98	(79,02)	89,67%
223 Transport	150,00	-	150,00	-	(150,00)	0,00%
224 Primes d'assegurances	830,00	-	830,00	153,22	(676,78)	18,46%
226 Altres Serveis	17.500,00	-	17.500,00	16.705,75	(794,25)	95,46%
227 Treballs realitzats per altres empreses	1.155,00	-	1.155,00	680,40	(474,60)	58,91%
23 Indemnitzacions per serveis	**1.000,00**	**-**	**1.000,00**	**448,22**	**(551,78)**	**44,82%**
230 Reemborsament de dietes	500,00	-	500,00	317,94	(182,06)	63,59%
231 Locomoció	500,00	-	500,00	130,28	(369,72)	26,06%
2 Despeses de béns corrents i serveis	**24.800,00**	**-**	**24.800,00**	**20.456,64**	**(4.343,36)**	**82,49%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

DESPESES FINANCERES	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final	Liquidat 2017	Variació	% Execució
34 De dipòsits, finances i altres	**500,00**	-	**500,00**	**98,84**	**(401,16)**	**19,77%**
349 Altres despeses financeres	500,00	-	500,00	98,84	(401,16)	19,77%
3 Despeses financeres	**500,00**	-	**500,00**	**98,84**	**(401,16)**	**19,77%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.5. Inversions reals

La composició dels imports liquidats per inversions reals en l'exercici és la següent:

INVERSIONS REALS	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final	Liquidat 2017	Variació	% Execució
60 Inversions noves	**1.200,00**	-	**1.200,00**	**1.076,09**	**(123,91)**	**89,67%**
605 Mobiliari i estris	1.100,00	-	1.100,00	1.076,09	(23,91)	97,83%
608 Altre immobilitzat material	100,00	-	100,00	-	(100,00)	0,00%
64 Immobilitzat immaterial	**500,00**	-	**500,00**	-	**(500,00)**	**0,00%**
640 Aplicacions informàtiques	500,00	-	500,00	-	(500,00)	0,00%
6 Inversions Reals	**1.700,00**	-	**1.700,00**	**1.076,09**	**(623,91)**	**63,30%**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

BALANÇ A 31 DE DESEMBRE DE 2017 I 2016

(Expressat en euros)

ACTIU	31/12/2017	31/12/2016
A) Immobilitzat	3.573,97	6.426,75
II. Immobilitzat intangible (Nota 1)	2.570,70	6.426,75
3 Aplicacions informàtiques en curs	2.570,70	6.426,75
6 Amortitzacions	-	-
III. Immobilitzat tangible (Nota 2)	1.003,27	-
4 Altre immobilitzat	1.076,09	-
6 Amortitzacions	(72,82)	-
C) Actius corrents	23.247,03	42.813,19
II. Deutors (Nota 3)	43,27	2.114,18
1 Deutors pressupostaris	43,27	2.114,18
IV. Tresoreria (Nota 4)	23.203,76	40.699,01
Total General (A+C)	**26.821,00**	**49.239,94**

PASSIU	31/12/2017	31/12/2016
A) Fons Propis (Nota 5)	11.500,22	28.148,03
III. Resultats d'exercicis anteriors	-	6.426,75
1 Resultats positius d'exercicis anteriors	-	6.426,75
IV. Resultat de l'exercici	11.500,22	21.721,28
B) Ingressos a distribuir en diversos exercicis (Nota 6)	3.573,97	-
E) Creditors a curt termini	11.746,81	21.091,91
III. Creditors (Nota 7)	11.746,81	21.091,91
1 Creditors pressupostaris	7.890,76	5.005,55
4 Administracions públiques	3.856,05	16.086,36
Total General (A+C+E)	**26.821,00**	**49.239,94**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

COMPTE DEL RESULTAT ECONOMICOPATRIMONIAL DELS EXERCICIS 2017 I 2016

(Expressat en euros)

	DEURE	31/12/2017	31/12/2016
A)	**DESPESES**	21.426,51	10.139,93
3	Despeses de gestió ordinària de funcionament dels serveis i de prestacions socials	21.397,22	10.139,93
	a) Despeses del personal (Nota 8)	768,92	-
	a1) Sous, salaris i similars	665,73	-
	a2) Càrregues socials	103,19	-
	c) Dotacions per amortitzacions d'immobilitzat (Nota 2)	72,82	-
	c1) Dotacions per a les amortitzacions	72,82	-
	e) Altres despeses de gestió (Nota 9)	20.555,48	10.139,93
	e1) Serveis exteriors	20.555,48	10.139,93
5	Pèrdues i despeses extraordinàries (Nota 10)	29,29	-
	c) Despeses extraordinàries	29,29	-
	ESTALVI	**11.500,22**	**21.721,28**

	HAVER	31/12/2017	31/12/2016
B)	**INGRESSOS**	32.926,73	31.861,21
1	Vendes i prestacions de serveis	-	169,21
	b) Prestacions de serveis	-	169,21
5	Transferències i Subvencions (Nota 11)	32.853,91	31.692,00
	a) Transferències corrents	32.853,91	31.692,00
6	Beneficis i ingressos extraordinaris (Nota 12)	72,82	-
	b) Subvencions de capital traspassades al resultat de l'exercici	72,82	-
	DESESTALVI	-	-

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	2017	2016
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	**21.353,69**	**10.139,93**
c) Serveis exteriors	20.456,64	10.139,93
e) Despeses de personal	798,21	-
h) Despeses financeres	98,84	-
4. Adquisicions i altes d'immobilitzat	**1.076,09**	**-**
c) Immobilitzacions materials	1.076,09	-
5. Disminucions del patrimoni net	**25.577,33**	**16.086,36**
a) Retorn de romanent	25.577,33	16.086,36
Total d'aplicacions	**48.007,11**	**26.226,29**
Excés d'orígens sobre aplicacions (augment del capital circulant)	**-**	**5.634,92**

Fons obtinguts	2017	2016
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	**33.930,00**	**31.861,21**
a) Vendes	-	169,21
f) Transferències i subvencions	33.930,00	31.692,00
7. Alienacions i altres baixes d'immobilitzat	**3.856,05**	**-**
c) Immobilitzacions materials	3.856,05	-
Total d'orígens	**37.786,05**	**31.861,21**
Excés d'aplicacions sobre orígens (disminució del capital circulant)	**10.221,06**	**-**

Variació del capital circulant	2017		2016	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
2. Deutors	**-**	**2.070,91**	**2.114,18**	**-**
a) Pressupostaris	-	2.070,91	2.114,18	-
3. Creditors	**12.230,31**	**2.885,21**	**4.995,86**	**16.086,36**
a) Pressupostaris	-	2.885,21	4.995,86	-
b) No pressupostaris	12.230,31	-	-	16.086,36
7. Tresoreria	**-**	**17.495,25**	**14.611,24**	**-**
Total	**12.230,31**	**22.451,37**	**21.721,28**	**16.086,36**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Conciliació del resultat comptable de l'exercici i els recursos procedents de les operacions

Conceptes	2017	2016
Recursos procedents d'operacions de gestió	33.930,00	31.861,21
Recursos aplicats a les operacions de gestió	21.353,69	10.139,93
Recursos generats en operacions de gestió	**12.576,31**	**21.721,28**
(+) Dotacions a les amortitzacions	72,82	-
(-) Subvencions de capital traspassades a resultats	72,82	-
(-) Ingressos a distribuir en varis exercicis	1.076,09	-
Resultat de l'exercici - beneficis/(pèrdues)	**11.500,22**	**21.721,28**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat economicopatrimonial

Conceptes	2017	2016
Resultat pressupostari liquidat	**11.500,22**	**21.721,28**
Operacions pressupostàries sense valor financer	-	-
(+) Subvencions de capital	1.076,09	-
(-) Adquisicions d'immobilitzat	1.076,09	-
Operacions comptables sense valor pressupostari	-	-
(+) Subvencions de capital a l'exercici	72,82	-
(-) Dotacions per a amortitzacions	72,82	-
Resultat economicopatrimonial (Estalvi)	**11.500,22**	**21.721,28**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió dels anteriors estats i comptes anuals retuts en deriven les següents observacions:

Aplicació de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, l'FNJA presenta els seus comptes anuals de conformitat amb el derogat PGCP.

L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'FNJA, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Immobilitzat immaterial

Descripció	Saldo a 31-12-2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo a 31-12-2017
Aplicacions informàtiques en curs	6.426,75	-	(3.856,05)	-	2.570,70
Total cost	6.426,75	-	(3.856,05)	-	2.570,70

Descripció	Saldo a 31-12-2016	Dotació Amortització	Baixes / Reversions	Traspassos	Saldo a 31-12-2017
Aplicacions informàtiques	-	-	-	-	-
TOTAL AMORTITZACIÓ	-	-	-	-	-
VALOR NET COMPTABLE	**6.426,75**	**-**	**(3.856,05)**	**-**	**2.570,70**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Immobilitzat material

Descripció	Saldo a 31-12-2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo a 31-12-2017
Equips informàtics	-	1.076,09	-	-	1.076,09
Total cost	-	1.076,09	-	-	1.076,09

Descripció	Saldo a 31-12-2016	Dotació Amortització	Baixes / Reversions	Traspassos	Saldo a 31-12-2017
Equips informàtics	-	(72,82)	-	-	(72,82)
TOTAL AMORTITZACIÓ	-	(72,82)	-	-	(72,82)
VALOR NET COMPTABLE	**-**	**1.003,27**	**-**	**-**	**1.003,27**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.2. Deutors

La variació de l'epígraf de deutors és la següent:

Concepte	Saldo a 31-12-2017	Saldo a 31-12-2016	Variació
Deutors pressupostaris	**43,27**	**2.114,18**	**(2.070,91)**
Gamma alimentaria	-	732,42	(732,42)
Idpa alimentació	-	1.381,76	(1.381,76)
Altres	43,27	-	43,27
Total	**43,27**	**2.114,18**	**(2.070,91)**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.3. Tresoreria i comptes financers

Es presenta a continuació l'estat de gestió comptable de la tresoreria retut per l'entitat:

Conceptes	Imports	
1. Cobraments		**36.044,18**
(+) del pressupost corrent	33.930,00	
(+) de pressupostos tancats	2.114,18	
(+) d'operacions no pressupostàries	-	
(+) d'operacions comercials	-	
2. Pagaments		**53.539,43**
(+) del pressupost corrent	14.558,51	
(+) de pressupostos tancats	1.149,50	
(+) d'operacions no pressupostàries	37.831,42	
(+) d'operacions comercials	-	
I. Flux net de tresoreria de l'exercici (1-2)		**- 17.495,25**
3. Saldo inicial de tresoreria		**40.699,01**
II. Saldo final de tresoreria (I+3)		**23.203,76**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria segons el balanç:

Descripció	Saldo a 31-12-2017	Saldo a 31-12-2016	Variació
Entitat financera	23.017,76	40.699,01	-17.681,25
Caixa	186,00	0,00	186,00
Total	**23.203,76**	**40.699,01**	**-17.495,25**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

Com s'ha indicat a la nota 1.5, l'entitat no té registrada en la comptabilitat un compte corrent amb una entitat financera per un import de 62.233 euros.

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Firmes autoritzades

Segons es desprèn de la informació bancària obtinguda, per operar en els comptes que utilitza actualment l'FNJA, les firmes autoritzades no són mancomunades en aquelles operacions inferiors als 1.000 euros. Es recomana adequar la totalitat dels procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics.

2.3.4. Fons propis

El desglossament de l'epígraf de fons propis segons el detall dels comptes és el següent:

Descripció	Patrimoni	Resultat d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Totals
Saldo al 31/12/2016	**-**	**6.426,75**	**21.721,28**	**28.148,03**
Aplicació del resultat de l'exerici 2016	-	-	-	-
Retorn de romanent	-	(3.856,05)	(21.721,28)	(25.577,33)
Regularitzacions errors comptables 2016	-	(2.570,70)	-	(2.570,70)
Resultat de l'exercici 2017	-	-	11.500,22	11.500,22
Saldo al 31/12/2017	**-**	**-**	**11.500,22**	**11.500,22**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.5. Ingressos a distribuir en diferents exercicis

El desglossament de l'epígraf segons el detall dels comptes és el següent:

Descripció	Saldo a 31-12-2016	Altes	Baixes	Saldo a 31-12-2017
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	-	3.573,97	-	3.573,97
Total	**-**	**3.573,97**	**-**	**3.573,97**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.6. Creditors

El desglossament de l'epígraf de creditors es resumeix en el quadre següent:

Concepte	Saldo a 31-12-2017	Saldo a 31-12-2016	Variació
Creditors pressupostaris	**7.890,76**	**5.005,55**	**2.885,21**
Auditand	522,50	-	522,50
Creadors d'il·lusions	2,25	-	2,25
Som Andorra Telecom	40,76	-	40,76
Servitec	-	3.856,05	(3.856,05)
Cass creditora	175,75	-	175,75
Associació Ull Un	2.500,00	-	2.500,00
Club de Rem d'Andorra	3.500,00	-	3.500,00
Creditors, factures pndt de rebre	1.149,50	1.149,50	-
Creditors no pressupostaris	**3.856,05**	**16.086,36**	**(12.230,31)**
M.I. Govern d'Andorra	3.856,05	16.086,36	(12.230,31)
Total	**11.746,81**	**21.091,91**	**(9.345,10)**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici 2017 presenta el següent detall:

Conceptes		Imports
1 (+) Drets pendents de cobrament		**43,27**
(+) del pressupost corrent	43,27	
(+) de pressupostos tancats	-	
(+) d'operacions no pressupostàries	-	
(-) de cobrament dubtós	-	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	
2 (-) Obligacions pendents de pagament		**11.746,81**
(+) del pressupost corrent	7.890,76	
(+) de pressupostos tancats	-	
(+) d'operacions no pressupostàries	3.856,05	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	
3 (+) Fons líquids		**23.203,76**
I. Romanent de tresoreria afectat		**11.500,22**
II. Romanent de tresoreria no afectat		-
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)		**11.500,22**

Font: Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
(Imports en euros)

2.5. Contractació pública

No s'han observat incidències relatives a la contractació pública.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual l'FNJA no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	28.596	33.615	33.930
Ingressos corrents	***28.596***	***33.615***	***33.930***
Total ingressos	**28.596**	**33.615**	**33.930**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	-	-	6.930
2. Consum de béns corrents i serveis	25.096	32.055	24.800
3. Despeses financeres	300	400	500
Despeses corrents	***25.396***	***32.455***	***32.230***
6. Inversions reals	2.900	1.160	1.700
Despeses de capital	***2.900***	***1.160***	***1.700***
Total despeses	**28.296**	**33.615**	**33.930**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

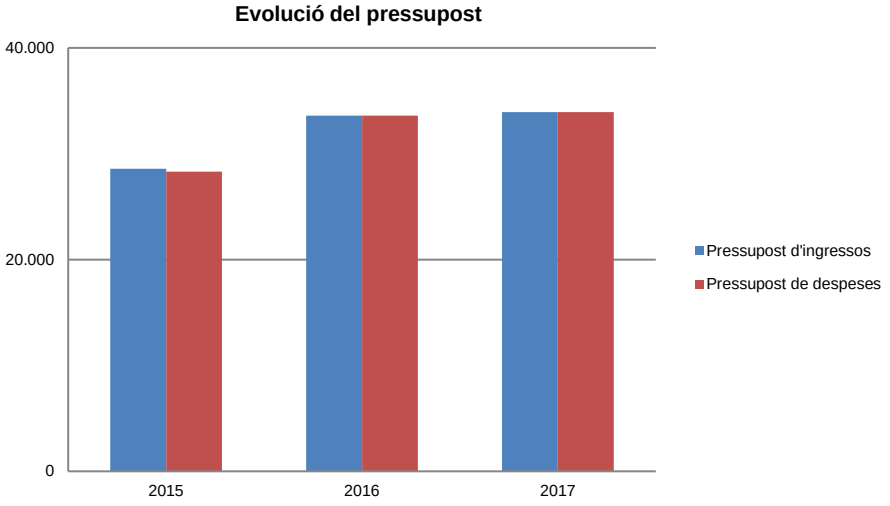

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	169	-
4. Transferències corrents	28.596	31.692	33.930
Ingressos corrents	***28.596***	***31.861***	***33.930***
Total ingressos	**28.596**	**31.861**	**33.930**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	-	-	798
2. Consum de béns corrents i serveis	6.083	10.140	20.457
3. Despeses financeres	-	-	99
Despeses corrents	***6.083***	***10.140***	***21.354***
6. Inversions reals	6.427	-	1.076
Despeses de capital	***6.427***	***-***	***1.076***
Total despeses	**12.510**	**10.140**	**22.430**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

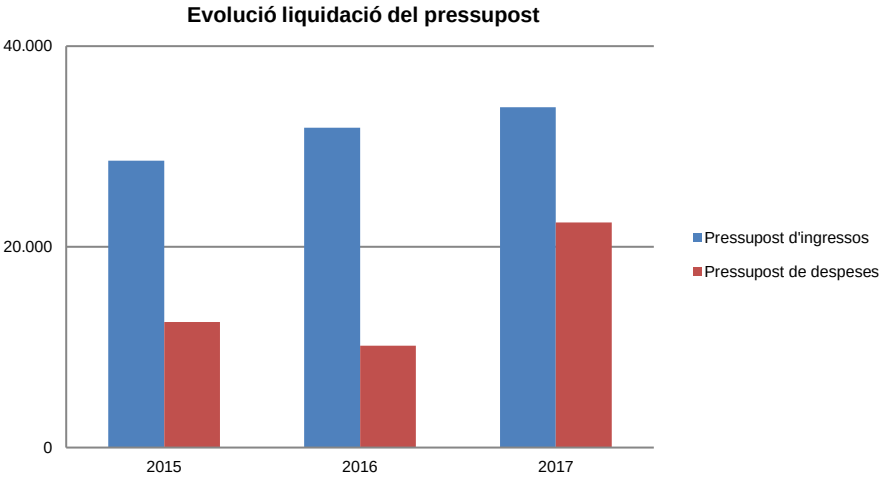

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

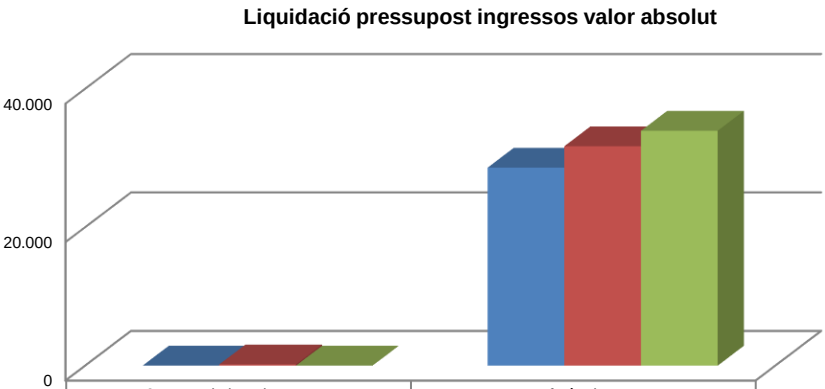

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents
2015	-	28.596
2016	169	31.692
2017	-	33.930

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

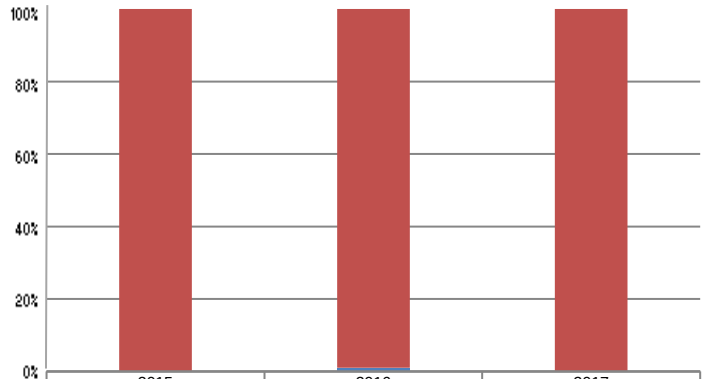

	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	0%	1%	0%
4. Transferències corrents	100%	99%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA

Liquidació pressupost despeses valor absolut

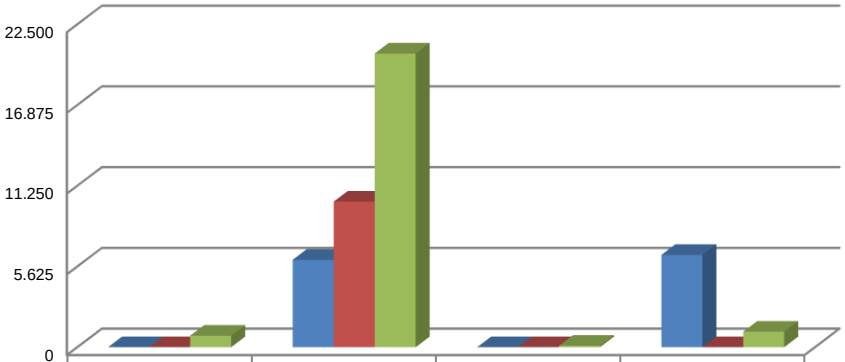

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2015	-	6.083	-	6.427
2016	-	10.140	-	-
2017	798	20.457	99	1.076

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

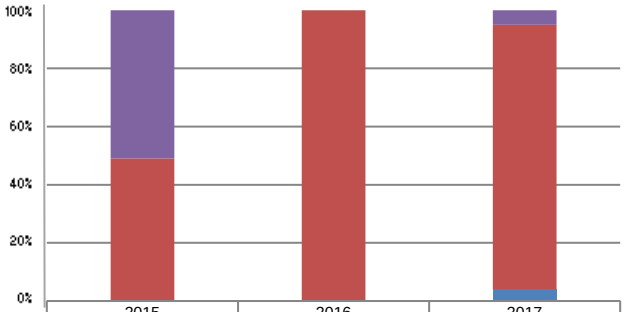

	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	0%	0%	4%
2. Consum de béns corrents i serveis	49%	100%	91%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%
6. Inversions reals	51%	0%	5%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	28.596	31.861	33.930
Total despeses liquidades	12.510	10.140	22.430
Resultat pressupostari	**16.086**	**21.721**	**11.500**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	-	2.114	43
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-10.001	-21.092	-11.747
3. (+) Fons líquids	26.088	40.699	23.204
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**16.087**	**21.721**	**11.500**
I. Romanent de tresoreria afectat	16.087	21.721	11.500
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**16.087**	**21.721**	**11.500**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

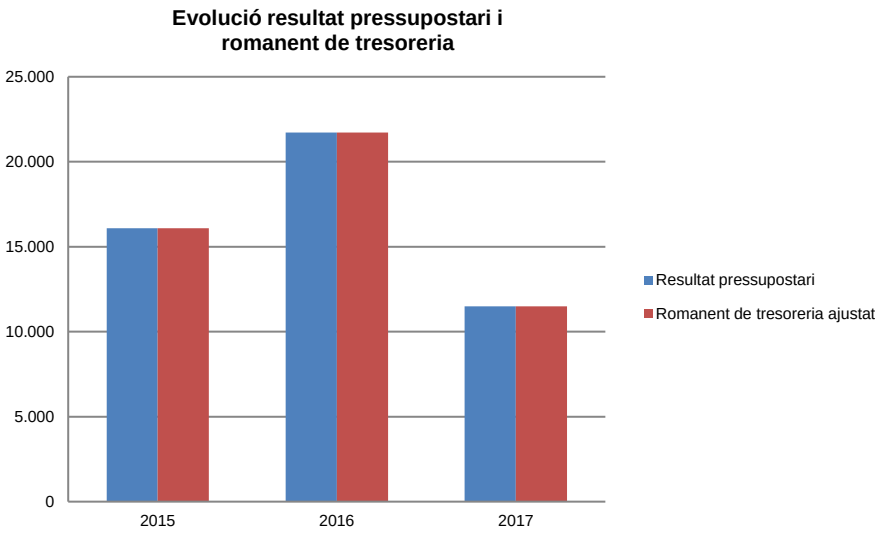

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	100,0%	94,8%	100,0%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	44,2%	30,2%	66,1%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,0%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	48,6%	100,0%	91,2%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	51,4%	0,0%	4,8%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	78,7%	68,2%	37,1%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	78,7%	68,2%	37,1%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	0,0%	0,5%	0,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%	0,5%	0,0%

Ratis de liquiditat			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	16.087	21.721	11.510
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	260,9%	203,0%	198,0%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	260,9%	193,0%	197,5%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'FNJA
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- L'FNJA no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP. (notes 1.5 i 2.2)

- Contràriament al que requereix el Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, l'FNJA presenta els seus comptes anuals de conformitat amb el derogat PGCP. L'incompliment anterior comporta, als efectes d'avaluar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'FNJA, que no es presenten l'estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu a la vegada que l'estat de la situació financera i l'estat del rendiment financer es presentin seguint un ordre diferent al que requereixen les vigents normes comptables. (nota 2.3)

Altres observacions

- Segons es desprèn de la informació bancària obtinguda, per operar en els comptes que utilitza actualment l'FNJA, les firmes autoritzades no són mancomunades en aquelles operacions inferiors als 1.000 euros. Es recomana adequar la totalitat dels procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics. (nota 2.3.3)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que segueixen pendents, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- L'FNJA no té registrat en la seva comptabilitat un compte corrent amb una entitat financera per import de 62.233 euros. (notes 1.5 i 2.3.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'FNJA ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de l'**INSTITUT D'ESTUDIS ANDORRANS**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1.Objecte i abast 4
1.2.Metodologia 4
1.3.Marc jurídic 5
1.4.Organització i control intern 5
1.5.Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1.Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2.Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Taxes i altres ingressos 13
2.2.2. Transferències corrents d'ingressos 13
2.2.3. Despeses de personal 14
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis 15
2.2.5. Despeses financeres 15
2.2.6. Transferències i subvencions atorgades 16
2.2.7. Inversions reals 16
2.3.Estats financers 17
2.3.1. Efectius i equivalents a efectiu 19
2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 21
2.3.3. Inventaris 21
2.3.4. Pagaments anticipats 21
2.3.5. Actius financers 21
2.3.6. Actius no corrents 22
2.3.7. Comptes a pagar i passius financers 23
2.3.8. Cobraments anticipats 24
2.3.9. Actius nets/Patrimoni 24
2.4.Estat del romanent de tresoreria 24
2.5.Contractació pública 25
2.6.Altres aspectes a destacar 25
2.7.Evolució de les magnituds i ratis principals 27
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 32
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 32
5. CONCLUSIONS 33
6. AL·LEGACIONS 33
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 33

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrats, entre d'altres, per l'Institut d'Estudis Andorrans (en endavant IEA).

La fiscalització de l'IEA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de l'IEA corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera i l'estat del rendiment financer. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de l'Institut d'Estudis Andorrans s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de l'Institut d'Estudis Andorrans expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que

indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'IEA en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 3 d'agost de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'IEA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Normativa especifica a l'entitat i en especial, la Llei de modificació dels estatuts de l'Institut d'Estudis Andorrans de 16 d'octubre de 1996.
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense

que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

Els òrgans de govern de l'ens s'estructuren en un comitè directiu, un consell científic consultiu i una direcció general, aquesta com a màxima autoritat de gestió ordinària del centre.

El centre disposa de tres departaments de recerca: el Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra, el Centre de Recerca Sociològica i el Centre d'Estudis Històrics i Polítics, quins estant sota la responsabilitat d'un director de centre per cadascun d'ells.

L'interventor intern és el director de la comptabilitat administrativa, responsable de la gestió economicofinancera. A més, també exerceix la funció de fiscalització, i és el titular dels controls de legalitat i d'oportunitat econòmica i financer. Realitza la intervenció formal i material dels documents elaborant informes o notes d'objecció quan la forma o el fons dels actes generen dubtes o presenten disconformitats.

Tot i això, l'IEA no ha estat sotmès als controls per part de la intervenció general previstos pels articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

L'IEA disposa d'un manual de procediments del departament de comptabilitat on es fa una presentació de l'IEA i de l'equip humà responsable de les tasques administratives. A més a més, es descriuen les fases de les diferents tasques i els criteris utilitzats.

Utilitza una aplicació comptable i pressupostària pel registre de les operacions.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del nostre treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- A la data del nostre informe, una entitat financera que presenta en l'estat de situació financera, a 31 de desembre de 2017, un saldo deutor per un import de 4.099 euros, no ha respost a la circularització efectuada.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Despeses	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	777.331,65
2 Consum de béns corrents i serveis	172.429,92
3 Despeses financeres	800,00
Despeses corrents	***950.561,57***
6 Inversions reals	-
Despeses de capital	***-***
Total pressupost despeses	**950.561,57**

Ingressos	Pressupost inicial
3 Taxes i altres ingressos	-
4 Transferències corrents	950.561,57
5 Ingressos patrimonials	-
Ingressos corrents	***950.561,57***
7 Transferències de capital	-
Ingressos de capital	***-***
Total pressupost ingressos	**950.561,57**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El pressupost definitiu, una vegada registrades les modificacions de l'exercici, presenta les xifres següents:

Estat d'ingressos i de despeses del pressupost:

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Pressupost final
1 Impostos directes										
2 Impostos indirectes										
3 Taxes i altres ingressos										
4 Transferències corrents	950.561,57							492.284,34		492.284,34
5 Ingressos patrimonials										950.561,57
Ingressos corrents	***950.561,57***							293,31		293,31
6 Alienacions d'inversions								***492.577,65***		***1.443.139,22***
7 Transferències de capital										
8 Actius financers										
9 Passius financers								16.289,47		16.289,47
Ingressos de capital								***16.289,47***		***16.289,47***
Total ingressos	**950.561,57**							**508.867,12**		**1.459.428,69**
1 Despeses de personal	777.331,65							293.382,75		1.070.714,40
2 Consum de béns corrents i serveis	172.429,92	16.289,47					(9.510,20)	180.317,46		359.526,65
3 Despeses financeres	800,00						10,20	170,01		980,21
4 Transferències corrents							9.500,00	8.000,00		17.500,00
Despeses corrents	***950.561,57***	***16.289,47***					***0,00***	***481.870,22***		***1.448.721,26***
6 Inversions reals								10.707,43		10.707,43
7 Transferències de capital										
8 Actius financers										
9 Passius financers										
Despeses de capital								***10.707,43***		***10.707,43***
Total despeses	**950.561,57**	**16.289,47**					**0,00**	**492.577,65**		**1.459.428,69**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

De la revisió de les operacions contingudes en aquest apartat, s'han posat de manifest les següents observacions:

Transferències de crèdit

Contravenint l'estipulat en l'article 26.2.d) de la LGFP, s'han minorat partides modificades per crèdits ampliables contra ingressos per un import de 14.900 euros.

Així mateix, s'han disminuït partides pressupostàries prèviament incrementades mitjançant transferència de crèdit per un import de 2.501 euros, fet que contravé l'article 26.2.c) de la LGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'IEA es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i realitzat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Impostos directes								
2 Impostos indirectes								
3 Taxes i altres ingressos		492.284,34	492.284,34	0,00	821.042,44	(328.758,10)	59,96%	331.754,18
4 Transferències corrents	950.561,57	950.561,57	950.561,57	0,00	950.561,57	0,00	100,00%	950.561,57
5 Ingressos patrimonials		293,31	293,31	0,00		293,31	100,00%	293,31
Ingressos corrents	***950.561,57***	***1.443.139,22***	***1.443.139,22***	***0,00***	***1.771.604,01***	***(328.464,79)***	***81,46%***	***1.282.609,06***
6 Alienacions d'inversions								
7 Transferències de capital								
8 Actius financers		16.289,47	16.289,47	16.289,47		16.289,47		16.289,47
9 Passius financers								
Ingressos de capital	***0,00***	***16.289,47***	***16.289,47***	***16.289,47***	***0,00***	***16.289,47***		***16.289,47***
Total pressupost ingressos	**950.561,57**	**1.459.428,69**	**1.459.428,69**	**16.289,47**	**1.771.604,01**	**(312.175,32)**	**81,46%**	**1.298.898,53**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i realitzat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1	Despeses de personal	777.331,65	293.382,75	1.070.714,40	1.070.694,20	20,20	1.438.414,60	(367.720,40)	74,44%	1.070.694,20
2	Consum de béns corrents i serveis	172.429,92	187.096,73	359.526,65	308.270,75	51.255,90	355.698,80	(47.428,05)	86,67%	308.270,75
3	Despeses financeres	800,00	180,21	980,21	980,21	0,00	1.641,37	(661,16)	59,72%	980,21
4	Transferències corrents		17.500,00	17.500,00	8.750,00	8.750,00		8.750,00		8.750,00
	Despeses corrents	***950.561,57***	***498.159,49***	***1.448.721,26***	***1.388.695,16***	***60.026,10***	***1.795.754,77***	***(407.059,61)***	***77,33%***	***1.388.695,16***
6	Inversions reals		10.707,43	10.707,43	10.707,43	0,00	2.131,98	8.575,45	502,23%	10.707,43
7	Transferències de capital									
8	Actius financers									
9	Passius financers									
	Despeses d'inversió	***0,00***	***10.707,43***	***10.707,43***	***10.707,43***	***0,00***	***2.131,98***	***8.575,45***	***502,23%***	***10.707,43***
	Total pressupost despeses	**950.561,57**	**508.866,92**	**1.459.428,69**	**1.399.402,59**	**60.026,10**	**1.797.886,75**	**(398.484,16)**	**77,84%**	**1.399.402,59**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liquidat/Press. final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis
Ingressos corrents	950.561,57	1.443.139,22	1.443.139,22	100,00%	1.771.604.01	(328.464,79)	81,46%
Despeses de funcionament (1)	949.761,57	1.447.741,05	1.387.714,95	95,85%	1.794.113,40	(406.398,45)	77,35%
Ingressos de capital							
Despeses d'inversió		10.707,43	10.707,43	100,00%	2.131,98	8.575,45	502,23%
Superàvit o dèficit de gestió	**800,00**	**(15.309,26)**	**44.716,84**	**292,09%**	**(24.641,37)**	**69.358,21**	**181,46%**
Despeses financeres	800,00	980,21	980,21	100,00%	1.641,37	(661,16)	59,72%
Superàvit o dèficit de caixa	**0,00**	**(16.289,47)**	**43.736,63**	**268,50%**	**(26.282,74)**	**70.019,37**	**166,41%**
Actius financers (ingressos)		16.289,47	16.289,47	100,00%	43.893,71	(27.604,24)	37,11%
Passius financers (ingressos)							
Actius financers (despeses)			59.928,67		16.289,47	43.639,20	367,90%
Passius financers (despeses)							
Variació d'actiu i passius financers		**16.289,47**	**(43.639,20)**	**(267,90)**	**27.604,24**	**(71.243,44)**	**(158,09%)**
Resultat pressupostari	**0,00**	**0,00**	**97,43**		**1.321,50**	**1.224,07**	**7,37%**

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), de capítol 2 (Consum de béns i serveis) i de capítol 4 (Transferències corrents)

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost d'ingressos

L'IEA presenta incorrectament com a ingrés liquidat l'import de 16.289 euros en el capítol 8 d'actius financers, corresponent a l'import de romanent de tresoreria que ha consignat per a finançar les modificacions pressupostàries. Atès que aquest romanent no correspon a ingressos efectivament liquidats a l'exercici 2017, sinó que correspon, en part, a ingressos que foren liquidats en exercicis anteriors no han de tenir reflex pressupostari en aquest exercici. Per aquest motiu, la liquidació del pressupost d'ingressos està sobrevalorada en 16.289 euros.

2.2.1. Taxes i altres ingressos

Segons el següent detall:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
31	**Prestació de serveis**	**-**	**405.116,09**	**405.116,09**	**405.116,09**	**-**	**100,00%**
319	Altres serveis	-	405.116,09	405.116,09	405.116,09	-	100,00%
32	**Venda de béns**	**-**	**2.534,74**	**2.534,74**	**2.534,74**	**-**	**100,00%**
320	Venda de publicacions	-	2.534,74	2.534,74	2.534,74	-	100,00%
33	**Reintegraments**	**-**	**26.232,24**	**26.232,24**	**26.232,24**	**-**	**100,00%**
330	D'exercicis anteriors	-	26.232,24	26.232,24	26.232,24	-	100,00%
35	**Altres ingressos**	**-**	**58.401,27**	**58.401,27**	**58.401,27**	**-**	**100,00%**
350	Altres ingressos	-	58.401,27	58.401,27	58.401,27	-	100,00%
3	**Taxes i altres ingressos**	**-**	**492.284,34**	**492.284,34**	**492.284,34**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.2.2. Transferències corrents d'ingressos

Els imports que figuren a la liquidació del pressupost de l'exercici corresponen íntegrament a les transferències del Govern:

TRANSFERENCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
40	**De l'Estat**	**950.561,57**	**-**	**950.561,57**	**950.561,57**	**-**	**100,00%**
401	Subv. per activitat econòmica	950.561,57	-	950.561,57	950.561,57	-	100,00%
4	**Transferències corrents**	**950.561,57**	**-**	**950.561,57**	**950.561,57**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Les transferències rebudes es destinen a l'activitat dels diferents departaments que té l'entitat, per fer front a les seves despeses corrents, segons el següent detall:

Centre	Import
Andorra	346.529,52
Cenma	360.512,76
Cres	187.415,96
Cehip	56.103,33
Total	**950.561,57**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
11	**Personal fix**	**664.994,34**	**-62.642,01**	**602.352,33**	**602.352,33**	**-**	**100,00%**
110	Remun. bàsiq. i rem. pers. fix	664.994,34	-62.642,01	602.352,33	602.352,33	-	100,00%
13	**Personal eventual**	**-**	**313.974,73**	**313.974,73**	**313.974,73**	**-**	**100,00%**
130	Remun. bàsiq. i altres rem. personal eventual	-	313.974,73	313.974,73	313.974,73	-	100,00%
16	**Quot. prest. i desp. socials de l'emp.**	**112.337,31**	**42.050,03**	**154.387,34**	**154.367,14**	**-20,20**	**99,99%**
160	Quotes seguretat social	103.073,94	37.829,74	140.903,68	140.903,67	-0,01	100,00%
161	Pla d'aportació definitiva	9.263,37	1.190,32	10.453,69	10.433,50	-20,19	99,81%
163	Despeses socials del personal	-	3.029,97	3.029,97	3.029,97	-	100,00%
1	**Despeses de personal**	**777.331,65**	**293.382,75**	**1.070.714,40**	**1.070.694,20**	**-20,20**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
20	**Lloguers**	**4.164,48**	**11.005,31**	**15.169,79**	**15.169,79**	**-**	**100,00%**
202	Lloguer edificis i altres construccions	4.164,48	10.840,83	15.005,31	15.005,31	-	100,00%
204	Lloguer de material de transport	-	164,48	164,48	164,48	-	100,00%
21	**Reparació, manteniment i conservació**	**17.912,00**	**13.398,86**	**31.310,86**	**31.310,86**	**-**	**100,00%**
213	Rep. i conservació maquinària, instal·lacions i equipaments	8.350,00	13.171,75	21.521,75	21.521,75	-	100,00%
214	Reparació i conservació material de transport	500,00	970,00	1.470,00	1.470,00	-	100,00%
215	Reparació i conservació mobiliari i efectes	100,00	-100,00	-	-	-	-
216	Reparació i conservació d'equipaments informàtics	6.778,00	-955,56	5.822,44	5.822,44	-	100,00%
219	Reparació i conservació material immobilitzat	2.184,00	312,67	2.496,67	2.496,67	-	100,00%
22	**Material, subministraments i altres**	**141.353,44**	**156.859,06**	**298.212,50**	**246.956,60**	**-51.255,90**	**82,81%**
220	Material d'oficina	8.910,02	16.967,20	25.877,22	25.799,99	-77,23	99,70%
221	Subministraments	7.100,00	-2.782,79	4.317,21	4.317,21	-	100,00%
222	Comunicacions	10.586,97	2.495,81	13.082,78	13.082,78	-	100,00%
223	Transports	250,00	774,29	1024,29	1024,29	-	100,00%
224	Primes d'assegurances	1.350,00	656,77	2.006,77	2.006,77	-	100,00%
225	Tributs	48,50	11.529,86	11.578,36	11.578,36	-	100,00%
226	Altres serveis	48.292,79	73.969,31	122.262,10	115.575,21	-6.686,89	94,53%
227	Treballs realitzats per altres empreses	64.815,16	53.248,61	118.063,77	73.571,99	-44.491,78	62,32%
23	**Indemnitzacions per serveis**	**9.000,00**	**5.833,50**	**14.833,50**	**14.833,50**	**-**	**100,00%**
230	Reemborsament de dietes	2.300,00	2.800,61	5.100,61	5.100,61	-	100,00%
231	Locomoció	6.700,00	3.032,89	9.732,89	9.732,89	-	100,00%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**172.429,92**	**187.096,73**	**359.526,65**	**308.270,75**	**-51.255,90**	**85,74%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
33	**De comptes corrents**	**-**	**78,73**	**78,73**	**78,73**	**-**	**100,00%**
330	Interessos de comptes corrents	-	78,73	78,73	78,73	-	100,00%
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**800,00**	**101,48**	**901,48**	**901,48**	**-**	**100,00%**
349	Altres despeses financeres	800,00	101,48	901,48	901,48	-	100,00%
3	**Despeses financeres**	**800,00**	**180,21**	**980,21**	**980,21**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.2.6. Transferències i subvencions atorgades

El detall per conceptes d'aquest capítol pressupostari de despeses es presenta en el quadre següent:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
48	**A famílies i institucions sense finalitat de lucre**	**-**	**17.500,00**	**17.500,00**	**8.750,00**	**-8.750,00**	**50,00%**
482	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	-	17.500,00	17.500,00	8.750,00	-8.750,00	50,00%
4	**Transferències corrents**	**-**	**17.500,00**	**17.500,00**	**8.750,00**	**-8.750,00**	**50,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.2.7. Inversions reals

Les despeses per inversions reals de l'exercici presenten el següent detall:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIO (3)=(2)-(1)	% EXECUCIO (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**-**	**10.707,43**	**10.707,43**	**10.707,43**	**-**	**100,00%**
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	-	3.643,43	3.643,43	3.643,43	-	**100,00%**
606	Equipaments per processos d'informació	-	7.064,00	7.064,00	7.064,00	-	100,00%
6	**Inversions reals**	**-**	**10.707,43**	**10.707,43**	**10.707,43**	**-**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

Núm compte	ACTIUS	2017	2016
	Actius corrents	**262.047,81**	**239.753,62**
556, 57X	Efectius i equivalents a l'efectiu	81.658,64	35.929,81
53X, 54X, 565, 566, (593), (594), (595), (596), (597), (598)	Actius financers		
43X, 44X, 45X, 47X, 550, 555, 558, (490)	Comptes a cobrar	162.256,31	203.283,81
30X, 31X, 32X, 33X, 34X, 35X, 36X, 37X, (39X)	Inventaris	0,00	0,00
480, 567	Pagaments anticipats	18.132,86	540,00
38, (398)	Actius en estat de venda		
	Actius no corrents	**15.503,90**	**15.702,31**
24X, 25X, 26X, (293), (294), (295), (296), (297), (298)	Actius financers	200,00	2.029,39
22X, 23X, (282), (292)	Propietats d'inversió		
21X, 23X (281), (291)	Propietat, planta i equipament	13.989,43	11.421,33
20X, (280), (290)	Actius intangibles	1.314,47	2.251,59
	Actius totals	**277.551,71**	**255.455,93**

Núm compte	PASSIUS	2017	2016
	Passius corrents	**145.885,95**	**182.512,16**
4000, 4001, 401, 405, 406, 41X, 550, 554, 559, 47X	Comptes a pagar	83.103,61	103.012,16
50X, 51X, 52X, 4002, 4003	Passius financers	5.281,32	
58X	Provisions a curt termini		
4XX	Beneficis als treballadors		
4XX	Pensions		
485, 568	Cobraments anticipats	57.501,02	79.500,00
	Passius no corrents	**0,00**	**0,00**
15X, 17X, 16X	Passius financers		
14X	Provisions a llarg termini		
14X	Beneficis als treballadors		
14X	Pensions		
	Passius totals	**145.885,95**	**182.512,16**

Núm compte	ACTIUS NETS/PATRIMONI	2017	2016
10X	Capital		
11X	Reserves		
120	Resultats d'exercicis anteriors	72.939,81	107.159,74
129	Resultat de l'exercici	58.725,95	-34.219,93
	Interessos minoritaris		
13X	Ajustos per canvi de valor		
	Total actius nets/patrimoni	**131.665,76**	**72.939,81**

	Total passiu i patrimoni	**277.551,71**	**255.451,97**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

Estat de rendiment financer

Núm compte	Ingressos	2017	2016
72X, 73X	Impostos		
740,742, 744	Quotes, multes, penalitzacions i llicències		
70X, 71X, 741	Ingressos per transaccions amb contraprestació	2.534,74	0,00
75X	Transferències d'altres entitats governamentals	950.561,57	950.561,57
76X	Ingressos financers	293,31	0,00
77X, 78X, 79X	Altres ingressos	470.636,52	785.820,44
	Ingressos totals	**1.424.026,14**	**1.736.382,01**

Núm compte	Despeses	2017	2016
(64X)	Sous, salaris i beneficis als treballadors	1.070.694,20	1.437.314,60
(65X)	Subvencions i altres pagaments per transferències	3.054,57	1.321,50
(60X), (61X)	Subministraments i material pel consum		
(62X), (63X)	Altres despeses de gestió ordinària	282.819,13	322.638,89
(68X)	Despeses de depreciació i amortització	8.653,56	9.143,83
(69x)	Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament		
(66X)	Despeses financeres	78,73	183,12
(67X)	Altres despeses		
	Despeses totals	**1.365.300,19**	**1.770.601,94**

	Resultat (estalvi o desestalvi) del període	**58.725,95**	**(34.219,93)**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre de 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**1.459.428,69**	**1.424.026,14**	**35.402,55**
Impostos directes		17.283,69	17.283,69
Impostos indirectes			
Taxes i altres ingressos			
Transferències corrents			
Transferències de capital			
Ingressos patrimonials			
Venda d'inversions reals			
Actius financers		18.118,86	18.118,86
Passius financers			
DESPESES (oblig. liquidades)	**1.399.402,59**	**1.365.300,19**	**34.102,40**
Impostos directes		17.283,69	17.283,69
Amortitzacions	8.653,56		-8.653,56
Despeses de personal			
Consum de béns corrents i serveis	2.847,70	18.132,86	15.285,16
Despeses financeres			
Transferències corrents	97,43		(97,43)
Inversions reals		10.284,54	10.284,54
Transferències de capital			
Actius financers			
Passius financers			
RESULTAT	**60.026,10**	**58.725,95**	**1.300,15**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que : "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

L'IEA presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Presentació parcial o incomplerta dels estats financers

Els comptes retuts no inclouen l'estat de canvis en el patrimoni net, ni l'estat de fluxos d'efectiu, tal i com ho preveu la guia d'implementació de les NICSP i la instrucció 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

2.3.1. Efectius i equivalents a efectiu

El compte de tresoreria retut presenta el següent resum:

Centre	Descripció	Saldo		Variació absoluta	Variació %
		a 31.12.17	a 31.12.16		
	Operacions pressupostàries	**81.658,64**	**35.929,81**	**45.728,83**	**127,27%**
	570 Caixa	2.212,13	2.078,51	133,62	6,43%
Andorra		2.212,13	1.961,83	250,30	12,76%
Barcelona			18,39	(18,39)	-100,00%
Toulouse			98,29	(98,29)	-100,00%
	571 Bancs i institucions de crèdit	79.446,51	33.851,30	45.595,21	134,69%
Andorra	Crèdit Andorrà	72.346,80	26.699,15	45.647,65	170,97%
	BancSabadell	3.001,00	3.066,70	(65,70)	
Barcelona	La Caixa		3.012,26	(3.012,26)	-100,00%
Toulouse	Société Générale	4.098,71	1.073,19	3.025,52	281,92%
	Operacions extrapressupostàries	**0,00**	**0,00**	**0,00**	
	570 Caixa	0,00	0,00	0,00	
Andorra					
Barcelona					
Toulouse					
	571 Bancs i institucions de crèdit	0,00	0,00	0,00	
Andorra	Crèdit Andorrà			0,00	
Andorra	BancSabadell d'Andorra			0,00	
Barcelona	La Caixa			0,00	
Toulouse	Société Générale			0,00	
	Total	**81.658,64**	**35.929,81**	**45.728,83**	**127,27%**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

El saldo a 31 de desembre correspon al següent detall:

Caixa	**2.212,13**
Crèdit Andorrà	72.346,80
BancSabadell	3.001,00
Société Générale (Toulouse)	4.098,71
Total Bancs	**79.446,51**
Total	**81.658,64**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Gestió comptable de tresoreria

Tot i que els comptes retuts per l'entitat inclouen el compte de tresoreria, aquest no s'ajusta al requeriment de l'article 48 de la LGFP atès que no informa dels cobraments i pagaments de l'exercici diferenciats entre operacions pressupostàries i extrapressupostàries.

Manca de firma mancomunada en determinades entitats financeres

L'entitat té establert un procediment de mancomunació de signatures en aquells comptes bancaris a través dels quals es canalitza la major part de la seva activitat. Amb tot, aquest procediment no consta implantat, o ho és parcialment, en la resta de comptes bancaris.

Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'art. 33 de la LGFP.

Comptabilització dels xecs bancaris

L'IEA no comptabilitza els pagaments per xec a la data de la seva emissió. Per tal que els comptes i estats anuals reflecteixin la imatge fidel, recomanem que en el moment en que s'expedeixin els xecs bancaris es minori el saldo de tresoreria, i aquells que no han estat descomptats pel banc formin part de les conciliacions bancàries.

Despeses amb domiciliació bancària dels pagaments

L'IEA segueix la pràctica de domiciliar els pagaments: d'arrendaments d'aparcaments, de maquinària i locals, consums de carburants i calefacció, assegurances i manteniments de locals. Aquesta pràctica és contrària al procediment que requereix l'article 31 de la LGFP, donat que comporta que es materialitzin els pagaments amb anterioritat a que les despeses hagin estat liquidades i s'hagi dictat la preceptiva ordre de pagament requerida per la norma referida. Es recomana que l'entitat ajusti els seus procediments de pagament a les previsions d'aquesta Llei.

2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Els comptes a cobrar a 31 de desembre correspon al següent detall:

Deutors de Govern	92.564,42
Andorra Turisme	45.014,91
Altres deutors	24.676,98
Total	**162.256,31**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

El detall de les vendes i ingressos és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Ingressos per transaccions amb contraprestació	2.534,74	-	2.534,74
Transferències d'altres entitats governamentals	950.561,57	950.561,57	-
Ingressos financers	293,31	-	293,31
Altres ingressos	470.636,52	785.820,44	-315.183,92
Total	**1.424.026,14**	**1.736.382,01**	**-312.355,87**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.3.3. Inventaris

El saldo al tancament de l'exercici de la partida d'existències era el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Publicacions (sense documentació)	8.342,11	8.357,93	-15,82
Publicacions (amb documentació)	5.562,34	5.605,83	-43,49
Provisió per depreciació de mercaderies	-13.904,45	-13.963,76	59,31
Total	**-**	**-**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.3.4. Pagaments anticipats

El saldo a 31 de desembre correspon al següent detall:

GBIF	540,00
OBSA	9.000,00
Contractes	2.800,00
Beques i ajuts	5.792,86
Total	**18.132.86**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

2.3.5. Actius financers

El resum dels saldos comptabilitzats en aquest compte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	2.029,39	-	-1.829,39	200,00
Total	**2.029,39**	**-**	**-1.829,39**	**200,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.3.6. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo inicial	Altes	Amortit.	Saldo final
Immobilitzat immaterial	**2.251,59**	**0,00**	**0,00**	**1.314,47**
212 Propietat industrial	432,90			432,90
215 Aplicacions informàtiques	46.982,72			46.982,72
2812 A.A. imm. immaterial propietat industrial	(432,92)			(432,92)
2815 A.A. imm. immaterial aplicacions informàtiques	(44.731,11)		(937,12)	(45.668,23)
Immobilitzat material	**11.421,33**	**10.284,54**	**(7.716,44)**	**13.989,43**
222 Instal·lacions tècniques	31.548,88			31.548,88
223 Maquinària	35.730,73	542,00		36.272,73
224 Utillatge	21.976,94	2.967,87		24.944,81
226 Mobiliari	69.688,57			69.688,57
227 Equips per a processaments d'informació	111.186,84	6.774,67		117.961,51
228 Elements de transport	11.710,00			11.710,00
229 Altre immobilitzat material	26.049,23			26.049,23
2822 A.A. imm. material instal·lacions tècniques	(30.169,05)		(1.283,31)	(31.452,36)
2823 A.A. imm. material maquinària	(33.442,99)		(717,70)	(34.160,69)
2824 A.A. imm. material utillatge	(17.890,72)		(1.783,50)	(19.674,22)
2826 A.A. imm. material mobiliari	(68.866,08)		(479,01)	(69.345,09)
2827 A.A. imm. material e.p.i	(108.341,79)		(3.452,92)	(111.794,71)
2828 A.A. imm. material elements de transport	(11.709,99)			(11.709,99)
2829 A.A. imm. material altre immobilitzat	(26.049,24)			(26.049,24)
Total	**13.672,92**	**10.284,54**	**(7.716,44)**	**15.303,90**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

El detall del quadre anterior és:

Actius intangibles

	Saldo 31.12.16	Altes	Baixes	Saldo 31.12.17
212 Propietat industrial	432,90			432,90
215 Aplicacions informàtiques	46.982,72			46.982,72
2812 A.A. propietat industrial	(432,92)			(432,92)
2815 A.A. aplicacions inform.	(44.731,11)		(937,12)	(45.668,23)
Valor net	**2.251,59**	**0,00**	**(937,12)**	**1.314,47**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

Propietat, planta i equipament

	Saldo 31.12.16	Altes	Baixes	Saldo 31.12.17
222 Instal·lacions tècniques	31.548,88			31.548,88
223 Maquinària	35.730,73	542,00		36.272,73
224 Utillatge	21.976,94	2.967,87		24.944,81
226 Mobiliari	69.688,57			69.688,57
227 Equips procés d'informació	111.186,84	6.774,67		117.961,51
228 Elements de transport	11.710,00			11.710,00
229 Altre immobilitzat	26.049,23			26.049,23
Cost	**307.891,19**	**10.284,54**	**0,00**	**318.175,73**
2822 Instal·lacions tècniques	(30.169,05)	(1.283,31)		(31.452,36)
2823 Maquinària	(33.442,99)	(717,70)		(34.160,69)
2824 Utillatge	(17.890,72)	(1.783,50)		(19.674,22)
2826 Mobiliari	(68.866,08)	(479,01)		(69.345,09)
2827 Equips procés d'informació	(108.341,79)	(3.452,92)		(111.794,71)
2828 Elements de transport	(11.709,99)			(11.709,99)
2829 Altre immobilitzat	(26.049,24)			(26.049,24)
Amortització acumulada	**(296.469,86)**	**(7.716,44)**		**(304.186,30)**
Valor net	**11.421,33**	**2.568,10**	**0,00**	**13.989,43**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Actius no corrents no donats de baixa

Fins l'exercici 2016 l'IEA disposava de dos seus exteriors, una a Barcelona i l'altra a Toulouse, al tancament de l'exercici 2017 s'havien tancat aquestes seus, figurant encara en l'estat de situació financera de l'entitat l'immobilitzat associat a cadascuna d'elles. Aquests elements, en cas de no estar en propietat de l'entitat o en estat suficient com per generar retorns o tenir potencialitat de servei, s'haurien d'haver donat de baixa.

2.3.7. Comptes a pagar i passius financers

El saldo a 31 de desembre correspon al següent detall:

Creditors oblig reconegudes, pres. despeses corrents	70.048,41
Creditors oblig reconegudes, pres. despeses tancats	943,40
Creditors no pressupostaris	97,43
Impostos indirectes	4.170,59
Organismes de previsió social creditors	7.843,78
Altres creditors	5.281,32
Total	**88.384,93**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

2.3.8. Cobraments anticipats

El saldo a 31 de desembre correspon al següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2017
Clim'py	31.399,36
Canopee	10.607,22
Florapyr	15.494,44
Total	**57.501,02**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.3.9. Actius nets/Patrimoni

Els moviments que s'observen en els comptes que integren aquest apartat són els següents:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Aplicació de resultats	Saldo a 31/12/2017
Resultats d'exercicis anteriors	107.159,74	-	-34.219,93	72.939,81
Resultat de l'exercici	-34.219,93	58.725,95	34.219,93	58.725,95
Total	**72.939,81**	**58.725,95**	**-**	**131.665,76**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Euros
1 (+) Drets pendents de cobrament	**104.755,29**
(+) del pressupost corrent	161.030,16
(+) de pressupostos tancats	1.226,15
(+) d'operacions no pressupostàries	
(-) de cobrament dubtós	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	(57.501,02)
2 (-) Obligacions pendents de pagament	**70.252,07**
(+) del pressupost corrent	87.441,53
(+) de pressupostos tancats	943,40
(+) d'operacions no pressupostàries	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	(18.132,86)
3 (+) Fons líquids	**81.658,64**
I Romanent de tresoreria afectat	**116.161,86**
II Romanent de tresoreria no afectat	
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**116.161,86**

Font: Institut d'Estudis Andorrans
(Imports en euros)

De la revisió de l'estat anterior en deriven les observacions següents:

Drets i obligacions pendents d'aplicació definitiva

El romanent de tresoreria presenta com obligacions pagades i ingressos pendents d'aplicació definitiva els imports corresponents a les periodificacions efectuades en funció del principi de meritació. Aquest fet suposa que el romanent de tresoreria es trobi infravalorat en 39.368 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Adjudicacions directes

L'IEA ha contractat serveis de suport tècnic per import de 20.300 euros i serveis de disseny per import de 9.795 euros pels quals, atès que l'import supera el màxim establert a l'article 8 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, d'acord amb el que s'estableix a la Llei de contractació pública, s'hauria d'haver optat per la concurrència d'ofertes. No obstant, s'ha procedit a una adjudicació directa, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació.

Superació del termini de durada d'un contracte

L'IEA manté un contracte de serveis, la durada del qual supera els sis anys, contravenint l'establert a l'article 53.5 de la Llei de contractació pública. Aquesta situació almenys es posa de manifest en la contractació dels serveis de neteja.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*
Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual l'IEA no ha quedat subjecte a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Control d'oportunitat i eficàcia

L'article 36 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

L'IEA no disposa d'objectius específics i quantificables dels programes de despesa i dels corresponents indicadors del seu compliment, previstos en la LGFP ni estudis relatius a l'anàlisi dels costos de funcionament i del rendiment o la utilitat dels serveis que presta, la qual cosa, impedeix analitzar objectivament si la gestió dels recursos ha estat orientada per criteris d'eficàcia i eficiència.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	1.017.246	1.017.246	960.541	922.987	922.987	922.987	950.562	950.562
Ingressos corrents	***1.017.246***	***1.017.246***	***960.541***	***922.987***	***922.987***	***922.987***	***950.562***	***950.562***
Total ingressos	**1.017.246**	**1.017.246**	**960.541**	**922.987**	**922.987**	**922.987**	**950.562**	**950.562**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	769.895	769.895	756.580	739.453	740.725	742.174	769.749	777.332
2. Consum de béns corrents i serveis	244.051	244.051	203.261	182.934	181.462	180.013	179.813	172.430
3. Despeses financeres	3.300	3.300	700	600	800	800	1.000	800
Despeses corrents	***1.017.246***	***1.017.246***	***960.541***	***922.987***	***922.987***	***922.987***	***950.562***	***950.562***
Total despeses	**1.017.246**	**1.017.246**	**960.541**	**922.987**	**922.987**	**922.987**	**950.562**	**950.562**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

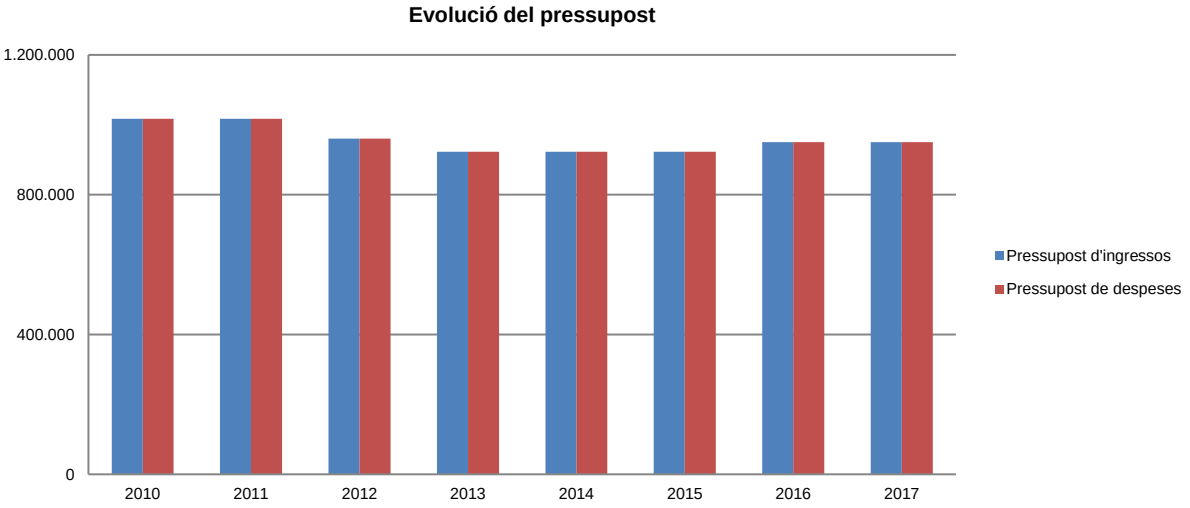

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017 (*)
3. Taxes i altres ingressos	105.136	247.329	329.128	458.425	486.442	500.570	821.042	492.284
4. Transferències corrents	1.010.677	1.017.246	960.541	922.987	887.914	922.987	950.562	950.562
5. Ingressos patrimonials	120	268	407	394	324	70	-	293
Ingressos corrents	***1.115.933***	***1.264.843***	***1.290.076***	***1.381.806***	***1.374.680***	***1.423.627***	***1.771.604***	***1.443.139***
Total ingressos	**1.115.933**	**1.264.843**	**1.290.076**	**1.381.806**	**1.374.680**	**1.423.627**	**1.771.604**	**1.443.139**

(*) Ajustat segons observacions de l'informe
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	858.749	967.335	1.034.940	1.137.456	1.132.005	1.153.215	1.438.415	1.070.694
2. Consum de béns corrents i serveis	288.361	264.772	275.979	207.259	268.311	238.429	355.699	308.271
3. Despeses financeres	2.819	1.490	873	1.398	1.187	1.727	1.641	980
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	8.750
Despeses corrents	***1.149.929***	***1.233.597***	***1.311.792***	***1.346.113***	***1.401.503***	***1.393.371***	***1.795.755***	***1.388.695***
6. Inversions reals	12.522	21.931	17.669	3.957	15.401	6.754	2.132	10.707
Despeses de capital	***12.522***	***21.931***	***17.669***	***3.957***	***15.401***	***6.754***	***2.132***	***10.707***
Total despeses	**1.162.451**	**1.255.528**	**1.329.461**	**1.350.070**	**1.416.904**	**1.400.125**	**1.797.887**	**1.399.402**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

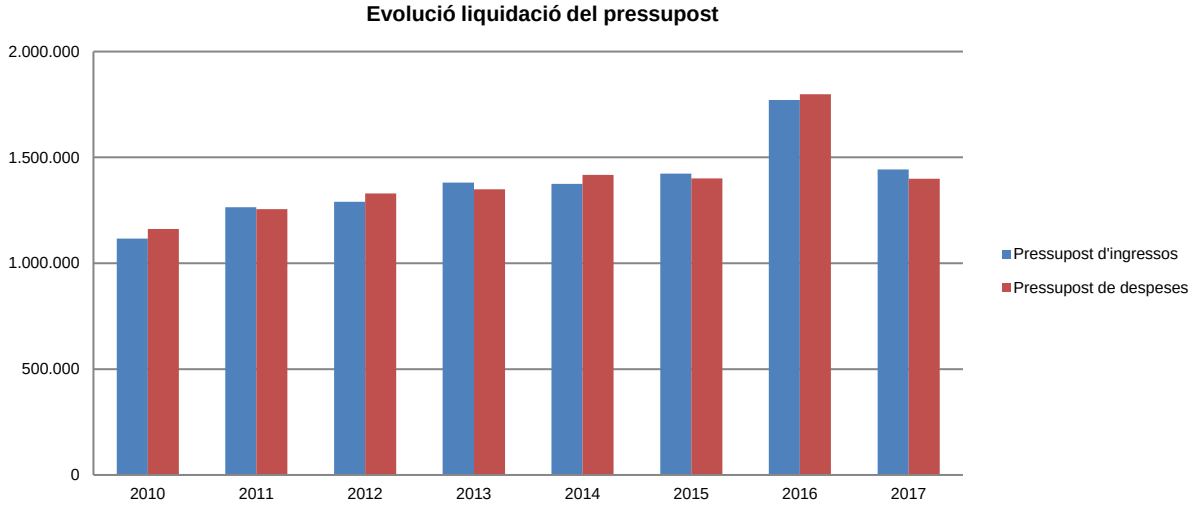

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

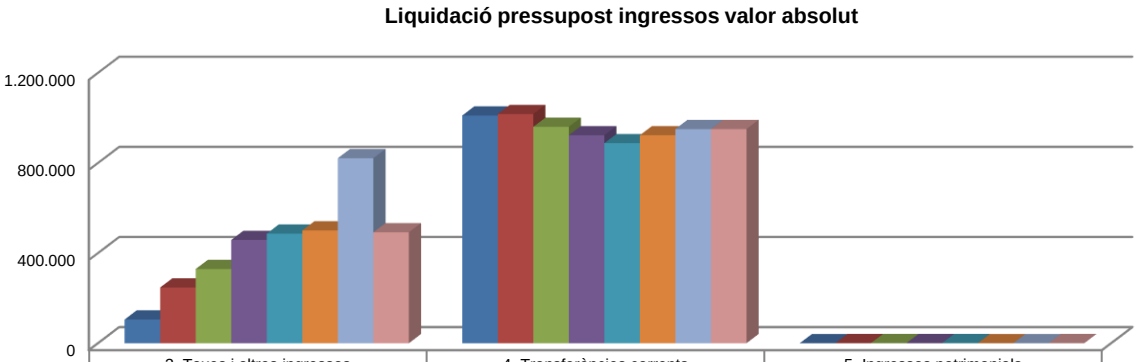

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials
2010	105.136	1.010.677	120
2011	247.329	1.017.246	268
2012	329.128	960.541	407
2013	458.425	922.987	394
2014	486.442	887.914	324
2015	500.570	922.987	70
2016	821.042	950.562	-
2017	492.284	950.562	293

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

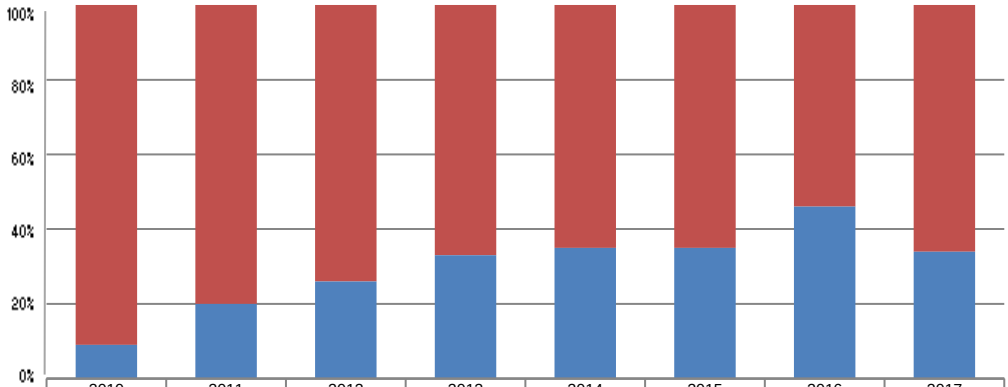

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	9%	20%	26%	33%	35%	35%	46%	34%
4. Transferències corrents	91%	80%	74%	67%	65%	65%	54%	66%
5. Ingressos patrimonials	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA

Liquidació pressupost despeses valor absolut

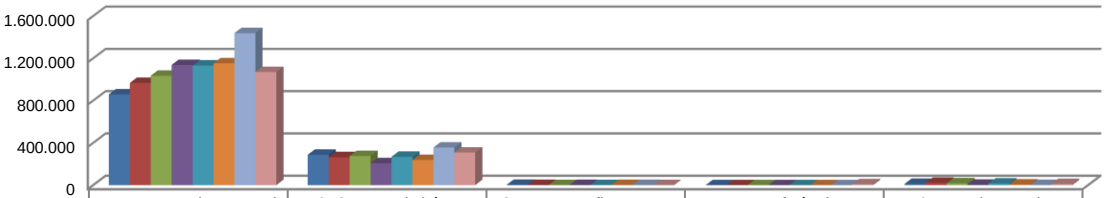

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2010	858.749	288.361	2.819	-	12.522
2011	967.335	264.772	1.490	-	21.931
2012	1.034.940	275.979	873	-	17.669
2013	1.137.456	207.259	1.398	-	3.957
2014	1.132.005	268.311	1.187	-	15.401
2015	1.153.215	238.429	1.727	-	6.754
2016	1.438.415	355.699	1.641	-	2.132
2017	1.070.694	308.271	980	8.750	10.707

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

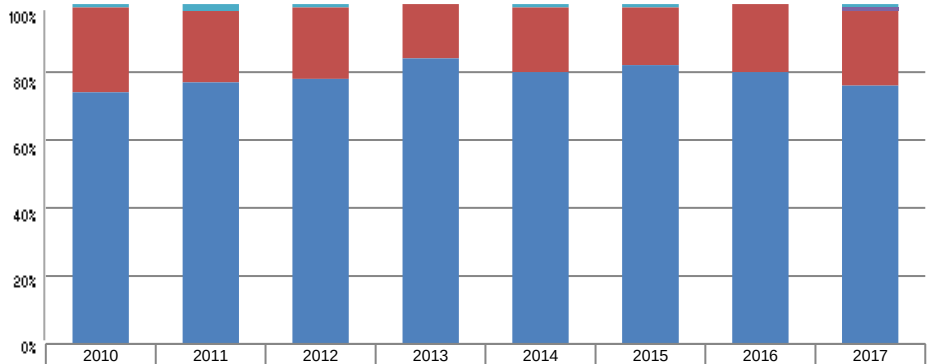

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	74%	77%	78%	84%	80%	82%	80%	76%
2. Consum de béns corrents i serveis	25%	21%	21%	16%	19%	17%	20%	22%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
6. Inversions reals	1%	2%	1%	0%	1%	1%	0%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	1.115.933	1.264.843	1.290.076	1.381.806	1.374.680	1.423.627	1.771.604	1.443.139
Total despeses liquidades	1.162.451	1.255.528	1.329.461	1.350.070	1.416.904	1.400.125	1.797.887	1.399.402
Resultat pressupostari	**-46.518**	**9.315**	**-39.385**	**31.736**	**-42.224**	**23.502**	**-26.283**	**43.737**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	69.440	105.022	87.831	96.014	152.392	102.893	203.284	162.256
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-96.487	-51.565	-103.139	-100.625	-128.435	-99.924	-103.016	-88.385
3. (+) Fons líquids	158.593	84.183	116.627	136.968	43.226	104.042	35.930	81.659
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**131.546**	**137.640**	**101.319**	**132.357**	**67.183**	**107.011**	**136.198**	**155.530**
I. Romanent de tresoreria afectat	131.546	137.640	101.319	132.357	67.183	107.011	136.198	155.530
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**131.546**	**137.640**	**101.319**	**132.357**	**67.183**	**107.011**	**136.198**	**155.530**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Evolució resultat pressupostari i romanent de tresoreria

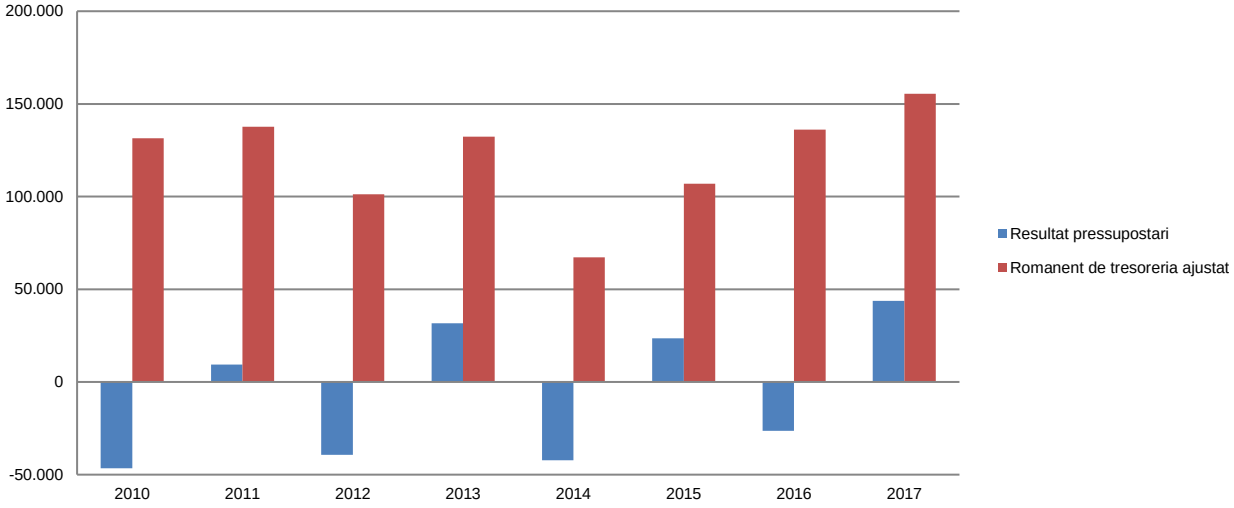

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	53,4%	59,8%	56,7%	91,0%	53,5%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	97,6%	93,2%	98,4%	97,6%	100,0%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	95,4%	96,1%	96,8%	99,0%	95,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	84,3%	79,9%	82,4%	80,0%	76,5%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	15,4%	18,9%	17,0%	19,8%	22,0%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,3%	1,1%	0,5%	0,1%	0,8%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	2,6%	-2,0%	2,1%	-1,4%	3,8%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	2,6%	-2,0%	2,1%	-1,4%	3,8%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	33,2%	35,4%	35,2%	46,3%	34,1%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	33,2%	35,4%	35,2%	46,3%	34,1%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	100.179	62.849	84.338	57.238	116.162
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	174,6%	145,1%	168,2%	131,4%	179,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	102,0%	31,0%	84,1%	19,7%	56,0%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'IEA
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Es presenta incorrectament com a ingrés liquidat a l'estat d'ingressos del pressupost, l'import de 16.289 euros, que s'ha enregistrat en el capítol 8 d'actius financers com a font de finançament de modificacions pressupostàries i que no correspon a ingressos efectivament liquidats en aquest exercici, pel que l'import d'ingressos pressupostaris de l'exercici estaria sobrevalorat en la referida quantia. (nota 2.2)
- Els comptes retuts no inclouen l'estat de canvis en el patrimoni net, ni l'estat de fluxos d'efectiu, tal i com ho preveu la guia d'implementació de les NICSP i la Instrucció 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP. (nota 2.3)

Relatives a la contractació pública

- L'IEA ha contractat serveis de suport tècnic per import de 20.300 euros i serveis de disseny per import de 9.795 euros pels quals, atès que l'import supera el màxim establert a l'article 8 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, d'acord amb el que s'estableix a la Llei de contractació pública, s'hauria d'haver optat per la concurrència d'ofertes. No obstant, s'ha procedit a una adjudicació directa, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. (nota 2.5)
- L'IEA manté un contracte de serveis, la durada del qual supera els sis anys, contravenint l'establert a l'article 53.5 de la Llei de contractació pública. (nota 2.5)

Altres observacions

- A la data del nostre informe, una entitat financera que presenta en l'estat de situació financera, a 31 de desembre de 2017, un saldo deutor per un import de 4.099 euros, no ha respost a la circularització efectuada. (nota 1.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- Contravenint l'estipulat en l'article 26.2.d) de la LGFP, s'han minorat partides modificades per crèdits ampliables contra ingressos per un import de 14.900 euros. Així mateix, s'han disminuït partides pressupostàries prèviament

incrementades mitjançant transferència de crèdit per un import de 2.501 euros, fet que contravé l'article 26.2.c) de la LGFP. (nota 2.1.2)

- En el càlcul del romanent de tresoreria, l'entitat ha presentat com obligacions pagades i ingressos pendents d'aplicació definitiva els imports corresponents a les periodificacions efectuades en funció del principi de meritació, provocant una infravaloració del romanent total de 39.368 euros. (nota 2.4)

Altres observacions

- Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'art. 33 de la LGFP. (nota 2.3.1)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4 i subjectes a les limitacions esmentades a la nota 1.5 i, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Institut d'Estudis Andorrans a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'Institut d'Estudis Andorrans ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a l'Institut d'Estudis Andorrans el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2016, de l'**INSTITUT NACIONAL ANDORRÀ DE FINANCES**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 7
2.2. Liquidació del pressupost 8
2.2.1. Taxes i altres ingressos 10
2.2.2. Ingressos patrimonials 10
2.2.3. Variació d'actius financers 10
2.2.4. Despeses de personal 11
2.2.5. Consum de béns corrents i serveis 11
2.2.6. Despeses financeres 12
2.2.7. Inversions reals 12
2.2.8. Actius financers 12
2.3. Comptes anuals 13
2.3.1. Immobilitzat 17
2.3.2. Inversions financeres permanents, fiances i dipòsits rebuts a llarg termini 18
2.3.3. Deutors 18
2.3.4. Inversions financeres temporals, fiances i dipòsits rebuts a curt termini 18
2.3.5. Tresoreria i comptes financers 19
2.3.6. Fons propis 20
2.3.7. Provisions per a riscos i despeses 20
2.3.8. Gestió comptable de l'endeutament 20
2.3.9. Creditors 21
2.3.10. Ajustaments per periodificació 21
2.4. Estat del romanent de tresoreria 22
2.5. Contractació pública 23
2.6. Altres aspectes a destacar 23
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 24
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 30
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 30
5. CONCLUSIONS 30
6. AL·LEGACIONS 31
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 35

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració pública, integrada, entre d'altres, per l'Institut Nacional Andorrà de Finances (en endavant INAF).

La fiscalització de l'INAF forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2016, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2016.

La liquidació de comptes de l'INAF corresponent a l'exercici 2016 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes el 24 de novembre de 2017 i consta entre d'altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable de l'endeutament, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions i l'estat del romanent de tresoreria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de l'INAF s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de l'INAF expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'INAF en l'exercici 2016 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 23 de gener de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'INAF en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Decret de 27 de gener de 1999 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública.
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici del 2016.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles

observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

Els òrgans de govern de l'INAF són el consell d'administració i la direcció general.

L'estructura orgànica de l'INAF comprèn també un servei de supervisió i control, integrat pels departaments de comptabilitat i de supervisió i inspecció, un servei d'estudis i un secretariat, amb una definició escrita de les respectives competències i atribucions.

L'entitat té implementats processos de control de les diferents operatives comptables (ingressos, pagaments, transferències, tancaments parcials).

Utilitza una aplicació pressupostària i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

L'Institut no ha estat sotmès als controls per part de la intervenció general previstos pels articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	1.897.850,00	3.Taxes i altres ingressos	1.550.900,00
2. Consum de béns corrents i serveis	1.363.300,00	5. Ingressos patrimonials	561.800,00
3. Despeses financeres	12.500,00	***Ingressos corrents***	***2.112.700,00***
Despeses corrents	***3.273.650,00***	8. Actius financers	47.417.100,00
6. Inversions reals	687.150,00	***Ingressos de capital***	***47.417.100,00***
8. Actius financers	45.569.000,00		
Despeses de capital	***46.256.150,00***		
Total pressupost despeses	**49.529.800,00**	**Total pressupost ingressos**	**49.529.800,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Anivellament del pressupost

L'entitat anivella el seu pressupost mitjançant la incorporació de romanent de tresoreria per import de 5.848.100 euros, el qual per a poder formar part del pressupost inicial i final, seria necessari que prèviament hagués estat quantificat, fet que no succeeix en el cas present i que comporta que no pugui ser utilitzat com a partida d'anivellament del pressupost, atès que, per poder ser quantificat, requereix que prèviament s'hagi procedit a liquidar el pressupost de l'exercici anterior, situació que es donarà amb posterioritat a la vigència de les previsions pressupostàries.

Així, les xifres de romanent de tresoreria ajustades pel Tribunal a 31 de desembre de 2015 va ser negatiu de 11.750.708 euros, pel que no haurien pogut finançar les quantitats requerides en el pressupost de 2016.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El pressupost de l'exercici ha presentat les següents modificacions pressupostàries:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Compromisos reconduïts	Crèdits ampliables	Pressupost final
3. Taxes i altres ingressos	1.550.900,00	-	-	1.550.900,00
5. Ingressos patrimonials	561.800,00	-	-	561.800,00
Ingressos corrents	***2.112.700,00***	**-**	**-**	***2.112.700,00***
8. Actius financers	47.417.100,00	-	-	47.417.100,00
Ingressos de capital	***47.417.100,00***	**-**	**-**	***47.417.100,00***
Total pressupost ingressos	**49.529.800,00**	**-**	**-**	**49.529.800,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Transferències de crèdit		Pressupost final
		Augment	Disminució	
1. Despeses de personal	1.897.850,00	-	-	1.897.850,00
2. Consum de béns corrents i serveis	1.363.300,00	78.000,00	-78.000,00	1.363.300,00
3. Despeses financeres	12.500,00	-	-	12.500,00
Despeses corrents	***3.273.650,00***	***78.000,00***	***-78.000,00***	***3.273.650,00***
6. Inversions reals	687.150,00	-	-	687.150,00
8. Actius financers	45.569.000,00	-	-	45.569.000,00
Despeses de capital	***46.256.150,00***	***-***	***-***	***46.256.150,00***
Total pressupost despeses	**49.529.800,00**	**78.000,00**	**-78.000,00**	**49.529.800,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

Els quadres resum dels imports liquidats retuts per l'entitat es presenten a continuació:

DESPESES	(milers d'euros)						
	Pressupost final 2015	Pressupost Liquidat 2015	Pressupost inicial 2016	Pressupost final 2016	Pressupost Liquidat 2016	% Liquidació Pressupost 2016/ 2015	Plurianuals
1.- DESPESES PERSONAL	1.703,20	1.160,52	1.897,85	1.897,85	1.166,23	100,49%	-
2.- DESPESES CORRENTS	885,88	690,26	1.363,30	1.363,30	983,84	142,53%	-
3.- DESPESES FINANCERES	12,50	-	12,50	12,50	1,54	n/d	-
DESPESES DE FUNCIONAMENT	**2.601,58**	**1.850,78**	**3.273,65**	**3.273,65**	**2.151,61**	**116,25%**	**-**
6.- INVERSIONS REALS	682,15	9,40	687,15	687,15	149,63	1.592,71%	-
DESPESES D'INVERSIÓ	**682,15**	**9,40**	**687,15**	**687,15**	**149,63**	**1.592,71%**	**-**
8.- ACTIUS FINANCERS	10.630,35	10.989,10	45.569,00	45.569,00	38.464,82	350,03%	-
VARIACIÓ D'ACTIUS I PASSIUS FINANCERS	**10.630,35**	**10.989,10**	**45.569,00**	**45.569,00**	**38.464,82**	**350,03%**	**-**
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES	13.914,08	12.849,27	49.529,80	49.529,80	40.766,07	317,26%	-

INGRESSOS	(milers d'euros)					
	Pressupost final 2015	Pressupost Liquidat 2015	Pressupost inicial 2016	Pressupost final 2016	Pressupost Liquidat 2016	% Liquidació Pressupost 2016/ 2015
3.- TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.653,00	1.681,32	1.550,90	1.550,90	1.641,78	97,65%
5.- INGRESSOS PATRIMONIALS	1.118,08	505,99	561,80	561,80	618,05	122,15%
INGRESSOS CORRENTS	**2.771,08**	**2.187,31**	**2.112,70**	**2.112,70**	**2.259,83**	**103,32%**
8.- ACTIUS FINANCERS	11.143,00	-	47.417,10	47.417,10	41.065,77	n/d
VARIACIÓ D'ACTIUS I PASSIUS FINANCERS	**11.143,00**	**-**	**47.417,10**	**47.417,10**	**41.065,77**	**n/d**
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS	13.914,08	2.187,31	49.529,80	49.529,80	43.325,60	1.980,77%

Font: INAF
(Imports en milers d'euros)

Segons els treballs de fiscalització, els imports liquidats es resumeixen de la següent manera:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

CAPÍTOL		(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2016	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	COBRAT 2016	(4) LIQUIDAT 2015	(5) VARIACIÓ 2016-2015 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2016-2015 (6)=(5)/(4)
3	Taxes i altres ingressos	1.550.900,00	1.641.776,22	105,86%	1.634.226,22	1.681.322,00	-39.545,78	-2,35%
5	Ingressos patrimonials	561.800,00	618.043,96	110,01%	618.043,96	505.986,00	112.057,96	22,15%
	Ingressos corrents	***2.112.700,00***	***2.259.820,18***	***106,96%***	***2.252.270,18***	***2.187.308,00***	***72.512,18***	***3,32%***
8	Actius financers	47.417.100,00	41.065.770,97	86,61%	41.065.770,97	-	41.065.770,97	-
	Ingressos de capital	***47.417.100,00***	***41.065.770,97***	***86,61%***	***41.065.770,97***	***-***	***41.065.770,97***	***-***
Total pressupost ingressos		**49.529.800,00**	**43.325.591,15**	**87,47%**	**43.318.041,15**	**2.187.308,00**	**41.138.283,15**	**1.880,77%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

CAPÍTOL		(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT/ COMPROMÈS 2016	(2) LIQUIDAT 2016	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	PAGAT 2016	(4) LIQUIDAT 2015	(5) VARIACIÓ 2016-2015 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2016-2015 (6)=(5)/(4)
1	Despeses de personal	1.897.850,00	1.166.234,37	1.166.234,37	61,45%	1.166.234,37	1.160.521,64	5.712,73	0,49%
2	Consum de béns corrents i serveis	1.363.300,00	1.216.341,87	983.835,62	72,17%	943.065,63	690.256,00	293.579,62	42,53%
3	Despeses financeres	12.500,00	1.535,59	1.535,59	12,28%	1.535,59	-	1.535,59	-
	Despeses corrents	***3.273.650,00***	***2.384.111,83***	***2.151.605,58***	***65,72%***	***2.110.835,59***	***1.850.777,64***	***300.827,94***	***16,25%***
6	Inversions reals	687.150,00	149.634,92	149.634,92	21,78%	149.634,92	9.395,00	140.239,92	1.492,71%
8	Actius financers	45.569.000,00	38.464.824,88	38.464.824,88	84,41%	38.464.824,88	10.989.101,00	27.475.723,88	250,03%
	Despeses de capital	***46.256.150,00***	***38.614.459,80***	***38.614.459,80***	***83,48%***	***38.614.459,80***	***10.998.496,00***	***27.615.963,80***	***251,09%***
Total pressupost despeses		**49.529.800,00**	**40.998.571,63**	**40.766.065,38**	**82,31%**	**40.725.295,39**	**12.849.273,64**	**27.916.791,74**	**217,26%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.1. Taxes i altres ingressos

El resum de les aplicacions pressupostàries per aquests conceptes és el següent:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
32	**Taxes**	**1.550.900,00**	**-**	**1.550.900,00**	**1.641.776,22**	**90.876,22**	**105,86%**
321	Taxes processos aut. i inscripció	363.000,00	-	363.000,00	348.300,00	-14.700,00	95,95%
322	Taxes anuals de supervisió	1.187.900,00	-	1.187.900,00	1.293.476,22	105.576,22	108,89%
3	**Taxes i altres ingressos**	**1.550.900,00**	**-**	**1.550.900,00**	**1.641.776,22**	**90.876,22**	**105,86%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

El resum de les aplicacions pressupostàries per aquests conceptes és el següent:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
53	**Interessos de dipòsits i comptes bancaris**	**561.800,00**	**-**	**561.800,00**	**618.043,96**	**56.243,96**	**110,01%**
531	Interessos de dipòsits	105.600,00	-	105.600,00	84.403,47	-21.196,53	79,93%
532	Interessos deute sector públic	456.200,00	-	456.200,00	533.640,49	77.440,49	116,98%
5	**Ingressos patrimonials**	**561.800,00**	**-**	**561.800,00**	**618.043,96**	**56.243,96**	**110,01%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències:

Registre dels ingressos i de les despeses financeres pels rendiments de les reserves en garantia

Atès que els rendiments i despeses financeres que es deriven de les reserves en garantia coincideixen en el seu import, l'enregistrament de les operacions a efectes de presentació de la liquidació del pressupost i de la formulació dels comptes anuals, es du a terme com un ajustament al tancament de l'exercici.

2.2.3. Variació d'actius financers

Segons el següent detall:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
80	**Cobraments actius financers**	**41.569.000,00**	**-**	**41.569.000,00**	**41.065.770,97**	**-503.229,03**	**98,79%**
801	Alienació deute sector pública a llarg termini	41.569.000,00	-	41.569.000,00	41.065.770,97	-503.229,03	98,79%
87	**Incorp. romanent de tresoreria**	**5.848.100,00**	**-**	**5.848.100,00**	**-**	**-5.848.100,00**	**-**
870	Incorp. romanent de tresoreria	5.848.100,00	-	5.848.100,00	-	-5.848.100,00	-
8	**Actius financers**	**47.417.100,00**	**-**	**47.417.100,00**	**41.065.770,97**	**-6.351.329,03**	**86,61%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses de personal

El reflex de les despeses de personal incloses a la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Despeses de gratificació**	**110.000,00**	**-**	**110.000,00**	**79.583,63**	**-30.416,37**	**72,35%**
100	Consell d'administració	110.000,00	-	110.000,00	79.583,63	-30.416,37	72,35%
12	**Personal contractual**	**1.474.000,00**	**-**	**1.474.000,00**	**934.591,64**	**-539.408,36**	**63,41%**
120	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions	1.474.000,00	-	1.474.000,00	934.591,64	-539.408,36	63,41%
13	**Personal eventual**	**8.000,00**	**-**	**8.000,00**	**-**	**-8.000,00**	**-**
130	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions	8.000,00	-	8.000,00	-	-8.000,00	-
16	**Quotes de prestació i desp. /càrrec empleador**	**305.850,00**	**-**	**305.850,00**	**152.059,10**	**-153.790,90**	**49,72%**
160	Quotes de seguretat social	225.850,00	-	225.850,00	138.911,08	-86.938,92	61,51%
163	Despeses socials del personal	80.000,00	-	80.000,00	13.148,02	-66.851,98	16,44%
1	**Despeses de personal**	**1.897.850,00**	**-**	**1.897.850,00**	**1.166.234,37**	**-731.615,63**	**61,45%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'observa el següent:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.5. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers**	**103.000,00**	**-**	**103.000,00**	**96.887,52**	**-6.112,48**	**94,07%**
202	Edificis i altres construccions	103.000,00	-	103.000,00	96.887,52	-6.112,48	94,07%
21	**Rep., mant. i conservació**	**102.700,00**	**-**	**102.700,00**	**46.897,63**	**-55.802,37**	**45,66%**
212	Rep. i cons. edificis i altres constr.	3.200,00	-	3.200,00	2.378,36	-821,64	74,32%
213	Rep. i cons. maq. instal. i equip.	3.600,00	-	3.600,00	1.783,74	-1.816,26	49,55%
215	Rep. i cons. mobiliari i efectes	400,00	-	400,00	-	-400,00	-
216	Rep. i cons. equips informàtics	95.000,00	-	95.000,00	42.735,53	-52.264,47	44,98%
219	Rep. i cons. altre mat. immobilitzat	500,00	-	500,00	-	-500,00	-
22	**Material, submin. i altres**	**1.091.600,00**	**66.000,00**	**1.157.600,00**	**840.050,47**	**-317.549,53**	**72,57%**
220	Material d'oficina	24.100,00	-	24.100,00	11.626,28	-12.473,72	48,24%
221	Subministraments	10.000,00	-	10.000,00	6.993,96	-3.006,04	69,94%
222	Comunicacions	35.500,00	-	35.500,00	26.613,48	-8.886,52	74,97%
224	Primes d'assegurances	7.000,00	-	7.000,00	1.154,25	-5.845,75	16,49%
225	Tributs	20.000,00	12.000,00	32.000,00	31.698,45	-301,55	99,06%
226	Altres serveis	95.000,00	-12.000,00	83.000,00	29.845,74	-53.154,26	35,96%
227	Treb. realitzats per altres emp.	900.000,00	66.000,00	966.000,00	732.118,31	-233.881,69	75,79%
23	**Indemnitzacions per serveis**	**66.000,00**	**-66.000,00**	**-**	**-**	**-**	**-**
231	Locomoció	66.000,00	-66.000,00	-	-	-	-
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**1.363.300,00**	**-**	**1.363.300,00**	**983.835,62**	**-379.464,38**	**72,17%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.6. Despeses financeres

El reflex de les despeses financeres incloses a la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**12.500,00**	**-**	**12.500,00**	**1.535,59**	**-10.964,41**	**12,28%**
340	Interessos de dipòsits	12.500,00	-	12.500,00	1.535,59	-10.964,41	12,28%
3	**Despeses financeres**	**12.500,00**	**-**	**12.500,00**	**1.535,59**	**-10.964,41**	**12,28%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.7. Inversions reals

Les partides d'inversions reals de la liquidació del pressupost presenten el següent detall:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**87.150,00**	**-**	**87.150,00**	**25.296,01**	**-61.853,99**	**29,03%**
603	Maq., instal·lacions i equipaments	12.150,00	-	12.150,00	6.225,12	-5.924,88	51,24%
605	Màquines oficina i mobiliari	25.000,00	-	25.000,00	-	-25.000,00	-
606	Equip. per a processos d'informació	50.000,00	-	50.000,00	19.070,89	-30.929,11	38,14%
64	**Immobilitzat immaterial**	**600.000,00**	**-**	**600.000,00**	**124.338,91**	**-475.661,09**	**20,72%**
640	Immobilitzat immaterial	600.000,00	-	600.000,00	124.338,91	-475.661,09	20,72%
6	**Inversions reals**	**687.150,00**	**-**	**687.150,00**	**149.634,92**	**-537.515,08**	**21,78%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.8. Actius financers

El reflex dels actius financers en la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
80	**Adquisició de deute**	**45.569.000,00**	**-**	**45.569.000,00**	**38.464.824,88**	**-7.104.175,12**	**84,41%**
801	Adq. de deute sector públic a m/ll termini	45.569.000,00	-	45.569.000,00	38.464.824,88	-7.104.175,12	84,41%
8	**Actius financers**	**45.569.000,00**	**-**	**45.569.000,00**	**38.464.824,88**	**-7.104.175,12**	**84,41%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç

Actiu	2016	2015
A) Immobilitzat	**12.782.988**	**269.640**
I) Inversions destinades a l'ús general (nota 5)	-	-
II) Immobilitzacions immaterials (nota 6)	295.126	249.317
1) Despeses de recerca i desenvolupament	2.855	2.855
2) Propietat industrial	-	-
3) Aplicacions informàtiques	421.929	297.590
4) Propietat intel·lectual	-	-
5) Drets sobre béns en règim d'arrendament financer	-	-
6) Amortitzacions	(129.658)	(51.128)
III) Immobilitzacions materials (nota 7)	29.093	20.323
1) Terrenys i construccions	-	-
2) Instal·lacions tècniques i maquinària	239.716	233.489
3) Utillatge i mobiliari	130.470	130.470
4) Altre immobilitzat	60.037	40.968
5) Amortitzacions	(401.130)	(384.604)
IV) Inversions gestionades (nota 8)	-	-
V) Inversions financeres permanents (nota 9)	12.458.769	-
1) Cartera de valors a llarg termini	12.458.769	-
2) Altres inversions i crèdits a llarg termini	-	-
3) Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	-	-
4) Provisions	-	-
B) Despeses a distribuir en diversos exercicis (nota 10)	-	-
C) Actiu Circulant	**214.951.819**	**193.758.974**
I) Existències (nota 11)	-	-
1) Comercials	-	-
2) Primeres matèries i altres aprovisionaments	-	-
3) Productes en curs i semiacabats	-	-
4) Productes acabats	-	-
5) Subproductes, residus i materials semiacabats	-	-
6) Provisions	-	-
II) Deutors (nota 12)	2.388.090	7.426.143
1) Deutors pressupostaris	16.224	-
2) Deutors no pressupostaris	2.371.866	7.426.143
3) Deutors per admin. de recursos per compte d'altres ens públics	-	-
4) Administracions públiques	-	-
5) Altres deutors	-	-
6) Provisions	-	-
III) Inversions financeres temporals (nota 13)	77.306.398	72.120.460
1) Cartera de valors a curt termini	26.182.147	41.376.209
2) Altres inversions i crèdits a curt termini	-	-
3) Fiances i dipòsits constituïts a curt termini	51.124.251	30.744.251
4) Provisions	-	-
IV) Tresoreria (nota 14)	135.244.436	114.189.671
V) Ajustaments per periodificació (nota 15)	12.895	22.700
Total actiu	**227.734.807**	**194.028.614**

Passiu	2016	2015
Fons propis (nota 16)	**20.733.864**	**20.794.187**
I) Patrimoni	12.020.242	12.020.242
II) Reserves	8.773.945	8.479.524
III) Resultats d'exercicis anteriors	-	-
1) Resultats positius d'exercicis anteriors	-	-
2) Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	-
IV) Resultats de l'exercici	(60.323)	294.421
Ingressos a distribuir en varis exercicis (nota 17)	-	-
Provisions per riscos i despeses (nota 18)	**133.000**	**59.072**
Creditors a llarg termini (nota 19)	-	-
I) Emissions d'obligacions i altres valors negociables	-	-
1) Obligacions i bons a curt termini	-	-
2) Deutes representats en altres valors negociables	-	-
3) Interessos d'obligacions i altres valors	-	-
4) Deutes en moneda estrangera	-	-
II) Altres deutes a llarg termini	-	-
1) Deutes amb entitats de crèdit	-	-
2) Altres deutes	-	-
3) Deutes en moneda estrangera	-	-
4) Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini	-	-
III) Desembors aments pendents sobre accions no exigits	-	-
Creditors a curt termini (nota 20)	**206.867.943**	**173.175.355**
I) Emissions d'obligacions i altres valors negociables	-	-
1) Obligacions i bons a curt termini	-	-
2) Deutes representats en altres valors negociables	-	-
3) Interessos d'obligacions i altres valors	-	-
4) Deutes en moneda estrangera	-	-
II) Deutes amb entitats de crèdit	-	-
1) Préstecs i altres deutes	-	-
2) Deutes per interessos	-	-
III) Creditors	206.821.289	172.985.668
1) Creditors pressupostaris	388.907	36.511
2) Creditors no pressupostaris	-	183.974
3) Creditors per admin. de recursos per compte d'altres ens públics	123.359.572	107.342.850
4) Administracions públiques	96.546	524.284
5) Altres creditors	-	-
6) Fiances i dipòsits rebuts a curt termini	82.976.264	64.898.049
IV) Ajustaments per periodificació	46.654	189.687
Provisions per a riscos i despeses a curt termini (nota 18)	-	-
Total passiu	**227.734.807**	**194.028.614**

Font: INAF
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

Despeses	2016	2015
1) Reducció d'existències	-	-
2) Aprovisionaments (nota 21 (e))	**(12.308)**	**(13.147)**
a) Consum de mercaderies	(12.308)	(13.147)
b) Consum de primeres matèries	-	-
c) Altres despeses externes	-	-
3) Despeses de gestió ordinària	**(2.185.732)**	**(1.879.740)**
a) Despeses de personal (nota 21 (f))	(1.206.788)	(1.160.521)
a1) Sous, salaris i similars	(980.801)	(981.844)
a2) Càrregues socials	(138.911)	(145.019)
a3) Altres despeses de personal	(87.076)	(33.658)
b) Prestacions socials	-	-
c) Dotacions per amortització d'immobilitzat	(95.056)	(42.108)
c1) Dotacions per amortitzacions (notes 6 i 7)	(95.056)	(42.108)
c2) Variació de provisió per desmantellaments	-	-
d) Variació de provisions de tràfic	-	-
d1) Variació de provisions d'existències	-	-
d2) Variació de provisions i pèrdues de crèdits incobrables	-	-
e) Altres despeses de gestió (nota 21 (g))	(882.352)	(677.111)
e1) Serveis exteriors	(850.654)	(651.599)
e2) Tributs	(31.698)	(25.512)
e3) Altres despeses de gestió corrent	-	-
f) Despeses financeres i assimilables (nota 21 (h))	(1.536)	-
f1) Per deutes	(1.536)	-
f2) Pèrdues per inversions financeres	-	-
g) Variació de les provisions d'inversions financeres	-	-
h) Diferències negatives de canvi	-	-
4) Transferències i subvencions	-	-
a) Transferències corrents	-	-
5) Pèrdues i despeses extraordinàries (nota 21 (i))	**(33.734)**	-
a) Despeses extraordinàries	(33.374)	-
Total despeses	**(2.231.414)**	**(1.892.887)**
Impost sobre beneficis (nota 22(b))	-	-
Estalvi	-	**294.421**

Ingressos	2016	2015
1) Vendes i prestacions de serveis (nota 21 (a))	-	-
a) Vendes	-	-
b) Prestacions de serveis		-
c) Devolucions i ràpels sobre vendes	-	-
2) Augments d'existències	-	-
3) Ingressos de gestió ordinària (nota 21(b))	**1.641.776**	**1.650.599**
4) Altres ingressos en gestió ordinària (nota 21 (c))	**501.675**	**536.709**
a) Reintegraments	-	-
b) Treballs realitzats per a l'entitat	-	-
c) Altres ingressos de gestió	-	-
c1) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	-	-
c2) Excés de provisions per riscos i despeses	-	-
d) Ingressos de participacions en capital	-	-
e) Ingressos per valors negociables de crèdits de l'actiu	485.752	536.709
e1) Altres interessos i ingressos assimilats	485.752	536.709
e2) Altres interessos	-	-
g) Diferències positives de canvi	15.923	-
5) Transferències i subvencions	-	-
b) Subvencions corrents	-	-
c) Transferències de capital	-	-
6) Beneficis i ingressos extraordinaris (nota 21 (d))	**27.640**	-
a) Beneficis procedents de l'immobilitzat	-	-
b) Subvencions de capital traspassades a resultat	-	-
c) Beneficis per operacions d'endeutament	-	-
d) Ingressos extraordinaris	-	-
e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	27.640	-
Total ingressos	**2.171.091**	**2.187.308**
Impost sobre beneficis (nota 22(b))	-	-
Desestalvi	**(60.323)**	-

Font: INAF
(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	2016	2015
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	2.136.359	1.850.778
b) Aprovisionaments	12.308	13.147
c) Serveis exteriors	850.654	651.597
d) Tributs	31.698	25.512
e) Despeses de personal	1.206.788	1.160.521
h) Despeses financeres	1.536	-
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	33.374	-
4. Adquisicions i altres altes d'immobilitzat	149.635	9.395
b) Immobilitzacions immaterials	124.339	5.214
c) Immobilitzacions materials	25.296	4.181
e) Immobilitzacions financeres	-	-
Total d'aplicacions	**2.285.994**	**1.860.173**
Excés d'orígens sobre aplicacions (Augment del capital circulant)	-	**30.714.243**

Fons obtinguts	2.016	2.015
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	2.171.092	2.187.308
e) Taxes, preus públics i contribucions	1.641.776	1.650.599
g) Ingressos financers	501.675	536.709
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	27.640	-
8. Cancel.lació anticipada o traspàs a curt termini d'immobilitzacions financeres	-	30.387.108
Total d'orígens	**2.171.092**	**32.574.416**
Excés d'aplicacions sobre orígens (Disminució del capital circulant)	**114.903**	-

Font: INAF
(Imports en euros)

Variació del capital circulant	2016		2015	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
2. Deutors				
a) Pressupostaris	16.224			
b) No pressupostaris		5.054.277	7.426.143	0
3. Creditors				
a) Pressupostaris	0	352.396	0	20.391
b) No pressupostaris	183.974	0		183.974
c) Per administració de recursos d'altres ens	0	16.016.722	0	27.492.114
d) Administracions públiques	427.738		0	449.556
e) Fiances i dipòsits rebuts a curt termini	0	18.078.215	0	13.366.110
4. Inversions financeres	17.644.707		0	44.988.712
6. Altres comptes no bancaris				
a) Provisions	0	73.928	0	0
7. Tresoreria	21.054.765	0	110.124.267	0
8. Ajustaments per periodificació				
a) Actiu	0	9.806	0	145.624
b) Passiu	143.034		0	189.686
Total	**39.470.442**	**39.585.344**	**117.550.410**	**86.836.167**
Variació del capital circulant		**114.902**	**30.714.243**	

Font: INAF
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat comptable i els recursos procedents de les operacions

	2.016	2015
Recursos procedents de les operacions	**(114.903)**	**(10.661.966)**
(-) Venda d'actius financers	0	0
(+) Compra d'actius financers	0	10.989.101
(+) Inversions reals	149.635	9.395
(-) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons	(95.056)	(42.108)
Resultat economicopatrimonial	**(60.323)**	**294.421**

Font: INAF
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Aplicació del Pla general de comptabilitat pública

El Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques.

L'INAF ha efectuat per l'exercici 2016 una presentació dels estats i comptes anuals segons preveu el Pla general de comptabilitat pública, malgrat que durant l'exercici,

no utilitza les parts segona i tercera del Pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Gestió comptable del patrimoni

Immobilitzat immaterial

	Euros				
	Saldos el 31/12/15	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31/12/16
Cost					
Despeses de recerca i desenvolupament	2.855	-	-	-	2.855
Aplicacions informàtiques	53.840	124.339	-	243.750	421.929
Aplicacions informàtiques (en curs)	243.750	-	-	(243.750)	-
	300.445	124.339	-	-	424.784
Amortització acumulada					
Total amortització acumulada	(51.128)	(78.530)	-	-	(129.658)
	249.317	45.809	-	-	295.126

Font: INAF
(Imports en euros)

Immobilitzat material

	Euros				
	Saldos el 31/12/15	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31/12/16
Cost					
Instal.tècn. i maquinària	233.489	6.227	-		239.716
Mobiliari	130.470	-	-	-	130.470
Equips procés d'informació	40.968	19.069	-	-	60.037
Total Cost	404.927	25.296	-	-	430.223
Amortització acumulada					
Total amortització acumulada	(384.604)	(16.526)	-	-	(401.130)
	20.323	(8.770)	-	-	29.093

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.2. Inversions financeres permanents, fiances i dipòsits rebuts a llarg termini

Els moviments de les inversions financeres permanents, que s'han produït durant l'exercici, es resumeix de la següent manera:

Inversions financeres permanents	Saldo a 31/12/2015	Altes	Baixes	Ajustaments Traspassos	Saldo a 31/12/2016
Cartera de valors a llarg termini	-	12.458.769	-	-	12.458.769
Total net	**-**	**12.458.769**	**-**	**-**	**12.458.769**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3.3. Deutors

La composició de l'epígraf de deutors està determinada per les següents partides:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
AREB	2.066.295	6.968.906	-4.902.611
Banca Privada d'Andorra	305.571	456.274	-150.703
Altres	16.224	963	15.261
Total	**2.388.090**	**7.426.143**	**-5.038.053**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3.4. Inversions financeres temporals, fiances i dipòsits rebuts a curt termini

La composició de les inversions financeres temporals es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Cartera de valors a curt termini	26.182.148	41.376.210	-15.194.062
Dipòsits de reserves en garantia altres entitats	2.524.251	2.524.251	-
Dipòsits de fons propis	2.100.000	595.000	1.505.000
Dipòsits de residències passives	46.500.000	27.625.000	18.875.000
Total	**77.306.399**	**72.120.461**	**5.185.938**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3.5. Tresoreria i comptes financers

Es presenta a continuació l'estat de gestió comptable de la tresoreria retut per l'entitat:

Gestió comptable de la tresoreria

Concepte	Imports		
1. COBRAMENTS		107.467.183,19	
(+) del pressupost corrent	95.300.502,60		
(+) de pressupostos tancats	0,00		
(+) d'operacions no pressupostàries	12.166.680,60		
(+) d'operacions comercials	0,00		
2. PAGAMENTS		86.412.418,37	
(+) del pressupost corrent	40.668.599,12		
(+) de pressupostos tancats			
(+) d'operacions no pressupostàries	45.743.819,25		
(+) d'operacions comercials	0,00		
I Fluxe net de tresoreria de l'exercici (1-2)		21.054.764,82	21.054.764,82
3. Saldo inicial de tresoreria			114.189.671,18
II Saldo final de tresoreria (I+3)			**135.244.436,00**

Font: INAF
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Total bancs i entitats de crèdit	135.243.867	114.189.222	21.054.645
Caixa	569	449	120
Total	**135.244.436**	**114.189.671**	**21.054.765**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

De la revisió de la tresoreria es desprenen les següents observacions:

Signatures mancomunades

S'ha constatat que pels pagaments fins a 6.000 euros no s'utilitza la mancomunació de signatures, en els pagaments relacionats amb dipòsits de l'Administració de Justícia, l'ordenació dels quals arriba a l'INAF des dels estaments pertinents en els quals no utilitzen la mancomunació de signatures prevista per la LGFP. Tampoc s'utilitza per a qualsevol operació, sense cap limitació de quantia, quan es tracta de moviments de fons interns del propi INAF.

Aquesta Llei no preveu cap excepció a aquest principi, però per a les entitats parapúbliques obre la possibilitat d'acordar un procediment similar al que en ella es preveu pel Govern.

Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'article 33 de la LGFP.

Despeses amb domiciliació bancària dels pagaments

L'entitat realitza el pagament dels arrendaments de locals mitjançant domiciliació bancària. Aquesta pràctica és contrària al procediment que requereix l'article 31 de la LGFP, atès que comporta que es materialitzin els pagaments amb anterioritat a que les despeses hagin estat liquidades i s'hagi dictat la preceptiva ordre de pagament requerida per la norma referida. Es recomana que l'entitat ajusti els seus procediments de pagament a les previsions d'aquella Llei.

2.3.6. Fons propis

El quadre de moviments de l'àrea de fons propis és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Ajustaments	Resultat exercici	Traspassos	Saldo a 31/12/2016
Patrimoni	12.020.242	-	-	-	12.020.242
Reserves	8.479.524	-	-	294.421	8.773.945
Resultat de l'exercici	294.421	-	-60.323	-294.421	-60.323
Total	**20.794.187**	**-**	**-60.323**	**-**	**20.733.864**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3.7. Provisions per a riscos i despeses

El quadre de moviments de l'exercici és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2016
Provisió per a riscos i despeses	59.072	73.928	-	133.000
Total	**59.072**	**73.928**	**-**	**133.000**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3.8. Gestió comptable de l'endeutament

	Euros			
	Saldo a 31/12/15	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/16
Endeutament	-	-	-	-
Total endeutament	-	-	-	-

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.9. Creditors

El desglossament de l'epígraf de creditors es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Creditors pressupostaris	388.907	36.511	352.396
Creditors no pressupostaris	-	183.974	-183.974
Creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics	123.359.572	107.342.850	16.016.722
Administracions públiques	96.546	524.284	-427.738
Fiances i dipòsits rebuts a curt termini	82.976.264	64.898.049	18.078.215
Total	**206.821.289**	**172.985.668**	**33.835.621**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

El saldo del compte de creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics es composa dels deutes pels conceptes següents:

Descripció	Import
Dipòsits de l'Administració de justícia	122.532.732
Multes, taxes, i altres conceptes	791.381
SAIGs	35.459
Total	**123.359.572**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3.10. Ajustaments per periodificació

El resum dels saldos comptabilitzats en aquest compte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Ajustament per periodificació actiu	12.895	22.700	-9.805
Total	**12.895**	**22.700**	**-9.805**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
Ajustament per periodificació passiu	46.654	189.687	-143.033
Total	**46.654**	**189.687**	**-143.033**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici 2016 presenta el següent detall:

Conceptes	2016		2015	
1 (+) Drets pendents de cobrament		2.400.984,24		22.700,00
(+) del pressupost corrent	29.117,78		22.700,00	
(+) de pressupostos tancats	-		-	
(+) d'operacions no pressupostàries	2.371.866,46		-	
(-) de cobrament dubtós	-		-	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-		-	
2 (-) Obligacions pendents de pagament		206.867.941,94		172.985.667,82
(+) del pressupost corrent	532.106,47		6.664,00	
(+) de pressupostos tancats	-		-	
(+) d'operacions no pressupostàries	206.335.835,47		172.979.003,82	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-		-	
3 (+) Fons líquids		223.009.603,50		186.310.131,66
I Romanent de tresoreria afectat		-		-
II Romanent de tresoreria no afectat		18.542.645,80		13.347.163,84
III Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)		18.542.645,80		13.347.163,84

Font: INAF
(Imports en euros)

De la revisió de l'estat del romanent de tresoreria es desprenen les següents observacions:

Inclusió a l'estat del romanent de tresoreria de saldos que no corresponen

L'estat del romanent de tresoreria és un estat pressupostari el qual és l'indicador dels resultats pressupostaris, superàvits o dèficits, acumulats derivats de la gestió del pressupost al llarg dels diferents exercicis. Així, la seva variació d'un exercici al següent es deu, principalment, a les operacions pressupostàries que s'han produït en l'exercici de manera que totes aquelles inversions que, malgrat ser financeres, s'han adquirit amb càrrec al pressupost no poden figurar al romanent de tresoreria. Igualment, no poden ser registrades aquelles operacions, tant d'ingressos com de despeses, les quals, malgrat haver-se meritat, no s'han liquidat per no ser exigibles a la data del tancament, doncs s'apliquen al pressupost en el qual es reconeixen.

Els fons líquids de l'estat del romanent de tresoreria de l'INAF inclouen inversions financeres per import de 36.464.825 euros les quals s'han adquirit i finançat amb càrrec al pressupost de l'entitat pel que, d'acord amb l'esmentat anteriorment, no era procedent la seva inclusió.

Igualment, s'han inclòs pendents de pagament per despeses meritades no liquidades per import de 46.654 euros, ingressos d'activitat ordinària meritats no liquidats per

import de 12.895 euros i ingressos financers igualment meritats i no liquidats per import de 176.092 euros els quals no corresponia el seu reflex a l'esmentat estat.

Derivat de l'anterior, el romanent de tresoreria que presenta l'INAF estaria sobrevalorat en 36.607.158 euros havent de ser, al tancament de l'exercici, negatiu de 18.064.512 euros.

2.5. Contractació pública

No s'han observat incidències relatives a la contractació pública.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a esmentar:

Manca de control pressupostari

L'article 27.1 de la Llei 10/2013 de l'INAF, sotmet a aquesta entitat al control financer que, d'acord amb els articles 37, 39 i 42 de la LGFP, és encarregat a la intervenció general.

La disposició final tercera de la Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici del 2016, estableix, entre d'altres disposicions, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 30 de març de 2016 s'ha establert el programa per a l'exercici 2016 d'acord amb el qual l'INAF no ha quedat subjecte a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Aprovació i remissió de comptes

No s'ha donat compliment als terminis de formulació i aprovació dels comptes anuals en els termes regulats a l'article 26 de la Llei 10/2013 de 23 de maig de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

L'article 12.1 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de remetre directament al Tribunal els seus comptes, els de les entitats parapúbliques o de dret públic i de les societats públiques que en depenen, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de cada exercici.

Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 24 de novembre de 2017.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	75.000	51.000	1.551.800	1.653.000	1.550.900
5. Ingressos patrimonials	2.608.400	2.608.400	2.608.400	1.713.200	884.150	812.500	1.118.076	561.800
Ingressos corrents	***2.608.400***	***2.608.400***	***2.608.400***	***1.788.200***	***935.150***	***2.364.300***	***2.771.076***	***2.112.700***
8. Actius financers	875.183	721.183	721.183	1.303.645	2.462.488	575.516	512.650	47.417.100
Total actius i passius financers	***875.183***	***721.183***	***721.183***	***1.303.645***	***2.462.488***	***575.516***	***512.650***	***47.417.100***
Total ingressos	**3.483.583**	**3.329.583**	**3.329.583**	**3.091.845**	**3.397.638**	**2.939.816**	**3.283.726**	**49.529.800**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016
1. Despeses de personal	1.285.763	1.285.763	1.285.763	1.466.560	1.563.482	1.598.000	1.703.200	1.897.850
2. Consum de béns corrents i serveis	844.470	844.470	844.470	818.085	997.066	839.166	885.876	1.363.300
3. Despeses financeres	1.199.350	1.199.350	1.199.350	606.600	384.500	12.500	12.500	12.500
Despeses corrents	***3.329.583***	***3.329.583***	***3.329.583***	***2.891.245***	***2.945.048***	***2.449.666***	***2.601.576***	***3.273.650***
6. Inversions reals	154.000	-	-	200.600	452.590	490.150	682.150	687.150
Despeses de capital	***154.000***	***-***	***-***	***200.600***	***452.590***	***490.150***	***682.150***	***687.150***
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	45.569.000
Total actius i passius financers	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***45.569.000***
Total despeses	**3.483.583**	**3.329.583**	**3.329.583**	**3.091.845**	**3.397.638**	**2.939.816**	**3.283.726**	**49.529.800**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	75.000	51.000	1.551.800	1.653.000	1.550.900
5. Ingressos patrimonials	2.608.400	2.608.400	2.608.400	1.713.200	884.150	812.500	1.118.076	561.800
Ingressos corrents	***2.608.400***	***2.608.400***	***2.608.400***	***1.788.200***	***935.150***	***2.364.300***	***2.771.076***	***2.112.700***
Total ingressos	**2.608.400**	**2.608.400**	**2.608.400**	**1.788.200**	**935.150**	**2.364.300**	**2.771.076**	**2.112.700**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016
1. Despeses de personal	1.285.763	1.285.763	1.285.763	1.466.560	1.563.482	1.598.000	1.703.200	1.897.850
2. Consum de béns corrents i serveis	844.470	844.470	844.470	818.085	997.066	839.166	885.876	1.363.300
3. Despeses financeres	1.199.350	1.199.350	1.199.350	606.600	384.500	12.500	12.500	12.500
Despeses corrents	***3.329.583***	***3.329.583***	***3.329.583***	***2.891.245***	***2.945.048***	***2.449.666***	***2.601.576***	***3.273.650***
6. Inversions reals	154.000	-	-	200.600	452.590	490.150	682.150	687.150
Despeses de capital	***154.000***	***-***	***-***	***200.600***	***452.590***	***490.150***	***682.150***	***687.150***
Total despeses	**3.483.583**	**3.329.583**	**3.329.583**	**3.091.845**	**3.397.638**	**2.939.816**	**3.283.726**	**3.960.800**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

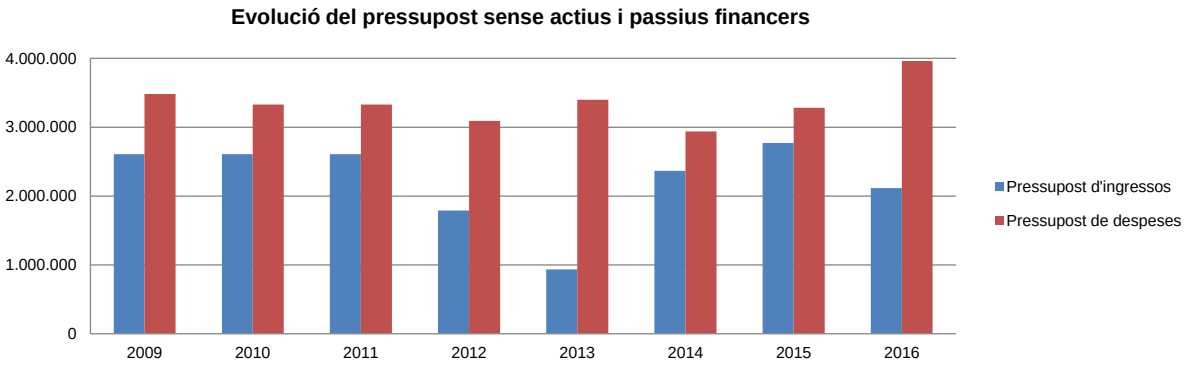

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011 (*)	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014 (**)	Liquidat 2015 (**)	Liquidat 2016 (**)
3. Taxes i altres ingressos	-	-	41.000	44.100	52.300	1.666.566	1.681.322	1.641.776
5. Ingressos patrimonials	3.145.970	1.261.047	1.699.574	568.364	766.915	1.137.780	505.986	618.044
Ingressos corrents	***3.145.970***	***1.261.047***	***1.740.574***	***612.464***	***819.215***	***2.804.346***	***2.187.308***	***2.259.820***
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	41.065.771
Total actius i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	***41.065.771***
Total ingressos	**3.145.970**	**1.261.047**	**1.740.574**	**612.464**	**819.215**	**2.804.346**	**2.187.308**	**43.325.591**

(*) Ajustat segons informació de l'informe
(**) Durant aquest exercici l'INAF ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016
1. Despeses de personal	957.961	1.054.631	1.028.706	937.479	1.152.423	1.247.905	1.160.522	1.166.234
2. Consum de béns corrents i serveis	164.564	485.516	195.293	285.348	311.307	267.242	690.256	983.836
3. Despeses financeres	2.411.827	951.818	1.146.451	142.774	10.933	11.471	-	1.536
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	***3.534.352***	***2.491.965***	***2.370.450***	***1.365.601***	***1.474.663***	***1.526.618***	***1.850.778***	***2.151.606***
6. Inversions reals	9.096	-	-	449	11.370	3.698	9.395	149.635
Despeses de capital	***9.096***	**-**	**-**	***449***	***11.370***	***3.698***	***9.395***	***149.635***
8. Actius financers	-	-	-	-	1.176.921	29.211.107	10.989.101	38.464.825
Total actius i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-**	***1.176.921***	***29.211.107***	***10.989.101***	***38.464.825***
Total despeses	**3.543.448**	**2.491.965**	**2.370.450**	**1.366.050**	**2.662.954**	**30.741.423**	**12.849.274**	**40.766.066**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016
3. Taxes i altres ingressos	-	-	41.000	44.100	52.300	1.666.566	1.681.322	1.641.776
5. Ingressos patrimonials	3.145.970	1.261.047	1.699.574	568.364	766.915	1.137.780	505.986	618.044
Ingressos corrents	***3.145.970***	***1.261.047***	***1.740.574***	***612.464***	***819.215***	***2.804.346***	***2.187.308***	***2.259.820***
Total ingressos	**3.145.970**	**1.261.047**	**1.740.574**	**612.464**	**819.215**	**2.804.346**	**2.187.308**	**2.259.820**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016
1. Despeses de personal	957.961	1.054.631	1.028.706	937.479	1.152.423	1.247.905	1.160.522	1.166.234
2. Consum de béns corrents i serveis	164.564	485.516	195.293	285.348	311.307	267.242	690.256	983.836
3. Despeses financeres	2.411.827	951.818	1.146.451	142.774	10.933	11.471	-	1.536
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	***3.534.352***	***2.491.965***	***2.370.450***	***1.365.601***	***1.474.663***	***1.526.618***	***1.850.778***	***2.151.606***
6. Inversions reals	9.096	-	-	449	11.370	3.698	9.395	149.635
Despeses de capital	***9.096***	**-**	**-**	***449***	***11.370***	***3.698***	***9.395***	***149.635***
Total despeses	**3.543.448**	**2.491.965**	**2.370.450**	**1.366.050**	**1.486.033**	**1.530.316**	**1.860.173**	**2.301.241**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

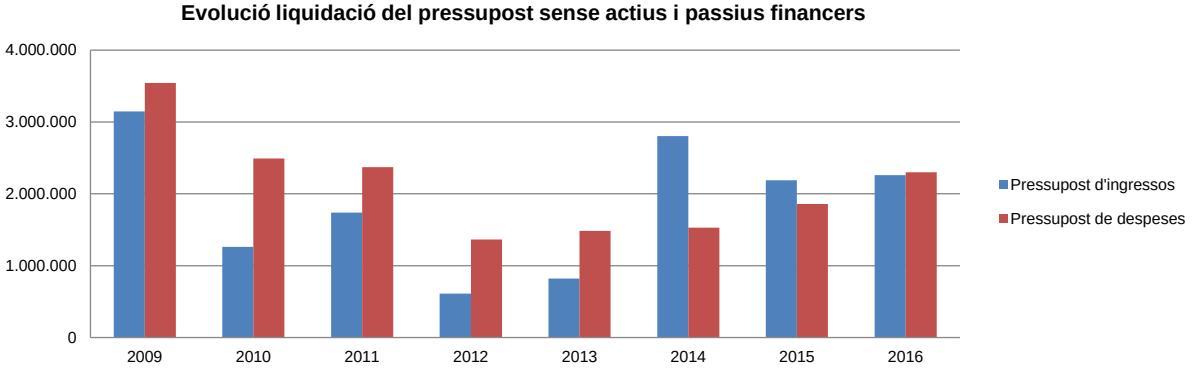

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions sense els actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

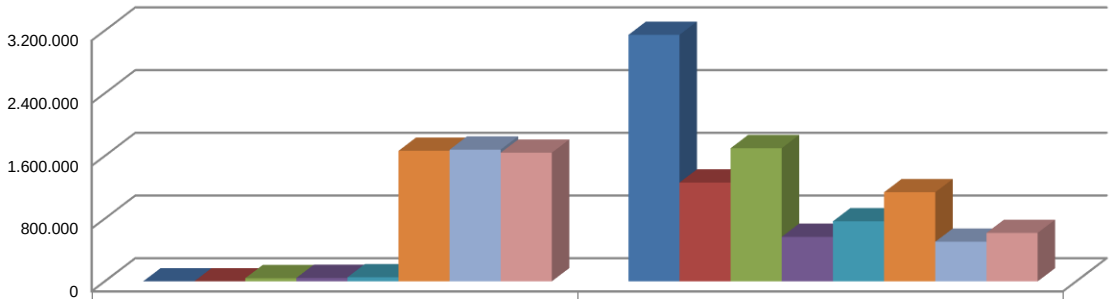

	3. Taxes i altres ingressos	5. Ingressos patrimonials
2009	-	3.145.970
2010	-	1.261.047
2011	41.000	1.699.574
2012	44.100	568.364
2013	52.300	766.915
2014	1.666.566	1.137.780
2015	1.681.322	505.986
2016	1.641.776	618.044

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

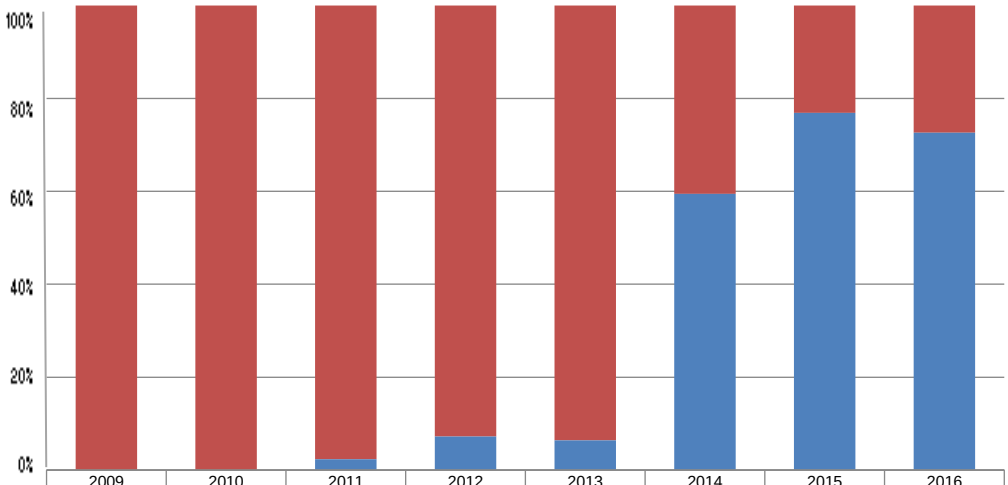

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
3. Taxes i altres ingressos	0%	0%	2%	7%	6%	59%	77%	73%
5. Ingressos patrimonials	100%	100%	98%	93%	94%	41%	23%	27%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

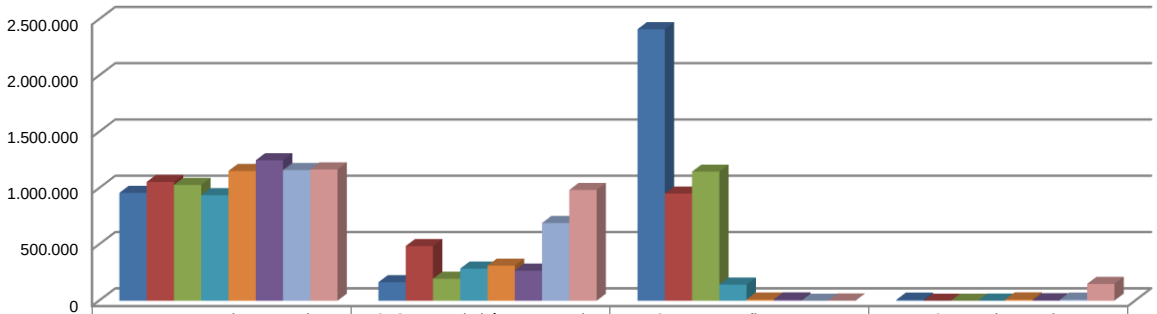

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2009	957.961	164.564	2.411.827	9.096
2010	1.054.631	485.516	951.818	-
2011	1.028.706	195.293	1.146.451	-
2012	937.479	285.348	142.774	449
2013	1.152.423	311.307	10.933	11.370
2014	1.247.905	267.242	11.471	3.698
2015	1.160.522	690.256	-	9.395
2016	1.166.234	983.836	1.536	149.635

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor relatiu

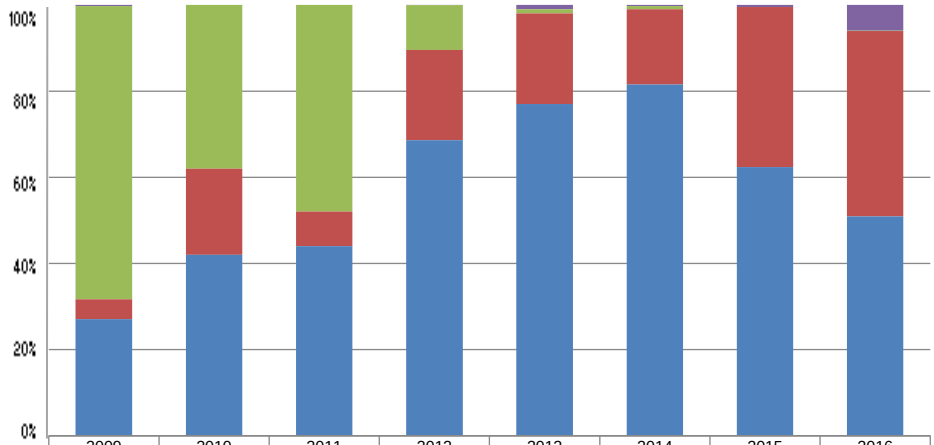

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Despeses de personal	27%	42%	44%	69%	77%	82%	62%	51%
2. Consum de béns corrents i serveis	5%	20%	8%	21%	21%	17%	37%	43%
3. Despeses financeres	68%	38%	48%	10%	1%	1%	0%	0%
6. Inversions reals	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	6%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total ingressos liquidats	3.145.970	1.261.047	1.740.574	612.464	819.215	2.804.346	2.187.308	43.325.591
Total despeses liquidades	3.543.448	2.491.965	2.370.450	1.366.050	2.662.954	30.741.423	12.849.274	40.766.066
Resultat pressupostari	**-397.478**	**-1.230.918**	**-629.876**	**-753.586**	**-1.843.739**	**-27.937.077**	**-10.661.966**	**2.559.525**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Descripció	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-	41.065.771
Actius i passius financers liquidats (despeses)	-	-	-	-	1.176.921	29.211.107	10.989.101	38.464.825
Variació d'actius i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-**	**-1.176.921**	**-29.211.107**	**-10.989.101**	**2.600.946**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2009	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016
1. (+) Drets pendents de cobrament	1.965	1.965	1.965	1.965	25.585.360	168.324	7.447.881	2.211.997
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-153.283.004	-163.080.490	-65.498.927	-67.799.780	-123.666.180	-131.532.595	-172.985.668	-206.821.288
3. (+) Fons líquids	175.695.800	184.258.947	86.046.741	87.396.922	115.827.280	121.174.576	153.787.079	186.544.779
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**22.414.761**	**21.180.422**	**20.549.779**	**19.599.107**	**17.746.460**	**-10.189.695**	**-11.750.708**	**-18.064.512**
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	22.414.761	21.180.422	20.549.779	19.599.107	17.746.460	-10.189.695	-11.750.708	-18.064.512
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**22.414.761**	**21.180.422**	**20.549.779**	**19.599.107**	**17.746.460**	**-10.189.695**	**-11.750.708**	**-18.064.512**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

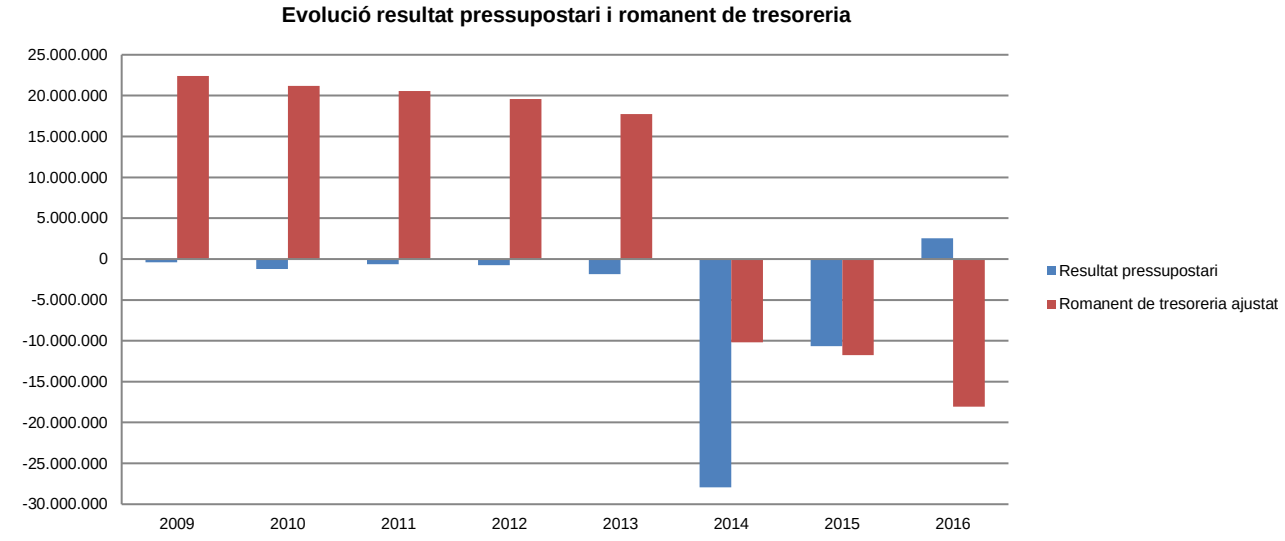

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	3,4%	38,3%	996,7%	323,7%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	34,3%	87,6%	118,6%	78,9%	99,2%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	42,7%	56,7%	95,4%	92,3%	82,3%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	68,6%	43,3%	4,1%	9,0%	2,9%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	20,9%	11,7%	0,9%	5,4%	2,4%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,4%	0,0%	0,1%	0,4%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	-123,0%	-80,0%	45,6%	15,4%	4,8%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	-123,0%	-80,0%	45,6%	15,4%	4,8%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	7,2%	6,4%	59,4%	76,9%	3,8%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2012**	**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	19.674.091	17.805.531	-10.130.623	20.583.619	8.083.876
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	129,0%	114,4%	92,3%	111,9%	103,9%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- L'entitat anivella el seu pressupost inicial mitjançant romanent de tresoreria el qual, al tancament de 2015 i segons el romanent de tresoreria ajustat pel Tribunal, era negatiu d' 11.750.708 euros pel que no podria finançar aquestes operacions. (nota 2.1.1)
- El romanent de tresoreria que ha retut l'INAF es troba sobrevalorat en 36.607.158 euros en haver-hi inclòs saldos els quals no corresponia atenent la seva consideració a efectes pressupostaris. Així, el romanent de tresoreria de l'entitat al tancament de 2016 era negatiu de 18.064.512 euros. (nota 2.4)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- El PGCP és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques. L'INAF ha efectuat per l'exercici 2016, una presentació dels estats i comptes anuals segons preveu el PGCP. Tanmateix, durant l'exercici no utilitza les parts segona i tercera del pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Institut Nacional Andorrà de Finances al 31 de desembre de 2016, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGCP i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'Institut Nacional Andorrà de Finances ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a l'Institut Nacional Andorrà de Finances el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

AFA Autoritat Financera Andorrana

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova, 15 planta 3
AD500 Andorra la Vella

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 28/11/18
Hora d'entrada: 15:50
Núm.: 182/18

Andorra la Vella, 27 de novembre de 2018

Distingit Senyor,

En relació amb el seu escrit de data 9 de novembre de 2018, rebut el 14 de novembre, mitjançant el qual se'ns comunicava la finalització de l'examen de la documentació rebuda en relació amb la liquidació dels comptes de l'AFA corresponents a l'exercici 2016 i d'acord amb el que preveu la *Llei del Tribunal de Comptes*, li trametem adjunt les al·legacions, formades per 5 pàgines, relatives a l'informe que es deriva del referit examen.

El saluda atentament,

Maripau Naranjo Llanos
Directora Àrea de Supervisió

C/ Bonaventura Armengol, 10 · Ed. Montclar, bloc 2, 4a planta · AD500 Andorra la Vella · Principat d'Andorra
Tel: (+376) 80 88 98 · Fax: (+376) 86 59 77 · info@afa.ad · www.afa.ad

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 28/11/18
Hora d'entrada: 15:50
Núm.: 182/18

AFA Autoritat Financera Andorrana

Ref. Al·legacions a l'informe del Tribunal de Comptes sobre la liquidació dels comptes de l'AFA (INAF, fins a la data d'entrada en vigor de la *Llei 12/2018, del 31 de maig, de modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances*) relatius a l'exercici 2016

- Sobre les observacions i les recomanacions relatives a la comptabilitat pública

1.- *"L'entitat anivella el seu pressupost inicial mitjançant romanent de tresoreria el qual, al tancament de 2015 i segons el romanent de tresoreria ajustat pel Tribunal, era negatiu d'11.750.708 euros pel que no podria finançar aquestes operacions. (nota 2.1.1)"*

D'acord amb les al·legacions presentades per aquesta Autoritat al Tribunal de Comptes sobre l'informe de l'exercici 2015, en relació amb el fet que el romanent de tresoreria del tancament de l'exercici 2015 era negatiu, volem precisar un altre cop que, l'AFA considera que el romanent de tresoreria de l'exercici 2015 era positiu per import de 20.772.345 euros.

En aquest estat presentat als comptes anuals de l'AFA, s'inclouen tant el romanent de tresoreria dels fons propis de l'AFA com el romanent de tresoreria derivat de la gestió per part de l'AFA dels fons de tercers, principalment dels fons de l'Administració de Justícia, dels dipòsits de les residències sense activitat lucrativa i dels dipòsits de les sales de joc, entre d'altres.

En aquest sentit, cal tenir en compte que l'AFA classifica al passiu del seu balanç i a l'estat de romanent de tresoreria com a obligacions pendents de pagament corresponents a creditors que no són pressupostaris i tampoc ho seran quan vencin, la totalitat dels saldos gestionats per compte de tercers, principalment dels fons de l'Administració de Justícia, dels dipòsits de les residències sense activitat lucrativa i dels dipòsits de les sales de joc.

Aquestes partides del passiu del balanç de l'AFA per obligacions no pressupostàries tenen la seva contrapartida a l'actiu del balanç: en tresoreria, per la part dels saldos que es manté en compte corrent o en dipòsits amb disponibilitat immediata, i en inversions financeres, per la part d'aquests saldos que està invertida en deute públic del Principat d'Andorra el qual es considera un actiu suficientment líquid.

Segons la definició de "fons líquids" que s'estableix al punt 2.2 "Romanent de Tresoreria", dins de l'apartat "Memòria", del Decret del Pla general de comptabilitat pública, mitjançant el qual s'aprova el pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra, a l'estat de romanent de tresoreria *"s'inclouen els saldos disponibles en caixa d'efectiu i comptes bancaris, així com els excedents temporals de tresoreria que siguin materialitzats en inversions de caràcter no pressupostari i que reuneixin prou liquiditat"*.

L'AFA inverteix una part no majoritària dels dipòsits gestionats per compte de tercers en inversions financeres, exclusivament en deute públic del Principat d'Andorra, perquè, malgrat no disposar d'informació certa de la data de venciment de dites obligacions de pagament a tercers, sí que s'ha analitzat, en base a la informació històrica, quins saldos de passiu no pressupostari es pot entendre, amb un criteri de prudència, que poden ser invertits a curt i mig terminis sense generar risc de liquiditat. Aquestes anàlisi i decisió d'inversió són especialment rellevants en un entorn de tipus d'interès molt baixos o tendents a zero o, fins i tot, negatius.

2.- *"El romanent de tresoreria que ha retut l'INAF es troba sobrevalorat en 36.607.158 euros en haver-hi inclòs saldos els quals no corresponia atenent la seva consideració a efectes pressupostaris. Així, el romanent de tresoreria de l'entitat al tancament de 2016 era negatiu de 18.064.512 euros (nota 2.4)."*

Tal com consta a les al·legacions presentades per aquesta Autoritat per a l'exercici 2015, segons la definició de "fons líquids" que s'estableix al punt 2.2 "Romanent de Tresoreria", dins de l'apartat "Memòria", del Decret del Pla general de comptabilitat pública, mitjançat el qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra, a l'estat de romanent de tresoreria *"s'inclouen els saldos disponibles en caixa d'efectiu i comptes bancaris, així com els excedents temporals de tresoreria que siguin materialitzats en inversions de caràcter no pressupostari i que reuneixin prou liquiditat"*, motiu pel qual, des de l'AFA es va incorporar a l'estat de romanent de tresoreria del tancament de l'exercici 2016, els saldos de l'actiu corresponents a inversions financeres en deute públic del Principat d'Andorra com a inversió financera temporal líquida.

Pel que fa al fet d'haver inclòs imports pendents de pagament per despeses meritades no liquidades per un total de 46.654 euros, ingressos d'activitat ordinària meritats no liquidats per un total de 12.895 euros i ingressos financers igualment meritats i no liquidats per un total de 176.092 euros per als quals no corresponia el seu reflex a l'esmentat estat, des d'aquesta Autoritat es pren nota de l'observació del Tribunal de Comptes en relació amb aquest fet a fi i efecte de corregir l'elaboració del romanent de tresoreria a partir de la data de recepció d'aquesta observació.

L'anterior comporta que l'estat del romanent de tresoreria a tancament de l'exercici 2016 seria de 18.332.794,80 euros.

- Sobre les observacions i les recomanacions d'anys anteriors relatives a la comptabilitat pública

1.- *"El PGCP és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de finances públiques. L'INAF ha efectuat per a l'exercici 2016, una presentació dels estats i comptes anuals segons preveu el PGCP. Tanmateix, durant l'exercici no utilitza les parts segona i tercera del pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix (nota 2.3.)".*

Tal com s'ha explicat a les al·legacions presentades per aquesta Autoritat en anys anteriors, per les característiques particulars de l'operativa de l'AFA, des d'un principi, es va optar per crear un programa comptable "a mida" per tal de recollir la informació comptable pròpia de l'AFA, com a òrgan supervisor del sistema financer, i al mateix temps, la informació comptable que correspon als serveis de gestió de fons de tercers, especialment la gestió dels fons de Justícia que l'AFA presta. En aquest sentit, és necessària l'adaptació dels conceptes comptables generals a la nostra operativa particular i l'adaptació d'aquest sistema informàtic al detall de referència no és òbvia.

- Altres al·legacions a l'Informe del Tribunal de Comptes

Finalment i tot i que no apareix com una observació a l'informe del Tribunal de Comptes relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2016 de l'AFA, però si que es menciona a la pàgina 19 de l'esmentat informe, volem precisar que, pel que fa als pagaments fins a 6.000 euros relacionats amb dipòsits de l'Administració de Justícia, l'ordenació dels quals arriba a l'AFA des dels estaments pertinents sense la mancomunació de signatures prevista per la LGFP; abans de procedir a la signatura de les ordres de pagament, des de l'AFA es fa un control de totes les ordres rebudes amb les ordres de pagament a realitzar de forma mancomunada, i es deixa constància escrita de la revisió realitzada per dues persones.

Andorra la Vella, 27 de novembre del 2018

2/2

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
l'**INSTITUT NACIONAL ANDORRÀ DE FINANCES**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
1.5. Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2. Liquidació del pressupost 9
2.2.1. Taxes i altres ingressos 12
2.2.2. Ingressos patrimonials 12
2.2.3. Actius financers del pressupost d'ingressos 12
2.2.4. Despeses de personal 13
2.2.5. Consum de béns corrents i serveis 13
2.2.6. Despeses financeres 13
2.2.7. Inversions reals 14
2.2.8. Actius financers del pressupost de despeses 14
2.3. Estats financers 15
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 19
2.3.2. Actius financers corrents 21
2.3.3. Comptes a cobrar 21
2.3.4. Actius financers no corrents 22
2.3.5. Propietat, planta i equipament 23
2.3.6. Actius intangibles 24
2.3.7. Comptes a pagar 25
2.3.8. Passius financers corrents 25
2.3.9. Provisions a llarg termini 25
2.3.10. Gestió comptable de l'endeutament 26
2.3.11. Actius nets/Patrimoni 27
2.4. Romanent de tresoreria 28
2.5. Contractació pública 29
2.6. Altres aspectes a destacar 29
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 31
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 37
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 37
5. CONCLUSIONS 38
6. AL·LEGACIONS 38
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 43

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració pública, integrada, entre d'altres, per l'Institut Nacional Andorrà de Finances (en endavant INAF).

La fiscalització de l'INAF forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de l'INAF corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes el 4 de maig de 2018 i consta entre d'altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat de rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/patrimoni i estat de fluxos d'efectius. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estat financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de l'INAF s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de l'INAF expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que

indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'INAF en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 9 d'octubre de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de l'INAF en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

Els òrgans de govern de l'INAF són el consell d'administració i la direcció general.

L'estructura orgànica de l'INAF comprèn els departaments següents: jurídic, regulació, supervisió, coordinació i administració.

L'INAF té implementats processos de control de les diferents operatives comptables (ingressos, pagaments, transferències, tancaments parcials).

Utilitza una aplicació comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

L'INAF no ha estat sotmès als controls per part de la intervenció general previstos pels articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- L'INAF no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. La liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	2.033.840,00	3.Taxes i altres ingressos	1.701.400,00
2. Consum de béns corrents i serveis	1.979.800,00	5. Ingressos patrimonials	367.000,00
3. Despeses financeres	2.000,00	***Ingressos corrents***	***2.068.400,00***
Despeses corrents	***4.015.640,00***	8. Actius financers	32.834.390,00
6. Inversions reals	887.150,00	***Ingressos de capital***	***32.834.390,00***
8. Actius financers	30.000.000,00		
Despeses de capital	***30.887.150,00***		
Total pressupost despeses	**34.902.790,00**	**Total pressupost ingressos**	**34.902.790,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Anivellament del pressupost

L'INAF anivella el seu pressupost mitjançant la incorporació de romanent de tresoreria per import de 6.452.390 euros, el qual per a poder formar part del pressupost inicial i final, seria necessari que prèviament hagués estat quantificat, fet que no succeeix en el cas present i que comporta que no pugui ser utilitzat com a partida d'anivellament del pressupost, atès que, per poder ser quantificat, requereix que prèviament s'hagi procedit a liquidar el pressupost de l'exercici anterior, situació que es donarà amb posterioritat a la vigència de les previsions pressupostàries.

Així, les xifres de romanent de tresoreria ajustades pel Tribunal a 31 de desembre de 2016 va ser negatiu de 18.064.512 euros, pel que no haurien pogut finançar les quantitats requerides en el pressupost de 2017.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici les quals han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Modificacions pressupostàries de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Pressupost final
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	1.701.400,00	-	-	-	-	-	-	-	-	1.701.400,00
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Ingressos patrimonials	367.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	367.000,00
Ingressos corrents	**2.068.400,00**	-	-	-	-	-	-	-	-	**2.068.400,00**
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	32.834.390,00	-	-	-	-	-	-	-	-	32.834.390,00
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	**32.834.390,00**	-	-	-	-	-	-	-	-	**32.834.390,00**
Total ingressos	**34.902.790,00**	-	-	-	-	-	-	-	-	**34.902.790,00**
1 Despeses de personal	2.033.840,00	-	-	-	-	-	-	-	-	2.033.840,00
2 Consum de béns corrents i serveis	1.979.800,00	-	-	-	-	-	-	-	-	1.979.800,00
3 Despeses financeres	2.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000,00
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	**4.015.640,00**	-	-	-	-	-	-	-	-	**4.015.640,00**
6 Inversions reals	887.150,00	-	-	-	-	-	-	-	-	887.150,00
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	30.000.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	30.000.000,00
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	**30.887.150,00**	-	-	-	-	-	-	-	-	**30.887.150,00**
Total despeses	**34.902.790,00**	-	-	-	-	-	-	-	-	**34.902.790,00**

Font: INAF
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

Els quadres resum dels imports liquidats retuts per l'entitat es presenten a continuació:

Liquidació pressupostaria a 31 de desembre del 2017

Liquidació del pressupost d'ingressos:

Euros

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Diferència pressupost final i realitzat	Liquidat 2016	Variació 2017-2016	% Variació liquidat 2017-2016	Cobrat
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	n/d	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	n/d	-
3 Taxes i altres ingressos	1.701.400,00	1.701.400,00	1.630.912,33	70.487,67	1.641.776,22	(10.863,89)	(0,66%)	1.630.912,33
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	n/d	-
5 Ingressos patrimonials	367.000,00	367.000,00	603.520,72	(236.520,72)	618.043,96	(14.523,24)	(2,35%)	603.520,72
Ingressos corrents	*2.068.400,00*	*2.068.400,00*	*2.234.433,05*	*(166.033,05)*	*2.259.820,18*	*(25.387,13)*	*(1,12%)*	*2.234.433,05*
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	n/d	-
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	n/d	-
8 Actius financers	32.834.390,00	32.834.390,00	26.052.750,68	6.781.639,32	41.065.770,97	(15.013.020,29)	(36,56%)	26.052.750,68
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	n/d	-
Ingressos de capital	*32.834.390,00*	*32.834.390,00*	*26.052.750,68*	*6.781.639,32*	*41.065.770,97*	*(15.013.020,29)*	*(36,56%)*	*26.052.750,68*
Total pressupost ingressos	**34.902.790,00**	**34.902.790,00**	**28.287.183,73**	**6.615.606,27**	**43.325.591,15**	**(15.038.407,42)**	**(34,71%)**	**28.287.183,73**

Font: INAF
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses

Euros

Capítol	Pressupost inicial 2017	Modificacions	Pressupost Final 2017	Liquidat 2017	Diferència pressupost final i realitzat	Liquidat 2016	Variació liquidat 2017-2016	% Variació liquidat 2017-2016	Pagat
1 Despeses de personal	2.033.840,00	-	2.033.840,00	1.432.720,51	601.119,49	1.166.234,37	266.486,14	22,85%	1.432.720,51
2 Consum de béns corrents i serveis	1.979.800,00	-	1.979.800,00	388.303,57	1.591.496,43	983.835,62	(595.532,05)	(60,53%)	388.276,47
3 Despeses financeres	2.000,00	-	2.000,00	-	2.000,00	1.535,59	(1.535,59)	(100,00%)	-
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Despeses corrents	*4.015.640,00*	-	*4.015.640,00*	*1.821.024,08*	*2.194.615,92*	*2.151.605,58*	*(330.581,50)*	*(137,68%)*	*1.820.996,98*
6 Inversions reals	887.150,00	-	887.150,00	28.658,49	858.491,51	149.634,92	(120.976,43)	(80,85%)	28.658,49
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
8 Actius financers	30.000.000,00	-	30.000.000,00	29.166.282,12	833.717,88	38.464.824,88	(9.298.542,76)	(24,17%)	29.166.282,12
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	0,00%	-
Despeses de capital	*30.887.150,00*	-	*30.887.150,00*	*29.194.940,61*	*1.692.209,39*	*38.614.459,80*	*(9.419.519,19)*	*(105,02%)*	*29.194.940,61*
Total pressupost despeses	34.902.790,00	-	34.902.790,00	31.015.964,69	3.886.825,31	40.766.065,38	(9.750.100,69)	(242,70%)	31.015.937,59

Font: INAF
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	% Liquidat/Press. final	Liquidat 2016	Variació liquidat 2017-2016	% Variació liquidat 2017-2016
Ingressos corrents	2.068.400,00	2.068.400,00	2.234.433,05	108,03%	2.259.820,18	(25.387,13)	(1,12%)
Despeses de funcionament (1)	(4.013.640,00)	(4.013.640,00)	(1.821.024,08)	45,37%	(2.150.069,99)	329.045,91	(15,30%)
Ingressos de capital	-	-	-	n/d	-	-	n/d
Despeses de capital	(887.150,00)	(887.150,00)	(28.658,49)	3,23%	(149.634,92)	120.976,43	(80,85%)
Superàvit o dèficit de gestió	**(2.832.390,00)**	**(2.832.390,00)**	**384.750,48**	**(13,58%)**	**(39.884,73)**	**424.635,21**	**(1064,66%)**
Despeses financeres	(2.000,00)	(2.000,00)	-	0,00%	(1.535,59)	1.535,59	(100,00%)
Superàvit o dèficit de caixa	**(2.834.390,00)**	**(2.834.390,00)**	**384.750,48**	**(13,58%)**	**(41.420,32)**	**426.170,80**	**(1028,89%)**
Actius financers (ingressos)	32.834.390,00	32.834.390,00	26.052.750,68	79,35%	41.065.770,97	(15.013.020,29)	(36,56%)
Passius financers (ingressos)	-	-	-	n/d	-	-	n/d
Actius financers (despeses)	(30.000.000,00)	(30.000.000,00)	(29.166.282,12)	97,22%	(38.464.824,88)	9.298.542,76	(24,17%)
Passius financers (despeses)	-	-	-	n/d	-	-	n/d
Variació d'actiu i passius financers	**2.834.390,00**	**2.834.390,00**	**(3.113.531,44)**	**(109,85%)**	**2.600.946,09**	**(5.714.477,53)**	**(219,71%)**
Resultat pressupostari	**-**	**-**	**(2.728.780,96)**	n/d	**2.559.525,77**	**(5.288.306,73)**	**(206,61%)**

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), de capítol 2 (Consum de béns i serveis) i de capítol 4 (Transferències corrents)

Font: INAF
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Gestió pressupostària

L'INAF no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'alimenta de la informació enregistrada en la comptabilitat financera.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat en l'article 14 de la LGFP.

2.2.1. Taxes i altres ingressos

El resum de les aplicacions pressupostàries per aquests conceptes és el següent:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
32	**Taxes**	**1.701.400**	**-**	**1.701.400**	**1.630.912**	**-70.488**	**95,86%**
321	Taxes processos aut. i inscripció	403.000	-	403.000	348.700	-54.300	86,53%
322	Taxes anuals de supervisió	1.298.400	-	1.298.400	1.282.212	-16.188	98,75%
3	**Taxes i altres ingressos**	**1.701.400**	**-**	**1.701.400**	**1.630.912**	**-70.488**	**95,86%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

El resum de les aplicacions pressupostàries per aquests conceptes és el següent:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
53	**Interessos de dipòsits i comptes bancaris**	**367.000**	**-**	**367.000**	**603.521**	**236.521**	**164,45%**
531	Interessos de dipòsits	102.000	-	102.000	206.083	104.083	202,04%
532	Interessos deute sector públic	265.000	-	265.000	397.438	132.438	149,98%
5	**Ingressos patrimonials**	**367.000**	**-**	**367.000**	**603.521**	**236.521**	**164,45%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.3. Actius financers del pressupost d'ingressos

Segons el següent detall:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
80	**Cobraments actius financers**	**26.382.000**	**-**	**26.382.000**	**26.052.751**	**-329.249**	**98,75%**
801	Alienació deute sector pública a llarg termini	26.382.000	-	26.382.000	26.052.751	-329.249	98,75%
87	**Incorp. romanent de tresoreria**	**6.452.390**	**-**	**6.452.390**	**-**	**-6.452.390**	**-**
870	Incorp. romanent de tresoreria	6.452.390	-	6.452.390	-	-6.452.390	-
8	**Actius financers**	**32.834.390**	**-**	**32.834.390**	**26.052.751**	**-6.781.639**	**79,35%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses de personal

El reflex de les despeses de personal incloses a la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	**Despeses de gratificació**	**110.000**	**-**	**110.000**	**80.076**	**-29.924**	**72,80%**
100	Consell d'administració	110.000	-	110.000	80.076	-29.924	72,80%
12	**Personal contractual**	**1.584.000**	**-**	**1.584.000**	**1.143.109**	**-440.891**	**72,17%**
120	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions	1.584.000	-	1.584.000	1.143.109	-440.891	72,17%
13	**Personal eventual**	**8.000,00**	**-**	**8.000,00**	**1.027**	**-6.973**	**12,84%**
130	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions	8.000,00	-	8.000,00	1.027	-6.973	12,84%
16	**Quotes de prestació i desp. /càrrec empleador**	**331.840**	**-**	**331.840**	**208.508**	**-123.332**	**62,83%**
160	Quotes de seguretat social	241.840	-	241.840	187.963	-53.877	77,72%
163	Despeses socials del personal	90.000	-	90.000	20.546	-69.454	22,83%
1	**Despeses de personal**	**2.033.840**	**-**	**2.033.840**	**1.432.721**	**-601.119**	**70,44%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.5. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers**	**103.000**	**-**	**103.000**	**97.415**	**-5.585**	**94,58%**
202	Edificis i altres construccions	103.000	-	103.000	97.415	-5.585	94,58%
21	**Rep., mant. i conservació**	**102.700**	**-**	**102.700**	**48.960**	**-53.740**	**47,67%**
212	Rep. i cons. edificis i altres constr.	3.200	-	3.200	2.873	-327	89,78%
213	Rep. i cons. maq. instal. i equip.	3.600	-	3.600	605	-2.995	16,81%
215	Rep. i cons. mobiliari i efectes	400	-	400	157	-243	39,25%
216	Rep. i cons. equips informàtics	95.000	-	95.000	45.326	-49.674	47,71%
219	Rep. i cons. altre mat. immobilitzat	500	-	500	-	-500,00	-
22	**Material, submin. i altres**	**1.708.100**	**-**	**1.708.100**	**241.928**	**-1.466.172**	**14,16%**
220	Material d'oficina	28.100	-	28.100,00	12.847	-15.253	45,72%
221	Subministraments	10.000	-	10.000	5.414	-4.586	54,14%
222	Comunicacions	35.500	-	35.500	28.716	-6.784	80,89%
224	Primes d'assegurances	7.000	-	7.000	1.200	-5.800	17,14%
225	Tributs	32.500	-	32.500	12.282	-20.218	37,79%
226	Altres serveis	95.000	-	95.000	58.086	-36.914	61,14%
227	Treb. realitzats per altres emp.	1.500.000	-	1.500.000	123.383	-1.376.617	8,23%
23	**Indemnitzacions per serveis**	**66.000**	**-**	**66.000**	**-**	**-66.000**	**-**
231	Locomoció	66.000	-	66.000	-	-66.000	-
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**1.979.800**	**-**	**1.979.800**	**388.304**	**-1.591.496**	**19,61%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.6. Despeses financeres

El reflex de les despeses financeres incloses a la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**2.000**	**-**	**2.000**	**-**	**-2.000**	**-**
341	Interessos de dipòsits	2.000	-	2.000	-	-2.000	-
3	**Despeses financeres**	**2.000**	**-**	**2.000**	**-**	**-2.000**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.2.7. Inversions reals

Les partides d'inversions reals de la liquidació del pressupost presenten el següent detall:

	INVERSIONS REALS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	**Inversions noves**	**87.150**	**-**	**87.150**	**27.964**	**-59.186**	**32,09%**
603	Maq., instal·lacions i equipaments	12.150	-	12.150	-	-12.150	-
605	Màquines oficina i mobiliari	35.000	-	35.000	19.432	-15.568	55,52%
606	Equip. per a processos d'informació	40.000	-	40.000	8.532	-31.468	21,33%
64	**Immobilitzat immaterial**	**800.000**	**-**	**800.000**	**694**	**-799.306**	**0,09%**
640	Immobilitzat immaterial	800.000	-	800.000	694	-799.306	0,09%
6	**Inversions reals**	**887.150**	**-**	**887.150**	**28.658**	**-858.492**	**3,23%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Inversions sense reflex pressupostari

Del treball de camp s'ha detectat que l'INAF ha reconegut com a despesa i ha procedit a comptabilitzar dins del seu immobilitzat (aplicacions informàtiques en curs), un import de 3.312 euros que es correspon al 50% de desenvolupament web. Aquesta despesa no ha tingut reflex pressupostari el que comporta que les despeses per inversions reals estiguin menysvalorades per aquest import, i el resultat pressupostari sobrevalorat pel mateix import.

2.2.8. Actius financers del pressupost de despeses

El reflex dels actius financers en la liquidació del pressupost es resumeix en el quadre adjunt:

	ACTIUS FINANCERS	PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
80	**Adquisició de deute**	**30.000.000**	**-**	**30.000.000**	**29.166.282**	**-833.718**	**97,22%**
801	Adq. de deute sector públic a m/ll termini	30.000.000	-	30.000.000	29.166.282	-833.718	97,22%
8	**Actius financers**	**30.000.000**	**-**	**30.000.000**	**29.166.282**	**-833.718**	**97,22%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

ACTIUS		2017
Actius corrents	**Nota**	**268.235.321,87**
Efectius i equivalents a l'efectiu	6	251.794.553,19
Actius financers	8	15.604.409,18
Comptes a cobrar	7	836.359,50
Inventaris		-
Pagaments anticipats		-
Actius en estat de venda		-
Actius no corrents	**Nota**	**26.375.114,01**
Actius financers	8	26.112.631,26
Propietats d'inversió		-
Propietat, planta i equipament	9	41.504,92
Actius intangibles	10	220.977,83
Actius totals		**294.610.435,88**
PASSIUS		
Passius corrents	**Nota**	**273.493.330,04**
Comptes a pagar	11	197.735,58
Passius financers	12	273.295.594,46
Provisions a curt termini		-
Beneficis als treballadors		-
Pensions		-
Cobraments anticipats		-
Passius no corrents	**Nota**	**249.000,00**
Passius financers		-
Provisions a llarg termini	13	249.000,00
Beneficis als treballadors		-
Pensions		-
Passius totals		**273.742.330,04**
ACTIUS NETS/PATRIMONI		
Actius nets/Patrimoni	**Nota**	**20.868.105,84**
Capital		12.020.242,09
Reserves		8.713.622,56
Resultats d'exercicis anteriors		-
Resultat de l'exercici	14	134.241,19
Interessos minoritaris		-
Ajustos per canvi de valor		-
Total actius nets/patrimoni		**20.868.105,84**
Total passiu i patrimoni		**294.610.435,88**

Font: INAF
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Notes	2017
Ingressos		
Impostos		-
Taxes	1	1.630.912,33
Ingressos per transaccions amb contraprestació		-
Transferències d'altres entitats governamentals		-
Ingressos financers	2	591.009,74
Altres ingressos		-
Ingressos totals		**2.221.922,07**
Despeses		
Sous, salaris i beneficis als treballadors	3	(1.548.720,51)
Subvencions i altres pagaments per transferències		-
Subministraments i material pel consum		-
Altres despeses de gestió ordinària	4	(388.147,31)
Despeses de depreciació i amortització	9-10	(93.707,09)
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament		-
Altres despeses		(156,26)
Despeses financeres	5	(56.949,71)
Despeses totals		**(2.087.680,88)**
Participació en resultat positiu (estalvi) d'associades		-
Resultat (estalvi o desestalvi) del període		**134.241,19**

Font: INAF
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	2017
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	
Cobraments	**107.026.874,49**
Taxes	1.630.912,33
Venda de béns i serveis	-
Subvencions	-
Interessos rebuts	603.520,72
Altres cobraments	104.792.441,44
Pagaments	**(99.813.914,85)**
Costos dels treballadors	(1.432.720,51)
Pensions	-
Proveïdors	(191.022,47)
Interessos pagats	-
Altres pagaments	(98.190.171,87)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**7.212.959,64**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	
Compra de planta i equipament	(28.658,49)
Cobraments per venda de planta i equipament	-
Cobraments per venda d'inversions	26.052.750,68
Compra de valors	(29.166.282,12)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**(3.142.189,93)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	
Efectiu rebut per préstecs	-
Reemborsament de préstecs	-
Distribució/dividends al govern	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**4.070.769,71**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	**135.244.436,00**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	**139.315.205,71**

Font: INAF
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	28.287.183,73	2.221.922,07	26.065.261,66
Impostos directes	-	-	-
Impostos indirectes	-	-	-
Taxes i altres ingressos	1.630.912,33	1.630.912,33	-
Transferències corrents	-	-	-
Transferències de capital	-	-	-
Ingressos patrimonials	603.520,72	591.009,74	12.510,98
Venda d'inversions reals	-	-	-
Actius financers	26.052.750,68	-	26.052.750,68
Passius financers	-	-	-
DESPESES (oblig. liquidades)	31.015.964,69	(2.087.680,88)	28.928.283,81
Despeses de personal	1.432.720,51	(1.548.720,51)	(116.000,00)
Consum de béns corrents i serveis	388.303,57	(388.303,57)	-
Despeses financeres	-	(56.949,71)	(56.949,71)
Transferències corrents	-	-	-
Inversions reals	28.658,49	-	28.658,49
Transferències de capital	-	-	-
Actius financers	29.166.282,12	-	29.166.282,12
Passius financers	-	-	-
Amortitzacions	-	(93.707,09)	(93.707,09)
RESULTAT	(2.728.780,96)	134.241,19	(2.863.022,15)

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	134.241,19
Altes/Baixes d'immobilitzat	(28.658,49)
Altes/Baixes d'actius financers	(3.113.531,44)
Altes actius financers	(29.166.282,12)
Baixes actius financers	26.052.750,68
Altes/Baixes de passius financers	
Deterioraments/Reversions	
Amortitzacions	93.707,09
Provisions	116.000,00
Altres casuístiques	69.460,69
Dif negatives de canvi	56.949,71
Dif positives de canvi	(617,95)
Interessos meritats i no cobrats 2017	(26.333,88)
Int cobrats 2017 i meritats anys anteriors	39.462,81
RESULTAT AJUSTAT	(2.728.780,96)

Font: INAF
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

Al ser aquesta la primera presentació amb la normativa referenciada anteriorment, l'INAF aplicant la NICSP 33 ha optat per no presentar la informació comparativa.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

Es presenta a continuació l'estat de gestió comptable de tresoreria retut per l'entitat:

Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Concepte	Euros
1. Cobraments	**133.079.625,17**
(+) Operacions pressupostaries	28.287.183,73
Pressupost corrent	28.287.183,73
Pressupost tancat	
(+) Operacions extrapressupostaries	104.792.441,44
2. Pagaments	**129.008.855,46**
(+) Operacions pressupostaries	30.818.683,59
Pressupost corrent	30.818.683,59
Pressupost tancat	
(+) Operacions extrapressupostaries	98.190.171,87
Flux de tresoreria (1+2)	4.070.769,71
Saldo final de tresoreria 31/12/2016	135.244.436,00
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2017	**139.315.205,71**

Font: INAF
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de l'efectiu i equivalents de l'efectiu és el següent:

Efectiu i equivalents	Euros
	2017
Tresoreria	*139.315.205,71*
Dipòsits sales de joc	601.012,10
Dipòsits de professions liberals	37.863,64
Residències Passives	7.659.513,91
Fons Propis de l'INAF	2.068.638,63
Fons de l'Administració de Justícia	121.672.826,95
Multes i taxes Justícia	668.467,81
SAIGS	6.606.882,67
Dipòsits a c/t	*112.479.347,48*
Fons de l'Administració de Justícia	44.788.864,97
Fons Propis de l'INAF	9.400.000,00
Reserves en garantia	2.464.149,67
Residències Passives	55.800.000,00
Interessos meritats dipòsits	26.332,85
Total	**251.794.553,19**

Font: INAF
(Imports en euros)

De la revisió de la tresoreria es desprenen les següents observacions:

Signatures mancomunades

S'ha constatat que pels pagaments fins a 6.000 euros no s'utilitza la mancomunació de signatures, en els pagaments relacionats amb dipòsits de l'Administració de Justícia, l'ordenació dels quals arriba a l'INAF des dels estaments pertinents en els quals no utilitzen la mancomunació de signatures prevista per la LGFP. Tampoc s'utilitza per a qualsevol operació, sense cap limitació de quantia, quan es tracta de moviments de fons interns del propi INAF.

Aquesta llei no preveu cap excepció a aquest principi, però per a les entitats parapúbliques obre la possibilitat d'acordar un procediment similar al que en ella es preveu pel Govern.

Es recomana adequar els procediments de pagament per tal que es respecti el principi de mancomunació, d'acord amb les previsions de l'article 33 de la LGFP.

Despeses amb domiciliació bancària dels pagaments

L'INAF realitza el pagament d'arrendaments de locals mitjançant domiciliació bancària. Aquesta pràctica és contrària al procediment que requereix l'article 31 de la

LGFP, atès que comporta que es materialitzin els pagaments amb anterioritat a que les despeses hagin estat liquidades i s'hagi dictat la preceptiva ordre de pagament requerida per la norma referida. Es recomana que l'INAF ajusti els seus procediments de pagament a les previsions de la Llei.

2.3.2. Actius financers corrents

La composició dels actius financers corrents es resumeix de la següent manera:

Actius financeres c/t	Saldos el 31/12/2016	Altes	Interessos meritats 2017	Traspassos	Baixes	Saldos el 31/12/2017
Uetres del Tresor 01/06/2016-01/12/2017	3.966.588,61	0,00	31.411,39	0,00	-3.998.000,00	0,00
Uetres del Tresor 01/06/2016-01/12/2017	4.960.716,12	0,00	39.283,88	0,00	-5.000.000,00	0,00
Uetres del Tresor 01/06/2016-01/12/2017	13.546.723,57	0,00	107.276,43	0,00	-13.654.000,00	0,00
Uetres del Tresor 13/04/2016-13/04/2018	0,00	0,00	0,00	6.593.642,88	0,00	6.593.642,88
Uetres del Tresor 17/10/17-17/10/2018	3.708.119,25	3.855.928,74	27.032,38	0,00	-3.730.000,00	3.861.080,37
Uetres del Tresor 17/10/17-17/10/2018	0,00	3.213.108,36	4.292,80	0,00	0,00	3.217.401,16
Uetres del Tresor 17/10/17-17/10/2018	0,00	1.927.467,60	2.575,15	0,00	0,00	1.930.042,75
Total actius financers	26.182.147,55	8.996.504,70	211.872,03	6.593.642,88	-26.382.000,00	15.602.167,16

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a cobrar

La composició de l'epígraf de deutors està determinada per les següents partides:

Comptes a cobrar	Euros 2017
AREB	566.295,25
BPA DEUTOR	270.064,25
Total	**836.359,50**

Font: INAF
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest epígraf es desprenen les següents observacions:

Provisió per a saldos de deutors

Figura en l'apartat de comptes a cobrar una partida amb antiguitat suficient per considerar la seva provisió, per un import total de 270.064 euros.

2.3.4. Actius financers no corrents

Els moviments dels actius financers no corrents, que s'han produït durant l'exercici, es resumeixen de la següent manera:

Actius financeres l/t	Saldos el 31/12/2016	Altes	Interessos meritats 2017	Traspassos	Baixes	Saldos el 31/12/2017
Uetres del Tresor 13/04/2016-13/04/2018	6.528.769,07	0,00	64.873,81	-6.593.642,88	0,00	0,00
Bons del Tresor 19/12/2016-19/12/2019	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.000.000,00
Bons del Tresor 19/12/2016-19/12/2019	3.930.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.930.000,00
Uetres del Tresor 01/12/2017-01/06/2019	0,00	3.350.257,68	2.135,06	0,00	0,00	3.352.392,74
Uetres del Tresor 01/12/2017-01/06/2019	0,00	1.675.128,84	1.067,53	0,00	0,00	1.676.196,37
Uetres del Tresor 01/12/2017-01/06/2019	0,00	905.795,76	577,25	0,00	0,00	906.373,01
Uetres del Tresor 01/12/2017-01/06/2019	0,00	14.238.595,14	9.074,00	0,00	0,00	14.247.669,14
Total actius financers	12.458.769,07	20.169.777,42	77.727,65	-6.593.642,88	0,00	26.112.631,26

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.5. Propietat, planta i equipament

Els moviments de l'epígraf que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Propietat, planta i equipament

Cost	Saldos el 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31/12/2017
Instal·lacions tècniques i maquinària	239.715,53	0,00	0,00	0,00	239.715,53
Mobiliari	130.470,22	19.432,13	0,00	0,00	149.902,35
Equips procés d'informació	60.037,43	8.532,16	0,00	0,00	68.569,59
Total Cost	**430.223,18**	**27.964,29**	**0,00**	**0,00**	**458.187,47**

Amortització acumulada	Saldos el 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31/12/2017
A.A. Instal·lacions tècniques i maquinària	-233.307,27	-1.403,35	0,00	0,00	-234.710,62
A.A. Mobiliari	-122.354,84	-4.815,45	0,00	0,00	-127.170,29
A.A. Equips procés d'informació	-45.468,34	-9.333,30	0,00	0,00	-54.801,64
Total amortització acumulada	**-401.130,45**	**-15.552,10**	**0,00**	**0,00**	**-416.682,55**

Valor net comptable	**29.092,73**	**12.412,19**	**0,00**	**0,00**	**41.504,92**

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.6. Actius intangibles

Els moviments de l'epígraf que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Actius intangibles

Immobilitzat intangible	Saldos el 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31/12/2017
Propietat industrial i intel·lectual	2.854,81	0,00	0,00	0,00	2.854,81
Aplicacions informàtiques	421.929,39	694,20	0,00	0,00	422.623,59
Aplicacions informàtiques (en curs)	0,00	3.312,00	0,00	0,00	3.312,00
Total Cost	**424.784,20**	**4.006,20**	**0,00**	**0,00**	**428.790,40**

Amortització acumulada	Saldos el 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos el 31/12/2017
A.A. Propietat industrial i intel·lectual	-2.854,81	0,00	0,00	0,00	-2.854,81
A.A. Aplicacions informàtiques	-126.803,27	-78.154,99	0,00	0,00	-204.958,26
Total amortització acumulada	**-129.658,08**	**-78.154,99**	**0,00**	**0,00**	**-207.813,07**

Valor net comptable	**295.126,12**	**-74.148,79**	**0,00**	**0,00**	**220.977,33**

Font: INAF
(Imports en euros)

Veure nota 2.2.7

2.3.7. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de comptes a pagar es resumeix en el quadre següent:

Comptes a pagar	Euros 2017
Creditors per obligacions reconegudes	131.245,89
Govern d'Andorra, creditor per retencions practicades	10.446,99
CASS, creditora	55.588,22
Despeses anticipades	287,89
Partides pendents d'aplicació	166,59
Total	**197.735,58**

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.8. Passius financers corrents

El desglossament de l'epígraf dels passius financers corrents es resumeix en el quadre següent:

Passius financers	Euros 2017
Fons Administració de Justícia	178.767.523,24
Residències passives i altres dipòsits	94.528.071,22
Total	**273.295.594,46**

Font: INAF
(Imports en euros)

2.3.9. Provisions a llarg termini

El quadre de moviments de l'exercici és el següent:

Provisions a llarg termini	Saldos el 31/12/2016	Altes	Baixes	Pagaments	Saldos el 31/12/2016
Provisió contracte Direcció General	133.000,00	116.000,00	-	-	249.000,00
Total	133.000,00	116.000,00	-	-	249.000,00

Font: INAF
(Imports en euros)
Nota : la darrera columna correspon al saldo a 31/12/2017

2.3.10. Gestió comptable de l'endeutament

L'INAF en la seva liquidació de comptes informa que "*Partida no aplicable als comptes de l'INAF"*. No s'han constatat operacions d'endeutament al llarg de l'exercici 2017.

2.3.11. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis al patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats Acumulats	Total		
Saldo a 31 de desembre de 2015	**12.020.242,09**	**8.479.524,17**		**294.421,31**	**20.794.187,57**		**20.794.187,57**
Canvis en polítiques comptables							
Saldo reexpressat							
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016							
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament							
Pèrdues per revaluació d'inversions							
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger							
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni							
Resultat positiu (estalvi) del període		294.421,31		(294.421,31)			-
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període							
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	**12.020.242,09**	**8.773.945,48**		**(60.322,92)**	**20.733.864,65**		**20.733.864,65**
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat							
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017							
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips							
Pèrdues per revaluació d'inversions							
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger							
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni							
Resultat negatiu (desestalvi) del període		(60.322,92)		60.322,92			-
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període				**134.241,19**			**134.241,19**
Saldo a 31 de desembre de 2017	**12.020.242,09**	**8.713.622,56**			**20.733.864,65**		**20.733.864,65**

Font: INAF
(Imports en euros)
Nota: El total dels actius nets/patrimoni a 31-12-2017 hauria de ser de 20.868.105,84 euros.

2.4. Romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Euros
1 (+) Drets pendents de cobrament	**836.359,50**
(+) del pressupost corrent	-
(+) de pressupostos tancats	-
(+) d'operacions no pressupostàries	836.359,50
(-) de cobrament dubtós	-
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	**273.493.330,04**
(+) del pressupost corrent	197.735,58
(+) de pressupostos tancats	-
(+) d'operacions no pressupostàries	273.295.594,46
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
3 (+) Fons líquids	293.511.593,63
I Romanent de tresoreria afectat	-
II Romanent de tresoreria no afectat	20.854.623,09
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	20.854.623,09

Font: INAF
(Imports en euros)

De la revisió del romanent de tresoreria es desprenen les següents observacions:

Inclusió a l'estat del romanent de tresoreria de saldos que no corresponen

L'estat del romanent de tresoreria és un estat pressupostari el qual és l'indicador dels resultats pressupostaris, superàvits o dèficits, acumulats derivats de la gestió del pressupost al llarg dels diferents exercicis. Així, la seva variació d'un exercici al següent es deu, principalment, a les operacions pressupostàries que s'han produït en l'exercici de manera que totes aquelles inversions que, malgrat ser financeres, s'han adquirit amb càrrec al pressupost no poden figurar al romanent de tresoreria. Igualment, no poden ser registrades aquelles operacions, tant d'ingressos com de despeses, les quals, malgrat haver-se meritat, no s'han liquidat per no ser exigibles a la data del tancament, doncs s'apliquen al pressupost en el qual es reconeixen.

Els fons líquids de l'estat del romanent de tresoreria de l'INAF inclouen inversions financeres per import de 41.717.040 euros les quals s'han adquirit i finançat amb càrrec al pressupost de l'entitat pel que, d'acord amb l'esmentat anteriorment, no era procedent la seva inclusió.

Derivat de l'anterior, el romanent de tresoreria que presenta l'INAF estaria sobrevalorat en 41.717.040 euros havent de ser, al tancament de l'exercici, negatiu de 20.862.418 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Despeses susceptibles d'un procediment de contractació pública

L'INAF ha contractat serveis de locomoció per import de 10.219 euros a Taxi Folguera pels quals, atès que l'import supera el màxim establert a l'article 8 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament la contractació directa i que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació.

Registre de contractes

L'INAF no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

Pròrroga de contractes que superen el termini màxim legal

L'INAF ha prorrogat per a l'exercici 2017 el contracte de prestació de serveis, de manteniment informàtic i serveis accessoris, formalitzat amb l'empresa Aracil i Rotllant consultors de sistemes, SL (Arc Sistemes), l'any 2010. D'acord amb l'establert a l'article 53.5 de la LCP la durada màxima d'aquests contractes és de sis anys, incloses les pròrrogues pel que no s'ha donat compliment a aquesta limitació.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a esmentar:

Manca de control pressupostari

L'article 27.1 de la Llei 10/2013 de l'INAF, sotmet a aquesta entitat al control financer que, d'acord amb els articles 37, 39 i 42 de la LGFP, és encarregat a la intervenció general.

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual l'INAF no ha quedat subjecte a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Aprovació i remissió de comptes

No s'ha donat compliment als terminis de formulació i aprovació de comptes anuals en els termes regulats a l'article 26 de la Llei 10/2013 de 23 de maig de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

L'article 12.1 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de remetre directament al Tribunal els seus comptes, els de les entitats parapúbliques o de dret públic i de les societats públiques que en depenen, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de cada exercici.

Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 4 de maig de 2018.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	-	75.000	51.000	1.551.800	1.653.000	1.550.900	1.701.400
5. Ingressos patrimonials	2.608.400	2.608.400	1.713.200	884.150	812.500	1.118.076	561.800	367.000
Ingressos corrents	***2.608.400***	***2.608.400***	***1.788.200***	***935.150***	***2.364.300***	***2.771.076***	***2.112.700***	***2.068.400***
8. Actius financers	721.183	721.183	1.303.645	2.462.488	575.516	512.650	47.417.100	32.834.390
Total actius i passius financers	***721.183***	***721.183***	***1.303.645***	***2.462.488***	***575.516***	***512.650***	***47.417.100***	***32.834.390***
Total ingressos	**3.329.583**	**3.329.583**	**3.091.845**	**3.397.638**	**2.939.816**	**3.283.726**	**49.529.800**	**34.902.790**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	1.285.763	1.285.763	1.466.560	1.563.482	1.598.000	1.703.200	1.897.850	2.033.840
2. Consum de béns corrents i serveis	844.470	844.470	818.085	997.066	839.166	885.876	1.363.300	1.979.800
3. Despeses financeres	1.199.350	1.199.350	606.600	384.500	12.500	12.500	12.500	2.000
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	***3.329.583***	***3.329.583***	***2.891.245***	***2.945.048***	***2.449.666***	***2.601.576***	***3.273.650***	***4.015.640***
6. Inversions reals	-	-	200.600	452.590	490.150	682.150	687.150	887.150
Despeses de capital	***-***	***-***	***200.600***	***452.590***	***490.150***	***682.150***	***687.150***	***887.150***
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	45.569.000	30.000.000
Total actius i passius financers	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***45.569.000***	***30.000.000***
Total despeses	**3.329.583**	**3.329.583**	**3.091.845**	**3.397.638**	**2.939.816**	**3.283.726**	**49.529.800**	**34.902.790**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	-	75.000	51.000	1.551.800	1.653.000	1.550.900	1.701.400
5. Ingressos patrimonials	2.608.400	2.608.400	1.713.200	884.150	812.500	1.118.076	561.800	367.000
Ingressos corrents	***2.608.400***	***2.608.400***	***1.788.200***	***935.150***	***2.364.300***	***2.771.076***	***2.112.700***	***2.068.400***
Total ingressos	**2.608.400**	**2.608.400**	**1.788.200**	**935.150**	**2.364.300**	**2.771.076**	**2.112.700**	**2.068.400**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	1.285.763	1.285.763	1.466.560	1.563.482	1.598.000	1.703.200	1.897.850	2.033.840
2. Consum de béns corrents i serveis	844.470	844.470	818.085	997.066	839.166	885.876	1.363.300	1.979.800
3. Despeses financeres	1.199.350	1.199.350	606.600	384.500	12.500	12.500	12.500	2.000
Despeses corrents	***3.329.583***	***3.329.583***	***2.891.245***	***2.945.048***	***2.449.666***	***2.601.576***	***3.273.650***	***4.015.640***
6. Inversions reals	-	-	200.600	452.590	490.150	682.150	687.150	887.150
Despeses de capital	***-***	***-***	***200.600***	***452.590***	***490.150***	***682.150***	***687.150***	***887.150***
Total despeses	**3.329.583**	**3.329.583**	**3.091.845**	**3.397.638**	**2.939.816**	**3.283.726**	**3.960.800**	**4.902.790**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Evolució del pressupost sense actius i passius financers

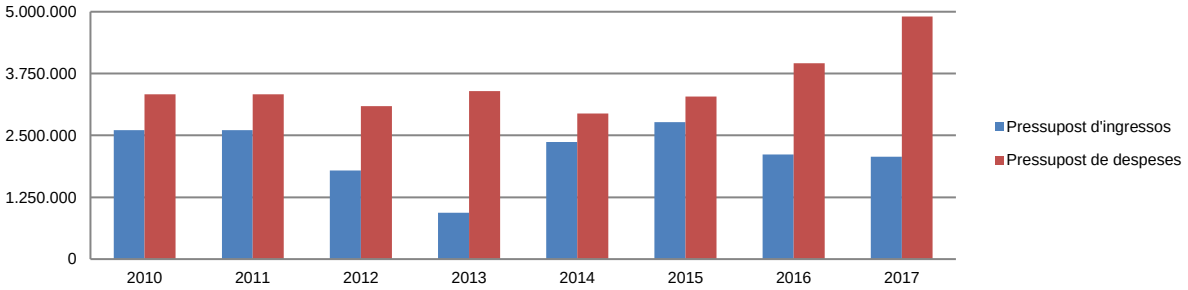

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011 (*)	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014 (**)	Liquidat 2015 (**)	Liquidat 2016 (**)	Liquidat 2017 (**)
3. Taxes i altres ingressos	-	41.000	44.100	52.300	1.666.566	1.681.322	1.641.776	1.630.912
5. Ingressos patrimonials	1.261.047	1.699.574	568.364	766.915	1.137.780	505.986	618.044	603.521
Ingressos corrents	***1.261.047***	***1.740.574***	***612.464***	***819.215***	***2.804.346***	***2.187.308***	***2.259.820***	***2.234.433***
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	41.065.771	26.052.751
Total actius i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	***41.065.771***	***26.052.751***
Total ingressos	**1.261.047**	**1.740.574**	**612.464**	**819.215**	**2.804.346**	**2.187.308**	**43.325.591**	**28.287.184**

(*) Ajustat segons informació de l'informe
(**) Durant aquest exercici l'INAF ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	1.054.631	1.028.706	937.479	1.152.423	1.247.905	1.160.522	1.166.234	1.432.721
2. Consum de béns corrents i serveis	485.516	195.293	285.348	311.307	267.242	690.256	983.836	388.304
3. Despeses financeres	951.818	1.146.451	142.774	10.933	11.471	-	1.536	-
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	***2.491.965***	***2.370.450***	***1.365.601***	***1.474.663***	***1.526.618***	***1.850.778***	***2.151.606***	***1.821.025***
6. Inversions reals	-	-	449	11.370	3.698	9.395	149.635	28.658
Despeses de capital	**-**	**-**	***449***	***11.370***	***3.698***	***9.395***	***149.635***	***28.658***
8. Actius financers	-	-	-	1.176.921	29.211.107	10.989.101	38.464.825	29.166.282
Total actius i passius financers	**-**	**-**	**-**	***1.176.921***	***29.211.107***	***10.989.101***	***38.464.825***	***29.166.282***
Total despeses	**2.491.965**	**2.370.450**	**1.366.050**	**2.662.954**	**30.741.423**	**12.849.274**	**40.766.066**	**31.015.965**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	41.000	44.100	52.300	1.666.566	1.681.322	1.641.776	1.630.912
5. Ingressos patrimonials	1.261.047	1.699.574	568.364	766.915	1.137.780	505.986	618.044	603.521
Ingressos corrents	***1.261.047***	***1.740.574***	***612.464***	***819.215***	***2.804.346***	***2.187.308***	***2.259.820***	***2.234.433***
Total ingressos	**1.261.047**	**1.740.574**	**612.464**	**819.215**	**2.804.346**	**2.187.308**	**2.259.820**	**2.234.433**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	1.054.631	1.028.706	937.479	1.152.423	1.247.905	1.160.522	1.166.234	1.432.721
2. Consum de béns corrents i serveis	485.516	195.293	285.348	311.307	267.242	690.256	983.836	388.304
3. Despeses financeres	951.818	1.146.451	142.774	10.933	11.471	-	1.536	-
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	***2.491.965***	***2.370.450***	***1.365.601***	***1.474.663***	***1.526.618***	***1.850.778***	***2.151.606***	***1.821.025***
6. Inversions reals	-	-	449	11.370	3.698	9.395	149.635	28.658
Despeses de capital	**-**	**-**	***449***	***11.370***	***3.698***	***9.395***	***149.635***	***28.658***
Total despeses	**2.491.965**	**2.370.450**	**1.366.050**	**1.486.033**	**1.530.316**	**1.860.173**	**2.301.241**	**1.849.683**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Evolució liquidació del pressupost sense actius i passius financers

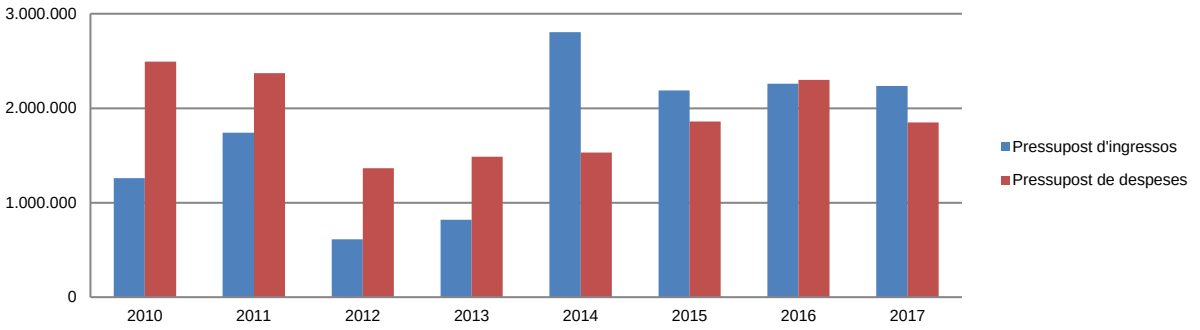

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions sense els actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

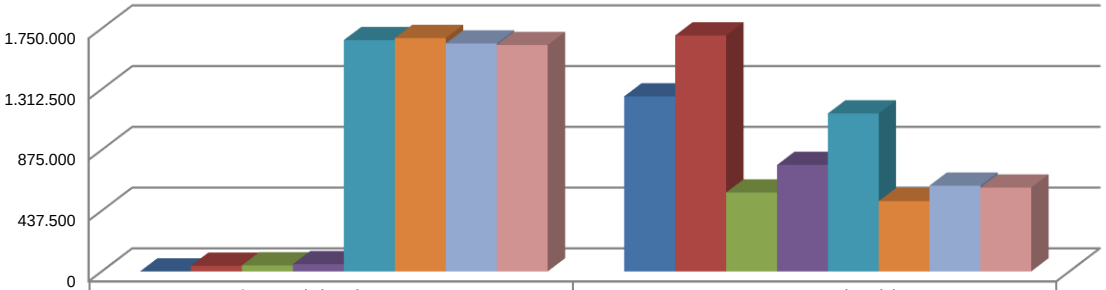

	3. Taxes i altres ingressos	5. Ingressos patrimonials
2010	-	1.261.047
2011	41.000	1.699.574
2012	44.100	568.364
2013	52.300	766.915
2014	1.666.566	1.137.780
2015	1.681.322	505.986
2016	1.641.776	618.044
2017	1.630.912	603.521

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

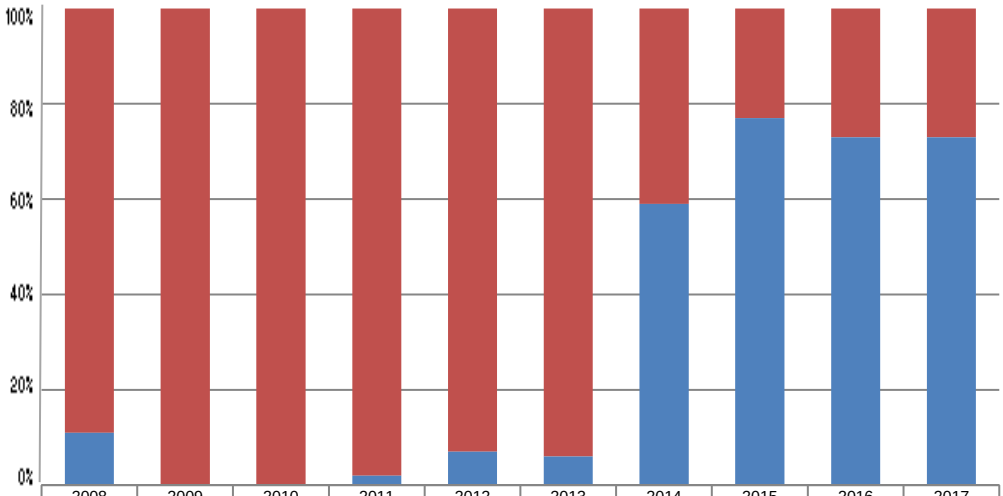

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	11%	0%	0%	2%	7%	6%	59%	77%	73%	73%
5. Ingressos patrimonials	89%	100%	100%	98%	93%	94%	41%	23%	27%	27%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

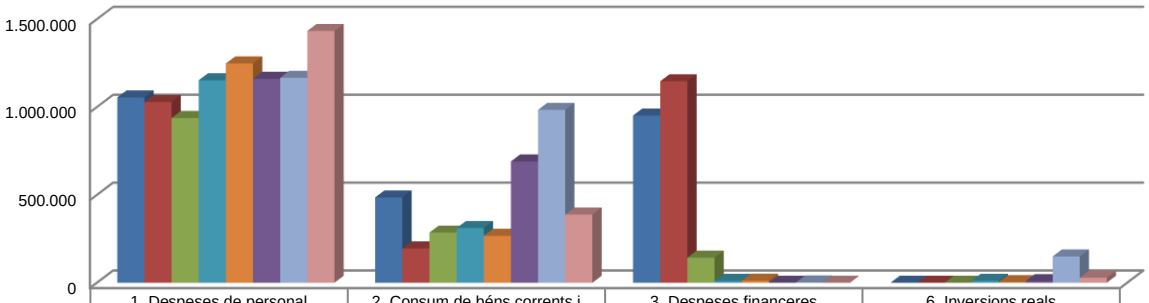

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2010	1.054.631	485.516	951.818	-
2011	1.028.706	195.293	1.146.451	-
2012	937.479	285.348	142.774	449
2013	1.152.423	311.307	10.933	11.370
2014	1.247.905	267.242	11.471	3.698
2015	1.160.522	690.256	-	9.395
2016	1.166.234	983.836	1.536	149.635
2017	1.432.721	388.304	-	28.658

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor relatiu

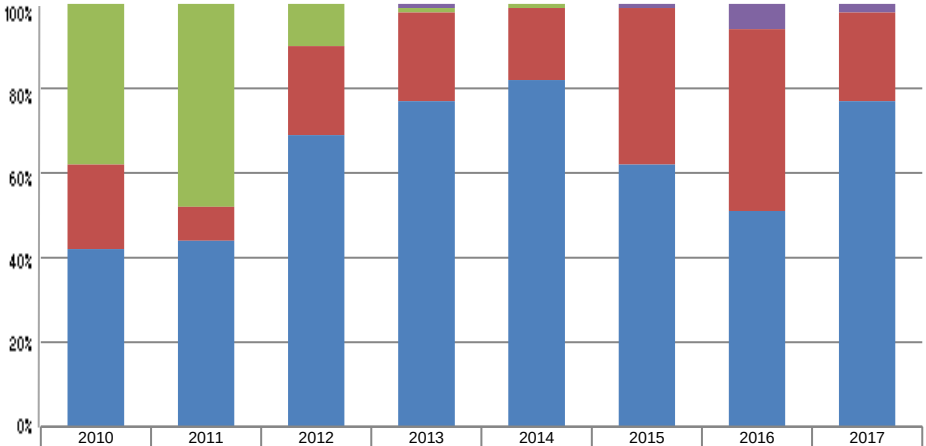

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	42%	44%	69%	77%	82%	62%	51%	77%
2. Consum de béns corrents i serveis	20%	8%	21%	21%	17%	37%	43%	21%
3. Despeses financeres	38%	48%	10%	1%	1%	0%	0%	0%
6. Inversions reals	0%	0%	0%	1%	0%	1%	6%	2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF

Resultat pressupostari, variació d'actius i passius financers i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	1.261.047	1.740.574	612.464	819.215	2.804.346	2.187.308	43.325.591	28.287.184
Total despeses liquidades	2.491.965	2.370.450	1.366.050	2.662.954	30.741.423	12.849.274	40.766.066	31.015.965
Resultat pressupostari	**-1.230.918**	**-629.876**	**-753.586**	**-1.843.739**	**-27.937.077**	**-10.661.966**	**2.559.525**	**-2.728.781**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	-	-	-	-	-	-	41.065.771	26.052.751
Actius i passius financers liquidats (despeses)	-	-	-	1.176.921	29.211.107	10.989.101	38.464.825	29.166.282
Variació d'actius i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-1.176.921**	**-29.211.107**	**-10.989.101**	**2.600.946**	**-3.113.531**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	1.965	1.965	1.965	25.585.360	168.324	7.447.881	2.211.997	836.359
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-163.080.490	-65.498.927	-67.799.780	-123.666.180	-131.532.595	-172.985.668	-206.821.288	-273.493.330
3. (+) Fons líquids	184.258.947	86.046.741	87.396.922	115.827.280	121.174.576	153.787.079	186.544.779	251.794.554
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**21.180.422**	**20.549.779**	**19.599.107**	**17.746.460**	**-10.189.695**	**-11.750.708**	**-18.064.512**	**-20.862.417**
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	21.180.422	20.549.779	19.599.107	17.746.460	-10.189.695	-11.750.708	-18.064.512	-20.862.417
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**21.180.422**	**20.549.779**	**19.599.107**	**17.746.460**	**-10.189.695**	**-11.750.708**	**-18.064.512**	**-20.862.417**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

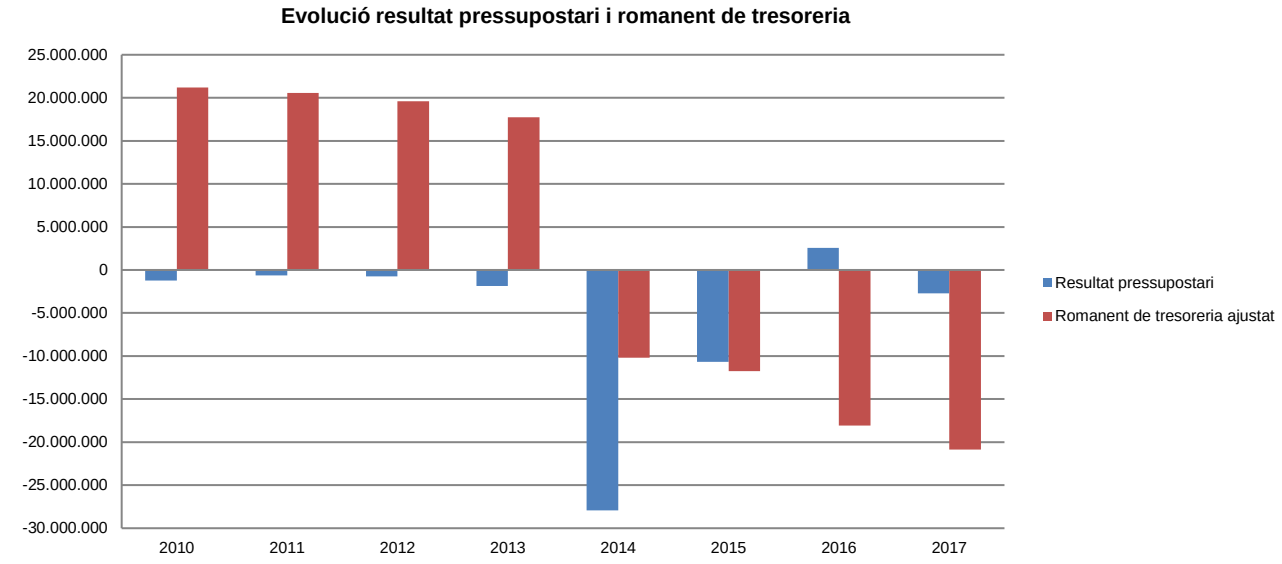

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	38,3%	996,7%	323,7%	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	87,6%	118,6%	78,9%	99,2%	99,4%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	56,7%	95,4%	92,3%	82,3%	88,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	43,3%	4,1%	9,0%	2,9%	4,6%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	11,7%	0,9%	5,4%	2,4%	1,3%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,4%	0,0%	0,1%	0,4%	0,1%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	-80,0%	45,6%	15,4%	4,8%	18,5%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	-80,0%	45,6%	15,4%	4,8%	18,5%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	6,4%	59,4%	76,9%	3,8%	5,8%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	17.805.531	-10.130.623	20.583.619	8.083.876	-5.258.008
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	114,4%	92,3%	111,9%	103,9%	98,1%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'INAF
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- L'INAF no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. La liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP. (notes 1.5 i 2.2)
- Figura en l'apartat de comptes a cobrar una partida amb antiguitat suficient per considerar la seva provisió, per un import total de 270.064 euros. (nota 2.3.3)

Relatives a la contractació pública

- S'han detectat adjudicacions directes per un import global de 10.219 euros per les quals no s'ha justificat que podien acollir-se a aquesta modalitat de contractació, superant els límits quantitatius regulats en la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017. (nota 2.5)
- S'ha prorrogat un contracte de serveis per un termini que supera el màxim de 6 anys, pròrrogues incloses, que estableix l'article 53.5 de la LCP. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- L'INAF anivella el seu pressupost inicial mitjançant romanent de tresoreria el qual, al tancament de 2016 i segons el romanent de tresoreria ajustat pel Tribunal, era negatiu de 18.064.512 euros pel que no podria finançar aquestes operacions. (nota 2.1.1)
- El romanent de tresoreria que ha retut l'INAF es troba sobrevalorat en 41.717.040 euros en haver-hi inclòs saldos els quals no corresponia atenent la seva consideració a efectes pressupostaris. Així, el romanent de tresoreria de l'INAF al tancament de 2017 era negatiu de 20.862.418 euros. (nota 2.4)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes als apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Institut Nacional Andorrà de Finances al 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, l'Institut Nacional Andorrà de Finances ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a l'Institut Nacional Andorrà de Finances el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 25/02/2019
Hora d'entrada: 12'35
Núm.: 15/19

AFA Autoritat Financera Andorrana

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova, 15 planta 3
AD500 Andorra la Vella

Andorra la Vella, 25 de febrer de 2019

Distingit Senyor,

En resposta al seu escrit de data 1 de febrer de 2019, rebut el 4 de febrer, mitjançant el qual se'ns comunica la finalització de l'examen de la documentació rebuda en relació amb la liquidació dels comptes de l'AFA corresponents a l'exercici 2017 i d'acord amb el que preveu la *Llei del Tribunal de Comptes*, adjuntem les al·legacions, formades per 3 pàgines, relatives a l'informe que es deriva del referit examen.

El saluda atentament,

Ramón López Galindo
Director General

C/ Bonaventura Armengol, 10 · Ed. Montclar, bloc 2, 4a planta · AD500 Andorra la Vella · Principat d'Andorra
Tel: (+376) 80 88 98 · Fax: (+376) 86 59 77 · info@afa.ad · www.afa.ad

AFA Autoritat Financera Andorrana

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 25/02/2019
Hora d'entrada: 12'35
Núm.: 15/19

Ref. Al·legacions a l'informe del Tribunal de Comptes sobre la liquidació dels comptes de l'AFA (INAF, fins a la data d'entrada en vigor de la *Llei 12/2018, del 31 de maig, de modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances*) relatius a l'exercici 2017

- Sobre les observacions i les recomanacions relatives a la comptabilitat pública

1.- *"L'INAF no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. La liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP. (notes 1.5 i 2.).*

En primer lloc, volem recordar que l'any 2009 es va dur a terme una inversió en una nova eina informàtica que permetia controlar les diferents fases d'execució de les despeses sobre la liquidació del pressupost de forma mecanitzada i automàtica. Per problemes tècnics, aquesta eina va deixar de ser operativa i, des del 2018, l'AFA està analitzant diferents opcions per adquirir un nou programa que pugui donar cobertura a la casuística comptable particular d'aquesta autoritat en relació amb els diferents fons de tercers que gestiona.

No obstant això i pel que fa al comentari sobre la dificultat i, en alguns casos, l'impediment de fer les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat regulat a l'article 14 de la LGFP, que pot comportar el fet de no enregistrar les fases de l'execució pressupostària; volem precisar que, per les característiques pròpies de l'AFA, en funció de l'operativa d'aquesta autoritat i atès el seu volum d'ingressos i despeses mensuals, ja es realitza un control sobre els drets i les obligacions. Fins i tot per a les partides més significatives es realitza un control exhaustiu i detallat de les fases d'execució de les despeses mitjançant un arxiu auxiliar a la comptabilitat.

Per tant, volem remarcar que la manca d'enregistrament de les diferents fases per a les partides menys significatives, mentre es troba una eina informàtica adaptada a la nostra casuística i que permeti automatitzar aquest procés, no implica una manca d'aplicació de fases del procediment administratiu de l'execució de les despeses que suposi que no es duguin a terme un control i un seguiment estrictes del pressupost, atès que, en cada moment, és valorada cadascuna de les despeses que es puguin originar. En aquest sentit i com a mostra d'aquest fet, insistir en què no hi ha hagut cap partida de despesa que sobrepassés l'import pressupostat per a l'exercici 2017.

2.- *"Figura en l'apartat de comptes a cobrar una partida amb antiguitat suficient per considerar la seva provisió, per un import total de 270.064 euros. (nota 2.3.3).*

En relació amb aquesta partida, es vol precisar que aquest saldo deutor prové de l'exercici 2015 i ha estat reclamat en diverses ocasions. Durant els seus treballs de camp, s'ha facilitat al Tribunal de Comptes còpia de les cartes mitjançant les quals s'ha reclamat aquest import . A més, cal tenir en compte que fins l'octubre del 2017, es va anar reduint el saldo deutor d'aquest compte a cobrar, concretament, per un import de 46.363,53 euros. Per aquest motiu i segons decisió del Consell d'Administració de l'AFA, no es va aprovisionar el saldo de la partida de comptes a cobrar per un import de 270.064,25 euros al tancament del 2017. No obstant això, per al tancament de l'exercici 2018, es tindrà en compte aquesta observació.

- Sobre les observacions i les recomanacions relatives a la contractació pública

1.- *"S'han detectat adjudicacions directes per un import global de 10.219 euros per les quals no s'ha justificat que podien acollir-se a aquesta modalitat de contractació, superant els límits quantitatius regulats en la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017. (nota 2.5).*

Des de l'AFA es vol comentar que, en el moment inicial de contractació d'aquest proveïdor, no estava previst que la facturació global per a l'exercici 2017 pogués superar els límits quantitatius regulats a la *Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.*

No obstant això, remarcar que per a l'exercici 2018, aquesta observació ha estat resolta.

2.- *"S'ha prorrogat un contracte de serveis per un termini que supera el màxim de 6 anys, pròrrogues incloses, que estableix l'article 53.5 de la LCP. (nota 2.5).*

Des de l'AFA es vol remarcar que la *Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana*, concretament l'article 24 Gestió i administració, estableix la possibilitat de no ser d'aplicació la *Llei de contractació pública* en els casos que s'enumeren. Concretament, en aquest cas es considera que, per motius de l'especificitat tècnica del producte i les mesures de confidencialitat necessàries en el servei contractat, pot no ser d'aplicació la *Llei de contractació pública*. Per tant, en aquest cas es considera que la limitació temporal dels contractes no és d'aplicació.

- Sobre les observacions i les recomanacions d'anys anteriors relatives a la comptabilitat pública

1.- *"L'INAF anivella el seu pressupost inicial mitjançant romanent de tresoreria el qual, al tancament de 2016 i segons el romanent de tresoreria ajustat pel Tribunal, era negatiu de 18.064.512 euros pel que no podria finançar aquestes operacions. (nota 2.1.1)"*

D'acord amb les al·legacions presentades per aquesta Autoritat al Tribunal de Comptes sobre els informes dels exercicis 2015 i 2016, en relació amb el fet que el romanent de tresoreria dels respectius tancaments era negatiu, volem precisar, un altre cop, que l'AFA considera que el romanent de tresoreria de l'exercici 2016 era positiu per import de 18.332.794,80 euros, després de considerar els imports pendents de pagament per despeses meritades no liquidades per un total de 46.654 euros, ingressos d'activitat ordinària meritats no liquidats per un total de 12.895 euros i ingressos financers igualment meritats i no liquidats per un total de 176.092 euros per als quals no corresponia el reflex a l'esmentat estat.

En aquest estat presentat als comptes anuals de l'AFA, s'inclouen tant el romanent de tresoreria dels fons propis de l'AFA, com el romanent de tresoreria derivat de la gestió per part de l'AFA dels fons de tercers, principalment dels fons de l'Administració de Justícia, dels dipòsits de les residències sense activitat lucrativa i dels dipòsits de les sales de joc, entre d'altres.

En aquest sentit, cal tenir en compte que l'AFA classifica al passiu del seu balanç i a l'estat de romanent de tresoreria com a obligacions pendents de pagament corresponents a creditors que no són pressupostaris i tampoc ho seran quan vencin, la totalitat dels saldos gestionats per compte de tercers, principalment dels fons de l'Administració de Justícia, dels dipòsits de les residències sense activitat lucrativa i dels dipòsits de les sales de joc.

Aquestes partides del passiu del balanç de l'AFA per obligacions no pressupostàries tenen la seva contrapartida a l'actiu del balanç: en tresoreria, per la part dels saldos que es manté en compte corrent o en dipòsits amb disponibilitat immediata, i en inversions financeres, per la part d'aquests saldos que està invertida en deute públic del Principat d'Andorra el qual es considera un actiu suficientment líquid.

Segons la definició de "fons líquids" que s'estableix al punt 2.2 "Romanent de Tresoreria", dins de l'apartat "Memòria", del Decret del Pla general de comptabilitat pública, mitjançant el qual s'aprova el pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra, a l'estat de romanent de tresoreria *"s'inclouen els saldos disponibles en caixa d'efectiu i comptes bancaris, així com els excedents temporals de tresoreria que siguin materialitzats en inversions de caràcter no pressupostari i que reuneixin prou liquiditat"*.

L'AFA inverteix una part no majoritària dels dipòsits gestionats per compte de tercers en inversions financeres, exclusivament en deute públic del Principat d'Andorra, perquè, malgrat no disposar d'informació certa de la data de venciment de dites obligacions de pagament a tercers, sí que s'ha analitzat, en base a la informació històrica, quins saldos de passiu no pressupostari es pot entendre, amb un criteri de prudència, que poden ser invertits a curt i mig terminis sense generar risc de liquiditat. Aquestes anàlisi i decisió d'inversió són especialment rellevants en un entorn de tipus d'interès molt baixos, tendents a zero o, fins i tot, negatius.

2.- *"El romanent de tresoreria que ha retut l'INAF es troba sobrevalorat en 41.717.040 euros en haver-hi inclòs saldos els quals no corresponia atenent la seva consideració a efectes pressupostaris. Així, el romanent de tresoreria de l'INAF al tancament de 2017 era negatiu de 20.862.418 euros (nota 2.4)."*

Tal com consta a les al·legacions presentades per aquesta Autoritat per als exercicis 2015 i 2016 i tenint en compte la definició de "fons líquids" que s'ha comentat al punt anterior, des de l'AFA es van incorporar a l'estat de romanent de tresoreria del tancament de l'exercici 2017, els saldos de l'actiu corresponents a inversions financeres en deute públic del Principat d'Andorra com a inversió financera temporal líquida.

En aquest sentit, l'estat del romanent de tresoreria a tancament de l'exercici 2017 seria positiu de 20.854623,09 euros.

- Altres al·legacions a l'informe del Tribunal de Comptes

Finalment i tot i que no apareix com una observació a l'informe del Tribunal de Comptes relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2016 de l'AFA, però sí que es menciona a la pàgina 20 de l'esmentat informe, volem precisar que, pel que fa als pagaments fins a 6.000 euros relacionats amb dipòsits de l'Administració de Justícia, l'ordenació dels quals arriba a l'AFA des dels estaments pertinents sense la mancomunació de signatures prevista per la LGFP; abans de procedir a la signatura de les ordres de pagament, des de l'AFA es fa un control de totes les ordres rebudes amb les ordres de pagament a realitzar de forma mancomunada, i es deixa constància escrita de la revisió realitzada per dues persones.

Andorra la Vella, 21 de febrer del 2019

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, del
SERVEI ANDORRÀ D'ATENCIÓ SANITÀRIA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.1.3. Despeses plurianuals 9
2.2. Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Transferències i subvencions del pressupost d'ingressos 13
2.2.2. Ingressos patrimonials 13
2.2.3. Despeses de personal 14
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis 16
2.2.5. Despeses financeres 16
2.2.6. Inversions reals 17
2.3. Estats financers 18
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 21
2.3.2. Altres actius financers 21
2.3.3. Comptes a cobrar 22
2.3.4. Inventaris 22
2.3.5. Pagaments anticipats 23
2.3.6. Actius no corrents 23
2.3.7. Comptes a pagar 25
2.3.8. Passius financers 25
2.3.9. Provisions a llarg termini 25
2.3.10. Actiu net/Patrimoni 26
2.4. Estat del romanent de tresoreria 28
2.5. Contractació pública 29
2.6. Altres aspectes a destacar 29
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 31
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 36
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 36
5. CONCLUSIONS 38
6. AL·LEGACIONS 38
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 60

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, pel Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (en endavant SAAS).

La fiscalització del SAAS forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del SAAS corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat econòmica i financera del SAAS s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del SAAS expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel SAAS en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 10 d'agost de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del SAAS en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 15-7-2015, de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.
- Decret de 22 de desembre de 2016, d'aprovació relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Legislació específica del SAAS i òrgans que l'integren.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció del SAAS. Dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixin els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense

que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern del SAAS.

El Consell Directiu és l'òrgan superior del SAAS. El Director General del SAAS ostenta la representació legal de l'organisme i exerceix les funcions de direcció, gestió i inspecció interna de les activitats, d'acord amb els criteris del Consell Directiu.

Durant l'exercici 2017, el SAAS, s'estructura en dos direccions depenents de la Direcció General: Direcció assistencial i Direcció econòmica i de recursos generals.

Està sotmès a control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la Llei general de les finances públiques. Aquest control és dut a terme per part de la intervenció delegada del Govern.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

	Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1	Despeses de personal	39.462.092
2	Consum de béns corrents i serveis	19.940.543
3	Despeses financeres	39.000
4	Transferències corrents	-
	Despeses corrents	***59.441.635***
6	Inversions reals	2.069.770
	Despeses de capital	***2.069.770***
	Total pressupost despeses	**61.511.405**

	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
4	Transferències corrents	12.989.002
5	Ingressos patrimonials	46.452.633
	Ingressos corrents	***59.441.635***
7	Transferències de capital	2.069.770
	Ingressos de capital	***2.069.770***
	Total pressupost ingressos	**61.511.405**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El resum de les modificacions pressupostàries efectuades durant el període fiscalitzat, és el següent:

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Pressupost final
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	12.989.002	-	-	-	-	76.403	-	-	-	13.065.405
5 Ingressos patrimonials	46.452.633	-	-	-	-	-	-	-	-	46.452.633
Ingressos corrents	**59.441.635**	**-**	**-**	**-**	**-**	**76.403**	**-**	**-**	**-**	**59.518.038**
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	2.069.770	1.228.840	-	-	-	-	-	-	-	3.298.610
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	**2.069.770**	**1.228.840**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3.298.610**
Total ingressos	**61.511.405**	**1.228.840**	**-**	**-**	**-**	**76.403**	**-**	**-**	**-**	**62.816.648**
1 Despeses de personal	(39.462.092)	(9.593)	-	-	-	942.234	-	-	-	(38.529.451)
2 Consum de béns corrents i serveis	(19.940.543)	(129.556)	-	-	-	(1.074.187)	1.248	-	-	(21.143.037)
3 Despeses financeres	(39.000)	-	-	-	-		(1.248)	-	-	(40.248)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	**(59.441.635)**	**(139.149)**	**-**	**-**	**-**	**(131.953)**	**-**	**-**	**-**	**(59.712.736)**
6 Inversions reals	(2.069.770)	(1.228.840)	-	-	-	55.550	-	-	-	(3.243.060)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-		-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-		-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Despeses de capital	**(2.069.770)**	**(1.228.840)**	**-**	**-**	**-**	**55.550**	**-**	**-**	**-**	**(3.243.060)**
Total despeses	**(61.511.405)**	**(1.367.989)**	**-**	**-**	**-**	**(76.403)**	**-**	**-**	**-**	**(62.955.796)**

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències:

Modificacions de crèdit tramitades en dates properes al tancament de l'exercici

S'han tramitat i enregistrat transferències de crèdit per import de 1.153.058 euros en dates properes al tancament de l'exercici, la tramitació de les quals ha tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article15 de la LGFP.

Transferències de crèdit tramitades incorrectament

S'han tramitat transferències de crèdit que afecten el capítol VI, inversions reals, per valor de 339.316 euros les quals, atenent el que disposa l'article 26.1 de la LGFP s'han de tramitar com crèdits extraordinaris o suplements de crèdit.

Enregistrament del finançament dels crèdits reconduïts

Els crèdits reconduïts de l'exercici 2016 s'han finançat amb romanent de tresoreria de l'exercici anterior. El reflex pressupostari que li ha donat l'entitat ha estat el de modificar les previsions pressupostàries del capítol VII, transferències de capital, quan en correspondre a ingressos que van ser liquidat en exercicis anteriors, s'hauria de registrar al capítol VIII actius financers.

2.1.3. Despeses plurianuals

Gestió de les despeses plurianuals de naturalesa corrent

El SAAS gestiona les despeses plurianuals d'inversió, de manera que el pressupost de l'exercici preveu actuacions futures per import de 873.916 euros dins d'aquest capítol.

L'article 29 de la LGFP qualifica les despeses plurianuals com aquells compromisos que estenen els seus efectes a exercicis futurs i han d'abastar tant les despeses corrents com les despeses de capital.

Derivat de l'anterior, el SAAS ha de sotmetre l'aprovació de despeses corrents que estenguin els seus efectes a exercicis futurs a les previsions qualitatives i quantitatives que li requereix l'article 29.3 de la LGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Euros

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2016	Variació absoluta	Variació percentual
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	12.989.002	13.065.405	12.966.218	(99.187)	(0,8%)	11.584.503	1.381.715	11,9%
5 Ingressos patrimonials	46.452.633	46.452.633	44.730.032	(1.722.601)	(3,7%)	44.426.989	303.043	0,7%
Ingressos corrents	**59.441.635**	**59.518.038**	**57.696.250**	**(1.821.788)**	**(3,1%)**	**56.011.492**	**1.684.758**	**3,0%**
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	2.069.770	3.298.610	1.813.842	(1.484.768)	(45,0%)	2.414.994	(601.152)	(24,9%)
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	**2.069.770**	**3.298.610**	**1.813.842**	**(1.484.768)**	**(45,0%)**	**2.414.994**	**(601.152)**	**(24,9%)**
Total pressupost ingressos	**61.511.405**	**62.816.648**	**59.510.092**	**(3.306.556)**	**(5,3%)**	**58.426.486**	**1.083.606**	**1,9%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2016	Variació absoluta	Variació percentual
1 Despeses de personal	(39.462.092)	(38.529.451)	(37.771.990)	757.461	(2,0%)	(37.297.482)	(474.508)	(1,3%)
2 Consum de béns corrents i serveis	(19.940.543)	(21.143.038)	(20.744.915)	398.123	(1,9%)	(20.272.896)	(472.019)	(2,3%)
3 Despeses financeres	(39.000)	(40.248)	(40.248)	-	-	(37.434)	(2.814)	(7,5%)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	**(59.441.635)**	**(59.712.737)**	**(58.557.153)**	**1.155.584**	**(1,9%)**	**(57.607.812)**	**(949.341)**	**(1,6%)**
6 Inversions reals	(2.069.770)	(3.243.060)	(1.813.842)	1.429.218	(44,1%)	(2.414.994)	601.152	24,9%
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	**(2.069.770)**	**(3.243.060)**	**(1.813.842)**	**1.429.218**	**(44,1%)**	**(2.414.994)**	**601.152**	**24,9%**
Total pressupost despeses	**(61.511.405)**	**(62.955.797)**	**(60.370.995)**	**2.584.802**	**(4,1%)**	**(60.022.806)**	**(348.189)**	**(0,6%)**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Euros

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Variació absoluta	Variació percentual	Liquidat 2016	Variació absoluta	Variació percentual
Ingressos corrents	59.441.635	59.518.038	57.696.250	(1.821.788)	(3,1%)	56.011.492	1.684.758	3,0%
Despeses de funcionament (1)	(59.402.635)	(59.672.489)	(58.516.905)	1.155.584	(1,9%)	(57.570.378)	(946.527)	(1,6%)
Ingressos de capital	2.069.770	3.298.610	1.813.842	(1.484.768)	(45,0%)	2.414.994	(601.152)	(24,9%)
Despeses de capital	(2.069.770)	(3.243.060)	(1.813.842)	1.429.218	(44,1%)	(2.414.994)	601.152	24,9%
Resultat de gestió	**39.000**	**(98.901)**	**(820.655)**	**(721.754)**	**729,8%**	**(1.558.886)**	**738.231**	**47,4%**
Despeses financeres	(39.000)	(40.248)	(40.248)	-	-	(37.434)	(2.814)	(7,5%)
Resultat de caixa	**-**	**(139.149)**	**(860.903)**	**(721.754)**	**518,7%**	**(1.596.320)**	**735.417**	**46,1%**
Actius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-	-
Variació d'actiu i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultat pressupostari	**-**	**(139.149)**	**(860.903)**	**(721.754)**	**518,7%**	**(1.596.320)**	**735.417**	**46,1%**

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), del capítol 2 (Consum de béns i serveis) i del capítol 4 (Transferències corrents)

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió de la liquidació pressupostària en deriven les següents observacions:

Manca d'informació requerida en la liquidació del pressupost aprovat

Els comptes retuts del SAAS no inclouen informació que és requerida per la LGFP, especialment l'art. 48. Així doncs, l'estat d'ingressos de la liquidació no conté informació sobre els cobraments, així com l'estat de despeses del pressupost no informa sobre les fases d'autorització, pagaments ordenats i pagaments efectius, regulats per l'art. 48.1.a) i b) de la LGFP.

2.2.1. Transferències i subvencions del pressupost d'ingressos

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Transferències corrents

Subconcepte	Descripció Subconcepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
41111	Sanitat	12.989.002	13.065.405	12.966.218	99,2%
	Total 411	**12.989.002**	**13.065.405**	**12.966.218**	**99,2%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Transferències de capital

Subconcepte	Descripció Subconcepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
76111	Ministeri de Salut	2.069.770	3.298.610	1.813.842	55%
	Total 761	**2.069.770**	**3.298.610**	**1.813.842**	**55%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol 5, d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

Subconcepte	Descripció Subconcepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
57000	Hospitalització	16.831.873	16.831.873	15.466.085	91,9%
57010	Urgències	6.323.250	6.323.250	4.711.989	74,5%
57020	Consultes externes	1.075.004	1.075.004	1.095.330	101,9%
57030	Ambulatori	21.197.770	21.197.770	22.433.284	105,8%
57040	Altres ingressos	1.024.735	1.024.735	1.023.344	99,9%
	Total 570	**46.452.633**	**46.452.633**	**44.730.032**	**96,3%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Manca de registre pressupostari d'un ingrés

El SAAS ha comptabilitzat ingressos derivats de compensacions per assegurances per import de 67.853 euros als quals no se'ls ha donat el tractament pressupostari quan, en haver estat objecte d'un flux de tresoreria, era procedent fer-ho.

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

Concepte	Descripció concepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
110	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions al pers. contractual	(33.600.281)	(32.829.844)	(32.265.105)	98,3%
130	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions al pers. eventual	-	(16.298)	(16.298)	100%
160	Quotes seguretat social	(5.258.744)	(5.135.238)	(5.007.753)	97,5%
163	Despeses socials de personal	(603.067)	(548.071)	(482.834)	88,1%
	Total 1	**(39.462.092)**	**(38.529.451)**	**(37.771.990)**	**98%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Retribucions en espècie i altres retribucions no regulades

El SAAS paga el 50% i el 100%, en el supòsit d'estar de guàrdia, de les despeses de restauració dels empleats que ho desitgin a la cafeteria del centre. El total satisfet per aquest concepte ha estat de 292.944 euros per a l'exercici 2017. Així mateix, s'han satisfet 22.136 euros en concepte de gratificacions al personal, entre les quals per jubilació. Dites retribucions no estan recollides en el reglament de personal ni aprovades pel Consell Directiu.

Conceptes i complements retributius no regulats al Reglament de personal del SAAS

S'ha detectat que el SAAS aplica conceptes retributius i complements, fins i tot a persones de nova incorporació, els quals no es troben regulats al Reglament de personal del SAAS. En concret s'han observat els següents:

- Complement vinculat als ingressos d'activitat assistencial. Diferents persones que duen a terme activitat assistencial al SAAS perceben complements salarials consistents en una retribució percentual en funció dels ingressos que genera la seva activitat, la qual es situa en un interval del 20% al 100% sobre la facturació.
- Prima d'exclusivitat, la qual perceben directius i persones amb càrrec de responsabilitat que impedeix treballar a una altra empresa o autònomament.
- Primes per projectes, que es satisfà a persones per elaborar o col·laborar en projectes estratègics o de futur.

- Complement *Ad Personam,* satisfet a persones per, entre d'altres, mantenir el nivell salarial una vegada ha cessat en la responsabilitat per la que havia estat nomenat.

Per aquests conceptes salarials s'estarien produint pagaments indeguts susceptibles de generar responsabilitats d'acord amb el que disposa l'article 57 de la LGFP produint els efectes que es regulen en l'article 58 i següents de la Llei esmentada.

Cal indicar que, malgrat aquests complements puguin no ser contraris a la normativa que regula les relacions laborals, en el cas del SAAS, atenent a la seva naturalesa d'entitat del sector públic i en atenció al principi de legalitat, s'ha de regir per la regulació especifica que, en aquest cas, és el Reglament de personal.

Indemnització per acomiadament no ajustada al Codi de relacions laborals

Durant l'exercici 2017, el SAAS va rescindir el contracte a un cap de servei, havent convingut amb el treballador una indemnització que supera en 14.774 euros la que resultaria d'aplicar el que disposa l'article 90.1 del Codi de relacions laborals, sense que constin les causes que justifiquin aquest excés.

Aquest fet es susceptible de generar responsabilitats en els termes que estableix l'article 57 de la LGFP.

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici el SAAS té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Definició dels criteris per a l'assignació dels Complements de Responsabilitat Afegida

El SAAS assigna a determinats llocs de treball el complement anomenat de responsabilitat afegida el qual es percep mentre persisteixen les causes que el motiven.

El Consell Directiu va aprovar durant l'exercici 2017 3 nivells de funcions o responsabilitat assignada que s'aplica a cada col·lectiu assistencial i no assistencial que es defineix com Referent, Coordinador/a o Responsable. D'acord amb la proposta aprovada, l'assignació d'aquest complement és en funció dels criteris de responsabilitat i funcions, formació, experiència professional, entorn de treball, nivell de responsabilitat, presa de decisions i valor afegit.

La proposta aprovada pel Consell Directiu no defineix els criteris anteriors i no estableix una connexió entre aquests i els nivells que determinen els Complements de Responsabilitat Afegida als que ens hem referit.

Es recomana que, per garantir que els complements que s'assignen ho són de forma objectiva, es defineixin els criteris indicats i s'estableixi quins d'aquests són necessaris per a l'assoliment d'un determinat nivell de complement.

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Concepte	Descripció concepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
202	Lloguers de terrenys i béns naturals	(457.017)	(458.266)	(458.266)	100%
203	Lloguer de maquinària, instal·lacions i equipaments	(82.300)	(97.146)	(92.346)	95,1%
206	Lloguer d'equipaments per a informàtica	-	(9.761)	(9.761)	100%
212	Reparació i conservació d'edificis i construccions	(5.000)	(5.000)	-	-
213	Reparació i conservació de maquinària, instal·lacions i equipaments	(579.085)	(595.449)	(581.719)	97,7%
216	Reparació i conservació d'equipaments d'informàtics	(1.113.564)	(989.275)	(902.216)	91,2%
218	Reparació i conservació d'aparells i instruments mèdics	(458.578)	(460.044)	(401.754)	87,3%
220	Material d'oficina	(125.500)	(119.781)	(107.793)	90%
221	Subministraments	(11.061.000)	(12.246.969)	(12.231.046)	99,9%
222	Comunicacions	(299.000)	(299.000)	(281.233)	94,1%
223	Transport	(51.000)	(51.000)	(48.157)	94,4%
224	Primes d'assegurances	(285.639)	(362.042)	(358.186)	98,9%
225	Tributs	(15.000)	(15.000)	(13.100)	87,3%
226	Altres serveis	(30.000)	(30.978)	(20.976)	67,7%
227	Treballs realitzats per altres empreses	(5.305.860)	(5.351.326)	(5.190.992)	97%
231	Locomoció	(72.000)	(52.000)	(47.370)	91,1%
	Total 2	**(19.940.543)**	**(21.143.038)**	**(20.744.915)**	**98,1%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

Subconcepte	Descripció Subconcepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
34900	Altres despeses financeres	(39.000)	(39.405)	(39.405)	100%
	Total 349	**(39.000)**	**(39.405)**	**(39.405)**	**100%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Subconcepte	Descripció Subconcepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
35000	Diferències negatives de canvi	-	(842)	(842)	100%
	Total 350	**-**	**(842)**	**(842)**	**100%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Concepte	Descripció concepte	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Grau execució
602	Millores d'eficis	-	(56.314)	(5.049)	9%
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	(277.612)	(589.271)	(97.935)	16,6%
605	Mobiliari i estris	(6.775)	(19.970)	(18.914)	94,7%
606	Equipaments informàtics	-	(92.627)	(92.627)	100%
609	Estudis i projectes	-	(52.632)	(52.632)	100%
612	Reposició d'edificis i altres construccions	(166.200)	(188.307)	(70.428)	37,4%
613	Reposició de maquinària, instal·lacions i equipament	(587.595)	(1.070.089)	(782.061)	73,1%
614	Reposició de material de transport	(30.000)	-	-	-
615	Reposició de mobiliari i estris	(81.780)	(175.559)	(94.984)	54,1%
616	Reposició d'equipaments informàtics	(241.210)	(270.972)	(119.011)	43,9%
640	Aplicacions informàtiques	(678.598)	(727.321)	(480.201)	66%
	Total 6	**(2.069.770)**	**(3.243.060)**	**(1.813.842)**	**55,9%**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

ACTIUS	NOTES	2017	2016
Actiu corrent		**10.971.115**	**9.857.522**
Tresoreria	16	3.239.213	1.236.628
Actius financers	17	4.017	3.303
Comptes a cobrar	18	6.173.401	6.945.445
Inventaris	19	1.520.547	1.535.652
Pagaments anticipats	20	33.937	136.494
Actiu no corrent		**22.377.364**	**17.802.435**
Actius financers	21	4.005	3.805
Propietat, planta i equipament	22	20.481.815	15.891.868
Actius intangibles	23	1.891.544	1.906.762
Total actiu		**33.348.480**	**27.659.957**

PASSIUS	NOTES	2017	2016
Passiu corrent		**9.268.362**	**6.993.464**
Comptes a pagar	24	8.513.782	6.324.073
Passius financers	25	152.409	152.263
Beneficis als treballadors	26	602.171	517.128
Passiu no corrent		**757.041**	**1.102.351**
Passius financers	25	59.008	43.722
Provisions a llarg termini	27	698.033	1.058.629
Patrimoni net	**28**	**23.323.076**	**19.564.141**
Capital		52.843	7.438.093
Reserves		23.596.993	
Resultats d'exercicis anteriors		2.314.144	4.530.008
Resultat de l'exercici		(2.640.904)	(2.215.865)
Ajustos per canvi de valor		-	9.811.905
Total passiu i patrimoni net		**33.348.479**	**27.659.957**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Estat del rendiment financer

	NOTES	2017	2016
Ingressos			
Ingressos per transaccions amb contraprestació	3	43.706.688	43.440.571
Transferències d'altres entitats governamentals	4	12.966.218	11.584.503
Ingressos financers	5	12.072	16.267
Altres ingressos	6	3.943.636	5.317.563
Ingressos totals		**60.628.614**	**60.358.903**
Despeses			
Sous, salaris i beneficis als treballadors	7	(37.819.360)	(37.366.082)
Subvencions i altres pagaments per transferències	8	(1.670.083)	(1.614.399)
Subministraments i material pel consum	9	(15.172.940)	(14.592.531)
Altres despeses de gestió ordinària	10	(3.898.576)	(3.899.727)
Depreciació i amortització	11	(3.588.990)	(3.330.925)
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament	12	(72.075)	(10.439)
Altres provisions i deterioraments	13	(886.228)	(1.117.378)
Altres despeses	14	(160.180)	(642.880)
Despeses financeres	15	(1.085)	(406)
Despeses totals		**(63.269.518)**	**(62.574.767)**
Resultat del període		**(2.640.904)**	**(2.215.865)**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Venda de béns i serveis	46.585.307	44.275.218
Subvencions	14.781.310	16.436.123
Interessos rebuts	11.044	17.744
Altres cobraments	2.244.083	2.032.482
Pagaments		
Costos dels treballadors	(37.343.217)	(37.008.109)
Proveïdors	(20.828.318)	(21.701.245)
Interessos pagats	(10.484)	(9.620)
Altres pagaments	(1.636.978)	(1.465.849)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**3.802.747**	**2.576.744**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(1.800.162)	(3.123.722)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**(1.800.162)**	**(3.123.722)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Variació neta de l'exercici	**2.002.585**	**(546.978)**
Tresoreria inicial	**1.236.628**	**1.783.606**
Tresoreria al final del període	**3.239.213**	**1.236.628**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	**(2.640.904)**
Altes d'immobilitzat	(1.813.842)
Amortitzacions	3.588.990
Altres partides no pressupostàries	4.853
RESULTAT PRESSUPOSTARI	**(860.903)**

Font: SAAS
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

El SAAS presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

De la revisió dels estats i comptes retuts es desprenen les següents observacions:

Errònia classificació de prestació de serveis com a transferències i subvencions

El SAAS disposa d'un contracte amb dues empreses privades que s'encarreguen del transport sanitari. El cost del servei, d'un total de 1.670.083 euros, es registra comptablement com a *subvencions i altres pagaments per transferència.* Atès que es tracta d'una prestació de serveis, l'entitat hauria de presentar aquestes despeses dins de l'apartat de serveis externs de l'estat del rendiment financer.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

El detall de la tresoreria a 31 de desembre és:

Tresoreria	2017	2016
Bancs	3.206.843	1.198.636
Caixa	32.370	37.992
Total	**3.239.213**	**1.236.628**

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea en destaquen les següents incidències:

Mitjans de pagament

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que l'entitat efectua pagaments, per a cert tipus de despeses, mitjançant disposicions d'efectiu de caixa i modalitats de pagaments no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital per mitjà de xarxes de comunicació...), aplicant procediments de regularització a posteriori que no s'ajusten estrictament a la seqüència prevista per la LGFP. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquests sistemes de pagament que s'ajusti a les previsions d'aquesta Llei.

Partides conciliatòries antigues

Les conciliacions bancàries estan integrades per un nombre elevat d'operacions d'imports rellevants i d'antiguitats que poden arribar als 4 anys. Es recomana que l'entitat procedeixi a investigar l'origen de les partides conciliatòries i les regularitzi d'acord amb la seva naturalesa.

2.3.2. Altres actius financers

El detall de l'import reflectit al balanç és el següent:

Actius financers	2017	2016
Interessos a cobrar	4.017	3.303
Total	**4.017**	**3.303**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a cobrar

El desglossament és el següent:

Comptes a cobrar	2017	2016
Deutors	5.243.010	5.323.458
Administracions públiques	2.365.385	1.037.878
Altres deutors	753.928	2.621.180
Provisions	(2.188.922)	(2.037.071)
Total	**6.173.402**	**6.945.445**

Font: SAAS
(Imports en euros)

El detall del compte de deutors és com segueix:

Deutors	2017
Clients pacients privats	2.495.379
Clients institucionals	1.314.142
Companyies estrangeres	865.089
Companyies andorranes	330.781
Clients entitats públiques	205.078
Deutors diversos	32.541
Total	**5.243.010**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.4. Inventaris

El detall de les existències a 31 de desembre és el següent:

Inventaris	2017	2016
Material sanitari	878.585	951.460
Fàrmacs	536.478	517.879
Altres	126.748	76.928
Provisions	(21.264)	(10.614)
Total	**1.520.547**	**1.535.652**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.5. Pagaments anticipats

El detall del compte és com segueix:

Pagaments anticipats	2017	2016
Periodificacions	33.937	136.494
Total	**33.937**	**136.494**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.6. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Actius financers

Actius financers	2017	2016
Fiances constituides a llarg termini	4.005	3.805
Total	**4.005**	**3.805**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Propietat, planta i equipament

		31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
Cost	Terrenys	-	1.164.983	-	-	1.164.983
	Construccions	26.054.019	5.336.499	-	-	31.390.518
	Instal·lacions tècniques sanitàries	13.238.043	299.405	-	(6.797)	13.530.651
	Maquinària i aparells mèdics	11.030.747	538.244	(225.607)	-	11.343.384
	Instrumental i utillatge	627.076	42.347	(288.472)	-	380.952
	Mobiliari i atuells	7.297.420	113.899	(44.065)	6.797	7.374.050
	Equips informàtics	3.058.428	306.173	(750.830)	(114.624)	2.499.148
	Elements de transport	734.524	-	(40.512)	-	694.012
	Altre immobilitzat	231.621	-	(2.873)	-	228.748
	Total	**62.271.878**	**7.801.550**	**(1.352.359)**	**(114.624)**	**68.606.446**
Depreciació Acumulada	Terrenys	-	-	-	-	-
	Construccions	(15.444.490)	(985.170)	-	-	(16.429.660)
	Instal·lacions tècniques sanitàries	(12.154.217)	(448.896)	-	-	(12.603.113)
	Maquinària i aparells mèdics	(9.027.213)	(671.191)	209.089	-	(9.489.314)
	Instrumental i utillatge	(458.027)	(88.593)	284.534	-	(262.086)
	Mobiliari i atuells	(6.373.586)	(547.976)	42.393	-	(6.879.168)
	Equips informàtics	(2.129.254)	(304.041)	750.751	-	(1.682.544)
	Elements de transport	(600.280)	(66.860)	89.092	-	(578.049)
	Altre immobilitzat	(192.943)	(10.626)	2.873	-	(200.697)
	Total	**(46.380.011)**	**(3.123.353)**	**1.378.733**	**-**	**(48.124.631)**
Valor Net		**15.891.867**	**4.678.197**	**26.374**	**(114.624)**	**20.481.815**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Actius intangibles

		31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
Cost	Investigació i desenvolupament	38.255	-	-	-	38.255
	Patents i marques	10.349	-	-	-	10.349
	Aplicacions informàtiques	5.664.756	385.666	(440.464)	114.624	5.724.582
	Total	**5.713.360**	**385.666**	**(440.464)**	**114.624**	**5.773.186**
Depreciació Acumulada	Investigació i desenvolupament	(38.255)	-	-	-	(38.255)
	Patents i marques	(10.349)	-	-	-	(10.349)
	Aplicacions informàtiques	(3.757.994)	(465.638)	390.594	-	(3.833.038)
	Total	**(3.806.598)**	**(465.638)**	**390.594**	**-**	**(3.881.642)**
Valor Net		**1.906.762**	**(79.972)**	**(49.870)**	**114.624**	**1.891.544**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.7. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de creditors és el següent:

Comptes a pagar	2017	2016
Proveïdors	3.228.290	2.734.386
Creditors	2.343.546	2.082.927
Administracions públiques	2.653.228	1.206.667
Altres creditors	288.719	300.092
Total	**8.513.783**	**6.324.072**

Font: SAAS
(Imports en euros)

Beneficis als treballadors	2017	2016
Remuneracions pendents de pagament	597.552	574.706
Tiquets restauració pendents d'utilitzar	4.619	(57.578)
Total	**602.171**	**517.128**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.8. Passius financers

La composició del saldo al tancament de l'exercici és:

Passius financers	2017	2016
Fiances rebudes a curt termini	152.409	152.263
Fiances rebutes a llarg termini	59.008	53.722
Total	**211.417**	**205.985**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.9. Provisions a llarg termini

La composició del saldo de provisions a llarg termini al tancament de l'exercici és:

Provisions a llarg termini	2017	2016
Provisions per responsabilitat	698.033	1.058.629
Total	**698.033**	**1.058.629**

Font: SAAS
(Imports en euros)

2.3.10. Actiu net/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Capital	Altres reserves	Resultats acumulats	Total
Saldo a 31 de desembre de 2015	**815.904**	**-**	**4.530.008**	**5.345.912**
Canvis en polítiques comptables	-	23.596.993	-	23.596.993
Saldo reexpressat	**815.904**	**23.596.993**	**4.530.008**	**28.942.905**
Canvis en el patrimoni net per al 2016	**-**	**-**	**-**	**-**
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	(763.061)	-	763.061	-
Resultat del període	-	-	(2.978.925)	(2.978.925)
Resultats reconeguts durant el període	**(763.061)**	**-**	**(2.215.864)**	**(2.978.925)**
Saldo a 31 de desembre de 2016	**52.843**	**23.596.993**	**2.314.144**	**25.963.980**
Canvis en el patrimoni net per al 2017	**-**	**-**	**(309.875)**	**(309.875)**
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	-	-	(309.875)	(309.875)
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en el patrimoni net	-	-	-	-
Resultat del període	-	-	(2.331.029)	(2.331.029)
Resultats reconeguts durant el període	**-**	**-**	**(2.640.904)**	**(2.640.904)**
Saldo a 31 de desembre de 2017	**52.843**	**23.596.993**	**(326.760)**	**23.323.076**

Font: SAAS
(Imports en euros)

El desglossament de l'epígraf del patrimoni net segons el detall dels comptes retuts és el següent:

Actius nets/Patrimoni	2017	2016
Capital	52.843	7.438.093
Reserves	23.596.993	-
Resultats d'exercicis anteriors	2.314.144	4.530.009
Resutlat de l'exercici	(2.640.904)	(2.215.866)
Ajustos per canvi de valor	-	9.811.905
Total	**23.323.076**	**19.564.141**

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests comptes cal formular les incidències que es detallen:

Tractament comptable del resultat de l'exercici

El SAAS rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir els dèficits d'explotació que genera la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017 "…*un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius*".

L'aplicació d'aquest precepte, faria que el Patrimoni net s'hagi de veure minorat per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	2017
1 (+) Drets pendents de cobrament	**6.466.137**
+ Del pressupost corrent	8.366.340
+ De pressupostos tancats	-
+ D'operacions no pressupostàries	288.719
- De cobrament dubtós	(2.188.922)
- Drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	**9.327.371**
+ Del pressupost corrent	9.038.652
+ De pressupostos tancats	-
+ D'operacions no pressupostàries	288.719
- Obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-
3 (+) Fons líquids	**3.239.213**
I. Romanent de tresoreria afectat	**153.726**
II. Romanent de tresoreria no afectat	**224.252**
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**377.979**

Font: SAAS
(Imports en euros)

De la revisió dels saldos que componen el romanent de tresoreria s'han observat les següents incidències:

Duplicitat de saldos pendents de cobrament

En els saldos pendents de cobrament de l'estat del romanent de tresoreria s'han duplicat els imports pendents de cobrament corresponents a honoraris professionals, per import de 288.719 euros. Per aquest motiu, el romanent de tresoreria retut estaria incrementat en el referit import.

Romanent de tresoreria afectat

El SAAS ha considerat afectada la quantia de 153.726 euros del seu romanent, corresponent als imports reconduïts a l'exercici següent. Amb tot, i tenint en compte que, d'acord amb la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, i que les transferències del Govern tenen per finalitat cobrir el dèficit de l'activitat de l'entitat fiscalitzada, el SAAS ha de considerar afectat aquell romanent que té el seu origen en les subvencions rebudes, durant l'exercici i en exercicis anteriors, i que, al tancament de l'exercici 2017 no s'han aplicat al finançament del referit dèficit.

2.5. Contractació pública

De la revisió que s'ha dut a terme relativa a la licitació i execució dels contractes administratius s'ha observat el següent:

Contractes d'arrendament de consultoris mèdics sense procediment concurrent

El SAAS arrenda consultoris mèdics a professionals per a que exerceixin la seva activitat privada en el Centre Hospitalari Andorrà. Atenent la naturalesa de béns de domini públic dels espais arrendats, l'ús privatiu dels mateixos està sotmès a les regles de publicitat i concurrència, de conformitat amb el que disposa l'article 103 del Codi de l'Administració. No consta que els referits principis s'hagin respectat en els contractes examinats. Cal indicar, així mateix, que s'ha donat als referits contractes la naturalesa jurídica de civil quan la naturalesa jurídica dels béns és de domini públic, de conformitat amb l'article 76 del referit Codi de l'Administració.

Procediments de compra de medicaments no exclusius i no específics no ajustats a la LCP

El SAAS utilitza procediments de compra de productes farmacèutics sobre la base de criteris d'economia i, quan és possible, de concurrència. Amb tot, aquests procediments no s'ajusten estrictament als que estableix la LCP, pel que es recomana que siguin adoptats tràmits i formes pròpies de la contractació administrativa.

Composició de la mesa de contractació no ajustada a la LCP

L'article 19.4 de la LCP requereix que la mesa de contractació ha d'estar integrada, entre d'altres, pel President de l'entitat parapública o la persona en qui delegi.

S'han observat procediments d'adjudicació en els quals no figurava la persona referida sense que consti la delegació expressa en la persona que l'ha presidit.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

C*ontrol pressupostari*

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017, d'acord amb el qual, el SAAS ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat, control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. No obstant això, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent.

Polítiques i pràctiques medi ambientals

Les polítiques que duen a terme les administracions públiques poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de l'entitat.

Igualment, en el marc de l'avaluació del compliment de les normes que li són d'aplicació, pertoca al Tribunal conèixer i analitzar les iniciatives per a prevenir, minorar o pal·liar els efectes medi ambientals de les seves activitats.

En aquest sentit, el SAAS, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

De la informació analitzada s'ha observat l'existència de compromisos, plans, programes, i recursos destinats a atendre objectius de caire medi ambiental.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	14.762.729	14.762.729	14.800.000	12.079.472	12.353.514	11.869.383	11.584.503	12.989.002
5. Ingressos patrimonials	41.332.745	41.332.744	40.038.451	41.337.754	43.098.809	43.730.197	46.088.400	46.452.633
Ingressos corrents	***56.095.474***	***56.095.473***	***54.838.451***	***53.417.226***	***55.452.323***	***55.599.580***	***57.672.903***	***59.441.635***
7. Transferències de capital	-	-	2.092.843	1.790.000	1.458.000	2.665.275	2.153.122	2.069.770
8. Actius financers	1.550.000	40.000	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	***1.550.000***	***40.000***	***2.092.843***	***1.790.000***	***1.458.000***	***2.665.275***	***2.153.122***	***2.069.770***
Total ingressos	**57.645.474**	**56.135.473**	**56.931.294**	**55.207.226**	**56.910.323**	**58.264.855**	**59.826.025**	**61.511.405**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	36.996.504	36.996.506	35.738.294	34.870.384	36.112.626	36.288.217	37.790.884	39.462.092
2. Consum de béns corrents i serveis	17.278.788	17.278.788	18.484.726	17.705.026	18.523.867	19.252.363	19.740.019	19.940.543
3. Despeses financeres	10.762	10.762	11.215	42.000	40.000	39.000	39.000	39.000
4. Transferències corrents	1.716.862	1.716.862	604.216	799.816	775.830	20.000	3.000	-
Despeses corrents	***56.002.916***	***56.002.918***	***54.838.451***	***53.417.226***	***55.452.323***	***55.599.580***	***57.572.903***	***59.441.635***
6. Inversions reals	1.550.000	40.000	2.092.843	1.790.000	1.458.000	2.665.275	2.253.122	2.069.770
Despeses de capital	***1.550.000***	***40.000***	***2.092.843***	***1.790.000***	***1.458.000***	***2.665.275***	***2.253.122***	***2.069.770***
Total despeses	**57.552.916**	**56.042.918**	**56.931.294**	**55.207.226**	**56.910.323**	**58.264.855**	**59.826.025**	**61.511.405**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

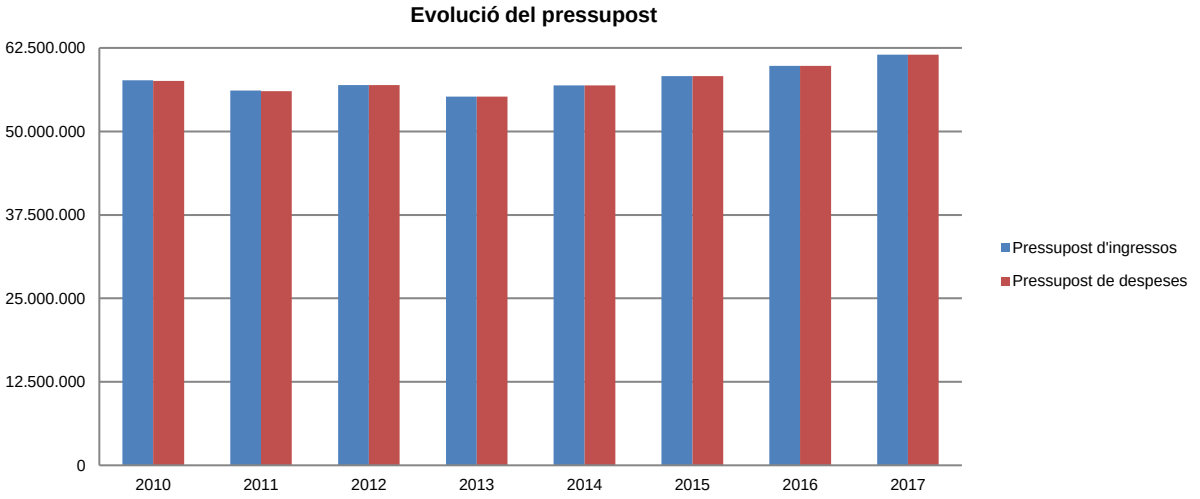

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011 (*)	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
4. Transferències corrents	16.072.040	16.330.890	13.133.333	12.079.471	11.884.080	11.744.767	11.584.503	12.966.218
5. Ingressos patrimonials	40.471.851	41.194.583	40.902.713	40.251.199	43.417.414	43.967.359	44.426.989	44.730.032
Ingressos corrents	***56.543.891***	***57.525.473***	***54.036.046***	***52.330.670***	***55.301.494***	***55.712.126***	***56.011.492***	***57.696.250***
6. Ingressos d'inversions reals	-	-	-	-	-	85.000	-	-
7. Transferències de capital	3.042.011	1.320.315	974.567	1.288.118	1.813.157	1.966.051	2.414.994	1.813.842
Ingressos de capital	***3.042.011***	***1.320.315***	***974.567***	***1.288.118***	***1.813.157***	***2.051.051***	***2.414.994***	***1.813.842***
Total ingressos	**59.585.902**	**58.845.788**	**55.010.613**	**53.618.788**	**57.114.651**	**57.763.177**	**58.426.486**	**59.510.092**

(*) Ajustat segons observacions de l'informe
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	36.058.778	37.276.289	34.243.050	33.729.756	34.843.441	35.519.960	37.297.482	37.771.990
2. Consum de béns corrents i serveis	17.868.647	18.054.094	18.165.761	17.713.256	19.415.608	20.821.055	20.272.896	20.744.915
3. Despeses financeres	13.095	10.548	31.753	34.836	37.545	35.029	37.434	40.248
4. Transferències corrents	1.443.038	1.554.989	1.015.708	824.033	760.154	-	-	-
Despeses corrents	***55.383.558***	***56.895.920***	***53.456.272***	***52.301.881***	***55.056.748***	***56.376.044***	***57.607.812***	***58.557.153***
6. Inversions reals	4.257.030	1.700.897	1.037.156	1.288.118	1.816.585	2.045.945	2.414.994	1.813.842
Despeses de capital	***4.257.030***	***1.700.897***	***1.037.156***	***1.288.118***	***1.816.585***	***2.045.945***	***2.414.994***	***1.813.842***
Total despeses	**59.640.588**	**58.596.817**	**54.493.428**	**53.589.999**	**56.873.333**	**58.421.989**	**60.022.806**	**60.370.995**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

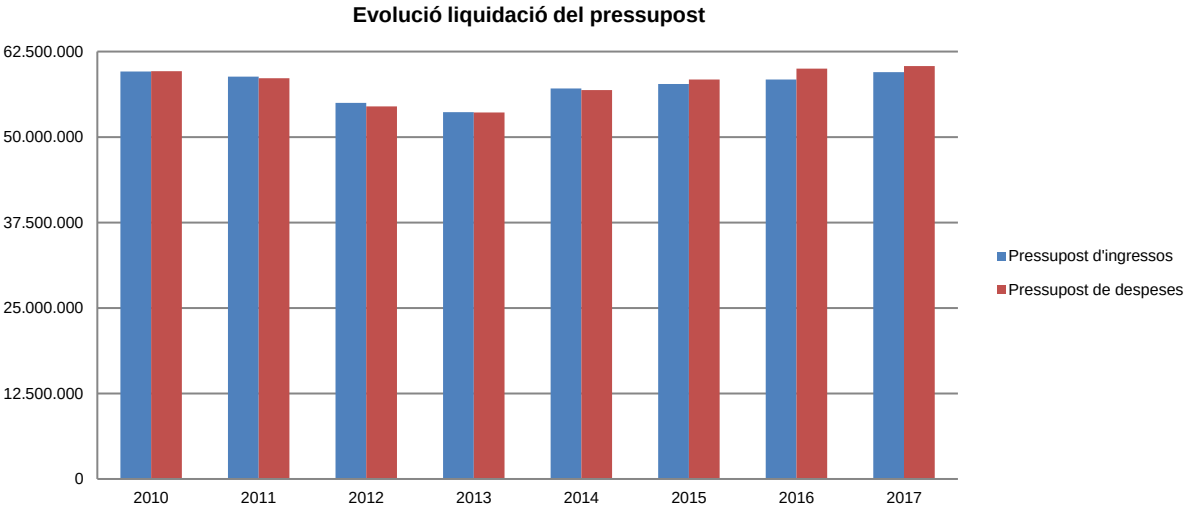

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

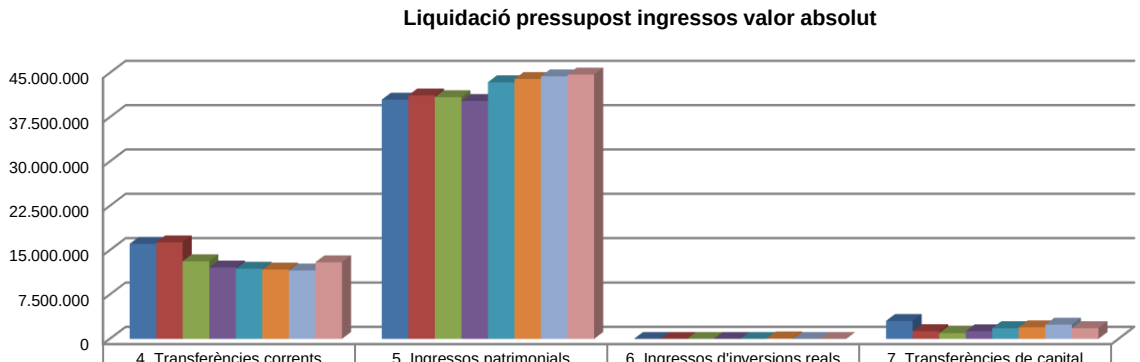

	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	6. Ingressos d'inversions reals	7. Transferències de capital
2010	16.072.040	40.471.851	-	3.042.011
2011	16.330.890	41.194.583	-	1.320.315
2012	13.133.333	40.902.713	-	974.567
2013	12.079.471	40.251.199	-	1.288.118
2014	11.884.080	43.417.414	-	1.813.157
2015	11.744.767	43.967.359	85.000	1.966.051
2016	11.584.503	44.426.989	-	2.414.994
2017	12.966.218	44.730.032	-	1.813.842

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

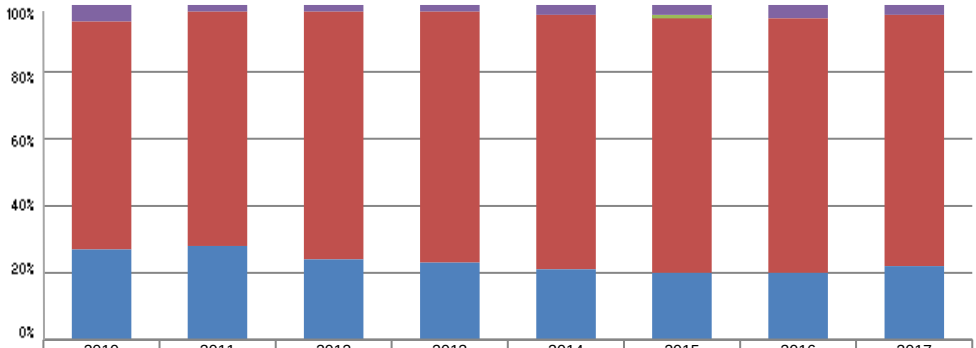

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
4. Transferències corrents	27%	28%	24%	23%	21%	20%	20%	22%
5. Ingressos patrimonials	68%	70%	74%	75%	76%	76%	76%	75%
6. Ingressos d'inversions reals	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%
7. Transferències de capital	5%	2%	2%	2%	3%	3%	4%	3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

Liquidació pressupost despeses valor absolut

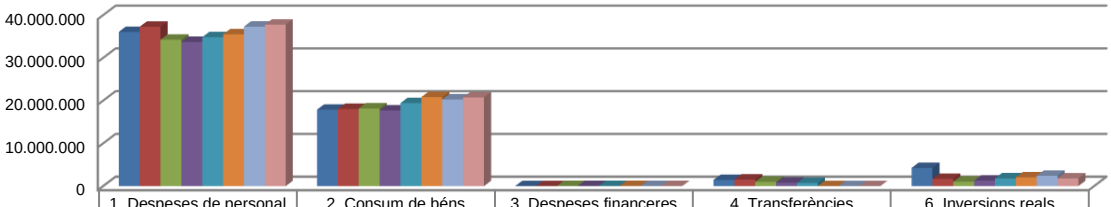

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2010	36.058.778	17.868.647	13.095	1.443.038	4.257.030
2011	37.276.289	18.054.094	10.548	1.554.989	1.700.897
2012	34.243.050	18.165.761	31.753	1.015.708	1.037.156
2013	33.729.756	17.713.256	34.836	824.033	1.288.118
2014	34.843.441	19.415.608	37.545	760.154	1.816.585
2015	35.519.960	20.821.055	35.029	-	2.045.945
2016	37.297.482	20.272.896	37.434	-	2.414.994
2017	37.771.990	20.744.915	40.248	-	1.813.842

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

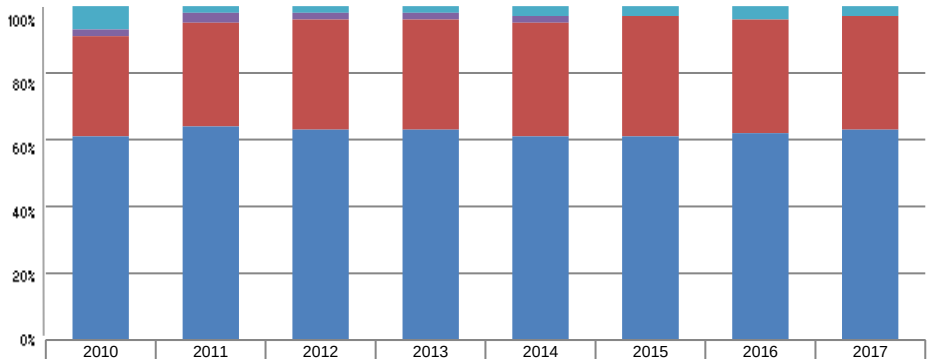

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	61%	64%	63%	63%	61%	61%	62%	63%
2. Consum de béns corrents i serveis	30%	31%	33%	33%	34%	36%	34%	34%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	2%	3%	2%	2%	2%	0%	0%	0%
6. Inversions reals	7%	2%	2%	2%	3%	3%	4%	3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	59.585.902	58.845.788	55.010.613	53.618.788	57.114.651	57.763.177	58.426.486	59.510.092
Total despeses liquidades	59.640.588	58.596.817	54.493.428	53.589.999	56.873.333	58.421.989	60.022.806	60.370.995
Resultat pressupostari	**-54.686**	**248.971**	**517.185**	**28.789**	**241.318**	**-658.812**	**-1.596.320**	**-860.903**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	7.696.872	7.283.445	5.951.870	9.713.613	5.313.721	8.953.069	6.948.748	6.177.418
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-8.088.347	-7.285.744	-8.198.792	-7.723.376	-6.567.395	-8.263.288	-6.750.950	-9.327.371
3. (+) Fons líquids	5.364.746	5.214.564	7.130.988	2.255.170	4.776.578	1.783.606	1.236.628	3.239.213
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**4.973.271**	**5.212.265**	**4.884.066**	**4.245.407**	**3.522.904**	**2.473.387**	**1.434.426**	**89.260**
I. Romanent de tresoreria afectat	3.445.987	821.920	1.051.994	1.828.716	1.968.717	228.543	1.383.345	153.726
II. Romanent de tresoreria no afectat	1.527.284	4.390.345	3.832.072	2.416.691	1.554.187	2.244.844	51.081	-64.466
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**4.973.271**	**5.212.265**	**4.884.066**	**4.245.407**	**3.522.904**	**2.473.387**	**1.434.426**	**89.260**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

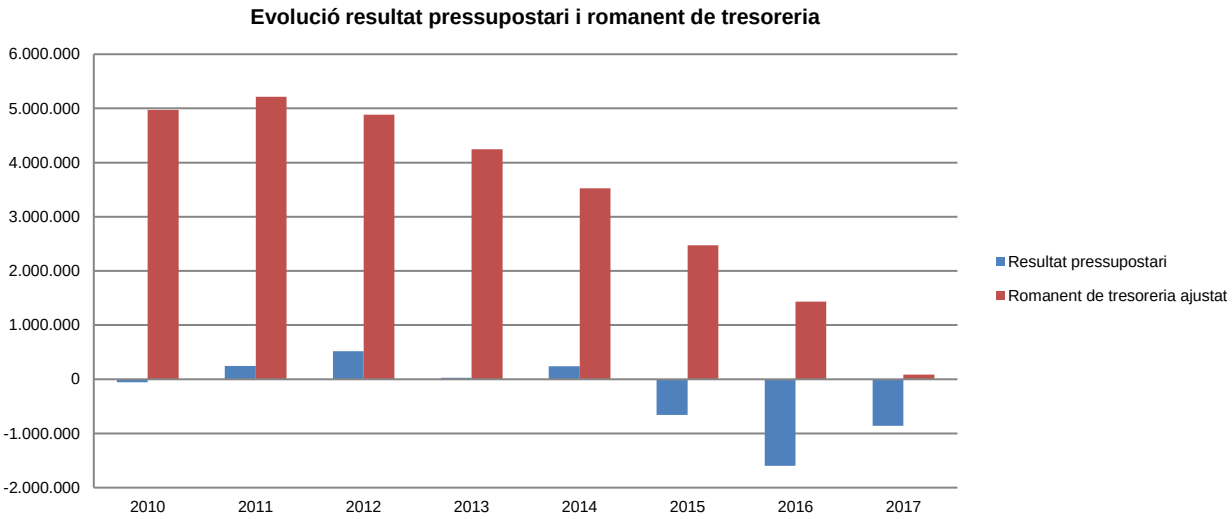

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	3,7%	4,5%	4,0%	3,1%	2,3%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	95,1%	98,0%	97,1%	95,0%	94,7%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	93,6%	95,6%	96,4%	97,3%	95,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	62,9%	61,3%	60,8%	62,1%	62,6%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	33,1%	34,1%	35,6%	33,8%	34,4%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	1,5%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	2,4%	3,2%	3,5%	4,0%	3,0%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	0,1%	0,4%	-1,2%	-2,8%	-1,5%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	0,1%	0,4%	-1,2%	-2,8%	-1,5%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	75,1%	76,0%	76,3%	76,0%	75,2%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Ratis de liquiditat			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	5.954.919	5.256.454	4.219.625	2.864.059	1.702.753
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	177,1%	180,0%	151,2%	141,0%	118,4%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	29,2%	72,7%	21,7%	17,7%	34,9%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del SAAS
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- No s'ha donat tractament pressupostari a uns ingressos per compensacions d'assegurances, per import de 67.853 euros quan era procedent fer-ho. (nota 2.2.2)
- El romanent de tresoreria retut està sobrevalorat en 288.719 euros donat que s'ha reflectit per duplicat els saldos pendents de cobrament derivats de la gestió d'honoraris professionals. (nota 2.4)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han detectat modificacions pressupostàries tramitades en dates properes al tancament de l'exercici, per import de 1.153.058 euros les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses que no disposaven de consignació pressupostària adequada i suficient, contravenint el principi d'especialitat regulat a l'article 15 de la LGFP. (nota 2.1.2)
- S'han tramitat transferències de crèdit que afecten el capítol VI, inversions reals, per valor de 339.316 euros les quals, atenent el que disposa l'article 26.1 de la LGFP s'han de tramitar com crèdits extraordinaris o suplements de crèdit. (nota 2.1.2)
- D'acord amb les successives lleis del pressupost, el SAAS, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, els resultats d'exercicis anteriors s'haurien de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar, a la vegada que aquest import no s'hauria de considerar a l'objecte de determinar el romanent de tresoreria no afectat de l'ens. (notes 2.3.10 i 2.4)

Relatives a la contractació pública

- S'han arrendat consultoris mèdics a professionals per a que exerceixin la seva activitat privada en el Centre Hospitalari Andorrà sense que s'hagin sotmès a les regles de publicitat i concurrència, de conformitat amb el que disposa l'article 103 del Codi de l'Administració. Als referits contractes se'ls ha donat naturalesa jurídica civil quan afecten a béns de domini públic. (nota 2.5)

Altres observacions

- Els empleats fixes del SAAS es beneficien de remuneracions en espècie i altres retribucions de les quals es desconeix l'empara normativa que les faculta i/o els acords dels òrgans de govern que les habiliten. (nota 2.2.3)
- S'ha detectat que s'apliquen conceptes retributius i complements els quals no es troben regulats al Reglament de personal del SAAS, com: complement vinculat als ingressos d'activitat assistencial, primes d'exclusivitat, primes per projectes i complement *Ad Personam*. Per aquests conceptes salarials s'estarien produint pagaments indeguts susceptibles de generar responsabilitats d'acord amb el que disposa l'article 57 de la LGFP produint els efectes que es regulen en l'article 58 i següents de la Llei esmentada. (nota 2.2.3)
- S'ha satisfet una indemnització per resolució de contracte laboral, la qual no s'ajusta al que disposa l'article 90.1 del Codi de relacions laborals, podent originar responsabilitats en els termes que estableix l'article 57 de la LGFP. (nota 2.2.3)
- Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual el SAAS ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Servei Andorra d'Atenció Sanitària a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el SAAS ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

SAAS
SERVEI ANDORRÀ D'ATENCIÓ SANITÀRIA

C. DELS ESCALLS, S/N · AD700 ESCALDES-ENGORDANY
PRINCIPAT D'ANDORRA

T. +376 871 200 · F. +376 861 536
saas@saas.ad

Sr. Francesc d'Assis PONS TOMÀS
President
TRIBUNAL DE COMPTES
C. de la Vall, núm. 9-13
AD500 - Andorra la Vella

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 3/5/19.
Hora d'entrada: 11h15
Núm.: 98-19.

ASSUMPTE: Al·legacions treballs de fiscalització – tancament 2017

Distingit Sr. Pons,

D'acord amb allò que preveu els articles 3 i 10, de Llei del Tribunal de Comptes, del dia 13 d'abril del 2000, em plau fer-vos a mans l'escrit d'al·legacions sobre l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària.

Atentament,

Josep M. PIQUÉ BADIA
Director general

Escaldes-Engordany, 3 de maig del 2019

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 3/5/19
Hora d'entrada: 11:15
Núm.: 98-19

AL·LEGACIONS DEL SERVEI ANDORRÀ D'ATENCIÓ SANITÀRIA A L'INFORME PROVISIONAL DEL TRIBUNAL DE COMPTES

Exercici 2017

SAAS
SERVEI ANDORRÀ
D'ATENCIÓ SANITÀRIA

DATA: 3 de Maig de 2019

1. **<u>En relació al punt 2.1.2. Modificacions pressupostàries es formulen les següents al·legacions:</u>**

a).- Es diu ***"Modificacions de crèdit tramitades en dates properes al tancament de l'exercici.***

S'han tramitat i enregistrat transferències de crèdit per import de 1.153.058 euros en dates properes al tancament de l'exercici, la tramitació de les quals ha tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15 de la LGFP".

Prenem en consideració aquesta menció per tal de considerar-la en les millores dels procediments, incloent les evolucions previstes i a data d'avui ja implementades de l'actual programari de control i planificació econòmic-financer (ERP), que han de permetre millorar la gestió econòmica de l'entitat i, en conseqüència, donar ple compliment als requeriments legals.

b).- Es diu ***"Transferències de crèdit tramitades incorrectament.***

S'han tramitat transferències de crèdit que afecten el capital VI, inversions reals, per valor de 339.316 euros les quals, atenent el que disposa l'article 26.1 de la LGFP s'han de tramitar com crèdits extraordinaris o suplements de crèdit".

En base a l'article 3 apartat 5 de la Llei 3/2017 del pressupost per a l'exercici 2017, que diu:

"El Govern pot, a proposta del ministre que correspongui, autoritzar transferències de crèdit dins d'un mateix programa per a les despeses de capital i d'actius financers".

I tenint en compte que el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS) només té un únic programa, considerem que les transferències de crèdit realitzades en el capítol VI estan tramitades correctament.

2. **<u>En relació al punt 2.1.2. Modificacions pressupostàries es formulen les següents al·legacions:</u>**

Es diu ***"Enregistrament del finançament dels crèdits reconduïts.***

Els crèdits reconduïts de l'exercici 2016 s'han finançat amb romanent de tresoreria de l'exercici anterior. El reflex pressupostari que li ha donat l'entitat ha estat el de modificar les previsions pressupostaries del capitol VI 1, transferències de capital, quan en correspondre a ingressos que van ser liquidats en exercicis anteriors, s'hauria de registrar al capital VIII actius financers".

Prenem en consideració la seva menció.

3. <u>En relació al punt 2.1.3 Despeses plurianuals es formulen les següents al·legacions:</u>

Es diu ***"Gestió de les despeses plurianuals de naturalesa corrent.***

El SAAS gestiona les despeses plurianuals d'inversió, de manera que el pressupost de l'exercici preveu actuacions futures per import de 873.916 euros dins d'aquest capitol.

L'article 29 de la LGFP qualifica les despeses plurianuals com aquells compromisos que estenen els seus efectes a exercicis futurs i han d'abastar tant les despeses corrents com les despeses de capital.

Derivat de l'anterior, el SAAS ha de sotmetre l'aprovació de despeses corrents que estenguin els seus efectes a exercicis futurs a les previsions qualitatives i quantitatives que li requereix l'article 29.3 de la LGFP".

Prenem en consideració la seva menció.

4. <u>En relació al punt 2.2 Liquidació del pressupost es formulen les següents al·legacions:</u>

Es diu ***"Manca d'informació requerida en la liquidació del pressupost aprovat.***

Els comptes retuts del SAAS no inclouen informació que és requerida per la LGFP, especialment l'art. 48. Així doncs, l'estat d'ingressos de la liquidació no conté informació sobre els cobraments així com l'estat de despeses del pressupost no informa sobre les fases d'autorització, pagaments ordenats i pagaments efectius, regulats per l'art. 48.1.a) i b) de la LGFP".

Prenem en consideració aquesta menció per tal de considerar-la en les millores dels procediments, incloent les evolucions previstes i a data d'avui ja implementades de l'actual programari de control i planificació econòmic-financer (ERP), que han de permetre millorar la gestió econòmica de l'entitat i, en conseqüència, donar ple compliment als requeriments legals.

5. <u>En relació al punt 2.2.2. Ingressos- patrimonials es formulen les següents al·legacions:</u>

Es diu ***"Manca de registre pressupostari d'un ingrés.***

El SAAS ha comptabilitzat ingressos derivats de compensacions per assegurances per import de 67.853 euros als quals no se'ls ha donat el tractament pressupostari quan, en haver estat objecte d'un flux de tresoreria, era procedent fer-ho".

Correspon a una circumstància puntual que va generar discrepàncies que van originar que aquest ingrés fos atès amb retard. En qualsevol cas prenem nota de la recomanació i per tant del criteri a aplicar en casos similars.

6. <u>En relació al punt 2.2.3. Despeses de personal es formulen les següents al·legacions:</u>

Amb caràcter general i previ, cal establir que les persones que perceben un salari pel seu treball al SAAS estan sotmeses al Codi de relacions laborals.

Aquesta norma, amb rang de llei, té un rang jerárquic superior a qualsevol reglament, i més encara a un "Reglament de Personal del SAAS" aprovat pel Consell Directiu d'aquesta parapública.

Aquest reglament que, en realitat i malgrat la seva denominació, no és en puritat una norma de caràcter reglamentari, puix la potestat reglamentària està reservada a Govern per mandat constitucional, no estableix una norma administrativa o estatutària que es pugui incardinar fora del dret laboral.

El Reglament de Personal del SAAS és una norma laboral, de dret privat (a la forma que es donen aquests "Reglaments" en moltes grans empreses privades) que obté la seva aplicació i efecte en tant que és acceptada pels treballadors o els seus representants.

Certament també és una eina que ha de dotar de coherència en l'actuació de la parapública en la seva relació amb els seus treballadors, i que en la mesura del què sigui possible ha de tenir vocació de regular totes les relacions amb els seus treballadors.

Ara bé, per una banda, donada la jerarquia normativa, està clar que el Reglament de Personal del SAAS no podrà anar en contra de la regulació que estableix el Codi de relacions laborals. I per tant, si a l'empara d'aquest Codi de relacions laborals s'han consolidat drets adquirits per als treballadors, aquests s'hauran de respectar per sobre del què disposi el Reglament de Personal.

I, d'altra banda, el Consell Directiu del SAAS té potestat per aprovar situacions que deroguin aquell Reglament de Personal aprovat per ell mateix.

Es pot interpretar de les consideracions del Tribunal de Comptes que es podria tenir la concepció equivocada de que el Reglament de Personal del SAAS podria tenir un caràcter de reglament administratiu, o de regulació estatutària del treball. Aquesta concepció no seria correcta, perquè com s'ha dit, constitucionalment només poden tenir rang reglamentari aquells reglaments aprovats pel Govern, i per altra part, una norma estatutària que reguli el treball (a la forma per exemple dels cossos especials) hauria de tenir rang de llei (en funció de la reserva de llei que per a la matèria, regulació del treball, estableix la Constitució en el seu article 39.3).

Per la qual cosa, com s'ha dit, aquell Reglament de Personal del SAAS només pot ser considerat com de dret privat - a la forma que les empreses, àdhuc del sector privat, també tenen "Reglaments" per regular de forma genèrica la seves relacions amb els seus treballadors, que tanmateix els han d'acceptar explícitament ja sigui individualment, ja sigui per mitjà de la negociació col·lectiva – i, per tant, s'ha d'emmarcar dins del sistema de jerarquia de normes de dret privat, i ser respectuós amb aquesta jerarquia.

Mencionar que actualment s'està iniciant un procés de negociació col·lectiva que ha de concloure amb un nou reglament i/o conveni col·lectiu que regularà totes les retribucions dels treballadors, en seguiment de la recentment aprovada nova legislació laboral.

a).- Es diu ***"Retribucions en espècie***

El SAAS paga el 50% i el 100%,en el supòsit d'estar de guàrdia, de les despeses de restauració dels empleats que ho desitgin a la cafeteria del centre. El total satisfet per aquest concepte ha estat de 292.944 euros per a l'exercici 2017. Aixi mateix, s'han satisfet 22.136 euros en concepte de gratificacions al personal, entre les quals per jubilació. Dites retribucions no estan recollides en el reglament de personal ni aprovades pel Consell Directiu."

Aquestes retribucions en espècie es porten a terme des de fa dècades, per la qual cosa formen part ja de les relacions laborals establertes entre treballadors i empresa, per acord exprés entre ambdues parts.

Dit d'altra forma, no es poden suprimir de forma unilateral pel Consell Directiu del SAAS (empresa), ni per suposat per cap altre òrgan del SAAS de rang inferior, ja que una norma de rang jeràrquic superior al propi Reglament de Personal del SAAS (el Codi de relacions laborals) no permet tal supressió.

Per aquest motiu, tampoc a l'any 2017 no es van poder suprimir. I per contra, el Consell Directiu, aprova regularment transferències de crèdit per donar lloc al pagament d'aquests conceptes, la qual cosa, si més no, conforma un acord tàcit de pagament per part del Consell Directiu (com no podia ser d'altra forma, atès el què s'ha exposat anteriorment).

Tanmateix, és cert que és desitjable una modificació del Reglament de Personal del SAAS per normalitzar aquesta situació – que com diem es deriva de l'aplicació de la normativa de rang superior – amb aquest reglament.

b).- Es diu "***Conceptes i complements retributius no regulats al Reglament de personal del SAAS.***

S'ha detectat que el SAAS aplica conceptes retributius i complements, fins i tot a persones de nova incorporació, els quals no es troben regulats al Reglament de Personal del SAAS. En concret s'han observat els següents:

Complement vinculat als ingressos d'activitat assistencial. Diferents persones que duen a terme activitat assistencial al SAAS perceben complements salarials consistents en una retribució percentual en funció dels ingressos que genera la seva activitat, la qual es situa en un interval del 20% al 100% sobre la facturació.

Es tracta també de situacions històriques determinades per contracte entre el SAAS i alguns treballadors, amb la qual cosa hi ha un dret adquirit que no es pot suprimir unilateralment pel SAAS (llevat de que es produeixin diversos acomiadaments que donarien lloc a quantioses indemnitzacions, i que serien perjudicials pel servei públic en desproveir places claus en la plantilla orgànica), sense acord del treballador.

Dit això, s'està negociant amb els treballadors la supressió d'aquest complement, de mutu acord, i en diversos casos ja s'ha aconseguit aquesta supressió del complement per activitat assistencial.

Prima d'exclusivitat, la qual perceben directius i persones amb càrrec de responsabilitat que impedeix treballar a una altra empresa o autònomament.

Actualment aquesta prima només es dona en 3 casos. En un cas és una situació anterior al 2017, per la qual cosa és d'aplicació tot el què s'ha dit anteriorment en relació als drets adquirits a la llum de la llei laboral, de rang superior al Reglament de Personal.

En els altres dos casos, s'ha aprovat pel propi Consell Directiu, amb motiu de l'especificitat i dedicació que correspon als llocs de treball.

Primes per projectes, que es satisfà a persones per elaborar o col·laborar en projectes estratègics o de futur.

És d'aplicació tot el què s'ha dit anteriorment en relació als drets adquirits a la llum de la llei laboral, de rang superior al Reglament de Personal.

Complement Ad Persona, satisfet a persones per, entre d'altres, mantenir el nivell salarial una vegada ha cessat en la responsabilitat per la que havia estat nomenat.

Hi ha diversos casos, tots ells anteriors a l'any 1989, i als què els hi són aplicables les mateixes consideracions que anteriorment s'han exposat sobre el respecte als drets adquirits. D'altra banda, és erroni que aquests complements hagin servit per compensar la pèrdua salarial que suposaria el cessament en una responsabilitat. En realitat van servir a l'època per equiparar salaris de treballadors de diverses procedències i que ocupaven una mateixa categoria salarial.

Per aquests conceptes salarials s'estarien produint pagaments indeguts susceptibles de generar responsabilitats d'acord amb el que disposa l'article 57 de la LGFP produint els efectes que es regulen en l'article 58 i següents de la Llei esmentada.

No són pagaments indeguts.

Per contra, tots aquells pagaments que es realitzen en base als drets adquirits que s'han esmentat, són pagaments deguts a l'empara d'una llei laboral que és superior al Reglament de Personal, o fins i tot a les pròpies decisions que pogués prendre de forma unilateral el Consell Directiu (sense el consentiment dels treballadors afectats).

Qualsevol altra decisió que no fos el seu pagament (degut) comportaria o bé la seva restitució per mitjà de previsibles resolucions judicials contra el SAAS que l'obligarien a aquest pagament (havent d'afrontar les costes processals de les reclamacions), o bé el pagament d'indemnitzacions per múltiples acomiadaments improcedents (consideració que podria tenir el que de forma unilateral l'empresa deixés de pagar aquestes quantitats).

Entenem que seria justament aquesta actuació unilateral, sense empara legal, la que podria generar responsabilitat. No pas actuar amb respecte als drets adquirits d'acord amb la legalitat laboral.

Cal indicar que, malgrat aquests complements puguin no ser contraris a la normativa que regula les relacions laborals, en el cas del SAAS, atenent a la seva naturalesa d'entitat del sector públic i en atenció al principi de legalitat, s'ha de regir per la regulació especifica que, en aquest cas és el Reglament de Personal".

Com dèiem més amunt no podem compartir aquesta consideració, ja que entenem que l'adequada anàlisi jurídica porta a la conclusió que és contrària al principi de jerarquia de les normes que cal tenir en compte. En realitat, entenem que el plantejament que es manté en aquest postulat capgira la jerarquia d'aquestes normes.

La naturalesa d'entitat del sector públic s'ha d'analitzar sota la legalitat que configura aquesta naturalesa, la qual canvia cas per cas.

En el cas del SAAS és una entitat parapública regulada per la seva pròpia Llei de creació. I aquesta llei, en el seu article 11.2 fa una referència explícita a que el personal del SAAS es regirà per la llei laboral. No per cap llei administrativa o estatutària.

En aquest sentit – ja s'ha explicat, però ho intentem explicar d'altra forma ara – el Reglament de Personal del SAAS no es pot considerar com una norma estatutària i administrativa pròpia del personal del SAAS. Ni, per conseqüent, tampoc no es pot considerar que per aquesta característica de norma estatutària – que no té – es pugui considerar per sobre de la llei laboral comuna.

Per contra, el Reglament de personal del SAAS és una norma de caràcter privat, aprovada per la pròpia empresa en el marc del règim laboral privat al què es refereix la Llei de creació del SAAS. Norma que, per tenir aquest caràcter privat, no pot fer més que sotmetre's a la jerarquia superior del Codi de relacions laborals, i interpretar-se i executar-se de forma harmònica amb aquest Codi.

És cert que la Llei de la funció pública, en la seva disposició transitòria desena disposava *"Abans del 31 de desembre del 2002, s'haurà d'aprovar la normativa relativa al personal, que sigui necessària en un funcionament correcte dels organismes autònoms i les entitats parapúbliques"*. Ara bé aquesta disposició no és més que un *desideràtum* que no es va arribar a complir, i que corresponia al propi legislador donar-li compliment per una altra llei (o, si més no, al Govern per via reglamentària, si bé en aquest supòsit no es podria haver apartat mai de forma substancial del sistema de drets i obligacions establert per la llei laboral comuna).

Dit d'altra forma, aquesta disposició transitòria de la llei de la funció pública no comporta derogació de tot el què s'ha mantingut fins ara, ni suposa una mutació del caràcter de relació laboral que *ex lege* es conforma per al personal del SAAS en la llei específica de creació del SAAS.

En conclusió, la interpretació de tot el corpus legislatiu que afecta a aquesta qüestió ha de comportar la conclusió de que el Reglament de Personal del SAAS no té prioritat per sobre de la llei laboral, ni es pot imposar a aquesta, ni pot servir per menystenir-la.

c).- Es diu ***"Indemnització per acomiadament no ajustada al Codi de relacions laborals***

Durant l'exercici 2017, el SAAS va rescindir el contracte a un cap de servei, havent convingut amb el treballador una indemnització que supera en. 14.774 euros la que resultaria d'aplicar el que disposa l'article 90.1 del Codi de relacions laborals, sense que constin les causes que justifiquin aquest excés.

Aquest fet és susceptible de generar responsabilitats en els termes que estableix l'article 57 de la LGFP.

De la revisió del càlcul de la indemnització, semblaria que:

- L'import calculat pel Tribunal sembla que només té en compte el salari base, sense haver considerat altres conceptes com són el pla de carrera, l'antiguitat i la tretzena paga. Per quantificar la base de càlcul de la indemnització s'han de considerar tots els conceptes salarials.
- Així mateix, també caldria prendre en consideració els 90 dies de preavís.

Considerant l'anterior, no compartim la conclusió del Tribunal a aquest respecte.

d).- Es diu ***"Enregistrament comptable de les fases de la despesa***

Les nomines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici el SAAS té compromeses les despeses de personal per aquelles persones que presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte.

Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa".

La Llei de pressupost 2017 en el seu art. 15.5 recull que les despeses de personal es poden registrar en un sol acte ACLOP:

"Article 15. Excepcions al tràmit de fiscalització

(...)

5. Les despeses del capítol 1, "Despeses de personal", en concepte de retribucions del personal previstes en el pressupost inicial, les quals es comptabilitzen en el moment del pagament, en un sol acte que agrupa les diverses fases d'execució pressupostària anomenat ACLOP (autorització, compromís, liquidació, ordenament del pagament i pagament efectiu), i estan sotmeses a les comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments."

Atenent al criteri exposat, considerem que el registre pressupostari de les despeses de personal en un sol acte és correcte.

e).- Es diu ***"Definició dels criteris per a l'assignació dels Complements de Responsabilitat Afegida***

El SAAS assigna a determinats llocs de treball el complement anomenat de responsabilitat afegida el qual es percep mentre persisteixen les causes que el motiven.

El Consell Directiu va aprovar durant l'exercici 2017 3 nivells de funcions o responsabilitat assignada que s'aplica a cada col·lectiu assistencial i no assistencial que es defineix com Referent, Coordinador/a o Responsable.

D'acord amb la proposta aprovada, l'assignació d'aquest complement és en funció dels criteris de responsabilitat i funcions, formació, experiència professional, entorn de treball, nivell de responsabilitat, presa de decisions i valor afegit.

La proposta aprovada pel Consell Directiu no defineix els criteris anteriors i no estableix una connexió entre aquests i els nivells que determinen els Complements de Responsabilitat Afegida als que ens hem referit.

Es recomana que, per garantir que els complements que s'assignen ho són de forma objectiva, es defineixin els criteris indicats i s'estableixi quins d'aquests són necessaris per a l'assoliment d'un determinat nivell de complement

Mencionar que actualment s'està iniciant un procés de negociació col·lectiva que ha de concloure amb un nou reglament i/o conveni col·lectiu que regularà totes les retribucions dels treballadors, en seguiment de la recentment aprovada nova legislació laboral.

7. <u>En relació al punt 2.3 Estats financers es formulen les següents al·legacions:</u>

a).- Es diu ***"Errònia classificació de prestació de serveis com a transferències i subvencions.***

El SAAS disposa d'un contracte amb dues empreses privades que s'encarreguen del Transport Sanitari. El cost del servei, d'un total de 1.670.083 euros, es registra comptablement com a subvencions i altres pagaments per transferència.

Atès que es tracta d'una prestació de serveis, l'entitat hauria de presentar aquestes despeses dins de l'apartat de serveis externs de l'estat del rendiment financer."

Prenem en consideració la seva menció.

b).- Es diu ***"Mitjans de pagament***

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que l'entitat efectua pagaments, per a cert tipus de despeses, mitjançant disposicions d'efectiu de caixa i modalitats de pagaments no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital per mitja de xarxes de comunicació...), aplicant procediments de regularització a posteriori que no s'ajusten estrictament a la seqüència prevista per la LGFP. Es recomana l'adopció d'un procediment per la utilització d'aquests sistemes de pagament que s'ajusti a les previsions d'aquesta Llei."

Respecte als pagaments en efectiu aquests es limiten a casuístiques excepcionals on aquest es l'únic mitjà que posa a disposició el creditor com, per exemple, la gestió de permisos de treball, ITV de vehicles i d'altres.

Respecte a les modalitats de pagaments no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital per mitjà de xarxes de comunicació...), és important prendre en consideració que certament la llei de 1996 no podia preveure determinats mitjans de pagament que es desenvoluparien posteriorment en el marc de la societat de la informació i arrel del desenvolupament dels sistemes informàtics produïts arreu del món. Però, justament per això, el que és important en ordre a la interpretació d'una llei - que fa temps que s'ha aprovat - segons la doctrina jurídica – no és tant el que va voler regular el legislador en el moment d'aprovar la llei, sinó l'adaptació d'aquella llei a la nova realitat (*"voluntas legis"* versus *"voluntas legislatoris"*).

Considerant l'anterior, entenem que aquestes casuístiques particulars estan adequadament justificades i a més, atenent al principi d'importància relativa respecte el global agregat de pagaments que realitza l'entitat, no suposen cap incompliment material del que preveu la LGFP.

c).- Es diu ***"Partides conciliatòries antigues***

Les conciliacions bancàries estan integrades per un nombre elevat d'operacions d'imports rellevants i d'antiguitats que poden arribar als 4 anys . Es recomana que l'entitat procedeixi a investigar l'origen de les partides conciliatòries i les regularitzi d'acord amb la seva naturalesa."

Aquests imports es corresponen a xecs entregats a proveïdors, pacients i metges. D'acord amb l'assessorament legal rebut no es poden donar de baixa aquests instruments de pagament, fent gestions periòdiques per tal de que es faci el cobrament d'aquest xecs.

Tenint en compte la Llei General de les Finances Publiques del 19 de desembre de 1996 "Article 7 Prescripció

1. Salvat allò que altres lleis estableixen, prescriuen als tres anys:

a) La facultat de l'Administració de liquidar els deutes tributaris i d'altres ingressos de dret públic. El termini de prescripció comença a partir de la realització del fet generador o del naixement de l'obligació correlativa.

b) El dret d'exigir el pagament dels deutes liquidats. El termini de prescripció s'inicia des de la notificació de la liquidació.

c) La potestat d'imposar sancions pecuniàries. El termini de prescripció es compta a partir del dia en què es comet la infracció.

2. La prescripció queda interrompuda si el deutor reconeix el deute de forma fefaent davant l'Administració o si aquesta li exigeix el pagament, també de forma fefaent. En cas d'interrupció de la prescripció el deutor no perd el temps transcorregut abans de la interrupció.

d) Es diu "***Tractament comptable dels resultats de l'exercici***

El SAAS rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir els dèficits d'explotació que genera la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017:

" .. .un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiaries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada , aquests organismes han de reprendre al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiaria, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb ja transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències

de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius".

L'aplicació d'aquest precepte, faria que el Patrimoni net s'hagi de veure minorat per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar."

D'una banda, cal remarcar que les transferències de l'Administració general en favor del SAAS es pressuposten anualment per cobrir el dèficit pressupostari, és a dir l'import corresponent a l'excés entre els ingressos pressupostats i les despeses pressupostades. Les transferències corrents es destinen a cobrir l'excés de despeses sobre els ingressos corrents, i les transferències de capital es destinen a cobrir les inversions de l'entitat, prèvia presentació de les factures corresponents.

En qualsevol cas, fins el 2014, les Lleis dels pressupostos anuals preveien el següent:

"Un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès en la seva totalitat la despesa pressupostada, el Govern pot o bé sol·licitar a aquests organismes que retornin els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, o bé tenir en compte aquest romanent pressupostari per atorgar la subvenció de l'exercici següent mitjançant la rebaixa de la subvenció atorgada per l'import corresponent a aquest romanent pressupostari, o bé autoritzar l'entitat beneficiària a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius."

En els exercicis anteriors al 2014, aquest inclòs, el Govern no va demanar al SAAS, el retorn dels excedents de les transferències rebudes.

Si bé a partir del 2015 les Lleis del pressupost anuals estableixen que, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, cal remarcar que els anys 2015, 2016 i 2017 la liquidació pressupostària es va tancar amb resultat negatiu, el que significa que l'entitat no va rebre transferències en excés. El resultat pressupostari del 2015 va ser de 659 milers

d'euros de dèficit, i el 2016 es va tancar amb un dèficit pressupostari de 1.596 milers d'euros i el 2017 el dèficit va ser per import de 861 milers d'euros.

8. <u>En relació al punt 2.4 Estat de romanent de Tresoreria es formulen les següents al·legacions:</u>

e).- Es diu "***Duplicitat de saldos pendents de cobrament***

En els saldos pendents de cobrament de l'estat del romanent de tresoreria s'han duplicat els imports pendents de cobrament corresponents a honoraris professionals, per import de 288.719 euros . Per aquest motiu, el romanent de tresoreria retut estaria incrementat en el referit import.

Prenem en consideració la seva menció.

e).- Es diu "***Càlcul del romanent de tresoreria***

El SAAS ha considerat afectada la quantia de 153.726 euros del seu romanent, corresponent als imports reconduïts a l'exercici següent. Amb tot, i tenint en compte que, d'acord amb la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiaries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari, i que les transferències del Govern tenen per finalitat cobrir el dèficit de l'activitat de l'entitat fiscalitzada, el SAAS ha de considerar afectat aquell romanent que té el seu origen en les subvencions rebudes, durant l'exercici i en exercicis anteriors, i què, al tancament de l'exercici 2017 no s'han aplicat al finançament del referit dèficit".

En la mateixa definició del Tribunal de Comptes que reprenem en l'enunciat anterior s'especifica que un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari.

Precisament l'execució pressupostària consta de les diferents fases pressupostàries previstes en la LGFP. En el tancament de l'exercici pressupostari s'anul·len les autoritzacions pendents de comprometre però els compromisos pendents de liquidar formen part dels compromisos adquirits de forma ferma per l'entitat en front de tercers, amb càrrec al pressupost de l'exercici en curs.

Aquests compromisos, que es recondueixen a l'exercici següent per poder-los liquidar, d'acord amb l'article 15.4 apartat B) de la LGFP, s'han formalitzat amb càrrec al pressupost de l'exercici corrent, i per tant l'origen del finançament prové dels ingressos de l'exercici en què s'han compromès. Per aquest motiu, aquests ingressos de l'exercici (corresponents al romanent en l'exercici posterior) estan afectats per finançar aquests crèdits reconduïts. Altrament, un cop els crèdits reconduïts s'incorporarien en el pressupost de l'exercici següent, augmentant el pressupost final del pressupost de despeses, no tindrien la contrapartida per finançar-los en el pressupost d'ingressos i el pressupost final no estaria equilibrat, el que seria contrari al que determina l'article 21.2 de la LGFP.

9. <u>En relació al punt 2.5. Contractació pública es formulen les següents al·legacions:</u>

a).- Es diu "***Contractes d'arrendament de consultoris mèdis sense procediment concurrent***

El SAAS arrenda consultoris mèdics a professionals perquè exerceixin la seva activitat privada en el Centre Hospitalari Andorrà. Atenent la naturalesa de béns de domini públic dels espais arrendats , l'ús privatiu dels mateixos està sotmès a les regles de publicitat i concurrència, de conformitat amb el que disposa l'article 103 del Codi de l'Administració. No consta que els referits principis s'hagin respectat en els contractes examinats. Cal indicar, així mateix, que s'ha donat als referits contractes la naturalesa jurídica de civil quan la naturalesa jurídica dels béns és de domini públic, de conformitat amb l'article 76 del referit Codi de l'Administració.."

L'article 10 de la Llei de creació del SAAS disposa que:

"Seran adscrits al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària els mitjans personals i materials necessaris per a l'execució d'aquesta Llei."

I l'article 12 de la mateixa llei:

"D'acord amb la normativa vigent, el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària farà ús dels béns i drets posats a la seva disposició pel Govern i per la Caixa Andorrana de Seguretat Social, amb relació a l'assistència sanitària, <u>en les condicions que es determinin en cada cas</u>."

Al primer Reglament general de constitució, estructura i funcionament del Centre Hospitalari Andorrà (CHA), i en concret al seu article 2 es deia:

"Per al desenvolupament de les seves funcions, el Centre Hospitalari Andorrà utilitzarà el patrimoni constituït pels béns i drets de la Clínica Verge de Meritxell i de la Clínica Santa Coloma..."

Per tant, la llei obria la porta a diferents tipus de règim patrimonial de la dotació del SAAS, els quals havien de ser concretats en cada cas, ja sigui per Govern, ja sigui per la CASS. Per altra banda, en afectar Govern, per mitjà de reglament, la Clínica Verge de Meritxell al servei públic CHA, no especificava en quin règim es tenia que explotar aquesta.

Cal dir que aquests textos són anteriors a l'entrada en vigor del primer Codi de l'Administració, i que per conseqüent no ens podem referir a cap text legal d'aplicació subsidiària per esbrinar en quin règim es tenien que explotar aquells béns.

Tanmateix, la part de consultes privades de la Clínica Verge de Meritxell, des de la publicació d'aquells textos legals i reglamentaris ha estat explotada sota el règim civil, i en concret per contractes d'arrendaments amb metges que al mateix temps actuaven en el servei públic en règim liberal.

A l'any 1989 es publica el primer Codi de l'Administració, en el què s'estableix un doble tractament dels béns titularitat de l'Administració: per una part els béns públics, i per altra part els béns privatius.

A l'article 76 del Codi es diu que són béns de domini públic els que estant afectats a *"l'ús públic"* o a un *"servei públic"*. En aquest sentit, la gran majoria de l'espai que composa la Clínica Verge de Meritxell ha estat afectada a aquest servei públic, i per tant la major part d'aquella Clínica s'ha de considerar que està afectada al règim de domini públic.

Ara bé, no és aixi pels espais destinats a consultes privades que es troben dins d'aquella Clínica, i que des de la creació del SAAS i del CHA, i també des de la publicació del Codi de l'Administració, estan sent explotats en règim privatiu per mitjà d'aquells contractes d'arrendament civils.

Arribats a aquest punt cal portar també a col·lació el què disposa *l'article 78 del Codi de l'Administració:*

"Els béns de domini públic perdran aquesta qualitat i seran integrats en el patrimoni privat de les persones públiques de que es tracti:

a) (...)

b) Per raó de llur no utilització durant vint anys per a un ús o servei públic, ..."

De forma que, és discutible el què assevera aquest Tribunal de Comptes sobre que aquells espais destinats a consultes privades siguin de domini públic, i considerem que més aviat s'hauria de concloure allò contrari a la vista dels textos exposats.

1.- Perquè a l'inici aquells espais no es van afectar a aquest domini públic, i era possible legalment la seva explotació sota un altre règim (el privatiu);

2.- Perquè encara que a l'origen haguessin tingut aquesta consideració de domini públic, pel transcurs de més de 20 anys de no afectació al domini públic haurien perdut aquell règim.

Seguint amb aquest argumentari, caldria concloure, doncs, que aquelles consultes no són béns de domini públic (tot i la seva titularitat pública), i que en coherència amb el que ha succeït durant els darrers 30 anys, poden seguir sent explotats com a béns patrimonials, per mitjà de contractes civils d'arrendament.

Dit això, a ningú no se li pot escapar que la millor forma de gestionar el patrimoni públic, sigui de domini públic o privatiu, comporta el respecte al principi de concurrència, publicitat, igualtat i transparència. I que en aquest sentit, és cert que en el futur serà convenient que l'adjudicació de l'ús d'aquests espais segueixi aquests principis.

De fet, a aquests efectes, i sense necessitat de considerar aquests espais com de domini públic, seria suficient aplicar l'article 4.2 de la Llei de contractació pública. O el què és el mateix, aplicar la doctrina dels actes separats: per una part el procés d'adjudicació del bé privatiu segueix les normes dels béns de domini públic – concurrència i publicitat -, però, després dels actes preparatoris de l'adjudicació, es pot adjudicar el bé mitjançant un contracte de naturalesa civil, com ho és el d'arrendament.

El cert és que els contractes d'arrendament d'aquests espais són més òptims per a la gestió dels interessos públics, ja que l'alternativa per a la seva cessió, en congruència amb la seva eventual consideració com a béns de domini públic, és un règim de concessió administrativa – que té vocació de durada molt llarga, i que comporta una dificultat molt major en la gestió de la possessió i de la pròpia titularitat – que preveu l'article 104 del Codi de l'Administració.

En efecte, la finalitat d'aquests contractes d'arrendament és provocar la interrelació entre el servei públic i alguns metges especialistes que actuen en aquest en règim "per compte propi", i que al mateix temps desenvolupen una consulta privada. La proximitat en l'espai dels dos àmbits d'exercici professional és idònia per a algunes especialitats i en determinades circumstàncies.

El tractament a partir del règim de domini públic, com s'ha dit, no és l'idoni – ni exigible legalment - per a aquestes situacions, ja que provocaria unes relacions jurídiques molt més complexes de gestionar, i que per a l'àmbit en el què ens trobem, i per a les finalitats que es busquen, esdevindrien absurdes i perdrien tot sentit.

Per això, i per conjuminar tots els interessos en joc, posem a la consideració d'aquest Tribunal de Comptes que reconsideri la seva posició, amb la següent solució:

1.- Consideració d'aquests espais com a espais de titularitat pública en règim privatiu;

2.- Exigència de que aquests espais siguin cedits a tercers particulars sota els principis de publicitat, concurrència, igualtat i transparència;

3.- Posició favorable a que aquests espais, una volta realitzat el procés que garanteix aquells principis, puguin ser explotats per contractes civils d'arrendament.

En cas contrari, no es podrà realitzar una gestió òptima del patrimoni del SAAS, ni molt menys un règim d'interrelacions beneficioses pel servei públic i per a la pròpia assistència sanitària.

En qualsevol cas i en seguiment de les recomanacions del Tribunal, durant el 2018 ja es va aprovar per part del Consell Directiu iniciar les accions escaients per regularitzar la formalització dels lloguers de les consultes externes i que la cessió d'aquests espais es faci sotmetent-se a normes de concurrència i transparència, instrumentant un Reglament a aprovar per part del M.I. Govern d'Andorra on es reguli el procediment per a l'adjudicació. Per tal que durant el 2019 ja es puguin concursar aquests espais d'acord amb aquest criteri.

b).- Es diu **"*Procediments de compra de medicaments no exclusius i no específics no ajustats a la LCP***

El SAAS utilitza procediments de compra de productes farmacèutics sobre la base de criteris d'economia i, quan és possible, de concurrència . Amb tot, aquests procediments no s'ajusten estrictament als que estableix la LCP, pel que es recomana que siguin adoptats tràmits i formes pròpies de la contractació administrativa."

Amb l'objectiu de continuar millorant els procediments per tal de garantir la concurrència, quan aquesta es possible, ja durant el 2017 vàrem licitat un concurs públic de medicaments publicat en el BOPA nº27 del 3 de maig del 2017 i que es va adjudicar en 2018, publicat al BOPA núm. 27 del 9 de maig del 2018.

En aquesta línia també, durant l'exercici 2018 s'han licitat tres concursos de medicaments.

c).- Es diu **"*Composició de la mesa de contractació no ajustada a la LCP l'article 19.4 de la LCP requereix que la mesa de contractació ha d'estar integrada, entre d'altres, pel President de l'entitat parapública o la persona en qui delegi.***

S'han observat procediments d'adjudicació en els què no figurava la persona referida sense que consti la delegació expressa en la persona que l'ha presidit.."

La Mesa està constituïda segons Edicte 31-03-2016 i la delegació de la presidència de la mesa té validesa fins el canvi del President del Consell Directiu. Fem menció del literal de l'edicte esmentat:

Edicte:

Vist l'article 19.4 de la llei de contractació pública del 9 de novembre del 2000, vist l'article 34 del codi de l'administració del 29 de març del 1989.

El Sr. Carles Álvarez Marfany, President del Consell Directiu del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària, en conformitat amb l'acord del Consell Directiu de data 31 de març del 2016, acorda:

Autoritzar la delegació de la presidència de la mesa de contractació del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària a favor del Sr. Quirze FONT PLA, Director Econòmic i de Recursos Generals, o en el seu defecte al Sr. Francesc VALERA BARROS, Cap de Compres i Subministraments, o a la Sra. Begoña ESCOBAR RUIZ, tècnic d'administració del Servei de Compres i Subministraments, o a la Sra. Mónica LOZANO ALVES, administrativa del Servei de Compres i Subministraments.

Escaldes-Engordany, 31 de març del 2016

Carles Álvarez Marfany, President del Consell Directiu del SAAS

Considerant l'anterior, no podem compartir aquesta menció.

10. <u>En relació al punt 2.6. Altres aspectes a destacar es formulen les següents al·legacions:</u>

a).- Es diu "***Control pressupostari***

L'article 36.3 de la LGFP, estableix , que el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari , a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs , avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari , així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.

Per decret de 29 de març del 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017, d'acord amb el qual, el SAAS ha quedat subjecte a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat, control d'oportunitat econòmica i control d'eficàcia. No obstant això, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta

fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia corresponent."

Entenem que aquesta observació té com a destinatàries altres instàncies i no el SAAS.

b).—*Es diu* ***"Polítiques i pràctiques medi ambientals***

Les polítiques que duen a terme les administracions públiques poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de l'entitat.

igualment en el marc de l'avaluació del compliment de les normes que li són d'aplicació, pertoca al Tribunal conèixer i analitzar les iniciatives per a prevenir, minorar o pal·liar els efectes medi ambientals de les seves activitats.

En aquest sentit, el SAAS, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

De la informació analitzada s'ha observat l'existència de compromisos, plans, programes, i recursos destinats a atendre objectius de caire medi ambiental."

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

A la vista de les al·legacions presentades i de la documentació aportada en aquesta fase, les observacions que es transcriuen a continuació queden sense efecte:

> **2.5. Contractació pública**
> ...
>
> *Composició de la mesa de contractació no ajustada a la LCP*
>
> L'article 19.4 de la LCP requereix que la mesa de contractació ha d'estar integrada, entre d'altres, pel President de l'entitat parapública o la persona en qui delegi.
>
> S'han observat procediments d'adjudicació en els quals no figurava la persona referida sense que consti la delegació expressa en la persona que l'ha presidit.

Pel que fa a la resta d'al·legacions presentades, que el Tribunal de Comptes ha analitzat, entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la
SOCIETAT DE GESTIÓ COL·LECTIVA DE DRETS D'AUTOR I DRETS VEÏNS DEL PRINCIPAT D'ANDORRA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
1.6. Limitacions a l'abast 7
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 8
2.1. Pressupost de l'exercici 8
2.1.1. Pressupost inicial 8
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2. Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Ingressos patrimonials 12
2.2.2. Despeses de personal 12
2.2.3. Consum de béns corrents i serveis 13
2.2.4. Despeses financeres 14
2.2.5. Transferències corrents del pressupost de despeses 14
2.2.6. Inversions reals 14
2.3. Estats financers 15
2.3.1. Efectiu i equivalents a efectiu 19
2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 20
2.3.3. Propietat, planta i equipament 20
2.3.4. Actius intangibles 21
2.3.5. Comptes a pagar 21
2.3.6. Compte d'endeutament 22
2.3.7. Actius nets/Patrimoni 23
2.4. Estat del romanent de tresoreria 24
2.5. Contractació pública 24
2.6. Altres aspectes a destacar 25
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 26
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 31
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 31
5. CONCLUSIONS 32
6. AL·LEGACIONS 33
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 40

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració pública, integrada, entre d'altres, per la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra (en endavant, la SDADV).

La fiscalització de la SDADV forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'entitat esmentada, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de la SDADV corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 11 de setembre de 2018 la SDADV va lliurar al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la SDADV s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la SDADV expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte d'aquesta fiscalització els fets generats per la SDADV en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, es fa referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 20 de juliol de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

La SDADV ha estat constituïda en virtut de la Llei per la qual es constitueix la SDADV (en endavant, Llei de creació de la SDADV). La SDADV és, d'acord amb la Llei de creació de la SDADV, una entitat de dret públic de base associativa, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar.

La principal finalitat de la SDADV és la gestió dels drets patrimonials d'autor i veïns previstos en la legislació del Principat d'Andorra en la matèria, que inclouen els drets d'explotació o drets econòmics exclusius segons la terminologia emprada per la Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999, i els drets de remuneració equitativa o simple remuneració. També són finalitats de la SDADV les que estableixin els seus estatuts.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la SDADV en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999.
- Llei de contractació pública, del 9 de novembre de 2000.
- Llei 23/2011, del 29 de desembre, per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra (SDADV).
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les

Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.

- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Normes de règim interior aprovades per l'Assemblea general.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable, perquè en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixin els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris, atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'estudi esmentat hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern són l'Assemblea general i el Consell d'administració.

L'execució de les polítiques està centralitzada en una persona que fa tasques d'administració general, la qual no té potestat per fer pagaments ni tampoc per establir tarifes ni signar contractes.

L'entitat utilitza un aplicatiu comptable pel registre de les operacions economicofinanceres i del cens, però no disposa d'un aplicatiu específic pel seguiment pressupostari.

Es disposa d'un suport comptable extern, i d'un servei extern per treballs de suport jurídic en relació als drets d'autor, contractes, liquidacions, negociacions, etc. També disposa d'una persona per a tasques relacionades amb la gestió administrativa de determinats usuaris del repertori de la SDADV.

L'entitat ha estat sotmesa al control de legalitat per part de la Intervenció general, previst a l'article 37 de la LGFP, havent de sotmetre's al control financer i d'oportunitat econòmica previst als articles 39 i 42 de la LGFP.

Així mateix, els comptes de l'exercici 2017 s'han sotmès a una auditoria de comptes, tal i com preveu l'article 27 dels seus estatuts.

1.6. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- La SDADV no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP, atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. Efectua un control ofimàtic i la liquidació pressupostària s'elabora a partir de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària regulat en l'article 14 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	29.646,95
2. Consum de béns corrents i serveis	104.033,20
3. Despeses financeres	300,00
4. Transferències corrents	23.341,08
Despeses corrents	***157.321,23***
8. Actius financers	8.790,46
Despeses de capital	***8.790,46***
Total pressupost despeses	**166.111,69**

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
5. Ingressos patrimonials	166.111,69
Ingressos corrents	***166.111,69***
Total pressupost ingressos	**166.111,69**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El pressupost definitiu després d'haver registrat les modificacions de l'exercici, queda com es detalla a continuació:

Estat d'ingressos del pressupost

Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial	Crèdits ampliables	Pressupost final
5. Ingressos patrimonials	166.111,69	210.943,52	377.055,21
Ingressos corrents	***166.111,69***	***210.943,52***	***377.055,21***
8. Actius financers	-	145.025,13	145.025,13
Ingressos de capital	***-***	***145.025,13***	***145.025,13***
Total pressupost ingressos	**166.111,69**	**355.968,65**	**522.080,34**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Crèdits ampliables	Pressupost final
1. Despeses de personal	29.646,95	-	29.646,95
2. Consum de béns corrents i serveis	104.033,20	351.821,64	455.854,84
3. Despeses financeres	300,00	-	300,00
4. Transferències corrents	23.341,08	6.770,93	30.112,01
Despeses corrents	***157.321,23***	***358.592,57***	***515.913,80***
8. Actius financers	8.790,46	-	8.790,46
Despeses de capital	***8.790,46***	**-**	**8.790,46**
Total pressupost despeses	**166.111,69**	**358.592,57**	**524.704,26**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Modificacions pressupostàries per les que no s'ha previst un finançament suficient

Durant l'exercici s'han tramitat modificacions pressupostàries les quals s'ha previst finançar amb romanent de tresoreria per import global de 145.025 euros. Amb tot el Romanent de Tresoreria retut per la SDADV l'exercici 2016 fou de 69.712 euros pel que les modificacions tramitades no han disposat de finançament suficient. Així mateix s'ha tramitat una modificació pressupostària per la qual no s'ha previst finançament en la quantia de 2.624 euros.
Aquests fets han provocat un dèficit en les previsions pressupostàries definitives de 77.937 euros, la qual cosa és contrària al principi d'equilibri que deriva del regulat a l'article 21.2 de la LGFP.

Modificacions pressupostàries sense que consti aprovació

S'han enregistrat dues modificacions pressupostàries a l'estat de despeses a la partida pel pagament de royalties que ascendeixen a 7.095 euros i per a subvencions, per 6.771 euros, les quals no consta que hagin estat aprovades per cap òrgan de govern de la SDADV. Aquest fet contravé el que disposa el Capítol III del Codi de l'Administració, podent ser causa de nul·litat d'acord amb el que regulen els articles 48 i 49 de la referida norma.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

CAPÍTOL	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2017	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	(4) LIQUIDAT 2016	(5) VARIACIÓ 2017-2016 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2017-2016 (6)=(5)/(4)
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	16,11	-16,11	-100,00%
5. Ingressos patrimonials	377.055,21	378.097,50	0,28%	167.876,02	210.221,48	125,22%
Ingressos corrents	***377.055,21***	***378.097,50***	***0,28%***	***167.892,13***	***210.205,37***	***125,20%***
8. Actius financers	145.025,13	145.025,13	100,00%	-	145.025,13	-
Ingressos de capital	***145.025,13***	***145.025,13***	***100,00%***	***-***	***145.025,13***	***-***
Total pressupost ingressos	**522.080,34**	**523.122,63**	**100,20%**	**167.892,13**	**355.230,50**	**211,58%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

CAPÍTOL	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2017	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	(4) LIQUIDAT 2016	(5) VARIACIÓ 2017-2016 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2017-2016 (6)=(5)/(4)
1. Despeses de personal	29.646,95	33.726,87	113,76%	36.546,29	-2.819,42	-7,71%
2. Consum de béns corrents i serveis	455.854,84	427.238,65	93,72%	77.877,04	349.361,61	448,61%
3. Despeses financeres	300,00	-	-	-	-	-
4. Transferències corrents	30.112,01	29.219,28	97,04%	22.444,97	6.774,31	30,18%
Despeses corrents	***515.913,80***	***490.184,80***	***95,01%***	***136.868,30***	***353.316,50***	***258,14%***
6. Inversions reals	-	458,59	-	-	458,59	-
8. Actius financers	8.790,46	-	-	-	-	-
Despeses de capital	***8.790,46***	***458,59***	***5,22%***	***-***	***458,59***	***-***
Total pressupost despeses	**524.704,26**	**490.643,39**	**93,51%**	**136.868,30**	**353.775,09**	**258,48%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Procediment administratiu de l'execució del pressupost

La SDADV no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP, atès que al llarg de l'exercici no s'enregistren les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, tal com ho preveu l'article 31 de la LGFP, sinó que la liquidació pressupostària s'alimenta de la informació enregistrada en la comptabilitat financera. Aquest fet suposa que l'estat d'execució del pressupost retut no reflecteix la totalitat d'informació establerta per la normativa vigent.

El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat i especialitat regulats als articles 14 i 15 de la LGFP.

Liquidació del pressupost d'ingressos

La SDADV presenta incorrectament com a ingrés liquidat l'import de 145.025 euros en el capítol 8 d'actius financers, corresponent a l'import de romanent de tresoreria que ha consignat per a finançar les modificacions pressupostàries. Atès que aquest Romanent no correspon a ingressos efectivament liquidats a l'exercici 2017, sinó que correspon, en part, a ingressos que foren liquidats en exercicis anteriors no han de tenir reflex pressupostari en aquest exercici. Per aquest motiu, la liquidació del pressupost d'ingressos està sobrevalorada en 145.025 euros.

Incompliment del principi d'especialitat quantitativa

D'acord amb el requerit per l'article 15.2 de la LGFP els crèdits consignats en els estats de despesa, salvats els supòsits de suplements de crèdit i de crèdits ampliables conforme als articles 24 i 25 respectivament, tenen un abast limitatiu i vinculant a nivell de concepte per a la generalitat de les despeses, i a nivell de programa per a les despeses d'inversió, encara que no siguin plurianuals i, per consegüent, no es poden autoritzar despeses l'import de les quals excedeix els crèdits pressupostaris d'acord amb la respectiva vinculació.

No obstant l'anterior, durant l'exercici, la SDADV ha superat l'import de les consignacions pressupostàries dels següents conceptes:

	Concepte	Pressupost final	Liquidat	% Executat	Excés
110	Remun. bàsic. i rem. pers. fix	25.668,36	29.199,35	113,76%	3.530,99
160	Quotes seguretat social	3.978,59	4.527,52	113,80%	548,93
216	Reparació i conservació d'equipaments informàtics	-	1.292,01	-	1.292,01
482	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	28.437,67	29.219,28	102,75%	781,61
640	Immobilitzat material	**-**	458,59	**-**	458,59
	Total	**58.084,62**	**64.696,75**		**6.612,13**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Determinació de les quanties que es destinen a les despeses d'administració

Durant el 2017 la part destinada a despeses d'administració de l'entitat ha estat del 40% dels ingressos recaptats, sense que es tingui constància de l'existència d'estudis

o altres justificacions que motivin que es fixi aquest percentatge, pel que no es pot garantir que es respecti un criteri no arbitrari conforme l'exigència de l'article 23.1 dels estatuts de la SDADV.

2.2.1. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials presentava el següent resum:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
50	**Ingressos patrimonials**	**166.111,69**	**210.943,52**	**377.055,21**	**378.097,50**	**1.042,29**	**100,28%**
550	Ingressos patrimonials	166.111,69	210.943,52	377.055,21	378.097,50	1.042,29	100,28%
	Retransmissions per cable	166.111,69	210.943,52	377.055,21	378.097,5	1.042,29	100,28%
5	**Ingressos patrimonials**	**166.111,69**	**210.943,52**	**377.055,21**	**378.097,50**	**1.042,29**	**100,28%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

2.2.2. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
11	**Personal fix**	**25.668,36**	**-**	**25.668,36**	**29.199,35**	**3.530,99**	**113,76%**
110	Remun. bàsic. i rem. pers. fix	25.668,36	-	25.668,36	29.199,35	3.530,99	113,76%
16	**Quot. prest. i desp. socials de l'empresa**	**3.978,59**	**-**	**3.978,59**	**4.527,52**	**548,93**	**113,80%**
160	Quotes seguretat social	3.978,59	-	3.978,59	4.527,52	548,93	113,80%
1	**Despeses de personal**	**29.646,95**	**-**	**29.646,95**	**33.726,87**	**4.079,92**	**113,76%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Contractació d'un treballador sense plaça creada i sense disposar de consignació pressupostària

Durant l'exercici, la SDADV ha contractat un treballador per a dur a terme tasques comercials i administratives sense que el seu pressupost disposés de previsió per a la creació del lloc de treball, la qual cosa és contrària al que disposa l'article 20.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

Així mateix, aquesta contractació s'ha fet sense disposar de consignació pressupostària adequada i suficient, contravenint el que disposa l'article 15.2 de la LGFP i amb els efectes del que regula l'apartat 3er del referit article.

2.2.3. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	**Lloguers**	**-**	**351.821,64**	**351.821,64**	**351.821,64**	**-**	**100,00%**
208	Lloguer altre immobilitzat immaterial	-	351.821,64	351.821,64	351.821,64	-	100,00%
21	**Reparació, manteniment i conservació**	**-**	**-**	**-**	**1.292,01**	**1.292,01**	**-**
216	Reparació i conservació d'equipaments informàtics	-	-	-	1.292,01	1.292,01	-
22	**Material subministrament i altres**	**100.533,20**	-	**100.533,20**	**73.236,72**	**-27.296,48**	**72,85%**
220	Material d'oficina	1.500,00	-	1.500,00	1.402,42	-97,58	93,49%
222	Comunicacions	1.200,00	-	1.200,00	982,46	-217,54	81,87%
226	Altres serveis	3.300,00	-	3.300,00	2.197,89	-1.102,11	66,60%
227	Treballs realitzats per altres empreses	94.533,20	-	94.533,20	68.653,95	-25.879,25	72,62%
23	**Indemnitzacions per serveis**	**3.500,00**	-	**3.500,00**	**888,28**	**-2.611,72**	**25,38%**
230	Reemborsament de dietes	1.500,00	-	1.500,00	888,28	-611,72	59,22%
231	Locomoció, viatges	2.000,00	-	2.000,00	-	-2.000,00	-
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**104.033,20**	**351.821,64**	**455.854,84**	**427.238,65**	**-28.616,19**	**93,72%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat se'n deriven les observacions següents:

Reconeixement pressupostari d'obligacions no liquidades

La SDADV ha reflectit a la liquidació de pressupost els royalties meritats en el 2017, per import de 204.173 euros, que deriven dels ingressos liquidats d'aquest mateix exercici.
D'acord amb el que disposa l'article 31 de la LGFP, la liquidació pressupostària d'una despesa requereix de la tramitació administrativa que preveu la norma que conclou amb l'acte administratiu de liquidació el qual requereix, per a poder ser dictat, que l'obligació sigui líquida i exigible a la SDADV. L'exigibilitat requereix que els creditors hagin acomplert les seves obligacions correlatives, entre les que hi figura la emissió de la corresponent factura.
Entre tant, els ingressos liquidats que la SDADV ha de destinar a satisfer royalties han de figurar com a romanent de tresoreria afectat.

Reconeixement de la totalitat de les despeses

La liquidació del pressupost i l'estat del rendiment financer de l'entitat no inclouen la totalitat de les despeses suportades en la realització de l'activitat, com és el cas de lloguers o subministraments, atès que es presten en dependències del Govern.

Es recomana, a fi de conèixer el cost real de l'activitat i dels programes de l'entitat, que es repercuteixin en els seus comptes totes les despeses que es deriven de la seva gestió.

Donat que la gestió de l'entitat s'està portant a terme des d'un despatx en les

dependències del Govern, es recomana la formalització d'un conveni entre Govern i la SDADV per la cessió i utilització de l'espai.

Cal tenir en compte que, atesa la forma de finançament de l'activitat de la SDADV, la manca de registre d'aquestes despeses pot provocar un resultat de l'exercici que no sigui reflex de l'aplicació dels recursos recaptats que s'han de destinar a la gestió de l'ens.

2.2.4. Despeses financeres

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
33	**De comptes corrents**	**300,00**	-	**300,00**	**-**	**-300,00**	**-**
330	Interessos de comptes corrents	300,00	-	300,00	-	-300,00	-
34	**De dipòsits, fiances i altres**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
349	Altres despeses financeres	-	-	-	-	-	-
3	**Despeses financeres**	**300,00**	**-**	**300,00**	**-**	**-300,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

2.2.5. Transferències corrents del pressupost de despeses

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
48	**A famílies i institucions sense finalitat de lucre**	**21.666,74**	**6.770,93**	**28.437,67**	**29.219,28**	**781,61**	**102,75%**
482	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	21.666,74	6.770,93	28.437,67	29.219,28	781,61	102,75%
49	**A l'exterior**	**1.674,34**	**-**	**1.674,34**	**-**	**-1.674,34**	**-**
492	A l'exterior	1.674,34	-	1.674,34	-	-1.674,34	-
4	**Transferències corrents**	**23.341,08**	**6.770,93**	**30.112,01**	**29.219,28**	**-892,73**	**97,04%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
64	**Immobilitzat material**	**-**	**-**	**-**	**458,59**	**458,59**	**-**
640	Immobilitzat material	-	-	-	458,59	458,59	-
6	**Inversions reals**	**-**	**-**	**-**	**458,59**	**458,59**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

ACTIUS	NOTES	2017	2016
Actius corrents			
Efectius i equivalents a l'efectiu	4	500.456,10	481.249,74
Actius financers		---	---
Comptes a cobrar	5	47.345,19	39.315,28
Inventaris		---	---
Pagaments anticipats		422,50	422,50
Actius en estat de venda		---	---
Total actius corrents		**548.223,79**	**520.987,52**
Actius no corrents			
Actius financers		---	---
Propietats d'inversió		---	---
Propietat, planta i equipament	6	439,48	0,00
Actius intangibles	7	1.443,51	2.398,85
Total actius no corrents		**1.882,99**	**2.398,85**
Total actius		**550.106,78**	**523.386,37**

PASSIUS	NOTES	2017	2016
Passius corrents			
Comptes a pagar	8	436.452,45	450.852,78
Passius financers		---	---
Provisions a curt termini		---	---
Cobraments anticipats		---	---
Total passius corrents		**436.452,45**	**450.852,78**
Passius no corrents			
Passius financers		---	---
Provisions a llarg termini		---	---
Total passius no corrents		---	---
Total passius		**436.452,45**	**450.852,78**

ACTIUS NETS/PATRIMONI			
Capital		100.000,00	100.000,00
Reserves		---	---
Resultats d'exercicis anteriors		(27.466,41)	(57.530,88)
Resultat de l'exercici		41.120,74	30.064,47
Interessos minoritaris		---	---
Ajustos per canvi de valor		---	---
Total actius nets/patrimoni		**113.654,33**	**72.533,59**
Total passiu i patrimoni		**550.106,78**	**523.386,37**

Font: SDADV
(Imports en euros)

Estat del rendiment financer de l'exercici

Rendiment financer	NOTES	2017	2016
Ingressos			
Ingressos per transaccions amb contraprestació		378.097,39	364.947,87
Transferències d'altres entitats governamentals		---	---
Ingressos financers		---	---
Altres ingressos		0,11	16,11
Ingressos totals		**378.097,50**	**364.963,98**
Despeses			
Sous, salaris i beneficis als treballadors	10	(33.726,87)	(36.546,29)
Subvencions i altres pagaments per transferències	11	(22.685,84)	(21.928,48)
Subministraments i material pel consum		---	---
Altres despeses de gestió ordinària	12	(279.585,44)	(274.913,28)
Despeses de depreciació i amortització		(974,45)	(1.507,46)
Deterior. del valor de propietats, planta i equipament		---	---
Altres despeses		(4,16)	(4,00)
Despeses financeres		---	---
Despeses totals		**(336.976,76)**	**(334.899,51)**
Resultat abans d'impostos		**41.120,74**	**30.064,47**
Impostos		---	---
Resultat després d'impostos		**41.120,74**	**30.064,47**

Font: SDADV
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Impostos		
Venda de béns i serveis	370.067,48	349.805,83
Subvencions		
Interessos rebuts		
Altres cobraments	0,11	16,11
Pagaments		
Costos dels treballadors	(33.726,87)	(36.546,29)
Pensions		
Proveïdors	(316.671,61)	(107.767,70)
Interessos pagats		
Altres pagaments	(4,16)	(4,00)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**19.664,95**	**205.503,95**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(458,59)	
Cobraments per venda de planta i equipament		
Cobraments per venda d'inversions		
Compra de valors en moneda estrangera		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**(458,59)**	
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs		
Reemborsament de préstecs		
Distribució/dividends al govern		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament		
Increments nets en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**19.206,36**	**205.503,95**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	**481.249,74**	**275.745,79**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	**500.456,10**	**481.249,74**

Font: SDADV
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**523.122,63**	**378.097,50**	**145.025,13**
Impostos directes			
Impostos indirectes			
Taxes i altres ingressos			
Transferències corrents			
Transferències de capital			
Ingressos patrimonials	378.097,50	378.097,50	0,00
Venda d'inversions reals			
Actius financers			
Passius financers			
Romanent de tresoreria	145.025,13		145.025,13
DESPESES (oblig. liquidades)	**490.643,39**	**336.976,76**	**153.666,63**
Despeses de personal	33.726,87	33.726,87	0,00
Consum de béns corrents i serveis	427.238,65	279.589,60	147.649,05
Despeses financeres			
Transferències corrents	29.219,28	22.685,84	6.533,44
Inversions reals	458,59		458,59
Transferències de capital			
Actius financers			
Passius financers			
Despeses d'amortització		974,45	(974,45)
RESULTAT	**32.479,24**	**41.120,74**	**(8.641,50)**

Font: SDADV
(Imports en euros)

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	**41.120,74**
Altes/Baixes d'immobilitzat	(458,59)
Altes/Baixes d'actius financers	
Altes/Baixes de passius financers	
Deterioraments/Reversions	
Amortitzacions	974,45
Provisions	
Subvenció promoció cultural	(6.533,45)
Royalties 2012, 2013 i 2014	(2.623,91)
RESULTAT AJUSTAT	**32.479,24**

Font: SDADV
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al

sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

2.3.1. Efectiu i equivalents a efectiu

L'estat de la gestió comptable de tresoreria retut per l'entitat és:

Conceptes	Imports	
1. COBRAMENTS		**370.067,59**
(+) del pressupost corrent	370.067,59	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions extrapressupostaries		
2. PAGAMENTS		**350.861,23**
(+) del pressupost corrent	350.861,23	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions extrapressupostaries		
Flux de tresoreria (1-2)		**19.206,36**
Saldo final de tresoreria 31/12/2016		**481.249,74**
Saldo final de tresoreria 31/12/2017		**500.456,10**

Font: SDADV
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull el detall de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Concepte	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Caixa	327,93	0,00
Bancs, comptes corrents a la vista	500.128,17	481.249,74
Total	**500.456,10**	**481.249,74**

Font: SDADV
(Imports en euros)

2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de deutors segons l'estat financer retut es resumeix en el quadre següent:

Concepte	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Clients	47.336,15	38.167,60
Administracions públiques	9,04	1.147,68
Total	**47.345,19**	**39.315,28**

Font: SDADV
(Imports en euros)

El desglossament de l'epígraf d'ingressos és el següent:

Concepte	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Drets de retransmissió	378.097,39	364.947,87	13.149,52
Total	**378.097,39**	**364.947,87**	**13.149,52**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

2.3.3. Propietat, planta i equipament

El quadre de moviments de la propietat, planta i equipament és el següent:

Immobilitzacions materials	Saldo al 31.12.2016	Altes / Dotació	Baixes	Saldo al 31.12.2017
Cost				
Equips per a processos d'informació	1.510,15	458,59	---	1.968,74
Total cost	1.510,15	458,59	---	1.968,74
Amortització acumulada immobilitzat material	(1.510,15)	(19,11)	---	(1.529,26)
Valor net	0,00	439,48	---	439,48

Font: SDADV
(Imports en euros)

2.3.4. Actius intangibles

El quadre de moviments de l'actiu intangible és el següent:

Immobilitzat immaterial	Saldo al 31.12.2016	Altes / Dotació	Baixes	Saldo al 31.12.2017
Cost				
Despeses de constitució	0,00	---	---	0,00
Propietat Industrial	1.500,00	---	---	1.500,00
Aplicacions informàtiques	4.776,68	---	---	4.776,68
Total cost	**6.276,68**	---	---	**6.276,68**
Amortització acumulada immobilitzat immaterial	**(3.877,83)**	**(955,34)**	---	**(4.833,17)**
Valor net	**2.398,85**	**(955,34)**	---	**1.443,51**

Font: SDADV
(Imports en euros)

2.3.5. Comptes a pagar

Aquest epígraf presenta el següent detall:

Concepte	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Creditors (8.1)	120.922,06	137.856,63
Administracions públiques	5.957,67	5.783,77
Drets pendents de distribuir (8.2)	309.572,72	307.212,38
Total	**436.452,45**	**450.852,78**

Font: SDADV
(Imports en euros)

La partida de creditors té la següent composició:

Concepte	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Promoció cultural	32.600,63	40.877,44
Creditors	88.321,43	96.979,19
Total	**120.922,06**	**137.856,63**

Font: SDADV
(Imports en euros)

L'epígraf de promoció cultural recull l'import pendent de pagament de les subvencions atorgades, així com els fons destinats a promoció cultural pendents de gastar.

La composició de la partida de drets pendents de distribuir és la següent:

Concepte	Saldo al 31.12.2017
Productors audiovisuals	110.496,95
Directors principals	40.209,38
Compositors de musica original	26.806,25
Artistes audiovisuals	88.718,23
Artistes musicals	10.722,49
Productors discogràfics	10.722,51
Autors visuals	19.011,05
Drets musicals pendents de distribuir	2.885,86
Total	**309.572,72**

Font: SDADV
(Imports en euros)

2.3.6. Compte d'endeutament

L'entitat en la seva liquidació de comptes informa que "*La SDADV, a 31 de desembre de 2017 no té endeutament*". No s'han constatat operacions d'endeutament al llarg de l'exercici 2017.

2.3.7. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets/patrimoni
	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total		
Saldo a 31 de desembre de 2015	100.000,00			(57.530,88)	42.469,12		42.469,12
Canvis en polítiques comptables							
Saldo reexpressat	100.000,00			(57.530,88)	42.469,12		42.469,12
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016							
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament							
Pèrdues per revaluació d'inversions							
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger							
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni							
Resultat positiu (estalvi) del període				30.064,47	30.064,47		30.064,47
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període							
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	100.000,00			(27.466,41)	72.533,59		72.533,59
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat							
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017							
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips							
Pèrdues per revaluació d'inversions							
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger							
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni							
Resultat positius (estalvi) del període				41.120,74	41.120,74		41.120,74
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període							
Saldo a 31 de desembre de 2017	100.000,00			13.654,33	113.654,33		113.654,33

Font: SDADV
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat presenta el següent detall:

Conceptes	Imports	
1. (+) Drets pendents de cobrament		**47.345,19**
(+) del pressupost corrent	47.345,19	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries		
(-) de cobrament dubtós		
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva		
2. (-) Obligacions pendents de pagament		**436.452,45**
(+) del pressupost corrent	436.452,45	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries		
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva		
3. (+) Fons líquids		**500.456,10**
I. Romanent de tresoreria afectat		
II. Romanent de tresoreria no afectat		**111.348,84**
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)		**111.348,84**

Font: SDADV
(Imports en euros)

De la revisió de l'estat del romanent de tresoreria en deriven les següents observacions:

Romanents afectats

D'acord amb el que es descriu a la nota 2.2.3, figura incorrectament reflectit en les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent la previsió dels royalties meritats en el 2017, per import de 204.173 euros.

Aquest import, atès que comporta la aplicació d'un ingrés a la finalitat que requereix la llei, ha de figurar com a romanent de tresoreria afectat.

2.5. Contractació pública

De la revisió que s'ha dut a terme relativa a la licitació i execució dels contractes administratius s'han observat la incidència següent:

Contractació directa no ajustada a la LCP

L'entitat va adjudicar a l'exercici 2016 de forma directa un contracte d'assessorament jurídic per import de 2.500 euros més IGI mensuals argumentant el caràcter sensible del mateix, quan les funcions encomanades no reuneixen els requisits que requereix el paràgraf segon de l'article 54.2 de la LCP en la redacció que li dóna la Disposició final quarta de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2016 d'acord amb la qual són

susceptibles de contractació directa els contractes de caràcter sensible quan la matèria té incidència en les directrius i decisions polítiques que determinen els objectius estratègics del Govern.

Registre de contractes

La SDADV no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la SDADV ha quedat subjecta a control pressupostari en la modalitat de control de legalitat i no ha quedat subjecta en les modalitats de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia, ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Aplicació limitada de la Llei de constitució de la SDADV

L'article 10 de la Llei de constitució de la SDADV atribueix a aquesta entitat l'exclusivitat de la gestió dels drets de retransmissió per cable i els drets de gestió col·lectiva obligatòria, així com els drets de remuneració equitativa o de simple remuneració. La SDADV està procedint a una implantació gradual de l'exigència anterior quan aquesta no està prevista a la Llei, la qual estableix una exigència en la gestió dels referits drets des del moment de la seva entrada en vigor.

De la informació revisada s'observa que l'entitat gestiona royalties procedents dels usos de creacions i prestacions que provenen dels actes de retransmissió per cable duts a terme per Andorra Telecom i la gestió dels drets d'autor de continguts audiovisuals procedents d'usuaris del sector hoteler, principalment.

Aquest fet podria lesionar els interessos dels autors i altres titulars de drets podent donar lloc a l'exigència de responsabilitats patrimonials a la societat. Els efectes abans esmentats, podrien a la vegada originar responsabilitats en els termes que preveu l'article 57 de la LGFP.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	180.580	-	-	-	-
5. Ingressos patrimonials	-	134.926	215.067	288.994	166.112
Ingressos corrents	***180.580***	***134.926***	***215.067***	***288.994***	***166.112***
8. Actius financers	-	20.250	-	-	-
Ingressos de capital	***-***	***20.250***	***-***	***-***	***-***
Total ingressos	**180.580**	**155.176**	**215.067**	**288.994**	**166.112**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016 (*)	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	31.525	31.525	25.305	34.900	29.647
2. Consum de béns corrents i serveis	72.050	115.951	171.213	218.943	104.033
3. Despeses financeres	300	300	1.500	500	300
4. Transferències corrents	69.705	5.300	14.549	18.985	23.341
Despeses corrents	***173.580***	***153.076***	***212.567***	***273.328***	***157.321***
6. Inversions reals	7.000	2.100	2.500	12.000	-
8. Actius financers	-	-	-	-	8.791
Despeses de capital	***7.000***	***2.100***	***2.500***	***12.000***	***8.791***
Total despeses	**180.580**	**155.176**	**215.067**	**285.328**	**166.112**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

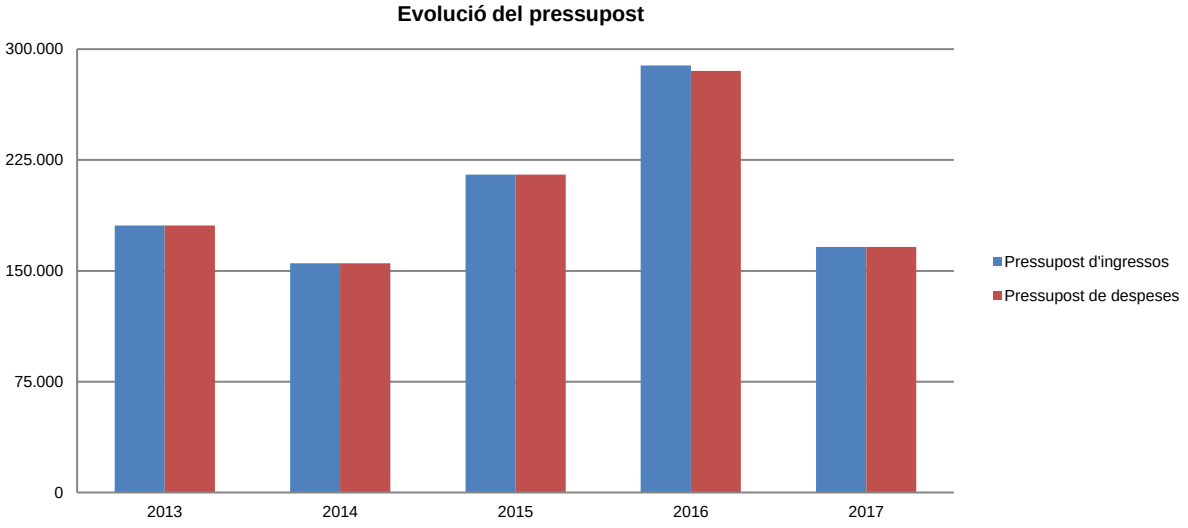

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2013	Liquidat 2014 (*)	Liquidat 2015 (**)	Liquidat 2016 (**)	Liquidat 2017 (***)
3. Taxes i altres ingressos	138.605	-	2	16	-
5. Ingressos patrimonials	-	123.309	144.117	167.876	378.098
Ingressos corrents	***138.605***	***123.309***	***144.119***	***167.892***	***378.098***
Total ingressos	**138.605**	**123.309**	**144.119**	**167.892**	**378.098**

(*) Durant aquest exercici l'entitat ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
(**) Veure nota 2.2 de l'informe corresponent
(***) Ajustat segons observacions de l'informe
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015 (*)	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	32.023	24.381	26.777	36.546	33.727
2. Consum de béns corrents i serveis	46.009	102.743	70.856	77.877	427.239
3. Despeses financeres	-	154	-	-	-
4. Transferències corrents	-	8.359	13.790	22.445	29.219
Despeses corrents	***78.032***	***135.637***	***111.423***	***136.868***	***490.185***
6. Inversions reals	725	-	3.298	-	459
Despeses de capital	***725***	***-***	***3.298***	***-***	***459***
Total despeses	**78.757**	**135.637**	**114.721**	**136.868**	**490.644**

(*) Veure nota 2.2 de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

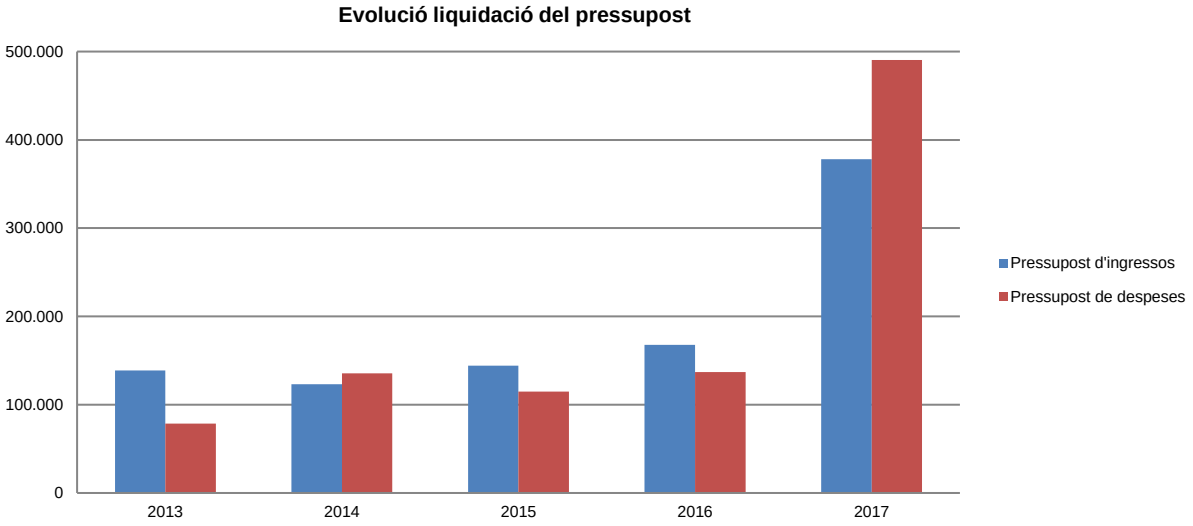

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

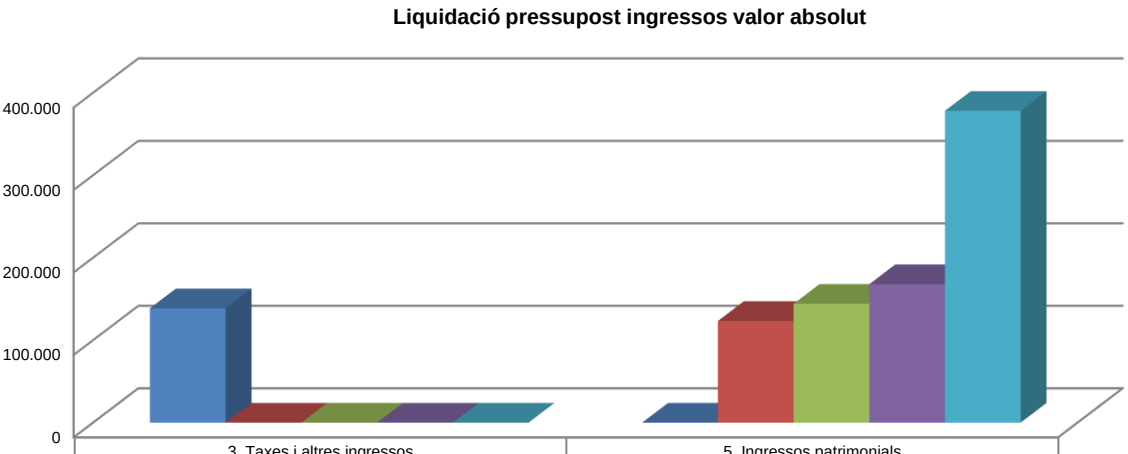

	3. Taxes i altres ingressos	5. Ingressos patrimonials
2013	138.605	-
2014	-	123.309
2015	2	144.117
2016	16	167.876
2017	-	378.098

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

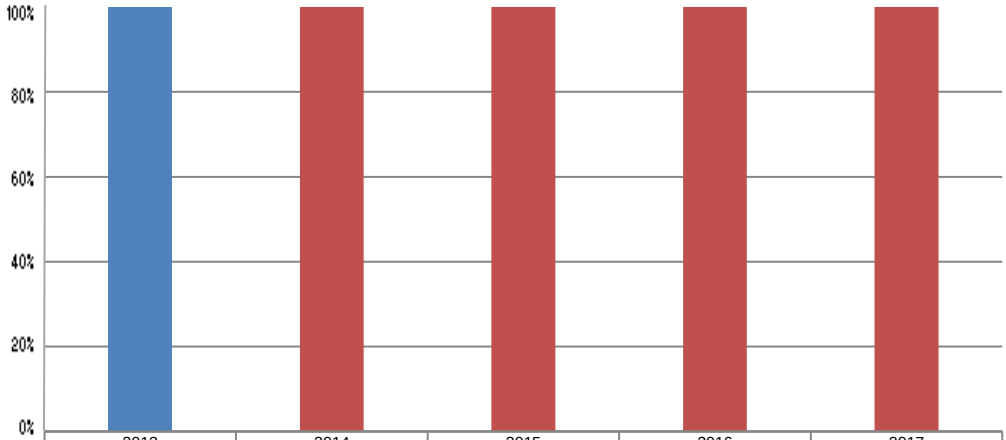

	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	100%	0%	0%	0%	0%
5. Ingressos patrimonials	0%	100%	100%	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV

Liquidació pressupost despeses valor absolut

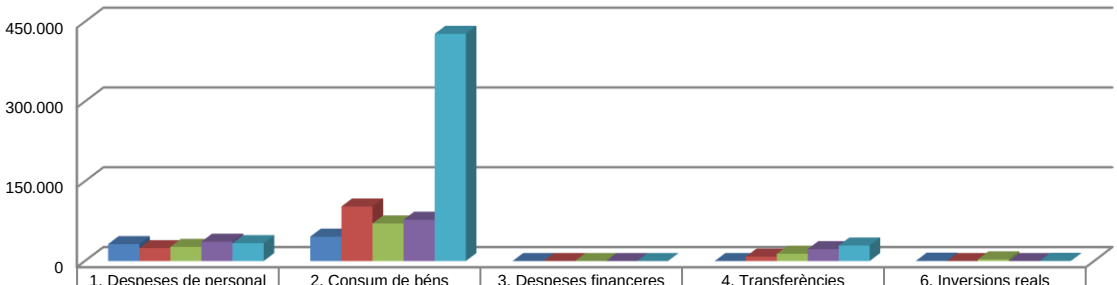

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2013	32.023	46.009	-	-	725
2014	24.381	102.743	154	8.359	-
2015	26.777	70.856	-	13.790	3.298
2016	36.546	77.877	-	22.445	-
2017	33.727	427.239	-	29.219	459

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

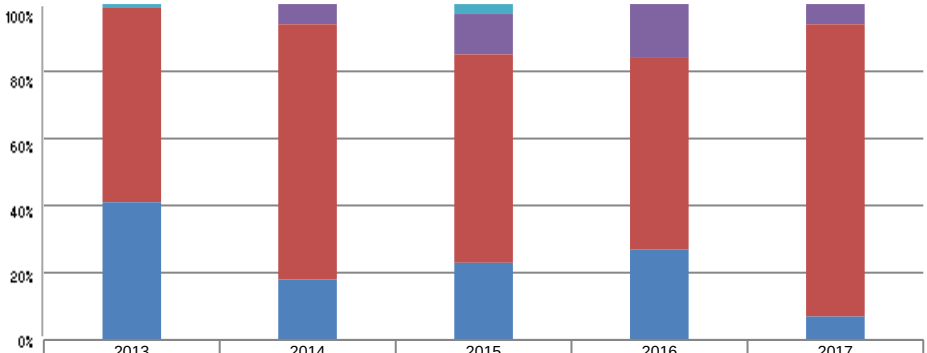

	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	41%	18%	23%	27%	7%
2. Consum de béns corrents i serveis	58%	76%	62%	57%	87%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	0%	6%	12%	16%	6%
6. Inversions reals	1%	0%	3%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	138.605	123.309	144.119	167.892	378.098
Total despeses liquidades	78.757	135.637	114.721	136.868	490.644
Resultat pressupostari	**59.848**	**-12.328**	**29.398**	**31.024**	**-112.546**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	64.471	-	24.205	39.315	47.345
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-9.899	-173.117	-261.810	-450.853	-232.279
3. (+) Fons líquids	64.843	186.867	275.746	481.250	500.456
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**119.415**	**13.750**	**38.141**	**69.712**	**315.522**
I. Romanent de tresoreria afectat	83.000	-	-	-	204.173
II. Romanent de tresoreria no afectat	36.415	13.750	38.141	69.712	111.349
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**119.415**	**13.750**	**38.141**	**69.712**	**315.522**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

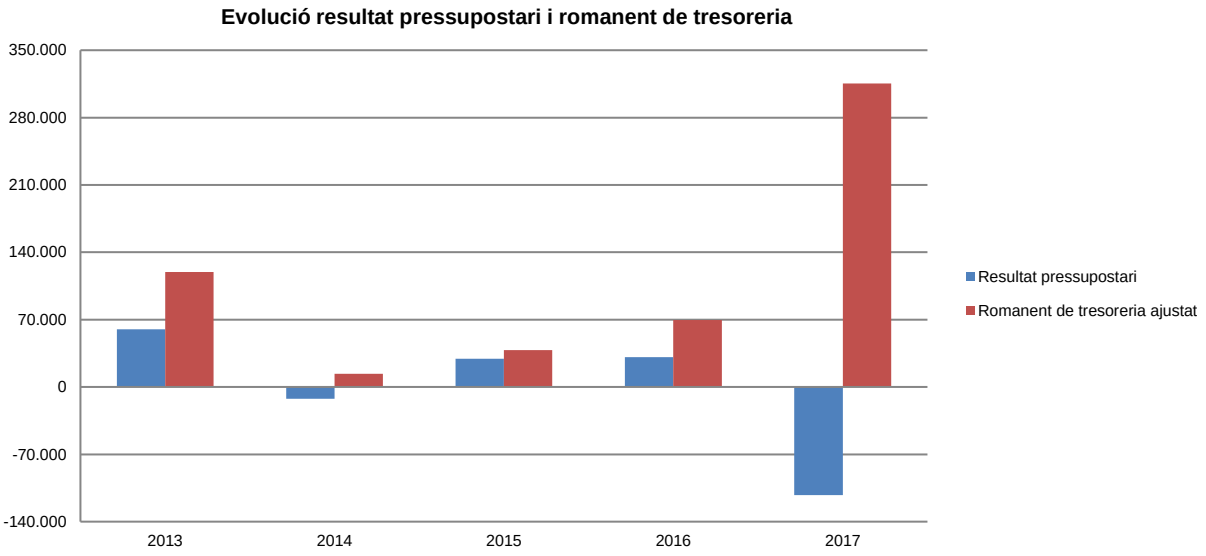

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%	0,4%	0,0%	215,9%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	76,8%	91,0%	66,8%	58,1%	100,3%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	43,6%	87,1%	53,1%	47,4%	93,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	40,7%	18,0%	23,3%	26,7%	6,9%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	58,4%	75,7%	61,8%	56,9%	87,1%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	6,2%	12,0%	16,4%	6,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,9%	0,0%	2,9%	0,0%	0,1%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	43,7%	-10,0%	22,7%	18,5%	-29,6%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	43,7%	-10,0%	22,7%	18,5%	-29,6%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ratis de liquiditat			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	119.815	14.173	38.563	70.135	111.772
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	1.310,4%	108,2%	114,7%	115,6%	125,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	655,0%	107,9%	105,3%	106,7%	114,7%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la SDADV
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han tramitat modificacions pressupostàries per a les quals no es disposava d'un finançament suficient, provocant un dèficit en les previsions definitives de 77.937 euros, la qual cosa és contrària al principi d'equilibri que regula l'article 21.2 de la LGFP. (nota 2.1.2)
- No consten aprovades dues modificacions pressupostàries enregistrades, per un import en conjunt de 13.866 euros, contravenint el que disposa el capítol III del Codi de l'Administració. (nota 2.1.2)
- Es presenta incorrectament com a ingrés liquidat a l'estat d'ingressos del pressupost, l'import de 145.025 euros, que s'ha enregistrat en el capítol 8 d'actius financers com a font de finançament de modificacions pressupostàries i que no correspon a ingressos efectivament liquidats en aquest exercici, pel que l'import d'ingressos pressupostaris de l'exercici estaria sobrevalorat en la referida quantia. (nota 2.2)
- S'ha reflectit a la liquidació del pressupost com a obligacions liquidades els royalties meritats en el 2017, per import de 204.173 euros, quan, en no haver-se donat els requeriments de l'article 31 de la LGFP, no era procedent fer-ho. Per aquest motiu, les despeses liquidades i les obligacions pressupostàries pendents de pagament estan sobrevalorades i el romanent de tresoreria afectat infravalorat en el referit import. (notes 2.2.3 i 2.4)

Altres observacions

- S'ha contractat un treballador pel qual no es disposava de plaça pressupostada ni consignació pressupostària adequada i suficient per poder dur a terme la referida contractació, contravenint el disposat a l'article 20.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017 i el 15.2 de la LGFP. (nota 2.2.2)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La SDADV no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al que es requereix a l'article 31 de la LGFP. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària i d'especialitat regulats als articles 14 i 15 de la LGFP. En aquest sentit, s'han superat consignacions pressupostàries per import global de 6.612 euros. (notes 1.6 i 2.2)

- A la liquidació del pressupost no hi figuren la totalitat de les despeses suportades per aquest atès que no s'inclouen serveis que suporta directament el Govern, el que fa que no es coneix el cost real de l'activitat. Cal tenir en compte que, atesa la forma de finançament de l'activitat de la SDADV, la manca de registre d'aquestes despeses pot provocar un resultat de l'exercici que no sigui reflex de l'aplicació dels recursos recaptats que s'han de destinar a la gestió de l'ens. (nota 2.2.3)

Relatives a la contractació pública

- Es van adjudicar durant l'exercici 2016, de forma directa, els serveis d'assessorament emparant-se en el que disposa l'article 54.2 de la LCP quan no es donen els requisits de la norma d'acord amb els quals l'objecte del contracte ha de tenir incidència en les directrius i decisions polítiques que determinen objectius estratègics del Govern. (nota 2.5)

Altres observacions

- La part dels royalties destinats a finançar les despeses d'administració ha estat del 40% sense que es tingui constància de l'existència d'estudis o altres treballs que la justifiquin, pel que no es pot garantir que es respecti un criteri no arbitrari conforme l'exigència de l'article 23.1 dels estatuts de la SDADV. (nota 2.2)
- La SDADV està duent a terme una implantació gradual de les obligacions que li imposa la seva llei de creació en relació a la gestió dels drets de retransmissió per cable, els drets de gestió col·lectiva obligatòria i els drets de remuneració equitativa o de simple remuneració, quan això no es preveu a la llei, fet que podria lesionar els interessos dels autors i altres titulars de drets podent donar lloc a l'exigència de responsabilitats a la societat. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria, es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjectes a les limitacions esmentades a la nota 1.6, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la SDADV ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

SDADV®

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 14/11/18
Hora d'entrada: 15h15
Núm.: 176/18

Tribunal de comptes
Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Carrer Dr. Vilanova,15
Seu del Nou Consell General
Planta 3
AD500 Andorra la Vella

A Andorra la vella, el 12 de novembre del 2018

Distingit Senyor,

En data 23 de novembre del 2017, hem rebut l'informe relatiu de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017 de l'SDADV.

Amb la present en plau adjuntar-vos un document amb les nostres al·legacions a l'esmentat informe.

Aprofito l'avinentesa per a saludar-vos ben atentament.

Juan Diego Camúñez
President de l'SDADV

*SOCIETAT DE GESTIÓ COL·LECTIVA DE DRETS D'AUTOR I DRETS VEÏNS DEL PRINCIPAT D'ANDORRA
Edifici Administratiu Prat del Rull. Despatx 2.7. AD500 Andorra la Vella. Principat d'Andorra
T. 376 328 829 sdadv@sdadv.ad www.sdadv.ad

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 4/4/18
Hora d'entrada: 13:15
Núm.: 176/18

SDADV®

AL·LEGACIONS SOBRE LES RECOMANACIONS I OBSERVACIONS FORMULADES EN L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES DEL TANCAMENT DEL EXERCICI 2017 DE LA SOCIETAT DE GESTIÓ COL·LECTIVA DE DRETS D'AUTOR I DRETS VEÏNS DEL PRINCIPAT D'ANDORRA

1. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS:

- ***Relatives a la comptabilitat pública:***

No consten aprovades dues modificacions pressupostàries enregistrades, per un import en conjunt de 13.866 euros, contravenint el que disposa el capítol III del Codi de l'Administració.

Fent referència a l'escrit de l'informe considerem que és necessari modificar en part l'esmentat apartat, ja que totes les modificacions pressupostàries passen amb el vist-i-plau de la Intervenció General de Govern. Vistos els imports (7.095 euros i 6.771 euros), atès que aquests no superen els 7.500 euros, no és necessari un informe de la Intervenció General de Govern.

Cada trimestre el Consell d'Administració realitza el seguiment pressupostari de conformitat amb la normativa vigent, així doncs aquestes modificacions estan aprovades per l'òrgan citat anteriorment.

Es presenta incorrectament com a ingrés liquidat a l'estat d'ingressos del pressupost, l'import de 145.025 euros, que s'ha enregistrat en el capítol 8 d'actius financers com a font de finançament de modificacions pressupostàries i que no correspon a ingressos efectivament liquidats en aquest exercici, pel que l'import d'ingressos pressupostaris de l'exercici estaria sobrevalorat en la referida quantia.

Fent referència a l'escrit de l'informe considerem necessari modificar l'esmentat apartat degut als informes d'aprovació dels crèdits ampliables pels imports de 88.682,33 euros, 7.530,98 euros i 44.341,16 euros emesos per la Intervenció General de Govern amb data 25 d'abril de 2017 i 6 de desembre de 2017, amb referència ***CA170425-01 INFORME IG ROYALTIES 2016 EGEDA, CA171206-03 INFORME IG CA ROYALTIES AGEDI i CA171206-05 INFORME IG CA FACTURA SGAE,*** els quals es troben en possessió del Tribunal de Comptes.

També hi ha una altre crèdit ampliable de 7.094,58 euros referent als royalties d' AIE del 2016, per al qual, vist l'import, que no supera els 7.500 euros, no es necessita un informe de la Intervenció General de Govern.

Si fem la suma de tots els imports esmentats anteriorment (88.682,33 + 7.530,98 + 44.341,16 + 7.094,58), és igual a 147.829,05, el qual, més el dèficit pressupostari, (-2.623,91), resulta en un ingrés liquidat de 145.025,14 euros. Per tant, l'SDADV considera que va actuar diligentment no obstant el Tribunal de Comptes pugui tenir una opinió diferent que la Intervenció General de Govern.

S'ha reflectit a la liquidació del pressupost com a obligacions liquidades els royalties meritats en el 2017, per import de 204.173 euros, quan, en no haver-se donat els requeriments de l'article 31 de la LGFP, no era procedent fer-ho. Per aquest motiu, les despeses liquidades i les obligacions pressupostàries pendents de pagament esta sobrevalorades i el romanent de tresoreria afectat infravalorat en el referit import.

Vist l'informe favorable sobre l'autorització i el compromís de despesa per fer front al pagament dels royalties del 2017 amb referència ***INF171212-06 ADJ DISTRIBUCIÓ ROYALTIES 2017*** emès per la Intervenció General de Govern amb data 12 de desembre de 2017, el qual es troba en possessió del Tribunal de Comptes, considerem oportuna la modificació en part de l'esmentat en l'apartat anterior, ja que l'SDADV considera que va actuar diligentment no obstant el Tribunal de Comptes pugui tenir una opinió diferent que la Intervenció General.

2. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS:

- ***Relatives a la comptabilitat pública:***

La SDADV no efectua un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP atès que al llarg de l'exercici no enregistra les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i de despeses, contràriament al que es requereix a l'article 31 de la LGFP. El no enregistrament de les fases de l'execució pressupostària dificulta, i en alguns casos pot impedir, les verificacions en relació amb el compliment del principi d'anualitat pressupostària i d'especialitat regulats als articles 14 i 15 de la LGPF. En aquest sentit, s'han superat consignacions pressupostàries per import global de 6.612 euros.

Per poder dur a terme un seguiment pressupostari ajustat estrictament a la LGFP pel que fa a l'enregistrament de les diferents fases de l'execució dels pressupostos d'ingressos i despeses, és imprescindible que el Departament d'Informàtica del Govern dugui a terme els treballs necessaris per a que el programa que s'utilitza des de Govern (AS400) es pugui utilitzar amb les dades del programa informàtic de l' SDADV.

L'SDADV va demanar la realització d'aquestes tasques immediatament després de rebre la primera observació del Tribunal de Comptes i encara està a l'espera.

A la liquidació del pressupost no hi figuren la totalitat de les despeses suportades per aquest atès que no s'inclouen serveis que suporta directament el Govern, el que fa que no es coneix el cost real de l'activitat. Cal tenir en compte que, atesa la forma de finançament de l'activitat de la SDADV, la manca de registre d'aquestes despeses pot provocar un resultat de l'exercici que no sigui reflex de l'aplicació dels recursos recaptats que s'han de destinar a la gestió de l'ens.

Per a que hi figurin la totalitat de les despeses suportades en la realització de l'activitat, com és el cas de lloguers o subministraments, i tenint en compte que la gestió de l'entitat s'està portant a terme des d'un despatx en les dependències del

Govern, és necessari que el mateix Govern formalitzi un conveni i/o contracte entre les parts per la cessió i utilització de l'espai.

L'SDADV va demanar aquesta formalització des del primer moment que va rebre la primera observació del Tribunal de Comptes al respecte i encara està pendent d'una resposta per part de Govern.

- ***Relatives a la contractació pública:***

Es van adjudicar durant l'exercici 2016, de forma directa, els serveis d'assessorament emparant-se en el que disposa l'article 54.2 de la LCP quan no es donen els requisits de la norma d'acord amb els quals l'objecte del contracte ha de tenir incidència en les directrius i decisions polítiques que determinen objectius estratègics del Govern.

Fent referència a l'escrit de l'informe considerem necessari modificar l'esmentat apartat degut a que l'SDADV va dur a terme la contractació prèvia sol·licitud i obtenció d'un informe d'adjudicació favorable amb referència ***IM160411-01 ADJ CONTRACTE PI ADVOCATS*** emès per la Intervenció General del Govern amb data 11 d'abril del 2016, el qual es troba en possessió del Tribunal de Comptes.

Amb data 24 de gener de 2017, l'SDADV rep un altre informe d'adjudicació relatiu al compromís de despesa favorable amb referència ***IM170124-01 ADJ COMPROMIS PI ADVOCATS 2017*** emès per la Intervenció General del Govern, el qual també es troba en possessió del Tribunal de Comptes.

- ***Altres observacions:***

La part dels royalties destinats a finançar les despeses d'administració ha estat del 40% sense que es tingui constància de l'existència d'estudis o altres treballs que la justifiquin, pel que no es pot garantir que es respecti un criteri no arbitrari conforme l'exigència de l'article 23.1 dels estatuts de la SDADV.

Segons indica la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 23 dels Estatuts de l'SDADV, de les quantitats recaptades, es treuen les quotes d'administració i de recaptació fixades pel Consell d'Administració, destinades a compensar les despeses per al funcionament i gestió de l'SDADV.

La quota d'administració i recaptació fixada pel Consell d'Administració per a l'exercici 2017 fou, en efecte un 40%, tal i com es va acordar el 19 de juliol de 2016 en la sessió número 43 del Consell d'Administració. Per tant, la decisió no fou arbitrària. En efecte, el Consell d'Administració i l'Assemblea General de l'SDADV van acordar el referit percentatge després que la direcció de l'SDADV analitzés de forma acurada quines despeses s'havien de preveure per tal que fos possible dur a terme la gestió prevista per al 2017.

D'altra banda, aquest 40% és un percentatge que fou validat per la Confederació Internacional de Societats de Drets d'Autor (CISAC), de la qual l'SDADV n'és

membre, i per les societats homòlogues amb les quals l'SDADV està negociant i/o ha signat acords, atès que aquestes altres entitats entenen que l'SDADV és una societat destinada a gestionar tot tipus de drets i en un país en el qual els usuaris en general no havien satisfet mai abans aquests drets ni tenien coneixement de la seva existència, el qual suposa un esforç extraordinari per posar en marxa tot el sistema.

La SDADV està duent a terme una implantació gradual de les obligacions que li imposa la seva llei de creació en relació a la gestió dels drets de retransmissió per cable, els drets de gestió col·lectiva obligatòria i els drets de remuneració equitativa o de simple remuneració,quan això no es preveu a la llei, fet que podria lesionar els interessos dels autors i altres titulars de drets podent donar lloc a l'exigència de responsabilitats a la societat.

En efecte, en la Llei de creació de l'SDADV no està prevista la implantació gradual per part d'aquesta societat de les obligacions que li imposa aquesta llei en relació amb la gestió del dret de gestió col·lectiva obligatòria de retransmissió per cable (reconegut pels articles 17 i 32.3 de la llei andorrana de drets d'autor i drets veïns) i dels drets de simple remuneració o remuneració equitativa reconeguts pels articles 19.6 i 29 de la llei andorrana de drets d'autor i drets veïns. Cal precisar que la simple remuneració o la remuneració equitativa per la reproducció privada per a propòsits personals, establerta en l'article 7 de la llei andorrana de drets d'autor i drets veïns, fou derogada per la llei de creació de l'SDADV.

De fet, en dret comparat, ni les lleis de drets d'autor i drets veïns ni els estatuts de societats homòlogues a l'SDADV preveuen la implantació gradual dels drets a gestionar per aquestes. En la pràctica, però, hi ha pràcticament sempre una implantació gradual, especialment quan es tracta de societats que com l'SDADV gestionen molts tipus de drets, donc és impossible, atès el treball previ que hi ha per a la posada en marxa de la gestió de qualsevol dret, que tot estigui enllestit al mateix temps.

El que sol succeir en la pràctica, doncs, és que les societats multidisciplinars estableixen el calendari a seguir, el qual depèn, entre d'altres, dels recursos econòmics de què disposin per a la seva execució en cada moment, de la necessitat o no segons els continguts a gestionar de l'obtenció prèvia d'un repertori internacional, i de la fàcil o difícil disposició dels usuaris del país de què es tracti per entendre el perquè de l'existència d'aquests drets, de les obligacions de remuneració i de la seva gestió per part d'entitats com l'SDADV.

Per tant, atès que la implantació gradual és una pràctica habitual en el sector, al qual s'hi afegeix que l'SDADV està en permanent contacte amb entitats supranacionals i nacionals que aglutinen els diferents titulars que representa, informant-les, entre d'altres, de la situació en què es troben les negociacions amb els usuaris del material de què es tracti, no hi ha cap dubte que l'SDADV està vetllant pels interessos dels diferents titulars de drets que representa.

Andorra la Vella, 14 de novembre de 2018

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la
UNIVERSITAT D'ANDORRA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Marc jurídic 5
1.4. Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Pressupost de l'exercici 7
2.1.1. Pressupost inicial 7
2.1.2. Modificacions pressupostàries 8
2.2. Liquidació del pressupost 10
2.2.1. Taxes i altres ingressos 13
2.2.2. Transferències del pressupost d'ingressos 13
2.2.3. Ingressos patrimonials 14
2.2.4. Actius financers d'ingressos 14
2.2.5. Despeses de personal 14
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis 15
2.2.7. Despeses financeres 16
2.2.8. Transferències corrents del pressupost de despeses 16
2.2.9. Inversions reals 16
2.3. Estats financers 17
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu 22
2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 23
2.3.3. Inventaris 23
2.3.4. Ajustaments per periodificació d'actiu 23
2.3.5. Actius no corrents 24
2.3.6. Comptes a pagar 25
2.3.7. Ajustaments per periodificació de passiu 26
2.3.8. Passius financers 26
2.3.9. Ingressos a distribuir en diferents exercicis 26
2.3.10. Compte d'endeutament 26
2.3.11. Actius nets/Patrimoni 27
2.4. Estat del romanent de tresoreria 28
2.5. Contractació pública 29
2.6. Altres aspectes a destacar 30
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals 31
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 36
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 36
5. CONCLUSIONS 37
6. AL·LEGACIONS 37
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 37

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCP: Llei de contractació pública
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrats, entre d'altres, per la Universitat d'Andorra (en endavant la Universitat o la UdA).

La fiscalització de la UdA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes de la UdA corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la UdA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la UdA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la UdA en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en la UdA. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 29 de juny de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Universitat d'Andorra en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei d'universitats de 30 de juliol de 1997. (derogada per la Llei 12/2008 a excepció de l'article 8)
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei 12/2008, del 12 de juny, d'ordenació de l'ensenyament superior.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de la UdA, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de la UdA. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de la UdA.

L'organització i control intern de la UdA s'estructura de la forma següent:

Els òrgans de govern són el rector, el Consell universitari, els directors de centre i el gerent.

Sota la responsabilitat màxima del rector de la Universitat, la UdA s'organitza en dues branques: la docent i la no docent. La branca docent està constituïda per tres centres, el Centre de ciències de la salut i de l'educació, el Centre d'estudis empresarials i tecnològics i el Centre d'estudis virtuals i d'extensió universitària, i pels departaments de Coordinació del rectorat i Junta acadèmica. La branca no docent és la de gerència.

En la figura del gerent recau la responsabilitat de la gestió administrativa i comptable. Sota la direcció del gerent està el departament economicofinancer, en el qual s'integra el servei de comptabilitat de la Universitat que es composa de tres persones: un responsable del departament i dos tècnics comptables. El departament economicofinancer s'encarrega de la gestió administrativa i comptabilització de l'execució del pressupost.

La UdA utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions.

La UdA no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	2.023.261	3. Taxes i altres ingressos	585.734
2. Consum de béns corrents i serveis	913.780	4. Transferències corrents	2.397.869
3. Despeses financeres	1.300	5. Ingressos patrimonials	15.473
4. Transferències corrents	106.984	***Ingressos corrents***	***2.999.076***
Despeses corrents	***3.045.325***	7. Transferències de capital	40.025
6. Inversions reals	80.050	8. Actius financers	86.274
Despeses de capital	***80.050***	***Ingressos de capital***	***126.299***
Total pressupost despeses	**3.125.375**	**Total pressupost ingressos**	**3.125.375**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici les quals han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Modificacions pressupostàries de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits contra ingressos	Transferències de crèdit	Pressupost final
3 Taxes i altres ingressos	585.734	0	164.370	0	750.104
4 Transferències corrents	2.397.869	0	0	0	2.397.869
5 Ingressos patrimonials	15.473	0	0	0	15.473
Ingressos corrents	**2.999.076**	**0**	**164.370**	**0**	**3.163.446**
7 Transferències de capital	40.025	0	0	0	40.025
8 Romanents de tresoreria	86.274	130.739	0	0	217.013
Ingressos de capital	**126.299**	**130.739**	**0**	**0**	**257.038**
Total ingressos	**3.125.375**	**130.739**	**164.370**	**0**	**3.420.484**

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits contra ingressos	Transferències de crèdit	Pressupost final
1 Despeses de personal	2.023.261	36.953	23.373	0	2.083.587
2 Consum de béns corrents i serveis	913.780	83.512	140.828	-2.962	1.135.158
3 Despeses financeres	1.300	0	169	2.962	4.431
4 Transferències corrents	106.984	1.517	0	0	108.501
Despeses corrents	**3.045.325**	**121.982**	**164.370**	**0**	**3.331.677**
6 Inversions reals	80.050	8.757	0	0	88.807
Despeses de capital	**80.050**	**8.757**	**0**	**0**	**88.807**
Total despeses	**3.125.375**	**130.739**	**164.370**	**0**	**3.420.484**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió de les modificacions pressupostàries tramitades es desprenen les observacions següents:

Transferències de crèdit

En la tramitació i aprovació d'aquestes modificacions de crèdit per transferència, la UdA hauria incomplert el regulat per l'article 26.2b de la LGFP, atès que les transferències ordenades pels òrgans de govern de l'entitat no poden afectar als crèdits per a despeses financeres. L'import total afectat per transferències de crèdit a la partida de despeses financeres és de 3.131 euros.

La UdA ha minorat en les transferències de crèdit partides afectades per ampliacions de crèdit per ingressos o prèviament incrementades per transferència de crèdit, per un import de 77.961 euros incomplint el regulat als articles 26.2c i 26.2.d de la LGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'entitat es recullen en els quadres següents:

Liquidació pressupostària a 31 de desembre del 2017

Liquidació del pressupost d'ingressos

Euros

	Capítol	Pressupost inicial	Modificacions pressupostàries	Pressupost final	Liquidat	Diferència Pressupost final i Liquidat	Liquidat exercici anterior	€ Variació Liquidat exercicis	% Variació Liquidat exercicis	Cobrat
3	Taxes i altres ingressos	585.734	164.370	750.104	702.346	47.758	639.638	62.708	10%	702.665
4	Transferències corrents	2.397.869	0	2.397.869	2.438.854	-40.985	2.335.687	103.167	4%	2.436.354
5	Ingressos patrimonials	15.473	0	15.473	13.108	2.365	22.124	-9.016	-41%	13.108
	Ingressos corrents	**2.999.076**	**164.370**	**3.163.446**	**3.154.309**	**9.137**	**2.997.449**	**156.860**	**5%**	**3.152.128**
7	Transferències de capital	40.025	0	40.025	39.983	42	2.435	37.548	1542%	39.983
8	Romanents de tresoreria	86.274	130.739	217.013	0	217.013	0	0	0%	0
	Ingressos de capital	**126.299**	**130.739**	**257.038**	**39.983**	**217.055**	**2.435**	**37.548**	**1542%**	**39.983**
	Total ingressos	**3.125.375**	**295.109**	**3.420.484**	**3.194.293**	**226.191**	**2.999.885**	**194.408**	**6%**	**3.192.111**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses

Euros

	Capítol	Pressupost inicial	Modificacions pressupostàries	Pressupost final	Liquidat	Diferència Pressupost final i Liquidat	Liquidat exercici anterior	€ Variació Liquidat exercicis	% Variació Liquidat exercicis	Pagat
1	Despeses de personal	2.023.261	60.326	2.083.587	2.029.722	53.865	1.903.916	125.806	7%	2.029.722
2	Consum de béns corrents i serveis	913.780	221.378	1.135.158	879.064	256.094	878.760	304	0%	879.064
3	Despeses financeres	1.300	3.131	4.431	4.059	372	3.098	961	31%	4.059
4	Transferències corrents	106.984	1.517	108.501	78.472	30.029	80.183	-1.711	-2%	78.472
	Despeses corrents	**3.045.325**	**286.352**	**3.331.677**	**2.991.318**	**340.359**	**2.865.957**	**125.361**	**4%**	**2.991.318**
6	Inversions reals	80.050	8.757	88.807	78.801	10.007	79.130	-329	0%	78.801
	Despeses de capital	**80.050**	**8.757**	**88.807**	**78.801**	**10.007**	**79.130**	**-329**	**0%**	**78.801**
	Total despeses	**3.125.375**	**295.109**	**3.420.484**	**3.070.118**	**350.366**	**2.945.087**	**125.031**	**4%**	**3.070.118**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Resultat pressupostari a 31 de desembre del 2017

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions pressupostàries	Pressupost final	Liquidat	% Liquidat / Pressupost final	Liquidat exercici anterior	Variació Liquidat exercicis	% Variació Liquidat exercicis
Ingressos corrents	2.999.076	164.370	3.163.446	3.154.309	100%	2.997.449	156.860	5%
Despeses de funcionament (1)	3.044.025	283.221	3.327.246	2.987.258	90%	2.862.859	124.399	4%
Ingressos de capital	126.299	130.739	257.038	39.983	16%	2.435	37.548	1542%
Despeses de capital	80.050	8.757	88.807	78.801	89%	79.130	-329	0%
Superàvit o dèficit de gestió	**1.300**	**3.131**	**4.431**	**128.234**	**2894%**	**57.895**	**70.339**	**121%**
Despeses financeres	1.300	3.131	4.431	4.059	92%	3.098	961	31%
Superàvit o dèficit de caixa	**0**	**0**	**0**	**124.175**	**-**	**54.797**	**69.378**	**127%**
Actius financers (ingressos)	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Passius financers (despeses)	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Actius financeres (despeses)	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Passius financers (ingressos)	0	0	0	0	0%	0	0	0%
Variació d'actius i passius financers	**0**	**0**	**0**	**0**	0%	**0**	0	0%
Resultat pressupostari	**0**	**0**	**0**	**124.175**	**-**	**54.797**	**69.177**	**127%**

(1) Les despeses de funcionament inclouen les despeses del capítol 1 (Despeses de personal), del capítol 2 (Consums de béns i serveis) i del capítol 4 (Transferències corrents)

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.1. Taxes i altres ingressos

Els imports retuts és recullen en el següent resum:

Codi	Concepte	Pressupost	modificacions	Press.final	Reconegut	Liquidat	Cobrat	Disponible	No cobrat	%execució
311	Matrícules, cursos i drets	571.092	164.370	735.462	649.926	649.926	652.265	-76.834	-2.359	88%
313	Certificats	1.170	0	1.170	464	464	464	707	0	40%
315	Altres I.G.I. 0%	0	0	0	1.017	1.017	986	-1.017	30	-
319	Altres serveis	12.347	0	12.347	22.195	22.195	20.777	-9.848	1.418	180%
320	Matrícules/documentació	1.125	0	1.125	28.232	28.232	27.840	-27.107	391	2509%
323	Fotocopies	0	0	0	5	5	5	-5	0	-
350	Ingressos extraordinaris	0	0	0	308	308	308	-308	0	-
	Total:	585.734	164.370	750.104	702.146	702.146	702.665	-116.412	-519	94%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.2. Transferències del pressupost d'ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

Transferències corrents

Codi	Concepte	Pressupost			Reconegut	Liquidat	Cobrat	Disponible	No cobrat	%execució
400	Subvencions M.I. Govern	2.357.841	0	2.357.841	2.369.037	2.369.037	2.369.037	-11.196	0	100%
440	Subvencions altres entitats	40.028	0	40.028	69.817	69.817	67.317	-29.789	2.500	174%
	Total:	2.397.869	0	2.397.869	2.438.854	2.438.854	2.436.354	-40.985	2.500	102%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Transferències de capital

Codi	Concepte	Pressupost			Reconegut	Liquidat	Cobrat	Disponible	No cobrat	%execució
702	Subvencions de capital M.I. Govern	40.025	0	40.025	39.983	39.983	39.983	42	0	100%
	Total:	40.025	0	40.025	39.983	39.983	39.983	42	0	100%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.3. Ingressos patrimonials

Els ingressos patrimonials liquidats per la Universitat d'Andorra són:

Codi	Concepte	Pressupost			Reconegut	Liquidat	Cobrat	Disponible	No cobrat	% execució
520	Altres ingressos financers	1.400	0	1.400	4.016	4.016	4.016	-2.616	0	287%
541	Lloguers	14.073	0	14.073	9.092	9.092	9.092	4.981	0	65%
	Total:	15.473	0	15.473	13.108	13.108	13.108	2.365	0	85%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.4. Actius financers d'ingressos

Presenten el següent detall a 31 de desembre:

Codi	Concepte	Pressupost			Reconegut	Liquidat	Cobrat	Disponible	No cobrat	% execució
870	Romanents de tresoreria	86.274	130.739	217.013	0	0	0	86.274	0	0%
	Total:	86.274	130.739	217.013	0	0	0	86.274	0	0%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses de personal

Segons el detall següent:

Codi	Concepte	Pressupost	Reconduit	Transfer. C.	Crédit - ingressos	Pres. final	Autoritzat	Compromès	Liquidat	Disponible	% execució
100	Despeses de gratificació	128.596	0	0	0	128.596	128.410	128.410	128.410	186	100%
110	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions personal fix	1.267.906	0	-168.627	500	1.099.779	1.096.946	1.096.946	1.096.946	2.832	100%
130	Remuneracions bàsiques i altres remuneracions personal eventual	284.799	0	186.492	20.112	491.403	487.154	487.154	487.154	4.250	99%
160	Quotes seguretat social	266.571	0	5.263	2.762	274.595	271.293	271.293	271.293	3.303	99%
161	Prestacions socials	56.769	36.953	-21.624	0	72.098	33.429	33.429	33.429	36.670	46%
163	Despeses socials del personal	18.620	0	-1.504	0	17.116	12.491	12.491	12.491	4.625	73%
	Total:	2.023.261	36.953	0	23.373	2.083.587	2.029.722	2.029.722	2.029.722	53.865	97%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACL, tot i que a l'inici de l'exercici la UdA té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

El consum de béns corrents i serveis per l'exercici per conceptes es mostra segons el detall següent:

Codi	Concepte	Pressupost	Reconduit	Transfer. C.	Crèdit-Ingressos	Pres. final	Autoritzat	Compromès	Liquidat	Disponible	% execució
202	Lloguer edificis i altres construccions	10.668	0	0	0	10.668	10.116	10.116	10.116	552	95%
203	Lloguer de maquinària, instal·lacions i equipament	0	0	1.000	0	1.000	794	794	794	206	79%
213	Reparació i conservació maquinària, instal·lacions i equipaments	81.483	433	-9.640	0	72.276	67.629	67.629	64.602	4.646	89%
215	Reparació i conservació mobiliari i efectes	608	0	227	0	835	824	824	824	11	99%
216	Reparació i conservació equipaments informàtics	2.000	0	0	0	2.000	510	510	510	1.490	26%
220	Material d'oficina	44.761	0	-6.663	1.483	39.576	26.003	26.003	25.944	13.573	66%
221	Subministraments	58.176	0	1.505	0	59.681	58.159	58.159	58.159	1.522	97%
222	Comunicacions	10.892	0	-3.634	0	7.258	7.132	7.132	7.132	126	98%
223	Transport	9.125	0	185	0	9.310	7.929	7.929	7.929	1.381	85%
224	Primes d'assegurances	7.360	0	2.347	0	9.707	9.102	9.102	9.102	605	94%
226	Altres serveis	84.425	0	27.369	5.078	116.873	113.254	113.254	113.053	3.619	97%
227	Treballs realitzats per altres empreses	596.782	83.080	-21.824	134.266	792.304	646.045	646.045	569.482	146.259	72%
230	Reemborsament de dietes	2.000	0	1.530	0	3.530	3.463	3.463	3.463	67	98%
231	Locomoció	5.500	0	4.641	0	10.141	7.955	7.955	7.955	2.186	78%
	Total:	913.780	83.512	-2.962	140.828	1.135.158	958.915	958.915	879.064	176.243	77%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.7. Despeses financeres

Segons el detall següent:

Codi	Concepte	Pressupost	Reconduït	Transfer. C.	Crèdit - ingressos	Pres. final	Autoritzat	Compromès	Liquidat	Disponible	% execució
349	Altres despeses financeres	1.300	0	2.962	169	4.431	4.059	4.059	4.059	372	92%
	Total:	1.300	0	2.962	169	4.431	4.059	4.059	4.059	372	92%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.8. Transferències corrents del pressupost de despeses

Segons el detall següent:

Codi	Concepte	Pressupost	Reconduït	Transfer. C.	Crèdit - ingressos	Pres. final	Autoritzat	Compromès	Liquidat	Disponible	% execució
482	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	106.984	1.517	0	0	108.501	81.750	81.750	78.472	26.750	72%
	Total:	106.984	1.517	0	0	108.501	81.750	81.750	78.472	26.750	72%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.2.9. Inversions reals

La composició dels imports liquidats per inversions reals a l'exercici és la següent:

Codi	Concepte	Pressupost	Reconduït	Transfer. C.	Crèdit - ingressos	Pres. final	Autoritzat	Compromès	Liquidat	Disponible	% execució
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	7.000	0	2.894	0	9.894	9.894	9.894	5.560	0	56%
605	Mobiliari i estris	5.250	8.757	3.770	0	17.777	17.777	17.777	13.526	0	76%
606	Equipaments per a processos d'informació	42.800	0	2.980	0	45.780	45.780	45.780	45.780	0	100%
608	Altre immobilitzat material	25.000	0	-9.643	0	15.357	13.935	13.935	13.935	1.422	91%
640	Immobilitzat immaterial	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Total:	80.050	8.757	0	0	88.807	87.385	87.385	78.801	1.422	89%

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

comptes	ACTIU	notes	exercici 2017	exercici 2016
	Actius corrents			
	Efectiu i equivalents d'efectiu	1	1.774.904	1.727.406
57	Tresoreria		1.774.904	1.727.406
	Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació	2	30.174	59.491
430, 431	Clients per vendes i prestacions de serveis		14.242	26.745
44	Deutors diversos		0	12.728
46	Personal		0	3.555
470	Altres crèdits amb les administracions públiques		15.932	16.463
	Inventaris	3	66.976	67.392
360	Comercials		66.976	67.392
	Ajustos per periodificació	4	23.780	24.443
480	Periodificacions a curt termini		23.780	24.443
	TOTAL		1.894.834	1.878.733
	Actius no corrents			
	Propietat, planta i equipament	5	5.556.791	5.545.765
210	Terrenys		1.410.696	1.449.882
211	Construccions		3.951.196	4.060.952
215, 281	Instal·lacions		31.578	28.607
214, 281	Maquinària i utillatge		655	671
216, 281	Mobiliari		41.553	23.011
217, 281	Equips per a processos d'informació		76.813	43.895
219, 281	Altre immobilitzat material		44.300	38.748
	Propietats d'inversió	6	900	900
213	Béns patrimoni històric		900	900
	Actius intangibles	7	27.717	55.346
203, 280	Patents i marques		0	0
206, 280	Aplicacions informàtiques		27.717	55.346
	Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació	8	1.614	1.654
260	Fiances constituïdes		1.614	1.654
	TOTAL		5.587.022	5.703.666
	TOTAL ACTIUS		**7.481.856**	**7.582.398**

comptes	PASSIUS			
	Passius corrents			
	Comptes a pagar	9	-190.648	-224.919
400	Proveïdors		-116.536	-206.591
410, 449, 560	Creditors diversos		-2.735	-89
410, 475	Altres deutes amb les administracions públiques		-71.377	-18.239
	Prestacions als treballadors		0	-1.839
448	Obligacions per beneficis dels empleats a curt termini	10	0	-1.839
443	Pagaments rebuts per anticipat	11	-150	0
	Ajustos per periodificació	12	-135.459	-127.818
485	Periodificacions a curt termini		-135.459	-127.818
	TOTAL		-328.257	-354.576
	Passius no corrents			
	Provisions no corrents	13	-3.381	-8.546
142, 490	Altres provisions		-3.381	-8.546
	Passius financers a llarg termini	5, 14	-5.363.213	-5.512.190
174	Creditors per arrendament financer		-5.361.892	-5.510.833
180	Altres passius financers		-1.321	-1.357
	Ingressos a distribuir en diversos exercicis	15	0	-65.907
130	Ingressos a distribuir en diversos exercicis		0	-65.907
	TOTAL		-5.366.594	-5.586.644
	TOTAL PASSIUS		**-5.692.852**	**-5.941.220**

comptes	ACTIU NET / PATRIMONI			
	Capital aportat	16	-583.387	-583.387
100	Patrimoni		-583.387	-583.387
130	Reserves	16	-6.571	-6.766
101	Patrimoni rebut en adscripció		-6.571	-6.766
	Resultat acumulat	17	-1.051.028	-879.760
129	Romanent de l'activitat pública		-11.586	-11.586
	Romanent de l'activitat privada		-988.183	-868.174
	Resultat de l'exercici	17	-199.277	-171.267
	TOTAL ACTIUS I PASSIUS TOTALS NETS		**-1.789.004**	**-1.641.179**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici acabat el 31 de desembre del 2017

comptes	INGRESSOS	notes	exercici 2017	exercici 2016
	Ingressos sense contraprestació			
	Transferències, subvencions i donacions rebudes	18	-2.704.064	-2.491.668
750	Transferència corrent de Govern		-2.369.037	-2.256.413
753	Transferència de capital		-127.867	0
750	Transferències altres entitats		-58.219	-87.314
751	Altres transferències i subvencions		-148.941	-148.941
	Prestació de serveis	19	-693.268	-678.399
74	Matrícules i taxes acadèmiques		-641.688	-619.773
777	Altres ingressos		-51.580	-58.626
	TOTAL		-3.397.332	-3.170.067
	Ingressos amb contraprestació			
	Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		-9.092	-13.259
776	Ingressos per arrendament d'immobles		-9.092	-13.259
769	Ingressos financers		-4.016	-3.948
775	Altres ingressos		-601	0
	TOTAL		-13.709	-17.206
	INGRESSOS TOTALS		**-3.411.041**	**-3.187.274**
comptes	**DESPESES**			
	Despeses			
	Variació d'existències d'inventaris		1.416	-28.373
	Despeses de personal	20	2.030.323	1.903.916
640	Despeses de personal		1.712.510	1.612.588
642	Cotitzacions socials		265.532	244.175
644	Prestacions socials		33.429	40.300
649	Altres despeses socials		18.852	6.852
	Amortització i depreciació	5, 7	217.227	269.817
	Ajuts i subvencions concedides	21	78.472	80.183
650	Institucions sense finalitat de lucre		40.741	40.107
650	Ajuts mobilitat		33.280	39.088
650	Ajuts a la formació, investigació i altres		4.450	988
	Despeses generals		883.787	880.705
621	Lloguer		10.910	10.260
622	Reparació i conservació		64.775	83.708
623	Serveis professionals		571.436	602.361
626	Serveis bancaris		4.059	3.098
627	Publicitat		49.413	42.365
628	Subministraments		58.159	57.877
624, 625, 629	Altres despeses generals		125.035	81.036
	DESPESES TOTALS		**3.211.225**	**3.106.247**
comptes	**ALTRES GUANYS / PÈRDUES**			
	Altres guanys / pèrdues			
	Treballs realitzats sobre el propi actiu		0	-85.777
	Pèrdues/ingressos per deteriorament		1.042	-3.522
	Despeses extraordinàries	22	-503	-942
	TOTAL ALTRES GUANYS / PÈRDUES		**539**	**-90.241**
comptes	**RESULTAT**			
	Ingressos totals		-3.411.041	-3.187.274
	Despeses totals		3.211.225	3.106.247
	Total altres guanys / pèrdues		539	-90.241
	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		**-199.277**	**-171.267**
	Impostos		0	0
	RESULTAT DESPRÉS D'IMPOSTOS		**-199.277**	**-171.267**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici acabat el 31 de desembre del 2017

			exercici 2017	exercici 2016
Fluxos d'efectiu de les activitats d'operació				
	Cobraments			
		Venda de béns i serveis	3.410.502	3.183.842
		Subvencions	693.268	678.399
		Interessos rebuts	2.704.064	2.491.668
		Altres cobraments	4.016	-3.948
	Pagaments		9.154	17.723
		Costos dels treballadors	3.284.203	2.904.464
		Proveïdors	2.030.323	1.903.916
		Interessos pagats	962.259	960.889
		Altres pagaments	0	0
	Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació		291.621	39.660
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió			126.299	279.378
		Compra de planta i equipament	78.801	79.130
		Cobraments per venda de planta i equipament	0	0
		Cobraments per venda d'inversió	0	0
		Compra de valors en moneda estrangera	0	0
	Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió		-78.801	-79.130
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament				
		Efectiu rebut en préstecs	0	0
		Reemborsament de préstecs	0	0
		Distribució / dividends al Govern	0	0
	Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament		0	0
	Efectiu i equivalents a l'efectiu, al principi de l'exercici		1.727.406	1.527.158
	Increment/disminució neta de l'efectiu i equivalents a l'efectiu, durant l'exercici		47.499	200.248
	Efectiu i equivalents a l'efectiu, al final de l'exercici		**1.774.904**	**1.727.406**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici 2017

Resultat pressupostari	124.175
Resultat comptable	199.277

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)			
Subvencions de capital aplicades al resultat	0	65.907	-65.907
Subvencions inversió i lloguers	0	170.918	-170.918
Ingressos extraordinaris (no pressupostaris)	0	195	-195
DESPESES (obligacions liquidades)			
Adquisicions d'immobilitzat	78.801	0	78.801
Variació d'existències	0	1.416	-1.416
Despeses periodificades	0	664	-664
Factures pendents emetre	0	12.728	-12.728
Dotacions a les amortitzacions d'immobilitzat	0	217.227	-217.227
Provisions insolvències	0	1.042	-1.042
Ingressos periodificats	0	7.641	-7.641
RESULTAT	**-78.801**	**-3.698**	**-75.103**
Resultat pressupostari	**124.175**		**124.175**
Resultat comptable		**199.277**	**199.277**
RESULTAT AJUSTAT	**202.975**	**202.975**	**0**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La UdA presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

Es presenten a continuació l'estat de gestió comptable de tresoreria retut per la UdA:

Gestió comptable de tresoreria

COMPTE DE TRESORERIA		imports	
1. Cobraments			*3.205.697*
(+)	del Pressupost corrent	3.164.119	
(+)	de Pressupostos tancats	39.112	
(+)	d'operacions no pressupostàries	2.466	
(+)	d'operacions comercials	0	
2. Pagaments			*3.158.199*
(+)	del Pressupost corrent	2.942.196	
(+)	de Pressupostos tancats	215.967	
(+)	d'operacions no pressupostàries	36	
(+)	d'operacions comercials	0	
I. Fluxe net de Tresoreria de l'exercici (1-2)			47.498
3. Saldo inicial de tresoreria			1.727.406
II. Saldo final de Tresoreria (I+3)			**1.774.904**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria:

	Saldo 31/12/16	Saldo 31/12/17
Caixa	149	354
Bancs	1.730.791	1.784.983
Xecs emesos pendents de càrrec	-3.534	-10.433
	1.727.406	**1.774.904**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de deutors segons el detall dels comptes es resumeix en el quadre següent:

	Saldo 31/12/16	Saldo 31/12/17
Deutors pressupostaris	30.300	14.242
Deutors no pressupostaris	12.728	0
Administracions públiques	16.463	15.932
	59.491	**30.174**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.3. Inventaris

El detall de les existències a 31 de desembre és el següent:

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Magatzem UdA	51.866	0	1.250	50.616
Dipòsit a llibreries	15.527	0	167	15.360
	67.392	**0**	**1.417**	**65.976**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.4. Ajustaments per periodificació d'actiu

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes són els següents:

Ajustaments per periodificació d'actiu

	Saldo 31/12/16	Saldo 31/12/17
Formació continuada EV	13.951	16.296
Assegurances	561	561
Subscripcions	1.614	1.743
Altres	8.317	5.179
	24.443	**23.780**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.5. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Propietat, planta i equipament

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Terrenys	1.959.299	0	0	1.959.299
Construccions	5.487.773	0	0	5.487.773
Instal·lacions tècniques	229.380	5.560	0	234.940
Maquinària i utillatge	15.239	175	0	15.414
Mobiliari	281.371	19.771	1.769	299.373
Equips informàtics	336.715	61.512	3.794	394.433
Altre immobilitzat	176.319	13.759	0	190.078
	8.486.097	100.777	5.563	8.581.311
Amortització acumulada	2.840.332	216.943	32.754	3.024.520
Valor net comptable	**5.645.765**	**-116.166**	**-27.191**	**5.556.791**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Enregistrament inadequat dels actius cedits del Govern com arrendament financer

La UdA utilitza per a l'exercici de les seves activitats unes construccions i els terrenys on s'hi ubiquen els quals són titularitat del Govern i pels quals no consta cap acord de cessió o adscripció.

La UdA ha reflectit en el seu estat de situació financera un actiu no corrent per un import de 7.447.072 euros, reconeixent una amortització acumulada d'exercicis anteriors de -2.085.180 euros, amb contrapartida a uns comptes de passiu per arrendament financer per un import, en conjunt, de 5.361.892 euros.

Aquest reflex comptable no s'ajusta al que disposen les NICSP donat que la cessió tàcita dels béns no genera a la UdA cap obligació patrimonial, econòmica o financera ni consta que hagi de destinar recursos presents o futurs per a liquidar compromisos o obligacions amb el Govern derivat d'aquesta operació.

Així, al tancament de l'exercici els passius de la UdA estarien sobrevalorats en 5.361.892 i el Patrimoni infravalorat en el mateix import.

Donat que l'operació és, de fet, una cessió gratuïta per temps indefinit, es recomana que es registri com una donació, tot indicant a la memòria les restriccions a la propietat dels béns cedits.

Propietats d'inversió

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Béns del patrimoni artístic i cultural	900	0	0	900
	900	0	0	900
Amortització acumulada	0	0	0	0
Valor net comptable	**900**	**0**	**0**	**900**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Actius intangibles

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Patents i marques	4.665	0	0	4.665
Aplicacions informàtiques	125.923	0	0	125.923
	130.588	0	0	130.588
Amortització acumulada	75.242	27.733	104	102.871
Valor net comptable	**55.346**	**-27.733**	**-104**	**27.717**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Fiança Comú Sant Julià	800	0	0	800
Fiança Mútua Elèctrica	654	0	40	614
Fiança Seguriser	200	0	0	200
	1.654	**0**	**40**	**1.614**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.6. Comptes a pagar

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

	Saldo 31/12/16	Saldo 31/12/17
Proveïdors	206.591	116.536
Administracions públiques	18.239	71.377
Altres creditors	89	2.735
	224.920	**190.648**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.7. Ajustaments per periodificació de passiu

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes són els següents:

	Saldo 31/12/16	Saldo 31/12/17
Serveis Generals	1.171	1.487
Escola d'Infermeria	12.869	22.513
Escola d'Informàtica i gestió	23.970	21.852
Estudis Virtuals i Extensió univ.	89.808	89.607
	127.818	**135.459**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.8. Passius financers

A 31 de desembre, l'import dels passius financers presenta el següent detall:

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Fiances rebudes ll/t per guixetes	660	0	184	624
Fiances proveïdors	697	0	0	697
Creditors per arrendament financer	5.510.833		148.941	5.361.892
	5.512.190	**0**	**149.125**	**5.363.213**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Veure nota 2.3.5.

2.3.9. Ingressos a distribuir en diferents exercicis

La variació dels ingressos a distribuir es correspon amb les subvencions de capital rebudes i traspassades al resultat de l'exercici amb els següents imports:

	Saldo 31/12/16	Altes	Baixes	Saldo 31/12/17
Subvencions de capital	65.906	0	65.906	0
	65.906	**0**	**65.906**	**0**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.10. Compte d'endeutament

El quadre d'endeutament que presenta la UdA és el següent:

Quadre d'endeutament			
Endeutament 31/12/16	Nou endeutament	Amortització endeutament	Saldo 31/12/17
0	0	0	0

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

2.3.11. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici acabat el 31 de desembre del 2017

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets / patrimoni
	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats acumulats	TOTAL		
Saldo a 31-12-2015	**583.387**	**10.381**		**879.760**	**1.473.528**		**1.473.528**
Canvis en polítiques comptables					0		**0**
Saldo reexpressat	**583.387**	**10.381**	**0**	**879.760**	**1.473.528**	**0**	**1.473.528**
Canvis en els actius nets / patrimoni per al 2016					0		**0**
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament					0		**0**
Pèrdues per revaluació d'inversions					0		**0**
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger					0		**0**
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni		-3.614			-3.614		**-3.614**
Resultat positiu (estalvi del període)				171.267	171.267		**171.267**
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període					0		0
Saldo a 31-12-2016 diferit	**583.387**	**6.766**	**0**	**1.051.028**	**1.641.179**	**0**	**1.641.179**
Saldo a 31-12-2016 anticipat	**583.387**	**6.766**	**0**	**1.051.028**	**1.641.179**	**0**	**1.641.179**
Canvis en els actius nets / patrimoni per al 2017				-51.259	-51.259		**-51.259**
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equipament					0		**0**
Pèrdues per revaluació d'inversions					0		**0**
Diferències de canvi per convertir negocis a l'estranger					0		**0**
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni		-196			-196		**-196**
Resultat positiu (estalvi del període)				199.277	199.277		**199.277**
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període					0		0
Saldo a 31-12-2017	**583.387**	**6.571**	**0**	**1.199.046**	**1.789.004**	**0**	**1.789.004**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Veure nota 2.3.5

De la revisió d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La Universitat rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017 "*un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius"*.

L'aplicació d'aquest precepte faria que la UdA hagués de minorar el resultat de l'exercici i el d'exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar, que d'acord amb el que s'especifica a la nota 2.4 estan quantificats en 1.522.716 euros.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per la UdA en l'exercici presenta el següent detall:

ESTAT ROMANENT TRESORERIA		imports
1. Drets pendents de cobrament		30.174
del pressupost corrent	26.258	
de pressupostos tancats	3.917	
d'operacions no pressupostàries	0	
de cobrament dubtós	0	
drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	0	
2. Obligacions pendents de pagament		190.648
del pressupost corrent	188.618	
de pressupostos tancats	0	
d'operacions no pressupostàries	2.030	
obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	0	
3. Fons líquids		1.774.904
I. Romanent de tresoreria afectat (*)		62.845
II. Romanent de tresoreria no afectat		1.551.585
III. Romanent de tresoreria total		**1.614.430**

Font: Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat se'n desprenen les següents observacions:

Romanent de tresoreria afectat

Com s'indica a la nota 2.3.11, l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, les entitats beneficiàries de transferències nominatives han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari.

Per a donar compliment a aquest requeriment, la UdA ha considerat afectat un romanent de tresoreria per import de 62.845 euros, import calculat a partir del pressupost liquidat menys els crèdits compromesos i reconduïts a l'exercici següent, considerant els crèdits compromesos de l'exercici anterior i que no s'hagin executat, sense considerar però, la incorporació dels romanents que han de finançar, precisament, els crèdits compromesos dels exercicis anteriors.

Amb tot, tenint en compte que les transferències del Govern tenen per finalitat cobrir el dèficit de l'activitat de l'entitat fiscalitzada, la UdA ha de considerar afectat aquell romanent que té el seu origen en les subvencions rebudes, durant l'exercici i en exercicis anteriors, i que, al tancament de l'exercici 2017 no s'han aplicat al finançament del referit dèficit. D'acord amb la informació disponible el Tribunal estima aquest import en 1.522.716 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada relativa a la licitació i execució dels contractes administratius s'han recollit les observacions següents:

Verificació de la legitimació per a contractar

De la informació revisada s'observa com la UdA avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable del licitador de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que deriven de l'article 7 de la LCP, els regulats al Capítol primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal, i implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a l'article 115 del Codi de l'Administració i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten a la legitimació per a contractar, així com dur a terme consultes en registres públics.

2.6. Altres aspectes a destacar

De la revisió del control intern i pràctiques que manté la UdA s'han detectat les següents incidències més significatives:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la UdA no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	686.041	686.041	571.762	547.005	520.025	525.359	532.193	585.734
4. Transferències corrents	2.096.189	2.096.189	2.326.862	2.219.160	2.200.520	2.146.900	2.302.441	2.397.869
5. Ingressos patrimonials	45.431	45.431	15.099	14.710	14.627	15.474	15.473	15.473
Ingressos corrents	***2.827.661***	***2.827.661***	***2.913.723***	***2.780.875***	***2.735.172***	***2.687.733***	***2.850.107***	***2.999.076***
7. Transferències de capital	-	-	64.805	30.000	24.446	59.920	-	40.025
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	134.703	86.274
Ingressos de capital	***-***	***-***	***64.805***	***30.000***	***24.446***	***59.920***	***134.703***	***126.299***
Total ingressos	**2.827.661**	**2.827.661**	**2.978.528**	**2.810.875**	**2.759.618**	**2.747.653**	**2.984.810**	**3.125.375**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	1.776.255	1.776.255	1.858.179	1.792.534	1.814.685	1.811.117	1.984.293	2.023.261
2. Consum de béns corrents i serveis	983.490	983.490	968.668	910.067	821.976	790.393	809.626	913.780
3. Despeses financeres	500	500	700	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
4. Transferències corrents	67.416	67.416	86.176	76.974	97.211	84.923	91.841	106.984
Despeses corrents	***2.827.661***	***2.827.661***	***2.913.723***	***2.780.875***	***2.735.172***	***2.687.733***	***2.887.060***	***3.045.325***
6. Inversions reals	-	-	64.805	30.000	24.446	59.920	97.750	80.050
Despeses de capital	***-***	***-***	***64.805***	***30.000***	***24.446***	***59.920***	***97.750***	***80.050***
Total despeses	**2.827.661**	**2.827.661**	**2.978.528**	**2.810.875**	**2.759.618**	**2.747.653**	**2.984.810**	**3.125.375**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

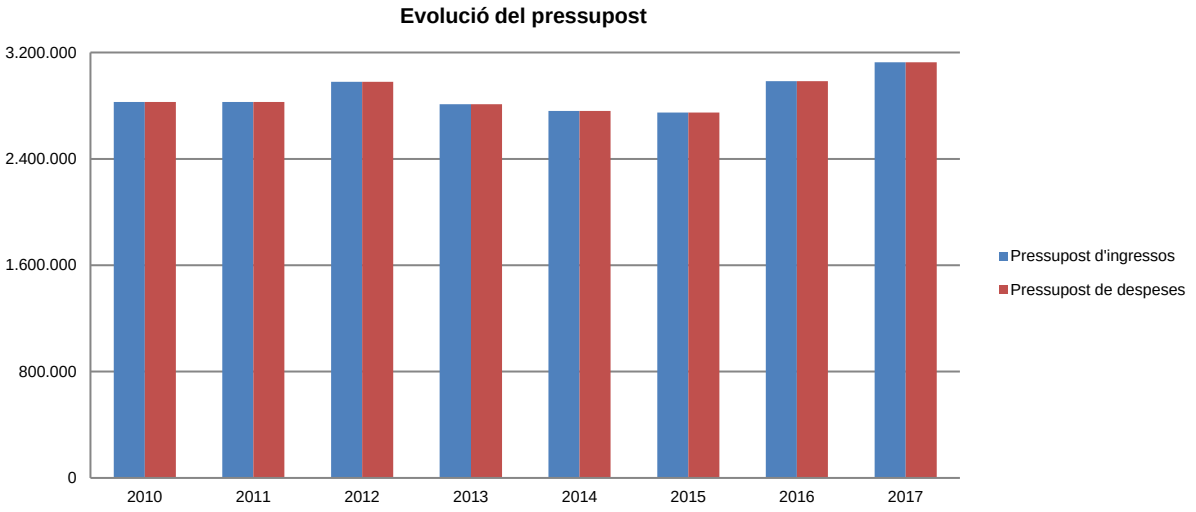

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017 (*)
2. Impostos indirectes	-	-	-	35.011	-	-	-	-
3. Taxes i altres ingressos	692.798	555.990	528.735	805.875	734.993	649.844	639.638	702.346
4. Transferències corrents	2.285.445	2.177.672	2.276.124	2.250.033	2.173.091	2.243.481	2.335.687	2.438.854
5. Ingressos patrimonials	14.672	16.507	15.888	19.158	22.391	21.192	22.124	13.108
Ingressos corrents	***2.992.915***	***2.750.169***	***2.820.747***	***3.110.077***	***2.930.475***	***2.914.517***	***2.997.449***	***3.154.308***
6. Alienació d'inversions	-	-	-	-	100	-	-	-
7. Transferències de capital	76.798	-	57.746	35.383	23.464	56.809	2.435	39.983
Ingressos de capital	***76.798***	***-***	***57.746***	***35.383***	***23.564***	***56.809***	***2.435***	***39.983***
Total ingressos	**3.069.713**	**2.750.169**	**2.878.493**	**3.145.460**	**2.954.039**	**2.971.326**	**2.999.884**	**3.194.291**

(*) Durant aquest exercici la Universitat d'Andorra ha finançat el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	1.810.354	1.752.766	1.743.232	1.822.356	1.794.224	1.784.232	1.903.916	2.029.722
2. Consum de béns corrents i serveis	1.025.097	902.449	801.452	975.285	929.825	917.792	878.760	879.064
3. Despeses financeres	492	409	946	1.647	1.891	2.248	3.098	4.059
4. Transferències corrents	116.999	91.429	89.957	54.196	72.865	67.828	80.183	78.472
Despeses corrents	***2.952.942***	***2.747.053***	***2.635.587***	***2.853.484***	***2.798.805***	***2.772.100***	***2.865.957***	***2.991.317***
6. Inversions reals	67.881	3.184	57.746	35.383	22.609	56.809	79.130	78.801
Despeses de capital	***67.881***	***3.184***	***57.746***	***35.383***	***22.609***	***56.809***	***79.130***	***78.801***
Total despeses	**3.020.823**	**2.750.237**	**2.693.333**	**2.888.867**	**2.821.414**	**2.828.909**	**2.945.087**	**3.070.118**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

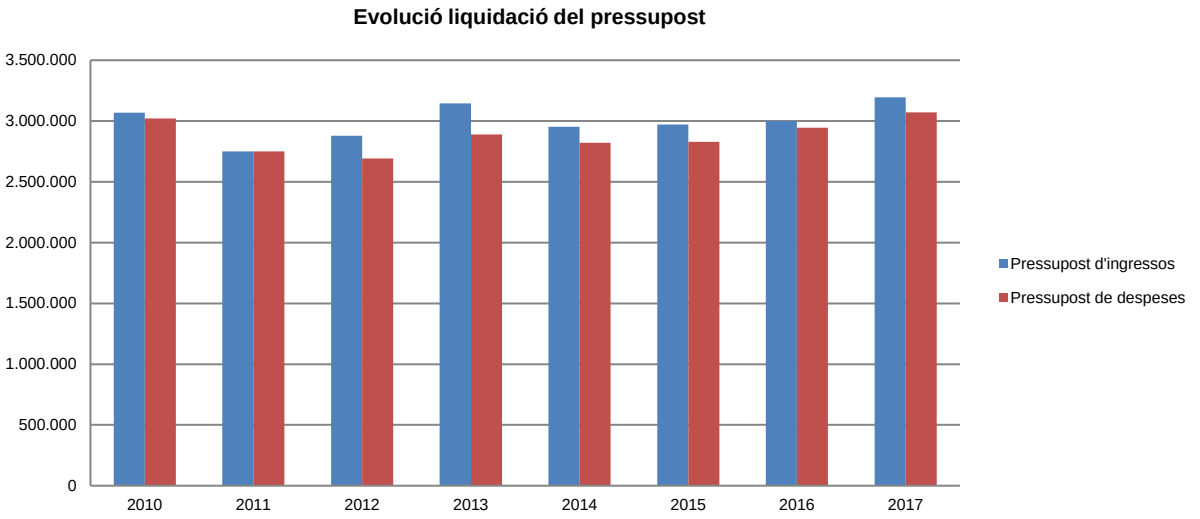

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

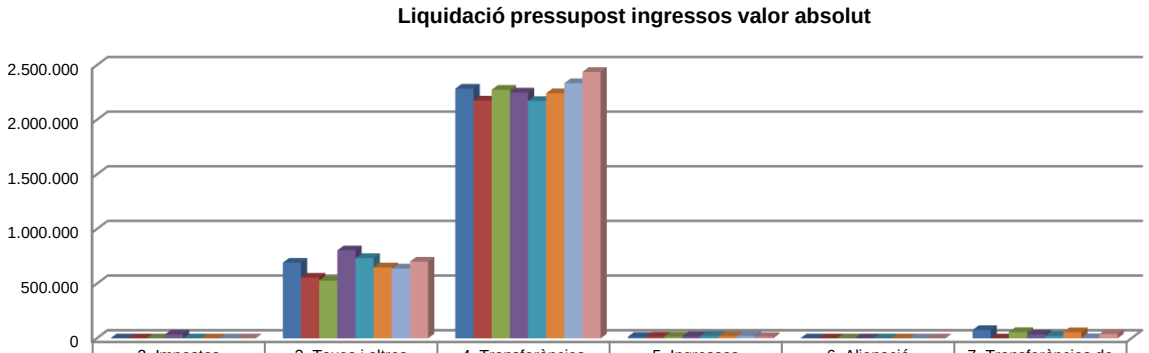

	2. Impostos indirectes	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	6. Alienació d'inversions	7. Transferències de capital
2010	-	692.798	2.285.445	14.672	-	76.798
2011	-	555.990	2.177.672	16.507	-	-
2012	-	528.735	2.276.124	15.888	-	57.746
2013	35.011	805.875	2.250.033	19.158	-	35.383
2014	-	734.993	2.173.091	22.391	100	23.464
2015	-	649.844	2.243.481	21.192	-	56.809
2016	-	639.638	2.335.687	22.124	-	2.435
2017	-	702.346	2.438.854	13.108	-	39.983

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

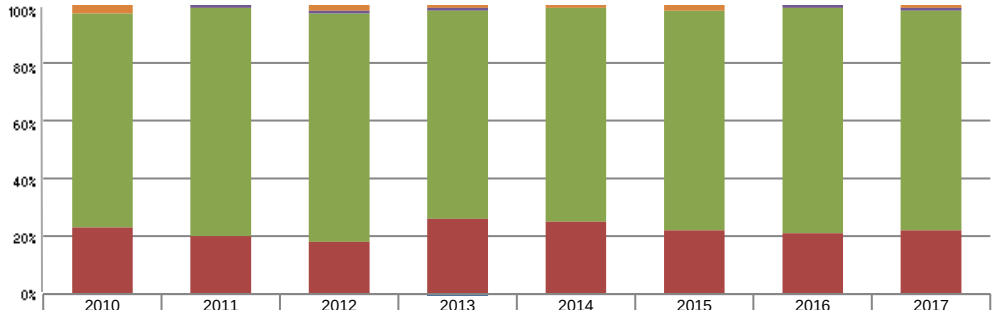

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
2. Impostos indirectes	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%
3. Taxes i altres ingressos	23%	20%	18%	26%	25%	22%	21%	22%
4. Transferències corrents	74%	79%	79%	72%	74%	76%	78%	76%
5. Ingressos patrimonials	0%	1%	1%	1%	0%	0%	1%	1%
6. Alienació d'inversions	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	3%	0%	2%	1%	1%	2%	0%	1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra

Liquidació pressupost despeses valor absolut

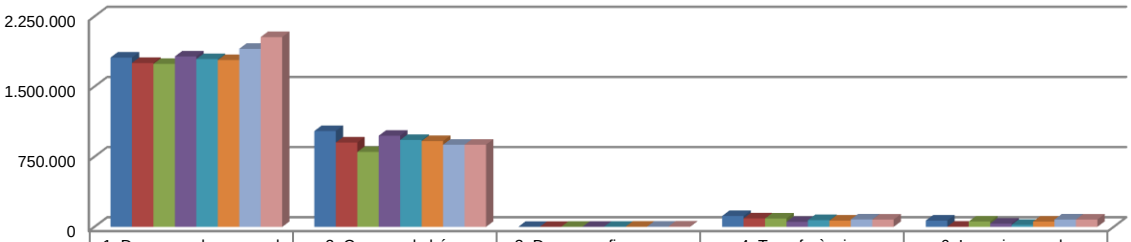

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2010	1.810.354	1.025.097	492	116.999	67.881
2011	1.752.766	902.449	409	91.429	3.184
2012	1.743.232	801.452	946	89.957	57.746
2013	1.822.356	975.285	1.647	54.196	35.383
2014	1.794.224	929.825	1.891	72.865	22.609
2015	1.784.232	917.792	2.248	67.828	56.809
2016	1.903.916	878.760	3.098	80.183	79.130
2017	2.029.722	879.064	4.059	78.472	78.801

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

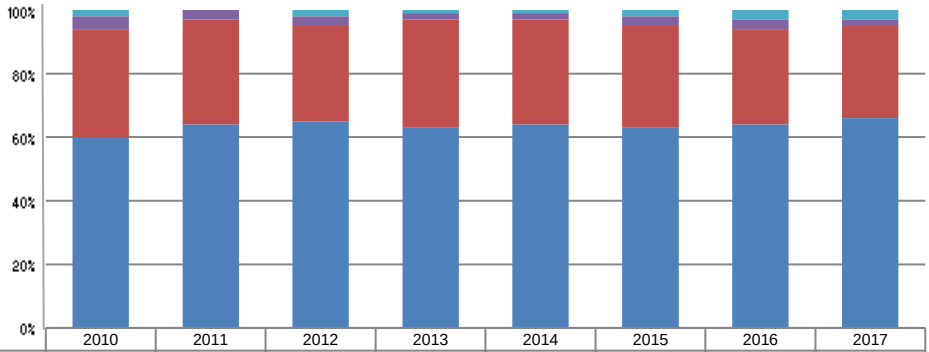

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	60%	64%	65%	63%	64%	63%	64%	66%
2. Consum de béns corrents i serveis	34%	33%	30%	34%	33%	32%	30%	29%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	4%	3%	3%	2%	2%	3%	3%	2%
6. Inversions reals	2%	0%	2%	1%	1%	2%	3%	3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	3.069.713	2.750.169	2.878.493	3.145.460	2.954.039	2.971.326	2.999.884	3.194.291
Total despeses liquidades	3.020.823	2.750.237	2.693.333	2.888.867	2.821.414	2.828.909	2.945.087	3.070.118
Resultat pressupostari	**48.890**	**-68**	**185.160**	**256.593**	**132.625**	**142.417**	**54.797**	**124.173**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	453.561	300.763	116.303	130.701	137.055	183.062	59.491	30.174
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-438.048	-283.521	-284.864	-167.398	-306.938	-212.230	-226.758	-190.648
3. (+) Fons líquids	772.383	779.791	1.233.623	1.257.080	1.532.957	1.527.158	1.727.406	1.774.904
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**787.896**	**797.033**	**1.065.062**	**1.220.383**	**1.363.074**	**1.497.990**	**1.560.139**	**1.614.430**
I. Romanent de tresoreria afectat	78.512	78.512	994.050	1.046.175	1.234.870	1.362.121	1.429.400	1.522.716
II. Romanent de tresoreria no afectat	709.384	718.521	71.012	174.208	128.204	135.869	130.739	91.714
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**787.896**	**797.033**	**1.065.062**	**1.220.383**	**1.363.074**	**1.497.990**	**1.560.139**	**1.614.430**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

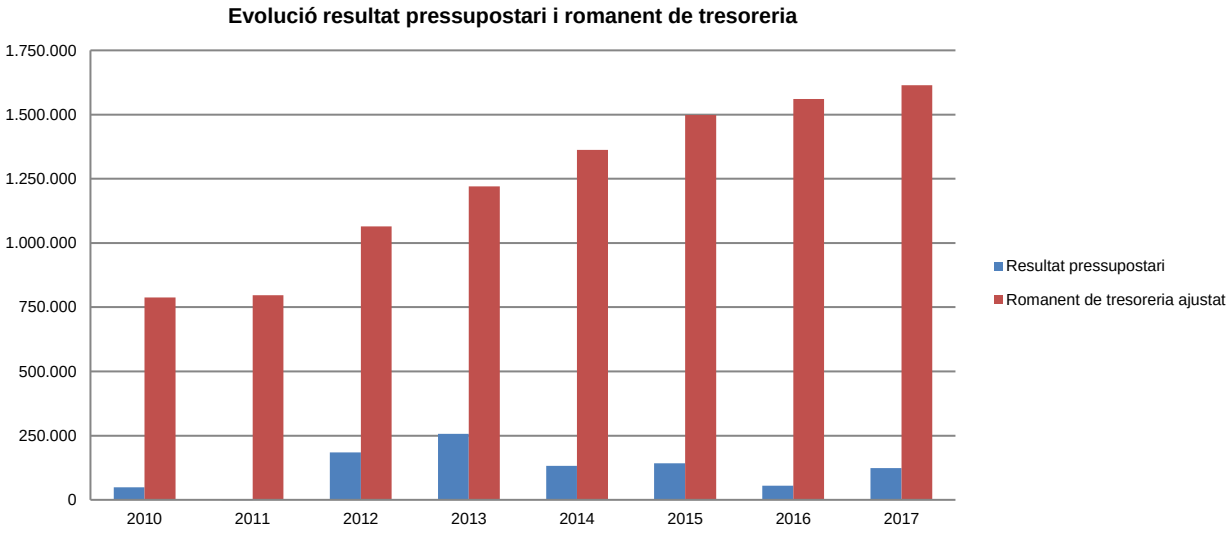

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	12,4%	10,7%	11,3%	9,4%	9,4%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	101,9%	102,6%	101,4%	100,2%	99,7%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	91,4%	92,4%	92,5%	90,2%	89,8%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	63,1%	63,6%	63,1%	64,6%	66,1%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	33,8%	33,0%	32,4%	29,8%	28,6%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	1,9%	2,6%	2,4%	2,7%	2,6%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	1,2%	0,8%	2,0%	2,7%	2,6%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	8,3%	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	8,3%	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	27,3%	25,6%	22,6%	22,1%	22,4%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	26,7%	24,9%	21,9%	21,3%	22,0%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	1.125.116	1.233.072	1.398.411	1.524.157	1.568.577
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	474,6%	331,0%	473,8%	529,9%	580,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	418,6%	287,2%	408,2%	487,2%	544,0%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Universitat d'Andorra
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat financera

- S'ha reflectit indegudament a l'Estat de situació financera de la UdA un passiu per import de 5.361.892 euros, derivat de considerar la cessió d'actius que va efectuar el Govern com arrendament financer quan, atès que la operació no genera obligacions patrimonials, econòmiques o financeres s'hauria d'haver reflectit com a donació. (notes 2.3.5, 2.3.8 i 2.3.11)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- En la tramitació i aprovació de modificacions de crèdit per transferència, la UdA hauria incomplert el regulat per l'article 26 de la LGFP, atès que les transferències ordenades pels òrgans de govern de la UdA no poden afectar als crèdits per a despeses financeres. L'import afectat per aquest incompliment ascendeix a 3.131 euros; així mateix, contravenint l'estipulat en aquell article, s'han minorat partides modificades per crèdits ampliables contra ingressos i s'han disminuït partides pressupostàries prèviament incrementades mitjançant transferència de crèdit per un import de 77.961 euros. (nota 2.1.2)
- La UdA rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, la UdA hauria de minorar el resultat de l'exercici i d'exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.3.11)
- La UdA ha considerat afectada la part del romanent que ha estimat com l'import de l'excés de finançament net de l'exercici i d'exercicis anteriors, que ha xifrat en 62.845 euros. La UdA ha de considerar afectat aquell romanent que té el seu origen en les subvencions rebudes, durant l'exercici i en exercicis anteriors, i que, al tancament de l'exercici 2017 no s'han aplicat al finançament del referit dèficit. D'acord amb la informació disponible el Tribunal estima aquest import en 1.522.716 euros. (notes 2.3.11 i 2.4)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Universitat d'Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la Universitat d'Andorra ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Universitat d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

La Universitat d'Andorra ha presentat un escrit d'al·legacions que, en haver estat rebut fora del termini per formular al·legacions, no ha estat incorporat en el present informe. En conseqüència no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017,
d'**ANDORRA DESENVOLUPAMENT I INVERSIÓ, SAU**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1.Objecte i abast 4
1.2.Metodologia 4
1.3.Naturalesa jurídica 5
1.4.Marc jurídic 5
1.5.Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1.Comptes anuals 7
2.1.1. Immobilitzat intangible 10
2.1.2. Immobilitzat tangible 10
2.1.3. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 11
2.1.4. Tresoreria i comptes financers 11
2.1.5. Patrimoni net 12
2.1.6. Subvencions de capital 13
2.1.7. Passius corrents 13
2.1.8. Despeses de personal 13
2.1.9. Altres despeses d'explotació 14
2.1.10.Resultats financers 14
2.1.11.Altres ingressos i despeses no recurrents 15
2.2.Execució del programa d'actuació, inversió i finançament 15
2.3.Altres aspectes a destacar 17
2.4.Evolució de les magnituds i ratis principals 18
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 22
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 22
5. CONCLUSIONS 23
6. AL·LEGACIONS 23
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 23

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU (d'ara endavant ADI).

La fiscalització d'ADI forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març del 2018 i consta de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

En data 28 de juny de 2018 Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU va lliurar al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera d'ADI s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers d'ADI expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i que la informació economicofinancera es presenti d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per ADI en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i

pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 29 de juny de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU està constituïda sota la forma jurídica de societat anònima per la Llei de la seva creació 22/2008, de 30 d'octubre, iniciant la seva activitat el 12 de març de 2009 mitjançant l'assumpció de part de les funcions i serveis abans gestionats per l'Oficina d'Innovació Empresarial del Govern d'Andorra.

El seu objecte social, d'acord amb els estatuts aprovats, el constitueix: potenciar, diversificar i modernitzar l'economia andorrana i atraure tant la inversió com els promotors empresarials estrangers, amb un doble objectiu: a) d'una banda, incentivar la creació i el desenvolupament de nous sectors o sectors incipients per enfortir i diversificar l'economia andorrana, i b) d'altra banda, posicionar estratègicament el Principat d'Andorra com una economia oberta, moderna i atractiva a escala internacional.

Per llei, la participació de l'Estat, a través del Govern, en el capital social d'ADI ha de ser sempre com a mínim del 51%. En l'actualitat és del 100%, essent per tant una societat anònima unipersonal.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable d'ADI en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 22/2008, del 30 d'octubre, de creació de la societat pública Andorra Desenvolupament i Inversió, SA.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

El consell d'administració és l'òrgan de gestió, d'administració i de representació de la societat i d'execució dels acords socials i el director general té la direcció tècnica i administrativa de l'entitat.

El comptable-administratiu és el responsable de la gestió economicofinancera, que inclou la comptabilitat amb la supervisió de la direcció, no disposant de cap procediment formalitzat de forma escrita.

L'entitat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

BALANÇ ABREUJAT A 31-12-17 i 31-12-16

ACTIU				PASSIU			
Capítol		31/12/2017	31/12/2016	Capítol		31/12/2017	31/12/2016
A)	**Actius no corrents**	37.136,78 €	25.452,36 €	A)	**Patrimoni Net**	224.135,23 €	204.470,25 €
I	Immobilitzat intangible	14.232,64 €	6.629,15 €	I	Capital	60.000,00 €	60.000,00 €
II	Immobilitzat tangible	22.904,14 €	18.823,21 €	II	Prima d'emissió		
III	Inversions Immobiliàries			III	Reserves	1.218.218,83 €	1.075.429,34 €
IV	Immobilitzat Financer			IV	Instruments de capital propis		
				V	Resultat d'exercicis anteriors		
				VI	Resultat de l'exercici	(1.054.083,60 €)	(930.959,09 €)
				VII	Dividend a compte		
B)	**Actius corrents**	456.358,82 €	734.397,32 €	B)	**Passius no corrents**	35.051,04 €	17.905,82 €
I	Altres actius no corrents en venda			I	Provisions a llarg termini		
II	Existències			II	Deutes a llarg termini		
III	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	30.434,74 €	620.085,29 €	III	Deutes amb empreses del grup i associades a llarg ten		
IV	Inversions financeres a curt termini			IV	Subvencions	35.051,04 €	17.905,82 €
V	Tresoreria	386.344,70 €	110.187,03 €				
VI	Ajustaments per periodificació	39.579,38 €	4.125,00 €	C)	Passius corrents	234.309,33 €	537.473,61 €
				I	Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda		
				II	Provisions a curt termini		
				III	Deutes a curt termini	34.135,82 €	11.926,35 €
				IV	Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	45.774,44 €	325.544,29 €
				V	Creditors comercials i altres comptes a pagar	154.399,07 €	200.002,97 €
				VI	Ajustaments per periodificació	-	
	TOTAL ACTU	493.495,60 €	759.849,68 €		**TOTAL PASSIU**	493.495,60 €	759.849,68 €

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT - EXERCICIS 2016 i 2017			
Capítol		**Exercici 2017**	**Exercici 2016**
I	**Ingressos d'explotació**		
1	Import net de la xifra de negocis	4.100,00 €	
2	Altres negocis d'explotació		
	Total Ingressos d'explotació	**4.100,00 €**	-
II	**Despeses d'explotació**		
1	Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials		
2	Despeses de personal	482.286,36 €	385.185,83 €
	a) Sous i salaris	393.526,94 €	318.993,91 €
	b) Càrregues socials	60.422,63 €	46.965,43 €
	c) Altres despeses socials	28.336,79 €	19.226,49 €
3	Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa dels immobilitzats intangibles i tangibles	9.111,97 €	7.277,29 €
4	Variació del deteriorament del circulant		
5	Altres despeses d'explotació	567.346,41 €	539.469,77 €
	Total despeses d'explotació	**1.058.744,74 €**	**931.932,89 €**
	Resultat d'explotació	**(1.054.644,74 €)**	**(931.932,89 €)**
III	**Resultat Financer**		
1	Resultat Financer	876,99 €	790,20 €
	Resultat de les operacions	**(1.053.767,75 €)**	**(931.142,69 €)**
IV	**Altres Ingressos i Despeses no recurrents**		
1	Altres ingressos i despeses no recurrents	(315,85 €)	183,60 €
	Resultat abans d'impostos	**(1.054.083,60 €)**	**(930.959,09 €)**
V	**Impost sobre beneficis**		
	Resultat de l'exercici	**(1.054.083,60 €)**	**(930.959,09 €)**

Font. Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

Estat de canvis del patrimoni net abreujat exercicis 2017 i 16

	Capital	Prima d'emissió	Reserva Legal	Reserva de valorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A **Saldo a 31/12/2015**	60.000,00 €		12.000,00		726.044,75 €	0,00 €	(558.195,58 €)		16.060,47 €	0,00 €	255.909,64 €
I Ajustaments per canvis de criteris comptables X-1 i anteriors							573.105,45 €		(426.932,41 €)		146.173,04 €
II Ajustaments per errors X-1 i anteriors											
B **Saldo ajustat a 01/01/2016**	60.000,00 €	0,00 €	12.000,00 €	0,00 €	726.044,75 €	0,00 €	14.909,87 €	0,00 €	(410.871,94 €)	0,00 €	402.082,68 €
I Resultat de l'exercici									(930.959,09 €)		(930.959,09 €)
II Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net					1.194.014,60 €						1.194.014,60 €
III Operacions amb socis i propietaris	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	(856.630,01 €)	0,00 €	(14.909,87 €)	0,00 €	410.871,94 €	0,00 €	(460.667,94 €)
1 Distribució de dividends											
2 Ampliacions/reduccions de capital											
3 Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)					(856.630,01 €)		(14.909,87 €)		410.871,94 €		(460.667,94 €)
4 Altres moviments											
C **Saldos a 31/12/2016**	60.000,00 €	0,00 €	12.000,00 €	0,00 €	1.063.429,34 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	(930.959,09 €)	0,00 €	204.470,25 €
Ajustaments per canvis de criteris											
Ajustaments per errors X-1 i anteriors											
D **Saldo ajustat a 01/01/2017**	60.000,00 €	0,00 €	12.000,00 €	0,00 €	1.063.429,34 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	(930.959,09 €)	0,00 €	204.470,25 €
Resultat de l'exercici											
Ingressos i despeses reconeguts en					1.073.748,58 €						1.073.748,58 €
E Operacions amb socis i propietaris	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	(930.959,09 €)	0,00 €	0,00 €	0,00 €	(123.124,51 €)	0,00 €	(1.054.083,60 €)
Distribució de dividends									(1.054.083,60 €)		(1.054.083,60 €)
Ampliacions/reduccions de capital									930.959,09 €		
Operacions amb accions o					(930.959,09 €)						
Altres moviments											
F **Saldos a 31/12/2017**	60.000,00 €	0,00 €	12.000,00 €	0,00 €	1.206.218,83 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	(1.054.083,60 €)	0,00 €	224.135,23 €

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.1.1. Immobilitzat intangible

El detall dels saldos i els moviments de l'immobilitzat intangible ha estat el següent:

	31.12.2016	Altes/dotació	Saldo a 31.12.2017
COST			
Propietat industrial	9.935,99		9.935,99
Aplicacions informàtiques	20.757,19	10.927,92	31.685,11
TOTAL COST	**30.693,18**	**10.927,92**	**41.621,10**
AMORTITZACIÓ			
Propietat industrial	-6.864,33	-1.950,08	-8.814,41
Aplicacions informàtiques	-17.199,70	-1.374,35	-18.574,05
TOTAL AMORTITZACIÓ	**-24.064,03**	**-3.324,43**	**-27.388,46**
			27.526,79
VALOR NET	**6.629,15**	**7.603,49**	**14.232,64**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.1.2. Immobilitzat tangible

El detall dels saldos i els moviments de l'immobilitzat tangible ha estat el següent:

	31.12.2016	Altes/dotació	31.12.2017
COST			
Mobiliari	3.314,81	239,83	3.554,64
Equips per a processos d'informació	38.071,01	8.276,22	45.916,61
Altre immobilitzat tangible	1.259,58	1.783,04	3.042,62
TOTAL COST	**42.645,40**	**10.299,09**	**52.513,87**
AMORTITZACIÓ			
Mobiliari	-2.764,19	-148,46	-2.912,65
Equips per a processos d'informació	-19.907,57	-5.529,93	-25.437,50
Altre immobilitzat tangible	-1.150,43	-109,15	-1.259,58
TOTAL AMORTITZACIÓ	**-23.822,19**	**-5.787,54**	**-29.609,73**
VALOR NET	**18.823,21**	**4.511,55**	**22.904,14**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.1.3. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini és el següent:

Crèdits i comptes a cobrar	saldo a 31.12.2017	saldo a 31.12.16
Clients varis	-	2.500,00
Subvenció pendent de cobrar per despeses corrents	-	592.772,35
Altres deutors/Subvenció pendent de cobrar per a inversió	22.301,26	19.234,95
Hisenda pública a cobrar IGI suportat	8.133,48	8.114,37
Clients de dubtós cobrament	2.880,00	-
Menys deteriorament clients	-2.880,00	-
total	**30.434,74**	**622.621,67**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)
Nota: El total de crèdits i comptes per cobrar a curt termini a 31/12/2016 segons els estats financers presentats per l'entitat seria de 620.085,29 euros.

2.1.4. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

tresoreria	saldo a 31.12.17	saldo a 31.12.16
Compte corrent entitat 1	386.217,17	104.989,63
Ciber Tarja	-	25,00
Compte corrent entitat 2	-	3.328,38
Caixa d'administració en €	73,36	663,16
Caixa administració en $	-	865,01
partides pendents d'aplicacio	54,17	315,85
total	**386.344,70**	**110.187,03**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada, el director executiu de la societat té capacitat per a realitzar individualment operacions fins a un import de 17.000 euros en una entitat financera.

Aquesta pràctica no respecta el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics. Es recomana adoptar procediments de pagament que respectin aquest principi.

2.1.5. Patrimoni net

El moviment del patrimoni net es resumeix en el següent quadre:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Increments/ Disminucions	Resultat de l'exercici	Ingressos i despeses reconeguts en el PN	Saldo a 31/12/2017
Capital	60.000,00	-	-	-	60.000,00
Reserva legal	12.000,00	-	-	-	12.000,00
Altres reserves	1.063.429,34	-930.959,09	-	1.073.748,62	1.206.218,87
Regularitzacions	-	-	-	-	-
Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	-	-	-	-
Resultat de l'exercici	-930.959,09	930.959,09	-1.054.083,64	-	-1.054.083,64
Total	**204.470,25**	**-**	**-1.054.083,64**	**1.073.748,62**	**224.135,23**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La societat rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, "*un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents d'aquestes entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar aquesta entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius".*

Atenent al que es regula per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades de l'exercici i d'exercicis anteriors tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net, han de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1er de la secció 3a del capítol 1er del PGC.

L'entitat reflexa en els seus comptes un deute amb Govern per excedents de transferències per un import de 45.774 euros que es correspon als excedents de l'exercici 2017. En aquest càlcul, restarien pendents de regularitzar els eventuals excedents d'exercicis anteriors.

2.1.6. Subvencions de capital

El següent quadre resumeix els moviments en les subvencions de capital:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Subvencions	17.905,82	21.244,82	-4.099,60	35.051,04
Total	**17.905,82**	**21.244,82**	**-4.099,60**	**35.051,04**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.1.7. Passius corrents

El desglossament de l'epígraf és el següent:

Passius financers a curt termini	saldo a 31.12.2017	saldo a 31.12.16
Caixa andorrana de Seg. Social	16.393,94	10.751,05
Administracions publiques (IGI)	-	223,14
Administracions publiques (IRNR)	841,31	274,00
Administracions publiques (IRPF)	-	678,16
Proveïdors d'immobilitzat	10.193,02	-
Deutes a curt termini	**27.428,27**	**11.926,35**
Deutes amb empreses del grup a curt termini	**45.774,44**	**325.544,29**
proveïdors	582,74	989,65
credits per prestacions de serveis	146.766,16	199.013,32
factures pendents de rebre	7.050,00	-
renumeracions pendents de pagament	6.707,72	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar	**161.106,62**	**200.002,97**
Total passius financers a curt termini	**234.309,33**	**537.473,61**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.1.8. Despeses de personal

El següent quadre resumeix les despeses per despeses de personal:

	exercici 2017	exercici 2016
Sous i salaris i assimilats	371.379,03	308.014,01
Seguretat social	60.422,63	46.965,43
Salaris no assalariats	11.700,00	10.800,00
altres despeses socials (formació)	13.825,37	19.226,49
altres despeses socials	2.525,60	179,90
indemnitzacions	14.511,42	-
total	**474.364,05**	**385.185,83**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)
Nota: El total de la despesa de personal difereix de la que es presenta en el compte del resultat financer, aquest hauria de ser de 482.286,36 euros.

2.1.9. Altres despeses d'explotació

El següent quadre resumeix les altres despeses d'explotació:

CONCEPTE		2017	2016
arrendaments i cànons		4.882,08	2.479,47
reparacions i conservació		407,78	0,00
serveis de professionals indep.		342.863,38	276.993,17
transport		412,97	0,00
compres materials oficina i varis		6.879,43	5.207,85
serveis bancaris i similars		671,45	403,06
publicitat i propaganda		60.752,50	62.020,29
subministraments		6.562,75	6.073,54
desplaçaments varis i altres serveis		34.185,98	47.873,38
promoció economica forums i fires		104.870,76	137.716,14
tributs		697,33	702,87
assegurances		4.160,00	0,00
total		**567.346,41**	**539.469,77**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Reconeixement de la totalitat de les despeses

La societat té ubicades les seves oficines en un edifici propietat del seu accionista únic. No s'ha comptabilitzat al llarg de l'exercici 2017 cap despesa per lloguer ni tampoc per subministraments varis que ADI ha utilitzat, i el Govern no ha efectuat cap càrrec sobre la utilització d'aquests serveis.

Es recomana, a fi de conèixer el cost real de l'activitat i dels programes de l'entitat, que es repercuteixin en els seus comptes totes les despeses que es deriven de la seva gestió.

2.1.10. Resultats financers

El desglossament dels ingressos i les despeses financeres presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Ingressos financers	904,59	817,95	86,64
Despeses financeres	-27,60	-27,75	0,15
Total	**876,99**	**790,20**	**86,79**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.1.11. Altres ingressos i despeses no recurrents

Aquesta partida comptable presenta el següent detall al 31 de desembre de 2017:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Ingressos no recurrents	-	282,20	-282,20
Despeses no recurrents	-315,85	-98,60	-217,25
Total	**-315,85**	**183,60**	**-499,45**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

D'acord amb els requeriments dels seus estatuts, l'entitat presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions finals, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat.

Liquidació del programa d'actuacions

Pressupost de d'ingressos

capitol	concepte		pressupostat	executat	Diferència	liqui v.absol
		total capitol 4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	*1.119.093,98*	*1.101.439,10*	*39.329,14*	*98,42%*
4	489	Altres transferències	1.119.093,98	1.079.764,84	39.329,14	96,49%
		total capitol 5 INGRESSOS PATRIMONIALS	*0,00*	*904,59*	*-904,59*	*#¡DIV/0!*
5	520	Interessos de comptes bancaris	0,00	904,59	-904,59	#¡DIV/0!
		total capitol 7 TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	*28.000,00*	*21.674,26*	*6.325,74*	*77,41%*
7	743	A empreses públiques i d'altres entitats	28.000,00	21.674,26	6.325,74	77,41%
		TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS	**1.147.093,98**	**1.124.017,95**	**44.750,29**	**97,99%**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)
Nota: L'import executat de transferències corrents hauria de ser de 1.119.093,98 euros; i el de transferències de capital de 21.674,00 euros. El total del pressupost d'ingressos hauria de ser de 1.141.672,57 euros.

Pressupost de despeses

capitol	Llei pressupost 2017	import	executat	var.absol	var.percent.
	total capitol 1	**419.723,17**	**474.364,05**	**-54.640,88**	**113%**
100.0	alts càrrecs CAD	21.600,00	11.700,00	9.900,00	
110.0	renumer. bàsiques	313.482,67	365.994,43	-52.511,76	
130.0	personal eventual	10.000,60	5.384,60	4.616,00	
1601.0	quotes CASS bàsiques	48.589,81	59.588,01	-10.998,20	
1605.0	quotes CASS eventuals	1.550,09	834,62	715,47	
163.0	formació i perfecc.	24.500,00	13.825,37	10.674,63	
	altres costos salarials		2.525,60 €		
	indemnitzacions	14.511,42 €	14.511,42 €		
21	arrendaments, cànons i llicències	4.882,08 €	4.882,08 €		
21	manteniment i reparacions	407,78 €	407,78 €		
22	**subcapitol 2 material d'oficina i altres**	**4.325,00**	**6.879,43**	**-2.554,43**	**159%**
220.0	material vari oficina	3.500,00	6.041,55	-2.541,55	
220.20	subscripcions	825,00	837,88	-12,88	
222	**comunicacions**	**7.720,00**	**6.562,75**	**1.157,25**	**85%**
	serveis telefònics	7.720,00	6.562,75	1.157,25	
223	**subcapitol altres transports**	**3.380,00**	**412,97**	**2.967,03**	**12%**
223	missatgers	500,00	412,97 €	87,03	
	altres transports	2.880,00		2.880,00	
225	**subcapitol Tributs**	**6.000,00**	**697,33**	**5.302,67**	**12%**
225	tributs	6.000,00	697,33 €		
226	**subcapitol Altres serveis**	**181.588,00**	**158.478,42**	**23.109,58**	**87%**
22610	Atencions protocol.làries i de representaci	5.000,00	6.529,36	-1.529,36	
22620	Divulgació i publicacions	16.538,00	20.057,09	-3.519,09	
22690	Publicació i propaganda	19.150,00	22.221,26	-3.071,26	
22621	Traduccions i correccions	22.000,00	4.799,95	17.200,05	
22660	Participació a Fòrums i fires professionals	86.900,00	81.164,01	5.735,99	
22660	Organització dels Workshops	23.000,00	11.406,96	11.593,04	
22660	Reunions,conferències i cursets: Temes vo	9.000,00	12.299,79	-3.299,79	
226	pòlissa assegurances	9000	4160		
227	**subcapitol Treballs realitzats per altres e**	**369.200,00**	**336.538,43**	**32.661,57**	**91%**
22735	Treb. realitz. per empr. de pàgines WEB	10.000,00	5.749,14	4.250,86	
22740	Treb. realitz.per empr. de maquetació	6.000,00	1.078,86	4.921,14	
22740	Processos d'acompanyament als empreso	42.000,00	40.950,00	1.050,00	
22760	Assessorament Clúster d'esports	75.000,00	90.805,00	-15.805,00	
22760	Assessorament en avaluació de Business P	30.000,00	17.750,00	12.250,00	
22760	Assessorament en canals de comunicació	14.000,00	1.675,00	12.325,00	
22760	Captació sector tecnològic i altres sectors	60.000,00	61.977,93	-1.977,93	
22760	Captació de centres mèdics a França i a Es	115.000,00	75.352,50	39.647,50	
22760	Assessorament jurídic	10.000,00	24.850,00	-14.850,00	
22760	Assessorament comptable i financer	7.200,00	16.350,00	-9.150,00	
	Assessorament implem Llei Higiene i seg treb	0,00 €	0,00 €		
23	***subcapitol 23 indemnitzacions per serveis***	**86.617,80**	**34.185,98**	**52.431,82**	**39%**
23100	locom desplaçm Diversificació	10.800,00	15.336,66	-4.536,66	
23100	locom desplaçm Form. Ambaixades	3.441,00	9.772,28	-6.331,28	
23100	locom desplaçm Promoció econòmica	41.890,00	6.746,94	35.143,06	
23100	locom desplaçm Captació econòmica	30.486,80	2.330,10	28.156,70	
	capitol 3 despeses financeres	**540**	**671,45**	**-131,45**	**124%**
349.10	altres despeses financeres	540,00	671,45 €	-131,45	
	capitol 4 transferencies de capital	**40.000,00**	**11.944,79**	**28.055,21**	**30%**
472.90	tranf. A empreses privades	40.000,00	11944,79		
	capitol 6 inversoins reals	**28.000,00**	**21.674,26**	**6.325,74**	**0,00**
605	mobiliari	6.000,00	609,21		
606	equipaments processos inf	2.000,00	1.499,00		
612	conservació i millora edif	20.000,00	19.566,05		
		1.147.093,97	**1.061.859,72**	**85.234,25**	**93%**
	+ crédits compromesos 2017	**1.147.093,97**	**1.101.439,10**	**45.654,87**	**96%**

Font: Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)
Nota: L'import executat de la partida d'assegurances hauria de ser de 8.320 euros; i el total del pressupost de despeses hauria de ser de 1.066.019,72 euros.

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control d'eficàcia i eficiència

L'entitat no disposa, de forma generalitzada, d'eines (indicadors) per conèixer amb suficient detall els costos de les activitats que es realitzen. D'altra banda, al pressupost aprovat per l'entitat no s'estableixen els objectius a assolir. Aquests fets provoquen que no es puguin dur a terme avaluacions d'eficàcia i eficiència de les seves operacions.

Control pressupostari

Segons l'article 2 de la Llei 22/2008, del 30 d'octubre, de creació de la societat pública Andorra Desenvolupament i Inversió, SA, i l'article 49 dels seus estatuts, "*La Intervenció General dirigeix el control financer d'acord amb les disposicions de la Llei general de les finances públiques. Com a mínim una vegada a l'any s'efectua una auditoria de comptes, que són fiscalitzats pel Tribunal de Comptes en exercici de les seves funcions.*"

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que: "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual Andorra Desenvolupament i Inversió, ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control d'oportunitat econòmica i d'eficàcia. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 40.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012 (**)	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	845.338	-	-	-	-	-	-	-
4. Transferències corrents	490.000	320.000	236.000	1.191.385	633.250	612.568	1.194.015	1.119.094
5. Ingressos patrimonials	-	-	-	5.000	-	-	-	-
Ingressos corrents	***1.335.338***	***320.000***	***236.000***	***1.196.385***	***633.250***	***612.568***	***1.194.015***	***1.119.094***
7. Transferències de capital	-	-	-	2.000	800	3.000	15.000	28.000
8. Actius financers	-	652.800	316.000	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	***-***	***652.800***	***316.000***	***2.000***	***800***	***3.000***	***15.000***	***28.000***
Total ingressos	**1.335.338**	**972.800**	**552.000**	**1.198.385**	**634.050**	**615.568**	**1.209.015**	**1.147.094**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	271.645	252.400	244.000	254.595	374.090	371.084	453.830	419.723
2. Consum de béns corrents i serveis	958.493	520.400	208.000	891.790	258.290	201.214	659.645	658.831
3. Despeses financeres	-	-	-	-	870	270	540	540
4. Transferències corrents	100.000	200.000	100.000	50.000	-	40.000	80.000	40.000
Despeses corrents	***1.330.138***	***972.800***	***552.000***	***1.196.385***	***633.250***	***612.568***	***1.194.015***	***1.119.094***
6. Inversions reals	5.200	-	-	2.000	800	3.000	15.000	28.000
Despeses de capital	***5.200***	***-***	***-***	***2.000***	***800***	***3.000***	***15.000***	***28.000***
Total despeses	**1.335.338**	**972.800**	**552.000**	**1.198.385**	**634.050**	**615.568**	**1.209.015**	**1.147.094**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

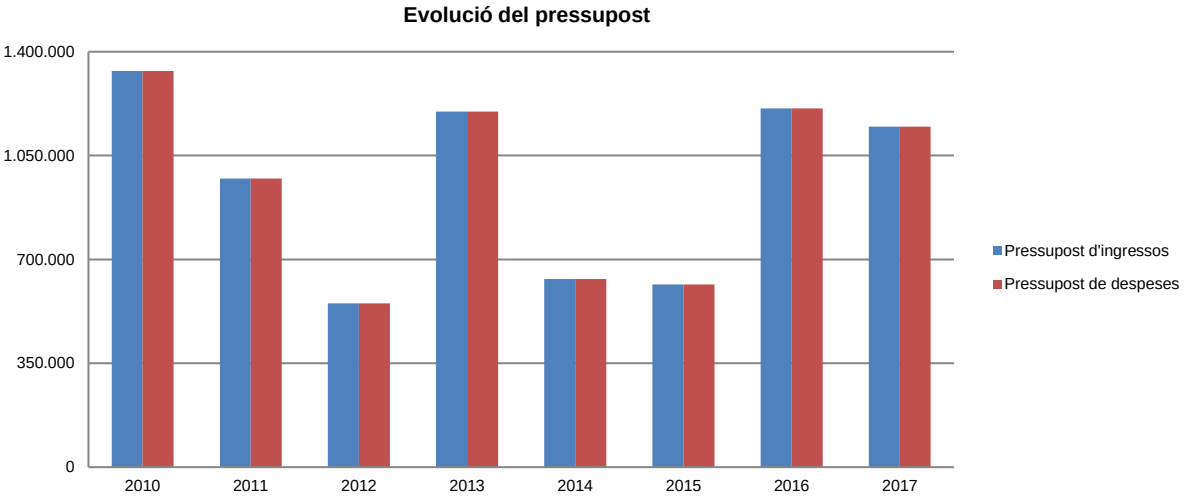

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017 (*)
3. Taxes i altres ingressos	12.700	4.240	1.707.663	-	-	-	-	-
4. Transferències corrents	530.000	278.400	236.000	401.385	634.048	612.568	1.189.780	1.119.094
5. Ingressos patrimonials	3.692	1.343	824	4.651	9.000	857	1.100	905
Ingressos corrents	***546.392***	***283.983***	***1.944.487***	***406.036***	***643.048***	**613.425**	**1.190.880**	**1.119.999**
7. Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	19.235	21.674
Ingressos de capital	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***	***19.235***	***21.674***
Total ingressos	**546.392**	**283.983**	**1.944.487**	**406.036**	**643.048**	**613.425**	**1.210.115**	**1.141.673**

(*) Imports corregits segons la nota del punt 2.2 de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017 (*)
1. Despeses de personal	188.635	232.991	241.614	260.851	253.650	336.886	385.186	474.364
2. Consum de béns corrents i serveis	171.627	377.252	1.772.523	217.285	252.457	102.696	517.754	557.365
3. Despeses financeres	-	81	18.892	-	184	270	601	671
4. Transferències corrents	100.000	-	50.000	37.500	-	40.000	25.267	11.945
Despeses corrents	***460.262***	***610.324***	***2.083.029***	***515.636***	***506.291***	***479.852***	***928.808***	***1.044.345***
6. Inversions reals	5.456	953	16.014	1.604	3.738	874	20.446	21.674
8. Actius financers	-	-	-	533	-	-	-	-
Despeses de capital	***5.456***	***953***	***16.014***	***2.137***	***3.738***	***874***	***20.446***	***21.674***
Total despeses	**465.718**	**611.277**	**2.099.043**	**517.773**	**510.029**	**480.726**	**949.254**	**1.066.019**

(*) Imports corregits segons la nota del punt 2.2 de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

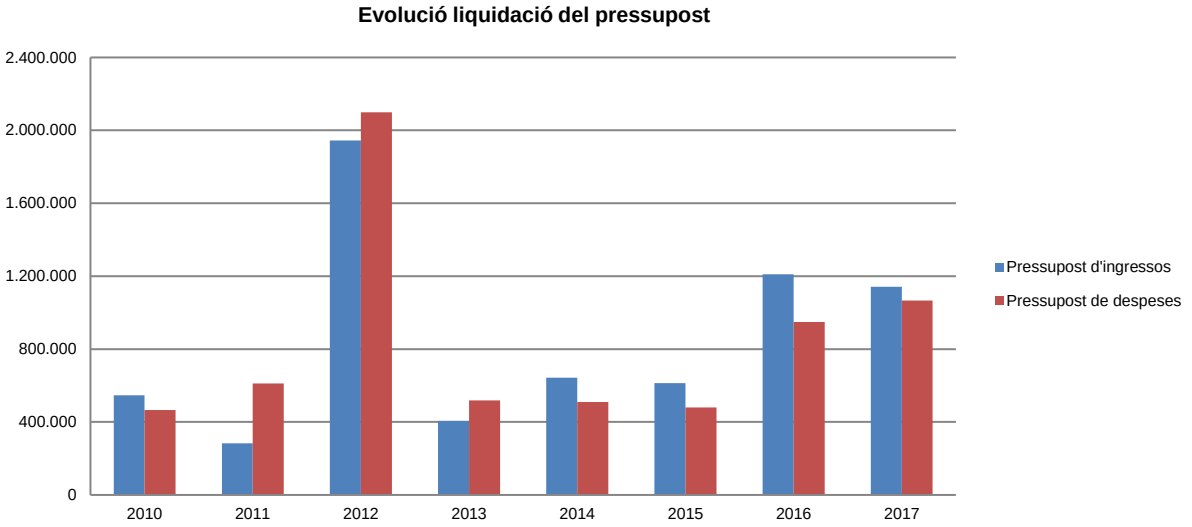

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

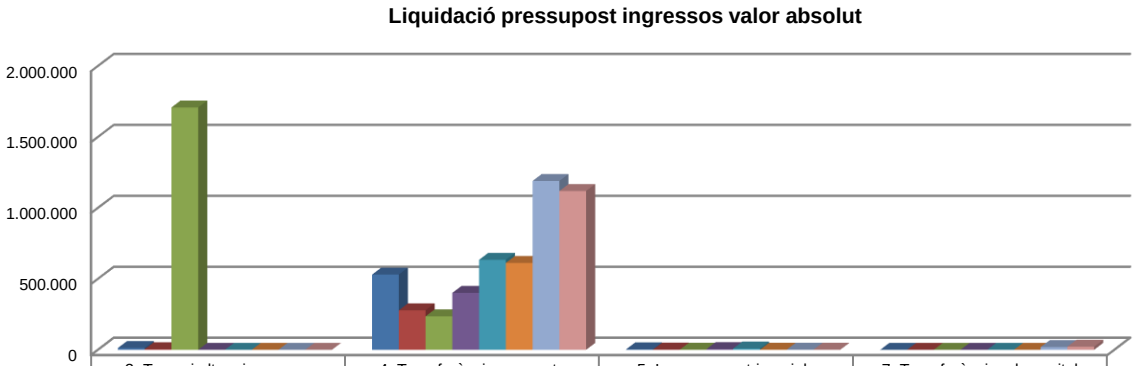

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital
2010	12.700	530.000	3.692	-
2011	4.240	278.400	1.343	-
2012	1.707.663	236.000	824	-
2013	-	401.385	4.651	-
2014	-	634.048	9.000	-
2015	-	612.568	857	-
2016	-	1.189.780	1.100	19.235
2017	-	1.119.094	905	21.674

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

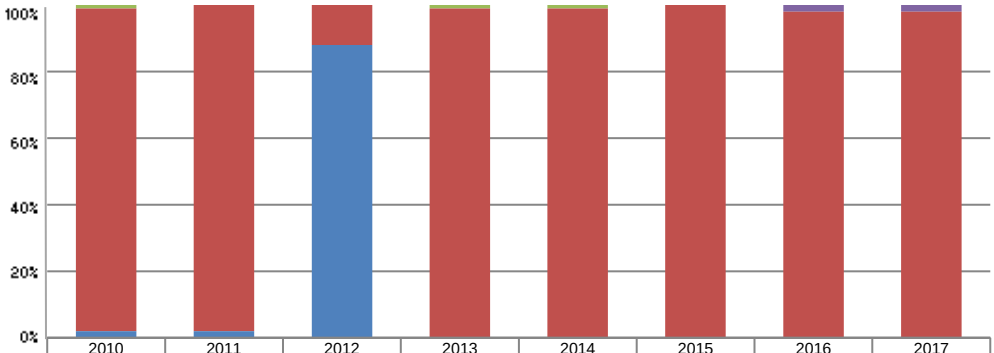

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	2%	2%	88%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	97%	98%	12%	99%	99%	100%	98%	98%
5. Ingressos patrimonials	1%	0%	0%	1%	1%	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU

Liquidació pressupost despeses valor absolut

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals	8. Actius financers
2010	188.635	171.627	-	100.000	5.456	-
2011	232.991	377.252	81	-	953	-
2012	241.614	1.772.523	18.892	50.000	16.014	-
2013	260.851	217.285	-	37.500	1.604	533
2014	253.650	252.457	184	-	3.738	-
2015	336.886	102.696	270	40.000	874	-
2016	385.186	517.754	601	25.267	20.446	-
2017	474.364	557.365	671	11.945	21.674	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

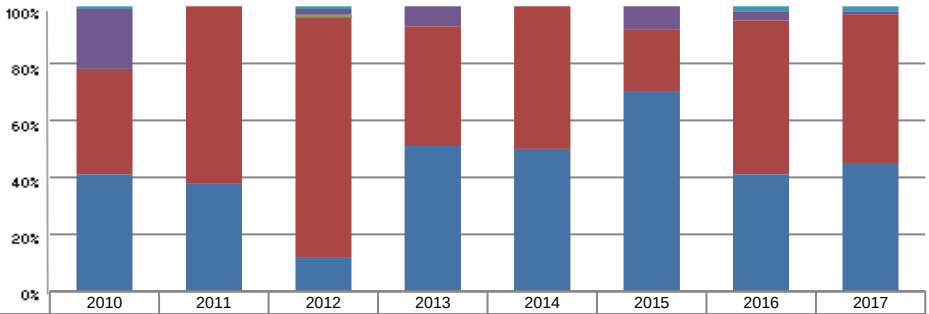

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	41%	38%	12%	51%	50%	70%	41%	45%
2. Consum de béns corrents i serveis	37%	62%	84%	42%	50%	22%	54%	52%
3. Despeses financeres	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	21%	0%	2%	7%	0%	8%	3%	1%
6. Inversions reals	1%	0%	1%	0%	0%	0%	2%	2%
8. Actius financers	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	546.392	283.983	1.944.487	406.036	643.048	613.425	1.210.115	1.141.673
Total despeses liquidades	465.718	611.277	2.099.043	517.773	510.029	480.726	949.254	1.066.019
Resultat pressupostari	**80.674**	**-327.294**	**-154.556**	**-111.737**	**133.019**	**132.699**	**260.861**	**75.654**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	73.046	231.989	255.910	196.923	222.050
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	150,8%	277,6%	239,2%	136,6%	194,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	145,4%	31,9%	71,2%	20,5%	164,9%
Indicadors			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre el total d'ingressos)	=	Subvencions / Total d'ingressos	98,9%	98,6%	99,9%	99,9%	99,9%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci / Ingressos d'explotació	1,1%	1,4%	0,0%	0,0%	100,0%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials / Despeses d'explotació	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Ratis de rendibilitat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net / Patrimoni net	-173,4%	63,7%	6,3%	-455,3%	-470,3%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos / Actiu total	-65,4%	41,3%	3,6%	-122,5%	-213,6%
Terminis de cobrament i pagament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar dels seus clients)	=	Clients x 365 / Ingressos d'explotació	7	182	229	0	2.709
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus proveïdors)	=	Proveïdors x 365 / Despeses d'explotació	35	82	131	78	53
Ratis d'endeutament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent / Total patrimoni net i passiu	62,3%	35,3%	43,1%	73,1%	54,6%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent / Passiu corrent i no corrent	100,0%	100,0%	94,7%	96,8%	87,0%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres / Ingressos d'explotació	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de rotació			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati de rotació de clients (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de clients, més beneficiós per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació / Clients	53	2	2	0	0
Rati de rotació de proveïdors (Freqüència de pagament als proveïdors)	=	Despeses d'explotació / Proveïdors	10	4	3	5	7

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors que segueixen pendents amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat

- La societat té ubicades les seves oficines en un edifici propietat del seu accionista únic. No s'ha comptabilitzat al llarg de l'exercici 2017 cap despesa per lloguer ni tampoc per subministraments varis que ADI ha utilitzat, i el Govern no ha efectuat cap càrrec sobre la utilització d'aquests serveis. (nota 2.1.9)

Altres observacions

- L'entitat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern. Es recomana adoptar procediments de pagament que respectin aquest principi. (nota 2.1.4)
- L'entitat no disposa de forma generalitzada, d'eines (indicadors) per conèixer amb suficient detall de costos de les activitats que es realitzen. D'altra banda al pressupost aprovat per l'entitat no s'estableixen els objectius a assolir. (nota 2.3)
- L'entitat no ha estat sotmesa a procediments de control d'oportunitat econòmica i d'eficàcia previstos pels articles 38 i 40 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 29 de març de 2017. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu, i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Andorra Desenvolupament i Inversió SAU ha presentat un escrit d'al·legacions que, en haver estat rebut fora del termini per formular al·legacions, no ha estat incorporat en el present informe. En conseqüència no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017,
d'**ANDORRA TELECOM, SAU**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
1.6. Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Comptes anuals 7
2.1.1. Actius no corrents 12
2.1.2. Existències 14
2.1.3. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 14
2.1.4. Inversions financeres a curt termini 16
2.1.5. Tresoreria i comptes financers 16
2.1.6. Ajustaments per periodificació 16
2.1.7. Patrimoni net 17
2.1.8. Provisions a llarg termini 17
2.1.9. Passius corrents 18
2.1.10. Import net de la xifra de negocis 19
2.1.11. Consum de mercaderies, altres materials i serveis 20
2.1.12. Despeses de personal 20
2.1.13. Altres despeses d'explotació 21
2.1.14. Ingressos i despeses financeres 21
2.1.15. Impost de societats 22
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament 23
2.3. Altres aspectes a destacar 24
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 25
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 29
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 29
5. CONCLUSIONS 29
6. AL·LEGACIONS 36
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 39

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LCAT: Llei de creació d'Andorra Telecom, SAU
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Andorra Telecom, SAU.

La fiscalització d'Andorra Telecom, SAU forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera d'Andorra Telecom, SAU, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, amb un complement d'informació en data 24 d'abril de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

En data 24 d'abril de 2018 Andorra Telecom, SAU va lliurar al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

En data 12 de setembre de 2018 Andorra Telecom, SAU va lliurar al Tribunal de Comptes l'informe d'auditoria corresponent als estats financers tancats a 31 de desembre de 2017 de la societat pública Andorrana de Serveis d'Atenció al Client, SA, en la que Andorra Telecom, SAU hi té una participació directa. Aquest informe d'auditoria anava acompanyat dels estats financers de la societat pública Andorrana de Serveis d'Atenció al Client, SA a 31 de desembre de 2017, que constaven de balanç, compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net i la memòria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera d'Andorra Telecom, SAU s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers d'Andorra Telecom, SAU expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i que la informació

economicofinancera es presenti d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és d'aplicació

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Andorra Telecom, SAU en l'exercici 2017, encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 14 de setembre de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

Andorra Telecom, SAU està constituïda sota la forma jurídica de societat anònima. Es tracta d'una societat pública sotmesa a les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer establert en la LGFP. La llei de la seva creació és del 27 de novembre de 2014, iniciant la seva activitat l'1 de gener de 2015 mitjançant l'assumpció de part de les funcions i serveis abans gestionats pel Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA).

Per llei, el capital social d'Andorra Telecom, SAU ha de ser íntegrament estatal.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable d'Andorra Telecom, SAU en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret del 15-02-2012 pel qual es modifica el Reglament de formulació dels comptes anuals consolidats.
- Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.

- Llei 33/2014 del 27 de novembre, de creació de la societat pública Andorra Telecom, SAU.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció d'Andorra Telecom, SAU, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'administració de la societat correspon al seu consell d'administració i la direcció executiva li correspon al director general.

Andorra Telecom, SAU no ha estat subjecta al control financer, per part de la intervenció general previst a l'article 39 de la LGFP i a la Disposició addicional 3a de la LCAT.

1.6. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- A la data d'elaboració d'aquests informe no hem disposat dels comptes anuals de l'exercici 2017 de la societat Avatel & Wikiker Telecom, SL, de la que Andorra Telecom, SAU ostenta el 37,3% del capital social, pel que el Tribunal no es pot manifestar de la raonabilitat per la que figuren valorades aquestes participacions a l'actiu d'Andorra Telecom SAU, les quals figuren registrades per 16.488.373 euros.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

	ACTIU		31/12/2017	31/12/2016
A)	ACTIUS NO CORRENTS		253.645.857	242.719.958
I	Immobilitzat Intangible	(Nota 5)	11.839.676	14.013.052
4	Altres Actius Intangibles		11.839.676	14.013.052
II	Immobilitzat Tangible	(Nota 6)	140.897.930	146.274.446
1	Terrenys i Construccions		46.236.681	46.650.307
2	Installacions Tècniques i Altre Immobilitzat Tangible		91.314.074	97.410.765
3	Immobilitzacions Materials en Curs i Bestretes		3.347.175	2.213.374
IV	Immobilitzat financer	(Nota 7)	100.908.251	82.432.460
IVa	Empreses del grup i associades		55.689.322	27.371.942
1	Instruments de patrimoni		16.518.373	30.000
2	Crèdits i comptes a cobrar		39.170.949	27.341.942
IVb	Altres empreses		45.218.929	55.060.518
1	Instruments de patrimoni		45.181.800	55.022.285
2	Crèdits i comptes a cobrar		0	0
3	Altres	(Nota 15)	37.129	38.233
B)	ACTIUS CORRENTS		168.379.739	173.192.900
II	Existències	(Nota 8)	2.834.369	2.652.534
1	Matèries primeres i consumibles		2.766.692	2.548.144
3	Productes acabats i mercaderies		64.420	92.896
4	Bestretes a proveïdors		3.256	11.495
III	Crèdits i comptes a cobrar a curt termini	(Nota 9)	48.640.843	27.837.056
1	Clients per Vendes i Prestacions de Serveis		46.248.535	25.588.123
2	Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i associades		229.158	122.541
3	Resta de crèdits i comptes a cobrar		2.163.151	2.126.392
IV	Inversions financeres a curt termini	(Nota 10)	100.916.098	135.943.939
1	En empreses del grup i associades		7.754.142	23.286.851
2	Resta d'actius financers		93.161.956	112.657.088
V	Tresoreria	(Nota 11)	15.747.755	6.366.874
VI	Ajustaments per periodificació		240.674	392.496
	TOTAL ACTIU		422.025.596	415.912.858

	PASSIU		31/12/2017	31/12/2016
A)	PATRIMONI NET	(Nota 12)	360.909.685	336.298.827
I	Capital		50.000.000	50.000.000
1	Capital		50.000.000	50.000.000
III	Reserves		259.958.256	260.442.052
1	Reserva legal		10.000.000	10.000.000
5	Altres Reserves		249.958.256	250.442.052
VI	Resultat de l'exercici		50.951.429	37.757.895
VII	Dividend a compte		0	(-)11.901.121
B)	PASSIUS NO CORRENTS		4.006.132	4.386.869
I	Provisions a llarg termini	(Nota 13)	4.006.132	4.386.869
C)	PASSIUS CORRENTS		57.109.779	75.227.163
III	Deutes a curt termini	(Nota 14)	5.459.563	3.268.427
4	Altres		5.459.563	3.268.427
V	Creditors comercials i altres comptes a pagar	(Nota 14)	51.650.216	71.958.736
1	Proveïdors		48.133.836	54.233.225
2	Empreses del grup i associades, creditores		72.902	63.982
3	Creditors Diversos		1.459.130	122.324
4	Bestretes de clients		155.527	51.525
5	Altres		1.828.821	17.487.679
	TOTAL PASSIU		422.025.596	415.912.858

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

	COMPTE DE RESULTATS (Euros)		31/12/2017	31/12/2016
I	INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ			
1	Import net de la xifra de negocis	(Nota 18)	95.394.639	104.021.570
4	Altres ingressos d'explotació		228.438	295.411
	Total Ingressos d'explotació		**95.623.077**	**104.316.981**
II	DESPESES D'EXPLOTACIÓ			
1	**Consum de mercaderies, altres materials i Serveis**	(Nota 19)	**(-)10.016.497**	**(-)9.696.846**
2	**Despeses de personal**	(Nota 20)	**(-)14.195.890**	**(-)12.197.594**
	a) Sous, salaris i assimilats		(-)11.528.474	(-)9.926.690
	b) Càrregues socials		(-)1.882.608	(-)1.516.234
	c) Altres despeses de personal		(-)784.808	(-)754.670
3	**Amortització, deteriorament i resultats per venda o**		**(-)26.856.679**	**(-)24.925.894**
	a) Amortització		(-)25.942.003	(-)23.280.049
	c) Resultats per venda o baixa		(-)914.676	(-)1.645.846
4	**Deteriorament del circulant**		**318.761**	**(-)737.792**
	a) Existències		(-)61.686	(-)377.648
	b) Crèdits i comptes a cobrar		499.101	(-)338.347
	c) Altres		(-)118.654	(-)21.797
5	**Altres despeses d'explotació**		**(-)17.189.140**	**(-)17.762.821**
	a) Arrendaments i cànons		(-)243.499	(-)175.897
	b) Reparacions i conservació		(-)9.908.937	(-)9.923.587
	c) Serveis professionals independents		(-)2.527.156	(-)3.794.367
	d) Assegurances		(-)361.625	(-)358.108
	e) Serveis de Publicitat i RRPP		(-)738.103	(-)522.272
	f) Subministraments		(-)1.348.107	(-)1.517.702
	g) Tributs		(-)136.992	(-)92.130
	h) Altres serveis exteriors		(-)1.924.721	(-)1.378.759
	Total despeses d'explotació		**(-)67.939.445**	**(-)65.320.947**
	RESULTAT DE L'EXPLOTACIÓ		27.683.632	38.996.034
III	INGRESSOS I DESPESES FINANCERES	(Nota 21)		
1	Ingressos Financers		27.724.330	1.208.171
	a) De participacions en instruments de patrimoni		26.755.550	0
	b) D'altres actius financers		968.780	1.208.171
2	Despeses Financeres		0	0
3	Variació de valor raonable en instruments financers de negociació		659.527	423.844
4	Diferències de canvi		(-)113.565	(-)237.727
	Resultat financer		**28.270.292**	**1.394.288**
	RESULTAT DE LES OPERACIONS		55.953.924	40.390.322
IV	ALTRES INGRESSOS I DESPESES NO RECURRENTS			
1	Altres ingressos no recurrents		145.831	77.434
2	Altres despeses no recurrents		(-)108.564	(-)11.752
	Total altres ingressos i despeses no recurrents		**37.268**	**65.683**
	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		55.991.192	40.456.005
V	IMPOST SOBRE BENEFICIS		(-)5.039.762	(-)2.698.110
	RESULTAT DE L'EXERCICI		50.951.429	37.757.895

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

		Capital	Prima d'emissió	Reserva de revaloració	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
B)	Saldo ajustat a 01/01/16	50.000.000	0	0	260.442.052	0	0	0	32.398.879	(-)26.580.000	316.260.931
I	Resultat de l'exercici	0	0	0	0	0	0	0	37.757.895	0	37.757.895
II	Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Operacions amb socis i propietaris	0	0	0	0	0	0	0	0	(-)11.901.121	(-)11.901.121
1	Distribució de dividends				0					(-)11.901.121	(-)11.901.121
4	Altres moviments				0						0
IV	Altres variacions del patrimoni net	0	0	0	0	0	0	0	(-)32.398.879	26.580.000	(-)5.818.879
	Aplicació resultat exercici anterior								(-)32.398.879	26.580.000	(-)5.818.879
C)	Saldos a 31/12/16	50.000.000	0	0	260.442.052	0	0	0	37.757.895	(-)11.901.121	336.298.827
I	Ajustaments per canvis de criteris comptables 2016 i anteriors	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II	Ajustaments per errors 2016 i anteriors	0	0	0	(-)483.796	0	0	0	0	0	(-)483.796
D)	Saldo ajustat a 01/01/17	50.000.000	0	0	259.958.256	0	0	0	37.757.895	(-)11.901.121	335.815.030
I	Resultat de l'exercici	0	0	0	0	0	0	0	50.951.429	0	50.951.429
II	Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Operacions amb socis i propietaris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	Distribució de dividends									0	0
IV	Altres variacions del patrimoni net	0	0	0	0	0	0	0	(-)37.757.895	11.901.121	(-)25.856.774
	Aplicació resultat exercici anterior								(-)37.757.895	11.901.121	(-)25.856.774
E)	Saldos a 31/12/17	50.000.000	0	0	259.958.256	0	0	0	50.951.429	0	360.909.685

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

(Euros)	31/12/2017	31/12/2016
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	11.273.654	54.907.064
1. Resultat del període abans d'impostos	55.991.192	40.456.005
2. Ajustaments del resultat	(-)1.769.642	24.203.715
a) Amortització d'immobilitzat intangible i tangible (+).	25.942.003	23.280.049
b) Correccions valoratives per deteriorament (+/-).	310.965	274.497
c) Variació de provisions (+/-).	(-)629.726	463.295
e) Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat intangible i tangible (+/-).	914.676	1.645.846
g) Ingressos financers (-).	(-)27.724.330	(-)1.208.171
i) Diferències de canvi (+/-).	113.565	237.727
j) Variació de valor raonable en instruments financers (+/-).	(-)659.527	(-)423.844
k) Altres ingressos i despeses (-/+).	(-)37.268	(-)65.683
3. Canvis en el capital corrent	(-)40.824.641	(-)8.816.980
a) Existències (+/-).	(-)362.174	463.052
b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-).	(-)20.044.346	1.894.444
c) Altres actius corrents (+/-)	174.094	(-)245.226
d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-).	(-)20.751.875	(-)10.999.324
e) Altres passius corrents (+/-).	159.660	2.768.183
f) Altres actius i passius no corrents (+/-).	0	(-)2.698.110
4. Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	(-)2.123.255	(-)935.676
c) Cobraments d'interessos (+).	878.216	1.608.316
d) Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis (+/-)	(-)2.984.123	(-)2.609.675
e) Altres pagaments (cobraments) (-/+).	(-)17.348	65.683
5. Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (+/- 1+/- 2+/- 3+/- 4)	11.273.654	54.907.064
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	24.077.566	(-)35.725.758
6. Pagaments per inversions (-).	(-)144.675.388	(-)217.465.291
a) Empreses del grup i associades.	(-)35.971.447	(-)50.509.670
b) Immobilitzat intangible.	(-)2.149.151	(-)3.192.798
c) Immobilitzat tangible	(-)17.884.385	(-)20.402.194
e) Altres actius financers.	(-)88.670.405	(-)143.360.628
g) Altres actius.	0	0
7. Cobraments per desinversions (+).	168.752.953	181.739.533
a) Empreses del grup i associades.	23.163.590	58.976.988
c) Immobilitzat tangible	25.685	23.029
e) Altres actius financers.	145.563.678	122.739.516
8. Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió (7-6).	24.077.566	(-)35.725.758
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	(-)25.856.774	(-)32.300.000
11. Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni.	(-)25.856.774	(-)32.300.000
a) Dividends (-)	(-)25.856.774	(-)32.300.000
12. Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament (+/- 9 +/- 10 - 11)	(-)25.856.774	(-)32.300.000
D) Efecte de les variacions dels tipus de canvi (i decimals)	(-)113.565	(-)237.727
E) AUGMENTS/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (+/- A +/-	9.380.881	(-)13.356.420
Efectiu o equivalents a l'inici del període	6.366.874	19.723.295
Efectiu o equivalents al final del període	15.747.755	6.366.874

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests apartats es posen de manifest les observacions següents:

Memòria dels comptes anuals

Tal qual establert en el Pla General de Comptabilitat i, a fi i efecte de proporcionar a l'ensems d'una major transparència en els comptes de la societat, es recomana incloure en la memòria un detall d'elements corresponents a la partida de despeses

de personal. Així, amb caràcter merament enunciatiu no exhaustiu, n'indiquem uns quants a continuació:

- Nombre mitjà de treballadors distribuït per categories.
- Desglossament de les retribucions meritades del personal assalariat i no assalariat.
- Desglossament de sous, dietes, remuneracions de qualsevol classe, obligacions de jubilació o primes d'assegurança de vida al personal d'alta direcció i als membres del consell d'administració.
- Bestretes i crèdits concedits al personal d'alta direcció i als membres del consell d'administració.

Estats financers consolidats

Andorra Telecom, SAU no ha presentat els seus estats consolidats tal i com obliga l'article 5 del Decret del 15-02-2012 pel qual es modifica el Reglament de formulació dels comptes anuals consolidats.

2.1.1. Actius no corrents

Els moviments d'immobilitzat intangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

(Imports en euros)	Obertura 01/01/17	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo 31/12/17
Aplicacions informàtiques	25.872.077	186.486	-1.478.660	2.149.082	26.728.986
Propietat industrial	20.076	0	0	0	20.076
Propietat intellectual	624.000	0	0	0	624.000
Immobilitzat en curs	195.375	1.962.664	0	-2.149.082	8.958
Altres Drets	2.070.626	0	0	0	2.070.626
Total Cost	28.782.154	2.149.151	-1.478.660	0	29.452.645
Amortització acumulada	-14.769.102	-4.272.236	1.428.368	0	-17.612.970
VALOR NET	14.013.052	-2.123.085	-50.291	0	11.839.676

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Els moviments d'immobilitzat tangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

(Imports en euros)	Obertura 01/01/17	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo 31/12/17
Terrenys	30.089.860	0	0	269.599	30.359.460
Edificis i altres construccions	20.142.413	0	0	0	20.142.413
Equips i instal·lacions Tècniques	251.799.160	5.775.140	-29.931.698	9.781.895	237.424.497
Utillatge	1.968.795	95.400	-87.307	0	1.976.888
Mobiliari	1.458.297	11.362	-6.480	0	1.463.180
Altre immobilitzat	8.447.736	817.188	-157.394	0	9.107.530
Immobilitzacions en curs	2.213.374	11.185.295	0	-10.051.494	3.347.175
Total Cost	316.119.636	17.884.385	-30.182.878	0	303.821.142
Edificis i altres construccions	-3.581.967	-683.225	0	0	-4.265.192
Equips i instal·lacions Tècniques	-156.552.656	-20.099.659	28.340.564	0	-148.311.751
Utillatge	-1.842.364	-75.568	87.307	0	-1.830.625
Mobiliari	-1.265.715	-38.346	6.480	0	-1.297.581
Altre immobilitzat	-6.602.487	-772.970	157.394	0	-7.218.063
Total Amortització Acumulada	-169.845.190	-21.669.766	28.591.744	0	-162.923.212
VALOR NET	146.274.446	-3.785.381	-1.591.134	0	140.897.930

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Els moviments d'immobilitzat financer que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

(Imports en euros)	Obertura 01/01/2017	Altes	Baixes	Traspàs	Variació valor	Saldo 31/12/17
a) Empreses del grup i associades						
Inversions en capital: ANSEAC	30.000	0	0	0		30.000
Inversions en capital: AVATEL & WIKIKER TELECOM, S.L	0	16.488.373	0	0		16.488.373
Deute sector públic a llarg termini	27.068.454	18.199.420	0	-6.313.454		38.954.420
Deute sector públic (interessos meritats no vençuts)	45.195	26.261	0	-60.839		10.617
Credit a l/t ANSEAC	228.293	0	0	-22.380		205.912
b) Altres empreses						
Inversions en capital	10.800.197	0	-10.500.012	0	0	300.185
Fons inversió	44.168.622	0	0	0	659.527	44.828.149
Dipòsits a termini	0	0	0	0		0
Dipòsits i fiances	91.699	0	-1.105	0		90.594
TOTAL	82.432.460	34.714.054	-10.501.117	-6.396.674	659.527	100.908.251

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Andorra Telecom, SAU participa en les següents societats:

Societat	Valor net comptable	% participació
SEMTEE, SA	300.185	1,06%
ANSEAC, SA	30.000	50,00%
AVATEL&WIKIKER, SL	16.488.373	37,30%
Total	**16.818.558**	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents incidències:

Valoració immobilitzat financer

Figuren en els estats financers d'Andorra Telecom, SAU, dins de l'immobilitzat financer una participació a la societat AVATEL&WIKIKER TELECOM, SL, per un import de 16.488.373 euros. A data de finalització dels treballs no s'han obtingut ni els

estats financers, ni l'informe d'auditoria de dita societat. Aquest fet impedeix manifestar-se sobre la regularitat de les actuacions i dels comptes de l'empresa referida, així com de la valoració de l'immobilitzat financer.

2.1.2. Existències

El desglossament de l'epígraf d'existències es resumeix en el quadre següent:

(Imports en euros)	31/12/2017	31/12/2016
Matèries primeres i consumibles	3.314.399,15	3.953.172
Mercaderies Comercials	64.420	92.896
Bestretes a proveïdors	3.256	11.495
Provisions per Deteriorament	-547.707	-1.405.028
Total	2.834.369	2.652.534

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.3. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini es resumeix en el quadre següent:

CREDITS I COMPTES A COBRAR A CURT TERMINI (euros)	31/12/2017	31/12/2016
DEUTORS		
CLIENTS		
Clients, factures pendents de cobrar	4.194.828	4.560.915
Clients factures impagades	3.044.012	3.216.340
TOTAL BRUT	7.238.841	7.777.255
PROVISIONS	(-)2.948.123	(-)3.216.340
TOTAL NET CLIENTS	4.290.718	4.560.915
OPERADORS		
Operadors, factures pendents de cobrar	42.744.387	22.859.940
TOTAL BRUT	42.744.387	22.859.940
PROVISIONS	(-)175.724	(-)466.431
TOTAL NET OPERADORS	42.568.664	22.393.509
GOVERN D'ANDORRA (Nota 16)		
Actius per impostos diferits	239.812	867.586
Altres Mi Govern d'Andorra	321	3.342
TOTAL	240.134	870.928
ALTRES DEUTORS		
Acomptes personal	717	1.332
Deutors Diversos, factures pendents de cobrar	1.922.622	1.254.491
TOTAL BRUT	1.923.339	1.255.823
PROVISIONS	(-)382.011	(-)1.244.120
TOTAL NET ALTRES DEUTORS	1.541.328	11.704
TOTAL NET DEUTORS	48.640.843	27.837.056

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.4. Inversions financeres a curt termini

El desglossament de l'epígraf d'inversions financeres a curt termini es resumeix en el quadre següent:

INVERSIONS FINANCERES A CURT TERMINI [euros]	01/01/2017	Altes	Baixes	Traspassos	31/12/2017
INVERSIONS FINANCERES TEMPORALS					
Dipòsits a curt termini amb entitats financeres	112.653.695	88.790.651	(-)108.282.389	0	93.161.956
Dipòsits a curt termini amb entitats financeres	*112.481.941*	*88.670.405*	*(-)108.157.244*	*0*	*92.995.102*
Dipòsits a c/t (interessos meritats no vençuts)	*171.753*	*120.245*	*(-)125.145*	*0*	*166.854*
Deute sector públic Govern d'Andorra a curt termini	23.258.646	1.770.566	(-)23.677.677	6.374.293	7.725.829
Deute Sector Públic (Cost adquisició)	*23.135.386*	*1.283.654*	*(-)23.135.386*	*6.313.454*	*7.597.108*
Deute Sector Públic (interessos meritats no vençuts)	*123.261*	*486.913*	*(-)542.292*	*60.839*	*128.721*
Fiances i Dipòsits Constituïts a Curt Termini	3.394	0	(-)3.394	0	0
Altres actius financeres	28.205	5.933	(-)28.205	22.380	28.313
TOTAL INVERSIONS FINANCERES A CURT TERMI	135.943.939	90.567.150	(-)131.991.665	6.396.674	100.916.098

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.5. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

TRESORERIA [euros]	31/12/2017	31/12/2016
Comptes corrents en entitats financeres	15.736.512	6.358.238
Caixes euro i moneda estrangera	11.243	8.637
TOTAL TRESORERIA	15.747.755	6.366.874

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.6. Ajustaments per periodificació

El detall dels ajustaments per periodificació és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Despeses anticipades	240.674	392.496	-151.822
Total	**240.674**	**392.496**	**-151.822**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.7. Patrimoni net

El detall del patrimoni net és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Increments/ Disminucions	Resultat de l'exercici	Saldo a 31/12/2017
Capital social	50.000.000	-	-	50.000.000
Reserva legal	10.000.000	-	-	10.000.000
Altres reserves	250.442.052	-483.796	-	249.958.256
Resultat de l'exercici	37.757.895	-37.757.895	50.951.429	50.951.429
Dividend a compte	-11.901.121	11.901.121	-	-
Total	**336.298.827**	**-26.340.570**	**50.951.429**	**360.909.685**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.8. Provisions a llarg termini

El desglossament de l'epígraf de les provisions a llarg termini es resumeix en el quadre següent:

(Import en euros)	Saldos 01/01/2017	Dotacions 31/12/2017	Traspassos 31/12/2017	Aplicació 31/12/2017	Saldo 31/12/2017
Compromissos per Pensions personal pre-jubilat i jubilat	4.386.869		-380.737		4.006.132
TOTAL	4.386.869	0	-380.737	0	4.006.132

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.9. Passius corrents

El desglossament de l'epígraf dels passius corrents es resumeix en el quadre següent:

DETALL PASSIU CORRENT [euros]		31/12/2017	31/12/2016
DEUTES A CURT TERMINI		5.459.563	3.268.428
Altres deutes a curt termini		620.945	630.454
Fiances rebudes de proveïdors		187.624	195.233
Dipòsits rebuts de clients		433.321	435.221
CASS creditora		539.660	521.773
Seguretat social pendent de pagament CASS creditora		539.660	521.773
Agència Tributària creditora	(Nota 16)	4.298.958	2.116.201
Retencions IRPF pendents de pagament		27.480	32.676
IRNR pendent de pagament		179.298	191.822
Impost de societats pendent de pagament		3.073.124	1.645.259
Agencia Tributaria liquidació mensual IGI		283.708	246.445
Agencia Tributaria i altres (rendes en espècie)		735.349	0
CREDITS COMERCIALS I ALTRES COMPTES A PAGAR		51.650.216	71.958.736
Proveïdors		8.229.809	9.065.612
Operadors		39.976.929	45.231.596
Creditors Diversos		1.459.130	122.324
Bestretes de clients		155.527	51.525
Remuneracions pendents de pagament		1.828.821	17.487.679
Altres			
TOTAL DETALL PASSIU CORRENT		57.109.779	75.227.163

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

El desglossament del compte *"remuneracions pendents de pagament"* és el següent:

(Imports en euros)	31/12/2017	31/12/2016
Previsió DPO i Vacances meritades	736.739	722.205
Fons Mutu	729.620	676.621
Personal Passiu provisió a curt termini	362.463	376.869
Compromisos per Pensions Personal Actiu	0	15.686.979
Altres	0	25.005
Total	1.828.821	17.487.679

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

El desglossament del compte *"compromisos per pensions personal actiu"* és el següent:

Concepte	Import Pla de Pensions
Saldo Inicial (aportació anterior a 01/01/2017)	15.686.979
Aportació gener 2017 (Empleat + Empresa)	42.835
Rendiment Obtingut	31.926
Externalització (7/02/2017)	(-)15.761.740
Total Fons	0

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.10. Import net de la xifra de negocis

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

(Euros)	31/12/2017	31/12/2016
FACTURACIÓ A CLIENTS		
SOLUCIONS RESIDÈNCIAL		
Residencial fix	20.415.468	19.522.266
Residencial mòbil	14.769.219	13.399.604
SOLUCIONS EMPRESA		
Solucions Fixes	4.252.105	4.255.517
Solucions mòbils	1.238.544	1.257.878
Connexions privades	1.810.447	1.726.446
Serveis allotjaments i cloud	745.379	490.670
Altres solucions empres	106.855	202.305
CONSUMS		
Consum fix	3.978.842	4.239.184
Consum mòbil	5.373.025	5.948.948
SERVEIS PÚBLICS	649.401	723.987
INSTITUCIONAL	561.467	799.724
ALTRES	71.278	112.347
DIVERSIFICACIÓ	277.550	48.729
TOTAL FACTURACIÓ CLIENTS	54.249.580	52.727.605
FACTURACIÓ A OPERADORS		
Roaming in	39.610.029	49.774.573
Altres serveis interconexió	1.535.030	1.519.392
TOTAL FACTURACIÓ OPERADORS	41.145.059	51.293.965
IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCI	95.394.639	104.021.570

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.11. Consum de mercaderies, altres materials i serveis

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

(Euros)	31/12/2017	31/12/2016
1. Consum de mercaderies, altres materials i Serveis		
Interconnexió Roaming	930.182	1.652.286
Interconnexió Internacional Dades	1.897.931	1.824.306
Interconnexió Internacional Veu	1.454.673	1.085.134
Interconnexió Internacional Transport	782.052	660.476
Tràfic commutació de paquets	0	0
Guia	56.826	39.911
Compra continguts	4.743.602	4.302.577
Targes per a cabines	0	9.450
Targes SIM per a GSM	48.700	76.753
Manuals i guies d'usuari	0	1.138
Altres Aprovisionaments	74.773	22.922
Variació d'existències	27.758	21.893
TOTAL CONSUMS	10.016.497	9.696.846

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.12. Despeses de personal

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

(Imports en euros)	31/12/2017	31/12/2016
Sous i salaris	11.528.474	9.926.690
Seguretat social	1.882.608	1.516.234
Formació i Altres despeses de personal	502.979	511.805
Contribució anual pensions de jubilació	281.830	242.865
TOTAL	14.195.890	12.197.594

Font: Andorra Telecom, SAU
(Import en euros)

2.1.13. Altres despeses d'explotació

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Arrendaments i cànons	243.499	175.897	67.602
Reparacions i conservació	9.908.937	9.923.587	-14.650
Serveis professionals independents	2.527.156	3.794.367	-1.267.211
Assegurances	361.625	358.108	3.517
Serveis de publicitat	738.103	522.272	215.831
Subministraments	1.348.107	1.517.702	-169.595
Tributs	136.992	92.130	44.862
Altres serveis exteriors	1.924.721	1.378.759	545.962
Total	**17.189.140**	**17.762.821**	**-573.681**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.14. Ingressos i despeses financeres

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

III INGRESSOS I DESPESES FINANCERES	31/12/2017	31/12/2016
1. Ingressos i Despeses Financeres		
a) Ingressos Financers	27.724.330	1.208.171
Participacions en instruments de Patrimoni	26.755.550	0
Ingressos Valors Renda Fixa	513.174	843.875
Interessos de crèdits	7.186	6.497
Ingressos CC i Dipòsits	409.966	330.112
Ingressos per Dtes. Financers	38.454	27.687
b) Despeses financeres	0	0
Despeses financeres	0	0
c) Variació valor raonable instruments financers	659.527	423.844
Variació valor raonable instruments financers	659.527	423.844
d) Diferències de Canvi	-113.565	-237.727
Diferencies Negatives	-198.467	-301.049
Diferencies Positives	84.902	63.322
RESULTAT FINANCER	28.270.292	1.394.288

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.1.15. Impost de societats

El detall de l'impost de societats és el següent:

(Imports en euros)	Saldo 31/12/17	Saldo 31/12/16
Resultat abans d'impostos	55.991.192	40.456.005
+ diferències permanents	292.882	-190.289
+ diferències temporals	-6.277.743	1.367.849
Base imponible fiscal	50.006.330	41.633.565
x tipus impositiu 10%	5.000.633	4.163.357
Import brut	5.000.633	4.163.357
-Deduccions i bonificacions	-1.138.681	-1.485.628
Total estimació IS a liquidar 2017	**3.861.952**	**2.677.728**
Diferencies per actius i passius diferits	627.774	-136.785
Altres ajustos (*)	550.036	135.067
Impost meritat exercici	**5.039.762**	**2.676.011**
Rectificatives Anys Anteriors amb càrrec a resultat exercici	0	22.099
Despesa Impost sobre Societats	**5.039.762**	**2.698.110**

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

Andorra Telecom, SAU presenta una liquidació de pressupost on es comparen les previsions inicials aprovades per la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat:

Liquidació del programa d'actuacions

Imports en euros	PRESS FINAL 2017	Autoritzat	Compromès	Liquidat	Dif Liquidat / Press final	% Liquidat / Press final
DESPESES						
1 - Despeses de personal	14.643.527	14.489.257	14.489.257	14.473.692	-169.834	99%
2 - Consum de béns corrents i de serveis	29.391.549	29.724.869	29.724.869	28.820.563	-570.986	98%
3 - Despeses financeres	200.000	330.682	330.682	330.682	130.682	165%
4 - Transferències corrents	907.160	911.798	911.798	911.798	4.638	101%
6 - Inversions	48.126.726	25.877.430	25.501.473	20.402.477	-27.724.249	42%
7 - Transferències de capital	28.234.435	25.856.774	25.856.774	25.856.774	-2.377.661	92%
8 - Actius Financers	36.488.373	35.971.457	35.971.457	35.971.457	-516.916	99%
TOTAL DESPESES (I)	157.991.771	133.162.269	132.786.312	126.767.444	-31.224.327	80%
INGRESSOS						
3 - Taxes i altres ingressos	0			345.975	345.975	---
4 - Transferències corrents	0			0	0	---
5 - Ingressos patrimonials	86.901.876			123.070.975	36.169.100	142%
6 - Venda inversions reals	0			25.685	25.685	---
7 - Transferències i subvencions de capital	0			0	0	---
8 - Actius Financers	71.089.895			33.657.105	-37.432.790	47%
TOTAL INGRESSOS (II)	157.991.771			157.099.740	-892.031	99%
SUPERAVIT / DEFICIT DE FINANÇAMENT	0	--	--	30.332.296	30.332.296	---

Font: Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que: "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual Andorra Telecom, SAU, ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control d'oportunitat econòmica i d'eficàcia. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 40.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
5. Ingressos patrimonials	91.992.393	91.992.393	87.369.051	81.969.434	79.281.180	78.881.212	91.164.381	86.901.876
Ingressos corrents	***91.992.393***	***91.992.393***	***87.369.051***	***81.969.434***	***79.281.180***	***78.881.212***	***91.164.381***	***86.901.876***
8. Actius financers	-	-	5.000.000	8.256.952	20.124.760	2.454.046	58.742.596	45.233.624
Ingressos de capital	***-***	***-***	***5.000.000***	***8.256.952***	***20.124.760***	***2.454.046***	***58.742.596***	***45.233.624***
Total ingressos	**91.992.393**	**91.992.393**	**92.369.051**	**90.226.386**	**99.405.940**	**81.335.258**	**149.906.977**	**132.135.500**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Ajustat segons informe
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017 (**)
1. Despeses de personal	12.812.911	12.617.204	12.588.972	11.986.888	11.823.754	11.808.603	12.587.221	14.620.340
2. Consum de béns corrents i serveis	34.802.387	33.814.219	33.296.287	30.945.062	29.581.615	30.928.214	32.525.945	28.891.213
3. Despeses financeres	216.420	216.420	202.173	211.730	215.000	209.780	204.780	200.000
4. Transferències corrents	251.953	226.900	201.698	201.733	299.013	404.789	285.043	982.160
Despeses corrents	***48.083.671***	***46.874.743***	***46.289.130***	***43.345.413***	***41.919.382***	***43.351.386***	***45.602.989***	***44.693.713***
6. Inversions reals	15.940.000	10.601.994	27.509.257	27.380.973	26.728.821	27.168.486	30.296.364	38.207.352
7. Transferències de capital	-	-	7.589.700	7.000.000	8.300.000	8.300.000	26.900.000	28.234.435
8. Actius financers	-	-	10.980.964	12.500.000	22.457.737	2.515.386	47.107.624	21.000.000
Despeses de capital	***15.940.000***	***10.601.994***	***46.079.921***	***46.880.973***	***57.486.558***	***37.983.872***	***104.303.988***	***87.441.787***
Total despeses	**64.023.671**	**57.476.737**	**92.369.051**	**90.226.386**	**99.405.940**	**81.335.258**	**149.906.977**	**132.135.500**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) El pressupost inicial retut per l'entitat difereix en 8.000 euros en els capítols 2 i 4 de l'aprovat a la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

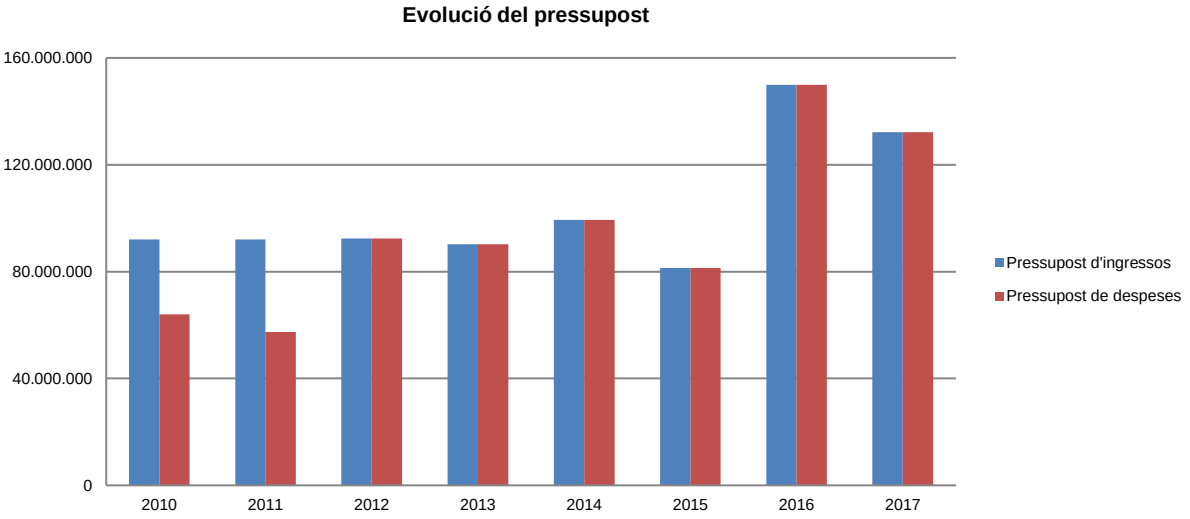

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017 (**)
3. Taxes i altres ingressos	153.459	264.762	160.760	350.436	154.756	156.272	299.469	345.975
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	7.677	-	-
5. Ingressos patrimonials	91.598.403	91.447.233	87.197.031	85.239.798	92.391.499	99.506.454	105.465.646	123.070.975
Ingressos corrents	***91.751.862***	***91.711.995***	***87.357.791***	***85.590.234***	***92.546.255***	***99.670.403***	***105.765.115***	***123.416.950***
6. Alienació d'inversions	19.730	83.925	211.663	43.676	248.458	64.129	23.029	25.685
8. Actius financers	-	4.385.980	5.672.259	11.256.395	21.085.657	2.454.046	58.967.061	33.657.105
Ingressos de capital	***19.730***	***4.469.905***	***5.883.922***	***11.300.071***	***21.334.115***	***2.518.175***	***58.990.090***	***33.682.790***
Total ingressos	**91.771.592**	**96.181.900**	**93.241.713**	**96.890.305**	**113.880.370**	**102.188.578**	**164.755.205**	**157.099.740**

(*) Ajustat segons observacions de l'informe
(**) Durant aquest exercici l'entitat ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	11.631.788	11.704.130	11.677.815	11.159.957	10.773.794	25.713.437	12.580.221	14.473.692
2. Consum de béns corrents i serveis	29.470.128	30.411.779	28.197.198	26.069.424	28.057.215	29.406.774	29.268.391	28.820.563
3. Despeses financeres	196.205	198.167	198.161	192.179	186.977	185.691	227.041	330.682
4. Transferències corrents	160.929	136.902	146.251	160.706	276.273	158.367	249.187	911.798
Despeses corrents	***41.459.050***	***42.450.978***	***40.219.425***	***37.582.266***	***39.294.259***	***55.464.269***	***42.324.840***	***44.536.735***
6. Inversions reals	28.515.553	21.166.551	22.901.451	21.059.156	17.729.167	27.303.122	23.805.385	20.402.477
7. Transferències de capital	6.658.421	405.603	8.252.340	47.294.368	7.300.000	20.178.720	32.878.427	25.856.774
8. Actius financers	4.385.980	13.929.211	2.999.442	42.174.704	28.933.631	11.434.229	60.961.706	35.971.457
Despeses de capital	***39.559.954***	***35.501.365***	***34.153.233***	***110.528.228***	***53.962.798***	***58.916.071***	***117.645.518***	***82.230.708***
Total despeses	**81.019.004**	**77.952.343**	**74.372.658**	**148.110.494**	**93.257.057**	**114.380.340**	**159.970.358**	**126.767.443**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

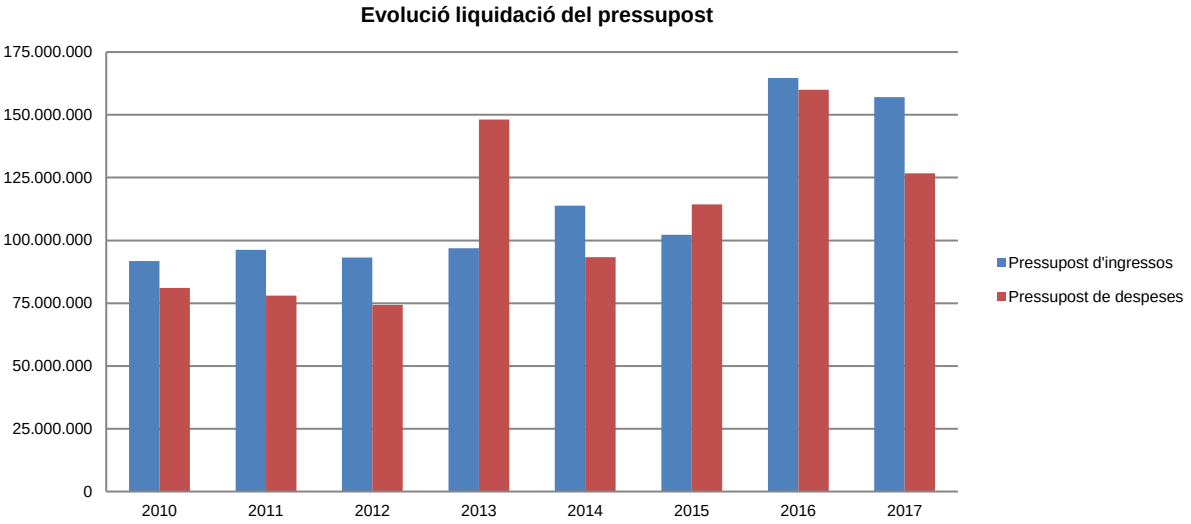

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

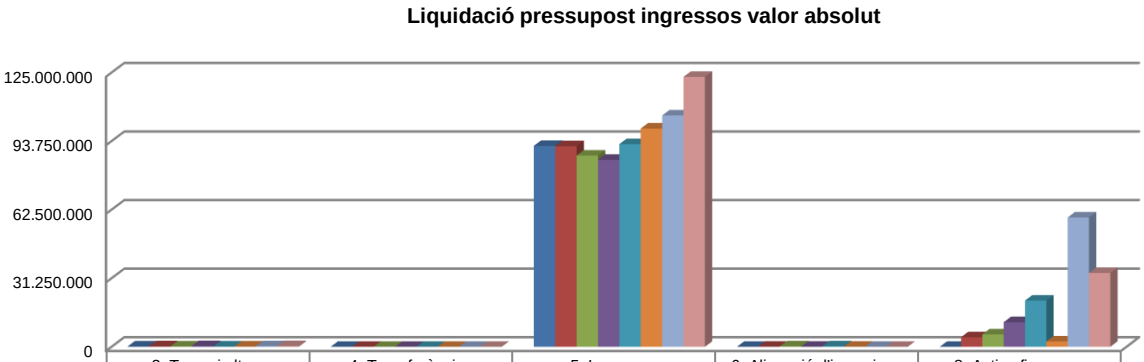

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	6. Alienació d'inversions	8. Actius financers
2010	153.459	-	91.598.403	19.730	-
2011	264.762	-	91.447.233	83.925	4.385.980
2012	160.760	-	87.197.031	211.663	5.672.259
2013	350.436	-	85.239.798	43.676	11.256.395
2014	154.756	-	92.391.499	248.458	21.085.657
2015	156.272	7.677	99.506.454	64.129	2.454.046
2016	299.469	-	105.465.646	23.029	58.967.061
2017	345.975	-	123.070.975	25.685	33.657.105

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

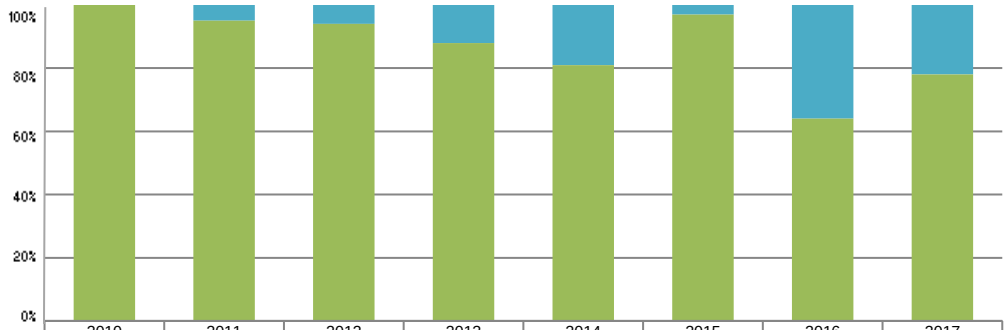

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5. Ingressos patrimonials	100%	95%	94%	88%	81%	97%	64%	78%
6. Alienació d'inversions	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
8. Actius financers	0%	5%	6%	12%	19%	3%	36%	22%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU

Liquidació pressupost despeses valor absolut

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals	7. Transferències de capital	8. Actius financers
2010	11.631.788	29.470.128	196.205	160.929	28.515.553	6.658.421	4.385.980
2011	11.704.130	30.411.779	198.167	136.902	21.166.551	405.603	13.929.211
2012	11.677.815	28.197.198	198.161	146.251	22.901.451	8.252.340	2.999.442
2013	11.159.957	26.069.424	192.179	160.706	21.059.156	47.294.368	42.174.704
2014	10.773.794	28.057.215	186.977	276.273	17.729.167	7.300.000	28.933.631
2015	25.713.437	29.406.774	185.691	158.367	27.303.122	20.178.720	11.434.229
2016	12.580.221	29.268.391	227.041	249.187	23.805.385	32.878.427	60.961.706
2017	14.473.692	28.820.563	330.682	911.798	20.402.477	25.856.774	35.971.457

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

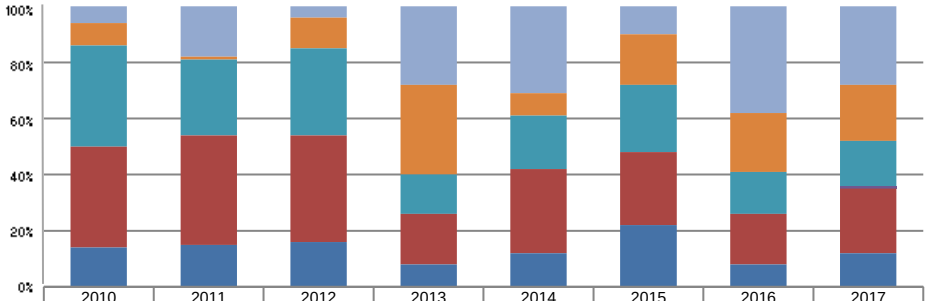

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	14%	15%	16%	8%	12%	22%	8%	12%
2. Consum de béns corrents i serveis	36%	39%	38%	18%	30%	26%	18%	23%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
6. Inversions reals	36%	27%	31%	14%	19%	24%	15%	16%
7. Transferències de capital	8%	1%	11%	32%	8%	18%	21%	20%
8. Actius financers	6%	18%	4%	28%	31%	10%	38%	28%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	91.771.592	96.181.900	93.241.713	96.890.305	113.880.370	102.188.578	164.755.205	157.099.740
Total despeses liquidades	81.019.004	77.952.343	74.372.658	148.110.494	93.257.057	114.380.340	159.970.358	126.767.443
Resultat pressupostari	**10.752.588**	**18.229.557**	**18.869.055**	**-51.220.189**	**20.623.313**	**-12.191.762**	**4.784.847**	**30.332.297**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'STA i a partir de l'any 2015 d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	115.168.472	97.965.737	111.269.960
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	215,7%	230,2%	294,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	19,8%	8,5%	27,6%
Indicadors			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre els ingressos d'explotació)	=	Altres ingressos d'explotació / Ingressos d'explotació	0,0%	0,3%	0,2%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci / Ingressos d'explotació	100,0%	99,7%	99,8%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials / Despeses d'explotació	17,8%	14,8%	14,7%
Ratis de rendibilitat			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net / Patrimoni net	10,2%	11,2%	14,1%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos / Actiu total	8,3%	9,7%	13,3%
Terminis de cobrament i pagament			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar dels seus clients)	=	Clients x 365 / Ingressos d'explotació	109	97	186
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus proveïdors)	=	Proveïdors x 365 / Despeses d'explotació	367	303	259
Ratis d'endeutament			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent / Total patrimoni net i passiu	24,8%	19,1%	14,5%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent / Passiu corrent i no corrent	95,4%	94,5%	93,4%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres / Ingressos d'explotació	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de rotació			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati de rotació de clients (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de clients, més beneficiós per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació / Clients	3	4	2
Rati de rotació de proveïdors (Freqüència de pagament als proveïdors)	=	Despeses d'explotació / Proveïdors	1	1	1

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Telecom, SAU
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat

- Figuren en els estats financers d'Andorra Telecom, SAU, dins de l'immobilitzat financer una participació a la societat AVATEL&WIKIKER TELECOM, SL, per un import de 16.488.373 euros. A data de finalització dels treballs no s'han obtingut ni els estats financers, ni l'informe d'auditoria de dita societat. Aquest fet constitueix una limitació a l'abast del treball del Tribunal en tant que impedeix manifestar-se sobre la regularitat de les actuacions i dels comptes de l'empresa referida, així com de la valoració de l'immobilitzat financer. (notes 1.6 i 2.1.1)
- Andorra Telecom, SAU no ha presentat els seus estats consolidats tal i com obliga l'article 5 del Decret del 15-02-2012 pel qual es modifica el Reglament de formulació dels comptes anuals consolidats. (nota 2.1)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors que segueixen pendents, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Altres observacions

- Per decret de 29 de març de 2017 i la Disposició addicional 3a de la LCAT, Andorra Telecom, SAU està subjecta a control pressupostari en la modalitat de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia previstos pels articles 39, 38 i 40 de la LGFP. A data de finalització del treball de camp d'aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a cap dels corresponents informes. (notes 1.5 i 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.6, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Andorra Telecom, SAU a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu, i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

ANNEX I
Informe d'auditoria dels comptes abreujats de la Societat Andorrana de Serveis d'Atenció al Client, SA (ANSEAC,SA)

Deloitte.

Deloitte Andorra Auditors i Assessors, S.L.
Bonaventura Armengol, 10
Ed. Mandilar, Bloc 1
AD500 Andorra la Vella

Tel: +376 800 380
Fax: +376 800 381
www.deloitte.com

INFORME D'AUDITORIA EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

Als accionistes d'Andorrana de Serveis d'Atenció al Client, SA:

Opinió

Hem auditat els comptes anuals abreujats adjunts de la societat Andorrana de Serveis d'Atenció al Client, SA (la Societat), que comprenen el balanç abreujat a 31 de desembre de 2017, el compte de pèrdues i guanys abreujat, l'estat de canvis del patrimoni net abreujat i la memòria abreujada corresponents a l'exercici acabat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals abreujats adjunts expressen, en tots els aspectes materials, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Societat a 31 de desembre de 2017, així com dels seus resultats corresponents a l'exercici acabat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació (que s'identifica a la Nota 2.1 de la memòria abreujada adjunta) i, en particular, amb els principis i criteris comptables continguts en aquest.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb les Normes Internacionals d'Auditoria (NIA). Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals abreujats* del nostre informe.

Som independents de la Societat de conformitat amb els requeriments d'ètica aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals abreujats, que figuren recollits en el Codi d'Ètica per a professionals de la Comptabilitat del Consell de Normes Internacionals d'Ètica per a Comptadors (Codi d'Ètica de l'IESBA), i hem acomplert les altres responsabilitats d'ètica de conformitat amb aquests requeriments.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Paràgraf d'èmfasi

Cridem l'atenció sobre la Nota 15 de la memòria abreujada adjunta en la qual s'indica que la Societat realitza la major part de la xifra de negocis i ha adquirit la major part de l'actiu no corrent a entitats vinculades, pel que qualsevol interpretació o anàlisi dels comptes anuals abreujats adjunts s'ha de dur a terme tenint en compte aquesta circumstància. La nostra opinió no ha estat modificada en relació a aquesta qüestió.

Altres qüestions

Els comptes anuals abreujats de la societat Andorrana de Serveis d'Atenció al Client, SA corresponents a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2016 no han estat auditats.

Responsabilitat dels administradors en relació amb els comptes anuals abreujats

Els administradors són responsables de formular els comptes anuals abreujats adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la Societat, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'entitat a Andorra i del control intern que considerin necessari per a permetre la preparació dels comptes anuals abreujats lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error.

En la preparació dels comptes anuals abreujats, els administradors són responsables de la valoració de la capacitat de la Societat per a continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els administradors tenen intenció de liquidar la Societat o de cessar les seves operacions, o bé no existeixi una altra alternativa realista.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals abreujats

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals abreujats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que contingui la nostra opinió. Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb les NIA sempre detecti una incorrecció material quan existeix. Les incorreccions poden ser degudes a frau o error i es consideren materials si, individualment o en conjunt, es pot preveure raonablement que influeixin en les decisions econòmiques que prenen els usuaris basant-se en els comptes anuals abreujats.

Una descripció més detallada de les nostres responsabilitats en relació amb l'auditoria dels comptes anuals abreujats es troba en l'Annex I a aquest informe d'auditoria. Aquesta descripció és part integrant del nostre informe d'auditoria.

DELOITTE ANDORRA AUDITORS I ASSESSORS, SLU

José Antonio González

18 de juliol de 2018

Annex I del nostre informe d'auditoria

Addicionalment a allò que inclou el nostre informe d'auditoria, en aquest Annex incloem les nostres responsabilitats respecte de l'auditoria dels comptes anuals abreujats.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals abreujats

Com a part d'una auditoria de conformitat amb les NIA, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. Així mateix:

- Identifiquem i valorem els riscs d'incorrecció material en els comptes anuals abreujats, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscs i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per a proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, atès que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.

- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria a fi de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat.

- Avaluem l'adequació de les polítiques comptables aplicades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels administradors.

- Concloem sobre l'adequació de la utilització, pels administradors, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que puguin generar dubtes significatius sobre la capacitat de la Societat per a continuar com a empresa en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, cal que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals abreujats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. Tanmateix, els fets o condicions futurs poden ser la causa que la Societat deixi de ser una empresa en funcionament.

- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals abreujats, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals abreujats representen les transaccions i fets subjacents de forma que assoleixen la presentació fidel.

Ens comuniquem amb els responsables del govern de l'entitat en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria

BALANÇ ABREUJAT Exercici 2017

Empresa: ANSEAC, SA

Actiu

Capítol			Exercici 2017	Exercici 2016
A)	**Actius no corrents**		458.469,61	379.922,38
I	Immobilitzat intangible	5	58.562,63	60.444,96
II	Immobilitzat tangible	6	399.906,98	319.477,42
III	Inversions immobiliàries			
IV	Immobilitzat financer	8.1		
B)	**Actius corrents**		630.471,14	284.882,77
I	Altres actius no corrents en venda			
II	Existències			
III	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	8.2	395.896,56	171.252,82
IV	Inversions financeres a curt termini	8.2		
V	Tresoreria	8.2	234.574,58	113.629,95
VI	Ajustaments per periodificació	8.2		
	Total Actiu		1.088.940,75	664.805,15

Passiu

Capítol		Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
A)	**Patrimoni Net**		394.620,28	107.667,51
I	Capital	9	60.000,00	60.000,00
II	Prima d'emissió			
III	Reserves	9.1	4.915,82	
IV	Instruments de capital propis			
V	Resultats d'exercici anteriors		42.751,69	(1.490,64)
VI	Resultats de l'exercici	3	286.952,77	49.158,15
VII	Dividends a compte			
B)	**Passius no corrents**		548.589,72	456.585,22
I	Provisions a llarg termini			
II	Deutes a llarg termini	10	136.765,14	
III	Deutes amb empreses del grup i associades a ll/termini	10.2	411.824,58	456.585,22
IV	Subvencions			
C)	**Passius corrents**		145.730,75	100.552,42
I	Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda			
II	Provisions a curt termini			
III	Deutes a curt termini	10.2	38.706,68	
IV	Deutes amb empreses del grup i associades a c/termini	10.2	56.556,00	56.530,35
V	Creditors comercials i altres comptes a pagar	10 i 11	49.024,24	44.022,07
VI	Ajustaments per periodificació	10 i 11	1.443,83	
	Total Passiu		1.088.940,75	664.805,15

PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT Exercici 2017

Empresa: ANSEAC, SA

Capítol		Exercici 2017	Exercici 2016
I	**Ingressos d'explotació**		
1	Import net de la xifra de negocis	1.466.037,55	573.434,38
2	Altres ingressos d'explotació		
	Total Ingressos d'explotació	1.466.037,55	573.434,38
II	**Despeses d'explotació**		
1	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials		(5.323,60)
2	Despeses de personal		
	a) Sous i salaris	(801.386,01)	(301.240,26)
	b) Càrregues socials	(123.055,35)	(69.661,32)
	c) Aportacions i dotacions per pensions		
3	Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa dels immobilitzats intangibles i tangibles	(87.587,40)	(51.712,47)
4	Variació del deteriorament del circulant		
5	Altres despeses d'explotació	(149.060,34)	(83.421,88)
	Total despeses d'explotació	(1.161.089,10)	(511.359,53)
	Resultat de l'explotació	304.948,45	62.074,85
III	**Resultat Financer**	(17.995,63)	(12.916,70)
1	Resultat Financer	(17.995,63)	(12.916,70)
	Resultat de les operacions	286.952,77	49.158,15
IV	**Altres Ingressos i Despeses no recurrents**		
1	Altres ingressos no recurrents		
2	Altres despeses no recurrents	0,05	
	Total altres ingressos i despeses no recurrents		0,00
	Resultat abans d'impostos	286.952,77	49.158,15
IV	**Impost sobre beneficis**	0,00	0,00
	Resultat de l'exercici	286.952,77	49.158,15

ESTAT DE CANVI DEL PATRIMONI NET 2017

Empresa: ANSEAC, SA

	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A) Saldo 31/12/15	60.000,00	0,00	0,00	(1.490,64)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58.509,36
I. Ajustament per canvis de criteris comptables X-2 i anteriors										
II. Ajustaments per errors X-2 i anteriors										
B) Saldo ajustat a 01/01/2016	60.000,00	0,00	0,00	(1.490,64)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58.509,36
I. Resultat de l'exercici								49.158,15		
II. Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net										
III. Operacions amb socis i propietaris										
1. Distribucio de dividends										
2. Ampliacions / reduccions de capital										
3. Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)										
4. Altres moviments (detallar)										
IV. Altres variacions del patrimoni net (detalleu-les)										
C) Saldo 31/12/2016	60.000,00	0,00	0,00	(1.490,64)	0,00	0,00	0,00	49.158,15	0,00	107.667,51
I. Ajustaments per canvis de criteris comptables X-1 i anteriors										
II. Ajustaments per errors X-1 i anteriors										
D) Saldo ajustat a 01/01/2017	60.000,00	0,00	0,00	(1.490,64)	0,00	0,00	0,00	49.158,15	0,00	107.667,51
I. Resultat de l'exercici								286.952,77		
II. Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net										
III. Operacions amb socis i propietaris										
1. Distribució de dividends										
2. Ampliacions / reduccions de capital										
3. Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)										
4. Altres moviments (detalleu-los)				49.158,15				-49.158,15		
E) Saldo a 31/12/2017	60.000,00	0,00	0,00	47.667,71	0,00	0,00	0,00	286.952,77	0,00	394.620,28

6. AL·LEGACIONS

D’acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Andorra Telecom, SAU el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

andorra telecom

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 15/04/2019
Hora d'entrada: 12'55
Núm.: 721/19

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova núm.15, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Andorra la Vella, 15 d'abril de 2019

Distingit Senyor,

Per la present, tinc a bé formular en el document adjunt les al·legacions corresponents a l'informe realitzat pel Tribunal de Comptes relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017 d'Andorra Telecom, SAU.

Aprofito l'avinentesa per saludar-lo ben atentament.

Jordi Nadal Bentadé
Director General
Andorra Telecom, SAU

C/Mn Lluís Pujol, 8-14 - Santa Coloma - AD500 Andorra la Vella - Principat d'Andorra

andorra telecom

Al·legacions informe d'auditoria 2017

A continuació es procedeixen a formular les següents al·legacions i/o aclariments en relació a l'apartat 3 "Observacions i recomanacions" de l'informe del Tribunal de Comptes relatiu a l'exercici 2017.

1. Relatives a la comptabilitat

El Tribunal de Comptes aixeca les observacions següents :

- *Figuren en els estats financers d'Andorra Telecom, SAU, dins de l'immobilitzat financer una participació a la societat AVATEL&WIKIKER TELECOM, SL, per un import de 16.488.373 euros. A data de finalització dels treballs no s'han obtingut ni els estats financers, ni l'informe d'auditoria de dita societat. Aquest fet constitueix una limitació a l'abast del treball del Tribunal en tant que impedeix manifestar-se sobre la regularitat de les actuacions i dels comptes de l'empresa referida, així com de la valoració de l'immobilitzat financer. (notes 1.6 i 2.1.1)*

- *Andorra Telecom, SAU no ha presentat els seus estats consolidats tal i com obliga l'article 5 del Decret del 15-02-2012 pel qual es modifica el Reglament de formulació dels comptes anuals consolidats. (nota 2.1)*

En relació a les observacions efectuades, tenim a bé indicar que la societat referida, AVATEL&WIKIKER TELECOM, està en procés de formulació i auditoria dels seus comptes anuals consolidats. Aquest procés ha pres més temps del previst degut a la complexitat afegida per la fusió en data 16 d'agost de 2017, de les societats Massmedia Broadband Levante, S.L., Infinity Networks Telecom, S.L., Carrier Andalucía, S.L. y Quenture, S.L., i la necessitat d'adequar i homogeneïtzar el tractament i polítiques comptables de les societats que conformen el grup. Es preveu finalitzar el tancament de comptes consolidats en les properes setmanes. Val a dir que a dia d'avui els estats financers individuals d'Avatel & Wikiker Telecom, SL. han estat auditats sense reserves ni limitacions.

Aquesta situació també explica la impossibilitat d'Andorra Telecom, SAU de formular els seus propis estats consolidats. S'espera regularitzar aquesta situació tan bon punt s'obtinguin els comptes consolidats de la societat AVATEL&WIKIKER TELECOM.

Andorra a Vella, 15 d'abril de 2019

Jordi Nadal Bentadé

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017,
d'**ANDORRA TURISME, SAU**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Comptes anuals 7
2.1.1. Actius no corrents 11
2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 12
2.1.3. Tresoreria i comptes financers 12
2.1.4. Ajustaments per periodificació 13
2.1.5. Patrimoni net 13
2.1.6. Deutes a curt termini 14
2.1.7. Creditors comercials i altres comptes a pagar 14
2.1.8. Ingressos d'explotació 15
2.1.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials 15
2.1.10. Despeses de serveis exteriors 16
2.1.11. Despeses de personal 16
2.1.12. Resultats financers 17
2.1.13. Altres ingressos i despeses no recurrents 17
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament 18
2.3. Altres aspectes a destacar 19
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 20
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 24
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 24
5. CONCLUSIONS 25
6. AL·LEGACIONS 25
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 31

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LSEPF: Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Andorra Turisme, SAU.

La fiscalització d'Andorra Turisme, SAU forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de la societat esmentada, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta entre altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

En data 19 de setembre de 2018 Andorra Turisme, SAU va lliurar al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera d'Andorra Turisme, SAU s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers d'Andorra Turisme, SAU expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Andorra Turisme, SAU en l'exercici 2017, encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici

fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 22 de juny de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

Andorra Turisme, SAU està constituïda sota la forma jurídica de societat anònima. Es tracta d'una societat pública sotmesa a les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer establert en la LGFP. La Llei de la seva creació és del 20 de setembre de 2007, iniciant la seva activitat l'1 de març de 2008 mitjançant l'assumpció de part de les funcions i serveis abans gestionats pel departament de turisme del Govern d'Andorra.

Per llei, la participació de l'Estat, a través del Govern, en el capital social d'Andorra Turisme ha de ser sempre com a mínim del 52%. En l'actualitat és del 100%, essent per tant una societat anònima unipersonal.

1.4. Marc jurídic

La normativa que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable d'Andorra Turisme, SAU en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 13/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu, del 26-02-2014, de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici 2017.
- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de la societat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de la societat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de la societat.

L'administració de la societat correspon al seu consell d'administració i la direcció executiva li correspon al gerent.

La societat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

Actiu	2017	2016
Actius no corrents	**235.842**	**294.374**
Immobilitzat intangible (nota 5)	33.138	129.081
Despeses d'establiment	-	-
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-
Fons de comerç	-	-
Altres actius intangibles	33.138	129.081
Immobilitzat tangible (nota 6)	194.872	157.261
Terrenys i construccions	-	-
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	194.872	157.261
Immobilitzacions materials en curs i bestretes	-	-
Inversions immobiliàries (nota 7)	-	-
Immobilitzat financer (nota 8 (a))	7.832	8.032
Empreses del grup i associades	-	-
Instruments de patrimoni	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	-
Altres	-	-
Altres empreses	7.832	8.032
Instruments de patrimoni	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	-
Altres	7.832	8.032
Actius corrents	**4.272.966**	**4.123.536**
Altres actius no corrents en venda (nota 10)	-	-
Existències (nota 9)	-	-
Matèries primeres i consumibles	-	-
Productes en curs i fabricació	-	-
Productes acabats i mercaderies	-	-
Bestretes a proveïdors	-	-
Altres	-	-
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini (nota 8 (b))	1.791.819	524.943
Clients per vendes i prestacions de serveis	149.472	116.060
Crèdits i comptes a cobrar empreses grup i associades	1.370.279	102.125
Resta de crèdits i comptes a cobrar	272.068	306.758
Inversions financeres a curt termini (nota 8 (c))	-	169
En empreses del grup i associades	-	-
Resta d'actius financers	-	169
Tresoreria (nota 8 (d))	1.644.869	2.879.978
Ajustaments per pericdificació (nota 11)	836.278	718.446
Total actiu	**4.508.808**	**4.417.910**

Passiu	2017	2016
Patrimoni net (nota 12)	**1.056.116**	**1.220.845**
Capital	100.000	100.000
Capital	100.000	100.000
Prima d'emissió	-	-
Reserves	38.957	38.957
Reserva legal	-	-
Reserva de revalorització	-	-
Reserves estatutàries	-	-
Altres reserves	38.957	38.957
Instruments de capital propis	-	-
Resultats d'exercicis anteriors	(111.264.965)	(95.489.423)
Romanent	-	-
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(111.264.965)	(95.489.423)
Altres aportacions de socis	128.607.796	112.346.853
Resultat de l'exercici	(16.425.672)	(15.775.542)
Dividend a compte	-	-
Passius no corrents	-	-
Provisions a llarg termini (nota 14 (a))	-	-
Deutes a llarg termini (nota 13 (a))	-	-
Obligacions i altres valors negociables	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	-
Altres	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades a LL/T (nota 13 (b))	-	-
Subvencions (nota 17)	-	-
Passius corrents	**3.452.692**	**3.197.065**
Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-
Provisions a curt termini (nota 14 (b))	-	-
Deutes a curt termini (nota 13 (c))	83.502	61.737
Obligacions i altres valor negociables	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	3.034
Derivats financers a curt termini		
Altres	83.502	58.703
Deutes amb empreses del grup i associades a C/T (nota 13 (d))	-	4.630
Creditors comercials i altres comptes a pagar (nota 13 (e))	3.369.190	3.130.698
Proveïdors	1.157	693
Empreses del grup i associades, creditores	-	-
Creditors varis	3.368.033	3.130.005
Bestretes de clients	-	-
Altres	-	-
Ajustaments per periodificació (nota 15)	-	-
Total passiu	**4.508.808**	**4.417.910**

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

	2017	2016
Ingressos d'explotació (nota 16 (a))		
Import net de la xifra de negocis	1.235.653	1.267.488
Variació d'existències de productes acabats i en curs de producció	-	-
Treballs realitzat per l'empresari per al seu immobilitzat	-	-
Altres ingressos d'explotació	215.461	186.885
Total ingressos d'explotació	**1.451.114**	**1.454.373**
Despeses d'explotació		
Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials (nota 16 (b))	(14.104.392)	(13.503.363)
Despeses de personal (nota 16 (c))	(1.194.941)	(1.097.990)
Sous, salaris i assimilats	(957.391)	(905.491)
Càrregues socials	(148.106)	(138.527)
Altres despeses de personal	(89.444)	(53.972)
Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible (notes 5 i 6)	(171.796)	(161.464)
Amortització	(171.796)	(161.464)
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Deteriorament del circulant	(141)	(4.118)
Existències	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	(1.411)	(4.118)
Altres	1.270	-
Altres despeses d'explotació (nota 16 (d))	(2.396.179)	(2.503.985)
Arrendaments i cànons	(143.528)	(201.018)
Reparacions i conservació	(149.677)	(73.736)
Serveis professionals independents	(1.484.237)	(1.428.734)
Subministraments	(29.722)	(28.538)
Tributs	(4.826)	(4.547)
Altres serveis exteriors	(584.189)	(767.412)
Total despeses d'explotació	**(17.867.449)**	**(17.270.920)**
Resultat d'explotació	**(16.416.335)**	**(15.816.547)**
Ingressos i despeses financeres		
Ingressos financers	-	-
De participacions en instruments de patrimoni	-	-
D'altres actius financers	-	-
Despeses financeres	(5.082)	(16.302)
Per deutes amb parts vinculades	-	-
Altres deutes	(5.082)	(16.302)
Variació de valor raonable en instruments financeres de negociació	-	-
Diferències de canvi	(3)	(50)
Deteriorament i resultats per venda o baixa d'actius financers	-	-
Deteriorament	-	-
Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer (nota 16 (e))	**(5.085)**	**(16.352)**
Resultat de les operacions	**(16.421.420)**	**(15.832.899)**
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents (nota 16 (f))	5.006	57.357
Altres despeses no recurrents (nota 16 (f))	(9.258)	-
Total altres ingressos i despeses no recurrents	**(4.252)**	**57.357**
Resultat abans d'impostos	**(16.425.672)**	**(15.775.542)**
Impost sobre societats	-	-
Resultat de l'exercici	**(16.425.672)**	**(15.775.542)**

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Reserva legal	Altres Reserves	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2015	100.000	-	38.957	(79.682.691)	96.084.759	(15.896.874)	644.151
Ajustaments per canvis de criteri comptable 2015 i anteriors	-	-	-	90.142	-	-	90.142
Saldos a 01/01/2016	100.000	-	38.957	(79.592.549)	96.084.759	(15.896.874)	734.293
Resultat de l'exercici 2016	-	-	-	-	-	(15.775.542)	(15.775.542)
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	16.262.094	-	16.262.094
Distribució del resultat del 2015	-	-	-	(15.896.874)	-	15.896.874	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	(15.896.874)	-	15.896.874	-
Saldos a 31/12/2016	100.000	-	38.957	(95.489.423)	112.346.853	(15.775.542)	1.220.845
Ajustaments per canvis de criteri comptable 2016 i anteriors (nota 2 (d))	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat a 01/01/2017	100.000	-	38.957	(95.489.423)	112.346.853	(15.775.542)	1.220.845
Resultat de l'exercici 2017	-	-	-	-	-	(16.425.672)	(16.425.672)
Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net	-	-	-	-	16.260.943	-	16.260.943
Distribució del resultat del 2016	-	-	-	(15.775.542)	-	15.775.542	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-	-	-
Ampliacions/reduccions de capital	-	-	-	-	-	-	-
Altres moviments	-	-	-	-	-	-	-
Distribució del resultat	-	-	-	(15.775.542)	-	15.775.7542	-
Saldos a 31/12/2017	100.000	-	38.957	(111.264.965)	128.607.796	(16.425.672)	1.056.116

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Resultat de l'exercici	**(16.425.672)**	**(15.775.542)**
Ajustaments del resultat	**176.881**	**267.958**
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	171.796	161.464
Correccions valoratives per deteriorament	-	-
Variació de les provisions	-	-
Imputació de subvencions	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat tangible/intangible	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat financer	-	-
Ingressos financers	-	-
Despeses financeres	5.082	16.302
Diferències de canvi	3	50
Variació de valor raonable en instruments financers	-	-
Altres ingressos i despeses	-	90.142
Canvis en el capital corrent de:	**(1.146.216)**	**2.082.676**
Existències	-	-
Deutors i altres comptes a cobrar	(1.266.876)	2.628.872
Altres actius corrents	(117.832)	(157.107)
Creditors i altres comptes a pagar	238.492	(273.131)
Altres passius corrents	-	(115.958)
Altres actius i passius no corrents	-	-
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	**(5.082)**	**(14.819)**
Pagaments d'interessos	(5.082)	(14.819)
Cobraments de dividends	-	-
Cobraments d'interessos	-	-
Cobrament (pagaments) per impostos de benefici	-	-
Altres pagaments (cobrament)	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats ordinàries	**(17.400.089)**	**(13.439.727)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	**(113.467)**	**(55.280)**
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	(1.339)	(4.591)
Immobilitzat tangible	(112.128)	(49.490)
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	-	(1.199)
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Cobraments per desinversions	**369**	**-**
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat intangible	-	-
Immobilitzat tangible	-	-
Inversions immobiliàries	-	-
Altres actius financers	369	-
Altres actius no corrents en venda	-	-
Altres actius	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	**(113.098)**	**(55.280)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	**16.260.943**	**16.262.094**
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni	-	-
Aportacions de socis	16.260.943	16.262.094
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	**17.135**	**(493.351)**
Emissió:	24.799	(493.351)
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	-	(496.055)
Deutes amb empreses del grup i associades	24.799	2.704
Altres	-	-
Devolució i amortització de:	(7.664)	-
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	(3.034)	-
Deutes amb empreses del grup i associades	(4.630)	-
Altres	-	-
Pagaments per dividend i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	**-**	**-**
Dividends	-	-
Remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	**16.278.078**	**15.768.743**
Efecte de les variacions de tipus de canvi	(3)	(50)
AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	**(1.235.109)**	**2.273.686**
Efectiu o equivalents a l'inici del període	2.879.978	606.292
Efectiu o equivalents al final del període	1.644.869	2.879.978

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.1. Actius no corrents

Els moviments d'immobilitzat intangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Saldos a 31/12/16	Altes	Traspassos	Saldos a 31/12/17
Cost				
Aplicacions informàtiques	546.262	1.339	-	559.396
Altres aplicacions informàtiques	24.498	-	-	24.498
	570.760	1.339	-	572.099
Amortització acumulada				
Aplicacions informàtiques	(420.128)	(94.821)	-	(514.949)
Altres aplicacions informàtiques	(21.551)	(2.461)	-	(24.012)
	(441.679)	(97.282)	-	(538.961)
Valor net comptable	129.081	(95.943)	-	33.138

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Els moviments d'immobilitzat tangible que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Saldos a 31/12/16	Altes	Baixes	Traspassos	Saldos a 31/12/17
Cost					
Instal·lacions tècniques	69.992	2.759	-	-	72.751
Mobiliari	128.414	19.551	-	-	147.965
Equips procés d'informació	283.686	89.814	-	-	373.500
Altre immobilitzat tangible	5.212	-	-	-	5.212
Bestretes d'immobilitzat tangible	-	-	-	-	-
	487.304	112.124	-	-	599.428
Amortització acumulada					
Instal·lacions tècniques	(39.964)	(7.565)	-	-	(47.529)
Mobiliari	(84.294)	(15.083)	-	-	(99.397)
Equips procés d'informació	(200.573)	(51.865)	-	-	(252.498)
Altre immobilitzat tangible	(5.212)	-	-	-	(5.212)
	(330.043)	(74.513)	-	-	(404.556)
Valor net comptable	157.261	37.611	-	-	194.872

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

El detall de l'immobilitzat financer és el següent:

Descripció	Saldos a 31/12/2017	Saldos a 31/12/2016	Variació
Dipòsit lloguer	7.832	8.032	-200
Total	**7.832**	**8.032**	**-200**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini es resumeix en el quadre següent:

	2017	2016
Clients per prestació de serveis	149.472	116.060
Crèdits i comptes a cobrar amb empreses grup (nota 19)	1.370.279	102.125
Resta de crèdits i comptes a cobrar (nota 18)	272.068	306.758
Clients de dubtós cobrament clients	-	15.617
	1.791.819	540.560
Provisió per insolvències	-	(15.617)
	1.791.819	524.943

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.3. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa efectiu	3.932	2.128	1.804
Bancs i institucions de crèdits	1.420.029	2.655.999	-1.235.970
Altres actius líquids equivalents	220.908	221.851	-943
Total	**1.644.869**	**2.879.978**	**-1.235.109**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació bancària analitzada, per a la realització d'operacions d'import inferior a 100.000 euros, el gerent de la societat pot operar lliurement, sense ser necessària la signatura d'una altra persona.

Per tant, no es compleix el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics i es recomana adoptar procediments de pagament que respectin aquest principi.

Control dels saldos bancaris

Recomanem a la societat que procedeixi a realitzar conciliacions de forma periòdica dels saldos dipositats en les diferents entitats financeres.

Manca en la segregació de funcions

Andorra Turisme disposa d'una caixa en metàl·lic per cobrar ingressos en efectiu situada a l'oficina de Turisme. No consta que els controls que es puguin dur a terme sobre la mateixa siguin revisats per una persona diferent del personal directe de l'administració dels fons, el que comporta una debilitat del control intern.

2.1.4. Ajustaments per periodificació

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

	2017	2016
Pagaments per anticipat	836.278	718.446
Altres	-	-
	836.278	718.446

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.5. Patrimoni net

Els moviments del patrimoni net que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Aplicació del resultat	Ajust. per canvi de criteri comptable	Resultat de l'exercici	Ing. i desp. reconeguts en el PN	Saldo a 31/12/2017
Capital social	100.000	-	-	-	-	100.000
Reserva legal	-	-	-	-	-	-
Altres reserves	38.957	-	-	-	-	38.957
Aportacions de socis o propietaris	112.346.853	-	-	-	16.260.943	128.607.796
Resultats d'exercicis anteriors	-95.489.423	-15.775.542	-	-	-	-111.264.965
Resultat de l'exercici 2016	-15.775.542	15.775.542	-	-	-	-
Resultat de l'exercici 2017	-	-	-	-16.425.672	-	-16.425.672
Total	**1.220.845**	**-**	**-**	**-16.425.672**	**16.260.943**	**1.056.116**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

La societat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació.

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La societat rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017*, "un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa*

pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius".

Atenent al regulat per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1er de la secció 3a del capítol 1er del PGC.

2.1.6. Deutes a curt termini

El detall d'aquest apartat és el següent:

	2017	2016
Deutes amb entitats de crèdit	-	3.034
Administracions Públiques, creditores (nota 18)	24.289	10.000
CASS, creditora (nota 18)	59.213	48.703
	83.502	61.737

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Contractació d'una pòlissa de crèdit amb infraccions

L'article 12.5 de la LSEPF limita la possibilitat d'endeutament de les societats públiques al 50% dels fons propis de la societat.

L'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA limita concertar operacions de crèdit per atendre les seves necessitats de tresoreria sempre que en el seu conjunt no superin el 35% dels ingressos per operacions corrents de l'exercici anterior.

Contràriament al que disposen les normes referides, la societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit amb un límit d'un milió d'euros, un termini d'un any.

2.1.7. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall d'aquest apartat és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Creditors varis	3.369.190	3.130.698	238.492
Total	**3.369.190**	**3.130.698**	**238.492**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.8. Ingressos d'explotació

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en els quadres següents:

	2017	2016
Import net de la xifra de negocis	1.235.653	1.267.488
Altres ingressos d'explotació	215.461	186.885
	1.451.114	1.454.373

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

El capítol "Import net de la xifra de negoci" per a l'exercici 2017 i 2016 inclou principalment els ingressos obtinguts en la venda d'entrades d'esdeveniments culturals i esportius, d'acord amb el següent detall:

	2017	2016
Cirque du Soleil	859.488	763.433
Ski Andorra	105.462	103.659
Conveni Rebaixes	36.000	83.500
ACB	82.986	80.785
Col·laboració Pla Estratègic	-	80.717
Altres	151.717	155.394
	1.235.653	1.267.488

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Debilitat de control intern en la venda de marxandatge

Andorra Turisme, SAU no té establerts procediments eficaços que permetin avaluar la raonabilitat dels ingressos d'activitats accessòries que ha dut a terme, com la venda d'articles de marxandatge. Es recomana adoptar procediments de control que permetin garantir la integritat dels ingressos en relació amb les vendes efectuades i les existències.

2.1.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

El desglossament d'aquest epígraf presenta el següent detall:

	2017	2016
Consums de mercaderies, matèries primeres i altres materials	14.104.392	13.503.363
Variació d'existències	-	-
	14.104.392	13.503.363

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.10. Despeses de serveis exteriors

El desglossament de les despeses de serveis exteriors presenta el següent detall:

	2017	2016
Arrendaments i cànons	143.528	201.018
Reparació i conservació	149.677	73.736
Serveis professionals independents	1.484.237	1.428.734
Subministraments	29.722	28.538
Tributs	4.826	4.547
Altres	584.189	767.412
	2.396.179	2.503.985

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.11. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal és com segueix:

	2017	2016
Sous i salaris	957.391	905.491
Càrregues socials	148.106	138.527
Aportacions a plans de pensions a llarg termini	51.349	-
Altres despeses de personal	38.095	53.972
	1.194.941	1.097.990

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Retribucions en espècie

Andorra Turisme té contractat un producte d'assegurança mèdica complementària amb una entitat. Aquesta despesa hauria de ser considerada com a retribució en espècie i ser sotmesa a la corresponent cotització a la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS). L'import pagat en l'exercici 2017 per aquest concepte ha estat de 6.139 euros.

2.1.12. Resultats financers

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre:

	2017	2016
Ingressos de participacions en instruments de patrimoni	-	-
Ingressos d'altres actius financers	-	-
Ingressos financers	-	-
Despeses per deutes amb parts vinculades	-	-
Despeses per altres deutes	-	-
Despeses financeres	(5.082)	(16.302)
Variació de valor raonable en instruments financers de negociació	-	-
Diferències de canvi	(3)	(50)
	(5.085)	(16.352)

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.1.13. Altres ingressos i despeses no recurrents

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall a 31 de desembre:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Ingressos excepcionals	5.006	57.357	-52.351
Despeses excepcionals	-9.258	-	-9.258
Total	**-4.252**	**57.357**	**-61.609**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

D'acord amb els requeriments dels seus estatuts Andorra Turisme, SAU presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per a l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat.

Liquidació del programa d'actuacions

Compte	Pressupost Inicial	Reconduïts	Transferències de crèdit	Pressupost final	Autoritzat \ Compromès	Liquidat	Pagat
(1) Despeses de personal	1.246.024	-	-	1.246.024	1.246.024	1.192.803	1.113.826
(2) Consum de béns corrents i serveis	16.603.696	-	-	16.603.696	16.603.696	16.890.140	13.763.621
(3) Despeses financeres	24.300	-	-	24.300	24.300	15.753	15.753
(6) Inversions reals	58.249	-	-	58.249	58.249	118.525	130.320
Total despeses	17.932.269	-	-	17.932.969	17.932.969	18.217.221	15.023.521

Compte	Pressupost Inicial	Reconduïts	Moviments de crèdit	Pressupost Final	Pressupost Final	Liquidat	Cobrat
(3) Taxes i altres ingressos	300.000	-	-	300.000	300.000	319.207	319.207
(4) Transferències corrents	16.227.351	-	-	16.227.351	16.227.351	16.227.351	16.227.351
(5) Ingressos Patrimonials	1.369.807	-	-	1.369.807	1.369.807	1.644.578	1.639.804
(7) Transferències de capital	35.111	-	-	35.111	35.111	35.104	35.104
(8) Actius financers (Romanent de tresoreria afectat)	-	-	-	-	-	-	-
Total Ingressos	19.932.269	-	-	17.932.269	17.932.269	18.226.240	18.221.466
Resultat Pressupostari						9.019	

Font: Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)
Nota: l'import del pressupost inicial d'ingressos hauria de ser de 17.932.269 euros

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control pressupostari

Segons la Llei 13/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA., en el seu article 5, apartat 3: "*Els pressupostos, la comptabilitat i el control financer de la societat se sotmeten a les previsions de la Llei general de les finances públiques i a les disposicions concordants i de desplegament*". L'article 43 dels estatuts de la societat preveuen que "*El control financer és dirigit per la Intervenció General d'acord amb les disposicions de la Llei general de les finances públiques. Almenys una vegada a l'any s'efectua una auditoria de comptes, que són fiscalitzats pel Tribunal de Comptes en exercici de les seves funcions".*

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual Andorra Turisme, SAU ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control d'oportunitat econòmica i d'eficàcia. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38 i 40.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de la societat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	150.000	250.000	300.000
4. Transferències corrents	-	8.506.090	14.000.000	16.231.855	15.858.522	16.508.522	16.227.351	16.227.351
5. Ingressos patrimonials	-	449.500	528.424	479.000	639.000	834.000	1.337.828	1.369.807
Ingressos corrents	**-**	***8.955.590***	***14.528.424***	***16.710.855***	***16.497.522***	***17.492.522***	***17.815.179***	***17.897.158***
7. Transferències de capital	-	-	38.476	42.647	36.362	36.362	36.362	35.111
8. Actius financers	-	-	848.735	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	**-**	**-**	***887.211***	***42.647***	***36.362***	***36.362***	***36.362***	***35.111***
Total ingressos	**-**	**8.955.590**	**15.415.635**	**16.753.502**	**16.533.884**	**17.528.884**	**17.851.541**	**17.932.269**

(*) Tal com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial
(**) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	-	687.150	982.955	1.174.460	1.175.634	1.067.744	1.160.081	1.246.024
2. Consum de béns corrents i serveis	-	8.267.440	13.486.305	15.460.247	15.216.883	16.409.571	16.626.598	16.603.696
3. Despeses financeres	-	1.000	5.135	5.000	5.005	3.476	25.000	24.300
Despeses corrents	**-**	***8.955.590***	***14.474.395***	***16.639.707***	***16.397.522***	***17.480.791***	***17.811.679***	***17.874.020***
6. Inversions reals	-	-	38.500	113.795	136.362	48.093	39.862	58.249
7. Transferències de capital	-	-	902.740	-	-	-	-	-
Despeses de capital	**-**	**-**	***941.240***	***113.795***	***136.362***	***48.093***	***39.862***	***58.249***
Total despeses	**-**	**8.955.590**	**15.415.635**	**16.753.502**	**16.533.884**	**17.528.884**	**17.851.541**	**17.932.269**

(*) Tal com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat el pressupost inicial
(**) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

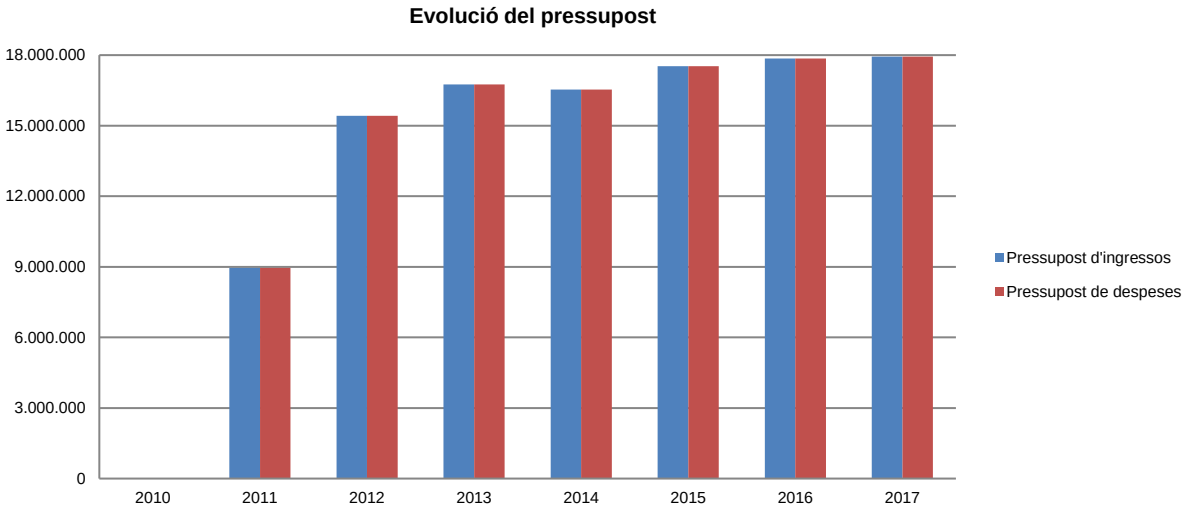

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010 (*)	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	257.544	308.365	319.207
4. Transferències corrents	-	8.574.185	14.000.000	16.231.855	15.858.522	16.177.113	16.227.351	16.227.351
5. Ingressos patrimonials	-	392.937	701.827	822.683	1.344.310	1.217.356	1.512.641	1.644.578
Ingressos corrents	**-**	***8.967.122***	***14.701.827***	***17.054.538***	***17.202.832***	***17.652.013***	***18.048.357***	***18.191.136***
7. Transferències de capital	-	-	38.476	40.757	26.129	32.750	34.743	35.104
Ingressos de capital	**-**	**-**	***38.476***	***40.757***	***26.129***	***32.750***	***34.743***	***35.104***
Total ingressos	**-**	**8.967.122**	**14.740.303**	**17.095.295**	**17.228.961**	**17.684.763**	**18.083.100**	**18.226.240**

(*) Tal com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010 (*)	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	-	793.895	975.041	1.056.972	1.105.935	1.082.252	1.098.901	1.192.803
2. Consum de béns corrents i serveis	-	8.800.335	13.183.641	15.533.782	16.957.985	16.310.153	16.778.818	16.890.140
3. Despeses financeres	-	3.590	-	140	1.565	12.720	23.530	15.753
Despeses corrents	**-**	***9.597.820***	***14.158.682***	***16.590.894***	***18.065.485***	***17.405.125***	***17.901.249***	***18.098.696***
6. Inversions reals	-	69.750	501.363	106.896	26.416	116.188	64.038	118.525
7. Transferències de capital	-	-	902.740	-	-	-	-	-
Despeses de capital	**-**	***69.750***	***1.404.103***	***106.896***	***26.416***	***116.188***	***64.038***	***118.525***
Total despeses	**-**	**9.667.570**	**15.562.785**	**16.697.790**	**18.091.901**	**17.521.313**	**17.965.287**	**18.217.221**

(*) Tal com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

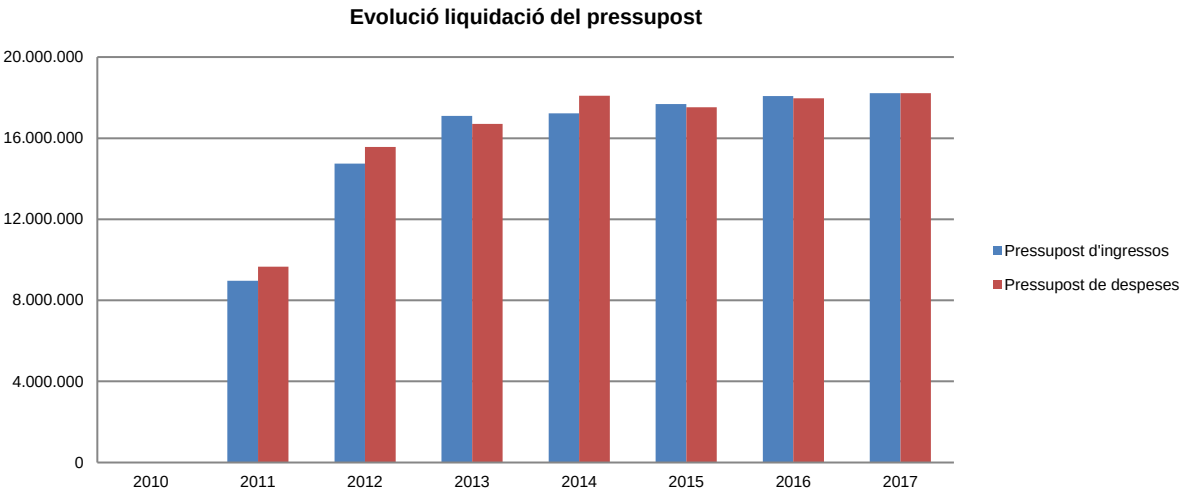

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

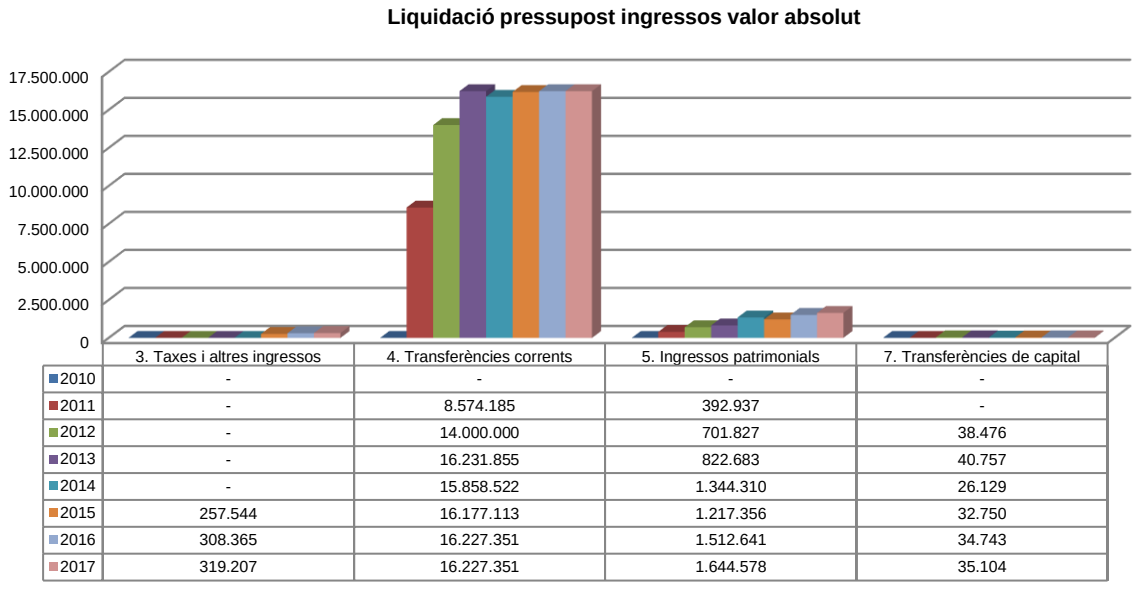

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital
2010	-	-	-	-
2011	-	8.574.185	392.937	-
2012	-	14.000.000	701.827	38.476
2013	-	16.231.855	822.683	40.757
2014	-	15.858.522	1.344.310	26.129
2015	257.544	16.177.113	1.217.356	32.750
2016	308.365	16.227.351	1.512.641	34.743
2017	319.207	16.227.351	1.644.578	35.104

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

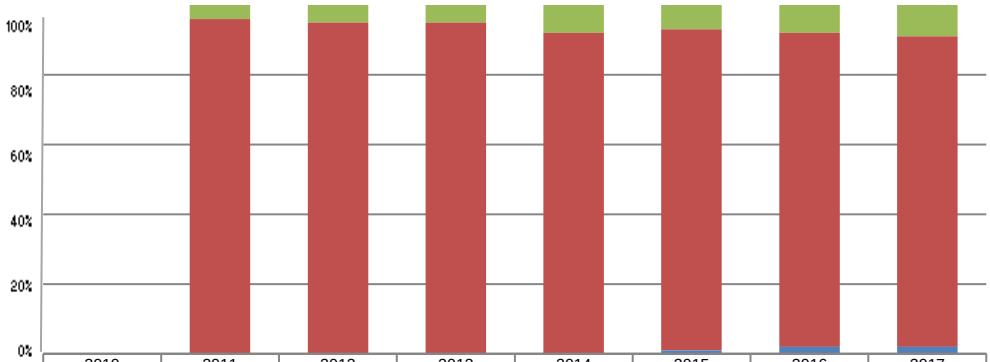

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	2%
4. Transferències corrents	0%	96%	95%	95%	92%	92%	90%	89%
5. Ingressos patrimonials	0%	4%	5%	5%	8%	7%	8%	9%
7. Transferències de capital	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Liquidació pressupost despeses valor absolut

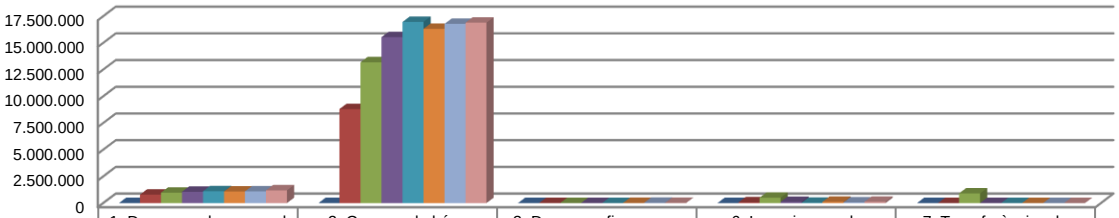

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals	7. Transferències de capital
2010	-	-	-	-	-
2011	793.895	8.800.335	3.590	69.750	-
2012	975.041	13.183.641	-	501.363	902.740
2013	1.056.972	15.533.782	140	106.896	-
2014	1.105.935	16.957.985	1.565	26.416	-
2015	1.082.252	16.310.153	12.720	116.188	-
2016	1.098.901	16.778.818	23.530	64.038	-
2017	1.192.803	16.890.140	15.753	118.525	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

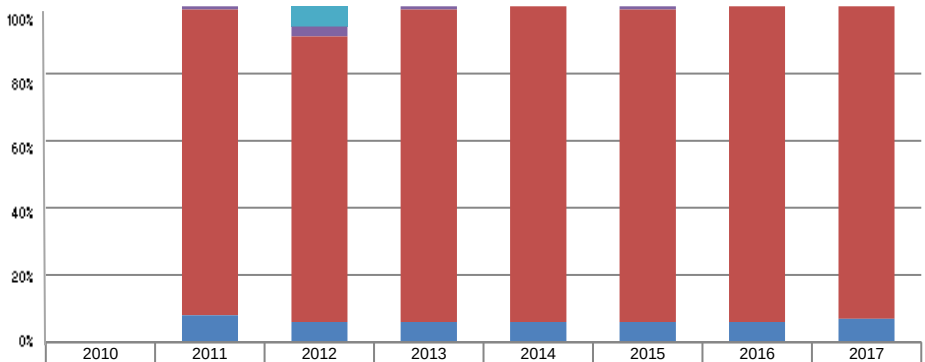

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	0%	8%	6%	6%	6%	6%	6%	7%
2. Consum de béns corrents i serveis	0%	91%	85%	93%	94%	93%	94%	93%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
6. Inversions reals	0%	1%	3%	1%	0%	1%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	0%	6%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010 (*)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	-	8.967.122	14.740.303	17.095.295	17.228.961	17.684.763	18.083.100	18.226.240
Total despeses liquidades	-	9.667.570	15.562.785	16.697.790	18.091.901	17.521.313	17.965.287	18.217.221
Resultat pressupostari	**-**	**-700.448**	**-822.482**	**397.505**	**-862.940**	**163.450**	**117.813**	**9.019**

(*) Tal com s'explica en l'informe corresponent, l'entitat no ha presentat la liquidació del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	774.401	-103.762	243.593	926.471	820.274
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	117,2%	97,4%	106,0%	129,0%	123,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	45,5%	15,7%	14,9%	90,1%	47,6%
Indicadors			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre el total d'ingressos)	=	Subvencions / Total d'ingressos	95,2%	92,2%	91,7%	89,9%	89,2%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci / Ingressos d'explotació	80,9%	88,5%	85,9%	87,2%	85,2%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials / Despeses d'explotació	76,9%	80,4%	78,8%	78,2%	78,9%
Ratis de rendibilitat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net / Patrimoni net	-1.178,6%	-5.103,1%	-2.467,9%	-1.292,2%	-1.555,3%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos / Actiu total	-271,8%	-389,7%	-336,6%	-357,1%	-364,3%
Terminis de cobrament i pagament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar els seus crèdits i comptes a curt termini)	=	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini x 365 / Ingressos d'explotació	194	139	153	106	106
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus creditors)	=	Creditors x 365 / Despeses d'explotació	96	78	73	66	69
Ratis d'endeutament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent / Total patrimoni net i passiu	76,9%	92,4%	86,4%	72,4%	76,6%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent / Passiu corrent i no corrent	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres / Ingressos d'explotació	0,0%	0,0%	1,0%	1,1%	0,4%
Ratis de rotació			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati de rotació de deutors (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de deutors, més beneficiós per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació / Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	2	3	2	3	3
Rati de rotació de creditors (Freqüència de pagament als creditors)	=	Despeses d'explotació / Creditors	4	5	5	6	5

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació d'Andorra Turisme, SAU
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'endeutament

- La societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit per import d'un milió d'euros, fet que infringeix l'article 12.5 de la LSEPF i l'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA. (nota 2.1.6)

Altres observacions

- Andorra Turisme té contractat un producte d'assegurança mèdica complementària amb una entitat. Aquesta despesa hauria de ser considerada com a retribució en espècie i ser sotmesa a la corresponent cotització a la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS). (nota 2.1.11)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat

- D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost, Andorra Turisme, SAU, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, el patrimoni net de la societat s'hauria de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.1.5)

Altres observacions

- La societat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern. (nota 2.1.3)
- La societat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)
- La societat no ha estat sotmesa a procediments de control d'oportunitat econòmica i d'eficàcia previstos pels articles 38 i 40 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 29 de març de 2017. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Andorra Turisme, SAU a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Andorra Turisme, SAU el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Andorra Turisme

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 26/11/2018
Hora d'entrada: 15 30
Núm.: 180/18

Andorra la Vella , 26 de novembre de 2018

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova 15 - 17
Nova seu del Consell General, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Distingit Senyor,

Donant seguida a la vostra comunicació del proppassat 8 de novembre de 2018, i dintre del termini acordat de 15 dies, i segons el que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, em plau fer-vos arribar les al·legacions a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes respecte al tancament de l'any 2017.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a l'endeutament

La Societat ha formalitzat una pòlissa de crèdit per import d'1 milió d'euros, fet que infringeix l'article 12.5 de la LSEPF i l'article 5 de la Llei 12/2007, del 20 de setembre, de creació de la societat pública Andorra Turisme, SA (nota 2.1.6).

En resposta a la seva observació relativa a la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, i en concret a l'article 12.5 :

"5. El deute dels organismes públics, les entitats públiques i parapúbliques que estan vinculades a l'Administració general, així com les societats públiques amb una participació de l'Administració general de l'Estat majoritària en el capital o suficient per tenir-ne el control, no podrà superar el cinquanta per cent dels fons propis consolidats de cada entitat o grup d'entitats. L'endeutament d'aquests organismes, entitats i societats públiques esmentades anteriorment, no computen a efectes de calcular el deute de l'Administració general."

Ens agradaria remarcar el següent:

1. Tal i com ja s'esmenta en el propi article el deute dels organismes públics, les entitats públiques i parapúbliques que estan vinculades a l'Administració general, així com les societats públiques amb una participació de l'Administració general de l'Estat no computen a efectes de calcular el deute de l'Administració general.

Andorra Turisme

2. L'article 50.2 de la Llei de Finances Públiques defineix el que es considera endeutament i en cap cas la Llei 32/2014 deroga l'esmentada Llei (LGFP), ja que la seva definició d'endeutament en cap cas s'oposa al que estableix la regla d'or, si no que en tot cas la complementa.

   La pròpia definició de les fiances o depòsits estableix que aquests són diners rebuts com a garantia pel compliment d'una obligació, classificant-se en el passiu del balanç però no considerant-se endeutament a nivell de la regla d'or, al no considerar nosaltres que aquest sigui l'objectiu del legislador. A més remarcar que moltes d'aquestes fiances són per obligacions legals o per requeriments de la pròpia batllia.

3. La voluntat del legislador en aquest article 12.5 és controlar l'endeutament de les societats participades, al no computar aquests en els límits d'endeutament de l'administració general, no considerant-se necessari definir altre cop l'endeutament en aquesta Llei, al estar (com ja s'ha comentat anteriorment) establert i definit en la LGFP.

   L'article 12.6 ho fa de la mateixa manera pels Comuns i les seves societats participades, sense detallar altre vegada que entén per endeutament, al considerar (com en l'apartat anterior) que ja es troba definit en l'article 50.2 de la LGFP.

   En aquest context, el deute en els darrers 2 exercicis, és a dir a 31 de desembre de 2017 i 2016 de Andorra Turisme, els fons propis a les dates esmentades i el % del deute respecte als fons propis és el següent:

(en euros)	2017	2016
Deutes amb entitats de crèdit	-	3.034
Total Fons propis a 31 de desembre	1.056.116	1.220.845
% Deute s/ Fons propis a 31 de desembre	0,00%	0,2485%

Font: Comptes anuals auditats a 31 de desembre de 2017 i 2016 de Andorra Turisme , SAU

4. Andorra Turisme ha marcat els 45 dies coincidint amb els dies 10 i 25 com a període per efectuar els pagaments. Alhora signa contractes, alguns d'ells plurianuals aprovats per el Consell General en el projecte de pressupost de l'any que, ens fixa una sèrie de terminis de pagaments que no es corresponent al cobrament de l'ingrés de la subvenció de Govern ja que aquest es pot arribar a endarrerir fins a 90 dies. Per evitar donar una mala imatge de la societat envers dels proveïdors, es contracta aquest pòlissa per fer front a aquestes tensions de tresoreria. Com es pot comprovar en el tancament anual no es tracta d'un deute a llarg termini, si no que correspon a un "avançament" per poder fer front a les nostres obligacions de pagament, fins a rebre el cobrament de la subvenció de Govern.

Andorra Turisme

Altres observacions

Andorra Turisme té contractat un producte d'assegurança mèdica complementària amb una entitat. Aquesta despesa hauria de ser considerada com a retribució en espècies i ser sotmesa a la corresponent cotització a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social (CASS). (nota 2.1.11)

En relació a aquesta observació, comentar-los que a la data de la present carta, hem procedit a realitzar una declaració complementària a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social per tal de regularitzar les retribucions en espècie declarades al 2017. En relació a l'exercici 2018, procedirem igualment a presentar la declaració complementària a fi que totes les retribucions en espècies percebudes pels treballadors de Andorra Turisme, SAU hagin cotitzat a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Relatives a la comptabilitat

D'acord amb l'article 16.1 de la Llei de Pressupost, Andorra Turisme, SAU com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té la obligació de reintegra els sobrant d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades.

Els representats de la Societat adreçarem a la Interventora General de Govern una carta sol·licitant un dictamen per part del Comitè de Transició a les NIIF_SP en referència a si les transferències de crèdit atorgades per l'Estat a la societat pública Andorra Turisme, SAU havien de ser considerades reintegrables. Un cop rebuda, la Societat i es resolgui el dictamen, Andorra Turisme, SAU actuarà en conseqüència.

Tanmateix, tal i com es mostra en l'apartat 2.4 Evolució de les principals magnituds i ratis principals, a la pàgina 23, el resultat pressupostari presenta un excedent de 9.019 euros. Senyalar el fet que el resultat pressupostari de l'any 2011 al 2017 presenta un resultat negatiu acumulat de 1.698.083 euros.

Altres observacions

La Societat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern. (nota 2.1.5)

En la reunió del Consell d'Administració de Andorra Turisme, SAU de data 16 de setembre de 2016 (Veure Annex I), en punt 5e de l'ordre del dia es va proposar i aprovar un sistema de mancomunació de signatures per ordenar el pagament de les diferents despeses, ateses les observacions que realitzà el Tribunal de Comptes al respecte. S'estableixen dos tipus de signatures , les de tipus A (President i Vice-President del Consell d'Administració i Director General de la Societat) i les de tipus B (Director Financer i altres directors de departament de la Societat. Així, s'estableix un règim de mancomunació en funció de la quantitat de pagaments:

3

Andorra Turisme

- Fins a 5.000 euros: dos signatures mancomunades de tipus B, una de les quals ha de ser obligatòriament el Director financer.
- Pagaments entre 5.001 euros i 100.000 euros, una signatura de tipus B, mancomunada amb la signatura del Director General.
- Pagaments superiors a 100.001 euros, dues signatures de tipus A.

Esmentar al fet que des de la data de presa de l'acord pel Consell D'administració (16 de setembre de 2016), la Societat ha aplicat la mancomunació en tots els seus pagaments.

L'entitat té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada, pel que fa al tractament de les reserves legals, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació. (nota 2.1.5)

Prenem nota de la recomanació i la Societat posarà tots els recursos necessaris per a l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de Societats Anònimes i de Responsabilitat Limitada. No obstant, segons l'article 76 de l'esmentada llei, la reserva legal s'ha de constituir a partir dels resultats positius, destinant-se un deu per cent per a cada exercici econòmic amb resultat positiu fins arribar al vint per cent del capital social. És doncs, que la Societat des de la seva creació, no té constituïda una reserva legal ja que no ha generat resultats positius que puguin ser susceptibles a aquest article.

Val a dir, que el canvi d'estatuts de la societat estudiats internament van més enllà del que aquí es demana (composició del Consell d'Administració, Comercialització de paquets turístics, etc...) i que vist que posteriorment s'han de tramitar a través del Consell General i vist que des del Ministeri de Turisme es va considerar que no era el moment de tramitar-los ates l'elevat nombre de projectes de llei que estan a tràmit parlamentari fins a finals de legislatura, Andorra Turisme es compromet a entrar a tràmit parlamentari el canvi d'estatuts a principis de la propera legislatura sempre i quant el proper consell d'administració de l'entitat i el proper Govern ho considerin escaient.

L'entitat no ha estat sotmesa a procediments de control financer i d'oportunitat econòmica previstos pels articles 38 i 40 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 29 de març de 2017. Tampoc ha estat sotmesa a una auditoria de comptes, tal i com preveu l'article 43 dels seus estatuts. (nota 2.3)

L'article 4.2 de la Llei General de les Finances Públiques estableix que "l'actuació de les societats públiques es desenvolupa d'acord amb les normes del dret privat, sense perjudici de romandre sotmesa al control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la present llei." D'acord amb l'esmentat en aquest punt de l'article 4, entenem que la Societat està sotmesa només al control financer descrit a l'article 39 de la Llei General de les Finances Públiques i executat per la Intervenció General de l'Estat. Aquest control financer porta inherent un cert grau de control de legalitat, però sempre limitat per l'article 4 abans esmentat.

En relació al control financer descrit a l'article 39 de la Llei General de les Finances Públiques i a l'article 43 dels estatuts de la societat, el mateix s'ha dut a terme durant l'exercici 2017 per part de la Intervenció General de l'Estat, tal com preveu la legislació vigent, quedant només pendent l'emissió definitiva de l'informe. Com a prova d'aquest fet s'adjunta al present

4

Andorra Turisme

document d'al·legacions un certificat de la Intervenció del govern d'Andorra donant fe d'aquest fet com Annex II.

En relació a l'auditoria de comptes ens agradaria remarcar que la Societat si ha sotmès els seus comptes anuals a auditoria per donar compliment a l'article 43 dels estatuts i per donar un alt grau de seguretat i confort al Consell d'Administració en el procés de formulació de comptes. Concretament, la Societat encarregada de dur a terme l'auditoria de l'exercici 2017 fou la Societat Gaudit, S.L. que va emetre una opinió sense salvetats. Per documentar aquest fet adjuntem l'informe d'auditoria de l'exercici 2017 com Annex III al present document d'al·legacions.

PREDISPOSICIÓ D'ANDORRA TURISME A IMPLEMENTAR LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Addicionalment als comentaris esmentats en els punts anteriors, volem remarcar el fet que la Societat té la intenció d'implementar les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal en exercicis futurs, a partir dels comptes corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

Atentament,

Betim Budzaku
Gerent d'Andorra Turisme

5

Nota del Tribunal:

Els annexos que es citen en les al·legacions, que no s'han reproduït per raons tècniques, consisteixen en fotocòpies de documents en formats diversos i no homogenis. La seva correlació amb la descripció que es fa dins del text de les al·legacions ha estat contrastada pel Tribunal.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017 del
CENTRE DE TRACTAMENT DE RESIDUS D'ANDORRA, SA

Juny de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 6
1.5. Organització i control intern 7
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 8
2.1. Comptes anuals 8
2.1.1. Registre comptable dels drets i obligacions del contracte de concessió 12
2.1.2. Actius no corrents 16
2.1.3. Existències 18
2.1.4. Deutors 18
2.1.5. Inversions financeres a curt termini 19
2.1.6. Tresoreria i comptes financers 19
2.1.7. Patrimoni net 19
2.1.8. Deutes amb entitats de crèdit 20
2.1.9. Deutes a curt termini 21
2.1.10. Creditors comercials i altres comptes a pagar 21
2.1.11. Ingressos d'explotació 22
2.1.12. Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials 22
2.1.13. Despeses de personal 22
2.1.14. Altres despeses d'explotació 23
2.1.15. Resultats financers 23
2.1.16. Impost de societats 24
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament 25
2.3. Altres aspectes a destacar 26
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 28
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 33
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 33
5. CONCLUSIONS 34
6. AL·LEGACIONS 34
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 37

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
LSEPF: Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril del 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, el Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA (en endavant, CTRA, SA).

La fiscalització de CTRA, SA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de CTRA,SA, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març del 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i l'informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat. La liquidació del seu programa d'actuació per a l'exercici va ser lliurada el dia 10 de desembre de 2018.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat, d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una fiscalització de regularitat, que inclou una fiscalització de legalitat o compliment i una fiscalització financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de CTRA, SA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de CTRA, SA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i que la informació economicofinancera es presenti, d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per CTRA, SA en l'exercici 2017, encara que quan ha calgut, per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat,

també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus originada amb posterioritat a la data de tancament de l'exercici, se n'ha fet referència a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 6 de juliol de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

L'article 1 de la "Llei relativa a la construcció i l'explotació del Centre de Tractament de Residus d'Andorra mitjançant concessió administrativa", aprovada pel Consell General en la seva sessió del 31 d'octubre del 2002, estableix la creació de la societat concessionària Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA, sota la forma jurídica de societat per accions o anònima participada per l'Administració general. En l'annex de la Llei esmentada es van publicar els estatuts de la societat, que amb posterioritat han estat modificats per la Llei 31/2014, del 27 de novembre.

Per decret del 29 de gener del 2003, el Govern va adjudicar la concessió administrativa per a la realització del projecte, la construcció i l'explotació del Centre de Tractament de Residus a l'agrupació d'empreses ANDEOL, en règim de gestió indirecta de servei públic, i per un període de vint anys prorrogables, si aquesta fos la voluntat del Govern, per un període màxim de vint-i-cinc anys més mitjançant pròrrogues de cinc anys.

Cal indicar que, fruit de processos d'adquisició posteriors, les participacions en el capital social de la societat, a 31 de desembre del 2017, són les següents:

Accionistes	Núm. accions	%
Govern d'Andorra	283	28,30%
Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA)	717	71,70%
Total	**1.000**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA,SA

Els termes de la concessió es recullen en el "Contracte de concessió de la construcció del Centre de Tractament de Residus d'Andorra i explotació ulterior en règim de servei públic", signat el 6 de febrer del 2003 pel Govern i CTRA, SA. El contracte es regeix per la Llei de contractació pública del Principat d'Andorra i pels plecs de clàusules.

L'objecte social de CTRA, SA és:

- Desenvolupar el projecte de concepció, construcció i explotació del Centre de Tractament de Residus d'Andorra per a la prestació del servei públic del tractament dels residus generats al Principat d'Andorra.

- L'enderrocament de la planta de tractament tèrmic existent en el moment de promulgar la "Llei relativa a la construcció i l'explotació del Centre de Tractament de Residus d'Andorra mitjançant concessió administrativa".
- Pot desenvolupar també tota classe d'activitats relatives al tractament i valorització de residus, i a la venda i distribució de calor.
- Altres activitats accessòries i complementàries de l'objecte social indicat per a un millor desenvolupament del CTRA.

Per portar a terme l'objecte esmentat, la societat gestionarà i explotarà totes les infraestructures tècniques existents i les que es puguin instal·lar en el futur.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de CTRA, SA en el període fiscalitzat conté, fonamentalment, les següents disposicions:

- Llei relativa a la construcció i l'explotació del CTRA mitjançant concessió administrativa, aprovada pel Consell General en la seva sessió del 31 d'octubre de 2002.
- Decret d'adjudicació definitiva de la concessió administrativa per a la realització del projecte, la construcció i l'explotació posterior, en règim de servei públic, del Centre de Tractament de Residus del Principat d'Andorra, del 29 de gener del 2003.
- Contracte de concessió de la construcció del CTRA i ulterior explotació en règim de servei públic, signat el 6 de febrer de 2003.
- Llei 22/2007, del 22 de novembre, relativa a la societat concessionària CTRA, SA, modificada per la Llei 31/2014, del 27 de novembre, de modificació dels estatuts de la societat "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA".
- Decret del 15-02-2012, pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu, del 26-02-2014, de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre del 1996.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable, per assolir els objectius següents en la consecució de la missió de l'ens:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'estudi esmentat hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

La societat s'estructura en set departaments amb un director responsable de cada un d'ells. La responsabilitat màxima de la societat recau en el consell d'administració. En la pràctica diària, el control intern està liderat per la gerent i, en el cas que no es trobés disponible, pel cap d'explotació.

L'àmbit de la gestió econòmica i financera és duta a terme pel cap de comptabilitat i administració, sota supervisió directa de la gerència.

La direcció efectiva del conjunt de les àrees organitzatives de la societat recau en la seva gerència amb límit d'actes, per quantia, que en ser superats requereixen la mancomunació dels acords, incorporant-hi el nombre de persones en funció de les quanties.

CTRA,SA ha realitzat un manual escrit de medi ambient per donar resposta als requeriments de les ISOs 9001 i 14001 i disposa d'un manual de funcions del personal.

L'actuació de CTRA, SA es desenvolupa prioritàriament d'acord a les normes del dret privat. CTRA,SA no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

ACTIU	2017	2016
ACTIUS NO CORRENTS	**32.718.562**	**35.853.957**
Immobilitzat intangible (nota 5)	13.761	9.519
Despeses d'establiment	-	-
Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-
Fons de comerç	-	-
Altres actius intangibles	13.761	9.519
Immobilitzat tangible (nota 6)	105.949	180.869
Terrenys i construccions	-	
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	104.617	179.537
Immobilitzadons materials en curs i bestretes	1.332	1.332
Inversions immobiliàries (nota 7)	-	-
Immobilitzat financer (nota 8 a)	32.598.852	35.663.569
Empreses del grup i associades	32.598.852	35.663.569
Instruments de patrimoni	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	32.598.852	35.663.569
Altres	-	-
Altres empreses	-	-
Instruments de patrimoni	-	-
Crèdits i comptes a cobrar	-	-
Altres	-	-
ACTIUS CORRENTS	**5.390.071**	**5.168.166**
Altres actius no corrents en venda (nota 10)	-	-
Existències (nota 9)	834.890	944.843
Matèries primeres i consumibles	834.890	944.843
Productes en curs de fabricació	-	-
Productes acabats i mercaderies	-	-
Bestretes a proveïdors	-	-
Altres	-	-
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini (nota 8 b)	1.303.804	1.305.570
Clients per vendes i prestacions de serveis	94.551	14.317
Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i associades	1.172.714	1.281.881
Resta de crèdits i comptes a cobrar	36.539	9.372
Inversions financeres a curt termini (nota 8 c)	3.064.718	2.912.645
En empreses del grup i associades	3.064.718	2.912.645
Resta d'actius financers	-	-
Tresoreria (nota 8 d)	183.030	2.468
Ajustaments per periodificació (nota 11)	3.634	2.640
TOTAL ACTIU	**38.108.638**	**41.022.123**

PASSIU	2017	2016
PATRIMONI NET (nota 12)	**6.464.088**	**6.556.489**
Capital	3.289.700	3.289.700
Capital	3.289.700	3.289.700
Prima d'emissió	-	-
Reserves	3.266.789	2.806.635
Reserva legal	553.190	495.017
Reserva de revalorització	-	-
Reserva per a accions pròpies	-	-
Reserves estatutàries	-	-
Altres reserves	2.713.599	2.311.618
Instruments de capital propis	-	-
Resultats d'exercicis anteriors	-	-
Romanent	-	-
Resultats negatius d'exercicis anteriors	-	-
Resultat de l'exercici	(92.401)	460.154
Dividend a compte	-	-
PASSIUS NO CORRENTS	**27.747.422**	**30.764.553**
Provisions a llarg termini (nota 14)	-	-
Deutes a llarg termini (nota 13 a)	27.747.422	30.764.553
Obligacions i altres valors negociables	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	27.747.422	30.764.553
Altres	-	-
Deutes amb emp. del grup i associades a llarg termini (nota 13 b)	-	-
Subvencions (nota 17)	-	-
PASSIUS CORRENTS	**3.897.128**	**3.701.081**
Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-
Provisions a curt termini (nota 14)	-	-
Deutes a curt termini (nota 13 c)	3.106.217	3.039.919
Obligacions i altres valors negociables	-	-
Deutes amb entitats de crèdit	3.017.132	2.947.898
Derivats financers a curt termini	-	-
Altres	89.085	92.021
Deutes amb emp. del grup i associades a curt termini (nota 13 d)	-	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar (nota 13 e)	790.911	661.162
Proveïdors	680.833	639.849
Empreses del grup i associades, creditores	61.500	2.821
Creditors varis	-	-
Bestretes de clients	-	-
Altres	48.578	18.492
Ajustaments per periodificació	-	-
TOTAL PASSIU	**38.108.638**	**41.022.123**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)
Nota: el capítol d'actius corrents per import de 5.390.071 euros hauria de ser 5.390.076 euros.

Compte de pèrdues i guanys

	2017	2016
Ingressos d'explotació (nota 16 a)		
Import net de la xifra de negocis	4.999.687	4.722.491
Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	-	-
Treballs realitzats per l'empresari per al seu immobilitzat	-	-
Altres ingressos d'explotació (nota 17)	-	-
Total Ingressos d'explotació	**4.999.687**	**4.722.491**
Despeses d'explotació		
Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials (nota 16 b)	(2.211.389)	(1.710.669)
Despeses de personal (nota 16 c)	(1.159.919)	(1.078.724)
a) Sous, salaris i assimilats	(977.994)	(914.326)
b) Càrregues socials	(153.402)	(139.468)
c) Altres despeses de personal	(28.523)	(24.930)
Amortització, deteriorament i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible (notes 5 i 6)	(82.828)	(93.124)
a) Amortització	(82.828)	(93.124)
b) Deteriorament	-	-
c) Resultats per venda o baixa	-	-
Deteriorament del circulant (nota 8 b)	-	-
a) Existències	-	-
b) Crèdits i comptes a cobrar	-	-
c) Altres	-	-
Altres despeses d'explotació (nota 16 d)	(1.567.972)	(1.213.404)
a) Arrendaments i cànons	(2.837)	(6.848)
b) Reparacions i conservació	(1.081.104)	(786.393)
c) Serveis professionals independents	(208.878)	(165.846)
d) Subministraments	(45.372)	(36.073)
e) Tributs	(19.323)	(19.455)
f) Altres serveis exteriors	(210.458)	(198.789)
Total despeses d'explotació	**(5.022.108)**	**(4.095.921)**
Resultat de l'explotació	**(22.421)**	**626.570**
Ingressos i despeses financeres (nota 16 e)		
Ingressos Financers	2.014.158	2.158.688
a) De participacions en instruments de patrimoni	-	-
b) D'altres actius financers	2.014.158	2.158.688
Despeses Financeres	(2.078.176)	(2.271.186)
a) Per deutes amb parts vinculades	-	-
b) Altres deutes	(2.078.176)	(2.271.186)
Variació de valor raonable en instruments financers de negociació	-	-
Diferències de canvi	-	-
Deteriorament i resultats per venda o baixa d'actius financers	-	-
a) Deteriorament	-	-
b) Resultats per venda o baixa	-	-
Resultat financer	**(64.018)**	**(112.498)**
Resultat de les operacions	**(86.439)**	**514.702**
Altres ingressos i despeses no recurrents		
Altres ingressos no recurrents	1.282	-
Altres despeses no recurrents	(7.244)	(406)
Total altres ingressos i despeses no recurrents	**(5.962)**	**(406)**
Resultat abans d'impostos	**(92.401)**	**513.666**
Impost sobre beneficis (nota 18)	-	(53.512)
Resultat de l'exercici	**(92.401)**	**460.154**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)
Nota: el resultat de les operacions de l'exercici 2016 per import de 514.702 euros és incorrecte i hauria de ser 514.072 euros.

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Reserva legal	Altres reserves	Resultat de l'exercici	Total patrimoni net
Saldos a 31/12/15	**3.289.700**	**401.508**	**3.409.368**	**935.089**	**8.035.665**
Ajustaments per canvis de criteris comptables 2015 i anteriors	-	-	-	-	-
Ajustaments per errors 2015 i anteriors	-	-	(28.469)	-	(28.469)
Saldo ajustat a 31/12/15	**3.289.700**	**401.508**	**3.380.899**	**935.089**	**8.007.196**
Resultat de l'exercici	-	-	-	581.731	581.731
Operacions amb socis i propietaris	-	93.509	841.580	(935.089)	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-
Ampliacions / reduccions de capital	-	-	-	-	-
A reserves	-	93.509	841.580	(935.089)	-
Saldos a 31/12/16	**3.289.700**	**495.017**	**4.222.479**	**581.731**	**8.588.927**
Ajustaments per canvis de criteris comptables 2016 i anteriors (veure nota 2 d)	-	-	(1.910.861)	(121.577)	(2.032.438)
Ajustaments per errors 2016 i anteriors	-	-	-	-	-
Saldo ajustat a 31/12/16	**3.289.700**	**495.017**	**2.311.618**	**460.154**	**6.556.489**
Resultat de l'exercici	-	-	-	(92.401)	(92.401)
Operacions amb socis i propietaris	-	58.173	401.981	(460.154)	-
Distribució de dividends	-	-	-	-	-
Ampliacions (reduccions) de capital	-	-	-	-	-
A reserves	-	58.173	401.981	(460.154)	-
Saldos a 31/12/17	**3.289.700**	**553.190**	**2.713.599**	**(92.401)**	**6.464.088**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
Resultat de l'exercici abans d'impostos	**(92.401)**	**513.666**
Ajustaments del resultat	**3.059.487**	**3.077.614**
Amortització d'immobilitzat intangible i tangible	82.828	91.758
Variació de provisions	-	-
Imputació de subvencions	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat tangible/intangible	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers	-	-
Ingressos financers	(2.014.158)	(2.158.688)
Despeses financeres	2.078.176	2.271.186
Altres	2.912.641	2.873.358
Canvis en el capital corrent de	**264.297**	**(56.158)**
Existències	109.953	(155.253)
Deutors i altres comptes a cobrar	28.525	175.827
Altres actius corrents	(994)	178
Creditors i altres comptes a pagar	126.813	(76.910)
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	**(90.774)**	**(167.175)**
Pagaments d'interessos	(2.078.176)	(2.271.186)
Cobraments d'interessos	2.014.158	2.158.688
Cobraments / (pagaments) per IS	(26.756)	(54.677)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	**3.140.609**	**3.367.947**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Pagaments per inversions	**(12.150)**	**(24.444)**
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat tangible	(4.013)	(1.036)
Immobilitzat intangible	(8.137)	(23.408)
Cobrament per desinversions	-	-
Empreses del grup i associades	-	-
Immobilitzat tangible	-	-
Immobilitzat intangible	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	**(12.150)**	**(24.444)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	-	-
Emissions d'instruments de patrimoni	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni (reducció Capital Social)	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni propi	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni propi	-	-
Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	**(2.947.897)**	**(3.341.320)**
Emissió:	-	-
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit (utilització pòlissa crèdit)	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Altres	-	-
Devolució i amortització de:	(2.947.897)	(3.341.320)
Obligacions i valors similars	-	-
Deutes amb entitats de crèdit (amortització capital préstec)	(2.947.897)	(3.341.320)
Deutes amb entitats de crèdit (reducció pòlissa de crèdit)	-	-
Deutes amb empreses del grup i associades	-	-
Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Dividends	-	-
Remuneracions d'altres instruments de patrimoni	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	**(2.947.897)**	**(3.341.320)**
EFECTE DE LES VARIACIONS DE TIPUS DE CANVI	-	-
AUGMENT/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	**180.562**	**2.183**
Efectiu o equivalents a l'inici del període	2.468	285
Efectiu o equivalents al final del període	183.030	2.468

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.1. Registre comptable dels drets i obligacions del contracte de concessió

En data 6 de febrer del 2003 es va formalitzar el contracte entre el Govern d'Andorra i la societat "Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA", l'objecte del qual és la prestació en règim de concessió administrativa del projecte, la construcció i l'explotació ulterior del Centre de Tractament de Residus, en règim de servei públic per un període de 20 anys.

Segons l'article 8 del contracte esmentat, el concessionari repercutirà a l'Administració el cost de la construcció (43.862.676 euros), més les comissions bancàries inicials associades (448.511 euros), més els interessos intercalaris al tipus del 6,13% anual (2.603.739 euros), que en conjunt totalitzen 46.914.926 euros, capitalitzats durant els 20 anys de concessió. Els interessos acceptats corresponen exclusivament als meritats en el període de construcció inicialment previst, és a dir, els del període comprès entre el 23 del juliol de 2003 i l'1 de juliol del 2005.

Aquest import a finançar dóna un cànon total d'inversió a abonar per l'Administració de 98.536.000 euros a raó d'un cànon anual d'inversió de 4.926.800 euros, d'acord amb el quadre d'amortització i règim de condicions financeres que s'estableixen en l'annex 3 del contracte, a partir del moment de recepció provisional de l'obra.

Per la seva banda, l'article 14.1 estipula que l'Administració, propietària de les instal·lacions del centre, un cop rebudes definitivament, en cedirà l'ús exclusiu i la possessió al concessionari, als efectes de la seva gestió i explotació.

La recepció provisional de l'obra es va efectuar en data 2 de maig del 2007 i la recepció definitiva el 8 de novembre del 2008.

Amb data 22 de desembre de 2016 el Govern del Principat d'Andorra va aprovar el nou marc comptable aplicable al sector públic de conformitat amb les normes internacionals d'informació financera. Degut al caràcter subsidiari del Pla General de Comptabilitat d'Andorra (PGCA) a les normes internacionals de comptabilitat (NIC) i de les normes internacionals d'informació financera (NIIF), la Societat ha procedit a efectuar alguns canvis de principis comptables, els quals han provocat variacions significatives en el patrimoni i el compte de pèrdues i guanys. El Consell d'Administració ha revaluat certes polítiques comptables d'aplicació a la Societat amb l'objectiu de la seva adaptació a les NIIF en tot allò no regulat específicament en el Pla General de Comptabilitat d'Andorra, i específicament en tot allò referent a acords de concessió descrits en la CINIIF 12 publicada per l'Internacional Accounting Board (IASB) i degut a aquest fet, els administradors de la Societat han procedit a reexpressar les xifres comparatives corresponents a l'exercici 2016.

Com a conseqüència del fet esmentat anteriorment, els comptes anuals de l'exercici 2017 són els primers que la Societat prepara aplicant els esmentats canvis i ha procedit a la comptabilització de la concessió del forn com un actiu financer, el valor del qual es calcula en funció dels ingressos corresponents al cànon R0, dret contractual a percebre incondicionalment de Govern. El valor inicial de la concessió calculat en aplicació de la CINIIF 12 ascendeix a 95.251.467 euros, dels quals 59.076.294 euros corresponen al valor inicial de l'actiu financer i la resta, per import de 36.175.174 euros, corresponen a interessos. A 31 de desembre de 2017, l'import

registrat en el balanç corresponent al dret pendent de cobrament ascendeix a 35.663.570 euros.

L'efecte, corresponent a exercicis anteriors, que es deriva dels canvis de criteris comptables, es detalla a continuació:

- La Societat té un dret contractual incondicional de percebre de l'Administració efectiu pels serveis de construcció del forn incinerador (cànon R0). En aplicació de l'esmentada norma (CINIIF 12) la Societat ha procedit a classificar la concessió administrativa com un "Actiu financer" mentre que en exercicis anteriors es presentava dins el capítol d' "Immobilitzat intangible".

	Dèbit	Crèdit
Immobilitzat intangible - Altres actius intangibles	-	30.872.846
Immobilitzat financer – Empreses del grup i associades – Crèdits i comptes a cobrar	4.240.797	-
Inversions financeres a curt termini – En empreses del grup i associades	796.068	-
Reserves – Altres reserves	1.414.688	-
Resultat de l'exercici	181.914	-
Subvencions	24.239.379	-
Total	**30.872.846**	**30.872.846**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

La societat ha donat de baixa el valor net de l'actiu intangible com a reflex del dret d'ús i possessió de les instal·lacions, previst en l'article 14 del contracte de concessió. El valor registrat a 31 de desembre del 2016 era de 30.872.846 euros, corresponent al cost total comptabilitzat de 59.668.552 euros, menys les amortitzacions acumulades en aquesta data de 28.795.706 euros. El cost activat incloïa, d'una banda, el total dels costos d'obra previst en el contracte de concessió, per un import de 46.914.926 euros (inclouen els costos financers previstos inicialment i comissions de finançament); i, d'altra banda, els sobrecostos incorreguts, que corresponien a 7.925.038 euros d'obra i altres conceptes i els costos financers meritats fins a la posada en marxa real de la planta (d'agost del 2005 a abril del 2007) per un import de 4.828.588 euros.

Addicionalment ha donat de baixa la subvenció de capital registrada a 31 de desembre de 2016 per import de 24.239.379 euros, que reflectia el dret d'ús exclusiu de l'obra, equivalent al cost de l'obra, comissions i interessos intercalaris previstos, per un import conjunt de 46.914.926 euros, i minorats per les aplicacions a resultats realitzades fins a la data d'un import de 20.329.802 euros.

La societat ha ajustat el valor de l'actiu financer corresponent al dret de cobrament de la part pendent de la retribució fixada en el contracte de concessió, que establia el pagament del cost de l'obra, comissions i interessos intercalaris, per un import conjunt de 46.914.926 euros, dels quals a 31 de desembre del 2016 restaven pendents de cobrament 33.539.349 euros (31.422.772 euros a llarg termini i 2.116.577 euros a curt termini, veure punt 2.1.5) d'aquest informe. D'acord amb el nou criteri aplicat, la Societat ha incrementat a 31 de desembre de 2016 el capítol de "Crèdits i comptes a cobrar amb empreses del grup i associades" en 5.036.865 euros (4.240.797 euros a llarg termini i 796.068 euros curt termini).

Degut a aquest fet, l'import registrat a 31 de desembre de 2016 reexpressat corresponent a la part pendent fixada en el contracte de concessió, ascendeix a 38.576.214 euros (35.663.569 euros a llarg termini i 2.912.645 euros curt termini).

- Els administradors de la Societat han procedit a donar de baixa comptablement tots els elements de l'actiu intangible i de l'actiu tangible que corresponien a despeses de manteniment i de recanvis directament atribuïbles a la concessió del forn. Degut al fet de classificar la concessió del forn com un actiu financer i deixar de tenir un actiu intangible, les despeses atribuïbles al manteniment i compres de recanvis s'imputen directament al compte de pèrdues i guanys.

	Dèbit	Crèdit
Immobilitzat intangible	-	152.932
Immobilitzat tangible	-	418.144
Reserves	657.292	
Resultat		86.221
Total	**657.292**	**657.292**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

- La Societat ha procedit a reconèixer les despeses per préstec (comissions d'obertura) com una despesa de l'any que es merita i en base al tipus d'interès efectiu en aplicació de la NIC39 i la NIIF 9.

	Dèbit	Crèdit
Deutes a llarg termini	110.515	-
Deutes a curt termini	24.725	-
Reserves – Altres reserves	-	161.124
Resultat de l'exercici	25.884	-
Total	**161.124**	**161.124**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

A continuació es detalla l'impacte que els esmentats canvis han tingut sobre els comptes anuals de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016:

ACTIU	Comptes anuals formulats 31/12/2016	Ajustaments / Reclassificacions	Saldo corregit a 31/12/2016
ACTIUS NO CORRENTS	**63.057.082**	**(27.203.125)**	**35.853.957**
Immobilitzat intangible	31.035.297	(31.025.778)	9.519
Immobilitzat tangible	599.013	(418.144)	180.869
Inversions immobiliàries	-	-	-
Immobilitzat financer	31.422.772	4.240.797	35.663.569
ACTIUS CORRENTS	**4.372.098**	**796.068**	**5.168.166**
Altres actius no corrents en venda	-	-	-
Existències	944.843	-	944.843
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	1.305.570	-	1.305.570
Inversions financeres a curt termini	2.116.577	796.068	2.912.645
Tresoreria	2.468	-	2.468
Ajustaments per periodificació	2.640	-	2.640
TOTAL ACTIU	**67.429.180**	**(26.407.057)**	**41.022.123**

PASSIU	Comptes anuals formulats 31/12/2016	Ajustaments / Reclassificacions	Saldo corregit a 31/12/2016
PATRIMONI NET	**8.588.927**	**(2.032.438)**	**6.556.489**
Capital	3.289.700	-	3.289.700
Prima d'emissió	-	-	-
Reserves	4.717.496	(1.910.861)	2.806.635
Instruments de capital propis	-	-	-
Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-
Resultat de l'exercici	581.731	(121.577)	460.154
Dividend a compte	-	-	-
PASSIUS NO CORRENTS	**55.114.447**	**(24.349.894)**	**30.764.553**
Provisions a llarg termini	-	-	-
Deutes a llarg termini	30.875.068	(110.515)	30.764.553
Deutes amb emp. del grup i associades a llarg termini	-	-	-
Subvencions	24.239.379	(24.239.379)	-
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	-	-	-
Inversions financeres a curt termini	-	-	-
PASSIUS CORRENTS	**3.725.806**	**(24.725)**	**3.701.081**
Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	-	-	-
Provisions a curt termini	-	-	-
Deutes a curt termini	3.064.644	(24.725)	3.039.919
Deutes amb emp. del grup i associades a curt termini	-	-	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar	661.162	-	661.162
Ajustaments per periodificació	-	-	-
TOTAL PASSIU	**67.429.180**	**(26.407.057)**	**41.022.123**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.2. Actius no corrents

Els moviments que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Immobilitzat intangible

	Saldo al 31.12.16	Ajustaments	Saldo al 31.12.16 (ajustat)	Altes	Baixes	Saldo al 31.12.17
Concessions administratives	59.668.552	(59.668.552)	-	-	-	-
Aplicacions informàtiques	329.427	(310.342)	19.085	8.137	-	27.222
Total Cost	**59.997.979**	**(59.978.894)**	**19.085**	**8.137**	**-**	**27.222**
Concessions administratives	(28.795.706)	28.795.706	-	-	-	-
Aplicacions informàtiques	(166.976)	157.410	(9.566)	(3.895)	-	(13.461)
Total amortització acumulada	**(28.962.682)**	**28.953.116**	**(9.566)**	**(3.895)**	**-**	**(13.461)**
Valor net	**31.035.297**	**(31.025.778)**	**9.519**	**4.242**	**-**	**13.761**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Immobilitzat tangible

	Saldo al 31.12.16	Ajustaments	Saldo al 31.12.16 (ajustat)	Altes	Baixes	Saldo al 31.12.17
Construccions	244.764	(244.764)	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	619.312	(542.620)	76.692	853	-	77.545
Maquinària	267.002	-	267.002	-	-	267.002
Utillatge	46.447	-	46.447	-	-	46.447
Altres instal·lacions	19.497	(8.777)	10.720	-	-	10.720
Mobiliari	53.369	-	53.369	-	-	53.369
Equips per a procés informació	61.894	-	61.894	3.160	-	65.054
Altre immobilitzat	519.098	-	519.098	-	-	519.098
Immobilitzat tangible en curs	1.332	-	1.332	-	-	1.332
Total Cost	**1.832.715**	**(796.161)**	**1.036.554**	**4.013**	**-**	**1.040.567**
Construccions	(156.973)	156.973	-	-	-	-
Instal·lacions tècniques	(242.282)	212.267	(30.015)	(7.998)	-	(38.013)
Maquinària	(253.111)	-	(253.111)	(10.599)	-	(263.710)
Utillatge	(44.039)	-	(44.039)	(1.496)	-	(45.535)
Altres instal·lacions	(10.143)	8.777	(1.366)	(2.680)	-	(4.046)
Mobiliari	(45.838)	-	(45.838)	(2.900)	-	(48.738)
Equips per a procés informació	(45.059)	-	(45.059)	(8.493)	-	(53.552)
Altre immobilitzat	(436.257)	-	(436.257)	(44.767)	-	(481.024)
Total Amortització acumulada	**(1.233.702)**	**378.017**	**(855.685)**	**(78.933)**	**-**	**(934.618)**
Valor net	**599.013**	**(418.144)**	**180.869**	**(74.920)**	**-**	**105.949**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Immobilitzat financer

Actius financers	Cost amortitzat	Negociació	Cost
Actius no corrents			
Immobilitzat financer	32.598.852	-	-
Total	**32.598.852**	**-**	**-**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

	2017	2016
Actiu financer a llarg termini	32.598.852	35.663.569
Total	**32.598.852**	**35.663.569**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Un detall a 31 de desembre de 2017, és com segueix:

	Import inicial	Import pendent	Venciment	Tipus interès
Concessió Forn	59.076.293	35.663.570	2027	5,22% (*)
Total actiu financer	**59.076.293**	**35.663.570**		
Venciments a curt termini (nota 8 c)		**(3.064.718)**		
Total actiu financer a llarg termini		**32.598.852**		

(*) tipus d'interès efectiu.

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Un detall del valor de l'actiu financer a 31 de desembre de 2017 i 2016 es com segueix:

	2017	2016
Valor inicial actiu financer	59.076.293	59.076.293
Menys cobraments de capital	(23.412.723)	(20.500.083)
Total	**35.663.570**	**38.576.210**
Actiu Financer a llarg termini	32.598.852	35.663.570
Actiu financer a curt termini	3.064.718	2.912.640
Total	**35.663.570**	**38.576.210**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Un detall de la composició del cost de l'actiu financer inicial és com segueix:

	Cost actiu financer
Cost de la construcció del centre	43.862.676
Cost addicional de la construcció	13.758.771
Interessos generats en el període de construcció	7.524.629
Menys revisió de preus assumida per Govern (nota 1)	(6.069.783)
Total	**59.076.293**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.3. Existències

L'epígraf d'existències presenta el següent desglossament:

	2017	2016
Consumibles	44.837	48.553
Recanvis	778.484	885.165
Magatzem d'olis	11.569	11.125
Total	**834.890**	**944.843**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.4. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors es resumeix en el quadre següent:

	2017	2016
Clients per vendes i prestacions de serveis	94.551	14.317
Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i associades (nota 19 b)	1.172.714	1.281.881
Resta de crèdits i comptes a cobrar	36.539	9.372
Total	**1.303.804**	**1.305.570**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

Un detall del capítol "Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i associades" a 31 de desembre de 2017 i 2016 es com segueix:

	2017	2016
Govern d'Andorra (nota 19)	1.014.721	1.183.677
Forces Elèctriques d'Andorra (nota 19)	157.993	98.204
Total	**1.172.714**	**1.281.881**

El saldo de "Govern d'Andorra" a 31 de desembre de 2017 correspon a la facturació pendent de cobrament al Govern d'Andorra en concepte de cànon d'acord amb el detall següent:

	2017	2016
Cànon R1 incineració	82.506	560.873
Cànon R2 deixalleria	775.816	411.542
Cànon garantit	156.399	211.262
Total	**1.014.721**	**1.183.677**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.5. Inversions financeres a curt termini

El detall de les inversions financeres a curt termini és com segueix:

	2017	2016
Crèdits i comptes a cobrar	3.064.718	2.912.642
Total	**3.064.718**	**2.912.642**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.6. Tresoreria i comptes financers

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

	2017	2016
Caixa	90	2.468
Bancs	182.940	-
Total	**183.030**	**2.468**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es detecten les següents observacions:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada per a la realització d'operacions d'import inferior a 20.000 euros, fins al novembre de 2017 que va passar a 7.500 euros, la gerent de la societat pot operar lliurement, sense ser necessària la signatura d'una altra persona. Aquesta pràctica no respecta el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics. Es recomana adoptar procediments de pagament que compleixin aquest principi. De la resposta de les diferents entitats financeres, s'ha detectat que les condicions aprovades el novembre 2017 encara no estaven informades en les condicions dels comptes, on encara figurava la limitació inicial dels 20.000 euros

2.1.7. Patrimoni net

Els moviments del patrimoni net que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Reducció capital	Ajustaments per errors	Resultat exercici	Distribució resultat	Saldo a 31/12/2017
Capital social	3.289.700	-	-	-	-	3.289.700
Reserva legal	495.017	-	-	-	46.015	541.032
Reserves voluntàries	4.175.185	-	-1.910.861	-	414.139	2.678.463
Reserves adaptació NPGCA	47.294	-	-	-	-	47.294
Resultats	581.731	-	-121.577	-92.401	-460.154	-92.401
Total	**8.588.927**	**-**	**-2.032.438**	**-92.401**	**-**	**6.464.088**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

La composició del capital social al tancament de l'exercici era la següent:

Soci	Núm. accions	% accionarial	Valor nominal/acció	Valor nominal
Govern d'Andorra	283	28,30%	3.289,70	930.985,10
FEDA	717	71,70%	3.289,70	2.358.714,90
Total	**1.000**	**100,00%**	**-**	**3.289.700,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.8. Deutes amb entitats de crèdit

El detall dels deutes amb entitats de crèdit és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Pòlissa de crèdit	-	-	-
Préstec 1 Crèdit Andorrà a ll/t	19.643.779	21.902.924	-2.259.145
Préstec 2 Crèdit Andorra a ll/t	8.103.643	8.861.629	-757.986
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	**27.747.422**	**30.764.553**	**-3.017.131**
Pòlissa de crèdit	-	120.415	-120.415
Préstec 1 Crèdit Andorrà a c/t	2.259.145	2.104.231	154.914
Préstec 2 Crèdit Andorrà a c/t	757.987	723.252	34.735
Deutes amb entitats de crèdit a c/t	**3.017.132**	**2.947.898**	**69.234**
Total deutes amb entitats de crèdit	**30.764.554**	**33.712.451**	**-2.947.897**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Les dades inicials dels deutes són les següents:

Descripció	Tipus d'interès	Venciment	Capital inicial /límit crèdit
Préstecs			
Préstec Crèdit Andorrà (amb garantia pignorativa)	6,98%	05/07/2025	40.335.526,60
Préstec Crèdit Andorrà	4,70%	05/06/2027	15.000.000,00
Crèdits			
Pòlissa de crèdit: Crèdit Andorrà	ET+0,20%	05/06/2027	3.000.000,00

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

En relació al préstec amb garantia pignorativa per import de 40.335.527 euros, el tipus d'interès efectiu ascendeix al 7,12%, el qual difereix del tipus d'interès segons contracte del 6,98%.

De la revisió d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Endeutament amb infracció a la LSEPF

L'endeutament vulnera la limitació de l'article 12.5 de la LSEPF d'acord amb el qual l'endeutament de CTRA,SA no pot superar el 50% dels seus fons propis.

2.1.9. Deutes a curt termini

El detall d'aquest epígraf és com segueix:

	2017	2016
Deutes amb entitats de crèdit (nota 13 a)	3.017.132	2.947.898
Govern creditor per IGI (nota 18)	29.435	38.260
Govern creditor per IS (nota 18)	-	13.139
Govern creditor per IRNR (nota 18)	13.190	2.238
Passius per impost diferit (nota 18)	6.437	6.437
Caixa de Seguretat Social creditora	38.889	30.896
Govern creditor per IRPF (nota 18)	1.134	1.051
Total	**3.106.217**	**3.039.919**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.10. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

	2017	2016
Proveïdors	680.833	639.849
Empreses del grup i associades creditores (nota 19 b)	61.500	2.821
Altres	48.578	18.492
Total	**790.911**	**661.162**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es detecten les següents observacions:

Classificació deutes amb empreses del grup

El capítol de "Deutes amb empreses del grup" per import de 61.500 euros inclou el deute amb la societat CESPA quan efectivament no és una empresa del grup ni associada.

2.1.11. Ingressos d'explotació

El desglossament dels ingressos d'explotació presenta el següent detall:

	2017	2016
Vendes d'electricitat	1.189.753	991.323
Vendes de ferralla incineració	1.356	5.643
Vendes de cartró	2.061	2.193
Vendes de bateries	-	567
Vendes de coure deixalleria	-	669
Vendes de ferralla deixalleria	2.433	3.996
Altres	176.400	-
Total vendes	1.372.003	1.004.391
Vendes per Cànon R1 Incineració	2.165.951	2.221.300
Vendes per Cànon R2 Deixalleria	1.430.682	1.462.811
Altres	31.051	33.989
Total prestació de serveis	3.627.682	3.718.100
Total import net de la xifra de negoci	**4.999.687**	**4.722.491**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.12. Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials

El desglossament de les despeses presenta el següent detall:

	2017	2016
Compres de matèries primes	220.656	195.385
Compres d'altres aprovisionaments	593.387	420.392
Treballs realitzats per altres empreses	1.287.393	1.250.142
Variació d'existències	109.953	(155.250)
Total aprovisionaments	**2.211.389**	**1.710.669**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.13. Despeses de personal

El desglossament de l'epígraf de les despeses de personal es resumeix en el quadre següent:

	2017	2016
Sous i salaris	977.994	914.326
Càrregues socials	153.402	139.468
Altres despeses de personal	28.523	24.930
Total despeses de personal	**1.159.919**	**1.078.724**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.14. Altres despeses d'explotació

El desglossament de l'epígraf d'altres despeses d'explotació es resumeix en el quadre següent:

	2017	2016
Arrendaments	2.837	6.848
Reparacions i conservacions	1.081.104	786.393
Assegurances	153.811	153.723
Serveis bancaris	20.035	4.512
Subministraments	45.372	36.073
Serveis de professionals independents	208.878	165.846
Publicitat i propaganda	8.923	6.720
Diversos	27.689	33.834
Tributs	19.323	19.455
Total altres despeses d'explotació	**1.567.972**	**1.213.404**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.15. Resultats financers

El desglossament de l'epígraf de resultats financers es resumeix en el quadre següent:

	2017	2016
Ingressos financers	**2.014.158**	**2.158.688**
Interessos actiu financer (nota 8 a)	2.014.158	2.158.688
Despeses financeres	**(2.078.175)**	**(2.271.186)**
Interessos de deutes bancaris	(2.078.175)	(2.271.186)
Despeses financeres per actualització de provisions (nota 14 a)	-	-
Altres despeses financeres	-	-
Total ingressos i despeses financeres	**(64.018)**	**(112.498)**

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

2.1.16. Impost de societats

El detall de la liquidació de l'impost de societats és el que segueix:

Descripció	Exercici 2017	Exercici 2016
Resultat comptable (abans d'impostos)	**-92.401**	**635.243**
+/- Diferències en l'impost		
Diferències permanents	**7.246**	**5.163**
+ Multes i sancions	-	-
+ Ingressos imputats a reserves	-	-
+ Impost comunal de radicació	7.246	5.163
Diferències temporals	**-**	**11.646**
+/- Amortitzacions	-	11.646
Base de tributació (=resultat ajustat)	**-85.155**	**652.052**
X Tipus impositiu	**10%**	**10%**
Quota de tributació	**-**	**65.205**
- Deduccions		
- Impost comunal de radicació	-7.246	-5.163
- Noves inversions	-	-5.365
Quota de liquidació (impost corrent)	**-**	**54.677**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Liquidació impost sobre societats

La liquidació de l'impost sobre societats de l'exercici 2016 coincideix amb la declaració presentada per la Societat al juliol del 2017, i no es correspon amb la despesa per impost sobre societats que figura en el compte de pèrdues i guanys reexpressat de l'exercici 2016 dels comptes anuals de l'exercici 2016, com a conseqüència dels ajustaments imputats directament al patrimoni net, tal com es fa esment en la nota 2.d de la memòria dels comptes anuals.

El càlcul de l'impost sobre societats no recull les despeses registrades amb càrrec al patrimoni net, quin import ascendeix a 2.032.438 euros.

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

CTRA,SA presenta una liquidació de pressupost on es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per a l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat:

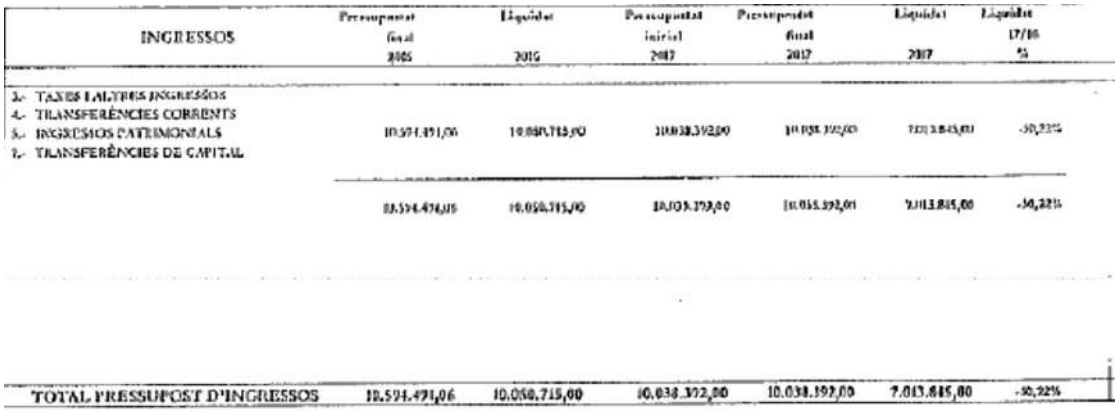

INGRESSOS	Pressupost final 2016	Liquidat 2016	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Liquidat 17/16 %
3.- TAXES I ALTRES INGRESSOS						
4.- TRANSFERÈNCIES CORRENTS						
5.- INGRESSOS PATRIMONIALS	10.594.491,06	10.050.715,00	10.038.392,00	10.038.392,00	7.013.845,00	-30,22%
7.- TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL						
	10.594.491,06	10.050.715,00	10.038.392,00	10.038.392,00	7.013.845,00	-30,22%
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS	10.594.491,06	10.050.715,00	10.038.392,00	10.038.392,00	7.013.845,00	-30,22%

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

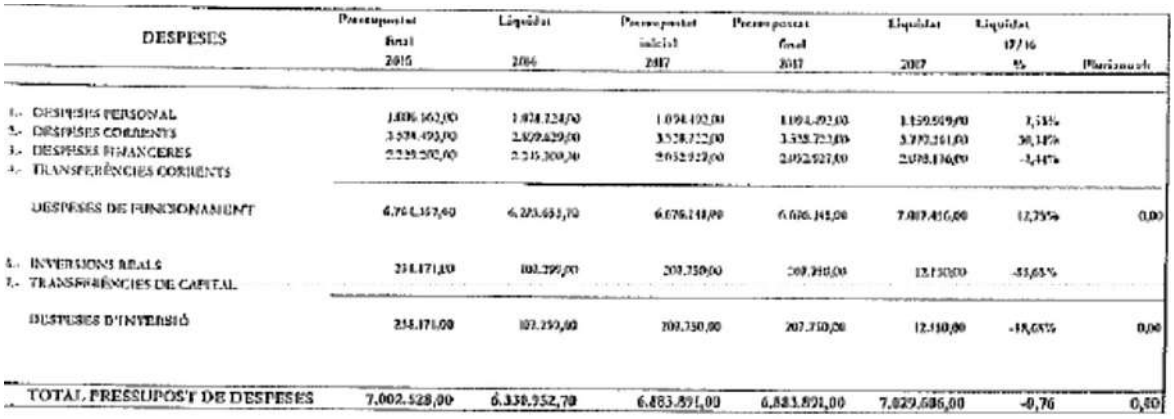

DESPESES	Pressupost final 2016	Liquidat 2016	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat 2017	Liquidat 17/16 %	Pendent
1.- DESPESES PERSONAL	1.806.162,00	1.804.724,00	1.894.402,00	1.894.402,00	1.959.909,00	3,53%	
2.- DESPESES CORRENTS	3.539.493,00	2.809.629,00	3.528.722,00	3.528.722,00	3.392.161,00	30,18%	
3.- DESPESES FINANCERES	2.229.292,00	2.216.300,00	2.052.927,00	2.052.927,00	2.028.136,00	-1,44%	
4.- TRANSFERÈNCIES CORRENTS							
DESPESES DE FUNCIONAMENT	6.764.367,00	6.253.653,70	6.676.248,00	6.676.248,00	7.007.410,00	12,75%	0,00
6.- INVERSIONS REALS	234.171,00	102.299,00	207.750,00	207.750,00	12.150,00	-88,12%	
7.- TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL							
DESPESES D'INVERSIÓ	234.171,00	102.299,00	207.750,00	207.750,00	12.150,00	-88,12%	0,00
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES	7.002.528,00	6.358.952,70	6.883.998,00	6.883.998,00	7.029.686,00	-0,76	0,00

Font: CTRA, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

El pressupost inicial de despeses presentat per CTRA,SA difereix del que fou aprovat per la Llei 3/2017 del pressupost per a l'exercici del 2017.

La liquidació de pressupost que la Societat ens ha facilitat no detalla l'import liquidat en el capítol 9 de passius financers en relació a desemborsaments per a l'amortització de préstecs, que fou per un import de 2.852.208 euros.

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Inadequació de la naturalesa jurídica de l'entitat i la seva propietat pública

Com s'ha indicat en el punt 1.3, per a l'adquisició de la totalitat de les seves accions, la societat ha esdevingut de propietat pública.

La Llei de 31 d'octubre del 2002 va constituir com una societat de capital mixt concessionària de l'Administració en la gestió del servei públic de tractament de residus, mitjançant la construcció i explotació del Centre de Tractament de Residus d'Andorra.

La condició de societat de capital mixt i concessionària de l'Administració comporta la voluntat expressada en la llei d'optar per un model de gestió indirecte del servei objecte del contracte, situar-lo en l'àmbit de l'empresa privada, amb participació pública, i sotmetent-lo al risc i ventura d'aquests empresaris.

L'adquisició de la totalitat del capital social per part del Govern i de FEDA, ha comportat que, paradoxalment, l'Administració hagi esdevingut concessionària de si mateixa en la gestió d'aquest servei, desvirtuant-se d'aquesta manera el mandat normatiu de la llei referida de 31 d'octubre del 2002.

Tal com s'indica en el punt 2.1.1, la societat ha adoptat les NIIF en tot allò no regulat específicament en el PGC, i concretament en tot allò referent a acords de concessió descrits en la CINIIF12, norma que en el paràgraf 4 estableix el seu abast a la comptabilització dels acords de concessió de serveis públics a un operador privat.

Llevat que existeixi una voluntat d'alienació a curt termini d'una part del capital de la societat, l'adopció de la CINIIF 12 resultaria inadequada i es recomana que s'impulsi un canvi normatiu amb l'objectiu d'adequar el marc normatiu de CTRA, SA a la seva condició d'instrument de gestió directa de l'Administració general.

En aquest sentit, cal indicar que la inadequació subjectiva impedeix al Govern exercir el control sobre la societat com sobre els seus propis serveis o altres instruments de gestió directa i, per tant, no li ha de ser possible acomodar unilateralment les prestacions principals i les accessòries de la societat ni les contraprestacions a satisfer, com podria ser adequar els volums d'activitat i les retribucions del servei a les necessitats, redefinir el model de finançament de les inversions, el cost de l'operació financera implícita, els terminis d'amortització de les inversions o la durada de la mateixa societat.

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques*

participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual CTRA, SA no ha quedat subjecte a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Remissió de comptes

L'article 12.1 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril del 2000 estableix que el Govern ha de remetre directament al Tribunal els seus comptes, així com els dels òrgans i els de les societats públiques que en depenen, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de cada exercici.

Tot i que els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, no es va presentar la liquidació pressupostària fins el 10 de desembre de 2018.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016 (*)	Pressupost 2017
5. Ingressos patrimonials	10.039.031	10.272.301	10.832.092	10.193.068	10.028.911
Ingressos corrents	***10.039.031***	***10.272.301***	***10.832.092***	***10.193.068***	***10.028.911***
Total ingressos	**10.039.031**	**10.272.301**	**10.832.092**	**10.193.068**	**10.028.911**

(*) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2013 (*)	Pressupost 2014 (*)	Pressupost 2015 (*)	Pressupost 2016 (*)	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	962.630	990.645	990.645	1.006.662	1.094.492
2. Consum de béns corrents i serveis	3.386.671	3.261.172	3.856.867	3.582.800	3.528.722
3. Despeses financeres	2.716.403	2.571.598	2.419.198	2.252.062	2.074.992
Despeses corrents	***7.065.704***	***6.823.415***	***7.266.710***	***6.841.524***	***6.698.206***
6. Inversions reals	655.531	159.000	170.126	104.500	207.750
8. Actius financers	-	933.794	884.456	736.244	270.747
9. Passius financers	2.317.796	2.356.092	2.510.800	2.510.800	2.852.208
Despeses de capital	***2.973.327***	***3.448.886***	***3.565.382***	***3.351.544***	***3.330.705***
Total despeses	**10.039.031**	**10.272.301**	**10.832.092**	**10.193.068**	**10.028.911**

(*) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

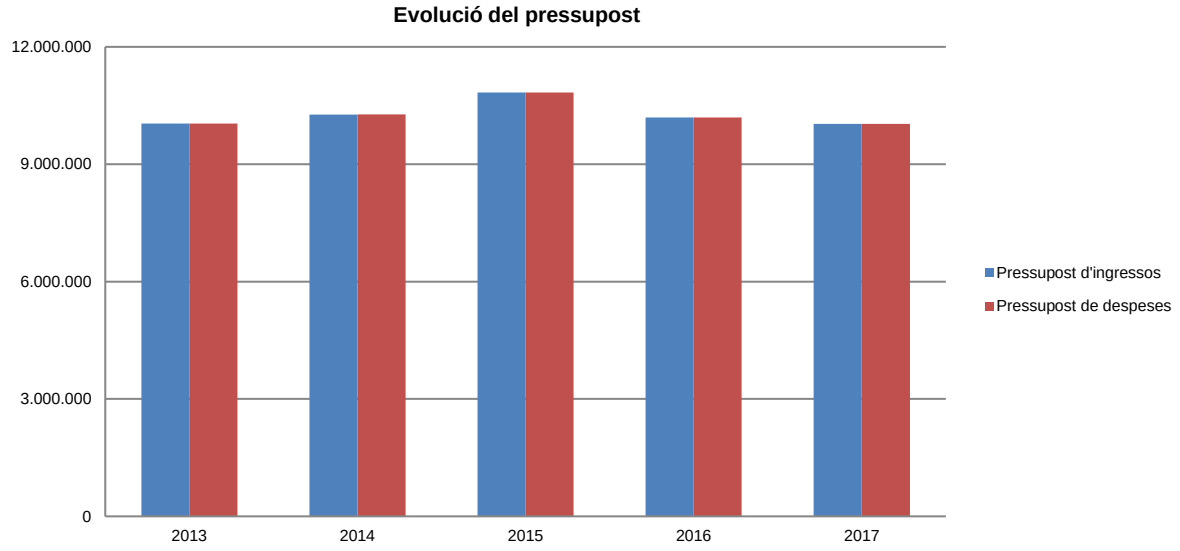

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017 (*)
5. Ingressos patrimonials	9.899.893	9.918.178	10.315.334	10.050.715	7.013.845
Ingressos corrents	***9.899.893***	***9.918.178***	***10.315.334***	***10.050.715***	***7.013.845***
Total ingressos	**9.899.893**	**9.918.178**	**10.315.334**	**10.050.715**	**7.013.845**

(*) Canvi de criteri comptable, aplicació CINIIF 12
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014 (*)	Liquidat 2015 (**)	Liquidat 2016 (**)	Liquidat 2017 (**)
1. Despeses de personal	970.992	1.011.188	1.038.776	1.078.724	1.159.919
2. Consum de béns corrents i serveis	3.029.430	2.840.737	2.672.014	2.899.629	3.779.361
3. Despeses financeres	2.710.499	2.565.621	2.395.390	2.245.301	2.078.176
Despeses corrents	***6.710.921***	***6.417.546***	***6.106.180***	***6.223.654***	***7.017.456***
6. Inversions reals	149.331	221.023	293.126	107.299	12.150
Despeses de capital	***149.331***	***221.023***	***293.126***	***107.299***	***12.150***
9. Passius financers	2.211.139	2.356.092	2.510.800	2.675.931	2.852.208
Total actius i passius financers	***2.211.139***	***2.356.092***	***2.510.800***	***2.675.931***	***2.852.208***
Total despeses	**9.071.391**	**8.994.661**	**8.910.106**	**9.006.884**	**9.881.814**

(*) S'ha procedit a modificar els exercicis 2013 i 2014 per mantenir el criteri de l'exercici 2015
(**) Capítol 9 Passius financers ajustat segons observacions de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017 (*)
5. Ingressos patrimonials	9.899.893	9.918.178	10.315.334	10.050.715	7.013.845
Ingressos corrents	***9.899.893***	***9.918.178***	***10.315.334***	***10.050.715***	***7.013.845***
Total ingressos	**9.899.893**	**9.918.178**	**10.315.334**	**10.050.715**	**7.013.845**

(*) Canvi de criteri comptable, aplicació CINIIF 12
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despesa sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014 (*)	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	970.992	1.011.188	1.038.776	1.078.724	1.159.919
2. Consum de béns corrents i serveis	3.029.430	2.840.737	2.672.014	2.899.629	3.779.361
3. Despeses financeres	2.710.499	2.565.621	2.395.390	2.245.301	2.078.176
Despeses corrents	***6.710.921***	***6.417.546***	***6.106.180***	***6.223.654***	***7.017.456***
6. Inversions reals	149.331	221.023	293.126	107.299	12.150
Despeses de capital	***149.331***	***221.023***	***293.126***	***107.299***	***12.150***
Total despeses	**6.860.252**	**6.638.569**	**6.399.306**	**6.330.953**	**7.029.606**

(*) S'ha procedit a modificar els exercicis 2013 i 2014 per mantenir el criteri de l'exercici 2015
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

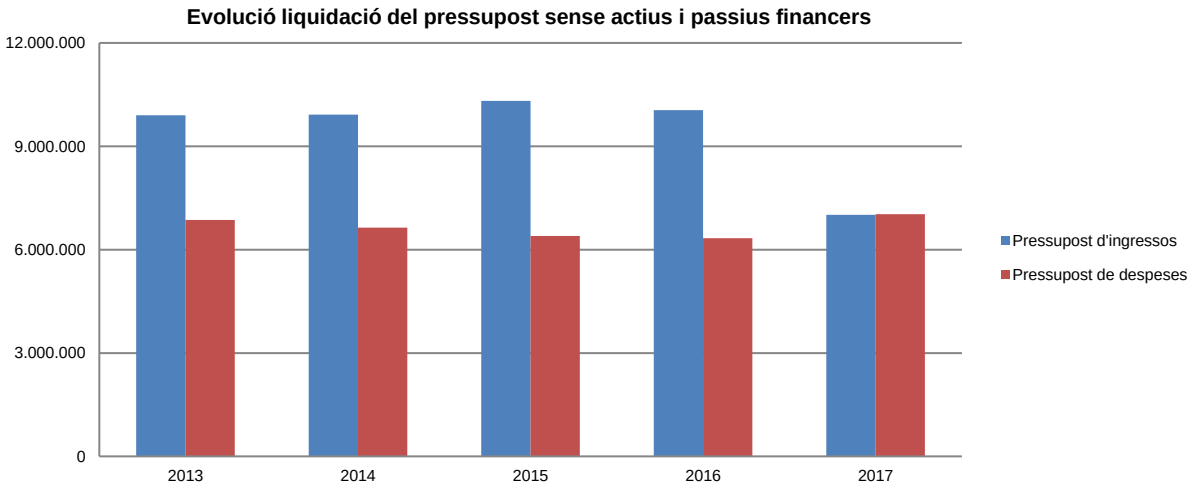

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions sense actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

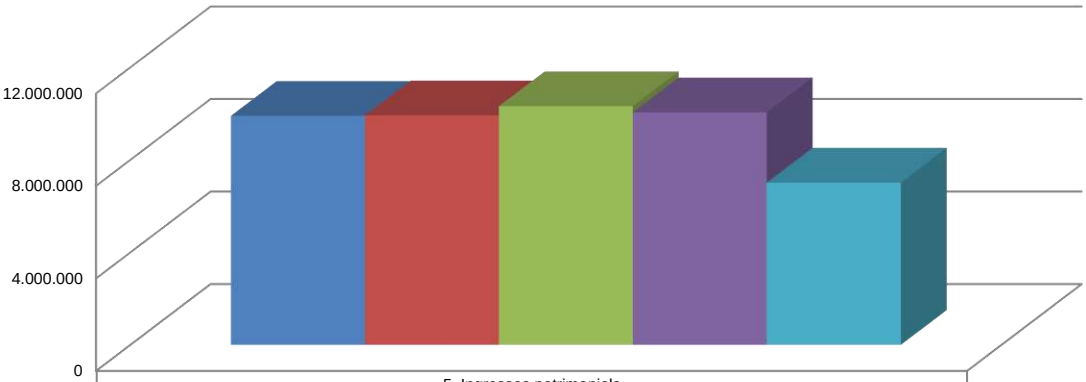

	5. Ingressos patrimonials
2013	9.899.893
2014	9.918.178
2015	10.315.334
2016	10.050.715
2017	7.013.845

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

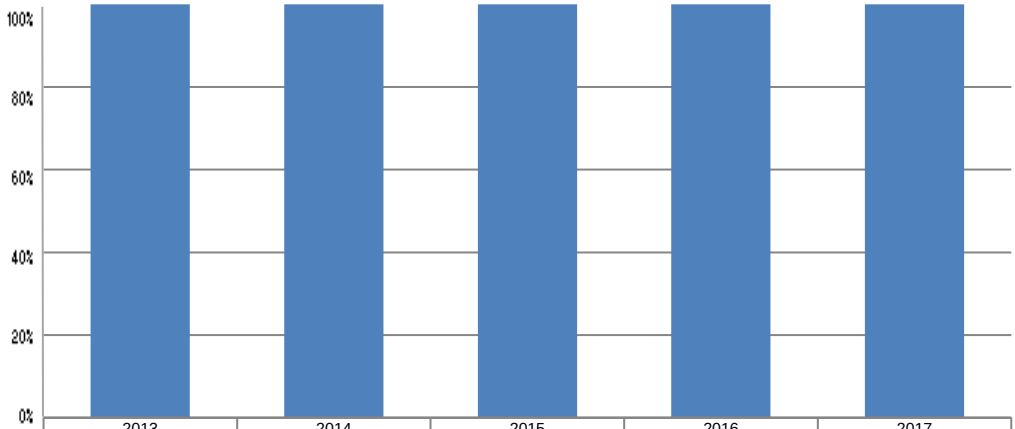

	2013	2014	2015	2016	2017
5. Ingressos patrimonials	100%	100%	100%	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

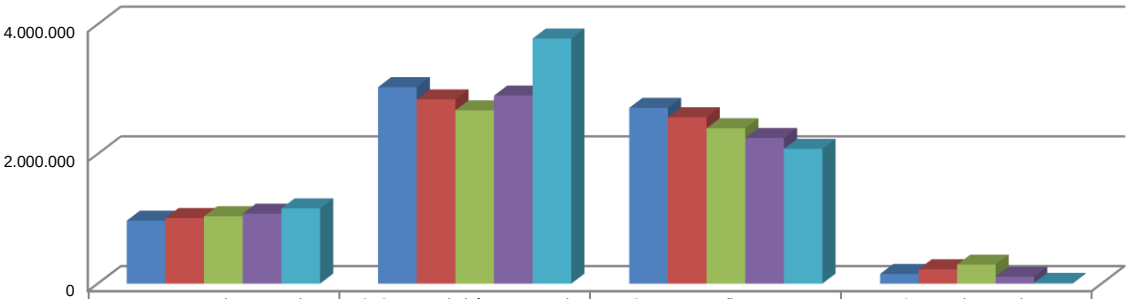

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2013	970.992	3.029.430	2.710.499	149.331
2014	1.011.188	2.840.737	2.565.621	221.023
2015	1.038.776	2.672.014	2.395.390	293.126
2016	1.078.724	2.899.629	2.245.301	107.299
2017	1.159.919	3.779.361	2.078.176	12.150

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor relatiu

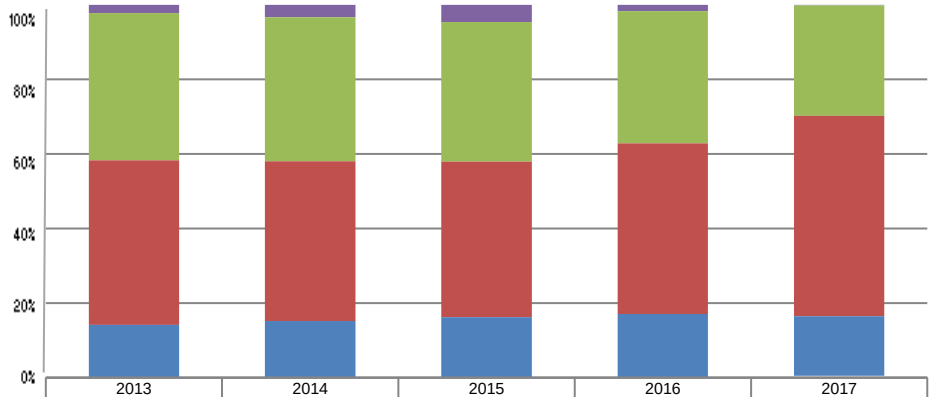

	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	14%	15%	16%	17%	16%
2. Consum de béns corrents i serveis	44%	43%	42%	46%	54%
3. Despeses financeres	40%	39%	37%	35%	30%
6. Inversions reals	2%	3%	5%	2%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA

Resultat pressupostari i variació d'actius i passius financers

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	9.899.893	9.918.178	10.315.334	10.050.715	7.013.845
Total despeses liquidades	9.071.391	8.994.661	8.910.106	9.006.884	9.880.814
Resultat pressupostari	**828.502**	**923.517**	**1.405.228**	**1.043.831**	**-2.866.969**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Descripció	2013	2014	2015	2016	2017
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	-	-	-	-	-
Actius i passius financers liquidats (despeses)	2.211.139	2.356.092	2.510.800	2.675.931	2.852.208
Variació d'actius i passius financers	**-2.211.139**	**-2.356.092**	**-2.510.800**	**-2.675.931**	**-2.852.208**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	2.001.187	2.921.377	832.897	646.292	1.492.943
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	164,1%	188,7%	124,6%	117,3%	138,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	60,2%	79,6%	0,0%	0,1%	4,7%
Indicadors			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci / Ingressos d'explotació	67,9%	68,0%	67,3%	66,8%	100,0%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials / Despeses d'explotació	27,3%	27,6%	25,0%	23,9%	44,0%
Ratis d'endeutament i rendibilitat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total des recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent / Total patrimoni net i passiu	88,4%	86,6%	88,9%	87,3%	83,0%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent / Passiu corrent i no corrent	4,3%	4,8%	5,3%	6,3%	12,3%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres / Ingressos d'explotació	37,0%	35,0%	33,4%	31,8%	41,6%
Marge brut d'explotació (Hauria de ser un valor pròxim al 4%)	=	Resultat brut d'explotació / Import net xifra negoci	7,7%	7,8%	5,6%	-2,1%	-0,4%
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net / Patrimoni net	9,9%	9,5%	11,6%	6,8%	-1,4%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos / Actiu total	1,3%	1,4%	1,4%	0,9%	-0,2%
Terminis de cobrament i pagament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (*)**
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar dels seus clients)	=	Clients x 365 / Ingressos d'explotació	48	54	75	67	95
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus proveïdors)	=	Proveïdors x 365 / Despeses d'explotació	31	36	31	34	57

(*) Canvi de criteri comptable, aplicació CINIIF 12
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de CTRA, SA
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb els matisos actualitzacions corresponents en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a l'endeutament

- L'endeutament de la societat vulnera la limitació de l'article 12.5 de la LSEPF, d'acord amb el qual l'endeutament de CTRA,SA no pot superar el 50% dels seus fons propis (nota 2.1.8).

Altres observacions

- CTRA,SA no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern (nota 2.1.6).

- Durant l'any 2013, la societat ha esdevingut de propietat íntegrament pública, provocant que l'Administració, a través d'un instrument seu esdevingui concessionària de si mateixa. Llevat que existeixi una voluntat d'alienació a curt termini d'una part del capital de la societat, l'adopció de la CINIIF 12 resultaria inadequada i es recomana que s'impulsi un canvi normatiu amb l'objectiu d'adequar el marc normatiu de CTRA, SA a la seva condició d'instrument de gestió directa de l'Administració general. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades, d'acord amb procediments d'auditoria, es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA a 31 de desembre del 2017, dels resultats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu, i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

CTRASA

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 6/6/19
Hora d'entrada: 16h
Núm.: 111 -19

Al Tribunal de Comptes,

La sotasignada, Cristina Rico Flor, gerent de la societat pública CENTRE DE TRACTAMENT DE RESIDUS D'ANDORRA, SA («CTRASA»), en seguiment de l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, emès pel Tribunal de Comptes, i del qual s'ha donat trasllat a aquesta societat per carta de 23 de maig de 2019, rebuda el 26 d'octubre d'enguany, i en aplicació del que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril de 2000, formulo aquest escrit de:

AL·LEGACIONS

Per posar en coneixement d'aquest Tribunal de Comptes diversos extrems en relació amb les observacions i recomanacions que conté l'informe esmentat i que, a criteri d'aquesta societat, requereixen alguna precisió:

1. **L'endeutament de la societat vulnera la limitació de l'article 12.5 de la LSEPF, d'acord amb el qual l'endeutament de l'entitat no pot superar el 50 % dels seus fons propis (nota 2.1.8).**

   El contracte de concessió preveu que el cost de la construcció del centre es financi de la manera següent: un 15 % amb fons propis i un 85 % amb finançament aliè.

   En aquest sentit, cal posar en relleu que la societat CTRASA repercuteix al Govern d'Andorra el cost de la construcció, així com les comissions bancàries i els interessos suportats entre la data de construcció i la recepció provisional, i ho fa mitjançant un cànon anual d'inversió.

   També volem posar de manifest que aquest endeutament no és necessari per al funcionament i l'explotació del centre, sinó que es necessita únicament per fer front als costos corresponents a la construcció.

   Per una altra banda, caldria considerar que les accions de CTRASA són propietat de Govern en un 28,2% i de FEDA en un 71,2%, que n'és el soci majoritari.

   Considerant CTRASA dins del grup de societats que depenen de FEDA, la ràtio d'endeutament sobre fons propis no supera el 50% establert per la llei.

2. **L'entitat no té implantat un procediment de mancomunació de signatures per a la totalitat dels pagaments de la societat, fet que comporta una debilitat de control intern (nota 2.1.5).**

   El procediment habitual des del 14 de novembre de 2017 és que, per efectuar pagaments de factures d'imports superiors a 7.500 €, aquests han de ser autoritzats per la gerent i un membre del Consell d'Administració. I per pagar factures d'imports superiors a 50.000 €, han de signar la gerent i dos membres del Consell d'Administració.

Carretera de la Comella s/n, AD500 Andorra la Vella, Principat d'Andorra
Telèfon: (+376) 801 949 Fax: (+376) 823 550 www.ctra.ad

CTRASA

Els pagaments de factures amb imports inferiors a 7.500 € es fan amb la signatura de la gerent.

Aquest procediment s'ha complert en tots els casos, i la documentació acreditativa d'aquest compliment s'ha mostrat als auditors sempre que s'ha requerit.
Per donar compliment a les recomanacions del Tribunal de Comptes, hem modificat el procediment de pagaments i a partir del mes de juny de 2019 començarem a fer signatures mancomunades per a tots els pagaments, sigui quin en sigui l'import. Adjuntem el nou procediment.

3. **Durant l'any 2013, la societat ha esdevingut de propietat íntegrament pública, fet que ha provocat que l'Administració, a través d'un instrument seu, esdevingui concessionària de si mateixa. Es recomana que s'impulsi un canvi normatiu amb l'objectiu d'adequar el marc normatiu de CTRASA a la seva condició d'instrument de gestió directa de l'Administració general (nota 2.3).**

   Encara que no és massa freqüent el fet que Govern sigui concedent i concessionat de si mateix, aquesta cobertura es troba en la Llei 22/2007, del 22 de novembre, que va autoritzar expressament l'Administració pública a adquirir el control de la societat, tot i el seu caràcter de concessionària, i posteriorment, en la Llei 6/2013, del 9 de maig, que aprova els crèdits extraordinaris destinats expressament a finançar l'adquisició pel Govern i FEDA de la totalitat de les accions d'aquesta societat. Aquesta situació no ha impedit en cap moment al Govern exercir el control sobre la societat des de l'inici del seu funcionament a través del Ministeri de Medi Ambient, que fiscalitza la qualitat dels serveis objecte del contracte. Aquest control no depèn en cap cas de la naturalesa de la societat, sia pública o privada, i no és incompatible amb l'obligació de control del Govern ni amb el fet de prestar un servei públic de qualitat, més enllà de si es fa mitjançant un model de gestió directa o indirecta.

En seguiment del que ha estat exposat, a aquest Tribunal de Comptes:

SOL·LICITO

Que vulgui rebre aquest escrit i, en seguiment de les al·legacions que aquest conté en relació amb l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, emès per aquest Tribunal de Comptes, i en aplicació del que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, vulgui incorporar aquestes al·legacions de la societat CENTRE DE TRACTAMENT DE RESIDUS D'ANDORRA, SA («CTRASA») a l'informe esmentat per incloure'l en la memòria anual que s'ha de trametre al Consell General per a la seva valoració escaient.

Andorra la Vella, 3 de juny de 2019

Cristina Rico Gerent

Carretera de la Comella s/n, AD500 Andorra la Vella, Principat d'Andorra
Telèfon: (+376) 801 949 Fax: (+376) 823 550 www.ctra.ad

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
RÀDIO I TELEVISIÓ D'ANDORRA, SA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Comptes anuals 7
2.1.1. Actius no corrents 10
2.1.2. Crèdits i comptes a cobrar a curt termini 10
2.1.3. Inversions financeres a curt termini 11
2.1.4. Tresoreria i comptes financers 11
2.1.5. Patrimoni net 12
2.1.6. Provisions a llarg termini 12
2.1.7. Subvencions, donacions i llegats rebuts 12
2.1.8. Deutes a curt termini 13
2.1.9. Creditors comercials i altres comptes a pagar 13
2.1.10. Ajustaments per periodificació 13
2.1.11. Despeses de serveis exteriors 14
2.1.12. Despeses de personal 15
2.1.13. Import net de la xifra de negoci 15
2.1.14. Altres ingressos d'explotació 15
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament 17
2.3. Altres aspectes a destacar 18
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 19
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 23
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 23
5. CONCLUSIONS 24
6. AL·LEGACIONS 24
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 24

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, de Ràdio i Televisió d'Andorra, SA (en endavant RTVA, SA).

La fiscalització de RTVA, SA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de RTVA,SA, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per l'exercici.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de RTVA, SA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de RTVA,SA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i que la informació economicofinancera es presenti d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per RTVA, SA en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control

intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament de l'exercici, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 4 de juliol de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

RTVA, SA és una societat pública per accions creada per la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA. El capital social és íntegrament estatal.

RTVA, SA és la societat pública a la qual s'atorga la gestió directa del servei públic de la radiodifusió i la televisió.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de RTVA, SA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA, de 13 d'abril del 2000, modificada per la Llei 20/2012, del 18 d'octubre, de modificació de la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra SA, del 13 d'abril del 2000.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.
- Decret del 29-03-2017 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

RTVA,SA s'estructura en departaments amb un cap responsable de cada un d'ells. La responsabilitat màxima de la societat recau en el seu director general.

L'àmbit de la gestió econòmica i financera és dut a terme pel departament d'administració i recursos humans de la societat.

RTVA,SA disposa d'un manual de procediments escrits per donar resposta als requeriments de la norma ISO9001-2008. La resta de procediments no estan formalitzats de forma escrita.

RTVA, SA no ha estat subjecta per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

ACTIU		2017	2016
ACTIUS NO CORRENTS		**451.107,07**	**362.720,93**
Immobilitzat intangible	Nota 5	66.272,87	41.095,31
Immobilitzat tangible	Nota 6	384.834,20	321.625,62
ACTIUS CORRENTS		**1.159.341,00**	**972.559,52**
Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	Nota 7	296.481,20	296.289,24
Inversions financeres a curt termini	Nota 7	5.260,96	3.059,74
Tresoreria	Nota 7	537.295,26	524.089,15
Ajustaments per periodificació	Nota 10	320.303,58	149.121,39
TOTAL ACTIU		**1.610.448,07**	**1.335.280,45**

PASSIU		2017	2016
PATRIMONI NET		**601.451,75**	**624.848,46**
Capital	Nota 8	601.012,10	601.012,10
Resultats d'exercicis anteriors	Nota 8	34.188,51	22.774,19
Resultat de l'exercici	Nota 8	(33.748,86)	1.062,17
PASSIUS NO CORRENTS		**480.265,68**	**371.674,37**
Provisions a llarg termini	Nota 12	36.241,65	30.625,00
Subvencions, donacions i llegats rebuts	Nota 13	444.024,03	341.049,37
PASSIUS CORRENTS		**528.730,64**	**338.757,62**
Deutes a curt termini	Nota 9	73.545,79	68.428,63
Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	Nota 9	613,88	1.854,65
Creditors comercials i altres comptes a pagar	Nota 9	451.744,25	243.915,34
Ajustaments per periodificació	Nota 11	2.826,72	24.559,00
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		**1.610.448,07**	**1.335.280,45**

Font: RTVA, SA
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

		2017	2016
INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	Nota 14		
Import net de la xifra de negocis		553.572,46	484.381,78
Altres ingressos d'explotació		3.330.115,85	3.151.777,55
Total ingressos d'explotació		**3.883.668,31**	**3.636.159,33**
DESPESES D'EXPLOTACIÓ	Nota 14		
Despeses de personal		(2.526.461,87)	(2.264.880,57)
Sous, salaris i similars		(2.167.586,89)	(1.957.180,50)
Càrregues socials		(349.642,35)	(302.769,26)
Altres despeses de personal		(9.232,63)	(4.930,81)
Amortització, deteriorament i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible		(186.803,67)	(185.017,65)
Deteriorament del circulant		22.683,86	(15.532,22)
Altres despeses d'explotació		(1.213.922,54)	(1.168.118,50)
Total despeses d'explotació		**(3.904.504,23)**	**(3.633.548,94)**
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		**(20.815,92)**	**2.610,39**
RESULTAT FINANCER		**(1.805,60)**	**(1.449,94)**
Resultat financer		(1.805,60)	(1.449,94)
RESULTAT DE LES OPERACIONS		**(22.621,52)**	**1.160,45**
ALTRES INGRESSOS I DESPESES NO RECURRENTS		**(11.127,34)**	**19,74**
Altres ingressos i despeses no recurrents		(11.127,34)	19,74
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		**(33.748,86)**	**1.180,19**
Impost sobre beneficis 2016		**0,00**	**118,02**
RESULTAT DE L'EXERCICI		**(33.748,86)**	**1.062,17**

Font: RTVA, SA
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A) Saldo 31/12/2015	601.012,10					-4.379.469,29	4.382.879,14	27.176,92		631.598,87
I Ajustaments per canvis de criteris comptables 2015 i anteriors										
II Ajustaments per errors 2015 i anteriors										
B) Saldo ajustat a 01/01/2016	601.012,10					-4.379.469,29	4.382.879,14	27.176,92		631.598,87
I Resultat de l'exercici								1.062,17		1.062,17
II Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net										
III Operacions amb socis i propietaris										
1 Distribució de dividends										
2 Ampliacions / reduccions de capital										
3 Operacions amb accions o participacions										
4 Altres moviments (detallar)						-7.812,58				
IV Altres variacions del patrimoni net (detallar)										
C) Saldo 31/12/2016	601.012,10					-4.387.281,87	4.382.879,14	28.239,09		624.848,46
I Ajustaments per canvis de criteris comptables 2016 i anteriors										
II Ajustaments per errors 2016 i anteriors										
D) Saldo ajustat a 01/01/2017	601.012,10					-4.387.281,87	4.382.879,14	28.239,09		624.848,46
I Resultat de l'exercici								-33.748,86		-33.748,86
II Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni Net										
III Operacions amb socis i propietaris										
1 Distribució de dividends										
2 Ampliacions / reduccions de capital										
3 Operacions amb accions o participacions										
4 Aplicació de resultats						10.352,15				
E) Saldo 31/12/2017	601.012,10					-4.376.929,72	4.382.879,14	-5.509,77		601.451,75

Font: RTVA, SA
(Imports en euros)

De la revisió dels estats i comptes retuts es desprenen les següents observacions:

Defectes en la presentació de l'estat de canvis del patrimoni net

L'estat presentat té diferències amb el balanç lliurat. S'observa que la columna de resultat de l'exercici difereix en el seu total del que apareix en el balanç, així com la columna de resultats d'exercicis anteriors. L'estat de canvis en del patrimoni net informa d'un import d'altres aportacions de socis que no té el seu reflex en el balanç de l'entitat.

Mancances d'informació o incorreccions detectades en la memòria i en els comptes presentats

Contràriament als requeriments del PGC, no s'informa en la memòria en relació a la nota corresponent a la situació fiscal de l'entitat.

2.1.1. Actius no corrents

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Drets entrada a institucions	325.847,88	10.325,00	-	-	336.172,88
Propietat industrial	72.659,11	-	-	-	72.659,11
Aplicacions informàtiques	457.623,71	46.475,75	-	-	504.099,46
Immobilitzat intangible brut	**856.130,70**	**56.800,75**	**-**	**-**	**912.931,45**
Terrenys i construccions	2.871.741,54	-	-	-	2.871.741,54
Instal·lacions tècniques	486.052,92	1.988,04	-	-	488.040,96
Maquinària	1.279.879,84	-	-	-	1.279.879,84
Utillatge	20.078,82	-	-	-	20.078,82
Altres instal·lacions	7.145,61	-	-	-	7.145,61
Mobiliari	920.944,29	-	-	-	920.944,29
Equips procés informació	479.991,55	50.338,80	-	-	530.330,35
Elements de transport	165.100,50	-	-	-	165.100,50
Altre immobilitzat material	4.019.353,29	166.062,22	-	-	4.185.415,51
Immobilitzat tangible brut	**10.250.288,36**	**218.389,06**	**-**	**-**	**10.468.677,42**
Amortització acumulada immobilitzat intangible	-815.035,39	-31.623,19	-	-	-846.658,58
Amortització acumulada immobilitzat tangible	-9.928.662,74	-155.180,48	-	-	-10.083.843,22
Amortització acumulada	**-10.743.698,13**	**-186.803,67**	**-**	**-**	**-10.930.501,80**
Total	**362.720,93**	**88.386,14**	**-**	**-**	**451.107,07**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.2. Crèdits i comptes a cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes a cobrar a curt termini es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Clients	102.771,42	88.098,10	14.673,32
Deutors per operacions comercials	10.689,00	19.761,39	-9.072,39
Cobraments diferits a curt termini	148.024,74	168.670,30	-20.645,56
M.I. Govern (Impostos indirectes suportats)	34.865,62	18.705,83	16.159,79
Bestretes remuneracions	130,42	1.053,62	-923,20
Total	**296.481,20**	**296.289,24**	**191,96**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Saldos pendents de dubtosa cobrabilitat

RTVA,SA manté en els seus actius saldos pendents de cobrament per import de 5.307 euros els quals, atenent a la seva antiguitat són susceptibles de ser considerats de dubtosa realització. No obstant, no s'ha dotat provisió per atendre aquesta eventualitat, contràriament al que requereix el PGC.

2.1.3. Inversions financeres a curt termini

El detall de l'import reflectit al balanç és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Fiances constituïdes a curt termini	5.260,96	3.059,74	2.201,22
Total	**5.260,96**	**3.059,74**	**2.201,22**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.4. Tresoreria i comptes financers

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa	260,17	264,99	-4,82
Bancs i institucions de crèdits	537.035,09	523.824,16	13.210,93
Total	**537.295,26**	**524.089,15**	**13.206,11**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es detecten les següents observacions:

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada, el director general de la societat té capacitat per a realitzar individualment operacions. Aquesta pràctica no respecta el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics. Es recomana adoptar procediments de pagament que compleixin aquest principi.

Comptabilització dels xecs bancaris

RTVA,SA comptabilitza l'expedició dels xecs bancaris sota la rúbrica "*comptes corrents no bancaris*" fins el moment en que són descomptats del banc. Per tal que els comptes i estats anuals reflecteixin la imatge fidel, recomanem que en el moment en que s'expedeixin els xecs bancaris es minori el saldo de tresoreria, i aquells que no han estat descomptats pel banc formin part de les conciliacions bancàries. A data de tancament l'import dels xecs pendents de descomptar és de 7.200 euros.

2.1.5. Patrimoni net

Els moviments del patrimoni net que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Aplicació resultats	Saldo a 31/12/2017
Capital social	601.012,10	-	-	601.012,10
Resultats d'exercicis anteriors	22.774,19	10.352,15	1.062,17	34.188,51
Resultat de l'exercici	1.062,17	-33.748,86	-1.062,17	-33.748,86
Total	**624.848,46**	**-23.396,71**	**-**	**601.451,75**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea en destaquen les següents observacions:

Adaptació dels estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

RTVA, SA té pendent l'adaptació dels seus estatuts a la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, incomplint el termini previst en l'esmentada Llei per a aquesta adaptació.

2.1.6. Provisions a llarg termini

Els moviments de les provisions que s'han produït durant l'exercici han estat el següents:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Dotacions	Aplicacions	Saldo a 31/12/2017
Previsió per responsabilitats	30.625,00	38.241,65	-32.625,00	36.241,65
Total	**30.625,00**	**38.241,65**	**-32.625,00**	**36.241,65**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.7. Subvencions, donacions i llegats rebuts

La variació dels ingressos a distribuir es correspon amb les subvencions de capital rebudes i traspassades al resultat de l'exercici en els següents imports:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Traspassat a resultats	Saldo a 31/12/2017
Subvencions de capital - any 2006	3,15	-	0,56	2,59
Subvencions de capital - any 2009	-6.129,64	-	-	-6.129,64
Subvencions de capital - any 2010	1.290,73	-	390,00	900,73
Subvencions de capital - any 2012	21.520,24	-	21.396,72	123,52
Subvencions de capital - any 2013	25.794,14	-	23.793,02	2.001,12
Subvencions de capital - any 2014	30.726,95	-	14.043,67	16.683,28
Subvencions de capital - any 2015	129.216,56	-	46.672,52	82.544,04
Subvencions de capital - any 2016	138.627,24	-	38.797,08	99.830,16
Subvencions de capital – any 2017	-	275.189,81	27.121,58	248.068,23
Total	**341.049,37**	**275.189,81**	**172.215,15**	**444.024,03**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.8. Deutes a curt termini

El detall de l'import reflectit al balanç és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Altres	73.545,79	68.428,63	5.117,16
Total	**73.545,79**	**68.428,63**	**5.117,16**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.9. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Creditors	451.197,64	242.810,77	208.386,87
Remuneracions pendents de pagament	546,61	1.104,57	-557,96
Total	**451.744,25**	**243.915,34**	**207.828,91**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.10. Ajustaments per periodificació

El detall de l'actiu per aquest concepte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Despeses anticipades	320.303,58	149.121,39	171.182,19
Total	**320.303,58**	**149.121,39**	**171.182,19**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

El detall del passiu per aquest concepte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Cobraments pendents d'aplicació	2.826,72	24.559,00	-21.732,28
Total	**2.826,72**	**24.559,00**	**-21.732,28**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.11. Despeses de serveis exteriors

El desglossament de les despeses de serveis exteriors presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Arrendaments i cànons	400.324,98	340.360,34	59.964,64
Reparacions i conservació	122.556,98	139.822,37	-17.265,39
Serveis de professionals independents	61.065,62	14.991,63	46.073,99
Transports	1.767,89	1.192,26	575,63
Primes d'assegurances	29.955,45	22.251,55	7.703,90
Publicitat i propaganda	1.309,62	5.135,25	-3.825,63
Subministraments	142.490,11	144.036,98	-1.546,87
Altres serveis	451.229,29	497.168,09	-45.938,80
Tributs	3.222,60	3.160,03	62,57
Total	**1.213.922,54**	**1.168.118,50**	**45.804,04**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

El detall de les despeses d'arrendaments i cànons és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Lloguer altres serveis	-	789,47	-789,47
Lloguer edifici	161.280,00	161.280,00	-
Lloguer maquinària, instal·lacions i equips	108.138,36	110.460,67	-2.322,31
Lloguer de vehicles	12.600,00	12.960,00	-360,00
Altres lloguers	118.306,62	54.870,20	63.436,42
Total arrendaments i cànons	**400.324,98**	**340.360,34**	**59.964,64**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

El detall de l'apartat altres serveis és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Despeses de producció	267.960,14	257.577,50	10.382,64
Telecomunicacions	41.900,34	47.140,41	-5.240,07
Estudis, treballs i productores	104.651,21	119.317,97	-14.666,76
Serveis de neteja i seguretat	24.530,19	23.550,21	979,98
Altres	12.187,41	49.582,00	-37.394,59
Total altres serveis	**451.229,29**	**497.168,09**	**-45.938,80**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Com a conclusió dels treballs realitzats es destaquen les següents observacions:

Despeses de producció i activació de la producció en curs i de la producció per a ser explotada

RTVA, SA comptabilitza com a despeses de serveis exteriors, entre altres transaccions, les despeses de producció per a la seva explotació. RTVA,SA hauria de reclassificar aquestes despeses a comptes del subgrup 60 de compres.

RTVA,SA no té implantats procediments comptables per a fer un seguiment i enregistrar el cost de les produccions que, produïdes o en curs en l'exercici, hagin de ser objecte d'explotació en l'exercici posterior o siguin susceptibles de ser comercialitzades.

En el seu cas, aquests treballs han de ser valorats d'acord amb els criteris que requereix el PGC i revisar les valoracions amb regularitat i, com a mínim, un cop a l'any. Això comporta que s'hagin de valorar les produccions en curs atenent al seu cost i, com a mínim al tancament de l'any, revisar aquesta valoració i, en el cas que el valor de realització sigui menor que el cost anterior, dotar la corresponent provisió per la pèrdua experimentada amb càrrec al compte de pèrdues i guanys.

2.1.12. Despeses de personal

El desglossament de les despeses de personal presenta el següent detall:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Sous i salaris	2.079.402,74	1.957.180,50	122.222,24
Indemnitzacions	88.184,15	-	88.184,15
Seguretat social a càrrec de l'empresa	336.054,49	299.036,53	37.017,96
Formació i perfeccionament del personal	13.587,86	3.732,73	9.855,13
Altres prestacions al personal	9.232,63	4.930,81	4.301,82
Total	**2.526.461,87**	**2.264.880,57**	**261.581,30**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.13. Import net de la xifra de negoci

El desglossament d'aquest epígraf es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Prestació de serveis	553.572,46	484.381,78	69.190,68
Total	**553.572,46**	**484.381,78**	**69.190,68**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

2.1.14. Altres ingressos d'explotació

El detall d'aquest concepte corresponent a l'exercici ha estat:

Descripció	Import
Subvencions corrents	3.142.900,70
Ingressos per arrendaments	15.000,00
Subvencions de capital traspassades a resultats	172.215,15
Total	**3.330.115,85**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

RTVA, SA ha rebut en l'exercici les següents subvencions per a despeses corrents i serveis:

Descripció	Import	Data cobrament
Subvenció 1er trimestre (a compte)	497.540,77	03/03/2017
Subvenció 1er trimestre (resta)	288.184,40	13/04/2017
Subvenció 2n trimestre	785.725,17	05/05/2017
Subvenció 3er trimestre	785.725,17	11/08/2017
Subvenció 4rt trimestre	785.725,17	27/10/2017
Total subvencions corrents	**3.142.900,68**	
Traspàs a resultat de subvencions de capital	**172.215,15**	
Total	**3.315.115,83**	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents observacions:

Comptabilització de la subvenció del Govern pel finançament dels dèficits de la societat

El Pla general de comptabilitat vigent a Andorra a partir de l'exercici 2009 estableix que les subvencions atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis. Atès que el Govern és l'únic soci de RTVA, SA, les subvencions destinades a cobrir els dèficits d'explotació, atorgades per Govern, no s'han d'imputar en el compte de pèrdues i guanys.

Les subvencions anteriorment detallades s'han de sotmetre, en el seu cas, a les limitacions que requereix l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017.

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

D'acord amb els requeriments dels seus estatuts, RTVA, SA presenta una liquidació de pressupost en la que es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat:

Liquidació del programa d'actuacions

Conceptes pressupostaris	Press.2017	Aprovat Consell G.	Variació	Pressupost 2017	Liquidat al 31/12/2017	Diferència pressupost	Liq.%
1 Despeses de personal	2.375.153,08	2.375.153,08	-	2.375.153,08	2.494.220,22	(119.067,14)	105,01
2 Consum de béns corrents i serveis	1.144.747,62	1.144.747,62	27.457,61	1.172.205,23	1.209.922,54	(37.717,31)	103,22
3 Despeses financeres	3.000,00	3.000,00	-	3.000,00	4.372,98	(1.372,98)	145,77
6 Inversió real	275.200,00	275.200,00	-	275.200,00	275.189,81	10,19	100,00
Total despeses	**3.798.100,70**	**3.798.100,70**	**27.457,61**	**3.825.558,31**	**3.983.705,55**	**(158.147,24)**	**104,13**
3 Altres ingressos	0,00	-	27.457,61	27.457,61	27.457,61	-	
4 Transferències corrents	3.142.900,70	3.142.900,70	-	3.142.900,70	3.142.900,70	(0,00)	100,00
5 Ingressos patrimonials	380.000,00	380.000,00	-	380.000,00	543.682,23	(163.682,23)	143,07
7 Transferències de capital	275.200,00	275.200,00	-	275.200,00	275.189,81	10,19	100,00
8 Passiu financer	0,00	-	-	-	-	-	-
Total ingressos	**3.798.100,70**	**3.798.100,70**	**27.457,61**	**3.825.558,31**	**3.989.230,35**	**(163.672,04)**	**104,28**
Resultat del programa al 31/12/2017					**5.524,80**		

Font: RTVA, SA
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control pressupostari

Segons la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA, de 13 d'abril del 2000, en el seu article 14, apartat 3: "*Els pressupostos, la comptabilitat i el control financer de la societat se sotmeten a les previsions de la Llei general de les finances públiques i a les disposicions concordants i de desplegament*".

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual Radio i Televisió d'Andorra, SA ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia. Tot i el regulat en el reglament anterior, no consta que la intervenció general hagi dut a terme els preceptius controls que estableix la LGFP en els articles 38, 39 i 40.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	2.998.721	3.137.593	2.585.117	2.945.215	2.877.476	2.885.955	2.985.245	3.142.901
5. Ingressos patrimonials	1.500.000	1.100.000	750.000	450.000	450.000	420.000	358.000	380.000
Ingressos corrents	***4.498.721***	***4.237.593***	***3.335.117***	***3.395.215***	***3.327.476***	***3.305.955***	***3.343.245***	***3.522.901***
7. Transferències de capital	300.000	300.000	350.000	240.000	195.569	195.569	156.847	275.200
Ingressos de capital	***300.000***	***300.000***	***350.000***	***240.000***	***195.569***	***195.569***	***156.847***	***275.200***
Total ingressos	**4.798.721**	**4.537.593**	**3.685.117**	**3.635.215**	**3.523.045**	**3.501.524**	**3.500.092**	**3.798.101**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	3.142.471	3.138.104	2.494.727	2.174.298	2.190.552	2.216.557	2.266.830	2.375.153
2. Consum de béns corrents i serveis	1.274.250	1.033.489	777.390	1.217.917	1.133.923	1.086.398	1.073.415	1.144.748
3. Despeses financeres	82.000	66.000	63.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Despeses corrents	***4.498.721***	***4.237.593***	***3.335.117***	***3.395.215***	***3.327.475***	***3.305.955***	***3.343.245***	***3.522.901***
6. Inversions reals	300.000	300.000	350.000	240.000	195.570	195.569	156.847	275.200
Despeses de capital	***300.000***	***300.000***	***350.000***	***240.000***	***195.570***	***195.569***	***156.847***	***275.200***
Total despeses	**4.798.721**	**4.537.593**	**3.685.117**	**3.635.215**	**3.523.045**	**3.501.524**	**3.500.092**	**3.798.101**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

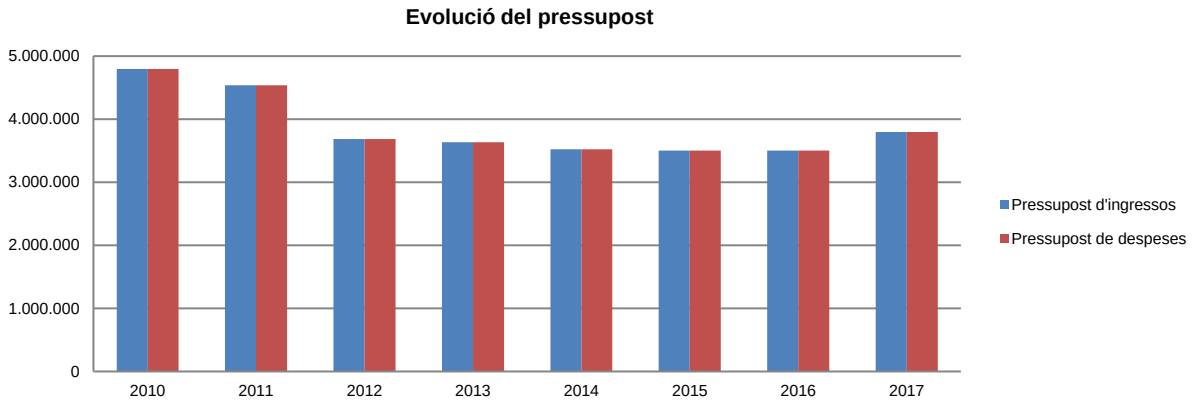

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Per tal de donar una imatge més fidel i comparable de la liquidació pressupostària corresponent a la gestió ordinària de l'entitat, en l'elaboració dels quadres i gràfics que segueixen, no s'han considerat els capítols 8 i 9 d'actius i passius financers que figuraven en exercicis anteriors en la liquidació del pressupost presentada per l'entitat. En l'exercici 2012, l'entitat va rebre del Govern una aportació extraordinària de 4.382.879 euros, destinada a compensar pèrdues acumulades d'exercicis anteriors.

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014 (*)	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	28.618	34.997	40.912	17.720	22.849	19.301	17.520	27.458
4. Transferències corrents	2.998.721	3.137.593	3.596.962	3.015.693	3.071.064	2.885.955	2.985.245	3.142.901
5. Ingressos patrimonials	737.737	801.734	531.225	430.799	425.618	661.640	468.669	543.682
Ingressos corrents	***3.765.076***	***3.974.324***	***4.169.099***	***3.464.212***	***3.519.531***	***3.566.896***	***3.471.434***	***3.714.041***
7. Transferències de capital	300.000	-	320.927	169.523	91.645	195.548	156.826	275.190
Ingressos de capital	***300.000***	***-***	***320.927***	***169.523***	***91.645***	***195.548***	***156.826***	***275.190***
Total ingressos	**4.065.076**	**3.974.324**	**4.490.026**	**3.633.735**	**3.611.176**	**3.762.444**	**3.628.260**	**3.989.231**

(*) Ajustat segons observacions de l'informe
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	3.174.717	3.051.923	3.170.505	2.214.585	2.304.498	2.330.488	2.264.881	2.494.220
2. Consum de béns corrents i serveis	1.095.226	1.045.983	841.033	1.209.354	1.170.842	1.169.731	1.168.119	1.209.923
3. Despeses financeres	67.804	88.811	101.387	24.079	3.371	5.996	3.257	4.373
Despeses corrents	***4.337.747***	***4.186.717***	***4.112.925***	***3.448.018***	***3.478.711***	***3.506.215***	***3.436.257***	***3.708.516***
6. Inversions reals	300.579	-	320.927	169.523	165.773	195.548	156.826	275.190
Despeses de capital	***300.579***	***-***	***320.927***	***169.523***	***165.773***	***195.548***	***156.826***	***275.190***
Total despeses	**4.638.326**	**4.186.717**	**4.433.852**	**3.617.541**	**3.644.484**	**3.701.763**	**3.593.083**	**3.983.706**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

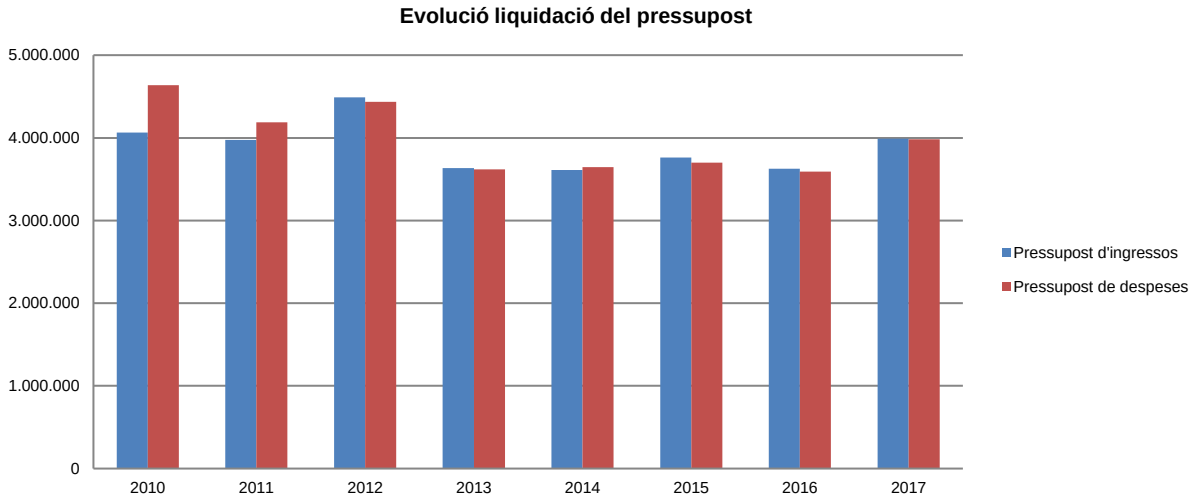

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

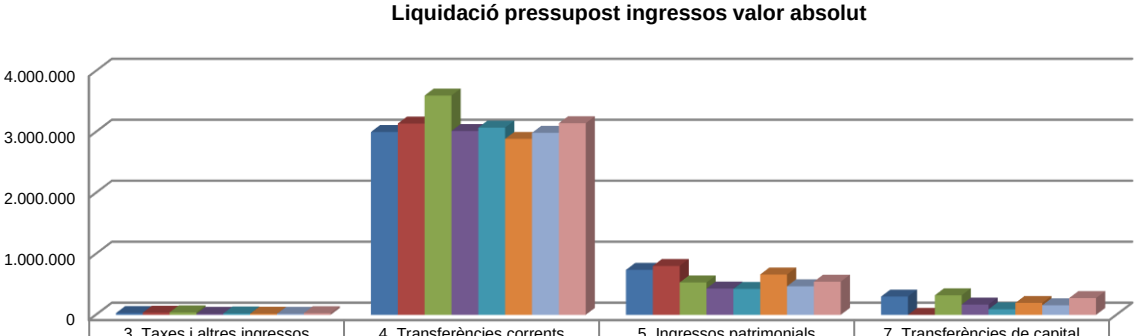

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital
2010	28.618	2.998.721	737.737	300.000
2011	34.997	3.137.593	801.734	-
2012	40.912	3.596.962	531.225	320.927
2013	17.720	3.015.693	430.799	169.523
2014	22.849	3.071.064	425.618	91.645
2015	19.301	2.885.955	661.640	195.548
2016	17.520	2.985.245	468.669	156.826
2017	27.458	3.142.901	543.682	275.190

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

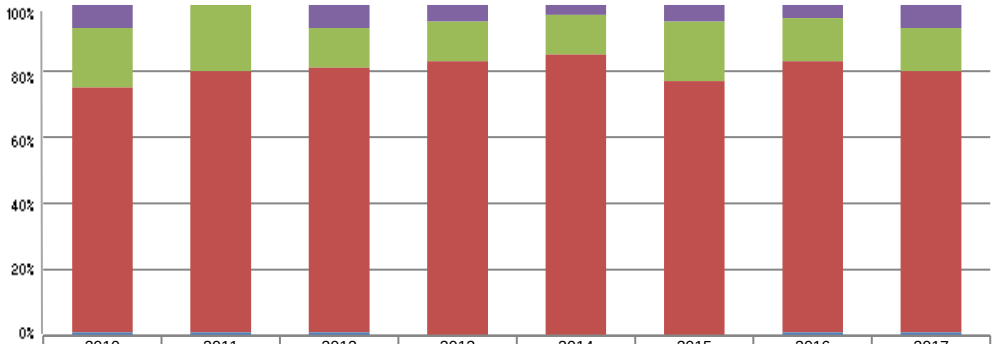

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	1%	1%	1%	0%	0%	0%	1%	1%
4. Transferències corrents	74%	79%	80%	83%	85%	77%	82%	79%
5. Ingressos patrimonials	18%	20%	12%	12%	12%	18%	13%	13%
7. Transferències de capital	7%	0%	7%	5%	3%	5%	4%	7%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA

Liquidació pressupost despeses valor absolut

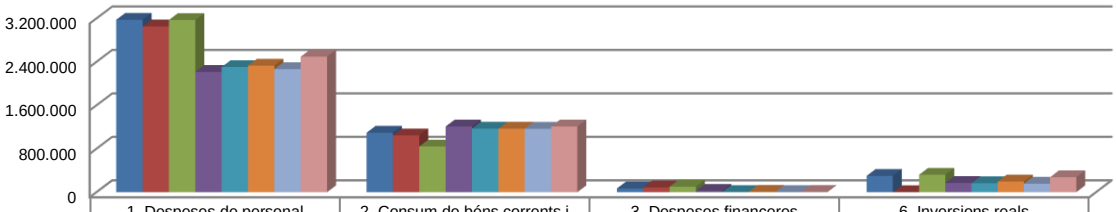

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2010	3.174.717	1.095.226	67.804	300.579
2011	3.051.923	1.045.983	88.811	-
2012	3.170.505	841.033	101.387	320.927
2013	2.214.585	1.209.354	24.079	169.523
2014	2.304.498	1.170.842	3.371	165.773
2015	2.330.488	1.169.731	5.996	195.548
2016	2.264.881	1.168.119	3.257	156.826
2017	2.494.220	1.209.923	4.373	275.190

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

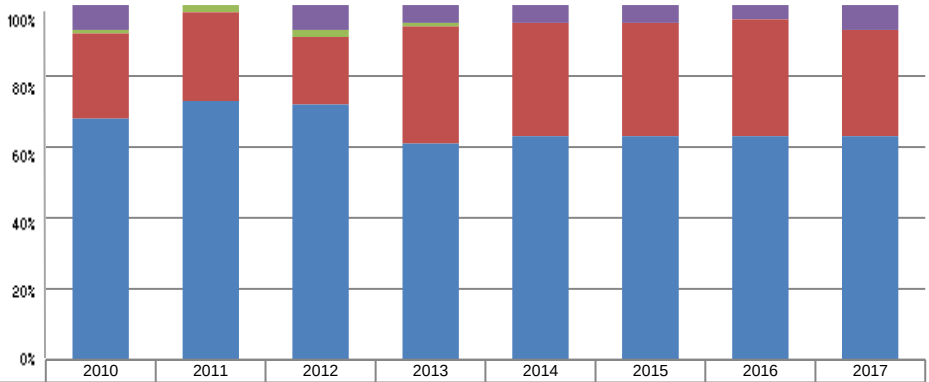

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	68%	73%	72%	61%	63%	63%	63%	63%
2. Consum de béns corrents i serveis	24%	25%	19%	33%	32%	32%	33%	30%
3. Despeses financeres	1%	2%	2%	1%	0%	0%	0%	0%
6. Inversions reals	7%	0%	7%	5%	5%	5%	4%	7%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	4.065.076	3.974.324	4.490.026	3.633.735	3.611.176	3.762.444	3.628.260	3.989.231
Total despeses liquidades	4.638.326	4.186.717	4.433.852	3.617.541	3.644.484	3.701.763	3.593.083	3.983.706
Resultat pressupostari	**-573.250**	**-212.393**	**56.174**	**16.194**	**-33.308**	**60.681**	**35.177**	**5.525**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	604.988	572.094	624.068	633.802	630.610
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	429,0%	308,0%	275,5%	287,1%	219,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	213,0%	103,2%	74,5%	154,7%	101,6%
Indicadors			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre els ingressos d'explotació)	=	Altres ingressos d'explotació / Ingressos d'explotació	87,8%	87,9%	81,9%	86,7%	85,7%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci / Ingressos d'explotació	12,2%	12,1%	18,1%	13,3%	14,3%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials / Despeses d'explotació	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de rendibilitat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net / Patrimoni net	0,2%	0,1%	4,0%	0,2%	-5,6%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos / Actiu total	0,1%	0,1%	1,8%	0,1%	-2,1%
Terminis de cobrament i pagament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar dels seus clients)	=	Clients x 365 / Ingressos d'explotació	27	35	51	30	28
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus proveïdors)	=	Proveïdors x 365 / Despeses d'explotació	12	20	27	24	42
Ratis d'endeutament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent / Total patrimoni net i passiu	51,0%	51,7%	53,9%	53,2%	62,7%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent / Passiu corrent i no corrent	29,1%	42,3%	48,1%	47,7%	52,4%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres / Ingressos d'explotació	0,6%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
Ratis de rotació			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati de rotació de clients (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de clients, més beneficiós per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació / Clients	14	10	7	12	13
Rati de rotació de proveïdors (Freqüència de pagament als proveïdors)	=	Despeses d'explotació / Proveïdors	31	19	14	15	9

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de RTVA, SA
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors que segueixen pendents, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat

- A 31 de desembre de 2017, RTVA,SA no havia efectuat l'adaptació dels seus estatuts a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada. (nota 2.1.5)
- El Pla general de comptabilitat estableix que les subvencions atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis. Atès que el Govern és soci únic de RTVA, SA, les subvencions destinades a cobrir els dèficits d'explotació, atorgades per Govern, no s'han d'imputar en el compte de pèrdues i guanys. (nota 2.1.14)

Altres observacions

- D'acord amb la informació analitzada, el director general de la societat té capacitat per a realitzar individualment operacions. Aquesta pràctica no respecta el principi de mancomunació que ha de regir en la gestió de fons públics. Es recomana adoptar procediments de pagament que respectin aquest principi. (nota 2.1.4)
- RTVA, SA no ha estat sotmesa a procediments de control financer, d'oportunitat econòmica i d'eficàcia previstos pels articles 38, 39 i 40 de la LGFP, tot i haver estat inclosa en el programa de control pressupostari establert per decret de 29 de març de 2017. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Ràdio i Televisió d'Andorra, SA a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu, i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Ràdio i Televisió d'Andorra, SA el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017 de
RAMADERS D'ANDORRA, SA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Comptes anuals 7
2.1.1. Existències 11
2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 11
2.1.3. Tresoreria i comptes financers 12
2.1.4. Patrimoni net 12
2.1.5. Deutes a curt termini 13
2.1.6. Creditors comercials i altres comptes a pagar 13
2.1.7. Import net de la xifra de negocis 14
2.1.8. Altres ingressos d'explotació 14
2.1.9. Altres ingressos i despeses no recurrents 15
2.1.10. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials 15
2.1.11. Despeses de personal 15
2.1.12. Altres despeses d'explotació 16
2.1.13. Impost sobre societats 16
2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament 17
2.3. Altres aspectes a destacar 18
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 20
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 24
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 24
5. CONCLUSIONS 24
6. AL·LEGACIONS 25
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 28

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les societats públiques, entre d'altres, Ramaders d'Andorra, SA.

La fiscalització de Ramaders d'Andorra, SA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de la Societat esmentada, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre d'altres, de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i la liquidació del seu programa d'actuació per a l'exercici.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de Ramaders d'Andorra, SA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de Ramaders d'Andorra, SA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu i que la informació economicofinancera es presenti d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que li és d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per Ramaders d'Andorra, SA en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització

i control intern existents en la societat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, se n'ha fet referència a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 10 de juliol de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

Ramaders d'Andorra, SA és una societat pública, per accions, creada per la Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, SA de 10 de desembre de 1998.

L'objectiu de la Societat és la comercialització de bestiar criat i engreixat pels socis en explotacions ramaderes ubicades al Principat d'Andorra, d'acord amb les regles de producció de la Societat i les normes dictades pel Govern, així com l'adquisició de productes necessaris per a la cria i l'engreix del bestiar, matèries primeres, mitjans de producció i béns i serveis, per revendre'ls i facilitar-los als socis.

Igualment, té per objecte el sacrifici del bestiar, l'intercanvi, l'exportació, l'especejament i la transformació, la distribució, el transport, la congelació, l'emmagatzematge, el condicionament, la venda al major de canals, de carn d'especejament i de menuderies fresques i congelades de les espècies ovina, caprina, equina i bovina. La Societat té igualment per objecte la gestió i l'explotació de sales de desfer i escorxadors, públics o privats, mitjançant les modalitats establertes en la legislació vigent, i, en el supòsit d'escorxadors públics, sempre que calgui per garantir la prestació del servei públic.

Segons manifesta la Societat en els seus comptes anuals, la participació del Govern en la societat a 31 de desembre de 2017, és del 63%.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de Ramaders d'Andorra, SA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, SA de 10 de desembre de 1998 i les seves modificacions posteriors.
- Reglament intern de Ramaders d'Andorra, SA de 21 de desembre del 1999 i modificacions posteriors.
- Decret del 15-02-2012, pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.

- Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de la societat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de la societat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de la societat.

En aquest sentit, s'han posat de manifest debilitats significatives de control intern, les quals posen en risc la integritat dels actius i dels fons que gestiona la companyia. Aquestes es ressenyen a les notes 2.1.1, 2.1.2 i 2.1.7 de l'informe.

A partir de l'exercici 2013, la societat Ramaders d'Andorra, SA disposa de personal propi. Els recursos que utilitza són cedits pel Ministeri d'Agricultura: local, equips d'oficina, etc., en base a un contracte de cessió signat el 5 de desembre de 2014.

La societat no ha estat subjecta als controls per part de la intervenció general previstos en els articles 37, 39 i 42 de la LGFP.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Comptes anuals

Balanç

ACTIU				PASSIU			
Capítol	Nota	2017	2016	Capítol	Nota	2017	2016
A) ACTIUS NO CORRENTS		**0,00**	**0,00**	**A) PATRIMONI NET**	11	**639.455,15**	**632.425,85**
I Immobilitzat intangible	5	0,00	0,00	I Capital		270.455,40	270.455,40
II Immobilitzat tangible	6	0,00	0,00	II Prima d'emissió		0,00	0,00
III Inversions immobiliàries	7	0,00	0,00	III Reserves		329.463,68	274.843,48
IV Immobilitzat financer	8	0,00	0,00	IV Instruments de capital propis		0,00	0,00
				V Resultats d'exercicis anteriors		0,00	0,00
B) ACTIUS CORRENTS		**1.052.446,35**	**1.051.617,52**	VI Resultat de l'exercici		39.536,07	87.126,97
I Altres actius no corrents en venda	10	0,00	0,00	VII Dividend a compte		0,00	0,00
II Existències	9	16.461,66	19.620,38				
III Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	8	396.701,24	431.206,18	**B) PASSIUS NO CORRENTS**		**0,00**	**0,00**
IV Inversions financeres a curt termini	8	0,00	0,00	I Provisions a llarg termini	13	0,00	0,00
V Tresoreria	8	638.499,33	600.790,96	II Deutes a llarg termini	12	0,00	0,00
VI Ajustaments per periodificació	8	784,12	0,00	III Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini	12	0,00	0,00
				IV Subvencions	12	0,00	0,00
				C) PASSIUS CORRENTS		**412.991,19**	**419.191,67**
				I Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda	12	0,00	0,00
				II Provisions a curt termini	13	0,00	0,00
				III Deutes a curt termini	12	7.130,15	13.770,82
				IV Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	12	0,00	0,00
				V Creditors comercials i altres comptes a pagar	12	405.861,04	405.420,85
				VI Ajustaments per periodificació	12	0,00	0,00
TOTAL ACTIU		**1.052.446,35**	**1.051.617,52**	**TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU**		**1.052.446,35**	**1.051.617,52**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

Capítol	Nota	2017	2016
I INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	14.1	**1.670.925,19**	**1.653.685,88**
1 Import net de la xifra de negocis		1.588.456,17	1.566.601,94
2 Altres negocis d'explotació		82.469,02	87.083,94
II DESPESES D'EXPLOTACIÓ	14.2	**-1.628.463,86**	**-1.558.264,24**
1 Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials		-1.516.005,10	-1.427.029,99
2 Despeses de personal		-78.097,73	-74.572,49
a) Sous i salaris		*-67.617,07*	*-64.679,56*
b) Càrregues socials		*-10.480,66*	*-9.892,93*
c) Aportacions i dotacions per pensions		*0,00*	*0,00*
3 Amortització, deteriorament i resultats per venda o baixa dels immobilitzats intangibles tangibles		0,00	0,00
4 Variació del deteriorament del circulant		4.761,23	-431,40
5 Altres despeses d'explotació		-39.122,26	-56.230,36
Resultat de l'explotació		**42.461,33**	**95.421,64**
III Resultat financer	14.3	**1.054,69**	**1.298,64**
1 Resultat financer		1.054,69	1.298,64
Resultat de les operacions		**43.516,02**	**96.720,28**
IV ALTRES INGRESSOS I DESPESES NO RECURRENTS	14.4	**47,79**	**-306,58**
1 Altres ingressos i despeses no recurrents		47,79	-306,58
Resultat abans d'impostos		**43.563,81**	**96.413,70**
V Impost de societats	15	**-4.027,74**	**-9.286,72**
Resultat de l'exercici		**39.536,07**	**87.126,97**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A) SALDO A 31/12/2015	**270.455,40**	**0,00**	**0,00**	**202.155,98**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**79.466,97**	**0,00**	**552.078,35**
I Ajustaments per canvis de criteris comptables 2009 i anteriors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II Ajustaments per errors 2009 i anteriors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B) SALDO AJUSTAT A 01/01/2016	**270.455,40**	**0,00**	**0,00**	**202.155,98**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**79.466,97**	**0,00**	**552.078,35**
I Resultat de l'exercici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	87.126,97	0,00	87.126,97
II Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net	0,00	0,00	0,00	-6.779,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-6.779,47
III Operacions amb socis i propietaris	0,00	0,00	0,00	79.466,97	0,00	0,00	0,00	-79.466,97	0,00	0,00
1 Distribució de dividends	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
2 Ampliacions/reduccions de capital	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
3 Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
4 Altres moviments (aplicació del resultat de l'exercici anterior)	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*79.466,97*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-79.466,97*	*0,00*	*0,00*
C) SALDO A 31/12/2016	**270.455,40**	**0,00**	**0,00**	**274.843,48**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**87.126,97**	**0,00**	**632.425,86**
I Ajustaments per canvis de criteris comptables 2009 i anteriors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II Ajustaments per errors 2009 i anteriors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D) SALDO AJUSTAT A 01/01/2016	**270.455,40**	**0,00**	**0,00**	**274.843,48**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**87.126,97**	**0,00**	**632.425,86**
I Resultat de l'exercici	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39.536,07	0,00	39.536,07
II Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net	0,00	0,00	0,00	-32.506,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-32.506,77
III Operacions amb socis i propietaris	0,00	0,00	0,00	87.126,96	0,00	0,00	0,00	-87.126,97	0,00	-0,01
1 Distribució de dividends	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
2 Ampliacions/reduccions de capital	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
3 Operacions amb accions o participacions pròpies (netes)	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
4 Altres moviments (aplicació del resultat de l'exercici anterior)	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*87.126,97*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-87.126,97*	*0,00*	*0,00*
E) SALDO A 31/12/2017	**270.455,40**	**0,00**	**0,00**	**329.463,68**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**39.536,07**	**0,00**	**639.455,15**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)
Nota: L'import de -32.506,77 euros s'hauria de presentar en l'apartat C) II Ajustaments per errors 2016 i anteriors, enlloc de en l'apartat D) II Ingressos i despeses reconeguts en patrimoni net.

Estat de flux d'efectiu

	2.017
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	**70.215,14**
1. Resultat abans d'impostos	**43.563,81**
2. Ajustaments del resultat.	**-5.863,71**
c) Variació de provisions (+/-).	-4.761,23
g) Ingressos financers (-).	-1.139,04
h) Despeses financeres (+).	84,35
k) Altres ingressos i despeses (-/+).	-47,79
3. Canvis en el capital corrent.	**31.412,56**
a) Existències (+/-).	3.158,72
b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-).	39.266,17
c) Altres actius corrents (+/-).	-784,11
d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-).	440,19
e) Altres passius corrents (+/-).	-10.668,41
f) Altres actius i passius no corrents (+/-).	
4. Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació.	**1.102,48**
a) Pagaments d'interessos (-).	-84,35
c) Cobraments d'interessos (+).	1.139,04
d) Altres pagaments (cobraments) (-/+)	47,79
5. Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (+/-1+/-2+/-3+/-4)	**70.215,14**
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	**0,00**
6. Pagaments per inversions (-).	**0,00**
7. Cobraments per desinversions (+).	**0,00**
8. Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió (7-6).	**0,00**
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	**-32.506,77**
9. Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni.	**0,00**
10. Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	**-32.506,77**
b) Devolució i amortització de	-32.506,77
4. Altres (-).	-32.506,77
11. Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni.	**0,00**
12. Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament (+/-9+/-10-11)	**-32.506,77**
D) EFECTE DE LES VARIACIONS DEL TIPUS DE CANVI	**0,00**
E) AUGMENTS/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (+/-A+/-B+/-C+/-D)	**37.708,37**
Efectiu o equivalents a l'inici del període	600.790,96
Efectiu o equivalents al final del període	638.499,33

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.1. Existències

La variació d'existències presenta les següents xifres:

		31/12/2017	31/12/2016
Matèries primeres i consumibles		16.461,66	19.620,38
	Total	**16.461,66**	**19.620,38**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió de la composició de les existències dels saldos de la societat es desprèn:

Debilitats en el control intern

De les proves efectuades s'observen importants debilitats en el control intern de les transaccions de les operacions. Així, a més de la manca de l'adequada segregació de funcions entre les persones que intervenen en aquests procediments, s'han observat les incidències següents:

- No es controlen les compres de pinso ni les sortides, ni els moviments d'estoc des del distribuïdor.
- Les compres i vendes de pinso no es comptabilitzen durant l'exercici, i les existències inicials es regularitzen directament a final d'exercici.
- Es realitzen operacions d'intermediació en les quals no hi consten intervencions de control per part de la societat.
- No tenim constància que es realitzin recomptes físics de tots els magatzems de les existències de pinso al tancament de l'exercici.

Es recomana verificar les operacions descrites i que es prenguin les mesures adients per evitar que es reprodueixin situacions anàlogues a les esmentades.

2.1.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini del balanç és el següent:

		31/12/2017	31/12/2016
Clients per vendes i prestacions de serveis		293.110,01	467.672,66
Deteriorament de crèdits per operacions comercials		0,00	-194.873,28
Resta de crèdits i comptes a cobrar		103.591,23	158.406,80
	Total	**396.701,24**	**431.206,18**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es posa de manifest el següent:

Clients de dubtós cobrament

Els saldos inclosos en aquest epígraf incorporen deutes pendents de cobrament, meritats en exercicis anteriors i que no foren atesos al seu venciment.

Del saldo de 194.873 euros de clients de dubtós cobrament que hi havia a 31 de desembre de 2016, la societat n'ha cobrat durant l'exercici 4.761euros, i ha donat com a pèrdua definitiva la resta per valor de 190.112 euros aplicant la provisió que s'havia constituït. Aquest deute havia estat reclamat judicialment contra el deutor afectat, i hi ha dues sentències judicials a favor de la societat que ascendeixen a 130.783 euros i 50.096 euros respectivament. Durant l'exercici 2017 es va realitzar una sol·licitud d'execució d'aquestes sentències davant el saig, però la tramitació va quedar suspesa en decretar la Batllia el 3 de novembre de 2017 la cessació de pagaments i fallida de la societat deutora. La Societat va sol·licitar el 4 de desembre de 2017, davant l'Administradora Judicial, la inclusió d'aquests crèdits en el procediment concursal. La Societat ha donat de baixa de la comptabilitat aquests deutes, malgrat estar el procediment concursal en curs.

Entenem que la Societat ha d'aplicar procediments que limitin el risc de cobrament evitant vendes a clients que presenten dificultats de pagament o, si s'escau, fixant polítiques que garanteixin el seu cobrament.

Debilitats en el control intern

La Societat no té implantat un mecanisme que permeti realitzar un seguiment periòdic dels venciments dels seus drets de cobrament, cosa que pot suposar que no es prenguin mesures adequades en el temps per evitar impagaments. Recomanem que s'estableixi un procediment de control intern en l'àrea de deutors que permeti identificar el detall de la cartera de clients per venciments, i fer-ne un seguiment periòdic, duent les accions necessàries per realitzar la gestió de cobrament fins a terme.

2.1.3. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

		31/12/2017	31/12/2016
Tresoreria		638.499,33	600.790,96
	Total	638.499,33	600.790,96

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.4. Patrimoni net

El moviment del patrimoni net es resumeix en el següent quadre:

		31/12/2016	Altes	Baixes	31/12/2017
Capital		270.455,40	0,00	0,00	270.455,40
Capital		*270.455,40*	*0,00*	*0,00*	*270.455,40*
Prima d'emissió		0,00	0,00	0,00	0,00
Reserves		274.843,48	94.316,94	-39.696,74	329.463,68
Reserva legal		*54.091,08*	*0,00*	*0,00*	*54.091,08*
Altres reserves		*220.752,40*	*94.316,94*	*-39.696,74*	*275.372,60*
Instruments de capital propis		0,00	0,00	0,00	0,00
Resultats d'exercicis anteriors		0,00	0,00	0,00	0,00
Resultat de l'exercici		87.126,97	39.536,07	-87.126,97	39.536,07
Dividend a compte		0,00	0,00	0,00	0,00
	Total	632.425,85	133.853,02	-126.823,72	639.455,15

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les observacions següents:

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La Societat rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, *un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents d'aquestes entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar aquesta entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius.*

Atenent al que es regula per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades de l'exercici i d'exercicis anteriors tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net, han de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1er de la secció 3a del capítol 1er del PGC.

2.1.5. Deutes a curt termini

El desglossament de l'epígraf de deutes a curt termini és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa Andorrana de Seguretat Social creditora	2.035,17	2.027,37	7,80
Administracions públiques creditores	5.088,75	11.743,45	-6.654,70
Altres deutes	6,23	-	6,23
Total	**7.130,15**	**13.770,82**	**-6.640,67**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.6. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de creditors comercials i altres comptes a pagar és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Proveïdors i creditors	372.985,38	317.680,44	55.304,94
Primes pendents de repartir	32.875,66	87.740,41	-54.864,75
Total	**405.861,04**	**405.420,85**	**440,19**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.7. Import net de la xifra de negocis

El detall dels ingressos obtinguts per vendes és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Venda de carn	1.173.279,49	1.165.090,99	8.188,50
Venda de pinso	406.897,75	391.805,93	15.091,82
Venda de pells i menuts	8.278,93	9.705,02	-1.426,09
Total	**1.588.456,17**	**1.566.601,94**	**21.854,23**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'ha observat el següent:

Ràpels sobre vendes

L'import net de la xifra de negocis no recull els ràpels sobre vendes concedits a clients, que es troben comptabilitzats a l'epígraf de despeses per consum de mercaderies i ascendeixen a 6.186 euros.

Debilitats de control intern

Les debilitats de control intern detectades no permeten garantir que totes les compres de pinso hagin estat correctament facturades posteriorment i, per tant, la integritat del capítol d'ingressos.

2.1.8. Altres ingressos d'explotació

Ramaders d'Andorra, SA ha rebut en l'exercici les següents subvencions i altres ingressos:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Subvenció promoció i comercialització bestiar de venda	57.915,00	58.500,00	-585,00
Cessió de mitjans tècnics i humans per part de Govern	11.740,00	11.740,00	-
Comissions per gestió de les primes	12.814,02	16.843,94	-4.029,92
Total	**82.469,02**	**87.083,94**	**-4.614,92**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat en deriven les observacions següents:

Comptabilització de la subvenció del Govern per al finançament dels dèficits de la societat

El Pla general de comptabilitat vigent a Andorra a partir de l'exercici 2009 estableix que les subvencions *atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis*. Atès que el Govern és soci majoritari de Ramaders d'Andorra, SA, les subvencions destinades a cobrir els dèficits d'explotació, atorgades per Govern, no s'han d'imputar en el compte de pèrdues i guanys.

2.1.9. Altres ingressos i despeses no recurrents

El detall dels ingressos i despeses no recurrents és el següent:

	2017	2016
Altres ingressos no recurrents	47,79	0,00
Altres despeses no recurrents	0,00	-306,58
Total	47,79	-306,58

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.10. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

El següent quadre resumeix les despeses per aprovisionaments:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Compra de vedells i corders	1.057.385,32	1.043.820,26	13.565,06
Compra de pinso	387.614,09	341.158,85	46.455,24
Treballs realitzats per altres empreses	13.063,91	1.169,32	11.894,59
Sacrifici d'animals	12.936,60	13.220,79	-284,19
Transport d'animals	24.485,13	24.490,52	-5,39
Especejament de vedells	11.175,00	9.940,00	1.235,00
Ràpels per compres	6.186,33	-	6.186,33
Variació d'existències	3.158,72	-6.769,75	9.928,47
Total	**1.516.005,10**	**1.427.029,99**	**88.975,11**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Veure nota 2.1.7

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Despeses imputades en l'epígraf incorrecte

La Societat ha registrat en l'epígraf de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials les despeses de transport de la carn des de l'escorxador fins a les carnisseries, i que ascendeixen a 24.485 euros. Donada la naturalesa de la despesa, seria més adequat comptabilitzar-la a l'epígraf d'altres despeses d'explotació.

2.1.11. Despeses de personal

El següent quadre resumeix les despeses de personal:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Sous i salaris	67.617,07	64.679,56	2.937,51
Càrregues socials	10.480,66	9.892,93	587,73
Total	**78.097,73**	**74.572,49**	**3.525,24**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.12. Altres despeses d'explotació

El següent quadre resumeix les despeses per serveis externs:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Serveis de professionals independents	4.974,52	16.944,88	-11.970,36
Assessorament comptable	10.539,12	9.200,84	1.338,28
Honoraris de certificació	4.371,80	-	4.371,80
Transports	0,01	12.391,83	-12.391,82
Primes d'assegurances	918,22	-	918,22
Serveis bancaris i similars	426,54	1.583,58	-1.157,04
Publicitat	5.229,67	3.184,48	2.045,19
Subministraments	100,80	290,53	-189,73
Altres serveis	11.746,14	11.837,55	-91,41
Taxes i tributs	815,44	796,67	18,77
Total	**39.122,26**	**56.230,36**	**-17.108,10**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.1.13. Impost sobre societats

La Societat ha presentat la següent liquidació de l'impost sobre societats:

RESULTAT COMPTABLE ABANS IMPOSTOS	**43.563,81**
+/- Diferències permanents en l'impost	365,16
+ *Impost radicació activitat econòmica*	*365,16*
+/- Diferències temporals en l'impost	0,00
RESULTAT AJUSTAT	**43.928,97**
- Compensació de bases negatives	0,00
BASE DE TRIBUTACIÓ	**43.928,97**
Tipus de gravamen	10%
QUOTA DE TRIBUTACIÓ	**4.392,90**
+/- Deduccions i bonificacions	-365,16
- *Impost radicació activitat econòmica*	*-365,16*
QUOTA DE LIQUIDACIÓ PRÈVIA	***4.027,74***
+ Quota de tributació a compensar i deduccions i bonificacions no aplicades	0,00
QUOTA DE LIQUIDACIÓ	**4.027,74**
- Pagament a compte	-3.063,70
QUOTA DIFERENCIAL	**964,04**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat en deriven les observacions següents:

Base de tributació de l'exercici 2017 calculada incorrectament

Com es detalla a les notes 2.1.4 i 2.1.8, per a determinar el resultat de l'exercici de la societat i, per tant, la base de tributació de l'impost sobre societats, cal tenir en compte que les transferències del Govern tenen per finalitat cobrir les necessitats de finançament de l'activitat de la societat. Degut a aquest fet, la subvenció no aplicada s'hauria de considerar un deute a favor del Govern, sense que, per tant, es pugui convertir en beneficis de la societat.

De l'anterior en resulta que la societat ha considerat base de tributació, de forma indeguda, la part de la subvenció del Govern que no s'ha aplicat a la seva finalitat.

2.2. Execució del programa d'actuació, inversió i finançament

La Societat presenta una liquidació de pressupost on es comparen les previsions inicials aprovades per la llei del pressupost general per l'exercici fiscalitzat, amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat:

Pressupost d'ingressos

CODCLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2017	Liquidat 2017	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
3	*** TAXES I ALTRES INGRESSOS**	**1.490.500**	**1.601.318**	**113.456**	**7,61%**
30	*** VENDES**	**1.475.000**	**1.588.456**	**113.456**	**7,69%**
300	*** VENDES**	**1.475.000**	**1.588.456**	**113.456**	**7,69%**
30000	Venda carn	1.012.000	1.173.279	161.279	15,94%
30002	Venda de pinso	450.000	406.898	-43.102	-9,58%
30003	Venda de pells i menuts	13.000	8.279	-4.721	-36,32%
31	*** TAXES I ALTRES INGRESSOS**	**15.500**	**12.814**	**-2.686**	**-17,33%**
310	*** SERVEIS GENERALS**	**15.500**	**12.814**	**-2.686**	**-17,33%**
31000	Contribució gestió primes	15.500	12.814	-2.686	-17,33%
39	*** ALTRES INGRESSOS**	**0**	**48**	**48**	**N/A**
399	**ALTRES INGRESSOS DIVERSOS**	**0**	**48**	**48**	**N/A**
39900	Ingressos extraordinaris	0	48	48	N/A
4	*** TRANSFERÈNCIES CORRENTS**	**57.915**	**57.915**	**0**	**0,00%**
42	*** TRANSFERÈNCIES DE L´ESTAT**	**57.915**	**57.915**	**0**	**0,00%**
420	*** GOVERN D'ANDORRA**	**57.915**	**57.915**	**0**	**0,00%**
42090	Altres transferències de Govern	57.915	57.915	0	0,00%
5	*** INGRESSOS PATRIMONIALS**	**0**	**1.139**	**1.139**	**N/A**
52	**INTERESOS DE DIPOSITS**	**0**	**1.139**	**1.139**	**N/A**
520	**COMPTES BANCARIS**	**0**	**1.139**	**1.139**	**N/A**
52000	Interessos financers comptes bancaris	0	1.139	1.139	N/A
	TOTAL INGRESSOS	**1.548.415**	**1.660.372**	**111.957**	**7,2%**

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Pressupost de despeses

CODCLASIF	NOMCLASIF	Pressupost 2017	Liquidat 2017	Dif (Liq-Pres)	% liquidat (Liq/Pres)
1	**DESPESES PERSONAL**	**82.165**	**78.098**	**-4.067**	**-4,95%**
11	**PERSONAL FIX**	**67.348**	**67.617**	**269**	**0,40%**
110	**REMU. BÀSIQUES I ALTRES REMU. PERSONAL FIX**	**67.348**	**67.617**	**269**	**0,40%**
11000	Sou personal contractual	67.348	67.617	269	0,40%
16	**DESPESES SOCIALS A CÀRREC DE L'EMPLEADOR**	**14.817**	**10.481**	**-4.336**	**-29,27%**
160	**QUOTES DE SEGURETAT SOCIAL**	**14.817**	**10.481**	**-4.336**	**-29,27%**
16010	CASS personal contractual	14.817	10.481	-4.336	-29,27%
2	**CONSUMS DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS**	**1.465.650**	**1.543.830**	**77.262**	**5,27%**
22	**MATERIAL, SUBMINISTRAMENTS I ALTRES**	**1.464.150**	**1.543.830**	**78.762**	**5,38%**
220	**MATERIAL D'OFICINA**	**0**	**101**	**101**	**N/A**
22000	Material d'oficina ordinari i altres varis	0	101	101	N/A
221	**SUBMINISTRAMENTS**	**1.362.500**	**1.451.192**	**88.692**	**6,51%**
22170	Compra bestiar	960.000	1.063.572	103.572	10,79%
22172	Compra de pinso	401.000	387.614	-13.386	-3,34%
22190	Altres subministraments	1.500	6	-1.494	-99,59%
224	**PRIMES D'ASSEGURANCES**	**0**	**918**	**918**	**N/A**
22400	Primes d'assegurances	0	918	918	N/A
225	**TRIBUTS**	**3.500**	**4.843**	**1.343**	**38,38%**
22520	Tributs	1.000	815	-185	-18,46%
22521	Impost de societats	2.500	4.028	1.528	61,11%
226	**ALTRES SERVEIS**	**1.150**	**0**	**-1.150**	**-100,00%**
22610	Atencions protocol·làries i de representació	100	0	-100	-100,00%
22660	Reunions conferències i cursets	1.050	0	-1.050	-100,00%
227	**TREBALLS REALITZATS PER ALTRES EMPRESES**	**97.000**	**86.776**	**-10.224**	**-10,54%**
22730	Processament de dades	3.000	0	-3.000	-100,00%
22760	Estudis i treballs tècnics	24.000	32.949	8.949	37,29%
22770	Publicitat i propaganda	15.000	5.230	-9.770	-65,14%
22780	Sacrifici animals i transport	55.000	48.597	-6.403	-11,64%
23	**INDEMNITZACIONS PER SERVEIS**	**1.500**	**0**	**-1.500**	**-100,00%**
231	**LOCOMOCIÓ I DESPLAÇAMENTS**	**1.500**	**0**	**-1.500**	**-100,00%**
23100	Desplaçaments	1.500	0	-1.500	-100,00%
3	**DESPESES FINANCERES**	**600**	**511**	**-89**	**-14,85%**
34	**DE DIPÒSITS, FIANCES I ALTRES**	**600**	**511**	**-89**	**-14,85%**
349	**ALTRES DESPESES FINANCERES**	**600**	**511**	**-89**	**-14,85%**
34900	Altres despeses financeres	0	84	84	N/A
34910	Comissions serveis bancaris	600	427	-173	-28,91%
	TOTAL DESPESES	**1.548.415**	**1.622.438**	**77.173**	**4,98%**
	ESTALVI	**0**	**37.934**		

Font: Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

2.3. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

Segons l'article 10 dels estatuts de Ramaders d'Andorra, SA, l'entitat romandrà sotmesa al control financer de la Intervenció general del Govern en els termes establerts en la LGFP.

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari*

que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.

Per decret de 29 de març de 2017, s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual Ramaders d'Andorra, SA no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Control d'eficàcia i eficiència

La Societat no disposa, de forma generalitzada, d'eines (indicadors) per conèixer amb suficient detall els costos de les activitats que es realitzen. Per altra part, al pressupost aprovat per la Societat no s'estableixen els objectius a assolir. Aquests fets provoquen que no es puguin dur a terme avaluacions d'eficàcia i eficiència de les seves operacions.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de la societat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013 (**)	Pressupost 2014	Pressupost 2015 (**)	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	1.715.000	1.448.400	1.385.800	1.430.500	1.473.500	1.698.203	1.646.848	1.490.500
4. Transferències corrents	80.000	80.000	60.000	83.140	60.000	58.500	58.500	57.915
Ingressos corrents	***1.795.000***	***1.528.400***	***1.445.800***	***1.513.640***	***1.533.500***	***1.756.703***	***1.705.348***	***1.548.415***
Total ingressos	**1.795.000**	**1.528.400**	**1.445.800**	**1.513.640**	**1.533.500**	**1.756.703**	**1.705.348**	**1.548.415**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Imports corregits segons la nota del punt 2.2 de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013 (**)	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	-	-	-	29.140	29.140	50.090	51.232	82.165
2. Consum de béns corrents i serveis	1.794.041	1.528.050	1.444.800	1.484.100	1.503.860	1.706.013	1.653.516	1.465.650
3. Despeses financeres	959	350	1.000	400	500	600	600	600
Despeses corrents	***1.795.000***	***1.528.400***	***1.445.800***	***1.513.640***	***1.533.500***	***1.756.703***	***1.705.348***	***1.548.415***
Total despeses	**1.795.000**	**1.528.400**	**1.445.800**	**1.513.640**	**1.533.500**	**1.756.703**	**1.705.348**	**1.548.415**

(*) Pròrroga pressupostària
(**) Imports corregits segons la nota del punt 2.2 de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

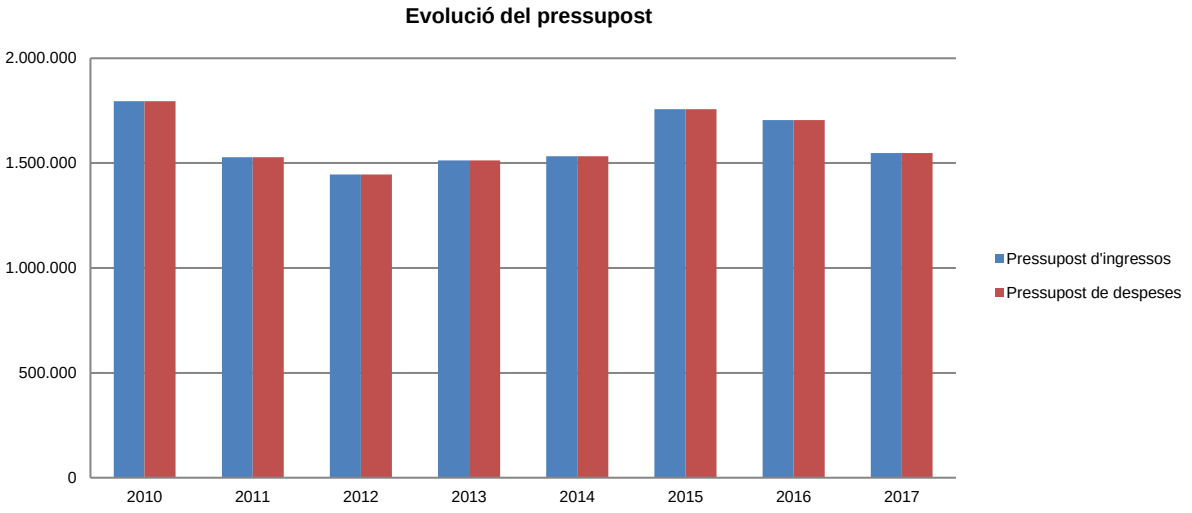

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013 (*)	Liquidat 2014	Liquidat 2015 (*)	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	1.368.893	1.380.042	1.517.301	1.697.179	1.560.737	1.440.987	1.586.139	1.601.318
4. Transferències corrents	78.597	80.000	60.000	83.140	60.000	58.500	58.500	57.915
5. Ingressos patrimonials	-	-	216	1.266	1.190	1.356	1.410	1.139
Ingressos corrents	***1.447.490***	***1.460.042***	***1.577.517***	***1.781.585***	***1.621.927***	***1.500.843***	***1.646.049***	***1.660.372***
Total ingressos	**1.447.490**	**1.460.042**	**1.577.517**	**1.781.585**	**1.621.927**	**1.500.843**	**1.646.049**	**1.660.372**

(*) Imports corregits segons la nota del punt 2.2 de l'informe corresponent
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	-	-	-	33.364	51.172	57.533	74.572	78.098
2. Consum de béns corrents i serveis	1.413.078	1.427.509	1.503.266	1.679.007	1.502.180	1.364.842	1.485.993	1.543.830
3. Despeses financeres	1.070	312	436	570	785	467	1.695	511
Despeses corrents	***1.414.148***	***1.427.821***	***1.503.702***	***1.712.941***	***1.554.137***	***1.422.842***	***1.562.260***	***1.622.439***
Total despeses	**1.414.148**	**1.427.821**	**1.503.702**	**1.712.941**	**1.554.137**	**1.422.842**	**1.562.260**	**1.622.439**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

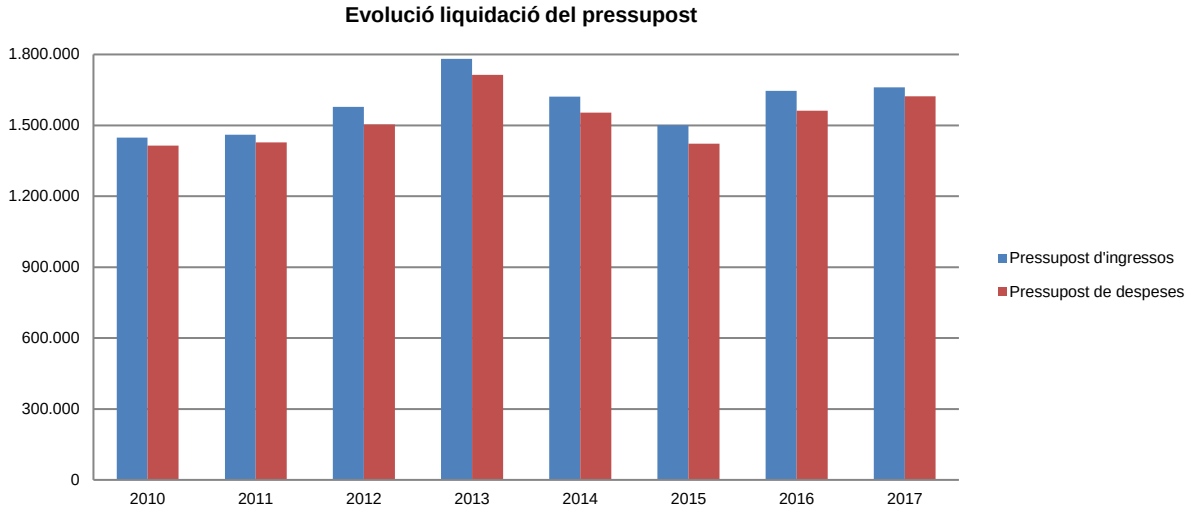

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

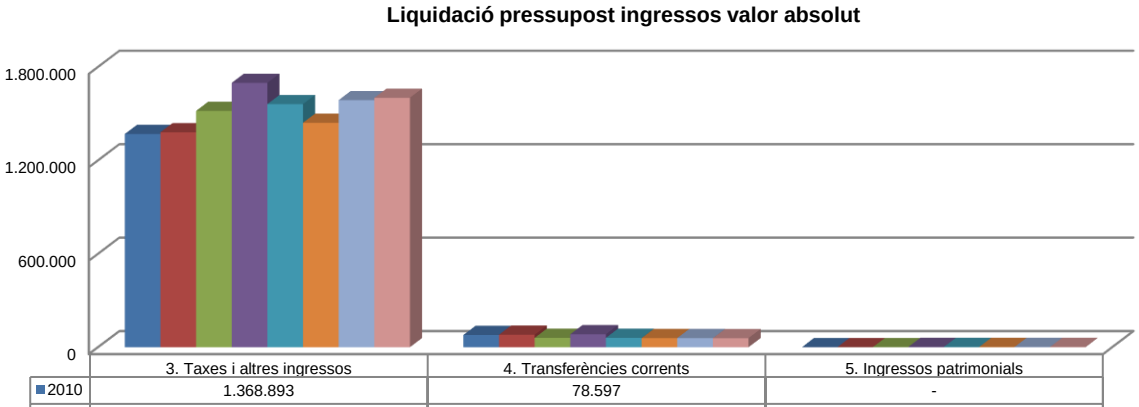

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials
2010	1.368.893	78.597	-
2011	1.380.042	80.000	-
2012	1.517.301	60.000	216
2013	1.697.179	83.140	1.266
2014	1.560.737	60.000	1.190
2015	1.440.987	58.500	1.356
2016	1.586.139	58.500	1.410
2017	1.601.318	57.915	1.139

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

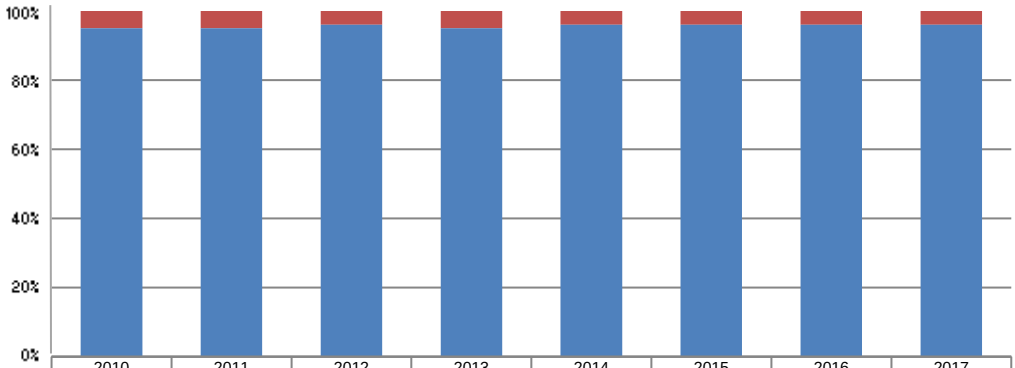

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	95%	95%	96%	95%	96%	96%	96%	96%
4. Transferències corrents	5%	5%	4%	5%	4%	4%	4%	4%
5. Ingressos patrimonials	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA

Liquidació pressupost despeses valor absolut

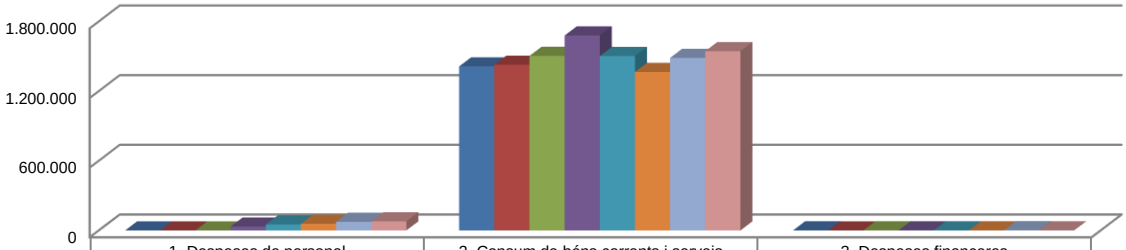

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres
2010	-	1.413.078	1.070
2011	-	1.427.509	312
2012	-	1.503.266	436
2013	33.364	1.679.007	570
2014	51.172	1.502.180	785
2015	57.533	1.364.842	467
2016	74.572	1.485.993	1.695
2017	78.098	1.543.830	511

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	0%	0%	0%	2%	3%	4%	5%	5%
2. Consum de béns corrents i serveis	100%	100%	100%	98%	97%	96%	95%	95%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA

Resultat pressupostari

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	1.447.490	1.460.042	1.577.517	1.781.585	1.621.927	1.500.843	1.646.049	1.660.372
Total despeses liquidades	1.414.148	1.427.821	1.503.702	1.712.941	1.554.137	1.422.842	1.562.260	1.622.439
Resultat pressupostari	**33.342**	**32.221**	**73.815**	**68.644**	**67.790**	**78.001**	**83.789**	**37.933**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	488.804	475.875	552.078	632.426	639.455
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	163,0%	168,7%	189,7%	250,9%	254,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	81,9%	80,9%	126,5%	143,3%	154,6%
Indicadors			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre els ingressos d'explotació)	=	Altres ingressos d'explotació / Ingressos d'explotació	5,5%	5,3%	5,5%	5,3%	4,9%
Indicador de xifra de negoci (% de la xifra de negoci sobre els ingressos d'explotació)	=	Import net de la xifra de negoci / Ingressos d'explotació	94,5%	94,7%	94,5%	94,7%	95,1%
Indicador de consum (% de les despeses de consum de mercaderies, matèries primes i altres materials, respecte al total de les despeses d'explotació)	=	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials / Despeses d'explotació	92,1%	90,0%	92,0%	91,6%	93,1%
Ratis de rendibilitat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rendibilitat financera (Taxes més elevades indiquen una major rendibilitat del patrimoni propietat dels accionistes)	=	Benefici net / Patrimoni net	3,3%	-2,9%	14,4%	13,8%	6,2%
Rendibilitat econòmica (Taxes més elevades indiquen una major productivitat de l'actiu)	=	Benefici abans d'impostos / Actiu total	1,5%	-1,1%	7,5%	9,2%	4,1%
Terminis de cobrament i pagament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Termini de cobrament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a cobrar dels seus clients)	=	Clients x 365 / Ingressos d'explotació	124	133	91	95	87
Termini de pagament x dies (Mesura els dies que de mitjana l'empresa està trigant a pagar als seus proveïdors)	=	Proveïdors x 365 / Despeses d'explotació	161	154	158	98	93
Ratis d'endeutament			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati d'endeutament (Deutes totals de l'entitat respecte al total dels recursos obtinguts)	=	Passiu corrent i no corrent / Total patrimoni net i passiu	61,4%	59,3%	52,7%	39,9%	39,2%
Rati de qualitat del deute (Pes dels creditors a llarg termini en el total de creditors)	=	Passiu corrent / Passiu corrent i no corrent	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Rati de despeses financeres (Si és superior al 50% ens alerta que les despeses financeres són excessives)	=	Despeses financeres / Ingressos d'explotació	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de rotació			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017**
Rati de rotació de clients (Freqüència de recuperació dels comptes per cobrar. Com més rotació de clients, més beneficiós per a l'empresa)	=	Ingressos d'explotació / Clients	3	3	4	4	4
Rati de rotació de proveïdors (Freqüència de pagament als proveïdors)	=	Despeses d'explotació / Proveïdors	2	2	2	4	4

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Ramaders d'Andorra, SA
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les matisacions o actualitzacions corresponents en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

- Dels treballs de fiscalització s'han observat debilitats de procediments i de control intern, les quals es detallen a les notes anteriors d'aquest informe, que recomanem adequar per garantir la integritat dels recursos que es gestionen i administren a través de la Societat. (notes 2.1.1, 2.1.2 i 2.1.7)
- D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, Ramaders d'Andorra, SA, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, el patrimoni net de la societat s'hauria de minorar per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.1.4)
- El PGC estableix que les subvencions atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis. Atès que el Govern és soci majoritari de Ramaders d'Andorra, SA, les subvencions destinades a cobrir els dèficits d'explotació, atorgades per Govern, no s'han d'imputar en el compte de pèrdues i guanys. (nota 2.1.8)
- La Societat no disposa de forma generalitzada d'eines (indicadors) per conèixer amb suficient detall els costos de les activitats que es realitzen. Per altra banda, al pressupost aprovat per la Societat no s'estableixen els objectius a assolir. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat Ramaders d'Andorra, SA a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu, i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats, recollits en el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Ramaders d'Andorra, SA el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Ramaders d'Andorra, S.A.
NRT: A-704454-M

Camí de la Grau · Edifici Prat del Rull
1r pis · Despatx 1.7
AD500 Andorra la Vella (Principat d'Andorra)
Tel. +376 875 741
agricultura.ramaders@andorra.ad

Tribunal de Comptes
Sr. Francesc d'Assís PONS TOMÀS
Seu del Consell General
C/ Doctor Vilanova, 15 Planta -3
AD500 Andorra la Vella

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 9/11/2018
Hora d'entrada: 12:20
Núm.: 171/18

Andorra la Vella, 6 de novembre de 2018

Senyor,

D'acord amb la seva carta rebuda el 24 d'octubre de 2018, li fem lliurament de les al·legacions corresponents a l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de Ramaders d'Andorra S.A.

Restem a la seva disposició per a qualsevol dubte o aclariment.

Molt atentament,

Sr. Gerard MARTINEZ CASANOVES
Gerent

Ramaders d'Andorra, S.A.
NRT: A-704454-M

Camí de la Grau - Edifici Prat del Rull
1r pis - Despatx 1.7
AD500 Andorra la Vella (Principat d'Andorra)
Tel. +376 875 741
agricultura.ramaders@andorra.ad

AL·LEGACIONS A LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

(3) El PGC estableix que les subvencions atorgades per socis o propietaris no constitueixen ingressos i es registraran directament en els fons propis. Atès que el Govern és soci majoritari de Ramaders d'Andorra S.A., les subvencions a cobrir els dèficits d'explotació, atorgades per Govern, no s'han d'imputar en el compte de pèrdues i guanys.

El Departament d'Agricultura reconeix que la subvenció atorgada a Ramaders d'Andorra S.A. es realitza *"en concepte de subvenció directa a les despeses de funcionament d'una societat pública i no es considera, pressupostàriament, una aportació del Govern a la societat, des de la seva posició de soci majoritari"*.

(4) La societat no disposa de forma generalitzada d'eines (indicadors) per conèixer amb suficient detall els costos de les activitats que es realitzen. Per altra banda, al pressupost aprovat per l'entitat no s'estableixen els objectius a assolir.

L'entitat ha elaborat per l'exercici 2017 uns indicadors per conèixer el detall dels costos de les activitats realitzades, aquests indicadors figuren al document de liquidació pressupostària lliurat al Ministeri de Finances.

Andorra la Vella, 6 de novembre de 2018

Sr. Gerard MARTINEZ CASANOVES

Gerent

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la
FUNDACIÓ PRIVADA DEL SECTOR PÚBLIC ACTUATECH

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Estats financers 7
2.1.1. Efectius i equivalents a efectiu 11
2.1.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 12
2.1.3. Inversions 13
2.1.4. Propietat, planta i equipament 13
2.1.5. Actius intangibles 13
2.1.6. Passius corrents 14
2.1.7. Actius nets/Patrimoni 15
2.1.8. Despeses de personal 16
2.1.9. Altres despeses de gestió 16
2.1.10. Despeses financeres i extraordinàries 17
2.2. Execució pressupostària 18
2.3. Estat del romanent de tresoreria 21
2.4. Contractació 22
2.5. Altres aspectes a destacar 22
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals 23
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 28
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 28
5. CONCLUSIONS 29
6. AL·LEGACIONS 29
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 29

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les entitats que gestionen cabals públics, entre d'altres, la Fundació privada del sector públic ActuaTech (en endavant la Fundació).

La fiscalització de la Fundació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 6 d'abril de 2018, amb un complement posterior rebut el dia 11 de juny de 2018, i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 17 de desembre de 2018, es lliura al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la Fundació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la Fundació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenta d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la Fundació en l'exercici 2017, encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, amb tendència a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 25 d'octubre de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

La Fundació privada del sector públic ActuaTech es constitueix al gener de 2015 amb l'objectiu d'establir un marc de referència pel desplegament i impuls de projectes tecnològics amb un alt valor afegit que contribueixin al desenvolupament del Smart Country en el context de diversificació econòmica d'Andorra i contribuir al desenvolupament de l'economia andorrana mitjançant la creació d'un entorn tecnològic propici que fomenti l'atracció de talent i generació de coneixement orientat a idear nous serveis i oportunitats pel país, convertint el Principat d'Andorra en un país intel·ligent de referència internacional.

És una fundació del sector públic, sense ànim de lucre, amb plena personalitat i capacitat jurídica i d'obrar que es regeix per les disposicions legals vigents, en particular per la Llei 11/2008, de 12 de juny, i pels estatuts fundacionals, que expressen la voluntat fundacional i per les subsegüents actuacions de modificació, d'interpretació i de desenvolupament dels mateixos, realitzades pel Patronat.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Fundació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 11/2008 del 12 de juny, de fundacions.
- Estatuts de la Fundació ActuaTech, 15 de gener de 2015.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de la Fundació. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de la Fundació. En la figura del gerent recau la responsabilitat de la gestió econòmica, administrativa i operativa de la Fundació.

L'òrgan de govern de la Fundació és el seu Patronat format per un nombre mínim de quatre i un nombre màxim de sis patrons, que poden ser persones físiques o jurídiques. Són membres nats del patronat el Servei de Telecomunicacions d'Andorra, les Forces Elèctriques d'Andorra, la Universitat d'Andorra i el Govern d'Andorra. El Govern d'Andorra és el president del Patronat.

Com s'indica a la nota 2.5, la Fundació no ha estat sotmesa a controls per part de la Intervenció general.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

Estats Financers	Notes	2017	2016
Actius			
Actius corrents			
Efectius i equivalents a l'efectiu	24	218.726,95	163.514,87
Comptes a cobrar	25/26	511.914,62	336.416,01
Inventaris	27	-	-
Inversions	28	800,00	-
Total		**731.441,57**	**499.930,88**
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament	29	123.217,55	15.389,13
Inversions		-	-
Actius intangibles	30	1.714,73	856,96
Propietats d'inversió		-	9.120,40
Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació	25/26	-	-
Total		**124.932,28**	**25.366,49**
Total Actius		**856.373,85**	**525.297,37**
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	32	151.047,66	20.507,50
Dipòsit reemborsables de clients	33	-	-
Provisions corrents	34	-	-
Obligacions d'arrendaments financers	39	-	-
Préstecs	40	-	-
Ingressos diferits	35	-	-
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rebuts per anticipat	32	338.935,18	321.692,67
Impostos		-	-
Total		**489.982,84**	**342.200,17**
Passius no corrents			
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no recurrents		-	-
Préstecs		-	-
Concessió de serveis		-	-
Passiu per impost diferit		-	-
Total Passius		**489.982,84**	**342.200,17**
Actiu Net/Patrimoni			
Capital aportat		200.000,00	200.000,00
Reserves		-16.902,80	23.774,50
Resultat acumulat		183.293,81	-40.677,30
Interessos minoritaris		-	-
Actius i Passius total nets		**856.373,85**	**525.297,37**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

Resultat financer	Notes	31/12/2017	31/12/2016
Ingressos sense contraprestació			
Ingressos de taxes a la propietat		-	-
Cotitzacions socials		-	-
Multes, sancios i gravàmens		-	-
Llicències i permisos		-	-
Transferències, subvencions i donacions	5	1.712.849,84	1.187.862,55
Total		**1.712.849,84**	**1.187.862,55**
Ingressos amb contraprestació			
Prestació de serveis	6	3.342,38	11.297,85
Vendas d'aigua i electricitat		-	-
Ingressos d'arrendament d'instal.lacions i equipament		-	-
Ingressos financers-inversions estrangeres		-	-
Ingressos financers-inversions deutors	9	295,72	312,73
Honoraris d'agència		-	-
Altres ingressos	10	59.863,75	26.428,73
Total		**63.501,85**	**38.039,31**
Ingressos totals		**1.776.351,69**	**1.225.901,86**
Despeses			
Compres a l'engròs	11	-	-
Despeses de personal	12	-121.360,56	-66.787,15
Remuneracions al Consell d'Administració i alta direcció		-	-
Amortització i depreciació	14	-11.239,71	-3.001,35
Reparacions i manteniment	15	-5.543,55	-3.627,10
Contractació de serveis	16	-	-
Ajuts i subvencions	17	-	-
Despeses generals	18	-1.389.339,96	-1.158.032,28
Despeses financeres	19	-47.676,46	-35.131,26
Cost de recaptació		-	-
Total despeses		**-1.575.160,24**	**-1.266.579,14**
Altres guanys/(pèrdues)		-12.572,34	-0,02
Guanys procedents de la venda d'actius	20	-5.325,30	-
Guanys en transaccions estrangeres		-	-
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions	21	-	-
Pèrdues per deteriorament	22	-	-
Resultat abans d'impostos		**183.293,81**	**-40.677,30**
Impostos	23		-
Resultat després d'impostos		**183.293,81**	**-40.677,30**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Impostos	-	-
Venda de béns i serveis	1.406,36	5.723,62
Subvencions	1.585.869,36	1.370.229,69
Interessos rebuts	295,72	312,73
Altres cobraments	6.967,95	39.608,78
Pagaments		
Aprovisionaments	-	-
Costos dels treballadors	-120.645,98	-64.563,10
Existències	-	-
Pensions	-	-
Proveïdors	-984.553,84	-1.219.475,54
Altres despeses de gestió	-150.539,13	-60.408,55
Interesos pagats	-	-163,60
Altres pagaments	-171.982,86	-191.211,63
Fluxos d'efeciu nets de les activitats d'operació	**166.817,58**	**-119.947,60**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	-111.605,50	-27.611,54
Cobraments per venda de planta i equipament	-	
Cobraments per venda d'inversions		-
Compra de valors en moneda estrangera	-	-
Fluxos d'efeciu nets de les activitats d'inversió	**-111.605,50**	**-27.611,54**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	-	-
Reembolsament de préstecs	-	-
Distribució/dividends al govern	-	-
Fluxos d'efeciu nets de les activitats de finançament	**0,00**	**0,00**
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efec	55.212,08	-147.559,14
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del periode	163.514,87	311.074,01
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del periode	218.726,95	163.514,87

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

INGRESSOS (drets liquidats)	**1.442.089,72**	**1.776.351,69**	**-334.261,97**
Impostos directes	-	-	-
Impostos indirectes	-	-	-
taxes i altres ingressos	47.580,11	63.501,85	-15.921,74
Transferències corrents	1.394.509,61	1.712.849,84	-318.340,23
Transferències de capital	-	-	-
Ingressos patrimonials	-	-	-
Venda d'inversions reals	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
DESPESES (oblig. Liquidades)	**1.702.474,77**	**1.593.057,88**	**109.416,89**
Despeses de personal	121.360,56	121.360,56	-
Consum de béns corrents i serveis	1.412.201,79	1.403.455,85	8.745,94
Despeses financeres	48.781,62	47.676,46	1.105,16
Transferències corrents	4.000,00	4.000,00	-
Inversions reals	116.130,80	16.565,01	99.565,79
Transferències de capital	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
RESULTAT	**-260.385,05**	**183.293,81**	**-443.678,86**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE

RESULTAT COMPTABLE	**183.293,81**
Altes/Baixes d'immobilitzat	-116.130,80
Altes/Baixes d'actius financers	-
Altes/Baixes de passius financers	-
Deteriorament/Reversions	-
Amortitzacions	1.918,89
Provisions	-21.654,44
Altres casuístiques	-307.812,51
RESULTAT AJUSTAT	**-260.385,05**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La Fundació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.1.1. Efectius i equivalents a efectiu

El compte de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

1. Cobraments	**1.604.539,39**
Operacions pressupostaries	
Pressupost corrent	1.600.539,39
Pressupost tancat	-
Operacions extrapressupostaries	4.000,00
2. Pagaments	**1.549.327,31**
Operacions pressupostaries	
Pressupost corrent	1.549.327,31
Pressupost tancat	-
Operacions extrapressupostaries	0,00
Flux de tresoreria	55.212,08
Saldo final tresoreria 31/12/2016	163.514,87
3. Saldo final tresoreria 31/12/2017	**218.726,95**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica és el següent:

	2017	2016
Banc	218.726,95	163.514,87
Efectiu pendent de cobrament	-	-
Dipòsits a curt termini	-	-
Total	**218.726,95**	**163.514,87**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.1.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Els detalls de l'epígraf comptes a cobrar són els següents:

Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació

	2017	2016
Deutors pressupostaris	168.109,61	6.852,71
Deutors no pressupostaris	3.817,28	5.820,70
Administracions Públiques	-	5.409,36
Periodificacions d'actiu	339.987,73	318.333,24
Total	**511.914,62**	**336.416,01**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

El detall dels ingressos sense contraprestació per transferències, subvencions i donacions ha estat el següent:

Transferències, Subvencions i donacions	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Estat	200.000,00	-
Andorra Telecom, S.A.U.	757.115,97	585.606,25
Forces Elèctriques d'Andorra	755.733,87	602.256,30
Total	**1.712.849,84**	**1.187.862,55**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

El detall dels ingressos amb contraprestació és el següent:

Descripció	**Saldo 2017**	**Saldo 2016**	**Variació**
Prestació de serveis	3.342,38	11.297,85	-7.955,47
Ingressos financers –inversions deutors	295,72	312,73	-17,01
Altres ingressos	59.863,75	26.428,73	33.435,02
Total	**63.501,85**	**38.039,31**	**25.462,54**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat es desprenen les observacions següents:

Diferència entre el saldo comptabilitzat i l'informat pel tercer

La Fundació reconeix a tancament de l'exercici un saldo 83.297 euros amb Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA); aquesta realitza un pagament en l'exercici 2018 per 17.931 euros, informant que no existeixen més imports pendents de pagament.

L'eventual ajust que aquest fet podria provocar implicaria que el saldo de comptes a cobrar i el resultat de l'exercici estan sobrevalorats en 65.366 euros.

2.1.3. Inversions

El desglossament de l'epígraf és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Fiança constituïda	800,00	-	800,00
Total	**800,00**	**-**	**800,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.1.4. Propietat, planta i equipament

El quadre de moviments es resumeix de la manera següent:

		Saldo a 01/01/2017	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Instal·lacions Tècniques	-	97.891,94	-	-	97.891,94
	Mobiliari	-	10.679,91	-	-	10.679,91
	Equips per processos d' informació	15.317,10	6.956,66	-11.168,16	-	11.105,60
	Equips de Reproducció	-	-	-	-	-
	Altres	2.861,88	8.573,19	-	-	11.435,07
	Total	**18.178,98**	**124.101,70**	**- 11.168,16**	-	**131.112,52**
Depreciació acumulada	Instal·lacions Tècniques		-5.900,34	-	-	-5.900,34
	Mobiliari	-	-689,54	-	-	-689,54
	Equips per processos d' informació	-2.583,96	-3.323,93	5.842,86	-	-65,03
	Equips de Reproducció	-		-	-	-
	Altres	-205,89	-1.034,17	-	-	-1.240,06
	Total	**-2.789,85**	**-10.947,98**	**5.842,86**	-	**-7.894,97**
Deteriorament	Instal·lacions Tècniques	-	-	-	-	-
	Mobiliari	-	-	-	-	-
	Equips per processos d' informació	-	-	-	-	-
	Equips de Reproducció	-	-	-	-	-
	Altres	-	-	-	-	-
	Total	-	-	-	-	-
	Valor Net Comptable	**15.389,13**	**113.153,72**	**- 5.325,30**	-	**123.217,55**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.1.5. Actius intangibles

El quadre de moviments es resumeix de la manera següent:

		Saldo a 01/01/2017	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Aplicacions informàtiques	312,16	-	-	-	312,16
	Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	-	-	-
	Altres	856,76	1.149,50	-	-	2.006,26
	Total	**1.168,92**	**1.149,50**	**-**	-	**2.318,42**
Depreciació acumulada	Aplicacions informàtiques	-39,68	-62,43	-	-	-102,11
	Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	-	-	-
	Altres	-272,28	-229,30	-	-	-501,58
	Total	**-311,96**	**-291,73**	**-**	-	**-603,69**
Deteriorament	Aplicacions informàtiques	-	-	-	-	-
	Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	-	-	-
	Altres	-	-	-	-	-
	Total	-	-	-	-	-
	Valor Net Comptes	**856,96**	**857,77**	-	-	**1.714,73**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.1.6. Passius corrents

El desglossament de l'epígraf és el següent:

	31/12/2017	31/12/2016
Creditors comercials	146.405,61	16.914,72
Pagaments rebuts per anticipat	338.935,18	321.692,67
Remuneracions pendents als treballadors	3.323,96	2.302,08
Pagaments a tercers	-	-
Altres pagaments	1.318,19	1.290,70
Total	**489.982,84**	**342.200,17**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

El detall de la rúbrica *"Pagaments rebuts per anticipat"* és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Ingressos anticipats Andorra Telecom	169.467,59	160.883,67	8.583,92
Ingressos anticipats Forces Elèctriques d'Andorra	169.467,59	160.809,00	8.658,59
Total	**338.935,18**	**321.692,67**	**17.242,51**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.1.7. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats acumulats (estalvi o desestalvi)	Total	Interessos minoritaris	Total actius nets/patrimoni
Saldo a 31 de desembre de 2015	**200.000,00**	-	-	23.774,50	223.774,50	-	**100,00%**
Canvis en politiques comptables	-	-	-	-	-	-	-
Saldo reexpressat	-	-	-	-	-	-	-
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016	-	-	-	-	-	-	-
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	-	-	-	-	-	-	-
Resultat positiu (estalvi) del periode	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el periode	-	-	-	-	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	-	-	-				
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat	**200.000,00**	**23.774,50**	-	-40.677,30	183.097,20	-	**100,00%**
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017	-	-	-	-	-	-	-
Perdues per la revaluació de propietats, planta i equipament	-	-	-	-	-	-	-
Perdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	-	-	-	-	-	-	-
Resultat negatiu (destalvi) del periode	-	-	-	0,00	-	-	-
Ingressos i depeses totals reconeguts durant el periode	-	-	-	-	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2017	**200.000,00**	**-16.902,80**	-	183.293,81	366.391,01	-	**100,00%**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)
Nota: Els totals que presenta el quadre anterior són coincidents amb els que figuren en l'estat de situació financera; Amb tot, els imports que figuren en el quadre anterior no sumen en alguna de les columnes els totals que hi figuren. A 31 de desembre de 2017 dels treballs efectuats cal considerar que el patrimoni net de l'entitat es composava de: unes aportacions per 200.000 euros, unes reserves per 23.774 euros, uns resultats acumulats de -40.677 euros, i un resultat de l'exercici de 183.294 euros, que sumen un actiu net/patrimoni de 366.391 euros.

2.1.8. Despeses de personal

El desglossament de les despeses de personal presenta el següent detall:

	2017	2016
Sous i Salaris	39.353,93	27.363,13
Seguretat Social	6.099,83	3.504,16
Altres Despeses Socials	-	-
Total	**45.453,73**	**30.867,29**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Les retribucions de l'alta direcció han estat:

	2017	2016
Patronat de la Fundació	-	-
Alta Direcció	75.906,80	35.919,86
Total	**75.906,80**	**35.919,86**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.1.9. Altres despeses de gestió

El desglossament de les despeses de gestió, és el que segueix:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Amortització i depreciació	11.239,71	3.001,35	8.238,36
Reparacions i manteniment	5.543,55	3.627,10	1.916,45
Despeses generals	1.389.339,96	1.158.032,28	231.307,68
Total	**1.406.123,22**	**1.164.660,73**	**241.462,49**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

	2017	2016
Promoció	-	-
Despeses administratives (Assessorament)	-	-
Despeses d'auditoria	8.195,00	8.044,50
Conferencies i delegacions	9.435,63	1.044,73
Subministraments	2.215,20	135,77
Assegurances	2.840,92	1.505,31
Despeses legals	18.904,21	15.850,00
Llicencies i permisos	-	-
Químics	-	-
Despeses d'arrendament	5.997,52	2.400,00
Despeses de seguretat	-	-
Tractament aigües residuals	-	-
Telecomunicacions	1.543,18	432,15
Formació	-	-
Altres despeses	1.340.208,30	1.128.619,82
Total	**1.389.339,06**	**1.158.032,28**

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

L'apartat "*Altres despeses*" correspon principalment a les despeses esdevingudes del contracte de col·laboració amb el Massachusetts Institute of Technology.

2.1.10. Despeses financeres i extraordinàries

El detall d'aquest epígraf és el que segueix:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Despeses financeres	47.676,46	35.131,26	12.545,20
Altres pèrdues	12.572,30	0,02	12.572,28
Pèrdues procedents de la venda actius	5.325,30	-	5.325,30
Total	**65.574,06**	**35.131,28**	**30.442,78**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

Es presenta a continuació la liquidació pressupostària que s'incorpora als comptes anuals de l'exercici:

Liquidació pressupostaria a 31 de desembre del 2017
Liquidació del pressupost d'ingressos
Classificació econòmica

	INGRESSOS	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferencia pressupost final i realitzat	Liquidat Exercici 2016	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1	Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Impost indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Taxes i altres ingressos	-	-	47.580,11	-47.580,11	26.741,46	20.838,65	77,93%	-
4	Transferències corrents	1.731.303,15	1.731.303,15	1.394.509,61	336.793,54	1.206.541,31	187.968,30	15,58%	
5	Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ingressos corrents	**1.731.303,15**	**1.731.303,15**	**1.442.089,72**	**289.213,43**	**1.233.282,77**	**208.806,95**	**16,93%**	-
6	Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Actius Financers	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
	Total pressupost ingresos	1.731.303,15	1.731.303,15	1.442.089,72	289.213,43	1.233.282,77	208.806,95	16,93%	

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses
Classificació econòmica

	DESPESES	Pressupost inicial 2017	Modificacions	Pressupost final 2017	Liquidat Exercici 2017	Diferencia pressupost final i realitzat	Liquidat exercici 2016	Pressupost inicial 2016	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1	Despeses personal	189.210,95	-	189.210,95	121.360,56	67.850,39	66.787,15	153.079,00	54.573,41	81,71%	-
2	Consum de béns i serveis	1.431.182,20	-	1.431.182,20	1.412.201,79	18.980,41	1.144.000,40	1.269.867,20	268.201,39	23,44%	-
3	Despeses financeres	-	-	-	48.781,62	-48.781,62	35.131,28	-	13.650,34	38,86%	
4	Transferències corrents	40.000,00	-	40.000,00	4.000,00	36.000,00	-	-	-	-	-
	Despeses corrents	**1.660.393,15**	-	1.660.393,15	1.586.343,97	74.049,18	1.245.918,83	1.422.946,20	336.425,14	27,00%	-
											-
6	Inversions reals	70.910,00	-	70.910,00	116.130,80	-45.220,80	27.611,54	12.000,00	-	0,00%	-
7	Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Despeses de capital	**70.910,00**	-	70.910,00	116.130,80	-45.220,80	27.611,54	12.000,00	-	0,00%	-
	Total pressupost despeses	1.731.303,15	-	1.731.303,15	1.702.474,77	28.828,38	1.273.530,37	1.434.946,20	336.425,14	26,42%	

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidació exercici	% Liquidat/ Press. Final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis
Ingressos corrents	1.731.303,15	1.731.303,15	1.442.089,72	83,30%	1.233.282,77	208.806,95	16,93%
Despeses de funcionament	1.620.393,15	1.620.393,15	1.537.562,35	94,89%	1.210.787,55	326.774,80	26,99%
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	70.910,00	70.910,00	116.130,80	163,77%	27.611,54	88.519,26	320,59%
Superàvit o dèficit de gestió	**40.000,00**	**40.000,00**	**-211.603,43**	**-529,01%**	**-5.116,32**	**-206.487,11**	**4035,85%**
Despeses financeres	0,00	0,00	48.781,62	0,00%	35.131,28	13.650,34	38,86%
Superàvit o dèficit de caixa	-	-	**-260.385,05**	-	**-40.247,60**	**-220.137,45**	**546,96%**
Actius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Variació d'actiu i passius financers	-	-	-	-	-	-	-
Resultat pressupostari	-	-	**-260.385,05**	-	**-40.247,60**	**-220.137,45**	**546,96%**

(1) Les despeses de funcionament inclouen les despeses del capitol 1 (despeses de personal), de capitol 2 (Consul béns i serveis) i de capitol 4 (Tranferencies corrents)

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

2.3. Estat del romanent de tresoreria

L'estat retut per la Fundació ha estat el següent:

	Conceptes	Imports	
1.-	**Drets pendents de cobrament**		**-167.217,29**
	del pressupost corrent	3.817,28	
	de pressupostos tancats	167.900,61	
	d'operacions no pressupostàries	0,00	
	de cobrament dubtós	0,00	
	drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-338.935,18	
2.-	**Obligacions pendents de pagaments**		**-192.264,03**
	del pressupost corrent	146.405,61	
	de pressupostos tancats	-	
	d'operacions no pressupostàries	1.318,09	
	obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-339.987,73	
3.-	**Fons líquids**		**218.726,95**
	I Romanent de tresoreria afectat		147.723,70
	II Romanent de tresoreria no afectat		96.049,99
	III ROMANENT DE TRESORERIA		243.773,69

Font: Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest estat en deriven les observacions següents:

Càlcul incorrecte del romanent de tresoreria afectat

La Fundació ha considerat dins del càlcul del romanent de tresoreria total, els imports corresponents a despeses i cobraments anticipats, quan aquests no hi haurien de figurar. Aquest fet provoca que els drets pendents de cobrament estiguin menysvalorats en 338.935 euros i les obligacions pendents de pagament en 339.988 euros. De les correccions anteriors el romanent de tresoreria total hauria de ser de 242.720 euros.

Càlcul incorrecte del romanent de tresoreria afectat

El romanent de tresoreria afectat és aquella fracció del romanent de tresoreria total el qual, en tenir el seu origen en ingressos liquidats els quals tenen establerta la destinació o l'afectació a finalitats determinades, com poden ser habitualment les subvencions i ajuts públics, s'han de preservar per l'acompliment de les obligacions que van motivar el seu atorgament o liquidació.
La Fundació ha considerat incorrectament afectat un romanent equivalent a les obligacions pressupostàries i no pressupostàries pendents de pagament a data de l'exercici, per un total de 147.724 euros.

2.4. Contractació

D'acord amb l'article 41d) de la Llei de Fundacions, en la seva condició de fundació del sector públic, ha de sotmetre la contractació als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

2.5. Altres aspectes a destacar

De la revisió efectuada s'han considerat les següents observacions a fer menció:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la Fundació no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Remissió de comptes

L'article 12.1 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de remetre directament al Tribunal els seus comptes, així com els dels òrgans i de les societats públiques que en depenen, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de cada exercici. Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 6 d'abril de 2018.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	200.000	1.434.946	1.731.303
Ingressos corrents	***200.000***	***1.434.946***	***1.731.303***
Total ingressos	**200.000**	**1.434.946**	**1.731.303**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	100.380	153.079	189.211
2. Consum de béns corrents i serveis	84.000	1.269.867	1.431.182
4. Transferències corrents	-	-	40.000
Despeses corrents	***184.380***	***1.422.946***	***1.660.393***
6. Inversions reals	-	12.000	70.910
Despeses de capital	***-***	***12.000***	***70.910***
Total despeses	**184.380**	**1.434.946**	**1.731.303**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

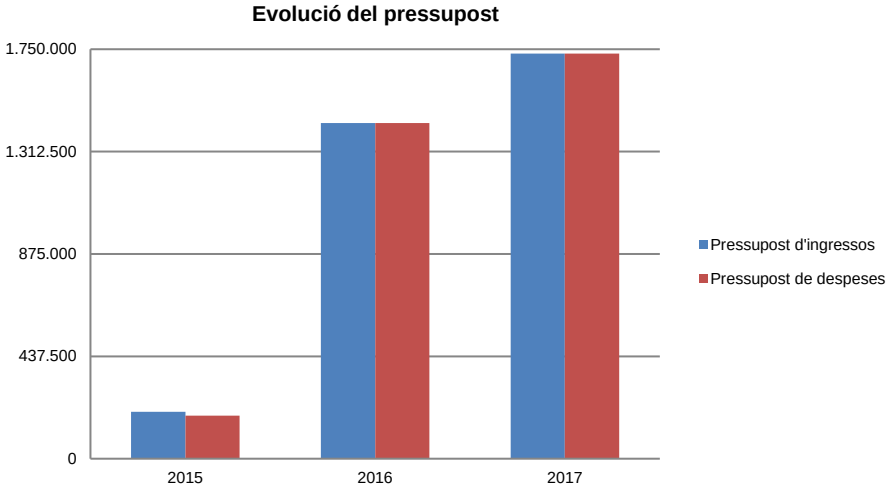

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	7.039	26.741	47.580
4. Transferències corrents	981.554	1.206.541	1.394.510
Ingressos corrents	***988.593***	***1.233.282***	***1.442.090***
Total ingressos	**988.593**	**1.233.282**	**1.442.090**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	2.290	66.787	121.361
2. Consum de béns corrents i serveis	852.953	1.144.000	1.412.202
3. Despeses financeres	-	35.131	48.782
4. Transferències corrents	-	-	4.000
Despeses corrents	***855.243***	***1.245.918***	***1.586.345***
6. Inversions reals	857	27.612	116.131
Despeses de capital	***857***	***27.612***	***116.131***
Total despeses	**856.100**	**1.273.530**	**1.702.476**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

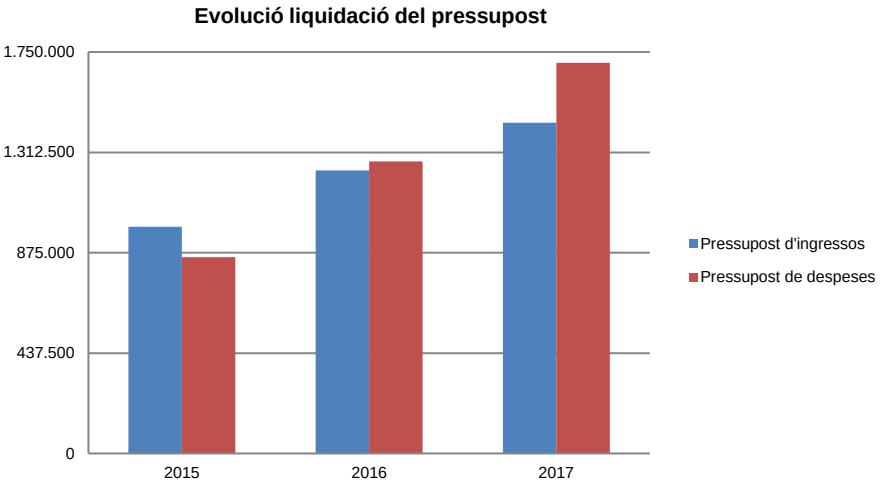

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

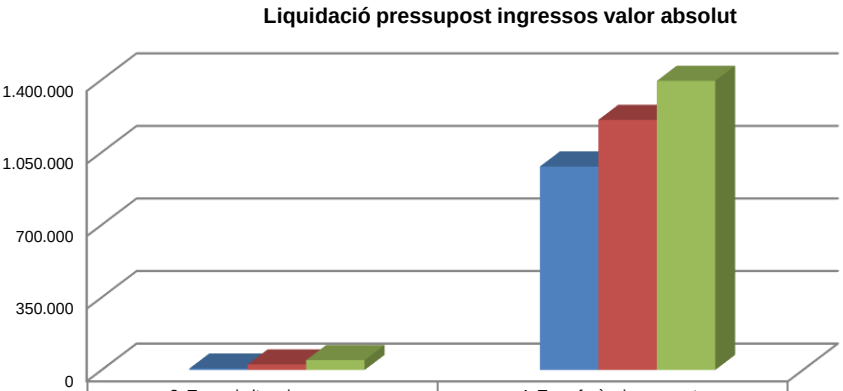

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents
2015	7.039	981.554
2016	26.741	1.206.541
2017	47.580	1.394.510

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

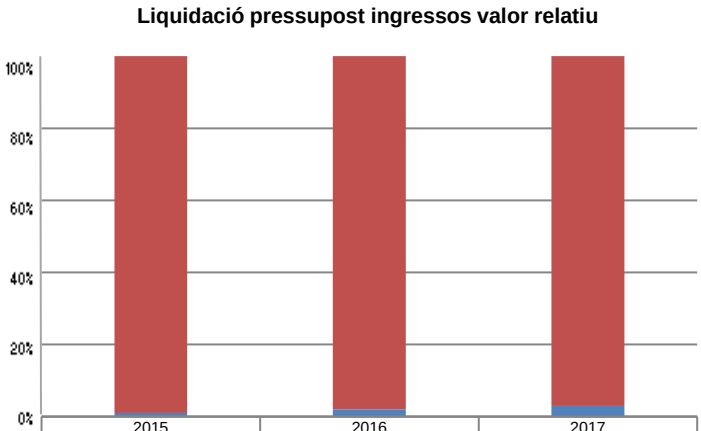

	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	1%	2%	3%
4. Transferències corrents	99%	98%	97%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech

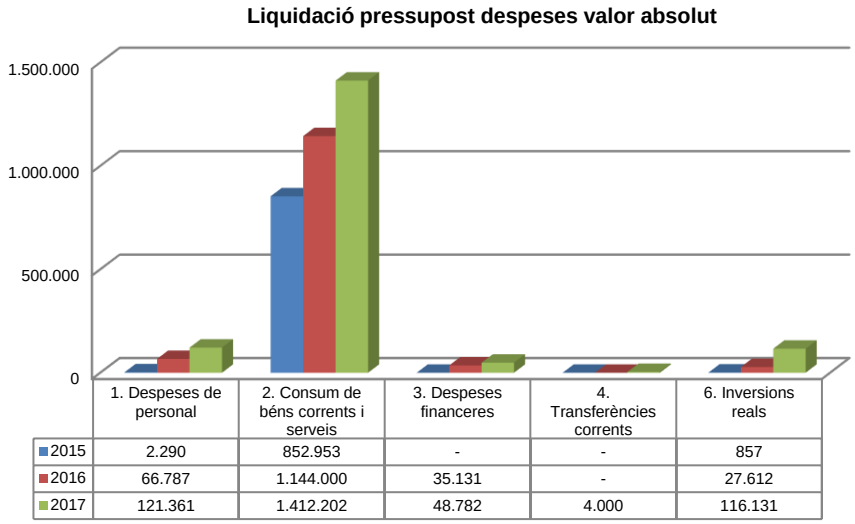

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2015	2.290	852.953	-	-	857
2016	66.787	1.144.000	35.131	-	27.612
2017	121.361	1.412.202	48.782	4.000	116.131

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

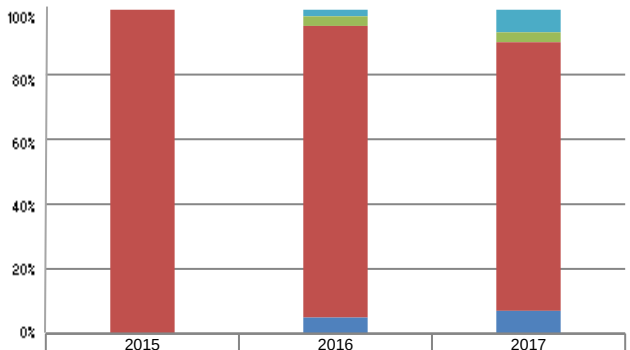

	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	0%	5%	7%
2. Consum de béns corrents i serveis	100%	90%	83%
3. Despeses financeres	0%	3%	3%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%
6. Inversions reals	0%	2%	7%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	988.593	1.233.282	1.442.090
Total despeses liquidades	856.100	1.273.530	1.702.476
Resultat pressupostari	**132.493**	**-40.248**	**-260.386**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	115.683	17.874	171.718
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-237.794	-20.508	-147.724
3. (+) Fons líquids	311.074	163.515	218.727
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**188.963**	**160.881**	**242.721**
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	188.963	160.881	242.721
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**188.963**	**160.881**	**242.721**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

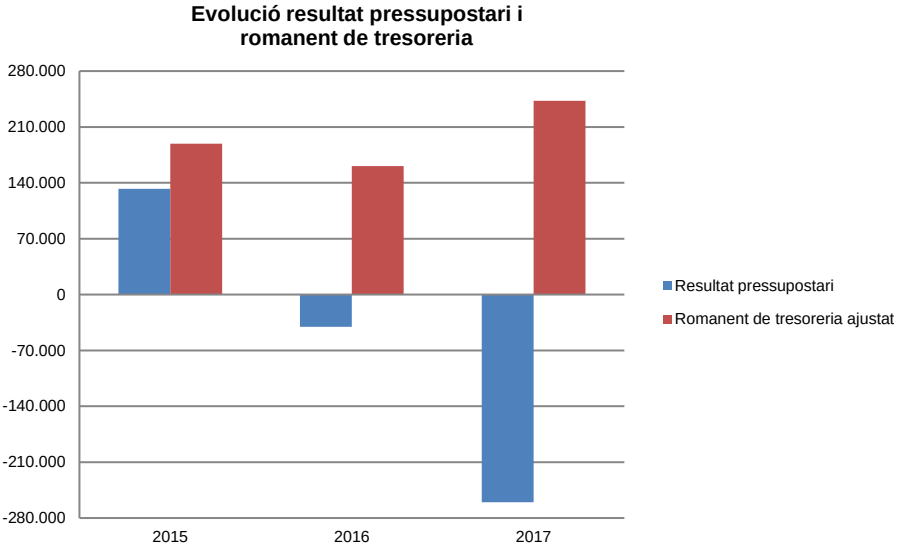

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (*) (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	108,1%	100,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	536,2%	79,5%	83,3%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	464,3%	82,1%	98,3%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	0,3%	5,2%	7,1%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	99,6%	89,8%	82,9%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,2%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,1%	2,2%	6,8%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	13,5%	-1,0%	-10,0%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	13,5%	-1,0%	-10,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	0,7%	2,2%	3,3%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,7%	2,2%	3,3%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (**)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	223.019	157.731	241.459
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	141,3%	146,1%	149,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	57,6%	47,8%	44,6%

(*) Veure notes 1.6, 2.1 i 2.2 pels exercicis 2015 i 2016
(**) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació ActuaTech
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- La Fundació reconeix a tancament de l'exercici un saldo de comptes a cobrar de 83.297 euros amb Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA); aquesta realitza un pagament en l'exercici 2018 per 17.931 euros, informant que no existeixen més imports pendents de pagament. L'eventual ajust que aquest fet podria provocar implicaria que el saldo de comptes a cobrar i el resultat de l'exercici estan sobrevalorats en 65.366 euros. (nota 2.1.2)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La Fundació ha considerat incorrectament afectat un romanent equivalent a les obligacions pressupostàries i no pressupostàries pendents de pagament a data de l'exercici, per un total de 147.724 euros. (nota 2.3)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Fundació privada del sector públic ActuaTech a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la Fundació privada del sector públic ActuaTech ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Fundació privada del sector públic ActuaTech el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

La Fundació privada del sector públic ActuaTech ha presentat un escrit d'al·legacions que, en haver estat rebut fora del termini per formular al·legacions, no ha estat incorporat en el present informe. En conseqüència, no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la **FUNDACIÓ ESCENA NACIONAL D'ANDORRA**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1.Objecte i abast 4
1.2.Metodologia 4
1.3.Naturalesa jurídica 5
1.4.Marc jurídic 5
1.5.Organització i control intern 6
1.6.Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1.Estats financers 7
2.1.1. Efectius i equivalents d'efectiu 11
2.1.2. Altres actius financers 12
2.1.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 12
2.1.4. Passius corrents 13
2.1.5. Actius nets/Patrimoni 14
2.1.6. Despeses de personal 15
2.1.7. Despeses generals 15
2.2.Execució pressupostària 16
2.3.Estat del romanent de tresoreria 19
2.4.Contractació 19
2.5.Altres aspectes a destacar 19
2.6.Evolució de les magnituds i ratis principals 21
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 26
4. CONCLUSIONS 26
5. AL·LEGACIONS 26
6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 26

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les entitats que gestionen cabals públics, entre d'altres, la Fundació Escena Nacional d'Andorra (en endavant la Fundació).

La fiscalització de la Fundació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 4 de maig de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, el romanent de tresoreria i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 4 de juny de 2018, es lliura al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia Fundació.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, que ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la Fundació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la Fundació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la Fundació en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 8 d'agost de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

La Fundació Escena Nacional d'Andorra és una fundació del sector públic constituïda en data 15 de desembre de 2006, de nacionalitat andorrana, dedicada a potenciar les arts escèniques al Principat d'Andorra. Aquesta gestió i promoció de les arts escèniques en tots els aspectes, tals com l'administratiu, artístic i econòmic, es dona per tal de fer realitat una escena nacional d'alt nivell, capaç de fer arribar al ciutadà creacions escèniques i contribuir així a millorar i enriquir la vida cultural i social del Principat d'Andorra.

És una fundació del sector públic, sense ànim de lucre, amb plena personalitat i capacitat jurídica i d'obrar, amb la voluntat de prestar un servei d'interès general, que es regeix per les disposicions legals vigents, en particular per la Llei 11/2008, de 12 de juny de fundacions i pels estatuts fundacionals, que expressen la voluntat fundacional.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Fundació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 11/2008 del 12 de juny, de fundacions.
- Estatuts de la Fundació Escena Nacional d'Andorra.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de la fundació s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

El màxim òrgan de govern de la Fundació és el seu Patronat, al capdavant del qual està la figura del President. Així mateix, l'entitat disposa d'un gerent, en el qual recau la responsabilitat de la gestió econòmica, administrativa i operativa de la Fundació, i un Director Artístic el qual s'encarrega de gestionar la part artística, en quant a la realització de les produccions anuals, així com el seu control i dedicació.

Disposa d'un suport extern per a l'execució de les funcions comptables i tributàries.

Com s'indica a la nota 2.5, la Fundació no ha estat sotmesa a controls per part de la intervenció general.

1.6. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del nostre treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- Des de l'exercici de 2009, la Fundació es troba integrada en l'àmbit del sector públic, de conformitat amb el que disposa la Llei 11/2008, de fundacions. No obstant l'anterior, i contràriament al que disposa l'article 8è de la Llei del Tribunal de Comptes, els comptes de la Fundació compresos entre l'exercici de 2009 i l'exercici 2016, no s'han sotmès al control d'aquest Tribunal. Per aquest motiu, el Tribunal no es pot manifestar sobre la legalitat i regularitat de les operacions i transaccions que s'han dut a terme en els esmentats exercicis ni de la bondat dels comptes que foren retuts.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre de 2017 i 2016

Estats financers	Notes	Euros	
		31/12/2017	31/12/2016
Actius			
Actius corrents			
Efectiu i equivalents d'efectiu	7	111.326,85	17.947,22
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació	5	5.635,15	6.671,76
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació		–	–
Porció a curt termini dels comptes a cobrar a llarg termini		–	–
Inventaris		–	
Inverisons	6	–	100.000,00
Total		116.962,00	124.618,98
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament		–	–
Inversions		–	–
Actius intangibles		–	–
Inversions en propietats		–	–
Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació		–	–
Total		0,00	0,00
Total Actius		**116.962,00**	**124.618,98**
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	9	11.421,64	4.418,58
Dipòsits reemborsables de clients		–	–
Provisions corrents		–	–
Obligacions d'arrendament financers		–	–
Préstecs		–	–
Ingressos diferits		–	–
Prestacions als treballadors		–	–
Pagaments rebuts per anticipat		–	–
Impostos	9	1.115,16	259,07
Total		12.536,80	4.677,65
Passius no corrent			
Prestacions als jubilats		–	–
Provisions no corrents		–	–
Préstecs		–	–
Concessió de serveis		–	–
Passiu per impost diferit		–	–
Total		0,00	0,00
Total Passius		**12.536,80**	**4.677,65**
Actiu net/Patrimoni			
Capital aportat		100.000,00	100.000,00
Reserves		–	–
Resultats d'exercicis anteriors		19.941,33	33.881,89
Resultat de l'exercici		(15.516,13)	(13.940,56)
Interessos minoritaris		–	–
Total Actiu net/Patrimoni	**8**	**104.425,20**	**119.941,33**
Actius i Passius totals nets		**116.962,00**	**124.618,98**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 i 2016

Resultat Financer	Notes	Euros	
		2017	2016
Ingressos sense contraprestació			
Ingressos de taxes a la propietat		–	–
Cotitzacions socials		–	–
Multes, sancions i gravàmens		–	–
Llicències i permisos		–	–
Transferències, subvencions i donacions	13	52.609,16	52.609,16
Total		52.609,16	52.609,16
Ingressos amb contraprestació			
Prestació de serveis	12	7.533,55	11.811,34
Venda d'aigua i electricitat		–	–
Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		–	–
Ingressos financers - inversions estrangeres		–	–
Ingressos financers - deutors		1,00	29,08
Honoraris d'agència		–	–
Altres ingressos		350,08	–
Total		7.884,63	11.840,42
Ingressos totals		**60.493,79**	**64.449,58**
Despeses			
Compres a l'engròs		–	–
Despeses de personal	10	(8.824,52)	(7.671,45)
Remuneració al Consell d'Administració i alta direcció		–	–
Amortització i depreciació			(258,00)
Reparacions i manteniment		–	–
Contractació de serveis		–	–
Ajuts i subvencions		–	–
Despeses generals	11	(67.185,40)	(70.460,69)
Despeses financeres		–	–
Cost de recaptació		–	–
Total despeses		**(76.009,92)**	**(78.390,14)**
Altres guanys/(pèrdues)			
Guanys procedents de la venda d'actius		–	–
Guanys en transaccions estrangeres		–	–
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		–	–
Pèrdues per deteriorament		–	–
Total		0,00	0,00
Resultat abans d'impostos		**(15.516,13)**	**(13.940,56)**
Impostos	14	0,00	0,00
Resultat després d'impostos		**(15.516,13)**	**(13.940,56)**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 i 2016

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments	**61.833,63**	**58.658,58**
Impostos		
Venda de béns i serveis	9.223,47	6.020,34
Subvencions	52.609,16	52.609,16
Interessos rebuts		
Altres cobraments	1,00	29,08
Pagaments	**-68.454,00**	**-78.430,86**
Costos dels treballadors	-8.852,93	-7.643,04
Pensions		
Proveïdors		
Interessos pagats		
Altres pagaments	-59.601,07	-70.787,82
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**-6.620,37**	**-19.772,28**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament		
Cobraments per venda de planta i equipament		
Cobraments per venda d'inversions		
Compra de valors en moneda estrangera		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió		
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	100.000,00	
Reemborsament de préstecs		
Distribució/dividends al govern		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	**100.000,00**	**0,00**
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**93.379,63**	**-19.772,28**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	-17.947,22	-37.719,50
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	111.326,85	17.947,22

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre de 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**60.143,71**	**60.493,79**	**(350,08)**
Impostos directes	–	–	0,00
Impostos indirectes	–	–	0,00
Taxes i altres ingressos	–	–	0,00
Transferències corrents	52.609,16	52.609,16	0,00
Transferències de capital	–	–	0,00
Ingressos patrimonials	7.534,55	7.884,63	(350,08)
Venda d'inversions reals	–	–	0,00
Actius financers	–	–	0,00
Passius financers	–	–	0,00
DESPESES (oblig. liquidades)	**76.009,92**	**76.009,92**	**0,00**
Despeses de personal	8.824,52	8.824,52	0,00
Consum de béns corrents i serveis	67.185,40	67.185,40	0,00
Despeses financeres	–	–	0,00
Transferències corrents	–	–	0,00
Inversions reals	–	–	0,00
Transferències de capital	–	–	0,00
Actius financers	–	–	0,00
Passius financers	–	–	0,00
RESULTAT	**(15.866,21)**	**(15.516,13)**	**(350,08)**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	(15.516,13)
Altes/Baixes d'immobilitzat	--
Altes/Baixes d'actius financers	--
Altes/Baixes de passius financers	--
Deterioraments/Reversions	--
Amortitzacions	--
Provisions	--
Regularitzacions de comptes	(350,08)
RESULTAT AJUSTAT	(15.866,21)

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes

internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La Fundació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016

2.1.1. Efectius i equivalents d'efectiu

El compte de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

Concepte	Euros
1. Cobraments	**161.530,40**
(+) Operacions pressupostàries	161.530,40
Pressupost corrent	161.530,40
Pressupost tancat	
(+) Operacions extrapressupostàries	
2. Pagaments	**(-68.150,77)**
(+) Operacions pressupostàries	(-68.150,77)
Pressupost corrent	(-68.150,77)
Pressupost tancat	
(+) Operacions extrapressupostàries	
Flux de tresoreria (1+2)	93.379,63
Saldo final de tresoreria 31/12/2016	17.947,22
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2017	**111.326.85**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació absoluta	Variació
Bancs i institucions de crèdit	**111.326,85**	**17.947,22**	**93.379,63**	**520,30%**
Crèdit Andorrà	*111.326,85*	*17.947,22*	93.379,63	520,30%
Total	**111.326,85**	**17.947,22**	**93.379,63**	**520,30%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.2. Altres actius financers

El resum dels saldos comptabilitzats en aquest compte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	100.000,00	-	-100.000,00	-
Total	**100.000,00**	**-**	**-100.000,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Els comptes a cobrar estan integrats per les partides següents:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Clients	4.101,08	5.791,00	-1.689,92
Administracions Públiques	1.032,25	402,80	629,45
Despeses anticipades	501,82	477,96	23,86
Total	**5.635,15**	**6.671,76**	**-1.036,61**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

El detall de les vendes i ingressos és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Produccions realitzades	7.533,55	11.811,34	-4.277,79
Ingressos financers - deutors	1,00	29,08	-28,08
Altres ingressos	350,08	-	350,08
Transferències i/o subvencions	52.609,16	52.609,16	-
Total	**60.493,79**	**64.449,58**	**-3.955,79**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

El detall de les transferències i/o subvencions és el següent:

Descripció	Saldo 2017	%	Saldo 2016	%
Govern d'Andorra	32.609,16	61,98%	32.609,16	61,98%
Ingressos financers - deutors	10.000,00	19,01%	10.000,00	19,01%
Altres ingressos	10.000,00	19,01%	10.000,00	19,01%
Total	**52.609,16**	**100,00%**	**52.609,16**	**100,00%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.4. Passius corrents

El desglossament de l'epígraf de comptes a pagar és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Creditors pressupostaris	11.421,64	4.418,58	7.003,06
Caixa Andorrana de Seguretat Social	140,06	140,07	-0,01
Administracions públiques	975,10	119,00	856,10
Total	**12.536,80**	**4.677,65**	**7.859,15**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.5. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 i 2016

	Notes	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
		Fons dotacional	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats d'exercicis anteriors	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total	
Saldo a 31 de desembre de 2015		100.000,00	--	--	32.692,16	1.189,73	133.881,89	--	133.881,89
Canvis en polítiques comptables		--	--	--	--	--	--	--	--
Saldo reexpressat		100.000,00	--	--	32.692,16	1.189,73	133.881,89	--	133.881,89
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016		--	--	--	1.189,73	(1.189,73)	0,00	--	0,00
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament		--	--	--	--	--	--	--	--
Pèrdues per revaluació d'inversions		--	--	--	--	--	--	--	--
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni		--	--	--	--	--	--	--	--
Resultat positiu (estalvi) del període		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període		--	--	--	--	(13.940,56)	(13.940,56)	--	(13.940,56)
Saldo a 31 de desembre de 2016		100.000,00	--	--	33.881,89	(13.940,56)	119.941,33	--	119.941,33
Canvis en polítiques comptables		--	--	--	--	--	--	--	--
Saldo reexpressat		100.000,00	--	--	33.881,89	(13.940,56)	119.941,33	--	119.941,33
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017		--	--	--	(13.940,56)	13.940,56	0,00	--	0,00
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips		--	--	--	--	--	--	--	--
Pèrdues per revaluació d'inversions		--	--	--	--	--	--	--	--
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni		--	--	--	--	--	--	--	--
Resultat negatiu (desestalvi) del període		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període		--	--	--	--	(15.516,13)	(15.516,13)	--	(15.516,13)
Saldo a 31 de desembre de 2017	8	100.000,00	--	--	19.941,33	(15.516,13)	104.425,20	--	104.425,20

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Els moviments que s'observen en els comptes que integren aquest apartat són els següents:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Aplicació de resultats	Saldo a 31/12/2017
Capital aportat	100.000,00	-	-	100.000,00
Resultats d'exercicis anteriors	33.881,89	-	-13.940,56	19.941,33
Resultat de l'exercici	-13.940,56	-15.516,13	13.940,56	-15.516,13
Total	**119.941,33**	**-15.516,13**	**-**	**104.425,20**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.6. Despeses de personal

Segons el següent detall:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Sous i salaris	7.640,20	6.663,98
Seguretat social	1.184,32	1.007,47
Total	**8.824,52**	**7.671,45**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.7. Despeses generals

El detall és el següent:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Arrendaments i cànons	0,00	539,00
Serveis de professionals independents (nota 11.1)	65.620,85	68.817,26
Primes d'assegurances	961,21	466,15
Serveis bancaris i similars	291,36	216,71
Publicitat, propaganda i RRPP	154,06	361,57
Altres serveis	157,92	60,00
Total	**67.185,40**	**70.460,69**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

Es presenta a continuació la liquidació pressupostària que s'incorpora als comptes anuals de l'exercici:

Liquidació pressupostària de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017
Liquidació del pressupost d'ingressos
Classificació econòmica

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferència pressupost final i realitzat 2017	Liquidat exercici anterior 2016	Variació liquidat exercicis 2017-2016	% Variació liquidat exercicis 2017-2016	Cobrat 2017
1 Impostos directes	--	--	--	--	--	--	--	--
2 Impostos indirectes	--	--	--	--	--	--	--	--
3 Taxes i altres ingressos	--	--	--	--	--	--	--	--
4 Transferències corrents	57.609,18	52.609,18	52.609,16	0,02	52.609,16	0,00	0,00%	52.609,16
5 Ingressos patrimonials	8.800,00	13.800,00	7.534,55	6.265,45	11.840,42	(4.305,87)	-36,37%	9.223,47
Ingressos corrents	*66.409,18*	*66.409,18*	*60.143,71*	*6.265,47*	*64.449,58*	*(4.305,87)*	*-36,37%*	*61.832,63*
6 Alienacions d'inversions	--	--	--	--	--	--	--	--
7 Transferències de capital	--	--	--	--	--	--	--	--
8 Actius financers	--	--	--	--	--	--	--	--
9 Passius financers	--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos de capital	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00%*	*0,00*
Total pressupost ingressos	66.409,18	66.409,18	60.143,71	5.915,39	64.449,58	(3.955,79)	-33,41%	61.832,63

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses
Classificació econòmica

Capítol	Pressupost inicial 2017	Modificacions 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferència pressupost final i realitzat 2017	Liquidat exercici anterior 2016	Variació liquidat exercicis 2017-2016	% Variació liquidat exercicis 2017-2016	Pagat 2017
1 Despeses de personal	8.748,17	0,00	8.748,17	8.824,52	(76,35)	7.671,45	1.153,07	15,03%	8.852,93
2 Consum de béns corrents i serveis	57.661,01	0,00	57.661,01	67.185,40	(9.524,39)	70.460,69	(3.275,29)	-4,65%	60.210,75
3 Despeses financeres	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4 Transferències corrents	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Despeses corrents	***66.409,18***	***0,00***	***66.409,18***	***76.009,92***	***(9.600,74)***	***78.132,14***	***(2.122,22)***	***10,38%***	***69.063,68***
6 Inversions reals	--	--	--	--	--	--	--	--	--
7 Transferències de capital	--	--	--	--	--	--	--	--	--
8 Actius financers	--	--	--	--	--	--	--	--	--
9 Passius financers	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Despeses de capital	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00%***	***0,00***
Total pressupost despeses	**66.409,18**	**0,00**	**66.409,18**	**76.009,92**	**(9.600,74)**	**78.132,14**	**(2.122,22)**	**10,38%**	**69.063,68**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	% Liquidat/ Press. final 2017	Liquidat exercici anterior 2016	Variació liquidat exercicis 2017-2016	% Variació liquidat exercicis 2017-2016
Ingressos corrents	66.409,18	66.409,18	60.143,71	90,57%	64.449,58	(4.305,87)	-6,68%
Despeses de funcionament	(66.409,18)	(66.409,18)	(76.009,92)	114,46%	(78.132,14)	2.122,22	-2,72%
Ingressos de capital	--	--	--	--	--	--	--
Despeses de capital	--	--	--	--	--	--	--
Superàvit o dèficit de gestió	**0,00**	**0,00**	**(15.866,21)**	--	**(13.682,56)**	**(2.183,65)**	--
Despeses financeres				--		0,00	-
Superàvit o dèficit de caixa	**0,00**	**0,00**	**(15.866,21)**	--	**(13.682,56)**	**(2.183,65)**	--
Actius financers (ingressos)	--	--	--	--	--	--	--
Passius financers (ingressos)	--	--	--	--	--	--	--
Actius financers (despeses)	--	--	--	--	--	--	--
Passius financers (despeses)	--	--	--	--	--	--	--
Variació d'actiu i passius financers	**0,00**	**0,00**	**0,00**	--	**0,00**	**0,00**	--
Resultat pressupostari	**0,00**	**0,00**	**(15.866,21)**	--	**(13.682,56)**	**(2.183,65)**	--

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.3. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut presenta el següent detall:

Conceptes	Euros
1 (+) Drets pendents de cobrament	**5.133,33**
(+) del pressupost corrent	5.133,33
(+) de pressupostos tancats	--
(+) d'operacions no pressupostàries	--
(-) de cobraments dubtosos	--
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	--
2 (-) Obligacions pendents de pagament	**12.536,80**
(+) del pressupost corrent	12.536,80
(+) de pressupostos tancats	--
(+) d'operacions no pressupostàries	--
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	--
3 (+) Fons líquids	**111.326,85**
I. Romanent de tresoreria afectat	--
II. Romanent de tresoreria no afectat	103.923,38
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**103.923,38**

Font: Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

2.4. Contractació

D'acord amb l'article 41d) de la Llei de fundacions, la Fundació, en la seva condició de fundació del sector públic, ha de sotmetre la contractació als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

No s'ha observat incidències relatives a la contractació.

2.5. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la Fundació no ha quedat subjecte a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Remissió de comptes

L'article 12.1 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de remetre directament al Tribunal els seus comptes, així com els dels òrgans i de les societats públiques que en depenen, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de cada exercici. Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 4 de maig de 2018.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	57.609
5. Ingressos patrimonials	8.800
Ingressos corrents	***66.409***
Total ingressos	**66.409**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	8.748
2. Consum de béns corrents i serveis	57.661
Despeses corrents	***66.409***
Total despeses	**66.409**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

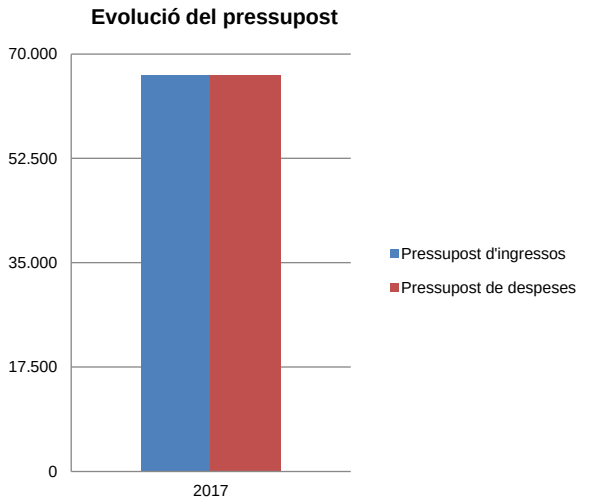

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2017
4. Transferències corrents	52.609
5. Ingressos patrimonials	7.535
Ingressos corrents	***60.144***
Total ingressos	**60.144**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	8.825
2. Consum de béns corrents i serveis	67.185
Despeses corrents	***76.010***
Total despeses	**76.010**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

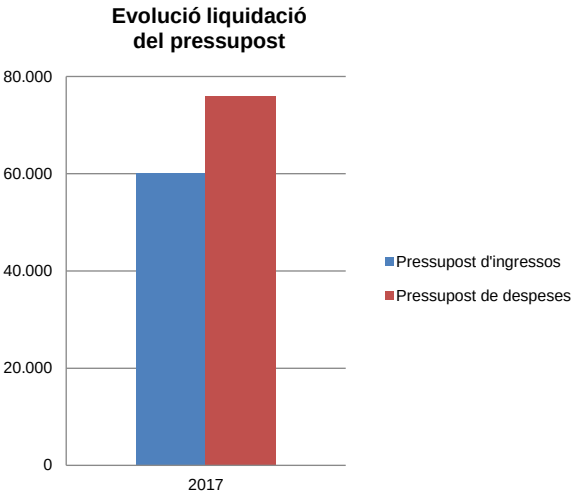

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

La distribució de la liquidació d'ingressos i despeses del darrer exercici es representa gràficament en els quadres següents:

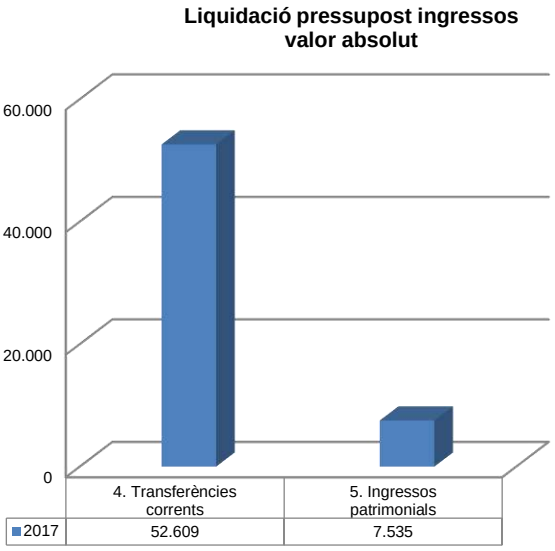

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

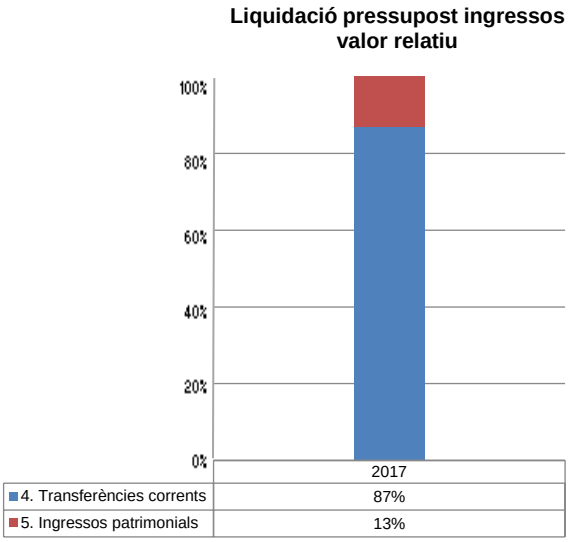

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra

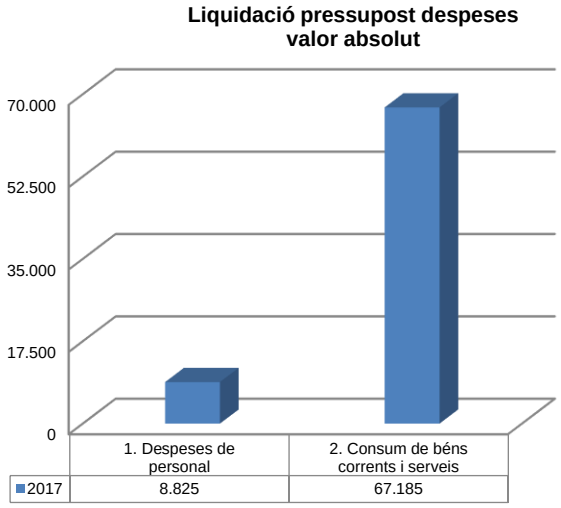

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

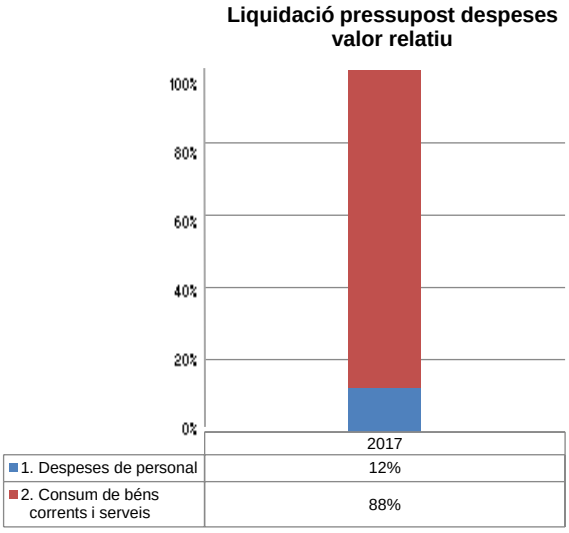

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2017
Total ingressos liquidats	60.144
Total despeses liquidades	76.010
Resultat pressupostari	**-15.866**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en el corresponent informe de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	5.133
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-12.537
3. (+) Fons líquids	111.327
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**103.923**
I. Romanent de tresoreria afectat	0
II. Romanent de tresoreria no afectat	103.923
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**103.923**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

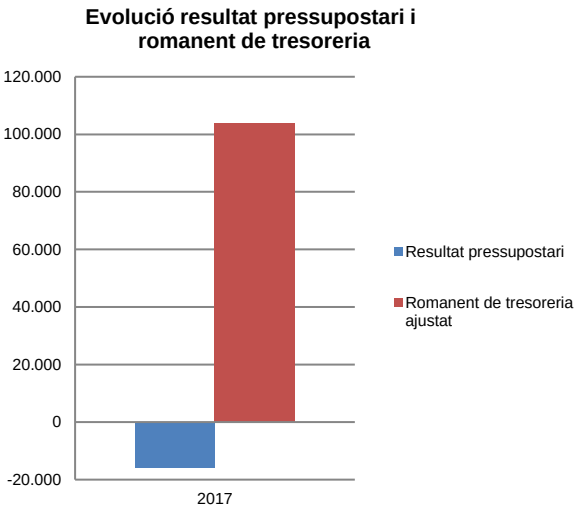

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	90,6%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	114,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	11,6%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	88,4%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,0%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	-26,4%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	-26,4%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	12,5%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%

Ratis de liquiditat			Exercici 2017
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	104.425
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	932,9%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	888,0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Escena Nacional d'Andorra
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Altres observacions

- Tot i que la Fundació es troba integrada en l'àmbit del sector públic, els seus comptes no s'havien sotmès al control del Tribunal fins els de l'exercici 2017. Per aquest motiu, el Tribunal no es pot manifestar sobre la legalitat i regularitat de les operacions i transaccions que s'han dut a terme en períodes anteriors ni de la bondat dels comptes que foren retuts. (nota 1.6)

4. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les limitacions exposades a l'apartat 1.6 i de les observacions contingudes a l'apartat 3, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Fundació Escena Nacional d'Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la Fundació Escena Nacional d'Andorra ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Fundació Escena Nacional d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la
FUNDACIÓ MUSEU ANDORRA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Estats financers 7
2.1.1. Efectius i equivalents a efectiu 11
2.1.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 12
2.1.3. Inventaris 13
2.1.4. Pagaments anticipats 13
2.1.5. Actius no corrents 13
2.1.6. Comptes a pagar 14
2.1.7. Subvencions a distribuir en diferents exercicis 14
2.1.8. Actius nets / Patrimoni 15
2.1.9. Despeses de personal 16
2.1.10. Altres despeses de gestió 16
2.2. Execució pressupostària 17
2.3. Estat del romanent de tresoreria 18
2.4. Contractació 18
2.5. Altres aspectes a destacar 19
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals 20
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 25
4. CONCLUSIONS 25
5. AL·LEGACIONS 25
6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 25

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les entitats que gestionen cabals públics, entre d'altres, la Fundació Museu Andorra (en endavant la Fundació).

La fiscalització de la Fundació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, el romanent de tresoreria i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 4 de juny de 2018, es lliura al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia Fundació.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la Fundació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la Fundació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la Fundació en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 20 de juny de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

La Fundació Museu Andorra (MUSEAND) es constitueix al desembre de 2015 amb l'objecte de la gestió i la promoció de l'art i la cultura mitjançant l'acolliment d'una col·lecció de quadres i pintures de la Col·lecció Thyssen-Bornemisza, la conservació, manteniment i promoció de la col·lecció indicada i el suport financer d'aquestes activitats.

És una fundació privada del sector públic, sense ànim de lucre, amb plena personalitat i capacitat jurídica i d'obrar que es regeix per les disposicions legals vigents, en particular per la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions, i pels estatuts fundacionals, que expressen la voluntat fundacional i per les subsegüents actuacions de modificació, d'interpretació i de desenvolupament dels mateixos, realitzats pel Patronat.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Fundació Museu Andorra en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions.
- Estatuts de la Fundació Museu Andorra, del 3 de desembre de 2015.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de les finalitats de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'òrgan de govern de la Fundació és el seu Patronat. Així mateix, la Fundació disposa d'un director artístic i un gerent.

La comptabilitat i els estats que es deriven són elaborats per una empresa externa.

Com s'indica a la nota 2.5, la Fundació no ha estat sotmesa a controls per part de la intervenció general.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Estats financers

Estat de situació financera

ACTIUS	NOTES	2017	2016
Actius corrents			
Efectius i equivalents a l'efectiu	6	1.593,59	53.312,58
Actius financers		---	---
Comptes a cobrar	7	50.949,80	32.815,22
Inventaris	8	24.144,07	---
Pagaments anticipats	9	8.311,11	---
Actius en estat de venda		---	---
Total actius corrents		**84.998,57**	**86.127,80**
Actius no corrents			
Actius financers		653,50	453,50
Propietats d'inversió		---	---
Propietat, planta i equipament	10	721.427,20	263.930,36
Actius intangibles	11	37.528,96	3.220,00
Total actius no corrents		**759.609,66**	**267.603,86**
Total actius		**844.608,23**	**353.731,66**

PASSIUS	NOTES	2017	2016
Passius corrents			
Comptes a pagar	12	48.199,04	128.572,04
Passius financers	13	13.528,74	---
Provisions a curt termini		---	---
Cobraments anticipats		---	---
Total passius corrents		**61.727,78**	**128.572,04**
Passius no corrents			
Passius financers		---	---
Subvencions a distribuir en diferents exercicis	15	694.111,88	200.000,00
Provisions a llarg termini		---	---
Total passius no corrents		**694.111,88**	**200.000,00**
Total passius		**755.839,66**	**228.572,04**

ACTIUS NETS/PATRIMONI	14		
Capital		100.000,00	100.000,00
Reserves		---	---
Resultats d'exercicis anteriors		(74.840,38)	---
Resultat de l'exercici		63.608,95	(74.840,38)
Interessos minoritaris		---	---
Total actius nets/patrimoni		**88.768,57**	**25.159,62**

Total passiu i patrimoni		**844.608,23**	**353.731,66**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Estat del rendiment financer

Rendiment financer	NOTES	2017	2016
Ingressos			
Ingressos per transaccions amb contraprestació	16	124.036,38	---
Transferències d'altres entitats governamentals	17	702.931,18	---
Ingressos financers		---	---
Altres ingressos		---	---
Ingressos totals		**826.967,56**	---
Despeses			
Sous, salaris i beneficis als treballadors	18	(202.707,52)	(59.355,95)
Subvencions i altres pagaments per transferències		---	---
Subministraments i material pel consum		(10.469,79)	---
Altres despeses de gestió ordinària	19	(472.129,18)	(15.484,43)
Despeses de depreciació i amortització		(77.459,05)	---
Deterior. del valor de propietats, planta i equipament		---	---
Altres despeses		(9,91)	---
Despeses financeres		(583,16)	---
Despeses totals		**(763.358,61)**	**(74.840,38)**
Resultat abans d'impostos		**63.608,95**	**(74.840,38)**
Impostos			
Resultat després d'impostos		**63.608,95**	**(74.840,38)**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Estat de fluxos efectiu

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Impostos		
Venda de béns i serveis	125.660,56	
Subvencions	1.197.043,06	179.567,82
Interessos rebuts		
Altres cobraments	12.383,04	
Pagaments		
Costos dels treballadors	(199.246,06)	(56.422,30)
Pensions		
Proveïdors	(631.623,48)	(9.435,35)
Interessos pagats		
Altres pagaments		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**604.217,12**	**113.710,17**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament		
Cobraments per venda de planta i equipament	(569.464,85)	(160.397,59)
Cobraments per venda d'inversions		
Compra de valors en moneda estrangera		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	**(569.464,85)**	**(160.397,59)**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs		
Reemborsament de préstecs		
Distribució/dividends al govern		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	**0,00**	**0,00**
Increments nets en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**(65.247,73)**	**(46.687,42)**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	**53.312,58**	**100.000,00**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	**(11.935,15)**	**53.312,58**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**1.213.079,44**	**826.967,56**	**386.111,88**
Impostos directes			
Impostos indirectes			
Taxes i altres ingressos			
Transferències corrents	529.043,06	637.043,06	(108.000,00)
Transferències de capital	560.000,00	65.888,12	494.111,88
Ingressos patrimonials	124.036,38	124.036,38	0,00
Venda d'inversions reals			
Actius financers			
Passius financers			
Romanent de tresoreria			
DESPESES (oblig. liquidades)	**1.179.619,59**	**763.358,61**	**416.260,98**
Despeses de personal	202.707,52	202.707,52	0,00
Consum de béns corrents i serveis	407.064,06	482.608,88	(75.544,82)
Despeses financeres	583,16	583,16	0,00
Transferències corrents			
Inversions reals	569.264,85	77.459,05	491.805,80
Transferències de capital			
Actius financers			
Passius financers			
Despeses d'amortització			
RESULTAT	**33.459,85**	**63.608,95**	**(30.149,10)**

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	**63.608,95**
Altes/Baixes d'immobilitzat	(569.264,85)
Altes/Baixes d'actius financers	
Altes/Baixes de passius financers	
Deterioraments/Reversions	
Amortitzacions	77.459,05
Provisions	
Subvenció de capital rebuda	560.000,00
Traspàs subvenció de capital	(65.888,12)
Variació d'existències	(24.144,07)
Periodificació assegurances	(8.311,11)
RESULTAT AJUSTAT	**33.459,85**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La Fundació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

2.1.1. Efectius i equivalents a efectiu

Es presenta la gestió comptable de tresoreria retuda per l'entitat:

Conceptes	Imports	
1. COBRAMENTS		**1.194.944,86**
(+) del pressupost corrent	1.194.944,86	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions extrapressupostàries		
2. PAGAMENTS		**1.260.192,59**
(+) del pressupost corrent	1.260.192,59	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions extrapressupostàries		
Flux de tresoreria (1-2)		**(65.247,73)**
Saldo final de tresoreria 31/12/2016		**53.312,58**
Saldo final de tresoreria 31/12/2017		**(11.935,15)**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria:

Concepte	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Bancs, comptes corrents a la vista	70,76	53.312,58
TPV's pendents de cobrament	346,89	---
Caixa	1.175,94	---
Total	**1.593,59**	**53.312,58**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Per la seva part, la Fundació té formalitzada una pòlissa de tresoreria pel termini d'un any el detall de la qual, al tancament, era el següent:

Tipus d'endeutament	Disposat a 31.12.16	Disposat a 31.12.17	Formalitzat a 31.12.17
Pòlissa de crèdit	---	13.528,74	45.000,00
Total	---	**13.528,74**	**45.000,00**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de deutors es resumeix en el quadre següent:

Concepte	Nota	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Clients		18.808,00	0,00
Subvenció Govern d'Andorra		0,00	20.432,18
Administracions publiques	7.1	32.141,80	12.383,04
Total		**50.949,80**	**32.815,22**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

El desglossament del ingressos de l'exercici, és el que segueix:

Concepte	Exercici 2017
Venda d'articles	26.246,97
Venda d'entrades	94.292,75
Visita privada amb lloguer de sala	3.496,66
Total	**124.036,38**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Concepte	Exercici 2017
Subvenció d'explotació de Govern	425.000,00
Altres subvencions	104.043,06
Subvenció Comú d'Escaldes	108.000,00
Subvenció de capital traspassada a rtat.	65.888,12
Total	**702.931,18**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.3. Inventaris

Es detalla en el quadre següent :

Concepte	Saldo al 31.12.2017
Papereria	8.606,45
Llibreria	7.054,03
Regals	8.083,18
Textil	400,41
Total	**24.144,07**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.4. Pagaments anticipats

A 31 de desembre, els pagaments anticipats ascendeixen a 8.311 euros i corresponen a despeses d'assegurances pagades durant l'exercici actual, però que corresponen a l'exercici següent.

2.1.5. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Propietat, planta i equipament

Immobilitzacions materials	Saldo al 31.12.2016	Altes/ Dotació	Baixes	Traspassos	Saldo al 31.12.2017
Cost					
Construccions	---	350.460,87	---	25.337,40	375.798,27
Instal·lacions tècniques i altres inst.	---	42.334,79	---	238.592,96	280.927,75
Mobiliari	---	87.602,80	---	---	87.602,80
Equips per a processos d'informació	---	15.938,26	---	---	15.938,26
Altre propietat, planta i equipament	---	32.180,00	---	---	32.180,00
Construccions en curs	25.337,40	---	---	(25.337,40)	0,00
Instal·lacions tècniques en curs	238.592,96	---	---	(238.592,96)	0,00
Total cost	**263.930,36**	**528.516,72**	--	**0,00**	**792.447,08**
Amortització acumulada	---	**(71.019,88)**	--	--	**(71.019,88)**
Valor net	**263.930,36**	**457.496,84**	--	**0,00**	**721.427,20**

Immobilitzacions materials	Saldo al 31.12.2015	Altes/ Dotació	Baixes	Traspassos	Saldo al 31.12.2016
Cost					
Construccions en curs	---	25.337,40	---	---	25.337,40
Instal·lacions tècniques en curs	---	238.592,96	---	---	238.592,96
Total cost	---	**263.930,36**	---	---	**263.930,36**
Amortització acumulada	---	--	---	---	---
Valor net	---	**263.930,36**	---	---	**263.930,36**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Actius intangibles

Immobilitzat immaterial	Saldo al 31.12.2016	Altes / Dotació	Baixes	Traspassos	Saldo al 31.12.2017
Cost					
Despeses de constitució	---	403,33	---	---	403,33
Propietat industrial intel·lectual	---	6.715,16	---	3.220,00	9.935,16
Aplicacions informàtiques	---	33.629,64	---	---	33.629,64
Propietat Industrial en curs	3.220,00	---	---	(3.220,00)	0,00
Total cost	**3.220,00**	**40.748,13**	**---**	**0,00**	**43.968,13**
Amortització acumulada	---	**(6.439,17)**	**---**	---	**(6.439,17)**
Valor net	**3.220,00**	**34.308,96**	**---**	**0,00**	**37.528,96**

Immobilitzat immaterial	Saldo al 31.12.2015	Altes / Dotació	Baixes	Traspassos	Saldo al 31.12.2016
Cost					
Propietat Industrial en curs	---	3.220,00	---	---	3.220,00
Total cost	---	**3.220,00**	---	---	**3.220,00**
Amortització acumulada	---	---	---	---	---
Valor net	---	**3.220,00**	---	---	**3.220,00**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.6. Comptes a pagar

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

Concepte	Saldo al 31.12.2017	Saldo al 31.12.2016
Creditors	41.803,93	125.638,39
Administracions públiques	6.395,11	2.933,65
Total	**48.199,04**	**128.572,04**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.7. Subvencions a distribuir en diferents exercicis

Els moviments d'ingressos a distribuir en diversos exercicis que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Concepte	Saldo al 31.12.16	Altes	Baixes	Saldo al 31.12.17
Subvenció de capital	200.000,00	560.000,00	(65.888,12)	694.111,88
Total	**200.000,00**	**560.000,00**	**(65.888,12)**	**694.111,88**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.8. Actius nets / Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora				Interessos minoritaris	Total actius nets/patrimoni
	Capital aportat	Reserva de conversió	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total		
Saldo a 31 de desembre de 2015	100.000,00			100.000,00		100.000,00
Canvis en polítiques comptables						
Saldo reexpressat	100.000,00			100.000,00		100.000,00
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016						
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament						
Pèrdues per revaluació d'inversions						
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger						
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni						
Resultat negatiu del període			(74.840,38)	(74.840,38)		(74.840,38)
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període						
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	100.000,00		(74.840,38)	25.159,62		25.159,62
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat						
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017						
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips						
Pèrdues per revaluació d'inversions						
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger						
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni						
Resultats positius del període			63.608,95	63.608,95		63.608,95
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període						
Saldo a 31 de desembre de 2017	100.000,00		(11.231,43)	88.768,57		88.768,57

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.9. Despeses de personal

El desglossament de les despeses de personal presenta el següent detall:

Concepte	Exercici 2017	Exercici 2016
Sous i salaris	175.504,10	51.390,44
Càrregues socials	27.203,42	7.965,51
Total	**202.707,52**	**59.355,95**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.1.10. Altres despeses de gestió

El desglossament de les altres despeses de gestió, és el que segueix:

Concepte	Exercici 2017	Exercici 2016
Arrendaments i cànons	108.725,88	---
Reparacions i conservació	4.847,83	---
Serveis de professionals independents	73.376,19	15.104,17
Transports	13.996,75	---
Primes d'assegurances	57.516,72	---
Serveis bancaris i similars	2.123,95	36,00
Publicitat, propaganda i relacions	34.924,39	---
Subministraments	10.554,51	344,26
Comunicacions i altres serveis	165.811,73	---
Tributs de caràcter local	251,23	---
Total	**472.129,18**	**15.484,43**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

Es presenta a continuació la liquidació pressupostària que s'incorpora als comptes anuals de l'exercici:

Descripció	Pressupost final 2017	Liquidat	% Execució
1. Despeses de personal	197.862,79	202.707,52	102,45%
2. Despeses de béns corrents	340.459,83	407.064,06	119,56%
3. Despeses financeres	0,00	583,16	---
4. Transferències corrents	0,00	0,00	---
Despeses de funcionament	**538.322,62**	**610.354,74**	**113,38%**
6. Inversions reals	524.009,76	569.264,85	108,64%
Despeses d'inversió	**524.009,76**	**569.264,85**	**108,64%**
Romanent de tresoreria	**107.167,62**	**0,00**	**0,00%**
Total pressupost despeses	**1.169.500,00**	**1.179.619,59**	**100,87%**
3. Taxes i altres ingressos	184.500,00	124.036,38	67,23%
4. Transferències corrents	425.000,00	529.043,06	124,48%
5. Ingressos patrimonials	0,00	0,00	---
7. Transferències de capital	560.000,00	560.000,00	100,00%
Ingressos de funcionament	**1.169.500,00**	**1.213.079,44**	**103,73%**
Total pressupost ingressos	**1.169.500,00**	**1.213.079,44**	**103,73%**
Superàvit Pressupostari	**0,00**	**33.459,85**	**---**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.3. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per la Fundació en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Imports	
1. (+) Drets pendents de cobrament		**50.949,80**
(+) del pressupost corrent	50.949,80	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries		
(-) de cobrament dubtós		
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva		
2. (-) Obligacions pendents de pagament		**48.199,04**
(+) del pressupost corrent	48.199,04	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries		
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació		
3. (+) Fons líquids		**(11.935,15)**
I. Romanent de tresoreria afectat		**(9.184,39)**
II. Romanent de tresoreria no afectat		
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3) = (I+II)		**(9.184,39)**

Font: Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

2.4. Contractació

D'acord amb l'article 41d) de la Llei de fundacions, la Fundació, en la seva condició de fundació del sector públic, ha de sotmetre la contractació als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

Durant l'exercici fiscalitzat s'han dut a terme inversions per import de 569.264 euros i s'han efectuat despeses per import de 350.474 euros la majoria de les quals eren susceptibles de procediments de contractació que respectin els principis que encomana la Llei, sense que consti que s'hagin aplicat.

Cal indicar que la Fundació s'ha dotat d'un reglament de compres, ajustat als principis que requereix la Llei, el qual s'ha aprovat pel Patronat en data 17 de desembre de 2017.

2.5. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que "*el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes".*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la Fundació no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017 (*)
3. Taxes i altres ingressos	-	184.500
4. Transferències corrents	69.142	425.000
Ingressos corrents	***69.142***	***609.500***
7. Transferències de capital	324.805	560.000
Ingressos de capital	***324.805***	***560.000***
Total ingressos	**393.947**	**1.169.500**

(*) Al no constar cap modificació pressupostària, es pren com a referència els imports del pressupost final
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017 (*)
1. Despeses de personal	61.142	197.863
2. Consum de béns corrents i serveis	8.000	340.460
Despeses corrents	***69.142***	***538.323***
6. Inversions reals	324.805	524.010
8. Actius financers	-	107.167
Despeses de capital	***324.805***	***631.177***
Total despeses	**393.947**	**1.169.500**

(*) Al no constar cap modificació pressupostària, es pren com a referència els imports del pressupost final
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

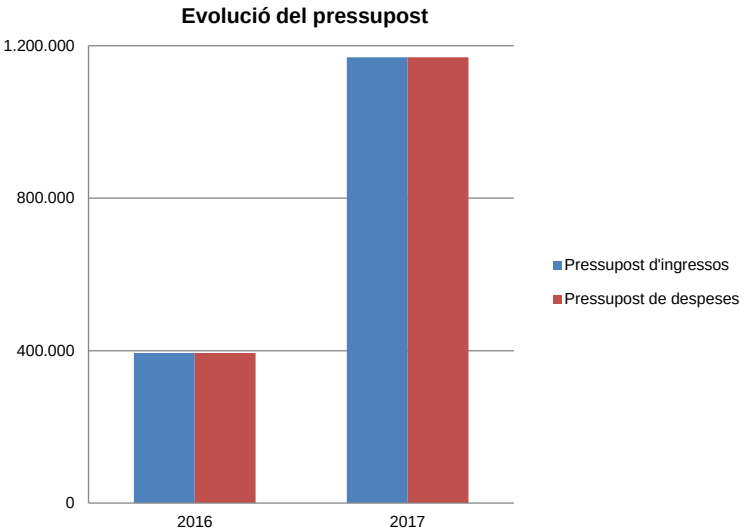

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	-	124.036
4. Transferències corrents	-	529.043
Ingressos corrents	***-***	***653.079***
7. Transferències de capital	200.000	560.000
Ingressos de capital	***200.000***	***560.000***
Total ingressos	**200.000**	**1.213.079**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	59.356	202.708
2. Consum de béns corrents i serveis	15.484	407.064
3. Despeses financeres	-	583
Despeses corrents	***74.840***	***610.355***
6. Inversions reals	267.150	569.265
Despeses de capital	***267.150***	***569.265***
Total despeses	**341.990**	**1.179.620**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

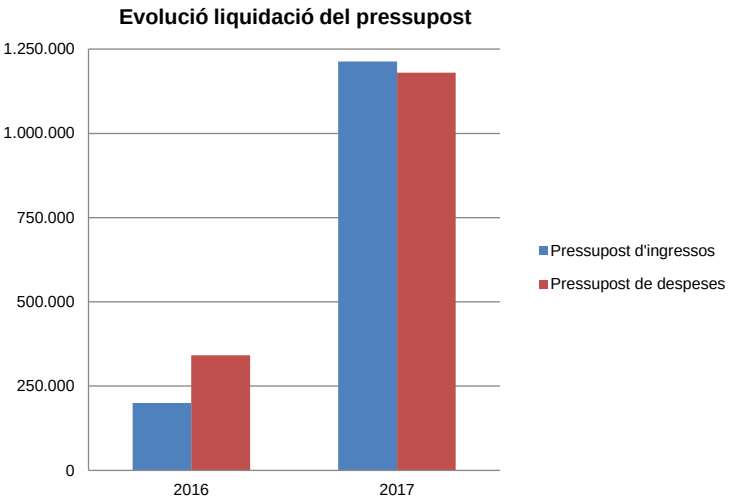

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

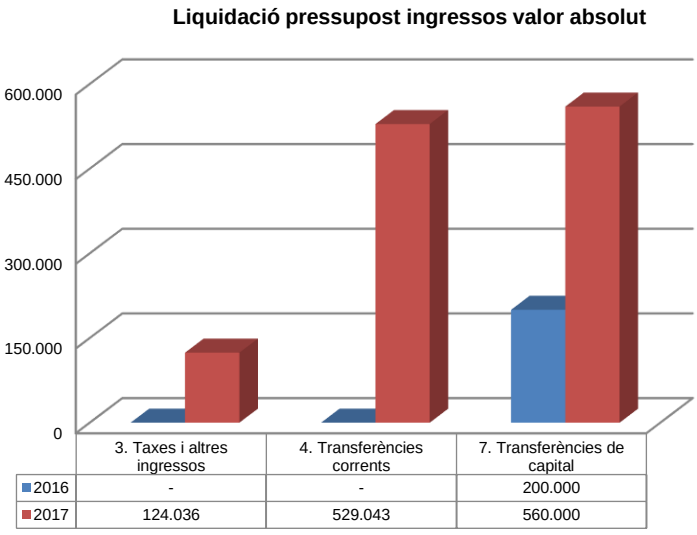

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

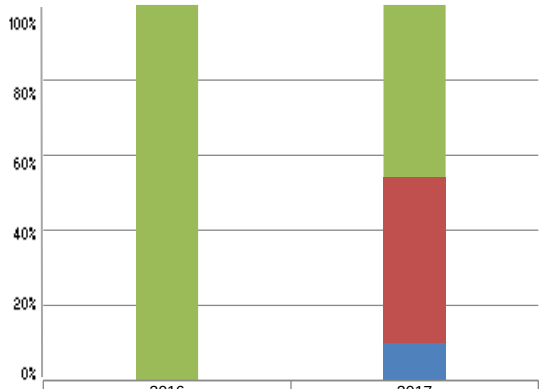

	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	0%	10%
4. Transferències corrents	0%	44%
7. Transferències de capital	100%	46%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra

Liquidació pressupost despeses valor absolut

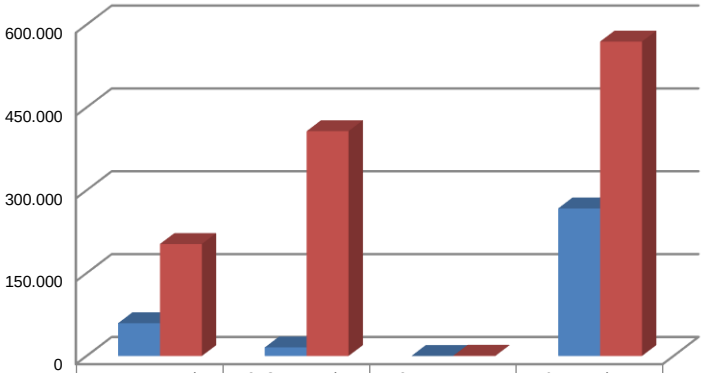

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	6. Inversions reals
2016	59.356	15.484	-	267.150
2017	202.708	407.064	583	569.265

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

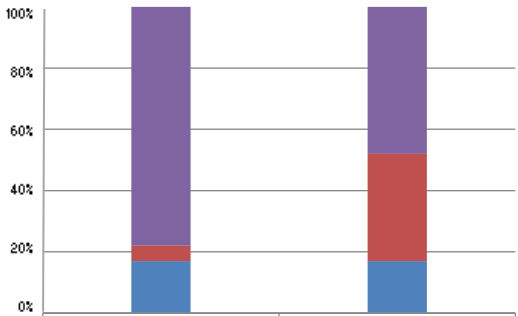

	2016	2017
1. Despeses de personal	17%	17%
2. Consum de béns corrents i serveis	5%	35%
3. Despeses financeres	0%	0%
6. Inversions reals	78%	48%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2016	2017
Total ingressos liquidats	200.000	1.213.079
Total despeses liquidades	341.990	1.179.620
Resultat pressupostari	**-141.990**	**33.459**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	32.815	50.950
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-128.572	-48.199
3. (+) Fons líquids	53.313	-11.935
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**-42.444**	**-9.184**
I. Romanent de tresoreria afectat	-42.444	-9.184
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**-42.444**	**-9.184**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

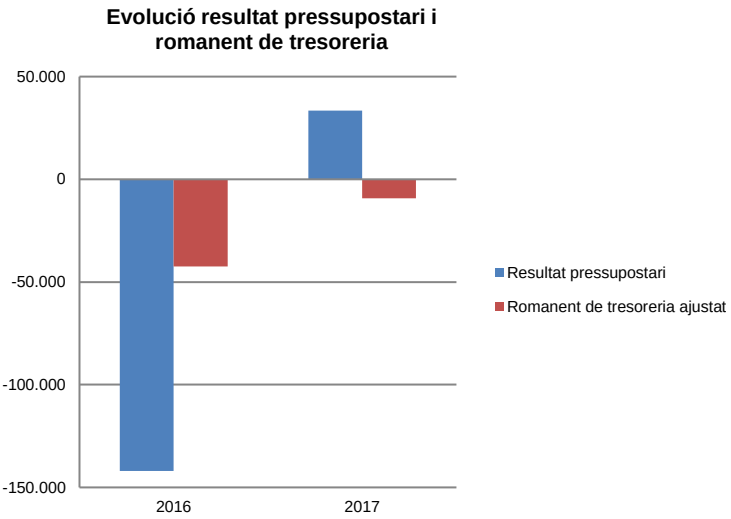

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (*) (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	50,8%	103,7%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	86,8%	100,9%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	17,4%	17,2%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	4,5%	34,5%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	78,1%	48,3%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	0,0%	6,5%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	0,0%	6,5%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	0,0%	10,2%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	0,0%	10,2%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (**)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	-42.444	23.271
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	67,0%	137,7%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	41,5%	2,6%

(*) Veure notes 1.6, 2.1 i 2.2 per a l'exercici 2016
(**) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Museu Andorra
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la contractació pública

- Tot i les millores observades, la Fundació no té implantats procediments de contractació suficients que li permetin garantir en totes les operacions que així ho requereixin, els principis de publicitat, concurrència i objectivitat, als quals s'ha de subjectar d'acord amb el que li requereix l'article 41d) de la Llei de fundacions. (nota 2.4)

4. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes a l'apartat 3, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Fundació Museu Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, de la Fundació Museu Andorra ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Fundació Museu Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, de la **FUNDACIÓ OMT.THEMIS**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Estats financers 7
2.1.1. Efectius i equivalents a efectiu 12
2.1.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 12
2.1.3. Inventaris 14
2.1.4. Inversions 14
2.1.5. Actius no corrents 14
2.1.6. Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació 15
2.1.7. Passius corrents 16
2.1.8. Actius nets/Patrimoni 17
2.1.9. Despeses de personal 18
2.1.10. Compres a l'engròs, reparacions i manteniment, i despeses generals 18
2.1.11. Ajuts i subvencions 18
2.2. Execució pressupostària 19
2.3. Estat del romanent de tresoreria 22
2.4. Contractació 22
2.5. Altres aspectes a destacar 23
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals 24
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 29
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS 29
5. CONCLUSIONS 30
6. AL·LEGACIONS 30
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 30

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les entitats que gestionen cabals públics, entre d'altres, la Fundació OMT.Themis (en endavant la Fundació).

La fiscalització de la Fundació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada Fundació, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 13 de novembre de 2018, es lliura al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia Fundació.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la Fundació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la Fundació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenta d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la Fundació en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 29 de juny de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

La Fundació OMT.Themis –Institut per a la qualitat i l'eficiència en l'educació i formació turística– va ser creada per l'Organització Mundial del Turisme i el Govern del Principat d'Andorra al setembre de 1998. És una fundació del sector públic, sense ànim de lucre, amb plena personalitat i capacitat jurídica i d'obrar que es regeix per les disposicions legals vigents, per la voluntat dels fundadors manifestada en els estatuts i per les subsegüents actuacions de modificació, d'interpretació i de desenvolupament dels mateixos, realitzades pel Patronat. El patrimoni fundacional està afectat de forma permanent a la realització de les finalitats pròpies de la mateixa.

La Fundació té per finalitat la millora de la qualitat i de l'eficiència en l'educació i la formació turística, responent a les necessitats de capital humà de les administracions i de les empreses en el turisme mundial.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Fundació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Conveni administratiu entre l'Organització Mundial del Turisme i el Govern del Principat d'Andorra de 3 de juny de 1998 i renovacions posteriors.
- Estatuts de la Fundació OMT.Themis, de 20 de novembre del 2001, modificats el 4 de desembre del 2001, el 17 de desembre de 2009 i el 16 d'octubre de 2015.
- Llei 11/2008 del 12 de juny, de fundacions.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.

- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de la Fundació, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de la Fundació. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de la Fundació.

L'òrgan de govern de la Fundació és el seu Patronat. Són membres nats del patronat el representant del Govern d'Andorra i el secretari general de l'OMT, com a presidents fundacionals, així com el president executiu de la Fundació. Integren també el patronat les persones nomenades pels patrons fins a un màxim de sis. El patronat disposa també d'un secretari que pot ser membre del patronat o no.

La Fundació disposa d'un director executiu. La seva activitat s'estructura en programes, al capdavant dels quals es nomena un responsable.

Tot i que la Fundació disposa d'un manual de procediments administratius per escrit on es detalla la normativa establerta pel que fa a les dietes, les compres, la correspondència i els procediments administratius d'alguns dels programes que desenvolupa la Fundació, aquest no està actualitzat ni s'aplica en la seva totalitat.

Com s'indica a la nota 2.5, la Fundació no ha estat sotmesa a controls per part de la intervenció general.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

Estats Financers	Notes	2017	2016
Actius			
Actius corrents			
Efectius i equivalents a l'efectiu	24	290.579,02	451.535,63
Comptes a cobrar amb contraprestació	25	32.787,09	137.089,72
Comptes a cobrar sense contraprestació	25.1	63.194,17	137.669,61
Inventaris	26	6.620,65	9.705,52
Inversions	27	613,93	105,49
Total		**393.794,86**	**736.105,96**
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament	28	9.915,36	9.120,83
Inversions		-	-
Actius intangibles	29	56.729,10	56.489,59
Propietats d'inversió		-	-
Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació	25/25.1	2.180,00	2.180,00
Total		**68.824,46**	**67.790,42**
Total Actius		**462.619,32**	**803.896,38**
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	31	110.275,69	136.159,46
Dipòsit reemborsables de clients	32	-	-
Provisions corrents	33	-	-
Obligacions d'arrendaments financers	38	-	-
Préstecs		-	-
Ingressos diferits		-	-
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rebuts per anticipat	31	86.002,98	210.305,47
Impostos			
Total		**196.278,67**	**346.464,93**
Passius no corrents			
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no recurrents		-	-
Préstecs		-	-
Concessió de serveis		-	-
Passiu per impost diferit		-	-
Total Passius		**196.278,67**	**346.464,93**
Actiu Net/Patrimoni			
Capital aportat		167.956,08	167.956,08
Reserves		332.043,92	332.043,92
Resultat acumulat		**-233.659,35**	**-42.568,55**
Resultat de l'exercici		-191.090,80	62.565,18
Resultat d'exercici anteriors		-42.568,55	-105.133,70
Interessos minoritaris			
Total actius nets/patrimoni		**266.340,65**	**457.431,45**
Actius i Passius total nets		**462.619,32**	**803.896,38**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

Resultat financer	Notes	31/12/2017	31/12/2016
Ingressos sense contraprestació			
Ingressos de taxes a la propietat		-	-
Cotitzacions socials		-	-
Multes, sancios i gravàmens		-	-
Llicències i permisos		-	-
Transferències, subvencions i donacions	5	295.105,61	348.223,66
Total		**295.105,61**	**348.223,66**
Ingressos amb contraprestació			
Prestació de serveis	6	220.511,88	303.597,06
Vendas d'aigua i electricitat		-	-
Ingressos d'arrendament d'instal.lacions i equipament		-	-
Ingressos financers-inversions estrangeres		-	-
Ingressos financers-inversions deutors		-	-
Honoraris d'agència		-	-
Altres ingressos	10	4.856,93	-
Total		**225.368,81**	**303.597,06**
Ingressos totals		**520.474,42**	**651.820,72**
Despeses			
Compres a l'engròs	11	-291.534,80	-211.493,41
Despeses de personal	12	-259.351,83	-246.458,47
Remuneracions al Consell d'Administració i alta direcció		-	-
Amortització i depreciació	14	-21.492,10	-13.077,72
Reparacions i manteniment	15	-3.374,83	-3.657,86
Contractació de serveis	16	0,00	0,00
Ajuts i subvencions	17	-7.118,51	-4.914,00
Despeses generals	18	-91.650,67	-101.027,38
Despeses financeres	19	-37.106,54	-8.842,65
Cost de recaptació			
Total despeses		**-711.629,28**	**-589.471,49**
Altres guanys/(pèrdues)		-2,88	-878,40
Guanys procedents de la venda d'actius		-	-
Guanys en transaccions estrangeres		-	-
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		-	-
Pèrdues per deteriorament		66,94	1.094,35
Resultat abans d'impostos		**-191.090,80**	**62.565,18**
Impostos		-	-
Resultat després d'impostos		**-191.090,80**	**62.565,18**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

Entitat del sector públic - Estat de fluxos d'efectiu per a l'exercici acabat a 31 de desembre de 2017 (Milers d'unitats monetàries)		
	2017	**2016**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments		
Impostos	-	-
Venda de béns i serveis	270,939,42	466.356,46
Subvencions	291.444,23	218.000,00
Interessos rebuts	-	-
Altres cobraments	62.345,70	13.723,36
Pagaments		
Costos dels treballadors	-257.572,14	-244.196,98
Pensions	-	-
Proveïdors	-346.614,90	-233.570,16
Interessos pagats	-	-
Altres pagaments	-134.536,72	-51.354,94
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	-113.994,41	168.957,74
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	-20.631,05	-18.720,92
Cobraments per venda de planta i equipament	-	-
Cobraments per venda d'inversions	-	-
Compra de valors en moneda estrangera	-26.331,15	14.711,59
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	-46.962,20	-4.009,33
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	-	-
Reemborsament de préstecs	-	-
Distribució/dividends al govern	-	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-	-
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	-160.956,61	164.948,41
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	451.535,63	286.587,22
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	290.579,02	451.535,63

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Capítol	Liquidació Pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**451.548,93**	**520.474,42**	**-68.925,49**
Impostos directes	-	-	-
Impostos indirectes	-	-	-
taxes i altres ingressos	233.548,93	302.474,42	-68.925,49
Transferències corrents	218.000,00	218.000,00	-
Transferències de capital	-	-	-
Ingressos patrimonials	-	-	-
Venda d'inversions reals	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
DESPESES (oblig. Liquidades)	**686.335,09**	**711.565,22**	**-25.230,13**
Despeses de personal	259.351,83	259.351,83	-
Consum de béns corrents i serveis	386.563,18	392.580,71	-6.017,53
Despeses financeres	10.775,43	37.106,54	-26.331,11
Transferències corrents	7.118,51	-	7.118,51
Inversions reals	22.526,14	22.526,14	-
Transferències de capital	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
RESULTAT	**-234.786,16**	**-191.090,80**	**-43.695,36**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE

RESULTAT COMPTABLE	**-191.090,80**
Altes/Baixes d'immobilitzat	22.526,14
Variació ing anticipats	54.322,08
Traspas a rtat ing a dist	9.752,41
Deteriorament/Reversions	-10.333,06
Amortitzacions	-21.492,10
Provisions	10.400,00
Ingressos financers	4.851,00
Despeses financeres	-26.331,11
RESULTAT AJUSTAT	**-234.786,16**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la intervenció general per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La Fundació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016.

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Contingut de la memòria

L'article 23.2.c de la Llei de fundacions estableix que la memòria ha de contenir, entre d'altres, els indicadors del compliment de les finalitats fundacionals. Els estats financers retuts inclouen imports obtinguts però no el grau d'acompliment dels objectius fixats per la Fundació.

2.1.1. Efectius i equivalents a efectiu

El compte de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

Concepte	Euros
1. Cobraments	**458.811,78**
Operacions pressupostaries	
Pressupost corrent	533.308,91
Pressupost tancat	-
Operacions extrapressupostaries	-74.497,13
2. Pagaments	619.768,39
Operacions pressupostaries	
Pressupost corrent	617.284,86
Pressupost tancat	-
Operacions extrapressupostaries	2.483,53
Flux de tresoreria	-160.956,61
Saldo final tresoreria 31/12/2016	451.535,63
3. Saldo final tresoreria 31/12/2017	**290.579,02**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

	2017	2016
Banc	290.579,02	451.535,63
Efectiu pendent de cobrament	-	-
Dipòsits a curt termini	-	-
Total	290.579,02	451.535,63

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.2. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Els detalls de l'epígraf comptes a cobrar són els següents:

Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació

	2017	2016
Deutors pressupostaris	31.780,10	136.061,03
Deutors no pressupostaris	1.006,99	1.028,68
Total	**32.787,09**	**137.089,72**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació

Comptes per cobrar de transaccions sense contraprestació	2017	2016
Deutors d'impostos	3.782,26	2.211,89
Altres deutors (sense contraprestació)	59.411,91	135.457,72
Total	**63.194,17**	**137.669,61**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Pel que fa als ingressos, sense i amb contraprestació han estat els següents:

El detall dels ingressos sense contraprestació per transferències, subvencions i donacions han estat els següents:

Transferències, Subvencions i donacions	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Estat	109.000,00	109.000,00
Institucions-OMT	109.000,00	109.000,00
Subvencions corrents i donacions	77.105,61	130.223, 66
Total	**295.105,61**	**348.223,66**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Dins dels ingressos amb contraprestació el detall de prestacions de serveis és el següent:

Prestacions de Serveis	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Cursos de formació - Capacity	59.764,84	81.248,46
Cursos de Cooperació internacional	245,99	22.241,53
Certificacions Ted Qual	160.501,05	165.403,25
Total	**220.511,88**	**268.893,24**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

El altres ingressos han estat:

	2017	**2016**
Ingressos extraordinaris	5,93	11.204,92
Diferències positives de canvi (dòlar)	4.851,00	23.498,90
Total	**4.856,93**	**34.703,82**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

El detall dels quadres que facilita la Fundació en la seva memòria difereix de la informació que figura en l'estat del rendiment financer, si bé, els totals són coincidents, les agrupacions per prestacions de serveis i per altres ingressos de l'exercici 2016 no són coincidents.

2.1.3. Inventaris

El detall de l'epígraf a 31 de desembre és el següent:

Inventaris	2017	2016
Material consumible	6.620,65	9.705,52
Materials de manteniment	-	-
Total	**6.620,65**	**9.705,52**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.4. Inversions

El detall de l'epígraf d'inversions, a 31 de desembre, és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Fiances constituïdes a curt termini	105,49	105,49	-
Despeses avançades	508,44	-	508,44
Total	**613,93**	**105,49**	**508,44**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Les despeses avançades han de figurar en l'actiu corrent de l'estat de situació financera, a l'epígraf «Altres actius corrents».

2.1.5. Actius no corrents

Es presenta l'estat de gestió comptable de patrimoni retut per l'entitat:

Gestió comptable de patrimoni de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

	Obertura 2016	Adquisicions	Alineacions	Traspassos	Tancament 2017
Immobilitat Immaterial					
Aplicacions informàtiques	3.690,17	-2.009,34	-	-	1.680,83
Despeses d'investigació i desenvolupament	12.000,00	15.602,74	-	-	27.602,74
Altres	40.799,42	-13.353,89	-	-	27.445,53
	56.489,59	**239,51**	-	-	**56.729,10**
Immobilitat Material					
Instal·lacions Tècniques	4.576,20	-	-	-	4.576,20
Mobiliari	2.762,73	-1.213,71	-	-	1.549,02
Equips per processos d'informació	-236,17	2.008,24	-	-	1.772.07
Equips de reproducció	-2,92	-	-	-	-2,92
Altres	2.020,99	-	-	-	2.020,99
	9.120,83	**794,53**	-	-	**9.915,36**
TOTAL IMMOBILITZAT	**65.610,42**	**1.034,04**	-	-	**66.644,46**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Els moviments que s'han produït durant l'exercici en els actius intangibles (immobilitzat immaterial) del quadre anterior, es resumeixen de la següent manera:

		Saldo a 01/01/2017	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Aplicacions informàtiques	24.256,70	-	-	-	24.256,70
	Despeses d'investigació i desenvolupament	12.000,00	18.000,00	-	-	30.000,00
	Altres	69.403,72	-	-	-	69.403,72
	Total	**105.660,42**	**18.000,00**	-	-	**123.660,42**
Depreciació acumulada	Aplicacions informàtiques	-20.566,53	-2.009,34	-	-	-22.575,87
	Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-2.397,26	-	-	-2.397,26
	Altres	-28.604,30	-13.353,89	-	-	-41.958,19
	Total	**-49.170,83**	**-17.760,49**	-	-	**-66.931,32**
Deteriorament	Aplicacions informàtiques	-	-	-	-	-
	Despeses d'investigació i desenvolupament	-	-	-	-	-
	Altres	-	-	-	-	-
	Total			-	-	-
	Valor Net Comptes	**56.489,59**	**239,51**	-	-	**56.729,10**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Els moviments que s'han produït durant l'exercici en la propietat, planta i equipament (immobilitzat material de la gestió comptable de patrimoni), es resumeixen de la següent manera:

		Saldo a 01/01/2017	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2017
Cost	Instal·lacions Tècniques	4.576,20	-	-	-	4.576,20
	Mobiliari	10.573,33	-	-	-	10.573,33
	Equips per processos d' informació	44.421,18	4.526,14	-	-	48.947,32
	Equips de Reproducció	6.579,48	-	-	-	6.579,48
	Altres	2.020,99	-	-	-	2.020,99
	Total	**68.171,18**	**4.526,14**	-	-	**72.697,32**
Depreciació acumulada	Instal·lacions Tècniques		-	-	-	-
	Mobiliari	-7.810,60	-1.213,71	-	-	-9.024,31
	Equips per processos d' informació	-44.657,35	-2.517,90	-	-	-47.175,25
	Equips de Reproducció	-6.582,40		-	-	-6.582,40
	Altres	-	-	-	-	-
	Total	**-59.050,35**	**-3.731,61**	-	-	**-62.781,96**
Deteriorament	Instal·lacions Tècniques	-	-	-	-	-
	Mobiliari	-	-	-	-	-
	Equips per processos d' informació	-	-	-	-	-
	Equips de Reproducció	-	-	-	-	-
	Altres	-	-	-	-	-
	Total	-	-	-	-	-
	Valor Net Comptable	**9.120,83**	**794,53**	-	-	**9.915,36**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.6. Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació

El desglossament de l'epígraf és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	2.180,00	-	-	2.180,00
Total immobilitzat tangible brut	**2.180,00**	**-**	**-**	**2.180,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Els comptes d'aquest subgrup han de figurar en l'actiu no corrent de l'estat de situació financera, a l'epígraf «Actius financers».

2.1.7. Passius corrents

El desglossament de l'epígraf és el següent:

	31/12/2017	31/12/2016
Creditors comercials	106.124,41	130.667,65
Pagaments rebuts per anticipat	86.002,98	210.305,47
Anticipis als treballadors	-	-
Pagaments a tercers	4.151,28	5.491,81
Altres pagaments	-	-
Total	**196.278,67**	**346.464,93**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

El detall de la rúbrica *"Pagaments rebuts per anticipat"* és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Fons "Escuela alta gestión"	5.496,71	5.496,71	-
Fons "Global Tourism Forum"	42.953,35	52.705,76	-9.752,41
Ingressos anticipats "Cursos Capacity"	9.506,47	-	9.506,47
Ingressos anticipats "TedQual"	28.046,45	91.875,00	-63.828,55
Fons "Cursos Qatar"	-	60.228,00	-60.228,00
Total	**86.002,98**	**210.305,47**	**-124.302,49**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.8. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017 (En euros)

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora						
	Capital aportat	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total	Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
Saldo a 31 de desembre de 2015	167.956,08	332.043,92	-	-105.133,73	394.866,27	-	100%
Canvis en polítiques comptables	-	-	-	-	-	-	-
Saldo re expressat	-	-	-	-	-	-	-
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016	-	-	-	-	-	-	-
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	-	-	-	-	-	-	-
Resultat positiu (estalvi) del període	-	-	-	-	62.565,18	-	-
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	-	-	-	-	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2016 diferit	-	-	-	-	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2016 anticipat	167.956,08	332.043,92	-	-42.568,55	457.431,45	-	100%
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	-	-	-	-	-	-	-
Pèrdues per revaluació d'inversions	-	-	-	-	-	-	-
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	-	-	-	-	-	-	-
Resultat negatiu (desestalvi) del període	-	-	-	-	-191.090,80	-	-
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	-	-	-	-	-	-	-
Saldo a 31 de desembre de 2017	167.956,08	332.043,92	-	-147.702,28	266.340,65	-	100%

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.9. Despeses de personal

El desglossament de les despeses de personal presenta el següent detall:

	2017	2016
Sous i Salaris	221.085,78	210.696,35
Seguretat Social	34.268,57	32.073,61
Altres Despeses Socials	3.997,48	3.688,51
Total	**259.351,83**	**246.458,47**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.10. Compres a l'engròs, reparacions i manteniment, i despeses generals

El següent quadre resumeix les despeses per compres a l'engròs, reparacions i manteniment i despeses generals:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Consultors	140.851,09	97.075,05	43.776,04
Institucions col·laboradores	-	17.940,00	-17.940,00
Altres despeses - Viatges	127.467,49	82.581,95	44.885,54
Altres despeses de programes	23.216,22	13.896,41	9.319,81
Compres a l'engròs	**291.534,80**	**211.493,41**	**80.041,39**
Reparacions i conservacions	3.374,83	3.657,86	-283,03
Reparacions i manteniment	**3.374,83**	**3.657,86**	**-283,03**
Lloguers i cànons	39.346,26	38.687,03	659,23
Serveis de professionals independents	7.413,44	19.871,20	-12.457,76
Primes d'assegurances	1.228,15	1.199,32	28,83
Serveis bancaris i similars	3.230,70	2.844,79	385,91
Publicitat i reunions	15.518,65	16.327,50	-808,85
Subministraments	1.087,74	1.040,94	46,80
Altres serveis	23.655,63	21.056,60	2.599,03
Altres tributs	170,10	-	170,10
Despeses generals	**91.650,67**	**101.027,38**	**-9.376,71**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.1.11. Ajuts i subvencions

Aquest epígraf es resumeix de la forma següent:

	2017	2016
Iniciatives i programes educatius	7.118,51	4.914,00
Desenvolupament social	-	-
Organismes esportius	-	-
Altres	-	-
Total	**7.118,51**	**4.914,00**

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

Es presenta a continuació la liquidació pressupostària que s'incorpora als comptes anuals de l'exercici:

Liquidació pressupostaria a 31 de desembre del 2017

Liquidació del pressupost d'ingressos
Classificació econòmica

	INGRESSOS	Pressupostat inicial 2017	Pressupostat final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferencia pressupost final i realitzat	Liquidat exercici 2016	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1	Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Impost indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Taxes i altres ingressos	345.000,00	345.000,00	233.548,93	47.376,58	396.713,30	-163.164,37	-41,12%	
4	Transferències corrents	379.730,00	379.730,00	218.000,00	161.730,00	218.000,00	-	-	
5	Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ingressos corrents	**724.730,00**	**724.730,00**	**451.548,93**	**209.106,58**	**614.713,30**	**-99.089,88**	**-26,54%**	
6	Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Actius Financers	-	-	-	-	30,00-	-	-	-
9	Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
	Total pressupost ingressos	724.730,00	724.730,00	451.548,93	209.106,58	614.743,30	-99.119,88	-26,54%	

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)
Nota: S'han detectat errades en les sumes/restes de la columna de "Variació liquidat exercicis"

Liquidació del pressupost de despeses
Classificació econòmica

	DESPESES	Pressupostat inicial 2017	Modificacions	Pressupostat final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferencia pressupost final i realitzat	Liquidat exercici 2016	Pressupostat inicial 2016	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1	Despeses personal	308.645,00	-	308.645,00	259.351,83	49.293,17	246.458,47	350.500,00	12.893,36	5,23%	-
2	Consum de béns i serveis	396.085,00	-	396.085,00	386.563,18	9.524,7	329.110,40	418.000,00	107.798,01	17,45%	-
3	Despeses financeres	10.000,00	-	10.000,00	10.775,43	-775,43	8.842,65	25.000,00	28.263,89	21,85%	
4	Transferències corrents	-	-	-	7.118,51	-7.118,51	-	7.500,00	-	-	-
	Despeses corrents	**714.730,00**	**-**	**714.730,00**	**663.806,07**	**50.923,93**	**584.411,52**	**801.000,00**	**148.955,26**	13,58%	-
6	Inversions reals	10.000,00	-	10.000,00	22.526,14	-	42.815,76	12.000,00	-	-	-
7	Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Despeses de capital	**10.000,00**	**-**	**10.000,00**	**-**	**-**	**42.815,76**	**12.000,00**	**-**	-	-
	Total pressupost despeses	724.730,00	-	724.730,00	686.335,09	50.923,93	627.227,28	813.000,00	148.955,26	9,42%	

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)
Nota: S'han detectat errades en les sumes/restes de la columna de "Variació liquidat exercicis"

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidació exercici	% Liquidat/ Press. Final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis
Ingressos corrents	724.730,00	724.730,00	451.548,93	62,30%	614.743,30	-163.194,37	-26,54%
Despeses de funcionament (1)	704.730,00	704.730,00	653.033,52	92,66%	575.568,87	77.464,65	13,45%
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	10.000,00	10.000,00	22.526,14	225,26%	42.815,76	-20.289,62	-47,38%
Superàvit o dèficit de gestió	**10.000,00**	**10.000,00**	**-224.010,73**	**-22,40%**	**-3.641,33**	**-220.369,4**	**-60,51%**
Despeses financeres	10.000,00	10.000,00	10.775,43	107,75%	8.842,65	1.932,78	21,85%
Superàvit o dèficit de caixa	**-**	**-**	**-234.786,16**	**-**	**-12.483,98**	**-40.014,95**	**12,67%**
Actius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Variació d'actiu i passius financers	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultat pressupostari	**-**	**-**	**-234.786,16**	**-**	**-12.483,98**	**0,00**	**0,00**

(1) Les despeses de funcionament inclouen les despeses del capitol 1 (despeses de personal), de capitol 2 (Consul de béns i serveis) i de capitol 4 (Tranferencies corrents)

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)
Nota: S'han detectat errades en les sumes/restes de la columna de "Variació liquidat exercicis"

2.3. Estat del romanent de tresoreria

L'estat retut per la Fundació ha estat el següent:

	Conceptes	Imports	
1.-	**Drets pendents de cobrament**		**75.315,14**
	del pressupost corrent	21.447,04	
	de pressupostos tancats	59.411,91	
	d'operacions no pressupostàries	4.789,25	
	de cobrament dubtós	-10.333,06	
2.-	**Obligacions pendents de pagaments**		**110.275,69**
	del pressupost corrent	106.124,41	
	de pressupostos tancats	-	
	d'operacions no pressupostàries	4.151,28	
	obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	
3.-	**Fons líquids**		**290.579,02**
	I Romanent de tresoreria afectat		48.450,06
	II Romanent de tresoreria no afectat		207.168,41
	III ROMANENT DE TRESORERIA		**255.618,47**

El romanent afectat correspon als fons "Escuela Alta Gestión" per 5.496,71 euros i "Global Tourism Forum Andorra" per 42.953,35 euros.

Font: Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

De la revisió de l'estat anterior en deriven les observacions següents:

Determinació del romanent de tresoreria

El drets pendents de cobrament es troben infravalorats en 10.333 euros, al haver descomptat dues vegades els clients de cobrament dubtós. Per l'anterior, el romanent de tresoreria no afectat, a 31 de desembre, seria de 217.501 euros i el total del romanent de tresoreria seria de 265.951 euros.

2.4. Contractació

D'acord amb l'article 41d) de la Llei de fundacions, la Fundació, en la seva condició de fundació del sector públic, ha de sotmetre la contractació als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

Tot i l'anterior, la Fundació per la majoria de compres i contractació de serveis no té implantats ni segueix procediments que permetin garantir els principis assenyalats en

l'article anterior. Amb tot, la Fundació ha anat implantant mecanismes per donar publicitat mitjançant la seva web algunes de les demandes de professionals.

2.5. Altres aspectes a destacar

De la revisió efectuada s'han considerat les següents observacions a fer menció:

Termini de les aportacions

Com en exercicis anteriors les aportacions anuals que, segons l'establert en el conveni, l'OMT i el Govern d'Andorra s'han de fer durant els primers 60 dies naturals de cada any, es realitzen amb retard. Es recomana fer les gestions necessàries per a millorar el compliment del conveni en aquest aspecte.

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la Fundació no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
3. Taxes i altres ingressos	1.066.800	1.412.496	945.000	776.600	646.000	345.000	390.000	345.000
4. Transferències corrents	200.000	200.000	200.000	386.400	218.000	328.000	423.000	379.730
5. Ingressos patrimonials	10.000	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos corrents	***1.276.800***	***1.612.496***	***1.145.000***	***1.163.000***	***864.000***	***673.000***	***813.000***	***724.730***
7. Transferències de capital	-	160.000	486.000	-	-	-	-	-
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	***-***	***160.000***	***486.000***	***-***	***-***	***-***	***-***	***-***
Total ingressos	**1.276.800**	**1.772.496**	**1.631.000**	**1.163.000**	**864.000**	**673.000**	**813.000**	**724.730**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	248.367	300.176	468.473	413.278	312.000	268.442	350.500	308.645
2. Consum de béns corrents i serveis	1.312.929	1.502.140	1.149.022	749.722	552.000	394.558	418.000	396.085
3. Despeses financeres	-	-	1.843	-	-	-	25.000	10.000
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	10.000	7.500	-
Despeses corrents	***1.561.296***	***1.802.316***	***1.619.338***	***1.163.000***	***864.000***	***673.000***	***801.000***	***714.730***
6. Inversions reals	-	9.058	11.662	-	-	-	12.000	10.000
Despeses de capital	***-***	***9.058***	***11.662***	***-***	***-***	***-***	***12.000***	***10.000***
Total despeses	**1.561.296**	**1.811.374**	**1.631.000**	**1.163.000**	**864.000**	**673.000**	**813.000**	**724.730**

(*) Pròrroga pressupostària
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

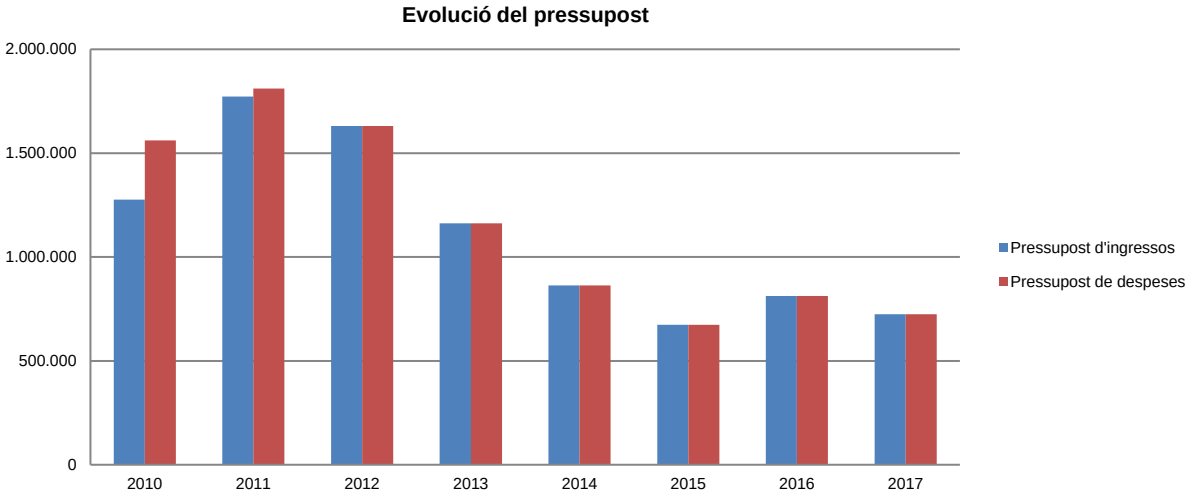

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
3. Taxes i altres ingressos	563.024	478.446	343.783	324.038	390.499	408.900	396.713	233.549
4. Transferències corrents	199.941	200.000	200.000	200.000	218.000	218.000	218.000	218.000
5. Ingressos patrimonials	1.295	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos corrents	***764.260***	***678.446***	***543.783***	***524.038***	***608.499***	***626.900***	***614.713***	***451.549***
7. Transferències de capital	-	160.000	-	-	-	-	-	-
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	30	-
Ingressos de capital	***-***	***160.000***	***-***	***-***	***-***	***-***	***30***	***-***
Total ingressos	**764.260**	**838.446**	**543.783**	**524.038**	**608.499**	**626.900**	**614.743**	**451.549**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	224.486	272.580	280.315	221.948	196.605	204.324	246.458	259.352
2. Consum de béns corrents i serveis	731.008	589.312	377.947	246.022	261.953	437.135	329.110	386.563
3. Despeses financeres	-	-	-	-	-	3.018	8.843	10.775
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	7.119
Despeses corrents	***955.494***	***861.892***	***658.262***	***467.970***	***458.558***	***644.477***	***584.411***	***663.809***
6. Inversions reals	-	9.058	35.080	8.004	-	-	42.816	22.526
Despeses de capital	***-***	***9.058***	***35.080***	***8.004***	***-***	***-***	***42.816***	***22.526***
Total despeses	**955.494**	**870.950**	**693.342**	**475.974**	**458.558**	**644.477**	**627.227**	**686.335**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

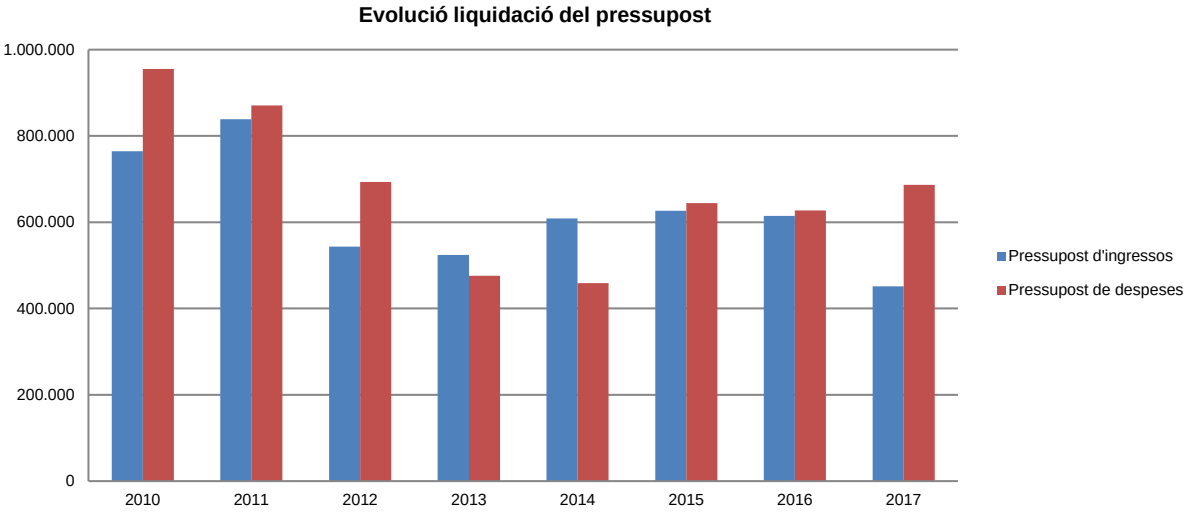

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

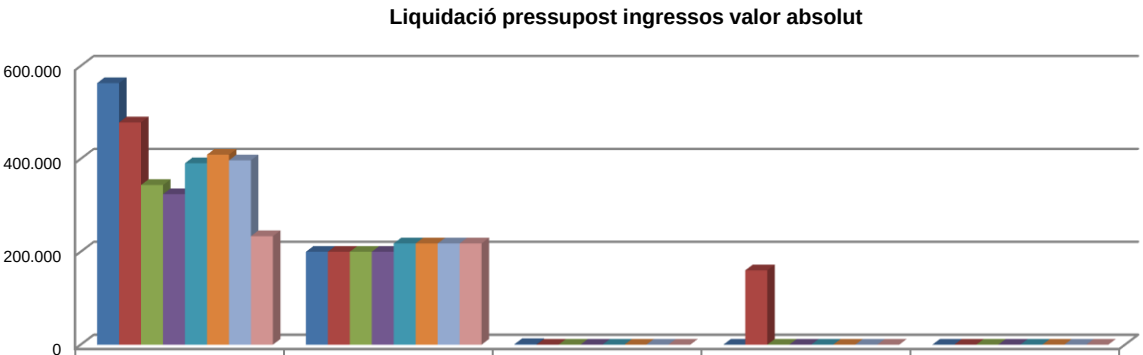

	3. Taxes i altres ingressos	4. Transferències corrents	5. Ingressos patrimonials	7. Transferències de capital	8. Actius financers
2010	563.024	199.941	1.295	-	-
2011	478.446	200.000	-	160.000	-
2012	343.783	200.000	-	-	-
2013	324.038	200.000	-	-	-
2014	390.499	218.000	-	-	-
2015	408.900	218.000	-	-	-
2016	396.713	218.000	-	-	30
2017	233.549	218.000	-	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

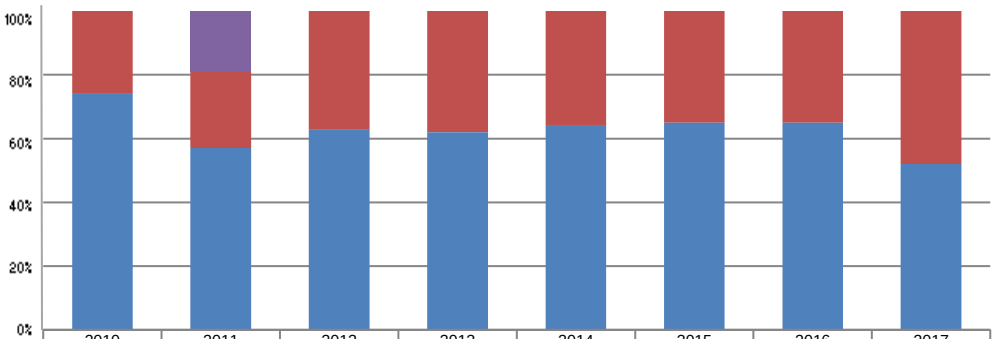

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3. Taxes i altres ingressos	74%	57%	63%	62%	64%	65%	65%	52%
4. Transferències corrents	26%	24%	37%	38%	36%	35%	35%	48%
5. Ingressos patrimonials	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7. Transferències de capital	0%	19%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
8. Actius financers	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis

Liquidació pressupost despeses valor absolut

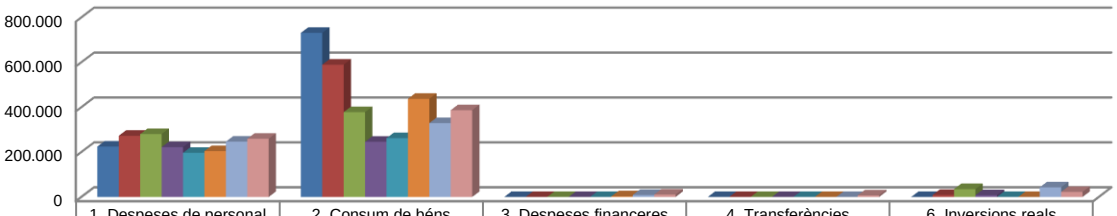

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres	4. Transferències corrents	6. Inversions reals
2010	224.486	731.008	-	-	-
2011	272.580	589.312	-	-	9.058
2012	280.315	377.947	-	-	35.080
2013	221.948	246.022	-	-	8.004
2014	196.605	261.953	-	-	-
2015	204.324	437.135	3.018	-	-
2016	246.458	329.110	8.843	-	42.816
2017	259.352	386.563	10.775	7.119	22.526

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

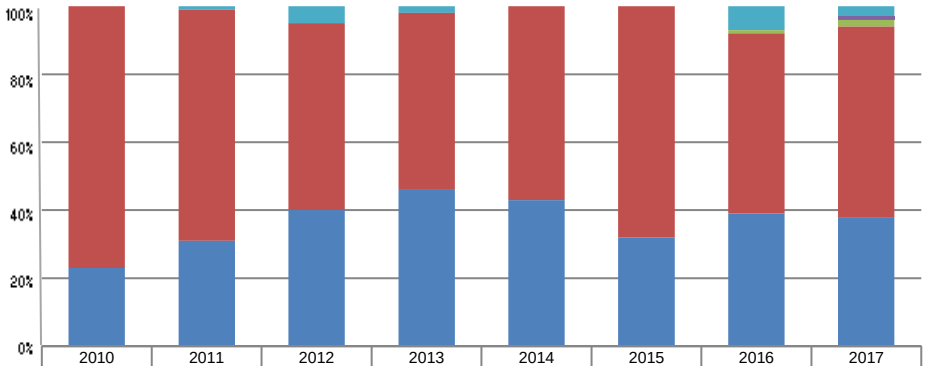

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Despeses de personal	23%	31%	40%	46%	43%	32%	39%	38%
2. Consum de béns corrents i serveis	77%	68%	55%	52%	57%	68%	53%	56%
3. Despeses financeres	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%
4. Transferències corrents	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
6. Inversions reals	0%	1%	5%	2%	0%	0%	7%	3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	764.260	838.446	543.783	524.038	608.499	626.900	614.743	451.549
Total despeses liquidades	955.494	870.950	693.342	475.974	458.558	644.477	627.227	686.335
Resultat pressupostari	**-191.234**	**-32.504**	**-149.559**	**48.064**	**149.941**	**-17.577**	**-12.484**	**-234.786**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	-73.292	285.330	363.002	349.532	227.760	415.930	274.759	85.648
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-153.430	-246.559	-197.810	-161.856	-115.441	-136.971	-136.159	-110.276
3. (+) Fons líquids	672.864	382.930	294.516	237.750	313.708	286.587	451.536	290.579
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**446.142**	**421.701**	**459.708**	**425.426**	**426.027**	**565.546**	**590.136**	**265.951**
I. Romanent de tresoreria afectat	168.638	270.745	291.752	263.707	255.614	61.262	58.202	48.450
II. Romanent de tresoreria no afectat	277.504	150.956	167.956	161.719	170.413	504.284	531.934	217.501
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**446.142**	**421.701**	**459.708**	**425.426**	**426.027**	**565.546**	**590.136**	**265.951**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

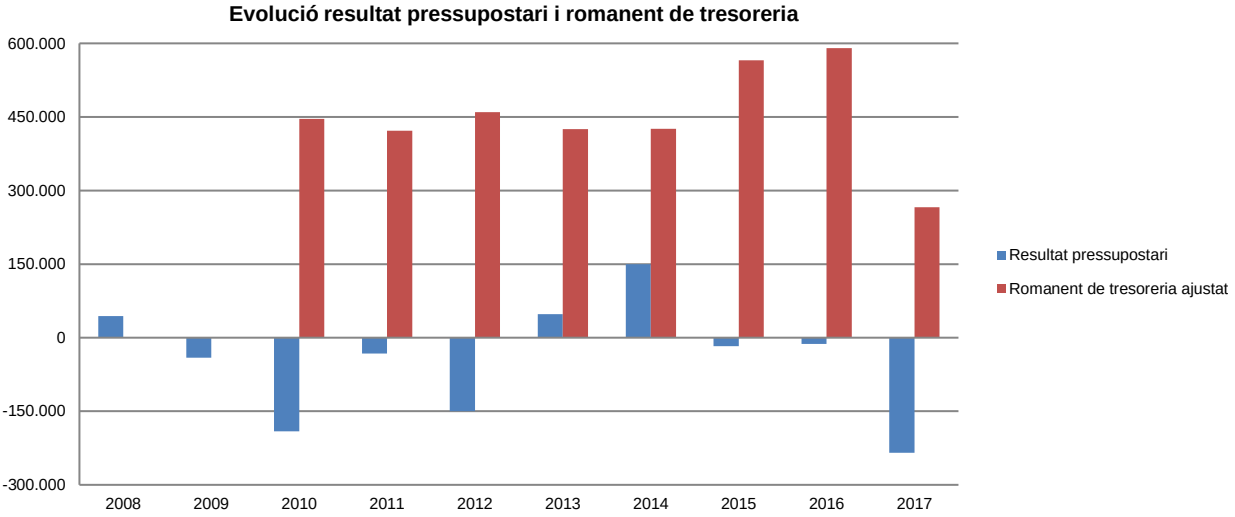

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (*) (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	45,1%	70,4%	93,2%	75,6%	62,3%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	40,9%	53,1%	95,8%	77,1%	94,7%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	46,6%	42,9%	31,7%	39,3%	37,8%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	51,7%	57,1%	67,8%	52,5%	56,3%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	1,7%	0,0%	0,0%	6,8%	3,3%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	10,7%	24,6%	-2,8%	4,9%	-47,0%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	10,7%	24,6%	-2,8%	4,9%	-47,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	61,8%	64,2%	65,2%	64,5%	51,7%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) / Drets liquidats totals	61,8%	64,2%	65,2%	64,5%	51,7%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2013**	**Exercici 2014**	**Exercici 2015**	**Exercici 2016**	**Exercici 2017 (**)**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	347.793	397.580	428.433	447.844	197.516
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	234,0%	349,7%	255,1%	255,4%	200,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	91,6%	197,0%	103,8%	156,6%	148,0%

(*) Veure notes 1.6, 2.1 i 2.2 pels exercicis 2013 a 2016
(**) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació OMT.Themis
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

No s'han posat de manifest observacions diferents d'aquelles que deriven d'assumptes o pràctiques que provenen d'exercicis anteriors.

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions, en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- El romanent de tresoreria està menysvalorat en 10.333 euros i el romanent de tresoreria no afectat, a 31 de desembre, seria de 217.501 euros. (nota 2.3)

Relatives a la contractació pública

- Tot i les millores observades, la Fundació no té implantats procediments de contractació suficients que li permetin garantir en totes les operacions que així ho requereixin, els principis de publicitat, concurrència i objectivitat, als quals s'ha de subjectar d'acord amb el que li requereix l'article 41d) de la Llei de fundacions. (nota 2.4)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Fundació OMT.Themis a 31 de desembre de 2017, dels seus resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la Fundació OMT.Themis ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Fundació OMT.Themis el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
la **FUNDACIÓ ORQUESTRA NACIONAL CLÀSSICA D'ANDORRA**

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1.Objecte i abast 4
1.2.Metodologia 4
1.3.Naturalesa jurídica 5
1.4.Marc jurídic 5
1.5.Organització i control intern 6
1.6.Limitacions a l'abast 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1.Estats financers 7
2.1.1. Efectius i equivalents d'efectiu 11
2.1.2. Altres actius financers 12
2.1.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos 12
2.1.4. Actius no corrents 13
2.1.5. Passius corrents 13
2.1.6. Actius nets/Patrimoni 14
2.1.7. Despeses de personal 15
2.1.8. Despeses generals 15
2.2.Execució pressupostària 17
2.3.Estat del romanent de tresoreria 20
2.4.Contractació 21
2.5.Altres aspectes a destacar 21
2.6.Evolució de les magnituds i ratis principals 22
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 27
4. CONCLUSIONS 27
5. AL·LEGACIONS 28
6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 28

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques
NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de les entitats que gestionen cabals públics, entre d'altres, la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra (en endavant la Fundació).

La fiscalització de la Fundació forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La informació comptable examinada ha estat la integrada per la liquidació de comptes lliurada al Tribunal de Comptes en data 4 de maig de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, el romanent de tresoreria i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

En data 4 de juny de 2018, es lliura al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la Fundació s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la Fundació expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que

indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la Fundació en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 9 d'agost de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

La Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra es constitueix en data 2 d'abril de 2001, dedicada a la gestió i promoció de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra i la Jove Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra, en tots els seus aspectes, musical, administratiu i econòmic, per tal de fer realitat que Andorra tingui una orquestra d'alt nivell capaç de fer arribar als ciutadans de tot el món les creacions musicals del present i del passat, i de contribuir al desvetllament i desenvolupament de la sensibilitat musical de la població i a l'enriquiment de la vida cultural del Principat d'Andorra.

És una fundació del sector públic, sense ànim de lucre, amb plena personalitat i capacitat jurídica i d'obrar, amb la voluntat de prestar un servei d'interès general, que es regeix per les disposicions legals vigents, en particular per la Llei 11/2008, de 12 de juny de fundacions i pels estatuts fundacionals, que expressen la voluntat fundacional i per les subsegüents actuacions de modificació, d'interpretació i de desenvolupament dels mateixos, realitzades pel Patronat.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Fundació en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei 11/2008 del 12 de juny, de fundacions.
- Estatuts de la Fundació de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de la fundació s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'òrgan de govern de la Fundació és el seu Patronat, al capdavant del qual està la figura del President. Així mateix, la Fundació disposa d'un gerent, en el qual recau la responsabilitat de la gestió econòmica, administrativa i operativa, i un Director Artístic el qual s'encarrega de gestionar la part artística, en quant a la realització de les produccions anuals, així com el seu control i dedicació.

La comptabilitat i els estats que es deriven són elaborats per una empresa externa.

Com s'indica a la nota 2.5, la Fundació no ha estat sotmesa a controls per part de la intervenció general.

1.6. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del nostre treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- Des de l'exercici de 2009 la Fundació es troba integrada en l'àmbit del sector públic, de conformitat amb el que disposa la Llei 11/2008, de fundacions. No obstant l'anterior, i contràriament al que disposa l'article 8è de la Llei del Tribunal de Comptes, els comptes de la Fundació compresos entre l'exercici de 2009 i l'exercici 2016, no s'han sotmès al control d'aquest Tribunal. Per aquest motiu, el Tribunal no es pot manifestar sobre la legalitat i regularitat de les operacions i transaccions que s'han dut a terme en els esmentats exercicis ni de la bondat dels comptes que foren retuts.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre de 2017 i 2016

Estats financers	Notes	Euros	
		31/12/2017	31/12/2016
Actius			
Actius corrents			
Efectiu i equivalents d'efectiu	9	331.588,37	222.939,11
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació	7	3.201,94	7.301,18
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació		–	–
Porció a curt termini dels comptes a cobrar a llarg termini		–	–
Inventaris		–	
Inverisons	8	–	100.000,00
Total		334.790,31	330.240,29
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament	6	0,00	375,69
Inversions		–	–
Actius intangibles	5	0,00	0,00
Inversions en propietats		–	–
Comptes a cobrar a llarg termini de transaccions amb contraprestació		–	–
Total		0,00	0,00
Total Actius		334.790,31	330.615,98
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	11	8.704,61	6.700,36
Dipòsits reemborsables de clients		–	–
Provisions corrents		–	–
Obligacions d'arrendament financers		–	–
Préstecs		–	–
Ingressos diferits		–	–
Prestacions als treballadors		–	–
Pagaments rebuts per anticipat		–	–
Impostos	11	5.108,61	4.835,71
Total		13.813,22	11.536,07
Passius no corrent			
Prestacions als jubilats		–	–
Provisions no corrents		–	–
Préstecs		–	–
Concessió de serveis		–	–
Passiu per impost diferit		–	–
Total		0,00	0,00
Total Passius		13.813,22	11.536,07
Actiu net/Patrimoni			
Capital aportat		100.000,00	100.000,00
Reserves		219.079,91	–
Resultats d'exercicis anteriors		0,00	53.922,38
Resultat de l'exercici		1.897,18	165.156,93
Interessos minoritaris		–	–
Total Actiu net/Patrimoni	10	320.977,09	319.079,31
Actius i Passius totals nets		334.790,31	330.615,38

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 i 2016

Resultat Financer	Notes	Euros	
		2017	2016
Ingressos sense contraprestació			
Ingressos de taxes a la propietat		–	–
Cotitzacions socials		–	–
Multes, sancions i gravàmens		–	–
Llicències i permisos		–	–
Transferències, subvencions i donacions	15	311.418,42	521.828,40
Total		311.418,42	521.828,40
Ingressos amb contraprestació			
Prestació de serveis	14	152.015,99	75.723,58
Venda d'aigua i electricitat		–	–
Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		–	–
Ingressos financers - inversions estrangeres		–	–
Ingressos financers - deutors		100,00	161,71
Honoraris d'agència		–	–
Altres ingressos		–	352,97
Total		152.115,99	76.238,26
Ingressos totals		**463.534,41**	**598.066,66**
Despeses			
Compres a l'engròs		–	–
Despeses de personal	12	(186.224,27)	(182.077,69)
Remuneració al Consell d'Administració i alta direcció		–	–
Amortització i depreciació		(3.375,69)	(1.046,67)
Reparacions i manteniment		–	–
Contractació de serveis		–	–
Ajuts i subvencions		–	–
Despeses generals	13	(271.981,22)	(249.750,85)
Despeses financeres		(56,05)	(34,52)
Cost de recaptació		–	–
Total despeses		**(461.637,23)**	**(432.909,73)**
Altres guanys/(pèrdues)			
Guanys procedents de la venda d'actius		–	–
Guanys en transaccions estrangeres		–	–
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		–	–
Pèrdues per deteriorament		–	–
Total		0,00	0,00
Resultat abans d'impostos		**1.897,18**	**165.156,93**
Impostos	16	0,00	0,00
Resultat després d'impostos		**1.897,18**	**165.156,93**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 i 2016

	2017	2016
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ		
Cobraments	**464.533,65**	**597.714,70**
Impostos		
Venda de béns i serveis	153.115,23	75.886,30
Subvencions	311.418,42	521.828,40
Interessos rebuts	100,00	161,71
Altres cobraments		
Pagaments	**-455.884,39**	**-436.554,09**
Costos dels treballadors	-184.911,31	-183.465,91
Pensions		
Proveïdors		
Interessos pagats	-56,05	-34,52
Altres pagaments	-270.973,08	-253.088,18
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	**8.649,26**	**161.160,61**
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament		
Cobraments per venda de planta i equipament		
Cobraments per venda d'inversions		
Compra de valors en moneda estrangera		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió		
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	100.000,00	791,34
Reemborsament de préstecs		
Distribució/dividends al govern		
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	**100.000,00**	**791,34**
Increments/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	**108.649,26**	**161.951,95**
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	-222.939,11	-60.987,16
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	331.588,37	222.939,11

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre de 2017

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	**463.534,41**	**463.534,41**	**0,00**
Impostos directes	--	--	0,00
Impostos indirectes	--	--	0,00
Taxes i altres ingressos	--	--	0,00
Transferències corrents	311.418,42	311.418,42	0,00
Transferències de capital	--	--	0,00
Ingressos patrimonials	152.115,99	152.115,99	0,00
Venda d'inversions reals	--	--	0,00
Actius financers	--	--	0,00
Passius financers	--	--	0,00
DESPESES (oblig. liquidades)	**458.204,54**	**461.637,23**	**(3.432,69)**
Despeses de personal	186.224,27	186.224,27	0,00
Consum de béns corrents i serveis	271.924,22	275.356,91	(3.432,69)
Despeses financeres	56,05	56,05	0,00
Transferències corrents	--	--	0,00
Inversions reals	--	--	0,00
Transferències de capital	--	--	0,00
Actius financers	--	--	0,00
Passius financers	--	--	0,00
RESULTAT	**5.329,87**	**1.897,18**	**3.432,69**

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	**1.897,18**
Altes/Baixes d'immobilitzat	--
Altes/Baixes d'actius financers	--
Altes/Baixes de passius financers	--
Deterioraments/Reversions	3.000,00
Amortitzacions	375,69
Provisions	--
Regularitzacions de comptes	57,00
RESULTAT AJUSTAT	**5.329,87**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix Decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el quan entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública la Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

La Fundació presenta les dades corresponents a l'exercici 2017 comparativament amb les dades de l'exercici 2016

2.1.1. Efectius i equivalents d'efectiu

El compte de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

Concepte	Euros
1. Cobraments	**564.334,41**
(+) Operacions pressupostàries	564.334,41
Pressupost corrent	564.334,41
Pressupost tancat	
(+) Operacions extrapressupostàries	
2. Pagaments	**(455.685,15)**
(+) Operacions pressupostàries	(455.685,15)
Pressupost corrent	(455.685,15)
Pressupost tancat	
(+) Operacions extrapressupostàries	
Flux de tresoreria (1+2)	108.649,26
Saldo final de tresoreria 31/12/2016	222.939,11
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2017	**331.588,37**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació absoluta	Variació
Caixa	-328,19	339,91	-668,10	-196,55%
Crèdit Andorrà	331.916,56	222.599,20	109.317,36	49,11%
Total	**331.588,37**	**222.939,11**	**108.649,26**	**48,73%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió de l'apartat es desprenen les observacions següents:

Caixa en metàl·lic

Els fons líquids de caixa de la Fundació, estan dipositats en persones de la direcció i organització i s'utilitzen per atendre despeses de la Fundació per a, posteriorment, ser aplicats comptablement. No consta l'existència d'acords o procediments que regulin el funcionament d'aquests fons, la naturalesa de les despeses que es poden satisfer i els límits quantitatius. Cal observar que al tancament de l'exercici els pagaments efectuats superaven els fons de la caixa, provocant-ne el seu saldo negatiu. Es recomana la implantació d'eines de control i gestió de la caixa en metàl·lic com poden ser les bestretes fixes de caixa o els pagaments a justificar.

2.1.2. Altres actius financers

El resum dels saldos comptabilitzats en aquest compte és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	100.000,00	-	-100.000,00	-
Total	**100.000,00**	**-**	**-100.000,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

Els comptes a cobrar estan integrats per les partides següents:

	Saldo a 31.12.17	Saldo a 31.12.16
Crèdits a cobrar de Transaccions amb contraprestació		
Clients	*1.535,00*	*5.435,00*
Administracions públiques	*1.475,56*	*1.371,08*
Despeses anticipades	*191,38*	*495,10*
Total	3.201,94	7.301,18

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

El detall de les vendes i ingressos és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació absoluta	Variació
Concerts realitzats	152.015,99	75.723,58	76.292,41	100,75%
Ingressos financers - deutors	100,00	161,71	-61,71	-38,16%
Altres ingressos	-	352,97	-352,97	-100,00%
Transferències i/o subvencions	311.418,42	521.828,40	-210.409,98	-40,32%
Total	**463.534,41**	**598.066,66**	**-134.532,25**	**-22,49%**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

El detall de les transferències i/o subvencions és el següent:

	Govern d'Andorra	Fundació Crèdit Andorrà	Fundació Anna Riera	Altres	Total
Subvencions:					
-ONCA	166.621,94	115.884,88	1.000,00	--	283.506,82
-JONCA	10.955,80	10.955,80	6.000,00	--	27.911,60
Transferències:					
-ONCA	--	--	--	--	--
Total	**177.577,74**	**126.840,68**	**7.000,00**	--	**311.418,42**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.4. Actius no corrents

El desglossament d'aquest epígraf és el següent:

Cost	Saldo a 01.01.2017	Altes/Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Equips per a processos de dades	1.145,00	--	--	1.145,00
Total cost	**1.145,00**	**--**	**--**	**1.145,00**
Amortització				
Equips per a processos de dades	(769,31)	(375,69)	--	(1.145,00)
Total amortització	**(769,31)**	**(375,69)**	**--**	**(1.145,00)**
Valor net	**375,69**	**(375,69)**	--	**0,00**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.5. Passius corrents

El desglossament de l'epígraf de comptes a pagar és el següent:

	Saldo a 31.12.17	Saldo a 31.12.16
Comptes a pagar (Creditors pressupostaris)	8.704,61	6.700,36
Impostos	5.108,61	4.835,71
Administracions públiques	*2.634,94*	*2.821,36*
Caixa Andorrana de la Seguretat Social	*2.473,67*	*2.014,35*
Total	**13.813,22**	**11.536,07**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.6. Actius nets/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 i 2016

	Notes	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora					Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
		Fons dotacional	Altres reserves	Reserva de conversió	Resultats d'exercicis anteriors	Resultats Acumulats (estalvi o desestalvi)	Total	
Saldo a 31 de desembre de 2015		**100.000,00**	**--**	**--**	**57.394,27**	**(3.471,29)**	**153.922,98**	**--**	**153.922,98**
Canvis en polítiques comptables		--	--	--	--	--	--	--	--
Saldo reexpressat		**100.000,00**	--	--	**57.394,27**	**(3.471,29)**	**153.922,98**	--	**153.922,98**
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2016		--	--	--	(3.471,29)	3.471,29	0,00	--	0,00
Guanys per la revaluació de propietats, planta i equipament		--	--	--	--	--	--	--	--
Pèrdues per revaluació d'inversions		--	--	--	--	--	--	--	--
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni		--	--	--	--	--	--	--	--
Resultat positiu (estalvi) del període		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període		--	--	--	--	165.156,93	165.156,93	--	165.156,93
Saldo a 31 de desembre de 2016		**100.000,00**	--	--	**53.922,98**	**165.156,93**	**319.079,91**	--	**319.079,91**
Canvis en polítiques comptables		--	--	--	--	--	--	--	--
Saldo reexpressat		**100.000,00**	--	--	**53.922,98**	**165.156,93**	**319.079,91**	--	**319.079,91**
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2017		--	219.079,91	--	(53.922,98)	(165.156,93)	0,00	--	0,00
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips		--	--	--	--	--	--	--	--
Pèrdues per revaluació d'inversions		--	--	--	--	--	--	--	--
Diferències de canvi al convertir negocis a l'estranger		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni		--	--	--	--	--	--	--	--
Resultat negatiu (desestalvi) del període		--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període		--	--	--	--	1.897,18	1.897,18	--	1.897,18
Saldo a 31 de desembre de 2017	**10**	**100.000,00**	**219.079,91**	--	**0,00**	**1.897,18**	**320.977,09**	--	**320.977,09**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

La Fundació rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de finançar parcialment la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017,"*un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius".*

L'aplicació d'aquest precepte, faria que el resultat de l'exercici, de 1.897 euros, i d'exercicis anteriors, els quals s'estimen en 28.479 euros, es veiessin minorats per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor del Govern pels imports a reintegrar.

2.1.7. Despeses de personal

El resum de les despeses de personal de l'exercici és el següent:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Sous i salaris	155.839,68	150.256,30
Seguretat social	19.817,99	19.519,60
Altres despeses de personal	10.566,60	12.301,79
Total	**186.224,27**	**182.077,69**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.1.8. Despeses generals

El desglossament de les despeses generals, és el que segueix:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Produccions (13.1)	232.989,51	204.108,23
Reparacions i conservació	0,00	20,20
Telèfon	1.839,19	1.481,22
Serveis de professionals independents	21.070,32	30.421,63
Publicitat, propaganda i relacions públiques	2.152,80	572,54
Altres serveis i tributs	13.929,40	13.147,03
Total	**271.981,22**	**249.750,85**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

En la partida de "produccions" s'hi inclouen, majoritàriament, els costos relacionats amb els professionals externs contractats pels concerts realitzats, segons el següent detall:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Professionals externs per actuacions	194.525,07	171.668,76
Dietes i desplaçaments	18.962,05	17.723,35
Allotjaments	19.502,39	14.716,12
Total	**232.989,51**	**204.108,23**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.2. Execució pressupostària

Liquidació pressupostària de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017 ·

Liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferència pressupost final i realitzat 2017	Liquidat exercici anterior 2016	Variació liquidat exercicis 2017-2016	% Variació liquidat exercicis 2017-2016	Cobrat 2017
1 Impostos directes	--	--	--	--	--	--	--	--
2 Impostos indirectes	--	--	--	--	--	--	--	--
3 Taxes i altres ingressos	--	--	--	--	--	--	--	--
4 Transferències corrents	340.418,40	340.418,40	311.418,42	28.999,98	521.828,40	(210.409,98)	-40,32%	311.418,42
5 Ingressos patrimonials	66.851,89	66.851,89	152.115,99	(85.264,10)	76.238,26	75.877,73	99,53%	153.115,99
Ingressos corrents	*407.270,29*	*407.270,29*	*463.534,41*	*(56.264,12)*	*598.066,66*	*(134.532,25)*	*59,21%*	*464.534,41*
6 Alienacions d'inversions	--	--	--	--	--	--	--	--
7 Transferències de capital	--	--	--	--	--	--	--	--
8 Actius financers	--	--	--	--	--	--	--	--
9 Passius financers	--	--	--	--	--	--	--	--
Ingressos de capital	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00%*	*0,00*
Total pressupost ingressos	**407.270,29**	**407.270,29**	**463.534,41**	**(56.264,12)**	**598.066,66**	**(134.532,25)**	**59,21%**	**464.534,41**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació del pressupost de despeses
Classificació econòmica

Capítol	Pressupost inicial 2017	Modificacions 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	Diferència pressupost final i realitzat 2017	Liquidat exercici anterior 2016	Variació liquidat exercicis 2017-2016	% Variació liquidat exercicis 2017-2016	Pagat 2017
1 Despeses de personal	135.090,65	0,00	135.090,65	186.224,27	(51.133,62)	182.077,69	4.146,58	2,28%	185.911,79
2 Consum de béns corrents i serveis	272.179,64	0,00	272.179,64	271.924,22	255,42	248.013,17	23.911,05	9,64%	270.773,61
3 Despeses financeres	--	--	--	56,05	56,05	34,52	21,53	62,37%	56,05
4 Transferències corrents	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Despeses corrents	*407.270,29*	*0,00*	*407.270,29*	*458.204,54*	*(50.934,25)*	*430.125,38*	*28.079,16*	*74,29%*	*456.741,45*
6 Inversions reals	--	--	--	--	--	--	--	--	--
7 Transferències de capital	--	--	--	--	--	--	--	--	--
8 Actius financers	--	--	--	--	--	--	--	--	--
9 Passius financers	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Despeses de capital	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00%*	*0,00*
Total pressupost despeses	**407.270,29**	**0,00**	**407.270,29**	**458.204,54**	**(50.934,25)**	**430.125,38**	**28.079,16**	**74,29%**	**456.741,45**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial 2017	Pressupost final 2017	Liquidat exercici 2017	% Liquidat/ Press. final 2017	Liquidat exercici anterior 2016	Variació liquidat exercicis 2017-2016	% Variació liquidat exercicis 2017-2016
Ingressos corrents	407.270,29	407.270,29	463.534,41	113,81%	598.066,66	(134.532,25)	-22,49%
Despeses de funcionament	(407.270,29)	(407.270,29)	(458.148,49)	112,49%	(430.090,86)	(28.057,63)	6,52%
Ingressos de capital	--	--	--	--	--	--	--
Despeses de capital	--	--	--	--	--	--	--
Superàvit o dèficit de gestió	0,00	0,00	5.385,92	--	167.975,80	(162.589,88)	--
Despeses financeres	--	--	(56,05)	--	(34,52)	(21,53)	62,37%
Superàvit o dèficit de caixa	0,00	0,00	5.329,87	--	167.941,28	(162.611,41)	--
Actius financers (ingressos)	--	--	--	--	--	--	--
Passius financers (ingressos)	--	--	--	--	--	--	--
Actius financers (despeses)	--	--	--	--	--	--	--
Passius financers (despeses)	--	--	--	--	--	--	--
Variació d'actiu i passius financers	0,00	0,00	0,00	--	0,00	0,00	--
Resultat pressupostari	0,00	0,00	5.329,87	--	167.941,28	(162.611,41)	--

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

2.3. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut presenta el següent detall:

Conceptes	Euros
1 (+) Drets pendents de cobrament	**3.010,56**
(+) del pressupost corrent	3.010,56
(+) de pressupostos tancats	
(+) d'operacions no pressupostàries	
(-) de cobrament dubtós	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	
2 (-) Obligacions pendents de pagament	**13.813,22**
(+) del pressupost corrent	13.813,22
(+) de pressupostos tancats	
(+) d'operacions no pressupostàries	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	
3 (+) Fons líquids	**331.588,37**
I Romanent de tresoreria afectat	
II Romanent de tresoreria no afectat	320.785,71
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**320.785,71**

Font: Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

De la revisió d'aquests apartat cal destacar les observacions següents:

Donació condicionada

S'integra dins del romanent de tresoreria i del compte de reserves una donació de l'exercici 2016, per import inicial de 200.000 euros i de la qual resta per aplicar la quantia de 190.601 euros, la qual fou atorgada a la Fundació per a ser destinada al projecte anomenat ONCA Social. Conseqüentment, els fons pendents d'aplicar a la finalitat que va imposar el donant s'han de considerar romanent de tresoreria afectat.

Romanent de tresoreria no afectat

L'Entitat ha considerat no afectat la totalitat del seu romanent de tresoreria. Amb tot, ha de ser considerat afectat el romanent de tresoreria que prové de la donació condicionada pendent d'aplicar, que es descriu al paràgraf anterior, i l'import dels resultats de l'exercici i d'exercicis anteriors, per un import en conjunt de 30.376 euros, els quals, de conformitat amb el que han vingut disposant les diferents lleis del pressupost, s'han de reintegrar al Govern. Ambdós fets comporten que el romanent de tresoreria no afectat hagi de ser minorat en 220.977 euros, restant en 99.809 euros.

2.4. Contractació

D'acord amb l'article 41d) de la Llei de fundacions, la Fundació, en la seva condició de fundació del sector públic, ha de sotmetre la contractació als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

No s'ha observat incidències relatives a la contractació.

2.5. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a fer menció:

Control pressupostari

L'article 36.3 de la LGFP, estableix, que *el Govern ha d'aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 29 de març de 2017 s'ha establert el programa per a l'exercici 2017 d'acord amb el qual la Fundació no ha quedat subjecta a control pressupostari ni s'ha efectuat cap acció posterior en aquest sentit.

Remissió de comptes

L'article 12.1 de la Llei del Tribunal de Comptes de 13 d'abril de 2000 estableix que el Govern ha de remetre directament al Tribunal els seus comptes, així com els dels òrgans i de les societats públiques que en depenen, abans de l'1 d'abril de l'any següent al del tancament de cada exercici. Els estats i comptes anuals han estat tramesos al Tribunal de Comptes en data 4 de maig de 2018.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	340.418
5. Ingressos patrimonials	66.852
Ingressos corrents	***407.270***
Total ingressos	**407.270**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	135.091
2. Consum de béns corrents i serveis	272.179
Despeses corrents	***407.270***
Total despeses	**407.270**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

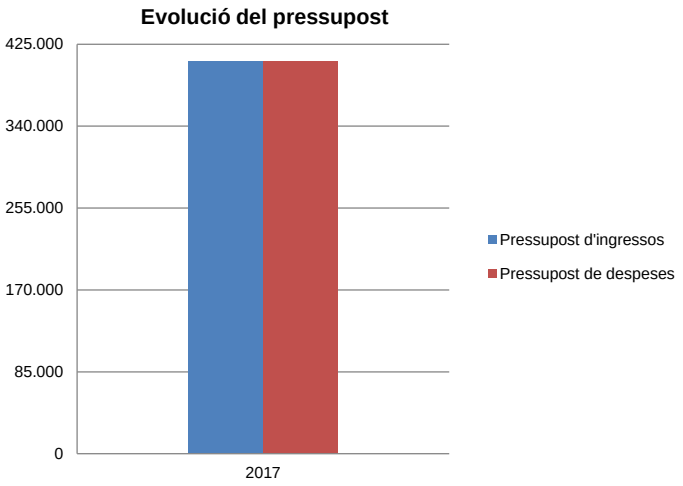

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2017
4. Transferències corrents	311.418
5. Ingressos patrimonials	152.116
Ingressos corrents	***463.534***
Total ingressos	**463.534**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	186.224
2. Consum de béns corrents i serveis	271.924
3. Despeses financeres	56
Despeses corrents	***458.204***
Total despeses	**458.204**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

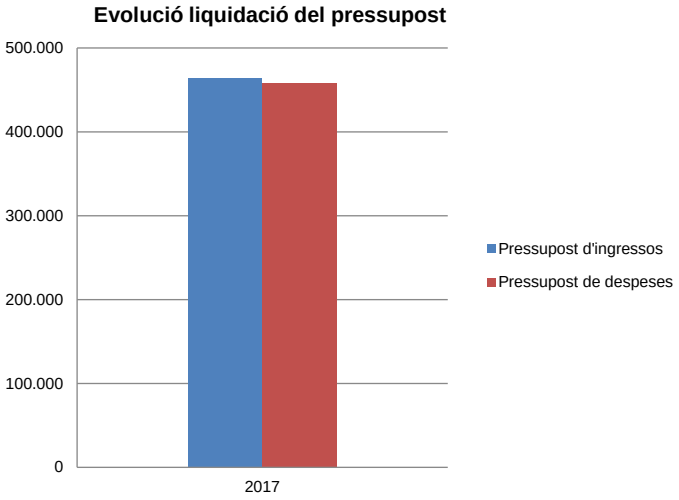

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

La distribució de la liquidació d'ingressos i despeses del darrer exercici es representa gràficament en els quadres següents:

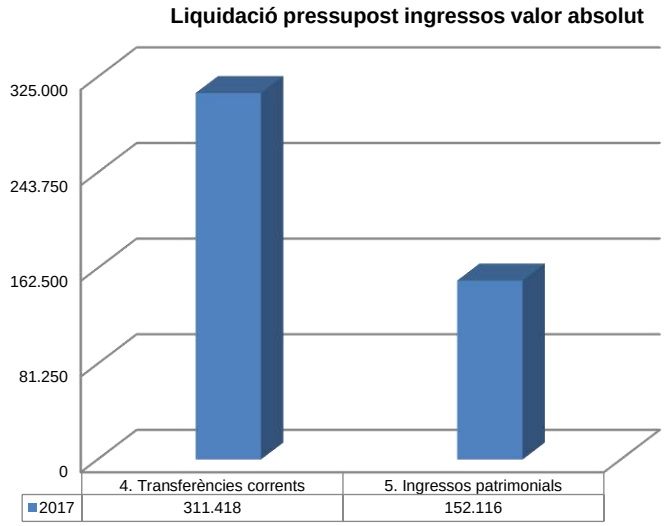

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

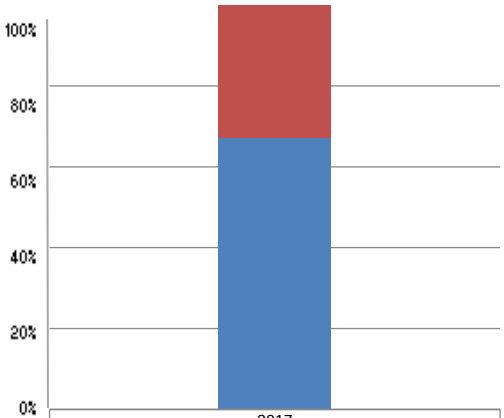

	2017
4. Transferències corrents	67%
5. Ingressos patrimonials	33%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra

Liquidació pressupost despeses valor absolut

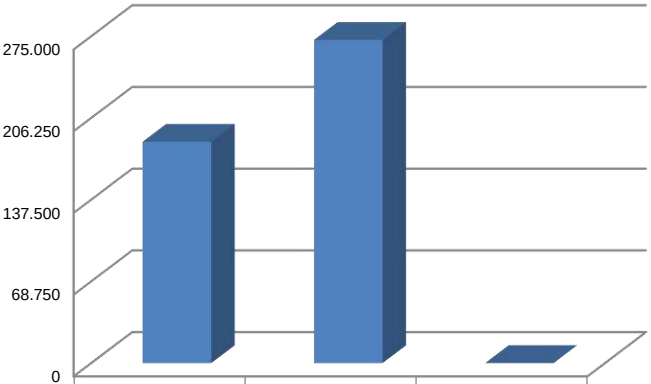

	1. Despeses de personal	2. Consum de béns corrents i serveis	3. Despeses financeres
2017	186.224	271.924	56

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

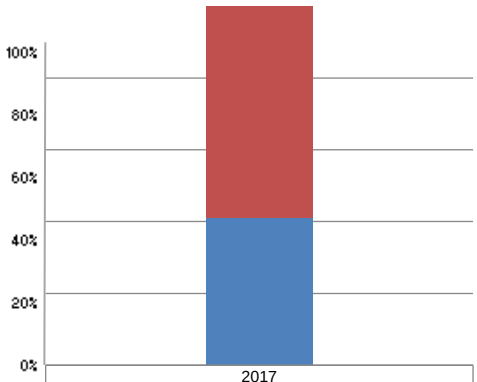

	2017
1. Despeses de personal	41%
2. Consum de béns corrents i serveis	59%
3. Despeses financeres	0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2017
Total ingressos liquidats	463.534
Total despeses liquidades	458.204
Resultat pressupostari	**5.330**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en el corresponent informe de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	3.011
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-13.813
3. (+) Fons líquids	331.588
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	**320.786**
I. Romanent de tresoreria afectat	220.977
II. Romanent de tresoreria no afectat	99.809
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	**320.786**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

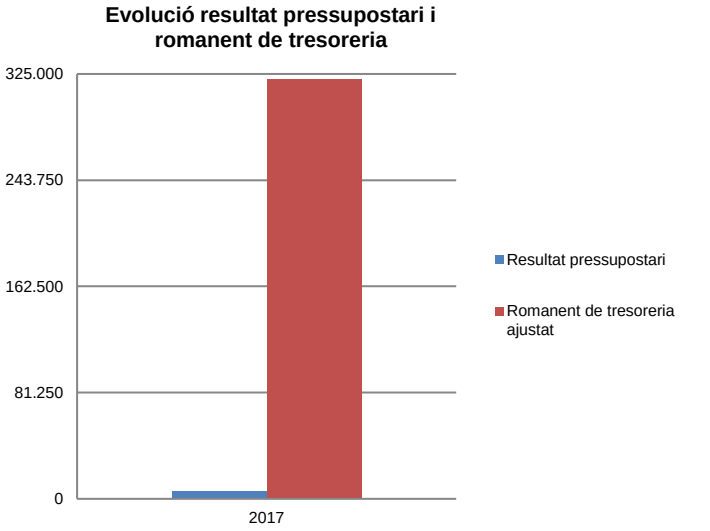

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost / Previsions inicials	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats / Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	113,8%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades / Previsions definitives de despeses	112,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 1 / Obligacions liquidades totals	40,6%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 / Obligacions liquidades totals	59,3%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 / Obligacions liquidades totals	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 / Obligacions liquidades totals	0,0%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents) / Drets liquidats operacions corrents	1,1%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers) / Drets liquidats operacions corrents	1,1%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - Transferències / Drets liquidats totals	32,8%
Ratis de liquiditat			**Exercici 2017**
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	320.977
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent / Passiu corrent	2.423,7%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents / Passiu corrent	2.400,6%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- D'acord amb les successives Lleis del pressupost, la Fundació, com a beneficiari de transferències nominatives del Govern, té l'obligació de reintegrar els sobrants d'aquestes subvencions que no s'han destinat a la finalitat que les han motivades. En aplicació d'aquest precepte, els resultats de l'exercici i els de l'exercici anterior, així com el romanent de tresoreria no afectat, s'haurien de minorar en la quantitat de 30.376 euros. (notes 2.1.6 i 2.3)
- La Fundació és beneficiària d'una subvenció condicionada de la qual, al tancament de l'exercici 2017, en restava pendent d'aplicar la quantitat de 190.601 euros pel que aquesta quantia s'ha de minorar del romanent de tresoreria no afectat que s'ha retut. (nota 2.3)
- Derivat de les observacions anteriors, el romanent de tresoreria no afectat de la Fundació, al 31 de desembre de 2017, era de 99.809 euros. (nota 2.3)

Altres observacions

- Tot i que la Fundació es troba integrada en l'àmbit del sector públic, els seus comptes no s'havien sotmès al control del Tribunal fins els de l'exercici 2017. Per aquest motiu, el Tribunal no es pot manifestar sobre la legalitat i regularitat de les operacions i transaccions que s'han dut a terme en períodes anteriors ni de la bondat dels comptes que foren retuts. (nota 1.6)

4. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les limitacions exposades a l'apartat 1.6 i de les observacions contingudes en l'apartat 3, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017, dels

COL·LEGIS M. JANER I SAGRADA FAMÍLIA

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Subvencions atorgades pel Govern 7
2.2. Comptes anuals 8
2.2.1. Actius no corrents 14
2.2.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 15
2.2.3. Tresoreria 16
2.2.4. Ajustaments per periodificació 16
2.2.5. Patrimoni net 17
2.2.6. Subvencions 17
2.2.7. Deutes a curt termini i creditors comercials i altres comptes a pagar 18
2.2.8. Ingressos d'explotació 18
2.2.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials, i altres despeses d'explotació 19
2.2.10. Despeses de personal 19
2.2.11. Impost sobre beneficis 20
2.3. Execució pressupostària 21
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 25
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 27
4. CONCLUSIONS 27
5. AL·LEGACIONS 27
6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 27

Abreviacions

PGC: Pla general de comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest òrgan fiscalitzar les entitats que gestionin cabals públics o que rebin subvencions de l'Administració pública.

Els col·legis M. Janer i Sagrada Família són perceptors de subvencions atorgades pel Govern per despeses de funcionament i inversions.

La fiscalització dels col·legis M. Janer i Sagrada Família forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera d'aquestes escoles, desenvolupada en l'exercici 2017, per tenir coneixement del destí final de les subvencions atorgades pel Govern. En cap cas, aquests treballs constitueixen una fiscalització de la totalitat de l'activitat economicofinancera d'aquestes escoles.

Les liquidacions de comptes dels col·legis M. Janer i Sagrada Família corresponents a l'exercici 2017 objectes d'aquesta fiscalització van ser lliurades al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, i consten entre altres de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat d'execució pressupostària i memòria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat la fiscalització dels comptes d'aquestes escoles amb l'objecte de verificar la correcta aplicació, destí i comptabilització de les subvencions i ajudes públiques.

Tot i que el treball s'orienta a la finalitat esmentada, en el cos de l'informe s'han inclòs aquelles observacions i incidències que, no formant part de l'abast de la fiscalització, s'han posat de manifest en la revisió que s'ha dut a terme, i que s'han d'entendre com a recomanacions de millora que es formulen a les entitats fiscalitzades.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pels col·legis M. Janer i Sagrada Família en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut, per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències dels ens fiscalitzats va concloure el 6 de juliol de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

El Col·legi M. Janer i el Col·legi Sagrada Família són centres docents gestionats per l'ordre de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, sense que disposin de personalitat jurídica pròpia i diferenciada de la institució titular.

Es contemplen com a centres públics no estatals en la Llei qualificada d'educació de data 3 de setembre de 1993.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable dels col·legis M. Janer i Sagrada Família en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada d'educació, de 3 de setembre de 1993.
- Reglament de règim interior de 30 de maig de 1997 i revisat posteriorment en data 29 d'abril de 2002, per tal d'adaptar-lo a la situació del centre i el nou reglament de règim interior de desembre de 2010.
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de les entitats, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicables.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de les entitats. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de les entitats.

L'organització i control intern de les entitats s'estructura de la forma següent:

L'Institut Germanes Sagrada Família és l'entitat que gestiona el menjador del Col·legi M. Janer. A més, té cura del manteniment de l'edifici del Col·legi M. Janer.

La Sagrada Família és l'entitat que gestiona el menjador del Col·legi Sagrada Família. El manteniment de l'edifici Col·legi Sagrada Família el fa directament el Govern d'Andorra que n'és el propietari.

Ambdós col·legis s'encarreguen de l'activitat docent.

Cada un dels centres està representat i dirigit per les persones nomenades per l'ordre de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell a aquests efectes. De la mateixa manera, la institució té un mateix administrador pels dos centres escolars.

Tot i que l'entitat disposa de determinats procediments escrits per a la gestió dels centres amb l'objectiu de regir el seu funcionament, aquests avui en dia acumulen en determinats casos en la figura de l'administrador tasques relatives a l'execució i control de fases dels processos de gestió econòmica i financera de la mateixa, abastant entre altres responsabilitats: el registre dels resums i elaboració de nòmines, la liquidació i cobrament dels ingressos, la gestió de la tresoreria i l'enregistrament de les operacions comptables.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Subvencions atorgades pel Govern

Les subvencions atorgades pel Govern objecte d'aquesta fiscalització es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Col·legi M. Janer	Col·legi Sagrada Família	Import total	Pendent de pagament a 31/12/2017
Subvenció de funcionament	3.774.127,59	1.507.731,56	5.281.859,15	4.083,39
Subvenció d'inversió	9.200,00	3.800,00	13.000,00	13.000,00
Subvenció beques menjador	42.392,06	18.755,29	61.147,35	-
Total	**3.825.719,65**	**1.530.286,85**	**5.356.006,50**	**17.083,39**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pel Govern
(Imports en euros)

En els següents apartats s'efectua la comprovació de la correcta justificació de les subvencions, així com la seva correcta comptabilització en els comptes anuals i annexos dels col·legis.

2.2. Comptes anuals

COL·LEGI M.JANER — **BALANÇ DE COMPTES ANUALS** — **EXERCICI 2.017**

A C T I U			
Capítol		Exercici 17	Exercici 16
A)	**Actius no corrents**	**24.736,81**	**25.703,06**
I	**Immobilitzat intangible**		
4	Altres actius intangibles		126,80
II	**Immobilitzat tangible**		
2	Instal·lacions tècniques i altre immob.material	24.736,81	25.576,26
B)	**Actius corrents**	**746.410,18**	**640.436,11**
III	**Crèdits i comptes per cobrar a curt termini**		
3	Resta de crèdits i comptes a cobrar	9.146,58	10.271,36
4	Personal		631,81
IV	**Inversions financeres a curt termini**		
2	Resta d'actius financers		
V	**Tresoreria**	732.450,90	624.967,01
VI	**Ajustaments per periodificació**	4.812,70	4.565,93
	TOTAL ACTIU	**771.146,99**	**666.139,17**

P A S S I U			
Capítol		Exercici 17	Exercici 16
A)	**Patrimoni net**	**594.478,34**	**510.514,55**
I	**Capital**		
1	Fons instucional	10.327,65	10.327,65
V	**Resultats d'exercicis anteriors**		
1	Romanent	1.814.533,95	1.785.827,13
2	Resultats negatius d'exercicis anteriors	-1.314.347,05	-1.314.347,05
VI	**Resultats de l'exercici**	83.963,79	28.706,82
B)	**Passius no corrents**	**23.578,44**	**24.122,16**
I	**Provisions a llarg termini**		
1	Obligacions per prestaciones al personal		
IV	**Subvencions**	23.578,44	24.122,16
C)	**Passius corrents**	**153.090,21**	**131.502,46**
III	**Deutes a curt termini**		
2	Deutes amb entitats de crèdit		
4	Altres	120.136,06	103.897,69
V	**Creditors comercials i altres cptes a pagar**		
3	Creditors varis	32.954,15	27.604,77
5	Altres		
	TOTAL PASSIU	**771.146,99**	**666.139,17**

Font: Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

COL·LEGI SAGRADA FAMÍLIA — BALANÇ DE COMPTES ANUALS — EXERCICI 2.017

ACTIU				PASSIU			
Capítol		Exercici 17	Exercici 16	Capítol		Exercici 17	Exercici 16
A)	**Actius no corrents**	**7.298,97**	**7.631,93**	**A)**	**Patrimoni net**	**312.068,35**	**313.289,94**
I	**Immobilitzat intangible**			**I**	**Capital**		
4	Altres actius intangibles			1	Fons instucional		
II	**Immobilitzat tangible**			**V**	**Resultats d'exercicis anteriors**		
2	Instal·lacions tècniques i altre immob.material	7.298,97	7.631,93	1	Romanent	718.858,00	718.858,00
				2	Resultats negatius d'exercicis anteriors	-405.568,06	-403.236,76
B)	**Actius corrents**	**375.644,69**	**372.249,01**	**VI**	**Resultats de l'exercici**	-1.221,59	-2.331,30
III	**Crèdits i comptes per cobrar a curt termini**						
3	Resta de crèdits i comptes a cobrar	7.936,81	3.178,64	**B)**	**Passius no corrents**	**7.298,94**	**7.442,19**
	Altres						
IV	**Inversions financeres a curt termini**			**I**	**Provisions llarg termini**		
2	Resta d'actius financers			1	Obligacions per prestaciones al personal		
V	**Tresoreria**	361.947,01	364.680,64	**IV**	**Subvencions**	7.298,94	7.442,19
VI	**Ajustaments per periodificació**	5.760,87	4.389,73				
				C)	**Passius corrents**	**63.576,37**	**59.148,81**
				III	**Deutes a curt termini**		
				2	Deutes amb entitats de crèdit		
				4	Altres	50.928,22	42.473,18
				V	**Creditors comercials i altres cptes a pagar**		
				3	Creditors varis	12.648,15	16.675,63
				5	Altres		
	TOTAL ACTIU	**382.943,66**	**379.880,94**		**TOTAL PASSIU**	**382.943,66**	**379.880,94**

Font: Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

COL·LEGI M.JANER — COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

Capítol		Exercici 17	Exercici 16
I	**Ingressos d'explotació**		
1	Import net xifra de negocis		
4	Altres ingressos d'explotació	3.774.127,59	3.629.619,53
4	Altres ingressos d'explotació	9.686,29	9.179,02
	Total ingressos d'explotació	**3.783.813,88**	**3.638.798,55**
II	**Despeses d'explotació**		
1	Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	67.751,38	70.103,56
2	Despeses de personal		
	a) Sous i salaris i assimilats	2.966.952,29	2.923.238,55
	b) Càrregues socials	449.735,55	439.500,64
	c) Altres despeses de personal	8.928,67	9.821,92
	d) Provisions, revisions	63.668,50	42.850,18
3	Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa d'immob.		
	a) Amortització	10.108,82	9.557,34
5	Altres despeses d'explotació		
	b) Reparacions i conservació	20.418,77	20.381,69
	c) Serveis de professionals independents	5.011,93	4.498,43
	d) Subministraments	95.592,08	84.563,05
	f) Altres serveis exteriors	2.303,19	2.378,11
	Total despeses d'explotació	**3.690.471,18**	**3.606.893,47**
	Resultat de l'explotació	**93.342,70**	**31.905,08**
III	**Ingressos i despeses financeres**		
1	Ingressos financers		
	b) D'altres actius financers		
2	Despeses financeres		
	b) Altres deutes		
	Resultat financer	**0,00**	**0,00**
IV	**Altres despeses i ingressos no recurrents**		
1	Altres ingressos no recurrents	0,04	0,35
2	Altres despeses no recurrents	49,64	8,96
	Total altres ingressos i despeses no recurrents	**-49,60**	**-8,61**
	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	**93.293,10**	**31.896,47**
V	**Impost sobre beneficis**	9.329,31	3.189,65
	RESULTAT DE L'EXERCICI	**83.963,79**	**28.706,82**

Font: Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

COL·LEGI SAGRADA FAMÍLIA COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

Capítol		Exercici 17	Exercici 16
I	**Ingressos d'explotació**		
1	Import net xifra de negocis		
4	Altres ingressos d'explotació	1.507.731,56	1.485.592,41
4	Altres ingressos d'explotació	3.996,67	4.256,27
	Total ingressos d'explotació	**1.511.728,23**	**1.489.848,68**
II	**Despeses d'explotació**		
1	Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials	12.559,91	5.941,72
2	Despeses de personal		
	a) Sous i salaris i assimilats	1.235.872,12	1.240.541,78
	b) Càrregues socials	187.956,48	185.230,47
	c) Altres despeses de personal	6.530,66	8.385,35
	d)Provisions,revisions	24.300,51	7.560,83
3	Amortització, deteriorament, i resultats per venda o baixa d'immob.		
	a) Amortització	4.186,38	4.446,12
5	Altres despeses d'explotació		
	b) Reparacions i conservació	3.358,53	3.547,63
	c) Serveis de professionals independents	2.956,38	2.811,45
	d) Subministraments	34.167,98	32.706,62
	e) Altres serveis exteriors	1.039,63	1.007,49
	Total despeses d'explotació	**1.512.928,58**	**1.492.179,46**
	Resultat de l'explotació	**-1.200,35**	**-2.330,78**
III	**Ingressos i despeses financeres**		
1	Ingressos financers		
	b) D'altres actius financers		
2	Despeses financeres		
	b) Altres deutes		
	Resultat financer	**0,00**	**0,00**
IV	**Altres despeses i ingressos no recurrents**		
1	Altres ingressos no recurrents	0,31	0,10
2	Altres despeses no recurrents	21,55	0,62
	Total altres ingressos i despeses no recurrents	**-21,24**	**-0,52**
	RESULTATS ABANS D'IMPOSTOS	**-1.221,59**	**-2.331,30**
V	**Impost sobre beneficis**		0,00
	RESULTAT DE L'EXERCICI	**-1.221,59**	**-2.331,30**

Font: Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

COL·LEGI M.JANER
ESTAT DE CANVIS DEL PATRIMONI NET

	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves (subvenc.)	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A) Saldo a 31/12/15	10.327,65					302.098,75		83.157,51		395.583,91
I Ajustaments per canvis de criteris										
II Ajustaments per errors X-2 i anteriors										
B) Saldo ajustat a 01/01/16	10.327,65					385.256,26		86.223,82		481.807,73
I Resultat de l'exercici								28.706,82		
II Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni net										
III Operacions amb socis i propietaris										
1 Distribució de dividents										
2 Ampliacions/reduccions de capital										
3 Operacions amb accions o participacions pròpies										
4 Altres moviments										
IV Altres variacions del patrimoni net										
C) Saldos a 31/12/16	10.327,65					471.480,08		28.706,82		510.514,55
I Ajustament par canvi de criteris comptables X-1 i anteriors										
II Ajustaments per errors X-1 i anteriors										
D) Saldo ajustat a 01/01/17	10.327,65					471.480,08		28.706,82		510.514,55
I Resultat de l'exercici								83.963,79		
II Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni net										
III Operacions amb socis i propietaris										
1 Distribució de dividents										
2 Ampliacions/reduccions de capital										
3 Operacions amb accions o participacions pròpies										
4 Altres moviments										
E) Saldos a 31/12/17	10.327,65					500.186,90		83.963,79		594.478,34

Font: Col·legi M. Janer
(Imports en euros)
Nota: L'estat de canvis en el patrimoni net del Col·legi M. Janer presenta errors, tot i que el total és correcte.

COL·LEGI SAGRADA FAMÍLIA
ESTAT DE CANVIS DEL PATRIMONI NET

	Capital	Prima d'emissió	de revalorització	Altres reserves (Subvenc.)	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A) Saldo a 31/12/15	0					299.768,38		15.855,86		315.624,24
I Ajustaments per canvis de criteris										
II Ajustaments per errors X-2 i anteriors										
B) Saldo ajustat a 01/01/16	0					299.768,38		15.855,86		315.624,24
I Resultat de l'exercici								-2.331,30		
II Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni net										
III Operacions amb socis i propietaris										
1 Distribució de dividents										
2 Ampliacions/reduccions de capital										
3 Operacions amb accions o participacions pròpies										
4 Altres moviments										
IV Altres variacions del patrimoni net										
C) Saldos a 31/12/16	0					315.621,24		-2.331,30		313.289,94
I Ajustament par canvi de criteris comptables X-1 i anteriors										
II Ajustaments per errors X-1 i anteriors										
D) Saldo ajustat a 01/01/17	0					315.621,24		-2.331,30		313.289,94
I Resultat de l'exercici (*)								-1.221,59		
II Ingressos i despeses reconeguts en Patrimoni net										
III Operacions amb socis i propietaris										
1 Distribució de dividents										
2 Ampliacions/reduccions de capital										
3 Operacions amb accions o participacions pròpies										
4 Altres moviments										
E) Saldos a 31/12/17	0					313.289,94		-1.221,59		312.068,35

Font: Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)
Nota: L'estat de canvis en el patrimoni net del Col·legi Sagrada Família presenta errors, tot i que el total és correcte.

2.2.1. Actius no corrents

Els moviments dels actius no corrents es resumeixen en els següents quadres:

Immobilitzat intangible

Concepte	Col·legi M. Janer				Col·legi Sagrada Família			
Cost adquisició	**Saldo a 31/12/2016**	**Altes**	**Baixes**	**Saldo a 31/12/2017**	**Saldo a 31/12/2016**	**Altes**	**Baixes**	**Saldo a 31/12/2017**
Aplicacions informàtiques	2.120,20	-	-	2.120,20	1.549,60	-	-	1.549,60
IMMOBILITZAT INTANGIBLE BRUT	**2.120,20**	**-**	**-**	**2.120,20**	**1.549,60**	**-**	**-**	**1.549,60**
Amortització acumulada								
A.A.I.INTANGIBLE	-1.993,40	-126,80	-	-2.120,20	-1.549,60	-	**-**	-1.549,60
A.A.I.INTANGIBLE	**-1.993,40**	**-126,80**	**-**	**-2.120,20**	**-1.549,60**	**-**	**-**	**-1.549,60**
TOTAL IMMOBILITZAT INTANGIBLE NET	**126,80**	**-126,80**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

Immobilitzat tangible

Concepte	Col·legi M. Janer				Col·legi Sagrada Família			
Cost d'adquisició	**Saldo a 31/12/2016**	**Altes**	**Baixes**	**Saldo a 31/12/2017**	**Saldo a 31/12/2016**	**Altes**	**Baixes**	**Saldo a 31/12/2017**
Instal·lacions tècniques	51.825,32	2.063,98	-	53.889,30	46.391,23	-	-	46.391,23
Maquinària	70.029,84	1.410,75	-2.641,75	68.798,84	20.621,45	-	-	20.621,45
Biblioteca, videoteca i equip didàctic	56.515,99	459,01	-	56.975	25.201,34	1.377,02	-	26.578,36
Equipament esportiu	23.299,78	2.123,99	-	25.423,77	11.169,41	-	-	11.169,41
Mobiliari	296.486,29	2.834,04	-	299.320,33	137.615,31	2.319,90	-	139.935,21
Equipament informàtic	12.226,06	250,80	-	12.476,86	2.789,00	156,50	-	2.945,50
Altre immobilitzat material	34.646,28	-	-	34.646,28	4.702,47	-	-	4.702,47
IMMOBILITZAT TANGIBLE BRUT	**545.029,56**	**9.142,57**	**-2.641,75**	**551.530,38**	**248.490,21**	**3.853,42**	**-**	**252.343,63**
Amortització acumulada								
A.A.I.TANGIBLE	-519.453,30	-9.982,02	2.641,75	-526.793,57	-240.858,28	-4.186,38	-	-245.044,66
A.A.I.TANGIBLE	**-519.453,30**	**-9.982,02**	**2.641,75**	**-526.793,57**	**-240.858,28**	**-4.186,38**	**-**	**-245.044,66**
TOTAL IMMOBILITZAT TANGIBLE NET	**25.576,26**	**-839,45**	**-**	**24.736,81**	**7.631,93**	**-332,96**	**-**	**7.298,97**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Inventari d'immobilitzat tangible

De la revisió de contingut de l'immobilitzat tangible es posa de manifest la necessitat de realització d'un inventari per tal de comprovar que la totalitat dels actius que figuren en l'immobilitzat tangible estan disponibles i en ús a tancament de l'exercici.

2.2.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini segons el balanç es resumeix en els quadres següents:

Col·legi M. Janer

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Resta de crèdits i comptes a cobrar	9.146,58	10.271,36	-1.124,78
Altres	-	631,81	-631,81
Total	**9.146,58**	**10.903,17**	**-1.756,59**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

Col·legi Sagrada Família

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Resta de crèdits i comptes a cobrar	7.936,81	3.178,64	4.758,17
Altres	-	-	-
Total	**7.936,81**	**3.178,64**	**4.758,17**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

El saldo dels crèdits i comptes a cobrar correspon al cobrament pendent de la subvenció d'inversió de l'exercici 2017. En el cas del col·legi Sagrada família també correspon a l'import pendent de cobrar de la subvenció de funcionament atorgada per Govern de forma excepcional pels desplaçaments de les sortides d'activitats d'educació física. El saldo pendent de cobrament es va fer efectiu el febrer de 2018.

Les subvencions corresponents a les beques menjador, durant el 2017 han estat de 61.147 euros, són gestionades per l'Institut Germanes Sagrada Família i per la Sagrada Família, juntament amb les despeses que s'han suportat en l'aplicació de la referida ajuda.

2.2.3. Tresoreria

La composició del saldo de tresoreria a tancament de l'exercici és la següent:

Col·legi M. Janer

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Bancs	732.450,90	624.967,01	107.483,89
Total	**732.450,90**	**624.967,01**	**107.483,89**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

Col·legi Sagrada Família

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Bancs	361.947,01	364.680,64	-2.733,63
Total	**361.947,01**	**364.680,64**	**-2.733,63**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

2.2.4. Ajustaments per periodificació

El moviment comptabilitzat en aquests comptes és el següent:

Ajustaments per periodificació d'actiu

Col·legi M. Janer

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Despeses anticipades	4.812,70	4.565,93	246,77
Total	**4.812,70**	**4.565,93**	**246,77**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

Col·legi Sagrada Família

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Despeses anticipades	5.760,87	4.389,73	1.371,14
Total	**5.760,87**	**4.389,73**	**1.371,14**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

2.2.5. Patrimoni net

Els moviments d'aquest apartat es resumeixen en els següents quadres:

Col·legi M. Janer				
Concepte	**Saldo a 31/12/2016**	**Increments/ Disminucions**	**Resultat de l'exercici**	**Saldo a 31/12/2017**
Fons institucional	10.327,65	-	-	10.327,65
Romanent	1.785.827,13	28.706,82	-	1.814.533,95
Resultats negatius d'exercicis anteriors	-1.314.347,05	-	-	-1.314.347,05
Resultat de l'exercici	28.706,82	-28.706,82	83.963,79	83.963,79
Total	**510.514,55**	**-**	**83.963,79**	**594.478,34**

Col·legi Sagrada Família				
Concepte	**Saldo a 31/12/2016**	**Increments/ Disminucions**	**Resultat de l'exercici**	**Saldo a 31/12/2017**
Fons institucional	-	-	-	-
Romanent	718.858,00	-	-	718.858,00
Resultats negatius d'exercicis anteriors	-403.236,76	-2.331,30	-	-405.568,06
Resultat de l'exercici	-2.331,30	2.331,30	-1.221,59	-1.221,59
Total	**313.289,94**	**-**	**-1.221,59**	**312.068,35**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Consideració de resultats de l'exercici i dels exercicis anteriors

Els resultats de l'exercici i els d'exercicis anteriors incorporen, entre altres anotacions, els resultats positius i negatius que ha expressat la comptabilitat de les entitats en els diferents exercicis.

D'acord amb el que s'indica a la nota 2.3, i atenent amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, els imports de les subvencions del Govern no aplicades a la seva finalitat no poden ser considerades resultat de l'exercici donat que han de ser reintegrades al Govern.

2.2.6. Subvencions

El resum dels moviments de subvencions durant l'exercici ha estat el següent:

Descripció	**Col·legi M. Janer**	**Col·legi Sagrada Família**
Saldo a 31 de desembre de 2016	24.122,16	7.442,19
Altes	9.142,57	3.853,42
Traspàs a resultats	-9.686,29	-3.996,67
Total a 31 de desembre de 2017	**23.578,44**	**7.298,94**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

En ambdós col·legis la posada en funcionament de les inversions comporta la comptabilització al passiu del balanç, en el compte de *subvencions*, de la subvenció

per inversions concedides pel Govern. Així mateix, aquestes subvencions són dutes a resultats en funció de l'amortització efectuada de l'immobilitzat que financen.

2.2.7. Deutes a curt termini i creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall dels deutes amb tercers és desglossa com s'indica a continuació:

Descripció	Col·legi M. Janer	Col·legi Sagrada Família
Altres	120.136,06	50.928,22
Creditors com. i altres comptes a pagar	32.954,15	12.648,15
Total	**153.090,21**	**63.576,37**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

2.2.8. Ingressos d'explotació

El detall dels ingressos d'explotació seria:

Col·legi M. Janer

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Subvenció de funcionament	3.774.127,59	3.629.619,53	144.508,06
Subvenció d'inversió traspassada a resultat	9.686,29	9.179,02	507,27
Total	**3.783.813,88**	**3.638.798,55**	**145.015,33**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

Col·legi Sagrada Família

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Subvenció de funcionament	1.507.731,56	1.485.592,41	22.139,15
Subvenció d'inversió traspassada a resultat	3.996,67	4.256,27	-259,60
Total	**1.511.728,23**	**1.489.848,68**	**21.879,55**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

2.2.9. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials, i altres despeses d'explotació

El següent quadre resumeix les despeses:

Concepte	Col·legi M. Janer		Col·legi Sagrada Família	
	Saldo 2017	Saldo 2016	Saldo 2017	Saldo 2016
Consum de mercaderies	67.751,38	70.103,56	12.559,91	5.941,72
Total consum de mercaderies	**67.751,38**	**70.103,56**	**12.559,91**	**5.941,72**
Reparacions i conservació	20.418,77	20.381,69	3.358,53	3.547,63
Serveis de prof. independents	5.011,93	4.498,43	2.956,38	2.811,45
Subministraments	95.592,08	84.563,05	34.167,98	32.706,62
Altres serveis exteriors	2.303,19	2.378,11	1.039,63	1.007,49
Total altres despeses d'explotació	**123.325,97**	**111.821,28**	**41.522,52**	**40.073,19**
Total	**191.077,35**	**181.924,84**	**54.082,43**	**46.014,91**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Prima d'assegurances

No figuren enregistrades en els comptes dels centres revisats, les despeses en concepte d'assegurança corresponents a la cobertura de l'immobilitzat adquirit pels centres.

La despesa d'assegurança que cobreix l'immobilitzat es troba registrada per la seva totalitat dins els comptes de l'Institut Germanes de la Sagrada Família.

Una part de l'import d'aquesta pòlissa hauria d'estar comptabilitzada en els comptes de cada un dels col·legis.

Despeses de manteniment

Els comptes del Col·legi Sagrada Família no inclouen les despeses de manteniment de l'edifici les quals s'assumeixen en part per l'Institut de les Germanes de la Sagrada Família i en part pel Govern en tant que és el titular de l'immoble.

2.2.10. Despeses de personal

Les despeses de personal es resumeixen a continuació:

Concepte	Col·legi M. Janer		Col·legi Sagrada Família	
	Saldo 2017	Saldo 2016	Saldo 2017	Saldo 2016
Sous i salaris i assimilats	2.966.952,29	2.923.238,55	1.235.872,12	1.240.541,78
Càrregues socials	449.735,55	439.500,64	187.956,48	185.230,47
Altres despeses de personal	8.928,67	9.821,92	6.530,66	8.385,35
Provisions	63.668,50	42.850,18	24.300,51	7.560,83
Total	**3.489.285,01**	**3.415.411,29**	**1.454.659,77**	**1.441.718,43**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

El desglossament presenta el següent detall:

Concepte	Col·legi M. Janer		Col·legi Sagrada Família	
	Saldo 2017	Saldo 2016	Saldo 2017	Saldo 2016
Sous i salaris personal docent	2.391.122,55	2.348.803,92	1.010.212,43	1.044.812,62
Sous i salaris personal auxiliar i administratiu	336.610,18	340.201,48	70.514,50	65.759,25
Sous i salaris personal de neteja i manteniment	186.875,11	174.464,58	100.123,71	99.582,50
Sou personal transport escolar	-	-	2.544,06	7.060,66
Substitucions	48.687,47	55.367,69	52.477,42	23.326,75
Pastoral	750,00	750,00	-	-
Programa FEAC	2.906,98	3.650,88	-	-
Complements extraescolars	2.196,79	2.444,42	1.657,16	1.931,90
Sous i salaris	**2.969.149,08**	**2.925.682,97**	**1.237.529,28**	**1.242.473,68**
Seg. social a càrrec de l'empresa	449.735,55	439.500,64	187.956,48	185.230,47
CASS	**449.735,55**	**439.500,64**	**187.956,48**	**185.230,47**
Formació i perfeccionament	6.731,88	7.377,50	4.873,50	6.453,45
Altres	2.484,51	683,43	1.062,24	1.594,67
Altres despeses de personal	**9.216,39**	**8.060,93**	**5.935,74**	**8.048,12**
Aportacions fons de pensions	**61.183,99**	**42.166,75**	**23.238,27**	**5.966,16**
Total	**3.489.285,01**	**3.415.411,29**	**1.454.659,77**	**1.441.718,43**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

2.2.11. Impost sobre beneficis

A continuació es presenten les xifres relatives a l'impost sobre beneficis:

Concepte	Col·legi M. Janer		Col·legi Sagrada Família	
	Saldo 2017	Saldo 2016	Saldo 2017	Saldo 2016
Impost sobre beneficis	9.329,31	3.189,65	-	-
Total	**9.329,31**	**3.189,65**	**-**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

2.3. Execució pressupostària

COL·LEGI M. JANER — **EXERCICI 2.017**

EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

TÍTOL	DESPESA REAL	% TOTAL	PRESSUPOST	% EXEC.
PERSONAL				
Personal docent	2.391.122,55		2.418.128,60	
Cot.Empr.15,5%	370.624,00		374.809,93	
Total personal docent	**2.761.746,55**	79,17	**2.792.938,53**	98,88
Personal administratiu-auxiliar	336.610,18		369.380,18	
Cot.Empr.15,5%	52.174,58		57.253,93	
Total personal admin-auxiliar	**388.784,76**	11,14	**426.634,11**	91,13
Personal de manteniment	24.314,55		24.707,28	
Cot.Empr.15,5%	3.768,76		3.829,63	
Total personal de manteniment	**28.083,31**	0,81	**28.536,91**	98,41
Personal neteja	162.560,56		170.373,84	
Cot.Empr.15,5%	25.196,89		26.407,95	
Total personal neteja	**187.757,45**	5,38	**196.781,79**	95,41
Programa FEAC	2.906,98	0,08	4.220,45	68,88
Substitucions	48.687,47	1,40	50.000,00	97,37
Altres CASS	- 2.028,67	(0,06)	8.946,67	(22,68)
Complements extra-escolars	2.196,79	0,06	3.500,00	62,77
Formació i perfeccionament	6.731,88	0,19	9.500,00	70,86
Pensions de jubilació	61.183,99	1,75	46.502,00	131,57
Altres personal, revisions	2.484,51	0,07	3.000,00	82,82
TOTAL PERSONAL	**3.488.535,01**	94,79	**3.570.560,45**	97,70
FUNCIONAMENT				
Llum, aigua, telèfon i combustibles	95.592,08	49,83	96.674,55	98,88
Material oficina,mant.fotocop.	14.327,32	7,47	12.800,00	111,93
Material fungible aules	5.330,70	2,78	1.500,00	355,38
Piscina, productes i manteniment	4.456,13	2,32	4.625,00	96,35
Primes d'assegurances (R.C.)	967,10	0,50	1.100,00	87,92
Subscripcions revistes	1.182,14	0,62	1.290,00	91,64
Serveis bancaris	153,95	0,62	-	
Col.laboradors pastoral-auxiliar conversa	4.413,00	2,30	4.800,00	91,94
Manteniment seguretat	1.635,32	0,85	2.425,00	67,44
Treballs realitzats per altres empreses (transport escolar)	58.757,68	30,63	73.698,58	79,73
Assessorament qualitat i prevenció de riscos laborals	5.011,93	2,61	3.900,00	128,51
TOTAL FUNCIONAMENT	**191.827,35**	5,21	**202.813,13**	94,58
DESPESES FINANCERES I EXCEPCIONALS	**49,60**	0,00	**750,00**	6,61
TOTAL PRESSUPOST DE FUNCIONAMENT	**3.680.411,96**	100,00	**3.774.123,58**	97,52

-30-

Font: Col·legi M. Janer
(Imports en euros)
Nota: La diferència de conciliació de despeses de personal i de funcionament comptables i pressupostàries per un import de 750 euros, correspon a què comptablement la partida "col·laboradors pastoral" inclou despesa per l'esmentat import que s'imputa com a despesa de personal i pressupostàriament s'inclou dins de les despeses de funcionament.

COL·LEGI SGDA FAMILIA **LES ESCALDES** **EXERCICI 2.017**

EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

TÍTOL	DESPESA REAL	% TOTAL	PRESSUPOST	% EXEC.
PERSONAL				
Personal docent	1.010.212,43		1.041.152,71	
Cot.Empr.15,5%	156.582,93		161.378,67	
Total personal docent	**1.166.795,36**	80,21	**1.202.531,38**	97,03
Personal administratiu-auxiliar	70.514,50		73.064,94	
Cot.Empr.15,5%	10.929,75		11.325,07	
Total personal administratiu-auxiliar	**81.444,25**	5,60	**84.390,01**	96,51
Personal de manteniment	24.638,12		25.470,38	
Cot.Empr.15,5%	3.818,91		3.947,91	
Total personal de manteniment	**28.457,03**	1,96	**29.418,29**	96,73
Personal neteja	75.485,59		69.852,12	
Cot.Empr.15,5%	11.700,27		10.827,08	
Total personal neteja	**87.185,86**	5,99	**80.679,20**	108,06
Personal transport	2.544,06		5.000,00	
Cot.Empr.15,5%	394,33		775,00	
Total personal transport	**2.938,39**	0,20	**5.775,00**	50,88
Substitucions	52.477,42	3,61	16.000,00	327,98
Altres CASS,personal	4.530,30	0,31	2.867,50	157,99
Formació i perfeccionament	4.873,50	0,34	6.500,00	74,98
Complements extra-escolars	1.657,16	0,11	2.500,00	66,29
Pensions de jubilació	23.238,27	1,60	14.500,00	160,26
Altres personal, revisions	1.062,24	0,07	1.800,00	59,01
TOTAL PERSONAL	**1.454.659,77**	96,41	**1.446.961,37**	100,53
FUNCIONAMENT				
Material oficina, mant.fotocopiadores	3.358,53	6,21	4.225,00	79,49
Subscripcions	568,83	1,05	600,00	94,81
Material aules	484,68	0,90	1.900,00	25,51
Subministraments,comunicac.	34.167,98	63,18	36.801,80	92,84
Primes d'assegurances(R.C.)	376,85	0,70	410,00	91,91
Serveis bancaris	93,95	0,17		
Treballs realitzats per altres empreses(transpc	12.075,23	22,33	8.000,00	150,94
Assessorament qualitat i prevenció de riscos l	2.956,38	5,47	4.500,00	65,70
TOTAL FUNCIONAMENT	**54.082,43**	3,58	**56.436,80**	95,83
DESPESES FINANCERES I EXCEPCIONAL	**21,24**	0,00	**250,00**	8,50
TOTAL PRESSUPOST DE FUNCIO	**1.508.763,44**	100	**1.503.648,17**	100,34

Font: Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

Execució pressupost d'inversió del Col·legi M. Janer

EQUIPAMENT DIDÀCTIC				
Equipament tecnologia	2.063,98	22,58	1.500,00	137,60
Maquinària serveis	1.869,76			
Mobiliari	2.834,04	31,00	5.700,00	49,72
Equipament esportiu	2.123,99	23,23	2.000,00	106,20
Equipament informàtic	250,80	2,74		
TOTAL PRESSUPOST D'INVERSIÓ	**9.142,57**	**79,55**	**9.200,00**	**99,38**

Font: Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

Execució pressupost d'inversió del Col·legi Sagrada Família

EQUIPAMENT DIDACTIC	INVERSIÓ REAL	% TOTAL	PRESSUPOST	% EXEC.
Aula tecnologia-laboratori-informàtica	1.533,52	66,10	1.200,00	127,79
Mobiliari	2.319,90	60,20	2.600,00	89,23
TOTAL PRESSUPOST D'INVERSIÓ	**3.853,42**	126,31	**3.800,00**	101,41

Font: Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Excedent de subvenció de funcionament

El total de la subvenció d'explotació atorgada en l'exercici 2017, destinada a despeses de funcionament, ha estat de 5.281.859 euros i, per tant, superior en 92.684 euros a les despeses executades que han estat de 5.189.175 euros.

Igualment, resten pendents d'aplicació els excedents de la subvenció d'explotació atorgada, segons el següent detall:

Exercici	Import
Exercici 2006	127.555
Exercici 2007	113.706
Exercici 2008	33.289
Exercici 2009	223.984
Exercici 2010	173.333
Exercici 2011	43.145
Exercici 2012	96.073
Exercici 2013	117.105
Exercici 2014	140.942
Exercici 2015	115.393
Exercici 2016	30.133
Total	**1.214.658**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

D'acord amb l'article 16.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. Atenent al regulat per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1r de la secció 3a del capítol 1r del PGC.

Per altra part, l'any 2005 els col·legis presentaven un dèficit acumulat de subvenció de finançament d'exercicis anteriors de 332.890 euros del qual no es disposa d'informació que permeti determinar si ha de ser, o serà, satisfet pel Govern amb aportacions futures i/o compensant superàvits d'altres exercicis.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat.

Subvencions atorgades pel Govern

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Subvenció de funcionament Col·legi M. Janer	3.602.341	3.573.520	3.637.534	3.643.875	3.645.282	3.637.713	3.629.620	3.774.128
Subvenció de funcionament Col·legi Sagrada Família	1.466.507	1.425.869	1.484.279	1.479.868	1.478.461	1.454.633	1.485.592	1.507.732
Subvenció d'inversió Col·legi M. Janer	56.220	-	12.385	12.000	11.170	9.500	9.500	9.200
Subvenció d'inversió Col·legi Sagrada Família	22.525	-	5.318	5.100	2.730	3.950	3.950	3.800
Subvenció beques menjador	78.747	69.286	58.863	60.989	62.169	61.377	72.001	61.147
Altres subvencions	-	-	-	-	-	-	-	
Total	**5.226.340**	**5.068.675**	**5.198.379**	**5.201.832**	**5.199.812**	**5.167.173**	**5.200.663**	**5.356.007**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació de la subvenció de despeses corrents: Col·legi M. Janer

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Despeses de personal	3.314.457	3.340.882	3.368.309	3.359.801	3.351.821	3.348.804	3.414.661	3.488.535
Consum de béns corrents i serveis	182.648	188.436	211.484	213.587	196.203	191.122	182.675	191.827
Despeses financeres	4.081	4.985	4.213	272	-	350	9	50
Total despeses corrents	**3.501.186**	**3.534.303**	**3.584.006**	**3.573.660**	**3.548.024**	**3.540.276**	**3.597.345**	**3.680.412**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer
(Imports en euros)

Resum de la liquidació de la subvenció de despeses corrents: Col·legi Sagrada Família

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Despeses de personal	1.335.154	1.364.218	1.385.531	1.380.674	1.377.651	1.395.549	1.441.718	1.454.660
Consum de béns corrents i serveis	58.680	56.710	55.809	52.304	57.126	41.127	46.015	54.082
Despeses financeres	495	1.012	394	-	-	-	1	21
Total despeses corrents	**1.394.329**	**1.421.940**	**1.441.734**	**1.432.978**	**1.434.777**	**1.436.676**	**1.487.734**	**1.508.763**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

Superàvit/dèficit de gestió de la subvenció rebuda de despeses corrents

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Despeses de personal col·legis	4.649.611	4.705.100	4.753.840	4.740.475	4.729.472	4.744.353	4.856.379	4.943.195
Despeses de funcionament col·legis	241.328	245.146	267.293	265.891	253.329	232.249	228.690	245.909
Despeses financeres col·legis	4.576	5.997	4.607	272	-	350	10	71
Total despeses corrents	**4.895.515**	**4.956.243**	**5.025.740**	**5.006.638**	**4.982.801**	**4.976.952**	**5.085.079**	**5.189.175**

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ingressos per subvencions de funcionament atorgades pel Govern	5.068.848	4.999.389	5.121.813	5.123.743	5.123.743	5.092.346	5.115.212	5.281.860
Despeses corrents	4.895.515	4.956.243	5.025.740	5.006.638	4.982.801	4.976.952	5.085.079	5.189.175
Superàvit/dèficit de gestió	**173.333**	**43.146**	**96.073**	**117.105**	**140.942**	**115.394**	**30.133**	**92.685**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

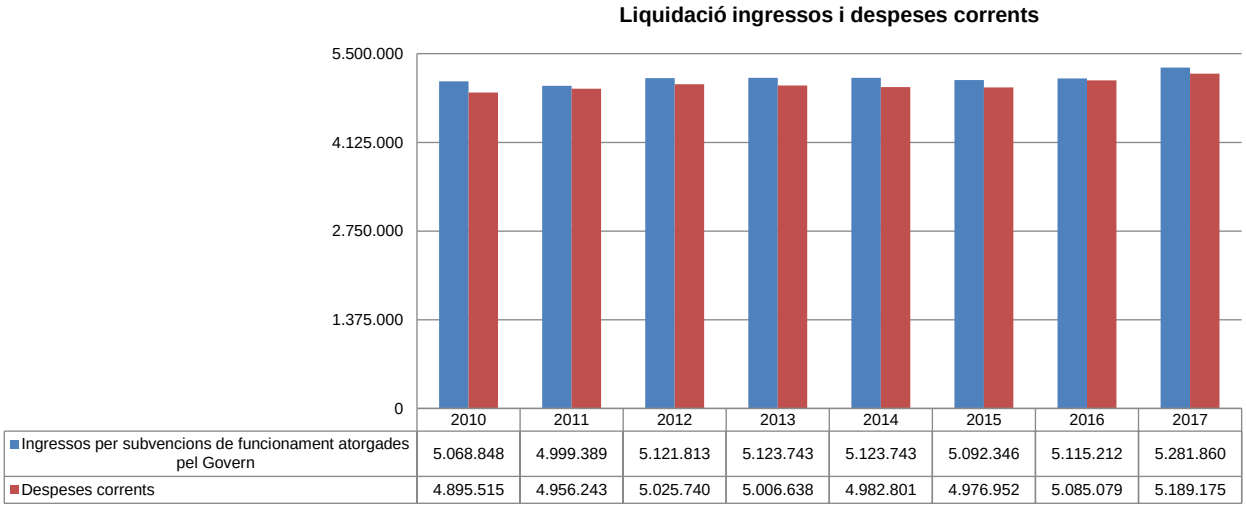

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer i del Col·legi Sagrada Família
(Imports en euros)

Indicadors i ratis Col·legi M. Janer

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Liquidació del pressupost (Mostra el grau de realització de les despeses previstes)	=	Despeses reals de funcionament / Previsions inicials de despeses de funcionament	98,1%	97,3%	97,3%	99,1%	97,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de funcionament)	=	Despeses de personal / Despeses totals de funcionament	94,0%	94,5%	94,6%	94,9%	94,8%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de funcionament)	=	Consum de béns corrents i serveis / Despeses totals de funcionament	6,0%	5,5%	5,4%	5,1%	5,2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi M. Janer

Indicadors i ratis Col·legi Sagrada Família

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Liquidació del pressupost (Mostra el grau de realització de les despeses previstes)	=	Despeses reals de funcionament / Previsions inicials de despeses de funcionament	96,8%	97,0%	98,8%	100,1%	100,3%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de funcionament)	=	Despeses de personal / Despeses totals de funcionament	96,3%	96,0%	97,1%	96,9%	96,4%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de funcionament)	=	Consum de béns corrents i serveis / Despeses totals de funcionament	3,7%	4,0%	2,9%	3,1%	3,6%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sagrada Família

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

En relació amb les subvencions públiques rebudes es posa de manifest el següent:

- El total de la subvenció d'explotació atorgada en l'exercici 2017, destinada a despeses de funcionament, ha estat de 5.281.859 euros i, per tant, superior en 92.684 euros a les despeses executades que han estat de 5.189.175 euros.
  En relació als excedents de subvenció percebuts en exercicis anteriors, per import conjunt de 1.214.658 euros, no consten actuacions tendents a donar compliment als requeriments de la llei del pressupost i es desconeix si els col·legis rebran compensacions del Govern per atendre el dèficit de funcionament acumulat fins a l'any 2005 per import de 332.890 euros. (nota 2.3)

4. CONCLUSIONS

Subjecte al destí que s'hagi previst per l'excés de subvenció detallat anteriorment, de les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que les subvencions del Govern atorgades al Col·legi M. Janer i Col·legi Sagrada Família s'han destinat raonablement a la finalitat per la qual foren concedides, de conformitat amb els principis i normes que les regulen i es justifiquen adequadament.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre als col·legis M. Janer i Sagrada Família el present informe per tal que poguessin presentar les al·legacions que consideressin oportunes.

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017 del
COL·LEGI SANT ERMENGOL

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1. Objecte i abast 4
1.2. Metodologia 4
1.3. Naturalesa jurídica 5
1.4. Marc jurídic 5
1.5. Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1. Subvencions atorgades pel Govern 7
2.2. Comptes anuals 8
2.2.1. Actius no corrents 12
2.2.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 14
2.2.3. Tresoreria 14
2.2.4. Ajustaments per periodificació 15
2.2.5. Patrimoni net 15
2.2.6. Subvencions 16
2.2.7. Deutes a curt termini i creditors comercials i altres comptes a pagar 16
2.2.8. Ingressos d'explotació 16
2.2.9. Consum, deteriorament del circulant i altres despeses d'explotació 17
2.2.10. Despeses de personal 18
2.2.11. Resultat financer 18
2.2.12. Altres ingressos i despeses no recurrents 18
2.3. Execució pressupostària 19
2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals 21
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 22
4. CONCLUSIONS 22
5. AL·LEGACIONS 22
6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 22

Abreviacions

PGC: Pla General de Comptabilitat

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest òrgan fiscalitzar les entitats que gestionin cabals públics o que rebin subvencions de l'Administració pública.

El Col·legi Sant Ermengol és perceptor de subvencions atorgades pel Govern per despeses de funcionament i inversions.

La fiscalització del Col·legi Sant Ermengol forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017, per tenir coneixement del destí final de les subvencions atorgades pel Govern. En cap cas, aquests treballs constitueixen una fiscalització de la totalitat de l'activitat economicofinancera d'aquest col·legi.

Els estats financers corresponents a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització van ser lliurats al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018, i consten de balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis del patrimoni net, estat de flux d'efectiu, memòria i estat d'execució pressupostària. La informació comptable que es presenta correspon a la consolidació per integració global de les comptabilitats del Col·legi Sant Ermengol i del seu Patronat Rector.

Així, l'entitat porta dues comptabilitats separades, una pel Patronat Rector i una segona pel Col·legi, sent l'activitat que desenvolupa aquest darrer la que és objecte de subvenció per part del Govern.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat la fiscalització dels comptes del Col·legi amb l'objecte de verificar la correcta aplicació, destí i comptabilització de les subvencions i ajudes públiques.

Tot i que el treball s'orienta a la finalitat esmentada, en el cos de l'informe s'han inclòs aquelles observacions i incidències que, no formant part de l'abast de la fiscalització, s'han posat de manifest en la revisió que s'ha dut a terme i que s'han d'entendre com a recomanacions de millora que es formulen a l'entitat fiscalitzada.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Col·legi Sant Ermengol en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant

tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 12 d'octubre de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

L'acta fundacional estableix que el Col·legi Sant Ermengol és una institució cultural dedicada a l'ensenyament i formació de la joventut andorrana. També afegeix que tindrà personalitat jurídica pròpia, podent efectuar tota mena d'actes i contractes per la realització de la seva finalitat.

Es contempla com a centre públic no estatal en la Llei qualificada d'educació de data 3 de setembre de 1993.

La Congregació Salesiana va ser l'encarregada de gestionar el Col·legi des del seu inici l'any 1966. Al curs escolar 2015-2016 es va realitzar el traspàs de les funcions directives a l'Institut de Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, des del curs 2016-2017 aquesta institució és l'actual titular de la gestió del Col·legi.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable del Col·legi Sant Ermengol en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Acta fundacional del Col·legi de l'1 de maig de 1965.
- Contracte entre el Patronat Rector i el Molt Il·lustre Consell General de 16 de juny de 1976.
- Llei qualificada d'educació, de 3 de setembre de 1993.
- Reglament de règim intern, aprovat pel Patronat el 19 de juny de 2001.
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

Els òrgans de govern s'estructuren en un Patronat, com a òrgan d'administració, una direcció general, com a màxima autoritat de gestió ordinària del centre, i un consell de direcció, com a òrgan col·legiat de participació de la comunitat educativa.

L'estructura organitzativa de l'entitat disposa de diversos nivells jeràrquics, amb funcions i línies d'autoritat clarament definides. El cap d'administració és el responsable de la gestió econòmica del Centre, que inclou la comptabilitat i el seguiment pressupostari.

Disposa de diversos reglaments i normes interns que regeixen el seu funcionament. Utilitza un aplicatiu comptable pel registre de les operacions. Els estats són supervisats per la direcció. L'entitat disposa d'una descripció detallada de procediments pel registre de les diferents operacions.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Subvencions atorgades pel Govern

Les subvencions atorgades pel Govern a l'entitat fiscalitzada es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Total liquidat 2017	Pendent de pagament a 31/12/2017
Subvenció de funcionament	4.108.548,00	-
Subvencions beques menjador	26.098,19	-
Total	**4.134.646,19**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pel Govern
(Imports en euros)

En els següents apartats s'efectua la comprovació de la correcta justificació de les subvencions, així com la seva correcta comptabilització en els comptes anuals i annexos del Col·legi.

2.2. Comptes anuals

Balanç

	ACTIU	Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
A)	ACTIUS NO CORRENTS		3.772.755,57	3.512.077,06
I	Immobilitzat intangible	5	2.415,08	4.433,80
4	Altres actius intangibles		2.415,08	4.433,80
II	Immobilitzat tangible	6	3.770.250,34	3.507.553,11
1	Terrenys i construccions		3.282.436,78	3.165.946,67
2	Instal·lacions tècniques i altre i mm.tang.		487.813,56	341.606,44
III	Inversions immobiliàries		--	--
IV	Immobilitzat financer		90,15	90,15
B)	ACTIUS CORRENTS		3.064.073,81	3.513.667,59
I	Altres actius no corrents en venda		--	--
II	Existències		--	--
III	Crèdits i comptes per cobrar a curt termini	7	75.241,94	75.678,57
1	Clients per vendes i prestació de serveis		9.795,02	11.971,25
3	Resta de crèdits i comptes a cobrar		65.446,92	63.707,32
IV	Inversions financeres a curt termini		0,00	0,00
V	Tresoreria	7	2.975.541,66	3.418.688,44
VI	Ajustaments per periodificació	8	13.290,21	19.300,58
	TOTAL ACTIU		6.836.829,38	7.025.744,65

	PASSIU	Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
A)	PATRIMONI NET	9	6.193.840,51	6.189.587,90
I	Fons social		5.342.531,19	5.342.531,19
II	Prima d'emissió		--	--
III	Reserves		--	--
IV	Instruments de capital propis		--	--
V	Resultats d'exercicis anteriors		847.056,71	914.399,21
VI	Resultat de l'exercici		4.252,61	(67.342,50)
VII	Dividend a compte		--	--
B)	PASSIUS NO CORRENTS		65.306,12	71.069,60
I	Provisions a llarg termini		--	--
II	Deutes a llarg termini		--	--
III	Deutes amb empreses del grup i ass. a l/t		--	--
IV	Subvencions	17	65.306,12	71.069,60
C)	PASSIUS CORRENTS		577.682,75	765.087,15
I	Passius vinc. amb altres act. no corr. en venda		--	--
II	Provisions a curt termini		--	--
III	Deutes a curt termini	10	115.966,78	104.343,97
4	Altres		115.966,78	104.343,97
IV	Deutes amb empreses del grup a c/t		--	--
V	Creditors comercials i altres comptes a pagar	10	452.357,78	650.885,18
1	Proveïdors		18.772,15	19.489,69
3	Creditors varis		207.187,90	254.356,95
5	Altres		226.397,73	377.038,54
VI	Ajustaments per periodificació	11	9.358,19	9.858,00
	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		6.836.829,38	7.025.744,65

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

		Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
I	**INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ**			
1	Import net de la xifra de negocis	12	783.084,74	761.399,02
4	Altres ingressos d'explotació	13	4.118.710,52	3.988.673,60
	Total ingressos d'explotació		**4.901.795,26**	**4.750.072,62**
II	**DESPESES D'EXPLOTACIÓ**			
1	Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials		(238.468,89)	(217.283,57)
2	Despeses de personal	14	(3.718.064,18)	(3.665.043,90)
	a) Sous, salaris i assimilats		(3.155.937,88)	(3.132.465,51)
	b) Càrregues socials		(484.849,37)	(473.839,82)
	c) Altres despeses de personal		(77.276,93)	(58.738,57)
3	Amortització, deteriorament i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible		(251.141,19)	(285.117,09)
	a) Amortització		(251.141,19)	(285.117,09)
4	Variació del deteriorament del circulant		1.809,25	(3.352,54)
	b) Crèdits i comptes a cobrar		1.809,25	(3.352,54)
5	Altres despeses d'explotació	15	(631.173,71)	(584.203,98)
	b) Reparacions i conservació		(148.532,70)	(143.186,41)
	c) Serveis professionals independents		(302.125,62)	(253.496,31)
	d) Subministraments		(148.297,85)	(136.539,97)
	e) Tributs		(112,00)	(266,45)
	f) Altres serveis exteriors		(32.105,54)	(50.714,84)
	Total despeses d'explotació		**(4.837.038,72)**	**(4.755.001,08)**
	RESULTAT DE L'EXPLOTACIÓ		**64.756,54**	**(4.928,46)**
III	**INGRESSOS I DESPESES FINANCERS**			
1	Ingressos financers		2.571,51	1.867,57
	b) D'altres actius financers		2.571,51	1.867,57
2	Despeses financeres		--	--
	Resultat financer		**2.571,51**	**1.867,57**
	RESULTAT DE LES OPERACIONS		**67.328,05**	**(3.060,89)**
IV	**ALTRES INGRESSOS I DESPESES NO RECURRENTS**			
1	Altres ingressos no recurrents		2.678,63	643,31
2	Altres despeses no recurrents		(65.754,07)	(64.795,54)
	Total altres ingressos i despeses no recurrents	16	**(63.075,44)**	**(64.152,23)**
	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		**4.252,61**	**(67.213,12)**
V	**IMPOST SOBRE BENEFICIS**	18	--	**(129,38)**
	RESULTAT DE L'EXERCICI		**4.252,61**	**(67.342,50)**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

		Notes	Fons social	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultat d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	Total
A)	**Saldos a 31/12/2015**		**5.342.531,19**	--	--	--	--	**935.003,30**	--	**(27.035,75)**	--	**6.250.498,74**
I	Ajustaments per canvis de criteris comptables 2015 i anteriors		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
II	Ajustaments per errors 2015 i ant.		--	--	--	--	--	6.431,66	--	--	--	6.431,66
B)	**Saldo ajustat a 01/01/2016**		**5.342.531,19**	--	--	--	--	**941.434,96**	--	**(27.035,75)**	--	**6.256.930,40**
I	Resultat de l'exercici		--	--	--	--	--	--	--	(67.342,50)	--	(67.342,50)
II	Ing. i despeses reconeguts en PN		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
III	Operacions amb socis i propietaris		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
1	Distribució de dividends		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
2	Ampliacions / reduccions de capital		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3	Operacions amb accions o part. pròpies		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4	Altres moviments		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
IV	Altres variacions del patrimoni net		--	--	--	--	--	(27.035,75)	--	27.035,75	--	0,00
	Traspàs resultat exercici anterior		--	--	--	--	--	(27.035,75)	--	27.035,75	--	0,00
C)	**Saldos a 31/12/2016**		**5.342.531,19**	--	--	--	--	**914.399,21**	--	**(67.342,50)**	--	**6.189.587,90**
I	Ajustaments per canvis de criteris comptables 2016 i anteriors		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
II	Ajustaments per errors 2016 i ant.		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
D)	**Saldo ajustat a 01/01/2017**		**5.342.531,19**	--	--	--	--	**914.399,21**	--	**(67.342,50)**	--	**6.189.587,90**
I	Resultat de l'exercici		--	--	--	--	--	--	--	4.252,61	--	4.252,61
II	Ing. i despeses reconegudes en PN		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
III	Operacions amb socis i propietaris		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
1	Distribució de dividends		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
2	Ampliacions/reduccions de capital		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3	Operacions amb accions o part. pròpies		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4	Altres moviments		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
IV	Altres variacions del patrimoni net		--	--	--	--	--	(67.342,50)	--	67.342,50	--	0,00
	Traspàs resultat exercici anterior		--	--	--	--	--	(67.342,50)	--	67.342,50	--	0,00
E)	**Saldos a 31/12/2017**	**9**	**5.342.531,19**	--	--	--	--	**847.056,71**	--	**4.252,61**	--	**6.193.840,51**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

		Exercici 2017	Exercici 2016
A)	**FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ**	**68.672,92**	**297.734,52**
1.	**Resultat del període abans d'impostos**	**4.252,61**	**(67.213,12)**
2.	**Ajustaments del resultat**	**240.996,95**	**271.163,37**
	a) Amortització d'immobilitzat intangible i tangible (+)	251.141,19	285.117,09
	b) Correccions valoratives per deteriorament (+/-)	(1.809,25)	3.352,54
	c) Variació de provisions (+/-)	--	--
	d) Imputació de subvencions (-)	(5.763,48)	(15.438,69)
	g) Ingressos financers (-)	(2.571,51)	(1.867,57)
	h) Despeses financeres (+)	--	--
	k) Altres ingressos i despeses (-/+)	--	--
3.	**Canvis en el capital corrent**	**(178.954,08)**	**92.004,36**
	b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-)	2.245,88	(14.085,49)
	c) Altres actius corrents (+/-)	6.010,37	1.719,83
	d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-)	(198.333,33)	107.150,36
	e) Altres passius corrents (+/-)	11.123,00	(2.780,34)
	f) Altres actius i passius no corrents (+/-)	--	--
4.	**Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació**	**2.377,44**	**1.779,91**
	a) Pagaments d'interessos (-)	--	--
	c) Cobraments d'interessos (+)	2.571,51	1.867,57
	d) Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis (+/-)	(194,07)	(87,66)
5.	**Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (+/-1+/-2+/-3+/-4)**	**68.672,92**	**297.734,52**
B)	**FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ**	**(511.819,70)**	**(418.699,88)**
6.	**Pagaments per inversions (-)**	**(511.819,70)**	**(418.699,88)**
	b) Immobilitzat intangible	--	(900,00)
	c) Immobilitzat tangible	(511.819,70)	(417.799,88)
7.	**Cobraments per desinversions (+)**	--	--
8.	**Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió (7-6)**	**(511.819,70)**	**(418.699,88)**
C)	**FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT**	--	--
9.	**Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni**	--	--
10.	**Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer**	--	--
11.	**Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni**	--	--
12.	**Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament (+/-9+/-10-11)**	--	--
D)	**Efecte de les variacions dels tipus de canvi**	--	--
E)	**AUGMENT/DISMINUCIÓ NET DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (+/-A+/-B+/-C+/-D)**	**(443.146,78)**	**(120.965,36)**
	Efectiu o equivalents a l'inici del període	3.418.688,44	3.539.653,80
	Efectiu o equivalents al final del període	2.975.541,66	3.418.688,44

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.1. Actius no corrents

Els moviments de l'immobilitzat es resumeixen en els següents quadres:

Immobilitzat intangible

Cost	Saldo a 01.01.2017	Altes	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Aplicacions informàtiques	32.019,34	--	--	32.019,34
Total	**32.019,34**	**--**	**--**	**32.019,34**

Amortització acumulada	Saldo a 01.01.2017	Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Aplicacions informàtiques	(27.585,54)	(2.198,20)	--	(29.604,26)
Total	**(27.585,54)**	**(2.198,20)**	**--**	**(29.604,26)**

Valor net comptable	Saldo a 01.01.2017	Altes/ Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Aplicacions informàtiques	4.433,80	(2.198,20)	--	2.415,08
Valor net comptable	**4.433,80**	**(2.198,20)**	**--**	**2.415,08**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Immobilitzat tangible

Cost	Saldo a 01.01.2017	Altes	Baixes/ Reclassificació	Saldo a 31.12.2017
Terrenys	495.158,85	--	--	495.158,85
Construccions	7.285.760,95	337.194,37	6.735,41	7.629.690,73
Instal·lacions tècniques	1.091.252,80	25.345,91	--	1.116.598,71
Maquinària	259.406,63	64.554,05	(19.304,00)	304.656,68
Utillatge	211.635,61	6.052,63	(9.296,25)	208.391,99
Altres instal·lacions	246.029,73	39.131,89	(6.735,41)	278.426,21
Mobiliari	963.506,42	16.787,26	--	980.293,68
Equips processos informació	327.843,39	22.753,59	(10.400,00)	340.196,98
Elements de transport	26.650,00	--	--	26.650,00
Altre immobilitzat material	12.160,74	--	--	12.160,74
Total	**10.919.405,12**	**511.819,70**	**(39.000,25)**	**11.392.224,17**

Amortització acumulada	Saldo a 01.01.2017	Dotació	Baixes/ Reclassificació	Saldo a 31.12.2017
A. A. Construccions	(4.614.973,13)	(165.240,30)	(62.199,37)	(4.842.412,80)
A. A. Instal·lacions tècniques	(900.739,23)	(35.441,99)	62.118,31	(874.062,91)
A. A. Maquinària	(244.146,14)	(6.881,63)	19.464,03	(231.563,74)
A. A. Utillatge	(209.609,99)	(1.813,20)	8.639,94	(202.783,25)
A. A. Altres instal·lacions	(205.969,29)	(11.759,73)	888,36	(216.840,66)
A. A. Mobiliari	(898.459,05)	(20.251,90)	0,81	(918.710,14)
A. A. Equips processos inform.	(305.676,89)	(11.921,37)	15.501,28	(302.096,98)
A. A. Elements de transport	(26.650,00)	--	--	(26.650,00)
A. A. Altre immobilitzat material	(5.628,29)	(1.138,98)	(86,48)	(6.853,75)
Total	**(7.411.852,01)**	**(254.449,10)**	**44.326,88**	**(7.621.974,23)**

Valor net comptable	Saldo a 01.01.2017	Altes/ Dotació	Baixes/ Reclassificació	Saldo a 31.12.2017
Terrenys	495.158,85	--	--	495.158,85
Construccions	2.670.787,82	171.954,07	(55.463,96)	2.787.277,93
Instal·lacions tècniques	190.513,57	(10.096,08)	62.118,31	242.535,80
Maquinària	15.260,49	57.672,42	160,03	73.092,94
Utillatge	2.025,62	4.239,43	(656,31)	5.608,74
Altres instal·lacions	40.060,44	27.372,16	(5.847,05)	61.585,55
Mobiliari	65.047,37	(3.464,64)	0,81	61.583,54
Equips processos informació	22.166,50	10.832,22	5.101,28	38.100,00
Elements de transport	0,00	--	--	0,00
Altre immobilitzat material	6.532,45	(1.138,98)	(86,48)	5.306,99
Valor net comptable	**3.507.553,11**	**257.370,60**	**5.326,63**	**3.770.250,34**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

De la revisió realitzada, es desprenen les següents observacions:

Titularitat de l'immobilitzat

La titularitat jurídica d'una part significativa de l'immobilitzat que figura en el balanç del Patronat, com ara l'edifici, correspon al Govern.
Es recomana l'anàlisi i adequació d'aquesta situació per tal que els immobilitzats que figuren als estats financers recullin adequadament aquest fet, ja sigui reflectint únicament aquells que l'entitat n'és titular o, en el seu defecte i documentant adequadament l'operació, registrar-los amb contrapartida als ingressos a distribuir en diferents exercicis; compte aquest darrer, que ha de ser objecte de sanejament en la

proporció que s'amortitzen els béns cedits. Qualsevol dels dos criteris anteriors ha de portar a que els resultats de l'exercici del Patronat no es vegin alterats com a conseqüència de la dotació a l'amortització dels béns que són de titularitat o que ha finançat el Govern.

2.2.2. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El desglossament de l'epígraf de crèdits i comptes per cobrar a curt termini segons el balanç es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Clients per vendes i prestacions de serveis	9.795,02	11.971,25	-2.176,23
Resta de crèdits i comptes a cobrar	65.446,92	63.707,32	1.739,60
Total	**75.241,94**	**75.678,57**	**-436,63**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Alumnes	7.709,90	19.664,60	27.374,50
Deutors	-	9.047,45	9.047,45
Administració tributaria deutora	52.426,80	64,69	52.491,49
Govern Andorra (beques menjador)	-	3.907,98	3.907,98
Provisió per insolvències de tràfic	-	-17.579,48	-17.579,48
Total	**60.136,70**	**15.105,24**	**75.241,94**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.3. Tresoreria

La composició del saldo de tresoreria a tancament de l'exercici és la següent:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Caixa	1.450,29	477.946,89
Bancs comptes corrents	2.974.091,37	2.940.741,55
Total	**2.975.541,66**	**3.418.688,44**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat a tancament de l'exercici és el següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Caixa	419,45	1.030,84	1.450,29
Bancs	646.204,65	2.327.886,72	2.974.091,37
Total	**646.624,10**	**2.328.917,56**	**2.975.541,66**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.4. Ajustaments per periodificació

El moviments comptabilitzats en aquests comptes són els següents:

Ajustament per periodificació d'actiu

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Despeses anticipades	13.290,21	19.300,58	-6.010,37
Total	**13.290,21**	**19.300,58**	**-6.010,37**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Ajustament per periodificació de passiu

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Ingressos anticipats	9.358,19	9.858,00	-499,81
Total	**9.358,19**	**9.858,00**	**-499,81**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.5. Patrimoni net

Els moviments d'aquest apartat es resumeixen en el següent quadre:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Fons social	5.342.531,19	-	-	5.342.531,19
Resultat d'exercicis anteriors	914.399,21	-67.342,50	-	847.056,71
Resultat de l'exercici	-67.342,50	4.252,61	67.342,50	4.252,61
Total	**6.189.587,90**	**-63.089,89**	**67.342,50**	**6.193.840,51**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

De la revisió realitzada, és desprenen les següents observacions:

Composició del fons social

A 31 de desembre de 2017 el compte fons social presenta un saldo creditor de 5.342.531 euros que corresponen, segons l'entitat, al fons social fundacional i al valor dels immobilitzats procedents de Govern i que figuren incorporats com actius en els estats financers. Donat que no existeix un document de titularitat del Col·legi sobre els esmentats béns i fins i tant no es clarifiqui entre el Govern i el Col·legi la titularitat dels mateixos, caldria corregir el fons social per aquest valor.

Resultat de l'exercici i resultats d'exercicis anteriors

El resultat de l'exercici i els d'exercicis anteriors incorporen els resultats positius i negatius dels anteriors exercicis que ha expressat la comptabilitat de l'entitat en els diferents períodes.
D'acord amb el que s'indica a la nota 2.3, i atenent amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost de l'exercici del 2017, els imports de les subvencions del Govern no

aplicades a la seva finalitat no poden ser considerades resultat de l'exercici donat que han de ser reintegrades al Govern.

2.2.6. Subvencions

El resum dels moviments de subvencions durant l'exercici ha estat el següent:

	Saldo a 31.12.2016	Altes	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Subvenció de capital	71.069,60	--	(5.763,48)	65.306,12
Total	**71.069,60**	--	**(5.763,48)**	**65.306,12**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.7. Deutes a curt termini i creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall dels deutes amb tercers es desglossa com s'indica a continuació:

	Nota	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Passius financers corrents		**568.324,56**	**755.229,15**
Deutes a curt termini	10.1	115.966,78	104.343,97
Creditors comercials i altres comptes a pagar	10.2	452.357,78	650.885,18
Total		**568.324,56**	**755.229,15**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Proveïdors	650,05	18.122,10	18.772,15
Factures pendents de rebre	4.506,22	-	4.506,22
Altres	-	-	-
Creditors varis	149.076,88	53.604,80	202.681,68
Remuneracions pendents de pagament	115.860,39	6.493,33	122.353,72
Organismes de la seguretat social creditors	104.044,01	-	104.044,01
Fons mútua personal	-	88.822,03	88.822,03
Govern creditor	27.144,75	-	27.144,75
Total	**401.282,30**	**167.042,26**	**568.324,56**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.8. Ingressos d'explotació

El detall dels ingressos d'explotació és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Import net de la xifra de negocis	783.084,74	761.399,02	21.685,72
Altres ingressos d'explotació	4.118.710,52	3.988.673,60	130.036,92
Total	**4.901.795,26**	**4.750.072,62**	**151.722,64**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Subvenció del M.I.G. a funcionament	4.108.548,00	-	4.108.548,00
Ingressos per arrendaments	-	4.399,04	4.399,04
Fotocopiadora - reprografia	-	7.344,52	7.344,52
Menjador escolar	-	769.921,50	769.921,50
Cobraments APSER	-	1.307,16	1.307,16
Ingressos per serveis diversos	3.869,00	642,56	4.511,56
Subvencions de capital traspassades a resultats	-	5.763,48	5.763,48
Total	**4.112.417,00**	**789.378,26**	**4.901.795,26**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.9. Consum, deteriorament del circulant i altres despeses d'explotació

El següent quadre resumeix les despeses per aprovisionaments i serveis exteriors:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Consum de mercaderies	238.468,89	217.283,57	21.185,32
Deteriorament del circulant	-1.809,25	3.352,54	-5.161,79
Altres despeses d'explotació	631.173,71	584.203,98	46.969,73
Total	**867.833,35**	**804.840,09**	**62.993,26**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Compres menjador/aliments	14.202,59	181.687,62	195.890,21
Compres material	30.205,18	12.373,50	42.578,68
Consum de mercaderies	**44.407,77**	**194.061,12**	**238.468,89**
Conservació - manteniment - reparacions	143.736,86	4.795,84	148.532,70
Serveis exteriors	236.698,28	65.427,34	302.125,62
Transports	237,49	-	237,49
Assegurances	8.142,38	-	8.142,38
Serveis bancaris	804,24	393,76	1.198,00
Relacions públiques	8.945,43	-	8.945,43
Subministraments	145.519,65	2.778,20	148.297,85
Serveis diversos	12.565,57	1.016,67	13.582,24
Taxes	112,00	-	112,00
Altres despeses d'explotació	**556.761,90**	**74.411,81**	**631.173,71**
Pèrdues de crèdits incobrables	-	-1.809,25	-1.809,25
Altres despeses de gestió	**-**	**-1.809,25**	**-1.809,25**
Total	**601.169,67**	**266.663,68**	**867.833,35**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.10. Despeses de personal

El desglossament de les despeses de personal presenta el següent detall:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Sous i salaris	3.155.937,88	3.088.443,20
Indemnitzacions	--	44.022,31
CASS	484.849,37	473.839,82
Altres despeses socials	77.276,93	58.738,57
Total	3.718.064,18	3.665.043,90

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Sous i salaris	2.965.639,59	190.298,29	3.155.937,88
Indemnitzacions	-	-	-
Caixa Andorrana de Seguretat Social	455.407,50	29.441,87	484.849,37
Altres despeses socials	76.885,76	391,17	77.276,93
Total	**3.497.932,85**	**220.131,33**	**3.718.064,18**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.11. Resultat financer

Els ingressos i despeses financers presenten el següent detall:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Ingressos financers	2.571,51	1.867,57	703,94
Despeses financeres	-	-	-
Total	**2.571,51**	**1.867,57**	**703,94**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Interessos bancaris	2.571,51	-	2.571,51
Despeses financeres	-	-	-
Total	**2.571,51**	**-**	**2.571,51**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.2.12. Altres ingressos i despeses no recurrents

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

Descripció	Saldo 2017	Saldo 2016	Variació
Altres ingressos no recurrents	2.678,63	643,31	2.035,32
Altres despeses no recurrents	-65.754,07	-64.795,54	-958,53
Total	**-63.075,44**	**-64.152,23**	**1.076,79**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

La distribució d'aquest epígraf entre Col·legi i Patronat és la següent:

Descripció	Col·legi 2017	Patronat 2017	Consolidat 2017
Ingressos extraordinaris	1.265,98	1.412,65	2.678,63
Despeses extraordinàries	-1.161,50	-64.592,57	-65.754,07
Total	**104,48**	**-63.179,92**	**-63.075,44**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

2.3. Execució pressupostària

L'execució pressupostària de l'exercici 2017 del Col·legi és la següent:

Pressupost de despeses

		Pressupost 2017	Liquidat 2017	%
1	**Despeses de personal**	**3.510.028,00**	**3.497.932,85**	**99,7%**
110	Remuneracions bàsiques i altres, personal fix	3.001.442,00	2.974.475,75	99,1%
160	Quotes seguretat social	464.139,00	455.407,50	98,1%
161	Prestacions socials	40.447,00	44.163,19	109,2%
163	Despeses socials del personal	4.000,00	23.886,41	597,2%
2	**Consum de béns corrents i serveis**	**598.520,00**	**601.526,93**	**100,5%**
212	Reparació i cons, edificis i altres construccions	95.970,00	99.640,07	103,8%
213	Repar. i conserv.,maquinària, instal. i equipam.	32.500,00	34.276,13	105,5%
214	Reparació i conservació, material de transport	500,00	19,71	3,9%
216	Reparació i conservació d'equip. informàtics	7.000,00	8.918,10	127,4%
219	Reparació i conservació, altres immobilitzats	3.000,00	882,85	29,4%
220	Compres de material	29.900,00	44.407,77	148,5%
221	Subministraments	172.100,00	136.422,31	79,3%
222	Comunicacions	12.300,00	9.127,96	74,2%
223	Transport	200,00	237,49	118,7%
224	Primes d'assegurances	9.000,00	8.142,38	90,5%
225	Tributs	150,00	112,00	74,7%
226	Altres serveis	7.500,00	48.666,11	648,9%
227	Treballs realitzats per altres empreses	224.900,00	206.136,09	91,7%
230	Reemborsament de dietes	3.500,00	3.376,46	96,5%
242	Nous serveis	0,00	1.161,50	--
3	**Despeses financeres**	**0,00**	**804,24**	**--**
349	Altres despeses financeres	0,00	804,24	--
	TOTAL	**4.108.548,00**	**4.100.264,02**	**99,8%**

Pressupost d'ingressos

		Pressupost 2017	Liquidat 2017	%
4	**Transferències corrents**	**4.108.548,00**	**4.108.548,00**	**100,0%**
482	Transferència de Govern	4.108.548,00	4.108.548,00	100,0%
	TOTAL	**4.108.548,00**	**4.108.548,00**	**100,0%**

Font: Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

De la revisió realitzada, es desprenen les següents observacions:

Excedents de subvenció de funcionament

El total de la subvenció d'explotació atorgada en l'exercici 2017, destinada a despeses de funcionament, ha estat de 4.108.548 euros i, per tant, superior en 8.284 euros a les despeses executades que han estat de 4.100.264 euros.

Resten pendents d'aplicació els excedents de la subvenció d'explotació atorgada dels exercicis 2013 per 66.082 euros, de 2014 per 29.295 euros, i de 2015 per 19.711 euros.

Per altra part, l'any 2016 el Col·legi presentava un dèficit de subvenció de finançament de l'exercici de 3.578 euros del qual no es disposa d'informació que permeti determinar si ha de ser, o serà, satisfet pel Govern amb aportacions futures i/o compensant superàvits d'altres exercicis.

D'acord amb l'article 16.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017, un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. Atenent al regulat per la norma anteriorment esmentada, els imports de les transferències no aplicades tenen el caràcter de reintegrables i no poden ser considerats com a resultats o patrimoni net havent de ser registrats com un passiu de conformitat amb el que disposa el punt 1r de la secció 3a del capítol 1r del PGC.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Subvencions atorgades pel Govern

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Subvenció de funcionament	3.866.454	3.835.528	3.971.637	4.127.761	4.072.115	4.019.630	3.962.219	4.108.548
Romanents de subvencions exercicis anteriors	261.877	-	193.565	-	-	-	-	-
Subvencions d'inversions	29.113	-	-	-	-	-	-	-
Subvenció beques menjador	19.583	23.890	25.964	10.425	5.580	19.239	19.851	26.098
Altres subvencions	4.301	-	-	-	-	-	-	-
Total	**4.181.328**	**3.859.418**	**4.191.166**	**4.138.186**	**4.077.695**	**4.038.869**	**3.982.070**	**4.134.646**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació de la subvenció de despeses corrents

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Despeses de personal	3.448.771	3.381.993	3.421.578	3.426.758	3.436.381	3.450.489	3.446.631	3.497.933
Consum de béns corrents i serveis	631.654	628.035	617.235	634.921	606.439	549.429	519.165	601.527
Despeses financeres	-	-	-	-	-	-	-	804
Total despeses corrents	**4.080.425**	**4.010.028**	**4.038.813**	**4.061.679**	**4.042.820**	**3.999.918**	**3.965.796**	**4.100.264**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Superàvit/dèficit de gestió de la subvenció rebuda de despeses corrents

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ingressos per subvencions de funcionament atorgades pel Govern	4.128.331	3.835.528	4.165.202	4.127.761	4.072.115	4.019.630	3.962.219	4.108.548
Despeses de funcionament	4.080.425	4.010.028	4.038.813	4.061.679	4.042.820	3.999.918	3.965.796	4.100.264
Superàvit/dèficit de gestió	47.906	-174.500	126.389	66.082	29.295	19.712	-3.577	8.284

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

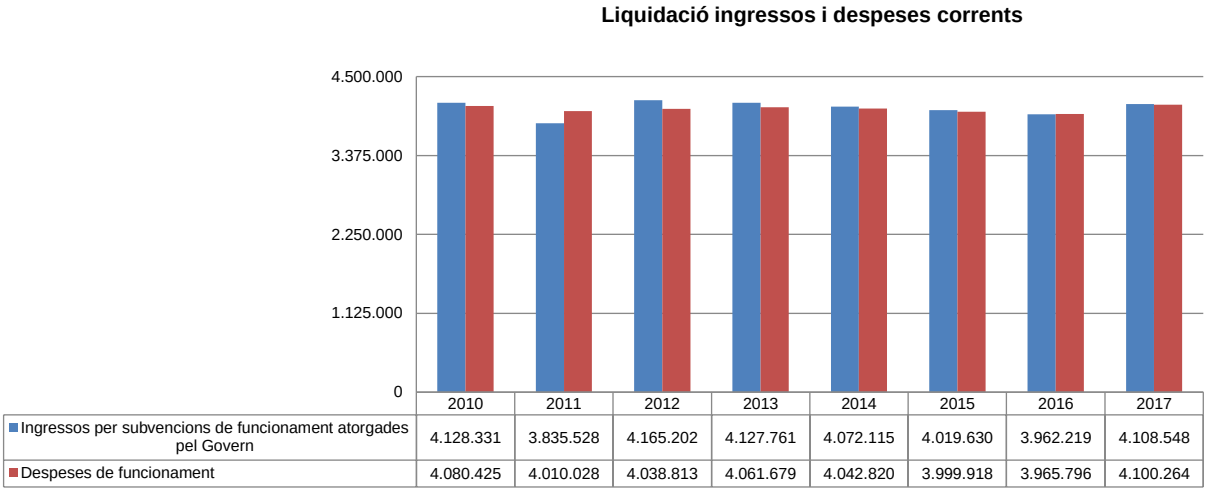

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Liquidació del pressupost (Mostra el grau de realització de les despeses previstes)	=	Despeses reals de funcionament / Previsions de despeses de funcionament	98,4%	99,3%	99,5%	97,7%	99,8%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Despeses de personal / Despeses total de funcionament	84,4%	85,0%	86,3%	86,9%	85,3%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Consum de béns corrents i serveis / Despeses total de funcionament	15,6%	15,0%	13,7%	13,1%	14,7%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Col·legi Sant Ermengol

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

En relació amb les subvencions públiques rebudes es posa de manifest el següent:

- Continua sense poder obtenir-se evidència suficient de la titularitat jurídica d'una part significativa de l'immobilitzat material que figura en el balanç del Patronat, com ara edificis. Els estats financers no recullen adequadament aquest fet, pel que l'entitat ha de procedir a la seva adaptació. (notes 2.2.1 i 2.2.5)
- El total de despeses de funcionament suportades en l'exercici 2017 ha estat de 4.100.264 euros, el que ha generat un superàvit en la subvenció de funcionament de 8.284 euros.
  En relació als excedents de subvenció percebuts en exercicis anteriors, per import conjunt de 115.088 euros, no consten actuacions tendents a donar compliment als requeriments de la llei del pressupost i es desconeix si el col·legi rebrà compensacions del Govern per atendre el dèficit de funcionament de l'any 2016 per import de 3.578 euros. (nota 2.3)

4. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte pel manifestat en els paràgrafs inclosos en l'apartat 3 anterior, les subvencions del Govern atorgades al Col·legi Sant Ermengol s'han destinat raonablement a la finalitat per la qual foren concedides, de conformitat amb els principis i normes que les regulen i es justifiquen adequadament.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Col·legi Sant Ermengol el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

Atès que no han estat presentades al·legacions no hi ha cap observació complementària.

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017, de
l'ESCOLA ESPECIALITZADA
NOSTRA SENYORA DE MERITXELL

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4
1.1.Objecte i abast 4
1.2.Metodologia 4
1.3.Naturalesa jurídica 5
1.4.Marc jurídic 5
1.5.Organització i control intern 6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA 7
2.1.Subvencions atorgades pel Govern i la CASS 7
2.1.1. Subvencions d'explotació atorgades pel Govern 7
2.1.2. Subvencions de capital atorgades pel Govern 8
2.1.3. Subvencions d'explotació atorgades per la CASS 8
2.2.Comptes anuals 9
2.2.1. Actius no corrents 13
2.2.2. Existències 14
2.2.3. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini 14
2.2.4. Inversions financeres a curt termini 14
2.2.5. Tresoreria 15
2.2.6. Patrimoni net 15
2.2.7. Subvencions de capital 16
2.2.8. Deutes a curt termini 16
2.2.9. Creditors comercials i altres comptes a pagar 17
2.2.10. Ingressos d'explotació 17
2.2.11. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials 17
2.2.12. Altres despeses d'explotació 18
2.2.13. Despeses de personal 18
2.3.Execució pressupostària 19
2.4.Evolució de les magnituds i ratis principals 20
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS 22
4. CONCLUSIONS 22
5. AL·LEGACIONS 22
6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES 26

Abreviacions

PGC: Pla general de comptabilitat
CASS: Caixa Andorrana de Seguretat Social

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest òrgan fiscalitzar les entitats que gestionin cabals públics o que rebin subvencions de l'Administració pública.

L'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell (en endavant l'Escola o EENSM) és perceptora de subvencions atorgades pel Govern i la Caixa Andorrana de Seguretat Social per despeses de funcionament i inversions.

La fiscalització de l'Escola forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017, per tenir coneixement del destí final de les subvencions atorgades pel Govern i la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

La liquidació de comptes de l'Escola corresponent a l'exercici 2017 objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta entre altres de la documentació següent: balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de flux d'efectiu, estat de canvis del patrimoni net i memòria.

En data 3 d'octubre de 2018 l'EENSM va lliurar al Tribunal de Comptes un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat la fiscalització dels comptes de l'Escola amb l'objecte de verificar la correcta aplicació, destí i comptabilització de les subvencions i ajudes públiques. Aquestes subvencions i ajudes es materialitzen en el marc dels convenis de data 2 de maig de 2002 i 26 de març de 2013, entre l'Escola, el Govern d'Andorra i la Caixa Andorrana de Seguretat Social, que estableixen la col·laboració econòmica per cada programa, servei o tractament que rebin els beneficiaris (Impuls, Edes, Progrés, Agentas, Xeridell i Residència Albó).

Tot i que el treball s'orienta a la finalitat esmentada, en el cos de l'informe s'han inclòs aquelles observacions i incidències que, no formant part de l'abast de la fiscalització, s'han posat de manifest en la revisió que s'ha dut a terme, i que s'han d'entendre com a recomanacions de millora que es formulen a l'entitat fiscalitzada.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per l'Escola en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho

han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents.
No s'han dut a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 29 de juny de 2018.

1.3. Naturalesa jurídica

L'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell es va constituir com associació a l'octubre de 1972 per un període indefinit i "*tindrà personalitat jurídica pròpia, essent per consegüent plenament capaç per a ser objecte de drets i deures i tenint plena capacitat legal per a posseir tota mena de béns i disposar d'ells a la seva absoluta conveniència"*. Es regeix pels estatuts de l'associació d'acord al que disposa l'article 9 de la Llei qualificada d'associacions, del 29 de desembre de 2000.

Figura inscrita al Registre d'associacions amb el número 6/2007 segons resolució número 57080/2007 del Govern d'Andorra de data 20 de febrer de 2007.

1.4. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera i comptable de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada d'educació, de 3 de setembre de 1993.
- Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, de 9 de juny de 1994.
- Estatuts de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell, de 16 d'abril de 1997.
- Llei qualificada d'associacions, de 29 de desembre de 2000.
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals.
- Decret del 15-02-2012 pel qual s'aprova la modificació del Pla general de comptabilitat.
- Decret del 15-02-2012 del text refós de la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, modificada per la Llei 8/2010, del 22 d'abril i per la Llei 26/2011, del 29 de desembre.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.5. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura com segueix:

La junta rectora és l'òrgan col·legiat de govern i de gestió de l'associació. Entre els seus càrrecs hi figuren un president, un vicepresident, un secretari i un tresorer.

Sota la supervisió del tresorer, l'Escola disposa d'un departament administratiu financer encapçalat per un gerent financer que, recolzat per una plantilla de dos administratius, s'encarrega d'executar els mandats de la junta rectora en la gestió del pressupost aprovat per l'assemblea.

L'entitat empra un aplicatiu comptable pel registre de les operacions i disposa d'una base de dades integrada en el mateix per al manteniment de les dades referents als programes i serveis, els beneficiaris dels mateixos i les diferents tarifes a aplicar en cada cas.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Subvencions atorgades pel Govern i la CASS

2.1.1. Subvencions d'explotació atorgades pel Govern

Les subvencions d'explotació comptabilitzades per l'entitat fiscalitzada es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Import comptabilitzat 2017	Pendent de cobrament 2017
Ministeri d'Educació i Cultura	**2.888.717,14**	**1.287.229,14**
Quotes Ministeri d'Educació	2.854.627,24	1.253.139,24
Transport escolar	34.089,90	34.089,90
Ministeri de Salut i Benestar	**2.295.928,56**	**213.282,26**
Quotes Ministeri Salut	2.295.928,56	213.282,26
Total	**5.184.645,70**	**1.500.511,40**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Les subvencions d'explotació atorgades pel Govern a l'entitat fiscalitzada es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Total concedit 2017	Pendent de pagament 2017
Subvenció de funcionament	5.219.079,05	1.512.433,96
Total	**5.219.079,05**	**1.512.433,96**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Govern
(Imports en euros)

De la comparació dels imports comptabilitzats amb els que es desprenen de la resposta del Govern a la confirmació d'aquests saldos, i després de les conciliacions efectuades, s'observa una diferència de 34.433 euros, que l'entitat no té comptabilitzats i Govern reconeix en la seva resposta.

Aquesta diferència és deguda a que la resposta del Govern inclou imports facturats per l'entitat l'exercici 2016 per un total de 27.742 euros i un total de factures que l'entitat no té comptabilitzades per un import de 3.043 euros. Per la seva banda, l'entitat ha efectuat regularitzacions per import de 3.648 euros.

La diferència entre el pendent de cobrament reconegut pel Govern i el que resulta dels registres comptables de l'entitat és de 11.922 euros, que prové d'una factura d'abonament que va realitzar l'ens a Afers Socials per import de 12.597 euros referent al servei de vida independent on segons conveni a finals d'any es realitza un ajust a l'alça o a la baixa. L'ens ho contempla per l'exercici 2017 i Govern al 2018.

2.1.2. Subvencions de capital atorgades pel Govern

Les subvencions de capital comptabilitzades per l'entitat fiscalitzada es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Import comptabilitzat 2017	Pendent de cobrament 2017
Subvencions atorgades	1.020.000,00	-
Total	**1.020.000,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Les subvencions de capital atorgades pel Govern a l'entitat fiscalitzada es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Total concedit 2017	Pendent de pagament 2017
Subvencions atorgades	1.020.000,00	-
Total	**1.020.000,00**	**-**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de Govern
(Imports en euros)

2.1.3. Subvencions d'explotació atorgades per la CASS

Els imports que figuren comptabilitzats per aquest concepte són els següents:

Concepte	Import comptabilitzat 2017	Pendent de cobrament 2017
Caixa Andorrana de Seguretat Social	1.311.332,73	163.377,53
Total	**1.311.332,73**	**163.377,53**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Les subvencions d'explotació atorgades per la CASS a l'entitat fiscalitzada es resumeixen en el quadre següent:

Concepte	Import concedit 2017	Pendent de pagament 2017
Caixa Andorrana de Seguretat Social	1.296.524,36	162.343,81
Total	**1.296.524,36**	**162.343,81**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

En els següents apartats s'efectua la comprovació de la correcta justificació de l'aplicació de les subvencions, així com la seva comptabilització en els comptes anuals i annexos de l'Escola.

2.2. Comptes anuals

Balanç

	ACTIU	Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
A)	**ACTIUS NO CORRENTS**		**5.925.270,42**	**4.155.874,05**
I	**Immobilitzat intangible**	5	**18.006,92**	**21.223,13**
4	Altres actius intangibles		18.006,92	21.223,13
II	**Immobilitzat tangible**	6	**5.906.843,50**	**4.134.230,92**
1	Terrenys i construccions		3.327.939,30	3.451.454,49
2	Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material		285.615,67	179.111,16
3	Immobilitzacions en curs i bestretes		2.293.288,53	503.665,27
III	**Inversions immobiliàries**		--	--
IV	**Immobilitzat financer**	7	**420,00**	**420,00**
IVa	Empreses del grup i associades		--	--
2	Crèdits i comptes a cobrar		--	--
IVb	Altres empreses		420,00	420,00
3	Altres		420,00	420,00
B)	**ACTIUS CORRENTS**		**2.436.003,71**	**2.927.582,49**
I	**Altres actius no corrents en venda**			
II	**Existències**		**6.682,31**	**5.122,61**
3	Productes acabats i mercaderies		6.682,31	5.122,61
III	**Crèdits i comptes per cobrar a curt termini**	7	**2.016.209,24**	**1.653.338,53**
1	Clients per vendes i prestacions de serveis		134.231,46	105.198,68
2	Crèdits i comptes a cobrar en empreses del grup i assoc.		0,00	0,00
3	Resta de crèdits i comptes a cobrar		1.881.977,78	1.548.139,85
IV	**Inversions financeres a curt termini**	7	**19.511,84**	**15.903,54**
1	En empreses del grup i associades		--	--
2	Resta d'actius financers		19.511,84	15.903,54
V	**Tresoreria**		**376.175,74**	**1.239.576,81**
VI	**Ajustaments per periodificació**	8	**17.424,58**	**13.641,00**
	TOTAL ACTIU		**8.361.274,13**	**7.083.456,54**

	PASSIU	Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
A)	**PATRIMONI NET**	9	**2.190.740,02**	**2.171.234,74**
I	**Capital**		--	--
II	**Prima d'emissió**		--	--
III	**Reserves**		--	--
1	Reserva legal		--	--
5	Altres reserves		--	--
IV	**Instruments de capital propis**		--	--
V	**Resultats d'exercicis anteriors**		**2.171.234,74**	**805.098,07**
VI	**Resultat de l'exercici**		**19.505,28**	**1.366.136,67**
VII	**Dividend a compte**		--	--
B)	**PASSIUS NO CORRENTS**		**5.278.931,75**	**4.434.775,52**
I	**Provisions a llarg termini**		--	--
II	**Deutes a llarg termini**		--	--
2	Deutes amb entitats de crèdit	10	--	--
III	**Deutes amb empreses del grup i associades a ll/t**		--	--
IV	**Subvencions**	11	**5.278.931,75**	**4.434.775,52**
C)	**PASSIUS CORRENTS**		**891.602,36**	**477.446,28**
I	**Passius vinculats amb altres actius no corrents en venda**		--	--
II	**Provisions a curt termini**		--	--
III	**Deutes a curt termini**	10	**196.892,96**	**180.663,09**
2	Deutes amb entitats de crèdit		511,11	11.421,25
4	Altres		196.381,85	169.241,84
IV	**Deutes amb empreses del grup i assoc. a curt termini**		--	--
V	**Creditors comercials i altres comptes a pagar**	10	**692.748,87**	**295.481,19**
1	Proveïdors		--	--
2	Empreses del grup i associades, creditores		--	--
3	Creditors varis		691.315,52	295.007,17
5	Altres		1.433,35	474,02
VI	**Ajustaments per periodificació**		**1.960,53**	**1.302,00**
	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		**8.361.274,13**	**7.083.456,54**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

Compte de pèrdues i guanys

		Notes	Exercici 2017	Exercici 2016
I	**INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ**			
1	Import net de la xifra de negocis	12	742.921,83	689.484,63
4	Altres ingressos d'explotació	12	6.890.721,95	7.461.953,77
	Total Ingressos d'explotació		**7.633.643,78**	**8.151.438,40**
II	**DESPESES D'EXPLOTACIÓ**			
1	Consum de mercaderies, matèries primes i altres materials	13	(16.620,48)	(22.462,56)
2	Despeses de personal	14	(6.397.120,97)	(5.645.712,82)
	a) Sous, salaris i assimilats		(5.565.146,34)	(4.895.875,10)
	b) Càrregues socials		(776.542,66)	(714.972,80)
	c) Altres despeses de personal		(55.431,97)	(34.864,92)
3	Amortització, deteriorament i resultats per venda o baixa de l'immobilitzat intangible i de l'immobilitzat tangible	5 / 6	(268.305,15)	(247.148,92)
	a) Amortització		(263.155,67)	(249.062,80)
	b) Resultats per venda o baixa		(5.149,48)	1.913,88
4	Deteriorament del circulant		(18.279,75)	(6.345,60)
	a) Existències		--	--
	b) Crèdits i comptes a cobrar		--	(6.209,37)
	c) Altres		(18.279,75)	(136,23)
5	Altres despeses d'explotació	15	(912.054,63)	(855.980,73)
	a) Arrendaments i cànons		(6.883,47)	(7.094,04)
	b) Reparacions i conservació		(94.353,89)	(111.499,31)
	c) Serveis professionals independents		(56.835,68)	(44.070,92)
	d) Subministraments		(125.866,89)	(99.418,78)
	e) Tributs		(6.208,94)	(6.160,21)
	f) Altres serveis exteriors		(621.905,76)	(587.737,47)
	Total despeses d'explotació		**(7.612.380,98)**	**(6.777.650,63)**
	RESULTAT DE L'EXPLOTACIÓ		**21.262,80**	**1.373.787,77**
III	**INGRESSOS I DESPESES FINANCERES**			
1	Ingressos financers		4.301,40	--
	b) D'altres actius financers		4.301,40	--
2	Despeses financeres		(6.076,04)	(7.624,77)
	b) Altres deutes		(6.076,04)	(7.624,77)
3	Variació de valor raonable en instruments financers de negociació		--	--
4	Diferències de canvi		--	--
5	Deteriorament i resultats per venda o baixa d'actius financers		--	--
	Resultat financer		**(1.774,64)**	(7.624,77)
	RESULTAT DE LES OPERACIONS		**19.488,16**	**1.366.163,00**
IV	**ALTRES INGRESSOS I DESPESES NO RECURRENTS**			
1	Altres ingressos no recurrents		17,12	--
2	Altres despeses no recurrents		--	(26,33)
	Total altres ingressos i despeses no recurrents		**17,12**	**(26,33)**
	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		**19.505,28**	**1.366.136,67**
V	**IMPOST SOBRE BENEFICIS**	16	--	--
	RESULTAT DE L'EXERCICI		**19.505,28**	**1.366.136,67**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

Estat de canvis del patrimoni net

		Notes	Capital	Prima d'emissió	Reserva de revalorització	Altres reserves	Instruments de capital propis	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	TOTAL
A)	**Saldos al 31.12.2015**		--	--	--	--	--	**391.613,44**	--	**413.484,63**	--	**805.098,07**
I	Ajust. per canvis de crit. comptables 2015 i ant.		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
II	Ajustaments per errors 2015 i anteriors		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
B)	**Saldo ajustat a l'01.01.2016**		--	--	--	--	--	**391.613,44**	--	**413.484,63**	--	**805.098,07**
I	Resultat de l'exercici		--	--	--	--	--	--	--	1.366.136,67	--	1.366.136,67
II	Ingressos i desp. reconeguts en patrimoni net		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
III	Operacions amb socis i propietaris		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
1	Distribució de dividends		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
2	Ampliacions / reduccions de capital		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3	Operacions amb accions o participacions pròpies		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4	Altres moviments (aportacions)		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
IV	Altres variacions del patrimoni net		--	--	--	--	--	413.484,63	--	(413.484,63)	--	0,00
	- Traspàs resultat		--	--	--	--	--	413.484,63	--	(413.484,63)	--	0,00
	- Aplicació resultat exercici anterior		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
C)	**Saldos al 31.12.2016**		--	--	--	--	--	**805.098,07**	--	**1.366.136,67**	--	**2.171.234,74**
I	Ajust. per canvis de crit. comptables 2016 i ant.		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
II	Ajustaments per errors 2016 i anteriors		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
D)	**Saldo ajustat a l'01.01.2017**		--	--	--	--	--	**805.098,07**	--	**1.366.136,67**	--	**2.171.234,74**
I	Resultat de l'exercici		--	--	--	--	--	--	--	19.505,28	--	19.505,28
II	Ingressos i desp. reconeguts en patrimoni net		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
III	Operacions amb socis i propietaris		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
1	Distribució de dividends		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
2	Ampliacions / reduccions de capital		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3	Operacions amb accions o participacions pròpies		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4	Altres moviments (aportacions)		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
IV	Altres variacions del patrimoni net		--	--	--	--	--	1.366.136,67	--	(1.366.136,67)	--	0,00
	- Traspàs resultat		--	--	--	--	--	1.366.136,67	--	(1.366.136,67)	--	0,00
	- Aplicació resultat exercici anterior		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
E)	**Saldos al 31.12.2017**	9	--	--	--	--	--	**2.171.234,74**	--	**19.505,28**	--	**2.190.740,02**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

Estat de flux d'efectiu

	Exercici 2017	Exercici 2016
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
1. Resultat del període abans d'impostos	**19.505,28**	**1.366.136,67**
2. Ajustaments del resultat	**60.285,23**	**38.556,07**
a) Amortització d'immobilitzat intangible i tangible (+)	263.155,67	249.062,80
b) Correccions valoratives per deteriorament (+/-)	18.279,75	6.345,60
c) Variacions de provisions (+ /-)	--	--
c) Imputació de subvencions (+ /-)	(228.074,31)	(224.477,10)
e) Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat intangible i tangible (+/-)	5.149,48	--
g) Ingressos financers (-)	(4.301,40)	--
h) Despeses financeres (+)	6.076,04	7.624,77
k) Altres ingressos i despeses (+ /-)	--	--
3. Canvis en el capital corrent	**1.058.209,94**	**819.258,42**
a) Existències (+/-)	(1.559,70)	599,71
b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-)	(381.150,42)	313.456,01
c) Altres actius corrents (+/-)	(3.783,58)	(958,25)
d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-)	424.045,11	196.811,95
e) Altres passius corrents (+/-)	658,53	(651,00)
f) Altres actius i passius no corrents (+/-)	1.020.000,00	310.000,00
4. Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	**(5.564,93)**	**(5.697,01)**
a) Pagaments d'interessos (-)	(5.564,93)	(5.697,01)
5. Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (+/-1+/-2+/-3+/-4)	**1.132.435,52**	**2.218.254,15**
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
6. Pagaments per inversions (-)	**(1.986.343,10)**	**(636.867,08)**
a) Empreses del grup i associades	--	--
b) Immobilitzat intangible	(1.847,30)	(22.647,82)
c) Immobilitzat tangible	(1.984.495,80)	(614.219,26)
e) Altres actius financers	--	--
7. Cobraments per desinversions (+)	--	--
8. Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió (7-6)	**(1.986.343,10)**	**(636.867,08)**
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
9. Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	--	--
10. Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer	**(9.493,49)**	**(430.417,59)**
a) Emissió	--	--
2. Deutes amb entitats de crèdit (+)	--	--
b) Devolució i amortització de	(9.493,49)	(430.417,59)
2. Deutes amb entitats de crèdit (-)	(9.493,49)	(430.417,59)
11. Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni	--	--
12. Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament (+/-9+/-10-11)	**(9.493,49)**	**(430.417,59)**
D) Efecte de les variacions dels tipus de canvi		
E) AUGMENT/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (+/-A+/-B+/-C+/-D)	**(863.401,07)**	**1.150.969,48**
Efectiu o equivalents a l'inici del període	1.239.576,81	88.607,33
Efectiu o equivalents al final del període	376.175,74	1.239.576,81

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.1. Actius no corrents

Els moviments de l'immobilitzat intangible en l'exercici han estat els següents:

	Saldo a 01.01.2017	Altes / Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Cost				
Aplicacions informàtiques	31.200,59	1.847,30	--	33.047,89
Donatiu Aplic. informàtiques (BPA – Xeridell)	3.216,40	--	--	3.216,40
Total cost	**34.416,99**	1.847,30	--	**36.264,29**
Amortització				
Aplicacions informàtiques	(9.977,46)	(5.063,51)	--	(15.040,97)
Donatiu Aplic. informàtiques (BPA – Xeridell)	(3.216,40)	--	--	(3.216,40)
Total amortització	**(13.193,86)**	**(5.063,51)**	--	**(18.257,37)**
Valor net	**21.223,13**	**(3.216,21)**	--	**18.006,92**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

Els moviments de l'immobilitzat tangible en l'exercici han estat els següents:

	Saldo a 01.01.2017	Altes / Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.2017
Cost				
Terrenys i béns naturals	1,00	--	--	1,00
Construccions	7.069.936,58	90.198,73	--	7.160.135,31
Instal·lacions tècniques	0,00	--	--	0,00
Maquinària	123.547,96	26.789,70	--	150.337,66
Utillatge	6.030,10	3.631,79	(10,50)	9.651,39
Altres instal·lacions	183.108,49	17.918,84	--	201.027,33
Mobiliari	147.749,75	82.590,75	--	230.340,50
Equips per a proc. d'inf.	105.705,47	14.776,27	--	120.481,74
Elements de transport	96.804,46	--	(7.535,88)	89.268,58
Altre immobilitzat tangible	115.655,96	10.335,76	--	125.991,72
Immobilitzat material en curs	503.665,27	1.789.623,26	--	2.293.288,53
Total cost	**8.352.205,04**	**2.035.865,10**	**(7.546,38)**	**10.380.523,76**
Amortització				
Terrenys i béns naturals	--	--	--	--
Construccions	(3.618.483,09)	(213.713,92)	--	(3.832.197,01)
Instal·lacions tècniques	--	--	--	--
Maquinària	(121.778,96)	(3.150,02)	--	(124.928,98)
Utillatge	(6.030,10)	(231,02)	--	(6.261,12)
Altres instal·lacions	(32.451,60)	(13.677,43)	--	(46.129,03)
Mobiliari	(144.950,40)	(3.388,78)	106,62	(148.232,56)
Equips per a proc. d'inf.	(92.192,07)	(8.621,63)	--	(100.813,70)
Elements de transport	(98.588,89)	(9.389,84)	2.386,40	(105.592,33)
Altre immobilitzat tangible	(103.499,01)	(6.026,52)	--	(109.525,53)
Total amortització	**(4.217.974,12)**	**(258.199,16)**	**2.493,02**	**(4.473.680,26)**
Valor net	**4.134.230,92**	**1.777.665,94**	**(5.053,36)**	**5.906.843,50**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

La composició de l'immobilitzat financer a 31 de desembre és la següent:

Immobilitzacions financeres	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Reclass.	Saldo a 31/12/2017
Dipòsits constituïts a llarg termini	420,00	-	-	-	420,00
Total	**420,00**	**-**	**-**	**-**	**420,00**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

2.2.2. Existències

El detall de les existències a 31 de desembre és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Existències	6.682,31	5.122,61	1.559,70
Total	**6.682,31**	**5.122,61**	**1.559,70**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

2.2.3. Crèdits i comptes per cobrar a curt termini

El saldo de deutors que figura a l'actiu del balanç es desglossa com segueix:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Clients per vendes i prestacions de serveis	134.946,97	105.914,19
Altres crèdits i comptes a cobrar	1.904.813,33	1.552.695,65
Deteriorament de valor	(23.551,06)	(5.271,31)
Total	**2.016.209,24**	**1.653.338,53**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.4. Inversions financeres a curt termini

El resum de les inversions financeres a curt termini a 31 de desembre és el següent:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Dipòsit lingot d'or	19.511,84	15.903,54
Total	**19.511,84**	**15.903,54**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.5. Tresoreria

El detall dels saldos que composen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Caixa	1.134,62	1.793,58	-658,96
Bancs	375.041,12	1.237.783,23	-862.742,11
Total	**376.175,74**	**1.239.576,81**	**-863.401,07**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

2.2.6. Patrimoni net

Els moviments dins de la partida de patrimoni net durant l'exercici comptable han estat els següents:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Resultats d'exercicis anteriors	2.171.234,74	805.098,07
Resultat de l'exercici	19.505,28	1.366.136,67
Total Patrimoni Net	**2.190.740,02**	**2.171.234,74**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Tractament comptable dels resultats de l'exercici

L'Escola rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. D'acord amb l'article 16.1 de la Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017, *un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari. El Govern, amb sol·licitud prèvia de l'entitat beneficiària, pot autoritzar la dita entitat a mantenir els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari perquè no està afectada per finançar diferències de venciment entre els drets i les obligacions durant l'exercici, sempre que l'entitat acrediti al Govern aquestes necessitats de tresoreria i per finançar romanents de tresoreria negatius.*

No es té constància que els excedents de l'exercici tinguin una destinació específica, pel que l'aplicació d'aquest precepte faria que l'entitat hagués de minorar el resultat de l'exercici i dels exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar.

2.2.7. Subvencions de capital

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen en el següent quadre:

	Saldo a 1.01.2017	Altes	Traspàs a ingressos	Saldo a 31.12.2017
Construcció Residència Albó	742.706,29	--	(100.556,64)	642.149,65
Ampliació escola	2.693.981,14	--	(106.794,36)	2.587.186,78
Reforma Residència Albó	930.000,00	1.020.000,00	--	1.950.000,00
Subvencions de capital	**4.366.687,43**	**1.020.000,00**	**(207.351,00)**	**5.179.336,43**
Donatius	**68.088,09**	**52.230,54**	**(20.723,31)**	**99.595,32**
Total	**4.434.775,52**	**1.072.230,54**	**(228.074,31)**	**5.278.931,75**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.8. Deutes a curt termini

El detall dels saldos que composen aquesta rúbrica és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Deutes amb entitats de crèdit	511,11	11.421,25	-10.910,14
Altres deutes	196.381,85	169.241,84	27.140,01
Total	**196.892,96**	**180.663,09**	**16.229,87**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

El detall dels deutes amb entitats de crèdit és el següent:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Préstecs	--	9.493,49
Interessos a curt termini	511,11	1.927,76
Total	**511,11**	**11.421,25**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

El detall dels altres deutes és el següent:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Administracions públiques	24.376,53	14.378,81
Caixa Andorrana de Seguretat Social	171.270,32	153.953,03
Dipòsits rebuts a curt termini	735,00	910,00
Partides pendents d'aplicació	--	--
Total	**196.381,85**	**169.241,84**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.9. Creditors comercials i altres comptes a pagar

Els deutes amb tercers per béns i serveis a la data de tancament de l'exercici, són els següents:

Descripció	Saldo a 31/12/2017	Saldo a 31/12/2016	Variació
Creditors varis	689.080,40	295.007,17	394.073,23
Altres	3.668,47	474,02	3.194,45
Total	**692.748,87**	**295.481,19**	**397.267,68**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

2.2.10. Ingressos d'explotació

El detall de l'epígraf d'ingressos d'explotació és el següent:

	Saldo a 31.12.2017	Saldo a 31.12.2016
Vendes taller	31.259,08	48.300,80
Prestació de serveis	711.662,75	641.183,83
Import net de la xifra de negocis	**742.921,83**	**689.484,63**
Ministeri d'Educació i Joventut	2.854.627,24	2.554.780,90
Ministeri de Salut i Benestar	2.295.928,56	2.176.813,77
Caixa Andorrana de Seguretat Social	1.311.332,73	1.300.685,91
Subvencions de Govern transferides al resultat (nota 11)	228.074,31	224.477,10
Subvencions d'explotació	22.787,21	13.419,42
Altres ingressos (altres quotes)	139.918,29	126.694,58
Donatius	30.231,33	1.057.885,43
Ingressos per serveis diversos	7.822,28	7.196,66
Altres ingressos d'explotació	**6.890.721,95**	**7.461.953,77**
Total	**7.633.643,78**	**8.151.438,40**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.11. Consum de mercaderies, matèries primeres i altres materials

El desglossament de l'epígraf a 31 de desembre és el següent:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Compres de mercaderies	18.180,18	21.862,85
Variació d'existències de mercaderies	(1.559,70)	599,71
Total	**16.620,48**	**22.462,56**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.12. Altres despeses d'explotació

El següent quadre resumeix les altres despeses d'explotació:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Arrendaments i cànons	6.883,47	7.094,04
Reparacions i conservació	94.353,89	111.499,31
Serveis professionals independents	56.835,68	44.070,92
Subministraments	125.866,89	99.418,78
Altres tributs	6.208,94	6.160,21
Altres serveis exteriors	621.905,76	587.737,47
Primes d'assegurances	20.875,24	14.923,55
Serveis bancaris i assimilats	2.289,65	2.216,60
Publicitat, propaganda i relacions públiques	19.666,92	13.303,84
Altres serveis	579.073,95	557.293,48
Total	**912.054,63**	**855.980,73**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

2.2.13. Despeses de personal

El desglossament de les despeses de personal presenta el següent detall:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Sous i salaris	5.565.146,34	4.895.875,10
Seguretat social	776.542,66	714.972,80
Altres despeses de personal	55.431,97	34.864,92
Total	**6.397.120,97**	**5.645.712,82**

Font: Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Retenció de l'u per cent als treballadors

L'Escola practica una retenció de l'1% en la nòmina dels treballadors que es van incorporar abans del mes de setembre de l'any 2005 per tal de complementar el seu sou en cas de baixa laboral. Per acord de la junta rectora es va deixar de retenir l'1% als treballadors incorporats a partir de la data esmentada. Aquesta retenció es comptabilitza en un compte de passiu en el balanç.

No es té constància que en aquest compte s'hagin dotat els imports que en exercicis anteriors l'entitat retenia i que imputava com ingressos en comptes del grup 75, tal i com es descrivia en els informes anteriors del Tribunal de Comptes.

El saldo del compte de retencions d'1% s'ha esgotat, i s'han imputat a despesa de l'exercici 21.903 euros per aquest concepte.

Es desconeix la regulació precisa d'aquest complement de prestació i si correspon a l'entitat fer-se càrrec dels eventuals dèficits, com ha succeït en el present exercici.

Contractes de personal

L'Escola no disposa de contractes laborals formalitzats per aquells treballadors fixes que es van incorporar als seus llocs de treball l'any 2004 o anteriors. En atenció al que disposa l'article 12 de la Llei del Codi de relacions laborals, el centre hauria de formalitzar els referits contractes amb els seus treballadors.

Increments salarials

S'han detectat diversos increments salarials de personal fix de l'entitat contravenint l'article 19 del pressupost.

2.3. Execució pressupostària

L'entitat no incorpora als comptes retuts una liquidació de pressupost en la que es comparin les previsions inicials amb les xifres que deriven de la seva comptabilitat.

2.4. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Subvencions atorgades pel Govern i per la CASS

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Quotes Ministeri d'Educació, Joventut i Esport	1.808.993	1.827.949	1.760.088	2.027.029	2.095.760	2.281.997	2.554.781	2.854.627
Transport escolar	34.027	31.426	31.426	27.611	30.342	29.412	31.412	34.090
Beques menjador	4.033	2.247	3.018	-	-	-	-	-
Departament de Treball	-	-	-	1.966	19.386	18.434	2.235	-
Ministeri de Salut i Benestar	799.066	832.871	881.899	1.536.368	1.963.691	2.100.424	2.176.814	2.295.929
Subvencions corrents atorgades pel Govern	***2.646.119***	***2.694.493***	***2.676.431***	***3.592.974***	***4.109.179***	***4.430.267***	***4.765.242***	***5.184.646***
Subvencions corrents atorgades per la CASS	***1.393.498***	***1.437.634***	***1.462.951***	**1.154.604**	**1.102.492**	**1.199.042**	**1.300.686**	**1.311.333**
Subvencions de capital atorgades pel Govern	***973.163***	***1.586.418***	***406.724***	**37.121**	**5.240**	**620.000**	**310.000**	**1.020.000**
Total	**5.012.780**	**5.718.545**	**4.546.106**	**4.784.699**	**5.216.911**	**6.249.309**	**6.375.928**	**7.515.979**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Resum dels ingressos d'explotació segons compte de pèrdues i guanys

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ingressos per subv. de funcionament atorgades pel Govern i la CASS	4.035.584	4.129.880	4.136.364	4.747.578	5.211.671	5.629.309	6.065.928	6.495.979
Altres ingressos	838.510	940.420	988.745	1.030.707	1.013.717	1.124.310	2.085.510	1.137.665
Total ingressos d'explotació	**4.874.094**	**5.070.300**	**5.125.109**	**5.778.285**	**6.225.388**	**6.753.619**	**8.151.438**	**7.633.644**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Resum de les despeses d'explotació segons compte de pèrdues i guanys

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aprovisionaments i serveis exteriors	524.419	547.511	566.777	601.483	672.699	829.038	878.444	928.675
Despeses de personal	4.256.809	4.351.869	4.357.833	4.482.458	4.916.685	5.257.409	5.645.713	6.397.121
Altres despeses d'explotació	158.271	159.904	228.236	253.962	240.847	247.518	253.494	286.585
Total despeses d'explotació	**4.939.499**	**5.059.284**	**5.152.846**	**5.337.903**	**5.830.231**	**6.333.965**	**6.777.651**	**7.612.381**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Superàvit/dèficit de gestió

Concepte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ingressos d'explotació	4.874.094	5.070.300	5.125.109	5.778.285	6.225.388	6.753.619	8.151.438	7.633.644
Despeses d'explotació	4.939.499	5.059.284	5.152.846	5.337.903	5.830.231	6.333.965	6.777.651	7.612.381
Resultat d'explotació	**-65.405**	**11.016**	**-27.737**	**440.382**	**395.157**	**419.654**	**1.373.787**	**21.263**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

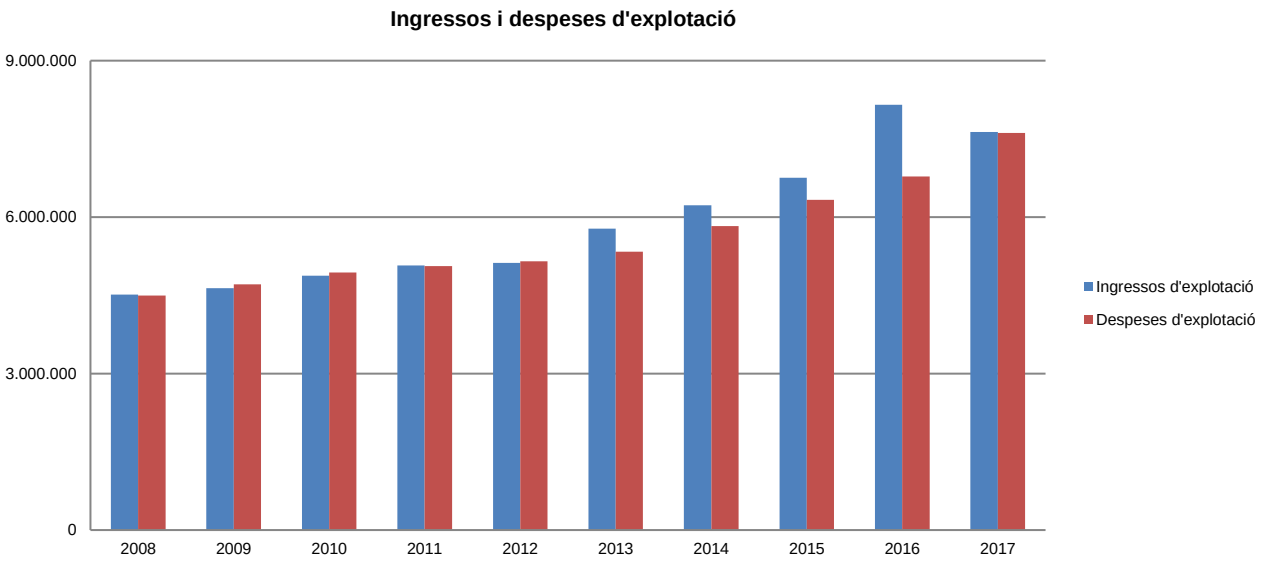

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Indicadors de subvencions (% de subvencions sobre els ingressos d'explotació)	=	Subvencions corrents atorgades pel Govern i la CASS / Ingressos d'explotació	82,2%	83,7%	83,4%	74,4%	85,1%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de funcionament de l'exercici)	=	Despeses de personal / Despeses totals de funcionament	84,0%	84,3%	83,0%	83,3%	84,0%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de funcionament de l'exercici)	=	Consum de béns corrents i serveis / Despeses totals de funcionament	11,3%	11,5%	13,1%	13,0%	12,2%
% que representen altres despeses d'explotació (% que representen altres despeses d'explotació de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de funcionament de l'exercici)	=	Altres despeses d'explotació / Despeses totals de funcionament	4,8%	4,1%	3,9%	3,7%	3,8%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de l'EENSM

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Les observacions en relació amb les subvencions públiques rebudes són les següents:

- L'Escola rep anualment transferències del Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. Atès que no es coneix una aplicació específica dels excedents generats en l'exercici, d'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, l'entitat hauria de minorar el resultat de l'exercici i dels exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.2.6)

4. CONCLUSIONS

Subjecte al destí que s'hagi previst per l'excés de subvenció detallat anteriorment, de les revisions efectuades d'acord amb els procediments d'auditoria es desprèn que les subvencions públiques atorgades a l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell durant l'exercici 2017 s'han destinat raonablement a la finalitat per la qual foren concedides, de conformitat amb els principis i normes que les regulen i es justifiquen adequadament.

5. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

eensM

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 6/12/2018
Hora d'entrada: 10:30
Núm.: 189/18

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA
C/ Dr. Vilanova, 15 – Planta 3
AD500 Andorra la Vella

Santa Coloma, 3 de desembre del 2018

La Sra. Celine Mandicó, en representació de l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell, presenta al Tribunal de Comptes d'Andorra les següents al·legacions referents a l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2017 de l'EENSM.

- **AL·LEGACIONS A LES OBSERVACIONS I RECOMACIONS**

1. *"L'Escola rep anualment transferències de Govern amb la finalitat de cobrir les necessitats de finançament de la seva activitat. Atès que no es coneix una aplicació específica dels excedents generats en l'exercici, d'acord amb l'article 16.1 de la Llei del pressupost per a l'exercici 2017, l'entitat hauria de minorar el resultat de l'exercici i dels exercicis anteriors per les quanties que s'haurien de reconèixer a favor de Govern pels imports a reintegrar. (nota 2.2.6)*

   Com ja ha informat l'EENSM al Tribunal de Comptes d'Andorra i a Govern amb anterioritat, la Llei per a l'elaboració de pressupostos entra en contradicció amb el Conveni de col·laboració signat amb Govern i estableix que el model de finançament de l'EENSM és mitjançant una quota per usuari, ateses les necessitats de suport que s'hauran de donar a cada nou usuari que s'incorpori a la nostra Entitat. L'EENSM és una associació sense ànim de lucre que per portar a terme la seva activitat, d'acord amb els seus Estatuts, es finança principalment mitjançant la facturació que l'Entitat emet als ministeris respectius i que corresponen als serveis prestats als usuaris, d'acord amb el Conveni de col·laboració amb Govern. Addicionalment a aquesta forma de finançament mitjançant facturació a Govern, l'Entitat rep finançament privat que es destina també a fer front a les despeses associades a la pròpia activitat, així com també a efectuar aquelles inversions en instal·lacions que es consideren necessàries. En cas que aquest finançament privat no s'hagi emprat durant l'exercici en què s'hagi rebut, formaria part de la tresoreria i del patrimoni net de l'Entitat.

   Per tant, l'Entitat no rep transferències corrents de Govern, sinó que rep el cobrament de les factures emeses per prestació de serveis, segons tarifes per usuari de l'EENSM, fixades en el Conveni.

escola especialitzada nostra senyora de MERITXELL
carrer dels barrers, 10 · ad500 santa coloma · principat d'andorra
T (+376) 721731
www.eensm.org

Posem de manifest que la Llei 3/2017 del 9 de febrer del pressupost per a l'exercici del 2017 (base sobre la qual es fonamenta la present observació), en l'article 1 "Àmbit del pressupost de l'Estat i rang de la Llei" estipula que en els pressupostos de l'Estat s'hi integren el pressupost de l'Administració general, els pressupostos de les entitats parapúbliques, de dret públic i altres organismes i els pressupostos de les societats públiques participades per l'Administració general. En base a aquest article de la llei esmentada, així com en el que s'ha exposat al paràgraf anterior, entenem que l'EENSM no formaria part del seu àmbit d'aplicació. Considerem que, a data actual, el marc d'actuació de la nostra Entitat amb Govern és d'acord amb el Conveni de Col·laboració i, per tant, al nostre entendre, considerem que seria necessari modificar l'apartat de l'informe esmentat.

- **AL·LEGACIONS A OBSERVACIONS NO INDICADES EN L'APARTAT 3 DE L'INFORME**

A continuació posem de relleu els nostres comentaris en relació a aquelles observacions i/o recomanacions que s'han posat de manifest en determinades notes del present informe però que no formen part de l'apartat "3. Observacions i recomanacions":

- **Nota 2.2.13 Despeses de personal – Contractes de personal**

L'informe del Tribunal de Comptes d'Andorra detalla la següent observació: *"L'Escola no disposa de contractes laborals formalitzats per aquells treballadors fixes que es van incorporar als seus llocs de treball l'any 2004 o anteriors. En atenció al que disposa l'article 12 de la Llei del Codi de relacions laborals, el centre hauria de formalitzar els referits contractes amb els seus treballadors"*.

Entenem que complim els requeriments de la Llei del Codi de relacions laborals vigent, segons l'article 12 "El contracte de treball pot formalitzar-se de manera escrita o verbal".

- **Nota 2.2.13 Despeses de personal – Increments salarials**

L'informe del Tribunal de Comptes d'Andorra detalla la següent observació: *"S'han detectat diversos increments salarials de personal fix de l'entitat contravenint l'article 19 del pressupost"*.

Totes les modificacions són d'acord amb la graella salarial aprovada per Junta Rectora on s'estableixen les condicions econòmiques per a cadascuna de les categories professionals.

Tal com hem posat de manifest en el punt 1 de les al·legacions, es va acordar que el model de finançament de l'EENSM fos a través de quotes en funció del nombre d'usuaris atesos. En els darrers anys la Institució ha experimentat un creixement,

tant a nivell de nombre d'usuaris atesos, com a la creació de nous serveis per donar suport a les demandes, a les necessitats de les persones amb discapacitat i a les demandes de l'Administració. Aquestes actuacions han comportat ampliar la nostra estructura de professionals i la definició del nostre organigrama.

Addicionalment, d'acord amb el que estableix l'apartat 6 de l'article 19 de la Llei 3/2017 del pressupost de l'exercici 2017, *"els apartats 1, 2, 3, 4 i 5 són aplicables a les societats públiques, a les entitats parapúbliques, de dret públic, i a les entitats autònomes les despeses corrents de les quals es financen mitjançant transferència corrent del Govern"*. D'acord amb el que s'ha comentat anteriorment, la nostra via de finançament, d'acord amb el Conveni de Col·laboració amb Govern, és mitjançant la facturació del serveis prestats i, per tant, entenem que no es tractaria d'una transferència corrent. Atès aquest fet, considerem que aquests requeriments no ens serien d'aplicació i, per tant, estimem que seria necessari modificar els apartats esmentats.

Restem a la vostra disposició per ampliar qualsevol informació i aprofitem l'avinentesa per saludar-vos molt atentament,

Celine Mandicó
Directora General de l'EENSM

6. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.